

BAYER, GDO'LU TOHUM ÜRETİCİSİ MONSANTO'YU ALIYOR

23 Mayıs 2016-www.bbc.com/

Alman ilaç devi Bayer, genetiği değiştirilmiş tohum üreticisi Amerikan Monsanto şirketini satın almak için 62 milyar dolar teklif etti. Görüşmelerin anlaşmayla sonuçlanması halinde Bayer dünyanın bu alandaki en büyük şirketi olacak.

Geçen hafta anlaşmayla ilgili olarak ortaya atılan iddialar, Bayer'in hissedarlarını öfkelenmişti. Ana hissedarlardan biri, Bayer yönetimini, "kibirli bir imparatorluk" yaratmaya çalışmakla suçlamıştı.

Bayer'in önerisi 1998'de otomotiv şirketi Daimler'in Chrysler'ı almasından bu yana bir Alman firması tarafından yapılan en büyük teklif.

İngiltere'deki Warwick Üniversitesi'nden Prof. John Colley, Alman şirketlerin genelde risksiz büyümeyi tercih ettiğine dikkat çekerek Bayer'in girişiminin şaşırtıcı olduğunu söyledi. Tohum haricinde tarlalarda yabancı ot, böcek ve bitki mantarı ilaçları da üreten Bayer daha çok Aspirin ve Alka-Seltzer gibi ilaçlarla tanınıyor.

Uzmanlar, anlaşmanın gerçekleşmesi halinde ortaya çıkacak yeni şirketin faaliyetlerinin yarısının tarıma odaklanacağını, bu durumun, Bayer'i ilaç firması olduğu için tercih eden hissedarların tepkisine yol açabileceğini vurguluyor.

Geçen hafta birleşme görüşmelerinin başladığının açıklanmasından sonra Bayer hisseleri yüzde 8 değer kaybetmişti. Hisseler, bugün de ilk işlem saatlerinde yüzde 3 geriledi.

Bayer'in rakipleri Dow Chemical, DuPont ve Syngenta da yakın zamanda başka şirketlerle birleşme kararları almıştı.

'Monsanto olumlu yanıt verecek'

Emtia fiyatlarının düşmesi sonucu tohum siparişlerinin azalması, Monsanto gibi şirketleri zora sokmuştu.

Bayer İcra Kurulu Başkanı Werner Baumann, Monsanto'nun tekliflerine olumlu yanıt vermesini beklediklerini belirterek, "Birleşme, tarım birimimizin amaçlarına çok uygun" dedi.

Birleşme anlaşmaları

Bayer 90 milyar dolarlık değeriyle Syngenta'dan sonra en büyük tarım kimyasalları üreticisi.

Geçen yıl 42 milyar dolar değerindeki Monsanto, Bayer'in rakibi İsviçre firması Syngenta'yı almaya çalışmıştı.

Ancak Syngenta, Şubat'ta ChemChina'nın 43 milyar dolarlık teklifini kabul etmişti.

Bu girişiminin başarısızlıkla sonuçlanmasının ardından yeniden yapılanmaya giden Monsanto, 2017'nin sonuna kadar 3.600 çalışını işten çıkaracağını açıklamıştı.

BAYER'İN GDO'LU TOHUM ÜRETEN MONSANTO'YU ALMASININ ANLAMI

Abdullah Aysu-İstanbul - BİA Haber Merkezi 18 Eylül 2016, Pazar-m.bianet.org/

Bayer'e göre Monsanto'nun alınmasının hissedarlar, müşteriler, çalışanlar ve toplum için faydalı. Peki, bu gelişme doğa, insan sağlığı, biyoçeşitlilik, verimlilik ve çiftçiler açısından ne anlama geliyor?

Monsanto şirketi mısır, soya fasulyesi, pamuk, buğday ve şeker kamışı gibi genetiğiyle oynanmış tohumlara sahip bir dünya devi.

Dünya kimya ve ilaç devlerinden biri olan Bayer Monsanto'yu almak istiyordu. Başka bir deyişle, Bayer ve Monsanto arasındaki satın alma müzakereleri aylardır sürüyordu.

Mayıs ayında Bayer Monsanto'ya hisse başına 122 dolar teklif etti. Fakat Monsanto bu teklifi kabul etmedi. Eylül ayı başında Bayer teklifini 127,5 dolara yükseltti. En nihayet beher hisse başına 128 dolar üzerinden el sıkıştılar. Anlaştılar.

Almanya'nın kimya ve ilaç devi Bayer, tohum ve tarım ilaçları üreticisi Amerika Birleşik Devletleri devi Monsanto'yu 66 milyar dolara satın aldı.

“Buraya kadar anlattıklarımın zenginin parası züğürdün çenesini yorar” diyebilirsiniz. Hatta bana ne, bize ne deyiş üzerinde durmayabilirsiniz. Ancak bu o kadar basit yok sayılacak, üzerinden atlanılacak bir durum değil. Önce onu belirtiyim.

İktisatçıların çoğuna göre, bu satın alma piyasa değerlerinin üzerinde tecelli etti. Ama böyle düşünen iktisatçılar yanılıyor bana göre. Nedenini anlamak için dünya ilaç ve tohum pazarının aktörlerine yakından bakmak gerekir.

Küresel tarım ilaç pazarının yüzde 75'ini altı şirket kontrol ediyor. Syngenta yüzde 20'lik pay ile birinci, Bayer yüzde 18 pay ile ikinci durumda. Basf yüzde 13, Dow AgroSciences yüzde 10, Monsanto yüzde 8, Dupont yüzde 6'lık pay ile bu ikilinin ardında sıralanıyorlar.

Peki, küresel tohum pazarı ne durumda?

Monsanto yüzde 26'lık pay ile başı çekiyor. Monsanto'yu Dupont (Pionner) yüzde 21, Syngenta yüzde 8, Limagrain yüzde 5, Dow AgroSciences yüzde 4, KWS yüzde 4, Bayer CropScience yüzde 3'lük* pay ile izliyor.

İşte dünya tohum pazarındaki sonuncu Bayer birinci sıradaki Monsanto'yu satın aldı.

Buraya kadar ki bölümü özetleyecek olursak Bayer bu satın almayla, basamakları hızla tırmandı. Dünya ilaç ve tohum pazarının en tepesine çıktı. Dünyanın tohum ve ilaç tekeli oldu.

GDO'lu [Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar] tohumlar içindeki ilaçla birlikte satıldığını ve Monsanto'nun tohum biriminin dünya GDO devi olduğunu düşündüğümüzde bu satın alma değerinin üstünde değil.

Türkiye için anlamı ne peki? Bayer bir Alman şirketi. Almanya Avrupa Birliği'nin (AB) lider devleti, yani belirleyicisi.

Bugüne kadar AB’ye girmekte zorlanan GDO’lu tohum devi Monsanto Bayer adı altında bu kadar zorlanacak mı? Bilemem. Bekleyeceğiz, göreceğiz. Türkiye de AB ile her iki yanağı ile birlikte temasta, sadece Meriç ile aralarında su sızıyor.

Satın alma sonrasında, Bayer CEO’su Werner Baumann, Monsanto’nun satın alınmasının hissedarlara, müşterilere, çalışanlara ve toplumun geneline büyük fayda sağlayacağını ifade etti.

Acaba?

Ama doğa ve insan sağlığı için risk oluşturacağı, biyoçeşitliliği azaltacağı, verimsizliğe neden olacağı da ileri sürülüyor.

- GDO’lu tohumlarla verimlik artmayacak. Amerika Birleşik Devletleri (ABD) üniversitelerinde yapılan testlerde GDO’lu soyanın diğer soyalara göre yüzde 5,3 daha az verimli olduğu tespit edildi.

Nebraska üniversitesi bitki bilimcileri 2001’de yaptıkları çalışmalarda benzer düşük sonuçlar elde edildi. Kansas Devlet Üniversitesi’nin yaptığı çalışmalarda GDO’lu soya verimliliğinin yüzde 9 oranında daha düşük olduğu sonucuna varıldı.

Yani GDO’lu tohumlar kıtlığa giden yolları asfaltlıyor aslında.

- GDO’lu tohum kullanmak çiftçiler için ilaç fiyatını düşürmüyor. İlaç kullanım miktarını azaltmıyor, arttırıyor. GDO’lu tohum fiyatı üretici firmalar tarafından sürekli yükseltiliyor. Yani GDO’lu tohumla üretim çiftçileri yoksullaştırıyor.

- GDO’lu ürünlerin kimyasal kalıntısı daha fazla. Tüm halk için sağlık riski oluşturuyor.

- GDO’lu tohum kullanımı ilaç kullanımının sürekli arttırmasına bağlı olarak, toprak ve su kirleniyor. Kullanılmaz oluyor.

- GDO’lu tohum kullanıldığında sadece şirketlerin piyasaya sunduğu az sayıdaki tohumlar kullanılıyor, diğer tohumlar zamanla kayboluyor. Ayrıca GDO’lu tohumların benzer kültür ve yabanileri kendisine benzetme özelliğinden dolayı da doğadaki biyoçeşitlilik azalıyor.

Anlayacağımız GDO tehlikesi Atlantik’i paranın hükmüyle kazasız belasız aştı. Avrupa’ya ulaştı. Aramızdaki Meriç nehri bizi korumaya yetecek mi? Göreceğiz.

Demem odur ki;

Köylülerin, ekolojinin ve insan sağlığının aleyhine küresel tarım tekelleri ağlarını örüyor. Küresel tarım tekellerin dayattığı endüstriyel tarımın panzehiri olan bilgiye, bilgi paylaşımına, bulguya, dayanışmaya, bilgeliğe dayalı köylü tarımı en önemli alternatif olma özelliğini koruyor. (AA/BA)

* Tohum ve ilaç konusundaki veriler ETC Grup'tan derlendi.

MONSANTO'NUN 100 YILLIK "TEHLİKELİ" TARİHİ

İstanbul - BİA Haber Merkezi 11 Ekim 2013, Cuma

GDO'ya Hayır Platformu, GDO'lu tohum pazarının lideri Monsanto firmasına karşı başlatılan uluslararası mücadeleye katıldı. Monsanto'nun 100 yıllık tarihçesini anlattılar.

GDO'ya Hayır Platformu, Genetiği değiştirilmiş organizmalı (GDO) tohum pazarının lideri Monsanto firmasına karşı başlatılan uluslararası mücadeleye katıldı.

Platform, canlı sağlığı üzerine yaşamsal riskleri olan ve her türlü ekolojik tehdidin sorumlusu bu ve benzeri firmaları tarla ve sofralardan uzak tutmayı amaçlıyor.

Günümüzde Monsanto, GDO'lu tohum pazarının yaklaşık yüzde 90'ına hükmediyor; tarım ilacı ve küresel tohum pazarının ise liderlerinden biri.

Tarım ilaç ve tohum tekelleri sorumlu

Canlı yaşamını ya da ekolojiyi tehdit eden ne kadar tehlikeli ve ölümcül unsur varsa, bunların büyük kısmından tarım, ilaç ve tohum tekellerinin sorumlu olduğunu belirten platform, bu firmalardan birinin de Monsanto olduğunu belirtti.

Platformun verdiği bilgilere göre, Monsanto 1996'da tarımsal biyoteknoloji ile yarattığı GDO'lu soya ve pamuğunu dünyaya tanıttı. Bu ürünleri GDO'lu mısır ve kanola takip etti.

GDO'lu ürünler nedeniyle bugün tarım kimyasalı, özellikle de herbisit (ot öldürücü) kullanımı azalmamış, denilenin aksine katlanarak arttı.

Toprak, yer altı ve yer üstü suları, hava, insan, hayvan ve böcekler bu tarım kimyasalları ile kirleniyor ve zehirleniyor. Bağımsız kurumlar ve üniversiteler, GDO'lu ürünlerin canlılar için ölümcül riskler taşıdığını ispat etti.

Sakarinle başladı

1901'de Amerikan menşeli çok uluslu bir şirket olarak kurulan Monsanto'nun tarihçesi şöyle:

İlk ticari faaliyeti, kanserojen bir madde olan Coca Cola için üretilen yapay tatlandırıcı Sakarin ile başladı.

1920'lerde Poliklorlanmış bifeniller (PCB)'in üretimine başladı. Canlı sağlığına aşırı zararı saptanmış olan bu kimyasal ABD'de 1979'da yasaklandı. Ancak Monsanto, 2001'deki Stockholm Sözleşmesine kadar diğer ülkelerde bunların üretimine devam etti.

Sentetik

1941'de, gıda ürünlerinin de ambalajı olarak kullanılan sentetik polistiren (polystyrene) üretimine başladı. Günümüzde strafor olarak adlandırılan maddelerin atıkları Amerikan Çevre Koruma Ajansı (EPA) tarafından 1980'de yayınlanan en zararlı atıklar listesinde.

1943-45 yılları arasında ise Monsanto merkezi araştırma departmanı, radyoaktif plutonyum saflaştırma, üretim ve nükleer silah yapım projesi olan Manhattan Projesinde yer aldı.

Böcek öldürücü

1944'de "İnsanlar ve hayvanlar için çok güvenilir" diye reklamları yapılan DDT'nin ilk üreticisi Monsanto'dur. Sıtmayı önlemek için çıkartılan bu zehir, dünyanın hemen hemen her yerinde tarımda böcek öldürücüsü olarak yıllarca kullanıldı. Daha sonra çevre ve canlı sağlığına verdiği zarar nedeniyle 1972'de yasaklandı.

Dioxin

1945'te tarım ilacı olarak geliştirdiği ot öldürücünün Dioxin maddesini üretti. Kalp, karaciğer hastalıkları, üreme ve gelişme bozukluklarına yol açan çok toksik bir kimyasal madde olan Dioxin, 1997'de Dünya Sağlık Örgütü'nce kanserojen olarak sınıflandırıldı.

1955'te ilk petrol bazlı gübreyi üretti. Bu kimyasal gübreler, günümüzde hala tartışma konusu olan toprak mikroorganizmalarının yok edilişi ve toprağın bir anlamda sterilize olmasında, toprağın fiziksel ve kimyasal yapısının bozulmasında önemli rol oynuyor.

Vietnam savaşında Agent orange

1960'larda, Vietnam savaşında ormanların yok edilmesi için Amerikan ordusunun kullandığı ve 400.000 kişinin ölmesi ve yarım milyon çocuğun sakat doğmasına neden olan Agent Orange zehrinin 2 üreticisinden biri oldu.

1970'lerde Glifosat etkin maddeli ot öldürücü RoundUp isimli tarım ilacını geliştirdi. Bu kimyasalın insan ve hayvanlarda kanser başta olmak üzere, kısırlık ve ölümlü erken doğumlara neden olduğu saptandı.

Normal şekerden 200 kat daha tatlı ve kalorisi yüksek olan yapay tatlandırıcı Aspartam 1985'te Monsanto sahip olur ve NutraSweet şirketi ve ticari ismiyle şekerli tüm ürünlerde kullanılmaya başlanır. (NV)

GDO DEVİNİ TARİHTEN SİLDİ

ALMAN kimya ve ilaç devi Bayer, 2016 yılında GDO'lu ürünleriyle öne çıkan tohum ve tarım ilaçları üreticisi ABD'li Monsanto şirketini 66 milyar dolara satın aldıktan sonra önemli bir hamle yaptı.

Bayer, kendi alanında dev bir şirket olan ve kamuoyunun büyük tepki gösterdiği Monsanto markasını bitirerek tarihten sildi. Bu hamleden sonra açıklama yapan Bayer CEO'su Werner Baumann, "Monsanto şirketinin adı artık olmayacak. Artık bu markada da Bayer adıyla devam edeceğiz" dedi. Söz konusu satın alma anlaşmasıyla Bayer'in dünyanın en büyük tohum ve tarım ilacı üreticisi haline gelmesinin ardından 'tekel' tartışmaları başlamıştı.

Koşullu Onay Verildi

Avrupa Komisyonu, Bayer'in Monsanto'yu satın alma planları karşısında çekinceleri olduğunu belirtmiş, birleşmenin sektördeki rekabete olası etkilerini daha ayrıntılı bir şekilde inceleme kararı almıştı. Ancak geçen mart ayında ise AB, iki şirketin birleşmesine koşullu onay vermişti. AB Komisyonu'ndan yapılan açıklamada, rekabete engel olmamak için Bayer'in Monsanto'nun tohum, zirai ilaç ve dijital tarım alanlarına yönelik çeşitli taahhütler verildiği kaydedilmişti. Bu satın almayla küresel tohum ve tarım ilacı üretiminin yüzde 25'i Bayer'in eline geçerken pazarın da yaklaşık yüzde 30'una hakim konuma geldi. Bayer, geçen yıl toplan 51 milyar dolarlık satış gerçekleştirirken, bunun yüzde 30'luk kısmı tarım bölümünden geldi. Monsanto'nun geçen yılki satış rakamı ise 15 milyar Dolar seviyesinde gerçekleşti.

BİR GDO DEVİNİN DNA'SI: MONSANTO

<https://aysebereket.wordpress.com/2012/03/04/bir-gdo-devinin-dnasi-monsanto/>

Gıda amaçlı genetiği değiştirilmiş (GD) ürünlerin ithalatı için yapılan başvurulara son olarak Tüm Gıda Dış Ticaret Derneği'nin (TÜGİDER) 3 çeşit GD soya ithalat başvurusu da eklenince hepimiz nefeslerimizi tuttuk, Biyogüvenlik Kurulu'nun kararını bekliyoruz. Onaylandığı takdirde, etiketlerde de belirtilmeyeceğini düşünmek gerçekten tüyler ürpertici.

Neyle karşı karşıya olduğumuzu iyice kavrayabilmek için GDO'nun ne olduğu kadar, bunun arkasında yatan ekonomik ve politik gerçekleri de öğrenmemiz gerekli. GDO'nun gerçek

amacı global gıda tedarikini kontrol altına alabilmek, yani bu bir ekonomik ve politik hakimiyet meselesi. En büyük biyoteknoloji şirketleri **Monsanto, DuPont, Syngenta** (bir Novartis şirketi) ve **Bayer** genetiği değiştirilmiş tohum pazarının neredeyse %100'ünü ve haşere ilacı/pestisit pazarının %60'ını ellerinde bulunduruyorlar. Yeni şirket satın alımları sayesinde de ticari tohum pazarının %23'üne hakimler.

Araştırmalarım sırasında çoğu zaman bana “yok artık!” dedirten, Superman ya da Batman filmlerindeki dünyayı ele geçirme planları yapan şeytani kimyagerin komplolarını aratmayan ekonomik, politik ve sosyal boyutlarından önce gelin hep beraber bir dönem GD tohumların %90'ını üreten, biyomühendislik alanının en büyük şirketi Monsanto'nun kendi tarihsel “DNA”sına bir bakalım.

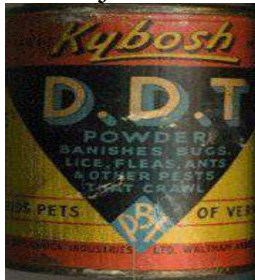
1901 — John Francis Quenny satın alma elemanı olarak çalıştığı bir toptan ilaç şirketinden ayrılıp, o günlerde sadece Almanya'dan ithal edilebilen **sakarin**'ini ABD'de üretmek için çok ufak bir sermayeyi borç harç toplayarak Monsanto Chemical Works şirketini kurar. Her ne kadar Alman karteli fiyatları düşürdüğü için ona zor günler yaşatsa da, kendi gibi çok yeni, sadık bir müşteri **Coca-Cola** sayesinde ayakta kalır. İşleri yolunda giden Monsanto, ürün yelpazesini **vanilin, kafein, sakınleştiriciler ve laksatifler** ekleyerek genişletir.

1917 — Monsanto **Aspirin** üretimine başlar ve kısa sürede dünyanın en büyük Aspirin üreticisi olur. Birinci Dünya Savaşı sırasında da Avrupa'dan kimyasal madde ithalatı durunca, kimya sanayinde yerini sağlamlaştırır.

1920 — Şirketin başına oğlu Edgar'ın geçmesiyle ürün yelpazesi daha da genişler: **Plastik, reçine, kauçuk, yakıt katkı maddeleri, yapay kafein, endüstriyel sıvılar, vinil kaplama, bulaşık deterjanı, fosfor, anti-friz, sülfürik asit, herbisit, pestisitler**. (Mona Lisa tablosunu koruyan cam bile bir Monsanto ürünü!)

1935 — **PCB** üretimine başlar. [Poliklorlu bifeniller, UNEP (Birleşmiş Milletler Çevre Programı) Kimyasallar Birimi tarafından hazırlanan ve Stokholm Sözleşmesi'nde çevre ve insan sağlığına olumsuz etkilerinden dolayı kullanılmasına yasaklama ve sınırlama getirilen 12 adet kalıcı organik kirleticiden (KOK) biridir. Hava, su ve toprakta farklı derecelerde biriken PCB, aşırı ısınmaya ve ateşe dayanıklı olduğundan özellikle izolasyon, elektrik devreleri ve elektrikli aletlerde kullanılmıştır. Yağ oranı yüksek besinlerle, yüzey toprakları, içme suyu ve yeraltı suyuyla, elektrikli alet üretim yerleri gibi kapalı ortamlarda inhalasyon ve deri yoluyla vücuda alınabilen PCB'nin, bağışıklık sistemi toksitesine, endokrin yapısında bozukluklarına, anne sütünde birikme sonucunda bebeklerde mutasyona yol açtığı ve kanserojen etkilere sahip olduğu belirlenmiştir.

1940 — Monsanto **polistiren** (strafor) ve sentetik elyafın yanında **DDT** de üretmeye başlar. [DDT: Kolayca vücut dokusundaki yağlarda çözülen ve gıda zincirinde biriken, çok zehirli ve kuvvetli bir böcek ilacıdır. Balık ve kuş da dahil olmak üzere, bir çok hayvan türünün soyunu tükenmesine yol açacağı belli olunca, 1970'lerde yasaklanmıştır.]

1943-1948 — Monsanto Dayton, Ohio'da **Manhattan Project** için yani **ilk atom bombası** için uranyum üzerine araştırmalar yürütür. **Dayton Project**'in başındaki Dr. Charles Thomas bombanın ilk test patlaması sırasında hazır bulunur ve daha sonra Monsanto'nun yönetim kurulu başkanı olur. Monsanto, 1980'lere kadar **Mount Project** adı altında federal hükümet için yine Ohio'da bir nükleer santral işletir.

1948 — **2,4,5-T** adını verdiği ve ileride meşhur Agent Orange'ın üretiminde kullanılacağı, çok güçlü bir herbisit üretimine başlar. Bu sırada **dioksin** adlı bir kimyasal yan ürün ortaya çıkar. [Dioksin: kalp, karaciğer hastalıkları, üreme ve gelişme bozukluklarına yol açan çok toksik bir kimyasal maddedir. Çok küçük miktarlarda bile çevre ve vücutta biriken dioksin, 1997'de Dünya Sağlık Örgütü tarafından kanserojen olarak sınıflandırılmıştır.]

1949 — Monsanto fabrikasındaki patlama dioksinli 2,4,5-T'nin çevreye yayılmasına yol açar. Her ne kadar 1971'de bu maddenin üretimini durdurmuş olsa bile, 2004'te on binlerce kent sakini adına açılan bir grup davası sonucu Monsanto tıbbi bakım, temizlik ve para cezasına mahkum edilir.

1954 — Bayer'le birlikte **poliüretan** üretimine başlar.

1955 — Lion Rafinerisini satın alarak **petrol esaslı gübre** üretimine başlar.

1959 — Monsanto yüksek teknoloji endüstrisi için **saf silikon** üretimine başlar.

1960-1970 — Monsanto, Vietnam Savaşı sırasında ABD askeri güçlerinin Vietnam, Doğu Laos ve Kamboçya'nın bazı bölgelerine kullandıkları herbisit ve yaprak dökücü (2,4,5-T ve dioksin içeren) **Agent Orange**'ın en önemli üreticilerinden biridir. [ABD'nin Agent Orange'ı kullanma amacı kırsal ve ormanlık arazilerde yaprak dökerek gerillaların saklanmalarını engellemek ve gıdasız bırakmaktır. Ayrıca köylülerin gıda kaynaklarını azaltarak, ABD'nin kontrolü altındaki kentlere göç ettirmek de istiyorlardı. Spreyleme işleminin büyük kısmı havadan, bir kısmı da kamyon ve teknelerden yapıldı. 1962 ve 1971 yılları arasında sırasında ABD yaklaşık 75 770 000 litre Agent Orange kullandı. Vietnam Dışişleri Bakanlığına göre 4,8 milyon Vietnamlı Agent Orange'a maruz kaldı, 400 000 kişi öldü, 500 000 çocuk sakat doğdu ve düşük oranları arttı. Amerikalı gaziler de kendi paylarına düşen ciddi sağlık sorunları yaşadılar. Ekolojik denge bozuldu, bölgelerin yeniden ormanlaştırılması çok zor ya da neredeyse imkansız bir hal aldı. Harvard'lı bir biyolog aynı bölgede spreylene memiş iki ormanda 145 ve 170 kuş türü ve 30 ve 55 memeliye karşı, spreylene memiş bir ormanda 24 kuş ve 5 memeli hayvan türüne rastladı. Bu da yetmezmiş gibi, bugünlerde Monsanto Vietnam'a bu sefer GDO'ları ile girmeye çalışıyor!]

1968 — **LED** seri imalatı yapan ilk şirket olur.

1970'lerden itibaren biyoteknolojiye ağırlık vermeye başlayan Monsanto, ileride en büyük silahı olacak **Roundup** herbisitinin aktif maddesi glifosat molekülü geliştirir ve patentini alır ve 1973'te Roundup'ı piyasa sürer.

1976 — **Cycle-Safe** adıyla dünyanın ilk plastik gazlı içecek şişesini üretir. Şişe, bir yıl sonra kansere yol açma riskinden dolayı yasaklanır.

1982 — Monsanto ilk defa bir bitkinin genetiğini değiştiren şirket olur. **GDO'lu pamuk, soya, mısır ve kanola** geliştirmeye başlar.

1985 – Monsanto **aspartam** patentini elinde bulunduran G:D. Searle'ü satın alır, NutraSweet Company adlı ayrı bir şirket açar ve aspartam işini 2000 yılında satana kadar buradan yürütür.

1994 — Monsanto yeni bir teknoloji geliştirir ve ineklerin daha fazla süt vermesini sağlayacak bir büyüme hormonu **Posilac**'ı (rBST/rBGH) piyasaya sürer. BST hormonu ve genetiği değiştirilmiş koli basilinin genetik mühendislik yöntemleriyle birleştirilmesiyle üretilen Posilac hayvanların sağlığını bozduğu gibi, elde edilen süt de insanlarda da meme, ilik ve prostat kanserine yol açabildiği için Kanada, Avustralya, Japonya ve Avrupa Birliği de dahil olmak üzere 27 ülkede yasaklanır. Monsanto Posilac'ı 2008'de Eli Lilly & Co.'ya satar

1996 — ilk biyoteknolojik mahsulü **Roundup Ready Soya** ve haşarelere dayanıklı **biyoteknolojik pamuğunu** tanıtır.

1997 — Monsanto, yeni ürünleri GDO'lu **Roundup-Ready kanola, pamuk ve mısır** satışına başlar.

1997 ve 2002 arasında şirket birleşme ve bölünmeleriyle (kimyasal madde operasyonlarını **Solutia** adlı bir şirketine devrederek), Monsanto bozuk sicilli bir kimyasal madde devinden bir biyoteknoloji devine dönüşür. Kurumsal geçmişinde hiçbir kimyasal maddeden bahsetmediği gibi artık kendini tertemiz bir “hayat bilimlari” ve “tarım şirketi” olarak tanıtan Monsanto'nun kimyasal maddeleri hakkında açılan tüm davalar da Solutia'ya aktarılır. 2002'de Solutia, PCB fabrikasının bulunduğu Anniston, Alabama'da toprak ve suyu kirlenmekten suçlu bulunur ve 20,000 kişiye **600 milyon dolar** ödemeye mahkum olur. **2003'de Solutia iflasını ilan eder.**

1998 — **Monsanto-Cargill** ortak girişimi en ileri genetik teknolojiyi dünyanın en büyük gıda işleme ve dağıtım şirketiyle bir araya getirir.

2000 — Monsanto **Pharmacia ve Upjohn** ile birleşir.

2001 – **Dünyadaki tüm GDO’lu mahsullerin %91’i Monsanto’ya aittir.**

2004 — Monsanto **American Seeds**’i kurar ve şirket alımlarına başlar. 2005 yılında 1,4 milyar dolara dünyanın en büyük sebze ve meyve tohum şirketlerinden **Seminis**’i satın alır.

2007 – 1,5 milyar dolara önemi bir pamuk tohumu üreticisi **Delta & Pine Land Company**’yi satın alır. [Bu şirketin önemi, üç steril tohum ya da diğer adlarıyla **Terminatör Tohum** ya da İntihar tohumu patentinin sahibi olmasıdır. Bir sonraki yıl kullanılamayan bu tohumların satışına henüz için çıkmamış olsa da, yakın bir gelecekte çıkacağına kesin gözüyle bakılmakta. Ayrıca, 2001-2006’da D&PL’in Türkiye’deki şirketi Türk Delta Pine’in hükümet raporları ve sertifikasyonları elde etmek için Türkiye Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı bazı çalışanlarına yaklaşık 43 000 dolar rüşvet verdiği ortaya çıkmıştır. D & PL ve Turk Deltapine ABD’de 300 000 dolar ceza ödemeye mahkum edilmiştir.]

2008 — Rakipleri tarafından tohum endüstrisinde tekel kurmakla suçlanan Monsanto, 546 milyon euro’ya Hollandalı hibrit tohum şirketi **De Ruiter**’i ve bazı şeker kamışı üreticilerini satın alır. Bugüne kadar tohum şirketleri satın alımında harcadığı miktarın 30 milyar doları geçtiği söylenmekte.

2009 — Şirket, 11,7 milyar dolar net satış yaptığını ve 2,1 milyar dolar net gelir ilan eder.

2010 — Forbes dergisi tarafından “yılın şirketi” seçilir.

2011 – Monsanto’nun 2010 yılı net satışı 10,5 milyar dolar, net geliri ise 1 milyar dolar olarak açıklanır. 2009 yılına göre %50’lik bu düşüş, Roundup patentinin süresinin dolması ve rakiplerin jenerik herbisitleri daha ucuza piyasa sürmüş olmalarından kaynaklanmaktadır.

Bugün, dünyada **GDO’lu mahsullerin %80’i Monsanto’ya ait bir gen içermekte**. Şirketin Roundup’ı ise dünyada en çok satan pestisit, Roundup’a dayanaklı tohumlarıyla da Monsanto bir tekel oluşturmuş durumda. Monsanto’nun bu “sabıkalı” kronolojik geçmişinin ardından, önümüzdeki günlerde bu çokuluslu devin girift politik bağlantılarından, Monsanto tohumu satın alıp ekmenin, sosyal ve ekonomik sonuçlarını ve şirketin dünya gıda stokunu kontrol ederek, doğa ve dünya üzerinde nasıl bir hakimiyet kurmaya çalıştığından bahsedeceğim. O güne kadar, henüz izlemediyseniz, “*The World According to Monsanto*” belgeselini izlemenizi tavsiye ederim.

GDO DEVİ MONSANTO’NUN POLİTİK BAĞLANTILARI

<https://aysebereket.wordpress.com/2012/03/14/gdo-devi-monsantonun-politik-baglantilari/>

Bir önceki yazımda geleceğin tohumlarını elinde bulunduran Monsanto şirketinin kronolojik geçmişinden, bu şirketin tohumlarının –bugün kendi kurumsal geçmişinde hiç

bahsetmesede- esasında son derece toksik kimyasal ürünlerle atıldığından, hatta atom bombası geliştirme çalışmalarıyla bağlantılarından söz etmişim. Bu son derece kirli kimyasal ürün geçmişi bir yana, günümüzde Monsanto dünyada nasıl bir güç teşkil etmekte? Buna cevap vermek için Monsanto'nun ABD'de, Avrupa'da ve Türkiye'deki girift ve karanlık politik bağlantılarına bir bakalım...

Monsanto'nun Abd Hükümeti Ve Kamu Kuruluşlarıyla Bağlantıları

Resmi sayılara göre **Monsanto** ABD'de 2008 yılı lobicilik faaliyetlerine toplam **8,8 milyon dolar** harcamıştır. Bu verilere yansıyan bir diğer kalem de bağışlardır; şirketin diğer dönemlerde doğrudan en büyük bağışta bulunduğu bilinen iki isim 1999-2003 yıllarının **Temsilciler Meclisi Tarım Komitesi Başkanı** Larry Combest ve 2001-2005 yıllarının **Adalet Bakanı** John Ashcroft'dır.

Ancak esas çarpıcı olan bildirilen resmi sayılara bakarak göremeyeceğimiz, Monsanto hesabına ABD hükümeti ve kamu kuruluşlarında çalışan birçok kilit adam olmasıdır.

Monsanto'nun adamlarından biri hepimizin tanıdığı bir isim: **George Bush Sr.**, yani "Baba Bush". 1987 yılında, o zaman Başkan Yardımcısı olan George Bush Sr.'ın Monsanto laboratuvarını ziyaret eder ve bir ekin DNA'sına **Roundup Ready** transgeni enjekte ederken görüntü verir. Bu videoyu "The World According to Monsanto" belgeselinde ya da Google'da arayıp seyredebilirsiniz. Roundup Ready Soya'nın piyasaya sürülmesinden 9 yıl önceki bu TV haber görüntüsünde, bir şirket yetkilisi Bush'a üzerinde çalıştıkları bu ürünün onaylanması hakkındaki endişesini dile getirir ve Bush "Beni arayın, **deregülasyon** bizim işimiz" der [deregülasyon: düzenlemelerin azaltılması veya kaldırılması yönünde yapılan yasal düzenlemeler]. 2 yıl sonra, 1989'da Bush Başkan seçilir. 3 yıl sonra, 1992'de Başkan yardımcısı Dan Quayle, Food and Drug Administration'ın (**FDA** / "ABD Gıda ve İlaç Dairesi") tüketicinin bilme hakkını hiçe sayan yeni politikasını ilan eder: Artık GDO'lu besinlerin etikette belirtilme zorunluluğu olmadığı gibi, test edilme zorunluluğu da yoktur.

İkinci tanıdığımız isim, iki ayrı ABD hükümetinde Savunma Bakanlığı yapan ve 9 Eylül olaylarından sonra Afganistan ve Irak Savaşı'nın arkasındaki en önemli isimlerden biri sayılan **Donald Rumsfeld**. 1975 ve 1977 yılları arasında Ford Hükümeti'ndeki Savunma Bakanlığı görevinin ardından politik kariyerine ara verir ve **G.D Searle & Company**'de çalışmaya başlar. 1977-1981 yıllarında **aspartam** patentini elinde bulunduran G.D Searle & Company ilaç şirketinin CEO'su, Başkanı ve sonra Yönetim Kurulu Başkanı olur. 20 Ocak 1981'de Ronald Reagan ABD Başkanı seçilince, Rumsfeld'i geçiş dönemi takımına alır. 20 Mayıs 1981'de, yani seçimden sadece 4 ay sonra, Aspartam **FDA**'den 8 yıldır alamadığı

onayı alır. 1985'te **Monsanto** G.D. Searle'i satın alır. Bu satıştan 12 milyon dolar kazandığı konuşulan Rumsfeld, 2001 ile 2006 yılları arası bu kez George W. Bush (oğul Bush) tarafından **Savunma Bakanı** olarak atanır.

Diğer isimlere, hükümette önemli görevlerde bulundukları ve çevirdikleri oyunlar durumun vahametini ortaya koyduğu için kısaca değinmek istiyorum. Amerikan medyasının deyimiyle Monsanto ve ABD hükümeti arasındaki “döner kapı”yı sıklıkla kullanan diğer isimlere ise, Türkiye’de pek bilinmeseler de, durumun vahametini görebilmemiz için değinmek istiyorum.

Clarence Thomas: 1976–1979 yıllarında **Monsanto**’da avukat. 1991’de George Bush Sr. tarafından **Anayasa Mahkemesi**’ne atanır. 2000 Başkanlık Seçimi’nde, Florida eyaleti oylarının yeniden sayılması hakkında açılan Bush vs. Gore davasında (Kevin Spacey’nin oynadığı Recount filminden hatırlayabilirsiniz) seçimin kaderini belirleyen oyu George W. Bush lehine kullanarak, oğul Bush’un seçilmesini sağlar.

Anne Veneman: 1989-1991(Baba Bush dönemi) Tarım Bakanlığı müsteşar yardımcısı görevinde bulunur. 1993’te biyoteknoloji şirketi **Calgene** yönetim kurulu üyesidir. [Calgene insan tüketimine sunulan ilk genetik yapısı değiştirilmiş besin olan **Flavr Savr** domatesini üreten biyoteknoloji şirkettir. Flavr Savr 1992’de **FDA**’nın onayına, 1994’te ise tüketiciye sunulur ve 1997’de üretimi durdurulur.]. Flavr Savr’ın tüketime sunulmasından bir yıl sonra yani 1995’te, Venema Kaliforniya Gıda Dairesi Başkanı olur. 1997’de **Monsanto** Calgene’i satın alır. 2001-2005 yıllarında Veneman, George W. Bush hükümetinde **Tarım Bakanı** olur.

Tommy Thompson: 1987-2001 Wisconsin Eyaleti Valisi. **Monsanto** Thompson’un 1987 valilik seçimlerinde kampanyasına 50,000 dolar bağışta bulunur. Thompson döneminde Wisconsin eyaletinde Monsanto’nun 1994’te piyasa sürdüğü inek sütünü arttıran büyüme hormonu **Posilac**’ın (**rBST/rBGH**) kullanımı için 37 milyon dolarlık bir biyoteknoloji bölgesi kurulur. Thompson, 2001-2005 yıllarında George W. Bush’un **Sağlık Bakanı** olur.

Monsanto **Posilac**’ın (**rBST/rBGH**) FDA onayı, piyasaya sürülmesi, kullanılması ve ürün etiketinde rBGH içerip içermediğinin belirtilmemesi için yıllarca elinden geleni ardına koymaz. Piyasaya sürülmeden önce Posilac’ın FDA’dan onay alma sürecindeki bir kilit isim ise **Margaret Miller**’dir. Miller, FDA’ya rBGH büyüme hormonunun güvenilirliği hakkındaki bilimsel raporu yazmakla sorumlu **Monsanto** laboratuvar yöneticisidir. Miller, raporu yazar ve 1989 yılında, Monsanto raporu FDA’ya sunmadan kısa bir süre önce Monsanto’dan ayrılıp **FDA**’da çalışmaya başlar. Peki, FDA’daki görevi ne midir? Miller artık Monsanto’dayken yazdığı raporun FDA’nın onaylayıp onaylamamasına karar verecek kişidir. (Bu dönemde bir diğer “başarısı” da FDA’nın sütte kabul ettiği antibiyotik oranını 100 milyonda 1’den, 1 milyon’da 1’e -yani 100 kat- yükseltmek olmuştur.) Onay sürecinde Miller’in yardımcısı da eski bir Monsanto araştırmacısı Susan Sechen’dir. Özetle, Monsanto kendi raporunu onaylamıştır. FDA onayından sonra; Monsanto etiket yönetmeliğini de birazdan okuyacağınız **Michael R. Taylor** aracılığıyla halledecektir.

Monsanto ve kamu kurumları arasında gelip giden kilit isimlerden biri de **EPA**’da (Environmental Protection Agency – “ABD Çevre Koruma Kurumu) 10 yıl kadar müdür yardımcısı, yönetici yardımcısı gibi önemli görevlerde bulunan **Linda J. Fisher**’dir. Fisher, EPA’dan ayrılıp, 1995-2001 yıllarında **Monsanto** Başkan Yardımcısı olur. 2001’de ise Yönetici Vekili olarak EPA’ye geri döner.

Monsanto'nun adamlarının sıklıkla girip çıktığı (hatta neredeyse birer Monsanto şubesi olan) iki önemli kurumdan biraz söz etmekte fayda var. İlki, **FDA** –Food and Drug Administration (“ABD Gıda ve İlaç Dairesi”)- kamu sağlığını koruma ve sağlamakla yükümlü, yönetmelik ve denetimler aracılığıyla tütün ürünleri, gıda takviyeleri, ilaç, aşı, biyoecezacılık ürünleri, kan transfüzyonları, medikal ürünler, elektromanyetik radyasyon yayan aletler, veteriner ürünleri ve kozmetiklerden sorumlu ve ABD Sağlık Bakanlığı'na bağlı bir birim. FDA'nın başındaki yetkili (“Commissioner”) Senato'nun önerisi ve onayı doğrultusunda ABD Başkanı tarafından tayin ediliyor. İkincisi ise **EPA** – Environmental Protection Agency (“ABD Çevre Koruma Kurumu”)- insan sağlığı ve çevreyi korumakla yükümlü, Kongre'den geçen yasaları temel alarak yönetmelik yazan ve uygulamaya koyan ABD federal hükûmetine bağlı bir kurum. Kurumun başındaki yönetici (“Administrator”) ABD Başkanı tarafından tayin ediliyor ve Kongre tarafından onaylanıyor. Yani, kamu sağlığını koruma ve sağlamakla ve insan sağlığını ve çevreyi korumakla yükümlü, bunlarla ilgili yönetmelik ve denetimleri yapan iki kurum Monsanto'nun elinde.

Her şeyin Reagan ve Baba-Oğul Bush, yani Cumhuriyetçi hükümetler döneminde kaldığını ve Clinton hatta büyük değişimler vaat eden Barack **Obama** döneminin farklı olduğunu düşünüyorsanız, çok yanılıyorsunuz. Mayıs 2010'da Başkan Obama'nın **FDA** Gıda Güvenliği Dairesi Başkanışmanı olarak atadığı **Michael R. Taylor**'ın da geçmişi oldukça düşündürücüdür. 1976'da FDA Daire Başkanı Özel Kalem Müdürü olan Taylor, 1980'lerde (**rBGH**) **Posilac**'ın FDA onay sürecinde **Monsanto**'yu temsil eden hukuk şirketinde çalışmaya başlar. 1991-1994 yıllarında FDA Politikalarından Sorumlu Başkan Yardımcısı yani Monsanto'daki ikinci adam olur. FDA'nın rBGH etiketleme yönetmeliğini yazar ve süt ürünleri şirketlerinin etiketlerde rBGH içerir ya da içermez gibi bir ayrım yapmasını gerçek anlamda yasaklamış olur. 1994-1996 yıllarında ise Tarım Bakanlığı'nda Gıda Güvenliği ve Denetimi Bölümü'nde yönetici olur. Kısa bir süreliğine aynı hukuk şirketine geri döndükten sonra, Obama'nın atamasına kadar Monsanto'nun Kamu Politikası'ndan Sorumlu Başkan Yardımcısı yani şirketin ikinci en güçlü adamı olarak görevini sürdürür. Ayrıca Obama'nın **Tarım Bakanı Tom Vilsack**, “Amerikalıların yeme alışkanlıklarını değiştirmeleri” gerektiğini söyleyen ünlü bir Monsanto ve biyoteknoloji destekçidir, **ABD Zirai Ticaret Temsilcisi Siddiqui**, eski bir Monsanto lobicisidir. Obama en son olarak da GDO'lu Roundup Ready Alfalfa Kontaminasyonu davasında Monsanto'nun savunma avukatı **Elena Kagan**'ı da **Anayasa Mahkemesi**'ne atadı.

ABD’de durum son derece iç karartıcı, bakanlıklar ve kamu kuruluşları amiyane tabirle Dingo’nun hatta “Monsanto’nun ahırına” dönüşmüş vaziyette. Ne yazık ki, Monsanto’nun gücü ABD ile sınırlı kalmıyor. Ocak 2011’de **Wikileaks**, dünya gıda stokunu kontrol etmeyi hedefleyen Monsanto’nun, kuklası ABD Hükümeti aracılığıyla diğer ülkelere uyguladığı baskıları açığa çıkaran bazı diplomatik belgeler sızdırdı.

Monsanto’nun Avrupa’daki Diplomatik Oyunları

Belgelere göre, ABD’nin Paris Büyükelçisi Craig Stapleton (1989-1998 George W. Bush’un Texas Rangers Baseball takımındaki ortağı) Washington’la 2007 tarihli bir yazışmasında, **Fransa**’nın Monsanto’nun GDO’lu mısırını yasaklama girişimine cevap olarak, GDO’lu ürünlerin kullanımını teşvik etmeyen AB ve diğer ülkelerin askeri tarzda **ticari savaşla cezalandırılmasını** tavsiye eder. Belgeleri yayınlayan Guardian gazetesi, ABD diplomatlarının doğrudan Monsanto gibi GDO şirketlerine çalıştıklarını gösterdiğini yazar.

Vatikan’la yapılan 2008 tarihli bir yazışma, gelişmekte olan ülkelerdeki Katolik piskoposlar GDO’lu ürünlere karşı çıktıkları için, ABD’nin Papa’nın danışmanlarına uyguladığı baskıyı ve Papa’nın GDO’lu ürünlere destek vermesi için Vatikan’daki lobi faaliyetlerini açığa çıkarmakta.

2009 Madrid Büyükelçiliği yazışmaları ise, ABD’nin AB’yi biyoteknoloji yasalarını sıkılaştırmamaya ikna etmek için **İspanya**’yla beraber çalıştığını göstermekte. Hatta bir yazışmada, büyükelçi “İspanya da düşerse, Avrupa’nın geri kalanı da düşer” ifadesini kullanır. Yazışmalar İspanya Hükümeti’nin ABD’den Brüksel’e baskı uygulamaya devam etmesini istediğini ve ABD’nin İspanya Biyoteknoloji Kurulu’nun açıklamasından önce İspanya’nın nasıl oy vereceğini bildiğini göstermektedir.

TÜRKİYE BAĞLANTILARI

Bu son nokta, bugünlerde Biyogüvenlik Kurulu’nun Türkiye Gıda ve İçecek Sanayi Dernekleri Federasyonu’nun gıda amaçlı 29 gen ve Tüm Gıda Dış Ticaret Derneği’nin 3 soya geni ithalat başvurularına cevabını bekleyen ülkemiz için de çok düşündürücüdür. (TÜGİDER’in ithalatını istediği üç çeşit GDO’lu soyanın ikisi Monsanto, biri Bayer’indir).

Türk medyası şu ana kadar GDO şirketlerinin oyunlarından ikisine yer verdi. Türk medyasında yer alan bir hadise, bir önceki yazımda bahsettiğim (Monsanto tarafından satın alınan) Delta & Pine Land’in Türkiye’deki şirketi **Türk Delta Pine**’nin 2001 ve 2006 yılları arasında hükümet raporları ve sertifikasyonlar elde etmek için bazı **Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı** çalışanlarına yaklaşık 43,000 dolar rüşvet vermesi. Bu skandal ABD Sermaye Piyasaları Kurulu tarafından ortaya çıkarıldı, yani esasında bu skandal ABD’de patlak verdikten sonra Türk medyasında yer aldı.

Diğeri, Nisan 2009’da, yani Türkiye’de **GDO’lu Ürün Yönetmeliği** çıkmadan 6 ay önce, **TBMM Tarım Komisyonu** üyeleri CHP Mersin Milletvekili Vahap Seğer, AKP Denizli Milletvekili Mehmet Erdoğan, AKP Gaziantep Milletvekili Özlem Müftüoğlu, AKP Bursa Milletvekili Ali Koyuncu, MHP Afyonkarahisar Milletvekili Abdülkadir Akcan ve **TÜBİTAK** Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Mehmet Arif Adlı ve Adana Çiftçiler Birliği Genel Sekreteri’nden oluşan bir heyetin ABD Tarım Bakanlığı’nın davetlisi olarak yaptıkları ABD gezisi. Heyetin TBMM Genel Kurulu kararıyla gittiği bu gezide, uçak paraları hariç tüm masraflar ABD Tarım Bakanlığı tarafından karşılandı. Heyet, Washington’da Tarım Komisyonu çalışmalarına katıldıktan sonra St. Louis’e gidip **Monsanto**’yu gezdi. Medyanın tepkisini çeken milletvekilleri dönüşte “uzaya götürseler etkilenmem”, “ben ikna olmadım” ve “faydalı bir gezi oldu” gibi açıklamalarda bulundular. 6 ay sonra ise GDO’lu Ürün Yönetmeliği yürürlüğe girdi.

Monsanto'nun Türkiye'deki bağlantılarından bazıları da dünyanın en büyük gıda işleme ve dağıtım şirketlerinden **Cargill** üzerinden. Mayıs 1998'de Monsanto ile Cargill bir biyoteknoloji ortak girişimi kurduklarını ilan ederler, birkaç ay sonra Monsanto Cargill'in uluslararası tohum operasyonlarını 1.4 milyar dolara satın alır. Artık, Cargill'in tohum sattığı 51 ülkenin kapıları Monsanto'nun GDO'lu tohumları için aralanmıştır. 1960'dan beri Türkiye'de faaliyet gösteren Cargill, aynı yıl Türkiye'de bir hamle yaparak Bursa'da İznik Gölü'ne yakın bir mevkide, tarım arazisi üzerine 90 milyon dolarlık (mısırdan elde edilen) **nişasta bazlı şeker** (NBŞ) fabrikası kurar. Bazı sivil toplum kuruluşları ayaklanır, dava açılır ve iki yürütmeyi durdurma kararına rağmen 1999 sonu fabrika faaliyete geçer. 2004'te mahkeme yapı ruhsatının iptaline karar verir. **Başbakan Erdoğan**'ın 2004 ABD ziyareti öncesinde, Cargill tesisinin yasal bir statüye kavuşmasının ve bu firmanın üretimini yaptığı **NBŞ üretim kotasının** yükseltilmesinin Bush'la görüşmesinin gündem maddelerinden olduğu medyada yer alır. Daha sonradan Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı yasası ile tarım arazisinde inşa edilmiş sanayi tesislerine af getirilse de, hükümet işi sağlama almak için Temmuz 2005'te hazırladığı bir kararnameyle Cargill fabrikasının arazisini özel endüstri bölgesi ilan eder, ayrıcalıklı bir statü kazandırır ve mahkeme kararlarını etkisiz hale getirir. Mısırdan elde edilen NBŞ ve tatlandırıcı üretim kotasına gelince de o söz de tutulur; Fransa Hollanda ve İngiltere de %0, AB ülkeleri ortalaması %2-3 olan bu kotanın Türkiye'de kanunla belirlenen oranı her ne kadar %10 gibi yüksek bir oran olsa da, Bakanlar Kurulu bu oranı dilediği gibi daha da yükseltmekte bir çekince görmemektedir. 2009-2010'da toplam 25 Avrupa ülkesi 1,2 milyon ton NBŞ üretirken, Türkiye tek başına 500,000 ton üretmiştir.

Türkiye'de NBŞ üreten 5 tesisin en büyüğü **Cargill** (400,000 ton kapasiteli), 2001'de **Cerestar**'ı satın alarak, bu Fransız nişasta ve tatlandırıcı şirketinin **Ülker**'le 1993'te ortaklaşa kurmuş oldukları **PNS Pendik Nişasta Sanayi**'nin de %50 ortağı olur. NBŞ'yi en çok kullanan gıda üreticilerinden Ülker'in piyasanın en büyük şirketiyle ortaklığından karı ve çıkarı çok büyüktür. Türkiye'de yaşanan bu denklemi özetlemek gerekirse: Dünyanın en önemli GDO'lu mısır tohumu üreticisi **Monsanto**'nun en büyük müşterilerinden (organik bağı da bulunan) Cargill, Türk ortağı Ülker ile Cola-Turka için mısırdan NBŞ üretir, **Erdoğan**'ın oğlu Cola-Turka'nın en büyük dağıtımcılarından biridir. Hükümet NBŞ'in hammaddesi mısırın ithalatında fon ve gümrükleri düşürür, bu arada eski **Maliye Bakanı Unakıtan**'ın oğlu da en büyük mısır ithalatçılarından biridir. Bakanlar kurulu da NBŞ üretim kotasını istediği gibi yükselterek bu çarkın dönmesine aracı olur. Bu yazıda Monsanto'nun sadece ABD, Avrupa ve Türkiye'de bazı bilinen bağlantılarından söz ettim. Gelişmekte olan ülkelere yapılan baskılar ve oynanan oyunlara başka bir yazıda değineceğim. Dünya gıda stokunu kontrol ederek dünyayı kontrol etmeyi hedefleyen bu büyük güce karşı Haiti ve Peru gibi bazı ülkelerin direnme gayretleri biraz da ümit uyandırıyor. Öte yandan, 2010 yılında 500,000 **Monsanto** hissesi satın alan dünyanın en zengin adamı **Bill Gates**'in, GDO'lu tohumların dünyayı açlıktan kurtaracak tek çare olarak göstermesi ve Asya ülkelerine kabul ettirilmek istenen GDO'lu "altın pirinç"nin geliştirilmesi için kendi vakfı aracılığıyla 20 milyon dolar yatırım yapması, ne yazık ki daha da büyümekte olan bir güçle karşı karşıya olduğumuza işaret ediyor.

OBAMA MONSANTO'YU KORUYACAK MI?

<https://aysebereket.wordpress.com/2013/03/25/obama-monsantoyu-koruyacak-mi/>

“Monsanto’yu Koruma Yasa Maddesi” Obama’nın Önünde

Food Democracy Now tarafından **Monsanto’yu Koruma Yasa Maddesi** olarak adlandırılan ve tüm GDO karşıtlarının bu isimle andıkları madde, H.R. 933: Tarım Tahsisat Yasa Tasarısı’nın içinde yer almakta. Biyoteknoloji taraftarlarının “çiftçi güvence tedbiri” dedikleri bu ek madde, 90 sayfalık yasa tasarısının içine Cumhuriyetçi Temsilci **Kingston** tarafından bir paragraf olarak eklendi. Temsilci Kingston, Monsanto ve Dupont gibi devlerin de üyesi olduğu Biyoteknoloji Endüstrisi Örgütü (BIO) tarafından “2011-2012 yılının yasa koyucusu” seçilmişti. Monsanto’nun politik bağlantıları ve oyunları, lobicilik faaliyetlerine ayırdığı milyon dolarlarla ne kadar etkili olduğu artık herkes tarafından bilinen bir gerçek. 20 Mart 2013 gecesi ABD Senatosun’da büyük bir çoğunlukla (73’e 26) kabul edilen yasa tasarısı eklentisi, ertesi sabah da Temsilciler Meclisi’nden de onay alarak Kongre’den geçti. **Sıra Obama’nın yasa tasarısını imzalamasında.**

Hatırlayacağınız üzere, ilk seçim kampanyasında GDO’lu ürünlerin hemen etiketleneceği sözünü veren Barack Obama yasa tasarısını, içinde yer alan bu ek maddeyle, imzalar ve tasarı kanuna dönüşürse ne olacak?

- **Federal mahkemeler** yasadışı ve tehlikeli GDO ürünlerinin bile satış ve hatta üretimini hakkında **düzenleme yapamayacak** duruma gelecek. Monsanto’nun federal mahkemeler karşısında bir nevi dokunmazlığı olacak.
- Yasa eklentisi, mahkeme kararı söz konusu GDO’lu ürünlerin usulüne göre onaylanmadığı kararını verse bile, çevre ve insan sağlığı üzerindeki etkileri araştırıldığı süreçte ABD Tarım Bakanlığı’na (USDA) “**geçici**” **ekim izni** verme yetkisi sağlayacak. “Monsanto’yu Koruma Yasası” ABD Tarım Bakanlığı **istemese bile** bu geçici izni vermek zorunda bırakacak.
- Tarım Bakanlığı’nın onayına yasal itirazlar devam ederken, ve hatta bir federal mahkeme GDO’lu tohumların ekilmemesi kararını aldığı takdirde bile, **çiftçiler bu tohumları istedikleri gibi ekebilecekler**. Yani, bir mahkeme Tarım Bakanlığı’nın bir GDO’lu ürüne verdiği onay kararını bozsa ya da ihtiyati tedbir kararı alsa bile, herhangi bir çiftçi o ürünü ekmek için Tarım Bakanlığı’na izin belgesi için başvurabilecek ve Tarım Bakanlığı bu belgeyi vermek zorunda kalacak.

Monsanto’nun Roundup-Ready Alfalfa ve Roundup-Ready Şeker Pancarı’nın onaylanması ve ekilmesi geçtiğimiz yıllarda mahkeme kararları ve tedbirleriyle geciktirilmişti. Belli ki, Monsanto bir daha benzer problemlerle hiç uğraşmak niyetinde değil.

Monsanto’nun esasında bir kimya şirketi olduğunu unutmamak gerek. Geçmişinde **DDT**, **Agent Orange** gibi son derece toksik kimyasal maddeler üreten şirket, şu anda **yeni kimyasallar** arayışında zira yabancı otlar Monsanto tohumlarıyla kullanılması zorunlu olan Roundup (glifosat) herbisitine dayanıklılık kazanıyorlar. Hem tohuma eklenen genlerdeki, hem de tarlalarda kullanılan kimyasalları arttıracakları, değiştirecekleri ve daha güçlülerini üreteceklerine şüphe yok.

Obama’nın bir imzasıyla, Monsanto artık Federal Mahkemelerce dokunulmaz olabilir.

OBAMA MONSANTO’YU KORUDU!

<https://aysebereket.wordpress.com/2013/03/27/obama-monsantoyu-korudu/>

Başkan Obama 26 Mart (ABD saatiyle) geç saatlerde çevreciler tarafından “Monsanto’yu Koruma Yasa Tasarısı” olarak bilinen yasa eklentisinin içinde yer aldığı HR 933 adlı yasa tasarısını imzaladı. **Monsanto Koruma Yasa Tasarısı artık kanunlaştı.**

20 Mart 2013 gecesi ABD Senatosu’nda büyük bir çoğunlukla (73’e 26) kabul edilen yasa tasarısı eklentisi, ertesi sabah da Temsilciler Meclisi’nden de onay alarak Kongre’den geçip, Obama’nın imzasına sunulmuştu. Eklentisi, Yasa Tasarısı Kongre’den geçmeden hemen önce, Tarım ve Adalet Komisyonları tarafından da yeterince incelenmeden, tasarının içine sızdırıldığı için de çok eleştirilmişti.

Food Democracy’nin çok kısa zamanda topladığı ve yasa tasarısını veto etmesini isteyen 250,000 imzayı görmezden gelen Obama, kendi imzasıyla Monsanto’yu federal mahkeme kararlarına karşı dokunulmaz kıldı.

Reklamlar

Bu kanunun ne anlama geldiğini kısaca hatırlayalım:

- **Federal mahkemeler** yasadışı ve tehlikeli GDO ürünlerinin bile satış ve üretimini hakkında **düzenleme yapamıyor.**
- Mahkeme söz konusu GDO’lu ürünlerin usulüne göre onaylanmadığı kararını verse bile, çevre ve insan sağlığı üzerindeki etkileri araştırıldığı süreçte ABD Tarım Bakanlığı (USDA) “**geçici**” **ekim izni** verme yetkisine sahip. “Monsanto’yu Koruma Yasası” ABD Tarım Bakanlığı **istemese bile** bu geçici izni vermek zorunda bırakıyor.
- Tarım Bakanlığı’nın onayına yasal itirazlar devam ederken, ve hatta bir federal mahkeme GDO’lu tohumların ekilmemesi kararını aldığı takdirde bile, **çiftçiler bu tohumları istedikleri gibi ekebilecekler.** Yani, bir mahkeme Tarım Bakanlığı’nın bir GDO’lu ürüne verdiği onay kararını bozsa ya da ihtiyati tedbir kararı alsa bile, herhangi bir çiftçi o ürünü ekmek için Tarım Bakanlığı’na izin belgesi için başvurabilecek. Tarım Bakanlığı ise bu belgeyi vermek zorunda.

Her ne kadar sadece **6 ay yürürlükte kalacak** olsa da, Monsanto’yu Koruma Yasası özel şirketlerin Kongre’yi kendi taraflarına çekebildikleri takdirde, tüketici haklarının korunmasının önüne geçebildiğini gösteriyor ve **tehlikeli bir emsal teşkil ediyor.** Yeni ve test edilmemiş GDO’lu tohumların ekimi için engelleri kaldırarak, önlerini açıyor.

Şu anda ABD’de **13 yeni GDO’lu tohum** ABD Tarım Bakanlığı’nın onayını bekliyor. AquaBounty’nin GD Somonu ise Nisan ayında her an ABD Gıda ve İlaç Dairesi (FDA) tarafından onaylanabilir. Monsanto’yu koruyan bu yasa ABD’yi bir tür **GDO’lu ürün deneme alanı** haline getiriyor.

Yasanın imzalanması medyada henüz hak ettiği yankıyı bulmadı zira ABD gündeminde bugünlerde Anasaya Mahkeme'sinde görüşülen ve homoseksüel evlilik karşıtı California Proposition 8 var. Ancak Obama'nın tasarımı yasalaştırdığı gün ve ertesi gün, Reuters dahil birçok haber kaynağı **Monsanto ve Dupont**'un yıllardır sürdürdükleri patent ve anti-trust davalarından vazgeçip, **işbirliği** yapmak üzere anlaştıkları haberini yayınladı. Hem Monsanto Koruma Yasası haberinin önüne geçmesi, hem de zamanlaması açısından oldukça manidar. 2012'de 13.5 milyar dolarlık satış yapan Monsanto, GDO'lu tohum üretim teknolojisinin pazar lideri ve dünyanın en büyük tohum şirketi. Hem tohum satışlarından hem de diğer şirketlerle GDO'lu tohum lisans anlaşmalarından kazanç sağlayan Monsanto'nun açıklamasına göre, Dupont'la yaptıkları bu anlaşmanın kendilerine en **az 1.75 milyar dolar** getirisi olacak. Dupont, Monsanto'nun teknolojisini geniş müşteri ağına sunarken, Monsanto'nun ürünlerini **bu yıl içinde sahada test etmeye başlayabilecek**. Obama'nın imzalayarak yasalaştırdığı bu kanun da, en azından önümüzdeki 6 aylık sürede, her şeyi daha da kolaylaştıracak.

Dün Beyaz Saray'ın önünde protesto yapan **Food Democracy**, GDO'lu ürünlerin etiketlenmesi için yeni bir imza kampanyası başlattı. Biz de Amerika'daki bu tüyler ürpertici gelişmeleri izlerken, Greenpeace Akdeniz'in devam eden Etiketsizse Yemezler: GDO'lu yemle beslenen hayvan ürünleri etiketlensin kampanyasının önemini hatırlatalım. Kendi payımıza düşeni yapalım, Tarım Bakanı Mehdi Eker'e verdiği "etiketleme" sözünü hatırlatalım ve hesap soralım.

Twitter: @aysebereket

Kaynaklar:

http://www.naturalnews.com/039668_Monsanto_Protection_Act_Obama_deception_GMOs.html

http://www.salon.com/2013/03/27/how_the_monsanto_protection_act_snuck_into_law/

<http://ecowatch.com/2013/obama-signs-monsanto-protection-act/>

<http://www.inquisitr.com/591630/farmers-protest-monsanto-protection-act-at-white-house/>

<http://www.ibtimes.com/furor-growing-against-obama-over-monsanto-protection-act-1156459#>

<http://www.nydailynews.com/news/national/food-oversight-curbs-spending-bill-outrage-article-1.1298967>

<http://www.ibtimes.com/monsanto-protection-act-5-terrifying-things-know-about-hr-933-provision-1156079>

<http://www.reuters.com/article/2013/03/26/us-monsanto-dupont-gmo-idUSBRE92P0IK20130326>

GDO ETİKETLEMESİNDE CESUR BİR ADIM: ABD'DE WHOLE FOODS

<https://aysebereket.wordpress.com/2013/03/09/gdo-etiketlemesinde-cesur-bir-adim-abdde-whole-foods/>

8 Mart 2013'de **Whole Foods** marketler zinciri raflarındaki yaklaşık 3,300 kadar ürünü 2018'e kadar etiketleyip, GDO içerip içermediğine dair tüketiciyi bilgilendireceğini açıkladı. Bu etiketleme zorunluluğu Whole Foods'un ABD ve Kanada'daki 339 şubesinde uygulanacak. İngiltere'deki 7 şubesinde satılan ürünler Avrupa Birliği'nin uyguladığı etiketleme zorunluluğundan dolayı zaten etiketli. Günümüzde kullanılan etiketler, bir kar amacı gütmeyen sertifika kuruluşu olan Non GMO Project tarafından incelenip, ürünün GDO içermediğini belirtmekte. Whole Foods'un 2018'de kullanacağı etiketler ise ürünün **GDO içerdiğini belirtecek**.

Whole Foods açıklamasında, tüketicinin (*GDO içermez*) etiketli ürünleri tercih ettiğini gözlemledikten ve bazı üreticilerin **etiketledikleri ürünlerinin satışında %15-%30 kadar bir artış** gördüklerini bildirmesi üzerine, bu adımı tüketici taleplerini karşılamak için attığını belirtti. Market zincirinin bu kararı, her ne kadar neden hemen değil de 2108'e kadar diye eleştirilse de, çevreci ve GDO karşıtları tarafından umut vaat eden bir adım olarak görülmekte.

Whole Foods'un kararı gerçekten de cesur bir adım: ABD'de Amerika Gıda ve İlaç Dairesi (Food and Drug Administration-FDA), Tarım Bakanlığı (USDA), Amerika Tıp Birliği (American Medical Association-AMA) ve hatta Dünya Sağlık Örgütü'nün (World Health Organization-WHO) resmi tutumları genetiği değiştirilmiş ürünlerin insan sağlığına zararlı olmadığını yönünde. ABD'de Monsanto'nun başını çektiği **GDO lobisi dünyanın en güçlü lobilerinden biri**.

CALIFORNIA
PROP 37

ABD’de 2012 yılında 20 eyalette etiketleme inisiyatifi başarısızlığa uğradı. Bunlardan sonuncusu ve en çok ses getireni kuşkusuz (Whole Foods’un da desteklediği) Kasım 2012’de oylamaya sunulan **California Prop 37** (Kaliforniya Öneri 37) oldu. Haziran 2012’de Kaliforniya Bilme Hakkı (California Right to Know) örgütünün gayretleri sonucu, etiketlendirme önerisi Kaliforniya’da ABD başkanlık seçimiyle beraber referanduma sunuldu.

Zamanlamadaki ironiyi de kaçırmamak gerek; **Barack Obama** 2007 başkanlık kampanyasında, seçildiği takdirde “doğru etiketlendirmeye, vatandaşın GDO tüketip tüketmediğini bilmesi için HEMEN harekete geçeceğini” vaat etmişti. Başkan Obama bu vaadini tutmadığı gibi, bir de üstüne Monsanto ve devlet kuruluşları arasında defalarca gel git yapmış, Monsanto’da Kamu Politikası Başkan Yardımcılığı’na kadar yükselmiş **Michael Taylor**’u 2009’da FDA Başkanı’na üst düzey danışman olarak, Ocak 2010’da FDA’de özel kurulan yeni bir pozisyona, Gıda Başkan Yardımcılığına atadı (bkz. GDO Devi Monsanto’nun Politik Bağlantıları).

Başkan Obama’nın ikinci kez ABD Başkanı seçildiği Kasım 2012 seçimlerinde Kaliforniya’da oylanan Prop 37 yeterince evet oyu alamayarak, kabul edilmedi (resmi verilere göre Evet %47, Hayır %53). Oysa, ABD medyasında yer alan bilgilere göre yıllar içinde yapılan kamuoyu araştırmalarında Amerikalıların %90’ı GDO’lu ürün etiketlenmesi destekliyordu. Examiner’in ve yerel Santa Cruz Sentinel gazetesine göre, seçime 9 gün kala yapılan kamuoyu araştırması Prop 37’nin %67 ile geçeceğini gösterirken, 4 gün kala bu oran %42’ye düşmüştü.

Herkesin sorduğu, “peki, bu kadar kısa sürede ne oldu?” Yanıt: “**Prop 37’ye Hayır**” tarafı son anda medyayı “anti-37” reklamlarla işgal etti. “Prop 37’ye Hayır” kampanyasının arkasındaki dev kuruluşlar, bu kampanyaya toplam **45 ile 48 milyon dolar** arası para yatırdılar. “**Prop 37’ye Evet**”in arkasındaki tüketici haklarını koruma örgütleri ise sadece **8 milyon dolarla** savaş verdiler.

Before it News’a göre, “Prop 37’ye Hayır”ın arkasındaki bazı kuruluşlar ve kampanyaya yatırdıkları miktarlar:

1. **Monsanto** 8,112,069 dolar,
2. **Dupont** 5,400,000 dolar,
3. **Pepsico** 2,145,400 dolar,
6. **Bayer** 2,000,000 dolar,
8. **Syngenta** 2,000,000 dolar
9. **Kraft** 1,950,000 dolar
10. **Nestle USA** 1,461,600 dolar
11. **Coca-Cola Kuzey Amerika** 1,455,000 dolar
14. **Kellogg** 790,000 dolar

GDO lobisi bu kadar güçlüyken Whole Foods’a neden 2018’e kadar ve neden sadece organik satmayı tercih etmediği gibi eleştiriler bir kenara bırakılarak, bu cesur adımın benzer uygulamalara yol açabileceği için desteklenmeli.

ABD’de Monsanto’ya karşı benzer cesur bir adımı **2008**’de uluslararası perakende mağaza zinciri devi **Walmart** atmıştı. 2012 Fortune Dünya 500’ler listesine göre dünyanın en büyük üçüncü işletmesi ve dünyanın en büyük perakendecisi Walmart, kendi markası altında satılacak sütlerin, müşteri talepleri doğrultusunda alınan bir kararla, Monsanto’nun ürettiği büyüme hormonu rBST içermeyeceğini açıklamıştı. “GDO’lu içeriğin etiketlenmesinin federal bir gereklilik olması” kampanyası **Just Label It** Walmart’ın kararının sonucunda bugün ABD’de artık çok az süt ineğine büyüme hormonu verildiğine dikkat çekiyor ve Whole Foods’un etiketleme kararının aynı şekilde büyük bir etki yaratabileceğini düşünüyor.

Dünyada şu anda GDO’lu tarım, GDO’lu ürün ithalatı, GDO’lu ürün etiketlenmesi yani genel anlamda ülkelerin GDO politikaları hakkında bir takım değişiklikler yaşanıyor. Türkiye’de ise geçen yıl **Greenpeace**’in “İnsan Gıdası Amaçlı GDO İthalatı”na karşı başlattığı **Yemezler** kampanyası **325,000’den fazla imza toplayarak TGDF’nin 29 ithalat başvurusunu geri çekmesini sağladı**. Ancak Türkiye’de şu anda 3 GDO’lu soya ve 16 GDO’lu mısır çeşidi hayvan yemi olarak kullanılmakta. Biz de bu hayvanlardan elde edilen et, süt ve süt ürünleri ve yumurtalarını yiyerek dolaylı olarak bunları tüketmekteyiz. “**Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Mehdi Eker**, nisan ve temmuz [2012] ayında bu konuda çalışmalara başladıkları ve GDO’lu yemle beslenmiş hayvanların ürünlerine etiket zorunluluğu getirileceğini açıklamıştı” hatırlatmasını yapan **Greenpeace Akdeniz** Tarım Kampanyaları Sorumlusu **Tarık Nejat Dinç** dikkati etiketlemenin önemine çekiyor. Greenpeace Akdeniz’in devam eden Etiketsizse Yemezler: GDO’lu yemle beslenen hayvanların ürünleri etiketlensin kampanyasına imza atarak doğrudan Mehdi Eker’e verdiği sözün hesabını soruyorsunuz. GDO lobisi tüm dünyada çok güçlü olsa da, bazı cesur sesler duyulmaya, bazı cesur adımlar atılmaya başlandı. Siz de imzanızı atın ve sesinizi duyurun.

Kaynaklar:

<http://mobile.nytimes.com/2013/03/09/business/grocery-chain-to-require-labels-for-genetically-modified-food.xml?f=19>
<http://www.occupymonsanto360.org/2013/03/08/whole-foods-products-will-carry-gmo-labeling/>
<http://www.infowars.com/will-obama-fulfill-his-2007-promise-to-label-gmos/>
<http://www.examiner.com/article/ca-prop-37-gmo-food-labeling-initiative-defeated>
<http://beforeitsnews.com/alternative/2012/11/prop-37-to-label-gmo-foods-fails-in-california-2491888.html>
<http://www.projectcensored.org/top-stories/articles/20-us-agencies-trying-to-outlaw-gmo-food-labelling/>
<http://www.thedailygreen.com/environmental-news/latest/milk-hormones-rbst-47032108>
http://en.wikipedia.org/wiki/Fortune_Global_500
<http://www.greenamerica.org/pubs/greenamerican/articles/AprilMay2012/Who-requires-GMO-labels.cfm>
<http://gundem.milliyet.com.tr/-gdo-et-ve-yumurtayla-soframiza-giriyor-/gundem/gundemdetay/09.12.2012/1639153/default.htm>

DİKKAT! VİTAMİNİNİZ GDO’LU MU?

<https://aysebereket.wordpress.com/2013/03/18/dikkat-vitamininiz-gdolu-mu/>

Aspartam E951 yazımında, kullandığımız ilaç ve vitaminlerin önemli bir kısmının aspartam içerebileceğini belirtmiş ve bazılarının isimlerini yazmıştım. Özellikle ilaçlarda aspartam bilgisinin kutunun üzerinde değil, içindeki prospektüsün **yan maddeler** kısmında yer aldığını hatırlatmıştım.

Vitaminlerde, çok sık kullanılan aspartam haricinde, gizli bir tehlike daha var. Hatta bu aspartam kullanımından bile daha sinsi çünkü vitamin kutularının üzerinde, bir yerinde, çok küçük de olsa aspartam ya da E951 yazıyor. **Belirtilmeyen, vitaminin GDO içerip içermediği.**

Örnek olarak **C vitaminini** alalım; aspartamın da en çok efervesan, yani suda eriyen C vitaminlerinde (Redoxon gibi) kullanıldığını biliyoruz. C vitamini, diğer adıyla askorbik asit genellikle **mısırdan elde ediliyor**. C vitamini üretiminde kullanılan mısırın hangi ülkeden geldiğini ve ne tür bir mısır olduğunu ise takip etmek zor.

ABD’de mısır üretiminin %80 ile %95’i GDO’lu mısır. ABD’de GDO’lu tarımının %90’ını elinde bulunduran **Monsanto** sadece Amerika’da değil, dünyanın birçok ülkesinde bir tekel. Monsanto’nun politik bağlantılarını ve oyunlarını, dünyada tohuma hükmederek, dünya gıda stokunun kontrolünü ele geçirmek istediğini yazmıştım.

C vitaminine gelince Monsanto ismi iki kere karşımıza çıkabiliyor. Bugün bir “tarım” ya da biyoteknoloji olarak bilinmeye çalışan Monsanto’nun geçmişinde **PBC, DDT, dioksin** ve **Agent Orange** gibi son derece toksik kimyasal maddeler yer alıyor (bkz. Bir GDO Devinin DNA’sı: Monsanto). Monsanto, 1985 yılında aspartamın patentini elinde bulunduran G:D: Searle’ü satın alıp, **Nutrasweet Company**’ni kurup, 2000 yılında bu şirketini satana kadar aspartam işini buradan yürüttü. 2000 yılına kadar içtiğiniz C vitamininiz GDO’lu mısırdan üretilip, aspartamla tatlandırıldıysa, iki kere Monsanto’nun tuzağına düştünüz demek!

Sadece C vitamini değil, tüm vitaminler GDO’lu mısır ve GDO’lu soya gibi sık kullanan hammaddeler içeriyor olabilir. ABD’de GDO’lu “gıda” maddelerinin şu anda yasalara göre “doğal” olarak etiketlenilebildiğini unutmamak gerek, dolayısıyla “doğal” ibaresini taşıyan her ürün GDO içeriyor olabilir. Üretildikleri ülkeden GDO’lu olup olmadığını tespit etmeye çalışmak nereye kadar geçerli bilemiyorum, zira üretici hammaddeyi ithal etmiş de olabilir.

Tespit etmeye çalışmanın bir yolu daha var, ABD ve bazı Avrupa ülkeleri etiketlerde glüten, buğday, soya, mısır gibi alerjik semptomlara yol açabilecek bazı maddeleri belirtmek zorundalar. Ancak, konuyu araştırırken ilginç bir bilgiyle karşılaştım. Mısır alerjisi konulu bir sitede (<http://www.cornallergens.com/products/corn-free-medicines.php>) mısır içermeyen ilaç ve vitaminlerin belirlemek için üreticiler aranmış. Sitede yer alan bilgiyi kısaltarak, tercüme ediyorum: “*Solgar’ın müşteri hizmet hattını aradım ve her ne kadar etiketlerinde “mısır içermez” yazısının farkında olsam da, C vitaminin mısırdan elde edilmediğini teyit etmek istediğimi söyledim. Telefondaki kişi mısır içermediğini vurgulamasına rağmen, sorup teyit*

etmesi için ısrar ettim. Beni uzun bir süre beklettikten, C vitamininin mısırdan elde edildiğini ancak fermante edildiği için işleminden sonra mısır kalmadığını belirtti”. Anlaşılan GDO’lu maddeleri gizlemenin birçok yolu var. Vitamininizin GDO içermediğinden emin olmak istiyorsanız, **tek çareniz etiketinde organik ya da Non-GMO yani GDO içermez yazması.** Son aylarda, İngiltere Çevre Bakanı Owen Paterson’un GDO’lu tarıma ağırlık verilmesi ve GDO’lu ürünleri satışı için Avrupa Birliği’ne baskı yapmakta. Brüksel’i ikna etmeyi başarsa ABD ürünleri yerine Avrupa ürünlerini tercih etmemizin hiçbir anlamı kalmayacak.

Kaynaklar:

<http://www.nationofchange.org/warning-major-supplements-openly-contain-gmo-vitamin-sources-1362500475>

<http://www.organicconsumers.org/Organic/vitcontro.cfm>

<http://www.organicconsumers.org/ge/vitaminc.cfm>

<http://www.cornallergens.com/products/corn-free-medicines.php>

<http://naturalsociety.com/supplement-brands-openly-contain-gmo-vitamin-sources/>

<http://www.telegraph.co.uk/earth/agriculture/9921601/Owen-Paterson-to-call-for-EU-to-allow-more-GM-crops-to-be-sold.html>

GDO’LAR HAKKINDA YANLIŞ BİLİNERLER VE MONSANTO GERÇEĞİ

Tuğba Atabey-22 Ekim 2016- indigodergisi

İnsanoğlu bitkilerin, hayvanların hatta yeni nesil GDO üretim yöntemleriyle insan hücrelerinin genetik yapısını neden değiştirme ihtiyacı hissetmiştir? GDO’lar insan sağlığına zarar verip, doğanın dengesini bozduktan sonra dünyanın sonunu mu getirecektir yoksa sanılanın aksine toplumumuza fayda mı sağlayacaktır?

Tartışma yaratan Monsanto firması

Genetiği değiştirilmiş organizmalar, kısaltmasıyla GDO’lar hiç şüphesiz son yılların en çok tartışılan konularından biri. Geçtiğimiz günlerde Alman ilaç ve kimya devi Bayer’in Monsanto’yu satın almasıyla genetiği değiştirilmiş (GD’li) ürünler ve olası etkileri meselesi tekrar gündeme gelmiştir. Çünkü Monsanto GD’li ürün endüstrisinde başı çeken firmalardan biridir.

Monsanto 1901 yılında ilk kurulduğunda sakkarin, vanilin gibi gıda katkı maddeleri üreten bir kimya firmasıyken, zamanla endüstriyel kimyasallar, plastik, insektisit pazarında önemli rol üstlenmiş ve daha sonra da genetiği değiştirilmiş bitkisel ürünleri geliştirme çalışmalarına önyak olan gruplardan biri olmuştur. 2000’li yıllardan itibaren biyoteknoloji üzerine yoğunlaşmış ve araştırma geliştirme çalışmalarına ciddi yatırımlar yapmıştır. Yatırımların karşılığını da biyolojik patent uygulamasına geçtikten sonra fazlasıyla almıştır.

Monsanto hakkında birçok hikaye anlatılır. Bunlardan en dehşet verici olanı Vietnam savaşı sırasında güneydoğu asyada büyük ormanlık arazileri kurutmak amacıyla ABD ordusu tarafından kullanılan “Agent orange (turuncu ajan)” isimli herbisiti (yabancı otlarla mücadele için kullanılan ilaç) üretilip kullanıma sunan 7 firmadan biri olmasıdır. Zehirli kimyasalın savaş sonrası yıllarda milyonlarca insanın sağlığı üzerinde olumsuz etki yarattığı ve sakat doğumlara sebebiyet verdiği iddiası ise bilimsel kanıt yetersizliği nedeniyle ABD tarafından reddedilmektedir.

GDO konusu diğer birçok konuda olduğu gibi eksik bilgi ve medyanın yönlendirici etkisinden mütevellit yanlış anlaşılmaya açıktır.

Öncelikle önyargılarımızı bir kenara bırakıp, “GDO’lu besin” ifadesinin bütünüyle yanlış olduğu gerçeğiyle yüzleştikten sonra, genetiği değiştirilmiş organizmaların üretim ve kullanımı konusunu değerlendirmeye başlayabiliriz. İnsanoğlu bitkilerin, hayvanların hatta yeni nesil GDO üretim yöntemleriyle insan hücrelerinin genetik yapısını neden değiştirme ihtiyacı hissetmiştir? GDO’lar insan sağlığına zarar verip, doğanın dengesini bozduktan sonra dünyanın sonunu mu getirecektir yoksa sanılanın aksine toplumumuza yararı var mıdır?

Genetiği değiştirilmiş organizma kavramı en çok, direk gıda maddesi olarak kullanılan bitkilerde karşımıza çıkmakla beraber biyofarmasötik ürünlerin üretimi amaçlı hayvanlar için de gündemdedir. 1996 yılından beri genetiği değiştirilmiş bitkilerin ticari ekimi yapılmakta ve dünyada gelişmiş ve gelişmekte olan birçok ülkede gıda amaçlı ve hayvan yemi olarak kullanılmaktadır.

Avrupa Birliği ülkeleri dahil birçok ülkede GDO kaynaklı gıda maddelerinin etiketlenmesi mecburiyeti vardır. GD içeriğinin belli bir sınırı aşması halinde ürünün satışına sınırlama getirilmektedir. Söz konusu eşik değer ülkeden ülkeye değişebilir. Etiketleme konusunda en kafa karıştırıcı kısım ise bazen besin maddesinin içerdiği GD değeri tüketicinin görebileceği şekilde ambalajlarda yer alırken bazen sadece barkod bilgisi olarak kalır. Bu da akıllara “tüketici ne yediğini bilemeyecekse etiketlemenin ne anlamı var?” sorusunu getirir.

Türkiye’de genetiği değiştirilmiş organizmaların üretimi ve insanlar tarafından tüketimi yasaktır.

GDO’ların kullanımı 2010 yılında yürürlüğe giren Biyogüvenlik Kanununa göre düzenlenmektedir. Biyogüvenlik kurulundan izin alınmak şartıyla hayvan yemi olarak ithal edilmesi söz konusudur. Ülkemizde gıda maddesi olarak tüketilmesi yasak olan bu ürünlerin çeşitli yollardan geçerek soframıza ulaşması ya da taşıma sırasında bir şekilde toprağa karışarak yetişmesi kaçınılmaz görünmektedir. Çünkü ne yazık ki bu ürünlerin ülkeye girişi ve kullanımı çok sıkı kontrol edilmemektedir.

Dünya’da 28 ülkenin üretimini gerçekleştirdiği bitkisel ürünlerin bize ne getirisi olduğuna gelecek olursak moleküler biyoloji teknikleri kullanılarak bitkilere böcek, herbisit mikroorganizma ve çeşitli hastalıklara karşı direnç kazandırılmaktadır. Değişen iklim koşullarına uyum sağlayabilecek kuraklık, tuzluluk , asiditeye dayanıklı ve besin değeri artırılmış bitkiler elde edilmektedir. Genetiği değiştirilmiş ifadesi, organizmaya yabancı bir gen aktarımı söz konusu olduğu için kullanılmaktadır. Sonuç olarak pestisitlere yani tarım ilaçlarına dirençli bitkiler hayatta kalmakta ve ürün miktarı ve kalitesinde artış sağlanmaktadır.

GDO’ya ihtiyaç tezi

GDO yanlısı bilim camiasının ve tohum tekeli elinde tutan uluslararası firmaların GDO’ların gerekliliği konusunda en çok kullandıkları sav artan dünya nüfusedir. FAO (Food and Agricultural Organization of the United Nations)’ nun istatistiklerine göre 2050 yılında 9 milyara ulaşacak dünya nüfusunu besleyebilmek için yiyecek üretiminin %70 artması gerekecektir. Görünen o ki GD’li bitkisel ürünlerin ilk ekiminin gerçekleştiği 1996 yılından beri özellikle mısır, soya, pamuk, kanola ve birçok diğer bitkisel ürün miktarında artış gözlenmiştir. Ancak GDO karşıtı grupların iddaasına göre gelecekte yiyecek miktarının dünya nüfusunu besleyemeyecek olması teorisi doğru değildir. Günümüzde olduğu gibi israf ve varolan kaynakları paylaşmayan zihniyet, bazı toplumları açlıkla savaşmak zorunda bırakacaktır.

Hayvansal organizmalara da çeşitli genler aktararak bu hayvanların biyolojik fabrika olarak kullanılmaları söz konusudur. Çiftlik hayvanlarına insanlar tarafından kullanılmak üzere ilaç ürettirilmesi ve ilaç maddesinin hayvanın sütünden eldesi mümkündür. Amerika (FDA) ve Avrupa’dan (EMA) onaylı keçi ve tavşanlardan elde edilen ilk ilaçlardan sonra 2015 yılının sonunda tavuk yumurtalarından (yumurta beyazından) elde edilen ilaç da onay almıştır.

Peki genetiği değiştirilmiş besinler hiçbir kontrole tabi tutulmadan insanların kullanımına mı sunulmaktadır?

Kamuoyuna rapor edilen şekliyle öyle değil. Doğal ve endüstriyel GD ürünlerin insan sağlığı üzerindeki potansiyel toksik ve allerjik etkileri tanımlanıp risk karakterizasyonu yapılır. İnsanlar tarafından yıllardır kullanılan ve güvenli kabul edilen geleneksel gıdalar referans olarak alınarak GDO’ların besin içerikleri karşılaştırılır. Son olarak hayvan besleme

deneylerinin sonuçlarına göre GDO kaynaklı gıdaların marketlerde yer alıp alamayacağına karar verilir.

Türkiye’de GDO’lar konusundaki sıkı mevzuat ve olumsuz önyargılar Türkiye’nin, bu alandaki AR-GE çalışmalarında gelişmiş ülkelerin gerisinde kalmasına sebep olmuştur ve olmaya devam etmektedir. Ülkemizde genetiği değiştirilmiş organizma üretme konusundaki sıkı kontrolün en büyük sebeplerinden biri Türkiye’nin endemik bitki türleri bakımından çok zengin bir coğrafya olmasıdır. Bu çeşitliliğin varlığını tehdit edecek her türlü uygulamadan kaçınmak gerekir.

GDO’ların olası zararları

GDO’ların insan sağlığı ve çevre üzerinde uzun vadede sebep olabileceği olumsuz etkilerin yanısıra tohumda tekelleşme, gıda egemenliğini tehdit eden bir unsurdur. GDO karşıtı bilim insanlarının ve toplumsal örgütlerin şiddetle karşı çıktıkları monokültürün yaygınlaşması genetik çeşitliliğin azalmasına sebep olmaktadır.

GDO’ların insan ve hayvan sağlığı üzerindeki olası olumsuz etkileriyle ilgili çeşitli çalışmalar bulunmaktadır. GD’li besinlerle beslenen model organizmalarda tümör, üreme bozuklukları veya organ defekti geliştiği iddaasını savunan çalışmalar vardır. Tabi burda bilimsel çalışmalarda ne çeşit organizmaların, hangi şartlarda yaşadığı, ne çeşit GDO ile beslendikleri ve bu GDO’ların üretim şekilleri önemli parametrelerdir.

2012 yılında yayımlanan “Seralini çalışması” olarak bilinen bilimsel bir makale 2013 yılında bu şekilde yayından kaldırılmıştır. Bilimsel çalışma, Monsanto’nun ürettiği GD’li mısır ile beslenen ve tümör oluşumu gözlenen fareler ile ilgilidir. Yayından kaldırılma sebebi olarak çalışmanın güvenilir olmayışı ve 2 sene boyunca izlenen 200 denek farenin zaten tümör oluşturmaya yatkın özel türler oluşu gösterilmiştir. Olayın iç yüzü hala aydınlatılamamıştır. Bu ve benzeri çalışmaların varlığına rağmen GDO’ların güvenli olduğu veya güvenli olmadığı konusunda kesin bir kanı yoktur.

GDO’ların uzun dönemde sağlık ve çevre üzerinde oluşturabileceği zararlar tartışmalı bir konudur. Hele bir de endüstride tekel olmaya çalışan uluslararası firma ve siyasi baskıların oynadığı rol düşünülürse bu meselenin çok daha uzun süre konuşulacağını söyleyebiliriz.

ÇİFTÇİNİN GDO BELALISI MONSANTO

Elçin Yıldızal-08.11.2009-birgun

GDO'lu tohum satışında ve üretiminde tekel olan ABD'li Monsanto, Türkiye'ye ve diğer ülkelere GDO kullanımı için baskı yapıyor. Dünya Ticaret Örgütü'nün desteğini de arkasına alan Monsanto, 50 ülkede faaliyette.

Ziraat Mühendisleri Odası (ZMO) İstanbul Şube Başkanı Ahmet Atalık, ABD'de tarım alanında kritik noktalarda yetki sahibi olan Ann. M. Venneman'ın, Monsanto şirketinin alt firması olan Cargene'nin elemanı.

Tarım Bakanlığı'nın, 26 Ekim'de çıkardığı yönetmelikle gündeme gelen Genetiği Değiştirilmiş Organizmalara (GDO) ilişkin tartışmalar büyüyor. Uzmanlar tarafından GDO'ların insan sağlığına zararlı olduğu, tarım toprağını öldürdüğü, geri dönüşümsüz çevre felaketlerine yol açtığı söylene de hükümet geri adım atmama konusunda ısrarlı.

Türkiye'ye GDO'lar Monsanto İle Girdi

GDO'lar aslında 1990'lı yıllarda Türkiye'ye girmeye başladı. İznik Gölü havzasına yerleşen Cargill Şirketi, 1998'de bazı bölgelerdeki tohum faaliyetlerini, işbirliği anlaşması imzaladığı Monsanto şirketine bıraktı.

Monsanto da o yıllarda tohumların çiftçiler tarafından yeniden kullanılmasını önleyecek bir çözüm bulur: Genetiği Değiştirilmiş Tohumlar.

Bu tohumları kullanarak yetiştirilmiş ürünlerden ayrılan tohumlardan bir daha ürün alınamıyor ve böylelikle çiftçilerin her dönem çokuluslu şirketlerden tohum alması zorunlu hale geliyordu.

Monsanto ürünlerini satan Cargill Şirketi nedeniyle de Türkiye'de bu uygulamanın kapsamındaydı. 2005'te de Tarım Bakanlığı, ABD'den GD tohumlarının yanı sıra hibrit tohumlarını da ithal ederek, Adana'da ve Nazilli'de alan denemesine başlamıştı.

Bu durum kamuoyundan gizli tutuldu. Türkiye'de GDO'lu tohumların ithali yasak da olsa Pioneer, Deltapi, Monsanto firmaları aracılığıyla tohumlar ithal edildi. Günümüzde ise Monsanto, GD tohumların satışında ve üretiminde tekel durumunda.

1901'de kurulan ve adı "şeytan şirket"e çıkan Monsanto, 3 binden fazla tohum türünün patentine sahip ve 150'den fazla ülkede faaliyet gösteren bir şirket.

Tohumdan, tarım ilacına, veterinerlikten, eczacılığa kadar onlarca şirketi bünyesinde bulunduran Monsanto, dünyadaki GDO'lu mısır ve GDO'lu soya ekimin yüzde 90'ından, GDO'lu pamuk ekimin yüzde 60'ndan, GDO'lu Kanola ekiminin yüzde 50'sinden fazlasına sahip. 50 ülkede 22 bin çalışanı bulanan Monsanto'nun 2008 yılı karı 2.01 milyar dolar. Ayrıca elinde bulundurduğu tohumların ve bitki türlerinin patentini de elinde bulunduran Monsanto, böylelikle 'şirkete ait patent içeren tohumların üretilmesi', 'saklanması' ve 'yeniden ekilmesi' gibi gerekçelerle çiftçilere dava açma hakkına da sahip.

Ayrıca patent nedeniyle GDO'lu tohumlar ve ürünler üzerinde araştırma yapmak, inceleme hakkı da sadece Monsanto'ya ait. Yani, başka bir kurumun, kuruluşun, bilim insanlarının, ziraatçıların, çiftçilerin bu tür tohum ve ürünler üzerinde araştırma yapması kesinlikle yasak.

Arkasında DTÖ Var

Dünya tohum tekeli elinde bulunduran Monsanto'ya karşı ülkelerin direnmesi ise çok zor. ABD'li çokuluslu şirketleri destekleyen DTÖ, GDO'lu tohumları kullanılması konusunda

ülkelere baskı yapıyor. Nitekim baskılara daha fazla dayanamayan AB ülkelerinden Almanya, Portekiz, Fransa 2005 yılında küçük alanlarda ticari ekime başladı. Ancak AB ülkeleri de GDO'lar konusunda uzlaşmış değil. Türkiye'de ise durum AB ülkelerinden farklı değil. Monsanto Türkiye'de farklı isimlerle üniversitelerde araştırma çalışmalarına sponsor oluyor, ayrıca bazı asistanları ve profesör unvanlı araştırmacıları kurs vermek amacıyla ABD'ye getiriyor. Burada da Profesörler ve asistanlar ile bir ticaret anlaşması yapılıyor. Böylelikle Türkiye'ye geri dönen bilim insanları GDO üretmeye başlıyorlar. GDO'ya destek veren üniversiteler arasında en öne çıkanlar ise; Ankara, Ege, Sabancı ve ODTÜ üniversiteleridir. Monsanto sadece bilim insanlarını değil siyasileri için de ABD gezisi organize ediyor. 2009 Nisan ayında ABD'ye giden ve tüm masrafları Monsanto tarafından karşılanan TBMM Tarım Komisyonu üyeleri AKP'li milletvekilleri Mehmet Erdoğan, Özlem Müftüoğlu, Ali Koyuncu, CHP Milletvekili Vahap Seçer ve MHP Milletvekili Abdülkadir Akcan'ın ziyaretinin ardından GDO'ların Türkiye'de serbest bırakılması konuşulmaya başlandı. 26 Ekim'de de çıkarılan bir yönetmelikle Türkiye'de GDO'ların ticaretine izin verildi.

Doğa Olayına Bile Dava Açılıyor!

Ziraat Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Başkanı Ahmet Atalık, Monsanto Şirketi'nin vukuatlı bir şirket olduğuna dikkat çekerek, şirketin Malezya ülkesine GDO'ları rüşvet ile soktuğunu kaydetti. Bu nedenle Monsanto hakkında tazminat davası açıldığını belirten Atalık, şirketin davayı kaybettiğini söyledi. Ancak, Monsanto'nun patent davalarında çiftçilere karşı açtığı davaları kazandığını dile getiren Atalık, "Telif hakkı denilen bir yasal düzenleme ile şirket tohumlar üzerinde her türlü hakka sahip. Örneğin 'gen bulaşması' diye tabir edilen bir doğa olayı söz konusu. Tozlaşma yoluyla GD tohumları diğer tarlalara bulaşabiliyor. Böylece o tarlalardaki bitkilerin de genetik yapısını değiştirebiliyor. Böylece o tarlalardaki ürünler de zarar görüyor. Çiftçinin tarlasını GD tohumlarından temizlemesi ise yıllar alabiliyor. Diğer bir nokta ise Monsanto Şirketi'nin müfettişleri, çiftçinin haberi bile olmadan tarlasından numune alarak GD tohumlarının olup olmadığını araştırabiliyor. Ve o tarlaya tozlaşma yoluyla GD tohumları bulaşmış bile olsa Monsanto çiftçi hakkında tazminat davası açabiliyor. Çiftçi, GD tohumlarını kullanmadığını söylese bile tarlasında bu tür tohumlar bulunduğu için davayı kaybediyor. Bu tür davalar ile şirket yüklü paralar kazandı" diye konuştu. Sözleşme nedeniyle çiftçilerin GD tohumlarını sürekli almak zorunda kaldığına da değinen Atalık, kredi ile borçlanmış çiftçinin mahsul alamazsa da bir sonraki yıl tekrar borçlanıp yeniden tohum almak zorunda olduğunu söyledi.

'Lobi Faaliyetleri Güçlü'

Şirketin lobi faaliyetlerinin güçlü olduğunun altını çizen Atalık, önceki ABD Başkanı Bush döneminde tarım bakanı olarak Monsanto şirketinin alt firması olan Cargene'nin elemanı olan Ann. M. Veneman olduğuna dikkat çekerek, "Şimdiki ABD Başkanı Obama döneminde ise Venneman tarım ve tohumculuk alanında kritik noktalarda yetkili bir konumda" dedi.

Türkiye'de beş büyük kentte örMonsanto Gıda ve Tarım Ticaret Limited Şirketi'nin Türkiye'de 5 büyük şehirde (İstanbul, Adana, Bursa, İzmir, Antalya) merkezleri bulunuyor. Bu adresler şöyle:

Monsanto Gıda ve Tarım Ticaret Limited Şirketi

» Mahir İz Caddesi No:26 Kat:3 Altunizade 34662 Üsküdar – İstanbul

»Fuzuli Cad. Dotaş Apt. No:71 Reşatbey Mah. Asmakat 01120 Seyhan /ADANA
» Atariye Mah. Topsöğütlük Mevki PK.14/15 Mustafakemalpaşa / Bursa
» 121 Sokak No:46 Palmiye Sitesi C Blok D:15 Evka 3 Bornova / İzmir
Monsanto Gıda ve Tarım Ticaret Limited Şirketi (Seminis)
»Aspendos İş Merkezi 69/D Aspendos Bulvarı Antalya 07200
»Hacı Ömer Sabancı Cad. Çorata Apt. K:2 No:6 Adana
»Beşevler Mah. Yavuz Sokak 66/2 Bursa
»Mansuroğlu Mah. 289 Sok. No:2/614 Bornova/ İzmir
»Boztepe Mah.Cumhuriyet Cad.14. Sok No:124 Aksu/Antalya (Seminis istasyon)gütlü

66 MİLYAR DOLARA SATIN ALMIŞTI; BAYER, GDO'LU TOHUM ÜRETEEN MONSANTO ŞİRKETİNİN ADINI DEĞİŞTİRDİ

05 Haziran 2018-<https://t24.com.tr/haber>

"Monsanto şirketinin adı artık olmayacak"

Alman kimya ve ilaç devi Bayer, 2016 yılında GDO’lu ürünleriyle öne çıkan tohum ve tarım ilaçları üreticisi ABD’li Monsanto şirketini 66 milyar dolara satın almasının ardından şirketin adını değiştirerek, Bayer adıyla devam edileceğini belirtti.

Hürriyet'ten **Ahmet Can**'ın haberine göre, açıklama yapan Bayer CEO’su Werner Baumann, “Monsanto şirketinin adı artık olmayacak. Artık bu markada da Bayer adıyla devam edeceğiz” dedi. Söz konusu satın alma anlaşmasıyla Bayer’in dünyanın en büyük tohum ve tarım ilacı üreticisi haline gelmesinin ardından ‘tekeli’ tartışmaları başlamıştı.

Avrupa Komisyonu, Bayer’in Monsanto’yu satın alma planları karşısında çekinceleri olduğunu belirtmiş, birleşmenin sektördeki rekabete olası etkilerini daha ayrıntılı bir şekilde inceleme kararı almıştı. Ancak geçen mart ayında ise AB, iki şirketin birleşmesine koşullu onay vermişti. AB Komisyonu’ndan yapılan açıklamada, rekabete engel olmamak için Bayer’in Monsanto’nun tohum, zirai ilaç ve dijital tarım alanlarına yönelik çeşitli taahhütler verildiği kaydedilmişti. Bu satın almayla küresel tohum ve tarım ilacı üretiminin yüzde 25’i Bayer’in eline geçerken pazarın da yaklaşık yüzde 30’una hakim konuma geldi. Bayer, geçen yıl toplan 51 milyar dolarlık satış gerçekleştirirken, bunun yüzde 30’luk kısmı tarım bölümünden geldi. Monsanto’nun geçen yılki satış rakamı ise 15 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti.

GDO'YU BİTİRECEK ALET ÇIKTI

25 Mayıs Cuma 2018-odatv4.com/

Dünyada teknoloji hızla gelişirken, tarım aletlerinde de “devrim” gibi gelişmeler oluyor.

Dünyada teknoloji hızla gelişirken, tarım aletlerinde de “devrim” gibi gelişmeler oluyor. Dünyanın genetiği değiştirilmiş tohum üreticilerinden Monsanto’ya karşı da yeni bir tohum makinesi üretildi.

Güneş enerjisiyle basit bir robotik düzenek üzerine kurulan tarım aleti, bütün gün tarlada dolaşarak, yabancı otları ayıklıyor ve bu sayede bitkinin gelişimini etkileyecek unsurlardan önemli birini yok etmiş oluyor. Deneme aşamasında olan robotik tarım aleti, cep telefonu ile yönlendirilebiliyor ya da kontrol edilebiliyor ancak işini otomatik hallediyor.

GDO’lu gıdaların temelinde de bu yabancı otların ayıklanması sorunu bulunuyordu. Yabancı otları öldüren ilaçlar asıl bitkiyi de öldürmesin diye bitkinin geninde oynama yapılmasına neden oluyordu. Monsanto bu zehirlere dayanıklı tohum geliştirerek servet kazanıyor.

Üretilen bu tarım aletini kullanan çiftçinin Monsanto’dan GDO’lu tohum almasına da, yabancı bitkisi öldüren ilaç almasına da gerek kalmayacağı öngörülüyor.

GDO DEVİ MONSANTO’YU TANIYALIM

08/10/2013-<https://dunyaililar.org/gdo-devi-monsantoyu-taniyalim.html/>

Monsanto, GDO’lu ürünleri en çok yayan şirket. Şirket, GDO’nun yaygınlaşması için her türlü yolu denemekten korkmuyor.

GDO’lu ürünlerin dünyadaki en büyük satıcısı olan Monsanto’nun diğer faaliyet alanları sığır yetiştirme hormonları tarım kimyasallarıdır. **Şirketin sloganı “Bol Gıda Sağlıklı Bir Çevre”dir.** 1990’ların ikinci yarısında ilk GDO’lu ürünleri piyasaya süren şirket bu ürünlerin güvenli olduğunu ve olumlu bir ilerlemeye işaret ettiğini öne süren büyük bir kampanya başlattıysa da kampanya geri tepmiş ve GDO’lu ürünlere karşı gelişen hızlı direnişle bir krize girmiştir. Bu da onun 2000 yılında hisselerinin çoğunluğunu bir diğer ABD’li şirket olan Pharmacia /UpJohn’a devretmek zorunda kalması sonucunu doğurmuş ama şirketin ismi aynı kalmıştır. Ayrıca şirketin dünyanın dört bir yanında ortağı hissedarı veya sahibi olduğu çok sayıda şirkette bulunmaktadır.

Suçlarından bazıları:Monsanto GDO’ların efendileri içinde sicili en bozuk ve en pervasız şirket. Dolayısıyla da GDO’ların zararları deyince akla ilk gelen süper haşarat da Monsanto oluyor. Şirketin suçlarını tekil örnekler üzerinden sıralamak uzun bir liste tutacağından genel başlıklar üzerinden verip ve kimi örneklerle de somutlaştıracamız.

En başta gelen suçu tekelleşmedir. Tohum ve tarım kimyasalları alanında girdiği ülkede bir tekel haline gelmek için kimi teknolojik ve parasal avantajlarıyla uluslararası bağlantılarıyla devletleri ve tarım işiyle uğraşan şirketleri kendi çıkarlarına tabi kılmaya çalışan Monsanto alandaki daha küçük yerel şirketleri ya da teknoloji/ar-ge şirketlerini kendisiyle ortaklığa zorlamakta yutmakta ya da çöktürmektedir. Bunun yanında sermaye gücünü ve ABD’nin gücünü kullanarak hükümetlerle üniversitelerle ve basınla da girift ilişkiler geliştirip hukuksal akademik ve toplumsal plandaki gelişmeleri kendi lehine yönlendirmeye çalışmaktadır.

İnek Sütü Hormonunu haber yaptılar, işlerinden kovuldular

Monsanto’nun Posilac adıyla piyasaya sürdüğü BST ya da rBGH ineklerin daha fazla süt vermesi için genetik olarak oluşturulmuş bir hormon. BST kullanımı besi sığırlarının sağlığı

üzerindeki ciddi tahribatının yanında araştırmalar BST’li sütlerin insanlarda meme kanseri, ilik kanseri ve prostat kanserine neden olabileceğini kanıtlamıştır. Bu yüzden Avrupa’da bu ürünün kullanımı yasaktır. Monsanto da bu yasağı kaldırtmak için uğraştıkça da daha fazla teşhir olmaktadır. Şirketin bu uğraşısı bazen baskı ve şantajlarla da pekiştirilmektedir. Örneğin 1997’de Amerikan Fox TV’nin iki muhabiri BST’nin zararları üzerine bir belgesel çektikleri için Monsanto’nun baskısıyla işinden olmuştu.

Deli Dana vakası

Şirket ayrıca sağlığa ne tür etkisi olduğu henüz bilinmeyen GDO’lu ürünleriyle insanların yiyeceklerini ve doğayı kirletmektedir. Deli dana vakası bu bilinmezlerin birer tehlide dönüşebileceğinin en güzel örneğidir.

GDO’lu tohumlar çiftçileri köleleştiriyor

GDO’lu ürünlerin bilinen olumsuzluklarından biri bu ürünleri kullanarak tarım yapan çiftçiler ve bunların tarla olarak yakın çevresindekilerin tarımsal etkinliğinin ancak şirketin ürünlerine bağımlı biçimde sürdürebilir kılınmasıdır. Yoksullukla terbiye edilen ve tarımdaki kamu desteğinin ortadan kaldırıldığı toplumlara da GDO’lu ürünlerin üretimi arttıracak söylemleriyle GDO’lu ürünlerin sahiplerinin kırdaki bu efendiliği ideolojik olarak da pekiştirilmeye çalışılmaktadır.

Monsanto’nun patentini elinde tuttuğu ‘terminatör’ teknolojisi bu bağımlılaştırmanın en tipik örneğidir. Sattığı tohumların sonraki ekim döneminde tohumluk olarak kullanılmasını ürün yetişirken yaptığı ilaçlamayla engellemeye çalışan şirket ayrıca çiftçilerin GDO’lu ürünlerini kendisinden habersiz yetiştirip yetiştirmediklerini izlemek için de küçük bir müfettiş ordusu kurmuştur. Monsanto 1998 sonbaharında yüzlerce ABD’li çiftçiye GDO’lu tohumlarından elde ettikleri ürünlerin bir kısmını tohumluk olarak kullandıkları için mahkemeye vermiş 10. 000 dolarla 35.000 dolar arası tazminat ödemeye mahkum ettirmiştir. Tozlanmayla tarlasında GDO’lu ürünler yetişen komşu tarla sahiplerinden bile para talep ettiği belirtilmektedir. Ancak Monsanto’nun bu teknolojiyi hükümetleri de etkileyerek baskın şeklinde yaşama geçirmeye çalışması pek çok ülkede çiftçiler ve devlet-dışı örgütlerin kitlesel mücadelelerini tetiklemiş sonucunda istediği pazar genişlemesinin çok gerisine düşerek hisselerin önemli bir kısmını satmaya götüren bir bunalıma girmiştir.

Kaynak: gidagundemi.com

RAKAMLARLA MONSANTO VE BAYER

21/09/2016- dnyalilar

Alman Bayer, 66 milyar dolara ABD’li Monsanto’yu satın aldı.

Tohumların genini değiştirerek verim artışı sağladığı için ünlenen (ve de eleştirilen) Amerikan firması Monsanto 1901 yılında kuruldu. Tohum, bitki biyoteknolojisi ve bitki kimyasalları üretiyor. Dünyada genetiği değiştirilmiş tohum ve bitki teknolojisinin öncüsü olarak biliniyor. 2015 yılı cirosu 15 milyar dolar. Kârı 2.3 milyar dolar.

Toplam varlığı 22 milyar dolar. 25 bin çalışanı var. Monsanto 1997’de Türkiye’de temsilcilik açtı. Cargill’i satın alarak tohum alanında faaliyete geçti. Tarla bitkileri tohumu, sebze tohumu ve yabancı ot ilacı ile tarım kimyasalları satıyor.

Alman firması Bayer 1863 yılında kuruldu. 2015 yılı cirosu 46 milyar euro. Kârı 4 milyar euro. Varlıklarının toplamı 74 milyar euro. 116 bin çalışanı var.

Toplam cirosunun yüzde 30’u insan ilacı. Yüzde 20’si tüketiciye dönük üretim. Yarıısı tohum ve tarım ilacı. Bayer 1954 yılından bu yana Türkiye’de ilaç sanayi, tüketici ürünleri ve tarım kimyasalları konusunda faaliyet gösteriyor.

Tohumların geninin değiştirilmesi günümüzde insanların tepkisini çekiyor. Monsanto pek çok ürününün tohumunun genini değiştirdi ama en yaygın geni değiştirilmiş tohum kullanımı pamukta, mısırdaki, soyada.

Avrupalı direniyordu

Avrupalılar bugüne kadar geni değiştirilmiş Amerikan tohumlarının Avrupa kıtasına girmesine izin vermiyor, direniyorlardı. ABD ile AB arasında serbest ticaret anlaşması müzakerelerinde, Monsanto’nun genetiği değiştirilmiş tohumlarının AB ülkelerine gümrüksüz ve serbest girişi önemli bir engel teşkil ediyordu. Bayer’in Monsanto’yu satın alması sonrası Monsanto’nun genetiği değiştirilmiş tohumlarının ne olacağı bilinmiyor. Monsanto tarafından pazarlanan Glyphosat marka tarım ilacının da insanda kansere yol açabileceği saptanmıştı.

Bayer lider oluyor

Bayer ve Monsanto’nun 2015 yılı toplam tohum ve tarım ilacı satışları 25 milyar dolar. Bunun yarıısı tohum, yarıısı tarım ilacı. İkinci sırada ChemChina/Syngenta var. Birlikte toplam satışları 15 milyar dolar. ABD’pazarında Monsanto mısır tohumu ile birinci, Dupont ikinci. Pamuk tohumunda Bayer birinci, Monsanto ikinci. Soya tohumunda Dupont birinci, Monsanto ikinci. Monsanto’yu alınca Bayer ABD tarımında da ağırlık kazanacak. Monsanto, ABD pazarında tahıl ve soya tohumluğu satışlarında güçlü durumda. Avrupa ve Asya ülkelerinde ise Bayer ürünleri kullanılıyor.

Dünya tohum pazarında Monsanto’nun payı yüzde 20 oranında. İkinci sırada yüzde 21 pay ile Dupont yer alıyor. Bayer’in payı ise yüzde 3 kadar. Satın alma sonucu Bayer tohumda dünya lideri oluyor. Basit hesaplama payı yüzde 23’e çıkıyor.

ABD’de tarımda büyük ağırlığı olan pamuk tohumu pazarında Bayer yüzde 38.5 pazar payı ile birinci, Monsanto yüzde 32.2 payla ikinci sırada. ABD’de tarım ilaçları pazarında ise Bayer yüzde 18 pazar payı ile ikinci, Monsanto yüzde 8 pazar payı ile beşinci. Bu satın alma ile Bayer bu pazarda da birinci sıraya yükseliyor. İki şirketin küresel tarım ilaçları satışındaki toplam pazar payı yüzde 28 dolayında... Bir bilgi daha, Monsanto geçen yıl İsviçreli rakibi Syngenta’yı satın almak istedi ancak İsviçre şirketi Çinlilere satılmıştı.

Kaynak: Yeşil Gazete

BİR GDO DEVİNİN DNA'SI: MONSANTO

Ayşe Bereket-12/11/2014- dnyalılar

GDO'lu gıda hayatımızın her köşesine yavaş yavaş nüfuz ettirilmeye çalışılıyor. GDO'lu gıdalara ithalat izinleri hızla ve eksiksiz veriliyor. Halk sağlığı ve bizden sonraki kuşakların “temiz ve doğal gıda” hakları yerine şirketlerin kazanacağı paraların hesapları yapılıyor.

Neyle karşı karşıya olduğumuzu iyice kavrayabilmek için GDO'nun ne olduğu kadar, bunun arkasında yatan ekonomik ve politik gerçekleri de öğrenmemiz gerekli. GDO'nun gerçek amacı global gıda tedarikini kontrol altına alabilmek, yani bu bir ekonomik ve politik hakimiyet meselesi. En büyük biyoteknoloji şirketleri Monsanto, DuPont, Syngenta (bir Novartis şirketi) ve Bayer genetiği değiştirilmiş tohum pazarının neredeyse %100'ünü ve haşere ilacı/pestisit pazarının %60'ını ellerinde bulunduruyorlar. Yeni şirket satın alımları sayesinde de ticari tohum pazarının %23'üne hakimler.

Bugüne kadar hiç bir şey, biyogenetik alanında faaliyet gösteren eski kimya devi Monsanto'nun karşı konulmaz yükselişine engel olamadı ve lobi faaliyetlerinde uzmanlaşmış bu firmayı alt edemedi. İşte aynı suçları defalarca işlemiş bir çokuluslunun portresi...

1901 — John Francis Quenny satın alma elemanı olarak çalıştığı bir toptan ilaç şirketinden ayrılıp, o günlerde sadece Almanya'dan ithal edilebilen sakarin'ini ABD'de üretmek için çok ufak bir sermayeyi borç harç toplayarak Monsanto Chemical Works şirketini kurar. Her ne kadar Alman karteli fiyatları düşürdüğü için ona zor günler yaşatsa da, kendi gibi çok yeni, sadık bir müşteri Coca-Cola sayesinde ayakta kalır. İşleri yolunda giden Monsanto, ürün yelpazesini vanilin, kafein, sakınleştiriciler ve laksatifler ekleyerek genişletir.

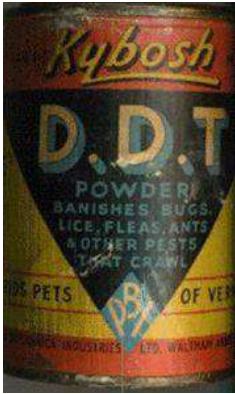
1917 — Monsanto **Aspirin** üretimine başlar ve kısa sürede dünyanın en büyük Aspirin üreticisi olur. Birinci Dünya Savaşı sırasında da Avrupa'dan kimyasal madde ithalatı durunca, kimya sanayinde yerini sağlamlaştırır.

1920 — Şirketin başına oğlu Edgar'ın geçmesiyle ürün yelpazesi daha da genişler: **Plastik, reçine, kauçuk, yakıt katkı maddeleri, yapay kafein, endüstriyel sıvılar, vinil kaplama, bulaşık deterjanı, fosfor, anti-friz, sülfürik asit, herbisit, pestisitler.**(Mona Lisa tablosunu koruyan cam bile bir Monsanto ürünü!)

PCB üretimine başlar. [Poliklorlu bifeniller, UNEP (Birleşmiş Milletler Çevre Programı) Kimyasallar Birimi tarafından hazırlanan ve Stokholm Sözleşmesi'nde çevre ve insan sağlığına olumsuz etkilerinden dolayı kullanılmasına yasaklama ve sınırlama getirilen 12 adet kalıcı organik kirleticiden (KOK) biridir. Hava, su ve toprakta farklı derecelerde biriken PCB, aşırı ısınmaya ve ateşe dayanıklı olduğundan özellikle izolasyon, elektrik devreleri ve elektrikli aletlerde kullanılmıştır. Yağ oranı yüksek besinlerle, yüzey toprakları, içme suyu ve yeraltı suyuyla, elektrikli alet üretim yerleri gibi kapalı ortamlarda inhalasyon ve deri yoluyla vücuda alınabilen PCB'nin, bağışıklık sistemi toksitesine, endokrin yapısında bozukluklarına, anne sütünde birikme sonucunda bebeklerde mutasyona yol açtığı ve kanserojen etkilere sahip olduğu belirlenmiştir.

1940 — Monsanto polistiren (strafor) ve sentetik elyafın yanında DDT de üretmeye başlar. [DDT: Kolayca vücut dokusundaki yağlarda çözülen ve gıda zincirinde biriken, çok zehirli ve kuvvetli bir böcek ilacıdır. Balık ve kuş da dahil olmak üzere, bir çok hayvan türünün soyunu tükenmesine yol açacağı belli olunca, 1970'lerde yasaklanmıştır.]

1943-1948 — Monsanto Dayton, Ohio'da Manhattan Project için yani ilk atom bombası için uranyum üzerine araştırmalar yürütür. Dayton Project'in başındaki Dr. Charles Thomas bombanın ilk test patlaması sırasında hazır bulunur ve daha sonra Monsanto'nun yönetim kurulu başkanı olur. Monsanto, 1980'lere kadar Mount Project adı altında federal hükümet için yine Ohio'da bir nükleer santral işletir.

1948 — 2,4,5-T adını verdiği ve ileride meşhur Agent Orange'ın üretiminde kullanılacağı, çok güçlü bir herbisit üretimine başlar. Bu sırada dioksin adlı bir kimyasal yan ürün ortaya çıkar. [Dioksin: kalp, karaciğer hastalıkları, üreme ve gelişme bozukluklarına yol açan çok toksik bir kimyasal maddedir. Çok küçük miktarlarda bile çevre ve vücutta biriken dioksin, 1997'de Dünya Sağlık Örgütü tarafından kanserojen olarak sınıflandırılmıştır.

1949 — Monsanto fabrikasındaki patlama dioksinli 2,4,5-T'nin çevreye yayılmasına yol açar. Her ne kadar 1971'de bu maddenin üretimini durdurmuş olsa bile, 2004'te on binlerce kent sakini adına açılan bir grup davası sonucu Monsanto tıbbi bakım, temizlik ve para cezasına mahkum edilir.

1954 — Bayer'le birlikte poliüretan üretimine başlar.

1955 — Lion Rafinerisini satın alarak petrol esaslı gübre üretimine başlar.

1959 — Monsanto yüksek teknoloji endüstrisi için saf silikon üretimine başlar.

1960-1970 — Monsanto, Vietnam Savaşı sırasında ABD askeri güçlerinin Vietnam, Doğu Laos ve Kamboçya'nın bazı bölgelerine kullandıkları herbisit ve yaprak dökücü (2,4,5-T ve dioksin içeren) Agent Orange'in en önemli üreticilerinden biridir. [ABD'nin Agent Orange'ı kullanma amacı kırsal ve ormanlık arazilerde yaprak dökerek gerillaların saklanmalarını engellemek ve gıdasız bırakmaktır. Ayrıca köylülerin gıda kaynaklarını azaltarak, ABD'nin kontrolü altındaki kentlere göç ettirmek de istiyorlardı. Spreyleme işleminin büyük kısmı havadan, bir kısmı da kamyon ve teknelerden yapıldı. 1962 ve 1971 yılları arasında sırasında ABD yaklaşık 75 770 000 litre Agent Orange kullandı. Vietnam Dışişleri Bakanlığına göre 4,8 milyon Vietnamlı Agent Orange'a maruz kaldı, 400 000 kişi öldü, 500 000 çocuk sakat doğdu ve düşük oranları arttı. Amerikalı gaziler de kendi paylarına düşen ciddi sağlık sorunları yaşadılar. Ekolojik denge bozuldu, bölgelerin yeniden ormanlaştırılması çok zor ya da neredeyse imkansız bir hal aldı. Harvard'lı bir biyolog aynı bölgede spreylene memiş iki ormanda 145 ve 170 kuş türü ve 30 ve 55 memeliye karşı, spreylene memiş bir ormanda 24 kuş ve 5 memeli hayvan türüne rastladı.

1968 — LED seri imalatı yapan ilk şirket olur. 1970'lerden itibaren biyoteknolojiye ağırlık vermeye başlayan Monsanto, ileride en büyük silahı olacak Roundup herbisitinin aktif maddesi glifosat molekülü geliştirir ve patentini alır ve 1973'te Roundup'ı piyasa sürer.

1976 — Cycle-Safe adıyla dünyanın ilk plastik gazlı içecek şişesini üretir. Şişe, bir yıl sonra kansere yol açma riskinden dolayı yasaklanır.

1982 — Monsanto ilk defa bir bitkinin genetiğini değiştiren şirket olur. GDO'lu pamuk, soya, mısır ve kanola geliştirmeye başlar.

1985 – Monsanto aspartam patentini elinde bulunduran G:D. Searle'ü satın alır, NutraSweet Company adlı ayrı bir şirket açar ve aspartam işini 2000 yılında satana kadar buradan yürütür.

1997 — Monsanto, yeni ürünleri GDO'lu Roundup-Ready kanola, pamuk ve mısır satışına başlar.

1997 ve 2002 arasında şirket birleşme ve bölünmeleriyle (kimyasal madde operasyonlarını Solutia adlı bir şirketine devrederek), Monsanto bozuk sicilli bir kimyasal madde devinden bir biyoteknoloji devine dönüşür. Kurumsal geçmişinde hiçbir kimyasal maddeden bahsetmediği gibi artık kendini tertemiz bir "hayat bilimleri" ve "tarım şirketi" olarak tanıtan Monsanto'nun kimyasal maddeleri hakkında açılan tüm davalar da Solutia'ya aktarılır. 2002'de Solutia, PCB

fabrikasının bulunduğu Anniston, Alabama’da toprak ve suyu kirlenmekten suçlu bulunur ve 20,000 kişiye 600 milyon dolar ödemeye mahkum olur. 2003’de Solutia iflasını ilan eder.

1998 — Monsanto-Cargill ortak girişimi en ileri genetik teknolojiyi dünyanın en büyük gıda işleme ve dağıtım şirketiyle bir araya getirir.

2000 — Monsanto Pharmacia ve Upjohn ile birleşir.

2001 – Dünyadaki tüm GDO’lu mahsullerin %91’i Monsanto’ya aittir.

2004 — Monsanto American Seeds’i kurar ve şirket alımlarına başlar. 2005 yılında 1,4 milyar dolara dünyanın en büyük sebze ve meyve tohum şirketlerinden Seminis’i satın alır.

2007 – 1,5 milyar dolara önemi bir pamuk tohumu üreticisi Delta & Pine Land Company’yi satın alır. [Bu şirketin önemi, üç steril tohum ya da diğer adlarıyla Terminatör Tohum ya da İntihar tohumu patentinin sahibi olmasıdır.]

2008 — Rakipleri tarafından tohum endüstrisinde tekel kurmakla suçlanan Monsanto, 546 milyon euro’ya Hollandalı hibrit tohum şirketi De Ruiter’i ve bazı şeker kamışı üreticilerini satın alır. Bugüne kadar tohum şirketleri satın alımında harcadığı miktarın 30 milyar doları geçtiği söylenmekte.

2009 — Şirket, 11,7 milyar dolar net satış yaptığını ve 2,1 milyar dolar net gelir ilan eder.

2010 — Forbes dergisi tarafından “yılın şirketi” seçilir.

2011 – Monsanto’nun 2010 yılı net satışı 10,5 milyar dolar, net geliri ise 1 milyar dolar olarak açıklanır. 2009 yılına göre %50’lik bu düşüş, Roundup patentinin süresinin dolması ve rakiplerin jenerik herbisitleri daha ucuza piyasa sürmüş olmalarından kaynaklanmaktadır.

Bugün, dünyada GDO’lu mahsüllerin %80’i Monsanto’ya ait bir gen içermekte. Şirketin Roundup’ı ise dünyada en çok satan pestisit, Roundup’a dayanaklı tohumlarıyla da Monsanto bir tekel oluşturmuş durumda.

MAYALAR MONSANTO’YU KOVDU!

27/09/2014- dnyalılar

Tohum canavarı olarak bilinen Monsanto, Latin Amerika ülkelerinde bir yenilgi daha aldı. Monsanto’nun son yenilgisi, tüm ülkede destek gören ve 10 gün süren yaygın gösterileri başlatan Guatemala yerlileri Mayaların elinden oldu. Gösterilerin önünü alamayan hükümet, Monsanto’nun genetiği oynanmış tohum üretimine izin veren yasayı iptal etti. Yasa Haziran ayında kabul edilmişti.

Sendikalar, çiftçiler ve kadın örgütlerinin Maya yerlilerinin başlattığı protesto hareketine güçlü destek verdiği Guatemala’da gösteriler yasa iptal edilene kadar sürdü. Göstericiler yalnızca yönetim binalarını değil yolları da işgal etti ve ulaşımı kapattı.

Türkiye’ye Yönelindi

Bir süre önce Monsanto, AB ülkelerinden gelen tepkilerden dolayı genetiği değiştirilmiş ürün başvurularını geri çektiğini açıklamış ardından da 2020 yılına kadar 300 milyon dolarlık bir yatırımla Türkiye, Fransa, Portekiz ve Romanya’daki mevcut mısır üretim tesislerini genişletmeyi amaçladıklarını duyurmuştu. Bu duyuru çevre hareketleri ve ilgili meslek örgütleri tarafından Monsanto’nun Türkiye’ye yönelmesi olarak yorumlanmıştı.

1997 yılında Türkiye’ye giren Monsanto, 1998’de Cargill firmasının tohum bölümünü satın alarak, 1999’da da bu şirketi Asgrow ve Dekalb tohum şirketleri ile birleştirerek DEKALB çatısı altında tek marka yaptı. Ardından hem küresel hem de Türkiye özelinde tohum firmaları ile birleşerek büyümeyi sürdürdü.

Bugün Bergama, Çanakkale, Antakya ve Mustafakemalpaşa’da yapılan üretim, 54 bin metrekarelik alanda kurulu olan Mustafakemalpaşa Fabrikası’nda işleniyor. Monsanto, Türkiye genelinde 150’ye yakın bayisiyle 1500’den fazla sözleşmeli çiftçi ile çalışıyor. **(DİHA)**

MONSANTO YALNIZCA GDO DEĞİLDİR!!!

08/05/2014-dunyalilar

Türkiye’de de 1997 yılından itibaren ofis açan ve İstanbul, Adana, Antalya, İzmir ve Bursa’da merkez ve depoları bulunan Monsanto’nun başlangıcından bugüne kadar geliştirmiş olduğu ürünlerin ne olduğunu hiç düşündünüz mü? Burada Monsanto’nun pazara sürdüğü 12 üründen söz edeceğiz. Bakalım bunlar size Monsanto’nun nasıl bir şirket olduğu hakkında yeterli bir fikir verecek mi?

1 – Sakarin

John Francisco Queeny, Monsanto Chemical Works şirketini Koka Kola gazozu için yapay bir tatlandırıcı olan sakarin üretme amacıyla 1901 yılında Amerika Birleşik Devletleri’nde kurdu. 1970’lerin başlarında yapılan araştırmalar ve 1980 yılında National Cancer Institute tarafından yapılan bir araştırma sakarinin farelerde kansere sebep olduğunu gösterdi.

Kalori Kontrol Konseyi ile yapay tatlandırıcı ve diyet kola üreticilerinin artan baskısıyla ve bir kısmı şeker ve tatlandırıcı endüstrisi tarafından yapılan sonraki araştırmaların 1970’lerde yapılan araştırmaları hatalı göstermesiyle sakarin Ulusal Sağlık Enstitüsü’nün (NIH) Kanserojen Listesi’nden çıkarıldı.

Çeşitli bilim adamları sakarinin listeden çıkarılmasına karşı çıksa da resmi belge şu sözleri içeriyor: “Her ne kadar sodyum sakarinin insan sağlığı için herhangi bir tehdit oluşturmadığını mutlak olarak söylemek mümkün değilse de, yapay tatlandırıcı olarak genel kullanım koşullarında insanlar için kanserojen olduğu söylenemez.”

2 – PCB’ler

1920'lerin başlarında Monsanto kimyasal üretimini genişleterek poliklorlanmış bifeniller (PCB) üretmeye başladı. Amaç elektrik transformatörleri, kondansatörler ve elektrik motorları için soğutucu akışkanlar üretmektir. Elli yıl sonra zehirlilik testleri PCB'lere maruz kalmış laboratuvar farelerinde ciddi sağlık sorunları rapor etmeye başladı. On yıl daha süren araştırmalardan sonra gerçek artık saklanabilir olmaktan çıktı: Birleşik Devletler Çevre Koruma Ajansı (EPA) PCB'lerin hayvanlarda kansere neden olduğunu ve insanlarda da kansere sebep olabileceğini belirten bir rapor yayınladı. Ayrıca başka sağlık araştırmaları da PCB'lere maruz kalmakla çoğunlukla ölümcül bir kanser türü olan Hodgkin olmayan lenfoma arasında nedensel bir bağ olduğunu gösterdi.

1979'da Birleşmiş Milletler Kongresi PCB'lerin önemli bir çevresel zehir ve kalıcı bir organik kirletici olduğunu kabul etti. ve Birleşik Devletler'de üretilmesini yasakladı. Ama o sıralarda Monsanto'nun zaten yurtdışında üretim tesisleri bulunuyordu, bu yüzden PCB'lerin Kalıcı organik Kirleticilere İlişkin Stockholm Konvansiyonu tarafından 2001'de küresel olarak yasaklanmasına kadar üretimini sürdürdü.

Ve işte bu sıralarda Monsanto'nun düzenbazlığı ortaya çıktı: 1956 yılına ait şirket içi yazışmalar gün yüzüne çıkınca, şirketin o zamandan beri PCB'lerin zararlarını bildiği anlaşıldı.

2003 yılında Monsanto PCB'ye maruz kaldıktan sonra karaciğer hastalığı, nörolojik bozukluklar ve kanser gibi ciddi sağlık sorunları yaşayan Alabama, Anniston sakinlerine 600 milyon dolardan fazla tazminat ödedi.

Ve fakat tehlike sürüyor: 2011 yılında California Üniversitesi tarafından yapılan bir araştırmaya göre, Birleşik Devletler'de yasaklanmasından yaklaşık 30 yıl sonra bile PCB'ye hamile kadınların kanında rastlanabiliyor. Diğer araştırmalar ise PCB'ler ile otizm arasında bir bağlantı olduğunu gösteriyor.

3 – Polistiren (Strafor)

1941 yılında Monsanto plastik ve sentetik polistiren üzerine odaklanmaya başladı. Polistiren bugün gıda ambalajlamada yaygın olarak kullanılıyor ve Çevre Koruma Ajansı'nın (EPA) 1980'lerdeki, üretimi en tehlikeli atık oluşturan kimyasallar listesinde beşinci sırada yer alıyor.

4 – Atom bombası ve nükleer silahlar

Thomas and Hochwalt Laboratories'i aldıktan hemen sonra Monsanto bu bölümü kendi Merkezî Araştırma Bölümü'ne dönüştürdü. 1943-1945 yılları arasında bu bölüm Manhattan Projesinin kilit üretim girişimlerini koordine etti. Bunlar arasında plütonyum saflaştırılması ve üretimi ve Manhattan Projesi'nin bir parçası olan Dayton Projesi çerçevesinde atom silahlarının tetikleyicisi olarak kullanılacak kimyasalları rafine etme teknikleri bulunuyordu.

5 – DDT

1944 yılında Monsanto sıtma taşıyan sivrisineklerle mücadelede kullanılmak üzere böcek ilacı DDT'nin ilk üreticilerinden biri oldu. DDT'nin güvenli olduğu yolundaki onlarca yıl süren ısrarlı Monsanto propagandasına rağmen DDT'nin bir zehir olarak gerçek etkileri nihayet 1972 yılında teyit edildi ve DDT Birleşik Devletler'in tümünde yasaklandı.

6 – Dioksin

1945 yılında Monsanto dioksin içeren (ve Portakal Gazı'nın öncülerinden biri olan) bitki öldürücü 2,4,5-T'nin üretimiyle birlikte tarımda kimyasal ilaç kullanımını teşvik etmeye başladı. Dioksinler "Kirli Düzine" olarak bilinen, gıda zincirinde ve özellikle de hayvanların

yağ dokularında biriken kalıcı çevre kirleticilerden biri olarak bir grup kimyasal bileşik. İlk geliştirildiğinden sonraki onyıllarda Monsanto ürettiği geniş bir yelpazedeki ürünlerde dioksin kontaminasyonunu örtmekle veya bildirmemekle suçlanageldi.

7 – Portakal Gazı

1960’ların başlarında Monsanto Portakal Gazı’nın (Agent Orange) iki önemli üreticisinden biriydi ve bu gaz Vietnam Savaşı sırasında bitki öldürücü ve yaprak dökücü özelliğiyle kimyasal bir silah olarak kullanılıyordu. Monsanto’nun formülünde, diğer üretici olan Dow Chemicals’ın ürettiği Portakal Gazı’na nisbetle kat be kat fazla dioksin bulunuyordu. Ve bu yüzden ki Birleşik Devletler’deki savaş gazilerinin açtığı tazminat davalarında baş sanık Monsanto’ydu.

Portakal Gazı kullanımının sonucu olarak Vietnam’da 400 bin kişi öldü veya sakat kaldı, 500 bin çocuk doğum kusurlarıyla doğdu ve 1 milyon kişi özürlü hale geldi veya ciddi sağlık sorunlarıyla karşılaştı. Bu arada, elbetteki o sırada Vietnam’da bulunan yaklaşık 500 bin Amerikan askeri de Portakal Gazı’ndan etkilendi.

Monsanto’daki iç yazışmalar, Monsanto’nun Vietnam’da satılmak üzere Birleşik Devletler hükümetine satıldığında Portakal Gazı’ndaki dioksin kontaminasyonunun yaratacağı problemleri bildiğini gösteriyor. Sebep oldukları yaygın sağlık sorunlarına rağmen Monsanto ve Dow portakal gazına maruz kalmış gazilerin tazminat talebine karşı Birleşik Devletler hükümetinden mali koruma gördü.

2012 yılında, portakal gazının kullanılması 50 yıl sonra, temizleme çalışmaları nihayet başladı. Ama portakal gazının mirası Vietnam’da onyıllar boyunca kalacak ve kuşaklar boyu bedenseel deformasyonlara sebep olmayı sürdürecektir.

8 – Petrol Bazlı Gübre

1955 yılında Monsanto büyük bir petrol rafinerisi satın aldıktan sonra petrol bazlı gübre üretmeye başladı. Petrol bazlı gübreler topraktaki faydalı mikro-organizmaları öldürüp toprağı verimsizleştirdiği için, sentetik ikamelere bağımlılık yaratıyor. Artan fiyatlar ve azalan petrol arzı düşünüldüğünde pek de iyi bir müptelalık değil bu.

9 – RoundUp

1970’lerin başlarında Monsanto Tarımsal Kimyasallar bölümünü kurdu. Bu bölüm yabancı ot öldürücüler ve özellikle de RoundUp (glifosat) üzerine odaklanıyordu. Otları bir gecede temizleyebilmesinden dolayı çiftçiler tarafından hemen benimsendi. Monsanto’nun glifosat-dirençli “RoundUp Ready” ekinleri piyasaya çıkarmasıyla kullanımı daha da arttı. Bu ekinler, bütün bir tarlaya –ekinleri öldürmeksizin– yabancı ot öldürücü ilacı boca etmeye olanak sağlıyordu.

Glifosat dünya çapında resmi organlar tarafından onaylanmış bulunmakla ve yaygın bir şekilde kullanılmakla birlikte, insanlara ve çevreye etkileri hakkında endişeler sürüyor. RoundUp, yapılan araştırmalarda, Birleşik Devletlerin bütün bir ortabatisındaki yeraltı sularında, toprakta, akarsularda ve havada bulundu. Kelebeklerin ölümüyle ve dev otların yaygınlaşmasıyla bağlantısı olduğu düşünülüyor. Fareler üzerinde yapılan araştırmalar, RoundUp’ın tümörlerden, dönüşmüş organ fonksiyonlarına, kısırlığa, kansere ve yenidoğan ölümlerine kadar birçok olumsuz sağlık sorunlarına yol açtığını gösteriyor.

10 – Aspartam

Sindirim sistemiyle ilgili hormonlar üzerine yapılan bir araştırma sırasında tatlı bir kimyasal olarak aspartam tesadüfen bulundu. Aspartam’ın Amerikan Gıda ve İlaç Dairesi (FDA) onayı

başvurusunun bir parçası olarak 7 yavru maymun üzerinde yapılan klinik deneylerde 1 maymun öldü ve 5 diğer maymundaki epileptik nöbetler görüldü. Yine de her nasılsa aspartam 1974 yılında Amerikan Gıda ve İlaç Dairesi (FDA) tarafından onaylandı. 1985 yılında Monsanto, aspartamın üretimini yapıyor olan G. D. Searle & Co. şirketini satın aldı ve ürünü “NutraSweet” adıyla pazarlamaya başladı. Yirmi yıl sonra Birleşik Devletler Sağlık ve İnsan Hizmetleri Dairesi aspartamın sebep olduğu 94 sağlık sorununu listeleyen bir rapor yayınladı.

11 – Büyükbaş Hayvan Büyüme Hormonu (rBGH)

Bu genetiği değiştirilmiş hormon Monsanto tarafından süt ineklerinin daha çok süt üretmesi için üretildi. rBGH’ye maruz kalan inekler şişmiş memeler ve meme iltihapları yüzünden dayanılmaz acılar çekiyorlar ve sonuçta ortaya çıkan enfeksiyondan gelen iltihap süte karışıyor ve bu da ayrıca antibiyotik kullanımını gerektiriyor. rBGH sütü insanlarda meme kanseri, kolon kanseri ve prostat kanserine sebep oluyor.

12 – Genetiği Değiştirilmiş Ekinler / GDO’lar

1990’ların başında, Monsanto mısır, pamuk, soya ve kanolaya virüslerden ve bakterilerden gen eklemeye başladı. Bunun iki amacı vardı: içeriden oluşturulmuş bir böcek ilacı elde edebilmek (mısır veya soya, kendisini yiyen böceğin midesinin parçalanmasına neden oluyor), veya Monsanto’nun ot öldürücü RoundUp’ına içsel direnç kazandırmak ve bu şekilde çiftçilerin daha güçlü otları bile öldürebilmek için tarlalarına RoundUp boca edebilmelerini sağlamak.

Genetik olarak değiştirilmiş ekinlerin “daha fazla besleyici ögeler”, kuraklığa direnç ve randıman ile “dünyayı besleyeceği” yolundaki onlarca yıldır verilen sözlere rağmen Monsanto’nun karlarının çoğu Monsanto’nun RoundUp’ını tolere etmek üzere değiştirilmiş tohumlardan geldi ve otlar RoundUp’a direnç geliştirmeyi sürdürdükçe sürekli artan, ikili bir gelir akışı sağladı.

En üzücü olan şey, ne var ki, dünyanın bir kez daha Monsanto’nun “güvenli” iddialarını satın alıyor olması.

Tıpkı PCB’ler, DDT, Portakal Gazı’nın ilk zamanlarında olduğu gibi Monsanto RoundUp’ın ve bu ürünün satılmasına yardımcı olan genetiği değiştirilmiş ekinlerin “güvenli” olduğu konusunda kamuoyunu ve düzenleyici kuruluşları başarılı bir şekilde kandırıyor. Halbuki genetiği değiştirilmiş ekinlerle ilgili olarak insanlar üzerinde hiçbir test yapılmış değil.

Bu arada, Monsanto yüzyılı geçkin bir zamandır kirli ürünlerini savunurken öğrendiği bir-iki şey var: bugünlerde ne zaman GDO’ların sağlığa ve çevreye olumsuz etkilerini gösteren yeni bir çalışma yapılsa, Monsanto bu çalışmaya ve çalışmayı yapan bilim adamlarına saldırıyor ve bunu her biri Monsanto tarafından kurulan veya mali olarak desteklenen “bağımsız” organizasyonlar, bilim adamları, endüstri birlikleri ve bloglar üzerinden karşı iddialarla medyayı doldurarak yapıyor.

Maalesef çok azımız bu görünüşte geçerli kaynakların üyelerinin, kurucularının ve ilişkilerinin arkasında Monsanto’nun bulunduğunu görebiliyor.

13 – Terminatör tohumlar

1990’ların sonlarında, Monsanto çimlenmeyen kısır tohumlar üretme teknolojisi geliştirdi. Bu “terminatör tohumlar”ın amacı çiftçileri, yüzyıllardır yapageldikleri gibi hasattan elde ettikleri tohumlardan bir kısmını ekim için ayırmak yerine her yıl Monsanto’dan yeni tohumlar almak zorunda bırakmak.

Çok şükür ki bu teknoloji şimdilik pazara gelmedi. Bunun yerine Monsanto aynı şeyi çiftçilere yıldan yıla tohum saklamayacakları veya satmayacaklarını kabul eden bir sözleşme imzalatarak aynı şeyi elde etmeyi başardı. Bu şekilde yeni tohum almak zorunda kalıyorlar ve böylece “terminatör gen”e gerek kalmıyordu. Şanslıyız, çünkü terminatör tohumlar çapraz döllemeye girebildikleri için mahalli kısır-olmayan hohumları kontamine edebilirlerdi.

Evet, Monsanto’nun tarihi zehirli kimyasallar, davalar ve manipüle edilmiş bilimden oluşuyor. Ama Monsanto yalnız değil. “Büyük Altılı”yı oluşturan diğer şirketler şunlar: Pioneer Hi-Bred International (DuPont’un yan kuruluşu), Syngenta AG, Dow Agrosiences (Dow Chemical’in yan kuruluşu), BASF ve Bayer Cropscience (Bayer’in yan kuruluşu).

Bill Gates ve Eski Amerikan Dış İşleri Bakanı Donald Rumsfeld’in ortakları arasında yer aldığı Monsanto Amerikan hükümeti ve başkanlar düzeyinde sistematik olarak korunur ve kollarılır.

14- Monsanto iklim konusuna da el attı

Antik Mısır’da din adamları bilgiyi tekellerinde bulundurmaları sayesinde yüz yıllarca bölgede iktidarı ellerinde tutmuşlardır. Bu bilgilerden en değerlisi iklim bilgisiydi. Nil’in ne zaman taşıp ne zaman çekileceği, yağmurların ne zaman şiddetlenip azalacağı, kuraklık periyotları bilgisi insanların bölgede yaptıkları tarım stratejisini oluşturmak için en değerli veriyi sağlıyordu ve bu tamamen din adamlarının elindeydi.

Monsanto, Hava tahminleri ve tarım sigortası yapan iklim data şirketi CLiMATE CORPORATION’ı 930 milyon dolara satın aldı.

Şirket, WEATHERBiLL olarak David Friedberg ve Siraj Khaliq isimli 2 Google çalışanı tarafından 2006 yılında kurulmuş, 2011’de ismi The Climate Corporation’a çevrilmişti. Kısa süre içinde hızla gelişen şirket, yönetim kuruluna senatör Byron Dorgan’ı da aldı.

Ekim 2013’de Monsanto bu şirketi, bazı kaynaklara göre 1,1 milyar bazı kaynaklara göre de 930 milyon dolara satın aldı.

Tarım ilacı ve tohumdan sonra iklimi de portföyüne katan Monsanto, şirketin 60 yıllık iklim verilerine, tarım sigortası yaptıran ve yaptıracak çiftçilerine de sahip olmuş oldu.

Bilindiği üzere ABD’de tarımsal üretim, nüfusun % 1 i tarafından gerçekleştiriliyor ve tarımda toprak ve tohum kadar önemli olan ve kontrol edilemeyen bir faktör de iklim. Eğer iklim olaylarını doğruya yakın tahminlerle yönetebilirsiniz, çiftçiye ne ekip biçeceği tavsiyesinde bulunabilirsiniz, hangi tohum ve gübreyi kullanması gerektiğini söyleyebilirsiniz ve devletin sigorta kapsamına alamadığı bazı iklimsel riskler için sigorta önerebilirsiniz (ki Climate Corp. bunu yapıyor) Çiftçiyi ve Tarımı tamamen kontrolünüz altına alabilirsiniz. İşte Monsanto’nun ana hedefi de bu ve sadece ABD ile sınırlı kalmayacak, Kanada ve Güney Amerika’dan sonra, dünyanın diğer kıta ve ülkelerine de uzanacak...

Derleyen ve Yazan: Deniz Kartal (kartaldeniz@yahoo.com)

KIYAMETİN TOHUM AMBARI

13/12/2016- dunyalilar

Norveç'e bağlı Svalbard takımadalarında buzların içinde bir Nuh'un Gemisi var. Svalbard Küresel Tohum Deposu ya da diğer adıyla "kıyamet ambarı" olası bir felakette insanlığın kurtuluşu olabilecek mi gerçekten?

Daha önceleri pek büyük bir öneme sahip olmayan bu takım ada, 2008'de Svalbard Küresel Tohum Deposu'nun hizmete girmesiyle beraber birdenbire dünya çapında bir üne kavuştu. Norveç hükümetiyle 'Kültür Bitkileri Çeşitliliği Küresel Fonu' (Global Crop Diversity Trust) ve Kuzey Genetik Kaynaklar Merkezi tarafından desteklenen depo, sürekli yeni tohum numuneleriyle zenginleştiriliyor.

Burada yakın bir gelecekte dünyanın hemen hemen her köşesinden 4,5 milyon bitkisel tohum örneğinin her birinden 500, toplam 2,25 milyar örnek depolanması amaçlanıyor.

Hedeflenen çeşitliliğe ve rakamlara ulaşılmasından sonra depoya giriş ve çıkışların durdurulması planlanıyor. Bu süre içinde deponun gözetimi İsveç'teki bir merkez üzerinden yapılacaktır.

Bu deponun kurulmasının en önemli nedeni dünyanın olası bir felaket veya bir nükleer savaş yaşaması durumunda buradaki tohumlar sayesinde tarımı yeniden başlatarak insanlığı yok olmaktan kurtarmak...

'Kıyamet günü kasası'

Kıyamet günü kasası diye de anılan Svalbard Küresel Tohum Deposu, küresel ısınma, deprem ve hatta nükleer saldırılara karşı dirençli bir şekilde inşa edildi. Eski bir kömür yatağının 120 metre kadar içine giren bir sığınak şeklindeki tesis, 27 metre uzunluk, on metre genişlik ve altı metre yüksekliğindeki üç ambardan oluşuyor. Şu anki deniz seviyesinin 130 metre üzerinde bulunan depoların, iklim değişikliğine bağlı olarak su seviyesinin büyük ölçüde yükselmesi durumunda bile güvende olacağı hesaplanıyor. İnşasında kullanılan malzemelerin nükleer savaş ya da uçak çarpmasına karşı da dayanıklı olduğu belirtiliyor. Özel soğutma sisteminin yer aldığı tesiste bilimsel tahminlere göre tohumların, çeşidine göre, 55 yıl (ay çiçeği tohumu) ile 10 bin yıl (bezelye tohumları) dayanabileceği öngörülüyor. Eskiyen tohumlar sürekli yenileriyle değiştiriliyor.

Küresel Tohum Deposu'nun kurucu ortakları arasında Norveç hükümetinin yanı sıra Bill & Melinda Gates Vakfı, Rockefeller Vakfı, Syngenta Vakfı ve Monsanto gibi dev kuruluşlarında bulunması ise projenin iyi niyeti konusunda kafaları karıştıran olgulardan.

DÜNYA TOHUM POLİTİKASI KİMLERİN ELİNDE

06/10/2014- Dünyalılar

Hepimizin bildiği gibi gıdanın ana üretim materyali TOHUM dur. Tohumlar binlerce yıldır doğada kendi kendine yetişmiş, günümüzden 10.000 yıl önce planlı olarak ekilmeye

başlamıştır. Yani insanoğlu artık avcılık ve toplayıcılığı terk ederek tarım sistemini oluşturmuştur.

Sanayi devrimi sonrası ülkelerin yönetim sistemleri değişmiş ve arada, adına cumhuriyet veya demokrasi denilen, -sözde- seçimlerle işbaşına gelen yönetim sistemleri doğmuştur.

1900'lü yıllarda ise Amerika'da doğan yepyeni bir ortaklık; Rockefeller Vakfı...

Yeşil Devrimin yaratıcısı!

2.Dünya Savaşı sonrası erkek nüfusun azalması, savaş süresince işlenemeyen topraklardaki verim kaybı nedeniyle insanlığın açlıkla karşı karşıya olduğu açıklanmıştır.

1950'li yıllarda verim artışı amacıyla şeker gübresi ile başlayan Yeşil Devrim ilerleyen süreçte, yoğun miktarda kullanılan kimyasallara kadar uzanacaktır. Öyle ki, artık tüm dünyada lanetlenmesine karşın, satışı ve kullanımı birçok ülkede devam etmektedir.

Rockefeller vakfı tarafından desteklenen Amerikan Başkanlarından Henry Kissinger, 1970 yılında **“Eğer petrolü kontrol ederseniz ülkeyi kontrol edersiniz, eğer gıdayı kontrol ederseniz nüfusu -dünyayı- kontrol edersiniz”** diyerek, Yeşil Devrim'in cephe değiştireceğini belirtmişti...

Rockefeller vakfı, Carnegie, Harriman ve diğer zengin elit aileler tarafından fonlanan öjenik (üstün ırk yaratma) lobisinin 1920'den beri biricik amacı 'negatif öjenik'tir. **‘Negatif Öjenik’ istenmeyen soyların sistemli bir şekilde yok edilmesidir.**

2.Dünya Savaşının başrol oyuncusu Hitler'i de destekleyen Rockefeller vakfı tarafından çeşitli şirketler kurulmuş ve 1980'lere gelindiğinde ise karşımıza yeni oyuncular çıkartmıştır.

Bill Gates, Gates Vakfı, Cargil, Bayer, DuPont, Pioneer, Monsanto, Syngenta...

Bunlar yetmez, Dünya Tarım Örgütü, Birleşmiş Milletler bünyesindeki çeşitli kalkınma örgütleri...

Aynı tarihlerde Yeşil Devrim terk edilirken bu kez de üstün tohum yaratılma çalışmaları başlatılmıştır.

Tohumların kendi kendine tozlaştığını / döllendiğini tesadüfen fark eden ünlü bilim adamı Mendel kanunları esas alınarak, artık adına hybrid / hibrit denilen kısır tohumlar...

Bu tohumlar aynı türdeki (domates / domates) farklı çeşitlerin insan eliyle tozlaştırılmasıyla yapılmaktadır. Doğa kurallarına karşı gelirken “Ölüm Tohumları” kitabı yazarı F.William Engdahl, “Bu insanlar, yapabildikleri her şeyi yapıp, her şeyi kontrol etmeye çalışıyorlar.

Tanrı'yımsı gibi davranıyorlar” derken, bir başka noktaya dikkat çekiyor: Dünya nüfusunu da kontrol etmenin amaçlandığına...

Çok eski değil, günümüze yakın zamanlarda Ortadoğu’da Dünya Sağlık Örgütü tarafından desteklenen, çocuklara yönelik aşı kampanyasında onlarca çocuk ölmedi mi?

Geçmişte özellikle Afrika ülkelerinde çeşitli aşı kampanyalarıyla kadınların hamile kalamamasını, erkeklerin ise spermlerinin öldürülmesine yönelik aşılama kampanyaları yapılmadı mı? Yine geçmişte “kuş gribi” nedeniyle -kanatlı hayvanların yok edilmesi hariç- milyonlarca aşılama yapılırken, belki de bu insanların 20-30 yıl sonra ölümlerine zemin hazırlanmadı mı?

Sorular çok ama cevap için beklemekten başka çare yok!

1900’lü yıllarda kurulan, 1950’lerde başlayan ve tüm dünyaya egemen olmaya çalışan başta Rockefeller vakfı, Birleşmiş Milletlerdeki bir kısım uluslararası grupları da yönlendirerek, tüm dünyada küçük çiftçileri ve köylüleri topraklarından koparıp, şehirlere taşımaya, böylelikle kapitalizme daha ucuz işgücü sağlamaya yönelmiştir. Bu plan kapsamında öncelikle Afrika ve geri kalmış ülkelerin yeraltı ve yerüstü zenginlikleri talan edilmiş, bu ülkelerin bağımsızlıkları sözde geri verilirken topraksız kalan kişilerin zengin ülkelere göç etmesine göz yumulmuştur. Böylelikle zengin ülkelerin daha ucuz işçi çalıştırma hedefleri desteklenmiştir.

Tarım, köylülük, küçük çiftçilik, bitkisel üretim ve hayvancılık üretim politikaları...

Yeşil Devrim öncesi ve 1980’lerde uygulanan hibrit tohum politikasıyla sözde verimi arttırılan tohumların üretimine hız verilmiştir.

Ancak bu tohumu eken üreticiler daha çok ürün almak için kimyasal içerikli hormon / gübre kullanmak, oluşacak yeni hastalıklar için ise yine Yeşil Devrim artığı zirai ilaçları kullanmak, aşırı sulama yapmak zorunda kalacaklardır. %25 oranında verim artışı olduğu söylenen bu tohumların götürdükleri ise hesaplanmamaktadır.

Öte taraftan bu tohumlar bir sonraki yıl aynı verim ve çeşitte ürün vermediğinden her yıl tohum satın alma zorunluluğunu ortaya çıkmaktadırlar. Çiftçi her yıl tohuma para verecek, böylelikle tohumlar konusunda bu şirketlere kayıtsız şartsız teslim olacaktır.

Ali Özırmak-<http://www.viraledito.com/>

DİKKAT! VİTAMİNİNİZ GDO’LU MU?

Ayşe Bereket-29/11/2013- dnyalılar

Günümüz koşuşturmasında çoğunlukla direnç sistemimizi geliştirmek ve daha sağlıklı olmak için sıklıkla kullandığımız vitaminler acaba gördükleri kadar masum mu?

Vitaminlerde, çok sık kullanılan bir başka zehir olan aspartam haricinde, gizli bir tehlike daha var. Hatta bu aspartam kullanımından bile daha sinsi çünkü vitamin kutularının üzerinde çok küçücük de olsa aspartam ya da E951 yazıyor, yani bu konuda sözde uyarılarını yapıyor büyük şirketler. Ancak bize belirtilmeyen, kullandığımız vitaminin GDO içerip içermediği.

Örnek olarak **C vitamini**ni alalım; aspartamın da en çok efervesan, yani suda eriyen C vitaminlerinde (Redoxon gibi) kullanıldığını biliyoruz. C vitamini, diğer adıyla askorbik asit genellikle **mısırdan elde ediliyor**. C vitamini üretiminde kullanılan mısırın hangi ülkeden geldiğini ve ne tür bir mısır olduğunu ise takip etmek zor.

ABD’de mısır üretiminin %80 ile %95’i GDO’lu mısır. ABD’de GDO’lu tarımının %90’ını elinde bulunduran **Monsanto** sadece Amerika’da değil, dünyanın birçok ülkesinde bir tekel. Monsanto’nun politik bağlantılarını ve oyunlarını, dünyada tohuma hükmederek, dünya gıda stokunun kontrolünü ele geçirmek isteyen bir şirket.

C vitaminine gelince Monsanto ismi iki kere karşımıza çıkabiliyor. Bugün bir “tarım” ya da biyoteknoloji olarak bilinmeye çalışan Monsanto’nun geçmişinde **PBC, DDT, dioksin** ve **Agent Orange** gibi son derece toksik kimyasal maddeler yer alıyor.

Monsanto, 1985 yılında aspartamın patentini elinde bulunduran G:D: Searle’ü satın alıp, **Nutrasweet Company**’ni kurup, 2000 yılında bu şirketini satana kadar aspartam işini buradan yürüttü. 2000 yılına kadar içtiğiniz C vitamininiz GDO’lu mısırdan üretilip, aspartamla tatlandırıldıysa, iki kere Monsanto’nun tuzağına düştünüz demek!

Sadece C vitamini değil, tüm vitaminler GDO’lu mısır ve GDO’lu soya gibi sık kullanan hammaddeler içeriyor olabilir. ABD’de GDO’lu “gıda” maddelerinin şu anda yasalara göre “doğal” olarak etiketlendirilebildiğini unutmamak gerek, dolayısıyla “doğal” ibaresini taşıyan her ürün GDO içeriyor olabilir. Üretildikleri ülkeden GDO’lu olup olmadığını tespit etmeye çalışmak nereye kadar geçerli bilemiyorum, zira üretici hammaddeyi ithal etmiş de olabilir.

Tespit etmeye çalışmanın bir yolu daha var. ABD ve bazı Avrupa ülkeleri etiketlerde glüten, buğday, soya, mısır gibi alerjik semptomlara yol açabilecek bazı maddeleri belirtmek zorundalar.

Ancak, konuyu araştırırken ilginç bir bilgiyle karşılaştım. Mısır alerjisi konulu bir sitede (<http://www.cornallergens.com/products/corn-free-medicines.php>) mısır içermeyen ilaç ve vitaminlerin belirlemek için üreticiler aranmış. Sitede yer alan bilgiyi kısaltarak, tercüme ediyorum: “Solgar’ın müşteri hizmet hattını aradım ve her ne kadar etiketlerinde “mısır içermez” yazısının farkında olsam da, C vitaminin mısırdan elde edilmediğini teyit etmek istediğimi söyledim. Telefondaki kişi mısır içermediğini vurgulamasına rağmen, sorup teyit etmesi için ısrar ettim. Beni uzun bir süre beklettikten, C vitamininin mısırdan elde edildiğini ancak fermante edildiği için işleminden sonra mısır kalmadığını belirtti”. Anlaşılan GDO’lu maddeleri gizlemenin birçok yolu var. Vitamininizin GDO içermediğinden emin olmak istiyorsanız, **tek çareniz etiketinde organik ya da Non-GMO yani GDO içermez yazması.**

Son aylarda, İngiltere Çevre Bakanı Owen Paterson’un GDO’lu tarıma ağırlık verilmesi ve GDO’lu ürünleri satışı için Avrupa Birliği’ne baskı yapmakta. Brüksel’i ikna etmeyi başarırsa ABD ürünleri yerine Avrupa ürünlerini tercih etmemizin hiçbir anlamı kalmayacak.

HİNDİSTAN’DA ÇİFTÇİLER NEDEN İNTİHAR EDİYOR?

03/05/2013- dnyalılar

Hint tarımı, Dünya Bankası ve IMF reçeteleriyle Dünya Ticaret Örgütünün çarkına sokuldu ve Hindistan'ın tohum sektörü Dünya Bankası'nın yapısal reformlarıyla dev şirketlere açıldı. Artık çiftçilerin hangi ürünleri yetiştireceğine onlar karar veriyorlar.

Artık bu ülkede 6 saatte bir, çiftçilerden biri intihar ediyor!

İyi bir eş, iyi bir baba ve Hindistan'da zar zor geçinen milyonlarca çiftçiden biriydi o. Binlercesi gibi o da geçimini sağlayabilmek için daha fazla ürün verdiği söylenen tohumlardan ekti. Fakat beklediği olmadı. Borç sarmalından çıkamadı, topraklarını kaybetti. Tarım ilacı içerek son verdi yaşamına. Shankara'nın adı, **Hindistan'da 2002-2007 arasında her 30 dakikada bir intihar eden çiftçiler arasına böyle katıldı.** Belki onun da intiharı diğerleri gibi resmi kayıtlarda **“dayanılmaz karın ağrısı nedeniyle intihar”** olarak görüldü.

Son yıllarda ekonomik bir süper güç olma yolunda ilerleyen 1,2 milyardan fazla nüfusa sahip Hindistan'da şehirleşme ve bilişim teknolojileri için verilen teşviklere tarım sektöründeki gerileme eşlik ediyor.

Üstelik münferit değil, tarihin en büyük intihar dalgası bu. 1997 – 2007 arasında intihar eden çiftçilerin sayısı İçişleri Bakanlığı'na bağlı Ulusal Suç Kayıtları Bürosu (NCRB) verilerine göre 182 bin 936. Günümüzde ise bu sayı 250 bini geçti. Artık her yarım saatte bir çiftçi intihar eder durumunu aldı.

Üstelik bu kayıtlar kesin olmaktan uzak. Zira kadınlar gibi 'çiftçi' tanımının dışında tutulanlar da kayıtlara geçmiyor ve rakamın çok daha fazla olduğu söyleniyor.

İntiharların en yoğun olduğu eyaletlerden biri, Maharashtra. **Hindistan'ın dolar milyonerlerinin dörtte birinin yaşadığı eyalette 1995'ten beri intihar eden çiftçilerin sayısı 50 bini buldu.**

Son 10 yılda çiftçi intiharları yüzde 105 arttı. Bu dönemde Hindistan'da her yıl yaşanan yaklaşık 100 bin intihar vakasının yüzde 15'inin kurbanı çiftçiler oldu. Ama bu toplu intiharlardan ya da nedenlerinden çok az kişinin haberi var.

Çiftçiler Neden İntihar Ediyor?

Çiftçileri intihara götüren en temel faktör ödenemeyen borçlar. Çoğu resmi olarak kuraklık ya da aile kavgaları gibi 'doğal' nedenlere bağlansa da; “Yaptığımdan ailemi sorumlu tutmayın”

diye başlayan intihar mektuplarında kuraklık ve sellerden çok devlet ve eyalet yöneticileri suçlanıyor. Örneğin intiharların yoğun olduğu Andhra Pradesh eyaletinde çiftçilerin yüzde 82'si borçlu.

Ülkede istikrar önlemleri adına tarıma yapılan yatırımların düşmesi, bu alanlarda zaten sıkıntı yaşayan çiftçilerin durumunu daha da güçleştirdi. “Bankacılık sektöründe yapılan reformlar tarıma ayrılan kredilerin de kökünü kuruttu. Devlet tarafından sağlanan kredi kullandırma ve fiyat destek hizmetleri kesildi. Bu da devlet desteğine bağlı hassas bir tarım ekonomisi üzerinde ciddi etkiler bıraktı. .

Diğer taraftan **Dünya Ticaret Örgütü’nün (DTÖ) serbest ticaret politikalarıyla varlıklı ülkelere tarım subvansiyonlarını arttırma şansı verilirken diğer ülkeler, çiftçilerini ucuza ithal edilen ürünlerden korumakta yetersiz kaldılar.** ABD ve AB’de tarıma sağlanan teşviklerle, Hindistan’da çiftçilerin ihracat gelirleri de azaldı; zararlar artarken de, krediler kesildi.

Indra Gandhi Kalkınma Araştırmaları Enstitüsü’nden Dr. Srijit Mishra, bu yüksek subvansiyonların yarattığı küresel fiyat dalgalanmaları karşısında her geçen gün daha da savunmasız kalan çiftçilerin kredi için kurumsal olmayan kaynaklara yönelmesinin de intiharlarda önemli bir faktör olduğu görüşünde. Zira kırsal bölgelerde faaliyet gösteren banka şubelerinin kapanmasıyla çiftçiler, tarım girdilerini satın alabilecek parayı bulmak için tefecilere başvurmak zorunda kalıyor. Ardından da borç sarmalından çıkamıyorlar.

Bu çarkın en önemli dişlilerinden biri ihracata dayalı büyüme modeliyle çiftçilerin gıda yerine pamuk, kahve, şeker pancarı, yer fıstığı, biber, vanilya gibi ihracata yönelik ürünler yetiştirmeleri. Milyonlarca çiftçi bu şekilde küresel fiyat dalgalanmaları içine sıkışıp kalıyor.

İntiharlardaki En Önemli Neden

Diğer bir dişli de **tohumlarda şirketlere bağımlılık.** The Hindu gazetesinin kırsal konular editörü ve çiftçi intiharları konusunda birçok makalesi yayımlanan Palagummi Sainath “**Hindistan’da tarımın her aşamasında şirketlerin hâkim olmadığı bir alan yok**” diyor.

“Çiftçilerin hangi ürünleri yetiştireceğine onlar karar veriyor. Hindistan’ın tohum sektörü Dünya Bankası’nın yapısal reformlarıyla dev şirketlere açıldı. Hint tarımı, Dünya Bankası ve IMF reçeteleriyle DTÖ’nün çarkına sokuldu.”

Ölümlerdeki Ana Sorumlu Gdo’lu Ürünler

Laboratuvarlarda genetiği değiştirilmiş (GD) tohumların, özellikle de bu alanda bir numaralı şirket olan ABD merkezli Monsanto’nun Hindistan’a gelmesi hem ülke tarımında hem de intiharların başlangıcında bir dönüm noktası oldu.

1993’te Hindistan’ın önde gelen tohum şirketi Mahyco ile başlayan görüşmeler iki yıl sonra ABD’de yetiştirilen BT (toprakta bulunan ve böceklerin zararlı etkilerinden korumak için bitkilere aşılanan Bacillus thuringiensis bakterisi) pamuk türünün ithalatına izin verilmesiyle sonuçlandı. 1998’de Monsanto, Mahyco ile ortaklık kurdu. Amaç GD pamuk tohumlarının ticarileşmesiydi. Aynı dönemde hükümet BT pamuğun ilk saha deneylerine de izin verdi. Fizikçi, çevre eylemcisi ve “**İntihar Tohumları**” isimli raporun yazarlarından **Vandana Shiva**’ya göre BT pamuğun ekildiği ilk yıl olan 2002’de çiftçiler mahsul kıtlığı nedeniyle 1

milyar rupi kaybetti. Vadedilenin yedide birinden az ürün alınmıştı.

GD tohumlar, özellikle de Monsanto'nun sadece bir kez ürün veren "terminatör" tohumları nedeniyle çiftçiler her ekim döneminde yeniden tohum almak zorunda kaldı. Biyoçeşitlilik yerini monokültüre bırakırken, çiftçilerin borçları da günden güne arttı. Fakat beklenen verim artışı gerçekleşmedi.

GD savunucuları bu verimsizliği doğa koşullarına ya da çiftçilerin uygun yöntemleri kullanmayı bilmemesine bağlarken sonuç çiftçiler için hayal kırıklığıydı. Daha az **pestisit** (bitkileri zararlılardan korumak için kullanılan kimyasallar) ya da **gübre kullanılabacağı öngörülürken**, gerek yeni zararlıların türemesi gerekse bitkilerin direnç kazanması nedeniyle bu da gerçekleşmedi.

Kısacası verim yerine maliyetler arttı.

Örneğin Maharashtra'nın kuzeydoğusundaki Vidarbha'da, 4 kilometrekarelik bir alanda pamuk yetiştirmek 1991'de 2 bin 500 rupiye mal olurken, 90'ların sonunda 13 bin rupiye çıktı.

Eylül 2006'da bu bölgede altı saatte bir, bir çiftçi kendini öldürdü. Binlerce çiftçinin hayatı pahasına da olsa bir Amerikan şirketi daha zenginleşti.

Kocaları öldükten sonra çoğu tarlalarından edilen Hindistan'ın dulları, "**çocuklarımızın çiftçi olmasını, babalarıyla aynı kaderi paylaşmalarını istemiyoruz**" diyor. Fakat uzmanlar yapısal önlemler alınmadıkça intiharların yakın gelecekte sona ereceğine dair bir öngöründe bulunmuyor.

Nevra Yaraç Laçınok

BAYER'İN GDO'LU TOHUM ÜRETEN MONSANTO'YU ALMASININ ANLAMI

Abdullah Aysu (Bianet)- <http://politeknik.org.tr/>

Bayer'e göre Monsanto'nun alınmasının hissedarlar, müşteriler, çalışanlar ve toplum için faydalı. Peki, bu gelişme doğa, insan sağlığı, biyoçeşitlilik, verimlilik ve çiftçiler açısından ne anlama geliyor?

Monsanto şirketi mısır, soya fasulyesi, pamuk, buğday ve şeker kamışı gibi genetiğiyle oynanmış tohumlara sahip bir dünya devi.

Dünya kimya ve ilaç devlerinden biri olan Bayer Monsanto'yu almak istiyordu. Başka bir deyişle, Bayer ve Monsanto arasındaki satın alma müzakereleri aylardır sürüyordu.

Mayıs ayında Bayer Monsanto'ya hisse başına 122 dolar teklif etti. Fakat Monsanto bu teklifi kabul etmedi. Eylül ayı başında Bayer teklifini 127,5 dolara yükseltti. En nihayet beher hisse başına 128 dolar üzerinden el sıkıştılar. Anlaştılar.

Almanya'nın kimya ve ilaç devi Bayer, tohum ve tarım ilaçları üreticisi Amerika Birleşik Devletleri devi Monsanto'yu 66 milyar dolara satın aldı.

"Buraya kadar anlattıklarımın zenginin parası züğürdün çenesini yorar" diyebilirsiniz. Hatta bana ne, bize ne deyip üzerinde durmayabilirsiniz. Ancak bu o kadar basit yok sayılacak, üzerinden atlanılacak bir durum değil. Önce onu belirteyim.

İktisatçıların çoğuna göre, bu satın alma piyasa değerlerinin üzerinde tecelli etti. Ama böyle düşünen iktisatçılar yanılıyor bana göre. Nedenini anlamak için dünya ilaç ve tohum pazarının aktörlerine yakından bakmak gerekir.

Küresel tarım ilaç pazarının yüzde 75'ini altı şirket kontrol ediyor. Syngenta yüzde 20'lik pay ile birinci, Bayer yüzde 18 pay ile ikinci durumda. Basf yüzde 13, Dow AgroSciences yüzde 10, Monsanto yüzde 8, Dupont yüzde 6'lık pay ile bu ikilinin ardında sıralanıyorlar.

Peki, küresel tohum pazarı ne durumda?

Monsanto yüzde 26'lık pay ile başı çekiyor. Monsanto'yu Dupont (Pionner) yüzde 21, Syngenta yüzde 8, Limagrain yüzde 5, Dow AgroSciences yüzde 4, KWS yüzde 4, Bayer CropScience yüzde 3'lük* pay ile izliyor.

İşte dünya tohum pazarındaki sonuncu Bayer birinci sıradaki Monsanto'yu satın aldı.

Buraya kadar ki bölümü özetleyecek olursak Bayer bu satın almayla, basamakları hızla tırmandı. Dünya ilaç ve tohum pazarının en tepesine çıktı. Dünyanın tohum ve ilaç tekeli oldu.

GDO'lu [Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar] tohumlar içindeki ilaçla birlikte satıldığını ve Monsanto'nun tohum biriminin dünya GDO devi olduğunu düşündüğümüzde bu satın alma değerinin üstünde değil.

Türkiye için anlamı ne peki? Bayer bir Alman şirketi. Almanya Avrupa Birliği'nin (AB) lider devleti, yani belirleyicisi.

Bugüne kadar AB'ye girmekte zorlanan GDO'lu tohum devi Monsanto Bayer adı altında bu kadar zorlanacak mı? Bilemem. Bekleyeceğiz, göreceğiz. Türkiye de AB ile her iki yanağı ile birlikte temasta, sadece Meriç ile aralarında su sızıyor.

Satın alma sonrasında, Bayer CEO'su Werner Baumann, Monsanto'nun satın alınmasının hissedarlara, müşterilere, çalışanlara ve toplumun geneline büyük fayda sağlayacağını ifade etti.

Acaba?

Ama doğa ve insan sağlığı için risk oluşturacağı, biyoçeşitliliği azaltacağı, verimsizliğe neden olacağı da ileri sürülüyor.

– GDO'lu tohumlarla verimlik artmayacak. Amerika Birleşik Devletleri (ABD) üniversitelerinde yapılan testlerde GDO'lu soyanın diğer soyalara göre yüzde 5,3 daha az verimli olduğu tespit edildi.

Nebraska üniversitesi bitki bilimcileri 2001'de yaptıkları çalışmalarda benzer düşük sonuçlar elde edildi. Kansas Devlet Üniversitesi'nin yaptığı çalışmalarda GDO'lu soya verimliliğinin yüzde 9 oranında daha düşük olduğu sonucuna varıldı.

Yani GDO'lu tohumlar kıtlığa giden yolları asfaltlıyor aslında.

- GDO’lu tohum kullanmak çiftçiler için ilaç fiyatını düşürmüyor. İlaç kullanım miktarını azaltmıyor, arttırıyor. GDO’lu tohum fiyatı üretici firmalar tarafından sürekli yükseltiliyor. Yani GDO’lu tohumla üretim çiftçileri yoksullaştırıyor.
- GDO’lu ürünlerin kimyasal kalıntısı daha fazla. Tüm halk için sağlık riski oluşturuyor.
- GDO’lu tohum kullanımı ilaç kullanımının sürekli arttırmasına bağlı olarak, toprak ve su kirleniyor. Kullanılmaz oluyor.
- GDO’lu tohum kullanıldığında sadece şirketlerin piyasaya sunduğu az sayıdaki tohumlar kullanılıyor, diğer tohumlar zamanla kayboluyor. Ayrıca GDO’lu tohumların benzer kültür ve yabanileri kendisine benzetme özelliğinden dolayı da doğadaki biyoçeşitlilik azalıyor.

Anlayacağımız GDO tehlikesi Atlantik’i paranın hükmüyle kazasız belasız aştı. Avrupa’ya ulaştı. Aramızdaki Meriç nehri bizi korumaya yetecek mi? Göreceğiz.

Demem odur ki;

Köylülerin, ekolojinin ve insan sağlığının aleyhine küresel tarım tekelleri ağlarını örüyor. Küresel tarım tekellerin dayattığı endüstriyel tarımın panzehiri olan bilgiye, bilgi paylaşımına, bulguya, dayanışmaya, bilgeliğe dayalı köylü tarımı en önemli alternatif olma özelliğini koruyor. (AA/BA)

* Tohum ve ilaç konusundaki veriler ETC Grup’tan derlendi.

TÜRKİYE GDO’LU MISIRDA İTHALAT CENNETİ

15/11/2014-dunyalılar

Yandaş işadamları daha çok para kazansın diye Türkiye’de iş kazalarına bugüne kadar seyirci kalan AKP iktidarı, kanser vakalarının artışının en önemli nedenlerinden biri olan GDO’lu ürünlerde de benzer politikaları sürdürüyor. Hükümetin, Çin’in GDO’lu olduğunu belirleyince ABD’ye iade ettiği mısırların Türkiye’ye ithal izni verdiği bildirildi. AKP iktidarları döneminde, GDO’lu iki ürüne 7.6 milyar dolar ödendiği açıklandı.

GDO Platformu ve CHP Ankara Milletvekili Gökhan Günaydın’ın yaptığı ortak açıklamaya göre; hayvancılıkta uygulanan yanlış politikalar gıda ve yem sanayinin soya ve mısra yönelmesine neden oluyor. Bu da ithalatta söz konusu iki ürüne korkunç miktarda para ödenmesine yol açtı. AKP’nin iktidarları sırasında, 2003-2013 yılları arasında Türkiye 45 milyon ton mısır üretti. Ancak bu miktar ihtiyacı karşılamadığı için 9 milyon ton mısır ithal edilerek karşılığında 2.3 milyar dolar (5 milyar lira) para ödendi. Aynı dönemde soya üretimi

ise sadece 840 bin tonda kaldı. Bu üzde 12.5 milyon ton soya ithal edilmiş ve karşılığında 5.3 milyar dolar (11.6 milyar lira) ödeme yapıldı.

700 Çeşit GDO’lu Gıda Yedik

Soya ve mısır, ağırlıklı olarak, ABD ve Arjantin gibi, genetiği değiştirilmiş ürün (GDO) üretimi yapan ülkelerden ithal edildi. 1998 yılından bu yana, milyonlarca ton GDO’lu ürün ithal edilerek, gıda ve yem sanayiinde hammadde olarak kullanıldı. 700 çeşitten fazla GDO’lu gıda maddesi sofralara ulaştı.

Hükümetin kamoyundan gelen tepkiler üzerine 18 Mart 2010’de çıkardığı 5977 sayılı Biyogüvenlik Kanunu ve ilgili mevzuat ile GDO’lu ürünlerin yurtiçinde üretilmesine yasak getirildi. GDO’lu ürünlerin girişini engellemek için Biyogüvenlik Kurulu oluşturdu.

Biyogüvenlik Kanunu, Türkiye’ye ithal edilen ürünlerin analize tabi tutularak üç aşamalı bir testten geçmesini öngörüyor: 1-GDO var/yok testi, 2-GDO varsa ürün içindeki bileşiminin yüzde 0.9’un üstünde olup olmadığına dair test, 3- Oran yüzde 0.9’un üzerindeyse ürünün yasaklı genleri içerip içermediğine dair test.

Biyogüvenlik Kurulu, yem amaçlı kullanılmak üzere 3 soya ve 16 mısırın ithalatına izin verdi. Ancak odaların ve sivil toplum kuruluşlarının oluşturduğu GDO Platformu’nun açtığı davalar sonucunda Danıştay, 2 GDO’lu mısır çeşidinin giriş iznini iptal etti.

Çin İade Etti, Fiyatlar Düştü, Bizimkiler Hücum Etti

Bunlara karşın hükümetin ABD’den 1 milyon tona yakın mısır ile etanol üretimi sırasında açığa çıkan ve yem sanayiinde katkı maddesi olarak kullanılan DDGS ithali için izni verdiği belirtilen açıklamada, şöyle denildi:

“ABD’de üretilen mısırın yüzde 92’si GDO’ludur. Sözü edilen ülkede, biyoetanol üretiminde ise GDO’lu 38 mısır çeşidinin kullanıldığı bilinmektedir. Bu çerçevede, ABD’den ithal edilen DDGS ürününde GDO bulunmama olasılığı yok denecek kadar azdır. Üstelik sözü edilen gen, Türkiye’de yasaklı gen durumundadır. Nitekim Çin, ABD’den ithal ettiği 1 milyon 450 bin ton DDGS ürünlerinde kendi ülkesinde yaptığı analizlerde yasaklı gen çıkması üzerine, bu ürünlerin mahrece iadesine karar vermiştir. Bunun üzerine, DDGS fiyatları, 430 dolar/ton düzeyinden 300 dolar/ton düzeylerine kadar gerilemiştir. Sözü edilen ürüne uygulanan gümrük vergisi yüzde 4.3 düzeyinde olup, DTÖ Anlaşması gereğince artırılmamaktadır. Düşük gümrük vergisi ve düşük mal bedeli, DDGS ürününün ithal maliyetini düşürmüş ve bir talep patlaması yaratmıştır.”

Kuzu Postundaki Kurdun Raporu

Hükümetin izin verdiği mısır ve DDGS’nin Çin’in iade ettiği ürünler olduğu ifade edilen açıklamada, Eylül ayından itibaren Türkiye’ye girmeye başlayan bu ürünlerin GDO içermediğine ilişkin raporlar olduğu belirtilerek şu çarpıcı bilgiler aktarıldı:

1 – ABD, ithalat siparişi veren ülkenin mevzuatına göre, ürünün yasaklı olmayan gen içerdiğine yönelik raporları kolayca verebilmektedir. İlginç olan, mevzuat kendi dinamikleri ya da yargı kararları sonucunda değiştiğinde, mahreç ülke raporları da değişmektedir. Bu

durum, sistemin güvenilirliğini açıkça ortaya koyduğundan, bu raporlara dayanarak GDO'lu ürünlerin millileştirilmesi işleminden derhal vazgeçilmelidir.

2 – Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın mısır türevi ürünlerde uyguladığı yüzde 20 GDO analiz sıklığı, geriye kalan ürünlerin evrak üzerinden yapılan inceleme ile millileştirilmesine neden olmaktadır. Ülkeye giren her partinin analize tabi tutulması büyük önem taşımaktadır.

3 – Türkiye'nin laboratuvar altyapısı, yasaklı gen saptama kapasitesine sahip değildir. Nitekim Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı bilgi edinme hakkı kanunu nedeniyle yapılan başvurumuza verdiği yanıtta da bunu itiraf etmiştir. Bu durumda, ürünün yurtiçi analizine dayalı olarak yasaklı gen taşıyan GDO'lu ürün reddi adeta olanaksız duruma gelmektedir. Nitekim, GDO'lu olduğu mal beyanında yazılı olan ürünlerin Türkiye'deki analizlerinde GDO'suz olduğunun ilan edilmesi, bu denli önemli bir sorunun nasıl gayri ciddi ele alındığını ortaya koymaktadır.

4 – Sorun o noktaya ulaşmıştır ki; bu ürünlerin GDO izin başvurusunu yapan Yem Sanayicileri Birliği, piyasanın denetlenemediğini belirterek sorumluluk üstlenmeyeceğini ifade etmekte ve yazdığı bir yazı ile Bakanlığı göreve davet etmektedir.

5 – Milyonlarca ton GDO'lu mısır ve türevinin yurtiçine düşük fiyatlarla girmesi, arz açığımız olan yerli mısırın üreticinin elinde kalmasına neden olmakta, ayrıca yağ sanayiinin küspe satışlarını da olumsuz etkilemektedir.

6 – Onaylanmamış gen içeren GDO'lu mısır ve türevlerinin milyon tonlar düzeyinde Türkiye'ye girmesi ve yem sanayii hammaddesi olarak kullanılması insan, hayvan ve çevre sağlığı açısından geri dönüşü imkânsız zararlar doğuracaktır. Allerjik reaksiyonlardan başlayıp, organ hasarları, doğum anomalileri ve kısırlık gibi sağlık sorunlarının nesiller içinde ortaya çıkacağını gösteren araştırmalar, sorunun boyutunu da göz önüne sermektedir.

Derhal Gen Laboratuvarları Kurulmalı

Açıklamada, halk sağlığı açısından büyük tehlike oluşturan GDO'lu mısır ve DDGS'nin girişinin engellenmesi için şu önerilerde bulunuldu:

1 – Sözü edilen ürünlerin denetimi için, yasaklı gen analizi yapabilecek laboratuvar kapasitesi derhal oluşturulmalı, bu aşamaya kadar ürün millileştirilmesi kesinlikle yapılmamalıdır. Bu çerçevede bugüne kadar verilmiş GDO izinleri, Kanun'un ilgili hükümleri uyarınca iptal edilmelidir.

2 – Bu çerçevede yapılacak analizlerde yasaklı gen çıkması durumunda, taahhüt zinciri içinde bulunan sorumlulara, Biyogüvenlik Kanunu'nda sayılan cezalar hızlı ve adil bir biçimde verilmelidir.

3 – Bu tip ürünlerden millileştirilenlerin mutlaka toplanması ve tüketici sofrasına ulaşmasının engellenmesi gerekmektedir.

4 – Mera ve çayırlarımızın amaç dışı kullanımı mutlaka önlenmeli, doğal yaşama dayalı hayvancılık politikalarımıza önem verilmelidir.

5 – Mısır, soya, çeltik gibi ürünlerdeki arz açığının orta vadede kapatılması için gerekli tarımsal altyapı ve planlama yaşama geçirilmelidir. Bu aşamaya kadar gerekli durumlarda ithalatın GDO'suz üretim yapan ülkelerden yapılması sağlanmalıdır.

Bu yazı **karalahana.com** sitesinden alınmıştır.

EFSA SKANDALI! GDO'LARIN ÜLKEMİZE GİRİŞİ DURDURULMALIDIR!

25.02.2011- Ahmet Atalık-Başkan- www.zmo.org.tr/

Avrupa Birliği'nde (AB) genetiği değiştirilmiş (GD) tohumla tarıma ilk olarak 1998 yılında Amerikan biyoteknoloji devi Monsanto'nun MON810 mısır çeşidine onay verilmesiyle başlandı. İkinci onay ise 2010 yılında Alman kimya devi BASF'ın "Amflora" patates çeşidi için verildi.

Eurobarometer'in araştırmasına göre AB halkının %61'i GD tohumla tarım yapılmasına karşıdır. Bu oran 2007 yılında %57 idi. Halkın %70'i GD gıdaların temelde doğal olmadıklarına inanıyor, %59'u sağlık açısından güvenli bulmuyor, %58'i gelecek nesiller için güvenli görmüyor, %57'si ise bu gıdaların kimilerine çıkar sağlarken halkın geri kalan kısmını riske attığına inanıyor.

GD ürünler konusunda son derece hassas olan AB halkı, bunları tüketmek istemediği gibi tarımının yapılmasını da istemiyor, bu konuda son derece örgütlü bir mücadele veriyor. GD tohumlarla tarım yapan ve şu anda tamamı AB içerisinde yer alan ülkelerde 2005 yılında 165 bin hektar alanda GD mısır ekilirken 2010 yılında yarı yarıya azalarak 82 bin hektara geriledi. Bir önceki yıla göre azalış toplamda %13 olurken, bu oran Portekiz'de %4, İspanya'da %11, Çek Cumhuriyeti'nde %28 ve Romanya'da ise %75 oldu. Tek artış ise %43 ile Slovakya'da oldu. Polonya'da ise ekim alanında bir değişiklik olmadı.

AB'de ekim alanının %82'si İspanya'dadır. Polonya'nın 2006 yılında çıkardığı Tohumculuk Kanunu GD tohum satışını yasaklamasına karşın 3 bin hektarlık alanda kaçak ekim olduğu görülmektedir. Sağlık ve çevresel kaygılar nedeniyle Fransa 2008 yılında, Almanya ise 2009 yılında MON810 ekimini yasakladı. Ayrıca Avusturya, Macaristan, Yunanistan, Lüksemburg ve Bulgaristan da GD mısır tarımını yasaklayan ülkeler arasındadır. Avrupa'da 169 bölge, 123 alt bölge ve 4.713 yerel yönetim halkının ve çiftçisinin desteğiyle kendini GDO'dan arındırılmış bölge ilan etti.

Ekimine Mart 2010'da izin verilen Amflora, dünyada sadece AB ülkelerinde 268 hektar alanda ekilmektedir. 2010 yılında, Almanya (15 hektar) ve İsveç (103 hektar) bir sonraki sezon için tohumluk üretmek amacıyla ekim yaparken, Çek Cumhuriyeti (150 hektar) endüstriyel kullanım amaçlı ekim yaptı.

Avrupa Komisyonu, yüksek nişasta içeriğine sahip Amflora için endüstriyel ve hayvan yemi amaçlı kullanım izini verdi. Üstelik, gıda olarak tüketiminin uygun bulunmamasına karşın, bu GD patatesin gıda zincirinin dışında tutulamayacağı çaresizliği ile binde 9 oranına kadar gıdalara bulaşmasına da izin verildi. AB'de bu imtiyaz sadece insan gıdası olarak kullanımı onaylanmış GDO'lara, bulaşma kazara olmuş ya da teknik olarak kaçınılmaz ise uygulanırdı.

Amflora, kanamisin isimli antibiyotiğe direnç geni içermektedir. Kanamisin, Dünya Sağlık Örgütü tarafından klasik ilaçlara karşı direnç geliştirmiş tüberküloz (verem) vakalarının

tedavisi için yedek saklanan bir antibiyotiktir. Böylesine riskli antibiyotik direnç genlerinin GD ürünlerde kullanılması insan ve hayvanlarda görülen tüberküloz vakalarının tedavisini etkisizleştirecektir. Avrupa'da bu hastalık belki görülmüyor olabilir, ama ülkemiz hala bu hastalıkla savaşını sürdürmektedir.

AB mevzuatında, insan ve çevre sağlığı açısından tehdit oluşturabilecek antibiyotik direnç genlerinin kullanımının 2004 yılı sonuna kadar kademeli olarak sonlandırılacağı belirtilmesine karşın, bu hükme aykırı olarak Avrupa Komisyonu Amflora'ya Mart 2010'da izin verdi. Bunun üzerine Macaristan 27.05.2010 tarihinde bu kararının iptali istemiyle Avrupa Adalet Mahkemesi'nde dava açtı. Eylül 2010'da ise Avusturya, Fransa, Polonya ve Lüksemburg da davaya müdahil oldular.

Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, AB'de mevzuata aykırı bir şekilde izinlendirilmiş ve üye 5 ülke tarafından dava edilmiş bu patatesin ithalatına 2010 yılında yalnızca endüstriyel amaçlı kullanım amacıyla izin verdi. Ancak, bu patatesin gıda zincirimiz içerisine girmeyeceğini kim ve nasıl garanti edecek?

GD patatesle birlikte GD mısır, soya, pamuk, kanola, şeker pancarı, bakteri biyokütlesi ve maya biyokütlesi çeşitlerinden oluşan tam 32 GDO'ya gıda/yem/yem katkı maddesi olarak kullanılmak üzere ithal izini verildi. Bu izinler Avrupa Gıda Güvenliği Otoritesi'nin (EFSA) bilimsel değerlendirmelerine dayandırıldı.

AB'de GD ürünü piyasaya sürmek isteyen şirket, bulunduğu ülkenin ilgili kurumuna başvurur. Bu kurum ürününün insan, hayvan ve çevre sağlığına bir tehdit oluşturmayacağına dair dökümanları şirket eliyle toplayarak EFSA'ya sunar. EFSA bünyesindeki bağımsız bilim insanları sunulan dökümanları bilimsel değerlendirmeye tabi tutar. Raporunu Avrupa Komisyonu'na ve üye ülkelere sunar. Komisyon kabul ya da ret yönünde oluşturduğu raporunu Gıda Zinciri ve Hayvan Sağlığı Daimi Komitesi'nin (Standing Committee on the Food Chain and Animal Health) onayına sunar. Daimi komite bu öneriyi kabul ya da reddeder. Hazırladığı raporu Bakanlar Konseyi'ne sunar. Olumlu görüş çıkması halinde GDO'lu ürün AB piyasasına girer.

Bilimsel değerlendirmelerin yapıldığı EFSA bağımsız mıdır, kararları bilimsel midir? EFSA'nın bazı üst düzey yöneticilerinin biyoteknoloji şirketleri ile olan ilişkileri güvenilirliği ve kararların bilimselliğini zedelemektedir.

EFSA GDO Paneli'nin başkanı, Suzy Renckens, bu görevinden Kasım 2009'da ayrılmasının hemen ardından biyoteknoloji devi Syngenta'nın Avrupa, Afrika ve Orta Doğu Biyoteknoloji İdari İşler Başkanı oldu. Renckens, EFSA'da GDO mevzuat çalışmalarından sorumluyken, şimdi Syngenta adına AB'nin GDO konusunda karar alıcılarına karşı lobi faaliyeti yürütmektedir.

2003 yılından bu yana EFSA GDO Paneli'ni yöneten oldukça önemli bilim insanı Harry Kuiper, EFSA'dan önce Uluslararası Yaşam Bilimleri Enstitüsü (ILSI) tarafından kurulmuş olan Task Force için çalışıyordu. ILSI, gıda ve kimya şirketlerinin finanse ettiği, biyoteknoloji taraftarı bir lobi grubudur. Monsanto'nun bir elemanı Task Force'ye başkanlık etmektedir ve diğer tüm üyeleri Monsanto, Syngenta ve Dow gibi büyük biyoteknoloji şirketlerinin temsilcileridir.

EFSA'nın Yönetim Kurulu Başkanı Diana Banati, sivil toplum örgütleri ve politikacılar tarafından ortaya konan çıkar ilişkileri üzerine Ekim 2010'da ILSI'nin Avrupa Yönetim Kurulu'ndan istifa etmek zorunda kaldı.

GDO'ların izinlendirilmesi konusunda gerek Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'nın, gerek Biyogüvenlik Kurulu ve bilimsel komitelerimizin örnek alarak GDO'ların ülkemize girişine izin verdiği EFSA'nın durumu ortadadır.

Her biri büyük bir sağlık ve çevre tehdidi oluşturan GDO'ların ülkemize girişi en kısa sürede durdurulmalı, ithal ettiğimiz GDO'lu ürünlerden en büyük payı alan soya, mısır ve pamuk üretiminde doğru bir tarım politikası ile kendimize yeterlilik hedeflenmelidir.

GDO DEVİ MONSANTO ARTIK AVRUPA PARLAMENTOSU'NA GİREMEYECEK

29/09/2017- <https://yesilgazete.org/>

Tohum ve biyoteknoloji devlerinden Monsanto'nun, Avrupa Parlamentosu'na girişi yasaklandı. Karar, ABD'nin kanser izleme listesine aldığı yabancı ot öldürücü tarım ilacı (glifosatlı herbisiti) Roundup ile ilgili görülen davanın duruşmasına üretici Monsanto'nun katılmayı reddetmesinden sonra alındı.

Böylece Avrupa Parlamentosu üyeleri ilk kez şirketlerin meclise erişimlerini engelleyecek karara imza atmış oldu.

Alınan karara göre, Monsanto yetkilileri artık Avrupa Parlamentosu'nda düzenlenen toplantılara katılamayacak, komite toplantılarında yer alamayacak ve Fransa'nın Strasburg kentindeki meclis binasında bulunan dijital kaynaklara erişemeyecek. Avrupa Parlamentosu Başkanı Antonio Tajani, dün sabah alınan kararın parlamentodaki liderler tarafından desteklendiğini söyledi.

Aktivistler, Temmuz 2017'de Brüksel'de bir araya gelerek geçtiğimiz yıl Alman kimya ve ilaç devi Bayer'in 66 milyar dolara satın aldığı Monsanto'nun yabancı ot öldürücü tarım ilacını (glifosatlı herbisiti) protesto etmişti.

(Guardian, Yeşil Gazete)

GDO'DA KAYIT DEVRİ DE KAPANIYOR

Gerçek Hayat-29 Temmuz 2019

Amerika Ziraat Bakanlığının yapmaya çalıştığı şey GDO’lu mamul üreten şirketleri korumak ve halkı bu gözü dönmüş şirketlere köle yapmak. Amerika Birleşik Devletleri Ziraat Bakanlığı (USDA)’dan tepkilere yol açan yeni bir girişim daha geldi. Bakanlıkça hazırlanan taslağa göre GDO’lu mamul üreten firmaların beyan şartı kaldırıldı.

Halkı Umursayan Yok

Amerika Birleşik Devletleri Tarım Bakanlığı (USDA) geçtiğimiz günlerde Dow ve Bayer / Monsanto gibi tohum, kimya ve gıda şirketlerinin genetik yapısını değiştirdikleri gıda ya da başka bir organizma ile ilgili yeni bir düzenleme hatırlığı yaptığını duyurdu. Yapılan resmi açıklamaya GDO’lu mamul üreten firmaların bakanlığa yapmakta oldukları genetik değişikliklerle ilgili beyan zorunluluğu kaldırılıyor.

Bakanlıkça hazırlanan ve halk sağlığını şirketlere peşkeş çeken yeni tasarı büyük tepki çeken girişim ise hiç bir denetimin yapılmadığı Amerika’da tepkilere neden oldu.

Firma İstemezse Hiç Bir Şey Bilinemeyecek

Yasa yürürlüğe girerse, genetiği değiştirilmiş maddelerin (GDO) üreticileri mahsullerinin deneyleri ile testlerin neticelerini USDA’ya bildirilip bildirilmeyeceğine kendileri karar verecekler. Kurallarda değişiklik getiren bu hamle kayıt tutulmasının da önüne geçiyor. Zaten hiç bir denetime tabi tutulmayan uygulama sonrasında GDO’ların laboratuardan doğrudan tüketime girmeleri ile hangi üründe ne yapıldığı firmalar açıklamadığı müddetçe bilinmeyecek. Hatta GDO’lu ürünler tabii, organik veya helâl adı altında pazarlara arz edilebilecek.

GDO’lu Ürünleri İncelemek Yasak

Kimya şirketleri defalarca Roundup ve kanserojen aktif madde glifosatı dahil olmak üzere ürünlerinin neden olduğu zararların tüm delillerini gizliyor. Firmaların izni olmadan hiç bir araştırmacı ürünler hakkında araştırma yapamıyor, yapsa da firmaların izni olmadan olumsuz sonuçlarını açıklayamıyor. Bu nedenle pek çok GDO savunucusu GDO’nun zararları hakkında herhangi bir bilimsel yayın yok yalanını söylüyor.

Organik Ürünleri De Etkileyecek

Neyin GDO’lu, neyin GDO’lu olmadığının bilinmediği zaman organik ürünlere yönelik güvenin de ortadan kalkacağını dile getiren uzmanlar, bu girişimin amacının alternatif pazarların oluşumunu engellemek olduğunu dile getiriyor. Amerikalı organikçiler, “USDA’nın girişimi hukuki mahiyet kazanırsa organikler de çöpe dönecek” diyor.

GDO’lu Ürünler De Organik Gibi Satılabilecek

Yeni düzenlemeyle GDO’lu ürünlerin de organik, geleneksel veya tabii gibi satılabileceğini belirten uzmanlar, bu düzenlemenin ardında yatan yegane gerçeğin bu olduğunu belirtiyorlar. Yeni düzenleme GDO’lu ürünlerle organik ürünlerin yan yana ekilmesine izin veriyor.

Amerika Ziraat Bakanlığının yapmaya çalıştığı şeyin şirketleri korumak, halkı şirketlere köle yapmak olduğunu belirten uzmanlar, yeni düzenlemenin yasalaşmasına kesin gözüyle bakıyor.

GDO’NUN OLASI ETKİLERİ: NEREDEN BAKMALI?

Onur Erk Kavlak -31 Mart 2020- <https://dsosyal.com/>

GDO dâhil her türlü teknik ilerleme düşünülürken salt iyi mi kötü mü tartışmasından ziyade dikkat edilmesi gereken temel nokta, toplumsal düzenin, yani mülkiyet ilişkilerinin niteliğidir.

Genetiği değiştirilmiş organizmaların (GDO) hayatımıza girmesi birçok tartışmayı beraberinde getirdi. Özellikle asılsız bilgilerin kamuoyunda sıklıkla yer alması, toplumu bilimsel temelden uzak, yanlış görüşlere sürüklüyor. Bu doğrultuda toplumda karşılık bulan iki zıt tutumdan bahsedebiliriz. Bir kesim GDO’nun dünyadaki açlığı ve kıtlığı bitirecek bir ‘kurtarıcı’ olduğunu öne sürerken diğer kesim ise GDO’nun insan sağlığına zararlı olduğunu ve bu nedenle toptan yasaklanmasını savunuyor. Kuşkusuz, her iki görüş de GDO teknolojisine indirgemeci bir yaklaşım sunuyor. Bu yüzden GDO üzerine yapılan tartışmaları bilimsel bir seviyeye çekmek ve GDO’nun ekonomik, sosyal, toplumsal tüm etkilerini içeren kapsamlı bir bakış açısı kazanmak bilgi kirliliğinin yaygın olduğu şu günlerde önümüzü daha net görmemizi sağlayacaktır.

GDO teknolojisi 70’li yıllarda geliştirilmiş ve toplumda geniş yankılar uyandırmış genetik alanındaki ilerlemelerden biridir. Canlılar arasında yapay yöntemlerle gen aktarımına izin veren bu yöntem tıptan endüstriye tarımdan evrimsel çalışmalara geniş bir yelpazede kullanılıyor. Örneğin, bakterilerde bulunan böceklerle karşı direnç geninin bitkilere aktarılması (BT toksin), soğuğa dayanıklı domates elde etmek için Antarktika’da yaşayan canlılardan gen aktarımı, diyabet hastaları için insülin üretimi, protein oranı artırılmış pirinç (*golden rice*) üretimi vb. GDO teknolojisinin uygulama alanlarından yalnızca bazıları.¹ Bu nedenle marketteki gıda ürünlerinden, eczanelerden aldığımız ilaçlara kadar günlük hayatımızda GDO ile iç içe yaşıyoruz.

Bu kadar hayatımızın parçası olmuş bir teknolojiyi tüm boyutlarıyla anlamak hepimizin ihtiyacı. Fakat gerek medyadan, gerek konu hakkında bilgisi olmayan “uzman”lardan edinilen asılsız bilgiler toplumda hızlı bir kutuplaşmaya neden oluyor. Örneğin bir kesim dünyadaki açlığı bitirme, tarımda kullanılan ilaçları azaltma ve tarımsal verimliliği artırma konusunda GDO’yu ‘kurtarıcı’ olarak görürken; bazı gruplar da GDO’lu ürünlerin alerjen veya kanserojen etkilere sahip olduğunu ve GDO’nun tamamen yasaklanması gerektiğini düşünüyor.²

Bu iddiaların arka planını ve yanlışlarını sırasıyla incelemekte fayda var.

Dünyadaki Açlık Sorunu ve GDO

Açlık uzun yıllardan beri insanlığın çözmek için uğraştığı en büyük sorunlardan biridir. Teknolojinin ilerlemesi, hayat koşullarındaki iyileşme kısmi olarak açlığa çözüm olsa da açlık sorunu hâlâ kanayan yara olmaya devam ediyor. GDO teknolojisiyle birlikte özellikle tarımsal

ürün verimliliğinin arttırılabileceği görüldü. 1995-2014 yılları arasındaki verileri inceleyen araştırmacılar GDO'nun tarımsal ürün verimliliğini %22 arttırdığını, GDO tohum eken çiftçilerin ekme yenlere göre %69 daha fazla kâr ettiklerini hesaplamışlardır.3 Fakat bu gelişmelerin topluma ne kadar etki ettiği, açlığı azaltıp azaltmadığı hâlâ tartışmalıdır. Çünkü Birleşmiş Milletler (BM) ve BM'ye bağlı alt kuruluşlar bambaşka bir tablo sunuyor. BM'nin 2015 yılında yayınlamış olduğu bilgilere göre dünyada yaklaşık olarak 736 milyon insan aşırı boyutlarda yoksulluk içinde yaşamaktadır. Açlık çeken insanların büyük çoğunluğu (416 milyon kişi) ise Afrika kıtasında. Ayrıca birçok insan günlüğü 1,9 doların altında çalıştırılmakta ve bu gelirle geçimlerini sağlamaya çalışmaktadır! 2018 verilerine göre ise dünya nüfusunun yaklaşık % 55'i sosyal güvenceden yoksun olarak yaşamaktadır.4 Söz konusu çocuklar olduğunda bu iç karartıcı tablo devam ediyor. UNICEF'in 2017 yılı verilerine göre 150 milyon çocuk yeterli beslenememektedir. Bu konudaki olumsuzluklar uzayıp gidiyor.

Madalyonun diğer tarafına yani petrol zengini Körfez ülkelerine, Avrupa'ya veya Amerika'ya bakıldığında bu ülkelerin dünya kaynaklarını oldukça müsrif bir şekilde kullandığı ortaya çıkıyor.5 Kişi başına düşen karbon ayak izi hesaplarına göre eğer herkes dünya kaynaklarını Kuveyt'teki gibi tüketirse 5,1, ABD'deki gibi tüketirse 4,1, İngiltere'deki gibi tüketirse yaklaşık 3 dünyaya ihtiyaç oluyor. Bangladeş, Uganda gibi fakir ülkelerin tüketim oranlarına göreyse 1 dünyanın altında seyrediyor.

Aslında bu noktada taşlar yerine oturmaya başlasa da GTÖ (Gıda ve Tarım Örgütü)'nün yaptığı yoruma da kulak vermekte fayda var. GTÖ yaptığı açıklamada dünyadaki besin üretiminin tüm insanlara yeteceğini ve açlığın bitirilmesi için tarımsal verimliliğin artırılmasından ziyade besinlere olan erişimin iyileştirilmesini, israfın azaltılmasını ön plana koyuyor.6 Tabi ki sistem eleştirisi yapmaktan kaçınarak!

Bu verilerden de görüldüğü üzere, açlığın bütün dünya için büyük bir sorun olmasına rağmen sorunun ortaya çıkmasında her ülkenin aynı oranda sorumluluğa sahip olmadığı da bir gerçektir. Her ne kadar basit bir mantıkla tarımsal ürün artışının açlığı dünya çapında bitirmesi mantıksal olarak mümkün gibi görünse de, eldeki veriler kaynakların eşit dağılımının üretim artışından daha elzem olduğunu gözler önüne seriyor.

Monsanto ve GDO gerçeği

GDO savunucularının öne sürdüğü bir diğer argüman ise tarımda kullanılan ilaç miktarının GDO sayesinde azaltılacağı ve böylelikle tarımın çevresel etkiler bakımından daha sürdürülebilir kılınacağıdır. Kısmi olarak doğruluk payı olsa da bu konuda dikkatlerden kaçan bazı noktalar bulunuyor. Bu noktada Amerikan tarım devi Monsanto üzerinden verilecek bir örnekle ilerleyebiliriz.

ABD'nin en büyük tarım tekellerinden olan Monsanto (geçtiğimiz yıllarda Alman ilaç şirketi Bayer tarafından satın alındı) 1974 yılında Roundup adlı bir tarım ilacını piyasaya sürdü. Normalde yabancı otları temizlemekte kullanılan tarım ilaçları aynı zamanda ekili ürüne de zarar verebilir. Bu zararı ortadan kaldırmak isteyen Monsanto, GDO teknolojisiyle Roundup ilacına dirençli mısır üretti. Çalışma prensibi olarak tarlalara genetiği değiştirilmiş mısırlar ekildikten sonra Roundup ilacı uygulanıyor, böylece mısır haricindeki diğer zararlı olabilecek yabancı otlar ortadan temizleniyordu. Tarladaki verimi arttırmak için iyi kurgulanmış bir çözüm! En azından ilk bakışta öyle görünüyor.

Fakat derinlemesine inildiğinde iki olumsuz etkiden söz etmek mümkün. İlk olarak, GDO teknolojisi sanılanın aksine tarımsal ilaç üretimini azaltmak bir yana Roundup gibi ilaç türevlerinin kullanımını arttırabiliyor. Nitekim istenilen tarımsal verimi sağlamak için yoğun

bir Roundup veya türevi ilaç kullanımı gözlenebiliyor. Diğer noktaysa, en başlarda ilaca karşı dayanıksız olan yabancı otların adaptif mekanizmalar sonucu (evrimleşme) Roundup'a karşı direnç kazanma tehlikesinin olmasıdır. Nitekim Purdue Üniversitesi'nden Dr. Bill Johnson'ın da içinde olduğu birçok bilim insanının da vurguladığı gibi dirençli otların gelişmesi an meselesidir.⁷

Monsanto şirketiyle ilgili bir diğer sorun ise anlaşma yaptığı çiftçileri tamamıyla kendine kendine bağımlı hale getirmesidir. Örneğin, Monsanto tarafından üretilen verimli genetiği değiştirilmiş mısır tohumları çiftçilere verilip tarlalara ekim yapılıyor. Sonra tarladan elde edilen ekinin bir kısmı Monsanto tarafından alınarak piyasaya sürülürken diğer kısım ise çiftçilere bırakılıyor. Yalnız Monsanto'nun satış sözleşmesi gereği, çiftçiler ağır yükümlülükler altına girmek zorunda kalıyor. Çiftçiler şirketten aldıkları tohumları yalnızca kendi tarlalarında kullanabiliyor, diğer çiftçilere deneme amaçlı dahi veremiyorlar. Bunun yanı sıra Monsanto, çiftçilerin hangi GDO'lu ürünü nerede ve ne kadar ekeceklerine kadar karar verme hakkına da sahip. Bu nedenle kendi toprağında kendi kaynakları ile ekim yapan çiftçiler, Monsanto'nun ürünlerini eken birer üretici olmaktan ziyade Monsanto'nun çalışanları haline gelmeye başlıyor.⁸

GDO yasaklanmalı mı?

GDO'nun fanatik savunucuları olduğu gibi bu teknolojinin hepten sakıncalı olduğuna inanan karşıt bir kesim de bulunuyor. Bu kesimin argümanları incelendiğinde özcü yapı anlayışı, dini inanışlar ve ön yargılı davranışlar dikkati çekiyor.

Özcü görüşe sahip olanlar, aktarılan gen ile birlikte canlının diğer özelliklerinin (tat, koku vb.) de canlıya geçeceğini düşünüyor. Hatta GDO'lu besin yemenin insanların genetik yapısını bozacağını düşünüp işi komplo teorisine varıran insanlar da var. Örneğin, ABD'de yapılan bir ankette katılımcıların büyük çoğunluğu balıktan domatese aktarılan bir genin domatese balıksı tat vereceğini söylemiştir. Anket sonuçlarındaki bir diğer ilginç noktaysa, benzer türler arasında (ottan domatese) yapılan gen aktarımının uzak türler arasında (balıktan domatese) yapılan aktarımdan daha kabul edilebilir olduğunun ortaya çıkmasıdır. İkinci olarak dini görüşler de GDO'ya karşıt görüşlerin oluşmasına neden olmaktadır. Özellikle kökten dinci topluluklarda canlıların genleriyle oynamanın tanrının işine karışmak olduğu varsayılarak GDO en baştan kötülenmektedir. Bu insanların diyabet olduklarında tedaviyi reddedip etmeyeceği merak konusudur çünkü insülin üretiminin temelinde GDO bulunmaktadır. Son olarak ön yargılı davranan birçok grup GDO'nun tamamıyla sağlıksız olduğunu, kansere vb. hastalıklara neden olduğunu düşünmektedir.⁹

Özcü ve dini yaklaşımlar bilimsel zeminden uzak olduğu için bu konuda bilimsel bir açıklama yapmaya çalışmak havanda su dövmek olacaktır. Fakat yine de bazı temel noktalara değinelim. Gen aktarımı sırasında nükleotitlerden oluşan genler işleme tabii tutulur. Nükleotitlerin yapıları her canlıda aynı olup sadece sayısı veya sırası farklıdır. Yani gen seviyesine indiğimizde eğer ki elimizde karşılaştırma yapacak araçlar yoksa bakteriyi, bitkiyi ya da insanı yalnızca gen dizilerine bakarak birbirinden ayırmak mümkün olmayacaktır. Ayrıca balıktaki hangi genin balık tadını oluşturduğu da başlıca bir merak konusu!

Bu inanışla paralel olarak GDO ürünü yemenin insanların genetik yapısını bozacağına inanan kesimler de bulunmaktadır. Batıl inanış seviyesinde kalan bu görüşün cevabı sindirim sisteminde gizlidir. Çünkü bilindiği üzere yenilen besinler ağızdan başlamak üzere sindirim sistemi boyunca yapı taşlarına ayrılırlar. Yani aktarılan gen dâhil tüketilen besin tamamen parçalanmış hale gelir. O nedenle ortada insan genomuna girecek gen dizisi dahi kalmayacaktır.

‘GDO kansere neden olur’ savı da çokça dile getirilen yanlışlardan biri. Fareler üzerinde yapılan bir deneyde GDO’lu mısır ile beslenen farelerin kanser olduğu iddia edilmiştir. Kurgulanan deneyde bir grup fareye Roundup dirençli GDO’lu mısır verilirken diğer grup ise (kontrol amaçlı) GDO’suz besinlerle beslenmiştir. 10 Sonuç olarak GDO ile beslenen farelerde tümör oluşumu raporlanmış. Yayımlandığı zaman büyük bir fırtına koparan bu çalışma bilimsel alanda da ön yargıların çalışmaları nasıl etkileyebileceğine dair bir ders oldu. Çünkü kullanılan fareler kanser araştırmaları için özel olarak tasarlanmış tümör geliştiren farelerdir. Yani GDO’lu mısır yemeseler dahi kanser geliştirecek olan canlılardır. 9 Dolayısıyla düzenek her şekilde kanser sonucunu verecektir. Bunun dışında, birçok uzman bu çalışmanın istatistiksel verilerinde de hatalar olduğunu belirtmiştir. 2014 yılında yeniden yayımlanan bu makaleye dair tartışmalar sürmektedir.

Nereden bakmalı?

GDO hakkında onca iddia ve yanlış düşünceler varken ‘Nereden bakmalı?’ sorusu kilit bir noktada duruyor. Yukarıda da örnekleri verildiği gibi hem GDO’nun savunucuları hem de karşıtları yanlış, çarpıtılmış veya eksikli bilgilerle hareket edebilmektedir.

Toparlayacak olursak: GDO dünyadaki açlığı bitirmede kurtarıcı bir teknoloji değildir. Çünkü verilerin de gösterdiği gibi dünyada herkesi tam anlamıyla doyuracak kadar besin vardır. Sorun besin kaynaklarının eşitsiz dağılımıdır. Diğer bir deyişle açlık toplumsal, ekonomik ve politik sorunların yarattığı bir durumdur.

GDO, tarımsal ilaç kullanımını azaltarak ekolojik dengenin korunmasını mı sağlamaktadır? Bu sorunun cevabı da hayırdır. Monsanto örneğinde olduğu gibi, bu teknoloji Roundup gibi çevreye zararı dokunabilecek ilaçların üretilmesine neden oldu. Ayrıca herhangi bir ilaç kullanılsa dahi etki evrimsel tepkiyi doğuracaktır. Yani, ilk başlarda aktarılan gen sayesinde böceklere, yabani otlara, mikroorganizmalara vb. dirençli olan ürünler, evrimsel mekanizmalar sonucu dirençlerini kaybedebilir. Daha ileri senaryolarda, tarlada direnç kazanan mikroorganizmalar insanlarda hastalığa yol açabilecek biçimde evrimleşebilir. 11 Değinilen noktalara ek olarak GDO teknolojisi kullanan şirketlerin toplumsal yapıyı da etkileyen faaliyetlere imza attıkları da gözden kaçırılmamalıdır. Örneğin, şirketlerin elde ettikleri verimli, genetiği değiştirilmiş tohumlarla alanlarında tekelleşerek çiftçileri kontrol altına almaları ve bunun sonucunda çiftçileri kendilerinin birer çalışanı haline getirmeleri, üzerinde durulması gereken noktalardan biridir.

GDO karşıtları da ne yazık ki bilgisizliğin altında eziliyorlar. Bilim dışı inanışlar gülünç çıkarımların oluşmasına neden oluyor. Bilimsellikten uzak olan özcü ve dini yaklaşımlarda bu durum net bir şekilde ortaya çıkıyor. Yine ön yargılarının kurbanı olan birçok insan yine ön yargılı olarak yapılan deneylerden etkilenerek GDO-kanser ilişkisini yanlış temellendiriyor.

Peki, GDO’nun hiç mi olumlu bir yanı yoktur? Elbette vardır. Örneğin, eğer GDO olmasaydı diyabet hastaları için hayati öneme sahip insülin hormonu yeteri kadar üretilemeyecekti. *E. coli* bakterisine insandan aktarılan insülin geni sayesinde hastalar rahatça bu hormona ulaşmıştır. 12 Çevre dostu yakıt (biyoetanol) üretiminde genetiği değiştirilmiş yüksek verimli mikroorganizmalar kullanılmaktadır. 13 Bunun yanında canlıların evrimsel mekanizmalarının çözümlenmesinde GDO önemli bir yere sahiptir. Ve daha birçok çalışmada GDO’nun az ya da çok katkısı bulunmaktadır. Bu nedenle GDO’yu hepten reddetmek veya kurtarıcı olarak görmek yüzleşilen sorunların çözümünü engelleyecektir.

Şu unutulmamalıdır ki, bir teknik nasıl bir bağlamda ve hangi toplumsal düzen içerisinde kullanılırsa onun özelliklerini yansıtır. Bu nedenle GDO dâhil her türlü teknik ilerleme düşünülürken salt iyi mi kötü mü tartışmasından ziyade dikkat edilmesi gereken temel nokta, toplumsal düzenin, yani mülkiyet ilişkilerinin niteliğidir.

Notlar:

- [1] S. Takeda ve M. Matsuoka, “Genetic approaches to crop improvement : responding to environmental and population changes,” *Cilt: 9, Sayı: Haziran 2008*.
- [2] S. Blancke, “Why People Oppose GMOs Even Though Science Says They Are Safe.” [Çevrimiçi]. Kaynak: <https://www.scientificamerican.com/article/why-people-oppose-gmos-even-though-science-says-they-are-safe/> [Erişim tarihi: 21 Mart 2020].
- [3] W. Klümper ve M. Qaim, “A meta-analysis of the impacts of genetically modified crops,” *PLoS One*, *Cilt: 9, Sayı: 11, 2014*.
- [4] “Ending Poverty.” [Çevrimiçi]. Kaynak: <https://www.un.org/en/sections/issues-depth/poverty/>. [Erişim tarihi: 15 Mart 2020].
- [5] C. McDonald, “How many Earths do we need?,” *BBC News*. [Çevrimiçi]. Kaynak: <https://www.bbc.com/news/magazine-33133712>. [Erişim tarihi: 15 Mart 2020].
- [6] “2018 World Hunger and Poverty Facts and Statistics.” [Çevrimiçi]. Kaynak: <https://www.worldhunger.org/world-hunger-and-poverty-facts-and-statistics/#hunger-number>. [Erişim tarihi: 21 Mart 2020].
- [7] Purdue University, “Farmers Relying On Herbicide Roundup Lose Some Of Its Benefit,” *ScienceDaily*. [Çevrimiçi]. Kaynak: www.sciencedaily.com/releases/2009/04/090414153529.htm. [Erişim tarihi: 15 Mart 2020].
- [8] R. S. Singh, C. B. Krimbas, D. B. Paul, ve J. Beatty, *Thinking About Evolution: Historical, Philosophical, and Political Perspectives*, *Cilt: 2*. Cambridge: Cambridge University Press, 2001.
- [9] S. Blancke, F. Van Breusegem, G. De Jaeger, J. Braeckman ve M. Van Montagu, “Fatal attraction: The intuitive appeal of GMO opposition,” *Trends Plant Sci.*, *Cilt: 20, Sayı: 7, s. 414–418, 2015*.
- [10] G. E. Seralini vd., “Republished study: long-term toxicity of a Roundup herbicide and a Roundup-tolerant genetically modified maize,” *Environ. Sci. Eur.*, *Cilt: 26, Sayı: 1, s. 1–17, 2014*.
- [11] S. E. Schoustra vd., “Environmental Hotspots for Azole Resistance Selection of *Aspergillus fumigatus* , the Netherlands,” *Cilt: 25, Sayı: 7, s. 1347–1353, 2019*.
- [12] M. Zieliński vd., “Expression and purification of recombinant human insulin from *E. coli* 20 strain,” *Protein Expr. Purif.*, *Cilt: 157, Sayı: Şubat, s. 63–69, 2019*.
- [13] B. Bhadana and M. Chauhan, “Bioethanol Production Using *Saccharomyces cerevisiae* with Different Perspectives: Substrates, Growth Variables, Inhibitor Reduction and Immobilization,” *Ferment. Technol.*, vol. 5, no. 2, pp. 2–5, 2016.

BİLİMDE KORKUNÇ ŞÜPHE!

08.12.2009-Milliyet

GDO çalışmaları, bilim dünyasını ikiye böldü. Fakat en kötüsü bu değil. GDO karşıtı bilim adamlarının rüşvetle ve baskıyla susturulduğu hatta öldürüldüğü konuşuluyor.

Genetiği değiştirilen tarım ürünleri konusunda en büyük sıkıntılardan biri tohumlar. Çünkü çiftçi, klasik tarımda olduğu gibi tohumunu kendisi üretmiyor. GDO’lu tarım ürünü yetiştiren çiftçilerin, her yıl yeniden tohum alması gerekiyor. Ve tohumları belli firmalar satıyor. Londra’daki ‘Doğal Sağlık İttifakı’ Başkanı Dr. Robert Verkerk, bu durumun piyasa dengeleri açısından büyük bir tehlike olduğuna dikkat çekiyor. “GDO’lu tarım ürünlerini yetiştiren Monsanto firmasının, kendi mutfaklarında bu ürünleri kullanmadığını duyduk” diyen Dr. Verkerk, şunları söylüyor: “Bu şirket, çiftçilerin haberi olmadan tarlalarından örnek alabiliyor. GDO’lu bitkilerin tohumları rüzgarla geçmiş olsa bile çiftçi hakkında tazminat davası açıyor. Çiftçi, Monsanto’nun tohumlarını kullanmadığını söylese de tarlasında GDO’lu tohumlar bulunduğu için davayı kaybedebiliyor.” “GDO’lu ürünlere karşı çıkan bazı bilim adamlarının cinayete kurban gittiği söyleniyor, doğru mu bu?” diye soruyorum. Dr. Verkerk, cevap olarak, “Evet, bu tip ölümler olduğu ileri

sürülüyor. Hatta bazı bilim adamlarının rüşvetle veya tehditle çalışmalarını bıraktıkları da söyleniyor” diyor.

Dr. Verkerk, bir kez daha uyarıyor: “Üzerinde ‘organik’ yazmayan et ve süt ürünlerini satın alanlar, bunların çoğunun GDO içerdiğinden emin olabilir. Sağlıklı bir hayat sürmek istiyorsanız, GDO’lu ürünleri yemeyin. Özellikle büyüme hormonuyla yetiştirilen hayvanların ürünlerden uzak durun.”

Böbrekte Anormallik

İngiliz The Independent gazetesi, 2006’da Monsanto’nun GDO’lu mısırlarıyla beslenen farelerin kanında ve böbreklerinde anormallikler belirlendiğini yazdı. Gazete, Monsanto’nun bin 139 sayfalık gizli raporu hasıraltı ettiğini ileri sürdü. Dr. Verkerk, biyoteknoloji firmalarının denetime kapalı olduğunu belirterek, şöyle dedi: “GDO’lu tohumları kullanan çiftçiler, sadece sağlık sorunlarıyla boğuşmuyor. Hindistan’daki yüzlerce çiftçi büyük sıkıntı içinde. GDO’lu tohumlar verimli olmadığı için firmalara borçlarını ödeyemeyen, intihar edenler var. Bu tohumlarla birlikte kullanılabilecek ilaçları bile aynı firmalar üretiyor.”

“GDO’suz Tarla Kalmayacak” Gen transferi nasıl yapılır?

Herhangi bir organizmadan bir bitkiye DNA transferi, ameliyat gibi temiz ve tam ölçülere göre yapılan bir iş değildir. Sağlam temellere dayanmayan bir türlü yap-boz gibi düşünülebilir. Bu işlem sırasında vericiden gelen genler, sonuçları tam kestirilemeyen bazı yöntemlerle zorla bitkilere empoze edilir. Kullanılan metotlardan biri gen silahıdır. Seçilen genlerin DNA’larıyla kaplı çok küçük milyonlarca altın veya tungsten parçacıkları bitkilere sürekli ateşlenir.

DNA’nın başarıyla içine girdiği bitki hücrelerine, işlemin travmasını atlatabilmeleri için antibiyotik bir işaretleyici verilir. Verilen genin sürekliliğini sağlayacak bir promoter (destekleyici, Karnıbahar mozaik virüsü 35S) ilave edilir. Bu işlemde sağ çıkan hücreler klonlanarak doğaya farklı DNA profilli bir bitki olarak adımlarını atarlar.

Amerika’da ‘örümcek adamı’ andıran, yorulmayan askerler eğitildiği öne sürülüyor. Normal insanın genetiğinin değiştirildiği savunuluyor. Bu doğru mu?

Sanmıyorum. Bence büyük bölümü çok iyi eğitimden geçirildikleri için öyleler. GDO üreten firmaların çok güçlü olduğu, aleyhte araştırmaların yayınlanmasını önleyebildikleri öne sürülüyor. Hatta bu konuda araştırma yapan bazı bilim adamlarının esrarengiz şekilde öldükleri savunuluyor. Firmalar, bu ‘Don Kişot’ları ortadan kaldırıyor olabilirler mi?

Siz bu soruyu kolaylıkla sorabilirsiniz. Ama benim cevaplamam pek o kadar kolay değil. Tabii ki, bu tip ölümlerin olduğu ileri sürülüyor. Genetik gıdalara ilişkin çalışmalar yapan bilim adamlarının rüşvetle ya da tehditler neticesinde çalışmalarını bıraktıkları da söyleniyor. Beni bu alanda çalışmaya iten Rachel Carson’ın 1964’te yazdığı ‘Silent Spring’ (Sessiz Bahar) ve Robert van den Bosch’un 1978’de yayınlanan ‘Pesticide Conspiracy’ (Tarım İlacı İttifakı) adlı kitabı oldu. Robert, kitabının yayımından kısa bir süre önce esrarengiz biçimde öldü. Bu alanda çalışan firmalar tarafından suikasta kurban gittiğine inanıldı. Kitapta firmaların kimyasal üretimleriyle ilgili korkunç hikayeler anlatılıyor. Hala kitapçılarda mevcuttur.

Çalışmalarınız yüzünden sizi de öldürebilirler mi?

Bazı durumlarla karşı karşıya geldik. Özellikle casusluk faaliyetleriyle!

‘Tohum kimdeyse mühür onda’ dönemi geliyor sanki!

Biraz öyle tabii. Kültürel tohumlara sahip çıkılmazsa, bu tohumlara muhtaç kalınacak. Ve onlara bağımlı bir yaşam olacak. Büyük bir problem bu.

Tarımda başka yerlere bağlı olmak bir ülkenin sonu olabilir. İngiltere’de birçok organizasyon var. Organik tohumların soyunu tüketmemek ve başka yerlere bağlı olmamak için çalışıyorlar.

‘Bir kilo altınla, bir kilo organik tohumun aynı fiyata satılacağı günler yakın’ deniliyor.

Bu olabilir mi?

Hükümetler ve bu şirketler, dünyayı doyurmak için GDO’lu ürünlerin büyük önem taşıdığını savunuyor. Ancak bunun açlığı gidermediğini gördük. İkisi birlikte götürülmeye çalışılabilir. Ancak bu durumda GDO’lu ürünlerin içerdiği genlerin, diğer tarlalardaki GDO’suz ürünleri etkilemesi mümkün. Öyle bir zaman gelecek ki, GDO’suz tarla kalmayacak. Bu olursa risk büyük olur

Bunun bir adım ötesi nedir? Genetiği değiştirilmiş hayvanlar, insanlar olabilir mi?

Günde üç kez yumurtlayan tavuk gibi?

Evet tabii. Bilim adamları hali hazırda GDO’lu hayvanlara bakıyorlar. Sonraki adım kesinlikle bu olacak. Genetik modifikasyon, şimdi ilaç mekanizması olarak değerlendiriliyor. Sebze ve meyvelerde yapılan deneyler henüz

laboratuvar çalışmalarıyla sınırlı. Hayvanlar üzerine gen transferi deneyleri yapılıyor.

GDO’ları üreten büyük firmalara karşı dava açılabilir mi?

Bu konudaki iki örnek dava var. Amerika’daki Scheisner ve Hofmann davaları. Avrupa’da bu tür tarımın Gıda Güvenliği Ajansı tarafından onaylanmaması için büyük çabalar var. Bunu engelleyecek en büyük güç tüketiciler. Biz, sen ve ben mesela, tüketiciler olarak GDO’lu ürün istemediğimizi açıkça söylemeliyiz.

En son sevindirici olaylardan biri Avrupa Birliği (AB)’nde yasaklanan iki tohum oldu. Sadece Monsanto tarafından üretilen ‘Mon 810’ adlı tohumların, çevreye zarar verdiği, mısır keleklerini tükenmekle tehdit ettiği için çevreciler ve Avrupalı tarımcıların tepkisini alıyordu. Avusturya ve Macaristan, çevreye zarar verdiği gerekçesiyle Bayer’in T25 adlı mısır tohumunu yasakladı. 25 AB ülkesinden 23’ünün çevre bakanı, bu iki ülkenin kararını onayladı. Hele Almanya’nın bu kararı kabul etmesi bizi çok sevindirdi. Tabii biyoteknoloji firmaları bu karara çok sinirlendi. Ayrıca Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’ne başvurulabilir. Zaten Avrupa’da ürünlerin üzerinde GDO miktarı yazılmaması suçtur.

‘Percy davası’ nedir?

Kanadalı kanola üreticisi Percy Schmeiser’in hasatından, kendisi ekmediği halde Monsanto’nun GDO’lu tohumları çıktı. Çiftçi, Monsanto tarafından mahkemeye verildi. Davayı kaybeden Schmeiser, “Siz benim tarlamı kirlettiniz, bu tohumlar benim tarlama rüzgarla geçti” dedi ve karşı dava açtı. 2008’de mahkeme Schmeiser’i haklı buldu. Mahkeme masrafları da Monsanto tarafından ödendi. Stokholm jürisi, çiftiyi tarım alanında tekelleşmeye karşı verdiği mücadele dolayısıyla ödüle layık buldu.

‘Şeytan Şirket’ İddiası

Amerika’da 1901’de kurulan Monsanto isimli şirket, 11 bin fazla GDO’lu tohum türünün patentine sahip. Adı ‘şeytan şirket’e çıkan Monsanto, 50’den fazla ülkede faaliyet gösteriyor. Tohumdan, tarım ilacına, veterinerlikten, eczacılığa kadar birçok alt şirketi bünyesinde barındırıyor.

Monsanto, dünyadaki GDO’lu mısır ve GDO’lu soya ekimin yüzde 90’ından, pamuk ekimin yüzde 60’ndan, kanola ekiminin yüzde 50’sinden fazlasına sahip. Patenti nedeniyle GDO’lu tohumlar ve ürünler üzerinde araştırma yapma ve inceleme hakkı da sadece Monsanto’ya ait. Yani başka bir kurum, kuruluş ya da bilim insanı bu tür tohumlar ve ürünler üzerinde araştırma yapamıyor. Monsanto’nun Türkiye’nin birçok büyük ilinde temsilcisi bulunuyor.

Genetik Rulet

Dr. Robert Verkerk, Jeffrey Smith’in ‘Genetik Rulet’ ve ‘Aldanışın Tohumları’ adlı kitaplarının akedemisyenler, tarım alanında çalışanlar, kamuoyu ve hükümet yetkilileri tarafından okunmasını öneriyor. Smith, kitaplarında GDO’lu ürünler ve hayvanlar üzerine birçok bilimsel araştırmaya yer veriyor. GDO’lu bitkilerin yüksek alerji riski taşıdığını bilimsel açıklamalarla anlatılıyor. İşte kitaptan bazı satırlar:

- Süt verimini artırmak için ineklere verilen GDO'lu yemler, hayvanların sağlığını tehdit ediyor. Meme enfeksiyonları, rahim ve sindirim sisteminde bozukluklara neden oluyor.
- Büyüme hormonu ve- rilmiş sığırlardan elde edilen süt, kadınların ikiz doğurmalarına neden oluyor. Amerika'da ikiz doğuran kadınların oranı İngiltere'nin çok üzerinde.
- Almanya'da Syngenta'nın ürettiği (BT176) GDO'lu mısırla beslenen 12 sığır bilinmeyen nedenle öldü.
- Monsanto'nun 'Mon863 Bt' mısırları farelerde 90 gün kullanıldı. Farelerin kan değerlerinde, karaciğerlerinde ve böbreklerinde değişiklikler görüldü.
- Hindistan'da pamuk tarlalarında otlayan kuzuların yüzde 25'i öldü. Tarlada çalışan işçilerde alerjiler görüldü.

Profesör Van Den Bosch Öldürüldü Mü?

Prof. Robert van den Bosch, Berkeley Üniversitesi'nde entomoloji eğitimi gördü. Hawaii Üniversitesi'nin Biyolojik Kontrol ve Entomolojik Bilimler bölümlerine başkanlık yaptı. 1963'te Kaliforniya Üniversitesi'nde öğretim görevlisi ve yönetici olarak çalışmaya başladı. Birçok ülkede tarım derneklerine, hükümetlere tarım ve ilaçlama konularında danışmanlık yaptı. Ford Vakfı, Çevre Koruma Ajansı ve Dünya Gıda ve Tarım Örgütü, BM'ler gibi birçok kuruma hizmetleri oldu.

Profesör Bosch'un araştırmaları çoğu zaman, böcek zehirlerinin hiç veya çok ender kullanılması gerektiği sonucuna varıyordu. Bu da onu, sürekli haşerat ilaçları endüstrisi ve devletin konuyla ilgili departmanlarının bazen açık, bazen gizli hedefi yaptı.

"Bilim adamlarının en önemli görevlerinden biri, doğru söylemektir" diyen Bosch, meslektaşlarını hiçbir kurumun ardında olmamaları için uyarıyordu. Bosch, 'Pesticide Conspiracy' (Tarım İlacı İttifakı) adlı kitabını, protesto etmek ve mafyaya boyun eğmemek için yazdığını söyledi. Bosch, 1978'de her sabah olduğu gibi koşu yaparken kalp krizi geçirdi. Fakat, yakınları onun zehirlendiği iddiasından asla vazgeçmedi. Klasikler arasında yer alan kitabı, ölümünün ardından ailesi tarafından yayınlandı.

'Biyolojik Kontrollerin Bölünüşü' başlıklı yazısında Bosch, ilaç şirketlerinin kontrol stratejilerinin aldatıcı, sorumsuz ve tehlikeli olmasından büyük sıkıntı duyduğunu belirtiyor: "Haşerat zehiri mafyasının olduğunu ortaya çıkarmak çok zamanımı aldı. Kariyerimin başında bu mafyanın farkına varsaydım, belki korkardım ve yuvama sığınabilirdim. Ama şimdi bunu önemseyemeyecek kadar yaşlıyım. Bu yüzden geri çekilip ateşlemeye başladım. Bu tehlikeli bir oyun olabilir. Ancak 'Bombardımançı Böcek'e ne yapılabilir ki? Sadece üzerine basılabilir."

GDO'LU TOHUM İZNİ İÇİN TÜRK YETKİLİLERLE GÖRÜŞÜYORUZ

Özlem Ermiş Beyhan-23 Mayıs 2011-www.dunya.com/

Pioneer Hi-Breed'in Başkanı "GDO'lu tohum konusunda Türk yetkililerle sürekli görüşüyoruz" dedi.

Genetiği Değiştirilmiş Organizma (GDO) tartışmalarında hiç ortaya çıkmayan uluslararası tohum devlerinden biri olan Pioneer Hi-Breed'in Başkanı Paul E. Schickler, "Biz insanların düşüncelerini değiştiremeyiz. Tek yapabildiğimiz hükümetlerle, sivil toplum örgütleri ve akademik çevrelerle görüşüp bu teknolojinin ne kadar güvenli olduğunu anlatmak. Bunu hep yaptık ve hala da yapıyoruz" dedi. Yasalara göre Türkiye'de GDO'lu tohumların satılması yasak. Sadece GDO'lu soya ithalatına izin veriliyor. Bu konuda yapılan yönetmelik değişiklikleri büyük tartışma yaratmış, bazı kesimler GDO'nun zararsız olduğunu iddia ederken, bir kesim ise genlerde yapılan müdahalelerinin gelecekteki sonuç ve etkilerinin öngörülelemeyeceğini iddia etmişti.

Birleşmiş Milletler Konferansı için İstanbul'a gelen Schickler, Türkiye'nin kendileri için en önemli 20 pazardan biri olduğunu söyledi. Pioneer Hi-Breed 90 ülkede faaliyet gösteren, merkezi Iowa, ABD'de olan dev bir tohum şirketi. 1999 yılında Dupont tarafından 7.7 milyar dolara satın alındı. Kanola, soya, sorghum, ayçiçeği, hibrid pirinç, buğday, mısır tohumu üretiyor. Şirketin Türkiye'de de bir üretim birimi ve şirketi bulunuyor. Mısır, buğday, kanola ve ayçiçeği tohumlarını Adana'da üretip Türk çiftçilere satıyor. Şirketin global cirosu 2010 yılında 5.3 milyar dolar oldu.

Geleceğin tohumları nasıl olacak?

ABD'de 1930-40'larda mısır için ortalama hasat, hektar başına 2 metrik tondur. Bugün bu rakam 10 metrik tona yükselmiş durumda. Gelecekte bu gelişmenin aynı hızda devam edeceğini düşünüyorum. Bugün Afrika ve Asya'da pek çok bölgede hala hektar başına 2 tonluk hasat alınıyor. Büyük bir potansiyel söz konusu. Böcekler her yıl evrim geçirerek ürünlere ulaşacak bir yol buluyor, biz de bu paralelde ürünlerimizi geliştirerek evrim geçirilmiş böceklerle dayanıklı yeni tohumlar geliştiriyoruz. Bu tüm doğa koşulları için geçerli. Doğa akıllı olmaya devam ediyor ve sürekli evrim geçiriyor, bizim de bu paralelde akıllı olmamız gerekiyor. Gelecekte kuraklığa dayanıklı tohumlar piyasaya çıkacak. Gübrenin çok daha etkili olduğu tohumlar geliştiriliyor. Çok daha az gübre ile çok daha fazla ürün verecekler. Besin değeri daha yüksek, daha vitaminli ürünlerin yetişeceği tohumlar olacak. Gelecekte bir çiftçi, bir mısır yetiştireceği zaman örneğin daha fazla yağ veren (yağ üretiminde kullanılmak üzere), daha fazla enerji veren (biodizel'de kullanılmak üzere) veya daha fazla protein geliştirebilen (hayvan yemi yapılmak üzere) mısır tohumu seçebilecektir.

Deve gibi su depolayan tohum geliştiriyor

- Kuraklığa dayanıklı tohumlar dediniz. Bu nasıl olacak?

Tohumun içindeki mekanizmayı, genleri inceleyerek tohumun kuraklık gibi stresli dönemlerde kendini kapatıp, uykuya geçmesini sağlamak için çalışıyoruz. Tohum kendini kapatarak, su olmadığında enerjisini harcamıyor. Su geldiğinde yeniden uyanıyor. Başka bir yol ise su olduğunda suyu bünyesinde depolayıp, su olmayan zamanlarda bu suyu kullanabilen bitkiler geliştirebilmek. Bunun üzerinde de çalışıyoruz.

- Çevre örgütleri bu tip araştırmalarınız nedeniyle sizi çok eleştiriyor, hatta pek sevmiyor...

Sivil toplum örgütleri ile iletişimi her zaman açık tutuyoruz. Kendimizi onlara doğru anlatabilmek ve onları anlayabilmemiz için yapmamız gereken iletişim kanallarını daima açık tutmak. Bazı çevre örgütleri bizimle iletişime geçmiyor, çünkü sizin söylediğiniz gibi bizi sevmiyorlar. Ama biz yine de onlarla iletişime geçmek için çaba gösteriyoruz.

- Türkiye'de son dönemde Genetiği Değiştirilmiş Ürünler gündemde. Hazırlanan tasarımlarla ilgili ne düşünüyorsunuz?

Biz faaliyet gösterdiğimiz her ülkedeki kanunlara, yetkililere saygılıyız. Faaliyetlerimizi o sınırlar içinde yürütürüz. Türk Hükümeti ile de sivil toplum örgütleri ile sürekli görüşüp, yüksek teknolojinin faydaları ve endişeye neden olan konularla ilgili testlerin sonuçlarını iletiyoruz. Türkiye'de yakın gelecekte yeni yönetmelikler çıkarılarak, bu alanda güvenlik şartlarının net bir biçimde ortaya konulmasına ihtiyaç var. Bu olursa, biz de gerekli verileri ve

analizleri ortaya koyarak ürünlerimizin güvenli olduğunu ortaya koyabiliriz. Böylece yasalar bu ürünlerin kullanılmasına imkan verecek hale gelebilir.

Çiftçiler GDO isterse hükümet etkilenir

- GDO'yla ilgili Türkiye'de çok ciddi tartışmalar yapıldı. Ama ne siz ne de sizin gibi GDO'lu ürün üreten hiçbir uluslararası firma bu tartışmalara katılmadı. Neden?

Biz tüketicilerin zihnindeki önyargıları değiştiremeyiz. İnsanların düşüncelerini değiştirecek gücümüz yok. Yapabileceğimiz, hükümetlerle, akademik çevrelerle, yetkililerle ve sivil toplum örgütleri ile iletişime geçerek GDO'nun tamamen güvenli olduğunu analiz ve verilerle ortaya koymak.

- Türk Hükümeti ile de görüştünüz mü, görüşüyor musunuz?

Evet, ama hükümet yetkilileri halkın düşüncelerinden çok etkileniyor. Çiftçilerle teknolojinin güvenilir olduğunu anlamaları için çalışma yapabiliriz. Eğer onlar böyle bir teknolojiyi isterlerse bunu hükümetten talep edebilirler.

- Nasıl yapacaksınız bunu, çiftçilerle görüşmeler mi yapacaksınız?

Elbette, bunu her zaman yapıyoruz.

Bakın Meksika'da 8 milyar hektar alanda mısır ekiliyor. Bunun 2 milyon hektarına hibrid tohum ekiliyor. Buradan hektar başına 6 ton ürün alınıyor. Yani 12 milyon ton ürün alınıyor. Geri kalan 6 milyon hektara ise geleneksel tohum ekiliyor. Hektar başına 1 ton ürün elde ediliyor. Buradan da 6 milyon ton hasat alınıyor. Böylece toplam 18 milyon ton mısır üretilabiliyor. Halbuki ülkenin ihtiyacı 28 milyon ton. Kalan 10 milyon tonu ABD'den ithal ediyorlar, GDO'lu mısır olarak. Halbuki kendilerine yetebilirler, kendileri bu mısırı üretebilirler. Burada hibrid tohumla GDO'yu karıştırmamak gerekiyor. Hibrid, iki farklı saf hattın birbirleriyle melezlenmesinden tamamen doğal şekilde geliştiriliyor. Hibrid tohumdan çıkan ürünün çekirdeğinden aynı kalitede ürün verecek bir bitki yetişmiyor. Hibrid tohumlar sadece bir kez kullanılabilir.

Mısırı 1 ay erken ektirdik, Türkiye'de hasat %18 arttı

Pioneer Hi-Breed'in tüm dünyada 24 araştırma merkezi bulunuyor. Bunlardan biri de Türkiye'de, Trakya'da. Dupont'un 1.6 milyar dolarlık Ar-Ge harcamasının yüzde 60'ı tohum araştırmalarına ayrılıyor. Pioneer Hi-Breed'in Başkanı Paul E. Schickler Türkiye'deki uygulamalarıyla ilgili şu bilgileri verdi:

"Prensiplerimizden biri, hizmet verdiğimiz çiftçilere, onların ülkelerinde, onların toprak ve hava koşullarına uygun tohumlarla hizmet verebilmek. Bu nedenle Türkiye'de bir şirket kurduk ve Adana'da yatırım yaparak bir üretim birimi kurduk. Türkiye'deki istihdamımız 100'ün üzerinde. Yerel çiftçilerle tohum üretmek üzere sözleşme yapıyoruz. Üretilen tohumlar bizim üretim birimimize geliyor. Ayrıca çiftçilere danışmanlık hizmeti vermeyi de çok önemsiyoruz. Halen Türkiye'de 5 bin 500 çiftçi bizim doğru uygulama tekniklerimizi kullanıyor. Adana'daki toprak analiz merkezimiz dünyadaki en yüksek teknolojiye sahip. Burada yaptığımız analizler paralelinde çiftçilere gübre kullanımını en doğru şekilde yapmaları için ipuçları veriyoruz. ilaçlama danışmanlığı yapıyoruz. Mısır'da 1 ay erken ekim

tavsiyemize uyanların hasadı yüzde 18 arttı. Bizim işimiz sadece tohumu satmakla bitmiyor. Çiftçiyle bütün süreçte birlikteyiz."

Kıyamet tohum bankası gerçek, en büyük ortağınız

Norveç'te yer altında bir tohum bankası var. Bir metreden kalın çelik duvarları olan, hareket sensörlü, patlamaya karşı dayanıklı bu binada dünyanın her yerinden toplanan tohumlar korunuyor. Olası bir 'kıyamet' sonrasında yaşamı yeniden başlatabilmek için oluşturulmuş bir girişim olduğu iddia ediliyor. Kuzey Kutbu'nun 1100 kilometre güneyindeki bu Kıyamet Tohum Bankası, Bill Gates gibi ünlü yatırımcılar tarafından destekleniyor. Tohum bankasının kurucuları arasında önde gelen şirket ise Pioneer. Başkan Paul E. Schickler insanı biraz tedirgin eden bu tohum bankası ile ilgili, "Bu girişimin başlaması için yatırım yapan öncü firmalardan biriyiz. Her yıl tohumları biraz daha geliştiriyoruz ama orijinal tohumları da saklamak durumundayız. Bu tohum bankasında 1927 yılında kurulduğumuzdan beri bizde olan orijinal tohumlarımız saklanıyor" dedi. Schickler, "Ne biliyorsunuz da tohumları böyle saklıyorsunuz" sorumuza ise "Hayır bu sadece orijinal tohum mirasını korumak için yapılmış bir tohum bankası. Böylece hep o kütüphaneye girip gelecek için kullanabiliriz" yanıtını verdi.

Böcekleri tohumlara aşılayıp 'tepki' ölçüyorlar

Tohum teknolojisinde araştırmacılar zihnin sınırlarını zorluyor. Pioneer'in bu açıdan örnek olarak verilebilecek bir araştırması var: Böcek aşılama... Tohum genetiği alanındaki araştırmalar içinde çok özgün bir örnek olan bu araştırma ile ilgili Pioneer Başkanı Schickler önce "Bu araştırmayla ilgili ilk kez açıklama yapıyorum" diyor ve anlatmaya başlıyor: ABD'de yürüttüğümüz bir araştırma bu. Böcekler, çiftçilerin en büyük sıkıntısı ve her bölgenin şartları, her ülkedeki böcek yapısı farklı. Bu nedenle ABD'deki araştırma birimimizde üretim yaptığımız tüm bölgelerdeki böcekleri yetiştiriyoruz. Bu böcekleri alıp onları tohumlara aşıyoruz, böylece tohumun o böceğe nasıl tepki verdiğini ölçüyoruz. Böceğe dayanıklı bir tohum geliştirebilmeniz için o böceğin orada gerekir. Uluslararası bir firma olmanın avantajı bu, her bölge için böyle bir araştırma yapabiliyoruz.

Tohumun da çakması oluyor

Katma değeri yüksek ürün üreten, yüksek Ar-Ge harcaması olan şirketlerin en büyük kabusu sahte ürünler. Tohumculukta da sahte üretimin olduğunu anlatan Schickler, Türkiye'de böyle bir sorun yaşamadıklarını ancak yasal düzenlemelerin eksik olduğu ülkelerde sahte ürünlerle ilgili sıkıntı yaşadıklarını söyledi.

AB ÜYELERİ GDO'LU TOHUM KULLANIMINI ENGELLEYEMEYECEK

Tevfik Güngör-15 Eylül 2017 Cuma-www.dunya.com/

Geni değiştirilmiş tohum kullanmıyoruz. Geni değiştirilmiş tohum ve ürünleri kısaca GDO'lu tohumlar veya ürünler diye adlandırıyoruz. GDO'lu tohum kullanmıyoruz. Ama GDO'lu tohumla yetiştirilmiş bazı ürünlerin hayvan yemi olarak kullanımına izin veriliyor.

Türkiye gibi birçok ülke GDO'lu tohum kullanımına izin vermiyor. GDO'lu ürün kullanımını sınırlıyor.

Avrupa Adalet Divanı'nın dün açıklanan bir kararına göre AB ülkelerinde hükümetler GDO'lu tohum kullanımını engelleyemeyecek. İtalya, genetiği değiştirilmiş mısır tohumu ekimini 2013 yılında yasaklamıştı.

GDO'lu tohum üretenlerin başvurusu üzerine AB'nin yüksek mahkemesi Avrupa Adalet Divanı, geni değiştirilmiş ürünlerin insan, hayvan ve çevre sağlığına ciddi tehdit olduğunun kanıtlanmamış olduğu gerekçesine dayalı olarak üye ülkelerin geni değiştirilmiş mısır tohumu ekimini engelleyemeyeceğine karar verdi.

“GDO (Geni Değiştirilmiş Organizmalar) sorunu 20 yıllık bir sorun. ABD’de 1996’dan bu yana GDO’lu tohumdan ağırlıklı olarak, mısır, soya, pamuk üretiliyor.

GDO’lu ürünlerin geçmişi kısa olduğu için insan sağlığı üzerindeki etkileri bilinmiyor.

Bunun için sıkı bir denetim uygulanıyor. GDO’lu ürünün canlının büyümesine engel olduğu, belli organlarda kansere yol açtığı konusunda değişik bulgular var. Onun için her ülke GDO’lu ürünler için denetim getiriyor.

GDO’lu ürün kullanımı genellenemiyor. İnsanların tercihine bırakılıyor. Ürünler devamlı tahlilden geçiriliyor. Kullanıcı için yazılı uyarılar şart koşuluyor. GDO’lu tohum ile mısır, pamuk, soya (ve şimdilerde pirinç) üreten ABD bu ürünleri ihraç ediyor. Bu ürünler ABD’nin en büyük ihraç ürünleri.

ABD’den mısır, soya ve pamuk ithal ediyoruz. Bizde hayvan yemi için GDO’lu ürün ithaline izin veriliyor.

Biyogüvenlik Kurulu, geçtiğimiz günlerde yem amaçlı ithal edilmek üzere genetiği değiştirilmiş 3 soya ve 1 mısır genine izin verdi.

Çiftçinin pamuk ekimine yönelmesi nedeniyle mısır üretiminin 2017’de düşmesi bekleniyor. Bu da daha çok genetiği değiştirilmiş mısır ithal edileceğini gösteriyor.

Soya, ihtiyacımızın yüzde 95’ini ithal ediyoruz. Dünya soya ekim alanlarının ortalama yüzde 85-90’ının genetiği değiştirilmiş soya üretildiği dikkate alındığında, Türkiye’nin ithal edeceği soyanın neredeyse tamamı genetiği değiştirilmiş soya olacak.

GDO'LU MISIR TARTIŞMA YARATTI

12 Şubat 2014-t24.com.tr/

'Pioneer 1507' kodlu GDO'lu mısır AB üyesi ülkelerde ekilecek mi? AB Konseyi'nde yapılan oylamadan net bir sonuç çıkmayınca, nihai karar Komisyon'a kaldı. Almanya'nın oylamadaki tutumu ise tepki çekti.

AB Bakanlar Konseyi'nde Amerikan DuPont Pioneer şirketi tarafından üretilen 'Pioneer 1507' kodlu GDO'lu mısır tohumunun AB ülkelerine ithal edilmesi ve ekimi konusunda yapılan oylamada, 28 üye ülkeden 19'u "hayır" oyu kullandı. Ne var ki küçük ülkeler ile büyük ülkelerin oy ağırlığının farklı olması, GDO'lu mısırın AB'ye girişinin yasaklanmasını engelledi. Konu hakkındaki son kararı Avrupa Birliği Komisyonu verecek. Komisyon ise şimdiden GDO'lu mısıra yeşil ışık yakıyor.

Çekimser kalan Almanya'ya tepki

Federal Hükümet daha önce bu konuda net bir tutum belirleyemediği için Almanya oylamada çekimser kaldı. Sosyal Demokrat Partili (SPD) Çevre Bakanı Barbara Hendricks bu konudaki karar yetkisinin eyaletlerde olması gerektiğini savunurken, aynı partiden tüketici hakları konusunda uzman Elbira Drobinski Weiss, Almanya Başbakanı Angela Merkel'in genetiği değiştirilmiş mısırın ekimini arzu ettiğini ileri sürdü.

Yeşiller Birlik/90 partisinin Eşbaşkanı Simone Peter de Federal Hükümet'e sert çıkarak, Almanya'nın oylamada çekimser kalmış olmasının, GDO'lu mısıra izin verilmesini kolaylaştırdığını öne sürdü. "Pressauer Neuen Zeitung" gazetesine verdiği demeçte Peter, "Federal Hükümet, kapıları aralamak yerine, izin verilmesine net bir şekilde karşı çıkabilirdi" dedi. Sosyal Demokrat Partili Avrupa Parlamentosu milletvekili Matthias Groote ise 2004 yılında Avrupa Parlamentosu'nda yapılan oylamayı hatırlattı. Oylamada, GDO'lu mısır tohumlarının AB'de yetiştirilmesi teklifi reddedilmişti.

Groote, "Ortaya çıkan sonuç açık değil! Parlamentoda yapılan oylamanın ciddiye alınmamış olması beni öfkeliendirdi açıkçası. Genetiği değiştirilmiş mısırın, Avrupa Birliği içinde ekimine izin verilmesine şiddetle karşıyım" dedi.

Yan etki endişesi

1507 kodlu mısır tohumu, haşerelere karşı dirençli. Çiftçiler için oldukça pratik olan bu mısır, üreten firmaya da büyük gelir sağlıyor. Şirket genetiği değiştirilmiş bu mısır türü ile yılda 20 milyar euro ciro elde ediyor. Fakat pek çok kişi, bu mısırın doğa ve insanlar üzerindeki yan etkilerinden endişeli. Alman çevre örgütü BUND'dan Heike Moldenhauer, "İnsanlar, bu mısırı yedikleri zaman, alerji gibi sağlık sorunları ile karşılaşabilir" şeklinde konuştu.

Avrupa'da, halkın yüzde 60'ı genetiği değiştirilmiş ürünlere karşı. Fakat tepkiler, bu ürünün Avrupa'da ekimini engellemeye yetmeyeceğe benziyor. Avrupa Birliği ise kamuoyunu yatıştırmaya çalışıyor. Avrupa Birliği yetkilisi Ingacio Garcia Bercero:"Bazı korkular gerçeklere denk düşmüyor. Özellikle de gıda güvenliği konusunda! Biz, gıda güvenliğinin korunması konusundaki standartlarımızın pazarlığa açık olmadığını defalarca söyledik" dedi.

Pek çok kişi bu kararın, AB içerisinde genetiği değiştirilmiş ürünlerin tümüne kapıyı aralamasından endişe ediyor. AB ile ABD arasında müzakereleri devam eden serbest ticaret anlaşmasının imzalanmasından sonra, Amerikan şirketlerinin sınırsız bir şekilde Avrupa piyasasına girebileceğine de dikkat çekiliyor.

TEHLİKE HANGİSİNDE? GDO? TEKELLER?

Bilim Ve Aydınlanma Akademisi | Mayıs 2020

DÜNYA nüfusu 8 milyara ulaşmış durumda. Mevcut doğal kaynaklar ve teknolojik gelişim insanlığın beslenme ihtiyacını karşılayabilecek durumdayken açlık halen önemli bir sorun olmaya devam ediyor. Her dokuz kişiden birisi açlık ile yüz yüze kalmışken üç insandan biri ise sağlıklı gıdaya ulaşamamaktadır. Bilim ve Aydınlanma Akademisi'nin yeni raporunun konusu bir yandan besin sorununun çözümü olarak sunulan, diğer yandan da gıda sorununun nedenlerinden biri olarak mimlenen GDO, yani genetik yöntem ile değiştirilmiş organizmalar teknolojisidir.

Raporda öncelikli olarak son otuz yılın genetik çalışmalarının ana yöntemlerinden biri olan rekombinant DNA teknolojisi anlatılmış, bu yöntemin ürünleri toplumsal ve evrimsel-ekolojik dinamik içinde değerlendirilmiştir. Sonraki yarıda ise gıda tekellerinin topluma varlık meşruiyeti olarak sundukları iddiaları, aslında karşılamadıkları gösterilmiş ve pratikteki işleyişin tekellerin belirleniminde nasıl şekillendiği açıklanmıştır.

Şunu vurgulamalıyız ki tekeller ve GDO teknolojisi arasındaki bağlantı fark edilmediği sürece komplo teorileri içerisinde çözüm görülemez hale geliyor. Oysa bilimsel yöntemin kendisi ne insanlığın canına okumak isteyen bir zorbadır ne de kurtarıcı melek. Sorun, bilimsel yöntemlerden ziyade hem araştırma hem de üretim süreçlerini kârlılık hedefiyle yürütülmesini zorunlu kılan kapitalist ilişkilerdedir. Düğümü çözen ipin ucu ise insanlığın elindedir.

Sonuç olarak insanlığın kaliteli gıda ihtiyacını karşılayacak, evrimsel süreçlerin işleyişini dikkate alarak tarımsal üretim yapacak, aynı zamanda canlı – cansız doğa dinamizmini gözetecek, doğa ve toplum ilişkisini disiplinler arası çalışmalarla yürütecek, planlayacak sosyalist ve kamucu bir sistemin varlığı bugün insanlığın birincil ihtiyacıdır.

Bu önemli ve güncel raporu Bilim ve Aydınlanma Akademisi çatısı altında faaliyet yürüten **Toplum Sağlığını Geliştirme ve Koruma Bilim Alanı** ile **Biyolojik Hareket ve Evrim Bilim Alanı** ortak üretimi kamuoyunun değerlendirmesine sunuyoruz.

GDO nedir?

GDO, herhangi bir organizmaya istenilen yeni özelliklerin genetik yöntem ile kazandırılması anlamına gelir [1]. İnsanlık yaklaşık on bin yıldır tarım ile uğraşırken yapay seçilim yolu ile müdahale ettiği bitki DNA'sını, günümüzde, moleküler teknikler kullanarak modifiye etmeye geçmesi yeni bir yöntemdir. GDO, sıklıkla “Genetiği Değiştirilmiş Organizma” olarak ifade edilir. Ancak her genetiği değiştirilen bitkinin “GDO” olmadığını söylenebilir. Buradaki fark yöntemin kendisinden kaynaklandığı için GDO'nun “Genetik Yöntem ile Değiştirilmiş Organizma” olarak ifade edilmesi daha doğru olacaktır. Bu gen teknolojisinin hayvanlar, bitkiler ve bakterilere uygulandığını belirtmek gerekiyor. Dolayısıyla yöntemin uygulandığı organizma ile adlandırılması ise daha açıklayıcı olmaktadır: GD gıda, GD tohum, GD hayvan vb.

Yöntemin klasik ıslah ve hibrit yöntemleri ile arasındaki fark nedir?

Doğada uzun yıllar yabani tür (wild type) olarak bulunan bitkiler kendi içlerinde yüksek düzeyde çeşitlilik barındırır. Bitkiler, evrildikleri bölgelerde yıllar boyunca çeşitlenerek nesillerini devam ettirir. Buna domates örnek verilebilir. Kimi pembe, kimi açık sarı, kimi kırmızı renkli, kimi toprak koşullarına daha dayanıklı, kimi daha etli, kimi daha sulu olabilir (GÖRSEL - 1). Aslında insanlar bin yıllar boyunca tükettikleri gıdaların kendileri için uygun olanlarını seçerek ve bunların tekrar tekrar ekimini yaparak günümüzde görülen tipteki

domates haline getirdiler. Bir diğerk örnek olarak muza bakılabilir. Muzun yabani tür olarak bilinen ilkin tipi çok çekirdekli ve çok daha sert bir yapıya sahip idi (GÖRSEL - 2). Günümüzde tüketilen muzlar ise çoğunlukla çekirdeksiz ve yumuşaktır. İnsanların, binlerce yıl istediğı özelliğın genetik alt yapısını seçerek bitkileri değıştirdiğı bu yonteme “ıslah yontemi” denir. Aynı türün farklı çeşitleri arasından nesiller boyu yapay bir seçim yapılarak doğadaki hallerinden farklılaşan, evrilmiş tarım ürünleri bu şekilde elde edildi. Bunun şimdiki genetik yontemden en önemli farkı, uzun bir zamana yayılmış olması ve tür ya da cins içinde gerçekleşmesidir. Raporun devamında ayrıntılandırılacak olan genetik yontem ile değışimde ise çok kısa bir sürede, istenilen özelliklerin bulunduğu bitkiden hedef bitkiye aktarılması laboratuvar koşullarında yapılmaya çalışılır.

GÖRSEL - 1 Renk, doku ve büyüklük gibi özellikleri bakımından çeşitlilikler gösteren domatesler (2).

GÖRSEL - 2 Çok çekirdekli yabani tür muz (3).

Bitkilerde hibritleme (melezleme) tekniğı ise görece yenidir. 1800’lü yıllarda Mendel Genetiğinin ortaya çıkışından sonraya denk gelir. Aynı türe ait ama farklı popülasyonlardan iki bitkinin dişisinin ve erkeğinin çaprazlanması şeklinde uygulanır. Mesela, aynı tür domatesin bir çeşidinin daha etli ve sulu, diğerkinin iklim koşullarına daha dayanıklı olduğunu düşünelim. Bu iki çeşidin, popülasyonlar arası çapraz döllemesi ile iki atasal soyun da özelliklerini barındıran melez bir tohum (F1 diyelim) meydana gelir. Böylece bitkide istenen özellikler, nesilden nesile evrilme sürecini beklemek yerine bir sonraki nesilde görülebilmektedir. Fakat melez tohumlardan elde edilen yeni nesil tohumlar F1 neslinin özelliklerini taşımayabilir; bu nedenle sonraki nesillerde yüksek verimde ürün alınamıyor, hatta kazandırılan özellikler kaybolabiliyor. Dolayısıyla her seferinde F1 melez tohumunu elde etmek için önceki atasal tohumların yeniden çaprazlanmasını zorunlu kılmaktadır. Sonuçta, çiftçinin her seferinde yeni tohum alması, yani tohum tekellerine bağımlı hale gelmesi anlamına gelmektedir [4]. Biyoteknolojik yöntemlerle elde edilen GD tohumlarda ise yeniden ekildiğı zaman ürün alınabilir; fakat yine çok uluslu şirketler tarafından pazarlanan bu tohumların kullanım hakkı patentli olduğı için yeniden ekimleri yasaktır [5].

GD gıdaların kullanıldığı alanlar ve barındırdığı olanaklar

Biyoteknolojik yöntemlerle gıda üretiminde köklü dönüşümler mümkün görünmektedir. Ürünlerdeki besin değerini yükseltme, toprak kirliliğini önleme, birim alanda yüksek hasat verimi elde etme, gübreleme ve ilaçlamayı azaltma, uç iklim şartları gibi çevresel streslere dayanıklılık tarzı çeşitli olanakları barındırmaktadır. Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) ve Dünya Sağlık Örgütü (WHO) biyoteknolojinin tarım, ormancılık, balıkçılık gibi alanlarda güçlü çözümler üreten bir teknik olarak ele alınması gerektiğini kabul etmekte, ancak olası tehlikeler için uyarıcı bir güvenlik kuşağı oluşturma işini üstlenmektedirler [6, 7]. Ayrıca biyoteknoloji ile gerçekleştirilebilecek en önemli hedefin yetersiz beslenme ve açlık sorununu çözmeye katkısı olacağını ifade etmektedirler. Bu örgütler, toplumsal endişeleri gidermeye yönelik yanıtlar üreterek tekniğin potansiyelini ortaya çıkarmak gerektiğini ifade etmektedir. Bu amaçla ülkelere rehber olması açısından araştırma ve üretim sürecini denetleyen bir sertifikasyon sistemi oluşturmuş durumdadırlar [8].

Biyoteknolojinin tarihi 1970’li yıllara gitse de tarımsal ürünlere uygulanması daha yenidir. İlk GD gıda olarak domates üretimi 1990’lı yılların ortasına denk gelmektedir. Daha sonra soya, pamuk, mısır gibi bitkiler eklenmiş, bugün yaklaşık kırk farklı gıda genetik yöntemlerle değiştirilmiş içerikte üretilmektedir. Bu ürünlerin tohumlarına yaygın olarak iki hususta genetik yöntemle müdahale edilmektedir: belli herbisitlere (yabani ot öldürücü ilaç) ve böcek zararlısına karşı direnç sağlamak, dayanıklılığı artırmak. Yukarıda sayılan tüm tarım ürünlerinde bu iki hususla ilişkili gen aktarımı/eklenmesi gerçekleştirilmekte, esas olarak ise mısır ve soya baskın ürün olarak dünya ölçeğinde kullanılmaktadır. Besin değerini arttırmak için de gen çalışmaları yapılmıştır. Örneğin pirinçteki düşük vitamin A oranını yükseltme çalışmaları yürütülmüştür. Veyahut demir eksikliğinin yoğun görüldüğü toplumlarda gıdaların demir içeriği açısından zenginleştirilmesi araştırılmış ve GD tohumlar üretilmiştir. Ancak 2020 yılındaki üretimlere baktığımızda bu ikincil araştırma geliştirme süreçlerinin neredeyse hiç yaygınlaşmadığı görülmektedir.

Grafik 1. Ekim alanlarında GD gıda uygulamalarının oranları (Kaynağı aktaran Veteriner Hekimler Derneği Dergisi, 2018)

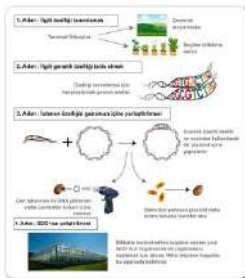
Bu noktada şu sorular akla gelmektedir: İkincil türde araştırmalar neden yaygınlaşmamaktadır? Çalışmalar umulan ölçüde başarılı değil midir? Veyahut satışı potansiyeli düşük mü görülmektedir? Eğer öyleyse kaliteli beslenmeyi engelleyen şeyin teknik yetersizliklerden ziyade şirketlerin yatırım ve kârlılık dengesi ile ilgili olduğu anlaşılmaktadır. Benzer şekilde besin değeri yüksek bir gıdaya veya takviye maddelere ulaşım engeli, doğal veya teknik yöntemlerle geliştirilmiş olduğu fark etmeksizin, içinde yaşadığımız toplumsal ilişkilerin sonucunda ürünler üzerinde özel hak iddia etmekten dolayı ortaya çıkmaktadır. Gıdaya erişim için bir takım “yasal” şartlar, engeller oluşturulmaktadır. Yukarıdaki soruları tek bir besin özelliği için değil, Birleşmiş Milletler’in ana amacı için de türetebiliriz. Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) insan nüfus artışı ve yeterli,

uygun arazi ölçeğine dayanarak oluşturduğu projeksiyonlarda 2050'li yıllarda mevcut üretim kapasitesinin tümü değerlendirilse dahi besin üretiminin yetersiz kalacağını öngörüyor [9]. Bu projeksiyonlarda temel eksiklik ise insanlığın bugününü ve yarınını planlayabileceği bir toplumsal örgütlülüğü es geçmesidir. Dolayısıyla bu Uluslar arası kurumlar daraltılmış sorun tarifi içinde şirketler ve devletler arasında danışmanlık yapmaktan öteye gidememekte, esasen ise ricacı bir pozisyon üstlenmektedir. Unutulmamalı ki, açlık ve yetersiz beslenme sorunu aslında güncel bir sorundur. Mevcut gıda kaynaklarındaki yeterliliğine rağmen açlık sorununun dev boyutta olduğu bir dünyada yaşamaktayız. Bunun nedenlerine ilerleyen başlıklarda tekrar döneceğiz. Ancak daha güvenilir biyoteknolojik yöntem talebi ve sağlıklı gıda vaadinin tam anlamıyla yerine getirilebilmesi için problemin şirket tekelleri ile bağını kurmak gerekiyor.

DNA'yı değiştirmek için geliştirilen biyoteknolojik yöntemler

Genin bir organizmadan başka bir organizmaya transfer mekanizmasının keşfi 1970'li yıllarda geliştirilen tekniklere dayanıyor [1]. Bu gelişme, geni kesip bir hücreden başka bir hücreye aktaran bakterilerin genetik mekanizmasının çözülmesi ile mümkün olmuştur. Bizim ilgilendiğimiz yöntemde de bir bitki geni, bakteri aracılığıyla farklı türdeki bir bitkiye transfer edilmektedir [10].

- Birinci aşamada, istenen özelliğin, yani hedeflenen genin hangi organizmada olduğunu, genomun neresinde bulunduğunu tespit etmek, ardından izole edip organizmadan çıkarmak gerekiyor.
- İkinci aşamada, izole edilen genin bakterilerde bulunan plazmit adı verilen özel DNA dizisine eklenmesi gerekiyor. Bu aşamada istenen gen ile antibiyotiğe direnç geni birlikte bakteriye yükleniyor. Direnç özelliğinin nedeni istenen genin bulunduğu bakteriyi diğer bakteriler içinde ayırt edebilmek.
- Üçüncü aşamada, bakteri plazmitine eklenen genlerin hedeflenen organizma hücresine aktarılması/ transfer edilmesi gerekiyor. Bu iki biçimde yapılabilir; biri hücre duvarını ve zarını geçici olarak aralayan elektroporasyon yolu ile aktarım, diğeri ise bitki hücresine girme becerisi doğal yollarla evrilmiş olan *Agrobacterium* plazmitlerini aracı olarak kullanmak [11].
- Dördüncü aşama ise istenen genin doğru biçimde yerleştiği bitki hücrelerini seçmek ve bu genomun çoğaltılması sürecidir.

Grafik 2. Genetik yöntemle değiştirilmiş gıdalar için bitki üretim süreci (Kaynak 10)

Bu biyoteknolojik yöntemde transfer edilen genin kendi bütünlüğünü koruyup koruyamayacağı, hedef genomda hangi dizi arasına gireceği rastlantısaldir ve çeşitli

handikaplar doğurabilir. Bunları aşmak için uzun test süreçleri gereklidir ve çalışmanın, genomu daha esnek olan bitkilerde yoğunlaşmasının bir sebebi bu olabilir. İlerleyen yıllarda çalışmaların genişlemesi için bilim insanları hedef organizmada değiştirilmek istenen gene doğrudan müdahale yöntemleri üzerine yoğunlaştılar. Gen transferi yerine, var olan genin veya ürünün düzenlenmesi yöntemi ile değişimdeki rastlantısallığı azaltıp hedeflenen genom bölgesine ulaşma kesinliği geliştirilir. Artık milyonluk baz dizisi içerisinde belirgin biçimde tanımlanan gen bölgesine ulaşmak için spesifikliğı yüksek yapay moleküller üretilmektedir. Bu moleküller, hedeflenen gen üzerinde noktasal değişimler yapması için tasarlanmaktadır [12]. Bir diğer biyoteknoloji yöntemi ise bir bitkide hedef gen ürününün artırılması veya üretimin durdurulmasını sağlayan, doğrudan genin protein ifadesini değiştirmeye yönelik mekanizmalar üzerine yoğunlaşmaktadır [10]. Gelecek vaat eden çalışmalar olduğu şimdiden kabul edilmiştir.

Ancak organizmaların genomları hakkında daha fazla bilgi edindikçe aşılması gereken yeni zorluklar fark edilmektedir. Genom parçalarının ve genlerin birbiriyle bağlantı kurma anlamındaki karmaşıklığının, aslında, ne kadar yoğun olduğu daha kuvvetli bir biçimde görülmektedir. Bilim insanları kromozomlar üzerine yoğunlaştıklarında ilk düşünülen “bir genin bir enzimi” çalıştıracağı idi. Bu düşünce, Mendel genetiğı üzerinde yükselen çalışmalardan, bezelye örneğinde olduğu gibi kabuğun buruşuk olmasına yol açan ve hücrede yer alan “birim”lere ayrılmış yapı görüşünden kaynaklanıyordu. Genomun oldukça stabil, değişkenliğinin çok nadir olduğu kanaatinin yaygın olma durumu “insan genom dizisi”nin deşifre edildiğı 2000’li yıllara kadar uzanır. Genom dizilenince fark edilen ise yaklaşık 100 bin proteine karşılık 20 bin genimizin bulunmasıdır. Bir genin birden fazla bölgeyi etkilemekte olduğu artık kesindir. Tüm bu genom karmaşıklığı sebebiyle bir geni çıkarmak ya da araya yeni bir gen eklemek umut edildiğı kadar beklenen sonucu sağlayamayabilir. Sonuçta GD gıda olarak önümüze sunulan ürün yelpazesi hali sınırlı kalmış durumdayken bilim insanları farklı biyoteknolojik yöntemler üzerine çalışmaya devam etmekte ve çalışmalar çeşitli başarılarla ilerlemektedir.

GDO'ya dair halk sağlığı konusundaki endişeler

1. Doğal olmayan gıdalar mı?

Kapitalist toplumsal yapıda şirketlerin hegemonyası ve devletlerin karar mekanizmalarını doğrudan yönlendirdiğı düşünülürse elbette GD gıdaların insanlar için birer canavara dönüşmesi anlaşılabilir. Ancak bilimsel eleştiri becerisinin de yaygınlaşmasının önündeki engelleri bu zincire katmak gerekiyor. Denebilir ki, bu konuda sap ile saman birbirine karışıyor. Uygulanan tekniklerin ve aşamaların detayları nelerdir, nerelerde şirket müdahalesi olabilir, karşılıklı iddiaların kanıtları nelerdir, hangi noktalar yetersiz, hangi noktalar güvenilir ayırt edilmesi gerekir. En başta söylenebilecek olan genetik yöntem ile değiştirilmiş gıdaların, doğal olmayan gıdalar olduğu iddiası en azından bilimsel içeriğı itibarıyla doğru olmayan bir düşüncedir. Bu tekniğın yukarıda bahsettiğimiz gibi, bir yanıyla on bin yıllık bir geçmişte bulunmakta, diğer yanıyla bütünüyle sentetik bir biçimde üretim de değildir; canlıda zaten var olan bir özelliğın başka canlıya, bu işlemi hâlihazırda yapabilme kapasitesine sahip bir bakteri tarafından, aktarılması söz konusudur. Benzer biçimde “genleriyle oynanmış organizma” ifadesi de eğer “bozmak” anlamında kullanılıyorsa sorun arz etmektedir. Genetik yapının değişkenlik potansiyeli çok yüksektir ve doğadaki herhangi bir değişime insanın kendi geliştirdiğı tekniklerle müdahil olması türümüzün temel bir özelliğidir. Tabii araştırmada

bilimsel ve etik kriterlerin yerine getirilip getirilmediği, gereken güvenlik önlemlerinin alınıp alınmadığı, toplum üzerindeki etkilerin değerlendirmeye katılıp katılmadığı kamusal denetimlerle takip edilmelidir. GDO konusunda ciddi miktarda araştırma bulunmaktadır. 2018 yılında yayımlanan, son 21 yıl içerisinde GD ürünler ile yürütülmüş araştırmaların meta analizini yapan bir çalışma, genel olarak bu ürünlerin genetik yollarla değiştirilmemiş eşleniğinden farkının olmadığı sonucuna ulaşıldığını belirtmektedir [13]. FAO, WHO gibi kurumlar GDO'yu vaka vaka ele alsa da, örneğin Amerikan Bilimsel İlerleme Birliği (AAAS) gibi önemli bir topluluk genel “etkisizlik” sonuçlarını kabul etmektedir [14]. Bilim insanları elbette toplumun içinde üretim biçiminden azade yaşamaz ve çeşitli alanlardaki mücadelenin içinde yer alırlar. Dolayısıyla şirketlere çalışan ve oradaki kârların atırılması için çaba gösteren bilimciler ile toplumcu bir çerçeveden dünyaya bakan bilim insanlarının söylediklerinin birbirinden nasıl ayırt edileceği elzemdir. Öyleyse araştırma yığını içerisinde hangi bilimsel çalışmaya güvenilebilir?

2. Yan etkiler neler olabilir?

Önce bu gıdalara kazandırılan yeni özelliklerin insan sağlığı ve çevreye etkisi açısından istenmeyen yan etkileri olup olmadığına bakılabilir. Tarımsal ürünlerde besin değerini arttırmanın yanında, hedef ürün dışındaki organizmaların ürüne zararı, kaynaklara ortak olması gibi etkilerin yok edilmesi veya baskılanması birim alandaki verimliliği artırmak için istenir. Biyoteknolojik yöntem ile hedeflenen gıdalar için en yaygın uygulama böcek zararlısının ve yabancı otların yok edilmesi olduğu görülüyor. Bir uygulama, hedef ürünü tüketen böcekleri uzaklaştırmak için *Bacillus thuringiensis* (Bt) bakterisinden istenen genin bitkilere eklenmesidir. Ancak böcekleri etkileyen bu gen ürünü “toksik proteinin, hedef olmayan canlıları etkilemesi mümkün mü?” sorusu araştırılması gereken bir kontrol fazıdır. Bu noktanın değerlendirilebilmesi için laboratuvar ortamında mide veya bağırsak sıvısı temelli sindirim sistemleri kullanılarak DNA veya proteinin metabolik yollarına bakılmaktadır. Yapılan çalışmalarla memelilerde midedeki asitli ortamın, bu Bt ürünü protein molekülleri için dayanılır olmadığı gösterilmiştir [15]. Bazı insanlarda ise bu gıdaların alerjiye sebep olduğu ifade edilmiştir. Ancak bu ürünler özelinde, herhangi bir kişide farklı besinlere karşı gelişebilecek alerjik reaksiyonlardan daha fazla etkin olduğu hakkında bir bulgu sunulmamıştır.

Biyoteknolojik yöntemle verimi artırmak için hedef ürünlere, bitki öldürücü ilaçlara karşı dirençlilik geni eklemek diğer bir yaygın uygulamadır. Bu uygulamada hedef bitki, maddeden etkilenip ölmediği için yabancı ot öldürücü ilaçların aşırı kullanımı sonucunu doğuran bir süreç işlemiştir. Yabancı ot öldürücü Glifosat maddenin doğaya verdiği zararın yüksek olduğu ve ayrıca Uluslararası Kanseri Araştırmaları Ajansı'na (WHO/IARC) göre insanlar için kanserojen olduğu zamanla anlaşılmıştır [16]. Bu maddenin bir yandan doğada birikimi ve bu birikimin doğal döngülerle insana geçmesi söz konusuysa diğer yanda ise evrimsel süreçler göz ardı edildiği için yeni sorunlar ortaya çıkmaya devam eder. Etkisi düşen ilaçların giderek dozu artırılır ya da kullanılan içerik geliştirilmek durumundadır. Yeni içerik bir önceki durumda ölmeyen organizmaları öldürürken dayanıklı olanların popülasyondaki varlığının artmasına, ilacın ise daha bol kullanılmasına sebep olmaktadır. Yeterince iyi yıkanmayan gıdaların tüketilmesi ciddi riskler doğurabilir. Ancak Glifosat gibi tehlikeli madde kullanımını terk etmek, yine genetik tekniklerle mümkün de olabilir.

3. İnsan genlerini de değiştirir mi?

Genetik yapıya müdahalede kullanılan yöntemlerin sadece hedeflenen organizma ile sınırlı olup olmadığı, yakın türler arasında ve hatta daha uzak türler arası yatay gen geçişinin mümkün olup olmadığı bugün çeşitli yöntemlerle araştırılmaktadır: Bitkilere eklenen antibiyotik direnç geninin, yatay gen transferi mekanizmasıyla, bitkiden insana geçmesi mümkün mü? Örneğin, sığırların işkembesinin (geviş getirenlerin ilk ve en büyük mide bölümü) katı fazında transfer edilen DNA'ya rastlanmıştır; ancak işkembenin sıvı fazı, on iki parmak bağırsağı, süt, kan ve dışkıda DNA tespit edilmemiştir. Bir diğer çalışmada ise %26 oranında glifosfata toleranslı GD soya fasulyesi içeren yemle büyütülen ineklerin sütünde transfer DNA'nın saptanmadığı gösterilmiştir. GD mısır ile beslenen ineklerle yapılan çalışmalarda, süt, kan, kas, böbrekler, karaciğer veya dalakta transfer DNA'ya rastlanmamıştır. Yine GD mısırla beslenen kümes hayvanları ile yapılan çalışmalarda, kas, böbrek, karaciğer, dalak ve yumurtalarda transfer DNA tespit edilmemiştir [17]. Bu sonuçlar, sindirimin ilk aşamalarında, transfer edilen genin hızlı bir şekilde parçalandığını göstermektedir.

Bu noktada moleküler süreçlerin detaylarına inilebilir. Mevcut bilgi düzeyinde yatay gen geçişi için iki aşamalı bir engel söz konusudur. Öncelikle yatay gen geçişinin gerçekleşebilmesi için DNA'yı kesebilen enzimlerin olması gerekiyor. DNA'daki kovalent bağları özgül bölgelerden koparabilme kapasitesine sahip restrikriyon endonükleaz türevleri, doğal olarak sadece bakterilerde bulunur. GD gıda üretimi için bu restriksiyon endonükleaz enzimleri kullanılır. Ancak bir ortamda sadece enzimin olması yeterli değildir. DNA kesim işlemi için yukarıda anlattığımız yöntemde bahsedilen taşıyıcı molekül gereklidir. Ayrıca nüfuz edilecek organizmanın hücre duvarı veya zar bariyerinin aşılması, hücre iç ortamına girilmesi gerekir ki bu doğal süreçlerde mikroorganizmaların türe ve dokuya özgül olarak gerçekleştirebildiği bir beceridir. Bunu yapabildikten sonra katlanmış konak hücre genomunun açılması gerekir. Bu oldukça karmaşık ve katmanlı bir süreçtir. Öte yandan ikinci temel engel, sindirim sisteminin bu işleymden farklı olarak organlar düzeyinde çalışmasıdır. Biyokimyasal sindirimde ağızdan alınan gıdalar farklı enzimlerle ağız, mide ve bağırsakta yapı taşlarına ayrılırlar. Yenilen bir bitki de, hücre içinde bulunan genetik materyal de nükleik asitlerine ve başka temel moleküllere parçalanır, parçalanmayan yapılar dışkı ile atılır. Yani bu gıdalar bir kimyasal madde gibi basitçe hücre içine alınamazlar, giremezler.

4. Biyoçeşitlilik üzerine etkisi nedir?

Biyoçeşitlilik bir yönüyle tür çeşitliliğidir; diğer yönüyle popülasyon içindeki genetik çeşitliliğe dayanır. Tarımsal biyoçeşitlilik dediğimizde ise ekin türleri, çiftlik hayvanları, balık türleri genetik kaynakları ile tarla, orman, otlak ve su ekosistemleri içindeki evcilleştirilmemiş tüm kaynaklar bu kapsama girmektedir [18]. Bu çeşitliliğin korunması çok boyutludur ve güncel bir sorundur. Biyoteknolojik yöntem ile özdeş genetik yapıya sahip bitkilerin yetiştirilmesi, monokültür tarımın yol açacağı türlü sorunlar bu alandaki bir diğer tartışmadır. Birbirine özdeş tohumların, yeni biyotik veya abiyotik faktörlerin doğurabileceği olumsuz etkilere karşı tepkisi çeşitlilik barındırmayan tek bir biçimde olacaktır. Örneğin tüm mahsul kaybedilebilir. Ayrıca toprak yapısını ve çevredeki diğer organizmalarla etkileşim tek yöne doğru, çok güçlü veya çok zayıf biçimlere bürünebilir. DNA'daki çeşitlilik ise değişen koşullara uyarlanma yelpazesi sağladığı için insan, tarım ve doğa adına oldukça önemlidir. Evrimsel süreçleri dikkate alarak çeşitliliği koruyan tarımsal faaliyet, insan doğa etkileşimi için temel olmalıdır.

Genetik yöntem ile değiştirilmiş bitkilerin ekim alanın çevresinde aynı soy hattındaki bitkilerle tozlaşması kontrollü bir şekilde engellenmeye çalışılmaktadır [19]. Tohum uçuş

mesafesine uygun boş alanlar ayırmak veya tarlalar arası bitkisel çitler oluşturmak mümkündür [20]. Böylece GD bitkinin, GD olmayan bitkilerle eşleşip yayılması hatta popülasyonda baskın karakter haline gelmesi kontrol edilebilir görünmektedir. Bir diğer problem böcek zararlısını kaçırarak proteinin veya bitki öldürücü ilacın hedeflenmeyen türler üzerindeki etkisi ile ilgilidir [19]. Bu konuda evrimsel yöntem dâhilinde biyolojik “sığınak” alanları devreye girebilir. Hedeflenen ekili alan çevresine genetik kaynak havuzu olabilecek doğal ortamlar yaratmak çeşitlilik koruma planlarından birisidir [20]. Buralarda değişime maruz kalmamış bir biçimde yaşam döngüsünü sürdüren aynı veya akraba soy hattındaki organizmaların, uygulamanın yapıldığı alandaki organizmalarla çiftleşebilme olanağı doğacaktır. Farklı canlıların tamamen yok olmadan sığınabilecekleri alanlar patojen kontrolü için önemlidir. Yine çok geniş arazilerde ürün ekim rotasyonu ya da karma ekim yöntemleri de uygulanabilir görünmektedir. Tüm bunlara rağmen türlü ilaçlama yöntemlerinin, herbisit veya pestisit kullanımının, terk edilmesi ve yerine evrimsel ekolojik dinamikleri dikkate alan çözümler üretilmesi bir zorunluluk haline gelmiştir. Çevre dinamiği ve biyolojik çeşitlilik üzerine insan etkisini değerlendirmeyen bir planlama gerçekçi değildir. Bu konuda teknikler arasında çeşitli eleme, denetleme mekanizmalarıyla disiplinler arası araştırmalar yürütülmesi gerektiği aşîkârdır.

Tekellerin varlığında GDO üretimi insanlığa fayda sağlayabilir mi?

Dünyada genetik yöntem ile değiştirilmiş gıda üretimi miktarına yakından bakıldığında Amerika kıtasında bulunan ülkelerin neredeyse tamamı, Çin, Avustralya ve Hindistan GD tarım ürünlerinin ana üreticisi durumundalar. Buna karşılık içinde ülkemizin de bulunduğu çok sayıda Avrupa ve Asya ülkesi de bu ürünleri ithal etmektedir [21]. Bu ithalatın büyük kısmının hayvan yemi kullanımı için olduğu bilinmektedir. Ancak GD ürüne dayalı tarım yapılan alanların ve yetiştirilen ürün çeşidi ile miktarının hızla arttığı da gözlenmekte; veriler hektar cinsinden üretim alanı en çok artan ürünün soya fasulyesi olduğunu, ikinci sırada mısırın, üçüncü sırada ise kanolanın bulunduğunu göstermektedir.

Grafik 3. Dünyada GD tohumlarla tarım yapılan ülkeler ve GD ürün ithalatçısı ülkeler (Kaynak 21)

Bu üretim artışı ve verimlilik sayesinde gıdaya ulaşım açısından gıda güvenliğini sağlama vaadi yerine getirilebilmekte midir? Net olarak hayır. 2019 yılında yayımlanan Dünyada Gıda Güvenliği ve Beslenme Durumu Raporu'ndaki son verilere göre her dokuz kişiden biri açlık

çekerken gıda güvensizliği sorunu son yıllarda artış göstermektedir. Afrika kıtasının kimi bölgelerinde %30'lara ulaşan açlık sorununun, dünyanın bütün bölgelerinde görülen temel bir sorun olduğu tespit edilmiştir [22]. Büyüyen açlık sorunu ile çelişen başka bir gerçek ise gıda üretiminin yetersiz olmamasıdır. Verilere göre günümüzde mevcut gıda üretimi, mevcut insan nüfusunu doyurabilecek ölçekteyken bu gerçekleşmemektedir. FAO istatistiklerine bakıldığında 1960'lı yıllardan günümüze kişi başına genel tahıl üretimi %40 artmıştır [23]. Yine bir başka araştırmaya göre gıda şirketleri son yıllarda ortalama %3 civarında büyüyerek gıda arzını arttırmış ama bu ölçüde gıda tüketimi olmadığı, esasında pazar satışıyla tüm ürünler bitirilemediği için bu ürünlerin bir kısmı tüketilemediği, israf edildiği belirlenmiştir [24]. Farklı biçimlerle gerçekleşen mevcut üretim artışı ise gıda fiyatlarını düşürmemiş, tersine GDO teknolojisinin kullanılmaya başladığı 1990'lı yıllardan günümüze, enflasyondan arındırılmış olarak, yaklaşık %27 oranında yükseltmiştir [23].

Bu duruma, bir de GD tohumlarından elde edilen bitkilerin bir bölümünün biyoyakıt üretimi için kullanılması eklenmelidir. Yaklaşık 1 litre biyoyakıt üretimi için 2,5-3 kg mısır, buğday vb. ürünlerin harcanması gerekmektedir. Bir otomobilin deposunun 100 litre biyoyakıt ile doldurulabilmesi için 240 kg mısırın dönüştürülmesi gerektiği hesaplanmakta ve bu da bir insanın yıllık beslenme ihtiyacını karşılayabilecek miktara denk geldiği ifade edilmektedir. Yani bu kurumlar, GD ürünlerinin açlık sorununu önleyeceğini savunurken aksine, bu ürünlerden, bir insanı bir yıl boyunca aç bırakarak bir depo yakıt elde edilmesine göz yummaktadır [25].

Üstelik Amerika kıtasının büyük bölümünde biyoyakıt dönüşümü için GD soya, mısır, kanola vs. üretimi yapılmaktayken yeni alanların bu ürün için ekime açılması durdurulmamaktadır. Biyoyakıt ekimi için Latin Amerika'da yağmur ormanlarının katledildiği belgelenmiş durumdadır [26]. Bu olguların tümü GD ürünleri tarımının daha fazla kârlılık amacıyla yapıldığını ve dünya üzerindeki açlık sorununu önlemenin bir bahane olarak kullanıldığını göstermektedir. Bu verili durumda ilk şüphe edilmesi gereken tekellerin manipülasyonlarıdır.

Grafik 4. Dünya üzerinde GD tohumlarla tarım yapılan alanların büyüklüğü ve yetiştirilen ürünlerin cinsleri (Kaynak 21)

GD gıda uygulamalarının merkezinde dayanıklılığı artırma olduğunu belirtmiştik. 2016 tarihli bir veriye [27] göre GD gıda uygulamalarının en önemli nedeni, %47 ile herbisitlere karşı direnç kazandırma olduğu görülmektedir. Bir diğer neden, %12 ile bazı böcek zararlılarına

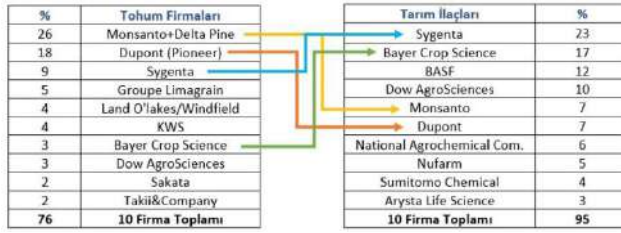
karşı direnç geliştirme uygulamasıdır. Diğer büyük dilimi, %41 ile bu iki direnç özelliğini birden kazandırma uygulaması oluşturmaktadır. Eğer birinci dilim ile üçüncüyü toplarsak %88 oranında bu iş, aslında, ot öldürücülere dayanıklılık kazandırmak için yapıyor görünmektedir. Ancak, bu ot öldürücüleri kim satmaktadır? GD tohum üreten firmalar, herbisit ilacını da satmaktadır. GD ürünler ve tarım ilaçları, sayıları onu geçmeyen çok uluslu şirketler tarafından tüm dünyadaki çiftçilere tek elden pazarlanmaktadır.

Üstelik tekellerin ilaç kullanımının azalacağı iddiası da gerçekçi değildir. Toplamda %53 ile böceklerle karşı direnç kazanan bitkiler için pestisit kullanımı ortadan kalkmış olabilir, fakat herbisite direnci arttırmak üzere planlanan teknolojinin ilaç tüketimini bunun çok üzerine çıkarttığı söylenebilir. Bir örnek olarak, Dr. Benbrook ABD Tarım Bakanlığı'nın 1996 ile 2004 arasındaki tarım ilacı kullanımı verileri üzerinde büyük bir çalışma yürütmüştür [28]. Bu dokuz yıllık dönemde GD soya, mısır, pamuğun kabul edilmesi ile 122 milyon libre (61 milyon kg) daha fazla tarım ilacının kullanıldığını ortaya koymuştur. Benbrook böcek öldürücülerde 16 milyon librelik (8 milyon kg) küçük bir düşüşe karşılık, herbisit dayanıklılığı olan GD ürünler nedeniyle 138 milyon libre (69 milyon kg) daha fazla herbisit kullanıldığını belirlemiştir.

GD tohum üretiminde bir başka önemli problem ise bu ürünlerin ve genlerinin fikri mülkiyet kanunu ile korunmasıdır. Doğadaki bir canlının (insan hariç) gen dizisini laboratuvarla deşifre eden veya bu geni bir teknolojik yöntem ile birleştirip “icat”a dönüştüren şirketler patent alma hakkına sahip olmaktadır. Dolayısıyla tohumların kullanım hakkı, ürünlerin teknolojisini elinde tutan şirketlerden her yıl yeniden alınmak durumundadır. Çiftçiler hasat üzerinden ileriki yıllar için tohumluk ayıramamaktadır. Üstelik bir süre sonra bu şirketler GDO tarımı yapan ülkelerin tarım politikalarını belirleme gücünü ellerine geçirmektedir [29]. Günümüzde GD tohumlarla üretim yapan birçok ülke yerel tohum çeşitlerini yitirmiş ve bu şirketler kendilerine tohum vermediği takdirde üretim yapamaz duruma gelmişlerdir. Sonuçta doğanın ve insanlığın bilimsel olanakları küçük bir azınlığa fayda sağlar hale gelmiştir.

Tarım sektörü hangi şirketlerin tekelindedir?

Dünyada tohum ve tarım kimyasalları sektörleri, az sayıdaki dev şirketlerin hâkimiyetindedir. Ülkelerdeki küçük şirketler, bu tekellerin ürünlerinin satışını gerçekleştiren ve pastadan pay kapmaya çalışan araçlar görünümündedir. Monsanto, Bayer, Dupont, Sygenta gibi tekeller GD tohumlar da dahil olmak üzere tohum ve tarım (ilaç ve gübre) kimyasalları sektörlerinde bugün başı çekmektedir. 2014 yılına ait verilere göre, tekellerin tohum pazarındaki paylarına baktığımızda Monsanto %26'lık pay ile ilk sırada yer alır. Monsanto'yu sırasıyla Dupont (Pionner) %18, Sygenta %9, Limagrain %5, Land O'lakes ve KWS %4, Bayer CropScience ve Dow AgroSciences %3'lük paylar ile izler. Tarım kimyasallarında ise en büyük pazar payı %23 ile Sygenta'ya ait. Sygenta'yı %17'lik pazar payı ile Bayer izlerken Bayer'den sonra sırasıyla BASF %12, Dow AgroSciences %10, Monsanto ve Dupont %7'lik paylarla sektörde yer almaktadır. Toplama bakıldığında tohum pazarının %76'sında, bitki koruma ilaçları pazarının %95'inde, kimyevi gübre pazarının da %41'inde bu 10 tane uluslararası şirket belirleyicidir [30].

Tablo 1. Tohum ve tarım ilaçları pazarında hâkim şirketler [30]

Paylaştığımız tablonun sol tarafında GD tohum üreten şirketler, sağ tarafında ise dünyanın en büyük tarım ilaçları satan şirketler bulunmaktadır. Listeye dikkatli bakınca bunlardan 5 tanesinin aynı şirket olduğu görülebilir. GD tohum üreten şirketler üç yönden kazanmaktadır. Birincisi tohum fiyatlarını kendileri belirler ve istedikleri gibi bu fiyatı yükseltebilirler. Bir araştırmadaki örneğe göre dünyada GD soya tohum fiyatları nedensizce 2006 – 2008 yılları arasında %50 artmıştır. Günümüzde de yıldan yıla artmaya devam etmektedir. İkincisi kullanılan ot öldürücü (herbisit) satışlarını artırma güdüsüyle hareket etmektedirler. Üçüncü yön ise herbisitlerin fiyatını da yine bu şirketler belirlemektedir. Tüm dünyada 2006 – 2008 yılları arasında iki yıldan kısa bir süre içinde ot öldürücü Roundup'ın fiyatlarında %134 artış yaşanmıştır [31]. Bugün de bu fiyat artışı sürüyor. Üstelik bu firmaların ürettiği GD tohuma uygun herbisit kullanılmadığında verimlilik düşüşü gerçekleşmektedir.

Tarım sektöründeki tekeller: Monsanto

Monsanto, 1901 yılında kurulan tarımsal ve agrokimyasal bir Amerikan biyoteknoloji şirkettir. Şirket, 1996'da soya ve pamukta biyoteknolojik yollarla GDO üretimine başlamıştır. Daha sonra GD mısır ve kanola da üretmeye başlar. 2016 yılında ise Alman kimya ve ilaç devi Bayer, Monsanto şirketini satın aldığını duyurur [32]. Bayer, tarım ürünü olarak tohumun yanı sıra yabancı ot ve böceklerle karşı kimyasal ilaçlar da üretmektedir. Bayer, Monsanto ile birlikte dünyanın en büyük tohum ve tarım ilacı üreticisi haline gelmiştir. Aşağıda şirketin faaliyet gösterdiği alanlardan tarım sektörüne dâhil olanlar paylaşılmıştır. Varlığı neredeyse yüz yılı bulan şirketin temel davranışı şirket çıkarlarına aykırı hiçbir uyarıyı, yasağı dikkate almamasıdır. Bilimsel araştırmalarla insan sağlığına ve çevreye zararı kanıtlanmış ürünleri ısrarla üretmeye, karşı duran kurumlara baskı yapmaya devam etmiş olmasıdır.

- Monsanto'nun ilk ticari faaliyeti, bugün kanserojen madde olduğu bilinen yapay tatlandırıcı sakarin üretimi ile başladı.
- 2. Dünya Savaşı yıllarında, Monsanto'nun Merkezi Araştırma Departmanı, Manhattan Projesi'nin plütonyum saflaştırma ve üretimi ile bu projenin Dayton Projesi kapsamında nükleer silahlar için tetikleyici olarak kullanılan kimyasalları rafine etme tekniklerini içeren kilit üretim çabalarını koordine etti.
- 1944'de insektisit DDT'yi ticari olarak ilk kez üreten Monsanto olmuştur. DDT, İkinci Dünya Savaşı'nın ikinci yarısında siviller ve askerler arasındaki sıtma ve tifüsü kontrol etmek için kullanılmıştı. Yıllarca DDT'nin güvenli olduğu konusunda ısrar eden Monsanto'nun propagandasına rağmen, DDT'nin toksisitesinin gerçek etkileri sonunda diğer ülkelerdeki araştırmalarla doğrulandı ve 1972'de DDT ABD genelinde yasaklandı.
- 1945 yılında Monsanto, dioksin içeren 2,4,5-T (Agent Orange'ın öncüllerinden biri) herbisit üretimi ile tarımda kimyasal kullanımını teşvik etmeyi sürdürdü. İlk geliştirilmesinden bu yana Monsanto, geniş ürün yelpazesinde dioksin

kontaminasyonunu örtbas etmek veya bildirmemekle suçlanıyordu. Dioxin, 1997'de Dünya Sağlık Örgütü kanserojen olarak sınıflandırıldı.

- 1970'lerin başında Monsanto, glifosat etkin maddeli herbisit olan RoundUp isimli tarım kimyasalını geliştirmiştir. Glifosat, dünya çapında düzenleyici kurumlar tarafından onaylanmış olmasına ve yaygın olarak kullanılmasına rağmen, insanlar ve çevre üzerindeki etkileri ile ilgili endişeler devam etmektedir.
- Monsanto'nun tarımda yenilikçi ürünler söylemi ile her dönem yeni alanlara uzandıkları görülüyor. Büyük ölçekli tarıma alternatif olarak gerçekleştirilen organik tarım sektörünün kompost kullanarak sağlamaya çalıştığı doğal gübre ihtiyacını mikrobiyal ürünlerle karşılamaya başladıklarını duyurmuşlardır.

Türkiye'de araştırma ve üretim sektöründe durum

Yukarıda sayılan şirketlerin tekelci davranışları, yatırım ve kârlılık beklentileri hem araştırma geliştirme sürecinde hem de bu süreçte üretilen ürünlerin tarımsal üretime yönlendirilmesinde belirleyici güçtedir [29]. Kapitalist sistemin zorunlulukları ile kamu yararı arasındaki çatışma durumu Türkiye özelindeki örneklerle bakınca görülmektedir.

Tohumculuk Yasası

Ülkemizde tarım politikalarında serbestleşme ve özelleştirme, 1982 ile 1985 yıllarında çıkartılan yasalarla başlamış ve AKP'nin iktidar olduğu 2000'li yıllarla birlikte doruk noktasına çıkmıştır. Tarım sektöründe etkili olan Yem Sanayi (YEMSAN), Süt Endüstrisi Kurumu (SEK), Orman Ürünleri Sanayi (ORÜS), Türkiye Ziraat Donatım Kurumu (TZDK), Türkiye Gübre Sanayi Anonim Şirketi (TÜGSAŞ), Tütün, Tütün Mamülleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri A.Ş. (TEKEL) gibi kamu kurumları özelleştirilmiş, Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) ve Et ve Balık Kurumu (EBK) ise hâlâ kamunun elinde olsa da piyasadaki etkileri sınırlandırılmıştır. Türkiye Tohumcular Birliği verilerine göre 2017 yılında üretilen tohumların %70'i özel sektör, %27'si kamu ve %3'ü üniversiteler tarafından üretilmiştir. Özel sektörün tohum üretiminde payının mısır, ayçiçeği, patates, pamuk, sebze gibi stratejik ürünlerde %100, buğdayda %64, arpada %83, soyada %93, yem bitkilerinde %63 olduğu bilinmektedir [33]. 2006 tarihinde çıkartılan 5553 sayılı Tohumculuk Kanunu ile Türkiye tohum sektörü uluslararası tekellerin hâkimiyetine açık hale gelmiştir. Kanunun amaç kısmında yer alan "Tohumculuk sektörünün yeniden yapılandırılması ve geliştirilmesi için gerekli olan düzenlemeleri gerçekleştirmektir" ifadesindeki "gerekli" kelimesinin belirsizliği bunu desteklemektedir [34]. Ardından bu tohumculuk kanununa dayanarak yerel tohum çeşitlerinin ticareti yasaklanmakta, ayrıca sertifikalı tohum uygulaması ile çiftçilerin uluslararası tohum şirketlerine daha da bağımlı hale getirildiği görülmektedir. Sertifikalı tohumla dayalı monokültür tarım, gen kaynakları açısından çok önemli olan yerel çeşitlerin yok olup gitmesine, aynı zamanda bu sertifikalı tohumların verimli olabilmesi için zorunlu hale gelen belirli kimyasal gübrelerin kullanılmasına yol açmaktadır.

GD ürünlerin analiz ve denetimi

Türkiye'de genetiği değiştirilmiş ürünlere dair yasal düzenleme 26 Mart 2010 tarihinde yayımlanan Biyogüvenlik Kanunu [35] ve ardından 13 Ağustos 2010 tarihinde yayımlanan Genetik Yapısı Değiştirilmiş Organizmalar ve Ürünlerine dair Yönetmelik ile yapılmıştır [36]. Biyogüvenlik Kanunu, GD ürünlerin ithalat, ihracat, üretim ve kullanımına dair kuralların ve izin alım aşamalarının tanımlandığı yasal düzenlemedir. Burada GD gıdaları üretmek için izin amaçlı bakanlığa başvuru ve süreçlerin işleyişine dair kurallar belirlenmiştir.

Değerlendirmede sağlık ve çevreye etkilerin göz önüne alınacağı belirtilmiştir. Kanunda on yıl süreyle geçerli olacak iznin verilmesine dair yapılacak risk değerlendirmesinden de bahsedilmiştir. Bu maddede dikkat çeken durum risklere dair bilimsel verilerin, yani test, analiz ve deneme süreçlerine dair verilerin başvuran şirket tarafından sunulmasıdır. Biyogüvenlik Kanunu kapsamında yetki alınmadan veya alınan yetki kapsamı dışında GD ürünlerin üretimi ve kullanımı yasaklanmıştır. Ayrıca bebek mamalarında da GD ürün kullanımı yasaklanmıştır. Bunun dışında GD ürünler ve GD yemlerle beslenen kümes hayvanları vb. ürünlerde, konuya dair etiketleme ile tüketici bilgilendirmesi zorunlu hale getirilmiştir. GD yemlerle beslenen kümes hayvanlarının dokularında yapılan testlerde GD ürünlerin izine rastlanmadığı belgelenmelidir [37].

Yönetmeliğe göre GD ürünlerin kontrolü ve uygun şekilde serbest bırakılması için yapılacak analiz ve denemeler, bakanlıkça yetkilendirilen araştırma kuruluşları tarafından yapılabilmektedir. Peki, bu kontrol testleri araştırma kuruluşları tarafından nasıl yapılmaktadır? Testlerin güvenilirliği, kamu yararına uygun hareket edildiği denetlenebilir mi? Asıl önemli olan bu soruların cevabıdır.

İthal edilen yemlerin denetimi gümrükte yapılmaktadır. Risk teşkil eden ürün gruplarının analizi, bakanlık uzmanları tarafından belirlenmiş yetkili gıda ve yem laboratuvarları tarafından yapılmaktadır. Kamuya ait laboratuvarların kapasitesinin yetmemesi durumunda belirli kurallar çevresinde bu analizler özel laboratuvarlar tarafından da yapılmaktadır. Hangi ürünün hangi laboratuvara gideceğine ise gümrükteki uzmanlar tarafından karar verilmektedir. Türkiye'de kamudaki yolsuzluk oranı düşünüldüğünde bu seçme aşamasında uzmanın ne derece tarafsız karar verdiği şüphe uyandırabilmektedir. Her ne kadar bu tür testler 'bağımsız' üçüncü taraf akredite kuruluşlar aracılığıyla gerçekleştirilse de, bu kurumlar özel kuruluşlardır. Yüksek ticari kaygılara sahip olmaları sebebiyle bahsedilen tarafsızlık ilkesine ne derece bağlı kalabilecekleri konusunda şüphe uyandırmaktadır. Bu kurumlar yıllık periyot ile denetime tabi olmakla beraber, yılda bir gün yapılan denetim ile her gün yapılan test işlemlerinin uygun yapılıp yapılmadığının belirlenmesi gerçekçi değildir.

Dünya çapındaki gıda tekellerinin ürünlerini test eden küçük ölçekli laboratuvarlar, olumsuz sonuçlar sunma konusunda tedirginlik yaşayabilmektedir. Gıda tekelleri uygunsuz durumlarda tehditkâr tavırlar takınmakta ve bu da laboratuvarlarda çalışan ilgili uzmanlara yansımaktadır. Tekeller, kontrol testlerinin istemedikleri laboratuvarlarda yapılmaması konusunda bakanlığa çeşitli kanallarla baskı yapabilmektedir. Tekelci şirketlerin çıkarları, zincirin en son halkası olan ve testi yapan emekçilerin omuzlarına yıkılmaktadır. Çalışanların, ileteceği sonuçların başına açabileceği dertler ve işten atılma korkusuyla ne derece tarafsız testler yapabildikleri bir muammadır. Kimi örneklerde ise özel laboratuvarlarda çıkan olumsuz sonuçlara rağmen ürünler, referans kabul edilen kamu laboratuvarlarında temiz çıkarılabilmekte ve ülkeye girebilmektedir. Dolayısıyla özel sektör mü, kamusal kurumlar mı güvenilir tartışması yeterli değildir. Öncelikle gıda ve yem maddelerine dair tüm analiz ve denetim mekanizmaları kamu elinde olmalıdır. Sonrasında ise kamu yararını gözetten bir devlet mekanizmasının anayasal güvence altına alınması gereklidir.

Sonuç ve öneriler

Dünya ölçeğinde biyoteknolojik yöntemlerin uygulaması için öne sürülen temel iddia, birim alan başına verim artışı ve böylece gıda fiyatlarının düşmesiyle birlikte gıda güvenliğinin sağlanacak olmasıdır. Bu ilerleyiş tedrici biçimde açlık sorununu çözülmüş olacak denmektedir. Oysa Birleşmiş Milletler'in güncel raporlarına göre dünyadaki her dokuz

insandan birisi aç ve bu insanlar yetersiz beslenme ile yaşamını sürdürmeye çalışmaktadır. İnsanların gıdaya ulaşamamasının asli sebebi gıdayı alacak maddi yeterliliğe sahip olmamalarıdır; çünkü idda edilenin aksine gıda fiyatları yükselmektedir. Yani, yeni çağın devrimi denilen biyoteknolojik ürünlerde de kapitalizmin görünmez eli insanlığın kolektif çıkarını yok sayar biçimde devrededir.

Tekelleri yaratan kapitalist işleyişte herhangi bir “şey” pazarda satılabilecek bir meta olarak değer kazanırken GDO'nun kaderi farklı olamaz. Tekeller, meta üretimi için gereken yatırım maliyetini hem mümkün olduğunca kısmak hem de en hızlı biçimde kârlılık olarak bütçelerine yazmak isterler. Bu nedenle biyoteknolojik yöntemler için yürütülen araştırma geliştirme faaliyetleri de, buradan çıkan ürünün tüketim nesnesine dönüştürülmesi için yeniden işlenmesi de şirket çıkarlarının belirleniminde gelişmektedir.

Bu pazar ilişkisi içinde gıda erişiminin güvenli, besin kalitesinin kişi başı tüketim için yeterli olacağı bir yapı ortaya çıkmasını beklemek hayalciliktir. Günümüz koşullarında insanlığın yaşadığı açlığın kaynağında doğal bir gıda yetersizliği değil, gıda üretiminin tekeller tarafından yapıyor olması bulunmaktadır. Yani bugünkü bilimsel araştırmaların ana motivasyonu toplumsal sorunları çözme çabasıdır. Mevcut biyoteknolojik ürünlerin ihtiyaç değerlendirmesi şirketlerin kârlılık beklentileriyle şekillenmektedir.

Toplumcu bir sistemde yapay seçim, ürün rotasyonu gibi geleneksel ve karma ekim, hibritleme gibi evrimsel ekolojik yöntemlerin toplumsal ihtiyacı bugün için karşılaması mümkün olabilir. Öte yandan gelecekte insanlığın önüne ne tür problemler çıkacağı bugünden tüm olasılıklarıyla kestirilemez. Dolayısıyla biyoteknolojik yöntemlerin “nasıl işe yarayacağı”nı şu anda bilmek mümkün değilken bu konudaki araştırma geliştirme çalışmalarından vazgeçilmesi de söz konusu olamaz. Üstelik araştırma geliştirme çalışmaları, gen transferinden daha güvenli olabilecek, gen ifadesini baskılama yöntemlerine doğru evrilmiştir.

İnsanlığın kaliteli gıda ihtiyacını karşılayacak, evrimsel süreçlerin işleyişini dikkate alarak tarımsal üretim yapacak, aynı zamanda biyoçeşitliliği koruyacak, doğa ve toplum ilişkisini disiplinler arası çalışmalarla yürütecek, planlayacak sosyalist ve kamucu bir sistemin varlığı bugün insanlığın birincil ihtiyacıdır. Aşağıdaki öneriler ancak böyle bir sistemde gerçekleştirilebilir.

- İnsanlığın herhangi bir sorunu tek başına teknoloji ile çözülemez. Gıda güvenliği, yani insanların gıdaya ulaşım olanaklarını karşılayan ve gıda kalitesi, yani günlük gerekli besin değerlerini alabilmesini sağlayan bir toplumsal örgütlenme ile birlikte üretim, yönetim, denetim planlaması yapılmalıdır.
- Deney hayvanları etiği ve tıp etiği gibi gıda üretim etiği oluşturulmalı. Etik çerçeve oluşturulurken mevcut üretim yöntemleri ve ihtiyaçlar arasında bir denge oluşturulmalı, müdahalenin insan ve doğa üzerindeki öngörülebilir negatif etkisinin en aza indirgenmesi hedeflenmeli, araştırma süreçlerinin hiyerarşik yapısına bağlı kalınması sağlanmalı ve sürecin güvenliği denetlenmelidir.
- Araştırma geliştirme süreçlerinin kamusal yatırım ile yürütüleceği ve şirket çıkarları, tüketim toplumu geriliminin ortadan kalkacağı bir yapı kurulmalı. Ancak böyle bir ortamda insan-insan ilişkisinin en olgun ifadesi olan etik çerçeve oluşturulabilir, uygulanabilir.

- Doğal ilişkileri anlama ve ona müdahale etme yollarının ancak evrimsel mekanizmalarla uyumlu olduğunda sürdürülebilir sonuçlar verdiğine dikkat edilmeli; insan faaliyetleri buna göre planlanmalıdır.
- Teknolojik gelişmelere ne korkuyla büyüyen bir paranoya içinde ne de iyimser bakışın sorgulamasız saflığı ile yaklaşılmalıdır. İnsanın yaratıcı etkinliğine de ket vurulmamalıdır. Böyle bir yapı ise ancak toplumcu bir anayasa ile sağlanabilir ve korunabilir.

Kaynaklar:

- [1] Phillips, T. (2008) Genetically modified organisms (GMOs): Transgenic crops and recombinant DNA technology. Nature Education 1(1):213.
- [2] NFU Statement on Pruitt Backing of Renewable Fuel Standard, 2017: <https://michiganfarmersunion.org/2017/01/page/2/>
- [3] Seedless fruit is not something new, 2019: <https://www.canr.msu.edu/news/seedless-fruit-is-not-something-new>
- [4] Advantages and Disadvantages Of Hybrid Seeds (Pros & Cons): <https://greenupside.com/advantages-and-disadvantages-of-hybrid-seeds/>
- [5] Monsanto sued small farmers to protect seed patents, 2013: <https://www.theguardian.com/environment/2013/feb/12/monsanto-sues-farmers-seed-patents>
- [6] WHO expert consultataions on GMO: https://www.who.int/foodsafety/areas_work/food-technology/consult/en/
- [7] FAO Statement on Biotechnology, 2020: <http://www.fao.org/biotech/fao-statement-on-biotechnology/en/>
- [8] Codex: <http://www.fao.org/fao-who-codexalimentarius/en/>
- [9] 2050, A third more mouths to feed, 2009: <http://www.fao.org/news/story/en/item/35571/icode/>
- [10] GMOs and our food: <http://sitn.hms.harvard.edu/signal-to-noise-special-edition-gmos-and-our-food/>
- [11] Beyond Agrobacterium-mediated transformation. 2018: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/29500561>
- [12] Genom editing of crops, a renewed oppotunity for food security, 2017: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5592977/>
- [13] Impact of genetically engineered maize on agronomic, environmental and toxicological traits: a meta analysis of 21 years of field data, 2018: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5814441/>
- [14] Statement by the AAAS Board of Directors On Labeling of Genetically Modified Foods, 2012: https://www.aaas.org/sites/default/files/AAAS_GM_statement.pdf
- [15] Biopesticides registration Action Document: https://www3.epa.gov/pesticides/chem_search/reg_actions/pip/bt_brad2/1-overview.pdf
- [16] Monograph on Glyphosate: <https://www.iarc.fr/featured-news/media-centre-iarc-news-glyphosate/>
- [17] Giraldo, P., Shinozuka, H., Spangenberg, G., Cogan, N., & Smith, K. (2019). Safety Assessment of Genetically Modified Feed: Is There Any Difference From Food?. Frontiers in Plant Science, 10, 1592.

- [18] Genetiği Değiştirilmiş Bitkilerin Biyolojik Çeşitliliğe Potansiyel Etkileri, 2019: https://www.researchgate.net/publication/332072561_Genetigi_Degistirilmis_Bitkilerin_Biyolojik_Cesitlige_Potansiyel_Etkileri
- [19] An overview of the last 10 years of genetically engineered crop safety research, 2013: <https://www.pps.net/cms/lib/OR01913224/Centricity/Domain/3337/peer%20reviewed%20meta%20study%20on%20GMOs%20copy.pdf>
- [20] Sustainable Agriculture: <https://www.nature.com/scitable/knowledge/library/sustainable-agriculture-23562787/>
- [21] ISAAA: <http://www.isaaa.org/>
- [22] Dünyada Gıda Güvenliği ve Beslenme Durumu Raporu, 2019 (tr/en): <http://www.fao.org/3/ca5249tr/ca5249tr.pdf> | <http://www.fao.org/3/ca5162en/ca5162en.pdf>
- [23] FAO stat: <http://www.fao.org/faostat/en/#home>
- [24] Gıda Tekelleri Emekçi Halkın Bilgilenme Hakkını Nasıl Engelliyor, 2019: <http://bilimveaydinlanma.org/content/images/pdf/rapor/gida-tekelleri-emekci-halkin-bilgilenme-hakmini-nasil-engelliyor.pdf>
- [25] Biyoyakıt politikalarının tarım sektörüne etkileri, 2010: http://www.surdurulebilirlikkalkinma.gov.tr/wp-content/uploads/2016/06/Biyoyakit_Politikalarinin_Tarim_Sektorune_Etkileri.pdf
- [26] 20 Years of GM soy in the Southern Cone of Latin America, 20 reasons for a definitive ban, 2017: <https://www.grain.org/en/article/5722-20-years-of-gm-soy-in-the-southern-cone-of-latin-america-20-reasons-for-a-definitive-ban>
- [27] Dünyada genetiği değiştirilmiş ürünler pazar yapısı ve sosyo-ekonomik değerlendirme, 2018: https://www.researchgate.net/publication/337974170_Dunyada_genetigi_degistirilmis_urunler_pazar_yapi_si_ve_sosyo-ekonomik_degerlendirme
- [28] Benbrook C., Genetically Engineered Crops and Pesticide Use in the United States: the First Nine Years, BioTech InfoNet, Technical Paper no:7, Oct. 2004.
- [29] Capitalism's Distortion of Biological Processes: <https://monthlyreview.org/2015/03/01/gmos-capitalisms-distortion-of-biological-processes>
- [30] Toprak kirliliği. Oysa kapitalistlerin hiç suçu yok, 2019: <http://bilimveaydinlanma.org/toprak-kirliligi/>
- [31] Who benefits from GM crops, 2009: https://www.foeeurope.org/sites/default/files/publications/foee_gmo_who_benefits_0209.pdf
- [32] Monsanto: https://en.wikipedia.org/wiki/Timeline_of_Monsanto
- [33] Tarım raporu: <http://bilimveaydinlanma.org/content/images/pdf/mdt/mdtc2s1/bir-serbest-donusum-hikayesi-turkiye-tarimi.pdf>
- [34] Tohumculuk Kanunu, 2006: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2006/11/20061108-1.htm>
- [35] Biyogüvenlik Kanunu, 2010: <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.5977.pdf>
- [36] Genetik yapısı değiştirilmiş organizmalar ve ürünlerine dair yönetmelik, 2010: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2010/08/20100813-4.htm>

TEK YANLI BAĞIMLILIK GDO

Ebru Oğuzhan Yeter-15 Mayıs 2022 Pazar-aydınlık

Prof. Dr. Mustafa Kaymakçı 'Tarım Bağımsızlıktır' adlı kitabında, tarımın dün ve bugün hakkında öylesine önemli bilgiler veriyor ki, bunları okudukça eğer hemen önlem almaz isek yarın bizleri nasıl bir tehlikenin beklediğini apaçık görebiliyoruz. GDO hakkındaki bazı bilgileri paylaşmak istiyorum.

GDO'lu ürünlerin üretilmesi ve tüketilmesi konusunda bilim insanları ikiye bölünmüş durumda. Bir kesim bunların insan ve hayvan sağlığına zarar vermediğini düşünürken, diğer bir kesim ise GDO'nun insanlık için yararsız hatta zararlı olduğunu düşünüyor.

GDO Hakkındaki İddialar

Özellikle çok tartışılan bir konu GDO hakkında şu bilgiler yer alıyor:

Genetik yapısı değiştirilmiş bitki ve hayvanlara transgenik bitki, ya da transgenik hayvan deniyor.

GDO'lu ürünlere dayalı tarım ağırlıklı olarak ABD, Kanada, Arjantin, Çin ve Hindistan'da yapılıyor.

GDO'lu ürünlerin başında mısır, soya, pamuk, domates, pirinç ve bazı balık türleri geliyor.

GDO'lu tohumları üretenlerle en büyük tarım ilaçlarını satan firmalar aynı.

Başta, Monsanto, Delta, Dupont, Syngenta, Bayer gibi firmalar hem GDO'lu tohum satışından, hem de tarım ilaçlarının satışından yüksek cirolara sahip firmalar.

Üçüncü dünya ülkelerinde bu firmaların bayiliğini yapan bilim insanları bile var.

GDO'lu tarımı önerenler verim artışını ön plana çıkarsalar da, bir çok bilim adamı bunun doğru olmadığını kanıtlamıştır.

GDO'lu tarım yapılan Arjantin'de yabancı ot ilacı kullanımını 14 kat artırmıştır.

GDO'lu tarım büyük işletmelerde yapılıyor. Bu işletmeler işçi tasarrufu nedeniyle bu tarımı tercih ediyorlar.

Tek Tip Tohumlar

Tohum üreten firmalar aynı zaman da tarım ilacı da sattıkları için GDO'lu üretimde hem hazır tohum hem de tarım ilaçları birlikte alınmak zorundadır. Çiftçiler bir şekilde bu şirketlere bağımlı duruma gelmektedir.

GDO'lu tarım yapan Arjantin ve Hindistan'da ne yazık ki çiftçiler köylerini terk etmiş, endüstriyel tarım çiftçinin görevini makinelerle yapmaya başlamıştır.

GDO'lu tohumlarla tarım yapılması, yerel çeşitlerin kullanımını azaltıyor.

Tek tip tohum kullanılması sonucu biyoçeşitlilik yok ediliyor.

GDO'lu tohumlar yerel tohumlara da bulaşıyor, bulaşma sonucunda ABD ve Kanada'da yaşanan örneklerde bazı şirketler tohum çalma suçlamasıyla çiftçileri mahkemeye bile verebiliyorlar.

GDO'lu endüstriyel tarım, dünya halklarının geleneksel beslenme alışkanlıklarını değiştiriyor.

GDO'lu ürünler insan sağlığına zararlı.

Bağışıklık sistemini çökertiyor.

Alerji, kısırlık, kanser, gibi bir çok sağlık sorununu yaratıyor.

Yakın dönemlerde yapılan bir çalışmada, yeni doğan bebeklerin göbek bağı hücrelerinde ot öldürücü ilaç olarak kullanılan bir ilacın kalıntılarının saptandığı açıklanmıştır.

GDO'lu tarım, çevre sağlığına büyük zararlar veriyor. GDO'lu bitkilerin kalıntılarındaki toksik maddeler suya ve toprağa geçiyor.

GDO'lu tohumlar hayvansal ortamlarda yararlı akraba türlerin yok olmasına ve yeni zararlı

türlerin oluşmasına neden olmaktadır.

GDO'lu tohumlar için geliştirilen ot öldürücüleri, otlar dışındaki bütün bitkileri öldürmektedir.

Tek Yanlı Bağımlılık

Kısacası GDO'lar tarımda verimliliği arttırmıyor, ilaç kullanımını azaltmıyor, tek yanlı bir bağımlılık yaratıyor ve istihdamı olumsuz etkiliyor. Aynı zamanda bioçeşitliliği yok ediyor.

İnsan ve çevre sağlığını da geriye dönülmez bir şekilde olumsuz olarak etkiliyor.

GDO'ları yaratan küresel kapitalizm, beslenme şeklimizi değiştirmek istiyor.

Böylece dünya da tek tip beslenen, onların istediği şekilde yaşayan, düşünen insan toplulukları oluşturmaya mı çalışıyorlar?

Kapitalizm dünyayı şekillendirme yolunda mı ilerliyor? Yol yakınken, bizi bekleyen tehlikeler apaçık önümüze serilmişken çevremizden başlayıp, toprağımıza, ağacımıza, çiçeğimize, böceğimize, suyumuzda en çok da tohumlarımıza sahip çıkalım. Çünkü, bir avuç tohum bir ömür bağımsızlıktır.

DO: YANITLANMAYAN SORULAR

Neşe Yılmaz - Gıda Mühendisi-Kızılcık Dergisi Mayıs-Haziran 2006-

<http://www.antimai.org/mkl/nykizilcik1.htm>

Son yılların en gözde tartışmalarından biri genetik olarak değişikliğe uğratılmış organizmalar üzerinedir. Kısa adıyla GMO ya da GDO (Genetically Modified Organisms-Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar), genetik müdahale yöntemleriyle genetik yapısına bitki, bakteri, virüs vb. herhangi bir başka canlıdan alınan gen veya genlerin aktarılmasıyla elde edilen yeni organizmalardır.

Ekimi en yaygın genetiği değiştirilmiş bitkiler soya, mısır, pamuk ve kanoladır. Tübitak verilerine göre, dünyada üretilen 72 milyon hektar soyanın %57.5'ini, 140 milyon hektar mısırın %11'ini, 34 milyon hektar pamuğun %21'ini ve 25 milyon hektar kanolanın da %14'ünü transgenik çeşitler oluşturmaktadır (Kefi, 2005). Bununla birlikte, buğday, ayçiçeği, pirinç, domates, patates, papaya ve yer fıstığı gibi ürünlerin de transgenik olarak üretildiği, muz, ahududu, çilek, kiraz, ananas, biber, kavun ve karpuzun da denemelerinin yapıldığı bilinmektedir (Ölçü, 2005).

GDO'lu bitki ekim alanlarını büyükten küçüğe sıralanacak olursa bu ülkeler; ABD, Arjantin, Kanada, Brezilya, Çin, Avustralya, Hindistan, Romanya, Uruguay, İspanya, Meksika, Filipinler, Kolombiya, Bulgaristan, Honduras, Almanya ve Endonezya'dır. 2004 yılında ise Almanya ve Bulgaristan'ın listeden silinip Paraguay'ın eklenmesiyle ülke sayısı 17'ye inmiştir. Genetiği değiştirilmiş gıdaların ticaretinin yaygınlaştığı 1996 yılında, bu bitkileri eken ülke sayısı 6 iken, bu sayı 2003 yılında 3 kat artışla 18'e çıkmıştır (Ölçü, 2005).

İsviçre, Tayland, Suudi Arabistan, Bolivya, Cezayir, Gana, Zambiya ve Gürcistan ise genetiği değiştirilmiş ürün yetiştiriciliğini yasaklayan ülkeler arasındadır. (Bloomberg, Warren Giles, 2006). İspanya, Avrupa ülkeleri içinde genetiği değiştirilmiş gıda ya da gıda bileşeni üretmeyen tek ülkedir (Gillis & Blustein, 2006).

Türkiye'de GDO'ların ekimi, dikimi, üretimi ve ithalatı kanunen tamamıyla yasaktır. Ancak, 2003 yılında Türkiye'nin yurt dışından satın aldığı tarım ürünlerine ve bu ürünleri aldığı ülkelere bakacak olursak, satın alınan 800 bin ton soyanın %90'ının ve 1.8 milyon ton mısırın da %80'inin ABD ve Arjantin kaynaklı olduğunu görürüz. ABD ve Arjantin'den elde edilen ürünlerin özellikle de mısır ve soyanın GDO olmama ihtimali oldukça düşüktür. Fakat,

Türkiye’de ne gümrüklerde ne de diğer bölgelerde GDO analizi yapabilecek alt yapıya sahip akredite bir laboratuvar olmadığından, ithal edilen ürünler kontrolsüz olarak sınırlarımızdan girmektedir. (Ölçü, 2005,)

Dikkat edilmesi gereken bir diğer önemli husus da, özellikle mısır ve soya gibi ürünlerin şekerlemeler, asitli içecekler, çocuk mamaları, sebze püreleri vb. birçok hazır gıda maddesinin içinde bulunduğudır. Mısırın 700, soyanın ise 900 çeşit gıda maddesi içinde kullanıldığı (Ölçü, 2005) düşünülürse transgenik gıdaların dolaylı tüketim miktarının önemi açıkça görülecektir.

GDO, oldukça tartışmalı bir teknolojidir ve somut etkilerinin görülebilmesi için uzun bir zamana ihtiyaç vardır. GDO sorunu aynı zamanda bir biyogüvenlik, biyoçeşitlilik, sağlıklı insan-hayvan-çevre ayrıca tekelleşme ve demokrasi sorunudur.

Biyogüvenlik sorunudur, çünkü, aktarılan gen kaynağından, genin aktarıldığı organizmaya istenen özelliklerin yanında istenmeyen özelliklerin de taşınması mümkündür. Kaldı ki transfer edilen genin sadece aktarıldığı organizmadaki bazı etkileri şimdiden görülebilir. Oysa transgenik ürünleri tüketen insan ve hayvan bünyesindeki etkiler oldukça komplekstir ve zaman içinde birikerek ve değişerek ortaya çıkacaktır. Ayrıca GDO’lar biyolojik olarak yayılabilir özelliktedir. Yani bitkilere tozlaşma döneminde böcek, rüzgar vb. etkenlerle taşınan polenler, GDO kaynaklı ise, yapısına girdiği normal özellikteki bitkinin de genetiğini değiştirmektedir. Bu kontrolsüz bir aktarım olduğu için de sonuçlarının ne olacağı kestirilemez. Bu etkileşimin şeker pancarı ve kanola bitkisinde çok daha kolay olduğu bilinmektedir. (Ölçü, 2005)

Biyoeçeşitlilik sorunudur, çünkü, bitkilere aktarılan gen ya da genler için herhangi bir kaynak kısıtlaması yoktur. Evrimsel olarak farklı noktalardaki canlılardan birinden diğerine aktarılan gen ya da genlerin, aktarıldığı organizmada çalışabilmesi için o organizmanın yapısal değişikliğe uğraması gerekmektedir. Bu değişikliğin zaman içinde mevcut türlerde meydana getirebileceği etki ya da etkiler bilinmemektedir. Ayrıca GDO ürünlerin tarımının yaygınlaşmasına bağlı olarak, tozlaşma vb. doğal ve kontrolsüz etkilerle, bir bitkiden diğerine aktarılan genlerin, bulunduğu bitkinin özelliklerini değiştirmesiyle birlikte mevcut türlerin de azalması ve hatta tek tipleşmesi de olasıdır.

İnsan sağlığı sorunudur, çünkü, alerjik, patolojik, toksikolojik ve kanserojenik etkileri henüz bilinmemektedir. GDO’lardaki genetik değişiklik, bitkinin kurak şartlara daha iyi uyum göstermesini sağlamak, bitkiyi böcek benzeri zararlılardan korumak, çeşitli nedenlerden ötürü oluşan bitki hastalıklarına ve antibiyotiğe karşı bitkiye dayanıklılık kazandırmak, o bitkiden üretilen gıdanın raf ömrünü uzatmak vb. amaçlarla yapılmaktadır. Tüm bu farklı amaçtaki etkilere sahip genlerin insan organizmasında meydana getirebileceği yararlı ya da zararlı etkiler ve bunların komplikasyonları henüz tanımlanmamıştır. Örneğin antibiyotiğe dirençli gene sahip gıda ile beslenmiş bir hastanın antibiyotik tedavisine cevap verip vermeyeceği ya da ne ölçüde cevap vereceği bilinmemektedir.

Bazı çevreler GDO’lu gıda tüketiminin pek çok hastalığın önemli etkenlerinden biri olduğunu ileri sürmektedir. Bunların başlıcaları, koroner kalp hastalıkları ve alzheimer olarak gösterilmektedir. Bu hastalık listesini diyabetten kronik kalp hastalığına, romatizmadan arterioskleroza kadar uzatmak mümkün. (Topal, 2005) İlginçtir ki Avrupa Birliği 1998’de hormonla muamele edilmiş sığır etleri ve ürünlerini kanser riski taşıdığı endişesiyle satın almayı reddettiğinde ABD ve Kanada tarafından 126 milyon dolar ödemeye mahkum

edilmiştir. Gerekçe ise AB'nin bu ürünleri tüketenlerin kanser olduğunu bilimsel olarak kanıtlanamamış olmasıdır (Bloomberg, Warren Giles, 2006). Aynı ülkeler şimdi de aslında bilimsel olarak imkansız olan bu gerekçeyi GDO'ları reddetmenin tek şartı olarak sunuyor. Çünkü biliyorlar ki kanser gibi hastalıklar yalnızca bir faktörden dolayı oluşmaz ve her zaman saklanacakları başka bir faktör bulmak mümkündür. Bununla birlikte bu hususta taraflı “bilim insanları”nın etkisi de tartışılabilir.

Hayvan sağlığı sorunudur, çünkü, GDO'ların zehrinden ölen böcekleri yiyen diğer hayvanlar da genetiği değiştirilmiş bu organizmalardan etkilenebilirler. Ayrıca polenlerin taşınmasına yardım eden canlılar bu olay sırasında bahsi geçen organizmaların “zararlı” etkilerinden nasiplerini alırlar. Bununla birlikte GDO bitkiler hayvan yemi olarak kullanılmak üzere de yetiştirildiğinden hayvanlar da doğrudan tüm risklere açıktır.

Unutulmamalıdır ki tabiat barındırdığı tüm canlı çeşitleriyle bir bütün olduğundan bir türün risk altında olması diğer türlerin de risk altında olması anlamına gelir.

Çevre sağlığı sorunudur, çünkü, kimyasallara olan bağımlılık artmaktadır. ABD, Arjantin ve Kanada gibi biyoteknoloji devleri her ne kadar “GDolar için daha az kimyasal kullanmak yeterli olacaktır” söylemiyle yola çıktılarsa da, ürettikleri GDO tohumlarını patentledikleri gibi bu organizmaların yetiştirilmesi sırasında kullanılacak kimyasalları üreten şirketleri de satın alarak çiftçiye “bu ilaçları kullanırsanız ürününüz asla zarar görmeyecektir” garantisini vermişlerdir. Yapılan araştırmalar, bu politikanın, GDO yetiştiren çiftçilerin ürüne zarar vermediği gerekçesiyle normal olarak kullandıklarından çok daha fazla miktarda kimyasal kullanmalarına neden olduğunu göstermiştir. Bundan başka, bitkinin hasadıyla birlikte toprağa karışan gen ve gen artıkları topraktaki mikroorganizma yapısını ve toprağın kimyasını bozmaktadır. Ayrıca GDoların savunma amaçlı ürettikleri toksinlere böcek ve diğer zararlıların ya da bulaşabileceği başka bir canlının direnç geliştirme ihtimali de unutulmamalıdır. Örneğin birkaç ay önce İngiltere’de yağlık tohum kolzada kullanılan bir gen dizisinin aynı tarlada yetişen yabani hardala bulaştığı tespit edildi. Bulaşan gen dizisi o kolzada ot ilacına dayanıklılık sağlayan bir gen dizisi. Yabani ot ilacı, yabani ota da bulaşırsa bu tehlike demektir. Çünkü bu durum o yabani otun artık daha güçlü ilaçlarla yok edilebileceği anlamına gelir (Bayram, 2006). Daha güçlü ilaç ya da daha fazla kimyasal ise daha fazla çevre kirliliği demektir.

Tekelleşme ve sosyo-ekonomik bir sorundur, çünkü, üretilen bitki tohumları patentlenmektedir. Monsanto, DuPont ve Syngenta Dow gibi biyoteknoloji devleri GDO ürün piyasasını ellerinde tutmaktadırlar. Pastanın en büyük dilimi ise (yaklaşık %90) Monsanto’ya aittir. Bu şirketler yalnızca tohumları patentlemekle kalmayıp, zirai mücadele ilacı üreten firmaları da satın almakta ve bu alanı da tekelleştirmektedirler. Ayrıca oluşturdıkları lobilerle hükümetler ve birebir çiftçilerle de anlaşmalar yaparak yalnızca daha fazla kar amacı güden taleplerinin karşılanmasını sağlamakta ve kendilerine bağımlı hale getirmektedirler.

En çarpıcı örneklerden birisi “Basmati” tohumudur. Ezelden beri Hindistan’a ait olan “Basmati” adındaki çeltik tohumunun patentini Texas’lı bir şirket almış ve adını “Texati” koymuştur. Hindistan’a ait olan bu çeltik artık Texas’lı bir şirketindir ve bu tohumu ekmek isteyenler artık bu yabancı şirketten satın almak zorundadırlar.

Bu konuya ilişkin son gelişme, geçtiğimiz günlerde (7 şubat 2006) yapılan toplantıda Dünya Ticaret Örgütü’nün, Avrupa Birliği ve 6 üye ülkesinin genetiği değiştirilmiş gıda ve ürünlerini kabul etmeyerek uluslararası ticaret yasalarını ihlal ettiğini açıklamasıdır. Bahsi geçen bu 6

ülke belli başlı bazı biyoteknolojik ürünler konusunda ulusal yasak getiren Avusturya, Fransa, Almanya, Yunanistan, İtalya ve Lüksemburg'tur (GİLLİS & BLUSTEİN , 2006).

Genetiği değiştirilmiş ürünler ilk olarak 1990'ların ortalarında ABD'de pazara girmiştir. Bugüne kadar geliştirilmiş olan transgenik ürünlerin büyük çoğunluğu ticari anlamda başarısızlığa uğramış olmakla birlikte Monsanto, Sygenta ve diğer tarımsal üretim yapan büyük şirketlerin geliştirdiği ürünler dikkate değer bir ticari başarı elde etmiştir. Amerika'nın aksine, Avrupa'da transgenik ürün fabrikasyonunda gelişmeler 1998'de başlamıştır. Ancak bundan önce ABD, Avrupa'ya her yıl tonlarca transgenik ürün satmıştır. Avrupa Birliği 1998'den 2004'e kadar olan altı yıllık süreçte yeni transgenik ürün alımı için gereken resmi izinleri durdurmuştur. Bahsi geçen altı ülke de Avrupa genelinde geniş yayılma alanına sahip bu tür ürünlere ulusal yasak getirmiştir. İşte Amerika ve müttefiklerinin DTÖ yasalarının yeni ürünler için dayatması son toplantıda gerçekleşmiş ve ABD, ulusal yasakların ancak sağlam bilimsel dayanaklarla konabileceği şartını dile getirmiştir. Sonuç olarak da toplantı ABD, Arjantin ve Kanada'nın AB'yi şikayetin haklı bulunması ve durumun bu üç büyük biyoteknoloji ülkesi lehine değiştirilmesi kararıyla sona ermiştir (GİLLİS &BLUSTEİN, 2006)

ABD "ticari yasa ihlali" konusunu ilk defa 2003'te, AB, üye ülkelerinde üretilecek ya da satılacak GDO'lu ürün çeşidi sayısını 18'de durdurduğu ve yeni çeşitler üzerinde GDO denemelerine karşı de facto bir moratoryumu başlattığı zaman dile getirmişti. Şimdi ise Avrupa, DTÖ'nün "yeni ürünler için lisans alınmasını engellemek üzere moratoryum ilan ederek uluslar arası ticaret kurallarını bozduğu" kararıyla, pazarına GDO ürünleri sokmak hususunda yeniden baskı altında (Miller & Kilman, 2006). AB 2004'te özellikle ABD'de yaygın olarak yetişen tatlı mısırın pazarına girmesini kabul etmesiyle moratoryumu sona erdirmişti. (Cage, 2006)

Ayrıca ABD, Avrupa'da genetiği değiştirilmiş ürünler ile ilgili yapılan çalışmaları çok yavaş olarak nitelemekte ve Avrupalı tüketicilerin bu tür ürünlerin ayırt edilmesi ve GDO olarak etiketlenmesi isteğinin de (biyoteknoloji şirketlerinin baskılarının da etkisiyle) "gereksiz" olduğunu bildirmektedir. (GİLLİS & BLUSTEİN 2006) Dikkate değer bir diğer konu da Amerikan ticaret heyetinin yeni onay istemlerinin GDO ÜRÜN ÜRETMEK DEĞİL, BU ÜRÜNLERİ İTHAL ETMEK doğrultusunda olmasıdır. (POLLACK, 2006)

Avrupa'nın karar karşısında vereceği tepki oldukça önemlidir. Zira alınan karar, en son yasal yayımlanma sürecine kadar değiştirilmez ise AB üye ülkelerinde, Asya ve Afrika'nın DTÖ'ye üye bir çok ülkesinde hatta Amerika'nın bazı ülkelerinde bile genetiği değiştirilmiş ürünlerin kabul edilmesine yönelik bir silah olarak kullanılabilir. Sonuç ABD'de, 2003 yılında Bush yönetimini bu konuda baskılamış olan ve hala aynı amacı güden bazı pro-biyoteknoloji grupları tarafından sevinçle karşılandı. Çiftlik sahipleri ve biyoteknoloji avukatları bu kararın, transgenik ürünler konusunda Avrupa'nın direncini kıracağını ve daha da önemlisi dünya çapında oluşan anti-biyo teknoloji yaklaşımını yumuşatacağını umuyorlar. (GİLLİS & BLUSTEİN 2006) Ulusal mısır üreticileri başkanı Leon Corzine, DTÖ kararı için "bu dünyaya Avrupa'nın yanlış olduğunu anlatan net bir mesajdır" dedi ve ekledi : "moratoryumun bir sonucu olarak Avrupa'ya yapılan ihracatlarda her yıl 300 milyon dolar kaybediliyor." (POLLACK, 2006) Karara, yasalasmadan itiraz edilebilir. Aksi taktirde sadece partilerin temyize gitme hakkı vardır. Avrupa kararı görmezden gelebilir ve ABD'ye yaptığı bazı ihracatlarda misilleme gümrük tarifeleri uygulayabilir. 1990'ların sonunda ABD'nin Ticaret Örgütündeki davayı kazanmasına rağmen, Avrupa hala hormonla muamele edilmiş sığır eti ve ürünlerini pazarına sokmamaktadır (POLLACK, 2006).

Washington'un, Avrupa pazarını GDO'ya açma çabası hala sürüyor. Çünkü biyoteknoloji şirketleri bir gün Batı Avrupa'nın kendileri için büyük bir pazar olabileceğini düşünüyorlar. Son on yılda Amerikan çiftçisinin arazilerini doyuran Monsanto, DuPont ve DowChemical gibi şirketlerin tohumlarını pazarlamak için yeni bölgelere ihtiyacı var ve Avrupa onlar için henüz el atılmamış en büyük pazar niteliğinde. Çünkü Avrupa Birliği üretimi altındaki 98 milyon hektar ekilebilir arazinin yetiştirdiği GDO ürün toplamı, tüm dünyada üretilen GDO ürünlerin %1'inden az.(Bloomberg& GİLES, 2006). Geçen yıl dünya genelinde çiftçiler, çalıştıkları araziye genetiği değiştirilmiş tohum ekimi karşılığında 2.2 milyar dolar prim aldılar (MİLLER & KİLMAN, 2006). Ayrıca GDO'lu tohumlar hem Avrupa'ya hem de diğer ülkelere kaçak olarak sokulmaya devam ediyor. Monsanto şu anda Türkiye'de ücretsiz olarak tohum dağıtıyor ve bunu özellikle ova bölgelerde yapıyor ki yayılımı ve çapraz kaçıışları daha fazla olsun. İnternette yayımlanan bir habere göre Antalya Havalimanında tesadüfen yapılan bavul aramalarından birinde her birinde yaklaşık 1000 adet domates tohumu olan 700 paket ele geçirilmiştir (Gürakan, 2005).

Avrupalı tüketiciler genetiği değiştirilmiş ürünler konusunda oldukça hassaslar. Avrupalı market zincirlerinin çoğu, genetiği değiştirilmiş bileşenler içeren gıda maddelerini stoklamayı reddediyor. Avrupalı tüketiciler, üreticilerden bu tür bileşenlere sahip gıda ürünlerinin mutlak suretle özel olarak etiketlenmesini talep ediyorlar. 1990'larda, dioxin'li tavuklar, öldürücü beyin hastalığına sebep olan sığır etleri gibi gıda güvenliği skandallarıyla çok canı yanan Avrupalıların, Avrupalı bilim insanlarına güveni oldukça azalmış, Amerikalılara ise hemen hemen hiç kalmamıştır (GİLLİS & BLUSTEİN, 2006). Açlıktan insanları ölen Afrikalı ülkelerin (Zambia) yöneticileri bile ABD'nin genetiği değiştirilmiş ürünlerden oluşan gıda yardımlarına itiraz etmişler, "normal gıda" talebinde ısrar etmişlerdir. Ancak ABD'li yetkililerden aldıkları yanıt açık ve sert olmuştur: "dilencilerin seçme hakkı olamaz!" (ÖLÇÜ, 2005). Afrikalılar ise bunun üzerine 8 Şubat Çarşamba günü GDO gıdalara karşı durmaya yemin etmiştir. (Lusaka, SCHACİNDA, 2006) Washington'daki Ralph Nader tarafından kurulan tüketici grupları bilgi ağının bir parçası olan Global Ticareti İzleme Bürosu (global trade watch) yöneticisi Lori Wallach Dünya Ticaret Örgütü kararı sonucu ortaya çıkan bu durumu "geriletici ve yozlaştırıcı" olarak tanımlamış ve DTÖ'yü "dünyanın geri kalanına da, tüketici isteklerini ve bu tüketicilerin seçtiği yasal temsilcilerin sözlerini hiçe sayarak Frankeştayn gıdaları tüketmeye zorlamak"la suçlamıştır (GİLLİS & BLUSTEİN, 2006).

DTÖ'nün bu kararı Birleşmiş Milletlerin gıda güvenliği konulu Cartagena Protokolünde tartışıldı ve bilimsel kesinliği olmayan GDO ürünlere karşı tedbirli olma kararı çıktı. BM'ye üye 131 ülkenin bir çoğu aynı zamanda DTÖ üyesi de olduğundan ortada ulusal ve bölgesel bir karmaşa var (IATP,2006).

Demokrasi sorunudur, çünkü, DTÖ'nün bu kararı hükümetleri ve bunların temsil ettikleri milletleri kendileri için neyin güvenli olduğu kararını vermekten yoksun bırakmaktadır. Ayrıca tüketiciler mevcut etiketleme politikaları yüzünden ne tükettiklerini bilme hakkından mahrum bırakılmakta ve riskleri tam olarak belirlenmemiş bu organizmaların bünyelerinde yaratması olası tüm rahatsızlıklara bilinçdışı bir şekilde maruz kalmaktadırlar.

Sonuç olarak, GDO yeni ve kapsamlı etkileri olan bir teknolojidir ve risklerinin bilimsel olarak belirlenebilmesi için zamana ihtiyaç vardır. Burada sorulması gereken temel soru dünyanın bu ürünlere ihtiyacı olup olmadığıdır. GDO ilk olarak kaliteli ve ucuz gıda üretimi, dünyadaki açlığın önlenmesi, çevre kirliliğinin azaltılması ve gıdaları genetik olarak vitaminlerle takviye ederek beslenme yetersizliklerine çözüm bulmak vb gibi güzel söylemlerle ortaya çıkmıştır. Şu anki duruma bakılırsa GDO için vaat edilen hiçbir sav

gerçekleşmemiştir. GDO ürünler kesinlikle daha kaliteli ya da daha ucuz değildir. Bu tür ürünler, piyasaya yerleşene kadar bir pazarlama tekniği olarak diğerlerinden daha ucuza satılabilir, ancak tüketimin artması, üretimin artmasına ve aynı zamanda patent hakkı dolayısıyla dayatılan bağımlılığın da artmasına neden olacağından bu ürünlerin sonrasında da aynı ucuzlukta olacağını ummak oldukça iyimser bir tutumdur. Çevre kirliliğini azaltmak bir yana çevre kirlenmesine katkıda bulunmuştur. En büyük GDO üreticileri olan ABD, Arjantin ve Kanada'nın açlarının sayısında bir azalma olmadığı istatistiklerde gayet açıktır. A vitamini yetersiz beslenmeye (ve buna bağlı körlük oluşumuna) çözüm olarak üretilen genetiği değiştirilmiş çeltiğin bir aldatmaca olduğu beslenme uzmanları tarafından açıkça deklare edilmiştir. Şöyle ki, vücuda alındığında A vitaminine dönüşen yani A vitaminin pro- vitamini olan beta-karoten adlı maddeyi bünyesinde üretecek gene sahip çeltik üretilmiş ve buna "altın çeltik" denmiştir. Ancak göz ardı edilen önemli bir gerçek vardır, beta-karotenin A vitamini dönüşebilmesi için vücutta belli oranlarda yağ, protein ve çinko bulunması gerekmektedir. Zaten yetersiz olarak beslenen bir insanın vücudunda bu bileşenlerin gerekli oranlarda bulunma ihtimali oldukça düşüktür.(ÖLÇÜ,2005) Oysa günlük olarak alınması gereken A vitamini miktarı belli başlı sebzelerden, yumurtadan veya belli miktarda süttten kolaylıkla karşılanabilir.

GDO bilimsel açıdan da oldukça önemli bir teknolojidir ve teknolojinin karşısında olmak elbette ki düşünülemez. Ancak burada teknolojinin hangi amaçlar ya da gereklilikler doğrultusunda kullanılacağı, kullanımının hayati riskler taşıyıp taşıyamaması ya da hangi durumlarda taşıdığı, insani ve etik değerler açısından ne kadar doğru olup olmadığı da tartışılmalıdır. Unutulmamalıdır ki milyonlarca insanın doğrudan ya da dolaylı olarak ölümüne sebep olan atom bombası da önemli bir teknolojidir. GDO teknolojisi savunulan tüm olumlu kriterlere sahip olabilir, ancak bunun görülebilmesi için uzun bir zamana ve tarafsız araştırma sonuçlarına ihtiyaç vardır.

Türkiye'nin 11 bin, Avrupa kıtasında ise 14 bin bitki türü bulunmaktadır (ÖLÇÜ, 200)
Dünyada mevcut doğal zenginlikler bir kısmı yok edilmesine rağmen oldukça doyurucudur.

FAO tarafından da ifade edildiği üzere açlığın nedeni, ne yetersiz tarım arazileri ne de yetersiz üretimdir, asıl sorun, üretilen ürünlerin adil pay edilememesinden kaynaklanmaktadır. Buna etki eden en önemli faktörler ise politik ve finansal nedenlerdir.

Kaynakça

1-Dr. Servet KEFİ, Tarım ve Mühendislik TMMOB Ziraat Mühendisleri Yayın Organı Sayı : 72, Sayfa 24, 2005

2- ÖLÇÜ, TMMOB Yayın Organı, Nisan 2005, Sayfa 112,113,114,117,119

3-Bloomberg, Warren GİLES, 08,02,06

4-Washington Post, Justin GİLLİS & Paul BLUSTEİN, 08,02,06

5-Tarım ve Mühendislik TMMOB Ziraat Mühendisleri Yayın Organı Sayı : 72, 2005, Prof. Dr. Şeminur Topal, Sayfa 11

6-Mebruke BAYRAM, GDO'ya Hayır Platformu, 26,03,06 BİRGÜN

7-Associated Press, Sam CAGE, 08,02,06

8-New York Times, Andrew POLLACK, 08,02,06

9-Wall Street Journal, Scott MILLER & Scott KILMAN, 08,02,06

10-Tarım ve Mühendislik TMMOB Ziraat Mühendisleri Yayın Organı Sayı : 72, 2005, Doç. Dr. Candan Gürakan, Sayfa 27

11-REUTERS, Lusaka, Shapi SCHACINDA, 08,02,06

12-IATP Tarım ve Ticaret Politikaları Kuruluşu Halkla İlişkiler Yöneticisi
Ben LILLISTON, 07,02,06 blilliston@iatp.org

MAİ VE KÜRESELLEŞME KARŞITI ÇALIŞMA GRUBU GATS: SU, TİCARETİ YAPILABİLEN DEĞERLİ BİR METADIR.

Henry Heyneardhi-Jakarta Post-Endonezya-13 Kasım 2002-
<http://www.antimai.org/mkyy/sumakale.htm>

Dünya nüfusunun yalnızca %5'i suyu ulusötesi şirketlerden satın aldığı halde, şirketlerin su satışından elde ettiği yıllık gelirler daha şimdiden petrol gelirlerinin yarısına ulaşmış durumda. İşte bu muazzam karlılık potansiyeli ulusötesi şirketlerin suyu DTÖ-GATS anlaşması üzerinden ticarileştirme çabalarını meşrulaştırıyor. Fortune dergisinin Mayıs 2000 sayısında su endüstrisinin küresel trendi ile ilgili olarak şu tasvir yapılmıştı: "20. yüzyılda Petrol, devletler ve şirketler için ne ifade ettiyse, 21. yüzyılda da ulusların varlık düzeyini belirleyecek, değerli bir meta olan SU aynı değerde olacaktır." Aynı tarihte uzmanların su endüstrisi için yaptıkları yıllık gelir tahminleri ise 400 milyar \$ ile petrol gelirlerinin %40'ı ya da dünya ilaç sanayiinin üçte biri düzeyindeydi. Ancak, dikkat edilmesi gereken ve ayır edici özelliğe sahip olan en önemli husus, suyun satışından elde edilen bu devasa gelirin dünya nüfusunun yalnızca %5'inden sağlandığı gerçeği. 1998 yılında, bu kez Dünya Bankası'nca hazırlanan bir raporda ise su piyasasının 800 milyar \$'a yükselmesinin beklendiği açıklandı. Fakat DB, geçen yıl su piyasasının büyüme hedefini revize ettiklerini ve yeni tahminlerin 1 trilyon \$'ı aştığını açıkladı. Fortune'un ilk 500 şirket listesinde yer alan dünyanın en büyük su şirketlerinden ilk dördü RWE, Vivendi, Suez-Lyonnaise ve Enron. Bunlardan Vivendi ile Suez-Lyonnaise ise piyasanın liderleri. Vivendi'nin dünyada toplam 110 milyon müşterisi bulunuyor ve şirketin bu müşterilerden yıllık bazda elde ettiği gelir 13 milyar Euro'nun üzerinde. Diğer dünya devi Suez-Lyonnaise ise yalnızca su ticaretinden yılda 10 milyar Euro'dan fazla kazanıyor. Dünyanın en büyük ulusötesi kimya şirketlerinin başında gelen Monsanto da su piyasası ile yakından ilgileniyor ve halen zaten yeterli suyu bulmakta sıkıntı çeken Hindistan ve Meksika'yı ilk başlangıç kaynakları olarak gözüne kestirmiş durumda. Her ne kadar bu şirketler dünya su piyasasında birbirleriyle kıyasıya bir rekabet içinde olsalar da, hepsinin ortak bir hedefi bulunuyor: Su'nun dünyada serbest olarak ticari bir meta gibi sirküle edilmesi için gerekli hukuki zemini hazırlamak. Bu şirketler, "Su'yu satışa çıkaralım ve piyasayı kendi işleyişine terk edelim" demekteler. İşte bu hedefin gerçekleşmesini sağlayacak yegane araç ta DTÖ içinde yeniden ele alınan GATS Anlaşması görüşmeleri. Bu anlamda, GATS içinde Su'nun da tıpkı eğitim, sağlık, enerji, bankacılık, ulaşım, turizm v.b. gibi bir meta kategorisine alınması hedefleniyor. GATS anlaşması, anlaşma kapsamındaki

bütün alanlarda ayrımcılığı yasaklıyor ve bu yasaklama sırasında insan hakları, sosyal normlar ya da çevre standartları gibi toplumsal “mazeretler” bile geçerli kabul edilmiyor. Anlaşmanın yatay hükümlerinden birine göre, eğer ülkeniz herhangi bir ülkenin yatırımcısına faaliyet izni vermişse, tüm ülkelerin yatırımcılarını aynı haktan yararlandırmak zorundasınız. Bu hüküm, şu anda koruma altında olan kamusal hizmet alanları da dahil olmak üzere bütün hizmet sektörleri için geçerli. Su özelinde bakacak olursak, GATS’a göre bütün ülkeler pazarlarını su tacirlerine açmak zorunda olacaklar. Eğer su çıkarımı ve dağıtımını hala kamunun elindeyse, GATS’a göre bu hizmetin derhal özelleştirilmesi ve su hizmetlerinin özel şirketlere devredilmesi gerekecek. GATS savunucuları, suyun ticarileşmesinin zengin-yoksul ayırt etmeksizin herkesin işine yarayacağını savunmaktalar. Fakat sayıları giderek artan demokratik kitle örgütleri de yaklaşan tehlikenin tamamen farkındalar ve toplumları suyun geleceği ve genelde GATS hakkında uyarmak için yoğun bir çaba sarf ediyorlar. Su’nun ticarileşmesi yalnız sermayeye yeni kaynaklar aktarılması açısından değil aynı zamanda yaşamsal bir madde olan suyun kar amacı yüzünden bir tehdit haline gelmesi bakımından da son derece büyük bir sorun olarak ortada duruyor. Bir diğer mesele de yaşamsal değeri olan su’nun demokratik süreçleri yok sayarak, halkların olurlarını almaksızın metalaştırılması. Bizler, DTÖ ve GATS gibi yapılarının kabul edilemez, anti demokratik olduklarını tekrarlarlarken, piyasa yanlıları DTÖ’de seçilmiş hükümetlerin görev yaptığını söylüyor. Oysa, örneğin GATS anlaşmasının dünyadaki en güçlü birkaç hükümet tarafından ve kapalı kapılar ardında görüşüldüğünü ve diğer pek çok hükümete de “ya bu anlaşmayı imzalarsın, ya da dünya ticaret sisteminden dışlanırsın” dendiğini artık bütün dünya biliyor.

BAYER DÜNYANIN EN BÜYÜK GDO'LU TOHUM ÜRETİCİSİ OLDU

14 Eylül 2016- <https://t24.com.tr/>

Alman kimyacılık tröstü Bayer, Amerikan biyoteknoloji devi Monsanto'yu 66 milyar dolara satın alıyor.

Merkezi Almanya'nın Leverkusen kentinde bulunan Alman kimyacılık tröstü Bayer'in Amerikan biyoteknoloji holdingi Monsanto'yu satın alması kesinleşti. İki şirket arasında aylarca süren pazarlıktan sonra Bayer, Amerikan şirketinin hisselerine yaptığı fiyat teklifini bir kez daha artırmıştı.

İmzalanan birleşme anlaşmasına göre Bayer, Monsanto'nun beher hisse senedine nakit 128 dolar ödeyecek. Böylece Alman şirketi tarihindeki en büyük yatırımını ABD'de yapmış olacak ve Monsanto hissedarlarına toplam 66 milyar dolar ödeyecek.

Aynı zamanda en pahalı şirket alımı yapan Alman kuruluşu unvanını da alan Bayer böylece dünyanın bir numaralı zirai kimyacılık şirketi de oluyor. Bayer mayıs ayında faaliyetleri

tartışmalara yol açan biyoteknoloji devini devralmayı planladığını duyurmuş ve teklifini kademeli olarak artırmıştı.

Şirket yönetiminden yapılan açıklamada Monsanto ile birleşmesinin Bayer'e tarım sektöründe ağırlık kazandırdığı ve muazzam büyüme potansiyeli bulunan bu sektördeki payını büyütmesine yardımcı olacağı belirtildi. Bayer Monsanto'ya ödeyeceği bedelin bir kısmını sermaye artırımla karşılayacak. Satışa Monsanto hissedarlarının ve yetkili kartelleşmeyi önleme dairelerinin onay vermesi gerekiyor. Devir işlemlerinin 2017 sonuna kadar tamamlanmış olacağı tahmin ediliyor.

Onay çıkarsa bir dünya tarımcılık devi doğacak

Kartel dairesinin satışa onay vermemesi durumunda Bayer, Amerikan şirketine 2 milyar dolar tazminat ödeyecek. Monsanto genetiği değiştirilmiş ürünleri (GDO) yüzünden eleştirilmekteydi ve Monsanto tarafından pazarlanan Glyphosat marka tarım ilacının insanda kansere yol açabileceği saptanmıştı.

Bayer Yönetim Kurulu Başkanı Werner Baumann, dünya nüfusunun artmasının ve iklim değişikliğinin tarım endüstrisinin önemini artırdığını ve 2050 yılına kadar dünya nüfusunun üç milyar artacağını söyledi. Baumann iklimin ısınmasının tarım üzerindeki etkilerine de çare bulmak zorunda olduklarını belirtti.

Monsanto biyoteknolojideki kadar dijital tarımcılıktaki liderliğiyle de en kârlı şirketler arasına girmişti. Önümüzdeki yıllarda tohumluk ve tarım ilaçları piyasalarında yoğun rekabet olması bekleniyor. Son olarak Amerikan makamları İsviçreli zirai kimyacılık holdingi Syngenta'nın Çin kamu kuruluşu ChemChina tarafından satın alınmasına yeşil ışık yakmıştı. 10 ay kadar önce de Dow Chemical ve Dupont şirketlerinin birleşme hazırlığı yaptığı öğrenilmişti.

AVRUPALI YAŞAM SAVUNUCULARI TEPKİLİ: TOHUMDA VE TARIM İLACINDA GDO'LU ÜRÜN KULLANMAYIN

07.03.2018-<https://www.birgun.net/>

Alman kimya ve ilaç şirketi Bayer'in, genetiği değiştirilmiş tohum ve tarım ilaçları üreticisi Amerikan Monsanto şirketini satın almak istemesi tepkiye sebep oldu. Yaşam savunucuları şirket önünde eylem yaptı.

Alman kimya ve ilaç şirketi Bayer'in, genetiği değiştirilmiş tohum ve tarım ilaçları üreticisi Amerikan Monsanto şirketini satın almak istemesi Avrupalı vatandaşları endişelendiriyor. Avrupalı çevreciler Bayer Monsanto anlaşmasının iptalini istiyor.

Genetiği değiştirilmiş tohumların ve tarım kimyasallarının Avrupa sınırlarına girmesini istemeyen sivil toplum örgütleri Fransa'nın Lyon şehrinde Bayer'in binası önünde eylem yaptı.

Çevreciler, "Bugün kamu sağlığı, biyolojik çeşitlilik ve ayrıca çiftçiler için savaşıyoruz. Tarım ilaçlarına, kimyasallara ve endüstriyle mücadele ediyoruz. Elbette çiftçilere karşı değiliz" dedi.

Monsanto şirketi ise mısır, soya fasulyesi, pamuk, buğday ve şeker kamışı gibi genetiğiyle

oynanmış tohum ürünleri ve pestisit adlı haşere ilacı üretimiyle tanınıyor.

Avrupa Birliği yetkileriye söz konusu anlaşmanın onaylanması için belirlenen tarihi sürekli erteliyor. Uzmanlar araştırma için 12 Mart'a kadar ek süre istedi. Avrupa Komisyonu bu dev satın alımı onaylarsa küresel tohum ve tarım ilacı üretiminin yaklaşık yüzde 30'u Bayer'in eline geçmiş olacak.

AB Komisyonu'ndan onay bekleniyor

Bayer, Amerikan Monsanto şirketini Eylül 2016'da 66 milyar Dolara satın aldığını duyurmuştu. Ancak firmanın Avrupa'da faaliyete geçebilmesi için Avrupa Komisyonu'ndan onay alması gerekiyor. 2017 sonunda bitmesi beklenen araştırmalar son olarak 12 Mart 2018'e kadar ertelenmişti.

GDO kullanımı yaygın

ABD'de genetiği değiştirilmiş organizmalarla (GDO) tarımsal üretim oldukça yaygın. Ancak Alman Bayer'in Monsanto'yu satın alarak bu tartışmalı teknolojiyi Avrupa kıtasında yaygınlaştırmayı hedeflemesi çevrecilerin tepkisini çekiyor.

Bayer ise dünya nüfusunun 2050'ye kadar üçte bir oranında artacağını öngörülüğünü hatırlatıyor ve küresel gıda ihtiyacının karşılanması için yeni teknolojilerin kullanılması gerektiğini savunuyor.

'BAYER MONSANTO'YU ALDI, BİZE NE BUNDAN' DEMEYİN

İsmet Berkan-Eylül 15, 2016-hurriyet

Buradan nereye doğru evrileceğimizi büyük ölçüde bu yıllarda alacağımız kararlarla kendimiz belirleyeceğiz. Çok iyi bir yere de gidebiliriz; bulunduğumuz yerden çok gerilere de düşebiliriz.

Bize bu değişim imkânını sağlayan şey, tarımdan geçinmekte olan nüfusun toplam nüfus içindeki payının çok ama çok azalması. TÜİK'e göre Türkiye'de nüfusun yüzde 92'den fazlası şehir ve ilçe merkezlerinde yaşıyor.

Zaten batıdan doğuya Anadolu'nun dört bir yanında yapılacak basit bir gözlem bu gerçeği doğruluyor: Köyler boşalmış durumda, pek çok köyde artık neredeyse yaşayan kalmamış.

Oysa, ülkemizin ekilebilir toprakları (bir miktar azalsa da) hâlâ çok büyük ve artık bu toprak üzerinde yaşayan insanları besleyebilir, hatta onların Anadolu'nun binlerce yıllık tarihinde ilk defa tarımdan sermaye biriktirmesine bile yardımcı olabilir.

İşte yapacağımız tercihler bunu sağlayacak mı, sağlamayacak mı; önümüzdeki dönemin önemli sınav alanlarından biri bu.

Öte yandan tarım alanında dünyada, başta da dünyanın en büyük üreticilerinden Amerika'da büyük değişimler yaşanıyor.

Son birkaç yıldır ABD'de özellikle mısır ve soya üretiminde ciddi fazlalık var, bu da bu ürünlerin fiyatını düşürüyor. Fiyatlar düşerken, bu ürünler için tohum fiyatları ise ciddi biçimde artıyor.

O yüzden önce büyük tohum üreticileri Dow ve DuPont birleşme kararı aldılar. Merkezi İsviçre’de olan dünyanın en büyük tarım kimyasalları üreticilerinden biri olan Syngenta, Çinli bir devlet şirketi tarafından satın alındı. Ve son olarak dün, dünyanın en büyük tarım ilacı üreticilerinden olan Bayer, tohum alanında dünyanın en büyüklerinden meşhur Monsanto’yu 56 milyar dolara satın aldı. (Bayer ayrıca Monsanto’nun piyasaya borcu olan 10 milyar doları da ödeyecek, yani bu alım Alman şirketine 66 milyar dolara gelecek toplamda.)

Gördüğünüz gibi tohum ve tarım ilacı konusunda zaten oligopol konumunda olan büyük şirketler birbirlerini satın alarak daha da büyük oligopoller, hatta monopoller oluşturuyor dünyada. Rekabeti zaten düşük olan tohum ve gübre/tarım ilacı piyasasında fiyatların düşmeyeceğini, daha da artacağını şimdiden varsayabiliriz.

Türkiye, tarımda yaşayan nüfusu büyük bir hızla azalırken tarımsal üretimini arttırmayı başardı. Tarım ürünleri ihracatımız 2002’deki 4 milyar dolarlık seviyesinden bugün 15 milyar dolara geldi. Ama aynı dönemde ithalatımız da, 3.9 milyar dolardan 17.6 milyar dolara yükseldi.

Tarımda dışa bağımlılıktan, ithalattan tamamen kurtulmak mümkün de değil, doğru da değil ama yine de kendi kendine yeterli ve hatta fazla üretme konusunda ciddi çaba içinde olmalıyız.

Ancak tarımın temel girdisini oluşturan unsurların başlıcaları, tohum, gübre ve tarım ilacı konusunda Türkiye’nin bir şeyler yapması gerek; özellikle tohum ve gübre ithalatımızı azaltıp bu dev şirketlere bağımlılığımızı düşürmeliyiz.

Öte yandan tarım arazilerinin insansızlaşması, bir bölümü yurtdışı kaynaklı büyük sermayenin bu arazilerde üretime talip olması anlamına gelebilir, bu konuda da bir stratejimiz olmalı. Kendi toprağımızda başkasının işçisi olmak hoş bir durum değil.

Meşhur GDO Konusu...

BAYER tarafından göz kamaştırıcı bir rakama satın alınan Monsanto, genetiği değiştirilmiş tohumlar konusunda Amerikan menşeli Dow ve DuPont’la birlikte en büyük üretici ve patent sahibi şirketlerden biri.

Mevcut komplo teorisi, Bayer ve onun gibi birkaç kimya şirketinin tarım ilacı piyasasını kaptırmamak için uzun yıllardır GDO karşıtı kampanyalara destek verdiğini söyler.

Şimdi Bayer, dünyanın en büyük GDO şirketlerinden birini aldığına göre acaba Avrupa’nın (ve bu arada Türkiye’nin de) GDO konusundaki tutumu yumuşar mı?

Yaşarsak hep birlikte göreceğiz...

BAYER’İN SATIN ALMA PLANINA AB ENGELİ

Deutsche Welle Türkçe-Ağustos 23, 2017-hurriyet

AB Komisyonu, Alman kimyacılık tröstü Bayer'in Amerikan biyoteknoloji holdingi Monsanto'yu satın alma planına karşı çekince bildirdi. Plan rekabet ilkeleri açısından mercek altına alınacak.

AVRUPA Komisyonu, Alman kimya devi Bayer'in Amerikan biyoteknoloji holdingi Monsanto'yu satın alma planları karşısında çekince belirterek, birleşmenin sektördeki rekabete olası etkilerini daha ayrıntılı bir şekilde inceleme kararı aldı. AB Komisyonu'nun rekabetten sorumlu üyesi Margrethe Vestager, Bayer ve Monsanto'nun birleşmesinin bazı alanlarda rekabeti zayıflatacağından endişe edildiğini açıkladı. Komisyon bu devralma süreci sonucunda haşere ilaçları alanında, özellikle sebze, kolza ve pamuğu kapsayan tohumculukta, ayrıca bitkilerin ebatları ya da haşaratlar ve hastalıklara karşı dirençlerini gösteren tarımsal niteliklerine ilişkin rekabette sınırlama getireceğinden endişe ettiğini bildirdi.

Rakip İşletmeleri Zorlar

AB Komisyonu ayrıca Bayer ile Monsanto'nun haşere ilaçlarını ve tohumlukları dijital tarım teknolojilerini kullanarak tek elde toplamasının ve çiftçilerin ihtiyacına uygun danışma hizmeti vermelerinin bu alandaki rakip işletmelerin çiftçilere ulaşmalarını zorlaştıracağı görüşünü de savunuyor.

Avrupa Komisyonu'nun rekabetten sorumlu üyesi Margrethe Vestager "Zirai tohumların ve haşere ilaçlarının hem çiftçiler hem de tüketici açısından çok önemli olduğuna dikkat çekti ve "Çiftçilerin yeni ürünlere, yüksek kaliteye ulaşabilmeleri ve ürünleri rekabet etmeye elverişli fiyatlara satın alabilmeleri için bizim bu piyasalarda sağlam bir rekabet ortamını garanti etmemiz gerekli" diye konuştu.

Satın Alırsa 66 Milyar Dolar Ödeyecek

Almanya'nın Leverkusen kentindeki kimyacılık tröstü Bayer, Amerikan biyoteknoloji holdingi Monsanto'yu yaklaşık 66 milyar dolara satın alarak tarım ilaçları ve tohumculuk sektöründe dünyanın en büyüğü olmayı hedefliyor. AB Komisyonu ise bu satın alma prosedürünü daha detaylı incelemek istediğini açıkladı. Komisyonun inceleme çalışmaları ve bu konuda vereceği nihai karar için 8 Ocak 2018'e kadar zamanı bulunuyor.

Bayer, AB Komisyonu'nun geniş çaplı inceleme yapacağı açıklamasına, planın devasa hacmi nedeniyle böyle bir tepkiyi zaten beklediği yanıtını verdi ve devralma işlemlerini bu yılın sonuna kadar sonuçlandırmakta kararlı olduğunu duyurdu.

Bayer ve Monsanto Temmuz ayının sonunda AB Komisyonu'nun çekincelerini gidermek üzere bazı tavizlerde bulunmuşlardı. Ancak AB Komisyonu yapılan açıklamaların "ciddi kuşku" gidermede etkili olamadığını bildirmişti.

Çevreciler Tekelleşmeye Karşı

Bu arada çevre kuruluşları da piyasada tekelleşmeye gidileceği endişesiyle iki holdingin birleşmesinin yasaklanmasını talep ediyorlar. Dünya Doğayı Koruma Vakfı (WWF) AB Komisyonu'nun bu yöndeki girişimini temkinli bir iyimserlikle karşıladığını belirterek, "Küresel gıda teminatı gibi geleceği ilgilendiren önemli bir konuda münferit holdinglerin piyasaya aşırı derecede hakim olmasına ve gücü tek elde toplamalarına izin verilmemesi gerektiği" görüşünü savundu.

BAYER MONSANTO'DAN GELEN YÜKÜMLÜLÜKLERİN GİDERİLMESİ İÇİN 12 MİLYAR DOLAR HARCAYACAK

25 Haziran 2020 Perşembe-www.bloomberght.com/

Alman kimya devi Bayer, Monsanto'nun satın alınmasıyla birlikte gelen yükümlülükler dolayısıyla 12 milyar dolar harcamayı planlıyor.

Bayer AG, Monsanto Co.'nun alınmasıyla devraldığı sorunları çözüme kavuşturma yönünde önemli bir adım attı. Alman kimya devi ABD'deki davaların çözüme kavuşması ve ileride oluşabilecek hak iddialarının giderilmesi için 12 milyar dolardan fazla harcamayı kabul etti.

Tüm hukuki ihtilafların çözülmesi için 11 milyar dolardan fazla para harcama planı yapan Bayer, Çarşamba günü açıklamasına göre, yaygın şekilde kullanılan zararlı bitki ilacı Roundup'tan kaynaklı 95 binin üzerindeki hak talebine ilişkin uzlaşmaya vardı.

Ayrıca Bayer zehirli çevre kirliliği iddialarına yönelik uzlaşmaya varmak için 820 milyon dolar ödeyecek ve dikamba bitki ilacından dolayı ekinleri zarar gören çiftçilere 400 milyon dolar ödeme yapacak.

Uzlaşmalar, Bayer'in 2018'de Monsanto'nun 63 milyar dolara alımıyla birlikte gelen riskleri çözüme kavuşturmuş olacak. Şirketin en büyük yükümlülüğü olan Roundup iddiaları ABD'de büyük bir davanın kaybedilmesi sonrasında artışa geçerken, şirketin piyasa değerinden onlarca milyar dolar silindi.

Bayer'in CEO'su Werner Baumann, hukuki engellerin çözülmesine öncelik veriyor.

MONSANTO...

16 Eylül 2016 Cuma-İrfan Donat-bloomberght.com/

Tarım sektörü uluslararası arenada büyük bir **çarşışmaya** sahne oluyor.

Alman ilaç ve kimya devi **Bayer**, ABD'li tohum ve tarım ilacı üreticisi **Monsanto**'yu 66 milyar dolara satın aldı.

Aylardır süren müzakereler sonucu ilk teklif olan 62 milyar doları reddeden biyoteknoloji devi Monsanto, 69 milyar doların **altındaki** tekliflere sıcak bakmıyordu ancak son pazarlıkta 66 milyar dolar ile orta yol bulunmuş oldu.

Hisse başına 128 dolar ödeyen Bayer böylece **dünyanın en büyük biyoteknoloji, tohum, ilaç üreticisi** konumuna geldi. Bu satın almayla **küresel tohum** ve **tarım ilacı** üretiminin yüzde 25'i Bayer'in eline geçmiş oluyor. Pazarın da yaklaşık yüzde 30'una hakim konuma geliyor.

Bayer, geçen yıl toplan 51 milyar dolarlık satış gerçekleştirirken, bunun yüzde 30'luk kısmı **tarım** bölümünden geldi. Monsanto'nun geçen yılki satış rakamı ise 15 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti.

Son aylarda buna benzer hamleleri sektörün diğer oyuncularını arasında da gördük ve bu gidişle görmeye devam edeceğiz.

Hatırlayacağınız üzere **Çinli ChemChina**, daha önce Monsanto'nun satın alma teklifini reddeden İsviçreli tohum ve tarım ilacı şirketi **Syngenta**'yı 43 milyar dolara satın alırken, **Dow**

Chemicals ve **DuPont** şirketleri de 130 milyar dolarlık bir birleşme konusunda hissedarların onayını aldı. Hafta başında da Kanadalı gübre devleri **Agrium** ve **Potash Corporation** birleşme kararı aldı. 21 milyar dolarlık yıllık gelire sahip iki şirketin birleşmesi ile 36 milyar dolarlık bir değerin ortaya çıkacağı hesaplanıyor.

İşin özü '**gıda güvenliği**' konusu '**gıda hakimiyeti**' savaşına dönüşmüş durumda.

Tohum, pestisit, kimyasal gübre ve biyoteknoloji sektöründe küresel pazar hacmi çok büyük olmasına karşın pastadan en büyük payı alan 'etkin' oyuncu sayısı iki elin parmağını geçmeyecek kadar az. Yani tam bir **oligopol yapı**dan bahsetmek mümkün.

Monsanto, Dupont, Syngenta, BASF, Bayer ve Dow Chemical şirketleri sektörde '**6 dev**' olarak nitelendiriliyor. Genetiği Değiştirilmiş Organizma (GDO) ve **endüstriyel tarım** konusu gündeme geldiğinde akla ilk gelen şirketler bunlar. Özellikle de Monsanto... Bahsettiğimiz **oligopol yapı** son dönemdeki birleşme ve satın almalarla iyice daralıyor ve **monopol** bir yapıya doğru gidiyor.

O yüzden bu şirketlere ve sektöre aslında bir bütün olarak bakmak lazım. Yani konu sadece tohum değil. Puzzle parçaları arasında tohumun yanı sıra **zirai ilaçlar, kimyasal gübreler ve biyoteknoloji endüstrisi** ile **tarım makine ve ekipman sanayisi** de var.

Peki ne kadarlık bir piyasadan bahsediyoruz?

Söz konusu şirketler tarım sektöründeki girdiler açısından stratejik önemde olan 4 ana kolu deyim yerindeyse kontrol altında tutuyor.

Bunlar tohum, tarım ilaçları, kimyasal gübre ve çiftlik ekipmanları. Bahsedilen 4 ana kolun yıllık küresel pazar hacmi ise **385 milyar doları** aşıyor.

Bunu biraz daha açalım...

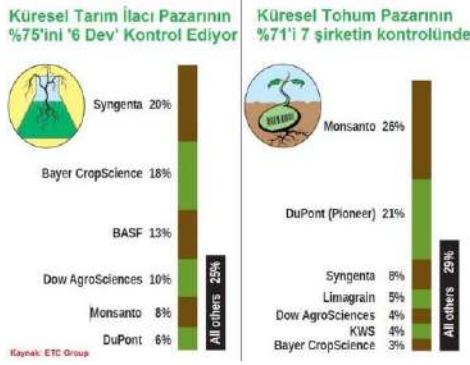
ETC Group'un Aralık 2015'e ait raporuna göre 6 şirketin domine ettiği ticarete konu **küresel tohum pazarının** büyüklüğü **40 milyar doları** bulurken, **tarım ilaçları pazarı 55 milyar dolar** seviyesinde. **Tarım makine ve ekipmanlarının 116 milyar dolarlık** pazara sahip olduğu sektörde, **kimyasal gübre pazarının** yıllık hacmi de **175 milyar doları** buluyor.

Her ne kadar bu rakamların toplamı 385 milyar dolarlık bir pazarı ortaya çıkarsa da rapordaki söz konusu rakamların 2013 yılı değerleri olduğunu hatırlatmakta fayda var. Bugün itibarıyla söz konusu pazar hacminin çok daha yukarılarda olduğunu tahmin etmek güç değil.

Verileri biraz daha somutlaştırmak açısından şu bilgileri de paylaşmakta fayda var.

Bahsettiğimiz 6 şirket küresel tarım kimyasalları piyasasının yaklaşık yüzde 75-80'ini kontrol ediyor. Ticarete konu tohum piyasasının yüzde 65'e yakını elinde bulunduran 6 şirket kontrolündeki oligopol yapı, tohum ve tarım ilaçlarına yönelik özel şirket Ar-Ge piyasasının da yaklaşık yüzde 75'ine hakim konumda.

Bu noktada ETC Group'un raporunda yer alan **tarım ekonomistlerinin** uyarısı dikkat çekici. 4 şirket, piyasanın yüzde 40'tan fazlasını kontrol ediyorsa ortaya rekabet engelleyici ve inovasyonu kısıtlayıcı bir yapı ortaya çıkıyor. Ancak ticari tohum, tarım kimyasalları ve tarım ekipmanları sektöründe sadece 3 şirket pazarın yüzde ellisinden fazlasına hakim konumda. Yani piyasada **adil ve rekabetçi** bir ortamdan bahsetmek mümkün değil..

Oldukça güçlü **lobiye** sahip olan bu şirketler, **ülkelerin iç tarım politikalarını etkilerken** uluslararası düzeydeki **ticaret ve tarım anlaşmalarında** da başrolü oynuyor. Buna da en somut örnek olarak **ABD ile Avrupa** arasında devam eden **Transatlantik Ticaret ve Yatırım Ortaklığı (TTIP)** anlaşmasını göstermek mümkün.

Şu gerçek ile yüzleşmek gerek.

Dünyanın hangi bölgesine bakarsak bakalım Monsanto benzeri şirketlerin büyüdüğü bir pazarda **küçük aile işletmesi** ya da üreticilerinin para kazanması, tarımda kalabilmesi çok zor. Çünkü bu şirketlerin tarıma bakış açısı büyük ölçekli endüstriyel şirket odaklı. Bu da aile işletmesi olarak tanımlayabileceğimiz çiftçi ve üreticilerin güçsüzleşmesi, yoksullaşarak **tarımdan kopma sürecini** hızlandırıyor.

O yüzden Bayer'in Monsanto'yu satın almasını herhangi bir şirket **birleşme-satın alması** olarak görmek eksik ve yanlış olur.

BBC'ye konuşan **Warwick Üniversitesi İşletme Fakültesi'nden John Colley**, "Bayer'in tarım sektöründe **'Frankenstein'**ın canavarı' olarak anılan Monsanto'yu satın alması sonucu sunulan **tohum çeşitliliğinin azalacağını** ve **fiyatların yükseleceğini** öngörüyor. Colley, Monsanto'nun piyasa değerinin yüzde 45 üzerinden bir fiyattan satın alındığını ifade ederek yatırımın makul hale gelebilmesi için tohum fiyatlarında artışın kaçınılmaz olduğunu söylüyor.

Bu konu çok uzun ve derin..

GDO, tohum, kimyasal gübre ve tarım ilacı sektörüne yönelik gelişmeleri yakından izlemeye ve yazmaya devam edeceğiz.

MONSANTO'YA 289 MİLYON DOLARLIK TAZMİNAT CEZASI

Winally-13 Ağustos 2018-<https://www.winally.com/2018/08/monsantoya-289-milyon-dolarlik-tazminat-cezasi/>

Tarım ilaçları üreten Monsanto şirketinin yabancı otları yok etmek için kullanılan ilaçlarındaki glifosat maddesi nedeniyle kan kanserine yakalandığı gerekçesiyle şirkete dava açan bir Amerikalı bir çiftçi, mahkemece haklı bulundu. Monsanto 289 milyon dolar tazminat ödemeye mahkum edildi.

Bloomberght'nin haberine göre ABD merkezli tarımsal biyoteknoloji şirketi Monsanto, 289 milyon dolar tazminat ödemeye mahkum edildi.

California eyaletinde Monsanto şirketinin yabancı otları yok etmek için kullanılan ilaçlarındaki glifosat maddesi nedeniyle kan kanserine yakalandığı gerekçesiyle şirkete dava açan 46 yaşındaki Dewayne Johnson, mahkemece haklı bulundu.

Bayer şirketi tarafından 66 milyar dolara satın alınan ve glifosatın kansere yol açmadığını savunan Monsanto sözcüsü Scott Partridge, glifosat maddesi ile kanser arasında bir ilişki olmadığını savunarak, temyize başvuracaklarını belirtti.

İlaç hakkında ABD'de açılmış 5 binden fazla dava bulunurken, söz konusu kararın diğer davalara emsal oluşturacağı belirtiliyor.

Bilindiği üzere tarım ilacı Roundup Türkiye'de de satılıyor.

BAYER MONSANTO'YU NEDEN ALDI?

<https://www.sunaydemircan.com/single-post/2016/10/11/bayer-monsantoyu-neden-ald%C4%B1>

Malum, Bayer Monsanto'yu satın aldı.

Hani, hepimizin dostu, dünyanın en 'masum' hapi Aspirin'i üreten, Alman kimya devi Bayer var ya?

Adı kötünün kötüsüne çıkmış, mahallenin affedersiniz şeyi durumundaki, "GDO'cu şeytan" Monsanto'yu satın aldı.

Hem de 66 milyar ABD doları verip aldı.

Artık Monsanto adı yeryüzünden silinecek.

Sen şurada iki paralık sucuk ekmek için sekiz saat düşün, adam şak bastı 66 milyarı, kaptı şeytanı.

Çok para, Türkiye'nin yıllık ihracatı 140 milyar dolar.

Düşün işte.

Bayer böylece, tüm dünyada tohum üretiminin %35'ini ele geçirdi.

Daha da önemlisi, Monsanto'nun elindeki biyoteknoloji altyapısını aldı.

Monsanto kimdir, ne yapar?

Bilmeyenler için söyleyelim, bu arkadaşlar GDO denilen, genetiği değiştirilmiş organizma üretme konusunda çok bitirimler. Özellikle, mısır, soya, pamuk gibi endüstriyel bitkilerin, genetik müdahale yapılmış tohumlarını üretiyorlar.

Dünyayı açlıktan kurtaracaklar.

Yaaa... Siz ne sanmıştınız?

Her yerde "masumiyet" rüzgarları esiyor.

Gıda alamayacak kadar yoksul olanlara, bedava tohum...

Değil tabii, tam tersi onların ellerindeki yerel tohumların da patentlerini alıp, çiftçileri şirketin ürettiği tohumlara mahkum ediyorlar.

Ne avantajı var GDO'lu tohumun?

Üretim aşamasında bazı kolaylıklar getiriyor (-muş) gibi, mesela tohumu ektin, bitki çıktı ama onunla birlikte bir sürü yabancı bitki de çıkıyor tarlada. Onları istemiyorsun. Ne gerek var, senin bitkinin suyunu, besinini tüketecek, zaman gelip senin ürününü boğup, öldürecekler hatta. Bunun için çapa yapıyorsun, yine çıkıyor, yine çapa ... Ya da, seçici herbisit dedikleri kimyasallar var, senin bitkiyi öldürmüyor ama bazı bitkileri öldürüyor. Bu da yeterli değil, yine tarlanda yabancı ot oluyor.

"Yabancı" dediğin şeyi kopartıp atmak kolay mı?

İnsanlığın "medeniyet" tarihi bununla geçti.

Monsanto'nun geliştirdiği Roundup adında bir kimyasal var. Roundup bir total herbisit. Yani, toprağın üstüne püskürtüyorsun bu mereti, ne kadar canlı bitki varsa, öte aleme transfer ediliyor.

Hopppaaaa...!

Nasıl mı? İçinde bitkilerdeki (ve bazı bakterilerdeki) biyolojik süreçleri durdurarak. Bitkilerdeki gelişmeyi engelleyen glyphosate adında bir basit molekül var.

Monsanto'daki abiler bir tohum üretti, adına "Roundup ready" dediler. Yani, o ot katilini toprağa püskürtüyorsun, bitki adına ne varsa ölüyor, ama senin Monsanto'dan aldığın GDO'lu bitki sapasağlam ayakta.

Nasıl?

Asrın kerameti, hay mübarek...

Dünyaya tepeden attın, sadece seçilmişler sağ kaldı, diğerleri tahtalı köy.

"Allah korusun" diyelim demesine de, öjenik hareketin ardında bu fikir vardı zamanında. Bir ABD & Alman ortak yapımı.

Neyse, dedikoduyu bırakıp, konumuza dönelim, ne demiştik?

Haa...! Roundup ready attın toprağa, yeşilin kökü kazındı.

Böylece mısırı, pamuğu, soyayı çapa yapacağım, tarlayı yabancı otlardan arındıracağım diye uğraşmıyorsun, artık toprağın tüm suyu ve besini senin ektiğin tohumdan çıkan ürüne ait.

Buradan hareketle, “GDO’lu tohumun verimi yüksek” diyorlar.

Bu sihirli Roundup ‘ilacı’nın etkili maddesi glyphosate pek hayra alamet bir ‘şey’ değil. İddialar o ki, bu mendebur kansere yol açıyor. Dünya Sağlık Örgütü’nün bir yan kurumu olan Uluslararası Kanseri Araştırmaları Kurumu (IARC) herbisitlerde kullanılan glyphosate maddesinin büyük olasılıkla kansere yol açtığını açıklıyor[1]. Glyphosate konusunda Avrupa’da yasaklanması üzerine ciddi direniş var.

AB, büyük tartışmalardan sonra, kullanım izinlerini bir süre daha uzattı.

İş burada bitmiyor tabii, bir süre sonra kurbanlar (tarladaki yabancı otlar) Roundup ile üstlerine sıkılan glyphosate miktarına alışıyorlar ve çiftçinin yüzüne güle güle “adım Thomas, glyphosate bana komaz” gibi, yerel sululuklar yapıyorlar, ki ayıp...!

Bu defa şirket, glyphosate içeriğini artırıyor. Bir süre sonra, ‘yabaniler’ o miktara da bağıklık sağlıyorlar... “Bak şimdi öldün namussuz ot” dalaşında, papazı bulanlar, glyphosate biriktirmiş bitkilerle beslenen tavuklar, sığırlar, topraklar, insanlar ve o toprakta yaşayan diğer canlılar, topraktan sızan sular, suların gittiği yerlerde bulunanlar oluyor.

Peki ne oldu geçen sürede?

Kısa sürede tarım alanlarındaki yabancı bitki alemi Roundup’a karşı bağıklık kazandı, satışlar düşer gibi oldu, yeni kimyasallar çıktı, ama Monsanto da bu arada cebini doldurdu.

Diyorlar ki, sadece 2015 yılında 4.7 milyar dolarlık herbisit sattı (büyük bölümü Roundup), bunun 1.9 milyarı karmış.

Neyse, geçelim bu konuları, konunun özüne daha yaklaşamadık bile, güya “evimizin meleği Bayer, ne demeye aldı bu şeytanı?” üzerine laflayacaktık.

Sahi, Bayer’in melekliği nereden geliyor?

Haydi gelin, dalalım dedikodu havuzuna.

IG Farben’i duydunuz mu?

Duymadınız!

IG Farben, 1925 yılında kurulmuş bir Alman kimya devi.

Zamanın en büyüğü. Çok çok büyük, öyle böyle değil, çok ...

Bütün kimya devleri birleşip kurdular.

1938 yılında 218.000 çalışanı vardı, hesap et gerisini.

Almanya'dan sonra IG Farben US de kuruldu Amerika'da.

Hızla, dünya çapında bir kartel oldular.

İlk antibiyotiği onlar buldu. Ünlü kimyagerleri Otto Bayer poliüretan sentezini keşfetti, keşfetti de ne oldu? Esnek veya esnemeyen köpükler, süngerler, sert plastik malzemeler, yataklar, ayakkabı tabanların, prezervatifler ve daha neler neler hayatımıza giriverdi.

Düşünsene, adamların şirketinde, kısa sürede en az dört Nobel ödüllü bilim insanı çıktı.

Bu arkadaşlar tarım kimyasalları, fotoğraf filmleri, beşeri ilaçlar ve bir sürü farklı ürün ürettiler.

Ama nereye kadar? Prezervatif üret üret, nereye kadar?

Zaten o günlerde, bu malzemeye ihtiyaç da yok.

Baktılar olacak gibi değil, “abi bu işte deli para varmış” diye gaza gelip, Zyklon-B gazı işine girdiler.

O günlerde Naziler, işe yarayan Yahudileri madenlerde köle yaparak öğütüyor, kalanlar da kamplarda öte tarafa havale.

Ama nasıl?

Toplu ölüm kolay iş değil.

Binlerce insan var karşında, arkası da katar katar geliyor.

Kurşuna dizensen, infazcılar toptan kafayı yer.

Düşünsene, ne kadar sapık ruhlu katil olsan da kolay değil, günde binlerce insanı, tüfekte pata küte öldüüüüü, öldüüüüü, öldüüüüürrr ...

Bunları bir odaya istif edip, karbondioksit versen, hem pahalı, hem garantisi yok.

Zyklon B gibisi yok. Hem ucuz, hem hızlı etkili... Bir sıkıyorsun, pısssss.... ortalık tertemiz.

IG Farben yetişir Nazilerin yardımına ve sayısız insan, o kamplarda zyklon-b ile can verir.

IG Farben'in kurucusu şirketlerden biri BASF, diğeri Bayer (her birinin hisseleri %27.4).

Diyeceksin, “bu nasıl melek?” Eee, Azrail’de melek değil mi?

IG Farben, ayrıca kauçuk ve kömür işletmelerinde savaş tutsaklarını köle olarak da çalıştırır. Kauçuk konusu tam bir trajedi, hiç girmeyelim, çıkamayız.

Savaş bitince IG Farben'in ABD ayağıyla ilgili belgeler yok edilmiş, eh haliyle[2].

Şirket yöneticileri Nürnberg mahkemesinde yargılanırlar ama onların davası hızla sonlanır, ceza alan yöneticiler en fazla iki yıl sonra serbest kalır, çünkü savaş sonrası Almanya dosttur ve yeni düşman komünistlerdir, onlara karşı Alman kimya sanayine ihtiyaç olacaktır.

IG Fargen yöneticilerinden olan ve Nürnberg mahkemelerinde yargılanan ve ceza alan Wilhelm Mann ve Heinrich Hörlein, savaş sonrası (1950) yeni kurulan Bayer AG'nin yönetim kurulu üyeleri olurlar.

Savaş yıllarında, Bayer'in kimyacıları bir yandan Aspirin üretirken, bir yandan da organofosfat bileşiklerinin son derece güçlü bir zehir olduğunu keşfederler. Bu keşif onlara savaşlarda kullanılan sinir gazlarını (serin, soman, tabun gibi) üretme fırsatı verir. "Ee biz ürettik birileri de tüketir" herhalde diyerek, ürünlerini piyasaya çıkartırlar. Bayer'de işler büyüdükçe büyür. Gün gelir Güney Afrika'da Amerikan kimya devi Dow ile birlikte dünyanın en büyük krom madenlerini işletirler; gün gelir eroini keşfedip üretirler; gün gelir Kongo Cumhuriyeti ve Ruanda'da koltan (kolumbit) madenleri üzerinde çevrilen oyunlara ve bunun sonucunda milyonlarca kişinin ölmesinde rol oynarlar. Vietnam savaşında kullanılan ünlü pestisit agent orange'ı da mı Bayer üretti yoksa?

Yok, o kadar değil, onu Bayer'in krom işindeki ortağı Dow Kimya üretti.

Dow da çok çalıştı, nerede savaş, orada bunlar. Bir yandan hardal gazı, bir yandan napalm bombası, bir yandan tarım ilacı.

ABD ordusu eski napalmları yetersiz bulunca, Dow Kimyayı tatlı bir dille uyarır. Dow daha güçlü napalm bombaları imal eder. Böylelikle piyasanın gurur kaynağı napalm-b ortaya çıkar. Özelliği, müthiş sıcaklık oluşturup ne var, ne yok bir çırpıda yakıp kavurmasıdır.

Ha, unutmadan, Dow ile birlikte Vietnam'da ABD ordusunun kullandığı agent orange'ı üreten diğer firma da Monsanto dur.

Yaaa, bizimkiler o zamanlardan iş başındaydılar, sen onları mısır tohumu üreterek işe başladılar san. Daha da geçmişe bakarsan, Monsanto'nun ilk üretimlerinden biri Aspirin. Bakın sen şu işe! Monsanto, 1917'de Bayer'den izin alıp başlamış Aspirin üretmeye. Bakmışlar Aspirin satıp zengin olunmuyor, onlar da Bayer'in yolunu izleyip II. Dünya Savaşı sırasında askeri amaçlı kimyasal üretmeye karar vermişler. Roket yakıtlarında kullanılan sentetik kauçukla başlayıp, TNT ve Vietnam'a atılan agent orange'a kadar bir dizi sempatik şey üretmişler, insanlık ve barış için tabii.

Sonra, aradan yıllar geçti, savaşlar biçim değiştirdi, bu iki kafadar tohum üretimine girdiler, bir de tarım için kullanılan pestisitlerin üretimine.

Amaç, dünya aç kalmasın. Sizin anlayacağınız, insanlık ülküsü hiç eksik olmadı kalplerinden.

Biri Aspirin üretiyor, biri mısır.

Aspirinin dolgu maddesi ne? Mısır nişastası.

Daldan dala atlıyoruz ama, hani belki merak edenler olmuştur, “bu Dow ne hallerde?” diye. Dünya kimya sanayindeki devlerden biri olan Dow Kimya bu günlerde DuPont ile birleşiyor. 130 milyar ABD Doları tutarında bir birleşme bu. (DuPont evlerimizde kullandığımız, mutfakların en şahane malzemesi teflon tava-tencerenin üreticisi, tefloncu yani arkadaşlar. Altı teflon, üstü pilav... O da masum. Masumiyet adına, sırf barış için DuPont, ABD’nin Japonlara attıkları atom bombasını üretti).

Bu yukarıda adı geçen ‘saygıdeğer’ kuruluşlar, Bayer, Monsanto, Dow, DuPont’a, bir de Syngenta ve BASF eklendi mi olurlar mahşerin altı belalıdır.

GDO’mu?

Akla bu isimlerden başkası gelmez.

Endüstriyel gıda üretimi mi?

Yine bunlar.

Tarımsal kimyasallar mı?

Başka isim yok.

Ortak özellikleri, geçmişte kitle imha silahları üretmişlikleridir.

Bu şirketler küresel tarımı ellerinde tutuyorlar şimdi. (tarımsal kimyasalların %80’i, tohum üretiminin de %65’i, ARGE tümüyle bunlarda).

Buralara kadar gelmiş, eyyy sabır abidesi okur, “ne demeye satın aldı Bayer, Monsanto’yu?” gibi anlamlı soruyu, şimdi sorabiliriz.

Sence neden?

Dünya gıda üretimini ele geçirmek için mi?

Hiç sanmıyorum.

Gıda devri bence sona erdi. Gıda üretimi karlı ve stratejik olma özelliğini yitirdi. Zenginlerin tüketerek bitiremeyecekleri kadar gıdaları var. Orta halli milletlerin de, eh işte.

Gıdaya ulaşamayanlar, yoksullar. Onların paraları da yok, kaynakları da. Yoksul olanlar için ne şirketler ilaç üretiyorlar, ne tohum, ne de teknoloji. Çünkü, onları sürdürülebilir soymak mümkün değil. Ne yapabilirsin ki? Ellerinden toprakları almaya kalktılar Afrikalıların, pişman olup geri verdiler bir kaç yıl önce. Pazara uzak, işçi yok, yan sanayi yok, teknolojik altyapı yok.

Gıda üreterek para kazanmak, dünya hakimi olmak devri bitti kısaca. Şimdi biyoteknoloji devri başlıyor. Medikal biyoteknoloji, endüstriyel biyoteknoloji ve agro biyoteknoloji olarak üçe ayrılıyor ki, her üç başlık Bayer’in varoluş amacı ile bire bir örtüşüyor.

Medikal biyoteknoloji ile aşılar, hedefe kitlenen yeni antibiyotikler, doku kültürleri, kök hücre uygulamaları, gen aktarımları ile kalıtsal bozukluklara müdahale veya bozukluğu olmayanlara müdahale...

Genlerle oynamak tehlikeli ancak kabul etmek gerekiyor ki, aynı zamanda heyecan verici de. Hele de, mısır, fasulye üretmekle kıyaslandığında, gelecek için çok farklı bir evrimsel sıçrama hamleleri planları yaptırır insanlara.

Sen buna bir de endüstriyel biyoteknoloji ile açılacak enerji konusunu ekle, bir de robot teknolojisi ve yapay zeka. Şimdi, başarabilirsen, bu açılan kapıdan bir 100 yıl sonrası dünyanın halini çizmeye çalış.

O zaman Bayer neden Monsanto'yu satın aldı?

Bence, Bayer Monsanto'nun teknoloji altyapısına sahip olmak istedi, bir de ABD'yi bu alanda zayıflatmak.

Geçenlerde biri söylüyordu, “dünya savaşları hep Anglo Sakson toplulukları ile Almanlar arasında çıkmıştır” diye. Böyle bir beklenti mi var? Yeni dünya savaşı, yine İngiltere + ABD ile Almanya + Rusya arasında çıkacak diye?

Bu gibi cümleler dedikodunun ileri boyutları, lakin Almanya'nın bir dünya devi olmak yolunda dolu dizgin ilerlediğini de kabul etmek gerekiyor. AB'nin tek patronu oldu (İngiltere bu yüzden mi çekildi?).

Savaş çıkar mı bilmem, “çıkmasın” diyelim. Benim düşüncem şu ki, tüm bu hamleler insanın evrimsel olarak ulaşacağı yerlere dair bir öngörü üstüne yapılıyor. Bu arkadaşlar paralarını nereye harcıyor? Al işte, geleceğin yönü çıktı önüne. Bir zamanlar barut, zehirli gaz, bomba imal ettiler, gördük ki cephelede savaşlar devri başladı. Sonra, tohum ve herbisit işine girdiler, gördük ki, devasa gıda üretimi gündeme geldi. Şimdi, konumuz biyoteknoloji.

İlle savaş senaryosu gerekiyorsa, senaryonun araçlarını biyoteknoloji üstünden üretmenizde yarar var.

Haa... unutmadan, biyoteknoloji ile yapay zeka elele düşünülecek, sakın unutmayalım.

[1] [http://www.thelancet.com/journals/lanonc/issue/vol16no5/PIIS1470-2045\(15\)X7178-6](http://www.thelancet.com/journals/lanonc/issue/vol16no5/PIIS1470-2045(15)X7178-6)

[2] http://reformed-theology.org/html/books/wall_street/chapter_02.htm

BAYER ZİRAİ TARIM İLACI NEDENİYLE MAHKUM EDİLDİ

10.08.2021-<https://www.dw.com/tr/bayer-zirai-tar%C4%B1m-ilac%C4%B1-nedeniyle-bir-kez-daha-mahkum-edildi/a-58819602>

Alman kimya devi Bayer, Türkiye'de de satılan glifosat içeren ilacının kansere yol açtığı gerekçesiyle açılan davada 86 milyon dolar tazminata mahkum edildi.

Alman kimya ve ilaç devi Bayer, 2018 yılında satın aldığı Monsanto'nun glifosat içeren, Türkiye'de de satılan Roundup isimli zirai tarım ilacının kansere neden olduğu gerekçesi ile açılan bir davayı daha kaybetti. San Francisco'daki mahkeme, kanser olmalarının nedeninin

Roundup ilacı olduğunu savunan çifti haklı bularak şirketi 86 milyon dolar tazminata mahkum etti. Bu, Bayer'in aynı konuya ilişkin kaybettiği üçüncü dava. Şirket, yüksek mahkemeye başvurmayı planlıyor.

Bayer, 2020 yılının Şubat ayında söz konusu davalara ilişkin açıklama yapmış, "davacıların iddialarını destekleyecek bir kanıt olmadığını" söylemişti. Mahkemenin son kararını da anlayamadığını belirten şirket, "Mahkemenin kararını anlayamıyoruz, hiçbir kanıtla ya da hiçbir ilgili kanunla desteklenmiyor" ifadelerini kullandı. Seçenekleri değerlendirdiğini belirtilen şirket, glifosatın güvenliğine sonuna kadar inandıklarını açıkladı. Bayer bilimsel araştırmaların ve yetkili merciler tarafından verilen onayların glifosatın güvenli olduğunu gösterdiğini savunuyor. Ancak yapılan başka araştırmalar, glifosatın kansere yol açabildiğini ortaya koyuyor.

Fotoğraf: Oliver Berg/dpa/picture alliance

Bayer, 2018 yılında Monsanto'yu 63 milyar dolara satın almasının ardından, glifosat davalarıyla karşılaşmıştı. Bayer, şimdiye kadar yabancı otlara karşı kullanılan glifosat maddesinin kansere yol açtığı gerekçesiyle hakkında açılan davalar için oluşturduğu 11 milyar dolarlık bütçeye kısa süre önce 4,5 milyar dolar daha eklemişti.

2019 yılında mahkeme, kanser olan davacılar Alberta ve Alva Pilliod çiftine 2 milyar dolar ödenmesini hükmetmişti. Daha sonra bu miktar 86 milyon dolara indirildi.

dpa, rtr / AI, BK - © Deutsche Welle Türkçe

ABD'DE MAHKEME BAYER'İN 2 MİLYAR DOLARLIK PLANINI REDDETTİ

26.05.2021-----<https://www.dw.com/tr/abdde-mahkeme-bayerin-2-milyar-dolarlik-plan%C4%B1n%C4%B1-reddetti/a-57676890>

Bayer'in glifosat etken maddesi nedeniyle kansere yol açtığı iddia edilen Roundup ile ilgili ABD'de toplu dava açılmasını engellemek için mahkemeye önerdiği 2 milyar dolarlık plan reddedildi.

Alman kimya ve ilaç devi Bayer'e, 2018 yılında satın aldığı Monsanto'nun glifosat içeren, Türkiye'de de satılan Roundup isimli zirai tarım ilacının kansere neden olduğu gerekçesi ile açılan davalar devam ederken ilginç bir gelişme yaşandı.

ABD'de bir yargıç Bayer'in Roundup isimli tarım ilacının kanser yaptığına dair iddialarla ilgili toplu dava açılmasını engellemek için önerdiği 2 milyar dolarlık planı reddetti.

ABD San Francisco Bölge Mahkemesi Yargıcı Vince Chhabria teklifin "Monsanto için büyük bir başarı" olacağını ancak şu an sağlıklı olan "Roundup kullanıcıları için ise çok daha az şey kazandıracağını" söyledi. Bayer Monsanto'yu 2018 yılında 63 milyar dolara satın almıştı.

Bayer'in planına göre milyonlarca Roundup kullanıcısı birey ve tarım laboratuvarı görevlisi gruplanarak dört yıl boyunca ücretsiz tıbbi testlerden geçirilecek ve Roundup'ın neden olduğu iddia edilen lenfoma kanserine yakalanmaları halinde kendilerine 200 bin dolara kadar ödeme yapılacaktı.

10 milyar dolara yakın ödeme

Bayer şimdiye kadar yabancı otlara karşı kullanılan glifosat maddesinin kansere yol açtığı gerekçesiyle hakkında açılan 125 bin mevcut dava için 9,6 milyar dolar ödemeyi taahhüt etmişti. Bayer'in toplu davalarda uzlaşmaya gidilmesini içeren 2 milyar dolarlık teklifi Roundup isimli tarım ilacına maruz kalan ve gelecekte hasta olma ihtimali bulunanları hedefliyordu.

Bayer bilimsel araştırmaların ve yetkili merciler tarafından verilen onayların glifosatın güvenli olduğunu gösterdiğini savunuyor. Ancak yapılan başka araştırmaları glifosatın kansere yol açabildiğini gösteriyor.06:45

Reuters / SSB,ET - © Deutsche Welle Türkçe

BAYER TEMYİZİ KAYBETTİ AMA CEZA İNDİRİMİ ALDI

21.07.2020-<https://www.dw.com/tr/bayer-temyizi-kaybetti-ama-ceza-indirimi-ald%C4%B1/a-54252091>

Bayer glifosat etken maddesi nedeniyle kansere yol açtığı iddia edilen, Türkiye'de de satılan Roundup ile ilgili ABD'de yaptığı temyiz başvurusunu kaybetti. Ancak mahkeme Bayer'in cezasında indirim yaptı.

Alman kimya ve ilaç devi Bayer'e, 2018 yılında satın aldığı Monsanto'nun glifosat içeren, Türkiye'de de satılan **Roundup adlı zirai ilacının** kansere neden olduğu gerekçesi ile açılan davalar devam ediyor.

Son olarak Kaliforniya Temyiz Mahkemesi Bayer'in iştiraki Monsanto'ya dava açan okul görevlisi Dewayne "Lee" Johnson yabancı otla mücadele için kullanılan Roundup'ı sürekli kullanımı sonucu kansere yakalandığı için açtığı davada verilen kararı Bayer'in itirazı üzerine değerlendirdi.

2018 yılında jüri yabancı otla mücadele ilacının Johnson'ın hastalığına etkisi olduğuna ve Johnson'a 40 milyon dolar zarar tazminat ve 250 milyon dolar da ceza zararı ödenmesine karar vermişti. Ceza zararı daha sonra 78,5 milyon dolara indirilmişti.

Karar Bayer'in hisse fiyatlarının düşmesine neden olmuş ve şirkete 2018 yılında Monsanto'yu aldıktan sonra birçok başka dava açılmasına neden olmuştu.

Mahkemeden ceza indirimi

Kaliforniya Temyiz Mahkemesi'nden yapılan açıklamada "Tazminatta indirim yapılmasına karar verdik de kararı tersine çevirmiyoruz" denildi. Mahkeme Bayer'in Johnson'a ödeyeceği tazminatı toplam 20,5 milyon dolara indirdi.

86 sayfalık açıklama şöyle devam etti:

"Biz Johnson'ın glifosat ve Roundup ürünlerindeki diğer maddelerin kanser olmasına yol açtığı ile ilgili çok ve yeterli kanıt sunduğu görüşündeyiz. Birçok uzman da Roundup ürünlerinin lenfoma kanserine ve özellikle de Johnson'ın kanserine yol açtığına dair kanıt sundu."

Bayer'den yapılan açıklamada kararın "doğru yönde atılmış bir adım" olduğu kaydedilerek yine de jüri kararı ve verilen tazminat cezalarının sunulan kanıtlar ve mevcut kanunlarla bağdaşmadığı ileri sürüldü. Açıklamada, "Monsanto yasal seçeneklerini değerlendirmeye devam edecek ve bunlar arasında Kaliforniya Yüksek Mahkemesine başvurmak da yer alıyor" denildi.

10 milyar dolarlık uzlaşma

Bayer geçen ay yabancı otlara karşı kullanılan glifosat maddesinin kansere yol açtığı gerekçesiyle hakkında açılan davalarda anlaşma yoluna gittiğini ve davacılara 10 milyar 900 milyon dolar ödeyeceğini açıklamıştı.

Bayer, 2018'de ABD'li tarım şirketi Monsanto'yu satın almasının ardından Monsanto'nun geliştirdiği Roundup ilacı nedeniyle kanser olduklarını iddia edenlerin açtığı davalarda milyarlarca dolar tazminat ödemeye mahkûm edilmişti. İlk üç davadaki astronomik tazminatların ardından Bayer'e ürettiği tarım ilacının içeriğindeki glifosat nedeniyle kansere yakalandığını söyleyen binlerce kişi dava açmıştı.

Bayer bilimsel araştırmaların ve yetkili merciler tarafından verilen onayların glifosatın güvenli olduğunu gösterdiğini savunuyor. Ancak yapılan başka araştırmaları glifosatın kansere yol açabilidiğini gösteriyor.

AFP, Reuters / SSB, HT - © Deutsche Welle Türkçe

BAYER TAZMİNATTA İNDİRİME RAĞMEN TEMYİZE GİDİYOR

26.07.2019-<https://www.dw.com/tr/bayer-tazminatta-indirime-ra%C4%9Fmen-temyize-gidiyor/a-49756457>

Alman Bayer şirketinin glifosat davasında Pilliod çiftine ödemesine hükmedilen 2,2 milyar dolarlık tazminat, 86,7 milyona indirildi.

Alman kimya ve ilaç devi Bayer'e, geçen yıl satın aldığı Monsanto'nun glifosat içeren Roundup adlı zirai ilacın kansere neden olduğu gerekçesi ile bir çifte ödemesi gereken iki milyar dolarlık tazminat, 86,7 milyon dolara indirildi.

Konu ile ilgili bir açıklama yapan Bayer, kararın doğru yöne atılmış bir adım olduğunu, ancak tazminat kararı hala kanıtlanmış bilgilere dayanmadığı için, indirime rağmen temyiz mahkemesine gideceğini duyurdu.

Amerika Birleşik Devletleri'nde (ABD) yaşayan Alva Pilliod, daha sonra Bayer bünyesine katılan Amerikan kimya ve tohum şirketi Monsanto'nun ürettiği, yabancı otların yok edilmesinde etkili olan Roundup adlı zirai ilaçtaki glifosat maddesi sebebiyle lenf bezi kanserine yakalandığını öne sürerek davacı olmuştu. Monsanto'nun Bayer tarafından satın alınmasının ardından davalı durumuna düşen Alman şirketi, çıkacak kararın binlerce benzer dava için emsal teşkil edebileceğinden, yoğun bir hukuki mücadele sürdürüyor.

Tazminatta büyük indirim

Kaliforniya Mahkemesi'nde görülen davada, geçen mayıs ayında mahkeme jürisi, Alva Pilliod'u davasında haklı görmüş ve Bayer'in Alberta ve Alva Pilliod çiftine yaklaşık 2,2 milyar dolar tazminat ödemesine hükmetmişti. Ancak görülen son duruşmada Hâkim Winifred Smith, tazminatın çapının ilgili anayasal çerçeveyi aştığını belirterek, ödenmesi gereken tazminatı 86,7 milyon dolara düşürdü. Hâkim Smith, Bayer avukatlarının cezanın tamamen silinmesi talebini böylece geri çevirmiş ve Bayer'in suçluluğunu teyit etmiş oldu.

Bayer'in başını ağrıtan binlerce dava

Geçen yıl yaklaşık 63 milyar dolar karşılığında Monsanto'yu satın alan Bayer, bu kararıyla otomatikman Monsanto aleyhine açılan davaları da üstlenmiş ve önemli bir riskin altına girmişti. Şimdi Pilliod çiftinin, 86,7 milyon dolarlık tazminatı kabul edip etmeyeceklerine yönelik kararı bekleniyor. Çiftin avukatı Brent Wisner, tazminat miktarı çok büyük oranda düşürülmüş olsa da, kararın "büyük bir zafer" olduğunu dile getirdi.

Bayer halihazırda ABD'de, Monsanto ürünlerinde olduğu iddia edilen kanserojen maddelerle ilgili 13 bin 400'den fazla dava ile karşı karşıya.

dpa / ET, EC - ©Deutsche Welle Türkçe

GLİFOSAT DAVASINDA MONSANTO'YA İKİ MİLYAR DOLAR CEZA

14.05.2019-<https://www.dw.com/tr/glifosat-davas%C4%B1nda-monsantoya-iki-milyar-dolar-ceza/a-48727588>

Bayer'in satın aldığı Monsanto firması ABD'de kanser hastası bir çifte iki milyar dolar tazminat ödemeye mahkûm edildi. Bayer karara itiraz edeceğini açıkladı.

Alman kimya ve ilaç devi Bayer'in geçen yıl satın aldığı Monsanto firmasının ürettiği glifosat içeren zirai ilaç Roundup ile ilgili açılan tazminat davasında karar verildi. ABD'nin Kaliforniya Eyaleti'nde görülen davada jüri heyeti, zirai ilaç yüzünden hastalandıklarını öne süren çifte, ilacı üreten Monsanto firmasının iki milyar dolardan fazla tazminat ödemesine

karar verdi. Davacı çift kansere Monsanto firmasının ürettiği ilaç yüzünden yakalandıklarını belirterek dava açmıştı.

Davacı avukatları söz konusu tazminat miktarını "tarihi" diye nitelendi. Davacıların avukatı Brent Wismer, Monsanto'nun bu tazminatın yanı sıra diğer davalar nedeniyle 55 milyon dolar daha tazminat ödemek zorunda kalacağını söyledi.

Avukatlar jürinin dava sırasında Monsanto'nun kurum içi belgelerini incelediğini, firmanın zirai tarım ilacı Roundup'ın güvenli olup olmadığıyla hiçbir zaman ilgilenmediğini belirtti. Avukat Wismer'e göre firma parasını "doğru bilime" yatırmak yerine "bilime saldırmak" için kullandı.

Bayer'in tepkisi

Bayer ise konuyla ilgili açıklamasında, jürinin Monsanto hakkında verdiği tazminat kararını "hayal kırıklığı" diye nitelendirdi ve itiraz hakkını kullanacağını belirtti. Bayer'e göre jüri heyeti çiftin kansere gerçekten de söz konusu ilaç nedeniyle yakalandığını tespit edebilmek için söz konusu ilacı kullanmamaları halinde kansere yakalanmayacaklarını bilimsel olarak kanıtlamalıydı. Bayer bu konuda güvenilir bilimsel kanıtların olmadığını belirtti.

Monsanto firması bu dava öncesinde iki ayrı davada milyonlarca dolar tazminat ödemeye mahkûm edilmişti. Bayer Monsanto firmasını geçen yıl yaklaşık 56 milyon euroya satın almıştı.

ABD'de glifosat içeren zirai ilaç Roundup nedeniyle Monsanto'ya karşı binlerce dava açıldı. Bayer Roundup ilacıyla ilgili olarak ABD'de açılan davaların sayısını 13 bin olarak açıkladı. Bayer glifosat içeren ilacın kansere yol açtığını kabul etmiyor.

Glifosatın kansere yol açıp açmadığı konusu uzun süredir tartışmalı. ABD Çevre Koruma Ajansı (EPA) ile Almanya ve AB'nin denetleme daireleri glifosatın kansere yol açmadığından yola çıkıyor. Buna karşın Dünya Sağlık Örgütü'ne (WHO) bağlı Uluslararası Kanser Araştırmaları Ajansı (IARC) glifosatın büyük olasılıkla insanlarda kansere yol açtığı görüşünde.

Monsanto'dan Fransa'da liste

Fransız televizyon kanalı France 2'nin haberine göre halkla ilişkiler şirketleri Monsanto'nun talebiyle 2016 yılından itibaren Fransa'da firmayı eleştirenlerle ilgili bir liste hazırladı. 200 kişilik listede siyasetçiler, gazeteciler ve bilim insanlarının özel adreslerinin yanı sıra telefon numaralarına ve hobilerine de yer verildi.

Bu girişimle Monsanto'nun kendisini eleştirenleri sıkı bir şekilde gözetlemek için yaptığı ileri sürülüyor. Bayer firması yaptığı açıklamada söz konusu olayla ilgili olarak özür dileyerek

bilgisinin olmadığını belirtti. Firma, "İlk analizlere göre böylesine bir projenin kuşku ve eleştiriye yol açtığını anlıyoruz" dedi.

AFP, DW / HT, GA - ©Deutsche Welle Türkçe

GLİFOSAT DAVASINDA BAYER'E İLK DARBE

20.03.2019-<https://www.dw.com/tr/glifosat-davas%C4%B1nda-bayere-ilk-darbe/a-47985465>

ABD'de devam eden bir davada jüri Alman Bayer şirketi tarafından satın alınan Monsanto'nun ürettiği glifosatın kansere yol açtığına karar verdi.

Amerika Birleşik Devletleri (ABD) Kaliforniya eyaletinin San Francisco Yüksek Mahkemesi'nde devam etmekte olan davada jüri Alman kimya ve ilaç devi Bayer'in geçen sene satın aldığı ABD merkezli Monsanto tarafından üretilen glifosat içeren zirai ilacın kansere yol açtığına karar verdi.

Oybirliği ile alınan kararda jüri "Bayer firmasının yan kuruluşu Monsanto tarafından üretilen Roundup isimli glifosat içeren zirai ilacın, davacı Edwin Hardeman'da kanser oluşumunu tetikleyen önemli bir unsur olduğu" sonucuna vardı. 70 yaşındaki davacı ot öldürücü ilacı 25 yıl boyunca bahçesinde kullandı.

Jürinin bu kararıyla ikinci aşamaya geçilecek olan davada biyokimya devi Monsanto'nun ilaca ilişkin riskleri bilip bilmediği ve olası tazminat miktarının ne seviyede olabileceği konusunda karar verilecek.

Karar sonrası Bayer firması yazılı açıklamasında "hayal kırıklığına uğradığını" belirtti. Açıklamada, "Şirket, glifosatın kansere yol açmadığı yönündeki mevcut bilimsel verilere kanidir" ifadesi kullanıldı. Şirket davanın ikinci aşamasında Hardeman'ın kansere yakalanmış olması konusunda sorumlu tutulamayacağını savunacak.

Glifosat kararı emsal olabilir

Benzer davalara "öncü" olacağı gerekçesiyle yakından takip edilen glifosat davası ABD'de büyük yankı uyandırdı. Mahkemenin vereceği karar sonraki davalar açısından zararın ve tazminat miktarının hesaplanması konusunda emsal teşkil edecek.

Alman Bayer firması, Monsanto'yu 63 milyar dolara satın almıştı. Glifosatın kansere yol açtığı yönündeki iddiaları reddeden şirket savunmasında tüm dünyada yaygın olarak kullanılan ilacın makul miktarda kullanımının sağlık açısından zararlı olmadığına ilişkin denetim makamlarının kararlarına işaret ediyor.

Geçen yıl ABD'de Monsanto'ya karşı açılan glifosat davasında şirket kanser riskine ilişkin olarak tüketicileri uyarmadığı gerekçesiyle sorumlu tutulmuş, biyokimya devi 289 milyon dolar tazminat ödemeye mahkum edilmiş, tazminat sonradan 76 milyon dolara düşürülmüştü.

Uzmanlar, karar sonrası hisseleri değer kaybeden Bayer'in, Monsanto'yu satın alırken riskleri doğru hesaplayamadığı yorumlarını yapıyor. Monsanto şirketi glifosat ve kanser ilişkisi ile alakalı 11 bin 200 dava ile karşı karşıya.

dpa,rtr,AFP/MY,HT - © Deutsche Welle Türkçe

BAYER 80 MİLYON DOLAR TAZMİNAT ÖDEYECEK

28.03.2019-<https://www.dw.com/>

ABD'de görülen davada mahkeme, geçen yıl satın aldığı Monsanto firmasının ürettiği glifosat içeren zirai ilacın kansere yol açtığı gerekçesiyle Alman Bayer firmasının 80 milyon dolar tazminat ödemesine hükmetti.

ABD'de bir mahkeme Alman kimya ve ilaç devi Bayer'in geçen sene satın aldığı ABD merkezli Monsanto tarafından üretilen glifosat içeren zirai ilacın kansere yol açtığı gerekçesiyle Bayer'in 80 milyon 300 bin dolar tazminat ödemesine karar verdi.

ABD'nin Californiya eyaletindeki San Francisco Yüksek Mahkemesi jürisi geçen hafta davanın ilk aşamasında oybirliği ile aldığı kararda "Bayer firmasının yan kuruluşu Monsanto tarafından üretilen Roundup isimli glifosat içeren zirai ilacın, davacı Edwin Hardeman'da kanser oluşumunu tetikleyen önemli bir unsur olduğu" sonucuna varmıştı. Lenf kanserine yakalanan 70 yaşındaki davacının, yabancı otla mücadelede kullanılan ilacı 25 yıl boyunca bahçesinde kullandığı belirtiliyor.

Bayer firması davayı temyize götüreceğini açıkladı. Firma kararın yaklaşık 40 yıldır yapılan bilimsel araştırmaları ve dünya genelindeki denetim kurumlarının glifosat içerikli zirai ilaçların kanserojen olmadığı yönündeki görüşünü değiştirmediğini savundu. Söz konusu kararın gelecekteki davalara emsal teşkil etmeyeceği, her dava için koşulların ve hukuki durumun ayrıca değerlendirileceği kaydedildi.

Geçen Ağustos'ta ABD'de kanser hastası Dewayne Johnson'ın açmış olduğu glifosat davasından 289 milyon dolar tazminat kararı çıkmış, söz konusu tazminat daha sonra 78 milyon dolara düşürülmüştü. ABD'de Ocak ayı sonuna kadar Monsanto'ya glifosat nedeniyle yaklaşık 11 bin 200 dava açıldı.

dpa/BW,SSB - ©Deutsche Welle Türkçe

BAYER'DEN GLİFOSAT ANLAŞMASI

24.06.2020-<https://www.dw.com/tr/bayer-glifosat-davac%C4%B1lar%C4%B1na-milyarlar-%C3%B6deyecek/a-53932257>

Alman ilaç ve kimya devi Bayer, yabancı otlara karşı kullanılan glifosat maddesinin kansere yol açtığı gerekçesiyle hakkında açılan davalarda anlaşma yoluna gitti. Bayer, davacıları 10 milyar 900 milyon dolar ödeyecek.

Alman ilaç ve kimya şirketi Bayer, ABD'de hakkında yabancı otlara karşı kullanılan glifosat maddesinin kansere yol açtığı iddiasıyla açılan davalardan vazgeçmeleri için davacıların büyük bölümüyle anlaştı. Bayer'den yapılan açıklamada, 10 milyar 900 milyon dolar ödeme karşılığında 125 bin davanın dörtte üçünün geri çekileceğini duyurdu.

Dava konusu, Bayer'in Roundup adlı yabancı otla mücadele ilacı. Söz konusu ilaç Türkiye'de de satılıyor. Dünya genelinde yaygın kullanılan pestisitlerden olan glifosat, olası zararları konusunda en çok tartışılan tarım ilaçlarından.

Roundup tarım ilacıFotoğraf: picture-alliance/AP Photo/J. Roberson

Bayer, 2018'de ABD'li tarım şirketi Monsanto'yu satın almasının ardından Monsanto'nun geliştirdiği Roundup ilacı nedeniyle kanser olduklarını iddia edenlerin açtığı davalarda milyarlarca dolar tazminat ödemeye mahkûm edilmişti. İlk üç davadaki astronomik tazminatların ardından Bayer'e ürettiği tarım ilacının içeriğindeki glifosat nedeniyle kansere yakalandığını söyleyen binlerce kişi dava açtı.

İlacın etkileri tartışmalı

Bayer, glifosat maddesi hakkındaki iddiaları reddediyor. Son olarak Amerikan Çevre Koruma Ajansı (EPA), dikkatli kullanıldığında glifosatın güvenli olduğunu açıkladı. Uluslararası Kanser Araştırmaları Ajansı (IARC) ise 2015 yılında glifosatu insanlar için olası kanserojen maddeler sınıfına aldı.

Glifosat protestoları, Bonn, 26.04.2019

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) ise 2016 yılında glifosat kullanımıyla ilgili yayınladığı bir raporda "glifosat kalıntısı barındıran gıda ürünlerinin yüksek ihtimalle kanserojen olmadığı" tespitine yer verdi.

Raporlar çelişiyor mu?

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) uzmanlarının katkısıyla hazırlanan raporun yine DSÖ'ye bağlı Uluslararası Kanser Araştırmaları Ajansı (IARC) tarafından hazırlanan ve "glifosatın insanlar için kanser yapma riski taşıdığı" görüşünün dile getirildiği 2015 yılına ait raporla çelişki içermediği belirtildi. IARC'ın glifosatın aşırı dozda alımını araştırdığı, DSÖ'nün 2016 raporunda ise gıda ürünleriyle birlikte sınırlı oranda alımının gözetildiği vurgulandı.

dpa/MK,HS - © Deutsche Welle Türkçe

RoundUp TARTIŞMASI: TÜRKİYE'DE GLİFOSAT KULLANIMI NEDİR?

27.06.2020-<https://www.dw.com/tr/roundup-tart%C4%B1%C5%9Fmas%C4%B1-t%C3%BCrkiyede-glifosat-kullan%C4%B1m%C4%B1-nedir/a-53962315>

Glifosat etken maddesi nedeniyle kansere yol açtığı iddia edilen RoundUp, Türkiye’de de satılıyor. Ancak bilim insanlarına göre tehlike bu ilaçla sınırlı değil. Türkiye’de glifosat kullanımı yıllık 8 bin tonu buluyor.

Alman ilaç ve kimya şirketi Bayer, ABD’de satılan glifosat etken maddeli tarım kimyasalı RoundUp’a karşı açılan davalarda anlaşma yoluna gitti.

Şirket, RoundUp adlı yabancı otla mücadele ilacının kansere yol açtığı iddiasıyla açılan 125 bin davanın dörtte üçünün, 10 milyar 900 milyon dolar tazminat karşılığında geri çekileceğini duyurdu.

ABD’deki tazminat anlaşmasının ardından gözler Türkiye’ye çevrildi. RoundUp ve diğer glifosat etkenli kimyasallar Türkiye tarımında da kullanılıyor. Peki, bu durum Türkiye için ne gibi bir risk oluşturuyor?

‘Bakanlık açıklamıyor’

DW Türkçe’ye konuşan gıda mühendisi Dr. Bülent Şık, glifosat etkenli kimyasalların Türkiye’de uzun yıllardır satışta olduğunu ancak Tarım ve Ormancılık Bakanlığı’nın bu maddenin kullanım miktarlarını düzenli olarak açıklamadığını savunuyor.

Glifosatın, tarımda kullanılan pestisitlerden sadece biri olduğunu ifade eden Şık, “Tarım Bakanlığı kendi internet sitesinde bu tip bitki koruma ürünleri olarak nitelediği ürünlerin ne miktarda kullanıldığını, hangi ilde ne kadar kullanıldığını ilişkin verileri ayrıntıları ile açıklıyordu. Ancak 2014 yılından bu yana internet portalı kapatıldı ve bu bilgilere erişmek artık olanaksız” diyor.

Şık, 2001-2002 yıllarında tarımda yıllık 300 ton civarında glifosat kullanımı olduğunu, bu rakamın yıllar içinde çok ciddi oranda arttığını vurguluyor. Bülent Şık, glifosat kullanımının 2013’te 4500-5000 tona çıktığını, 2019 yılı için ise yıllık 8000 tona ulaştığını tahmin ettiğini söylüyor. Yine Şık’ın verdiği bilgiye göre, tarımda kullanılan yıllık pestisit miktarı 60 bin ton civarında iken bunun yaklaşık olarak yüzde 13’ünü glifosat oluşturuyor.

10 Temmuz’da dava görülecek

Öte yandan Bayer’in glifosat bazlı tarım kimyasalı RoundUp’ın riskli olduğuna ve yasaklanmasına ilişkin Türkiye’de de açılan bireysel bir dava söz konusu. Dava 10 Temmuz’da görülecek.

Mahkeme, üniversitelerden ve Ziraat Mühendisleri Odası, Türk Tıbbi Onkoloji Derneği gibi kurumlardan görüş istedi. Türk Tıbbi Onkoloji Derneği, ‘ABD’deki çalışmaların kanserojen veya genotoksik tehdit göstermediğini’ savunurken ziraatçiler kullanımı riskli buluyor. Mahkemeye görüş bildiren Ankara Üniversitesi’nden Ziraat Fakültesi Bitkileri Koruma Bölümü öğretim üyesi Prof. Dr. Cem Özkan, yapılan bilimsel çalışmaların glifosatın kanserojen etkisi olduğunu gösterdiğini, bu nedenle, RoundUp’ın yasaklanması yönünde bir rapor yazdıklarını söylüyor.

Dünya Sağlık Örgütü’ne (DSÖ) bağlı Uluslararası Kansere Araştırmaları Ajansı (IARC), 2015 yılında glifosatu insanlar için olası kanserojen maddeler sınıfına aldı. DSÖ, 2016’da ise gıda

ürünlerinde bir çalışma yaptı ve gıdalarda tespit edilen glifosat kalıntılarının insan sağlığı için bir risk oluşturmadığını söyledi. Avrupa Birliği, glifosat kullanımına yasak getirmezken, Avusturya hükümeti genele aykırı bir karar alarak ülke genelinde glifosat kullanımını yasakladı.

‘Avrupa’da kısıtlamalar var’

Prof. Dr. Cem Özkan *Fotoğraf: privat*

DW Türkçe’ye konuşan Prof. Özkan, “Biz Avrupa Birliği’ne tabiyiz. Avrupa Birliği eğer bunu yasaklarsa biz de yasaklıyoruz. Avrupa Birliği de bunun çok tehlikeli bir ilaç olduğunu biliyor ama bazı nedenlerden dolayı bunu yasaklayamıyorlar. Yasaklayamadıkları için de kullanımda var ama burada çok ciddi kısıtlamalar da var. Bizde böyle bir durum söz konusu değil” diyor.

Türkiye’de tarımda kullanılan çok sayıda kimyasal madde olduğuna işaret eden Özkan, RoundUp’ın yasaklanmasının, genel kullanım dikkate alındığında çok büyük bir etki yaratmayacağı görüşünde. Türkiye’de yasaklanan ilaçların yerine başka ilaçların kullanıldığını dile getiren Özkan, bu nedenle çözüm olarak ilaç alternatifi yöntemlerin gündeme getirilmesi gerektiğini söylüyor. Özkan, “Avrupa ya da Amerika bir ilacı yasakladığı zaman bunun alternatifini koyuyor. Biyolojik mücadele gibi, biyoteknik mücadele gibi. Dolayısıyla çözüm geliyor. Türkiye’de ise gıda güvenliği problemi var denilerek ilaçlar yasaklanıyor. Ancak yasaklandıktan sonra muadilleri kullanılıyor ve ilaç tüketimi daha çok artıyor. Türkiye’nin bu konuda çok ciddi çalışması lazım” diye konuşuyor.

‘Zararlıları baskılayan böcekler’

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi’nde ilaç alternatifi yöntemlerle çalıştıklarını söyleyen Özkan, şöyle devam ediyor: “Mesela bağda ilaçlamayı yarı yarıya indirdik. Elmada, cevizde yarı yarıya indirdik. Bunun için de biyolojik mücadele, biyolojik çeşitliliğimizi kullanıyoruz. Zararlıları baskılayan faydalı böcekler var, bunları kullandığınız zaman ilaçta herhangi bir kalıntı olmuyor. İnsan sağlığı için bir risk taşıyor.”

Dr. Bülent Şık *Fotoğraf: DW*

Peki, glifosat maddesi hangi sağlık etkilerine yol açıyor? Gıda mühendisi Bülent Şık, akademik çalışmalarda glifosatın lenf kanseriyle ilişkili olduğuna dair çok kuvvetli tespitler olduğuna işaret ediyor. Glifosatın aynı zamanda ciddi bir su kirleticisi olduğunu vurgulayan Şık, toprakta ve suda kirleticisi olarak aylar boyunca kalabildiğini söylüyor.

‘Genlerde hasara yol açıyor’

Bu tip kimyasalların hiçbir zaman tek başına uygulanmadığına da dikkat çeken Şık, “Yani piyasada satılan ticari ürünlerin içerisinde sadece glifosat yok, başka tehlikeli kimyasal maddeler de var. Bu karışım halinin ise kanserojenik etkiyi çok kuvvetlendirdiğine ilişkin çeşitli yayınlar var. Yine akademik çalışmalardan bazılarında glifosatın genetoksik bir kimyasal olduğuna ilişkin bir tespit var. Genetoksik demek genlerde hasarlara yol açan maddeler demektir. Ama genetoksik maddelerin özelliği şudur ki bir gen hasarına neden olması için herhangi bir eşik doza ihtiyaç yoktur” diye konuşuyor.

Teorik olarak tek bir glifosat molekülü dahi vücuda ulaşırsa genlerde hasara yol açma ihtimali olduğunu vurgulayan Şık, halk sağlığını koruma adına Tarım ve Orman Bakanlığı ile Sağlık Bakanlığı öncülüğünde ekolojik tarımsal tekniklere odaklanması gerektiğine dikkat çekiyor.

Bayer: Müşteri sağlığı önceliğimiz

Bayer ise DW Türkçe’ye yaptığı açıklamada, tazminat ödenmesine ilişkin anlaşma kararının, glifosatla ilgili tartışmayı bilimsel arenaya yönlendireceğini vurguluyor. RoundUp’ın kansere neden olmadığını gösteren çok sayıda bilim kuruluşu olduğunu vurgulayan Bayer, “Nitekim Ocak ayında yayınlanan Geçici Kayıt İnceleme Kararı’nda ABD Çevre Koruma Dairesi, glifosata maruz kalmaktan dolayı kaynaklanan herhangi bir insan sağlığı riskinin tespit edilmediği sonucuna vardı” diyor.

Müşterilerinin sağlığının öncelikleri olduğunu ve bu nedenle müşterilerine daha fazla seçenek sunmayı hedeflediklerini bildiren Bayer, davaları sonuçlandırma kararının, sağlık ve gıda tedarikine tam olarak odaklanmalarını sağlayacağını, sürdürülebilir tarım odaklı ek yöntemler geliştirmek üzere 10 yıl içinde beş milyar Euro ek yatırım yapacaklarını belirtiyor.

Pelin Ünker - © Deutsche Welle Türkçe

ORGANİK GIDA NOSTALJİ OLACAK!

Dr. Mercola | 11 Kasım 2010-Çeviren:Dilek Onuk-Nis 1, 2011-Kalem Kutusu-
<https://dergi.kuraldisi.com/organik-gida-nostalji-olacak/>

Beş Biyoteknoloji Devi Küresel Tohum Pazarını Kontrol Altına Aldı

Geçtiğimiz on beş yıl boyunca, dünyanın en büyük beş biyoteknoloji şirketi (Monsanto, Syngenta, Bayer, Dow ve DuPont) toplam iki yüzün üzerinde şirketi satın alarak, dünya tohumlarına erişimde hâkimiyet kurdu.

1980’lerden bu yana, Monsanto dünyada tohumların genetik modifikasyonunda dünya lideri haline geldi ve diğer tüm şirketlerden daha fazla olmak üzere, 674’ün üzerinde biyoteknoloji patenti aldı. Günde ortalama iki milyon doların üzerinde araştırma-geliştirme yaptıkları göz önüne alındığında, bu durum şaşırtıcı olmaktan çok uzak!

Ancak, Monsanto sadece kendi geliştirdiği tohumların patentini almıyor. Çok sayıda sıradan/normal mahsul tohumunu da patentlemeyi, yani bir bakıma dünyada ilk defa *yaşam formlarını* patent altına almayı da başarıyor, hem de meclisten veya halktan herhangi bir onay almaksızın.

Bu yöntemle, Monsanto, dünyanın yiyecek arzını sağlamak için gerekli olan pek çok tohumun tek sahibi haline geldi ve böylece hiçbir kâr amaçlı şirketin sahip olmaması gereken, inanılmaz derecede güçlü bir konuma yerleşti.

Benzer stratejileri uygulayan diğer dev şirketler Syngenta, Bayer, Dow ve DuPont da sadece sürdürülebilir tarım uygulamalarının devamını tehdit etmekle kalmıyor; gıda üretimi üzerinde sahip oldukları tekel dünya üzerindeki her insanın sağlığını tehdit ediyor.

GDO'lu Tohum Tekelinin Etkisi

Çiftçiler, kalan alternatif tohum kaynakları azaldıkça, GDO'lu tohumları kullanmaya giderek mecbur kalıyorlar. Bunun sonucu olarak, yüzyıllardır süregelen, bir hasattan elde edilen tohumların saklanarak ertesi yıl ekilmesiyle yapılan yenilenebilir tarımı kaybediyoruz. Başta mısır ve soya fasulyesi olmak üzere, genetiğiyle oynanmış tohumlar dünyanın pek çok bölgesinde çoğunluğu ele geçirdi; konvansiyonel/doğal tohumlar ile “ata yadigârı” tohumların kullanımının ve bunlarla birlikte yüzyıllar boyunca sağlıklı yiyecek yetiştirilmesini sağlamış olan, tarihi, sürdürülebilir tarım uygulamalarının neredeyse tamamen ortadan kalkmasına neden oldu.

Örneğin, 2009 itibarıyla ABD soya fasulyesi pazarının % 91'ini, yetiştirilen mısırın % 85'ini ve pamuğun % 88'ini GDO'lu ürünler oluşturuyor.

The Ecologist dergisinin 7 Ekim 2010 tarihli sayısında şöyle deniyor:

“Bu şirketlerin pazar üzerindeki kontrolünü azaltmanın bir yolu tohumlar, bitkiler ve genlerin patentlenmesini yasaklamak olabilir. Patentler, şirketlere yeni bir buluşu geliştirme ve satma hakkını ayrıcalıklı olarak verir. Bitki ve genler üzerindeki patentler ise, aynı şirketlere belirli bir süre için tekel kurma hakkını vermekte, çiftçilerin tohumlara erişimini engellemektedir.”

Tohumların, bitkilerin ve genlerin patentlenmesini yasaklamak bu problem üstesinden gelmenin bir yöntemi olabilir. Mevcut durumda, tüm GDO'lu tohumlar patent altında alınarak, özel haklarla satılıyor. Tohumları saklamak patentin çiğnenmesi sayıldığından, çiftçiler, her yıl GDO'lu tohumları yeni baştan almak zorunda kalıyor. Elinde GDO'lu tohum bulunan birisinin bu tohumları yeniden ekebilmek için lisans ücreti ödemesi gerekiyor. Bu durum da haliyle fiyatların yükselmesine ve ürün seçeneklerinin kısıtlanmasına yol açıyor. Bütün bunların üzerine, GDO'lu bitkilerin artan tarım ilacı gereksinimiyle, bu ilaçların giderek yükselen fiyatları eklendiğinde, hem çok daha pahalı, hem zarar görmeye çok daha eğilimli, hem de bunları besin olarak tüketen insan ve hayvanlar için son derece zararlı olabilecek bir mahsul elde ediliyor.

Tam bir kaybet-kaybet-kaybet durumu...

GDO'lu Bitkiler = Yüksek Maliyet, Düşük Verim ve Çok Daha Tehlikeli Gıdalar

İki yıl önce, dünyanın çeşitli bölgelerinden dört yüz bilim insanı tarafından, tohum ve bitki patentlerinin, maliyetleri öngörülmediği gibi düşürmek yerine artırdığını gösteren bir rapor yayımlandı. Örneğin, GDO'lu tohumların piyasaya sürüldüğü 1996 yılından 2007 yılına kadar, soya fasulyesi ve mısır fiyatları iki katına yükseldi.

Ancak çiftçilerin GDO'lu tohum kullanmak için ödediği bedel bununla sınırlı kalmıyor.

Tarımdaki bu değişikliğin en bariz ve üzücü kanıtı, Hindistan'da, giderek artan kredi borçları ve sık yaşanan ürün kayıpları nedeniyle çaresizliğe düşen çok sayıda çiftçinin intihar etmesi.

Afrika da benzer şekilde GDO'lu bitkilerden zarar görüyor.

SeattleGlobalJustice.org sitesindeki yakın tarihli bir rapora göre “2009 yılında, Monsanto'nun GDO'lu mısırları tane veremedi ve yüzlerce çiftçinin mahvına neden oldu. Johannesburg'daki Afrika Biyogüvenlik Merkezi'nin direktörü olan çevre savunucusu Mariam Mayet'e göre bazı çiftçiler yüzde seksenlere varan ürün kaybına uğradılar.”

GDO'lu ürünler piyasaya yüksek verim, düşük maliyet ve daha az tarımsal ilaç kullanımı vaatleriyle sürülmüştü. Hiçbiri gerçekleşmedi...

Tam tersine, GDO'lu soya fasulyesinin verimliliği GDO'suz soyaya kıyasla yüzde yirmi düştü ve Hindistan'da Bt'li (bitkilerin zararlı böceklerle karşı zehir geliştirmesini sağlayan bir GDO türü) pamukta yüzde yüze varan ürün kaybı kaydedildi.

ABD Tarım Bakanlığı verileri, GDO'lu ürünlerle birlikte, ABD'de böcek ilaçlarının kullanımının 1996'tan 2003'e kadar yaklaşık yirmi üç bin ton kadar arttığını; glifosat (1970'lerde Monsanto tarafından geliştirilip patentlenen ve Roundup ticari adıyla satılan, yabancı otların yok edilmesinde kullanılan bir zehir) kullanımının 1994'ten 2005'e kadar on beş kat arttığını, glifosat (glyphosate) zehrine direnç kazanan süper-yabancı otların ortaya çıkmasıyla birlikte diğer yabancı ot karşıtı zehirlerin de kullanımlarında artış olduğunu gösteriyor.

Roundup'a karşı dirençli süper-yabancı otlarla, BT'ye karşı dirençli böcekler, bu iki önemli GDO özelliğini tamamen yararsız kılmış durumda...

Daha da kötüsü, artık üzerinde oynanmış genlerin doğal ortamlara da bulaştığı kesinleşti. Her ne kadar Monsanto ve diğerleri bu olasılığı reddetse de, bu durum uzun zaman önce öngörülmüştü, ki zaten başka türlü olması da beklenemezdi.

Bilim insanları, genomun (insan, hayvan veya bitki) sabit ve statik olduğu teorisinin yanlış olduğunu yakın zamanda gösterdi. Bu teori, bitki ve hayvanlar üzerinde uygulanan genetik mühendisliğinin bilimsel temelini oluşturuyordu. Ancak, bunun yerine, genetik bilimciler genomun şaşırtıcı derecede dinamik ve değişken olduğunu, devamlı olarak çevresiyle "iletiştiğini" ve çevresine uyum sağladığını keşfettiler.

Gerçekte, GDO'lu ürünler, hatalı varsayımlara dayanan bir bilimsel deneyin sonucudur ve etkileri kesinlikle iyi olmamıştır ve iyiye doğru gitmeyecektir.

Geçtiğimiz yıl, uluslararası "No Patents on Seeds" (Tohumlarda Patente Hayır) koalisyonu tarafından yayınlanan rapor, tohumların, bitkilerin ve hayvanların patentlenmesinin sonlandırılmasını ve biyoteknoloji devleri tarafından oluşturulan gıda tekelinin bitirilmesini istedi. Ben de bu çağrıya katılıyorum, günümüzde neredeyse hiç bir konu bundan daha önemli olamaz.

GDO'lu tohum tekelleri kırılmadığı takdirde yakın gelecekte tüm dünyanın gıda kaynaklarının TAMAMININ kirleneceği ve herkesin hayatının tehlikeye gireceği şimdiden görülüyor.

Durum Bildiğimizden Daha da Kötü

Pek çok geleneksel ve organik hayvan yetiştiricileri de GDO'lu yem kullanmaya mecbur kalıyor, zira kullanabilecekleri başka seçenek kalmadı!

Ohio'daki küçük bir ekolojik çiftliğin, bu durumdaki sahibinden yakın tarihli bir mektup aldım. Kendisi organik tarım yapmaya kararlı olduğu halde, domuz ve tavuklarını besleyebilmek için, akıl almaz bir şekilde, Monsanto'nun GDO'lu mısırını satın almaya mecbur kalmış. Görüldüğü gibi maalesef günümüzde, GDO'lu ürünlerin zararlarına ikna olmuş ve bunlardan kaçınmak isteyen insanlar dahi bazı durumlarda bunu başaramayabiliyorlar.

Çözümün Parçası Olun

Bugüne kadar duyduklarınıza rağmen, organik tarıma –tanım itibarıyla GDO'suz tarıma– toplu bir geçiş, gerek çevreyi, gerekse insan ve hayvan sağlığını koruyabilir ve iyileştirebilir. Hatta dünyadaki açlık sorunun çözümü de burada yatıyor olabilir. 2007'de Birleşmiş Milletler'e sunulan, Danimarka'da yapılmış bir araştırmaya göre, organik olarak yetiştirilen, küresel gıda temin modelleri, çevre dostu tarım yaklaşımlarının dünyanın mevcut nüfusu için yeterli gıda sağlamaya uygun olduğunu göstermektedir.

Çok sayıda çiftçinin organik tarıma geçişinin önündeki engel, ürün verimliliğinin, zamanla dengelenene kadar, başlangıçta yüzde elliye varan oranlarda düşmesi. Ancak bu sorunun etkisi, çiftçilerin kısıtlı finansal kaynaklarını, fiyatları şimdiden yüzde yetmiş beşlere kadar artmış olan zehirli kimyasallara yatırma gereksiniminin düşmesiyle hafifleyecek.

Ne yazık ki, dünya liderlerinin insanlığın tür olarak içinde bulunduğu darboğazı anlamalarını beklerken, zamanımız tükeniyor. Organik gıda üretebilme yeteneğimiz sürekli tehdit altında. Bu yüzden, lütfen harekete geçmek için gelecekteki belirsiz bir zamanı beklemeyin.

Bunun yerine, nerede yaşarsanız yaşayın, yerel organik gıda kaynaklarını mümkün olduğunca sık değerlendirerek, organik gıda üreticilerini ŞİMDİ destekleyin. Ayrıca, GDO'lu gıdalardan uzak durmak için alabileceğiniz her türlü tedbiri alın. Aşağıdaki ipuçları bunun için yardımcı olacaktır:

İşlenmiş gıdaları azaltın veya hayatınızdan çıkarın. İşlenmiş gıdaların yaklaşık %75'inde GDO'lu içerik bulunmaktadır.

Paketli gıdaların ve meyve/sebzelerin etiketlerini okuyun. Bir ürünün etiketinde, mısır unu, dekstrin, nişasta, soya sosu, margarin, veya tofu içerdiği belirtiliyorsa, özellikle organik olduğu belirtilmediyse, GDO'lu soya veya mısır kullanılmış olması muhtemeldir.

Organik gıdaları tercih edin. Günümüzde organik ürünleri satın almak, besinlerinizin genetik olarak oynanmamış olmasını sağlamanın en güvenilir yoludur.

GDO'suz Alışveriş Rehberi'ni bilgisayarınıza kaydedip kullanın, aileniz ve arkadaşlarınızla paylaşın. (Non-GMO Shopping Guide – <https://mercola.fileburst.com/PDF/GMObrochure.pdf>)

Monsanto ve bağlı şirketleri tarafından üretilmiş zararlı ot ve böcek zehirlerini satın almaktan ve kullanmaktan kaçının.

Kaynak:<https://articles.mercola.com/sites/articles/archive/2010/11/11/how-monsanto-controls-the-future-of-food.aspx>

MONSANTO IRAKTA: KARAR NO 81

Rosemarie Jackowski-Vermont - Press action08 Şubat 2005, Salı- m.bianet.org/

81. Karar, Iraklı çiftçilerin yüzlerce yıldır kullandıkları tarımsal yöntemleri uygulamalarını engelliyor. Tohumları ertesi yıl kullanmak üzere saklama yöntemi, artık Irak'ta yasak. 81. Karar, Iraklı çiftçilere savaş açıyor; artık özgür değiller.

Nasıl oldu bu? Sadece birkaçımız dikkat ediyorken, Birleşik Devletler hükümetini temsil eden **Koalisyon Geçici Hükümeti, Irak için 100 tane karar aldı**. Bu kurallar dikkatlice incelenirse, bu savaşın sıradan insanların harcanması pahasına şirketleri zenginleştirmek için devam ettiği sonucuna varılabilir. Bu kuralların çoğu, Irak halkının özgürlük ve bağımsızlıklarının ellerinden alınmasına yönelik. Bu kuralların bizlerin üzerinde de derin etkileri var.

Irak 81. Kararı, özel bir ilgiyi hak ediyor çünkü bu gezegende yaşayan her canlının hayatı üzerinde etkili. Bu kural Iraklı çiftçilerin yüzlerce yıldır uyguladıkları tarımsal yöntemleri kullanmalarını engelliyor. Dünyadaki herkesin uyguladığı, **ilk yılda kullanılan değerli tohumları ertesi yıl kullanmak üzere saklama yöntemi, artık Irak'ta yasak**. 81. Karar, Iraklı çiftçilere savaş ilan ediyor. Iraklı çiftçiler kendi seçtikleri tarımsal yöntemleri uygulama özgürlüklerini kaybettiler.

Besin zinciri ABD'li şirketler tarafından belirli bir süredir dünya çapında bir saldırı altında. Diğerlerinden üstün olan şirketler hayatın özünü kontrol ettiler bile. Şu anda 'Genetik olarak Değiştirilmiş Kıyamet Günü Tohumları'nın çağında yaşıyoruz.

Bu çok da yeni bir fenomen değil. Bu ele geçirme operasyonu kademeli olarak gerçekleşti. Monsanto'nun dava açtığı Kanadalı çiftçi **Percy Schmeiser'i** hatırlıyor musunuz? Percey'ye yeterince insan destek olmayınca, diğer çiftçiler için de aynı şeyi yaptılar. Gerçekte, **Monsanto o kadar çok çiftçiye dava açtı ki, onlara yardım etmek için ulusal bir telefon hattı hizmete geçti** (1-888-FARMHLP).

'Haksız Fiilden Doğan Zarar Reformu'nun (Tort Reform) onaylanması için direten insanlar, Monsanto'nun ABD'li çiftçilere açtıkları keyfi ve alçakça davalardan bahsetmiyor. Bu Davut ile Golyat arasındaki savaşın bir benzeri ve hükümetimiz her zamanki gibi Golyat'ın saflarında. Karar 81, şimdi de saldırıyı Iraklı çiftçilere yönelik olarak genişletiyor. Domino etkisi başlamak üzere. Monsanto nun saldırısı altındaki ABD'li, Iraklı Kanadalı ve diğer tüm ülkelerdeki mağdur çiftçilerin yardımımıza ihtiyacı var. **Şu anda gerekli olan asıl 'Haksız Fiilden Doğan Zarar Reformu', şirketlerin saldırısına maruz kalan kurbanlara tazminat verilmesinin sağlanmasıdır.**

Pentagon tarafından desteklenen şirketler tüm gezegen üzerinde yollarını saldırgan bir şekilde ilerleyerek açıyorlar. Hoşunuza gitsin ya da gitmesin, bu akşamki yemeğinizde, tabağınızda bazı Frankeştayn gıdalar olacak. **Frankeştayn tohumlardan üretilen Frankeştayn besinler, size Frankeştayn İmparatorluğu'nun iyi dilekleriyle beraber sunuluyor.** Bizim kendi Tarım Bakanlığımız (USDA), terminatör (yok edici) tohumların geliştirilmesi için işbirliği yaptı. Dr. Strangelove'ın John Deere'in (tarım makineleri üreticisi) üzerindeki fotoğrafını gözlerinizin önüne getirin.

Iraklıların bağımsızlıklarını ve özgürlüklerini kısıtlayan Karar 81 ve diğer 99 kararın varlığı, bazı ilginç soruları gündeme getiriyor. Eğer bu kararlar seçimden sonra da geçerli olarsa, Washington Irak'taki seçimlerin meşru olduğunu nasıl iddia edebilir, yoksa 100 Kararın seçimlerle beraber iptal edileceğine inanmamızı mı istiyorlar? Aynı kanıda değilim. Iraklı çiftçilerin işgalden ve Karar 81'den önceki eski güzel günleri özlemle anması mümkün mü? Saddam Hüseyin bile, tohumlarını ertesi yıl için saklamalarına izin veriyordu. Monsanto Saddam'dan daha kötü kalpli bir efendi mi? Dünya çapında başarılı bir direniş hareketi olduğunda neler olacağını hayal edin. **"Tohumlarınızı Saklayın" adı altında başlatılacak bir uluslararası kampanya.** ABD'deki tüketici ve çiftçiler Irak'taki tüketici ve çiftçilerle dayanışma içinde olmalıdır. Eğer bir pul ya da demir para koleksiyonunuz varsa bundan vazgeçin. Bunun yerine tohum biriktirmeye başlamak daha iyi bir fikir olabilir. Belki de yakında Tabiat Ana tarafından yaratılmış eski usul bir tohum, en kıymetli altın paranızdan daha değerli olabilir... Eğer tohum saklıyorsanız bunu bir sır olarak tutun. Tohum polisi devriye geziyor. Sizi arıyorlar.

Vermont'ta 2004 yılında düzenlenen kasaba buluşma gününde, 79 kasabadan gelip toplanan vatandaşlar genetik mühendisliğinin ürünü olan ekinlere karşı bir önergeyi kabul ettiler. Bu olaydan sonra **Vermont, tarihte, Genetik Olarak Değiştirilmiş tohumların etiketlenilmesinin zorunlu hale geldiği ilk eyalet oldu.** "Çiftçiye Koruma Hareketi, Vermontlu çiftçi aileleri Monsanto gibi biyoteknoloji şirketleri tarafından açılan yağmacı davalardan korumak için hayata geçirilen önleyici bir harekettir " diyordu Vermont Kamu Çıkarı araştırma grubuyla beraber Ben Davis. Belki bu küçük ama emek gerektiren savaş ve zafer daha iyi bir dünya için umutlandırıcı olur.

Rosemarie Jackowski'nin Press Action'da 1 Şubat'ta yayınlanan yazısını Cihan Cinemre Türkçeleştirdi. Jackowski (dissent@sover.net), Güney Vermont VFP 88. Bölümünün üyesi bir gazeteci. Savaş karşıtı barışçıl bir eyleme katıldığı için tutuklandı, yargılandı ve suçlu bulundu. Karara itiraz edildi ve şu anda talep Vermont Eyalet Yüksek Mahkemesi tarafından inceleniyor.(CC/TK/BB)

* **Rosemarie Jackowski**'nin Press Action'da yayımlanan yazısını Cihan Cinemre Türkçeleştirdi.

GLİFOSAT SORUNU VE SİYASETEN FELÇ OLMA HALİ

Mutfaktaki Kimyacı / Bülent Şık Yazdı-Antalya - BİA Haber Merkezi14 Ağustos 2018, Salı-bianet

Bir toplum olarak bir arada durma vasfımız ne kadar aşındırılmış olursa olsun içinde yaşadığımız coğrafyadan buharlaşıp gitmeyeceğimize göre “ne yapacağız ve ne yapmalıyız?” sorularına yanıtlar üretmekten vazgeçmemek gerekiyor.

Gıda güvenliğini sağlamaya yönelik çalışmalar hukuki mevzuatını iyi oluşturmuş ve iyi organize olmuş bir kamu sistemi gerektirir.

Gıda güvenliği özetle gıda kaynaklı hastalıklara neden olan biyolojik, fiziksel ve kimyasal etkenleri bertaraf edecek ya da önleyecek şekilde gıdaların işlenmesi, hazırlanması, depolanması ve son tüketiciye sunulması sürecinde yapılması gereken işlemleri tanımlayan bilimsel bir yaklaşımdır. Güvenli gıda ise her türlü bozulma ve bulaşmaya yol açan etkenden arındırılmış, sağlık açısından bir sorun oluşturmayan bir gıda olarak tanımlanabilir.

Gıdalardaki biyolojik etkenler arasında hastalık yapan mikroorganizmalar ve parazitler en başta gelir. Gıdanın doğal yapısında bulunmayan taş, cam ve metal parçacıkları gibi etkenler fiziksel etkenleri oluşturur. Kimyasal etkenler ise pestisitler, ağır metaller, dioksin ve PCB’ler gibi toksik etkili, sayısı binlerce olarak ifade edilebilecek kimyasal maddelerdir. Gıdalarda çeşitli amaçlar için kullanılmasına izin verilen gıda katkı maddelerinin mevzuatça izin verilen miktarın üzerinde kullanılmaları da sorun yaratan kimyasal etkenler kategorisinde değerlendirilir.

Değişen gıda güvenliği anlayışı

Dünya genelindeki gıda güvenliği anlayışı 1990’lı yılların ortalarına kadar büyük ölçüde son ürün kontrolü esasına dayanmaktaydı. Yani tüketime sunulmuş gıda maddelerinin bir sorun oluşturup oluşturmadığını belirleme ve eğer bir sorun varsa ilgili gıdayı tüketimden çekme ve gereken yasal takibatı yapma esasına dayanıyordu. Ancak bu yaklaşım bir sorun tespit

edildiğinde geriye dönük düzeltme yapma imkânı tanımaz; yani elde mevcut tek çare sorunlu gıdayı tüketimden çekmek ve imha etmektir.

Kolayca fark edileceği üzere bu bir israftır. Dahası, tüketim aşamasına gelmiş bir gıda maddesinde sorun tespiti yapmanın ve o gıdayı imha etmenin akıllıca bir tarafı da yoktur. Daha doğru bir yaklaşım bir gıda maddesinde son üründe sorun yaratacak bütün etkenlerin üretim tüketim zinciri içinde bertaraf edilmesini sağlayacak önlemleri geliştirmek ve uygulamaya koyabilmektir. Bu önleyici-koruyucu yaklaşımın şu an geçerli gıda güvenliği anlayışımızın özünü oluşturduğu söylenebilir. Ancak amaçlanan hedeflere ne kadar ulaşılabilirdi konusu epeyce tartışmalıdır ve tartışmaların odak noktasında da kimyasal etkenler yer alır.

Bir gıda maddesinde bulunan bir kimyasal maddenin sağlığa zarar verdiğinin belirlenmesi durumunda doğal olarak o kimyasal maddenin gıdalara bulaşmasının engellenmesi, eğer tarımsal üretimde ya da gıda imalatında kullanılan bir kimyasalsa kullanılmasının sonlandırılmasını ya da yasaklanmasını beklemek akla uygundur.

Ama akla uygun kararların alınması ve uygulamaya konması o kadar kolay değil. İşin aslına bakılırsa akla en uygun davranış bir kimyasal maddenin sağlık zararına yol açıp açmadığını belirledikten sonra kullanılmasına izin vermek olurdu. Ancak uygulamada tam aksi gözlenmektedir. Bir kimyasal madde önce kullanıma girmekte sağlık zararları ise açığa çıktıktan sonra önlem alınmakta; çoğu kez önlem almakta da çok geç kalınmaktadır. Bu konuya verilebilecek güncel örneklerden biri glifosattır.

Glifosat davası

Glifosat tarımsal üretimde ot öldürücü olarak kullanılan bir zehirli kimyasal madde. Uluslararası Kanseri Ajansı (IARC) 2015 yılında yaptığı bir açıklama ile glifosati muhtemel kanserojen olarak nitelemişti.

Dünya genelinde son 20 yıl içinde kullanım miktarı aşırı artan glifosatın gıdalarda bıraktığı kalıntı ciddi bir tartışma doğurmuş ve insanların glifosata ne düzeyde maruz kaldığını belirlemeye yönelik çeşitli çalışmalar gerçekleştirilmişti. Glifosat sular için de önem arz eden bir kimyasal kirletici olarak niteleniyor.

Birkaç gün önce Amerika Birleşik Devletleri Kaliforniya eyaletinin San Francisco Yüksek Mahkemesi Dewayne Johnson'ın Monsanto (Bayer) firmasına karşı açtığı davada onu haklı bularak firmayı 289.2 milyon ABD doları tazminat ödemeye **mahkum etti**. Bir park bahçe görevlisi olan Johnson çalışma hayatında glifosata maruz kaldığı için kanser olduğunu iddia ederek glifosat üreticisi Monsanto (Bayer) firmasına karşı dava açmıştı. Davada alınan karar glifosatın zararlarının hukuken tanınması ve benzeri pek çok dava için bir emsal oluşturması nedeniyle çok önemli. Bu kararın glifosat kullanılmasını sınırlama ya da yasaklama çalışmalarına destek sağlayacağı beklenebilir.

Ülkemizdeki durum

Peki ülkemizdeki durum nedir? Glifosat ülkemiz tarımında ne kadar kullanılıyor? Gıdalarda kalıntı bırakıyor mu? Sulara bulaşıyor mu?

Bu önemli soruların yanıtı yok ne yazık ki.

Ne kadar glifosat kullanılıyor bilmiyoruz. Glifosat kullanımı bundan 15-20 yıl önce 200-300 ton civarındaydı; şimdi en az 5 ya da 6 bin ton seviyesinde olduğunu tahmin ediyorum. En son 2013 yılı verisi var elimde ve o yıl ülke genelinde kullanılan glifosat miktarı 4500 ton.

Tarım ve Ormancılık Bakanlığı 2014 yılına kadar hangi toksik kimyasalın hangi ilde ne düzeyde kullanıldığı bilgisini açıklıyordu; daha doğrusu bu konuda tutulan kayıtlara erişmek mümkündü. Ama artık bu bilgiler gizli. Herhangi bir erişime açık değil. Dolayısıyla ülkemize ithal edilen glifosat miktarı nedir? Hangi ilde ne düzeyde glifosat kullanılıyor bilmek mümkün değil.

Glifosat gıdalara ve sulara bulaşıyor mu onu da bilemiyoruz. Tarım Bakanlığı gıdalarda glifosat kalıntısını araştırmıyor. Sağlık Bakanlığı da sularda glifosat kalıntılarını araştırmıyor. Yüzümüzü nereye çevirsek çöken bir ülke fotoğrafı var karşımızda. Oysa sorunları tespit etmek ve önleyici-koruyucu yaklaşımları geliştirebilmek ve kamu adına iş gören kurumların işlerini iyi yapıp yapmadıklarını denetleyebilmek için bu bilgilere ihtiyaç var. Artık bir kamudan, kamu idaresinden söz edebilir miyiz, o da başka bir tartışma elbette.

Sadece glifosat üzerinden giderek bile mevcut devlet organizasyonunun zaaflarını, halk ve çevre sağlığını koruma çalışmalarındaki berbat hallerini; kamu idaresinin nasıl darmadağın edildiğini görmek ya da gösterebilmek olanaklı. Bu tip konular eskiden de problemliydi ama bu düzeyde bir başıboşluk ve çökme olmamıştı.

Umutsuzluk saçmak istemem. Çünkü ekonomik krizden, ekolojik yıkıma, halk sağlığını koruma çalışmalarından, kamu kurumlarının yeniden organize edilmesine değin pek çok sorunun çözümleri olduğunu düşünüyorum. Halk ve doğa sağlığı dikkate alarak gıda güvenliği ve güvencesi sağlanabilir örneğin. Elde mevcut bilgi birikimi yeterlidir. Olmayan şey bilgi değil siyasal irade. İşbaşındaki siyasal iktidarın nasıl bir yıkıma yol açtığı ve açıyor olduğu kadar aşikâr olan bir başka şey de ülkede mevcut muhalefetin sorunları teşhis etme ve çözüm önerileri ortaya koyma konusundaki felç olmuş halleri. Muhalefet partilerinde bu düzeyde bir siyasal irade yoksunluğu da hiç gözlenmemişti. Umut yaratması beklenen siyasal oluşumlar umutsuzluk saçıyor.

Siyasal partiler, sendikalar ve meslek örgütleri üzerinden giden siyaset yapma pratiklerinin işlevini yitirdiğini düşünmek ve yüz yüze olduğumuz sorunlara başka oluşumlar üzerinden çözüm yolları aramak ya da elde mevcut bu oluşumları şiddetle silkelemek gerekiyor belki de. Bir toplum olarak bir arada durma vasfımız ne kadar aşındırılmış olursa olsun içinde yaşadığımız coğrafyadan buharlaşıp gitmeyeceğimize göre “ne yapacağız ve ne yapmalıyız” sorularına yanıtlar üretmekten vazgeçmemek gerekiyor. (BŞ/HK)

BİYOTEKNOLOJİ: 10 BİN YILLIK HESAPLAŞMA

Şahin Artan-İstanbul - BİA Haber Merkezi 26 Ocak 2005, Çarşamba

Devletlerin büyük desteğiyle yürütülen biyoteknoloji çalışmalarının tarıma ve gıda endüstrisine yansıyan yüzü, kapitalist pazara dahil edilmeye yüzlerce yıl direnen canlı organizmanın nasıl sermayenin parçası haline getirilmeye çalışıldığını gösteriyor.

2003 yazı ortalarında dünyanın en büyük biyoteknoloji şirketlerinden Monsanto, bir süt ürünleri şirketi olan **"Oakhurst Dairy"i mahkemeye verdi.** 2002 gelirleri 4.7 milyar dolar olan, 50'nin üzerinde ülkede faaliyet gösteren ve 13 bin çalışanı bulunan Monsanto'nun 185 milyon dolar gelirli Amerikan şirketini mahkemeye vermesinin nedeni, Oakhurst Dairy tarafından süt şişelerinin etiketlerine basılan, "Bu sütün üretiminde suni büyüme hormonu kullanılmamıştır" ibaresiydi.

Amerika Birleşik Devletleri'nde (ABD) 90'larda başlayan "etiket davaları"nın son örneklerinden biri olan davada Monsanto, Oakhurst Dairy'nin tüketicileri yanılttığını öne sürüyor, etiketlerde **"tüketicinin bilinçli seçim yapmasına olanak verecek adil ve doğru"** ifadeler kullanılmasını talep ediyordu.

Neydi Oakhurst Dairy'nin sözünü ettiği "sunî büyüme hormonu"? Şirketin yöneticileri neden sütlerinin üretiminde bu hormonun kullanılmamış olmasını böylesine önemsiyor, bunu bir tür reklam malzemesi olarak görüyordu? Monsanto'nun bir süt şişesinin üzerindeki yazıları bu kadar önemsemesinin ve o yazılardan ("sunî büyüme hormonu"nun sağlığa zararlı bir madde olabileceği iması) alınıp dava açmasının nedeni neydi?

Konu, "rBST" denilen kimyasal maddeyle ilgiliydi. **(1)** İneğin verdiği sütün miktarını düzenleyen büyüme hormonu ile "hemen hemen" özdeş bu madde ("recombinant bovine somatotropin"), genetik olarak değiştirilmiş bakterilerden elde ediliyordu. rBST elde etmek üzere bakterilerin genetik olarak değiştirilmesi işini çeşitli üniversite birimleriyle işbirliği içinde sonuçlandıran Monsanto, 80'lerde rBST'ye ticari lisans verilmesi için başvuru yapmıştı. Maddenin ticari değeri büyüktü, çünkü rBST enjekte edilen ineklerde süt verimi % 15 oranında artırılabilirdi.

Mandıracılığa rBST'nin girmesi, ABD'de gıda ve ilaç alanında bir numaralı federal otorite olan Gıda ve İlaç İdaresi'nin (FDA) 1993 yılında rBST'nin ticari olarak kullanılmasına izin vermesiyle başlıyor. İzinden 10 yıl sonra, 2003 itibarı ile süt alınan ineklerin **üçte birinin artık rBST enjeksiyonu ile "verimleştirildiği"** ABD'de bu pazarın en büyük şirketlerinin başında ise Monsanto geliyor. Monsanto, rBST ürününü **"Posilac"** markası altında pazarlıyor. rBST'nin genetik olarak değiştirilmiş bakterilerden elde edilmesi de dahil olmak üzere, genetik mühendisliği çalışmalarının temel uygulama alanlarından biri tarım ve tarımla bağlantılı gıda sektörü. Bir diğer temel alan ise sağlık. Bu üç alanda yürütülen çalışmalar üzerine medyada yer alan haber ve yorumlarda genellikle olumlu şeyler anlatılıyor. Daha seyrek olmakla birlikte, bazen de insan sağlığı ve çevre açısından endişeler, uyarılar, eleştiriler dile getiriliyor. Oakhurst Dairy'nin etiketlere bastığı not da, insan sağlığıyla ilgili tipik endişelere tipik bir cevap niteliğinde.

Amerikalı müsteşar: "Bizim farkımız, devlete güvenmemiz"

Tarım, gıda, sağlık ve giderek artan ölçülerde kozmetik sektörlerinde etkisini hissettiren biyoteknoloji uygulamalarının insan sağlığı ve çevreyle ilgili münazaralara konu olması doğal. Öte yandan, tüm uygulamalar açısından ortak birkaç sonuç olduğu da söylenebilir: Mevcut pazar yapılarının değişmesi ve yeni pazarların oluşması.

Tarımda yaşananlarla ilgili birkaç veri:

1990'da "transgenik bitkiler alan deneme sayısı" 147'yken, 1995'de sayı 15 bine, 1999'da 36 bine çıkıyor. Transgenik bitkilerin ekim alanı 1996'da 1.7 milyon hektarken, 2002'de 58.7 milyon hektara (Hemen hemen Türkiye büyüklüğünde bir alan) çıkmış durumda. **(2) 2002'de, dünyada yetiştirilen soyanın yüzde 51'i, pamuğun yüzde 20'si, kanolanın yüzde 12'si ve mısırın yüzde 9'u transgenik çeşitlerden oluşuyor.**

Biyoteknolojinin ekonomik, toplumsal ve politik sonuçlarına daha sonra geleceğiz. Önce "sağlık"..

Monsanto'nun Oakhurst Dairy'i mahkemeye verdiği 3 Temmuz 2003 tarihinden birkaç hafta kadar önce Türkiye'de Gıda Mühendisleri Odası 7. Yıl Etkinlikleri çerçevesinde bir panel düzenliyordu. "Genetik Modifiye Organizmalar ve Gıdalarda Kullanımı" konulu panelin konuklarından biri de ABD'nin Türkiye Büyükelçiliği Tarım Müsteşarı James Higgiston'du.

Higgiston panelde yaptığı sunumda, "İnsanlar 'Doğaya hiçbir şekilde müdahale etmemeliyiz' gibi açıklamalarda bulunabiliyorlar.. Aynı zamanda bunun gerekli olmadığı da söyleniyor. Aslında bütün bunlar, 1903'te söylenmiş, sütün pastörize edilmesiyle ilgili olan açıklamalardı. ABD'de bizim bilim ve biyoteknoloji alanındaki deneyimlerimiz daha farklı" diyordu. "Bunun temel nedeni de, belki de Amerikalı tüketicilerin, düzenlemeden sorumlu olan kuruluşların söylediklerine gerçek anlamda güvenmeleridir. Tabii ki bu kuruluşlar da tüketicilerin bu güvenini kaybetmemek için büyük çaba göstermekteler. Ben bugün, hiçbir şey olmasa da iki mesaj vermek istiyorum: Öncelikle şunu söylemek istiyorum ki, ABD'de biyoteknoloji kullanılarak üretilen ürünler, çok ciddi bir şekilde test edilmektedir. Ve ikinci olarak da, ABD'nin ihraç ettiği gıda ürünleri, Amerikalıların her gün tükettiği gıda ürünlerinin aynısıdır."

Higgiston "ABD'de biyoteknoloji ürünü gıdaların 1994'den beri süpermarketlerde bulunduğu"nu, "bugün Amerika'da süpermarketlerde satılan gıdaların %60-70'inin biyoteknolojik içeriğe sahip olduğu"nu da söylüyordu.

Müsteşarın sözünü ettiği, "ciddi bir şekilde test edilme" ve "düzenlemeden sorumlu kuruluşlara güven"i rBST olayında test edebiliriz.

Amerikalı bilimadamı: "İlaç endüstrisinin uzantısı haline geldiler"

1988'de FDA uzmanlarından Dr. Richard Lehmann, Monsanto'ya rBST ile ilgili araştırmalarının yetersiz olduğunu bildirdi. Daha sonra Lehmann'ın yardımcısı Dr. Richard Burroughs, rBST üzerinde uzun ve çok boyutlu testler yaptıktan sonra kurumdan

uzaklaştırıldı, başlattığı testlere son verildi. Burroughs, "Onay sürecini yavaşlattığımı söyledim. FDA'da eskiden inceleme süreçlerimiz vardı. Şimdi onay sürecimiz var. FDA'nın artık iyi, dürüst incelemeler yaptığını düşünmüyorum. İlaç endüstrisinin bir uzantısı haline geldiler" diyordu. (3)

Daha önce onaylama kriteri "tüketici için hiçbir risk içermeme" olan FDA, 1993'de rBST'nin onaylanabilmesi için yeni kriterler formüle ediyor ve "denetlenebilir risk" ("manageable risk") kavramı da bu dönemde ortaya çıkıyordu.

90'larda rBST'nin olumsuz etkileriyle ilgili bulgular üniversite ve ilgili devlet kuruluşlarında iyice birikmeye başlamıştı. Raporlarda üstünde durulan konuların belki de en kritiği, rBST enjeksiyonu ile bağlantılı bir maddenin miktarı ve yoğunluğuydu. rBST, inekleri "Insulin-like Growth Factor One" (IGF-1) olarak bilinen bu maddeden daha çok salgılamaya zorluyor, salgılanan IGF-1 de süt vermeyi tetikliyordu. Süt insan tarafından içildiğinde, bu kimyasal maddenin yaklaşık % 67'si kana karışıyordu. Çeşitli laboratuvar bulguları, rBST verilmiş ineklerin sütünde IGF-1 yoğunluğunun diğer ineklerdekinden daha yüksek olduğunu ortaya koyuyordu.

1996'da Illinois Üniversitesi'nden Prof. Samuel Epstein, International Journal of Health Services'de yüksek yoğunlukta IGF-1'in insanlarda göğüs ve kolon kanserine yol açtığını ortaya koyan kanıtlar yayınladı.

Ocak 1998'de Science dergisinde yayınlanan ve Harvard'dan bir grup araştırmacının imzasını taşıyan makalede, kanlarında yüksek düzeyde IGF-1 bulunan erkeklerin prostat kanserine yakalanma riskinin diğer erkeklerden dört kat daha fazla olduğu belirtildi.

Mayıs 1998'de The Lancet'da yayınlanan bir makalede, kanlarında yüksek düzeyde IGF-1 bulunan menopoz öncesi kadınların göğüs kanserine yakalanma riskinin diğer kadınlara göre sekiz kat fazla olduğu bildirildi.

1999'da ABD Sağlık Bakanı Donna Shalala ise, rBST'nin "bilimsel kaygılara yol açmadığı"nı duyuruyordu. (4)

Clinton'dan Blair'e son dakika uyarısı

Devlet ve üniversiteler ile şirketler arasındaki ilişkileri ele alan kitabı Captive State'de İngiliz gazeteci George Monbiot, Monsanto - devlet bağlantılarının bir dökümünü veriyor. Bunlardan bazıları şöyle:

* **rBST** verilmiş ineklerden alınan sütlerin etiketlerinde bu konuda bilgi olması gerekmediğine ilişkin FDA kararını imzalayan Michael Taylor, 1991'e kadar King and Spaulding adlı bir hukuk şirketinde çalışmış, besinlerin etiketlenmesi konusunda uzmanlaşmış ve bu dönem boyunca Monsanto'yu temsil etmiş. Taylor FDA'daki işinde ayrıldıktan sonra Monsanto'ya geçerek Washington bölge yöneticisi oluyor.

* **1992'de** rBST'nin insan sağlığına uygunluğu konusunda FDA'nın onay belgesini imzalayan Margaret Miller, FDA'ya geçmeden önce Monsanto'da rBST üzerine çalışmış.

* **FDA'da** rBST testlerini yapan Suzanne Sechen daha önce Cornell Üniversitesi'nde, Monsanto'nun danışmanlarından Dr. Dale Bauman'la birlikte ve Monsanto'nun sağladığı fonla rBST üzerine araştırmalar yapmış.

1994'de Beyaz Saray tarafından yayınlanan bir raporda ise, "rBST'nin güvenli olduğu, çünkü normal sütte farklı olmadığı" belirtiliyordu. Aynı dönemde, rBST verilmiş ineklerden alınan sütlerin etiketlenmesine ilişkin bir kanun tasarısı ABD Kongresi'nin ilgili komitesinde red edildi. Komitenin 12 üyesi arasında seçimlerde Monsanto'dan mali destek almış dört Kongre üyesi vardı.

1999'da ABD başkanı Bill Clinton, Monsanto'nun Beslenme ve Tüketim sektörü yöneticisi Arnold Donald'ı Başkanlık İhracat Konseyi'ne atıyordu. ABD Çevre Koruma Örgütü'nün pestisitlerden sorumlu yöneticisi Linda Fisher, Beyaz Saray tanıtım faaliyetleri yöneticilerinden Josh King, Clinton'ın kurmaylarından Mickey Kantor ve Marcia Hale, daha sonra Monsanto yönetimine giren politik kadrolardan..

Ama Monsanto ve diğer biyoteknoloji devlerinin Amerikan devletiyle ilişkilerine belki de en çarpıcı örnek, Clinton ile İngiltere Başbakanı Tony Blair'in 18 Mayıs 1998'deki buluşması.

Bu tarihte, Avrupa Birliği'ndeki tartışmalı biyoteknoloji konularını (başta transgenik ürünlerin etiketlenmesi) ele alacak kritik bir toplantıdan birkaç saat önce Bill Clinton Tony Blair ile Londra'da buluşuyordu. Aynı yılın kasım ayında, milletvekili Norman Baker, Blair'e 18 Mayıs toplantısının içeriğini soracak, Blair, "Bu tür toplantıların içeriğini kamuoyuyla paylaşmak devlet geleneğinde yok" diyerek bu konuda bilgi vermeyi red edecekti.

Şubat 2000'de The Observer gazetesi ABD'deki Bilgi Edinme Özgürlüğü kanununa dayanarak 18 Mayıs 1998 toplantısından önce Clinton'a verilen brifingin içeriğini talep etti. Gazeteye gönderilen açıklamada, Clinton'ın, Avrupa Birliği'nin genetik olarak değiştirilmiş organizmalara ilişkin ağır ve şeffaf olmayan onay sürecinin Amerikalı ihracatçılara yüz milyonlarca dolar kaybettirmesi konusunda Blair'i uyarmak üzere bilgilendirildiği belirtiliyordu.

18 Mayıs 1998'deki kritik toplantıda, o zaman Avrupa Birliği'nin başkanlığını yürüten İngiltere, Avrupa Birliği'nin genetik olarak değiştirilmiş ürünlerin etiketlenmesine ilişkin kurallarını gevşetmesi gerektiğinde ısrar ediyordu. (5)

Organizmanın "canlı üretim bandı"na dönüştürülmesi

rBST olayında yaşanan, sağlıkla ilgili bulguların (6) medyanın da büyük desteği ile görünmez kılınması, bu bulgulara rağmen başta ABD olmak üzere birçok devletin memurlarının "biyoteknoloji şirketlerinin pazarlamacısı ya da avukatı" gibi çalışması neden?

Bunun arkasında, "döner kapı" sisteminden nasiplenme, yani önce kamuda, sonra özel sektörde, sonra gene kamuda, sonra gene özel sektörde makam kapmaya ve her seferinde -bir önceki ya da mevcut makamı- istismara dayalı tipik bir oportünizm olduğu söylenebilir. Ama bu, koskoca bir FDA'nın transformasyonunu, köklü bilim ve araştırma kurumlarının transformasyonunu açıklamaya yeter mi? Gün geçtikçe dünyadaki etkinliğini artıran

biyoteknoloji sektörü, bütün bu transformasyonların itici gücünün kendisi, nasıl bir itmenin sonucudur?

Bir dizi ülkede devletlerin büyük desteğiyle yürütülen biyoteknoloji çalışmalarının özellikle tarıma ve gıda endüstrisine yansıyan yüzü, kapitalist pazara dahil edilmeye yüzlerce yıldır "en ilkel yöntemlerle" direnen bir üretim alanının, canlı organizmanın bizzat kendisinin (son ürün anlamında değil, tüm aşamalarıyla gelişme sürecindeki organizma) nasıl sermayenin ve kapitalist pazarın bir parçası haline getirilmeye çalışıldığını gösteriyor.

Organizmayı endüstriyel imalat sürecine benzer bir sürecin içine kısıtlayarak kâra tahvil edilmiş bir "yaşayan üretim bantı"na dönüştürmeyi hedefleyen Monsanto gibi şirketler, kendi açılarından elbette akılcı olanı yapıyorlar. Girdi, üretim süreci ve çıktının çeşitli endüstrilerle entegre olduğu, geniş alanlarda tek ya da sadece birkaç tür ürüne dayalı ekimin yapıldığı ve üreticilerin büyük bir bölümünün büyük şirketlerle sözleşmeli olarak çalıştığı Amerikan tarım modelinde bile, henüz "sermayeleştirilememiş", hâlâ "başına buyruk" ve zaman zaman "kaptisli" olabilen tek şey, canlı organizmanın kendisi çünkü.

Öte yandan, iki dünya savaşı arasında sübvansiyon ve yüksek gümrük vergileriyle koruma sonucu güçlenen ve elindeki ürün fazlasını 2. Dünya Savaşı'nda yıkılmış Avrupa ülkeleri ile fakir ülkelere -Amerikan dış yardımı çerçevesinde ya da normal yollardan düşük fiyatlarla- ihraç ederek hem paraya çeviren, hem de muazzam bir uluslararası etkinliğe kavuşan Amerikan tarım sektöründe nasıl bir sermaye yoğunlaşması ve merkezileşmeyle karşı karşıya olduğumuzu görmeden, bu sektörün transgenik tarıma geçişindeki dinamikleri anlayamayabiliriz.

Tarımdaki kapitalistleşmenin endüstriyel imalatla olduğu kadar hızlı bir yoğunlaşma ve merkezileşme süreci izlediğini, bu sürecin tamamlanmış olmadığını biliyoruz. ABD'de 1930'da 6.7 milyon olan bağımsız çiftlik sayısı 1998'de 1.8 milyona düşmüş (% 72'lik bir düşüş) durumda. Bunların % 6'sı, toplam çiftlik üretim değerinin % 60'ını sağlıyor. Ama böylesine bir yoğunlaşma ve merkezileşmeye karşın, bu % 6'lık bölüm bile, 100 bin çiftlik demek. Bu, üretimin % 40'ının sadece dört şirket tarafından yapıldığı bazı imalat sektörleriyle (ABD) karşılaştırıldığında, gene de son derece dağınık bir yapı anlamına geliyor. (7) Ama asıl mesele şu ki, çiftliklerin çıktılarının alıcısı konumundaki (pek çok kez de, aynı zamanda girdi sağlayıcısı) şirketler açısından, tam tersine müthiş bir pazar hakimiyeti söz konusu. ABD'de farklı kesitlerde en büyük dört şirketin pazar payları şöyle:

Tavukta (et için yetiştirilen) yüzde 55, sığırdaki (kesim) yüzde 87, koyunda (kesim) yüzde 73, hindide yüzde 35, buğday işlemede yüzde 62, soya fasulyesinde yüzde 76, yaş mısır işlemede yüzde 57, kuru mısır işlemede yüzde 74. (8)

Toprak hariç üretim araçlarının (araç, makina ve aletler), tohumun, ilaçların, suni gübrenin, hatta enerji kaynaklarının belirli şirketler tarafından sağlandığı, üretim süreçlerinin çiftçinin iradesinden bağımsız olarak belirli şirketler tarafından tasarlandığı, uygulandığı ve denetlendiği, ürünün belirli şartlarda belirli şirketler tarafından satın alındığı Amerikan tarım modelinde, üretim üzerinde söz hakkını tamamen yitiren, ürünü neredeyse bir fabrika işçisi

gibi yabancılaşan çiftçinin, tarlası, evi ve üretimde kullandığı yapılar üzerindeki mülkiyetini devam ettirmesi, bu yüzden pek bir şey ifade etmiyor.

Girdi, üretim ve çıktılarda büyük şirketlere tamamen bağımlı olan bu "proleter çiftçi"nin, aynı şirketlerin kârın maksimizasyonu için dayattığı transgenik tarım uygulamalarını dünyanın başka yerlerindeki çiftçilerden çok daha kolay kabullenmesinde, kuşkusuz bu bağımlılığın ve çaresizliğin önemli rolü bulunuyor. Gıda sektörüne ürün sağlayan ya da ürünleri işleyip süpermarket ve restoran zincirlerine dağıtan dev şirketler ise, **Bilim ve Teknik dergisinin Mayıs 2002 sayısında** sözü edilen "Flavr Savr" domatesi gibi "denetlenebilir" ürünler istiyor. (9)

Canlı organizmanın "mülkiyeti" ve patent

Tarım ürünlerinin denetlenebilir olması, sadece mahsulün hasattan sonra daha dayanıklı, uzun ömürlü, daha çekici görünümlü ya da daha sert, sulu, kokulu, vs. olması anlamına gelmiyor. En az bu özellikler kadar önemli olan, mesela organizmanın zararlı böceklerle ya da bu böcekleri veya zararlı bitkileri öldürmek için kullanılan pestisitlere ve herbisitlere dirençli olması.

Birçok durumda, gen modifikasyonu ile bitkiyi dirençli kılan biyoteknoloji şirketi iki kanaldan birden gelir elde ediyor, mevcut gelirlerini artırıyor. Monsanto ile "Roundup" - "Roundup Ready" ürünleri örneğinde olduğu gibi..

Dünyada en çok satılan herbisitlerden biri, Monsanto'nun "Roundup" adlı ürünü. 1998'de şirketin yıllık satışlarının % 17'sini oluşturan Roundup (10), herbisit dirençli Monsanto ürünleri "Roundup Ready Soya Fasulyesi" (1997'de ABD'deki toplam soya fasulyesi ekim alanının % 15'inde), "Roundup Ready Pamuk" ve "Roundup Ready Kolza"da, normalin kat kat üstünde yoğunlukta kullanılabilir. Böylece Roundup kullanan çiftçilere Roundup Ready ürünlerinin dayatılması, Roundup Ready ekenlere de daha fazla Roundup herbisiti kullandırmak mümkün oluyor. (11)

Ama biyoteknoloji şirketlerinin tarımdaki güçlerini asıl artıracak, güç dengelerini radikal biçimde yeniden oluşturacak faktör, bu şirketlere organizmalar üzerinde her türlü tasarruf ve ayrıcalığı tanıyan teknolojiler ve "patent" sistemi.

Bir şirket, genetik olarak değiştirdiği ve patentini aldığı ürünün sadece bir defalık kullanım hakkını çiftçilere satıyor. Bu ürünü bir sonraki yıl da ekmek isteyen çiftçiler, ellerindeki tohumu kullanmaya kalkarlarsa hem şirketle yaptıkları sözleşmeyi ihlal etmiş, hem de kanunları çiğnemiş oluyorlar. Ürünü ikinci kez ekmek için, ilgili şirketten yeni tohum almak durumunda olan çiftçilerin "korsan" ekim (hasattan sonra elde kalan tohumlarla) yapmasını engellemek üzere biyoteknolojik yöntemler geliştirilmiş durumda. Bu yöntemlerin en etkilisi, "terminatör gen" denilen ("katır tohum" da denebilir) yöntemi. Terminatör gen uygulamalarında, ekilen tohum ürün veriyor, ama o ürünün hasatından sonra elde kalan ikinci kuşak tohumlar kısır oluyor. Yani çiftçi bunları ekse bile, artık ürün alamıyor.

Ya ekoloji? Transgenik tarımın çevre üzerindeki etkileri? (ŞA/BB)

Sıradaki öykü: 135 yıllık güncel çözümlemeler ve Guamo dışkısı

- (1) "Bovine somatotropin" ile ilgili ayrıntılı bilgi için: <http://www.nalusda.gov/bic/BST/other.html>
- (2) 1997-2002 yılları arasında,dünyada en fazla ekim alanına sahip dört transgenik bitki, ekim alanlarının büyüklüğü sırasıyla, soya, mısır, pamuk ve kanola (kolza). Patates, bal kabağı ve papaya, kısıtlı da olsa ekimi yapılan transgenik tarım bitkileri arasında. 2002 yılında dünyada toplam transgenik ekim alanının yüzde 62'sini transgenik soya, yüzde 21'ini transgenik mısır, yüzde 12'sini transgenik pamuk ve yüzde 5'ini transgenik kolza/kanola oluşturuyor. (Kaynak: Gıda Mühendisleri Odası'nın 24 Mayıs 2003'de düzenlediği "Genetik Modifiye Organizmalar ve Gıdalarda Kullanımı" Paneli / <http://www.gidamo.org.tr/genetik%20modifiye.pdf>)
- (3) George Monbiot, Captive State, Pan Books (2001) , s. 238
- (4) Aynı kaynak, s.235-6
- (5) Aynı kaynak, s. 242
- (6) Genetik tarım ürünlerinin insan sağlığına etkileri konusunda üstünde durulan pekçok konu var. rBST ile ilgili olanlar bunlardan sadece biri. Farklı bir örnek vermek gerekirse, Monsanto tarafından geliştirilen soya fasulyelerinin dirençli olduğu glifosatın kanserojen olduğu bundan altı yıl önce "Journal of the American Cancer Society" tarafından açıklanmıştı. Genetik olarak değiştirilmiş soya fasulyeleri dirençli olduğu için, tarım zararlılarının yok edilmesinde glifosat bugün geçmişe oranla çok daha yüksek dozlarda kullanılabilir. (7) R.C. Lewontin, "The Maturing of Capitalist Agriculture: Farmer as Proletarian", Monthly Review Temmuz - Ağustos 1998 sayısı
- (8) William D. Heffernan, "Agriculture and Monopoly Capital", Monthly Review Temmuz - Ağustos 1998 sayısı
- (9) TÜBİTAK tarafından yayınlanan Bilim ve Teknik'in Mayıs 2002 sayısında, domateslerle ilgili genetik mühendislik çalışmalarını ele alan bir makalede şöyle deniyor:
- "Taş gibi ya da içi geçmiş olmasına aldırmazsanız, mevsimine bakmaksızın istediğiniz her meyveyi süpermarketinizde bulabiliyorsunuz. Ama kendi kendine olgunlaşmış bir meyve ötekilerden çok farklı. Olgunlaşma, meyveleri yenebilir ve lezzetli kılan bir süreç olmakla kalmıyor, aynı zamanda türün yayılabilmesi için de gerekli. Nakilleri, depolanmaları ve raf ömürleri açısından yenebilir meyvelerin olgunlaşma sürecinin denetlenebilir olması büyük önem taşıyor. Bu denetim ayrıca, ekonominin globalleştiği dünyada büyük bir stratejik avantaj anlamına geliyor. ABD Tarım Bakanlığı'yla bazı Amerikan ve İngiliz üniversitelerinden uzmanlar, meyvenin gelişmesini hormonal etkinlikten bağımsız olarak denetleyen geni bulduklarını açıkladılar."
- Makalede daha sonra da raf ömrü uzun, biyoteknoloji ürünü "Flavr Savr" domatesinden söz ediliyor.
- (10) Gerad Middendorf, Mike Skladany, Elizabeth Ransom, Lawrence Busch, "The Struggle for Democratic Choice", Monthly Review Temmuz - Ağustos 1998 sayısı
- (11) Monsanto, Roundup Ready Soya Fasulyesi sattığı çiftliklerle yaptığı sözleşmelerde, herbisit olarak Roundup kullanılması şartına da imza attırıyor. Bu sözleşmelerde, sözleşmedeki maddeleri ihlal eden çiftçilere ağır para cezaları verilmesi öngörülüyor.

BİR WIKILEAKS ÇÖZÜMLEMESİ:ABD'DEN TÜRKİYE'YE "GDO'LU TELGRAFLAR"

A. Murat Eren - Baybars Külebi-New orleans - BİA Haber Merkezi12 Kasım 2011, Cumartesi

WikiLeaks'in yayımladığı telgraflar, Türkiye'nin ve birçok ülkenin ABD'nin Genetiği Değiştirilmiş Gıdalar (GDO) politikalarından nasıl etkilendiğini, baskı altında tutulduğunu ve hangi kurumlarının işbirliğini kabul ettiğini ortaya koyuyor.

WikiLeaks, 2006 yılından bu yana dünya gündeminde iz bırakan birçok skandalı gün ışığına çıkarttı. Bunların arasında "Cablegate" olarak bilinen ABD büyükelçiliklerinde hazırlanmış çeşitli gizlilik seviyesindeki 250.000'in üzerindeki diplomatik telgrafi ele geçirmek ve yayınlamak da var. Telgraflar 2011 Eylül ayının ilk günlerinde yayımlandı.

Tüm merkezler arasında 7,918 adet telgraf ile ABD'ye en fazla diplomatik telgraf gönderen yer, Ankara Büyükelçiliği.

Hem Türkiye ile ABD arasındaki temel meselelerin neler olduğuna dair fikir sahibi olmak, hem de halkın bu telgraflardan neler öğrenebileceğine dikkat çekmek amacıyla telgraf arşivinden üç konu seçerek derinlemesine inceledik. Bu üç konu WikiLeaks belgelerinde karşımıza çıkan siyasi perspektifler, ilaç şirketlerinin şekillendirdiği ABD politikasının Türkiye'deki izdüşümleri ve son derece çarpıcı bilgilere ulaştığımız ABD Genetiği Değiştirilmiş Gıdalar (GDO) politikaları ile Türkiye'deki kurumların bunlar karşısındaki tutumu oldu. Bu yazıda GDO konusu ele alınıyor.

Cablegate telgrafları arasında bu konudaki politikalara dair çarpıcı bilgilere ulaşmak mümkün.

GDO, genetik mühendisliğinin marifetleri ile değişikliğe uğratılmış, yani normal koşullarda doğada bulunmayan, fakat laboratuvar ortamında yaratılmış olan canlıların tümüne verilen isim. Genetiği endüstrinin ihtiyaçlarına göre değiştirilen canlı bir inek olabileceği gibi bir mısır bitkisi ya da bitkilerin gelişiminde rol oynayan bir bakteri de olabilir.

Genetiğinin değiştirilmesi ile bir canlıda ne tür bir değişikliğin meydana getirilebileceğine çarpıcı ve güncel bir örnek olarak inek sütü yerine insan sütü üreten inekler verilebilir. Bu yazının yayınladığı tarihten sadece birkaç ay önce yapılan bu deneyde insan genleri ile yeniden düzenlenen genomlara sahip mutant ineklerin, inek sütü yerine insan sütü ürettikleri gösterildi.

Bu uygulamaların ortaya çıkardığı etik kaygılardan bağımsız bir şekilde, doğru şekilde kullanıldığında GDO'ların çok faydalı olabileceğini düşünen bilim insanları da var. Lakin genetiği değiştirilmiş 42 ineğin 26 tanesinin doğumdan hemen sonra, 6 tanesinin ise doğduktan sonraki altı ay içerisinde olmak üzere 32 tanesinin ölmüş olması, bir şeylerin çok dikkatle yeniden değerlendirilmesi gerektiğinin bir göstergesi.

Bir süredir zaman zaman Türkiye gündemini de meşgul eden konulardan olan GDO'ların hem insan sağlığı hem de doğaya olan etkileri açısından barındırdığı riskler bilimsel anlamda aktif araştırılan konulardan. Halen değerlendirilmekte olan riskler çok geniş bir yelpazeye dağılmış durumda.

GDO'ların tüketimindeki artışın değerlendirilen ve henüz net bir sonuca bağlanmamış risklerden bazıları şöyle sıralanabilir:

- * Doğrudan ya da dolaylı yollarla kanser ve dejeneratif hastalıkların artmasına sebep olması,
- * Kullanılan teknolojinin süper-virüs evrimi için uygun altyapı oluşturması,
- * Hayvanların -ya da bitkilerin- daha hızlı büyüyüp daha fazla ürün vermesi için tasarlanmış büyüme hormonlarının çoğu durumda hayvanları -ve bitikleri- hastalıklara karşı dirençsiz kılması nedeni ile kullanılan antibiyotiklerin bu hayvanlardan elde edilen mamuller ya da tüketilen bitkiler ile insana geçmesi ve antibiyotiklere karşı dirençli bakterilerin güçlenmesine sebep olması,
- * Birbirinin tam kopyası olan tohumlardan elde edilen ürünlerin insan bedeninin yüz binlerce yıllık yolculuğu esnasında alıştığı varyasyondan uzak oluşu nedeniyle ortaya çıkabilecek kronik alerjilerin ya da doğum kusurlarının artması,
- * Ortalama yaşam süresinin azalması, böceklerin bitkiye zarar vermesini engellemek için tasarlanan ve bitkinin genomuna eklenen genlerden kodlanan proteinlerin insan hücreleri içinde takibi zor toksik özellikler göstermesi,
- * Tarım ürünlerinin besin değerinin düşmesi, diyetin radikal biçimde değişmesine bağlı rahatsızlıkların artması,
- * Ürün artışını sağlaması için kullanılan genetiği değiştirilmiş bakterilerin topraktaki nitrojen dönüşümünden sorumlu mantarları öldürerek doğal ve hassas toprak florasındaki mikrobiyal aktiviteyi sekteye uğratması ve bunun sonucunda toprağın veriminin düşmesi,
- * Genetiği değiştirilmiş canlıların gelişimine ön ayak olabileceği süper-haşereler ve süper-yabani otlar ile faydalı böceklerin, hayvanların ve diğer bitkilerin doğal yaşam koşullarını değiştirmesi,
- * Tohum çeşitliliğini öldürerek geri dönüşü olmayan bir genetik sığlığa yol açması...

Bunların kimileri çeşitli bilim insanları tarafından risk seviyesinde ortaya atılmış ihtimaller de olsa, genetiği değiştirilmiş gıdaların siyasetçiler ve şirketlerin iddia ettiği kadar güvenli olmadığına dair bilimsel göstergelerde düzenli sayılabilecek bir artış söz konusu.

Bu konuya şüpheyle yaklaşılmasının önemini gösteren araştırmalardan belki de kamuoyunda en çok yankı bulanlarından birisi, 2005 yılında The Independent'in ele geçirdiği ve haberleştirdiği 1,139 sayfadan oluşan ve genetiği değiştirilmiş mısır ile beslenen farelerin

normal mısır ile beslenenlerde gözlemlenmeyen şekilde iç organ yetmezlikleri sonucu öldüğünü gösteren gizli **rapor**.

Benzeri gelişmeler sonucunda Fransa Şubat 2008'de genetiği değiştirilmiş mısır tohumu kullanımını yasaklarken, Avrupa Parlamentosu bu yazının yazıldığı tarihlerden sadece birkaç ay önce (Temmuz 2011) Avrupa Birliği üyesi ülkelere genetiği değiştirilmiş gıdaların topraklarında üretilmesini yasaklama haklarını genişleten bir yasanın kapsamını genişletmeyi oy birliğiyle kabul etti.

Son derece ironik bir biçimde, yukarıda sözü geçen ve 2005 yılında basına sızmış olan gizli çalışmayı yürüten şirket, genetiği değiştirilmiş mısır tohumlarının dünya çapındaki en büyük üreticilerinden olan Monsanto.

ABD merkezli çok uluslu bir şirket olan Monsanto, ABD'nin genetiği değiştirilmiş gıda pazarının yüzde 90'ına sahip ve bu alanda dünyanın önde gelen şirketlerinden birisi. Dolayısıyla kamuoyunu genetiği değiştirilmiş ürünlerin sağlıksız olmadığına dair ikna etme konusunda çok büyük bir efor harcıyor.

Tahmin edebileceğiniz gibi bu eforun içine yukarıdaki gibi raporların sonuçlarını kamuoyundan gizlemek ya da GDO'ların aslında sağlıklı olduğunu iddia eden "aksi yönde bilimsel propaganda" faaliyetleri de giriyor. Amerika'daki siyasi lobicilik için Monsanto'nun sadece 2008 yılında sekiz milyar dolar harcamış olması, hem şirketin büyüklüğü hem de ABD'deki siyasetçiler ile ilişkilerini ne kadar yakın tutmak istediğinin önemli bir göstergesi.

Fakat mevzunun ne kadar derin olduğunu, Cablegate ile ortaya çıkan raporları takip ettiğimizde anlıyoruz.

ABD'nin GDO'ların yaygınlaşmasından birden fazla çıkarı var. Biyoteknoloji alanında en gelişmiş ülkelere birisi olarak, GDO'ların yaygınlaşması ile doğacak talep ABD merkezli çok uluslu şirketler ile karşılanacağı için ekonomik avantajlar, GDO'lara bağımlı ülkelerin sayısının artmasının gıda gibi son derece önemli bir pazarda ABD'ye söz hakkı verecek olması üzerinden doğacak siyasi avantajlar bunlar arasında sayılabilir. Nitekim Fransa'da 2008 yılında hayata geçirilen yasak öncesi gönderilen 2007 tarihli bir **telgrafa** Fransa'nın bu yönde atacağı bir adımın ABD için maddi kayba, bunun da ötesinde ABD'deki biyoteknoloji endüstrisi için çok büyük bir dezavantaja tekabül edeceğinden açıkça söz ediliyor.

Fransa 2008 yılında Monsanto'nun ürettiği mısır tohumlarını yasakladıktan sonra, Almanya, Avusturya ve Arnavutluk'un da bu kararda Fransa'yı takip ettiği görülüyor. 2009 yılında ise "bu konuda bir şeyler yapılsın" girişi ile gönderilen bir telgrafa "iyi organize olmuş bir kampanya" nedeniyle GDO'lu mısır tohumunun İspanya'da da yasaklanması ihtimalinin gündemde olduğundan bahsedilirken "eğer **İspanya** düşerse tüm Avrupa onu takip edebilir" görüşlerine yer veriliyor.

ABD GDO'lar konusunda o kadar kararlı ki, Avrupa ve gelişmekte olan ülkelerdeki katolikler arasında GDO'lara karşı yaygın olan direnci kırmak için Vatikan'ı ve Papa'yı kullanmak için 2005'ten itibaren lobi faaliyetleri yürütmeye başlamış. **Telgraflardan** birisinde Vatikan kardinallerinden birisi olan Renato Martino'nun yardımcılarının birisinin Amerikan

konsolosluğuna, Martino'nun Irak savaşı ve savaş sonrası ile ilgili eleştirilerini telafi etmek ve ABD hükümeti ile iyi ilişkilerini sürdürmek için GDO'lar konusunda olumlu bir tavır takınacağını dile getiriyor.

ABD'nin tek cephesi Avrupa değil. Telgraflar, ABD dışişlerinin GDO politikalarının ABD merkezli şirketlerin pazara girmesini engelleyecek yasalar çıkarmalarını engellemek üzerine yoğunlaştığını ve diplomatik olarak baskı yapılan ülkelerin geniş bir coğrafyaya dağılmış olduğunu gösteriyor.

Bu telgraflar arasında dünyanın bir numaralı pirinç ihracatçısı olan **Tayland**'daki biyoteknoloji ve GDO karşıtlığını kırma girişimlerine, **Güney Afrika**'da ABD çıkışlı GDO ürünlerinin kabul görmesi sürecini riske atan koşulların ortadan kaldırılması için atılan adımlara, ABD pirinç üreticilerinin Batı Afrika'daki en büyük marketi olan **Gana**'yı GDO'lu ürünlere sıcak bakan düzenlemeleri hayata geçirmeye ikna etmek için yürütülmesi planlanan diplomatik çalışmalara, Dr. Chassy'nin GDO'ya soğuk bakan **İtalya**'da gerçekleştirdiği GDO propagandasının medyadaki yansımalarına ve daha nicesine rastlamak mümkün.

Edelman: "Türkiye'deki cahil kitleler"

Bununla birlikte ABD'nin GDO stratejisinin Türkiye çehresi, çok daha ilginç bir hikaye ortaya koymakta.

Genel olarak telgraflar, ABD'nin GDO'yu kabul ettirme stratejilerinden birisinin 'hedef' ülke içerisindeki GDO karşıtı grupların tespit edilmesi, ve Monsanto gibi şirketlerin ülkeye girmesine mani olan direnişi kırmak için kamuoyunun GDO'nun yararlarına dair bilgilendirilmesi olarak çizildiği anlaşıyor. Bu genel strateji ülkeden ülkeye farklılıklar gösterebiliyor. Eğer söz konusu karşıt grup bilim insanları ise, İtalya'da yapıldığı gibi GDO taraftarı bilim insanları konferanslara gönderiliyor. Eğer söz konusu halk ise, bu sefer de işin içine halkla ilişkiler giriyor.

Şubat 2005'te ABD büyükelçisi Edelman'ın Ankara'dan gönderdiği telgrafta "Türkiye'deki cahil kitlelerin" bilimsellikten uzak olduğuna dikkat çekildikten sonra büyükelçiliğin Türkiye'deki ilgili paydaşlara güncel ve bilimsel bilgi sunmaya devam edeceği, ayrıca kamunun "biyoteknolojinin 'olumlu' yönleri" konusunda bilgilendirilmesi için **Bilim ve Teknik** dergisi ile bağlantıya geçileceği söyleniyor. Bu telgrafın ardından, Eylül 2005 tarihli bir **telgrafta** "bütün bilimsel verilere rağmen GDO'ların güvenli olmadığına inanan kamu"nın fikrini değiştirmesi için Illinois Üniversitesi'nde bir mikrobiyolog olan Dr. Bruce Chassy'nin Türkiye'de çeşitli üniversiteleri ziyaretinin makam tarafından ayarlandığını okuyoruz. Chassy'nin ziyaretlerinde karşılaştığı tepkilerden ve bunların gerçeklere ne kadar aykırı olduğundan bahsederek devam eden telgraf, GDO karşıtı gruplardan yakınırken sağlık konusundaki eleştirilerin temelsizliğinden dert yanıyor. Telgrafın sonunda ise GDO'ların toplum ve devlet nezdinde kabul edilmemesinin nedeninin 'ideolojik' olduğu ortaya atılıyor. Telgraf, **Dr. Chassy**'nin Türkiye ziyaretinin planlı olduğunu açıkça ortaya koyuyor. Aynı zamanda bu görev için Dr. Chassy'nin seçilmesi de bir rastlantı değil. Zira kendisi gıda

şirketlerinin maddi olarak desteklediği araştırmalar yürütmüş ve birçok kez Monsanto ve benzeri GDO şirketlerine seminerler vermiş bir isim. Hazırladığı GDO yanlısı raporlarda bilimsel verileri çarpıtarak yanlış iddiaları doğru ve bilimselmişçesine sunduğu **belgelenmiş** olan Dr. Chassy, kendisine yöneltilen "GDO'lu gıdalar güvenli mi" sorusuna "kesinlikle organik gıdalardan daha güvenli" şeklinde yanıt verebilen, bilim insanı kimliği ile yaptığı açıklamalarla bizzat biyoteknoloji şirketlerinin propagandasını aklayan bir kişi.

Bilim ve Teknik'te GDO propagandası

Geri dönüp Cablegate telgraflarında rastladıklarımız paralelinde ülke gündemine tekrar göz gezdirdiğimizde son derece çarpıcı bir bilgiye ulaşıyor ve Dr. Chassy'nin Şubat 2005'te gönderilen telgrafta önerildiği gibi **Bilim ve Teknik** dergisine bir röportaj verdiğini görüyoruz ().

Bilim ve Teknik'in Kasım 2005 sayısında yayınlanan bu röportaj kendi başına gözden kaçabilecekken, Cablegate bu hadisenin ABD'nin GDO ve besin sektörü ile ilgili halkla ilişkiler stratejisiyle bağlantılı olduğunu göstermekle kalmıyor, aynı zamanda Bilim ve Teknik dergisinin ne kadar kolay bir biçimde çok uluslu şirketlerin çıkarları doğrultusunda Türkiye'deki kamunun ve bilim insanlarının fikirlerini değiştirmek için kullanılabildiğini gözler önüne seriyor. Türkiye'nin yegane bilim kurumunun, ismiyle kamuda yılların güvenilirliğini çağrıştıran dergisi aracılığıyla, güvenliği konusunda bilimsel bir uzlaşmaya ulaşılmamış bir teknolojinin üzerindeki şüphelerin aklama derecesinde kaldırılması amaçlanan bir operasyonun aleti olduğunu görüyoruz.

Yine yukarıda bahsi geçen **05ANKARA5425** numaralı telgrafta, Dr. Bruce Chassy'nin 10-11 Eylül 2005 tarihinde Sabancı Üniversitesi'nde gerçekleşmiş olan Tarımsal Biyoteknoloji Sempozyumu'na olan katılımı ve buradaki tartışmaların bir raporu sunulmuş. Ancak Dr. Chassy'nin Türkiye rotası Sabancı Üniversitesi ve Bilim ve Teknik dergisi ile sınırlı değil. İnternette yapılan bir tarama Dr. Chassy'nin aynı dönemde birçok üniversiteyi ziyaret ederek, GDO'lar ile ilgili seminerler verdiğini gösteriyor. İstanbul'dan sonra İzmir, Ankara ve Adana'yı ziyaret eden Chassy, gezisinin Ankara ayağında aynı zamanda Anadolu Ajansı'na "Genetiğiyle oynanmış gıdalar zararlı değil" başlığıyla da **haber** olmuş. Chassy'nin o dönemde gerçekleştirdiği ziyaretlerin bir listesi şöyle:

10-11 Eylül 2005, Sabancı Üniversitesi, **Tarımsal Biyoteknoloji Sempozyumu**.

12 Eylül 2005, Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi, **Tarım Biyoteknolojisindeki Son Gelişmeler Konferansı**.

13 Eylül 2005, Ankara Üniversitesi Biyoteknoloji Merkezi, GDO'lar İçin Biyoteknoloji Kullanımı: **Mitler ve Gerçekler** (Anadolu Ajansı da haber olarak geçmiş).

15 Eylül 2005, Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi, **Transgenik Organizma Üretiminde Biyoteknoloji Kullanımı**.

The Independent'in ortaya çıkardığı raporun Mayıs 2005'te yayınlanmış olması ve sadece birkaç ay sonra Dr. Chassy'nin Türkiye'ye gelerek GDO ile ilgili ortaya atılan sağlık

çekincelerinin gerçek olmadığına dair iddiaları, çok uluslu şirket güdümlü ABD biyoteknoloji politikasının azmi ve acımasızlığının bir göstergesi.

GDO'lar ile ilgili kamudaki bilgi savaşlarından yakınan Dr. Bruce Chassy'nin GDO'lu tohumları bilimsel aklama çalışmalarına tepki göstermek bir yana, bu propagandaya alet olan medyası, üniversiteleri ve bilim kurumu, GDO'lu ürünleri verilen **rüşvetler** karşılığında denetlenmeden ülke markete girişine olanak sağlayan Tarım Bakanlığı yetkilileri ile Türkiye, devleti, bürokratlarını ve temsil ettikleri halkı bilimsel açıdan cahil ve geri kafalı olarak resmeden ABD telgraflarını bir anlamda haklı çıkardığına şahit oluyoruz.

Dr. Bruce Chassy'nin neredeyse her demecinde takındığı bilimsellikten uzak reklamcı tavrı, onun bir eksiği değil, bilakis bir özelliği. Nitekim devletin politika yapımcılarının şirket çıkarları uğruna kamu aleyhinde kararlar alabilmelerini kolaylaştıran yegane araçlardan birisi de iktidara gömülü organik bilim insanları. Dr. Chassy'nin ABD biyoteknoloji politikalarının kamu nezdinde kabul edilebilir noktaya getirilmesinde bir aracı olduğunu anladığımızda, şüphesiz onun Bilim ve Teknik dergisine verdiği röportajı incelemek ABD'nin tarım politikası söylemini anlamak açısından çok yol gösterici bir hal alıyor.

Monsanto ile ilgili gündem yaratmış bir diğer konu da patentine sahip oldukları 'terminatör tohum' teknolojisi.

Amerikan Tarım Bakanlığı ve Tarımsal Araştırma Ajansı'nın (Agricultural Research Service) ortaklığıyla geliştirilen ve 90'larda patentlenen bu teknoloji, genetiği değiştirilmiş olan tohumlarının tek kullanımlık olmasını garantiliyor. Bu yolla, GDO'lu ürünlerin tohumlarının tek tedarikçisi olması garanti altına alınmış ve sektörde tekelleşmenin, müşteri tarafında ise bağımlılığın önü açılmış oluyor.

Terminatör tohumların tarihine baktığımızda Monsanto'nun terminatör tohum kullanmayacağını açıkladığına rastlıyoruz. Dikkatle incelendiğinde, bu kararın arkasında pazarın ihtiyaçları ve pazarın doğasından ziyade çeşitli sivil toplum kuruluşlarının, yerli çiftçilerin ve çeşitli ülkelerin bu teknolojiye direnişinin olduğunu görmek mümkün. Özellikle tarım sektörü çok büyük ve yoksul olan Brezilya ve Hindistan'daki hareketler, Monsanto'nun bu yönde bir geri adım atamasındaki en önemli **etkenlerden**.

Öte yandan Monsanto'nun bu kararı terminatör tohum teknolojisinin hiçbir surette kullanılmayacağı anlamına gelmediği gibi, Monsanto çiftçilere imzalattığı fikri mülkiyet hakkı sözleşmeleriyle zaten tohum imhası gerekliliğini yasal bir yolla halletmiş bulunuyor. Bir yandan canlı organizmaların patentlenmesi gibi tartışmalı bir pratiğin sonucu olan GDO'lu tohumlar, diğer yandan kısıtlayıcı fikri mülkiyet sözleşmeleriyle tarım sektörünü sıkı bir kontrol altında tutmanın aracı oluveriyorlar.

Tohum saklama pratiklerinin şirketlerin eliyle yasaklanması ve Monsanto gibi şirketlerin tarım piyasasını kontrolü, genel olarak besin hakkının gaspı perspektifinden değerlendirilmeli. Bu konudaki en çarpıcı eleştiri, Birleşmiş Milletler Genel Asamblesi'nde besin hakkı Özel Raportörü **Olivier de Schutter** tarafından dillendirilmiş. Bu rapora göre fikri mülkiyet hakları

sadece yoksul çiftçilerin hayatı idame şartlarını ellerinden almakla kalmıyor, aynı zamanda da besin fiyatlarını da tırmandırıyor.

Çok uluslu şirketlerin tohum patentlerinin yol açtığı sorunlar bir kaç ana başlık altında toplanıyor. Bunlardan ilki yoksul çiftçilerin maddi olarak tohumlara ulaşım sıkıntısı ve bu nedenle besine yoksul kesimlerin ulaşımının da zorlaşması. Bir diğer sorun ise fikri mülkiyet hakları sayesinde edilen karların araştırma geliştirme çalışmalarının devamını sağlayacağı iddiası. BM raporuna göre, şirketlerin yüksek kar getirecek gelişmiş ülkelerin tükettiği hasatların tohumlarına yönelmeleri, besin sıkıntısı yaşayan güney ülkelerinin ihtiyaç duyduğu ürünlerin araştırmaların yapılmamasına bu nedenle de besine ulaşım hakkına olumlu herhangi bir katkısı olmamasına yol açmakta.

Son bir konu da, tarım biyoteknolojisi alanından canlı varlıkların patentlenebilmesi imkanının doğması vesilesiyle, belirli tohumların sermayedar şirketin mülkiyeti haline gelebilmesi ve diğer şirketler veyahut bağımsız araştırmacılar tarafından tedrici bir araştırma konusu olmalarının engellenme riskinin ortaya çıkmış olması. Dolayısıyla bu bilgilerle konuyu tekrar değerlendirdiğimizde, daha önce bahsettiğimiz sağlık risklerini bir kenara bıraktığımız durumda dahi, GDO'lu tohumların ve ürünlerin şirketlerin söz verildiği gibi besin sorununu çözmesini beklemenin doğru olmadığı sonucuna ulaşıyoruz.

Velhasılı, GDO'lu tohumların elimizde olan telgraflardan Türkiye macerasını incelediğimizde kapitalizmin krizlerinin çok kritik bir kesişim noktası ile karşılaşılıyor. GDO teknolojisinin özünde doğa ve canlılar üzerinde kurulan tahakkümü yatıyor. GDO'ların kullanımının hem insanlara, hem de doğrudan ve dolaylı olarak diğer canlılara ciddi zararlar vermesi olasılığı halen bilim çevrelerince tartışılan konular arasında yer alırken, bu gerçeğin kâr güdüsü ile yok sayıldığına ve inkâr edildiğine şahit oluyoruz.

Bu 'kamuoyu şekillendirilmesi' hareketinin neferleri olarak ise karşımıza şirket çıkarlarını bir bilim insanı olarak sahip oldukları sorumluluğun önüne koymakta tereddüt etmeyen isimler çıkıyor. Bilim insanı kimliklerinin sağladığı nesnellik kalkanının ardında, sermayeye gömülü olarak kitleleri iknaya ve iktidarı aklamaya girişen organik aydınların varlığı, bilim kurumlarının artık "kamu yararına bilgi kullanımı" prensibini ihlal ettiklerine rastlıyoruz.

WikiLeaks'in bu konuda bizlere sunduğu hizmet, tam olarak kamu yararı için ihtiyaç duyulan bilgi cinsinden. Bu bağlamda Cablegate'in GDO çehresi, bilgiye serbest erişimin bir lüks değil, kamunun kendi sağlığını ve refahını ilgilendiren konularda özgür olarak karar vermek için ihtiyaç duyduğu asgari gereklilik olduğunu açık ve seçik bir biçimde ortaya koyuyor. (AME-BK/HK)

* Wikileaks belgelerini inceleyen A. Murat Eren ve Baybars Külebi'nin Cablegate belgelerinde AKP hükümetinin siyasi çizgisi ve Amerikan ilaç firmalarının çıkarları doğrultusunda Türkiye'de yapılan çalışmaları da kapsayan geniş analize **subjektif.org** adresinden ulaşabilirsiniz.(<http://subjektif.org/2011/10/wikileaks-inceleme/>)

HALKIN MENFAATLERİ ÇERÇEVESİNDEN BİR WIKILEAKS İNCELEMESİ: DİPLOMATİK TELGRAFLARDAN NELER ÖĞRENEBİLİRİZ?

<http://subjektif.org/2011/10/wikileaks-inceleme/>

Dünya gündemindeki devrim enflasyonunun İnternet ayağının en önemlilerinden olan WikiLeaks nispeten kısa bir süredir ana akım gündemi yoğun bir şekilde meşgul etmesine rağmen, aslında yayın hayatına 2006 yılında başlamış, kâr amacı gütmeyen bir organizasyon. Amacı umuma açık olması kamu yararına olan belgelerin anonim bir şekilde paylaşılabildiğini sağlamak ve bu belgeleri kontrol ederek yayına hazırlamak olan WikiLeaks, kurucusu Julian Assange'ın sözleriyle, *araştırmacı gazeteciliğin en önemli gereği olan veri için açık ve erişilebilir bir kaynak olmayı amaçlıyor*.

Giriş

Kuruluşundan bu yana geçen süreçte araştırmacı gazeteciliğe kazandırdığı sinerji ile WikiLeaks bu tip girişimlerin toplumsal hareketlerin etkin bir bileşeni olarak vazife görebileceğini gösterdi. Örneğin 2007 yılında Kenya seçimlerinden önce ortaya çıkan ve Kenya cumhurbaşkanına kadar uzanan yolsuzluklarla ilgili belgeyi (<http://tinyurl.com/wikileaks-kenya>) yayınlayan WikiLeaks'in seçim sonuçları, ve sonrasında Kenya'da yaşanan kriz üzerinde büyük bir etkisi olduğu düşünülmekte. Kilit olaylara bir diğer örnek ise İzlanda'nın Kaupthing Bankası ile ilgili ekonomik kriz sonrası yayınlanan yolsuzluk raporuna (<http://tinyurl.com/wikileaks-izlanda>) verilen kamu tepkisinin büyüklüğü olabilir; nitekim İzlanda'nın kriz sonrası geçirdiği değişim düşünüldüğünde, WikiLeaks'in de bu dönüşümde katkısı olduğunu söylemek yanlış olmaz. WikiLeaks'in Dünya gündeminin dikkatini çeken diğer çalışmaları arasında Japonya'nın kamudan gizlediği ve sessizce bastırmaya çalıştığı nükleer santral sızıntı raporlarını yayınlamak, Kopenhag çevre kriterlerinin G8 üyesi ülkeler tarafından gizlice değiştirilmeye çalışıldığına işaret eden dokümanları ortaya çıkarmak, Avustralya hükümetinin içinde birçok yasal sitenin de yer aldığı ve keyfi bir şekilde hazırlandığı belli olan gizli İnternet sansürü listesini açıklamak gibi çok uluslu bir yelpazede irili ufaklı hemen her kesimi ilgilendiren belge ve dokümanlar sayılabilir.

Bununla beraber birçok kişi WikiLeaks'in adını ilk olarak 2010 yılında yayınladığı ve Amerikan ordusuna ait bir helikopterin Iraklı siviller ve iki Reuters muhabirini öldürdüğü görüntüler ve telsiz konuşmaları ile duydu. Sonrasında Afganistan savaşı sırasında Amerikan askerlerinin içinde masum Afgan sivilleri öldürdüğüne dair belgelerin de bulunduğu 80.000'e yakın askeri kütüğü, hemen ardından içinde yaklaşık 400.000 belgenin bulunduğu Irak Savaşı kayıtlarını, Nisan 2011'de ise Amerika'nın terörist eylemlerle bağlantılı olduğu düşünülen kişileri gözetim altında tuttuğu ve işkence iddiaları ve insan hakları ihlalleri nedeniyle de defalarca gündeme gelmiş olan Guantanamo Hapishanesi'ndeki tutuklular ile ilgili, içinde yaşları 14 ile 90 arasında değişen 150'den fazla masum Afganistan ve Pakistan vatandaşının insan haklarına aykırı bir şekilde göz altında tutulduğunu gösteren belgelerin de yer aldığı 800'e yakın gizli dosyayı kamu ve çeşitli basın kuruluşları ile paylaştı.

WikiLeaks'in en son bombası ise, ABD'nin büyükelçiliklerinde hazırlanmış olan çeşitli gizlilik seviyesindeki 250.000'in üzerindeki diplomatik telgrafi ele geçirmek ve 'Cablegate' adıyla yayınlamaya başlamak oldu. Alabildiğine bilgi içeren bu telgrafları bir süreç halinde yayına açan WikiLeaks, geçtiğimiz Eylül başında bu süreci tamamladığını duyurarak tüm telgrafları erişime açtı: <http://wikileaks.org/cable/>.

WikiLeaks son iki yıl içerisinde yapısal anlamda büyük bir değişim yaşadı. 2010 yılından önce ilgilendiği ve önem verdiği olayların ölçekleri bir çeşitlilik arz ederken, WikiLeaks'in 2010 yılından sonraki faaliyetlerinin ABD ile sınırlı bir çerçeveye oturduğunu görüyoruz. Bununla beraber bu yazının amacı WikiLeaks içerisinde yaşanan değişimi ve bunun sebeplerini irdelemek, WikiLeaks'i desteklemek, ya da WikiLeaks'in karşısında olduğu hükümetlerin karşısında bir tavır sergilemekten ziyade, nispeten fırsatçı bir yaklaşım ile 'Cablegate' ile ortaya çıkan diplomatik telgraflardan neler öğrenebileceğimizi irdelemek.

WikiLeaks'in ortaya çıkardığı diplomatik telgraflar -birçok ülkenin yanında- Türkiye'nin Amerika'dan nasıl görüldüğüne dair de önemli perspektifler sunuyor. Bu perspektifler bizlerin, yani sıradan halkın, diğer türlü hakkında fikir sahibi olamayacağı konular ile ilgili başka kanallardan elde edimesi güç ipuçları veriyor.

Diplomatik telgraflar içerisinde yer alan bilgilerin doğruluğu ve isabeti şüphesiz dikkatle değerlendirilmeli. Fakat gereksiz detaylardan arındırıldığı durumda telgraflar içerisindeki bilgiler Türkiye'nin, siyasi söylemin ve bürokrasinin dolambaçlarından nispeten arınmış bir berraklıkta görülmesini sağlama potansiyeline sahip.

Üzerinde durulmayı hak eden bir diğer ilginç nokta 7,918 adet telgraf ile ABD'ye en fazla diplomatik telgraf gönderen yerin Ankara büyükelçiliği olması. Bu bir taraftan ulaşılabilecek bilgi çeşitliliğine, diğer taraftan ise bu bilgilerin anlaşılır bir şekilde düzenlenebilmesi için gereken iş gücünün miktarına dair bir ipucu.

Bu yazıyı kaleme almaktaki temel amacımız, bu telgraflar arasından Türkiye'yi ilgilendirenleri ile ilgili bir tartışma ve inceleme başlatmak, ve toplumun dikkatini bu olaya çekmek.

Bu amaçla, yazının takip eden kısmında bu telgrafların birkaçını üç başlık altında bir miktar irdeleyeceğiz.

Bu üç başlıktan ilki, Türkiye'ye dair siyasi bir gözleme yoğunlaşıyor. Bu başlık altında Recep Tayyip Erdoğan'ın kişiliğine dair telgrafta yer alan tespitlerin yanında, dönemin ABD büyükelçisi Edelman'ın AK Parti (AKP) hükümetinin çizgisi ile ilgili yorumlarını okuyacaksınız.

İkinci başlık, sizlere ABD'nin ilaç şirketlerinin çıkarlarına hizmet edecek ilaç regülasyon mekanizmalarını hayata geçirmesi için takındığı tavra ışık tutan telgrafların yanında konuya uzak olanlar için patentlerinin topluma olan zararlarına dair bilgiler sunuyor.

Üçüncü başlık altında ise Türkiye gündemini de dönem dönem meşgul eden genetiği değiştirilmiş gıdalar konusunda nelerin tartışıldığını herkesin anlayabilmesi için kaleme alınmış bir giriş, ardından da ABD'nin gıda sektöründe söz sahibi olmak için yaptığı manevralar, ve bunların Türkiye'yi ilgilendiren kısımlarına dair çarpıcı detaylar mevcut.

Söz etmek için seçtiğimiz örneklerin siyaset okurları, ülkenin halet-i ruhiyesini anlama çabasındaki analistler ve halkın menfaatlerini gözetten aydınlar için WikiLeaks'in gün ışığına çıkardığı diplomatik telgrafların nasıl bir hazine arz ettiğine dair fikir vereceğini ümit ediyoruz.

Türkiye'nin Siyasi Atmosferine Dair Samimi Perspektifler

WikiLeaks'in ortaya çıkardığı telgrafların çok ciddi bir kısmını gönderildikleri ülkenin siyasi nabzını tutmak ve ülke gündemini takip etmek için kaleme alınmış raporlar teşkil ediyor. Bu raporlara günlük gazetelerde yer alan manşetlerin rutin özetlerinden, halk, siyasetçiler ve siyasi hareketlerin derinlemesine analiz edildiği belgelere kadar geniş bir yelpazede rastlamak mümkün.

Türkiye'deki siyasi atmosferin ABD'den daha net bir şekilde anlaşılabilmesi için hazırlanan raporlardan birisi, ABD'nin Irak işgali nedeniyle Türkiye'deki ABD karşıtlığının yüksek olduğu bir dönemi de içine alan 2003-2005 yılları arasında ABD başkonsolosluğu yapmış olan Eric S. Edelman (http://en.wikipedia.org/wiki/Eric_S._Edelman) tarafından hazırlanan, ve başkanlığını yaptığı AK Parti'nin (AKP) 2 yıllık iktidarının ardından Türkiye'nin çiçeği burnunda başbakanı Recep Tayyip Erdoğan'ın kişiliği, yakın çevresi, medya ilişkileri, halk nazarındaki popülaritesi ve kendisine karşı muhalefetin yetkinliğinin irdelendiği gizlilik derecesi yüksek bir telgraf (<http://tinyurl.com/04ANKARA7211>).

Edelman'ın gönderdiği telgraftaki tespitler Erdoğan'ın ve başlattığı siyasi hareketin gidici olmadığı, Erdoğan'ın gelecek on yıllık planlarda hesaba katılması gereken bölgesel bir lider olduğunu ifade ediyor. Nitekim, 2004 yılından sonraki süreçte Erdoğan, dış politikada daha önce benzeri görülmemiş açılımların mimarı olmayı başardı; Erdoğan ile beraber Türkiye-Yunanistan ilişkileri Erdoğan'ın girişimleri ile askeri ve siyasi anlamda normalleşmeye başladı: net bir sonuç çıkmasa da AKP'nin Kıbrıs'ta birleşme referandumuna açık desteği ile tartışmaya açılan Kıbrıs sorununu iki ülkenin eş zamanlı bir şekilde gündemlerine alması, NATO içerisinde ortak barış gücü oluşturma anlaşmasının imzalanması gibi adımlar Türkiye ve Yunanistan arasında daha önceki yönetimlerin vesile olamadığı ılık bir diyalog zemini hazırladı. Türkiye'nin komşuluk ilişkilerinin tarihi sebeplerle soğuk olduğu Rusya ile ilişkiler de daha önce örneği görülmemiş şekilde her iki ülkenin menfaatine hizmet edecek şekilde değişti: İki ülke tarihinde ilk kez başkan seviyesinde bir diplomatik ziyaret Rusya başkanı Putin'in Türkiye'yi ziyareti ile Erdoğan döneminde gerçekleşti. Bunu takip eden süreçte

Türkiye ile Rusya arasında 2002 yılında 5 milyar dolar olan ticaret hacmi sonraki 8 yılda %600 artarak 30 milyar dolara çıkacak, Rusya Mavi Akım boru hattını Türkiye’den geçirmeye karar verecek, Türk enerji sektörünün kalkınması ve ordunun modernizasyonunda bir aktör olmak istediğini açıkça ifade edecek, Rus cumhurbaşkanı Medvedev Türkiye için “*bölgesel ve uluslararası meselelerde en önemli partnerimiz*” diyecekti. Öte yandan Suudi Arabistan, Suriye ve Irak ile ilişkilerde de tarihi değişiklikler yaşanacak, Erdoğan ve AKP, bir şekilde, İsrail’in Filistin sorunundaki tutumuna dair sert çıkışları, Obama’nın Amerika başkanlık yarışını kazanmasının ardından ziyaret etmek için seçtiği ilk ülke olması, BM çatısı altında ortaya atılan projeler ve uluslararası ara buluculuk girişimleri ile Türkiye’nin adının uluslararası arenada daha sık anılmasını sağlayacaktı. Bu bağlamda Edelman’ın 2004 yılı ve öncesindeki örüntüleri okumakta başarılı bir diplomat olduğu gerçeği göz ardı edilmemeli.

Edelman’ın 2004 yılında yazdığı bu raporda dikkat çekici noktalardan bir diğeri de, Erdoğan’ın ve başlattığı siyasi hareketin gidici değil kalıcı olduğuna dair görüşlerini dayandırdığı üç temel nokta:

- “*Bir grup elitist zevzekten mütevellit*” olduğunu dile getirdiği CHP’nin başı çektiği muhalefetin AKP’ye karşı ciddi bir politik alternatif sunamadığı siyasi atmosfer,
- Türkiye’de yürürlükte olan, genç ve lekesiz isimlerin politikaya girmesini zorlaştıran parti ve seçim yasası şeklinde karşımıza çıkan yasal düzen,
- Erdoğan’ın ortaya koyduğu popülist ‘ezilen edebiyatı’ yanında, onu kayda değer bir alternatifin olmadığı bir ortamda halkın gönlünde bir kahraman haline getirmiş olan geleneksel ve dindar retoriği.

Geçen süreçte bu üç kalemde de herhangi bir değişimin yaşanmadığını, muhalefetin karşısına gerçekçi ve sürdürülebilir bir siyasi duruş ile çıkamadığı AKP’nin, Türkiye’nin gelişmişlik endeksi verilerinde yaşam standartlarının gerilediği görülen illerinde bile kazanmaya devam ettiği 2011 seçim sonuçları ile gördük (<http://tinyurl.com/secim-analiz>).

Bunların yanında büyükelçi Edelman raporunda AKP Liderliğinin bir takım sorunlardan muzdarip olduğunu da dile getiriyor ve AKP’nin etkinliğini kötü yönde etkileyen açmazlara dair görüşlerine yer veriyor.

Telgrafında bu açmazlardan ilkinin ‘*bilgisiz, rüşvetçi, yoz ve dalkavuk*’ danışmanların demir perdesi ile izole olmuş Erdoğan’ın ‘karakteri’ olduğunu ifade eden Edelman, Erdoğan’ı “*mutlak güce ve gücün geçirdiği materyal menfaatlere aç*“, “*parti içindeki diğer isimlere güvensiz, despot bir otoriter*“, “*İslamcı görüşün komplo teorilerine karşı zaaf sahibi*“, “*düşük kaliteli bilgi ve medya dezenformasyonundan görüş alan*“, “*sert tutumu ile AKP milletvekillerini bile kendisine yabancılaştıran*” ve “*pragmatist*” bir kişi olarak resmediyor.

Edelman AKP ile ilgili açmazlar arasında ise AKP’li yönetici ve partiye yakın isimlerin gerçekleştirdiği yolsuzlukları, parti içi çekişmeyi, ve “*bizden biri olsun*” diyerek atması yapılan kalitesiz bürokratları sıralıyor. Kalitesiz atamalarla ilgili sözleri ise, atamalara AKP içinde de bir muhalefet olduğunu gösteriyor olması açısından doğrudan alıntılanmaya değer:

“İçlerinde Savunma Bakanı Vecdi Gönül, gümrük eski müsteşarı Nevzat Saygılıoğlu ve Orman Bakanlığı eski müşaviri Abdurrahman Sağkaya’nın da bulunduğu bir çok üst düzey sivil yetkili bize Erdoğan’ın, devlet bürokrasisindeki en önemli mevki olan Başbakanlık Müsteşarlığı konumuna İslamcı bir akademisyen olan Ömer Dinçer’i atamasını ‘beceriksiz’, ‘önyargılı’ ve ‘cahilce’ olarak yorumladılar ve benzeri atamaları şaşkınlık ve dehşetle izlediklerini ifade ettiler“. Hakkında verilmiş intihal kararı ile YÖK tarafından meslekten men edilmiş, Ankara Birinci İdare Mahkemesi’ne yaptığı itirazı reddedilmiş (fakat Çalışma ve

Sosyal Güvenlik Bakanı olduktan sonra YÖK tarafından meslekten men cezası sessiz sedasız affedilmiş olan) Ömer Dinçer’in, Erdoğan tarafından bu yılki seçimler sonunda, bu sefer Eğitim Bakanı olarak atandığını da hatırlamak gerek.

Edelman’ın bu siyasi perspektiflerin önem sırasını ABD’nin menfaatlerini etkileme potansiyeline göre sıralamış olduğu elbette unutulmaması gereken bir nokta. Bununla beraber bu analiz ve gözlemler Türkiye medyasında gür ve tarafsız bir şekilde dile getirilme cesareti gösterilememiş, etkilerinin halen devam ettiği görülebilen ileri görüşlü noktalar barındırıyor, ve ABD’nin Türkiye’ye dair planlarını hangi varsayımlara göre şekillendirdiğine dair fikir veriyor. Örneğin, Türkiye’de yönetimi elinde bulunduran partinin rüşvet ve yolsuzluğa yatkın isimler barındırıyor olduğu izlenimi, siyasi ve ticari menfaatler için bakan ya da siyasetçilere rüşvet teklif edilmesini (ki bir örneğine bu yazı içerisinde Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar başlığı altında değinilecek olan Tarım Bakanlığı’na rüşvet verildiği iddiasında okuyacaksınız), ya da Erdoğan’ın güç ve otoriteye olan açlığının kendisine *“daha fazla otorite hissi”* vaat edilerek Türkiye’nin uluslararası duruşunun ABD çizgisine çekilebileceği çözümlerin alternatif olarak değerlendirilmesini mümkün kılmış olması çok muhtemel.

Son bir nokta olarak, Edelman’ın bu görüşleri bir araya getirmesi büyük olasılıkla çok zor olmadı. Bu telgrafta dile getirilen noktaların birçoğunun izlerine geçmiş medya arşivlerinde rastlamak mümkün olabilir. Fakat buna benzer perspektifler derli toplu şekilde medya tarafından hiçbir zaman açıkça ve tarafsızca dile getirilmedi. Bu tür bir duruş sergilenebilse idi, AKP’nin kendi içinden yükselme cesareti bulacak bir muhalefet, parti ile ilişkili yolsuzlukların kınanmasına, ya da Erdoğan’ın danışmanlarının yetkinliğinin açıkça sorgulanmasına vesile olabilirdi. Bu noktada medyanın basiretsizliğine, iktidar karşıtı ve iktidar yanlısı medyanın insanları objektiflikten uzaklaştıran ve siyaset sahnesindeki gri renkleri yok sayan taraflı tutumuna da sitem etmek gerekli.

Türkiye’nin iç işlerine dair önemli perspektifler barından nice telgraf arasından rasgele seçilerek bu başlıkta irdelenmiş olan telgrafın tamamının Türkçe çevirisine bu adresten ulaşabilirsiniz:

<https://plus.google.com/116486142678525875639/posts>

İlaç Patentleri ve Siyasi Baskı ile Şekillenen Market

İlaç sektörü, gıda, savunma, enerji ve bilişim sektörleri gibi uluslararası siyasetin önemli kalemlerinden birisi. Zira sağlık sektörünü başka ülkelere de ihraç edebilen ülkeler, ekonomik avantajların yanında, sağlık gibi temel bir alanda diğer ülkelerin kendilerine olan bağımlılığını da garanti altına almış oluyorlar. Bu sebeple WikiLeaks belgeleri arasında ABD'nin kendi sağlık sektörünün menfaati için gerekli olan yasal düzenlemelerin diğer ülkeler tarafından gerçekleştirilmesi konusunda büyük çaba sarf ettiğini görmek sürpriz değil. Öte yandan açılan WikiLeaks belgelerinde ilaç şirketleri ile ilgili gönderilmiş 240 telgrafın 76'sının Türkiye ile ilgili olması, ve bu rakamın Türkiye'yi diğer tüm ülkelerin önünde birinci sıraya oturtması bir miktar sürpriz olabilir. Türkiye'yi ikinci sırada takip eden Tayvan, sadece 21 telgrafa sahip (<http://keionline.org/node/1210>).

İlaç sektörü çok ciddi satış rakamlarına ulaşabilen bir sektör. Dünyanın en büyük ilk 15 ilaç şirketinin sadece 2008 yılındaki satışlarının toplamı 385 milyar doların üzerinde. Biyoteknoloji alanda önder ülkelerden birisi olan ABD'de konuşlanmış ilaç şirketleri ise aynı yıl gerçekleştirdikleri 170 milyar dolarlık satış ile bu ekonominin yaklaşık %44'lük bir kısmına sahipler. Bu şirketlere Avrupa ve Japonya merkezli şirketleri de eklediğimizde ise bu rakam %77'yi buluyor.

İlaçların insan hayatındaki geçmişi orta çağa kadar uzanıyor. Öte yandan 20. yüzyılın ilk çeyreğinde insülin ve penisilin gibi keşifler ile ilaçların toptan üretildiği ve satıldığı ürünler halini alması, ikinci çeyrekte ise genetik alanında yaşanan muazzam gelişmelerin son derece karmaşık ve etkin ilaçların üretilmesine olanak sağlaması ile ilaç sektörü kısa sayılabilecek bir sürede anormal bir ivme kazandı. Bu ivme ile büyüyen marketten maksimum pay koparmak isteyen şirketlerin arasındaki rekabet ise, 'patent' yasalarının ilaç sektörü özelinde yeniden şekillenmesine sebep olan önemli faktörlerden.

Bugün itibarı ile ilaç patentlerine dair yasal düzenlemeler bir ilaç içerisinde kullanılan kimyasal maddelerin -ya da ilacın üretim metodunun- kullanım hakkının 20 yıl boyunca tek bir şirketin tekelinde kalmasını sağlarken, patent sahibi şirketin izni olmaksızın başka şirketler tarafından bu kimyasal maddeleri kullanan ilaçların üretilmesini kanunen yasaklıyor. Bu da ucuz alternatiflerin üretilmesinin önünü kapatırken gelişmekte olan ülkelerin alım gücü düşük vatandaşlarının ilaçlara olan erişimini kısıtlıyor. Mart 2001'de birçok çokuluslu ilaç şirketinin bir araya gelerek AIDS salgınının yaşandığı Güney Afrika'da HIV virüsüne karşı geliştirilen ucuz ilacın patentlerini ihlal ettiği gerekçesi ile dava etmiş olması bu duruma çarpıcı bir örnek (Cipla isimli şirket tarafından üretilmiş olan HIV ilacı ihlal ettiği patent sahibinin ilacının kırkta biri fiyata satılıyordu).

İlaçlar için özel ve uzun soluklu patent yasalarının gerekliliğini savunan ilaç şirketlerinin savunması, ilaç sektörünün araştırma ve geliştirme faaliyetlerine yaptığı harcamaları karşılayabilmesi ve yeni çözümler icat etmeye devam edilebilmesi için uzun süreli ticari korumanın zaruri olduğu. Bu savunma aynı zamanda ilaç patentlerini diğer buluşlara verilen patentlerden farklı değerlendirmeyen ABD’de 1984’te başlayan ve ilaç patentlerinin bugünkü şeklini kazanmasına sebep olan lobicilik faaliyetlerinde de öne sürülen başlıca mazeret. Fakat uzun yıllar boyunca patent yasalarının söz konusu olmadığı Avrupa ülkelerinin ilaç üretimi konusundaki başarısı patentlerin gerekliliğinin icatların devamı için gerekli olmadığına dair önemli bir gösterge (<http://www.dklevine.com/papers/ip.ch.9.m1004.pdf>).

Elbette ilaç patentlerinin tam anlamı ile geçerli olması için dünyanın hemen her yerinde aynı şekilde algılanıyor olmalarını ve devletlerin bu yasaların uygulaması noktasında kararlı olmasını gerekiyor.

Türkiye, biyoteknoloji alanındaki gelişmeleri olduğu gibi ilaç patentleri ile ilgili gelişmeleri de nispeten geriden takip etmiş. Türkiye’de ilaçların ilk olarak patent yasası kapsamına girmesi 1995 yılında yürürlüğe giren 551 sayılı kanun hükmünde kararnameye dayanıyor. Aynı zamanda Dünya Ticaret Örgütü’nün 1 Ocak 1995 yılında kabul ettiği Ticaretle Bağlantılı Fikri Mülkiyet Hakları Anlaşması kapsamında patent başvurularını kabul etmekte ve Dünya Ticaret Örgütü’nün belirlediği standartlar çerçevesinde değerlendirme ve koruma teminatı vermekte.

Bununla beraber WikiLeaks’in paylaştığı diplomatik telgraflar Türkiye’deki patent yasalarının ve düzenlemelerin Türkiye pazarına girmeye hevesli ABD merkezli şirketlerde ciddi bir rahatsızlığa sebep olduğunu göstermekle kalmayıp, ilaç şirketlerinin istedikleri kanuni düzenlemelerin Türkiye’de hayata geçmesini sağlamak için ABD’nin diplomatik baskı makinesini nasıl kullandıklarına dair önemli ip uçları da barındırıyor.

2006 yılında gönderilmiş olan 06ISTANBUL1209 numaralı telgraf, İstanbul’da yapılan görüşmelerde ABD’li ilaç şirketleri temsilcilerinin büyükelçi Wilson’a Türkiye’deki sağlık bürokrasisinin şeffaf olmayışı ve patentleri koruma konusundaki yetersizlik sebebiyle duyulan rahatsızlığı dile getirdiklerini ve ABD’li şirketlerin Türkiye’deki ilaç marketine erişiminin güçlüğünden bahsettiklerini öğreniyoruz (<http://tinyurl.com/06ISTANBUL1209>). Telgrafta geçen dikkate değer bir diğer ayrıntı, dünyanın en büyük 10. ilaç şirketi olan Lilly’nin yöneticisi Jeremy Morgan’ın Türkiye’de fikri mülkiyet haklarını koruma konusunda adımlar atılması, regülasyonlar konusunda şeffaflık ortaya koyulması ve üretim konusundaki kısıtlamaların -ilaç şirketlerinin menfaatine olacak biçimde- kaldırılması için Amerika’nın

diplomatik gücünü kullanarak Türkiye'ye baskı yapmaya devam etmesini istemesi. Telgrafta ifade edildiği şekliyle, Morgan'a göre ancak bunlar gerçekleştiği takdirde ABD'li ilaç şirketlerinin Türkiye'de büyük yatırımlar yapmasının önü açılacaktır.

2009 yılında gönderilmiş daha güncel bir telgraf olan 09ISTANBUL173'te de ABD'nin Türkiye'deki patent yasalarını ilaç şirketlerinin beklentileri doğrultusunda değiştirme konusundaki kararlılığının sürdüğünü öğreniyoruz (<http://tinyurl.com/09ISTANBUL173>). Telgrafta belirtildiği üzere ilaç şirketlerinin Türkiye'deki temsilcileriyle buluşan büyükelçi Jeffrey, Türkiye'de sağlık sisteminin yoksul nüfusun menfaatleri doğrultusunda sosyal devlet koruması altında olduğunu, bu nedenle de hassas bir konu olduğunu belirtiyor. Ancak buna rağmen Türkiye devletinin fikri mülkiyet haklarını koruma altına alarak “kurallara göre oynaması” gerektiğini, aksi takdirde şirketlerin Türkiye'ye yatırım yapmaları için bir nedenleri olmadığını dile getiriyor. Telgrafın en çarpıcı noktalarından birisi ise büyükelçi Jeffrey'in Türkiye'deki patent yasalarında reformlar yapılması için hükumeti ikna etmeye çalışacağını taahhüt etmesi. Bu arada telgraflarda sürekli dile getirilen bir diğer rahatsızlık da Türkiye Sağlık Bakanlığı'nın patentli olan ve ucuz alternatifi bulunmayan ilaçlar için indirim isteği konusunda çok ısrarcı olması.

Telgraflardan anlaşıldığı kadarıyla patent yasalarının yanında Türkiye'ye dair bir diğer rahatsızlık noktası veri münhasırlığı güvencelerinin yetersizliği ile ilgili. Özellikle 06ANKARA5335 numaralı telgrafta bu rahatsızlıklar net bir şekilde dile getiriliyor, ve ilaç şirketlerinin Türkiye istenen adımları atmadığı sürece Avrupa Birliği'nin müzakereleri geciktirmesini istediğinden bahsediliyor (<http://tinyurl.com/06ANKARA5335>).

Devam etmeden önce veri münhasırlığı konusunun ilaç şirketleri ve halk açısından ne anlama geldiğine açıklık getirmekte fayda var.

Bir ilaç şirketi bir ilacı herhangi bir ülkede piyasaya sürmek istediğinde, hedef ülkenin sağlık ve ilaç kontrol ve düzenlemelerinden sorumlu kurumuna ilacın özelliklerine dair bilgiler sağlaması gerekiyor. Bu bilgilerden en önemlisi, “ilacın içerdiği etken maddenin klinik test sonuçları”. Klinik test sonuçları, çeşitli bilimsel yöntemlerle bir ilacın vaat ettiği iyileştirme özelliklerine sahip olup olmadığı, ve ilacın kullanımının başka sağlık sorunlarına yol açıp açmadığına dair temel bilgiler içerdiği için son derece önemli.

İlacın doğasına ve etkilerine dair gereken verilerin elde edilmesi için gerçekleştirilen klinik testler epey masraflı bir süreç. Dolayısıyla ilaç şirketleri çok masraflı olan bu süreç sonunda elde ettikleri sonuçların ilaca onay verecek kurumlar tarafından koruma altında tutmasını ve

kimse ile paylaşmamasını istiyor. Bu ‘verilerin paylaşılmaması’ durumunun adı ise ‘veri münhasırlığı’ (‘data exclusivity’).

Veri münhasırlığı, benzer bir ilaç üretmek isteyen X firmasının, daha önce Y firması tarafından yapılmış test sonuçlarını kaynak göstererek benzer bir ilacı daha ucuza piyasaya sürmesini engelleme amaçlı. Bu pratik, ilaç fiyatlarının belli bir seviyenin üzerinde kalmasını, ve testleri gerçekleştirebilmek için altına girdiği maddi külfeti ilacı pahalıya satarak karşılamaya çalışan Y firmasının maddi zarara uğramamasını garanti altına alıyor. Zira, eğer X firması, Y firmasının ilacına benzer bir ilaç üretip ilaç düzenlemelerinden sorumlu kurumun beklentilerini karşılamak için Y firmasının klinik testlerini referans gösterirse, ilacın üretimini daha ucuza mal edeceği için Y firmasından daha cazip bir fiyata satabilir ve Y firmasını kar marjını daraltmak zorunda bırakabilir. Veri münhasırlığı güvenceleri bunun gerçekleşmesini engellemek üzerine kurulu.

Veri münhasırlığı ilk olarak 1987 yılında patent koruma yasaları yetersiz olan ülkelerdeki yabancı ilaç şirketlerinin çıkarlarını güvence altına almak üzere ortaya atılmış olan bir çözüm ve patentlere kıyasla veri münhasırlığı çözümünün market üzerindeki etkisi çok daha sınırlı. Zira veri münhasırlığı yasaları teorik olarak diğer ilaç şirketlerinin patentlerle korunmayan bir etken maddeden üretilmiş ilaçlar için kendi test portfolyolarını hazırlayıp başvuruda bulunmalarına ve ürünlerini piyasaya sürmelerine engel olmuyor. Fakat test sürecinin külfeti, ucuz ilaç çözümleri ile sürümden kazanmayı iş modeli olarak benimsemiş şirketlerin rakip olarak piyasaya benzer ilaçlar sürmesinin önüne önemli bir bariyer çekiyor. Uzun yıllar devam eden veri münhasırlığı güvenceleri ucuz ilaçların piyasaya çıkmasını geciktiriyor. Bu bağlamda veri münhasırlığı, ilaç şirketlerinin bedeli topluma ödetilen fikir mülkiyeti yarışında yatırımlarını finansal olarak güvence altına almak için devletlere kabul ettirmeyi başardıkları, patentlerle çizilen sınırları biraz daha genişletmek ve kalınlaştırmak için çoğunlukla yerel alternatiflerle rekabette yabancı şirketlerin elini güçlendirme vazifesi gören bir diğer araç.

İlk olarak patent koruma yasaları yetersiz olan ülkeler gerekçe gösterilerek ortaya atılmış olmasına rağmen bugün son derece sıkı patent koruma yasalarına sahip olan 27 Avrupa Birliği üyesi ülkenin bile 2004 yılından beri ilaç şirketleri için pratikte 11 yılı bulabilen veri münhasırlığı güvencesine yeşil ışık yakmış olması ilaç şirketlerinin hırsına dair bir ipucu. İlaç piyasasının önde gelen şirketlerine ev sahipliği yapan ABD’nin siyasi iradesini Avrupa devletlerini istediği yasaları çıkarmaya ikna etmekte kullanması ve hatta veri münhasırlığını Avrupa Birliği üyelik süreci müzakerelerinin olmazsa olmazı haline getirmesi, Avrupa Birliği’ne giriş sürecinin otomatikman ABD ticari açılımlarına hizmet eden politikaları aday ülkelere dayatan bir sisteme dönüşmesini de sağlıyor.

Bu açıklamalardan sonra 06ANKARA5335 numaralı telgrafa döndüğümüzde (<http://tinyurl.com/06ANKARA5335>), telgrafta Türkiye Sağlık Bakanlığı'nın Avrupa Birliği tarafından veri münhasırlığı tanınmış 67 kalemde 45 tanesini kabul etmeyeceğini ifade etmiş olmasına dair rahatsızlığın sebebini anlamak kolaylaşıyor. Telgrafta ilaç şirketlerinin istenen noktaya gelinmediği sürece Türkiye ile müzakerelerin yavaşlatılması önerisinin yanı sıra, ilaç şirketlerinin Ankara'daki Avrupa Birliği temsilcilerinden "Avrupa Birliği'nin Türk hükümetine 'sert' bir yanıt göndermeyi planladığını" öğrendikleri bilgisi de yer alıyor. Sağlık Bakanlığı'nın veri münhasırlığını tanımayacağını ifade ettiği 45 etken maddenin 22 tanesi için gerekçesi, bu etken maddeleri kullanan ucuz ilaçların başvurularının 1 Ocak 2005 tarihinde yürürlüğe giren veri koruma yasalarından önce yapılmış olması. Fakat telgraf, Avrupa Birliği'nin sert yanıtında bu 22 ucuz alternatifin piyasaya sürülmesine onay vermeye hazırlanan Türk hükümetinin bundan vazgeçmesi yönünde bir çağrı da barındırıyor.

Görüldüğü üzere şirket menfaatlerini savunma noktasında gösterilen kararlılık, henüz yasal düzenleme ortada yokken yapılan başvuruların da yeni yasal düzenleme uyarınca reddedilmesi çağrısı yapmaya kadar varabiliyor.

İlaç şirketlerinin veri münhasırlığı hassasiyetinin bir kar artırma derdi olduğundan ve bu konudaki fikri mülkiyet haklarının güçlendirilmesinin yegane etkisinin tekelleri güçlendirme anlamına geldiğinden bahsettik. Bu durum basitçe eşdeğer ilaç üretimini baltalayarak fiyatları yüksekte tutacaktır. Ancak Türkiye özelinde bu durum sadece ilaç alan bireyleri etkilemiyor, sosyal güvenlik kapsamında devlet bu ilaçların fiyatlarını belirli şartlar altında karşılamakta. Bu noktada Türkiye'nin ilaç sektörünü ilgilendiren kararların sadece yoksul kesimi değil, vergi veren herkesi ilgilendirdiğini söyleyemek mümkün. Bu konuda devletin attığı her adımın ve yol açacağı sonuçların kamu tarafından takip altında tutulması azami önem taşıyor.

Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar ve Organik Aydınlar

Takip eden paragraflarda hakkında daha fazla bilgi vereceğimiz "Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar" (GDO), ve bu teknolojinin endüstri temsilcileri, ABD'nin haklarını gözettiği ve yayılması için lobi yaptığı bir diğer önemli sektörü temsil ediyor ve Cablegate telgrafları arasında bu konudaki politikalara dair çarpıcı bilgilere ulaşmak mümkün.

GDO, genetik mühendisliğinin marifetleri ile değişikliğe uğratılmış, yani normal koşullarda doğada bulunmayan, fakat laboratuvar ortamında yaratılmış olan canlıların tümüne verilen isim. Genetiği endüstrinin ihtiyaçlarına göre değiştirilen canlı bir inek olabileceği gibi bir mısır bitkisi ya da bitkilerin gelişiminde rol oynayan bir bakteri de olabilir.

Genetiğinin değiştirilmesi ile bir canlıda ne tür bir değişikliğin meydana getirilebileceğine çarpıcı ve güncel bir örnek olarak inek sütü yerine insan sütü üreten inekler verilebilir. Bu yazının yayınladığı tarihten sadece birkaç ay önce yapılan bu deneyde insan genleri ile yeniden düzenlenen genomlara sahip mutant ineklerin, inek sütü yerine insan sütü ürettikleri gösterildi.

Bu uygulamaların ortaya çıkardığı etik kaygılardan bağımsız bir şekilde, doğru şekilde kullanıldığında GDO'ların çok faydalı olabileceğini düşünen bilim insanları da var. Lakin genetiği değiştirilmiş 42 ineğin 26 tanesinin doğumdan hemen sonra, 6 tanesinin ise doğduktan sonraki 6 ay içerisinde olmak üzere 32 tanesinin ölmüş olması, bir şeylerin çok dikkatle yeniden değerlendirilmesi gerektiğinin bir göstergesi.

Bir süredir zaman zaman Türkiye gündemini de meşgul eden konulardan olan GDO'ların hem insan sağlığı hem de doğaya olan etkileri açısından barındırdığı riskler bilimsel anlamda aktif araştırılan konulardan. Halen değerlendirilmekte olan riskler çok geniş bir yelpazeye dağılmış durumda. GDO'ların tüketimindeki artışın doğrudan ya da dolaylı yollarla kanser ve dejeneratif hastalıkların artmasına sebep olması, kullanılan teknolojinin süper-virüs evrimi için uygun altyapı oluşturması, hayvanların -ya da bitkilerin- daha hızlı büyüüp daha fazla ürün vermesi için tasarlanmış büyüme hormonlarının çoğu durumda hayvanları -ve bitikleri- hastalıklara karşı dirençsiz kılması nedeni ile kullanılan antibiyotiklerin bu hayvanlardan elde edilen mamuller ya da tüketilen bitkiler ile insana geçmesi ve antibiyotiklere karşı dirençli bakterilerin güçlenmesine sebep olması, birbirinin tam kopyası olan tohumlardan elde edilen ürünlerin insan bedeninin yüz binlerce yıllık yolculuğu esnasında alıştığı varyasyondan uzak oluşu nedeniyle ortaya çıkabilecek kronik alerjilerin ya da doğum kusurlarının artması, ortalama yaşam süresinin azalması, böceklerin bitkiye zarar vermesini engellemek için tasarlanan ve bitkinin genomuna eklenen genlerden kodlanan proteinlerin insan hücreleri içinde takibi zor toksik özellikler göstermesi, tarım ürünlerinin besin değerinin düşmesi, diyetin radikal biçimde değişmesine bağlı rahatsızlıkların artması, ürün artışını sağlaması için kullanılan genetiği değiştirilmiş bakterilerin topraktaki nitrojen dönüşümünden sorumlu mantarları öldürerek doğal ve hassas toprak florasındaki mikrobiyal aktiviteyi sekteye uğratması ve bunun sonucunda toprağın veriminin düşmesi, genetiği değiştirilmiş canlıların gelişimine ön ayak olabileceği süper-haşereler ve süper-yabani otlar ile faydalı böceklerin, hayvanların ve diğer bitkilerin doğal yaşam koşullarını değiştirmesi, belki de hepsinden önemlisi, tohum çeşitliliğini öldürerek geri dönüşü olmayan bir genetik sıgılığa yol açması değerlendirilen ve henüz net bir sonuca bağlanmamış risklerden sadece bazıları.

Bunların kimileri çeşitli bilim insanları tarafından risk seviyesinde ortaya atılmış ihtimaller de olsa, genetiği değiştirilmiş gıdaların siyasetçiler ve şirketlerin iddia ettiği kadar güvenli olmadığına dair bilimsel göstergelerde düzenli sayılabilecek bir artış söz konusu. Bu konuya şüpheyile yaklaşılmasının önemini gösteren araştırmalardan belki de kamuoyunda en çok yankı bulanlarından birisi, 2005 yılında The Independent isimli İngiliz gazetesinin ele geçirdiği ve haberleştirdiği 1,139 sayfadan oluşan, ve genetiği değiştirilmiş mısır ile beslenen farelerin normal mısır ile beslenenlerde gözlemlenmeyen şekilde iç organ yetmezlikleri sonucu öldüğünü gösteren gizli rapor (<http://tinyurl.com/independent-gdo-raporu>). Benzeri gelişmeler sonucunda Fransa Şubat 2008’de genetiği değiştirilmiş mısır tohumu kullanımını yasaklarken, Avrupa Parlamentosu bu yazının yazıldığı tarihlerden sadece birkaç ay önce (Temmuz 2011) Avrupa Birliği üyesi ülkelere genetiği değiştirilmiş gıdaların topraklarında üretilmesini yasaklama haklarını genişleten bir yasanın kapsamını genişletmeyi oy birliğiyle kabul etti.

Son derece ironik bir biçimde, yukarıda sözü geçen ve 2005 yılında basına sızmış olan gizli çalışmayı yürüten şirket, genetiği değiştirilmiş mısır tohumlarının dünya çapındaki en büyük üreticilerinden olan Monsanto.

ABD merkezli çok uluslu bir şirket olan Monsanto ABD’nin genetiği değiştirilmiş gıda pazarının %90’ına sahip ve bu alanda dünyanın önde gelen şirketlerinden birisi. Dolayısıyla kamuoyunu genetiği değiştirilmiş ürünlerin sağlıksız olmadığına dair ikna etme konusunda çok büyük bir efor harcıyor. Tahmin edebileceğiniz gibi bu eforun içine yukarıdaki gibi raporların sonuçlarını kamuoyundan gizlemek, ya da GDO’ların aslında sağlıklı olduğunu iddia eden “aksi yönde bilimsel propaganda” faaliyetleri de giriyor. Amerika’daki siyasi lobicilik için Monsanto’nun sadece 2008 yılında 8 milyar dolar harcamış olması, hem şirketin büyüklüğü hem de ABD’deki siyasetçiler ile ilişkilerini ne kadar yakın tutmak istediğinin önemli bir göstergesi.

Fakat mevzunun ne kadar derin olduğunu, Cablegate ile ortaya çıkan raporları takip ettiğimizde anlıyoruz.

ABD’nin GDO’ların yaygınlaşmasından birden fazla çıkarı var. Biyoteknoloji alanında en gelişmiş ülkelerden birisi olarak, GDO’ların yaygınlaşması ile doğacak talep ABD merkezli çok uluslu şirketler ile karşılanacağı için ekonomik avantajlar, GDO’lara bağımlı ülkelerin sayısının artmasının gıda gibi son derece önemli bir pazarda ABD’ye söz hakkı verecek olması üzerinden doğacak siyasi avantajlar bunlar arasında sayılabilir. Nitekim Fransa’da 2008 yılında hayata geçirilen yasak öncesi gönderilen 2007 tarihli bir telgrafta Fransa’nın bu

yönde atacağı bir adımın ABD için maddi kayba, bunun da ötesinde ABD'deki biyoteknoloji endüstrisi için çok büyük bir dezavantaja tekabül edeceğinden açıkça söz ediliyor (<http://tinyurl.com/07STATE150199>).

Fransa 2008 yılında Monsanto'nun ürettiği mısır tohumlarını yasakladıktan sonra, Almanya, Avusturya ve Arnavutluk'un da bu kararda Fransa'yı takip ettiği görülüyor. 2009 yılında ise “bu konuda bir şeyler yapılsın” girişi ile gönderilen bir telgrafta “iyi organize olmuş bir kampanya” nedeniyle GDO'lu mısır tohumunun İspanya'da da yasaklanması ihtimalinin gündemde olduğundan bahsedilirken “eğer İspanya düşerse tüm Avrupa onu takip edebilir” görüşlerine yer veriliyor (<http://tinyurl.com/09MADRID482>).

ABD GDO'lar konusunda o kadar kararlı ki, Avrupa ve gelişmekte olan ülkelerdeki katolikler arasında GDO'lara karşı yaygın olan direnci kırmak için Vatikan'ı ve Papa'yı kullanmak için 2005'ten itibaren lobi faaliyetleri yürütmeye başlamış. Telgraflardan birisinde Vatikan kardinallerinden birisi olan Renato Martino'nun yardımcılarının birisinin Amerikan konsolosluğuna, Martino'nun Irak savaşı ve savaş sonrası ile ilgili eleştirilerini telafi etmek ve ABD hükümeti ile iyi ilişkilerini sürdürmek için GDO'lar konusunda olumlu bir tavır takınacağını dile getiriyor (<http://tinyurl.com/05VATICAN514>).

ABD'nin tek cephesi Avrupa değil. Telgraflar, ABD dışişlerinin GDO politikalarının ABD merkezli şirketlerin pazara girmesini engelleyecek yasalar çıkarmalarını engellemek üzerine yoğunlaştığını ve diplomatik olarak baskı yapılan ülkelerin geniş bir coğrafyaya dağılmış olduğunu gösteriyor. Bu telgraflar arasında dünyanın bir numaralı pirinç ihracatçısı olan Tayland'daki biyoteknoloji ve GDO karışıklığını kırma girişimlerine (<http://tinyurl.com/10BANGKOK111>), Güney Afrika'da ABD çıkışlı GDO ürünlerinin kabul görmesi sürecini riske atan koşulların ortadan kaldırılması için atılan adımlara (<http://tinyurl.com/10PRETORIA75>), ABD pirinç üreticilerinin Batı Afrika'daki en büyük marketi olan Gana'yı GDO'lu ürünlere sıcak bakan düzenlemeleri hayata geçirmeye ikna etmek için yürütülmesi planlanan diplomatik çalışmalara (<http://tinyurl.com/10ACCRA58>), Dr. Chassy'nin GDO'ya soğuk bakan İtalya'da gerçekleştirdiği GDO propagandasının medyadaki yansımalarına (<http://tinyurl.com/05MILAN532>) ve daha nicesine rastlamak mümkün.

Bununla birlikte ABD'nin GDO stratejisinin Türkiye çehresi, çok daha ilginç bir hikaye ortaya koymakta.

Genel olarak telgraflar, ABD'nin GDO'yu kabul ettirme stratejilerinden birisinin 'hedef' ülke içerisindeki GDO karşıtı grupların tespit edilmesi, ve Monsanto gibi şirketlerin ülkeye girmesine mani olan direnişi kırmak için kamuoyunun GDO'nun yararlarına dair bilgilendirilmesi olarak çizildiği anlaşıyor. Bu genel strateji ülkeden ülkeye farklılıklar gösterebiliyor. Eğer söz konusu karşıt grup bilim insanları ise, İtalya'da yapıldığı gibi GDO taraftarı bilim insanları konferanslara gönderiliyor. Eğer söz konusu halk ise, bu sefer de işin içine halkla ilişkiler giriyor.

Şubat 2005'te ABD büyükelçisi Edelman'ın Ankara'dan gönderdiği telgrafta "Türkiye'deki cahil kitlelerin" bilimsellikten uzak olduğuna dikkat çekildikten sonra büyükelçiliğin Türkiye'deki ilgili paydaşlara güncel ve bilimsel bilgi sunmaya devam edeceği, ayrıca kamunun "biyoteknolojinin 'olumlu' yönleri" konusunda bilgilendirilmesi için Bilim ve Teknik dergisi ile bağlantıya geçileceği söyleniyor (<http://tinyurl.com/05ANKARA862>). Bu telgrafın ardından, Eylül 2005 tarihli bir telgrafta (<http://tinyurl.com/05ANKARA5425>) "bütün bilimsel verilere rağmen GDO'ların güvenli olmadığına inanan kamu"nın fikrini değiştirmesi için Illinois Üniversitesi'nde bir mikrobiyolog olan Dr. Bruce Chassy'nin Türkiye'de çeşitli üniversiteleri ziyaretinin makam tarafından ayarlandığını okuyoruz. Chassy'nin ziyaretlerinde karşılaştığı tepkilerden ve bunların gerçeklere ne kadar aykırı olduğundan bahsederek devam eden telgraf, GDO karşıtı gruplardan yakınrken sağlık konusundaki eleştirilerin temelsizliğinden dert yanıyor. Telgrafın sonunda ise GDO'ların toplum ve devlet nezdinde kabul edilmemesinin nedeninin 'ideolojik' olduğu ortaya atılıyor.

Telgraf, Dr. Chassy'nin Türkiye ziyaretinin planlı olduğunu açıkça ortaya koyuyor. Aynı zamanda bu görev için Dr. Chassy'nin seçilmesi de bir rastlantı değil. Zira kendisi gıda şirketlerinin maddi olarak desteklediği araştırmalar yürütmüş ve bir çok kez Monsanto ve benzeri GDO şirketlerine seminerler vermiş bir isim (<http://tinyurl.com/chassy-monsanto-iliskisi>). Hazırladığı GDO yanlısı raporlarda bilimsel verileri çarpıtarak yanlış iddiaları doğru ve bilimselmişçesine sunduğu belgelenmiş olan Dr. Chassy (<http://tinyurl.com/chassy-propaganda>), kendisine yöneltilen "GDO'lu gıdalar güvenli mi" sorusuna "kesinlikle organik gıdalardan daha güvenli" şeklinde yanıt verebilen (<http://tinyurl.com/chassy-roportaj>), bilim insanı kimliği ile yaptığı açıklamalarla bizzat biyoteknoloji şirketlerinin propagandasını aklayan bir kişi.

Geri dönüp CABLEGATE telgraflarında rastladıklarımız paralelinde ülke gündemine tekrar göz gezdirdiğimizde son derece çarpıcı bir bilgiye ulaşıyor ve Dr. Chassy'nin Şubat 2005'te gönderilen telgrafta önerildiği gibi Bilim ve Teknik dergisine bir röportaj verdiğini görüyoruz (<http://tinyurl.com/bilim-teknik>).

Bilim ve Teknik'in Kasım 2005 sayısında yayınlanan bu röportaj kendi başına gözden kaçabilecekken, CABLEGATE bu hadisenin ABD'nin GDO ve besin sektörü ile ilgili halkla ilişkiler stratejisiyle bağlantılı olduğunu göstermekle kalmıyor, aynı zamanda Bilim ve Teknik dergisinin ne kadar kolay bir biçimde çok uluslu şirketlerin çıkarları doğrultusunda Türkiye'deki kamunun ve bilim insanlarının fikirlerini değiştirmek için kullanılabildiğini gözler önüne seriyor. Türkiye'nin yegane bilim kurumunun, ismiyle kamuda yılların güvenilirliğini çağrıştıran dergisi aracılığıyla, güvenliği konusunda bilimsel bir uzlaşmaya ulaşılmamış bir teknolojinin üzerindeki şüphelerin aklama derecesinde kaldırılması amaçlanan bir operasyonun aleti olduğunu görüyoruz.

Yine yukarıda bahsi geçen 05ANKARA5425 numaralı telgrafta (<http://tinyurl.com/05ANKARA5425>), Dr. Bruce Chassy'nin 10-11 Eylül 2005 tarihinde Sabancı Üniversitesi'nde gerçekleşmiş olan Tarımsal Biyoteknoloji Sempozyumu'na olan katılımı ve buradaki tartışmaların bir raporu sunulmuş. Ancak Dr. Chassy'nin Türkiye rotası Sabancı Üniversitesi ve Bilim ve Teknik dergisi ile sınırlı değil. İnternette yapılan bir tarama Dr. Chassy'nin aynı dönemde birçok üniversiteyi ziyaret ederek, GDO'lar ile ilgili seminerler verdiğini gösteriyor. İstanbul'dan sonra İzmir, Ankara ve Adana'yı ziyaret eden Chassy, gezisinin Ankara ayağında aynı zamanda Anadolu Ajansı'na "*Genetiğiyle oynanmış gıdalar zararlı değil*" başlığıyla da haber olmuş (<http://tinyurl.com/chassy-aa>). Chassy'nin o dönemde gerçekleştirdiği ziyaretlerin bir listesi şöyle:

- 10-11 Eylül 2005, Sabancı Üniversitesi, Tarımsal Biyoteknoloji Sempozyumu (<http://tinyurl.com/chassy-sabanci>).
- 12 Eylül 2005, Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi, Tarım Biyoteknolojisindeki Son Gelişmeler Konferansı (<http://tinyurl.com/chassy-ege>).
- 13 Eylül 2005, Ankara Üniversitesi Biyoteknoloji Merkezi, GDO'lar İçin Biyoteknoloji Kullanımı: Mitler ve Gerçekler (<http://tinyurl.com/chassy-ankara>) (Anadolu Ajansı da haber olarak geçmiş).
- 15 Eylül 2005, Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi, "Transgenik Organizma Üretiminde Biyoteknoloji Kullanımı" (<http://tinyurl.com/chassy-cukurova>).

The Independent'in ortaya çıkardığı raporun Mayıs 2005'te yayınlanmış olması, ve sadece birkaç ay sonra Dr. Chassy'nin Türkiye'ye gelerek GDO ile ilgili ortaya atılan sağlık çekincelerinin gerçek olmadığına dair iddiaları, çok uluslu şirket güdümlü ABD biyoteknoloji politikasının azmi ve acımasızlığının bir göstergesi.

GDO'lar ile ilgili kamudaki bilgi savaşlarından yakınan Dr. Bruce Chassy'nin GDO'lu tohumları bilimsel aklama çalışmalarına tepki göstermek bir yana, bu propagandaya alet olan medyası, üniversiteleri ve bilim kurumu, GDO'lu ürünleri verilen rüşvetler karşılığında

denetlenmeden ülke markete girişine olanak sağlayan Tarım Bakanlığı personeli (<http://tinyurl.com/tarim-rusvet>) ile Türkiye, devleti, bürokratlarını ve temsil ettikleri halkı bilimsel açıdan cahil ve geri kafalı olarak resmeden ABD telgraflarını bir anlamda haklı çıkardığına şahit oluyoruz.

Dr. Bruce Chassy'nin neredeyse her demecinde takındığı bilimsellikten uzak reklamcı tavrı, onun bir eksiği değil, bilakis bir özelliği. Nitekim devletin politika yapıcılarının şirket çıkarları uğruna kamu aleyhinde kararlar alabilmelerini kolaylaştıran yegane araçlardan birisi de iktidara gömülü organik bilim insanları. Dr. Chassy'nin ABD biyoteknoloji politikalarının kamu nezdinde kabul edilebilir noktaya getirilmesinde bir aracı olduğunu anladığımızda, şüphesiz onun Bilim ve Teknik dergisine verdiği röportajı incelemek ABD'nin tarım politikası söylemini anlamak açısından çok yol gösterici bir hal alıyor.

Monsanto ile ilgili gündem yaratmış bir diğer konu da patentine sahip oldukları 'terminatör tohum' teknolojisi.

Amerikan Tarım Bakanlığı ve Tarımsal Araştırma Ajansı'nın (Agricultural Research Service) ortaklığıyla geliştirilen ve 90'larda patentlenen bu teknoloji, genetiği değiştirilmiş olan tohumlarının tek kullanımlık olmasını garantiliyor. Bu yolla, GDO'lu ürünlerin tohumlarının tek tedarikçisi olması garanti altına alınmış ve sektörde tekelleşmenin, müşteri tarafında ise bağımlılığın önü açılmış oluyor.

Terminatör tohumların tarihine baktığımızda Monsanto'nun terminatör tohum kullanmayacağını açıkladığına rastlıyoruz. Dikkatle incelendiğinde, bu kararın arkasında pazarın ihtiyaçları ve pazarın doğasından ziyade çeşitli sivil toplum kuruluşlarının, yerli çiftçilerin ve çeşitli ülkelerin bu teknolojiye direnişinin olduğunu görmek mümkün. Özellikle tarım sektörü çok büyük ve yoksul olan Brezilya ve Hindistandaki hareketler, Monsanto'nun bu yönde bir geri adım atamasındaki en önemli etkenlerden (<http://tinyurl.com/monsanto-terminator>).

Öte yandan Monsanto'nun bu kararı terminatör tohum teknolojisinin hiçbir surette kullanılmayacağı anlamına gelmediği gibi, Monsanto çiftçilere imzalattığı fikri mülkiyet hakkı sözleşmeleriyle zaten tohum imhası gerekliliğini yasal bir yolla halletmiş bulunuyor. Bir yandan canlı organizmaların patentlenmesi gibi tartışmalı bir pratiğin sonucu olan GDO'lu tohumlar, diğer yandan kısıtlayıcı fikri mülkiyet sözleşmeleriyle tarım sektörünü sıkı bir kontrol altında tutmanın aracı oluveriyorlar.

Tohum saklama pratiklerinin şirketlerin eliyle yasaklanması ve Monsanto gibi şirketlerin tarım piyasasını kontrolü, genel olarak besin hakkının gaspı perspektifinden değerlendirilmeli. Bu konudaki en çarpıcı eleştiri, Birleşmiş Milletler Genel Asamblesi’nde besin hakkı Özel Raportörü Olivier de Schutter tarafından dillendirilmiş (<http://tinyurl.com/schutter-rapor>). Bu rapora göre fikri mülkiyet hakları sadece yoksul çiftçilerin hayatı idame şartlarını ellerinden almakla kalmıyor, aynı zamanda da besin fiyatlarını da tırmandırıyor.

Çok uluslu şirketlerin tohum patentlerinin yol açtığı sorunlar bir kaç ana başlık altında toplanıyor. Bunlardan ilki yoksul çiftçilerin maddi olarak tohumlara ulaşım sıkıntısı ve bu nedenle besine yoksul kesimlerin ulaşımının da zorlaşması. Bir diğer sorun ise fikri mülkiyet hakları sayesinde edilen karların araştırma geliştirme çalışmalarının devamını sağlayacağı iddiası. BM raporuna göre, şirketlerin yüksek kar getirecek gelişmiş ülkelerin tükettiği hasatların tohumlarına yönelmeleri, besin sıkıntısı yaşayan güney ülkelerinin ihtiyaç duyduğu ürünlerin araştırmaların yapılmamasına bu nedenle de besine ulaşım hakkına olumlu herhangi bir katkısı olmamasına yol açmakta. Son bir konu da, tarım biyoteknolojisi alanından canlı varlıkların patentlenebilmesi imkanının doğması vesilesiyle, belirli tohumların sermayedar şirketin mülkiyeti haline gelebilmesi, ve diğer şirketler veyahut bağımsız araştırmacılar tarafından tedrici bir araştırma konusu olmalarının engellenme riskinin ortaya çıkmış olması. Dolayısıyla bu bilgilerle konuyu tekrar değerlendirdiğimizde, daha önce bahsettiğimiz sağlık risklerini bir kenara bıraktığımız durumda dahi, GDO’lu tohumların ve ürünlerin şirketlerin söz verildiği gibi besin sorununu çözmesini beklemenin doğru olmadığı sonucuna ulaşıyoruz.

Velhasılı, GDO’lu tohumların elimizde olan telgraflardan Türkiye macerasını incelediğimizde kapitalizmin krizlerinin çok kritik bir kesişim noktası ile karşılaşıyoruz. GDO teknolojisinin özünde doğa ve canlılar üzerinde kurulan tahakkümü yatıyor. GDO’ların kullanımının hem insanlara, hem de doğrudan ve dolaylı olarak diğer canlılara ciddi zararlar vermesi olasılığı halen bilim çevrelerince tartışılan konular arasında yer alırken, bu gerçeğin kâr güdüsü ile yok sayıldığına ve inkâr edildiğine şahit oluyoruz. Bu ‘kamuoyu şekillendirilmesi’ hareketının neferleri olarak ise karşımıza şirket çıkarlarını bir bilim insanı olarak sahip oldukları sorumluluğun önüne koymakta tereddüt etmeyen isimler çıkıyor. Bilim insanı kimliklerinin sağladığı nesnellik kalkanının ardında, sermayeye gömülü olarak kitleleri iknaya ve iktidarı aklamaya girişen organik aydınların varlığı, bilim kurumlarının artık “kamu yararına bilgi kullanımı” prensibini ihlal ettiklerine rastlıyoruz.

WikiLeaks’in bu konuda bizlere sunduğu hizmet, tam olarak kamu yararı için ihtiyaç duyulan bilgi cinsinden. Bu bağlamda Cablegate’in GDO çehresi, bilgiye serbest erişimin bir lüks değil, kamunun kendi sağlığını ve refahını ilgilendiren konularda özgür olarak karar vermek

için ihtiyaç duyduğu asgari gereklilik olduğunu açık ve seçik bir biçimde ortaya ortaya koyuyor.

Son Söz

WikiLeaks'in ortaya çıkardığı belgeler otoritenin ve özellikle ABD'nin büyük bir problemi olsa da, halklar için önemli bir aydınlanma kaynağına dönüştürülebilir. Bununla beraber bu belgelerin incelenmesi ve halk için önem arz edebilecek konuların olabildiğince herkesin anlayabileceği sadeliğe mümkün olduğunca tarafsız bir şekilde getirilmesi ve insanlara ulaştırılması çok önemli ve her birisi kendi içerisinde zorluklar ihtiva eden süreçler. Birkaç kişinin altından kalkmasının mümkün olmadığı, ve ana akım medya kuruluşlarının inisiyatifine bırakılmaması gereken bu sorumluluk, İnternet sayesinde imece usulü sırtlanılabilir. Sosyal medyanın bu yönde doğru kullanımına ilişkin örnek olarak bir yüksek lisans öğrencisi olan Ahmet Yükseltürk'ün Bilim ve Teknik konusunu sosyal medyada gündeme getirişi (<http://tinyurl.com/yukselturk-BvT>), bir akademisyen olan M. Kaan Öztürk'ün bu konuyu günlüğünde ele alması (<http://tinyurl.com/ozturk-BvT>) verilebilir. Bu örneklerin zaman içerisinde artması ve daha fazla kişinin inisiyatif alması, toplumun bilgi anlamında kendi kendini finanse eder bir yapıya kavuşması, şüphesiz İnternet'in en büyük hizmetlerinden birisi olacaktır.

Bu yazıda WikiLeaks'in ortaya çıkardığı belgelerden yola çıkarak (1) Türkiye'deki siyasi sığınmanın ve kutuplaşmanın nasıl algılandığını, (2) şirket çıkarlarının yasama ve yürütmeyi ne kadar derinden etkileyebildiğini, (3) genetiği değiştirilmiş gıdalar ile ilgili düzenlemeler gibi doğrudan halk sağlığını ilgilendiren kararların halkın aleyhine neticelenmesi için Türkiye'nin bilim kurumunun uluslararası çıkarlara nasıl alet olabildiğini gösteren örneklerle yer vermeye çalıştık.

Mesajımızın yerine doğru şekilde ulaşmasını ümit ediyoruz.

TOHUM VE YAŞAM FORUMU HAREKETE GEÇİYOR

İstanbul - BİA Haber Merkezi 26 Nisan 2007, Perşembe

Ziraat mühendisleri, çiftçiler, bilim insanları ve aktivistlerin katıldığı Tohum ve Yaşam Forumu, uluslararası ticaret sözleşmelerine, ulusaşırı şirketlerin politikalarına karşı tohumu, gıdayı ve yaşamı korumak için eylem planlarını açıkladı. Ziraat Mühendisleri Odası (ZMO), Çiftçi Sendikaları Konfederasyonlaşma Platformu ve Genetiği Değiştirilmiş Organizmalara (GDO) Hayır Platformu, 21-22 Nisan'da Tohum ve Yaşam Forumu'nu İstanbul'da düzenledi.

Uluslararası ticari sözleşmeler, patent düzenlemeleri ve ulusaşırı şirketlerin politikaları nedeniyle yaşamın tehlike altında olduğunu vurgulayan Forum katılımcılarının, buna karşı kararlaştırdıkları eylemler şöyle:

- * **Gen kaynaklarının** ulusaşırı şirketlere devredilmesine karşı mücadele.
- * **Tohum envanteri çalışmalarına** katkı üretimi.
- * **Küçük çiftçiler arasında tohum** değiş tokuşunu mümkün kılmak.
- * **Yerel inisiyatifler arasında dayanışma** ve işbirliğini sağlamak için çalışma.
- * **Patent ve fikri mülkiyet haklarının** tarım ve gıda alanına olumsuz etkilerini kamuoyunda görünür kılma.
- * **Tohum alanında yerel üretim** ve yerel pazarları savunmak.
- * **Üretici ve tüketici arasındaki iletişimi** ve bağları güçlendirecek etkinliklere destek vermek.
- * **Tarımsal üretimin** her aşamasında yerli tohumların kullanılmasının teşvik edilmesi için çalışmak.
- * **Tohum konusuna kamu tarafından** sahip çıkılmasının gerekliliğini savunmak.

Foruma katılan Ziraat Mühendisleri Odası başkan ve temsilcileri, çiftçi sendikaları başkan ve temsilcileri, GDO'ya Hayır Platformu aktivistleri, bilim insanları, Türkiye'den ve Avrupa'dan çiftçiler, çevre ve ekoloji dernekleri ve çeşitli demokratik kitle örgütlerinin temsilcileri ve aktivistleri, "Tohuma sahip çıkmak gıdaya sahip çıkmaktır" diyor.

* Tohum ve Yaşam Forumu'nun ortak saptamalarının ve analizinin yer aldığı basın açıklamasının tam metnini görüntülemek için tıklayın. (MS Word belgesi, 80K)

GLİFOSAT KALINTISI GDO'LU EKMEK KADAR ÖNEMLİ BİR HALK SAĞLIĞI SORUNU

Mutfaktaki Kimyacı / Bülent Şık Yazdı-İstanbul - BİA Haber Merkezi 28 Mart 2017, Salı

Halk ve çevre sağlığını korumakla görevli kamu kurumları, gıdalarda ve sularda pestisit kalıntılarını kontrol etmek ve gereken önlemleri almakla yükümlü olduğuna göre bu işi ne kadar doğru yaptıklarını sorgulamalıyız.

Ekmekte GDO (Genetiği Değiştirilmiş Organizma) içeren soya ürünü olduğuna dair tartışma Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı Faruk Çelik tarafından yapılan “Adana’daki test edilen ekmeklerde GDO’ya rastlanmamıştır” açıklaması ile durulmuş görünüyor.

Ülkemizde GDO’lu gıda yetiştirmek de gıda maddesi olarak piyasaya sunmak da yasak ve bu konular çok tartışıldı. Bu yazıda hem GDO meselesi ile ve hem de halk sağlığı ile yakından

ilgili önemi giderek artan bir başka güncel meseleye dikkat çekmek istiyorum: Gıdalarda ve sularda glifosat kalıntısı.

Glifosat GDO tarımının olmazsa olmazı bir toksik kimyasal madde. Dolayısıyla GDO tarımı yapılan ülkelerde toprak ve sular için önemli bir kirleticidir. Ama sadece GDO tarımı yapılan ülkelerde değil hemen her ülkede kullanılıyor. Bu kullanım sonucu gıdalarda ve sulardaki kalıntı bırakabiliyor. Bu kalıntıların yol açabileceği sağlık sorunlarına yönelik yeni bulgular GDO meselesi kadar önemli.

Birleşmiş Milletler raporu

Tarımsal ürünlerde kullanılan pestisitlerin gıdalarda bıraktığı kalıntılar ve doğal ortamlarda yol açtığı kimyasal kirlenme uzun yıllardır tartışma konusu. Birleşmiş Milletler örgütü bir rapor yayınlarak tarımsal üretimde pestisit kullanmanın istenilen faydayı sağlamadığını, kimyasal kirlilik sorununa yol açtığını, hem şimdiki ve hem de gelecek kuşakların sağlıklı ve yeterli gıda edinme hakkına zarar verdiğini **açıkladı**.

Ancak bu açıklama yapıldı diye pestisit kullanımının sona ereceğini düşünmek saflık olur. Dolayısıyla halk ve çevre sağlığını korumakla görevli kamu kurumları, gıdalarda ve sularda pestisit kalıntılarını kontrol etmek ve gereken önlemleri almakla yükümlü olduğuna göre bu işi ne kadar doğru yaptıklarını sorgulamak bir gereklilik.

Öncelikle gıdalarda ya da sularda çok düşük miktarlarda olsa dahi glifosat kalıntılarının ne gibi sorunlara yol açabileceği hakkında önemli uyarılar içeren yakın tarihli bir **çalışmayı** özetleyeceğim.

Ultra düşük miktarı bile

Glifosat, herbisitler sınıfına giren bir pestisit. Bir tarım alanında ekilen ürün dışında kalan diğer otları öldüren tarım zehirlerine herbisit deniyor.

Herbisitler uzun süre kalıcı olan toksik etkileri nedeniyle hem toprakta ve hem de sularda kirlenmeye neden oluyor.

Glifosat molekülü sularda iki yıl boyunca değişmeden kalabiliyor.

Laboratuvar farelerinin içme sularına litresinde 0.5 mikrogram olacak şekilde glifosat eklenerek zamanla açığa çıkacak sağlık sorunlarının izlendiği bir bilimsel çalışmadan şaşırtıcı bulgular elde edildi.

Suya eklenen 0.5 mikrogramlık glifosat miktarı kanunen gıdalarda bulunmasına izin verilen glifosat miktarından binlerce kez daha düşük bir miktar. Örneğin ülkemiz mevzuatınca buğdayda bulunmasına izin verilen glifosat miktarından 20 bin kez daha az.

Bu ultra düşük değer ancak çevresel bulaşmalar sonucu gıdalarda ya da sularda bulunabilecek glifosat miktarı olarak kabul edilebilir. Yani glifosat kullanımı sonrasında toprakta kalan

kısımının zamanla yeraltı ve yerüstü sulara karışması sonucu açığa çıkacak kalıntı miktarına işaret eder. Çalışma sonucunda bu kadar düşük miktardaki glifosat maruziyetinin bile deney hayvanlarının karaciğer ve böbreklerinin faaliyetlerini düzenleyen genlerin çalışmasında bozulmalara yol açtığı ve bunun da karaciğer ve böbreklerin yapı ve fonksiyonlarındaki bozulmalara neden olduğu belirtildi.

Ülkemizde Geçerli Mevzuata Göre Glifosat İçin Bazı Gıdalardaki Maksimum Kalıntı Limiti (MKL) Değerleri	
Ürün	MKL (miligram/kg)
Arpa, Yulaf, Sorgum, Soya fasulyesi	20
Şeker pancarı	15
Buğday, Çavdar	10
Mercimek, Bezelye, Acı Bakla, Kolza tohumu, Soya fasulyesi, Hardal tohumu, Pamuk tohumu	10
Fasulye, Çay	2
Mısır, sofralık-yaglık zeytin	1
Portakal, Mandalina, Üzüm, Patates	0.5
Büyükbaş hayvan karaciğer	0.2
Büyükbaş hayvan böbrek	2
Büyükbaş hayvan yenilebilir diğer sakatat	0.05 (*)
Koyun, keçi her türlü sakatat	0.05 (*)
(*) Analitik olarak geçerli kılınmış metotlarla tespit edilen ve değerlendirmeye esas olan en düşük kalıntı limiti.	

Glifosat bütün dünyada çok yaygın olarak kullanıldığı için toprak ve sularda kirlenmeye yol açan pestisitlerden biri. Dolayısıyla çok düşük miktarlarda bile sağlık sorunlarına yol açabilecek olması zamanla yaygın halk sağlığı sorunlarına neden olabilir. Yapılacak en doğru şey glifosat kullanımına son vermek.

Ama böyle bir şey gerçekten sürpriz olurdu. Glifosatın karaciğer ve özellikle böbrekler için toksik etkilere sahip olduğuna dair akademik yayınlar daha önce de çıkmıştı.

Karaciğer ve böbrek dokusunda kas, yağ veya vücudumuzun diğer dokularına kıyasla 10 ile 100 kat daha fazla glifosat birikebiliyor. Ülkemizde geçerli mevzuata göz atıldığında sakatat ürünlerinde bulunmasına izin verilen glifosat kalıntısının en yüksek olduğu ürünün de böbrek olduğu görülecektir.

Toksik kimyasallar bahsinde çoğu kez gördüğümüz gibi uğradığımız zarar gözden kaçırılmaz bir noktaya geldikçe ancak rasyonel bir önlem almak mümkün olabilecek. İnsan ancak zaman geçtiğinde neleri kaybettiğini daha iyi anlayabilen bir canlı türü belki de.

Son olarak Avrupa Birliği üyesi ülkelerde ve ülkemizde gıda ürünlerinde ve sularda glifosat kalıntılarını belirlemek için yapılan çalışmalar ne durumda biraz da ona bakalım.

Anne, babalara ve aktivistlere kimya notları

Çoklu Pestisit Kalıntısı Analizi: Tarımsal üretimde kullanılabilen sayısı 800 civarında pestisit var. Dolayısıyla bir analiz yöntemi ile olabildiği kadar çok sayıda pestisit kalıntısının analiz edilebilmesi istenir. Bir gıda ürününde birden fazla sayıda pestisit kalıntısını tespit etmeye elverişli bir analiz yöntemi kullanarak yapılan analiz çalışması çoklu pestisit kalıntısı analizi olarak nitelenir. Analiz edilebilen pestisit sayısı 10'da olabilir 550'de olabilir. Sayının çokluğunu belirleyen en önemli unsur ise analizde kullandığımız analitik cihazın performansdır.

Kütle Spektrometreleri: Çoklu pestisit kalıntıları analizleri için Kütle Spektrometresi adı verilen analiz cihazları kullanılır. Düşük çözünürlüklü veya yüksek çözünürlüklü çeşitli tipleri vardır. Ancak yüksek çözünürlüklü kütle spektrometreleri kalıntı analizlerinde 10 mikrogram/kg değerinin altında bulunan çok düşük miktardaki kalıntıları bile yüksek bir doğruluk değeri ile tespit edebilme yeteneğine sahiptir. Bu yetenek çok düşük miktarlarda bile sağlığı olumsuz etkileyen hormonal sistem bozucu toksik kimyasal maddelerin kalıntılarının tespiti ile toksik kimyasalların olumsuz etkilerine çok daha duyarlı olan bebek ve çocukların yediği gıdaların analizlerinde çok önem taşır.

Glifosat Analizi: Bir kalıntı analiz yöntemi ne kadar çok sayıda pestisiti yüksek bir doğruluk değeri ile tespit edebiliyorsa o kadar iyi. Ancak bir analiz cihazı kullanarak ve tek bir analiz yöntemi ile pestisit kalıntılarının tümünü analiz edemiyoruz. Bazı pestisitleri tek tek analiz etmek; yani sadece onların analizi için geliştirilmiş bir analiz yöntemi kullanmak işin kimyasından kaynaklanan bir zorunluluktur. Glifosat da ayrı bir analiz yöntemi ile çalışılır. Dolayısıyla ülkemizde gerek kamu ve özel laboratuvarlarda yapılan çoklu pestisit kalıntısı analizi yöntemleri glifosati içermez.

Gıdalarda glifosat kalıntısı belirleme çalışmaları

2011 yılında 29 Avrupa Birliği üyesi ülkede yüzlerce gıdada 79 bin analiz yapılarak 900 farklı pestisit kalıntıları arandı.

Çalışma sonucunda pirinçte ortalama 5, yulafta 23 ve buğdayda 18 mikrogram/kg düzeyinde glifosat kalıntısı tespit edildi.

Elde edilen sonuçlar mevzuatta belirtilen limitleri aşmıyor. Avrupa Birliği Gıda Otoritesi (EFSA) tarafından yürütülen çalışmanın değerlendirme raporu 511 sayfa.

Raporda kullanılan yöntemlerden, ürün bilgilerine, bulunan pestisit kalıntılarından maruziyet çalışmalarına esas oluşturacak verilere kadar her ayrıntı mevcut. Ülkemizde Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ile Sağlık Bakanlığı bu konularda yaptıkları çalışma sonuçlarını ise açıklamıyor.

Ülkemizdeki durum ne?

Ülkemizde kamu ve pestisit kalıntıları analizi için yetki verilen özel laboratuvarlar çalışmalarını çoklu pestisit kalıntısı analizi yöntemlerine dayandırır. Glifosat kalıntılarının tespitine yönelik ayrı bir çalışma olup olmadığını bilmiyoruz. Yapılmadığını düşünüyorum.

Gıdalarda glifosat kalıntısını yapacak kamu kurumu Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı. Bakanlık şu sorulara açıklık getirmeli: Kamu ve özel laboratuvarlarda gıdalarda glifosat kalıntısı analizleri yapılmakta mıdır? Eğer yapılıyorsa son on yıl içinde hangi gıda ürünlerinde glifosat kalıntısı belirleme çalışması yapılmıştır ve elde edilen sonuçlar nedir?

Yeraltı ve yerüstü içme suyu varlıklarımızda glifosat kalıntısı analizi yapılıp yapılmadığını; eğer yapılıyorsa son on yıl içinde elde edilen sonuçları açıklamaktan sorumlu olan kamu kurumu ise Sağlık Bakanlığı. (BŞ/HK)

TARLADAN ÇATALA GLİFOSAT SORUNU

Bülent Şık-İstanbul - BİA Haber Merkezi 24 Ekim 2015, Cumartesi

Glifosat kullanımı yasaklanmalı. Ancak meselenin kansere neden olan bir toksik kimyasal maddenin yasaklanmasını sağlamaya çalışmakla sınırlı kalmadığını anlamak önemli.

Glifosat tarımda çok yaygın olarak kullanılan bir pestisit; zehirli bir kimyasal madde yani.

Birçok pestisit gibi glifosat da toprağı, yeraltı sularını kirletme ve gıda maddelerinde kalıntı bırakma potansiyeline sahip. Bu kalıntıların vücuda alınması ise sağlığı bozuyor.

Çeşitli ticari formülasyonlar halinde piyasaya sunulan glifosat, hormonal sistem üzerinde bozucu etki gösteren ve pek çok sağlık sorununa yol açan bir kimyasal olarak **niteleniyor**. Bebek ve çocuklar zararlı etkilere karşı daha hassas ve anne karnında bu kimyasala maruz kalmak zararı artırıyor.

Muhtemel kanserojen

“Uluslararası Kanser Araştırmaları Kurumu” geçtiğimiz aylarda bir açıklama yaparak glifosatu kanserojen bir kimyasal madde olarak tanımladı.

Bu açıklamanın çeşitli medya organlarında haber ve yorumlara konu olması üzerine Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı da bir açıklama yayınlarak kamuoyunun eksik ve yanlış bilgilendirildiğini, glifosatin uygulandıktan sonraki 10-15 gün içinde toprakta zararsız bir forma dönüştüğünü belirterek endişe edecek bir durum olmadığını **açıklamıştı**.

Bu açıklama ile gerçek durum hakkında bilgi vermeyen, standart bakanlık açıklamalarına biri daha eklenmiş oldu.

Glifosat yalnız değil

Daha geriye gitmek de mümkün ama en azından son yirmi yıldır glifosatin yol açtığı sakıncalara değinen pek çok çalışma bulunabilir.

Glifosat konusu zehirli kimyasalların insan ve çevre üzerindeki olumsuz etkilerini değerlendirme çalışmalarının ne kadar yalapaşap olduğuna ve bu tip kimyasalların hayata ne kadar kolay dâhil edilebildiklerine iyi bir örnek oluşturuyor. Ulusal ve uluslararası kurumların ne kadar işlevsiz olduklarına, piyasa söz konusu olduğunda halk ve çevre sağlığını korumaya yönelik bir bakış açısından ne kadar yoksun olabildiklerine de.

Meseleyi bu kadar geniş bir çerçevede ele almak olanaklı olmadığı için bu kısa yazıda önemli gördüğüm bazı noktalara değinmeye çalışacağım.

Pestisitler çeşitli kimyasallardan oluşur

Ticari bir ürün olarak satışa sunulan pestisitler tek bir molekülden oluşmuyor.

Bir pestisit molekülü laboratuvar testleri ile geliştirildikten sonra ticari bir ürün olarak piyasaya sürülecekse, bünyesine çeşitli kimyasal maddeler de katıldıktan sonra satışa çıkarılıyor.

Ana pestisit molekülünün dışında kalan ve ‘**yardımcı maddeler**’ olarak adlandırılan bu kimyasallar ürünün taşınmasını, depolanmasını, uygulanmasını vs. kolaylaştırıcı işlev görüyor.

Ancak pestisitler kullanıldığında bu yardımcı kimyasal maddeler de doğaya saçılmış oluyor.

Geliştirilen pestisit insanların, diğer canlılara veya çevreye olumsuz bir etkisinin olup olmadığını belirlemeye yönelik testlerde sadece **ana pestisit molekülü** değerlendiriliyor. Bu testlerin hâlihazırda uygulandığı şekliyle bile yeterliliği tartışma konusu ama bunu göz ardı ederek dile getirilmeyen başka bir meseleye odaklanalım.

Kimyasal karışımı gıdalarla bünyemize alırsınız

Uygulama esnasında sadece laboratuvarda geliştirilen ana molekül değil, içine katılan yardımcı maddelerle birlikte bir kimyasal karışımı gıda ürünlerine bulaştırıyoruz. Bu kimyasalların gıdalarda bıraktığı kalıntıları da yeme-içme yoluyla bünyemize alıyoruz. Ancak hem bu kimyasalların ve hem de aynı anda birden fazla zehirli kimyasal maddeye maruz kalmanın ne gibi sağlık sorunlarına yol açtığı güvenlik testlerinde dikkate alınmıyor.

Dolayısıyla zaten yetersiz olan güvenlik testlerinin çok daha esaslı bir belirsizlik içerdiği aşîkârdır.

Bu konudaki soruna dikkat çeken çalışmaların sayısı hızla artıyor.

Karışım halinde zararlı etki artıyor

Son yıllarda yapılan çalışmalarda güvenilir olarak nitelenen pek çok pestisit gerçekte hiç de öyle olmadığı, tek bir kimyasal molekül üzerinden değil de karışımı oluşturan yardımcı maddeleri de dikkate alarak bir değerlendirme yapıldığında ciddi sağlık riskleri ile karşı karşıya olduğumuz anlaşılmıştır.

Örneğin glifosat ve onunla bir arada bulunan yardımcı kimyasallardan oluşan karışımın genlerimiz üzerindeki bozucu, hasar verici etkilerinin araştırıldığı bir çalışmada, tek başına glifosatın değerlendirildiği durumlara kıyasla toksik etkinin 1000 kat daha fazla olduğu **belirtilmiştir**.

Türkiye'deki çalışmalar

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı verilerine göre 2001 yılında 305 ton olan Glifosat kullanımı 2013 yılı itibariyle 15 kat artarak 4500 ton civarına çıkmış. Kullanım miktarı arttıkça gıdalara ve su kaynaklarına glifosat bulaşma riski de artacaktır.

Glifosat Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından yapılan açıklamanın aksine toprakta 6 ay, su kaynaklarına bulaştığında ise 3-4 ay boyunca zehirli etkisini koruyabiliyor. Ancak, gıdalarda, toprak ve suda bırakmış olduğu kalıntılara dair ülkemizde kamu kurumları eliyle yürütülen herhangi bir çalışma yok.

Analiz çalışmaları

Rutin olarak yürütülen pestisit analiz çalışmalarında glifosat kalıntısına bakılmıyor. Bakılmıyor; çünkü gıda maddelerinde veya suda glifosatın kalıntısını belirlemeye yönelik analiz yöntemi normalde yapılan pestisit analizlerinden farklı.

Bir gıda ürünüde glifosat kalıntısını belirlemek için rutin olarak yapılan çoklu pestisit kalıntısı belirleme analizi yöntemlerinden farklı bir analiz yöntemi kullanmak gerekir. İlave bir iş yüküdür yani.

Bütün dünyada şu sıralar en çok inceleme konusu olan bu kanserojen kimyasal hakkında ülkemizdeki durumun ne olduğunu ortaya koyan doğru düzgün bir veri ne yazık ki yok.

Kimyasallar değil sistem kanser yapar

Glifosat kullanımı yasaklanmalı. Ancak meselenin kansere neden olan bir toksik kimyasal maddenin yasaklanmasını sağlamaya çalışmakla sınırlı kalmadığını anlamak önemli.

Konunun odak noktasına zararlı kimyasalı koyarak tartışma yaptığımızda er veya geç ulusal-uluslararası sistem ilgili kimyasalı piyasadan çekerek yerine zararsız olduğunu iddia ettiği bir başka kimyasalı koyuyor.

Bu duruma binlerce örnek verilebilir.

Dolayısıyla sağlığımızı bozan, doğal hayata kasteden kimyasalları değil de nasıl bir hayatın içinde yaşadığımızı, halk ve çevre sağlığını koruma, güvenlik sağlama iddiasında olan ulusal ve uluslararası kurumları, bu kurumların çalışma disiplinlerinin neden çok gevşek veya yetersiz olduğunu mesele yapmalıyız daha çok.

Aksi durumda hiçbir şey değişmeyecek; on yıllardır olduğu gibi. (BŞ/NV)

GDO'NUN SAĞLIĞA ETKİSİNİ TAM BİLMİYORUZ, PEKİ NEDEN?"

Nilay Vardar-İstanbul - BİA Haber Merkezi 16 Haziran 2016, Perşembe

Meksika'da GDO'lu mısırı ilk tespit eden Prof. Dr. Ignacio Chapela Türkiye'ye geldi.

Genetiği değiştirilmiş organizmalar (GDO) üzerine araştırmalar yapan ve Meksika’da GDO’lu mısırı ilk tespit eden Berkeley Üniversitesi Mikrobiyal Ekoloji Laboratuvarının kurucusu **Prof. Dr. Ignacio Chapela** Türkiye’ye geldi.

Boğaziçi Üniversitesi Çevre Bilimleri Enstitüsü ve Boğaziçi Üniversitesi Eğitim Politikaları Uygulama ve Araştırma Merkezi’nin davetlisi olan Chapela, gazetecilerle buluştu.

Mısırdaki GDO tespit etmiş ve tepki çekmişti

Prof. Dr. Ignacio Chapela, memleketi Meksika’da, genetiği değiştirilmiş mısırdan yerel mısır çeşitlerine transgenik DNA parçalarının geçtiğini gösteren ilk bilim insanlarından biri.

2001 yılında Nature dergisinde transgenlerin yabani mısır popülasyonlarına geçişi üzerine yazdığı makale yayınlandığında Chapela, büyük tepki çekmiş ve birçok baskı görmüştü.

Berkeley’deki Kaliforniya Üniversitesi Bitki ve Mikrobiyal Biyoloji Fakültesi ve bölümünün, özel bir ilaç şirketinden kamu denetimi ve ticaret gizliliği belgeleri karşılığında para aldığı anlaşmaya da şiddetle itiraz etmişti. Bu sebeple kadrodan çıkarılıp, sonra yeniden alındı.

Halen aynı üniversitede çevremizdeki GDO’ları tespit etme yöntemleri üzerinde çalışmaya devam ediyor.

"GDO azalacak"

Prof. Dr. Ignacio Chapela, dünyada GDO’lu tarımın yüzde 96’sının ABD, Brezilya, Arjantin, Kanada ve pamuğu da sayarsak Hindistan’da yapıldığını hatırlattı ancak bu ülkelerin tamamında değil, belli bölgelerinde olduğuna da dikkat çekti.

Chapela’nın bu “belli bölgelere” dikkat çekmesinin nedeni dünyanın tamamının aslında GDO’ya teslim olmadığı ve önümüzdeki dönemde GDO’lu gıdaların azalacağına olan inancı.

“GDO azalacak, çünkü ekonomik bir anlamı yok. Ziraat için avantajı geçici ve az. GDO’lu tarımın üretimi politik ve ekonomik nedenlere bağlı. Sübvansiyonlar çekilirse geriye bir şey kalmaz. Bu sübvansiyonu da sağlayan ABD. O çekildiği an ortadan kalkacak.”

"Yem yere düşse de kirlilik olur"

Türkiye’de GDO’lu tarımın yasak olduğu ancak GDO’lu hayvan yemlerin (mısır ve soya) ithal edildiği hatırlatılınca Chapela, İsviçre’de de sadece GDO’lu yemin serbest olduğunu

ancak kamyonlarla taşınırken dahi GDO’lu yemlerin yere düşerek genetik kirlilik oluşturduğunu söyledi.

"Sağlığa etkisini tam olarak bilmiyoruz çünkü sormuyoruz"

Chapela, GDO’lu gıdaların sağlığa olan olumsuz etkisiyle ilgili somut bazı çalışmalar olsa da bütünsel olarak yeteri kadar bilinmediğini söyledi.

“Maalesef bu konuyla ilgili yeterli bilgi yok. Peki neden? Çünkü kimse bilmek istemiyor. Ben genç bir biyologken bu sorular sorulsaydı 50 senelik çalışma gerekecekti ve biyoteknolojinin gelişmesinin önüne geçecekti. Sonuçta akademi o soruları sormadı ve GDO’lar çevreye salındı.

"Hayvanlar üzerindeki deneyler çok net"

“GDO’ların insan üzerindeki etkilerine dair hiç deney yapılmadı. Ancak maymun ve fareler üzerinde deneyler yapıldı. Bunlar da bize çok net olarak GDO’lu gıdaların bağırsak dokusu üzerinde, iç organlar üzerinde, bağışıklık sistemi üzerinde üreme üzerinde olumsuz etkileri olduğunu söylüyor.

"Çerçevenin tamamını göremiyoruz, ancak bu deneylerle her seferinde küçük pencereler açılıyor. Amerika’da bir araştırmacı 1950’den günümüze kanser ve otizm gibi 20 hastalığın artış oranıyla GDO’lu gıdaların artış oranının aynı olduğunu söylüyor. Ancak bunların bilimsel olup olmadığını hala bilemiyoruz.”

"Araştırmacılar sokakta bile saldırıya uğruyor"

Chapela, kendisi gibi diğer araştırmacıların da GDO ile araştırma yaptıkları anda saldırıya uğradığına dikkat çekiyor.

“Saldırı biçimleri her ülkede farklılaşıyor. Fon vermemekten, makaleyi yayınlamamaya kadar çok geniş çapta sistematik bir saldırı ve sansür mekanizması işliyor. Bazı yerlerde sokak ortasında saldırıya uğrayanlar oluyor. Aramızda 'bir soru bir kariyer bitirir' espirisi vardır. Gerçekten de kariyerin bitiyor. Genç akademisyenler de bunu görünce zaten baştan soru sormamayı tercih ederek yüzünü başka yöne çeviriyor.”

Öjenizm iddiası

Chapela, bir gazetecinin özellikle Afrika’da açlığa karşı bir çözüm olarak sunulan GDO’lu ürünlerin aslında öjenik (insan ırkının ıslahı) bir amaçla kullanıldığı iddialarına ise şöyle yanıt verdi:

“Normalde başka bir gazeteci sorsa bu soruya hayır der geçerdim. Ancak muhabbeti açmak gerekirse... Mesela Afrika’ya GDO’lu tahıl gönderen Bill Gates’in açık şekilde öjenizmi desteklediğini, bazı grupların daha az çocuk yapması gerektiğini savunduğunu biliyoruz.

"2. Dünya savaşında öjenizmi Almanya'da savunanlar İsviçre'ye göç etti. İki hafta önce de Zürih'te bir toplantıda bir bilim insanı yoğurda koyduğu bakteriyle kısırlaştırma sağladığını söyledi. Kamuya açık alanda söylediği bu korkunç görüşü tepki çekmedi." (NV)

Ignacio Chapela kimdir?

California Üniversitesi Berkeley'deki Mikrobiyal Ekoloji Laboratuvarı'nın kurucusudur. Chapela, pek çok farklı kurumda biyolog olarak görev almıştır. Latin Amerika'daki yerel komüniteler, eğitim ve araştırma yapan kamu kuruluşları (Meksika, Galler, ABD, Norveç, Kosta Rika, Venezuela), özel sektör (İsviçre), ulusal ve çok uluslu kamu politikası kurumları (UNDP, Panamerikan Sağlık Örgütü, Dünya Bankası gibi) ve çok sayıda vakıf ve sivil toplum kuruluşu, araştırmacının çalıştığı kurumlar arasında yer almaktadır. Mikoloji alanında uzmanlaşmış olan Chapela, aynı zamanda memleketi Meksika'da, genetiği değiştirilmiş mısırdan yerel mısır çeşitlerine transgenik DNA parçalarının geçtiğini gösteren ilk bilim insanlarından biridir ve halen çevremizdeki genetiği değiştirilmiş organizmaları tespit etme yöntemleri üzerinde çalışmaya devam etmektedir.

Chapela, aynı zamanda, eğitimin özelleştirilmesine ve üniversitelerin şirketleştirilmesine eleştirel bir tavır sergilemekte, biyoteknoloji şirketleri ve petrol şirketleri ile yapılan anlaşmalara karşı tavrını açıkça dile getirmektedir.

Genetiği değiştirilmiş organizmalar ve yemek sistemlerini konu alan The World According to Monsanto (Monsanto'ya göre Dünya) ve The Future of Food (Yemeğin Geleceği) gibi birçok filmde de **rol almıştır**.

YAŞAM PATENTLENEMEZ

İstanbul - Gdoya hayır platformu-21 Ağustos 2004, Cumartesi- bianet

Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar, ekosistemdeki tür dağılımını ve dengeleri bozuyor; Frankeştayn Gıdaların doğmasına neden oluyor; insan sağlığını olumsuz etkiliyor. Üstelik, GDO'nun randımanı geleneksel tarıma oranla daha az...

Uzunca bir zamandır sofralarımızı, sağlığımızı, geleceğimizi tehdit eden bir hayalet dolaşıyor etrafta. Çok uluslu şirketlerin, gözü doymaz girişimcilerin başımıza sardığı bu belanın adı: **Genetiği değiştirilmiş organizmalar; kısa adıyla GDO.**

GDO, uluslararası literatürde kısaltılmış şekliyle "**GM**" veya "**GMO**" olarak geçen "**Genetically Modified Organism**"'in Türkçe karşılığı. GDO'nun kapsamına, genetik olarak değiştirilmiş bütün organizmalar giriyor.

Bu yazıda kastedilen GDO'nun tanımı şu: "Modern biyoteknoloji kullanılarak elde edilmiş yeni bir genetik materyal kombinasyonuna sahip olan herhangi bir canlı organizma."

Biyolojik "zenginlik"

GDO'yla ilgili en önemli kaygılardan biri; aktarılmış genlerin doğal bitki türüne atlayarak, bulundukları çevredeki doğal türlerde genetik çeşitliliğin kaybına neden olmaları, yabani türlerin doğal yapılarında sapmalara neden olmaları, ekosistemdeki tür dağılımını ve dengeleri bozmaları.

Türkiye'de GDO konusunda en fazla dikkat edilmesi gereken konulardan biri bu. Türkiye, biyolojik zenginlik bakımından çok şanslı bir ülke: Örneğin Avrupa ile karşılaştırılacak olursa, Türkiye tür sayısı bakımından oldukça zengin. **11 bin** bitki türümüzden **2 bin** kadarı, **başka hiçbir yerde bulunmayan** endemik türler.

Bir ülkenin bitki ve hayvan türleri açısından sahip olduğu zenginlik, aynı yeraltı kaynakları ya da tarihi eserler gibi o ülkenin en önemli zenginliklerden biridir.

Ekolog Barry Commoner'e göre, ekolojik sistemler aşırı stres altında bırakılırsa, ani, şaşırtıcı felaketler yaşanabilir. Yapısında kimyasal ilaçtan hayvan genlerine kadar pek çok yabancı madde barındıran GDO'nun böyle bir strese yol açacağı şüphe götürmez. Commoner'e göre; "ekolojik sistem bir yükselteçtir, öyle ki bir yerdeki küçük bir çalkantının başka bir yerde büyük, uzak, uzun süre ertelenmiş etkileri olabilir."

Modern tarımda kullanılan ve birbirlerinin genetik yönden kopyası olan çeşitler, geniş alanlarda tek tip olarak yetiştiriliyor. Bu yetiştirme yöntemi, yani monokültür, çeşitli ekonomik avantajlar sağlıyor, ancak doğada her kazancın bir de bedeli var. Örneğin, monokültürdeki tek tip bireyler hastalıklardan da aynı derecede etkileniyor. Ortaya çıkan bir hastalık tüm ürünü etkileyecek şekilde hızla yayılabiliyor.

Monokültür yayıldıkça, yediğimiz ürünlerden aldığımız besin ve damak tadı da tektipleşiyor. Modern tarım yöntemlerinin yolaştığı etkiler yüzünden zaten yeteri kadar azalmış olan çeşitler de GDO'nun tehdidi altına giriyor. Çünkü GDO'ların aktarılmış genleri çevresinde bulunan, geleneksel yöntemlerle üretilen ürünlere de geçebiliyor.

Arılar ve rüzgarlar GDO'lu polenleri alıp, komşunun geleneksel ekiminin üzerine bırakıyor. Böylece civardaki, bitkiler genetik olarak değiştirilmiş bitkilerin içerdiği böcek ve ot ilaçlarına karşı dirençli hale geliyorlar. GDO karşıtlarınca **Frankeştayn Gıda** olarak nitelenen, kolera bakterisinin genini taşıyan yonca, tavuk geni taşıyan patates, akrep geni taşıyan pamuk, balık genli domates gibi gıdaların doğal çeşitliliğe verdikleri zarar sonucunda yeni Frankeştaynların ortaya çıkmasına olanak sağlıyor.

GDO ürünleri sağlığımızı nasıl etkiler?

GDO'lu ürünlerin temel sakıncalarından biri de **insan sağlığına karşı olumsuz etkileri**. Uzmanlara göre, sağlık riskleri şunlar; antibiyotiklere karşı dayanıklılık oluşması, gıda olarak kullanımda insan ve hayvanda toksik ya da alerjik etki yapması, doğrudan alım durumunda insan ve hayvan bünyesindeki mikroorganizmalarla birleşme ihtimali.

GDO'lu ürünlerin oluşturduğu sağlık risklerini doğrulayan bilimsel araştırmalara her geçen gün bir yenisi daha ekleniyor. Örneğin, Brezilya fındığının bir genine sahip olan transgenik soya fasulyesi, fındığa alerjisi olanlarda alerjiye neden oluyor.

Rowett Enstitüsü'nde çalışan **Arpad Pusztaria'nın** son deneyleri GDO'larla ilgili yeni kuşkular ortaya çıkardı. Sözü edilen çalışmada, genetik yapısı değiştirilmiş patateslerin fareler için toksik olduğu, bağışıklık sisteminde bozukluklar, viral enfeksiyonlar gibi birçok etkileri olduğu ortaya çıktı. Genetiği değiştirilmemiş patateslerle beslenen fareler gayet sağlıklıydı. Sonraki deneyler **toksikliğin gen transferi yöntemiyle ilgili olduğunu** ortaya çıkardı.

Bir başka deney, **besinler yoluyla aldığımız yabancı DNA'nın hücrelerimize taşınabileceğini** ortaya çıkardı. Yakın zamana kadar DNA'nın bağırsaklarımızda sindirilebileceği düşünülüyordu. Ancak deneyler durumun aksini kanıtladı.

Bakteriyel bir virüsün DNA'larıyla beslenen farelerde bağırsak boyunca yaşayabilen ve kana karışabilen büyük virüs DNA'sı parçaları bulundu. Alınan DNA'lar lökositlerde, dalak ve karaciğer hücrelerinde de görüldü ve virüs DNA'sının fare genomuna yerleştiği kanıtlandı. Hamile farelere yedirilen virüs DNA'sı, ceninin ve yeni doğmuş yavruların hücrelerine geçtiği de belirlendi.

GDO verimi gerçekten artırır mı?

GDO sayesinde tarımsal üretimde büyük artışlar sağlanabilir mi? Ekoloji ve doğa bilimleri alanında çalışan her bilimcinin üstüne basa basa belirttiği gibi; doğada bedelsiz kazanç olmaz! **Tarımsal üretimin artırılmasıyla sağlanan kazancın bedeli de artan çevre kirliliği, küresel ısınma, yokolan türler ve daha sayılabilecek onlarca çevre sorunu.**

GDO ürünleri ile yapılan tarım çok yeni olduğu için bu konuda rakam vermek çok zor. Ancak sözü edilen kuralları bu alanda da geçerli sayabiliriz. Bu yeni uygulamayla bir süre verim artışı sağlamak mümkün, ancak bu artışı kalıcı kılmak olanaklı değil. Tabii bu arada ödeyeceğimiz bedeli de unutmamak gerekiyor.

GDO'lu çeşitlerden elde edilen verim, geleneksel tarımla elde edilenin altında. Bu, bu işin patentini alan ticari şirketlerin söylemlerini tamamen yalanlayan bir olgu. **GDO'nun randımanı geleneksel tarıma oranla daha az, üstelik tohum başına daha yüksek fiyata, bakım ürünlerinde de eşit masrafa sahip.**

Genetiği değiştirilmiş organizmalar açlığa çare olur mu?

GDO'yu savunan görüşlerin dayandıkları en önemli noktalardan biri, dünyada giderek artan besin ihtiyacını karşılamak ve açlık sorununa çare bulmak için GDO'nun zorunlu olduğu.

Çoğu çevrebilimci, üçüncü dünya ülkelerinde görülen açlık sorununun, üretim potansiyelinin eksikliğinden değil, **üretim kapasitesinin plansız kullanımından ve dağılımın adil olmayışından kaynaklandığı** görüşünü savunuyor. Uzmanlar, **mevcut tarım kapasitesinin dünya nüfusunun ihtiyaçlarını karşılamak için yeterli olduğunu** düşünüyor.

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü FAO'nun 1990 tarihli raporuna göre, tahıl üretimindeki artış, nüfus artışından yüzde 50 daha fazla. Tabii bu rakamlar dünyada açlık sorunu olmadığı anlamına gelmiyor. Ancak sorun **üretimden değil, dağılımın adil olmayışından** kaynaklanıyor.

Açlık sorununun yaşandığı ülkelere bakacak olursak, bu ülkelerin hemen hepsinin batılı ülkelerin eski sömürgeleri olduğunu görürüz. Bu ülkelerin tarım ekonomileri, başka ülkelerin yararına kurulmuş durumda. Çoğu ülke bağımsızlıklarını kazandıktan sonra dahi, dış borç vb. ekonomik sorunlarla boğuştukları için ihracata yönelik tarım politikaları uygulamışlar. Yani **halkı doyuracak besinler üretmek yerine döviz sağlayacak besinler** üretilmeye çalışılmış.

Açlık sorunu yaşanan birçok ülkede, eskiden besin yetiştirmek için kullanılan topraklarda kahve, pamuk, muz, kakao gibi gelişmiş ülkelere satılan ürünler yetiştiriliyor. Örneğin, Etiyopya'da açlığın kol gezdiği dönemlerde bile kahve üretimi ve ihracatı sürdürülüyordu.

Diğer taraftan, konunun bir de israf ve tüketim çılgınlığı boyutu var. Amerika Birleşik Devletleri (ABD) Tarım Bakanlığı'nın verilerine göre, **ABD'liler her yıl üretilen gıdanın yüzde 25'inden fazlasını israf ediyor.** Araştırmaya göre, sadece 1995 yılında çöpe atılan gıda miktarı **43 milyon ton** civarında. Bir kişinin günde ortalama 1.5 kilo gıda tükettiğini varsayarsak, **israf edilen gıdanın sadece yüzde 5'i bile geri kazanılsa 4 milyon insanın doyması sağlanabilir.**

Tarımda modern tekniklerin, kimyasal ilaçların, hormonların vb. kullanılmaya başladığı **"yeşil devrim"** olarak nitelendirilen süreç de kamuoyuna dünyadaki açlığa çare bulmak şiarıyla sunulmuştu. Ancak veriler iddianın tam tersini gösteriyor:

Dünya Bankası'nın 1993'te yayınladığı Dünya Kalkınma Raporu verilerine göre, **1976'da** düşük gelirli olarak sınıflanan ülkelerde kişi başına düşen ortalama gelir, yüksek gelirli ülkelerdekine **yüzde 2.4'ü** kadardı. **1982'de** bu oran **yüzde 2.3'e**, **1988'de yüzde 1.9'a** düştü. **1980'den 1990'a** kadar, düşük ve orta gelir grubundaki ülkelerde kişi başına gayri safi milli hasıladaki büyüme, gelişmiş ülkelerdekine **yüzde 52'si** kadardı.

Artan besin ihtiyacına yanıt vermek ya da açlığın hüküm sürdüğü yerlere yiyecek götürebilmek için GDO'ya ihtiyacımızın olmadığı açıkça ortada. Dünyadaki açlığın nedeni yeterli besin olmaması değil, besinin adil dağılmaması ve plansız tarım politikaları.

Üçüncü dünya ülkelerinin tarım politikalarıyla ilgili zaten yeteri kadar derdi varken, bu ülkelerin tarımına bir de GDO üreticisi çok uluslu şirketlerin sokulmaya çalışılmasının pek de iyi niyetle ilgisi olmasa gerek.

GDO üreticisi firmaların niyeti ne?

Ekolog Pimentel'in verdiği rakamlara göre, tarla için harcanan toplam enerjinin **yüzde 32'si** azotlu gübre üretimine, **yüzde 28'i** tarım makineleri yakıtına, **yüzde 15'i** bu makinelerin yapımı ve bakımına, **yüzde 11'i** çeşitli işler için kullanılan elektrik enerjisine, **yüzde 4'ü** ürünü kurutmaya harcanıyor.

Bunlardan sonra gelen girdiler **yüzde 2'ser** değerle taşıma ve dağıtım, potasyumlu gübre, fosforlu gübre ve tohum. **Yüzde 2'den** az olan girdiler de, ot ilacı, böcek ilacı, sulama ve işçilik. Görüldüğü gibi sanayileşmiş tarımda kol gücünün toplam girdiler içindeki payı oldukça az.

Tabloyu dikkatle incelediğimizde yukarıda sözkonusu olan olayın bildiğimiz anlamda çiftçilik değil, tarım sanayii olduğunu görüyoruz. İşin püf noktası da zaten burada. Çiftçi tarlasındaki ürünü elde etmek için büyük oranda bu konuda üretim yapan çeşitli sanayi kuruluşlarına bağlı. Bu sanayi kuruluşlarının büyük bir kısmının çok uluslu şirketler olduğunu tahmin etmek zor değil.

Dünyada genetiği değiştirilmiş tarım ve yem ürünlerinin tohum piyasası 8-10 firmanın elinde. Bu firmaların ana hedefi; dünyadaki tüm ülkelerin tarım ve hayvancılığını, tohum alımında kendilerine bağlanacak şekilde biçimlendirmek.

GDO üzerindeki patent uygulamaları

GDO'lar bir hakim olma tekniğidir. Patent hakkı da bu hakimiyeti sağlayan en önemli araçtır. Günümüzde GDO'lar, özellikle tekniği ön plana çıkarılarak, hem teknik, hem de ürün olarak patent kapsamında korunabiliyor. Genetik yapısı değiştirilen ürünler patentleniyor. Çünkü bu çalışmalarını yapan şirketlerin temel kazanç modeli, patent bedeli tahsil etme üstüne kurulu.

Örneğin sadece mikroorganizmayı bile patent kapsamında koruyabiliyorsunuz, bunlarla ilgili büyük saklama kuruluşları var. Halbuki doğada o mikroorganizma milyonlarca yıldır yaşıyor, fakat siz onu doğal ortamından yalıtığınızı ve belirli özelliklerini gösterdiğiniz, ispatlayabildiğiniz için bir tekel hakkı, korunma hakkını almak istiyorsunuz ve bu istisna size tanınıyor.

Gen bulunması ve tanımlanması çok zor olduğu ve büyük yatırımlar gerektiği için (Avrupa Patent Sözleşmesi'ne göre); bunun işlevini göstermek şartıyla, örneğin hangi proteini kodladığı, ne gibi işlevlerinin bulunduğunu ispat etmek şartıyla bir başvuru yapıp, bu konuyla ilgili patent alınabiliyor.

Oysa patent sadece yenilik özelliği taşıyan ve sanayide uygulanabilirliği olan buluşları korumak içindir. Genetik değişikliklerde, ancak değişikliğin gerçekleştirildiği tekniğin patenti alınmalıdır. Doğada bulunan genler için verilen diğer tüm patentler meşru değildir. Bunun adı **biyolojik korsanlıktır**.

Patent alınması halinde de genetik olarak değiştirilmiş pamuk, mısır ya da tütün tohumunu eken çiftçi, hasattan sonra elinde kalan tohumları ekinde yeniden kullanırsa, patent sahibine bir bedel ödemek zorunda kalıyor... **Tarımsal üretimin en temel ve en eski yöntemlerinden olan, kendi ürününden gelecek yıl için tohumluk ayırma geleneği ve hakkı, bu şekilde ortadan tümüyle kaldırılmış oluyor.**

Zengin gen kaynaklarına sahip üçüncü dünya ülkelerinin sahip oldukları kaynaklar üzerindeki patent hakları yavaş yavaş gelişmiş birkaç ülkenin, hatta birkaç çok uluslu şirketin elinde toplanıyor.

Batı'da çevreci akımların mücadeleleri sonucunda, GDO'lu ürünlerin ekimi ve ülkeye sokulması, ciddi engellerle karşılaşılıyor. Avrupa Birliği (AB) mevzuatı ile karşılaştırıldığında bu ürünlerin üretimi, ihracatı, ithalatı bakımından Türkiye'de herhangi bir hukuksal gelişme olmadığı görülüyor. Ayrıca her şey kapalı kapılar ardında cereyan ediyor. Ne tüketici, ne de üretici bu konuda bilinçlendirilmiş değil. Oysa GDO'ların doğal çeşitliliğe ve insan sağlığına zararları çok açık.

Ticaretin serbestleştirilmesi AB'ye üyelikten sonra bir zorunluluk olacak. Yani ticarete konu olan biyoteknoloji ürünleri de Türkiye'ye gelebilecek.

Örneğin, transgenik buğday çeşitlerini buğdayın anavatanı olan Türkiye'de üretmeye başladığımız zaman genetik kaynaklarımızı büyük bir tehdit altına sokmuş olacağız.

Türkiye'den ekolojik yaşamı üretim boyutundan sosyal boyutuna kadar bütünsel bir yaşam felsefesi olarak gören, dünyanın kötü gidişini engelleyici, alternatif bir yaşam biçimi olarak benimseyen bireyler olarak sesleniyoruz:

1) Gelecekte ekoloji ve insanlık adına ne kadar bedel ödeteceği belli olmayan, sistemi tümüyle değiştirebilecek, çıkaracağı sağlık problemleriyle dünyanın düzenini bozacak GDO'lu ürünleri kesinlikle reddediyoruz. Bunların Türkiye'ye sokulmasının önlenmesini istiyoruz.

2) GDO'lu tarım kendi dışındaki tüm tarım şekillerini ve özellikle ekolojik tarımı yokeden totaliter bir tekniktir. Bu nedenle GDO tohumlarının ülkemize girişi yasaklanmalı, GDO'lu tarım yapılmamalıdır. Tarımsal üretimin doğal evrelerine ve ritmine saygılı olunmalıdır.

3) GDO'lu besinler geleneksel ve yerel beslenme kültürü ve hakkına açık bir saldırıdır. GDO'lu ürünlerin ülkeye girişinin mümkün olması durumunda ve her halükarda bu ürünlerin üzerinde "ne olduklarını" belirten "etiketlerin" olmasını istiyoruz. Tüketicinin alacağı üründe GDO olup olmadığını bilmesi, seçimini kendi inisiyatifine göre yapabilmesi tüketicinin en temel hakkıdır, diye düşünüyoruz.

4) GDO'lu ürünlerin kullanılmış olması ihtimaline karşı GDO'lu ürün kullandığı bilinen Nestle ürünleri gibi ithal bazı ürünlerin mercer altına alınmasını, Cargill, Novartis, Zeneca, Du-Pont, Syngenta, Monsanto ve Dow Chemical gibi GDO üreticisi şirketlerin Türkiye'ye getirdiği ürünlerin mercer altına alınmasını istiyoruz.

5) GDO'lu ürünlerin yüzde 98'i böcek ilacı içerdiği için Sağlık Bakanlığı'nın ilgili kuruluşlarınca denetlenmelidir.

6) Çiftçi örgütleri, ziraat odaları gibi kurumlar GDO'lu ürünlerle mücadele kapsamında kendi aralarında memorandumla gitmelidirler. Gelecekte olası bir GDO tehlikesinde, gen tekniklerinden ve genetik olarak değiştirilmiş ürünlerden arındırılmış olan kurtarılmış bölgeler, ancak bu şekilde oluşturulabilir.

7) Ulusal Biyogüvenlik Komitesi'ne başta ekoloji-çevre örgütleri olmak üzere, ziraat odaları, tarımla ilgili tüm sivil toplum kuruluşları ve tüketici örgütleri katılmalıdır.

8) GDO'lu tohumların ekimleriyle ilgili karşı çıkışlar ve oluşturulan memorandumlar, sadece ekolojik olarak hassas bölgelerle sınırlı olmamalıdır.

9) Genetiği değiştirilmiş tarım ve yem ürünleri Türkiye'deki fiyatların çok çok altındadır. Bu fiyatlar Türk çiftçisi ve hayvancılık ile uğraşanlar için ekonomik açıdan çok cazip görünmektedir. Bu aldatmacanın karşısında gerekli bilgilendirmenin başta il ve ilçe tarım örgütleri olmak üzere ilgili kurumlarca kesinlikle yapılması, devletin ve sivil toplum örgütlerinin görevidir.

10) Ulusal Biyogüvenlik Koordinasyon Komitesi'nin çalışmaları Mart 2004'te bitiyor, ancak projenin uzatılması kuvvetle muhtemel. Bu proje çalışmaları ile hazırlanacak yasa tasarısının ilgili bakanlıklarda (Tarım, Çevre-Orman, Sağlık, vb.) görüşülüp TBMM'ye gelmesi ve yasalaşmasının en az 4-5 yıl olduğu ifade ediliyor. Bu kanunun aciliyeti ortadadır ve en kısa sürede çıkarılması gerekmektedir. GDO'lu ürünler hakkında her ülkenin kendi önlemlerini alacağı yönündeki uyarı gereği Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Genelgesi'nin 11. ve 12. Maddelerinde belirtilen yasaklamalar geçerliliğini korumalı, bu hükümlerin aksine düzenlemelere gidilmemelidir.

11) Türk Gıda Kodeksi mevzuatında GDO'lu ürünler tanımlanmalı ve insan sağlığına zararlı olduğu için yasaklanmalıdır.

12) İnsan sağlığını tehdit edecek, kamu düzenini bozacak, çevre sağlığına, ekolojik sisteme ve biyolojik çeşitliliğe zarar vereceği düşünülen buluşlara patent verilmemesi, varolan patentlerin de iptal edilmesi gündeme getirilmelidir.

13) Genetiği değiştirilmiş tarım ve yem ürünleri için mevcut yasa, yönetmelik ve mevzuatlarımız, gümrüklerimiz, analiz için laboratuvarlarımız hazır değildir. Bu hazırlıkların bir an önce yapılması gerekmektedir.

14) Ülkemizin sahip olduğu gen kaynakları en önemli zenginliklerimizden biridir. Bu çerçevede devlet ve sivil toplum kuruluşları yerli gen kaynaklarının korunması ve ıslahı için kurumsallaşmalı, gen kaynaklarımız, yasalarla çok uluslu şirketlerin tehditlerine karşı korunmalıdır. (BB)

NOT: Bu metin GDO'ya Hayır Platformu, Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar Deklarasyonu'nun özetidir. Metnin aslına <http://www.geocities.com/nisanbir/GDO.html> adresinden ulaşılabilir.

BAKANLIK ONAY VERDİ: TAVUK ETİNDE GDO SERBEST

İstanbul - BİA Haber Merkezi 27 Nisan 2022, Çarşamba

Beyaz et üretiminde hayvanlara verilen soya ve mısır yeminde genetiği değiştirilmiş olanların kullanımına yönelik karar Resmi Gazete'de yayımlandı.

*Fotoğraf: AA

Tarım ve Orman Bakanlığı, Beyaz Et Sanayicileri ve Damızlıkçıları Birliği Derneğinin başvurusu üzerine genetiği değiştirilmiş bazı mısır çeşitleri ve ürünlerinin hayvan yemlerinde kullanılmasına izin verdi.

Resmi Gazete'de yayımlanan karara göre; Bakanlık, BESD-BİR'in başvurusu üzerine, komite tarafından hazırlanan raporları değerlendirdi ve genetiği değiştirilmiş MON87751 ve DAS-81419-2 soya çeşidi ve ürünlerinin yanı sıra MON87411 ve MZIR098 mısır çeşidi ve ürünlerinin hayvan yemlerinde belirlenen şartlara uyulması kaydıyla kullanılmasına onay verdi.

Kararlarla, bu ürünlere ilişkin "ayırt edici kimlik, geçerlilik süresi, ithalatta uygulanacak işlemler, kullanım amacı, risk yönetimi ve piyasa denetimi için gerekli veriler, izleme, belgeleme ve etiketleme koşulları, ambalajlama, taşıma, muhafaza ve nakil kuralları, işleme,

atık, artık arıtım ve imha koşulları, güvenlik ve acil durum tedbirleri, yıllık raporlamanın nasıl yapılacağı" başlıklarındaki hususlara uyulması zorunlu tutuldu.

Kararların geçerlilik süresi 10 yıl olarak belirlendi. (RT)

SAĞLIKLI BESLENME HAKKI:UZMAN ÖRGÜTLERİNDEN GDO YÖNETMELİĞİNE TEPKİ

İstanbul - BİA Haber Merkezi 27 Ekim 2009, Salı

GDO'lu ürünler dün çıkan yönetmelikle artık yasal olarak Türkiye'ye girebilecek. GDO'ya Hayır Platformu, "Bu ürünlerin yalnızca bebeklere yasak olması yeterli değil, toplum sağlığı tehlikeye atılıyor" diyor.

Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar (GDO) içeren ürünlerin Türkiye girişi, kontrolü ve denetimi, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'nın yönetmeliğiyle **resmiyet kazandı**. GDO'lu ürünlere karşı uzun zamandır bakanlıktan Biyogüvenlik Yasası bekleyen meslek odaları ve çevre örgütleri, yönetmeliğin "GDO'ya meşruiyet kazandırdığını" söyledi.

26 Ekim'de (dün) Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Gıda ve Yem Amaçlı Genetik Yapısı Değiştirilmiş Organizmalar ve Ürünlerinin İthalatı, İşlenmesi, İhracatı, Kontrol ve Denetimine Dair Yönetmelik, "insan yaşamı ve sağlığı, hayvan sağlığı, tüketici çıkarları ve çevrenin en üst düzeyde korunmasını" amaçlıyor ve GDO'lu ürünlerin denetimine ilişkin maddeler de içeriyor.

GDO'ya Hayır Platformu üyesi kuruluşlar bugün yaptıkları **yazılı açıklamada** yönetmeliğin, GDO'nun olumsuzluklarını gideremeyeceğini söyledi ve "Türkiye'nin hiçbir GDO'ya ve ürününe gereksinimi yoktur. Bu ürünler açlığa çare değil" dedi.

Yönetmeliğe göre GDO'lu ürünlerin bebek mamalarında kullanılması yasak. Platform "GDO'lar bebeklere zararlıysa, neden bebeği emziren ya da karnında taşıyan anne için yasak değil?", diye soruyor. GDO'ların insan sağlığına etkileri konusunda yeterli araştırma yapılmadığı, hayvanlar üzerindeki olumsuz etkileri, ve biyoçeşitliliği yok edici yönü vurgulanıyor.

Getirilen düzenlemeyle "GDO'suz ürünlerin etiketinde ürünün GDO'suz olduğuna dair ifadelerin bulunmayacağının" belirtilmesi de platforma göre taraflı ve yönetmeliğin kapsamı dışında olan bir uygulama. Platform, bunun biyoteknoloji şirketlerinin çıkarlarının kollandığı anlamına geldiğini belirtiyor. Platform, GDO'lu yemlerle beslenen hayvanların ve ürünlerinin de GDO'lu sayılması ve dolayısıyla etiketlenmesi gerektiğini savunuyor.

GDO'ya Hayır Platformu'nda yer alan örgütler şöyle:

TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası, TMMOB Çevre Mühendisleri Odası, TMMOB Peyzaj Mimarları Odası, TMMOB Mimarlar Odası, TMMOB Gıda Mühendisleri Odası Marmara Bölge Şubesi, TMMOB Gıda Mühendisleri Odası Ege Bölge Şubesi, Türk Tabipler Birliği, Tüketici Dernekleri Federasyonu (TÜDEF), Tüketici Örgütleri Federasyonu (TÖF), Tüketiciyi Koruma Derneği (TÜKODER), Tüketici Hakları Derneği, Tüketici Bilincini

Geliştirme Derneği, ÇiftçiSEN, Ekoloji Kolektifi, DOĞADER, EKODER, KESK Tarım OrkamSen , Nilüfer Yerel Gündem 21, Gemlik Yaşam Atölyesi Derneği, İçanadolu Çevre Platformu (İÇAÇEP), Marmara Çevre Platformu (MARÇEP), Ege Çevre Platformu (EGEÇEP), Sürdürülebilir Yaşam Kolektifi, Gürsel Tonbul Çiftlik İşletmeleri, İmece Evi İmece Ekoköyü Dogal Yasam ve Ekolojik Çözümler Derneği, İmece Ekoköyü Kooperatif Girişimi , Eskişehir Çevre Koruma ve Geliştirme Derneği, Muratpaşa Dostları Derneği, Konyaaltı Dostları Derneği, Kibele Ekolojik Yaşam Kooperatifi, PDA Pembe Domates Ağı, Akçaeniş Köyü Çevre Kültür Kalkınma ve Dayanışma Derneği, Kirazlı Ekolojik Yaşam Derneği, Bornova Sivil Toplum Platformu (BORPLAT), Greenpeace Türkiye, Sinop Çevre Dostları Derneği, Doğu Akdeniz Çevre Bileşenleri, Yeni İnsan Yayınevi, Buğday Derneği, Slowfood Yağmur Böreği Birliği, Slowfood Fikir sahibi Damaklar Birliği Slow Food Gençlik Gıda Hareketi, Slow Food Ankara Birliği Slow Food Kars Birliği, Boğatepe Çevre Yaşam Derneği, Aromaterapi Derneği (AROMADER), Mutfak Dostları Derneği.(ÖG/EÜ)

GDO'LAR ÜÇ YIL ÖNCE ZARARLIYDI, ŞİMDİ ZARARSIZ OLDU

Bülent Şık-Antalya - BİA Haber Merkezi24 Temmuz 2015, Cuma

Gıda güvenliği söz konusu olduğunda, yıllarca zararsız olduğu iddia edilen bir şeyi “yeni bulgular ışığında” zararlı olarak nitelemek daha sık rastlanan bir durumdu. Şimdi tam tersi bir durum söz konusu.

Bir ülkenin politik iklimi yaşamaya ne kadar elverişli ise sağlıklı ve yeterli bir gıda üretimi de ancak o kadar mümkün. Yani mesele “tarladan çatala” değil “politik iklimden çatala” gıda güvenliğini sağlayabilmek. Politik iklim zehirliyse gıdalar da bundan nasibini alıyor.

Politik sorunlarımız öyle can yakıcı ki gündelik hayatın içinde sessiz sedasız gerçekleşen ama zararları hepimize dokunacak değişiklikleri konuşmaya ne fırsat ve ne de istek kalıyor.

Savaşın yıktığı bir kenti, güçleri yettiğince yeniden onarmak, yeşertmek için yola çıkan gencecik insanlar Suruç'ta hayatını kaybetmişken gıda politikaları hakkında konuşmak anlamsız geliyor. Ama siyasal iktidar gıda üretimi ve sağlıklı beslenme açısından önemli sorunlar doğuracak değişikliklere imza atmaktan hiç hız kesmiyor. Bir yerlere not düşmek de bir gereklilik.

Biyogüvenlik Kurulu'nun değişen kararı

Genetiği Değiştirilmiş Organizma (GDO)'lara ithalat izni veren Biyogüvenlik Kurulu anlaşılması çok zor bir karara imza attı geçtiğimiz hafta.

Kurul, 26 Mart 2012 tarihinde yaptığı toplantıda üç yıl önce “**zararlı**” olduğu gerekçesiyle ithalat izni vermediği GDO’lu üç mısır genine bu kez “**zararlı değil**” diye ithalat izni verdi. Karar, Türkiye Yem Sanayicileri Birliği Derneği İktisadi İşletmesi, Beyaz Et Sanayicileri ve Damızlıkçıları Birliği Derneği İktisadi İşletmesi (BESD-BİR) ve Yumurta Üreticileri Merkez Birliği’nin (YUM-BİR) müracaatı üzerine **alındı**.

Biyogüvenlik Kurulu’nun kararı 16 Temmuz tarihli Resmi Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe girdi.

Gıda güvenliği söz konusu olduğunda, yıllarca zararsız olduğu iddia edilen bir şeyi “yeni bulgular ışığında” zararlı olarak nitelemek daha sık rastlanan bir durumdu. Yani, şimdi tam tersi bir durum söz konusu.

Biyogüvenlik Kurulu “Üç yıl önce zararlı olduğu gerekçesiyle ithalat izni vermediği GDO’lu ürünlere şimdi neden izin verdiği?” sorusuna yanıt vermeli.

Etiketleme Yönetmeliği değişmeli

Bir açıklama yapıp yapılmayacağını ya da alınan kararın hangi gerekçelerle savunulacağını bilmiyoruz. Ancak bu gerekçelerin ne olacağı üzerinde durmak anlamsız. Yem sanayisinde kullanılan mısır ve soya için büyük bir üretim **potansiyelimiz var**.

Dolayısıyla GDO’lu ürünlerin ithalatını düzenlemektense tarımda kendine yeterlilik düzeyimizi artırmaya çalışmak daha doğru bir politika olurdu.

Ancak bu yapılmıyor. Dolayısıyla yapılacak açıklamalara bel bağlamamak ve bu konuyu kamu nezdinde daha görünür kılacak değişiklikleri sağlamaya çalışmak şimdilik daha akıllıca.

Türkiye’de üretilen et, süt ve yumurta ürünlerinin etiketlerinde bu ürünlerin GDO’lu yemle beslenen hayvanlardan elde edilip edilmediğine yönelik bir bilgiye yer verilmiyor.

Etiket yönetmeliğinde bir değişikliğe gidilerek GDO’lu yemle beslenen hayvanlardan elde edilen ürünlerin etiketinde bu bilgiye yer verilmesi artık bir gereklilik. Sadece bu değişiklik bile tartışmaya daha kamusal bir karakter kazandıracak.

Sağlıklı beslenme sadece uzmanların eline bırakılamayacak kadar önemli. Ne yediğini ya da yediğinin içinde ne olduğunu bilmek herkesin hakkı.

Gıda Mili

Konuya bir başka açıdan bakıldığında Binlerce kilometre uzaktan getirilen gıda ürünleri, gerçekten ihtiyaç duyulduğu zamanlar bir tarafa bırakılırsa iki şeye yol açıyor: Gıda konusunda kendine yeterli durumunun aşınmasına ve deniz aşırı veya kıtalar arası gıda ticaretinin yol açtığı doğa tahribatına.

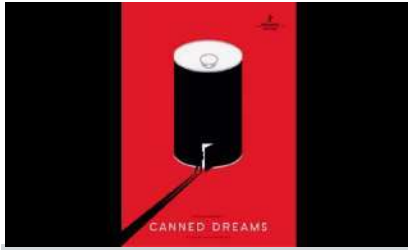
İnsan ve çevre sağlığı ile ilgili her türlü kısıtlama küresel ticaretin önünde işi yavaşlatan bir engel olarak görülüyor.

Gıda mesafesi kavramı küresel gıda ticaretinin olumsuz çevresel etkilerini değerlendirmek için bir yaklaşım sunuyor. Bir gıda maddesinin tarladan veya çiftlikten sofralarımıza ulaşana

kadar geçen süreçte kat ettiği toplam mesafe gıda mili olarak adlandırılıyor. Gıdalar ne kadar uzaktan sofralarımıza geliyorsa küresel ısınma ve çevre kirliliği sorunlarına da o oranda olumsuz etki yapıyor. Mesafeler arttıkça gıda maddesini muhafaza etmek, taşımak vs için daha fazla enerji ve sarf malzemesi kullanmak gerekiyor. Haliyle daha fazla atık madde açığa çıkıyor.

Bazen bir markete girip alınan herhangi bir gıda maddesini üretmek için, yedi sekiz farklı ülkeden temin edilen ve on binlerce kilometre uzaktan taşınmış çeşitli hammaddeler kullanılabiliyor. Basitçe söylemek gerekirse: Marketten aldığımız o ürünü yiyerek ihtiyacınız olan bir kaç yüz kaloriyi sağlamak için, bütün bir üretim-tüketim süreci boyunca milyonlarca kalori harcanıyor. Sistem böyle mantıksız işliyor.

Günümüz gıda üretiminde taraflar artık çok net: Bir yanda kendine yeterlilik odağında var olmaya çalışan gıda üreticileri, diğer yanda ise hiçbir engel ve kurala takılmak istemeyen dev tarım şirketleri.

Katja Gauriloff'un yönetmenliğini yaptığı 2012 yapımı **“Konserve Düşler”** isimli film uluslararası gıda ticaretinin hem ekolojik ve hem de toplumsal hayatta yol açtığı tahripkâr süreci çok güzel anlatıyor.
(BŞ/EKN)

GREENPEACE:“GDO’NUN GERİ DÖNÜŞÜ OLMAZ”

İstanbul - BİA Haber Merkezi 29 Nisan 2013, Pazartesi

Greenpeace GDO yasasının esnekleştirilmesine karşı GDO’ların tümüyle yasaklanması amacıyla bir kampanya başlattı.

Greenpeace genetiği değiştirilmiş organizma (GDO) yasasının sıkılaştırılarak GDO’ların tamamen yasaklanması talebiyle bir kampanya başlattı.

Kampanya ‘**Geri Dönüşü Olmaz**’ sloganıyla **internet sitesi** üzerinden yürütülüyor.

Greenpeace Akdeniz’in kampanyası yakın zamanda Mersin Limanı’nda yakalanan pirinçlerin genetiği değiştirilmiş olduğunun kanıtlanmasının ardından geldi.

Greenpeace Akdeniz Tarım Kampanyası Sorumlusu **Tarık Nejat Dinç** yaptığı açıklamada, hem bakanların, hem de ABD büyükelçilik yetkililerinin GDO’lu pirinçle ilgili açıklamalarının gerçeği yansıtmadığının raporlarla kanıtlandığını söyledi.

“Pirinçlerdeki GDO’nun “genetiği değiştirilmiş soyanın pirince bulaşmasından değil, pirincin kendisinin genetiğinin değiştirilmiş olmasından” kaynaklandığını öğrendik.”

“Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, ABD'nin kısıyla GDO yasalarını ‘bulaşıklık toleransı’ bahanesiyle esnetmeye çalışıyor. Aldığımız istihbarat bu yönde üç maddelik bir yasa tasarısının Bakanlık tarafından çoktan hazırlanmış olduğu yönünde.

“Böyle bir değişiklik, yasalarımızın AB mevzuatlarıyla olan uyumunu bozacaktır.”

Greenpeace’ten yapılan açıklamada test edilen pirinç örneklerinde hem Amerika’da üretilen LL601, hem de Çin de üretilen BT63 kodlu GD pirinçlere rastlandığı bildirildi.

Aynı pirinç örneğinde bu iki GDO çeşidinin bir arada olmasına dünyada ilk kez rastlandığı söylendi. (YY)

Greenpeace’in kampanyasına katılmak için **tıklayınız.**(<https://wayback.archive-it.org/9650/20200418051243/http://p3-raw.greenpeace.org/turkey/tr/harekete-gec/geri-donusu-olmaz/>)

GDO YÖNETMELİĞİNE ELEŞTİRİLER:"YASADAN ÖNCE YÖNETMELİK ÇIKTI, TARIMDA GENETİĞİN ÖNÜ AÇILDI"

Özge Gözke-İstanbul - BİA Haber Merkezi 29 Ekim 2009, Perşembe

Bakanlık GDO yönetmeliği sayesinde ürünlerdeki denetimin artacağına vurgu yapıyor. GDO karşıtlarına göre ise risklere karşı nasıl korunacağımız belirsiz: "Mısır ve soya 1500'ün üzerinde üründe katkı olarak kullanılıyor, GDO'lu ürün yemiyorum demek mümkün olmayacak."

Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı, 26 Ekim'de **yürürlüğe giren** Genetiği Değiştirilmiş Organizmalara (GDO) dair yönetmelikle ilgili bir basın açıklaması **yayınlayarak** tepkilere yanıt verdi. Açıklamaya göre GDO'lu tohum zaten yasak ve biyoçeşitlilik korunuyor, yönetmelik ürünlere yönelik denetim ve kontrol mekanizması getiriyor. GDO'ya Hayır Platformunu oluşturan örgütlerin temsilcileri ise, bakanlığın denetim mekanizmalarının yetersiz olduğunu ve yem olarak gelen ürünlerin tarımda kullanılabileceğini öne çıkarıyor; yönetmeliğin iptali için hukuki süreç başlatmaya hazırlanıyor.

bianet'e yönetmeliği değerlendiren uzmanlar GDO'lu tohum üretimi ve kullanımının yasak olmasına karşın, yönetmeliğin bunu tehlikeye atacağı görüşünde.

Ahmet Atalık, (Ziraat Mühendisleri Odası İstanbul Şube Başkanı): Mısır ve soya 1500'ün üzerinde gıda maddesinde katkı olarak kullanılıyor. Denetim artacak deniyor ama çikolatadan meşrubata birçok üründe katkı maddeleri yoluyla bu ürünleri tüketeceğiz. GDO'lu ürün yemiyorum demek mümkün olmayacak.

Yönetmelikte binde 9'un altında GDO içeren ürünler kapsama alınmıyor. Bakanlığın laboratuvar ve denetim mekanizmalarının yetersiz olduğunu görüyoruz. Denetim mekanizması olsa da ithalatçı firmanın beyanı dikkate alınmıyor.

İlgın Özkaya Özlüer, (Ekoloji Kolektifi): 2007'de Bandırma Limanı'na gelen mısır yüklü gemiden alınan numuneleri analiz ettirmiştik ve bu mısırların GDO'lu çıktığı kamuoyu ile paylaşmıştık. O günden bugüne bu mısırların akıbetini takip edebilecek bir alt yapı ve izleme sağlanamadı. Yönetmeliğin oluşturduğu sistem genel olarak GDO'lar ile ilgili faaliyette bulunacakların beyanları ile sınırlı kılınmış. GDO'nun risklerine karşı halk korumasız bırakılıyor.

"Tohum kullanımının önü açılıyor"

Hakan Ozan Erzincanlı, (Yeşiller Partisi, Ziraat Yüksek Mühendisi): "Yasadan önce yönetmeliğin çıkması, bakanlığın her an karar ve mevzuat değiştirebileceği anlamına geliyor. İyi niyet gözükmüyor. Mısır, pamuk gibi ürünlerin Türkiye'deki üretimine bakarsak zaten yüksek verimlilik kapasitesi görürüz. Zaten GDO'lu tohumla verimlilik artışı sağlanacağı, tarım ilacı kullanımı düşeceği kanıtlanmamış. Bu süreçte 'nasıl olsa ürünleri ithal ediyoruz, niye kendimiz yetiştirmiyoruz?' diyenler çıkacak. Yönetmelik şu an yasak olan GDO tohum kullanımının önü açılacak. Kanun da o safhada çıkabilir.

Levent Gürsel Alev, (Ekolojik Üreticiler Derneği Başkanı): GDO'lu yemlerin tohum olarak kullanılma riski var. GDO'lu tarım totaliter bir teknik ve bulaşma yoluyla ekolojik tarımın imkansız hale gelmesine yol açabilir. GDO'suz ibaresinin yasaklanması da biz ekolojik tarım yapanlar ve satanlar açısından bir engellemedir. Organik Tarım Yasası'na göre GDO'lu tohum kullanmanız yasaktır ve tüketici güveni için bu ibareyi bir çok üretici kullanmaktadır. GDO'lu ürünlere ve tohuma her zaman karşıydık. Bu konuda yasa düzenlemesi yapılmadan yönetmelik çıkarılmasında tuhafılık var. Yönetmelik şirketlerin lobisi sonucu ticari avantajlar için hazırlanmış. Ayrıca neden binde 9 oranı belirleniyor. Ekolojik tarıma devam edebilmemiz için bizim sıfır riskle ürün üretmemiz gerekiyor.(ÖG/EÜ)

GİZLİ GİZLİLİK DERECELİ YÖNETMELİK!

İstanbul - Radikal 2-28 Mayıs 2003, Çarşamba-bianet

Anayasada, gizli yönetmeliklere izin veren bir düzenleme yok. Böylesi bir uygulama, Hukuk Devleti ilkelerine tamamen aykırı. Ya gizli yönetmelik düzenlemesi yasadan çıkarılır ya da hukuk Devleti İlkesi Anayasadan. İkisi bir arada olamaz.

Anayasasında, kendini ☐demokratik, laik, sosyal bir hukuk devleti☐ olarak tanımlayan bir devletin yaşamında ☐gizli yönetmelik☐ olamaz diye itiraz etmeyin. Biz de var.

Hatta, anladığımız kadarıyla, birden fazla var ve bu gizli yönetmeliklerin kendi aralarında gizlilik yönünden bir derecelenmesi yani bir gizlilik sırası da var. Bunu nereden mi çıkarıyorum? 2945 Sayılı, Milli Güvenlik Kurulu ve Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği Kanunundan.

Bu Kanunun 21. Maddesinde aynen şöyle deniyor: □Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin esas ve usuller ile kanunda belirtilen konular Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği tarafından hazırlanarak, Milli Güvenlik Kurulunda görüşülen ve Bakanlar Kurulu tarafından kabul edilen □**GİZLİ**□ **gizlilik dereceli bir yönetmelikle** düzenlenir.□

(Bu yönetmeliğin -büyük harflerle- **GİZLİ** gizlilik dereceli oluşundan küçük harflerle-gizli□ gizlilik dereceli yönetmeliklerin de bulunabileceği sonucunu çıkartabilir miyiz?)

Şimdi ben iddia ediyorum ki, bu hüküm Anayasaya aykırıdır. Mevcut Anayasada, gizli yönetmeliklere izin veren bir düzenleme yok. Olması da düşünülemez. Böylesi bir uygulama, her şeyden önce Hukuk Devleti ilkelerine tamamen aykırı. Bu öylesine olmazsa olmaz bir koşuldur ki, ya □gizli yönetmelik□ düzenlemesi yasadan çıkarılır ya da □Hukuk Devleti İlkesi□ Anayasadan. İkisi bir arada olamaz.

Hukuk Devleti, yönetilenlere hukuk güvenliğinin sağlandığı devlet düzenini anlatır. Bilinmeyen, açıklanmayan, ulaşılamayan, gizli birtakım kuralların mevcut olduğu bir ortamda kim kendini güven içinde hissedebilir?

Bilmediğiniz, öngöremediğiniz birtakım kuralların günün birinde karşınıza çıkmayacağının garantisi var mıdır? İşte bu nedenle, hukuk devleti olduğu iddiasında olan bir devlet, yasaları, genel düzenleyici işlem mahiyetinde olan tüzükleri, yönetmelikleri vs gizleyemez.

Gizli Yönetmelik□ uygulaması ayrıca, □**Yargısal Denetim**□ ve □**Hakların yargısal korunması**□ ilkelerini de işlevsiz hale getireceğinden hukuk devleti ile asla bağdaşmaz.

Ayrıca, MGK Kanununda, yönetmelikle düzenlenecek hususların kapsamı o kadar geniş ve o kadar muğlaktır ki, bu durum, yaşamımızın hemen her alanına ilişkin düzenleyici işlem yapma yetkisi olan bir kurumun yetkilerinin, eylem ve işlemlerinin yargısal denetim dışında tutulması anlamına geleceğinden hukuk devleti ilkesine ve mevcut Anayasamızın, idarenin her türlü eylem ve işlemlerinin yargı denetimine tabi olacağını hükme bağlayan 125. Maddesine de aykırıdır.

Anayasanın yönetmelikleri düzenleyen 124. Maddesinde, yönetmeliklerin şekil ve şartları açıklanmış. Bu düzenlemede, yönetmeliklerin gizli de olabileceği hususunda bir açıklama yok.

Şimdi bütün bu söylediklerimizden çok net bir sonuca ulaşmak mümkün: 2945 Sayılı Kanunun 21, 12/son ve 18/2 maddeleri Anayasa□ya (Any.md. 2, 8, 124, 125) açıkça aykırıdır.

Gizli yönetmeliğin uygulama kabiliyeti var mıdır?

Hukuk Devleti ilkelerinin yaşama geçirildiği ülkelerde, yasalar gibi tüm düzenleyici işlemlerin de yayınlanması ve bireylerin bilgisine sunulması zorunludur. Bireylerin bilgisine sunulmayan normun uygulama kabiliyeti yoktur.

Yayınlanmayan ve yürürlük tarihi gösterilmeyen bir yönetmelik yürürlüğe girmeyeceğinden hukuki sonuç doğurmaz, yani uygulanamaz. Hukuk diliyle söyleyecek olursak, o norm uygulama kabiliyetinden yoksundur, yok hükmündedir.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi uygulamasında ise usulüne göre yayınlanmış ve yürürlüğe girmiş olsa da bir normun hukuki sonuç doğurabilmesi için iki kriter daha öngörülüyor.

Birincisi, bireyler o norma, o kurala kolay ulaşabilmelidirler. İkincisi ise kurallar, bireylerin öngörebileceği içerikte, anlaşılabilir olmalıdır. Mahkeme kararlarında, özellikle yürütmeye takdir yetkisinin tanındığı durumlarda, keyfi uygulamaların önlenmesi için, yasal düzenlemelerin kafalarda soru işareti yaratmayacak netlikte ve anlaşılabilir olması gerektiği vurgulanıyor.

Bu açıklamalardan yönetmeliklerin tümünün **Resmi Gazete**de yayınlanması gerektiği sonucu çıkarılmamalı. İlle de Resmi Gazetede yayınlanması şart değildir. Ancak ilgililerce bilinen bülten, sirküler vs. gibi bir yerde yayınlanmak suretiyle ilgililerin o yönetmeliğe çok kolay ulaşabilmelerinin koşulları yaratılmalıdır.

Örneğin, cezaevindeki bir hükümlü ya da tutuklu, kendisini ilgilendiren bir düzenlemeye, örneğin genelgeye çok rahat ulaşabilmeli, hiçbir zorlukla karşılaşmamalıdır. Bu koşulları sağlayacak tedbirler Devlet tarafından alınır.

Peki, bırakınız AİHM yaklaşımını, iç hukukumuzun mevcut sistemine dahi aykırı olan gizli yönetmelik yıllardır uygulandığına göre, uygulama kabiliyetini nereden alıyor?

Hukuk fakültesinde okumuş bir birey olarak bu sorunun cevabını çok merak ediyorum? Acaba yönetilenlerin açık ya da zımni onayından mı alıyor uygulama yeteneğini? Yani bizlerden mi kaynaklanıyor?

Biz kendimizi, demokratik, şeffaf bir ortamda ve hukuk güvenliği altında yaşamaya layık görmüyor muyuz? Peki ama neden? (FÇ/NM)

*** Fethiye Çetin:** Hukukçu

"GDO'CU ŞİRKET SYNGENTA'NIN KORUMALARI TOPRAKSIZ KÖYLÜLERİ ÖLDÜRÜYOR"

İstanbul - BİA Haber Merkezi 21 Kasım 2007, Çarşamba

Türkiye Çiftçi Sendikaları Konfederasyonlaşma Platformu'ndan Aysu "GDO'lu ürün yetiştiren Syngenta'yı protesto eden kişilerin Şirketin görevlilerince saldırıya maruz kalması, aralarından birinin ölmesi insanlık dışıdır. Via Campesina'nın taleplerini destekliyoruz" diyor. La Via Campesina'nın (Uluslararası Köylü Hareketi) **açıklamasına göre** Syngenta şirketi tarafından kiralanan ve kanunsuz olduğu öne sürülen denemelerin yapıldığı tarlalarda özel güvenlik güçlerinin köylülerin üzerine ateş açması sonucu Brezilya Topraksızlar Hareketi liderlerinden 3 çocuk babası 32 yaşındaki **Valmir Motta da Oliveira** yaşamını yitirdi, bir köylü kadın komaya girdi ve beş köylü de yaralanarak hastaneye kaldırıldı.

Türkiye Çiftçi Sendikaları Konfederasyonlaşma Platformu Dönem Sözcüsü **Abdullah Aysu** "İnsanlık dışı saldırıyı kınıyor ve üyesi olduğumuz Via Campesina'nın taleplerine katılıyoruz" dedi.

Via Campesina'nın talepleri şöyle:

- Bu olayda suçu olan tüm kişi ve kurumlar cezalandırılmalı, Syngenta deneme tarlaları geri alınarak bu arazilerin çiftçiler ve köylüler tarafından işlenmesi sağlanmalı, buralarda yerli tohumlarla üretim yapılmalı,
- Syngenta Brezilya'dan kovulmalı, Syngenta'nın paralı askerleri tarafından mağdur edilen köylülerin hakları ve tazminatları Brezilya Başbakanı **Luis Ignacio Lula da Silva** aracılığıyla Brezilya hükümeti tarafından karşılanmalı,
- Syngenta'nın bu kanunsuz eylemlerinin durdurulması için Uluslararası Af Örgütü girişimde bulunmalı.

Aysu yaptığı açıklamada şirketin geçmişi hakkında bilgi veriyor:

İsviçre kökenli, 90 ülkede faaliyet gösteren, dünya ticari tohum pazarının üçüncü büyük şirketi olan Syngenta, Brezilya'nın Santa Terasa do Oeste bölgesinde illegal şekilde Genetiği Değiştirilmiş Organizma'lı (GDO) soya ve mısır denemeleri yapıyor.

Syngenta'nın yasal ve meşru olmayan deneme tarlalarına yerel yönetimlerin ve halkın dikkatini çekmek amacıyla Via Campesina ve Topraksızlar Hareketi'ne (MST) bağlı köylüler demokratik haklarını kullanarak 2006 yılında işgal edip ve kamp kurdular.

Yaşamlarını kurdukları kampta sürdüren çiftçi ailelerinden 70 tanesi 17 aylık konaklamadan sonra 18 Temmuz 2007'de başka bir bölgeye taşındı. Syngenta ise illegal ve meşru olmayan denemelerini sürdürdü. Bunun üzerine 21 Ekim tarihinde Via Campesina'ya bağlı 150 çiftçi bu alana tekrar döndü.

Syngenta'nın bu tarlalarda ağır silahlarla donatılan özel güvenlik güçleri köylülerin üzerine ateş açmasıyla, Brezilya Topraksızlar Hareketi'nden Valmir Motta da Oliveira'nın hayatını kaybetti, biri komada 6 kişi de yaralandı. (EZÖ)

BREZİLYA KÖYLÜLERİ GDO'CU SYNGENTA'DA ÜRETİMİ DURDURDU

İstanbul - Ekolojistler.org 13 Kanûna Pêşiyê 2007, Pêncşem- bianet

Brezilya Topraksızlar Hareketi üyeleri Syngenta'nın Güney Amerika'dan gitmesi talebiyle şirkete ait iki üretim noktasını işgal edip üretimi durdular, tüm GDO'lu ürünleri tahrip ettiler. Brezilya Topraksızlar Hareketi (MST) üyeleri pazartesi (10 Aralık 2007) Syngenta'nın Güney Amerika'dan gitmesi talebiyle şirkete ait iki üretim noktasını **işgal ettiler**.

Yüzlerce köylü Sao Paulo eyaletindeki Syngenta'ya ait tarım kimyasalları fabrikasına girerek 50 çalışanı dışarı çıkarıp üretimi durdurdular.

İkinci eylem Ceare eyaletindeki Syngenta'nın Genetiği Değiştirilmiş Organizmalı (GDO) soya ve mısır deneme alanında gerçekleşti. Topraksızlar ve Via Campesina (Uluslararası Köylü

Hareketi) çiftçi ve köylüleri bu alandaki tüm GDO'lu fideleri yok ettiler.

İşgalleri gerçekleştiren örgütler, amaçlarının; topraksız işçilere karşı eylemlere girişen ve çevre kanunlarını hiçe sayan Syngenta'nın Brezilyayı terk etmesini sağlamak olduğunu bildirdiler.

Geçen ekim ayında Via Campesina liderlerinden ve topraksızlar hareketinin köylülerinden olan **Valmir Mota de Oliveira**, Syngenta'nın güvenlik görevlilerin ateş açması sonucu hayatını yitirmişti.

Via Campesina bunun üzerine 97 ülkede eşzamanlı olarak Syngenta'yı protesto eylemleri düzenleme kararı aldı. MST, Brezilya'da topraksızlara hükümet tarafından arazi verilmesini sağlamak üzere otoyol ve çiftlik işgalleri, yerli çeşitlerine ve çevreye zararlı gördükleri transgenik birki alanlarını tahrip etmek gibi eylemler gerçekleştiriyorlar.

Yine ekim ayından bu yana iki kez Brezilya maden devi olan Vale şirketince işletilen demiryolunu kapatmışlar, demir cevherinin dış pazarlara satılmasını engellemek istemişlerdi. (EZÖ)

Bu makale Ekoloji Kolektifi tarafından çevrilmiştir.

KAMPANYA:"GDO'LU DEĞİL, GERÇEK GIDA TÜKETİN"

Özge Gözke-İstanbul - BİA Haber Merkezi04 Kasım 2009, Çarşamba

"Gerçek gıdaya erişim hakkını" savunan Fikir Sahibi Damaklar, GDO'lu ürünlerin yasaklanması için kampanya başlattı. Defne Koryürek, "Tüketiciler yeme alışkanlığını gözden geçirip, bu ürünlere yönelmezse yönetmelik geçersizleşir" diyor.

Hızlı yaşam ve yerel yemek geleneklerinin kaybolmasına karşı bir tepki ve bilinçlendirme hareketi olarak 1989'da İtalya'da doğan **Slow Food** (Yavaş Yemek) hareketi'nin Türkiye bileşenlerinden **Fikir Sahibi Damaklar**, Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar (GDO) yönetmeliğine karşı sanal eylem ve kampanya başlattı.

Kampanya hakkında bianet'e bilgi veren **Defne Koryürek**, "Tüketicilerin aldıkları ürünün etiketlerine dikkat etmesi, GDO'lu ürünleri seçmemesi, tüketim alışkanlıklarını gözden geçirmesi, yani geniş bir halk hareketiyle yönetmeliğin geçersiz kılınacağını" söylüyor.

"Bülteni bakkalınıza asın"

Kampanyaya destek vermek isteyenler, GDO yönetmeliğinin iptalini isteyen **bülteni**, belediyelere, il sağlık kurumlarının yöneticilerine, il ve ilçe tarım genel müdürlüklerinin e-posta adreslerine gönderebilir.

Grup, bültenin çıktısını alarak arkadaşlarınıza, çocuğunuzun okuluna, apartmanınıza, alışveriş yaptığınız bakkala, gazete bayisine asılmasını sağlayabilirsiniz diyor.

Fikir Sahibi Damaklar'ın çağrısı, GDO'lu ürünlerin sağlığa ve doğaya etkilerine, yurttaşların değil çok uluslu şirketlerin çıkarlarının dikkate alındığına dikkat çekiyor.

Koryürek, "GDO'ya hayır demezsek, ucuz ve sağlıksız ürünleri tercih edersek üreticinin de canını yakacağız. Tarım ve hayvancılığı darboğaza daha da zorlamak istemiyoruz. Paramızı daha iyi, temiz, adil olana yatırabiliriz. Tüketicilerin de tepkisiyle yönetmeliği geri çevirme şansımız var" diyor.

26 Ekim'de yürürlüğü giren yönetmeliği **göre** GDO'lu ürün ve yemlerin Türkiye'ye girişine izin verildi. Bakanlık, denetimin sıkılaşıcağına vurgu yaparken, çevreciler ve meslek örgütleri bu ürünlerin sağlığa olası etkilerine ve biyoçeşitliliğin yok olma tehlikesine dikkat çekiyor, tümünden yasaklanmasını talep **ediyor**.

MONSANTO-BAYER BİRLEŞMESİ VE SONUÇLARI: ZEHİR EKEN KRİZ BİÇER

Raperin Rênas-Sayı 26 / Mayıs-Haziran 2017-<http://www.marksistteori4.org/>

Emperyalist küreselleşme döneminde tarım, gittikçe toprak, su, Ar-Ge, gübre, tohumluk ve tarım kimyasalları üretimi ve ticareti kapsayan bütün beslenme zinciri, marketlere varana kadar her şeyi kontrol altında tutan bir avuç uluslararası tekelin egemenliği altındadır.[1] Günlük ekmeğimizi doğrudan etkileyen bu alandaki yoğun tekelleşmenin sonuçları her açıdan vahimdir. Temel gıda maddelerinde yüksek fiyatlar, ki bu bir çok bölgede açlıkla eşanlamlıdır, sayısız çiftçinin artan bağımlılığı ve yıkımı, zehirlenmiş gıdalar, doğa ve sağlık için büyük tahribatlar ve türlerin yok olması temel sonuçlardan bazılarıdır. Bu sektörde en etkili olanlar iki tarımsal kimya[2] tekeli Monsanto ve Bayer'dir. Başlarken, gelecekte insanlığın beslenmesinin büyük ölçüde kimin elinde olacağı konusunda bazı ipuçları verelim.

“Hedefimiz Kar Yapmak. Bizim İşimiz Bu.”

Ve: *“Etikle etik komisyonu ilgilenir, kilise de ahlakla. Bizim yetki alanımız ise kardır.”* Bu iki söylem Bayer yönetim kurulu başkanı tarafından dile getirilmişti. Bir şey eklemek gerekmiyor, bunların anlamını somutlaştıran bazı örnekler vereceğiz sadece.

1899'da Bayer AG, hızlı ekonomik yükselişine büyük katkı sunmuş olan iki ürün piyasaya sürdü. Ağrı kesici olan Aspirin bugün halen işletme tarafından kutlanıyorken, ikincisi ise sessizlikle gizleniyor: “çocuklar için öksürüğe karşı sakinleştirici ilaç” olarak sunulan eroin. Morfin asetik asit karışımının sanayi üretimini yapan ilk firma olan Bayer, 1900'de, daha önce görülmemiş 15 senelik bir reklam kampanyası başlattı. Opiyatgillerden eroin, bu kampanyayla geniş bir yelpazeden hastalıklara karşı ilaç olarak pazarlandı. Bu ilacın bağımlılık üretme tehlikesinden bahseden ilk sesler duyulunca, Bayer yönetim kurulu onları “susturmayı” talep etti.

Bu karlı girişimin ardından Bayer'in başarılar tarihi, uzun yıllar genel direktörü olan Carl Duisburg yönetiminde zehirli gaz üretimi ve bunun birinci emperyalist paylaşım savaşı cephelerinde uluslararası hukuka aykırı kullanımının dayatılmasıyla devam etti.

1925'te Bayer, BASF ve Hoechst, dünyanın o zamanki en büyük kimya tekeli olan IG Farben'de birleştiler ve Hitler diktatörlüğünde yüksek karlar için milyonlarca cesedin üzerine basıp geçen Alman tekellerinden birini oluşturdular. Zyklon B, yani toplama kamplarında sistematik olarak insanları öldüren gaz, IG Farben'den teslim edildi. O tekel, Auschwitz'te insanları köle olarak çalıştırdığı kocaman bir fabrika inşa etti, toplama kamplarında insanlar üzerinde denemeler yaptı. IG Farben'ın özel mülkiyetinde olan toplama kampı Auschwitz-Monowitz'te zorla çalıştırılan on binlerce esir işçi hayatını kaybetti.

Nürnberg Mahkemeleri'nde IG Farben'le ilgili ayrı ve özel bir dava olmasına ve orada sayısız suç tespit edilmesine rağmen, hükümlü yöneticiler kısa hapis cezalarından sonra kariyerlerini sürdürdüler. Örneğin Fritz ter Meer, Auschwitz'te köleci koşullarda zorla çalıştırılan işçiler hakkında, *“Onlara özel bir zarar verilmedi, çünkü zaten öldürüldüler”* diye ifade veren biri olarak, denetleme kurulu başkanı olabildi ve bugün Bayer'in bir eğitim vakfı halen onun ismini taşıyor.

IG Farben, İspanya İç Savaşı'nda Francocu faşistlere yüz binlerce Peseta bağış yaptı ve “Legion Condor”un Guernica ve başka Bask kentlerine karşı gerçekleştirdiği hava saldırılarında kullanılan B1E bombalarını üretti.

İkinci emperyalist paylaşım savaşından sonra Bayer tarihçesinde başka bir kara mihenk taşı Vietnam Savaşı'dır. Daha o dönemde Monsanto ile yakın işbirliği halindeki Bayer AG, 1969-71 arasında ABD ordusuna, Vietkong özgürlük savaşçıları ve halka karşı ormanları yapraksızlaştırma amaçlı kullanılan toplam 80 milyon litre “Agent Orange” zehri temin etti. Vietnam halkı bunun dolaysız ve irsi zararlarından bugüne dek etkilendi. ABD mahkemeleriye, “Agent Orange” kimyasal silah olmadığı ve dolayısıyla uluslararası yasalar ihlal edilmediği gerekçesiyle, tazminat taleplerini reddetti.

'80'li yıllarda dünya çapında *hemofili* hastalarının yarısı HIV'e yakalanırken, bunların büyük çoğunluğunun enfeksiyon nedeni pıhtılaşma ilacı Koate gibi Bayer ürünleriydi. Bayer, maliyetten tasarruf etmek amacıyla, var olan deaktivasyon mekanizmalarını yıllar boyunca kullanmadı. ABD ve Avrupa'da işlenmemiş kan ürünleri yasaklandıktan sonra bile, rafta kalanlar Latin Amerika ve Asya'ya ihraç edildi. Binlerce insan bunun bedelini hayatıyla ödedi.

Bayer'in ürettiği ilaçların verdikleri zararlar ve ölümcül de olabilen yan etkileri o kadar çok ki, burada konuya değinmek için yalnızca bir örnek vermekle yetinelim: Doğum kontrol hapları Yasmin ve Yasminelle kullanımı sonucu kayıtlara geçmiş en az 190 ölüm ve Bayer'e karşı 10 binden fazla şikayet mevcut.

Çocuk işçi çalıştırmak, Bayer'in halen işlemeye devam ettiği kanıtlanmış suçlarından biri. Yüzde yüz Bayer'in taşeron şirketi olan Proagro'nun hint pamuk tarlalarındaki çocuk istihdamı Monitor tarafından kanıtlandı ve bu kesinlikle tek örnek değil.

Kapitalist üretim biçiminde belirleyici olan, insanların ihtiyacı değil, çıplak kardır. Tarım söz konusu olunca bu, gıdalarımızın kar için resmen zehirlendiği anlamına gelir.

Dünya Sağlık Örgütü'nün tahminlerine göre her yıl ortalama 200 bin insan pestisist (tarım kimyasalları) sonucu ölüyor ve 20 milyon insan zehirleniyor. Gerçek rakamlar ise bu resmi verilerin çok üzerinde. Özellikle mali-ekonomik sömürge ülkelerde çoğunlukla hiçbir

korunma önlemi yok ve Avrupa ve ABD'de çoktan yasaklanmış ürünler buralarda devrede. Akut zehirlenmelerin yanı sıra uzun vadeli çok sayıda sorun da tespit edilmiş durumda. Birçok tarım kimyasalı kanser üretiyor ya da örneğin hormonal sisteme zarar veriyor. Bayer ve Monsanto bunun baş suçluları arasındalar. Monsanto'nun geliştirdiği yabani otları yok eden ama kanser üreten herbisist glyphosat (ticari ismi Roundup) dünyada en fazla kullanılan tarım zehridir. Her sene 700 bin tondan fazla püskürtülür. Verdiği ağır sağlık zararlarına ve toprağı zehirlenmesine rağmen, AB kullanım iznini şimdilik 2017 sonuna uzatmış bulunuyor. Glyphosat haklı olarak eleştirilerin hedef tahtasında, fakat Bayer'in ürettiği glufosinat da kimyasal olarak glyphosata çok yakın ve daha az tehlikeli değil. O da mesela ceninlerde oluşum bozukluğu yaratabiliyor.

Tarım kimyasallarının doğaya etkileri örneğin arıların ölmesinde net görülür, fakat kuşlar da bundan derinden etkilenir. Bayer'in kimyasalları Gaucho ve Poncho'nun arıları öldürdüğü yıllardır bilinmektedir. 2007 yılında ABD'deki arı varlığı % 70 azalmış, bir milyondan fazla arı kolonisi yok olmuş durumdaydı. Pestisist ve gübre kullanımı aynı zamanda toprağın erozyonuna neden olur ki, bu da dünya çapında ciddi bir sorundur.

Bayer-Monsanto tarafından işlenen suç ve cinayetlerin bu kısa ve eksik manzarası, yakında en büyük tarımsal kimya tekeli oluşturacak olanların hareket tarzı konusunda yeterince fikir vericidir.

Tarımsal Kimya Sektöründe Tekelleşme

Anlaşma yapıldı: Eylül 2016'da, Alman kimya tekeli Bayer'in ABD'li şirket Monsanto'yu - dünyanın bir numaralı genetiği değiştirilmiş organizmalı (GDO) tohum üreticisi- 66 milyar dolara (hisse başına 128 dolar) satın alacağı duyuruldu.

Birçok ülkenin kartel dairesi izni henüz çıkmış değil, fakat onay vermesi gereken yaklaşık 30 kurumun üçte ikisine başvuruları sunulmuş durumda. Monsanto'nun hisse sahipleri Aralık 2016'da % 99 oyla birleşmeyi kabul ettiler. Ocak 2017'de de, Bayer şefi Baumann Monsanto şefi Hugh Grant'la birlikte Trump Tower'da Amerika'nın yeni başkanıyla “birleşmenin mantığı hakkında” bir görüşme yaptılar. Bayer'in “olumlu geçti” dediği ziyarete ilişkin, Trump'a ABD'de milyarlarca dolarlık yatırım yapılacağı sözü verildiği ve böylece onun birleşmeye evet demesinin satın alındığı yorumları basında yer aldı. Birleşmenin 2017 sonuna kadar tamamlanması bekleniyor.

Tarımsal kimya alanında tekelleşme süreci hayli ilerlemiş durumda. 1985'te tohumluk satıcısı en büyük 10 şirket toplam % 12,5 dolayında pazar payına sahipken, 2011 yılına gelindiğinde Bayer, BASF, DuPont, Monsanto, Syngenta & Co toplamda % 75,3 pazar payı elde etmişlerdi. Tarımsal kimya sektörü toplamında ise yine 2011'de 11 tekel dünya pazarının % 98'ini ele geçirmişlerdi.

Monsanto-Bayer birleşmesiyle doğan yeni tekel, tohum dalında dünya pazarının % 30'unu ve tarım kimyasallarında şu anda en önde olan İsviçreli Syngenta'yı de geçerek dünya pazarının % 28'ini kontrol edecek. GDO bitkilerde, Monsanto ve Bayer birlikte % 90'ı epey aşan pazar payıyla rakipsiz bir tekel pozisyonunda olacaklar.

Çok sayıda görece küçük işletme zaten tarihe karışmışken, tekelleşme artık büyük tekellerin birleşmesi yoluyla daha çok ilerliyor. Şubat 2016'da ABD'li tekeller Dow Chemical ve DuPont, borsa değeri 130 milyar doları bulacak olan DowDuPont adıyla birleşme niyetlerini duyurdular. Gübre sektöründe iki Kanadalı firma, Potash ve Agrium birleşti. Ayrıca, İsviçreli tarımsal kimya devi Syngenta'nın Çin devlet işletmesi ChemChina tarafından yutulması sürmekte.[3] Ekim 2016'da basın, ChemChina'nın başka bir Çin devlet işletmesi olan

Sinochem Grubu'yla da birleşme aşamasında olduğunu haber vermişti. Ki bu birleşme de gerçekleşirse, 100 milyar ciro lu dev bir tekel ortaya çıkacak. İlgili tekel sözcüleri bu haberi onaylamadı, fakat tarımsal kimya sektöründe baş döndürücü hızdaki birleşmelerin, yani sermayenin merkezileşmesi sürecinin devam edeceğine kuşku yok.

Süregelen birleşmeler öngörüldüğü gibi gerçekleşmeye devam ederse, bunun sonucunda tarım kimyasalları ve tohumluk piyasasında belirleyici olan sadece dört büyük tekel kalacak: BayerMonsanto (2015'te tarım kimyasalları ve tohumluk cirosu 23,1 milyar avro), SyngentaChemChina (14,8 milyar), DowDuPont (14,6 milyar), ve dördüncü sırada, şimdiye kadar birleşme fıryasının dışında kalan fakat ortaklıklarıyla gündeme gelen, dünyanın en büyük kimya teke li Alman BASF (5,8 milyar). BASF 2007'den beri Monsanto'yla ortak çalışıyor ve bu işbirliğini Monsanto-Bayer birleşmesinden sonra da sürdürmek istiyor. BASF 2015 Global 500'lerde 76. sırada yer alıyordu ve toplam cirosu 70,45 milyar avroydu. Bu listede Bayer 97. ve Monsanto ise 420. sırada yer alıyorlardı.

Yoğun Sermaye Birikimi Ve Dijital Tarım

Sektördeki mevcut birleşme dalgasının somut bir nedeni kuşkusuz tarımda kar oranlarının düşüşüdür. ABD tarım bakanlığı, 2016'daki gelir gerilemesinin iki haneli rakamlarda olacağını ve 2009'daki düzeye kadar düşeceğinin öngörüldüğünü bildirmişti. Bu, tarım kimyasallarına talebin de azalması demek. Dünyanın başka yerlerinde de gelirler düşüyor, Latin Amerika'nın en büyük iki tarım üreticisi ülkesi olan Arjantin ve Brezilya krizde, Çin'de de büyüme oranı geriliyor. Yoğun sermaye birikimi -özellikle biyoteknoloji ar-ge'sine yapılan kapsamlı yatırımlarla- kar oranları üzerindeki basıncı artırıyor.

Bu koşullar altında büyük tekeller için birleşmeler, üretim giderlerinin -en başta, birleşme sonucunda işçileri sokağa atarak veya daha az ücret ödeyerek- azaltılması ve tekel pozisyonu sayesinde daha yüksek fiyatların dayatılması aracılığıyla, yine de karları yükseltebilmek için elverişli bir yöntem oluyor.

2014'ten itibaren birleşmelerin hız kazanmış olmasının bir başka nedeni, piyasada pay kapma dalaşlarının yanında, özellikle uydu takibini de kapsayan dijital tarım gibi yeni teknolojiler üzerine girilen muharebeler. Tohum ve tarım kimyasallarından ziyade, bugün kimyasalların bir dalı olan gübrede ve tarım makinesi üretiminde daha yüksek karlar elde edilebiliyor. Ki tarım makinesinden kastettiğimiz, artık sadece traktör veya patoz değil, dron, robot ve GPS sistemleri gibi en modern teknolojik araçlar. Bu araçlarla toprak, iklim, su gibi tarım için önemli unsurlar hakkında uydu aracılığıyla değerli bilgiler toplanıyor. Bu dalda faaliyet yürüten Monsanto taşeronu Precision Planting LLD, geleceğini “dijital tarıma endeksli” tasarlayan Bayer açısından, birleşme paketinin içinde sevindirici bir lokma oldu.

İpi Elde Tutanlar Pazarlık Masasının Her İki Tarafında Oturuyor

Marksist Teori'nin 25. sayısındaki “Kapitalizmin Varoluşsal Krizi” yazısında şu önemli tespit yapılıyor: “*Sermaye birikiminin iki yolu vardır. Birincisi artıdeğer üretmek, ikincisi birikmiş, başkalarınca üretilmiş artıdeğeri mali araçlarla gasp etmektir. ... Emperyalist küreselleşme döneminde mali araçlarla birikim hızlanmaya ve birincisine egemen olmaya başladı. Bu, sermayenin çürümesinden başka bir anlama gelmez.*” Bugün devasa miktarlarda parayı ellerinde tutan “gölge bankalar”[4] ve portföy idarecileri tam da bu fenomenin ifadesidir.

Blackrock, Fortune 2016'ya göre 500 en büyük tekel arasında 250. sırada, dünyadaki en büyük portföy idarecisi. ABD'li bu finans işletmesi, 2015 yılında 11,4 milyar dolar ciro yaptı ve müşterileri arasında örneğin Avrupa merkez bankası ve İngiliz maliye bakanlığı da bulunuyor. Esas gücü, sadece kendi cirosunda değil, yaklaşık 5 trilyon dolarlık -yani

Almanya'nın gayrisafi milli hasılasının 1,5 katını aşan- bir meblağın tasarruf hakkına sahip olmasında.

Bayer-Monsanto birleşmesiyle Blackrock'ın ilgi çekici ilişkisi şu ki, bu “gölge banka” pazarlık masasının iki tarafında da oturuyor! Tabii böylece karını en iyi şekilde optimize ediyor. Blackrock Bayer'in en büyük hisse sahibi ve Temmuz 2016'da, tam da birleşme müzakereleri esnasında, payını % 6,5'ten % 7'ye yükseltti. Aynı Blackrock % 5,75'le Monsanto'nun de ikinci büyük hissedarı! Böyle büyük anlaşmalarda kazanacak çok şey olduğunun farkında olan başkaları da var elbette. Vanguard, bir başka ABD'li finans yatırımcısı, Monsanto'da en büyük hisse sahibi ve Bayer hissedarlığında da dördüncü sırada yer alıyor. Capital Grubu ise her ikisinde üçüncü sırada. Sadece hisse başına 128 dolarlık satış fiyatından dolayı, Blackrock yaklaşık bir milyar avro kazanacak. Ama Blackrock gibi mali tekellerin stratejisi, her şeyden önce, çiftçilerin en korktuğu şeyi gündeme getiriyor: yükselen karlar için yükselen girdi fiyatları. Bu büyük anlaşmalar ve birleşmelerin arka planında ipleri kimin tuttuğu böylece anlaşılıyor.

Yeşil Gen Teknolojisi, Süper Yabani Ot Ve Terminatör Tohumlar

1990'lı yılların başında biyoteknolojinin yarattığı heyecanla, kimyasal, ilaç ve tıbbi şirketler ile tohum firmaları “Life-Science Complex”[5] olarak bir araya geldiler ve çok sayıda birleşme gerçekleştirdiler. Fakat genetik yapılarıyla oynanmış tohumları -en başta dünya çapında halkların büyük direnişlerinden dolayı- beklendiği ölçüde satılamadığı için, bazı ilaç tekelleri yeşil gen teknolojisinden geri çekildiler ya da şirketin ilgili parçalarını taşeronlaştırdılar.

Bayer ise bu konseptle devam edecek gibi görünüyor. Kendisini “Life-Science İşletmesi” olarak adlandırıyor ve Monsanto'yu satın alması da bunu işaret ediyor. Zaten baştan itibaren büyük uluslararası tarımsal kimya tekelleri yeşil gen teknolojisinin motor gücü olmuşlar ve tohumluk üreten şirketleri art arda yutmuşlardı. *“Sanki Bayer'in şu anda izlediği model, önce tarımsal kimyada faal olan yarısıyla insanları hasta etmek, sonra da öbür yarısı olan farma bölümünden gerekli ilaçları onlara satmaktır. Böylece Bayer, artık hem kanseri hem de kanser ilaçlarını piyasaya sunmaktadır”* diyor, Bayer'in Tehlikelerine Karşı Koordinasyon'dan bir sözcü.

Zehirli kimyasallar ticareti, GDO'lu bitkilerden kar elde etmekte temel bir rol oynuyor. Piyasada olan transgen bitkilerin üçte ikisi, belirli tarım ilaçlarına karşı dirençli. Dolayısıyla bu kimyasallar bütün yabani otları öldürürken, GDO'lu bitkileri etkilemiyor. Sonuç itibarıyla, yeni GDO'lu tohumlarla beraber, her şeyden önce, tarım kimyasalları için büyük bir pazar yaratılıyor, ki elbette onlar da aynı tekel tarafından üretiliyor. Böylece, transgen tohumlar direkt ilgili kimyasallarla birlikte satılıyor. Mesela, genetik dokusuyla oynanmış soyanın % 95'i, mısır ve pamuğun ise % 75'i, Monsanto tarafından geliştirilmiş tarım kimyasalı glyphosata karşı bağıışıklığa sahip.

Elbette Monsanto ve Bayer'in doğal-dayanıklı bitkileri geliştirmekte çıkarları yoktur, çünkü onlarla birlikte ilaç ve gübre satamazlar. Bundan ötürü, baklagillerdeki azotu bağlayabilme özelliğini başka bitkilere aktarma denemelerinin -ki bu denemeler aslında çok yararlıdır, çünkü azot üretimi ve yapay gübre fazlası ciddi ekolojik zararlara yol açmaktadır- büyük oranda durdurulması pek şaşırtıcı değildir. Kimya sektörü, kendi karını tehlikeye atmaktansa, bu yönlü araştırma-geliştirme çabalarını engellemeyi tercih etmekte, dolayısıyla kendi üretkenliğindeki gelişimi de bloke etmektedir.

Monsanto ve Bayer gen teknolojisini tarımda yeni mucize olarak sunmuşlardı. Güya hasatlar daha fazla, giderlerse daha az olacaktı, fakat vadettikleri hiçbir şey gerçekleşmedi. GDO'lu tohumların yaygın kullanıldığı ABD'de çiftçilerin yarısından fazlası, şimdiden kimyasallara bağışıklığı olan “süper yabancı otlar”la boğuşuyor. Süper yabancı otlar hızla yaygınlaşıyor ve tarıma zarar veren bu yabancı otlar ile haşereler çabuk uyum sağladıkları için zehir dozajı gittikçe artırılıyor.

“Kelepçe anlaşmalar” nedeniyle, tohum ve ilaçları tek bir firmadan almak şart. GDO'lu bitkilerin kullanımı yeni bir biçimde kölelik üretiyor. Hindistan'da artık yeni tohumları alamamalarından dolayı aileleri açlığa maruz kalan binlerce küçük üretici köylünün kısa sürede intihara sürüklenişi bunun çarpıcı bir sonucu.

Bayer ve Monsanto gibi dünya tekellerinin kar hırsıyla insanlığı ve hatta kapitalist üretkenliğin kendisini nasıl bir uçuruma götürdüğünün bir başka göstergesi de, “intihar tohumları” olarak da bilinen terminatör teknolojisidir. Özellikle Monsanto-Bayer tarafından dayatılan terminatör teknolojisi, tohumları kısırlaştırarak tek bir hasattan sonra tekrar ekim için kullanılamaz hale getiren bir çeşit gen manipülasyonudur. Böylece her defasında bütün tohumları yeniden satın almak zorunda kalan çiftçiler, tohumluk üreten tekellere tamamen bağımlı kılınmaktadır.

Bu tip gen manipülasyonlarının insanlara ve doğaya ne gibi etkiler yapacağı henüz bilinmiyor -nükleer enerji de uzun zaman “temiz enerji” olarak kabul görmüştü!-, fakat şimdiden bazı araştırmalar, bitkilerin kısırlığına yol açan bu genin insanların yeni kuşaklarına aktarıldığını belirtiyor.

Açlığa Patentler

Patentler, sadece yeni GDO'lu tohumlara değil, normal tohumlara ve tabii ilgili ilaçlara da alınır. Bu, patent yoluyla canlı ve cansız her şeyin satın alınabilir olduğu anlamına gelir.

Monsanto-Bayer'in başvurduğu patentlere bakıldığında, tohumları GDO'lu olsun olmasın, hem gıda piyasası hem de biyoyakıt gibi enerji piyasası için gerekli olan ve tekrar yetiştirebilen hammaddelerin ticaretini kontrol edebilecekleri ortaya çıkar. Gerek biyoenerji gerekse gıda ve yem üretim zincirinin büyük bölümünü ele geçirmeyi hedefledikleri görülmektedir. Tohum, burada stratejik bir yere sahiptir, çünkü her iki pazar için de esastır. Tohumluk pazarını kontrol eden, rekabet halindeki her iki pazarda da yüksek kar sağlayabilir; özellikle hammadde talebe göre kısıtlıysa büyük kazançlar elde edilir.

Tekellerin aldıkları patentler tür ve sınıfın tamamını kapsıyorlar, belli bir cinsle sınırlı kalmayıp ondan türetilmiş ve aynı genetik formu içeren bütün öbür cinsleri de içeriyorlar. Tekel, tohumculuktaki pazar payını büyütürken, sadece tohumları değil, ardından gelen üretim zincirinin bütününü kontrol edecek duruma geliyor. Patentler aracılığıyla tekeller, tohumdan bitkiye, hasattan ve sonraki işlemlerden marketteki satışa kadar gıda üretiminin bütün aşamalarına egemen oluyorlar.

Monsanto daha '80'li yıllarda GDO'lu bitkiler için patent almaya başladı ve şu anda sadece ABD'de 600 patenti elinde tutuyor. Monsanto, sebzelerin dışında, tavuk yemi için de bir patent başvurusu yaptı. Eğer bir tavuk Monsanto'nun aldığı patent kapsamına giren yemle beslenmişse, Monsanto yumurta ve etten de payını alacak demektir bu! Bayer de patent konusunda en önde olan tekellerden. 2013'te Bayer, Avrupa'da GDO'lu bitkiler için verilen iki bin patentten 206'sını aldı, Monsanto da 119'unun sahibiydi. Birleştikten sonra bu şirketlerin patent savaşında ön mevzilerde duracakları apaçıktır.

Sebze tohumlarının % 95'i şimdiden 5 tekelin kontrolü altında. Gıda çeşitliliği ve seçenekleri azalıyor, fiyatlar artıyor. Günlük ekmeğimizle yapılan spekülasyon herhangi bir sınır tanımıyor.

Durgunluk Ve Çürüme - Kapitalizmin Dibe Doğru Gidişi

100 sene önce var olan tohum çeşitlerinden bugün artık % 90'ı yok olmuş durumda. Filipinler'de '60'lı yıllarda 3 bin farklı çeşit pirinç mevcutken, 20 sene sonra ülkenin tarım yapılan arazilerinin % 98'inde yalnızca iki çeşit pirinç ekilmekteydi. Dünya çapında kültür bitkisi türlerinden tahminen % 75'i 20. yüzyılda telafi edilemez şekilde kayboldu. Hayvancılıkta da durum farklı değil; örneğin tavukta üç dünya tekelinin elinde bulunan sadece 24 üreme hattı kaldı.

Bitki çeşitleri azalırken, tarım da sayısı gittikçe azalan satıcılara daha bağımlı hale geliyor. Dolayısıyla onlar, tohum, ilaç ve gübre fiyatlarını daha da yükseltebiliyorlar. Sadece son 20 yılda mısır ve pamuk tohumlarının fiyatları dört katına çıktı mesela.

Yeni ürünlerin geliştirilme hızı, araştırmanın tek yönlü olması nedeniyle, oldukça gerilemiş vaziyette. Bayer-Monsanto birleşmesiyle doğacak olan yeni dünya tekeli, hem tohumculuğun geliştirilmesinde hem de tarımsal ilaçlar ve kimyasallar alanında aktif olduğu için, Ar-Ge'nin yönü baştan belli. Toprağa, hayvanlara ve her şeyden önce insan sağlığına zerre kadar önem verilmiyor. Gıda üretim sektörünün insan eliyle yayılan sera gazlarının % 40'ını üretiyor oluşu gibi gerçekler tarımsal kimya tekellerinin ilgi alanına girmiyor elbette.

Tarım ilaçlarından Bayer'in glufosinatu veya Monsanto'nun glyphosatı 40 senedir piyasada, yani yabancı otların bu kimyasallara karşı gitgide dirençli olmaları sürpriz değil. Ve tarım kimyasallarının kullanımı dünyada her geçen gün artıyor. Tohumlar ve güya tohumları koruyan ilaçlar birlikte satıldıklarından, artık başka yönlü araştırmalar yok denecek kadar az. Çözüm, zehrin miktarını artırmakta görülüyor. Bizzat Bayer de bu gerçeği inkar etmiyor: “25 seneden fazla bir süredir, dünya tarım ilaçları endüstrisi ekonomik anlamda kayda değer, yeni bir etki mekanizmasına sahip bir tarım herbisisti geliştirip piyasaya sunamadı. Bu, başka şeylerle birlikte, endüstrinin konsolidasyonunun ve ona eşlik eden yeni herbisistler için araştırma çabalarının belirgin bir şekilde azalmasının sonucudur.” Bu tespiti, Kasım 2012'de Bayer Cropscience tarafından Frankfurt'ta düzenlenen bir seminerde, Bayer araştırmacısı Dr. Herman Stübler yaptı.[6] Tekelleşmenin vardığı düzeyin üretici güçlerin gelişimini nasıl gemlediğinin, demek ki, ilgili tekellerin temsilcileri de gayet farkındalar. Fakat farkında olmaları bir şeyi değiştirmiyor, çünkü kapitalist üretim biçiminin emperyalist küreselleşme aşamasında yakalandığı varoluşsal krizin bir işareti olan bu durumu değiştirmek onların elinde değil. Sistemin kendisinin ürettiği bu kriz ancak bu sistemle birlikte aşılacak.

Temel beslenme maddelerinin fiyatlarındaki yükselişin yanı sıra, yanlış/sağlıksız beslenme de reklamlar aracılığıyla teşvik ediliyor. Yiyeceklerimizin resmen zehirlenmesi, spekülasyon ve kar için kötüye kullanımı artırıyor. Yiyecekler çoktan yaşamın temel bir ihtiyacını karşılayan ürünler olmaktan çıkıp, kapitalizmde istisnasız her şeyde olduğu gibi, dünya tekellerinin mümkün olduğu kadar çok kar sağlamaya çalıştıkları metalara dönüştüler.

Tarım bitkilerinin DNA yapılarının patent olarak satın alınması, herhangi bir bağımsız ürün üretmeyi, hatta izinsiz ekim yapmayı bile yasal açıdan imkansız kılıyor. Ki Monsanto, rüzgarın tarlasına tohum saçtığı sayısız çiftçiye, tohumun patent ödemesi yapılmadan kullanılmış olması gerekçesiyle, mahkemeye vererek iflasa sürükledi. Büyük tekellerin aldıkları patentler sayesinde üretim zincirinin bütünü kontrol altında tutmaları, özellikle mali-ekonomik sömürge ülkelerde bütün tarımın tahribatını ve tekellere gittikçe artan

bağımlılığı getiriyor. Küçük köylüler bunun sonuçlarını en ağır yaşayanlar. Örneğin Meksika'da, NAFTA'nın imzalanmasından sonraki 14 yıl içinde, 6 milyon köylü toprağını terk etmek zorunda kaldı. Geniş tarım alanlarını birer monokültür çölüne çevirmek amacıyla köylüleri topraklarından sürmek, zorunlu göç, işsizlik ve açlık, yani kısacası sosyal ve ekolojik yıkım, dünyanın birçok yerinde sırf geleceğin değil bugünün de acı gerçekleri arasında.

İnsanlığa yaşattıkları bu sonsuz acıların yanı sıra, Monsanto-Bayer gibi tekellerin yarattığı tahribat, kendi varlıkları da dahil bütün dünyayı bir varlık-yokluk krizinin eşiğine getirmiş durumda. Toprağın verimsizleşmesi ve çölleşmesi, bitki ve hayvan çeşitlerinin yok edilmesiyle doğanın bütün dengelerinin bozulması, kutuplardaki buzulların erimesinden ozon deliğinin büyümesine kadar iklim katastrofu, hava ve suyun kirlenmesi gibi olgular, her gün derinleşen ekolojik krizin bazı temel belirtileri. Herkese yetecek kadar üretim kapasitesi mevcut olmasına rağmen, tekellerin kar hırsından dolayı insanlık ciddi açlık ve beslenme krizleri yaşıyor. Sermayenin yarattığı bu ekolojik-biyolojik kriz nedeniyle, artık kapitalist üretim tarzı, toplumsal olarak kendisiyle beraber, fiziksel olarak dünyayı da yok etme aşamasına varıyor. Sermaye, her şeyi olduğu gibi, dünyanın kendisini de kara kurban ediyor, fakat henüz ayda yeterince yatırım yapamadıkları için tekeller bizzat kendi varlıklarının da fiziki sonunu hazırlamış oluyorlar.

Bayer-Monsanto birleşmesi örneğinde, sermaye ilişkileri altında başka bir seçeneğe de sahip olmayan dünya tekellerinin “bizden sonrası tufan” politikasının nasıl devam ettiğini ve dünyayı yaşanmaz bir çöle dönüştürmesini engellemek için bu emperyalist sistemi bir an önce tarihin gübre çukurunda boğmamız gerektiğini görüyoruz.

Dipnotlar

[1] Kahve hasadının % 45'inin kavrulmasını sadece 3 şirket ve kakao işlenmesinin % 40'ını sadece 4 şirket gerçekleştiriyor. 5 işletme dünya tahıl pazarının % 90'ını kendi aralarında paylaşmış durumda; pazar liderleri olan Cargill ve ADM dünya çapında ticaretin % 65'ine sahip. Tohumculukta en büyük 3 üretici şirket, pancarda % 90, mısırdan % 57 ve soyada % 55 pazar payını elde tutuyor.

[2] Tarımsal kimya gübre, bitki koruma ilacı (herbisist), biyodizel, genetiği değiştirilmiş bitkiler, biyoteknoloji gibi alanlarda üretimi ve araştırma-geliştirmeyi kapsar.

[3] Bugüne dek tarım kimyasalları pazarı lideri olan Baselli Syngenta 43 milyar dolara ChemChina tarafından satın alındı. ChemChina, daha 2012'de İsrail işletmesi Makhteshim-Agan'ı satın almıştı ve sonuçta 14,8 milyar avro birleşik ciroya gelmişti.

[4] Olağan banka sisteminin dışında faal olan mali işletmeler.

[5] Canlı bilimleri ya da biyobilimler, biyolojinin dışında tıp, biyotıp, farmakoloji, moleküler biyoloji, biyokimya, biyoenformatik, tarım teknolojisi, gıda bilimi, gıda teknolojisi vb. bölümleri de kapsıyor.

[6] Junge Welt, 26.10.2016, “Griff nach der Marktmacht”

BAYER-MONSANTO BİRLEŞMESİ ARDINDAN

16 Eylül 2016-<https://ziraiisler.com/bayer-monsanto-birlesmesi-ardindan/>

Dünyadan derlediğimiz teknolojik değişimlerle birlikte ülkemizin de önemli bir eşikte olduğu anlaşılıyor. Tercihlerin geleceği etkileyeceği bu yeni dönemde tarım sektörü ve bileşenleri bazı kararlarıyla başka bir dünyaya adım atmamızı sağlayabilir noktada.

Aile işletmelerinin çok azaldığı bir gerçek. TÜİK’e göre şehirli nüfus oranı %92 seviyesinde olan Türkiye, tarım üretimini artıramama döngüsüne girebilir. Köylerin boşalmasının sebebi tarımın bir şekilde kazandırılmaması, şehir hayatındaki “avantajlar”, gençlerin tarımla ilgilenmek istemesi vb. nedenlerle sıralanabilir. Oysa ekilebilir alanların bolluğu, daha tarıma açılmamış alanlarıyla ülkemiz bu bereketli toprakları ihracat cennetine çevirebilecek potansiyele sahip. Verimlilik artışı ile tarım nüfusu büyük bir hızla azalırken tarımsal üretimini arttırmayı başardı. Tarım ürünleri ihracatımız 2002’deki 4 milyar dolarlık seviyesinden bugün 15 milyar dolara gelirken aynı dönemde ithalatımız da, 3.9 milyar dolardan 17.6 milyar dolara yükseldi.

Tarımda dışa bağımlılıktan, ithalattan tamamen kurtulmak hiç bir ülke için geçerli değil, uygulanabilir de değil fakat her ülke özellikle Türkiye kendi kendine yeterli tanımına tekrar kavuşmalı, ciddi atılımları hayata geçirmeli.

Monsanto’nun Bayer tarafından satın alma teklifine değinmiştik. Bu satın alma çok farklı sonuçları beraberine getirecek. ABD’de özellikle mısır ve soya üretiminde fazlalık, fiyatları aşağı çekerken tohum fiyatlarını da yukarı seyretnesine neden oluyor.

Bu sebeple tohum üreticileri Dow ve DuPont birleşme kararı alırken, merkezi İsviçre’de olan dünyanın en büyük tarım kimyasalları üreticilerinden biri olan Syngenta, Çinli bir devlet şirketi tarafından satın alındı. Bayer, tohum alanında dünyanın en büyüklerinden meşhur Monsanto’yu 56 milyar dolara satın aldı. (Bayer ayrıca Monsanto’nun piyasaya borcu olan 10 milyar doları da ödeyecek, yani bu alım Alman şirketine 66 milyar dolara gelecek.)

Tohum ve tarım ilacı konusunda hakim şirketler birbirlerini satın alarak daha da büyük dev şirketler oluşturuyor. Rekabetin düşük olduğu tohum ve gübre/tarım ilacı piyasasında fiyatların düşmeyeceğini, daha da artacağını şimdiden varsayabiliriz.

Tarımın temel girdisini oluşturan unsurların başlıcaları, tohum, gübre ve tarım ilacı konusunda Türkiye’nin mevcut konfor alanından çıkıp, bu dev şirketlere rakip bölgesel şirketler yaratmanın yolunu açmalı. Torku markasıyla bir kooperatifin neler yaptığı nasıl yaptığı gözler önündeyken, stratejik ilgiyle bu dev şirketleri ortaya çıkarmalıyız.

GDO ÇOCUKLARI!(*)

6 Kasım 2009-Mine G. Kırıkkat-gazetevatan

Bir zamanlar, bizim sert Anadolu buğdayımız vardı. Ekmeklerimiz bugün ancak Avrupa’daki ekmeklerde bulabildiğimiz tok lezzette ve francalamız, Fransız bagetinin çıtır tadındaydı.

Son yıllarda değerini anlayıp “al dente” pişirmesini nihayet öğrendiğimiz İtalyan makarnalarının en iyisi sert buğdaydan üretilir. Ama tam da biz makarnanın tadına vardığımız sırada kayboldu, tarihe gömüldü sert Anadolu buğdayı ve “al dente” pişirilecek diri makarnayı artık üretemiyor Türkiye...

Yerine, sünger gibi ekmekler, kaynar suya atılır atılmaz ölmüş solucana dönen makarnalar, toz kıvamında, yoğunluksuz un veren ve zaten “tohumluk” vermeyen, dolayısıyla bir ekimden ötekine soyunu sürdüremeyen, çiftçiye her yıl yeniden çokuluslu şirketlerin geliştirdiği tohumlar almak zorunda bırakan buğday cinsi ekiliyor Anadolu’ya...

Bu çokuluslu şirketlerin en büyükleri, Monsanto, Cargill, Bung, DuPont, Syngenta ve Bayer adlarını taşıyor ve adlarından tahmin edebileceğiniz gibi, bazıları kimya ve ilaç sanayii devleri.

Bir zamanlar, bizim içi sapsarı, sulu, lezzetli ve kütür kütür patateslerimiz vardı. Etli patatesin patatesi dağılmaz, haşlanmış boğaza tıkanmaz, kızartması yumuşayıp bayılmazdı. Halen Fransa’da tam 12 çeşit patates ve birbirinden şiirsel adları var: Re Adası, Bonnotte, Ratte, Charlotte, Juliette, Pompadour, Chérie, Fontenay Güzeli, Amandine, Vitelotte, Roseval, Auvergne Mavisi.

Oysa bugün Türkiye’ye taze diye küçüğünü, olgun diye büyüğünü yedirdikleri TEK çeşit patates, beyaz, unlu, tatsız ve dolayısıyla en adisi, isimsiz olanı...

Kelle gibi Bursa şeftalilerimiz küçüldü, birbirinden lezzetli elma çeşitlerimiz üçe indi, zaten çoğu da ithal, biberlerimiz azmanlaştı, çekirdekli ve mis kokulu yerli muz ara ki bulasın, domatesler tatsızlaştı, dantel gibi maydanozlar kereviz sapına döndü, zaten kereviz sapı da çalıya benzedi, etlere su şırınga ediliyor ki yumuşacık olsun, siz de dinlendirilmiş et yediğinizi sanarak et parasına suyla beslenin... Gıda emperyalizmine teslim olan devlet, gıda kodeksini değiştirdi, yoğurt üretimindeki yüzde 12 katı madde koşulunu kaldırdı, artık sulandırılmış sulu süte ithal süt tozuyla üretiliyor yoğurtlar. Türkiye, yoğurdun geleneksel tadını da böylece kaybetti. Hatta ağzı batılı taama alışanlar, “diyet” diye satılan bazı çeşitlerin domuz etinden elde edilen “ithal jelatin” katılarak sertleştirildiğini bilmeden, bu sütü bozuk ürünleri yağsız yoğurt diye yiyorlar...

Türkiye’deki GDO tartışmalarını ibretle izliyor ve merak ediyorum: Ülkemizdeki istisnasız tüm mısır, soya fasulyesi üretiminin GDO ve “tohumluk vermeyen” topyekûn tohumların hem de yıllardan beri genetiği değiştirilmiş organizmalar olduğunu bu tartışmadan önce kaç kişi biliyordu, acaba?

Yukarda saydığım GDO olmayan soysuzlaştırılmış sebze ve meyveler de yine insan eliyle laboratuvarlarda yaratılmış “hibrid”ler zaten...

Ülkemizde yerli tohumculuk bitirildi, geleneksel tarım bitirildi, hayvancılık bitirildi, sütçülük bitirildi, milyonlarca kişi işsiz kaldı, kentlere yığıldı, dünya kadar işlenmemiş toprak, istihdam yaratacak toprağa bağlı üretim sektörleri çökertilirken... En az alanda, en az insan gücüyle, en çok ürünü veren, dolayısıyla yoğun kimyasal ilaç ve gübre kullanımıyla toprağı ve tabii ürünü zehirleyen entansif tarım, gerek büyük, gerek küçük baş hayvanları “işkence” altında yetiştiren, dolayısıyla (özellikle tavuklarda) acı birikimi toksinlerin tüketilen etle birlikte insan vücuduna geçmesinin baş sorumlusu, sanayi hayvancılığı pompalandı. Bu entansif tarım ve hayvancılık politikasının sonuçlarını, kanser ve alerji hastalıklarının hızla artışında, giderek daha çok çocuğun neredeyse kanserle birlikte doğuşunda görüyoruz...

Hepsi Batılı, ama hemen hepsi Amerikan ağırlıklı çokuluslu şirketler, özellikle tohumculuk alanında gelişmekte olan ülkelerin önce “tahıl” üretimini ele geçiriyorlar. Türkiye yönetmeliği beklemedi, çoktan teslim oldu GDO çocuklarına...

GDO çocuklarının, tahıl ambarı ülkemize neler ettiği, gelecek hafta bu sütunda.

(*) Telif hakkı arkadaşım **Elif**’e aittir!

MONSANTO NEDEN KÖTÜ, DUPONT DEĞİL Mİ?

18.07.2021-<https://tr.nesrakonk.ru/why-monsanto-evil-dupont-isnt/>

Bir şirketin genel algısı, perakende pazarındaki bir marka imajı kadar önemlidir. Perakende sektöründe keşfettiğimiz gibi, Walmart (WMT) ve Amazon’un (AMZN) kamuoyu algısı ilginç bir şey. İki şirket aynı şeylerin çoğunu yapıyor ve yine de biri aynı gafi işlediği için çok daha büyük miktarda telaş ve eleştiri alacak. Seattle Organik Restoranlarının web sitesinde

İkisi de Güçleri veya Patentleri Konusunda Utangaç Değil

Monsanto, lobicilik çabalarına milyonlarca dolar harcayarak, eski yöneticileri hükümet idarelerinde iktidar pozisyonlarına getirerek ve fikri mülkiyet patent haklarını şiddetle uygulayarak ABD hükümetini “satın aldığı” için yuvarlak bir şekilde saldırıya uğradı.

Monsanto lobicilik için gerçekten milyonlar harcıyor — yılda yaklaşık 5 milyon dolar.2016 yılında Monsanto, 4,6 milyon dolar ile tarım hizmetleri / ürünleri grubunda en çok harcama yapan lobici oldu. Dow Chemical, yalnızca 200.000 \$ ‘dan çok daha az ödedi. Aynı şekilde, birkaç eski Monsanto yöneticisinin başkanlık idarelerine girdiği doğrudur.

Belirli GDO mevzuatı için lobi çalışmaları etrafında da benzer endişeler ortaya çıktı. Monsanto, California’nın GM etiketleme yasasını bozma çabalarının büyük bir bağışçısı ve destekçisi olarak sık sık seçildi. Monsanto, 8.1 milyon dolar ile bu girişime en büyük bağışçı olurken, DuPont 5.4 milyon dolar ile ikinci oldu. Diğer GDO’lu mahsul şirketleri (Dow ve BASF) 2 milyon dolarlık bir ciro elde ederken, PepsiCo (PEP), Nestle (NSRGY) ve Coca-Cola (KO)gibi gıda şirketlerininher biri 1 milyon dolardan fazla katkıda bulundu.

Monsanto, genetik olarak tasarlanmış gıdaların etiketlenmesini ve şeffaflığını önemli ölçüde artıracak mevzuatı zayıflatmada açıkça yalnız olmasa da, ilaç ve kimyasal ifşaatlar konusundaki yasallıkları ve şeffaflıkları en aza indirmek zorunda olduğu taahhüdün bir başka örneğidir. Çoğu durumda, Monsanto’nun lobicilik çabaları, tüketicilerin farkındalığını ve tam şeffaflık alma hakkını reddetmeye çalışır.

Fikri mülkiyet durumu devam ettiği sürece, Monsanto’nun şirket ile satış sözleşmelerinin şartlarını ihlal eden ve gelecek yıl ekim için tohum alıkoyan çiftçilere dava açma konusunda agresif davrandığı doğrudur. Monsanto bu takımlarda oldukça başarılı oldu ve neredeyse mahkemeye gidenlerin hepsini kazandı. Ancak burada yine DuPont, tarlaları incelemek ve çiftçilerin şartları ihlal edip etmediklerini belirlemek ve tohumları saklamak için eski polis memurlarını işe alarak aynı şeyi yapıyor (ve bildirildiğine göre Syngenta ve diğer GM tohum şirketleri de bunu yapıyor). Bazıları bunun doğası gereği adaletsiz olduğunu iddia edebilirken, bu çiftçilerin tümü sözleşmeler imzaladı ve bu kurallara uymayı kabul etti.

DuPont’un aksine Monsanto, Monsanto özellikleriyle kazara çapraz bulaşma yaşayan çiftçilere agresif bir şekilde dava açmakla da suçlanıyor. Aslında, Monsanto’nun bunu gerçekten anlamlı bir ölçüde yaptığı görülüyor. Telif ücreti ödemedi tohumlarını yasadışı olarak kullandıklarına inandıkları kişileri takip etmede son derece agresif davrandılar (özellikle Kanada’daki Schmeiser davası), ancak Monsanto’nun kazara kontaminasyon için dava açtığına dair bir örnek bulamadım. Aslında Monsanto, çiftçiler tarafından bu tür kontaminasyon nedeniyle birçok kez dava açıldı ve Monsanto genellikle GM tohumlarını / bitkilerini ait olmadıkları tarlalardan masrafları şirkete ait olmak üzere kaldırmayı teklif ediyor.

Genetiği Değiştirilmiş Pazar

Genetiği değiştirilmiş (GDO) mahsullerin / bitkilerin doğası gereği kötü olup olmadığı konusundaki tartışma bu parçanın kapsamı dışındadır. GDO’lu ürünler olduğum için ya da GDO’lu ürünlerin alerjiye, kansere veya diğer olumsuz sağlık etkilerine neden olduğunu iddia edenlerin, üçüncü tarafların hakemli araştırmalarında kesinlikle eksik olduğuna işaret ettiğim için özür dilemiyorum. Buradaki amacım, sadece GM tohumlarının yapımı ve satışı açısından Monsanto ve DuPont’un eşit düzeyde olduğunu gözlemlemektir.

Monsanto, dünyadaki en iyi GDO'lu ürün Ar-Ge çabalarından bazılarını sahip olarak kabul edilmekle birlikte, DuPont, Syngenta, Dow ve BASF bu pazardaki önemli oyunculardır. Bununla birlikte, DuPont ve Monsanto ABD'de açıkça ayrı duruyor DuPont ve ardından Monsanto dediğime dikkat edin – Monsanto, ABD mısır pazar payında küçük bir avantaja sahipken (% 37 ila 36), DuPont GM soya fasulyesinde daha büyüktür (% 36 ila 28). Bu şirketlerin GDO'lu mahsullerle (örneğin pamuk ve sebzeler) dahil olduğu ve hisselerin farklı olduğu başka alanlar olsa da, tüm niyet ve amaçlar için Monsanto ve DuPont'un temelde GM pazarında boyun-boyun olduğunu iddia ediyorum.

Aynı şekilde, her iki şirket de çok benzer fiyatlandırma stratejileri izliyor. Aktivistler rutin olarak Monsanto'yu tohumları için çok fazla ücretlendirdiği için eziyorlar, ancak gerçek şu ki Monsanto ve DuPont, çiftçilerin GDO'lu mahsullerin ürettiği ekstra değer yaklaşık % 25 ila 33'ünü onlara ödemelerini gerektiren neredeyse aynı fiyatlandırma formüllerini takip ediyorlar. Başka bir deyişle, çiftçiler GDO'lu mahsulleri kullanmanın faydalarının % 67 ila 75'ini elinde tutuyor (genellikle daha yüksek verim şeklinde).

Alt çizgi

Buradaki amaç, GDO'lu mahsullerin rakiplerini bir tarafa veya diğerine sallamak değildir. Bu tamamen ayrı bir tartışma. Bunun yerine, umut, tartışmaya biraz objektiflik katmaktır — Monsanto'nun kırbaçlanan çocuk olduğu ve Dow-DuPont ve Syngenta gibi rakip şirketler fark edilmeden sessizce yürümeyi başarırken kötülerin enkarne olduğu bir tartışma.

Monsanto'nun yaptığı iddia edilen ve gerçek tüm kötü şeyler için rakipleri büyük ölçüde aynı şeyi yaptı. Her ekin bilimi şirketi fikri mülkiyetini korumak için çalışır, her ekin bilimi şirketi kendi teknolojisi için iyi bir fiyat arar ve her ekin bilimi şirketi, tıpkı teknolojideki şirketler gibi, kamuoyunu ve hükümet fikrini kendi tarafına çekmek için cüzdanını açar., sağlık hizmetleri, bankacılık ve neredeyse tüm diğer endüstriler bunu yapıyor ve onlarca yıldır yapıyor.

Monsanto kendi başarısının kurbanı olabilir. Yaptıkları tek şey mahsul bilimi (tohumlar ve kimyasallar), oysa Dow-DuPont ve BASF'nin yaptıklarının sadece bir parçası (ve Syngenta'nın ABD'de nispeten mütevazı bir varlığı var). Aynı şekilde, yaptıkları işte çok iyiler. Belki de Monsanto'nun bir PR kampanyasına birkaç dolar harcamasının zamanı gelmiştir, çünkü fikir birliği fikrinin Monsanto'nun kötü olduğu, Dow-DuPont'un temelde iyi olduğu yönündeki görüş beni hala şaşırtıyor.

BAYER MONSANTO'YU ALIYOR; HEGEMONYA DERİNLEŞECEK

<http://ahmetsaltik.net/tag/syngenta/>

Prof. Dr. Tayfun Özkaya-Ege Üniv. Ziraat Fak.-YURT Gazetesi

(AS : Bizim katkımız yazının altındadır..)

Tarım ilacı (zehir), tohum, beşeri ilaçlar üreticisi Alman şirketi Bayer GDO'lular başta tohum ve tarım ilaçları üreten Amerikan şirketi Monsanto'yu 66 milyar dolara satın aldı. Bu satın alma ile Bayer dünyanın bu üç alanda da çok önemli güçlü bir şirketi oldu. Yani tohumlarını kullananlara tarım zehirlerini satacak (GDO ürünlerde kesin almak zorundalar, hibritlerde de bu zorunluluk nerede ise var), çiftçiler ve tüketiciler bu ilaçlardan kanser olursa beşeri ilaçlar da hazır. Bu birleşme öncesi 2013 verilerine göre tohum satışlarında Monsanto %26 payla

1. şirketti. Bayer %3 payla 6. geliyordu. Tarım ilaçları alanında aynı yıl verilerine göre Bayer %18 payla **Syngenta**'dan sonra (%20 pay) 2. geliyordu. Monsanto'nun payı %8 ile 5. sırada idi.

(http://www.etcgroup.org/sites/www.etcgroup.org/files/files/etcgroup_agmergers_17nov2015.ppt_x__0.pdf)

Bu işlemten sonra **Bayer** hem tohum hem de tarım ilaçlarında birinciliği garantiledi. Beşeri ilaçlarda Bayer'in 2014 yılında 15,5 milyar dolarla dünya sıralamasında 16. olduğu biliniyor. (www.pmlive.com/top_pharma_list/global_revenues)

Tohum, GDO'lu tohum, tarım ilacı, beşeri ilaç tek ve güçlü bir elde toplanıyor. Hepsi bu kadar mı? ETC Group adında tarım ve tarıma dayalı şirketleri izleyen sivil toplum kuruluşundan Pat Mooney "Bu anlaşmalar yalnızca tohumlar ve tarım ilaçları ile ilgili değil, tohum, toprak, hava verilerine egemen olan ve yeni gen bilgilerini işleyen bir şirket kaçınılmaz olarak tohum, tarım ilacı, gübre ve tarım makineleri gibi tarım girdilerini kontrol edecektir." demektedir. (<http://www.etcgroup.org/content/monsanto-bayer-tie-just-one-seven-mega-mergers-and-big-datadomination-threaten-seeds-food>)

Bu **veri işleme** de nereden çıktı diyorsunuz? Öncelikle tohum, tarım ilaçları ve sentetik gübreler konusunda zaten az olan şirketlerin bir süredir birbirlerini satın almaya çalıştıklarını söyleyelim. Büyük altı tohum ve tarım ilacı şirketi dörde-beşe düşmeye çalışıyorlar. Bütün bu çabalar son iki yıla sığıyor. Örneğin **Dupont Dow**'u almak istedi. Adama (Çin şirketi) Syngenta'yı, Potash Corp. ise Agrium'u (sentetik gübre konusu), Deere & Corp. ise Monsanto'nun Precision Planting LLD şirketini almak istedi. Deere & Corp. tarım makineleri alanında güçlü, fakat tohum ve tarım ilaçlarında bir yeri yok. Monsanto'ya ait olan ve almak istediği Precision Planting LLD ise yüksek hızlı hassas tarım sistemlerinde çalışıyor. Hassas tarım bir tarlada metre metre toprağın daha önceden saptanmış ve coğrafi bilgi sistemlerine işlenmiş toprak özellikleri, iklim verileri vb. kullanarak tohumu eken, gübreleyen, tarım ilaçlarını atan ve sulama yapan **GPS'le donanmış tarım makinelerin** geliştirilmesi anlamına geliyor. Deere ve Precision Planting LLD birlikte hassas (duyarlı) tarım piyasasının %86'sına sahip olabilecekler. Bu saydıklarımız henüz gerçekleşmedi. En son belirttiğimiz hassas tarım konusunda ABD Adalet Bakanlığı bir engel koyuyor. Bu birleşmenin fiyatları yükselteceği ve araştırmaları azaltacağı ileri sürülüyor. Bir de gerçekleşmiş olan **Bayer'in Monsanto'yu alması** var. Bu nedenle Bayer'in hassas tarım konusundaki anlaşmayı bozabileceği ve bu konunun da Bayer içinde kalmasını sağlayabileceği ileri sürülüyor. Görüldüğü gibi olay yalnızca tohum, tarım ilacı ve beşeri ilaçlarda bir tekelleşme değil. Büyük veri (**big data** deniyor) de bu şirketlerin elinde toplanıyor. Şirketler büyük veriye de egemen olarak hegemonyalarını güçlendiriyorlar

Tohum alanındaki bu birleşmelerin 1990-2010 arasında ABD'de tohum fiyatlarını öbür girdilerden çok daha hızlı artırdığı, çiftçinin eline geçen fiyatların iki kat artışa neden olduğunu Amerikan Tarım Bakanlığı açıklamaktadır.

Tohum ve tarım ilaçları alanında önde gelen 6 şirket araştırma ve geliştirme (AR-GE) alanında da çok büyük harcamalar yapıyorlar. 2013'te 6 şirketin topluca araştırma ve geliştirme bütçeleri uluslararası ürün ıslah enstitülerinden fazlaydı. Amerikan Tarım Bakanlığına göre ise 15 kat fazla idi. Ancak bu şirketlerin araştırmaları çoğunlukla çevre ve insan çıkarlarına karşı olmaktadır. Tek bir amaç vardır, o da kârları artırmak!

Bu birleşmelere karşı çıkılabilir. ABD’de bile bu çabalar gösteriliyor. Ancak temel olarak şirketlerin egemen olmadığı, **agro-ekolojik tekniklerin** uygulandığı adil ve sürdürülebilir (ama gerçekten sürdürülebilir) bir gıda ve tarım sistemi ile sorunlar çözülecektir.

Dostlar,

Alman ilaç – kimya devi **BAYER**’in, ABD’li dev şirket **Monsanto**’yu 66 milyar Dolar gibi oldukça yüksek bir bedelle satın alması, küresel ölçekte önemli bir olaydır. En azından, **çokuluslu şirketler (ÇUŞ, MNC)** açısından bir **tekelleşme** (monopolleşme) girişimidir. Yatay ya da dikey tekelleşmelerin (kartel ve tröst) tüketici aleyhine, sermaye lehine olduğu açık bir gerçektir.

Öte yandan **Küresel sistemin etkili anti-tekel düzenlemelere (regülasyon) sahip olması** beklenir. Küreselleş(tiril)en **finans-kapital kumarhane kapitalizmine soyunmuşken** böylesi etik – hukuksal bir beklenti ne denli gerçekçidir? **IMF, DB, DTÖ** gibi **Küreselleşmenin = yeni emperyalizmin** ağır topları seyircidir. Dünya kamuoyunun, **BAYER**’in bu tekelleşme eylemini izlemesi ve engellemeye çalışması beklenir. Ama nasıl ?? AB ülkeleri halkları ??

Öte yandan **Avrupa Birliği’nin Gıda Güvenliği Kurumu EFSA**’nın (European Food Safety Agency) bundan böyle GDO’lu ürünlere karşı direnme gücünün zayıflayabileceğinden de kaygı duyuyoruz. **EFSA** hattında görülecek bir zayıflama önce Türkiye’yi, giderek başkaca gelişmekte olan ülkeleri olumsuz etkileyecektir.

Dolayısıyla bu konu üzerinden kalkarak temel ilkelerin gözden geçirilmesi ve ve güncellenmesi için görev **BM**’ye düşmektedir. **BM**’nin Gıda ve Tarım alanında uzman teknik kuruluşu olan Roma merkezli **Gıda Tarım Örgütü FAO** (Food and Agricultural Organisation) ve Kenya / Nairobi merkezli **BM Çevre Programı UNEP** (United Nations Environmental Programme) harekete geçmeli ve teknik uzmanlık önerileriyle aktif rol alarak **BM** sistemini harekete geçirmelidirler.

Halk sağlığı – beslenme hakkı – çevrenin korunması hakkı ve yükümlülüğü açısından **Monsanto**’nun **BAYER** tarafından satın alınması **ciddi bir tehdit** oluşturuyor.. **BM** göreve!

Acaba Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığımız ne yapacak bu önemli gelişme karşısında??

26 Eylül 2016, Ankara

GDO’YA KAPIYI AÇAN TOHUMCUYA EVİ VERİR!

Özer Akdemir -01 Ağustos 2013-<http://evrensel.net/news.php?id=63679>

Dünyanın en büyük GDO tekeli **Monsanto**’nun tohumculukta yeni hedefi Türkiye. Bu habere GDO’lu pirinç soruşturmasına bakanların dahil de eklenince tarımda kaygılar artıyor.

Tarım tekellerinin gözü Türkiye’de... Bu tekellerden birisi de dünyanın en büyük GDO şirketi **Monsanto**... Şirketin yakın zamanda açıkladığı yeni yönelimi; Türkiye tarımı ve tohumculuğunu tehdit eder nitelikte.

Monsanto AB'deki genetiği değiştirilmiş ürün başvurularını geri çektiğini açıkladı. Şirket bu geri çekmenin gerekçesini AB'deki "ticari perspektif eksikliği"ne bağlarken, birçok çevre bunu şirketin tepkiler karşısında yenilgisi olarak yorumladı. Bu kararda, AB vatandaşlarının çok büyük bir bölümünün GDO'lu ürünleri tüketmek ve çiftçilerin de GDO'lu tohum kullanmak istememesinin belirleyici olduğu ifade edildi.

Monsanto bu açıklamasının yanında Türkiye tarımını da yakından ilgilendiren yeni yönelimlerini sıraladı. Şirket Avrupa'da geleneksel tohum üzerine ticaret yapmaya konsantre olacağını, 2020 yılına kadar 300 milyon dolarlık bir yatırımla Türkiye, Fransa, Portekiz ve Romanya'daki mevcut mısır üretim tesislerini genişletmeyi amaçladıklarını açıkladı.

Avrupa'Da Yenildi Rota Türkiye

Şirketin bu açıklamalarının ne anlama geldiğini konuştuğumuz **Ziraat Mühendisleri Odası İstanbul Şube Başkanı Ahmet Atalık** önemli uyarılarda bulundu. Atalık, Monsanto'nun GDO'ya direniş karşısında Avrupalı çiftçilerle bağıını koparmamak için GDO'suz tohum üretimi ve ıslahına yöneldiğini belirtti. Monsanto'nun ülkemizde mısır tohumu üretimine ağırlık vereceği açıklamasının yerli tohumculuk için büyük bir tehlike olduğuna dikkat çeken Atalık şunları söyledi: "Ülkemizde mısır tohumluğu tamamıyla özel sektör eliyle üretilmektedir. Bu kapsamda Monsanto'nun bu alandaki yatırımlarını artırması yerli şirketlerimizi muhtemelen zora sokacaktır. Çokuluslu şirketler, kendilerine rakip olabilecek yerli firmaları önce batırma, başaramazlarsa satın alma yoluna gitmektedir. Tohum ihtiyacımızı yerli firmalar ve yerli çeşitlerimizin geliştirilmesi suretiyle karşılayabilmek için tohum üretiminin ciddi bir şekilde devlet tarafından desteklenmesi gerekmektedir.

"Atalık, gıda tekeli Monsanto'nun ticari tohum işine gireceği ve Türkiye'deki yatırımlarını artıracığı haberlerini yerli tohumculuğu bitirecek bir gelişme olarak niteledi. Tarım Bakanlığı'na da uyardı. (İzmir/EVRENSEL)

Bakanlığın Sorumluluğu

GDO'LU ürünler konusunda da uyarılarda bulunan Atalık şunları söyledi: "Ülkemizde GDO'lu tohumla tarım yapmak yasaktır. Ancak, dünyanın en büyük GDO şirketinin, dünya ticaretine konu olan dört GDO'lu tarım ürününden biri olan mısır tohumunun üretimine ülkemizde ağırlık verecek olması, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın gerek ülkemizde üretilen gerekse dışarıdan getirilerek pazarlanan tohumları daha sıkı bir şekilde analiz etmesini gerektirir. Zira, mısır bitkisinin anavatanı Meksika'da GDO'lu mısır ekimi yasak olmasına karşın, mısırların yüzde 80'e yakın bölümünde bulaşma sonucu genetik yapıda değişim tespit edilmiştir. Yapılan detaylı incelemeler sonucunda ülkeye dışarıdan sokulan tohumlardan kaynaklandığı saptanmıştır.

Yasa Büyük Sorun

Tohum ve biyoçeşitlilik konusunda ülkemizdeki önemli bir sorunun da Tohumculuk Yasası ile çiftçimizin kendi geliştirdiği çeşitleri, ticari amaçlı tohumları satamaması olduğunun altını çizen Atalık, yasanın çiftçinin sadece ihtiyacı kadar olanı kullanabilmesine ve bu çerçevede diğer çiftçilerle takas edebilmesine olanak tanıdığını söyledi. Çiftçinin yaklaşık 10 bin yıldır tarımsal üretimi kendi geliştirdiği tohumlarla devam ettirdiğine vurgu yapan Atalık, çiftçinin önünde bulunan bu engelle biyolojik çeşitliliğin sektöre uğradığına işaret etti. Atalık; "Biyolojik çeşitlilik doğanın ve insan sağlığının korunması demektir. Tarıma kazandırılacak pek çok çeşit sınırlandırılacak, pek çok yerel tohum süreç içerisinde yok olmaya yüz tutacaktır" dedi.

Ticari Tohumda ABD Lider

ABD yaklaşık 12 milyar dolarlık ticari tohum pazarıyla dünya lideri konumunda. Fransa 2.8 milyar dolar, Almanya 1.2 milyar dolar, İtalya 767 milyon dolar, İspanya 660 milyon dolar, Hollanda 590 milyon dolar, İngiltere 450 milyon dolar, Çek Cumhuriyeti 305 milyon ile AB'nin en büyük tohum pazarı konumunda ülkeleri.

Monsanto'nun ABD ticari soya tohum pazarındaki payı yüzde 60, mısır tohum pazarındaki payı yüzde 62 ve sebze tohum pazarındaki payı da yüzde 40'tır.

Ayrıca, AB'nin dünya ticari tohum ihracatı içindeki payı yüzde 60. Ülkemizde ticari tohumluk pazar hacmi 750 milyon dolar. Türkiye'nin ticari tohum pazarında çok uluslu şirketlerden Monsanto, Syngenta, Bayer, KWS, Limagrain gibi şirketler de yer alıyor.

latinler monsanto'ya karşı

Latin Amerika'da Monsanto'nun genetik değişimli ve kimyasal temelli tarım üretimine karşı karşı köylü hareketleri ekolojik açıdan daha sağlıklı tarımsal üretim için mücadele veriyor. Köylü hareketleri, gıda üretilen ekinlerin zehirli gazlarla böceklerden temizlenmesine karşı mücadele etmiş ve aile geçiminde önemli yeri olan koka tarımını savunmuşlardır.

Brezilya, Orta Amerika (özellikle Guatemala'da), Ekvador, Paraguay, Bolivya, Peru, Kolombiya ve Meksika'da, Amerikalar Arası Serbest Ticaret Anlaşması'na (ALCA) karşı mücadelede köylü hareketleri önder rolü oynamaktadır. Monsanto'nun başını çektiği tarım tekellerine karşı mücadelede, şehirlerde daha geniş "patlamalar" oluşturan hareketlerin başlamasına da katkıda bulunmuştur. Bunlar arasında Ekim 2003 Bolivya ayaklanması; Ocak 1994 Zapatista'ların ayaklanması; 2000 yılında Ekvador'daki Kongre'nin işgali ve 2000'li yıllarda Brezilya'daki toprak işgalleri sayılabilir. Belki Brezilya'daki son isyan da...

Tohum Tekelleri

Dünya ticari tohum pazarı yaklaşık 45 milyar dolarlık bir hacme sahip. Bu pazarın büyük bölümü 10 tekelin kontrolünde. İşte bu 10 tekel:

1. **Monsanto (ABD) % 35**
2. **DuPont (ABD) % 22**
3. **Syngenta (İsviçre) % 13**
4. **Groupe Limagrain (Fransa) % 8**
5. **Land O'akes (ABD) % 7**
6. **KWS AG (Almanya) % 5**
7. **Bayer Crop (Almanya) % 4**
8. **Sakata (Japonya) yüzde 3**
9. **DLF-Trifolium (Danimarka) % 2**
10. **Takii (Japonya) % 2**

FOTO-ANALİZ: LİZBON'DA MONSANTO'YA KARŞI YÜRÜYÜŞ

Sinan Eden- <https://network23.org/outforbeyond/2014/05/24/foto-analiz-lizbonda-monsantoya-karsi-yuruyus-sinan-eden/>

24 Mayıs'ta, dünyanın dört bir yanında, 52 ülkede, 400'den fazla şehirde Monsanto Karşıtı Yürüyüş (**March Against Monsanto**) gerçekleştirildi.

Burada uzun uzun Monsanto'nun ne boyutta bir tohum ve gıda tekeli olduğundan, aynı anda nasıl bir pestisit (böcek öldürücü kimyasal) tekeli olduğundan falan bahsetmeyeceğim.

Genetik mühendisliği üzerinde kurduğu hegemonyadan ve bugün GDO konusunda bağımsız bilimsel araştırma dahi yapamıyor oluşumuzdan da bahsetmeyeceğim. Daha basit, daha kişisel bir gözlemimi anlatacağım. **Ne yediğimiz ne içtiğimiz konusundaki dayanılmaz cehaletimiz hakkında küçük bir gözlemimi paylaşacağım.**

Dünyanın dört bir yanı demiştim. Mesela aşağıdaki, Avusturalya'nın Sydney kentindeki eylem.

Şu da, Almanya'nın Düsseldorf kentindeki eylem.

Türkiye'de de İstanbul'da Yeşil Öfke'nin çağrısıyla Monsanto Türkiye temsilciğine bir yürüyüş gerçekleştirildi.

Bu eylemlerin hepsi mutlaka ilginç anekdotlarla doludur. Ben, Portekiz'in başkenti Lizbon'daki protestoya katıldım ve bu protestoyla ilgili bir anekdot paylaşmak istiyorum.

Aslında, protestonun nasıl geçtiğinden de ği, protestoda taşınan şu kartondan bahsetmek istiyorum.

Türkçesi: Özgür tohumlar-Sağlık Gıda egemenliğı-3F'ye karşı 3S

şimdi bu kartondaki 3S'nin karşı olduğı 3F'yi açıklayayım.

Portekiz'de 1926-1974 yıllarında faşist bir rejim vardı: 1926'da ordu darbe yaptı ve cumhuriyet hükümetini devirdi. Ardından **António de Oliveira Salazar** önderliğinde 1933'de *Estado Novo* (Yeni Devlet) kuruldu, yeni bir anayasa hazırlandı ve resmen faşist bir rejim hayata geçirildi. Bu rejimde (düşünün, ta 1974'e kadar!) kadınların eşlerinin izni olmaksızın yurtdışına çıkmaları yasaktı, tüm basın sansür kurulunun kontrolüne tabiydi, kadın öğretmenler evlenmek için bakanlığın iznini almak zorundaydı, sendika kurmak yasaktı ve asgari ücret diye bir şey tanımlı dahi değildi. Bu rejim, 25 Nisan 1974'te Karanfil Devrimi'yle sona erdi. Karanfil Devrimi, tarihe “kan dökülmeyen” devrim olarak geçti. Komünist, sosyalist, sosyal demokrat ve liberal partiler, devrimin rotasını çizdi.

Gerisi tarih. Bizim için ilginç olan kısma, yani 3F'ye dönelim.

Salazar rejiminin toplumu bu baskı rejiminde “idare etmek” için kullandığı üç araç vardı.

Fado- Fatima -Futbol

Yani 3F.

Fado, devletin desteğini alan ve büyüdükçe büyüyen bir müzik tarzıydı. Fado sözcüğünün anlamı kader. Müziğin tarzı da sözcük anlamıyla uyumlu: Dertler, ayrılıklar, yalnızlık temaları işleniyor. Ve bu temalar, neredeyse daima, umutsuzluk ve eylemsizlik perspektifiyle sunuluyor. Ya da en azından, devletin desteğini arkasına alan ve Portekiz'in ulusal müziği haline gelen Fado bu.

Fatima, Portekiz'de bir kasabanın adı. Önemi, Katolikler'in inandığına göre, 1917'de üç köylü çocuğa Meryem Ana'nın görüldüğü mucizeden geliyor. Bu mucize, Vatikan'ın resmen tanıdığı son mucize olarak tarihi bir öneme sahip. (Evet, Vatikan'da mucizelerin mucize olup olmadığını kontrol eden bir komisyon var. Ve evet, 20. yüzyılda bile bu komisyon hala iddialıymış.) Salazar, Vatikan'la yaptığı anlaşmayla Fatima için bir pazarlama kampanyası başlattı ve kiliseye de özel imtiyazlar sağladı. Dolayısıyla, 3F'deki Fatima sözcüğü, genel olarak Katolik kilisesi kast edilerek kullanılıyor.

Futbolun ne olduğunu açıklamama gerek yok sanıyorum.

İşte bu üç F ile faşizm toplumu uyutuyordu. Bu özetten sonra günümüze dönelim:

Fado geçtiğimiz yıl UNESCO tarafından insanlık mirası ilan edildi. Fatima, her yıl milyonlarca insanın ziyaret ettiği devasa bir dini-ticari kompleks olarak, paraya para demiyor.

Ve en ilginç: **24 Mayıs'ta, yani Monsanto'ya Karşı Yürüyüş'ün yapıldığı gün, Lizbon'da Şampiyonlar Ligi finalinde Atletico Madrid ile Real Madrid karşı karşıya geliyordu.** Tüm meydanlara dev ekranlar konmuştu. Madrid'den iki günlüğüne Lizbon'a gelen seyirciler, kentte yaşayanların evlerindeki bir odada kalabilmek için 1000€'ya (yani 2800 TL) varan ücretler ödemeyi göze almıştı.

Öte yandan biz, yine aynı şehir merkezinde, Monsanto'yla, gıda tekelleriyle, genetiği değiştirilmiş gıdalarla, yaşamın patent altına alınmasıyla ilgili sloganlar atıyorduk.

Etrafımda bize “çapulcu” diyen taraftarları gördüğüm anda, 3F’nin (belki artık Salazar rejimince değil ama) adına neoliberalizm denen dizginsiz kapitalizm tarafından da gayet güzel içselleştirilmiş olduğunu düşündüm. Yazının başında söylediğim “ne yediğimiz ne içtiğimiz konusundaki dayanılmaz cehaletimiz”in ne kadar sistemli ve planlı bir unutturma politikasının sonucu olduğunu düşündüm.

İşte, belki de biraz da bu yüzden, bu paylaştığım yazıyı daha da önemli buldum:

Özgür tohumlar-Sağlık Gıda egemenliği-3F’ye karşı 3S

Tüm tohumlara özgürlük

Not: Bu yazıyı “Gıdayı kontrol eden tüm yaşamı kontrol eder.” temamız kapsamında yayınladık.

GDO ŞİRKETİ MONSANTO’YA KARŞI KÜRESEL EYLEM

24.05.2013- <https://haber.sol.org.tr/dunyadan/gdo-sirketi-monsantoya-karsi-kuresel-eylem-haberi-73520>

25 Mayıs Cumartesi günü, GDO’lu ürün pazarında dünyada hakim kabul edilen biyoteknoloji şirketi Monsanto’ya karşı 50 ülkede yürüyüşler düzenlenecek.

“Monsanto’ya karşı yürüyüş” ismiyle yapılacak eylemlerde GDO’lu yiyecekler üreten biyoteknoloji şirketlerinin gıda sektöründeki hakimiyetleri protesto edilecek. Gıda üretiminin büyük şirketlerden alınması gerektiğini savunan hareket, GDO’lu tohumların ve yiyeceklerin insan sağlığına ve doğaya olan zararlarına dikkat çekecek.

Eylemin Türkiye ayağında ise, GDO’lu gıda karşıtları yarın İstanbul Maçka Parkı’nda saat 14.00’da buluşacak.

(soL- Haber Merkezi)

AB'DEN 'HORMONLU MISIR'A DESTEK

12 Şubat 2014- https://www.bbc.com/turkce/haberler/2014/02/140212_ab_gdolu_misir

Avrupa Birliği'nin, şiddetli itirazlara rağmen genetiği değiştirilmiş yeni bir tür mısır üretimi için onay vermeye hazır olduğu bildirildi.

Avrupa Komisyonu, ABD'de geliştirilen ve Pioneer 1507 adı verilen mısır türünün güvenli olduğunu ve bu konudaki nihai kararı komisyonun vereceğini açıkladı.

AB üyesi 28 ülkeden 19'unun ret oyu kullanmasına rağmen ülkelerin oy ağırlıklarının farklı olması önerinin engellenmesine yetmedi. AB yasalarına göre bu durumda kararı Komisyon verecek. Komisyon kararının ise onaylama yönünde olması bekleniyor.

Şu anda AB ülkelerinde sadece bir GDO'lu ürün (o da farklı bir mısır türü) üretiliyor.

İnsan sağlığı ve doğal yaşam için taşıdığı potansiyel riskler nedeniyle Avrupa'da GDO'lu ürünlerin yarattığı kaygı nedeniyle kamuoyunda ve çevre gruplarında bu ürünlere karşı güçlü bir muhalefet söz konusu.

GDO'lu ürünler haşerelere ve zararlı otları öldüren kimyasallara karşı dayanıklı olacak şekilde laboratuvarlarda tasarlanıyor. ABD, Güney Amerika ve Asya'da yaygın olarak üretiliyor.

Avrupa'da bölünme

Amerikalı biyoteknoloji devi Dupont-Pioneer tarafından geliştirilen Pioneer 1507 türü mısır, haşerelere karşı kendiliğinden bir zehirli madde üretiyor ve glufosinat amonyum adlı yabancı ot ilacına karşı dayanıklılık geliştiriyor.

Çevreci örgüt Greenpeace, bu zehirli maddenin kelebeklere zarar verdiğini ve glufosinatın 2017'den itibaren AB'de yasaklanacağını ifade ediyor.

Greenpeace'den yapılan açıklamada, "Komisyon, üye ülkelerin çoğu ve Avrupa Parlamentosu'nun üçte iki çoğunluğu tarafından dile getirilen bilimsel, siyasal ve yasal kaygıları göz ardı edemez." denildi.

AB yasaları, Brüksel tarafından onaylanmış olsa bile tek tek ülkelere kendi topraklarında GDO'lu ürünlerin ekilmesine izin vermeme hakkı tanıyor.

AB'deki dünkü oylamada yeni GDO'lu mısırın ekimi İngiltere, İspanya, İsveç, Finlandiya ve Estonya tarafından desteklenirken, aralarında Fransa, İtalya, Hollanda, Avusturya ve Polonya'nın da bulunduğu 19 ülke karşı oy kullandı.

'Kararda gecikme mahkemeye götürür'

Fakat en büyük oy ağırlığına sahip olan Almanya'nın yanı sıra üç ülkenin daha çekimser kalması muhalefetin zayıflamasına yol açtı.

Geçen ayki oylamada Avrupa Parlamentosu üyelerinin çoğu Pioneer 1507'ye karşı oy kullanmıştı.

AB'nin sağlıktan sorumlu komisyon üyesi Tonio Borg, Avrupa Adalet Divanı'nın kararın geciktirilmemesi yönündeki uyarısı üzerine, Avrupa Komisyonu'nun, Pioneer 1507 için yetki verilmesini önerdiğini ifade etti. Dupont-Pioneer şirketi, "harekete geçmediği" gerekçesiyle 2007'de Komisyon'u mahkemeye vermişti.

Şu anda AB'de üretimine izin verilen tek GDO'lu ürün Amerikalı Monsanto şirketinin geliştirdiği MON810 adlı mısır türü. Bu mısırın Avrupa'daki en yaygın üreticisi İspanya. AB ayrıca, aralarında Pioneer 1507 de olan mısır türleri olmak üzere 49 GDO'lu hayvan besininin kullanımına izin veriyor.

GENETİĞİ DEĞİŞTİRİLMİŞ SOMON BALIĞI ÇİFTLİKTEN KAÇARSA...

29 Mayıs 2013-Rebecca Morelle-BBC Bilim Muhabiri-

https://www.bbc.com/turkce/haberler/2013/05/130529_gdo_somon_tehlikesi

Genetiği değiştirilmiş (GD) somon balıklarının üreme çiftliklerinden kaçıp doğada başka türden balıklarla çiftleşerek genlerini aktarmasından endişe ediliyor.

Kanadalı bilim insanları, GD Atlantik somonunun, deniz alası ile melez bir tür oluşturabileceğini açıkladı.

Daha hızlı büyümesi için bir gen eklenen somon, bunu kalıtsal olarak yeni kuşak melez balıklara geçirebiliyor.

Araştırmanın bulguları Proceedings of Royal Society B'de yayımlandı.

Karada tutuluyorlar

GD somonu üreten AquaBounty adlı biyoteknoloji firması ise ürettikleri kısırlaştırılmış dişi balıkların karadaki su tanklarında tutulduğunu, bu nedenle bu riskin gözardı edilebilecek kadar küçük olduğunu belirtti.

Doğal ortamda Atlantik somonu deniz alası ile çiftleşerek yavru üretebiliyor.

Araştırmacılar GD somonun da aynı şeyi yapabileceğini gördü.

Kanada Newfoundland Memorial Üniversitesi'nden Dr Darek Moreau, melez yavruların GD somonlardan hızlı büyüdüğünü gözlemlediklerini söyledi.

Araştırmacılar, somonun doğal ortama kaçma ve melez yavru üretme riski ne kadar küçük olursa olsun, bu riskin yaratacağı ekolojik sonuçları GDO konusunda düzenleme yapanların dikkate alması gerektiğini ifade ediyor.

ABD Gıda ve İlaç Bakanlığı GD somon konusunda karar verme aşamasında bulunuyor.

YEŞİL DEVRİM VE GDO'LAR

Gülây Göktürk 6 Kasım 2009- <http://www.hurfikirler.com/yesil-devrim-ve-gdolar/>

GDO'lu ürünlerin ithalatını düzenleyen bir yönetmelik çıktı ve ortalık birbirine girdi. Eğer sorun, GDO'lu ürünlerin insan sağlığı açısından denetlenmeden, ince eleyip sık dokunmadan ithal edilmesi ya da edilmemesi arasında bir tartışma olsaydı işimiz kolaydı.

Açardık yönetmeliği, satır satır tartışır, sonunda herkesin yüreğine su serpecek bir metin çıkarırdık ortaya. Bununla da yetinmez, Meclis'te bekleyen Gıda Denetim Yasası'nı da aynı yöntemle ele alır, didik didik eder ve bir an önce çıkarırdık.

Ama sorun bu değil; ayrılık çok daha derin...

Sorun, dünya kamuoyunun etkili bir kesiminin genetiği değiştirilmiş organizmaların dünyanın sonu olacağına iman etmiş olmasında...

Belki bundan daha da büyük olan sorun ise bilimin ideolojikleşmesinde...

Biz sıradan insanlar tepemizdeki ozon deliğinin büyüüp büyümediğini, buzulların ne hızla eridiğini, nükleer atıkların güvenli bir biçimde depolanıp depolanamayacağını ya da GDO'lu ürünlerin yan etkilerinin neler olacağını kendi kendimize bulup çıkaracak değiliz elbette.

Bu konularda bilime güvenmemiz gerek...

Gelin görün ki, bilim de popülizmden uzak duramıyor. “Yeşil Tanrı”ya (!) iman edenlerin ideolojik üstünlüğünün bilim insanlarını da derinden etkilediğine tanık oluyoruz.

Dün tarımla ilgili bir sivil toplum kuruluşunun GDO'lar hakkında hazırladığı bir broşürün özetini okuduk gazetelerde. GDO çalışmalarının minik “Frankeştaynlar yaratmak” dışında

hiçbir sonuç vermediğini, doğa dengesini bozduğunu, insan sağlığı için vahim sonuçlar vadettiğini, üstüne üstlük iddia edildiğinin tersine verimliliği de artırmadığını, tam tersine azalttığını iddia ediyordu. Ve bu iddialar yazının altında yer alan koca bir kaynakçayla da bilimsel bir temele dayandırılıyordu.

Okuyunca düşündüm; uzun vadeli etkiler meselesi elbette spekülasyona açık bir alan. Ama verimlilik konusundaki veriler bu kadar çekiştirilebilir mi? Böylesine somut bir meselede bile önümüze bu kadar farklı tablolar konulabiliyorsa, birilerinin fena halde yalan söylediği açıksa, biz ne yapacağız; kime inanacağız?

Aslında, tarımda GDO teknolojisiyle gelinen noktaya 60'lardan beri süren "Yeşil Devrim" in yeni bir aşaması olarak bakmak gerek...

60'lı yıllarda açlığın kader olduğuna inanan ve "İnsanların doyurulması için yapılan mücadele artık bitmiştir" diyen biyologlar vardı.

Ama öyle olmadı. Çünkü 60'lı ve 70'li yıllarda bir "Yeşil Devrim" yaşandı. Milyonlarca çiftçi, yüksek verimli melez tohumları, kimyasal gübreleri ve zararlı ot öldürücülerini kullanmaya başladı. Yeni tarımsal tekniklerin devreye girmesi sayesinde 1970'lerde açlıktan kıran Hindistan 1990'larda ihtiyaç fazlası tahıl ihraç eden bir ülke haline geldi. Çinli çiftçiler 1970-95 yılları arasında benzer yöntemleri kullanarak üretimi üçte iki oranında artırmayı başardılar. Bir değerlendirmeye göre "Yeşil Devrim" bir milyar insanı açlıktan ölmekten kurtardı.

Bugün yine dünyada yetersiz beslenen 1 milyar kadar insan var; yani hâlâ zor bir sorunla karşı karşıyayız: Kalkınmakta olan ülkelerin nüfusu artıyor ama ekilebilen arazi miktarı artmıyor. Hem şu anda yetersiz beslenen 1 milyar insanın hem de 2025 yılına kadar dünya nüfusuna eklenmesi beklenen 2 milyar insanın beslenebilmesi için her bir hektardan daha fazla kalori elde etmenin yollarını bulmak zorundayız.

İşte bu zor soruna cevap olabilecek teknoloji Genetik Değişim Teknolojisi. Yeni "Yeşil Devrim"lerin motor gücü olacak olan bir teknoloji... Bu teknoloji bize, gen transferi yoluyla istenilen özellikler kazandırılmış yeni tür bitkiler elde etme imkânı sunuyor. Örneğin, pamuk kurtlarına karşı dirençli, normal pamuğa göre yüzde 40 fazla ürün veren Bt pamuğu... Sıradan pirince göre daha çabuk yetişen ve daha fazla protein ihtiva eden yüksek verimli melez pirinç türü... Kaktüsteki kuraklığa dayanıklılık sağlayan genin mısır transferiyle elde edilen, kuraklığa karşı dayanıklı bir mısır türü... vb...

Genetik Değişim Teknolojisi, bize gelecekte dünyadaki bütün ambarları proteince zengin tahıl, yüksek vitaminli sebze ve bugünkünden daha ucuz, daha lezzetli ve daha besleyici yiyecek çeşitleriyle doldurmayı vad ediyor.

Bu öyle kolay harcanacak bir fırsat mıdır?

Bu teknolojiyle üretilmiş ürünlere "zehir" muamelesi yapmadan önce şöyle bir durup sorumluluk duygusuyla düşünmek gerekmez mi?

Ne var ki, açlık konusunda en fazla şamata yapanlar GD çalışmalarının en fazla karşısına dikilenler oluyor. Özellikle Avrupa'daki çevreci STK'lar Genetik Değişim teknolojilerine

karşı savaş açmış durumdalar. Boykot kampanyalarıyla, GD çalışmalarının yasaklanması talepleriyle aç Afrika halklarını da korkutup bu teknolojilerin kalkınmakta olan ülkelerde uygulanmasını da engelliyorlar.

Hiç kimse bu ürünleri piyasaya sürmeden önce derinlemesine test etmek, sonra da sürekli olarak denetlemek gerektiğini inkâr etmiyor. Bu çalışmaların sıkı denetim altında sürdürülmesini istemek başkadır, yasaklanmasını istemek başka...

Bir zamanlar genetik biliminin yerine Stalinizme daha uygun diye Stalinist-Darwinist teorilerle Ukrayna'da patates yetiştirmeye kalkan; Çin'de Mao'cu ideolojiye denk düşen gübresiz tarım girişimiyle milyonları aç bırakan Lysenko diye bir sözde bilim adamı vardı...

Dünya onu hâlâ lanetle anıyor.

Batı'nın karnı tok aydınları, GD ürünlerini “şeytan işi” diye lanetlemeden önce Lysenko'yu hatırlamalı; milyonlarca Afrikalı'nın açlığa mahkum edilişinin vebalini taşıyacaklarını unutmamalıdır.

Bugün, 06.11.2009

GDO DEVİ MONSANTO'YA MAHKEME ENGELİ

15 Ocak 2014- evrensel

Arjantin'in Cordoba kentinde bir mahkeme, ABD merkezli, GDO tekeli Monsanto'ya ‘dur’ dedi. Başta Arjantin ve Brezilya olmak üzere Latin Amerika topraklarını genetiği değiştirilmiş tohumla zehirleyen şirketlerin başında gelen Monsanto, geçtiğimiz yıl 12 Ekim günü 50 ülkede ve 500 kentte yapılan eş zamanlı eylemlerle protesto edilmişti.

Arjantin'in Cordoba kentinde bir mahkeme, ABD merkezli, Genetiği Değiştirilmiş Organizma (GDO) üreten Monsanto'ya ‘dur’ dedi. Başta Arjantin ve Brezilya olmak üzere Latin Amerika topraklarını genetiği değiştirilmiş tohumla zehirleyen şirketlerin başında gelen Monsanto, geçtiğimiz yıl 12 Ekim günü 50 ülkede ve 500 kentte yapılan eş zamanlı eylemlerle protesto edilmişti.

Cordoba'daki mahkemenin verdiği karar, şirketin bölgede GDO'lu yeni bir mısır türü ekmesinin önüne geçilmesinde önemli bir adım oldu. Bölge halkı ve çevre örgütleri de bir süredir bu ekimi engellemek için mücadele ediyorlardı.

Çevreye Zararlı Olmadığını İspat Edecek!

Ancak mahkemenin kararı bir son değil. Monsanto'nun yapacağı ekimin “çevreye zararlı olmadığını ispatlamak için belge sunması” talep ediliyor. Uluslararası bir biyoteknoloji devi

olan Monsanto'nun bu belgeleri elde etmesi çok da zor değil. Monsanto, 2005 yılında Endonezya'ya pazarladığı GDO'lu pamuk tohumunun çevreye etkileri konusunda inceleme yapılmasını engellemek için, Endonezyalı bir yetkiliye 50 bin dolar rüşvet verdiği için 1.5 milyon dolar para cezasına çarptırılmıştı.

Avrupa'da Yasak

Öte yandan Monsanto'nun ürettiği GDO'lu mısır çeşitleri arasında hayvan yemi olarak Türkiye'ye girişine izin veren yasanın yürütmesi Danıştay tarafından durdurulan Mon810 da bulunuyor. Monsanto'nun en yaygın kullandığı ürünlerden biri olan bu mısır çeşidi Almanya, Macaristan, Yunanistan, Bulgaristan, Avusturya, Lüksemburg ve Fransa gibi ülkelerde yasaklanmıştı. Journal of Applied Toxicology dergisinde 15 Şubat 2012'de yayınlanan bilimsel bir makale, "Mon810" isimli mısır çeşidinin içerdiği değiştirilmiş genin, insan hücrelerinde ölümcül etkiye neden olduğu açıklanmış, ancak buna rağmen bu mısırın Türkiye'ye ithaline Biyogüvenlik Kurulu tarafından izin verilmişti.

Monsanto'nun Sicili

1914 yılında kurulan Monsanto şirketi, 2000'li yıllarda ilk olarak pirincin genetiği üzerinde yapılan çalışmalarıyla GDO'lu tarım alanına girdi. Şirketin, ABD'nin 1945 yılında Hiroşima ve Nagazaki'ye attığı nükleer bombalarının üretimi için çalışmış olan Manhattan Projesi'nin bir parçası olduğunu da hatırlatmak gerekiyor.

Arjantin Hükümeti Yeni İzinler Peşinde

Mahkeme kararları GDO şirketlerini engellediysen Arjantin Hükümeti ise yeni GDO'lu çeşitlere izin vermek için yasa tasarıları hazırlıyor. Arjantin bugünlerde Dow AgroSciences şirketi tarafından üretilen genetiği değiştirilmiş bir soya türü olan GM 444Ø6'un ekimine izin verilmesini tartışıyor. Bu soya türünün 2,4 D kodlu bir kimyasal da (böcek ilacı) içerdiği belirtiliyor. ABD'nin Vietnam'da halka karşı kullanmasıyla ünlü Portakal Gazı'nın bileşenlerinden biri olan 2,4 D'nin özellikle çocuklar için zararlı olduğu belirtiliyor. **(Dış Haberler)**

YEREL TOHUMA BİR DARBE DE BAYER'DEN

Gözde Kazaz-26.09.2016- www.agos.com.tr

Genetiğiyle oynanmış tohum ürünlerinin bir numaralı tedarikçisi, dünya tohum pazarının %23'üne sahip Monsanto'nun Bayer tarafından satın alınmasıyla, Bayer dünya nüfusunun gıda geleceğini belirleyecek bir tekel haline geldi. Gıda uzmanları, bu satın almanın ne anlama geldiğini yorumladı.

Almanya menşeli kimya ve ilaç devi Bayer ile tohum ve tarım ilaçları üreticisi Monsanto arasında aylardır süren müzakereler geçtiğimiz hafta nihayete erdi, Bayer Monsanto'yu 66 milyar dolara satın aldığını duyurdu. Bu dev satın alma, sadece global ekonomiyi değil, dünya gıda pazarını da ilgilendiren önemli bir haber. Zira genetiğiyle oynanmış tohum ürünlerinin bir numaralı tedarikçisi, dünya tohum pazarının %23'üne sahip Monsanto'nun Bayer tarafından satın alınmasıyla, Bayer dünya nüfusunun gıda geleceğini belirleyecek bir tekel haline gelmiş durumda. Bu satın almayla birlikte küresel tohum ve tarım ilacı üretiminin yüzde 25'i Bayer'in eline geçmiş oldu.

Aspirin ve Alka-Seltzer gibi ‘popüler’ ürünleriyle bilinen Bayer, tohumun yanı sıra yabancı ot ve haşereye karşı kimyasal ilaç da üretiyor. Monsanto şirketi ise mısır, soya fasulyesi, pamuk, buğday ve şeker kamışı gibi GDO’lu tohum ürünleriyle bir dünya devi ve gıda güvenliği açısından karnesi pek de parlak değil.

Bayer’in Monsanto’yu satın almasıyla, ABD’de epey yaygın olan GDO’lu ürünlerin Avrupa kıtasında yaygınlaşıp yaygınlaşmayacağı tartışılmaya başlandı.

Dünya Gazetesi Tarım yazarı ve ‘4 Mevsim Tarım’ Dergisi’nin yayın yönetmeni Ali Ekber Yıldırım, dünyada zaten bir süredir sadece tohum değil, tarım makine pazarında da şirketlerin birbirini satın alıp tekelleşme eğilimden olduğunu belirtiyor. Bayer’in artık neredeyse bir kartel haline gelmesi de dünyadaki beslenmeyi, gıdaya erişimi bile doğrudan etkileyecek bir öneme sahip: “Birçok ülke GDO’lu tohum istemiyor, üretmiyor. Bu satın almayla GDO dayatılacak. Ülkelerin yerel tohumculuğu, tohum gücü azaldıkça bir şirket istediğini yaptırıyor. Yerellik daha da zayıflayacak.” Türkiye’deki pazar payı sır

TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası İstanbul Şube Başkanı Ahmet Atalık da dünyadaki tüm çiftçilerin karnını doyurmak için artık tek bir deve bağımlı olacağını düşünüyor, Bayer’in %25’lik pazar payını hatırlatıp “bir piyasada dört şirketin payı %40’ın üzerindeyse tehlike çanları çalar” diyor. Peki bu satın alma Bayer’in tedarikçilerinden biri olan Türkiye için ne anlama gelecek? Atalık, Bayer’in Türkiye’deki pazar payının resmi olarak bilinmediğini, çünkü bilgi edinme hakkı kapsamında Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı’na sorulan sorulara cevap alamadıklarını belirtiyor; “Ama el altından edindiğimiz bilgilere göre Türkiye’de hibrit mısır pazarının %60’ı çok uluslu şirketlerin elinde. Bakanlık şeffaf değil. Ülkelerden gelen hangi ürünün tarım ilacı kalıntısı yüzünden geri çevrildiğini bilmiyoruz.” Ali Ekber Yıldırım da Türkiye’deki mevcut yasa ve yönetmenliklere göre GDO’lu ekimin yasak olduğunu, fakat ithalatın serbest olduğunu hatırlatıyor, “Özellikle yem amaçlı olarak 57 yeme izin verilmiş durumda. Yem için getirilen tohumlar gıdada kullanılıyor mu, denetim olmadığı için bunu bilmiyoruz.”

Bayer GDO’lu tarımın yeni sözcüsü mü olacak, yoksa Monsanto, Bayer’den aldığı bu satın alma payıyla yeni bir şirket kurup GDO’lu üretime devam mı edecek? Bu satın alma gıda ilacı endüstrisini nasıl etkileyecek? Bu soruların cevabı şimdilik belirsiz. Fakat konuştuğumuz iki uzmanın ortaklaştığı bir şey var; o da bu tekelleşmenin çiftçinin belini daha da bükeceği. Çünkü bu dev şirketler tarafından üretilen tohumlar, bir sonraki sene ürün vermiyor ve çiftçi yetiştirdiği ürünün devamı için, fiyatları her sene artan bu tohumlara bağımlı oluyor. Yıldırım’a göre çözüm yerel tohum hareketinde yatıyor: “Yerel tohum konusunda bilinçli çiftçiler de var ama çiftçi genelde en az yerden en fazla verimi almaya çalışıyor. Burada tüketicinin baskısı çok önemli. Kırsaldan çok kentte yerel tohum hareketinin artmasıyla çiftçilerin üzerinde bir baskı oluşuyor. Belediyelerin desteği, tohum takas şenlikleri, ekolojik pazarlarla birlikte bu talep daha da genişlemeli.” Yani tohum endüstrisine karşı bir adım atmanın yolu, çocukluğumuzdaki domatesi, kokusu olan salatalığı çiftçiden talep etmekle mümkün.

Toplama kamplarında imzası olan bir şirket

Tarım ilaçları ve 2. Dünya Savaşı'yla yaygınlaşmaya başlayan kimyasallar, dolayısıyla insanlığa karşı işlenen suçlar arasında derin bağlar bulunuyor. 2. Dünya Savaşı'nda, silah olarak üretilen kimyasallar özellikle 1960'lardan itibaren dozajları değiştirilerek tarım ilacı olarak kullanılmaya başlandı. Monsanto'nun Vietnam savaşında ABD'nin kullandığı kimyasalları üreten firma olması gibi, Bayer'in de dünya devliğine kapı açan çok karanlık bir yolu var.

Bayer, AGFA, BASF, Bayer ve Sanofi'yle birlikte 1951 yılında Almanya'nın bir ilaç devinin parçalanmasıyla kuruldu. Bayer'in şapkasından çıktığı IG Farben ise 1925'te kurulmuştu ve hem 20. yüzyılın ilk yarısının en büyük kimya şirketi, hem de 2. Dünya savaşından en çok kar sağlayan şirket oldu. IG Farben, Holokost sırasında Nazi toplama kamplarında toplu katliamlar için kullanılan Zyklon B gazını üreten şirketti. Gaz odalarındaki toplu ölümlerin müsebbibi olmasının yanı sıra IG Farben, Yahudiler üzerinde korkunç deneyler uygulayan Nazi doktor Josef Mengele'yle birlikte bu 'deneylere' dahil olmuştu. Kimya devi, Nazi Almanya'sında kendi toplama kampını, 300 bin köle-işçinin öldüğü bir kampı yöneten tek şirketti.

1945 yılında Müttefikler tarafından ele geçirilen şirket 1952 yılında tasfiye edildi. Hissedarları Nürnberg Mahkemesi'nde savaş suçundan yargılandı. Tarihe 'IG Farben duruşmaları' olarak geçen duruşmalarda şirketin 24 yöneticisi yargılandı, 13'ü bir yıldan sekiz yıla kadar hapis cezası aldı. Fakat büyük çoğunluğu kısa bir süre sonra salıverildi ve savaş sonrası endüstrisinin yeni yöneticileri haline geldiler.

DÜNYA BİR BAŞ BELASINDAN KURTULDU

<https://yesilofke.com/guncel/dunya-bir-bas-belasindan-kurtuldu/>

Katil tohumların üreticisi, toprakların baş zehirleyicisi... Rockefeller'e öldü demek, beni rahatsız ediyor. Kendimden utanmasam, "geberdi" diyeceğim!..

GDO'lu ürünleri dünyanın başına bela eden Rockefeller ailesinin en yaşlı üyesi David Rockefeller öldü. ABD'yi yöneten, hatta dünyayı yöneten ailelerden biri olduğu söylenir. ABD başkan yardımcılığı yapmış, IMF'nin kurucularından biridir.

Bu aile, GDO'lu ürünlerin babası sayılır. Katil tohumların üreticisi, toprakların baş zehirleyicisi... Rockefeller'e öldü demek, beni rahatsız ediyor. Kendimden utanmasam, "geberdi" diyeceğim!"

5 trilyon dolar servetleri olduğu söylenir. Daha yeni, ekmekte çıkan GDO, bu zehirci başına ait.

Ekmeğimizle, oynadılar!
Toprağımızla, oynadılar!
Sağlığımızla, oynadılar!

Tarım ilaçları adı altında zehirlediler, topraklarımızı. GDO'lu ürünleri "daha verimli" diye dayadılar. Binlerce yıllık genetik mirasımızı elimizden aldılar. Ülkeler, bu ve bunun gibi oniki şirket için işgal edilir veya hükümetler getirilir, hükümetler götürülür. O kadar etkilidirler. ABD'nin gönderdiği Derviş, bu ülkede "şeker yasası" çıkardı.

Neden?

Şeker tadında bu yasalar, bize "şeker" diye zehir içirmek için. İçiyoruz o gün, bugün... Nişasta bazlı kimyasal şeker satmak için. Her gün, şeker tadında zehirleniyoruz! "Tatlandırıcı şurup" olarak bilinen bu NBŞ'ler "ölüm şurubu" olarak ta adlandırılıyor. Şeker, şurup deyince akla Cargill gelir. Cargill devlet gibidir. Yıllık geliri 137 milyar dolar. 200 ülkede iş yapar. Bush, 2004'te Türk hükümetine, "bu şirkete sorun çıkarmayın" diye bizzat gelmişti.

Bursalılar Cargill için neler çektiklerini, iyi bilirler. İznik gölü su havzası, bu şirkete 1997'de tahsis edilen arazi ile kurutuldu adeta. Dünyada NBŞ kotaları indirilirken, Türkiye'de her yıl artırılır. 2015-2016 pazarlama yılında nişasta kökenli şekerler için Şeker Kurulu tarafından belirlenen 250 bin ton kotanın yüzde 25 artırılmasını kararlaştırdı. Sonraları bu oran yüzde 35'e çıkartıldı, şimdi ise kota dolaylı olarak kaldırıldı.

Türk firmalarına kota konurken, Cargill'e kota kaldırıldı. Cargill için hükümet Şeker Kanunu'nu değiştirdi. Ve bu çiftçi, kendini açlığa mahkûm eden iktidarı "bi daha, bi daha" seçti. Aşağı tükürsen çiftçi, yukarı tükürsen hükümet ve Cargill!

Cargill kazandı, Türkiye kaybetti!

Dünyada kişi başına NBŞ tüketimi ortalama 0,7 Kg iken Türkiye'de tam 10 katı tüketiliyor. Batılı kaynaklara göre dünyada üretilen endüstriyel Mısır'ın yüzde 80'den fazlası GDO'lu. Yüzde 41'i ABD tarafından üretilir. Türkiye'de NBŞ üretimi 5 şirket bünyesindeki 6 üretim tesisi tarafından yapılıyor. Bu üretimlerin yüzde 80'ne yakını ise ABD'li Cargill'e ait. Cargill'in Pendik'teki tesisinin yüzde 50 ortağı ise Ülker'e ait.

NBŞ kanser ve sirozun başlıca nedeni sayılıyor. Bugün ABD’de NBŞ’nin karaciğer yağlanmasıyla ilgili siroz ve karaciğer kanserini 3 kat artırdığı bilimsel olarak tespit edilmiştir.

Dünya tohum devi, Cargill ve Monsanto’dur. Cargill’in şeker tadında zehri çok tutunca, tohumdan çekildi sonraları. Alan Monsanto’ya kaldı. Alman ilaç devi Bayer, Monsanto’yu satın aldı. Şimdi hem zehir, hem ilaç tek elden...

Rockefeller’in GDO’lu mısırları nesilleri kısırlaştırıyor. Zaten GDO’da amaç arı ırk yaratmak. Başka ırkların soyunu kurutmak... İster mısırı ele alın, ister mısır şuruplarını, isterse GDO’lu tohumları... Hiç fark etmiyor.

Pirinç, nohut, neyi konu etsek altında GDO çıkıyor. Öylesine kanser patlamaları yaşıyoruz ki, ölüyoruz resmen. Bu bir savaştır: Topla tüfekte gelmek yerine, katil tohumlarla geliyorlar. İnsanları evlerinde yataklarında öldürüyorlar. Kanser yapıyorlar. Tedavi uğruna, bütçeleri yutuyorlar.

Hem kanser ederler, hem kanser ilaçları üretirler. Çünkü kanser edende kendileri, kanser ilaçları satanda... Bitkilerin genetiği ile oynayıp kanser ederlerken, bu işin bitki ile tedavi yolunu da kapatıyorlar.

Mesela ülkemizde bitkisel tedaviye, dev ilaç şirketlerinin baskılarıyla, karşı olmak, hükümet politikası haline getirildi. Kamu spotları yapıldı. “Bitkisel tedaviden uzak durun!” denildi adeta. “İlaç” diye insanları, kimyasallarla zehirlerken dahi, domuz kapsülleriyle bunu insanlara içirdiler.

Domuz yemeyen Müslümanlara ilaç içerken, domuz yedirdiler böylece. Bütün kutsallarımızı ayaklar altına aldılar. Ceplerimizi, kasalarımızı boşaltmakla kalmadı, topraklarımızı ve insanlarımızı zehirlediler.

Silahlı işgal yerine;
Tohumla geldiler!
Mısır şurubuyla geldiler!
Şeker tadında zehirle geldiler!

Yusuf Karaca / Yeni Mesaj

YEŞİL DEVRİM’İN ETKİLERİ

<https://zehirsizsofralar.org/yesil-devrimin-etkileri/>

Yeşil Devrim, Meksika’da yüksek verim alınan (YVT) buğday türlerinin geliştirilmesinden sonra, Uluslararası Pirinç Araştırma Enstitüsü (*International Rice Research Institute – IRRI*) önderliğinde Asya’da 1960’larda başlamıştır. Hükümetler de dâhil olmak üzere, çeşitli özel kuruluşlar ve kamu kurumları tarafından finanse edilmiş, gelişmekte olan ülkeler için mucize bir gıda üretim yöntemi olarak tanıtılmıştır. ABD merkezli Ford ve Rockefeller Vakıfları, 1960’larda Filipinler’de IRRI’yi kurarak, öncü çalışmaları başlatmıştır. Hükümetler de, çiftçileri yüksek girdili teknolojiler konusunda teşvik etmiş, başlangıçta bedava tohum, gübre ve pestisit temini sağlamıştır. Sulama altyapıları kurulmuş, krediler sunulmuştur. Örneğin, Filipinler’de 1981’e kadar, yalnızca, on YVT türünden birini eken çiftçilere kredi verilmiştir.

İnsan Sağlığına Verilen Zarar

Yeşil Devrim'in en kötü miraslarından biri, insan sağlığı üzerinde yıkıcı etkileri olan yüksek düzeyde zararlı pestisitlerin, tarımda yaygın olarak kullanılmaya başlamasıdır. Her yıl, yaklaşık 355.000 kişinin, kasıtsız zehirlenme nedeniyle hayatını kaybettiği tahmin ediliyor ve bunların yarısı tarım sektöründen¹. Bu ölümlerin üçte ikisinin gerçekleştiği² gelişmekte olan ülkelerde, neredeyse 41 milyon insanın pestisit kaynaklı sağlık sorunları yaşayabileceği³, özellikle de çocuklar ve bebeklerin bundan çok daha fazla zarar göreceği düşünülüyor⁴.

Toprak ve Su Varlıklarının Yok Olması

Tarımsal sulama arttıkça ve su kaynakları tüketildikçe, toprak tuzluluğu da artarak, tarıma elverişsiz hâle gelmiştir. Toprak canlıları ve toprak bereketi azalmış, bu da daha fazla gübre kullanımına yol açmıştır. Kalkınma için Tarımsal Bilgi, Bilim ve Teknoloji Uluslararası Değerlendirmesi⁵ (*The International Assessment of Agricultural Knowledge, Science and Technology for Development (IAASTD)*), sentetik gübrelerin suistimal edilmesi nedeniyle çok büyük ölü alanlar oluştuğunu, kimyasal pestisitlerin suistimal edilmesiyle de yer altı sularının kirlendiği ve biyoçeşitliliğin yok olduğunu rapor etmiştir.

Zararlı Saldırılarına Karşı Savunmasızlık

Zararlılar, YVT monokültür üretiminde çoğalır, böylece daha fazla pestisit kullanımı gerektirir. Ve birkaç nesil sonra, pestisitlere direnç göstermeye başlar; ikincil zararlılar baskınlaşır; faydalı böcekler ölür. Zararlılarla nasıl mücadele edileceğiyle ilgili eğitim ve bilgi sahibi olmayan çiftçiler, daha fazla ve daha güçlü pestisitler kullanır, böylece bir ‘‘pestisit değirmeni’’ ne binerler. Hasılat en başta artsa da, zararlılar güçlendikçe düşer. Zararlılar ve patojenlere karşı en iyi koruma, genetik bitki çeşitliliğidir.

Topluluk Bilgeliği ve Sürdürülebilirliğin Yok Olması

Sözde Yeşil Devrim başarısı, genelde yanlış tanıtılır. Diyelim ki, Meksika'nın Chiapas eyaletinde yaşayan bir çiftçi, hektar başına 2 ton mısır üretiyor. Büyük Meksika çiftliklerinde bu rakam, hektar başına 6 tondur. Fakat bu çiftçi, çeşitli ürünleri bir arada yetiştiriyor: su kabağı, domates, sebzeler ve tıbbi bitkiler. Mısır sapları, fasulyeler için sırk görevi görüyor. Hayvanlar, çiftlikten besleniyor. Toplamda, bu Meksikalı çiftçi, gübre veya pestisit kullanmadan, hektar başına yaklaşık 14 ton gıda üretiyor.

Kadın çiftçiler, binlerce yıldır tohum seçmiş ve saklamış, böylece yerel koşullara ve kültürel tercihlere uyum sağlamış çok çeşitli türler meydana getirmiştir. Yerel türler bırakılıp YVT'lere geçildikçe, geleneksel çiftçilik bilgisi ve kadınların tohum koruyucu rolü de azalmış veya yok olmuştur. Hindistan'ın Andra Pradesh eyaletinde yürütülen bir çalışma, geleneksel pirinç türlerinin %95'inin, herhangi bir şekilde belgelenmeden ve/veya korumaya alınmadan yok olup gittiğini tespit etmiştir. 1970'lerde, R.H. Richharia adında bir Hintli pirinç uzmanı, 19.000'in üzerinde pirinç çeşidi ve yabani pirinç örneği toplamıştır.

Daha büyük ölçekli çiftçiler için, girdi satın almak amacıyla kredi çekmek, daha kolaydır. Sonuç olarak, topraklar az sayıda insanın eline geçmiştir. Milyonlarca küçük çiftçi, hasılat düşük olduğu zaman kredi borcunu ödeyemeyerek iflas etmiştir. Hassas yamaç alanlarda ve zor (marjinal) arazilerde çiftçilik artmış, bu da yoksulluk ve ormanların yok olmasına yol açmıştır. Toprağını kaybeden birçok çiftçi, şehirlere veya endüstrileşmiş ülkelere göç etmiş, buralarda kayıtsız, az maaşlı işlerde çalışmaya başlamıştır. ABD'deki tahmini 3.5 milyon tarım işçisi, Meksika ve Orta Amerika'nın kırsal bölgelerinden gelmektedir.

Pestisitlerin neden olduğu çevre yıkımı, tarımsal biyoçeşitlilik kaybı⁶ ve hastalıklar, kırsal toplulukların yaşam koşullarını kötüleştirmiştir. Gelişmekte olan ülkelerin yüzde yetmişi, net gıda ihracatçısı hâline gelmiştir. FAO, 2009'da, yani Yeşil Devrim'den neredeyse 50 yıl sonra, dünyadaki aç insan sayısının bir milyardan üzerine çıktığını bildirmiştir.

Kaynaklar:

- 1 WHO. 2003. Shaping the Future (*Geleceği Şekillendirmek*)
- 2 WHO, UNEP 2011. “Priority Risks” (*Öncelikli Riskler*), The Health and Environment Linkages Initiative (HELI)
- 3 PAN Uluslararası, 2007
- 4 UNEP Kimyasallar. 2004. Childhood Pesticide Poisoning: Information for Advocacy and Action (*Çocuklarka Pestisit Zehirlenmesi: Savunma ve Eylem için Bilgiler*). Chatelaine, İsviçre.
- 5 McIntyre Bd, Herren Hr, Wakhungu J, Watson rt (eds). 2009. *Agriculture at a Crossroads*. IAASTD Kalkınma için Tarımsal Bilgi, Bilim ve Teknoloji Uluslararası Değerlendirmesi Küresel Raporu. UNDP, FaO, UNEP, UNESCO, Dünya Bankası, WHO, GEF. Island Press, Washington, D.C. <http://www.unep.org/dewa/assessments/Ecosystems/IaaStd/tabid/105853/default.aspx> IAASTD, 2002 yılında Dünya Bankası ve altı BM ajansı tarafından, açlığı azaltmak, kırsal yaşamı, insan sağlığını ve beslenmeyi iyileştirmek, sosyal, çevresel ve ekonomik olarak sürdürülebilir, eşitlikçi kalkınmayı desteklemek amacıyla, karar verici yetkililere ihtiyaç duydukları bilgiyi sağlamak için oluşturulmuş küresel bir danışmanlık sürecidir. BM Ajansları, sivil toplum, akademi, araştırma enstitüleri ve endüstriden gelen 400’ün üzerinde bilim insanı ve kalkınma uzmanından meydana gelmiştir.
- 6 Tarımsal çeşitlilik (agro-çeşitlilik), tarımsal biyoçeşitliliğin (agro-biyoçeşitlilik) tanımını genişleterek, çiftlik ve ürün yönetimindeki değişkenliği (teknolojiler, işleme ve yetiştirme uygulamaları), biyo-fiziksel çeşitliliği (biyo-çeşitlilik, tabii kaynaklar, arazi yapısı, iklim), ve tarımsal üretimi destekleyen sosyal örgütleri de kapsamaktadır.

İKİNCİ YEŞİL DEVRİMİ

<https://www.basf.com/tr/tr/media/creating-chemistry-magazine/food-and-nutrition/seeds-of-the-second-green-revolution.html>

2050 yılı itibarıyla dünya nüfusunun 9 milyara ulaşması bekleniyor. Bir yanda çevrenin sağlığı korunurken, diğer yanda gıda sistemimiz sağlıklı bir yaşam için yeteri kadar gıda sağlayabilir mi? Tata-Cornell Tata-Cornell Tarım ve Beslenme Girişimi Başkanı Profesör Doktor Prabhu Pingali temkinli olmakla birlikte bu konuya iyimser yaklaşıyor, fakat tarımın sürdürülebilir bir şekilde yoğunlaştırılmasının ve işbirlikçi bir politika oluşturmanın gerekli olacağını söylüyor.

Creating Chemistry: Günümüzde global gıda sisteminin sürdürülebilirliği ve etkinliğine büyük bir ilgi var. Şu anki ilginin seviyesi ile 1980’li yılların başında kariyerinize başladığınız zaman arasında ne gibi farklar var?

Professor Prabhu Pingali, Ph.D.: 1980’li yılların başında tarım ve gıda alanında çalışmaya başladığımda neredeyse tamamen temel tahıllar olan pirinç, buğday ve mısır üzerinde duruluyordu ve odak noktası genel üretimi artırmaktı. O dönemde genel bir gıda sistemi ve tüketicilere sunulan gıda çeşitliliğinin oluşturulmasının ilişkin bir anlayış çok az bulunuyordu. Son 30 yıldır ise odak noktası temel gıdalardan, çiftlikten sofraya tüm süreci kapsayan bir gıda sistemine doğru kaymıştır.

2013 yılında, 'Hindistan kırsalında yokluk ve yetersiz beslenmeden kurtulmak için tarımsal yollar' bulmaya odaklanan Tata-Cornell Tata-Cornell Tarım ve Beslenme Girişimi'nin kurucu yöneticisi oldunuz. Sizce Yeşil Devrim'in ilk mimarları, böyle bir girişimin günümüzde hâlâ gerekli olacağını düşünür müydü?

Evet, eminim şaşırırlardı. Yeşil Devrim çoğunlukla pirinç, buğday ve kendi kendine yeterlilik üzerine odaklıydı. Örneğin 1980’li yılların başlarında, Hindistan gıda konusunda kendine yetiyordu. Fakat daha sonra benim tarım için kayıp olarak nitelendirdiğim 1985 ve 2005 arasındaki yıllarda Hindistan’daki hükümetler ve genel olarak gelişmekte olan dünya, bu sorunu çözdüklerini düşünerek tarıma yatırımı durdurdu. Hali hazırda yüksek düzeyli kırsal yoksulluğun sebeplerinden biri budur.

Aynı zamanda, hükümet politikası çeşitlendirilmiş beslenmenin önemini hiçbir zaman göremedi ve dolayısıyla sebze ve çiftlik hayvanlarına yatırım, temel gıdaların gerisinde kaldı. Hindistan gibi bir ülkede hızlı ekonomik gelişim elde edilirken, özellikle ekonomik gücü bulunmayan kesim arasında yüksek düzeylerde yetersiz beslenme gibi çelişkili bir durum ortaya çıktı. Bu enstitü tarım ile beslenmeyi tekrar bir araya getirerek mevcut bozukluğu gidermek için kuruldu.

“Teknolojiye ve toprak kaynaklarına sahibiz ve eğer hükümet politikaları açlığı ve yetersiz beslenmeyi ortadan kaldırmaya odaklanırsa, bu değişimin gerçekleştiğini görebiliriz.”

Profesor Prabhu Pingali, Tata-Cornell Tarım ve Beslenme Girişimi Başkanı

2050 yılında, global nüfusun üçte bir oranında artacağı öngörülüyor, BM Gıda ve Tarım Organizasyonu gıda üretiminde %70 oranında bir artışın gerektiğini söylüyor. Bu sürdürülebilirliği nasıl elde edebiliriz?

Bence yapabiliriz, hem de sürdürülebilir şekilde yapabiliriz. Tarım çerçevesinden baktığımızda, günümüzde gelişmekte olan birçok ülkede verim seviyesi potansiyellerinden ciddi anlamda daha düşük ve bu boşluğun doldurulması gerekiyor. Eğer yirmi otuz yıl içinde şu anda tarımsal üretimin devam ettiği bölgeler odak noktası olmaya devam ederse, tarım alanlarını genişletme zorunluluğu olmadan verimlilikte genel artışlar göreceğiz. Örneğin gübreler ve suyun etkinliğini artırmak için farklı seçeneklere bakılabilir. Yoğunlaştırma ve sürdürülebilirlik el ele çalışırlar.

Bu arada gıda israfı konusunda da büyük bir problem var. Gelişmekte olan ülkelerde bu durum tedarik zincirinin daha en başlarında, mahsuller yenmeden veya satılmadan önce başlıyor. Bu konuyu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Gelişmekte olan ülkelerdeki israfın çoğu hasat ve hasat zamanından sonra meydana geliyor. Bence bu sorunu çözmenin yolu bu alanlarda ciddi özel sektör yatırımının gerçekleşmesinden geçiyor. Bu küçük çaplı olabilir, örneğin tohumları muhafaza etmek için geliştirilmiş poşetler yapılabilir ve böylelikle zararlıların tohumlara saldırımları engellenebilir. Soğuk depolama sistemleri ve geliştirilmiş taşıma sistemlerine de bakılabilir. Fakat bunların çoğu küçük çaplı çiftçileri göz önünde bulundurarak yapılmalıdır. Hasat sonrası işlemler için hükümetler küçük çaplı şirketleri teşvik ederek büyük rol oynayabilirler.

Geçen yıl Londra'da gerçekleştirilen büyüme için Beslenme Zirvesi'nde zengin ülkeler 2020 yılına kadar global beslenme üzerine harcamalarını ortalama 418 milyon dolardan 900 milyona çıkaracaklarını taahhüt ettiler. Bu paranın nasıl kullanılmasını istersiniz?

Bence bu, kırsal yoksulluk ve yetersiz beslenme ve bu problemi nasıl çözebileceğimiz konusuna odaklanma fırsatı olarak görülmelidir. Küçük çiftliklerdeki verimliliğinin artırılmasına odaklanalım, bu nüfuslar için öncelikli besin ihtiyaçlarını gidermek için biyolojik olarak güçlendirilmiş mahsullerin nasıl bir rol oynayacağını ve üretim sistemlerini çeşitlendirme olanaklarını değerlendirelim. Bütün bunları, su ve sıhhi tesisat alanında

yapılacak ek yatırımları bir araya getirebilirsek, besin güvenliği gelişiminde büyük bir adım atabileceğimizi düşünüyorum.

Arka plan: Genetik modifikasyon ve gen bilimi

Gen bilimi ve mahsul gelişiminde yakın zamanda kaydedilen ilerlemelerin bazıları, özellikle biyolojik olarak güçlendirilmiş çeşitler elde etmede (vitamin A ile zenginleştirilmiş tapyoka) ve iklimsel stres ve sudaki tuzluluk miktarındaki güçlendirilmiş dayanıklılık ne kadar önemlidir?

Gen bilimindeki ilerlemeler sonucunda bazı kayda değer yeni çeşitlilikler gözlemledik. Kuraklığa dayanıklı ve tabi ki biyolojik olarak güçlendirilmiş çeşitler. Fakat gen biliminden, tamamlanmış çeşitlilik açısından baktığımızda halen az miktarda malzeme elde ediliyor. GM mahsulleri hakkındaki genel algının oldukça olumsuz olması bunun ana sebeplerinden birisi ve ikisi arasındaki genel anlayış benzer olduğundan benzer algı gen bilimlerine de kayıyor. Bu bir problemdir. GM mahsulleri ile ilgili olarak bilim camiası, gen biliminin başlı başına önemli ve bağımsız bir yenilik olduğunu ortaya koyamadı. Bu algının ele alınması gerekiyor.

Prabhu Pingali visiting a school lunch program in Bangalore, India, February 2014.

Bu geliştirilmiş mahsul çeşitlerine, bunlardan en iyi faydalanabilecek olan kişilerin bilfiil erişimini en iyi şekilde nasıl sağlayabiliriz?

Yeşil Devrim'in ilk yıllarında, dünya çapında kurulmuş olan üreticilerin ağları vardı ve bu ağlar genetik malzemeleri ve gelişmiş çeşitleri paylaşılabiliyordu. Üreticiler gelişmiş malzemeyi kendi ortamlarında test edebiliyor ve sonrasında kendi ülkelerinde piyasaya sunulduğunda sahip olabiliyorlardı. Bu büyük bir faaliyetti. 1990'lı yıllarda bu ağların birçoğu çalışmasını durdurdu. Halk desteği yoktu ve bu modern yeni malzemelerin yayılabilmesinde büyük bir sorun teşkil ediyordu. Eğer üreticilere malzemeyi serbestçe paylaşma imkânı sağlayabilen üretici ağ tiplerine dönüşün bir yolu varsa, bu büyük bir adım olur.

Ekonomik gücü bulunmayan çiftçilerin bile cep telefonuna sahip olduğu bir ortamda SMS ve GPS gibi teknolojiler yaygın bir şekilde kullanılır hale geldi. Bu tip teknolojiler gıda güvenliğini ve beslenme sonuçlarını geliştirmede nasıl kullanılabilir?

Kuşkusuz fiyat bilgisi açısından cep telefonları bir boşluğu dolduruyor. Çiftçiler piyasa fiyatlarını kontrol ediyor ve buna göre hareket ediyorlar. Bu kolay bir kazanım. Daha zor olan husus ise akıllı telefonların kullanımından gelen eş zamanlı mahsul yönetimi bilgisi. Bu konu ile ilgili çiftçilerin bitkideki hastalığın fotoğrafını çekmesi ve bu fotoğrafı bir laboratuvara göndermesi ve karşılığında bir cevap alması gibi birçok deneyimler var. Gerçek zorluk ise bu tecrübelerin artması. Bunları insanların faydalanabileceği küçük ticari girişim faaliyetlerine nasıl çevirirsiniz? Bunun olduğu birkaç küçük çiftçi tarımı bulunuyor, bu operasyonu devam ettirmenin tek yolu ise bilgi servislerinden küçük iş alanları yaratmak.

“Gerçekten olumlu değişikliklerin gerçekleştiğini gördüğüm yer, kadınların kişisel gelişim gruplarının teşvik edilmesidir”

Profesör Prabhu Pingali, TataCornell Tarım ve Gıda Girişimi Başkanı

Dünya Bankası araştırmaları bize genel sağlığı artırmak için en iyi yolun gıda ve gelir idaresinin kadınlara verilmesi gerektiğini gösteriyor, çünkü kadınlar büyük olasılıkla bunları çocuklarının sağlığı ve beslenmesinde kullanıyorlar. Kadın çiftçilerin bu konudaki kapasitesini nasıl ortaya çıkartabiliriz?

Kadın çiftçiler tüm tarımsal verimliliğin artışını ve gıda güvenliğinin sağlanmasında çok önemli bir rol oynuyor. Gerçekten olumlu değişikliklerin gerçekleştiğini gördüğüm yer, kadınların kişisel gelişim gruplarının teşvik edilmesidir. Bunu Hindistan'da görüyorum ve gelişen dünyanın diğer kesimlerinde de görmeye başlıyorum. Kadınların kişisel gelişim grupları, başlangıçta mikrofinans grupları olarak ortaya çıktı, fakat zamanla daha geniş kapsamlı işlere; küçük çiftlik sahibinin tarımsal verimliliği, tüm kırsal kalkınma ve kırsal yönetim gibi alanlarda etkinlik göstermeye başladılar. Üzerinde durulması gereken platform budur. Cinsiyet konusunda göstermelik işler yapmak yerine, kırsal kesimdeki kadınların kendilerini nasıl geliştirdiğini anlamalı ve onlarla işbirliği yapmanın bir yolunu bulmalıyız ve o platformu da değişim adına kullanmak için çalışmalıyız.

Yeşil Devrim neydi?

Tarım gelişimin öncüsü olabilir fakat gelişmekte olan ülkelerdeki gençler şehirlere göç ediyor. Tarımın, genç kuşaklar için uygulanabilir ve çekici kalmasını nasıl sağlayabiliriz?

Şehir merkezlerinin cazibesi devam edecektir. Bence kırsal kesimdeki girişimciler için fırsatlar yaratmak muhtemelen uygulanacak en iyi yöntem: tarım hizmetleri koşulları etrafındaki kırsal girişimciler, bilgi sistemleri ve hasat sonrası işlemler. Bunu yapabilirsiniz, genç insanların kırsal kesimde iyi bir hayatları olması için yeteri kadar para kazanmalarına fırsat yaratabilirsiniz. Bu şekildeki kırsal girişimlerin büyümesi ve gelişmesi için bulunun hükümet yatırımları çok az.

Size insanoğlu, önümüzdeki yıllarda açlığın ve yetersiz beslenmenin son bulduğunu görececek mi?

Asıl soru yapabilir miyiz yoksa yapacak mıyız? Bence kesinlikle yapabiliriz. Teknolojiye ve toprak kaynaklarına sahibiz ve eğer hükümet politikaları açlığı ve yetersiz beslenmeyi ortadan kaldırmaya odaklanırsa, bu değişimin gerçekleştiğini görebiliriz. Görecek miyiz? O kadar emin değilim. Hükümetlerin politika oluşturmaya karşı kırsal kesimde ciddi ön yargılar mevcut. İç politika ve uluslararası politika arasında çok az uyumluluk var. Farklı politika oluşturma gruplarını bir araya getirip açlığı ve yetersiz beslenmeyi bitirmeye dair ortak hedef belirlemedikleri sürece, bunun gerçekleştiğini göremeyeceğiz. Fakat bunun için imkânlarımız var. Bunu gerçekleştirebiliriz.

YEŞİL DEVRİMİN TARİHİ VE GENEL BAKIŞ

Levent Kırca 20 Haziran 2020-<https://www.populertarim.com/yesil-devrimin-tarihi-ve-genel-bakis>

20. yüzyılda tarım uygulamaları nasıl değişti?

Yeşil Devrimin Tarihi ve Genel Bakış: Yeşil Devrim terimi, 1940'lerde Meksika'da başlayan tarım uygulamalarının yenilenmesini ifade eder. Orada daha fazla tarımsal ürün üretmedeki

başarısı nedeniyle, Yeşil Devrim teknolojileri 1950 ve 1960'larda dünya çapında yayıldı ve birim alandan elde edilen verim miktarını önemli ölçüde artırdı.

Yeşil Devrimin Tarihi ve Gelişimi

Yeşil Devrimin tarihi başlangıcı genellikle tarıma ilgi duyan Amerikalı bir bilim adamı olan Norman Borlaug'a atfedilir. 1940'larda Meksika'da araştırma yapmaya başladı ve yeni hastalık direnci yüksek verimli buğday çeşitleri geliştirdi. Meksika, Borlaug'un buğday çeşitlerini yeni mekanize tarım teknolojileriyle birleştirerek, 1960'lı yıllara kadar kendi vatandaşlarının ihtiyaç duyduğundan daha fazla buğday üretebildi. Bu çeşitlerin kullanılmasından önce ülke buğday arzının neredeyse yarısını ithal ediyordu.

Norman Borlaug

Meksika'daki Yeşil Devrim'in başarısı nedeniyle, teknolojileri 1950'lerde ve 1960'larda dünyaya yayıldı. Örneğin Amerika Birleşik Devletleri, 1940'larda buğdayının yaklaşık yarısını ithal etti, ancak Yeşil Devrim teknolojilerini kullandıktan sonra, 1950'lerde kendi kendine yetti ve 1960'larda ihracatçı oldu.

Dünyada büyüyen bir nüfusa daha fazla gıda üretmek için Yeşil Devrim teknolojilerini kullanmaya devam etmek için, Rockefeller Vakfı ve Ford Vakfı'nın yanı sıra dünyadaki birçok devlet kurumu daha fazla araştırmaya fon sağladı. 1963 yılında bu fonun yardımıyla Meksika, Uluslararası Mısır ve Buğday Geliştirme Merkezi adlı uluslararası bir araştırma kurumu kurdu.

Tüm dünyadaki ülkeler ise Borlaug ve bu araştırma kurumu tarafından yürütülen Yeşil Devrim çalışmasından yararlandı. Örneğin Hindistan, hızla artan nüfusu nedeniyle 1960'lı yılların başında kitlesel kıtlığın eşiğine gelmişti. Borlaug ve Ford Vakfı orada araştırmalar yaptılar, sulama ve gübrelerle yetiştirildiklerinde bitki başına daha fazla tahıl üreten yeni bir pirinç çeşidi olan IR8'i geliştirdiler. Bugün Hindistan, pirincin Hindistan'daki gelişimini izleyen on yıllar boyunca Asya'nın her yerine yayılmış dünyanın önde gelen pirinç üreticilerinden biridir.

Yeşil Devrimin Bitki Teknolojileri

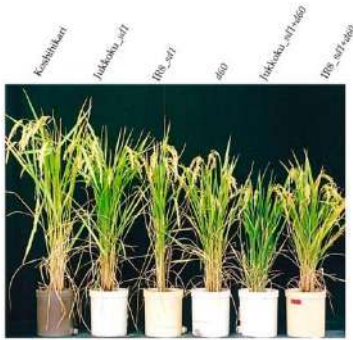
Yeşil Devrim sırasında geliştirilen ürünler yüksek verimli çeşitlerdi – yani, özellikle gübrelere yanıt vermek ve ekilen dönüm başına daha fazla tahıl üretmek için yetiştirilen kültüre alınmış bitkilerdi.

Geliştirilen IR8 pirinç çeşidi

Bu bitkilerde başarılı olmalarını sağlayan terimler sıklıkla hasat indeksi, fotosentfat tahsisi ve gün uzunluğuna duyarsızlıktır. Hasat endeksi, bitkinin yer üstü ağırlığına karşılık gelir. Yeşil Devrim sırasında, mümkün olan en fazla üretimi elde etmek için en büyük tohumlara sahip bitkiler seçildi. Bu bitkileri seçici bir şekilde ıslah ettikten sonra, hepsi daha büyük tohum özelliklerine sahip olacak şekilde gelişti. Bu daha büyük tohumlar daha fazla tane verimi ve daha da tonajlı mahsul yarattı.

Bu daha büyük yer üstü ağırlığı, daha yüksek bir fotosentat tahsisine yol açtı. Bitkinin tohum veya gıda kısmını en üst düzeye çıkararak, fotosentezi daha verimli kullanabildi, çünkü bu işlem sırasında üretilen enerji doğrudan bitkinin gıda kısmına gitti.

IR8 pirinç ve diğerleri

Son olarak, gün uzunluğuna duyarlı olmayan bitkileri seçici olarak yetiştirerek, Borlaug gibi araştırmacılar bir mahsulün üretimini ikiye katlayabildiler, çünkü bitkiler sadece mevcut ışık miktarına dayanarak dünyanın belirli alanlarıyla sınırlı değildi.

Yeşil Devrimin Etkileri

Yeşil Devrimi mümkün kılan gübreler büyük ölçüde tarımsal uygulamaları değiştirdiğinden, bu süre zarfında geliştirilen yüksek verimli çeşitler gübre yardımı olmadan başarılı bir şekilde büyüyemezler.

Yeşil Devrim’de sulama da büyük bir rol oynadı ve bu, çeşitli ürünlerin yetiştirilebileceği alanları sonsuza kadar değiştirdi. Örneğin, Yeşil Devrim’den önce tarım ciddi miktarda yağış alan alanlarla ciddi bir şekilde sınırlıydı, ancak sulama kullanılarak su depolanıp daha kuru alanlara gönderilerek tarımsal üretime daha fazla arazi kazandırılarak ülke çapında ürün verimi artırıldı.

Norman Borlaug ve geliştirdiği buğday çeşitleri

Ek olarak, yüksek verimli çeşitlerin geliştirilmesi, sadece birkaç tür pirincin yetiştirilmeye başladığı anlamına geliyordu. Örneğin Hindistan’da Yeşil Devrim’den önce yaklaşık 30.000 pirinç çeşidi vardı, bugün yaklaşık on tane var. Bu tür ürün homojenliğini arttırarak, türler hastalığa ve zararlılara daha yatkındır, çünkü onlarla savaşmak için yeterli çeşit yoktur. Elbette bu birkaç çeşidi korumak için pestisit kullanımı da arttı.

Son olarak, Yeşil Devrim teknolojilerinin kullanımı dünya çapında gıda üretim miktarını katlanarak artırdı. Bir zamanlar kıtlıktan korkan Hindistan ve Çin gibi yerler, IR8 pirinç ve diğer gıda çeşitlerinin kullanılmasından bu yana kıtlık korkusu yaşamadılar.

Yeşil Devrimin Eleştirisi

Yeşil Devrim’den elde edilen faydaların yanı sıra çeşitli eleştiriler de oldu. Birincisi, artan gıda üretimi, dünya genelinde aşırı nüfusa yol açtı.

İkinci büyük eleştiri, Afrika gibi yerlerin Yeşil Devrim’den önemli ölçüde faydalanmadığıdır. Bu teknolojilerin burada kullanımını çevreleyen en büyük problemler, uluslarda altyapı, hükümet bozulması ve güvensizlik eksikliği.

Bu eleştirilere rağmen, Yeşil Devrim, tarımın dünya çapında yürütülme biçimini sonsuza dek değiştirdi ve artan gıda üretimine ihtiyaç duyan birçok ülkenin insanlarına fayda sağladı.

Ancak zehirsiz tarım ürünleri istiyorsak buna iyi tarım uygulamaları ile başlamalı ve ardından kademeli olarak organik tarıma geçmeliyiz.

Bu yazı aşağıdaki yazıdan çevrilmiştir:

Briney, Amanda. (2020, February 11). History and Overview of the Green Revolution. Retrieved from <https://www.thoughtco.com/green-revolution-overview-1434948>

YEŞİL DEVRİM, MONSANTO VE HAİR ÜZERİNE NOTLAR

Saadet Aydın-15 Mayıs 2018-ayrintidergi.com.tr/

“Tarih tek bir anlatı değildir; aksine binlerce çeşitli anlatıdan meydana gelir. Neyi anlatmayı seçersek, bir diğerini susturmayı tercih etmiş oluruz.”(Harari, Homo Deus, 2016: 186)

2018 yılı aylar sonra tarih olacak ve yıl bitmeden daha neler yaşanacağını kestirmek zor. En azından, yaşadığımız coğrafyada çok hızlı değişen politik ve toplumsal bir gündem var. Muhtemelen milyonlarca insan ölürken milyonlarcası da dünyaya merhaba diyecek. Açlık, yoksulluk, şiddet, sömürü ve savaşlar yerkürenin birçok yerinde devam ederken bu sürüp giden düzenden refah ve kazanç sağlayan insanlar da sistemin devamı için her şeyi yapacaklar. Yeni savaşlar çıkarıp, inançları ve vatan aşkını kullanarak, kendileri için ölmeye rıza gösterecek yoksullara hükmedecekler. Eğitim ve sağlık yerine silahlanmaya bütçe ayırmayı meşrulaştırmak için sonsuz bir düşman yaratma potansiyeline sahipler çünkü. Öte yandan dünya gittikçe yorgun düşmekte, zenginliklerini (kaynakları) yitirmekte, kirlenmekte ve üzerindeki yükü taşıyamaz noktaya son hızla ilerlemekte. Yediğimiz, içtiğimiz, soluduğumuz hatta giydiğimiz her şeyin (eğer bunlara sahip olacak kadar şanslıysak!!!) zehirli olduğunu düşünüyoruz ve yanılmıyoruz da. Gittikçe, bir petrol türevi olan plastik denizinde

yüzüyoruz. Kimyasal ilaçlar ve gübrelerden kaçamıyoruz. Elektromanyetik kirlilik, hayatın her alanında, tüm mekânlarında bizimle bir arada. Ozon tabakası incelmeye devam ediyor ve biz kanser olmaktan deli gibi korkuyoruz. Nükleer enerji dayatmasına karşı çaresiziz, karşı çıkan vatan haini sayılabilir. İklimler değişiyor, dünya gittikçe ısınıyor ama kocaman devletler harekete geçmek yerine ağız dalaşını tercih ediyor. Her yıl bir ülkenin konforlu mekânlarında günlerce toplanıp küresel ısınma karşısında stratejiler geliştirmek için milyarlarca dolar harcayıp dağılıyorlar. Bu sırada pek çok ülkede iklim kaynaklı çevre felaketlerinden, açlıktan, temiz su ve hijyen eksikliğinden dolayı yüz binlerce insan hayatını kaybediyor. Ve onca felakete ve ölümlere rağmen, dünya nüfusu artmaya devam ediyor.

Dünyanın sorunları çok ve bu sorunlar ne yazık ki yüzyıllardır yaşanıyor. Ancak günümüzde şiddeti, yoğunluğu ve çeşitliliği artarak sürüyor. Ne Birleşmiş Milletler (BM), ne dünya barışı söylemi ne de hepimizin aynı gemide olduğunu söyleyen “Ortak Geleceğimiz” raporu çözüm olabildi. Teknoloji geliştikçe insanlar daha umutsuz ve daha karamsar, gelecek için. Bir geleceğimiz olacağı konusunda endişeliyiz. Kimileri için bu endişenin kaynağında kapitalist üretim, tüketim, bölüşüm ilişkilerinden önce, dünyanın nüfus artış hızı yer alıyor. Artan nüfusun ekosistemin kaynaklarını bölüşecek yeni paydaşlar olması bazılarının canını sıkıyor. Bunlardan birisi, Paul Ehrlich, daha 1968 yılında yayımladığı “Nüfus Bombası” (Population Bomb) adlı kitabında, bu artışın derhal kontrol altına alınması, önce sıfırlayıp sonra da mümkün olduğunca eksi oranlara düşürülmesi için çağrıda bulunmaktadır. Gerekçe olarak da dünya gıda üretiminin mevcut nüfusu beslemede yetersiz olduğunu ve gelecekte bu durumun daha korkutucu olacağını, insanların açlıktan öleceklerini ileri sürmektedir. Tam da bu sırada, *Birleşmiş Milletler Uluslararası Kalkınma Örgütü*’nün (United States Agency for International Development-USAID) eski müdürlerinden William Gaud tarafından 1968 tarihli şu konuşma yapılmaktadır: “*Tarım alanındaki bu ve benzeri gelişmeler yeni bir devrimi simgeliyor. Bu, Sovyetler’in Kızıl Devrimi ya da İran Şahı’nın Beyaz Devrimi gibi değil. Ben buna Yeşil Devrim diyorum.*”

Dünyanın yüz yüze olduğu açlık ve yetersiz beslenme sorununa bir çözüm olarak değerlendirilen “yeşil devrim”, 1960’larda özellikle gelişmekte olan ülkelerde yaşanan tarımsal üretim artışını ifade etmek için kullanılmaktadır. Ancak, kendiliğinden doğal yöntemlerle ya da ekolojik uyumla gerçekleşen bir artış değildir bu. Daha çok, tahıl türlerinin ve sulama olanaklarının iyileştirilmesi, makineleşmenin artışı, yapay gübre, melez tohum ve pestisit gibi bugünün gıda güvenliğini tehdit eden yeni yöntemlerin ve teknolojilerin uygulanması ile sağlanmıştır. Biyoteknoloji ve gen teknolojilerine yatırım yapan birkaç büyük şirketin karlarını maksimize eden bu “Devrim”, gelişmekte olan ülkelerde küçük üretici ve çiftçiyi yoksullaştırırken bu ülkelerin ekolojik zenginliklerini de yok etmiştir. Aşırı sulama ve ekim nedeniyle toprakların verimliliği azalmış, monokültür uygulamaları ile biyolojik çeşitlilik zarar görmüştür.

1968’de “Yeşil Devrim”i müjdeleyen bu konuşma yapılırken, aynı yıl Broadway’de bir müzikal sahne oyunu olan Hair, izleyicileri ile ilk kez buluşmaktadır. ABD’nin Vietnam’da başlattığı savaş tüm hızıyla sürerken, Vietnam savaşına karşı olan, barış hareketlerinin marşına dönen parçaları ile Broadway dışında da birçok sahnede 2000’e yakın sergilenen oyunun (metinlerini Jerome Ragni ve James Rado, müziklerini ise Galt MacDermot yazmıştır) öyküsü kısaca şöyle: Claude, Sheila ve Berger bir grup hippy ile birlikte New York’da bir apartman dairesinde bohem bir yaşam sürmektedir. Aralarında Afro-Amerikan (grubun üçte birini oluşturuyor) ve uzak doğulu gençler de vardır. Claude romantik, Berger dışa dönük ve Sheila ise New York üniversitesinde okuyan feminist aktivist bir genç kadındır.

Uyuşturucu kullanımı ve cinselliğin özgürce yaşandığı komünal bir yaşam sürmektedirler. Oyun boyunca sahnede pek çok ünlü karakter boy gösterir: Richard Nixon, Abraham Lincoln, Papa, Adolf Hitler, George Washington, Clark Gable, Aretha Franklin vs... Bu ünlü karakterlerin her biri sembolik bir anlam taşımaktadır. Irkçılık, cinsiyetçilik ve militarizm başta olmak üzere özellikle Amerikan eğitim sistemine karşı şiddetli protestolar, müzik ve danslarla aktarılır. Oyunun finaline doğru sahnede yalnızca ölüm vardır. Claude aldığı uyuşturucu hapların etkisiyle Amerikan iç savaşından başlayarak, Kızılderili katliamı ve Vietnam savaşına kadar birçok şiddet dolu sahneyi canlandırır. Sahnede Vietnam için, “küçük, kirli savaş” nitelemesi kullanılmaktadır. Claude, kendisini Vietnam’da savaşmak üzere askere çağıran kâğıdı (celb kâğıdı) ateşe atar ancak hemen geri alır. Fikrini değiştirmiştir çünkü kafasında sorular vardır. Niçin yaşadığını ve ne için öleceğini sorar kendisine. Arkadaşları hep bir ağızdan, “boncuklar, çiçekler, özgürlük ve mutluluk” diye haykırırlar. Ancak, romantik ve anti-militarist Claude, son sahnede saçları kesilmiş, üzerinde üniforma ile askere gitmek üzere yola çıkmıştır bile. Kimse O’nu göremez, çünkü hep istediği gibi görünmez bir ruh olmuştur.

Oyunda Claude’u askere çağıran belge üzerine geçen konuşmada şöyle bir ifade yer alır: Askerlik celbi denen kâğıt, Kızılderililerden çaldıkları toprakları korumak adına beyazların siyahları, sarı derili insanları öldürmeleri için savaşa yollamasıdır. Tiyatro yazarı Scott Miller’a göre ise Hair müzikali, Amerikan gençliğinin ve özellikle üniversite kampüslerindeki gençlerin başlattığı protestoları konu etmektedir. Neyi protesto ediyorlar? Pek çok şeyi: ırkçılık, yoksulluk, cinsiyetçilik, cinsel dayatmalar, çevresel bozulmalar, evlerdeki şiddet, Vietnam Savaşı, politik yozlaşma, yeni teknolojilerin insanı yabancılaştırması ve diğerleri.... Saç (Hair), burada, reddettikleri cinsiyet dayatması ve ayrımcılığına karşı bir sembol. Hem kadınla erkek arasındaki eşitliği hem de (bir yönüyle asker tıraşı karşısındaki) isyanı sembolize ediyor. Müzikalin en öne çıkan parçası “Let the Sun Shine in” ise savaşın (Vietnam) karanlığını aydınlığa çevirmeye ve dünyayı daha iyi bir yer yapmak için değiştirmeye bir çağrıdır.

Hair müzikali binlerce gösteriden, 3 milyon satan orijinal kayıtlarından sonra, 1979’da Milos Forman tarafından sinema filmi olarak izleyiciye sunuldu. 1980’lerde Türkiye’de de gösterime giren film, aileden başlayarak, okulda, kamusal alanda, toplumsal ilişkilerde var olan her tür iktidar ilişkisine karşı bir duruşu işliyordu. Hippi ya da çiçek çocuklar olarak da adlandırılan gençler, bastırılan cinselliklerini, ailelerinin dayattığı normları, Vietnam’da savaşmaları için kendilerini askere almaya çalışan devleti ve mekânsal olarak net bir biçimde hissedilen sınıfsal ayrımı, ırkçılığı karşılarında alarak bir tür sivil itaatsizliği sergiliyordu. Çıplaklığın, cinselliğin, uyuşturucu kullanımının ilk kez bu kadar açıktan işlendiği müzikalin 1960’larda sanatsal niteliği kadar ve belki daha da çok sansasyonel yönü tartışma ve eleştiri hedefi olmuştu. 2008 yılında Time dergisinde Hair için, bugüne kadar yapılmış en cesur iş olduğu ifade edilmiştir.

Film, müzikalin bazı karakterlerinde ve olaylarında değişiklikler yapılarak uyarlanmıştır. Örneğin, ana karakter olan Claude, taşralı, saf ve milliyetçi-muhafazakâr bir ailenin idealist çocuğudur ve ilk kez New York’a gelmesinin nedeni de Vietnam’da savaşmak üzere orduya katılmak içindir. Son derece kararlı ve kontrollü bu genç, New York’da sokaklarda yaşayan, dilenerek günü çıkaran, uyuşturucu kullanan ve birbirlerinden başka hiçbir şeye aidiyet duymayan bir hippie grubunun arasına tesadüfen düşer. Grubun karizmatik üyesi Berger, uzun saçları ile dikkat çeker. Sheila ise yine bir rastlantı sonucu tanıştığı, New York sosyetesinin üyesi üst sınıf bir ailenin tek kızıdır.

Claude, New York'a giden otobüse binmeden önce, babası ona veda ederken "cehalet korur" der. Her şeyi bilmeye, anlamaya, sorgulamaya çalışma, ne isteniyorsa onu yap demektedir. Claude'dan ailesinin ne beklediğini anlarız böylece, sorgulama! İtaat et! Bu devletin de beklentisidir. Askere çağırdığı gençler için duvarlarda dev puntolarla yazılmış "Devletin sana ihtiyacı var" sloganını kullanır. Claude zaten orduya katılmaya karardır ama Berger ve arkadaşları O'nu kararından caydırmak için çabalarlar hatta gruptan biri, Claude'a evlenmeyi bile teklif eder, savaşa katılmaması için.

Aşkın Claude'u orduya katılmaktan caydıracağını düşünen ve Sheila ile aralarını yapmaya çalışan Berger, Sheila'nın ailesinin sosyete için düzenlediği kapalı bir partiye arkadaşları ile girmeye kalkınca tutuklanıp nezarete atılırlar. Saçlarını kesmek istedikleri sahnede Hair şarkısını duyarız. Claude son parasını Berger'i hapisten çıkarmak için kullanmıştır, Berger ise diğer arkadaşlarını kurtarmak için gereken parayı annesinden almak üzere ailesinin yanına, eve gider. Bu sahnede aile içi çatışmayı, babayla ve anneye olan iletişimsizliği, uyumsuzluğu görürüz.

Berger ve grup ile birlikte uyuşturucu kullanan Claude, uyuşturucun etkisinden kurtulunca hepsiyle ilişkisini keser ve askerlik işlemlerini tamamlayarak birliğine teslim olur. Birliği Nevada'dadır ve bir süre sonra New York'a, Sheila'ya mektup yazar. Sheila mektubu grupla paylaşıncı Berger bir plan yapar ve Sheila'yı da alıp Nevada'ya giderler. Sheila, bir barda birliğin subaylarından birisini kandırıp çöle götürür, kendilerini bekleyen Berger subayı bağlayıp giysilerini ve arabasını alır ve Claude'u koğuşunda bulur. O'na bir geceliğine yer değiştirmeyi teklif eder. Böylece, Vietnam'a gitmeden Sheila ile bir gece geçirme şansı olacaktır. Claude teklifi kabul eder ve Sheila ile buluşur. Ancak daha Claude birlikten ayrılır ayrılmaz seferberlik emri gelir ve filmin belki de en dokunaklı sahnesi olan, tek sıra olmuş yüzlerce askerin arasında Berger'in ağlayarak savaş uçağına bindiği o sahneye geliriz. Kaçınılmaz sonda, Berger'in mezarı başında toplanan Claude, Sheila ve arkadaşlarının, "Let the Sun Shine in" şarkısı çalarken Berger'e veda edişleri ile yüreğimiz burkulur. Filmin son sahnesi ise Washington'daki, Beyaz Saray önünde gerçekleşen yoğun savaş karşıtı protestoların yakın plan belgesel çekimidir.

Film ile müzikal arasında önemli farklar yaratılmış. Müzikal savaş karşıtlığına ve grup içindeki aşk ilişkilerine yoğunlaşırken, film daha çok hippilerin gündelik yaşam pratiklerine odaklanmıştır. Müzikalde Claude taşralı değil, New York'daki hipp grubun bir üyesi olarak Berger ve Sheila ile birlikte bohem bir yaşam sürmekte ve üçlü arasında ilişkiler yaşanmaktadır. Sınıfsal ayrım müzikalde görünmez oysa filmde üç ayrı dünya vardır: Claude'ın taşralı muhafazakâr dünyası, hippilerin özgür, yoksul ve onaylanmayan/ötekileştirilen dünyası ve Sheila'nın üst sınıflara özgü seçkin dünyası. Müzikalde, başta karşı dursa da sonunda ikna olup savaşa giden Claude ölürken, filmde başından beri orduya katılmayı hiç sorgulamadan kabullenen Claude yerine, savaşa ve militarizme baştan sona karşı olan Berger ölmektedir. Sonuç olarak Film, müzikale göre, dansları, müzikleri, ustaca işlenen karakterleri, giyim tarzları ve yaşam felsefeleri ile 60'ların gençliğinin toplumsal dünyasına daha eğlenceli bir bakıştır. Giysilerin özellikle etnik azınlıklar ve Afrika kültüründen kaynaklanan renk ve motifleri ile doğal, kitlesel tüketimin dışında kalan materyalleri ile çiçek ve rengârenk boncukları ile doğanın bir parçası gibidirler. Tüketim çılgınlığına karşı azla yetinmenin, ihtiyaçların farkındalığının, doğallığın ve saflığın, sevgi ve dayanışmanın gücünü hatırlatırlar. Kendi aralarında oluşturdukları ütopyik bir dünyanın fragmanını izletirler bize.

Müzikal sahnelenirken Vietnam Savaşı tüm hızıyla sürmekteydi, film ise savaş sona erdikten sonra çekilmiştir ama her ikisinde de Vietnam teması yer alır. Özellikle oyuncuların gaz maskeleri ile görüldüğü sahneler bu çerçevede değerlendirilmeli. Çünkü ABD'nin Vietnam'da Agent Orange denen son derece zehirli, kanserojen kimyasalları kullanarak milyonlarca Vietnamlıyı kalıcı hasar ve ölüme götürdüğü, doğmamış bebeklerin anne karnında genetik anomaliye uğratıldığı anlaşılmıştır. 1 Kasım 1955'den, Saygon'un düştüğü 30 Nisan 1975'e kadar süren ve Vietnam, Laos ve Kamboçya topraklarında yaşanan bu savaşa kimileri Amerikan Savaşı adı vermektedir. Savaş, Sovyetler Birliği, Çin ve diğer komünist ülkelerin desteklediği Kuzey Vietnam ile ABD, Güney Kore, Avusturalya, Tayland ve diğer komünizm karşıtı müttefikler tarafından desteklenen Güney Vietnam devleti arasında gerçekleşmiştir. Savaşın en ağır hasar veren ünlü Agent Orange ilacı ise, Yeşil Devrim'in mucizevi tarım ilaçlarından birisi olarak, Devrim'ci Monsanto şirketince üretilmiştir.

Monsanto, 1901'de kurulan ve ilk ürünü yapay tatlandırıcı (sakarın) olan bir Amerikan şirketi. 1920'lerde kimya sanayinde gelişme göstermiş; II. Dünya Savaşı sürecinde, sonradan Hiroşima ve Nagazaki'de kullanılacak olan atom bombasını geliştirmek için (Manhattan Project) uranyum üzerine çalışmalarını yoğunlaştırmıştır. 1980'lerin sonlarına kadar da ABD'nin nükleer tesislerinin işletilmesinde görev almıştır.

1940'larda sentetik elyaf, plastik ve (EPA'nın en tehlikeli atıklar listesinde beşinci sırada olan) polisitren üretiminde lider konuma gelmiş ve 1940'lardan itibaren Amerika'nın ilk on kimya şirketi arasındaki yerini korumuştur.

1. Dünya Savaşı sonrası dönemde tarımda kimyasal ilaç (pestisitler ve herbisitler) kullanımını savunmaya başlamıştır. Bu ilaçlardan birisi olan ve kendisinin de ürettiği Agent Orange'ın ABD güçleri tarafından Vietnam Savaşında kullanılması ile Monsanto'nun çirkin yüzü açığa çıkmıştır. Bu ilacın diğer üreticisi ve tedarikçisi olan Dow Kimyanın kullandığından çok daha fazla oranda dioxin kullanmış olduğu anlaşıncı, savaş sonrasında savaş suçlusu olarak yargılanması talebiyle hakkında dava açılmıştır. Monsanto'nun üretilip sattığı Agent Orange'ın kullanılması sonucunda Vietnam'da 3 milyondan fazla insanın zehirlendiği, kalıcı hasarlarla karşı karşıya kaldıkları, yarım milyon Vietnamlı'nın öldüğü ve yaklaşık yarım milyon Vietnamlı bebeğin anne bedenindeyken daha deformasyona uğrayarak anomali ile doğduğu belirtilmiştir. Vietnam savaşından dönen Amerikan askerleri de ciddi ve kalıcı sağlık sorunları nedeniyle Monsanto aleyhine tazminat davaları açmışlarsa da çok azı tazminat almaya hak kazanmıştır. Ölen ve sakatlanan Vietnamlılar ise tazminatlardan yararlanamamışlardır. Çünkü Monsanto araştırma grubunun raporuna göre Agent Orange, yüksek oranda kanserojen dioxin içerse de insanlar için kanserojen değildir!

Monsanto'nun bir diğer marifeti ise 1950'lerde Walt Disney şirketi ile yakınlaşıp, şirket adına Disney's Tomorrowland denilen Geleceğin Evi'ni inşa etmesidir. Tümüyle plastik, cam elyafı ve zehirli kimyasallarla üretilen bu ev, on yılda yaklaşık yirmi milyon kişi tarafından ziyaret edildikten sonra Disney şirketi tarafından yıktırılmak istenmiş, ancak, hiçbir şekilde yanmayan, kırılmayan, parçalanmayan malzeme nedeniyle zorlu bir süreçle ancak yıkılabilmektedir. Monsanto'nun Frankeştayn'ları böylece modern dünyanın her yerinde, gündelik hayatlarımızda bizi çepeçevre sarar hale gelmiştir.

1976 yılında Monsanto, Roundup adını verdikleri yeni bir herbisit (yabani ot öldürücü) ilacı piyasaya sürdü. Etkin maddesi glifosat olan bu ilaç, Monsanto'yu Dünyanın en büyük herbisit

üreticisi konumuna getirdi. Hemen sonrasında ise genetik değişikliğe uğratılmış ve glifosata dirençli hale getirilmiş tohumu, Roundup Ready'yi, herbisit Roundup'ın mütemmim cüz'ü olarak satışa sundu. Elbette sadece tohum ve tarım ilaçları ile sınırlamamış kendini; genetiği değiştirilmiş sığır ilaçları ile büyüme hormonları da ürün yelpazesinde. Ayrıca, dünyanın farklı yerlerinde on milyar dolarlık tohum şirketlerini (Cargill'in tohum bölümünü'de 1998'de) satın alarak 1990'larda dünyanın en büyük tohum şirketi de oldu. 1997'de Türkiye'ye de tarım ilaçları şirketi ile giriş yapan Amerikalı Monsanto, 2016'da Alman aspirinci BAYER tarafından 66 milyar \$ karşılığında satın alındı. Özellikle ekolojistlerin lanetli ilan ettiği, geçmişi doğaya ve yaşama verdiği zararlarla yüklü böyle bir şirketin, dünyanın en çevre duyarlı ülkelerinden biri sayılan Almanya'nın, ünlü ve itibarlı bir şirketi tarafından satın alınması ne anlama geliyor? Ya da Monsanto konusunu ünlü bir Türk büyüğümüzün sorusuyla bitirelim: Dünyanın en ünlü ilacı olan Aspirini üreten dev firma Bayer, Monsanto'yu satın alarak ne yapmak, nereye varmak istemektedir?

Yeşil Devrim, Nüfus Bombası, Hair, Monsanto derken geldiğim noktada işler çok karışık. Şimdi bunca şeyi niye yazdım diye sual eden olursa diye, bu karmaşayı toplamak isterim:

1. 1960'larda Yeşil Devrim adı altında yeni bir kapitalist gıda üretim moduna geçilirken ileri sürülen amaç, artan Dünya nüfusunu doyurmaktır. Menşei ABD olan Devrimciler, az gelişmiş, gelişmekte olan ülkelerin toprakları üzerinde projelerini sınadılar ve çok büyük kazançlar elde ettiler. Yeşil Devrim, kapitalist karları çoğaltmıştı. Ama sonrasında açlık özellikle Afrika ve Asya'da derinleşerek büyüdü (Magdoff, 2015:39). Çünkü bu devrim, tarımsal girdileri tekelleri piyasadan (ağırlıklı Amerikan şirketlerinden) edinmeyi, tarımsal üretimde bağımlılık ilişkisine dönüştürdü (Harvey, 2004:109). Harvey'in Yeni Emperyalizm olgusunu açıklamada kullandığı sözleri ile ifade edersek, (Yeşil Devrim ile oluşan yeni sistemde), "Gücün kapitalist mantığının genel güdüsü, ülkelerin kapitalist gelişimden mahrum kalmalarını sağlamak değil, onları her zaman ticarete açık tutmaktır" (2004:116).
2. 1960'larda ABD, Vietnam üzerinde güç gösterisinde bulunurken, Monsanto ve Dow Kimya gibi Devrimci şirketlerin ürettiği tarım ilaçlarını insanlar üzerinde deneyerek bilim ve teknolojiye büyük katkılarda bulundu. Anladık ki son derece tehlikeli bir kimyasal olan dioxin kanserojen olsa da insanlara zararı yokmuş!!!
3. Monsanto'nun hayatımıza kattığı dioxin, plastik, polistiren, sentetik elyaf ve glifosat gibi birçok kimyasal, modern dünyada gündelik yaşamın içinde yer almaya devam ediyor ve özellikle Türkiye'de bu zehirli kanserojenlerle ilgili denetim ve yasaklama olup olmadığı konusunda yeterli bilgiye sahip olmadığımız için, mutlu mesut yaşayabiliyoruz. Cehalet koruyormuş!!!
4. Dünya nüfusunun artmasından endişe eden Paul Ehrlich 1968'de Nüfus Bombası adını koyduğu kitabında bu artışın hemen durdurulması ve sonrasında da azaltılması uyarısında bulunmuş ama nüfus artmaya devam etmiştir. Bir tahmine göre 2050'de dünya nüfusu 10 milyar olacak ve bu nüfusu yeterli gıdaya kavuşturmak için ikinci bir yeşil devrime ihtiyaç var. Devrimciler iş başına!!!
5. Hair müzikalini izleyemedim ama filmi tekrar tekrar izledim ve her birinde ayrı bir keyif, tat aldım. Müzikler harika, 1968 kuşağını görmek için izlenmeli. Amerikan emperyalizmine, sokaklara Coca Cola dökerek karşı çıkılamayacağını anlamak için de izlemeli. Savaşta ölenlerin, otoriteye itaat edenlerin, sorgulamadan boyun eğenlerin hep yoksul, muhafazakâr ve milliyetçi hanelerden gelen eğitimsiz ya da az eğitilmiş gençler olduğunu anlamak için de ayrıca izlenmeli.
6. Son olarak, Monsanto, Bayer tarafından satın alındı ya, ne olacak şimdi dersiniz valla olacak şudur: Bayer'in satın aldığı GDO'lu, glifosatl, hormonlu ve antibiyotikli gıdalarını, dioxinli kaplar içinde yiyip içerek fena halde hasta olacağız ama sağolasıca Bayer ilaçları sayesinde ölmeyeceğiz, sadece ömür boyu ilaçlarını kullanmak zorunda kalacağız. Yoksa ölecek miyiz?

Kaynaklar

Aydın, Bahadır; A. Emre Biber ve Saadet Aydın (2011) *Neo-Mercantilist Policies in Agriculture*, VDM Verlag Dr. Müller GmbH&Co. KG, USA.

Harari, Yoav Noah (2016) *Homo Deus: Yarının Kısa Bir Tarihi*, (Çev. Poyzan Nur Taneli) Kolektif Kitap, İstanbul.

Harvey, David (2004) *Yeni Emperyalizm*, (Çev. Hür Güldü) Everest, İstanbul.

Magdojj, Fred (2015), “Dünya Gıda Krizi: Kaynaklar ve Çözümler”, *Ekolojik Felaket ve Meta Olarak Gıda*, (Der: Hakan Tanıttıran) s.39-58, Kalkedon, İstanbul.

Yararlı web Kaynakları

gmwatch (28.04.2018), <https://www.gmwatch.org/en/gm-firms/10595-monsanto-a-history>

globalresearch (28.04.2018), www.globalresearch.ca/the-complete-history-of-monsanto-the-worlds-most-evil-corporation/5387964

wikizero (28.04.2018) [www.wikizero.com/en/Hair_\(musical\)](http://www.wikizero.com/en/Hair_(musical))

wikizero (28.04.2018) [www.wikizero.com/en/Hair_\(film\)](http://www.wikizero.com/en/Hair_(film))

wikizero (28.04.2018) www.wikizero.com/en/Vietnam_War

BESLENMEDE FARKINDALIK (1)

07 Ekim 2021, Perşembe-Feyzullah Ergün-yeniasya

Çağımızın en önemli problemlerinden birisi de, sağlıklı bir hayat için gerekli olan beslenme ihtiyacının yaradılışa uygun ve organizmaya zarar vermeyecek bir dikkatle karşılanması, gözardı edilemeyecek bir prensip halinde sürdürülmesiyle mümkündür.

Organik hayata olduğu kadar, maneviyat dünyamıza da sağlıklı bir destek sağlayacak olan, beslenme ihtiyacının karşılanmasında büyük ihmâller yaşandığından, organizmanın zararları her geçen gün, gittikçe yoğunluk kazanmaktadır.

Günümüzde beslenme ihtiyacının karşılanması, insanın çözemeyeceği karışık bir hâl almıştır. Gıda maddelerinin genetik ve kimyevî yapılarıyla oynanarak, teknolojik ve fabrikasyon metodlarıyla, besleyici özelliği olmayan bu maddeler, tam anlamıyla gereken kontroller de yapılmadığından zaman içinde organlarda meydana gelen toksin yığılmaları, farklı problem ve hastalıklara yol açmaktadır. İnsanların beslenme alışkanlıklarının çeşitli yollarla değiştirilmesi, araştırma ve düşünme fırsatlarını ellerinden alarak, bu maddelere bağımlı hale getirmiştir. Oysa, bu tür beslenmenin sağlık yönünden olduğu kadar, helâl haram ve tayyib noktalarının temel kaynaklarından ele alınarak incelenmesi farkındalık sağlayacaktır. Gıda maddelerinin yapısı değiştirilerek, besin değeri olmayan, sadece açlık duygusunu bastıran teknolojik ürünler haline getirilmesi, insanların ve diğer canlıların fitrî yapılarını değiştiren ifsat programlarının uygulanmasından kaynaklanmaktadır.

Beslenme konusundaki farkındalığın uyandırılmasına adım atarken, ilk baş vuracağımız kaynak, Kur’ân-ı Azimüşşân’dır. Bakara Sûresi, 205. âyette: “Ancak hakimiyeti eline alır

almaz, yeryüzünde fesat çıkarmaya (insanın) ürünü(nü) ve nesli(ni) yok etmeye çalışır. Allah fesadı sevmez.” buyurulmuştur. Âyet’in yapılan bir açıklamasında: “Çoğunlukla dünyevî malları ve özellikle de hem toprağın işlenmesi yoluyla elde edilen ürünü, hem de bizzat işlenmiş tarlanın kendisini gösterir. Bu, mecazî olarak gerek insan davranışlarına ve özelde de toplumsal tavırlara uygulanabilir. Bu zihniyet, genel bir kabul görüp, sosyal davranışları yönlendirir hale gelir gelmez kaçınılmaz bir şekilde yaygın bir ahlâkî çürüme ve sonuç olarak sosyal bir çözülme ile noktalanır. Bu yaratma ve onun tezahür biçimi, Allah’ın plânlama iradesinin bir ifadesi olduğundan, onun aslî tabiatını değiştirme teşebbüsleri mahlûkatı ifsad etmeye ve bozmaya dönüşür.” 1 denmektedir.

Besin maddelerinin değiştirilmesine Nisâ Sûresi, 119. Âyet’in penceresinden bakacak olursak, şeytan “Onları saptıracağım, emredeceğim Allah’ın yarattığını değiştirecekler, dedi.” Tefsirinde ise, “Dünya hayatlarını, gurur hayatına yönelik olarak hırs, aç gözlülük, uzun yaşama arzusu gibi nefse hoş gelen şeylerle dolduracağım, onlara Sen’in vaz’ettiğin kuralları değiştirmelerini, yarattıklarının bazı aksamını azaltmalarını, Sen’in yarattıklarını bozmalarını emredeceğim, hiçbir şer’i izin olmaksızın yapacaklar. Onlar benim de yardımımı ve onlarla bir olmamla, belirli bir hikmeti olan yaratılışlarını değiştirecekler. Böylece FITRAT-I İLÂHİYEDEN sapacaklar, en güçlü ve en adil olan yoldan ayrılmış olacaklar, dedi.” 2

Beslenmenin sağlandığı gıda kaynaklarına yapılan genetik ve kimyevî müdahaleler sonucunda RAHMANÎ GIDALAR yok edilerek, yerlerine muhtevası boşaltılmış, besin değerleri olmadığı gibi çeşitli hastalık ve sıkıntılara sebep olan gıda benzeri, sahte yiyecek maddeleri ile, insanlık âlemi kuşatılmıştır. Bu alandaki bilim insanlarının bilgileriyle, yöneticilerin de etkili tedbir ve kontrolleriyle gündemlerinin en önemli dâvâsı halinde ve devamlı canlı tutmalarıyla sağlanabilecektir. Bu hayatî dâvânın çözülememesi sonucunda insan sağlığında baş edilemeyecek yıkımlar yaşanacağı gibi, ülkelerin ekonomilerine kara delikler açacak ve en büyük yatırımlar hastahanelere ayrılacaktır. Beslenme konusuna gerekli önem verilmezse, sağlıklı nesillerin yetişmesi de gerçekleşemeyeceğinden, güvenli hayat şartları da zayıflayarak ortadan kalkacaktır. Beslenme probleminde bu noktaya gelindiğinde eski ABD Dışişleri Bakanı Henry KİSSİNGER’in şu sözü herkesin kulağına küpe olmalıdır: “Gıda dosyası her zaman masamızın üstünde olacaktır. Petrolü kontrol eden ulusları ya da bölgeleri kontrol eder; GIDAYI KONTROL EDEN, İNSANLARI KONTROL EDER.” Hilelerle dolu bu düşünce, dünyanın her yerinde uygulanmaktadır. Bu düşünce ve plânların uygulayıcıları, tek korkuları olan bilinçli insanlardan meydana gelen topluluktur.

Beslenme tuzaklarından korunabilmek ve sağlıklı yaşayabilmek için, bilinçlenerek farkındalığımızı arttırma yollarını aramaya, bu gaye için düşünce geliştirenlerden faydalanmaya her zamandan daha fazla muhtacız. Sağlıklı bir hayat yaşama temeline dayanan ve sağlıklı hayatın, sağlıklı besinlerle hastalıkları önleyerek gerçekleşebileceğini ve hareketinin ilk adımı olarak kabul eden FONKSİYONEL TIBBIN sözcüsü Amerikalı Doktor Mark HYMAN’ın araştırma ve tecrübelerine dayanan, son derece faydalı olan hayatî reçeteleri, toksinlerle doldurulmuş bir dünyada korunma rehberi olarak uygulanabilecektir. Doktor Mark Hyman’ın sağlıklı beslenme ile ilgili, dikkat çeken fikirlerinden alabileceğimiz örneklerden bazıları ise: “Toksiner çok farklı sorunlara yol açabiliyor. Bu gün çevremizde 80 binden fazla

kimyevî madde var ve kimyevîlerle kuşatılmış durumdayız. Bebekler bile kanlarında birçok toksinle dünyaya geliyor. Bir hastam vardı. Neredeyse her gün tonbalığı yiyordu; sonunda cıva zehirlenmesi yüzünden kronik hastalığa yakalandı. Meselâ çiftçiler arasında PARKİNSON oranı çok yüksek. Üstelik yüksek toksisite yüzünden ŞEKER HASTASI, KALP HASTASI, KANSER, otoimmün (bağışıklık sistemi) hastalıklar, nörolojik sorunlar, bilincinde bozukluk (zihin ve hafıza bozukluğu), depresyon, kronik yorgunluk ortaya çıkabiliyor. Vücudun detoks yani, zehirden arınma becerisi düşüyor, TOKSİK YÜK oluşuyor ve giderek artıyor. Esas olan toksinlere maruz kalmamak; ama bu çağda bu çok zor. Bu yüzden vücudun detoks becerisini arttırmak gerek. BESLENME ÇOK ÖNEMLİ.” 3

Sağlıcakla Kalın.

Dipnotlar:

1- Muhammed ESED, Kur’ân Mesajı, s. 110, İşaret Yayınları 2021.

2- Abdülkâdir GEYLÂNÎ, Geylânî Tefsiri, c.1 s. 470, Geylânî İlmî Araştırma ve Yayın Merkezi 2012.

3- 20 Ağustos 2021 tarihli Oksijen Gazetesi.

BESLENMEDE FARKINDALIK (2)

14 Ekim 2021, Perşembe- Feyzullah Ergün-yeniasya

Beslenme kaynaklarının gittikçe arttırılan miktarlarda toksinlerle yüklenmesi sonucu, canlılar dünyasına yapılan bu tuzak ve saldırılardan sakınabildiğimiz oranda, huzur ve sağlığımıza güçlü bir destek sağlanmış olacaktır. Bu desteğin gerçekleşebilmesi için, araştırmaya bağlı bir farkındalığın geliştirilmesi şarttır.

Organizmamız ne kadar az toksinle karşılaşır, toksinlerden arınma yükü o nispette hafiflemiş olacaktır. Dikkat ve sabırla izlenmesi gereken yol budur. Araştırma yapmadan, acele ile besleme çekilmemelidir. “Gıdayı ilâç olarak kullanmak da önemli. Bitkisel bileşiklerin hepsi, vücudun kimyevî maddeleri temizleme kapasitesini düzenliyor. Hastalığınız olmasa bile, toksik bir dünyada yaşıyoruz ve her gün hava, su ve gıdalar aracılığıyla, sayısız toksine maruz kalıyoruz. Bu yüzden hepimizin, detoks sistemini iyileştirmeye odaklanması gerekiyor. Karaciğerimizin ve vücudumuzun temizlenmesi için, en faydalı gıdalardan birinci sırada turpgiller geliyor. İçlerinde birçok faydalı bileşik var. Brokoli, karnabahar, lahan, karalahana, roka. karaciğerdeki detoks süreci için destek olarak brokoli çok faydalı. Bahsettiğimiz bu sebzeleri hergün yemeye çalışıyorum.” 4

Sindirim sisteminde düzenli faaliyetlerin sağlanması, metabolizma ve bağımsızlık sisteminin güçlendirilmesine destek veren besinlerden sarımsak, pırasa, kuru soğan ve taze soğan beslenmede eksik edilmemelidir. Bunlara hassasiyeti olanlar, pişirerek de tüketebilirler. “Baharat ve otları da yeterince önemsemiyoruz. Bazıları en zengin antioksidan kaynakları arasında. Antioksidanlar, hepimizin maruz kaldığı OKSİDATİF STRES’ten (besinlerin, enerjiye çevrilirken oluşan zararlı yan ürünler olan serbest radikallerin, hücrede yaptığı hasar. F. E.) korunmamızı sağlıyor. Tarçın, zencefil ve zerdeçal antioksidan açısından gerçekten zengin, üstelik detoks molekülü işlevi görüyorlar. Yani biberiye, zencefil ve zerdeçal gibi bazı

baharat ve otlar sadece antioksidan olmakla kalmıyor, detoks özellikleri de var. Bir diğeri de nar. Narın yanı sıra dut, kiraz, böğürtlen gibi yumuşak sulu meyveler, ayrıca yeşil çay, karahindiba çayı gibi farklı çaylar hem ihtiyacımız olan otları ihtiva ediyor, hem de su almamızı sağlıyor. Gıda çok önemli, çünkü karaciğeri güçlendiriyor, bağırsakları hareketlendiriyor. Lifli gıdaları da unutmayalım, çörekotu ve çiya tohumu toksinlerin vücuttan atılmasını sağlıyor. Ayrıca enginarda hem lif, hem probiyotik var. Çinko ve selenyum için kabak çekirdeği, magnezyum içinse her türlü fındık, ceviz ve fasulye tüketilebilir. Hepsinden yemek gerek. Her şey dönüp dolaşıp ne yediğimize geliyor. Yiyeceklerin içinde HENÜZ BİLMEDİĞİMİZ ve bir arada daha fazla yarar sağlayan maddeler var. Burada önemli olan nitelik farkı; organik ve ilâçlanmamış olurlarsa, antioksidan görevi gören bütün bu besinler açısından zengin oluyorlar. Toksinler de, her yerde etrafımızı sarmış durumda. Genel toksik yükümüzü azaltmak ve detoks yollarını açarak uzun vadede sağlıklı kalmak için, bunlardan korunmak gerek. İyileri arttırmaya çalışıyoruz. Vücudumuza savaşmak için, daha fazla güç vermeye çalışıyoruz. Bugün yaşadığımız dünyada, çevremiz giderek iç karartıcı bir hal alıyor. Bu yüzden hasta olmasak bile, vücudumuzu toksinlerden nasıl arındıracağımız konusunda düşünmemiz gerekiyor.” 5

İnsan vücudunu harika bir şekilde yaratan SANİ-İ KERİM (cc), hayatın zorluk ve hastalıklarına karşı organizmanın korunmasını ince ayarla, hassas ve muntazam bir şekilde faaliyetini sürdüren bağışıklık (OTOİMMÜN) sistemi ile tanzim etmiştir. Sağlıklı gıdalarla beslenen insanların bağışıklık sistemleri güçlü olduğundan, dışarıdan gelebilecek zararlı madde ve mikro organizmalara karşı vücudun savunması rahatlıkla sağlanır. GDO’lu ve kimyevî emülgatörlerle besin olmaktan çıkarılmış, organ ve sistemlerin tanımadığı bu maddeler, sindirilemediğinden, hücre ve organlarda atık yığılmalarına sebep olmaktadır. Bu yığılmalar sonucu, gerçek anlamda beslenemeyen organizmada hücre fonksiyonları bozulacağından ve bağışıklık sistemi de zayıflayarak çökeceğinden bilinen, bilinmeyen yıpratıcı ve yıkıcı hastalıkların ortaya çıkacağı kesindir. Özellikle de gıdalara yüklenen çeşitli hormonlar, insanların ve diğer canlıların hormonal dengesinde düzensizlikler ve tuhaf sonuçlar giderek artmaktadır. Bu olumsuz gelişmeler ana rahmindeki bebeğin gelişmesinden başlayarak, gelecek nesillerin sağlığını da tehlikeye atacağı gibi, bu anormalliklerin yaşanması, insanlığın kaldıramayacağı bir yükü beraberinde getireceği unutulmamalıdır.

Bilinen yüksek sayıdaki gıda katkı maddeleri, aşırı ve kontrolsüz miktarlarda kullanılmaktadır. Zararları kesinlik derecesinde anlaşılan bu maddelerin, gayet kolay bulunabilmesi ve yurtdışından ithalatı rahatlıkla, hiçbir engele takılmadan sağlanabilmektedir. Bu rahatlığın sonucunda da trajik olayların yaşanacağını düşündürmektedir. Obezite, diyabet ve kanser sayılarındaki anormal artışlar, her geçen gün katlanarak yükselmektedir. İnsanların, kimyevî katkı maddeli besinlerle kuşatıldığı gerçeğinden hareket edilerek, bu kuşatma çemberinin yarılmasına gereken işlemlerin hızla çözüme kavuşturulması, sağlıklı hayatın devam ettirilmesi açısından son derece önem taşımaktadır. Zira, Dr. Mark Hyman’ın dediği gibi: “Birçok bebek mamasında zararlı maddeler var. Bu korkutucu görünüyor. Ama çaresiz değiliz; sorunun kökenine inip, bu problemlerden kaçınmanın yolları var. Yapılması gereken şey, işlenmemiş gıdalar tüketmek, bitkisel açıdan zengin bir diyet uygulamak ve gerçekten

kaliteli yiyeceklere yönelmek. Bütün bu kimyevîlerden, şekerlerden ve işlenmiş gıdalardan kaçınırsak TOKSİK YÜKÜMÜZÜ azaltabiliriz. Fonksiyonel tıbbın amacı, insanların farkındalığını arttırmak, daha sağlıklı olmalarını sağlayacak bir yol haritası sunmak; bunun için de zararlı şeyleri azaltıp, vücudunuzun ihtiyaç duyduklarını arttırmak gerekiyor. Yani bu insanlık için bir var olma meselesi. Bana kalırsa şu anda KOBAY gibi yaşıyoruz. Çoğu zaman onlarca, yüzlerce kimyasala maruz kalıyoruz ve bunların her biri diğerinin de olumsuz etkisini arttırıyor. Yani bir bir daha iki etmiyor; bir araya gelerek basit bir dozdan, çok daha büyük bir bozulmaya yol açıyorlar. Bu yüzden, söylediğim gibi, elimizdeki değişim fırsatını iyi kullanmalıyız. Herkesin ne yediğine ve nelere maruz kaldığına dikkat etmesi gerekiyor.” 6

Dipnotlar:

4-5-6) Dr. Mark HYMAN, 3 Eylül. 2021 Oksijen Gazetesi.

BESLENMEDE FARKINDALIK (3)

21 Ekim 2021, Perşembe Feyzullah Ergün-yeniasya

Sağlıklı bir hayat yaşanabilmesi, kimyevî katkı maddeleri ile tuzak haline getirilen, sakıncalı sanayi ürünlerinin mutfaklardan, bulaşıcı hastalıklardan korunur gibi uzaklaştırılması ve zarar verebilecek alışkanlıklardan korunmakla sağlanabilir.

Nasıl ve hangi besinlerle beslendiğimiz, sağlık kaderimizi belirleyecek tercihlerimizin esasını teşkil edecektir. Beslenme ve hayat tarzının, kendi tercihimizle seçilmesi, sağlıklı yaşamayı engelleyecek hastalıklar zincirinin sebebi olmamalıdır. Bu düşünceler çerçevesinde, yakın çevremizden başlayarak geniş bir daireye yayılmasına çalışacağımız, beslenme farkındalığı ve hastalıklardan olabildiğince uzaklaştıran bir beslenme programının gerçekleştirilmesi gereklidir. Sağlıklı ve dengeli bir beslenme sonucunda sağlanan, huzurlu ve sağlıklı bir hayata yönelmenin Hillary Clinton’ın “İnsan, çevresi sağlıklıysa sağlıklıdır.” sözü, hedefe ulaşmamıza hız kazandıracaktır.

Çağımızda beslenmeyi sağlayan, teknoloji ürünü maddelerden şeker, yağ ve tuz yüklü olanların, biyolojik bağımlılık yaptığı araştırmalar sonucunda ispat edilmiştir. Doyurma amacı olmayan, lezzet odaklı bu maddeler “Beyindeki normal iradeye hükmeden ve gıda bağımlılığı durumunda, açlığı kontrol eden sıradan biyolojik sinyalleri şaşırtan, ilkel nöro-kimyevî ödül merkezlerinden kaynaklanır. Şeker, yağ ve tuzun gıda endüstrisinin sır olarak sakladığı usüllerde karıştırılarak yapılmış işlenmiş gıdalar, bizler biyolojik olarak bu gıdaları arzulamaya ve onları mümkün olduğu kadar çok yemeye yatkınız.

Bu psikolojik kıstaslara ve yeni nörolojik araştırmalara dayanarak ortaya çıkan gerçeğe göre, birçoğumuz endüstriyel yiyeceklere bağımlıyız. Şeker, tıpkı bağımlılık yapan ilâçlar gibi, beyin haz ve ödül merkezlerini harekete geçirir. Beyin görüntülemeleri gösteriyor ki, şekerli ve yağlı yiyecekler beyinde tıpkı eroin, opium (afyon) veya morfin gibi işliyorlar. Yüksek yağ ve şeker oranına sahip yiyecekler vücudun, beyinde kendi uyuşturucularını salgılamasına yol açıyorlar.

Bu tür beslenenler, ağır toplumsal ve kişisel olumsuz neticelere rağmen aşırı derecede sağlıksız gıda tüketmeyi sürdürürler. Gıda bağımlılığı sorunu, gıda üreticilerinin, araştırmacıların taleplerine rağmen, ürünlerinin tüketimini en yüksek seviyeye çıkarmak için, nasıl bir karışım uyguladıklarını açıklamayı reddetmeleriyle şiddetlenmektedir. Yiyeceğin uyuşturucuya dönüştürülmesi nöro -kimyasal bağımlılığa yol açan aşırı lezzetli yiyecekler üretilmesiyle sağlanmaktadır.” 1

Gelecek nesillerin sağlıklı yetişmesini engelleyen, işlenmiş endüstriyel yiyecek maddeleri aşırı kalori, aroma, lezzet ve hızlı tüketme prensiplerine göre programlanmaktadır. Beslenmenin bu şekliyle bütün hastalıkların esasını teşkil eden OBEZİTE, DİYABET ve KANSER türleri gibi vak’aların hayat kalitesini tahrip edeceği de bilinen bir gerçektir. Özellikle de çocuklar için hazırlanan bu maddelerin birçoğunda denetlenemeyen, beslenme uzmanlarının bile içinden çıkamayacakları karışık bir hale getirilmiştir. Bu yüzden üretim ve tüketimin her aşamasında sağlıksız gıda kontrollerinin sağlanabilmesiyle, zararlı sonuçların engellenebilmesi için, gıda güvenliğini sağlayabilecek ‘Gıda Polisi’ne (bir zeytinyağı uzmanının deyimiyle) ihtiyaç her geçen gün artmaktadır.

Sağlıklı beslenmenin engellenmesinde karşılaşılan engellerden birisi de, zararlı maddelerle yüklü olarak tuzaklanmış yiyecek maddelerinin, abartılı tanıtımlarla zihinlerin karıştırılarak, gerçek olmayan bilgilerle yanıltılmasıdır. Zaten bu faaliyetin gerçek amacı, gıdalar hakkındaki sağlıklı bilgilerin unutturulması ve sağlıklı beslenme bilincinin ortadan kaldırılmaya çalışılmasıdır.

Tüketicileri etkilemek amacındaki üreticilerin düşüncesi “Gıda endüstrisi, kötü yiyecek yoktur düsturu üzerine işler. Halbuki, kötü yiyecek vardır. Bilim sarihtir. Trans yağlar ve yüksek fruktozlu mısır şurubu kötüdür.

Keza şekerin farmakolojik dozları da zararlıdır. Televizyon izlemenin metabolizma yavaşlatan, hipnotik (uyutucu-uyuşturucu) etkisinin yanı sıra, amansız gıda pazarlamanın çocukları hedef alması, bu sorunu körükleyen en büyük etkenlerden biridir. İki yaşındaki bir çocuk marketlerdeki abur-cubur gıdaları ismiyle tanıyabiliyor. Her yemekten önce çocuğunuza sağlıklı beslenmenin faydalarını anlatsanız, endüstrinin baskıcı mesaj taarruzuyla yine de yarışamazsınız. Görsel uyarıcılar, beyni daha fazla yemeye teşvik ediyor. Bir Amerikan icadı olan atıştırma eğlenceli, heyecanlı bir eylem, nihayet bir mutluluk kaynağı olarak görülüyor. Bu pazarlama politikası, hem âdil değil hem de bir nevi uyuşturucu satıcılığıdır. Unutmayın, onlar sadece oyun değil obezite, kalp hastalığı ve kanserlere yol açtığı ve bağımlılık yaptığı ispat edilmiş maddeler satıyorlar. Birleşik Devletler’de çocuklara yönelik reklâmlar, sınır tanımaz hale geldi. Halbuki İsveç, Norveç ve Birleşik Krallık gibi diğer ülkelerde çocuklara yönelik reklâmlar yasaklanmıştır. Gelgelelim devlet gıda reklâmlarını kurallara bağlamaktan çekiniyor.” 2

Rahmetin süslü rızıklarıyla beslenen insanların gıdaları, kimyasal katkı maddeleriyle üretilen endüstriyel ürünleri hastalık ve bitkinlik kaynağı haline getirerek, lezzeti elem ve sıkıntılara çevirmeye ve rahmet kaynaklarının söndürülmesine bütün gücüyle çalışan bir kesimin faaliyetleriyle tahribata uğratılmaktadır. Gıdaların iç yapısını boşaltarak, sağlıksız hale

getirenler, yüksek kârları uğruna, insanları daha fazla yemeye ve değişik uygulamalara yönlendirmektedirler. Sağlıksız gıdalara bağımlılık sağlanması, kimyasal katkı maddelerinin, ucuz fiyat ve ısrarlı reklâmlarla insan biyolojisine aktarılması sonucunda gerçekleştirilmektedir.

Genetiği değiştirilmiş gıdalar (GDO) ve diğer kimyasal katkı maddeleriyle gerçekleştirilen toksik beslenme sonucu meydana gelen OBEZİTE, DİYABET, KALP HASTALIKLARI ve KANSERLER'in genel insan sağlığının bozulmasında, pandemi ve trafik kazalarından çok daha fazla yıkımlara ve farkına varılmadan ölümlere sebep olduğu, bilimsel olarak kesinlik kazanmıştır.

Dipnotlar:

1) Dr. Mark HYMAN, Kan Şekeri Diyeti, s. 66, Pegasus Yayınları 2013.

2) Age. s. 79.

BESLENMEDE FARKINDALIK (4)

28 Ekim 2021, Perşembe- Feyzullah Ergün-yeniasya

Endüstriyel tarım ve gıda teknolojisi ile üretilen besin maddeleri, insan organizmasını fizyolojik ve biyokimyasal fonksiyonları yönünden bir harabeye çevirerek, hastalıklar yuvası haline getirmiştir.

Vücudun sağlıklı gelişim ve faaliyetleri için gerekli olan gıda kaynakları, organik yollarla üretilmediğinden, çeşitli kronik organ hastalıklarına sebep olmaktadır. En başta katlanarak artan diyabet, obezite, kalp hastalıkları, çocuklarda bile görülen kanser patlaması ve bağışıklık sisteminin baskılanarak zayıflaması sonucu hayat büyük sıkıntılar içinde yaşanmaktadır. Yaşanan bütün bu olumsuzlukların sebepleri ise, kontrolümüz dışında mahiyetini kesin olarak bilemediğimiz, katkı maddeleri ile doldurulmuş, besin değeri olmayan genetiği ile oynanmış, sağlıksız maddelerle beslenilmesidir. Bu beslenmenin sonunda, büyük yıkımların yaşanacağı kaçınılmazdır. Ayaküstü hızlı yemek şeklindeki bu beslenme tarzı genç kuşaklara, ileri yaşlarda büyük sağlık problemleri yaşatacaktır.

Beslenmede, yapıları bilinmeyen ve sorgulanmayan, yiyecek maddelerindeki katkı maddelerinin kesin yapısı, etkileri ve organizmaya verdikleri zararlar tam olarak açıklanmadığından, bu meçhul maddelerden korunmamız gerekmez mi? Gıdaya benzer bu maddeleri iyice tanımaya çalışarak uzak durmakla, kendimize ve yakın çevremize büyük iyilik yapma gayretinde olmamız gerekir. Sağlıklı beslenmede gözden kaçırılan önemli bir kural ise, lifli (FİBER) gıdaların bulunmayışıdır. Lifli gıdalarla beslenme, “Şekerin bağırsaklarımızdan kana karışmasını yavaşlatır, tokluk hissi verir ve KOLESTEROLÜ düşürür. Yediğimiz liflerin büyük bölümü meyve, sebze, fındık, ceviz, tohumlu gıdalar ve baklagillerden gelir. Kutu, paket veya konserveden rafine, işlenmiş yiyecekleri yiyenlerin vücuduna, sağlıklı ve tabii gıdaları tüketenlerden daha az lif girer. Beslenmemizde, lifin yerinin az olmasının sağlığımız üzerinde muazzam etkileri vardır. KALP HASTALIĞI, DİYABET, OBEZİTE, KANSER ve diğer birçok kronik hastalık riskini artırır. Lif oranı

yüksek gıdaları yemenin, kan şekerini düşürmekte DİYABET İLÂÇLARI kadar etkilidir ve yan etkisi yoktur.” 1

Organizmanın sağlıklı beslenmesi, sıradan besin maddeleriyle açlık duygusunun geçiştirilmesi şeklinde yanlış anlaşılmamalıdır. Değişik kimyasal katkı maddeleriyle sağlanan tad, lezzet ve koku ekseninde geliştirilen endüstriyel besinlerin, bağımlılık yapıcı özellikleri de, iç yapılarında çeşitli şekillerde saklanabilmektedir. Bu gerçekler çerçevesinde, beslenmede tüketilen besinlerin kaynak ve kaliteleri hakkında bilgi edinilmesi ve bilginin yakın çevremizle paylaşılması, hayati bir prensip olarak kesinleştirilmelidir.

Sağlığı olumsuz etkileyen obezite, diyabet, kalp hastalıkları, bağışıklık sisteminin organizmayı savunamayacak duruma getirmesiyle, ortaya çıkan kanser türlerinden korunmada, özellikle de “Diyabeti önleyecek ve tedavi edecek optimal (uygun, dengeli) beslenme şekli, aynı zamanda zeytinyağı, fındık ve omega 3 yağları gibi sağlıklı yağlarla beraber, makul miktarda yağsız hayvan proteini ihtiva eder. Bu genelde AKDENİZ USÛLÜ beslenme olarak bilinir. FABRİKADA DEĞİL, EVDE hazırlanan sağlıklı, tabii, taze yiyecektir. Bu tarzda beslenmenin diyabeti önlediği, hatta tedavi ettiği ortaya konmuştur. Bunun sağlığını çok faydaları vardır ve iltihabı azaltarak, detoksu arttırarak, hormonları düzenleyerek ve güçlü ANTİOKSİDAN koruması sağlayarak- yani hastalıkların esas sebeplerini ortadan kaldıran her şeyi yaparak- bütün fizyolojimize olumlu etkide bulunur. Kronik hastalıkların ve diyabete’nin (Obesite diyabet birlikteliği. F. E.) esas sebeplerini yok etmek için kullanabileceğimiz EN GÜÇLÜ İLÂÇ, YİYECEKTİR.” 2 Unutulmamalıdır ki, olumsuz sebepler sonucu gıdaların besleyici özelliği ortadan kaldırıldığından, besinlerin sadece enerji kaynağı olduğu düşüncesinin, sağlıklı beslenme kurallarında yeri olamayacağı da unutulmamalıdır.

Sağlıksız beslenme sonucunda, fizyolojik iç dengeleri bozulan organizmada yaşanan STRES ve psikolojik problemler, kronik hastalıkların oluşmasında en önemli sebeplerdir. Stresin süreklilik kazanması sonucu artan kortizol hormonu diyabet, yüksek kolesterol ve depresyona sebep olur. Stresin meydana getirdiği yalancı iştah (İştihâ-i kazibe) sonucu bozulan metabolizma, organizmada yağ birikimi ve aşırı kilolara sebep olmaktadır. Zamanımızın rastgele beslenme tarzıyla, insan vücudu zararlı atık yığını halini almıştır. Bu atıkların arındırılması zor olduğu gibi, sindirimde rol alan organların yıpranmasına ve erken yaşlanmalarına yol açar. Kimyasal katkılı yiyeceklerle sağlanan beslenme ihtiyacı sırasında “Katkılı yiyecekler çok uzun zamanda hazmolur. Zaten onlar hazmolmuyor. Mide uğraşıyor da uğraşıyor, sonra da onu olduğu gibi dağıtmaya çalışıyor. Katkılı yiyecekler tüketildikten sonra, mide ve bağırsaklardaki hazım süresi 10-12 saate kadar uzar. İnsanlar da devamlı birincisini hazmetmeden, ikinci bir yemek yerler (Taam taam üstüne yemek). Bu yüzden ilk önce muhakkak ve muhakkak katkılı yiyeceklerden ve hidrojenize (Hidrojenle katılaştırılmış) yağlardan kaçınmak gerekir. Hidrojenize yağlar da katkılı yiyecek hükmündedir.” 3

Beslenme ve besin maddeleri, sağlıklı bir hale getirilmeden, düzenli ve kronik hastalıklardan uzak bir hayatın yaşanması, her geçen gün zorlaşmaktadır, çünkü endüstriyel besin maddeleri GDO tahribatı, kimyasal katkı maddeleri ve güvenlik sınırlarının çok üzerinde kullanılan

tarım ilâçlarıyla, insan organizması, savunma mekanizmasını tamamen kaybedecek, hücre ve organlarda aşırı derecede biriken metabolizma atıklarının yapacağı tahribat, insanlara birçok acıları yaşatarak, yaşama sevincini söndürecek ve manevî hayatın gelişmesine de engel olabilecektir.

Dipnotlar:

1) Dr. Mark HYMAN, Kan Şekeri Diyeti, s. 114, Pegasus Yayınları 2013.

2) Age. s. 117.

3) Dr. Aidin SALİH, Son Söz, 2. Kitap, s.171, Yitik Şifa Yayınları 2019.

BESLENMEDE FARKINDALIK (5)

04 Kasım 2021, Perşembe- Feyzullah Ergün-yeniasya

İnsan organizması anatomik ve fizyolojik yönleriyle kusursuz ve mükemmel dizayn ile yaratılmış, hayattar bir makina olup, işleyişi ile de mu’cizeli, hassas bir rafineridir.

Çeşitli fonksiyonları hassas programlarla kodlandığından, hücrelerin hafızalarında karşılığı bulunmayan işlemler, çözümlenmeden bekletileceği için, yığılmalara ve fonksiyon bozukluklarına yol açacaktır. Ahsen-i takvim (en mükemmel bir halde) derecesinde yaratılıp, programlanarak insana emanet edilen bu hassas mekanizmayı, kendisinin yanlış kullanması ve değerini bilemeyişi sonucu, bitmeyen sıkıntılar yaşamaktadır. İnsan organizması olarak “Bu özel varlığın yaradılış amacının gerektirdiği fonksiyonlara tekabül eden bütün olumlu maddî ve zihnî (dış ve iç) vasıflar ile donatılmış olarak “En güzel şekil” kavramı, Allah’ın yarattığı her şeyin, insanoğlu ve insan kişiliği (NEFS) de dahil olmak üzere “yaratılış amacına uygun şekilde” var edildiği ve doğuştan getirdiği vasıfları ve içine doğduğu çevreyi, mümkün olan en iyi şekilde kullanabilme yeteneği ile donatıldığı, Kur’ân hükmü ile bağlantılıdır.” 1

Sağlıklı beslenme problemine çözümler ararken, insan organizmasının mu’cizevî fonksiyonlarına mana-i harfî penceresinden bakılarak İlâhî sanatın hayretle tefekkürü, organizmadaki sistemlerin işleyişini detaylarıyla anlamaya yardımcı olacaktır. Genetik yapılanmadan, hücre fizyolojisine ve sistemlerin organize faaliyetlerine kadar insanın yaradılışının sıradan bir hadise olmadığını, dikkatle araştıran nazarlara gösterilmektedir. “İnsan, üstünde nakışları görünen ESMÂ-İ İLÂHİYE’YE âyinedarlık eder. İnsanın mahiyet-i camiasında (çok mana ve özellikleri içinde toplayan, yapı) nakışları zahir olan yetmişden ziyade ESMA vardır. Bütün aza ve alâtı ile, cihazat ve cevahihi (maddî-manevî organlar, kabiliyetler) ile, letaif ve maneviyatı ile, havas (duygular) ve hissiyatı ile ayrı ayrı esmâ’nın ayrı ayrı nakışlarını gösteriyor. Demek, nasıl Esma’da bir İsm-i Âzam var; öyle de, o Esmâ’nın nukuşunda dahi bir nakş-ı azam var ki, o da insandır. Ey kendini insan bilen insan! KENDİNİ OKU.” (30. Söz, 31. Pencere) Maddî sırları tamamen çözülemeyen insan organizması, akıl sahiplerine hakikatı müşahade etme imkânı sağladığından “Demek cazibe-i umumîyi (genel çekim gücü ve kanunları) hangi kalem yazmıştır; cevahir-i ferde (maddenin en küçük yapı taşı, atom) de, küçücük cazibeler, o kalemde damladı, zerrelere serpildi.” (Lemaat)

İnsan organizmasının nizâm, intizâm ve hassas ölçülerle gerçekleştirilen faaliyetlerinden birisi olan sindirim sistemindeki, ahsen-i takvim ile yaradılışın ince sembolüne dikkat edildiğinde, “Gıdayı, genellikle bir enerji kaynağı, vücudumuzun yaşamak ve çalışmak için ihtiyaç duyduğu yakıt olarak görürüz. Ancak yeni bilimsel gelişmeler gösterdi ki, yiyecekler kelimenin tam anlamıyla genlerimizle konuşuyorlar. Vücudunuzun yediğiniz gıdalardan aldığı bilgiler, genlerinizi açmakta ve kapatmaktadır. Bu, vücudunuza her lokmada, metabolizmanızı anbean, günbegün nasıl kontrol edeceğine dair talimatlar verir. Dr. Dean ORNİSH’e göre, sağlıklı ve otçul beslenme tarzının da dahil olduğu topu topu üç aylık köklü bir hayat tarzı değişimiyle, KANSERİ KONTROL eden 500’den fazla genin etkilendiğini gösterdi. HİÇBİR İLÂÇ BUNU YAPAMAZ. Yakın zaman önce, bilim insanları insan kanında bitkilerin genetik materyalini buldu. Düşünün, bitki genleri genlerimize ne yapacaklarını söylüyorlar. Bu devrim niteliğinde bir buluştur. Çavdardaki bilgi sayesinde, diyabete İYİLEŞTİREN GENLER UYANMIŞLARDI.” 2

Beslenme ihtiyacının karşılanmasında, tüketilen besin maddeleri yalnız kalori ve enerji kaynağı değildir. Besin maddelerinin sağlıklı ve kaliteli olmaları durumunda, hastalıklardan korunma ve tedavilerin desteklenmesinde, önemli rol almaktadır. Yiyeceklerin ilâç olarak sağladıkları faydalar, en eski tıp kaynaklarında kayıtlı olup, şifa kaynağı olduklarına işaret edilmiştir. Sağlıklı beslenme, sadece midenin açlık duygusunu gideren, sıradan bir faaliyet değildir. Günümüzün en büyük sağlık problemi, sağlıklı besin kaynaklarının giderek azaldığı ve yerlerini hızla endüstriyel gıdaların doldurduğudur.

Besin değeri olmayan bu endüstriyel ürünlerden başka, organizmanın iltihaplanma ortamını etkileyen ve şeker metabolizmasını çökerten sun’î tatlandırıcılar, diyet içecekler, lifsiz besinler ve rafine unlar da, sindirim sistemi fonksiyonlarını bozguna uğrattığından, daha karmaşık hastalıkların başlamasına sebep olurlar. Bütün bu toksin dolu maddeler yerine, sindirim sisteminin sağlıklı gıdalarla dengeli fonksiyonları, birçok sıkıntının tedbiri olacaktır.

İnsan organizmasında karşılaşılan birçok hastalığın temelinde, tetikleyici rol oynayan tahıllardaki GLÜTEN maddesidir. “Maalesef, başlıca gıdamız ekmek, çorba gibi tahıl ürünlerini yiyerek, kronik hastalıklara yakalanıyoruz. Maalesef gluten, yani tahıla alerjisi olan insanlara teşhis konulmuş değil. Buğday, çavdar, arpa ve yulafta bulunan bir protein çeşidi olan gluten, bütün vücudu saran enflamasyonu (iltihaplanma) tetikleyen bir OTOİMMÜN (bağışıklık sistemi) rahatsızlık olan ve çölyak hastalığına kadar varmış gluten hassasiyeti olan hastalarda OBEZİTE ve DİYABETİ tetikler.

Ülkemizdeki (yani ABD) buğdayın hibritleştirilmesi (melezleştirme) sonucu, buğdaydaki protein ve nişastaların nitelik ve türlerinin değiştirilerek, gluten muhtevasının artırılmasıyla, hastalarda büyük bir artış meydana gelmiştir. EKMEĞİMİZ ESKİSİ GİBİ DEĞİLDİR. (Onlarda böyle ise, bizde durum nedir, belli değil! F. E.) Ekmek diye yediğimiz şeyler daha ziyade bir FRANKEN GIDA (genetiği ile oynanmış), endüstriyel tarımın bir yan ürünü veyahut “Süper nişasta ve süper gluten”dir. Buna bir de bağırsaklarımızın beslenme şekli, çevremiz, hayat tarzımız, aşırı antibiyotik, bloker ve antienflamatuar kullanımı yüzünden uğradığı hasarı ekleyin, buyurun size gluten duyarlılığı için mükemmel bir ortam.

Journal of American Medical Association’da yayınlanan büyük bir araştırmada, gizli glüten hassasiyetinin ölüm riskini, genellikle kalp krizi ve kansere yol açarak, % 35-75 arttırdığı gösterilmiştir.” 3

Dipnotlar:

- 1) Muhammed ESED, Kur’ân Mesajı, s. 1456, İşaret Yayınları 2021.
- 2) Dr. Mark HYMAN, Kan Şekeri Diyeti, s. 114, Pegasus Yayınları 2013.
- 3) Age. s. 144.

BESLENMEDE FARKINDALIK (6)

11 Kasım 2021, Perşembe- Feyzullah Ergün-yeniasya

Çağımızda beslenme problemi, bütün zamanların en karışık, zor ve insan aklının kavrayamayacağı bir hal almıştır.

Besin maddelerine yapılan kimyasal, biyolojik, genetik müdahale ve katkılarla, insan organizması fizyolojik fonksiyonlarını yapamayacağı bilindiği halde, insanların bilgi eksikliğini olumsuz yönde değerlendirenler tarafından, sayısız ve çözümsüz tuzak maddelerle yoğun şekilde doldurulmaktadır. İnsanın doyumsuz hırsı ile girdiği son derece tehlike ve zararlarla dolu, yaradılış kanunlarına yaptığı haksız müdahaleler, İlâhî ikazlarla erken bir kıyametin gelmesini hazırlayacağı hesabı unutulmamalıdır.

Bütün insanlığa İlâhî bir mesaj olan Kur’ân-ı Azimüşşan, fitrat kanunlarını tahrip etme amacıyla çalışmalar yapıp, uygulamaya gayret eden kişilere yapılan uyarılarında: “Allah tarafından verilen rızıktan yiyip için, ama yeryüzünün yozlaşmasına ve çürümesine yol açarak, bozgunculuk yapmayın.” (Bakara: 60) Ayrıca “Ölçüyü aşanların sözüne uymayın; o ölçüyü aşanlar ki, yeryüzünde düzen ve uyum sağlayacaklarına bozgunculuk yaparlar.” (Şuâra: 151-152) ve “Ey insanlar! Yeryüzünde meşrû ve iyi ne varsa ondan nasibinizi alın ve şeytan’ın izinden gitmeyin; zira o apaçık düşmanınızdır.” (Bakara: 168) buyurulmaktadır. Kur’ân-ı Kerîm’in çok âyetlerinde tekrarlanan fesat işlemlerinin anıldığı en sarsıcı olanı: “(Allah’ın buyruklarını umursamaz hale gelen şu) İnsanların kendi elleriyle yapıp ettikleri sonucunda karada ve denizlerde çürüme ve bozulma başladı; bu şekilde (Allah), belki (doğru yola) geri dönerler diye yaptıklarının bazı (kötü) sonuçlarını onlara tattıracaktır.” (Rûm: 41) buyurularak, özellikle zamanımıza işaret edilmektedir.

İlâhî ikazın yapıldığı ve çağımızın hayat tarzını analiz eden, bu muazzam âyet-i kerîme’nin ibretli tefsirinde ise: “Böylece, günümüzde korkunç bir şekilde – üstelik henüz kısmen- ortaya çıkan tabîî çevremizdeki yoğun çürüme ve tahribat, burada “İnsanın kendi yapıp ettiklerinin bir sonucu”, yani insanın kendi kendini tahrip eden- çünkü katı materyalist bir temele dayanan- teknolojik gelişmelerin ve insanlığı daha önce hayal bile edemediği EKOLOJİK felâketlerle karşı karşıya getiren çılgınca faaliyetlerin bir sonucu olarak öngörülmüştür: Toprağın, havanın ve suyun sanayi atıkları ve şehir çöpleri yüzünden dizginlenemeyen bir şekilde kirlenmesi; bitki örtüsü ve denizlerin artan bir şekilde zehirlenip yok olması; yaygın uyuşturucu ve görünürde “faydalı” ilâç kullanımı sebebiyle İNSAN’IN KENDİ BEDENİNDE

ortaya çıkan her türlü genetik bozukluklar ve insanlara yararlı birçok hayvan türünün giderek yok olması. Bütün bunlara, insanın sosyal hayatındaki hızlı bozulmayı ve çürümeyi, cinsî sapıklıkları, suçları ve şiddeti ve son aşamada nükleer dehşeti ilâve edebiliriz:

Bunların tamamı, son tahlilde, insanın Allah'a (cc) ve mutlak manevî / ahlâkî değerlere karşı umursamazlığının ve bunun yerine, "maddî ilerleme"yi tek önemli hedef sayan inançlara tutsaklığının bir sonucudur." 1 açıklamasıyla konu net bir fotoğraf gibi düşünenlerin gözü önüne serilmiştir. İlâhî programın uygulamalarını değiştirmeye çalışanların, bu İlâhî ikazlar ışığında: "Madem rûy-i zemin bir sofrâ-i Rahman'dır, insanın şerefine kurulmuştur." (Sözler-20. Söz) uyanmaları ve bu İlâhî programlara dokunmaktan vazgeçmeleri, âcilen beklenmektedir. Fıtrata aykırı olan bu çalışmalara son verilmeyip, ısrarla devam edilmesi durumunda, şayet kalabilirse gelecek kuşağa, TOKSİNLERLE DOLDURULMUŞ BİR MUTFAK ve hastahanelere dönüşmüş evlerin miras olarak kalacağı unutulmamalıdır.

Sağlıklı beslenme, bir topluluğun hayatta kalabilme problemi olduğu gibi, besin değeri olmayan toksin deposu endüstriyel ürünlerle beslenme, temelinden çökmesine sebep olabilecektir. Nesillerin hayat kalitesi ile birlikte, ekonomik hayat ve güvenlik problemlerinin çözümsüz bir hal alacağı kolaylıkla hesaplanabilir. Bu gerçekler karşısında besin değeri olmayan, organizmada TOKSİN YİĞİLMALARINA sebep olan ve sindirim sisteminin tanımadığı kimyasal ürünlerin bir an önce insanların hayatından çıkarılması, toplum sağlığının vazgeçilmez temel kuralı ve insanlık hakkıdır. Besinlere karıştırılan sayısız katkı maddesi ile, organizmanın bağışıklık sistemi baskılanıp iflâs ettirilmesi sonucu, hayat sermayesi meyve veremeyecek bir hale getirilmektedir. Organizma sağlıklı gıdalarla beslendiğinde, bağışıklık sistemi (otoimmün sistem) güçlü olacağından, hücre ve organlara zararlı maddeler giremeyecek ve bazı toksik maddeler alındığında bile, yorulmadan zararsız hale getirebilecektir.

İlâhî hayattar bir makine olarak yaratılıp, belli bir süre kullanılmak üzere insana emanet edilen, son derece karışık fonksiyonlar yapabilme kabiliyetindeki cihazlar topluluğundan meydana gelen insan vücudu, sağlıklı beslenme ile desteklendiğinde, hayat yolculuğu boyunca arıza vermeden huzurlu bir şekilde faaliyetlerini sürdürecektir. Bu yolculukta yüksek kaliteli yakıt hükmündeki sağlıklı, helâl ve temiz gıdalardan sağlanacak enerji, organizmanın fonksiyonlarını problemsiz bir işleyişle hareket ettirecektir. Sağlıklı, kaliteli ve katkısız gıdalarla beslenme ihtiyacı karşılandığında, organizmanın maddî sağlığı huzurlu ve dengeli olacağından, manevî yönleriyle de yükseliş gösterecektir. Sağlıklı ve helâl gıdalardan sağlanan enerji, trilyonlarca hücrenin HAYAT YAKITI olduğundan, bu hücrelerin yaptığı zikir ve tesbihin gerçekleşmesine kuvvet sağlayacaktır. GDO ürünleri, emülgatörler (E) ve daha birçok zararlı kimyasal katkı maddesinin karıştırıldığı endüstriyel besin maddeleri, organizmanın biyokimyasal yapısı tarafından tanınmadıkları, sindirilemedikleri ve vücudun belirli yerlerinde atık olarak yığıldıklarından, fizyolojik işlem mekanizmalarında tıkanmalara sebep olurlar. Bu tıkanmalar sonucu biriken zararlı atıklar, hücrelerdeki zikir ve tesbihata engel olmaktadır. Sağlıklı ve helâl gıdalarla yapılan beslenme de bir ibadet halini alacağından, katkılı ve sağlıksız besinlerle bozulan hücre beslenmesi, ZİKİR, FİKİR ve ŞÜKÜR

kanallarının tıkanmaları sonucunda, ibadet fonksiyonlarını gerçekleştiremeyeceklerinden, vücudun zararı ikiye katlanacaktır.

Dipnot:

1) Muhammed ESED, Kur'ân Mesajı, s. 991, İşâret Yayınları 2021.

BESLENMEDE FARKINDALIK (7)

18 Kasım 2021, Perşembe- Feyzullah Ergün-yeniasya

İnsan organizmasındaki sağlıklı ve düzenli işleyen bir sindirim fizyolojisi, bütün sistemlerin sağlığını gösteren bir ayna gibidir.

İKİNCİ BEYİN olarak nitelenen bağırsaklardaki muhteşem faaliyet, bağışıklık sisteminin düzenlenmesi, metabolizma ve biyokimyasal fonksiyonların sağlıklı devam ettirilmesinde en önemli roldeki ve sayıları yüz trilyondan fazla olan MİKROBİYOTA'nın (bağırsaktaki faydalı ve zararlı mikropların bütünü) faaliyet alanı içinde gerçekleşmektedir. Burada kurulacak nizam ve intizam, probiyotik faaliyetlerin üstünlüğü, sağlıklı beslenme ile sağlandığında, organizmanın biyolojik saati düzenli bir ayarla çalışmasını, problem yaşamadan sürdürür. Zira “ Bağırsak bakterileri, neyle beslerseniz, onunla gelişirler. Eğer onları sağlıklı, taze tabii gıdalarla beslerseniz, iyi bakteriler gelişir. Abur cuburla beslerseniz, kötü bakteriler gelişir. Kötü bakteriler toksin üretir. O zaman da, yarı sindirilmiş besin parçaları ve mikrobiyel toksinler bağırsağımızdan sızarak, yabancı proteinlere faaliyet alanı hazırlar. Bu enflamasyon (iltihap) ise, metabolizmanıza hasar verir, beyninizde iştah kontrolü işlevini etkiler ve insülin direnciyle şişmanlığa yol açar. Probiyotik (iyi bakteriler) destekler, bağırsak eko sisteminizin niteliğini geliştirebilir ve kilo vermenize yardımcı olur.

Buradan çıkan sonuç şudur: Daha sağlıklı, tabii ve taze besinler tüketmek, bağırsağımızda sağlıklı bir flora oluşmasına yardım ederek, enflamasyonu ve buna bağlı kilo alımını önemli ölçüde azaltabilir. Şifalı besin maddeleriyle bağırsağınızı onarın.” 16

Günümüzün çözümü gittikçe zorlaşan problemi, besin değerleri olmadığı gibi, TOKSİN DEPOSU haline getirilen endüstriyel ürünlerin sorgulanmadan, tüketilmesidir. Sindirim sistemine giriş yapan bu ürünler, sindirilemeden organizmanın boşluklarında yığılmalara ve kandaki kirlenme seviyelerinin yükselmesine sebep olmaktadır. Gereken önemin verilmediği bu toksinlerden: “Ortalama bir yenidoğan göbek bağı kanında 287 kimyasal madde taşıyor, bunların 217'si nörotoksiktir (sinirleri ve sinir hücrelerini zehirler). Bu kimyasalların insan biyolojisi üzerinde çok çeşitli olumsuz etkileri vardır; sinir sistemini hasara uğratar ve KANSER riskini arttırırlar. Son olarak da obeziteye katkıda bulundukları gösterilmiştir. Journal of American Medical Association'da yayınlanan bir çalışma plastik şişelerde ve konserve kutularında bulunan bir petro-kimyasal olan BİSFENOL A'nın insanda diyabet, kalp hastalığı ve anormal karaciğer işlevi yahut da insülin direncinin sebep olduğu KARACİĞER YAĞLANMASI riskini arttırdığını bulmuştur. Bilim insanları yeni genetik ve metabolik analiz teknikleri kullanarak gösterdiler ki toksinler glikoz, kolesterol ve karaciğer yağlanmasında artışa sebep oluyor ve TİROİT işlevini yavaşlatıyorlar. Toksinler ayrıca iştah

artışına ve açlığı kontrol eden beyin sinyallerinde sorunlara yol açabiliyor. Bu artık gözardı edilemez bir gerçektir. Toksinler insanları şişmanlatırlar ve diyabeziteye yol açarlar.

Buradan çıkan sonuç şudur: Eğer toksin yüklüyseniz, çok yemeden ve egzersizinizi azaltmadan dahi kilo alabilirsiniz.” 17

Kâinatın nakş-ı azamı olan insanın yaradılışındaki mu’cizenin, her an hayatla olan bağlantısının en önemli bir unsuru olan sağlıklı, helâl ve temiz beslenmenin, gözle görülemeyen metabolizmanın mikro seviyesindeki en uç noktasında, akılları hayrette bırakan tefekkür yoğunluğu, düşünen insanı eserin sanatkârına hiç zorlanmadan ulaştıracaktır. İlimde derinleşenlerin çalışmalarıyla elde edilen bilgiler sonucu, İlâhî ilim ve kudretin azameti, tahkik-i iman araştırmalarına derin manalar kazandıracaktır. “Son zamanların en heyecanlı ve önemli keşifleri arasında metabolizmamızdaki değişikliklerin diyabezite riskini nasıl etkilediğinin ortaya çıkarılması yer almaktadır. Metabolizmamız kaloriler ile oksijeni, vücudumuzdaki bütün hücreleri besleyen enerjiye çevirir. Bu enerji hücrelerimizdeki MİTOKONDRI denilen mini fabrikalarda üretilir. Her hücrede yüzlerce, binlerce mini enerji fabrikaları vardır. Adaleler, kalp ve beyin gibi aktif organ ve dokularda sayıları daha fazladır. Metabolizmanızın rolü ise, soluduğunuz oksijeni ve yediğiniz besini alıp işleyerek, hayatın benzini olan enerjiye dönüştürmektir. Mitokondrileriniz randımanlı çalışmadığı vakit, düşük enerjinin bütün belirtilerini taşırsınız: Yorgunluk, yavaş metabolizma, şişmanlama, HAFIZA KAYBI, HIZLI YAŞLANMA vb. birçok etken, metabolizmanızı sekteye uğratabilir, yavaşlatabilir ya da durdurabilir. Mitokondrilerin her biri ana yakıt yapımı için 17.000 küçük montaj hattı ihtiva etmektedir. Mitokondriler, soluduğumuz oksijenin % 90’ını kullanırlar. Kalp hücrelerinin içindeki boşluğun % 40’ını kaplarlar. Ne yazık ki, çok fazla şeker ve işlenmiş gıda yemekten, çevre toksinlerinden ve enflamasyona (iltihap) yol açan her şeyden gelen hasara karşı hassastırlar. Diyabeziteye yakalanan insanlar, mitokondrilerinde sağlıklı insanlar kadar enerji üretmezler. Mitokondrilerimizin hasar görmesinin en sık rastlanan sebebi OKSİDATİF STRES dediğimiz şeydir. Bu aslında bildiğimiz bir süreçtir. Oksidatif stres (serbest radikaller) metabolizmamızı yavaşlatarak, şişmanlamaya, diyabete ve yaşlanmaya yol açar. Bununla beraber, mitokondrial işlevi en üst seviyeye getirmek, enerji üretimini arttırmak ve oksidatif stresi azaltmak mümkündür. Bunları yapınca da, diyabezite ile insülin direnci de kendiliğinden düzelir.” 18

Baş döndürücü, gözle görülemeyen bu SİSTEMİ KURAN VE ÇALIŞTIRAN KUDRETİ, tabiata, tesadüfe veya kendi kendine olabileceği sonucuna bağlamanın, ancak beyinde manevî mitokondrilerin tıkanarak, fonksiyon dışı kalmalarıyla iddia edilebilir. İnkârında inatçı değilse, beyin fonksiyonlarında bir arıza da yoksa, mitokondrilerdeki Cenab-ı Hakk’ın (cc) VAHİDİYET ve EHADİYET mühürlerini ilmel yakîn görerek, mitokondriler ve faaliyetleri adedince ALLAH Ü EKBER nidalarıyla iman dairesine dahil olmalıdır.

Bu muhteşem sistemin fonksiyonlarının bozulup, tıkanmasına sebep olan toksin ve zararlı atıkların kaynağı, teknoloji ürünü kimyasal katkılı ve genetiği tahrir edilen, sun’î gıda maddeleridir. İnsan neslini maddî-manevî yıkıma hızla götürmekte olan, tarihte benzeri görülmemiş bu ifsat hareketinin, âcil olarak önüne geçilmelidir. Kişisel plânda

yapılabilecekler ise, beslenme konusuna önem verip, gıda maddelerinin kaynağına ve ihtiva ettiği maddelere dikkat ederek ve sağlıklı ürünleri yakın çevremize duyuracak şekilde bilinçlenmemizin atılacak ilk adımlar olması gerekir. Bunlarla birlikte, mitokondrilerle beraber organizmanın bütün dokularını toksin atıklarından arandıran, MU’CİZE İLÂÇ hükmündeki oruçlar, hayat fonksiyonlarını güçlendiren ve herkesin yapabileceği maddî-manevî bir detoks olacaktır.

Dipnotlar:

16) Dr. Mark HYMAN, Age. s. 155.

17) Age. s. 164.

18) Age. s. 166.

BESLENMEDE FARKINDALIK (8)

24 Kasım 2021, Çarşamba- Feyzullah Ergün-yeniasya

Sağlıklı besinlerle sağlanacak sağlıklı beslenme, bir hayat tarzı olarak uygulandığında, yakın çevrede de faydaları görülecektir.

Zaman cemaat zamanı olduğundan, sosyal bağların güçlendirilerek sağlık için bir araya gelinmesi, sağlıksız beslenmenin doğurduğu streslerin aşılmasında rahatlatıcı bir adım olacaktır. Toplumun temelini teşkil eden ailenin, sağlıklı bir hayat için, mutfaklarda sağlıklı besinlerin yer alması, temel prensibine uyulması şarttır. Sağlıklı gıda derken, pahalı ve gösterişli ambalajlarda tüketime sunulan gıdaları demek istediğimiz anlaşılmamalıdır.

Sağlıklı ve kimyasal katkı maddelerinin bulunmadığı, teknoloji ürünü olmayan besinlerin sağlanması için, “Sağlık yolunda ilerlerken şunu unutmayın çevrenizdekilerle beraber sağlıklı olmak, tek başına sağlıklı olmaktan daha kolaydır. Kendi takımınızı oluşturmayı (iki kişilik bir takım bile olabilir) ve uzun vadeli başarı, sağlık ve mutluluk için desteğin çok önemli olduğu, toplumsal bağ, destek ve ortaklık uzun vadeli başarı için önemlidir ve hayat tarzı ve tutum değişiklikleri için de kısa vadede çok faydalıdır. Arkadaşlarımızın ve çevremizin üzerimizde büyük etkisi vardır. Bizi etkileyen ve OBEZİTE, DİYABET ve kronik hastalık salgınına değiştirmede büyük güce sahip olan şey genetik bağlar değil, sosyal bağlardır. Sağlık için insanlarla ilişki halinde olmak da tıpkı yemek, hava, su, uyku ve hareket kadar gereklidir. Bizler doğamız gereği, beraberlik ve bağ ararız.” 1

Sağlıklı ve dengeli beslenme amacıyla bulundurulacak toksinlerden uzak besinler, sun’î gıda üreticileri tarafından kuşatma altına alınmıştır. Bu olumsuz şartlarda, ihtiyaca yeterli sınırın aşılması ve sindirim organlarının aşırı yüküyle yıpratılmaması, sağlıklı hayatın temel kuralı olduğu da unutulmamalıdır. İştihâ-i kâzib (iştahın zorlanması, yalancı iştah) ve nefsin aşırı talebi ile doyma sınırları, bazı bahane ve sebeplerle kolayca aşılabilmektedir. “Genellikle çok yeriz, çünkü bir şey de bizi yiyordur. Duygularımızdan uzaklaşmak için, midemizi yemekle doldururuz. Duygularımızı bastırmak için yemeği kullanırız. Çoğumuz bir sıkıntımız olduğunda, otomatikman yemeğe yöneliriz. Bizi açlıktan koruyan yüzlerce genimiz vardır, ama aşırı yemekten koruyan genimiz pek azdır. Şeker, kafein enerjimizi ve sağlığımızı

tüketen sahte desteklerdir. Kısa süreli bir enerji verir, sonra çökersiniz ve yine istersiniz. Hiç güzel bir döngü değil. Bağımlılık yapan maddelerden kurtulduğunuz zaman, enerjinizden ve sağlığınıza ne kadar çaldıklarını anlayacaksınız. ŞEKER ve sun'î tatlandırıcıları hayatınızdan tamamen çıkarın. Birdenbire ve tamamen kesin. Rafine şekerleri, meşrubatı, meyve sularını ve yapay tatlandırıcıları yiyeceklerinizin arasından çıkarın, zira bunlar yeme krizlerini tetikler. Unutulmamalıdır ki, kendi başına bir şifa olan yeterli ve dengeli beslenme uygulamalarında, MUTFAĞINIZ EVİNİZİN KUMANDA ODASIDIR.” 2

Sağlıklı ve huzurlu bir hayatın yaşanabilmesi için bedenî, ruhî ve sosyal bakımlardan tam bir iyilik halinde bulunmaya bağlıdır.

Bu hayat standardına ulaşılabilmesi, sağlıklı yolları aydınlatan doğru bilgilerin paylaşılmasıyla gerçekleşecektir. Sağlığın korunması için gerekli besinler ve HAYAT TARZI insanın iradesine bağlı bulunduğundan, tercihimizi kullanırken, organizmanın fonksiyonlarını, yanlış ve doğru beslenme şekillerini bilerek aklımızın kontrolündeki ellerimizi, sağlığınıza hizmet edecek besinlerden yana hareket ettirmeliyiz. Sağlıklı ve dengeli yaşama yolunda, vücudumuzun sağlıklı gıda ihtiyacı, bizim irade ve kontrolümüzde sağlanmalıdır. Sağlıklı beslenme, sağlıklı besinlerle ve dengeli beslenmekle sağlanır. Tek yanlı beslenmede, vücudun dengesi sağlanamadığı gibi, kurulmuş olan İLÂHÎ NİZAMIN işleyişinde hastalıklarla aksamalara ve sistemin tamamen çökmesine sebep olabilecektir. Sağlıklı beslenmeye önem verilmediğinde, toplum hayatında hastaneler büyümeye devam edecek, muayene kuyrukları da, uzayıp gidecektir.

Beslenme ihtiyacının karşılanmasında yaşanan en zor problem, gıda maddelerinin toksinlerle yüklü olması ve bu problemi çözebilecek kahramanların bulunmayışıdır. Zira GORDİON DÜĞÜMÜ haline getirilen ve sağlıklı beslenmenin engelleri olan “Yiyeceklerimiz, suyumuz, havamız, evlerimiz genellikle GİZLİ TOKSİN kaynaklarıdır. Bizler elimizden geldiğince, vücutlarımızdaki ve toplumlarımızdaki toksin yükünü azaltmalıyız. En ihtiyatlı yaklaşım, bir şeyi güvenli olduğu ispatlanana kadar kullanmamaktır. O yüzden ben ÖNCE TEDBİR SONRA TEVEKKÜL ilkesiyle hareket ediyorum. Gıdalarımızdaki en yaygın kimyasal ve toksin kaynaklarından mümkün olduğunca kaçınm. Temiz gıda, talep arttıkça daha ucuz ve ulaşılabilir hale gelecektir.” 3

Besin maddelerindeki toksinlerden korunabilmenin güvenli bir yolu da, zamanımızda teknolojinin desteğindeki sağlıklı haberleşmeden faydalanmaya çalışmaktır. Güvenilir bilgi kaynaklarına ulaşarak, sağlıklı bilgiler öğrenilmesi için, bilenlerle istişare edilmesi ve bilgilerin yakın çevrelere ulaştırılması, kişisel girişimlerle olumlu sonuçlar alınmasını hızlandırabilecek ve böyle bir haberleşme de, hayırlı bir hizmetin aracı olacaktır.

Yaşadığımız çevrede ekolojik dengenin bozulması sonucu kirlenen hava unsuru, nasıl ki burundan başlayarak, akciğer alveollerine kadar genişleyen solunum sistemine zararlar verdiğinden, sessiz imdatlar duyulduğu gibi, toksin yüklü bir lokmanın sindirim sistemine girişiyle, hücrelerden yüksek alarm sinyalleri yayılmaya başlamaktadır.

Bu tehlike sinyallerini, bizler anlayamıyoruz, ama organizmanın biyokimyasal dengesi, gelen toksinlerin analizini hassas ölçüleriyle yapar. Toksinleri atmaya çalışır, aşırı yorulduğundan, atamayacağı için yığılma depolarına yönlendirir. Bu olumsuz faaliyetler sonucu, çeşitli kronik sistem hastalıkları meydana gelerek, organizmanın dengelerini tahrip eder.

Bu olumsuz yaşama tarzı sonucunda, toksin deposu haline getirilen dünyamızda, beşerin kirli eli ve şükürsüz dili de, gıda maddelerinin toksin depolarına dönüşmelerini gittikçe hızlandırmakta, böylece kendi plân ve faaliyetleriyle hazırladığı son dönemini acılarla yaşamadan uyanmasını, daha fazla zaman geçirmeden gerçekleştirmelidir.

Dipnotlar:

- 1) Dr. Mark HYMAN, Age. s. 185.
- 2) Age. s. 204.
- 3) Age. s. 302.

BESLENMEDE FARKINDALIK (9)

02 Aralık 2021, Perşembe- Feyzullah Ergün-yeniasya

İnsan hayatında dengeli ve sağlıklı beslenme kurallarının dikkatle uygulanması, yaygın kronik hastalıkların önüne geçeceği gibi, önemli bir sağlık problemi yaşanmadan, huzurlu bir hayatın sürdürülmesine destek verecektir.

Sağlıklı yaşamak gayesiyle uygulanacak beslenme şeklinde, ısrarla aranacak olan, özellikleri bilinmeyen katkılı endüstri ürünlerinin bir gıda dedektifi hassasiyetiyle araştırılarak, sofradan uzak tutulmasıdır. Unutulmamalıdır ki, organizmada sağlıklı fonksiyonlar için, en önemli davranış gıda kalitesine değer vermektir. Bu davranışla sağlık emaneti korunacağı gibi, yaşama sevinci ve huzur kaynağını da besleyecektir. Beslenme ihtiyacının karşılanmasına, bu açıdan bakıldığında Dr. Mark Hyman'ın dediği gibi: “Yiyecek, şifa bulmak için en esaslı ilâçtır. Akıllı ve bilinçli bir şekilde kullanıldığında, çoğu kronik hastalığı tedavi eder.”

İnsanların sağlıklı bir hayat yaşamaları, ayrıca hastalandıklarında şifa kaynağı olacak besinlerin RAHMAN SOFRASINDA dizilmeleri, cömertlik ve ikram hazinelerinin sahibi olan REZZAK-I KERİM'in (cc) çok sevdiği kullarına verdiği, bitmez tükenmez ziyafetin şerefi içindir. Hem gıda hem de ilâç olarak hazırlanıp, ikram edilen bu nimetlerden faydalanabilmemiz açısından, önemli bilgi ve uygulamaları bir demet halinde derleyip, dikkatli nazarlara takdim etmeye çalışacağız. Fonksiyonel tıbbın öncülerinden Dr. Mark HYMAN'ın bilgileri rehberliğinde, sağlıklı yaşamının ve sağlıklı beslenmenin temel prensiplerini açıklamaya gayret edeceğiz.

İnsan organizmasında birçok kronik hastalığın sorumlusu olan, sağlıksız beslenme zeminini hazırlayan sebeplerden bazılarına göz atılacak olursa: “Endüstriyel işlenmiş, ayaküstü yemek (fast food) ve abur cubur bağımlılık yapar ve aşırı kalori tüketimini körükler. Büyük tarım'ın tesiriyle OBEZİTE bütün dünyada artıyor. Birleşik Devletler'in üretim fazlası mahsulü, yoksul ülkelere ucuza satılıyor, bu da yerel tarım iktisadını mahvediyor, işsizliğe yol açarak ve gelişmekte olan ülkeleri, ithal işlenmiş gıda ve mısır şurubuna bağımlı hale getirerek, çiftçileri yok ediyor. Etik olmayan, hileli gıda pazarlaması beslenme alışkanlıklarını yönlendiriyor. Ayrıca kilo almaya, OBEZİTE ve DİYABETE yol açan çevre toksinleri çoğaldı. Diyabetezi önlemek, tedavi etmek için EN GÜÇLÜ İLÂÇ kendi hazırlayacağınız sağlıklı, tabîî, taze yiyecektir. Besleyicilik açısından fakir, kalori açısından zengin beslenme

alışkanlığımız, diyabete salgınının başta gelen sebebidir. Bir nesil bu suretle, AŞIRI YEDİ, ama YETERSİZ BESLENDİ. Sağlığınızı korumak istiyorsanız genel olarak şeker tüketimini azaltmalı, ama beslenmede, bu basit değişimle (yüksek fruktozlu mısır şurubunu kesmekle) dahi, hastalık riskini büyük oranda düşürmüş ve genel olarak sağlıklı olursunuz.”

Ömür boyu sağlıklı beslenmeyi sağlayabilmek için, uyulması gereken prensip ve davranışlardan en önemlileri ise: “Etiketinde yüksek fruktozlu mısır şurubu yazan her şeyi fırlatın atın. Bu neredeyse bütün işlenmiş gıdaların içinde bulunan aşırı tatlı, aşırı ucuz, desteklenen sıvı şekerdir. Ayrıca bazı yüksek fruktozlu mısır şurupları, üretim sürecinin bir yan ürünü olarak CIVA ihtiva eder. Gazlı içecekler, meyve suları gibi meşrubatın çoğu, bu metabolik zehiri ihtiva eder. Etiketinde HİDROJENE kelimesi geçen bütün ürünleri atın. Bu kimyasal işlemle margarin yahut katı yağ haline getirilmiş TRANS YAĞ, nebatî (bitkisel) yağ anlamına gelir. Bu yağların KALP KRİZİ, DİYABET ve KANSERE yol açtığı ispatlandı. New York ve birçok Avrupa ülkesi trans yağları yasakladı, siz de uzak durmalısınız. Kızartmadan uzak durun. Koruyucu madde, katkı maddesi, renklendirici madde yahut boya, “DOĞAL ÇEŞNİ” yahut MSG (mono sodyum glutamat-çin tuzu) gibi lezzet artırıcı ihtiva eden bütün gıdaları atın. Sun’î tatlandırıcı ihtiva eden bütün ürünleri atın. ASPARTAM, SORBİTOL gibi sonu “ol” ile biten her şeyi. Bunlar size açlık hissi verir, metabolizmanızı yavaşlatır, bağırsağınızda gaz üretir ve vücudunuzda yağ depolattır. Bir ürün, bir gıda kimya laboratuvarından değil de bir tarladan çıkmaysa onu yiyebilirsiniz. Eğer bir yiyeceği büyük anneniz tanımıyorsa, o yiyecekte hayır gelmez. (işlenmiş gıdalar F. E) “GIDAYA BENZER MADDELER”den uzak durun. Sağlıklı olmak istiyorsanız, yemek hazırlamayı ve pişirmeyi öğrenmelisiniz.”

Sağlıklı bir hayat yaşanabilmesi, günlük hayatta tüketilen besinlerin özellikleri hakkında bilgi edinilmesi ile yakından ilgilidir. Bazı ipuçları verilecek olursa “Yeryüzünde şifa kaynağı pek çoktur. Polifenolden zengin, kırmızı ve mor meyveler, koyu yeşil yapraklı sebzeler, MİTOKONDİRİ arttırıcı gıdalar enerjiyi yükseltir, antioksidan olarak hücre paslanmasını azaltır. Bunlar koyu renkli meyveler, nar, portakal, balkabağı gibi sarı sebzeler, karalahana ve ıspanak gibi koyu yeşil yapraklı sebzeleri, siyah üzüm ve yaban mersini gibi RESVERATROL ihtiva eden meyveleri yiye. Detoks yapıcı olan TURPGİLLER, özellikle detoksu arttırmada büyük önem taşır. Bunlar brokoli, beyaz lahana, kara lahana, karnabahar gibi sebzelerdir. Diğer tabii detoks yapıcılar yeşil çay, su teresi, karahindiba, kişniş, enginar, sarımsak, limon kabuğu, nar hatta kakao. Hormon dengeleyici olarak öğütülmüş ketentohumu (evde çekilecek) kullanın. Otlar kuvvetli antioksidan ve detoks yapıcı olduklarından ZERDEÇAL, BİBERİYE, ZENCEFİL, kişniş vb. kullanın. Mümkünse her gün soğan ve sarımsak yiye. İkisi de kolesterolü ve tansiyonu düşürür, antioksidan olup detoksu güçlendirirler.”

Kâinat eczahanesinde şifa kaynağı olarak istif edilen besin ilâçlarından, organizmayı toksinlerden arındırmak ve güçlendirmek için bol miktarda tüketilmesi, öncelikli tercihimiz olmalıdır.

BESLENMEDE FARKINDALIK (10)

09 Aralık 2021, Perşembe- Feyzullah Ergün-yeniasya

Sağlıklı beslenme prensiplerine uyulması, organizmanın maddî varlığını desteklediği gibi, ruh ve maneviyat yönlerini de güçlendirecektir.

Bereketli ibadet ve hizmetlere güçlü aktivite kazandıracak ve sağlıklı gıdalardan hasıl olan enerji, organizmayı pozitif duygu ve hareketlere yönlendirerek mutluluk kaynağı olacaktır.

Zira, olumlu veya olumsuz yönleriyle İNSAN NE YERSE ODUR. Besin maddeleri, sağlıklı hayatın gerçek ilâçlarıdır. “Şifa bulmak için tamir etmeniz gereken en önemli gereç, çatalınızdır. YİYECEK EN ESASLI İLÂÇTIR. Akıllı ve bilinçli kullanıldığında, çoğu kronik hastalığı tedavi eder. Sindirim sistemini tamir etmek, çoğu insanın birkaç adımda kendi başına yapabileceği bir şeydir. Bu sayede kilo vermekle kalmaz, aynı zamanda yorgunluk, ruh durum bozuklukları, baş ağrısı, otoimmün hastalıklar gibi diğer birçok kronik hastalığınızı da düzeltebilirsiniz. Bağır sağınız sağlıklı olursa, zararlı bakterileri uzak tutabilir ve alerjenlerin bağırsak bariyerinden dışarı sızmasını önleyebilirsiniz.

Sağlıklı beslenmenin en önemli prensiplerinden olan yemeği dikkatli, bilinçli ve farkını hissederek yemektir. “Şuursuzca yediğimiz vakit, daha fazla yeriz. Beyin ancak 20 dakika sonra midenin dolduğunu algılıyor. Yavaş ve dikkatli yemek, yemeğin tadını çıkarmak kilo vermek ve metabolizmanızı hızlandırmak için en etkili yoldur. YEMEKTEN ÖNCE ŞÜKREDİN. Sahip olduğunuz aile, arkadaşlar, nimetler için, aklınıza gelen bütün güzel şeyler için ŞÜKREDİN. Şükretmek, sizin yemekle aranızdaki ilişkiye tesir edecek ŞİFA VEREN bir eylemdir.”

Yemek yavaş bir biçimde ve oturarak, lokmayı çiğneyerek yiyin. Bunlar sağlıklı bir sindirime yardımcı olur. Yemek ne kadar mütevazî olursa olsun, beraber oturmak için özel bir yer hazırlayın ve özenli bir sofraya kurun. Aile yemekleri, birbirini dinleyip paylaşma zamanıdır, beslenip iletişim kurma zamanıdır. Ailece yemek yeme alışkanlığını tekrar kazanmamız, bize gerçek yiyecekleri nasıl bulup, çabucak hazırlayacağımızı, çocuklarımızla iletişim kurmayı ve her yemekte güvenlik, emniyet ve sosyal beceriler meydana getirmeyi öğrenmede, bize yardımcı olacaktır. (Dr. Mark Hyman, burada Tıbb-ı Nebevî'nin sağlıklı yaşama kaidelerine uygun tavsiyelerde bulunuyor. F. E.) Unutulmaması gereken çok önemli bir husus da, ibadethanelerde ruhun yanı sıra, bedene de özen gösterme gereği vurgulanmaz. (...)

Sindirim sistemine zararlı yiyecekler yüklemek kötü sonuçlar doğurabilir. Kendisine neyin yarayıp, neyin yaramadığını insanın yine en iyi kendisi bilir. VÜCUDUNUZU DİNLEYİN. Denge ve ritim ömür boyu sağlığın anahtarıdır. Her şeyde ölçülü olmak temel prensiptir. Sağlıklı beslenmede, unutulmaması gereken temel stratejiye göre “Modern dünyada sağlıklı olmak, bir marifettir. Tehlikeli yiyecek manzaraları arasında yolumuzu bulmak, her köşe başında dikkatle hazırlanmış cazibe odaklarına direnmek, doğrudan ilkel, fizikî bağlantılı içgüdülerimize hitap eden pazarlama teknikleriyle savaşmak ve ısrarlı ikramcılar, saboteciler ve internet, televizyon ve sair medyadaki binlerce yoldan çıkarıcıyı savuşturmak zorundayız. Başarılı olmak için, hayatta kalma becerilerinizi ve bu engellere karşı plânlar geliştirmelisiniz.

Organizmanın, özellikle enfeksiyon (iltihaplı) hastalıklarından korunabilmesi için, bitkilerden faydalanmak kolay ve zararsız bir yoldur. ZERDEÇAL, BİBERİYE ve ZENCEFİL gibi bitkileri yemeklerinize katın. Zerdeçalda bulunan KURKUMİN en iyi anti enflamatuar (iltihaplara karşı) dır. Sağlıklı olmak, kilo vermek ve diyabeti önlemek için, temiz ve yeşil yaşamak şarttır. (...) Siyah üzümde bulunan RESVERATROL ana metabolizma kontrol genleri üzerindeki etkisi sayesinde, insülin işlevini geliştirir.

Aynı zamanda YAŞLANMAYI YAVAŞLATAN bir bileşendir.

Sağlıklı beslenmede dikkat edilecek hususlardan birisi de, “Hazmı mümkün olduğu kadar kolaylaştıran karışımların kullanılmasıdır. Sirke içinde 1-3 gün ıslatılmış KİMYON kurutulup öğütülerek tüketilir. Karabiber, kakule ve fülful aynı miktarda öğütülür ve küçük bir kapta taşınır. Yemekten hem önce hem de sonra yarım ya da bir çay kaşığı yutulur. Fülful karabiberin çiçeğidir. Bu karışım hazmı çok kolaylaştırır. Mide yanmasını ortadan kaldırır ve şişkinliği de azaltır.” 1

İnsanların beslenmesinde yaşanan musîbet-i amme derecesindeki perişan hallerin manevî cephesini Bediüzzaman Hazretleri’nin hazırladığı iman gözlüğüyle görülebildiğinde, gaflet uykularını dağıtacak uyarılardan:

“Nimet ve rahmet-i İlâhiyenin fiyatı ŞÜKÜRDÜR. Biz şükrü hakkıyla veremedik. Evet, rahmetin fiyatını şükürle veremediğimiz gibi, zulmümüzle, isyanımızla gadabı celbediyoruz. Şimdi zemin yüzünde zulüm ve tahribat, küfür ve isyanla, nev-i beşer, tam tokada kendini müstehak etti ve dehşetli tokatlar yedi. Elbette bir parça hissemiz de olacak. (..) Şimdi malda ve rızıkta hilelerle, suiistimalle, rüşvetle çok haram karıştığı ve ekinciler kendi malına hakkıyla sahip olamadığı ve on adamdan iki üçü tam rahmete müstehak ise, ekincilerin malından istifade edenlerden beş altısı ya zulüm ile haram karıştırmakla, ya şükürsüzlükle rahmete istihkakını kaybediyor.” (Emirdağ Lâhikası s. 73-74)

Sağlıklı beslenme konusunu dikkatli nazarlara takdim ederek, sürekli gündemde kalmasına gayret etmemiz, bu temele dayanmaktadır.

Beslenme problemlerinin anlaşılabilmesi ve zihinlerde canlı tutulabilmesi için yazılanlar israf sayılmamalıdır.

Netice-i kelâm ve en güzel nizam ve intizam dairesinde:

EN GENİŞ İKRÂM, EN YÜCE HÜKÜM

“KÜLÛ MİN TAYYİBATİ MÂ REZAKNAKÛM.”

SAĞLICAKLA KALIN.

Kaynak:

1) Dr. Aidin SALİH, Son Söz 2. Kitap, s.165 Yitik Şifa Yayınları 2019.

AĞIZLARA SUSTURUCU TAKACAKLAR

kemal Özer-03 Ekim 2020 , Cumartesi -<https://www.gzt.com/gercek-hayat/agizlara-susturucu-takacaklar-3547361>

Gıdalara radyasyon vermeyin, Amerikan halkını kanser yaptığı için 21 milyar dolar ödemek zorunda kalan Bayer (Monsanto)'ın Roundup'ını kullanmayın, tohumla oynamayın, gıdanın mahiyetini bozmayın, alkol, domuz ve çoğu zararlı sentetik katkıları eklemeyin, israf yapmayın, toksik beslenmeyin gibi sözlerin söylenmesi artık yasaklanıyor.

Açıklamalarımız toplumu korumak içindi, lakin birilerini her zaman olduğu gibi rahatsız etti. Paralı büyük gıda şirketlerinin güdümündeki bürokrasinin rahatsız olması normaldi. Pek çoğu gıda firmalarına danışmanlık yapan gıda bölümü akademisyenlerinin rahatsız olması da. Bundan rahatsızlık duyanlardan biri de FETÖ'cülerdi. Zira onların da Sürat Holding bünyesinde pek çok gıda yatırımı vardı. Ayrıca diğer gıdacılar da hortum alanına girmektedir.

2012 yılında tuzlara akışkanlık sağlamak için eklenen ve Amerika başta olmak üzere pek çok ülkede yasaklanan E535 kodlu Sodyum Ferrosiyanyür (Siyonit) adlı madde hakkında açıklamalar yapmıştık. Farklı zamanlarda farklı medya organları konuyu haberleştirdi. Haberi önemli kılan şey, bu maddenin bugün olduğu gibi o gün de Türkiye'de serbest olmasıydı ve ülkemiz mide kanserinde liderliğe doğru tırmanıyordu.

Açıklamalarımız toplumu korumak içindi, lakin birilerini her zaman olduğu gibi rahatsız etti.

Paralı büyük gıda şirketlerinin güdümündeki bürokrasinin rahatsız olması normaldi. Pek çoğu gıda firmalarına danışmanlık yapan gıda bölümü akademisyenlerinin rahatsız olması da. Bundan rahatsızlık duyanlardan biri de FETÖ'cülerdi. Zira onların da Sürat Holding bünyesinde pek çok gıda yatırımı vardı. Ayrıca diğer gıdacılar da hortum alanına girmektedir.

Şaibeli bir alanda ceza oyunları ve dolayısıyla gayri meşru uygulamalar boldu. Devreye terör örgütünün Aksiyon'u girdi. 30 Nisan 2012 tarihli sayısında Zafer Özcan ismiyle bir haber çıkmıştı.

Aksiyon dergisinin 908. Sayısı

Haberi yazan Özcan, 08.03.2019'da Manisa'nın Akhisar ilçesinde düzenlenen FETÖ operasyonunda sahte kimlikle yakalanıp, tutuklandı. Muhakemesi devam ediyor. Söz konusu haber ise derginin 908. sayısının kapağı olmuştu.

Oldukça uzun olan haberin "Haberci neden siyanür sever" başlıklı bölümünde aynen şöyle yazmaktaydı: "Türkiye'de gıda güvenliği noktasında, sağlıksız üretim kadar medyanın olaya yaklaşımı da en önemli sorunlardan. Günümüzde internet ve sosyal medyanın yaygınlaşması, sürece katkı yapmak yerine bilgi kirliliğini artırıyor. **Prof. Muhammet Arıcı**, bu konudaki dertli isimlerden:

‘Diplomasız insanların hekimlik yapmaya kalkışmaları nasıl cezalandırılıyorsa, uzmanlık alanı olmadığı hâlde gıda konusunda doğru olmayan, halkı yanlış yönlendirici beyanda bulunan kişiler kanunlar karşısında sorumlu olmalıdır.’

Mücadelemizin tek amacı, gıdanın dünyanın en tehlikeli silahı olduğunu millete ve ümmete anlatmak.

Bazı medya organlarının ‘tüketiciyi aydınlatmak’ bahanesiyle kaos oluşturduğu tespitini de yapan Arıcı, başından geçen bir hadiseyi paylaşıyor: ‘Geçen günlerde bir televizyon kanalında, tuzun topaklanmasını engellemek için kullanılan potasyum ferrosiyanat adlı katkı maddesiyle ilgili haber vardı. Benden de konu hakkında bilgi aldılar. Haberci bu maddeye siyanür dedirtmek için çaba sarf etti. Ancak benim bu maddenin siyanürle karıştırılmaması gerektiğini ve toksik etkilerinin net olarak rapor edilmediğini beyan etmeme rağmen, bir şekilde bu GRAS statüdeki (genel olarak güvenli kabul edilen) katkı maddesini, tuzda siyanür tehlikesi başlığıyla anlatarak tüketicilere yanlış bilgi, üreticilere de maddi anlamda zarar vermiş oldular.’”

Bakınız: Gıdanın reytingle imtihanı

Görüldüğü üzere, mühendislik değil fitrat, dolayısıyla da din ve tıbbın konusu olan gıda ve beslenme hususunda konuşma sansürü teklifi ilk olarak FETÖ’nün yayın organı Aksiyon’da dile getirilmişti. Daha sonra FETÖ’nün kapatılan Fatih Üniversitesinden akademisyenler de sık sık bunu dillendirdiler. Ne de olsa bürokrasi ve siyaseti etkileme güçleri vardı.

Teklifte Aydın İzi

Ancak MİT Müsteşarı Hakan Fidan’a yönelik operasyon ile dersane krizi patlak verdi ve gündemler değişti.

Şimdi ise konu AK Partili milletvekillerinin 24.06.2020 tarihinde verdiği teklifle yeniden gündemde. 34 maddelik teklifi milletvekillerinin hazırlaması imkânsız. İlk imza sahibi, Aydın Milletvekili Metin Yavuz. Kendileri aynı zamanda MKYK üyesi. Bakanlıkla, mesleği veya başka nedenlerle yüksek irtibatı bulunan aynı şehirden Rıza Posacı ise son imzacı. Aydın’dan Bekir Kuvvet Erim’in imzasının yanı sıra bizi şaşkına çeviren, Konya’nın iki hukukçu milletvekili Ahmet Sorgun ve Tahir Akyürek de bu sansür kanun teklifine imza atanlardan.

Baronların Kanunu

İLGİNİZİ ÇEKEBİLİR: Kim bu saltanatın uğruna olmaz ki feda

Hukukçu da olsa hiçbir milletvekilinin bu kapsamda bir torba kanuna imza atmasının mümkün olmadığını milletvekilleri ve gazeteciler çok iyi bilirler. Belli ki, teklifin sahibi

Tarım ve Orman Bakanlığı. Hazırlık ise afili gıda firmaları ile aynı masalarda yemek yiyen, seyahatler eden bürokrasi tarafından yapılmış. Dolayısıyla bu taslak, uluslararası ve mahallî büyük gıdacıların talep ve baskıları ile tasarlanmış bir bomba.

Ömür Tükettim

Neden söz ettiğimizi izah etmezden evvel, niçin rahatsız olduklarını yazarsak, bu sansür kanunun neden çıkarılmak istendiğini anlamak daha kolay olacak. Öncelikle milletin sıhhat ve beslenmesi kimsenin umurunda değil. Yaklaşık 20-25 yılımı verdiğim gıda ve beslenme alanında memleketim ve dünyadaki şeytanlıkları bu fakirden daha iyi kimse bilemez. Bu hususta şaka değil, bine yakan makale ve 8 kitap kaleme aldım.

Yüzlerce konferans verdim. Amerika'dan Çin'e, Avrupa'dan Türk Cumhuriyetlerine çok sayıda ülkeye seyahatler yaptım. Sayısını tam olarak bilmediğim kadar güçlü bir matbu ve dijital kütüphaneye sahibim. Ömrümün en verimli çağlarını verdim dersem yanlış olmaz.

‘Yiyecek Bir Silahtır’

Mücadelemizin tek amacı, **gıdanın dünyanın en tehlikeli silahı olduğunu millete ve ümmete anlatmak.**

- Çünkü dünyanın en azılı kurgucularından Henry Kissinger NSSM200 adlı Nixon’a verdiği rapordaki “Ziraat ve gıda bizim için tarım bakanlarına bırakılamayacak kadar ciddi bir iştir. Petrolü kontrol edersen ulusları, yiyeceği kontrol edersen insanları kontrol edersin. Yiyecek bir silahtır ve bizim müzakere çantamızdaki araçlardan biridir!” sözlerini,

- ABD Ziraat eski Bakanı Earl Butz’un “Gıda, pazarlık masasındaki en önemli araçlardan biridir. İnsanların size güvenip dayanmalarının, size bağımlı olmalarının ve bu şekilde sizinle işbirliği yapmalarının yolunu arıyorsanız, onları gıdaya bağımlı hale getirmek bana kalırsa mükemmel yöntemdir” cümlelerini,

- BM Gıda Programı Başkanı ABD Ziraat eski Müsteşarı Catherine Bertibi’nin, “Gıda güçtür! Onu davranışları değiştirmek için kullanırsınız. Bazıları bunu rüşvet olarak adlandırabilir. Özür dilemiyoruz!” çıkışını,

- Hz. Ebu Hureyre r.a. anlatıyor: Rasûlullah s.a.v. buyurdular ki, "Öyle devir gelecek ki, insanoğlu, aldığı şeyin helalden mi, haramdan mı olduğuna hiç aldırmayacak. Böylelerinin hiçbir duası kabul edilmez" haberini,

- Allah-ü Teâlâ Hazretlerinin Taha 81: “Size rızık olarak verdiğimiz şeylerin Tayyib olanlarından yiyin, bu hususta azgınlık etmeyin. Yoksa gazabım üzerinize iner...” emrini,

- Bill Gates Vakfı, Rockefeller Vakfı, Monsanto gibi gıda mafyasının “Fitrî sistemin mülkiyetini yani hayatı ele geçirmek” amacını,

- Vandana Shiva’nın, “Fikri mülkiyet hakları ve patentler insan türü ile diğer türler arasındaki ve insan toplulukları içindeki ilişkileri yeniden organize etmektedir. Bitip tükenmek bilmeyen bir doğurganlığı sona erdirip kısırlık mühendisliği yapmasının temeli, çarpık mülkiyet hakları

sistemidir. Bu sistemle çiftçinin en temel görevi suç haline getirilmekte, tescilli tohum kullanmaya zorlanmaktadır. Bu bağımlılıktır, yaşamın mülkiyet değiştirmesidir” uyarısı ve çok daha fazlasını bilip de susmak, yatmak, ikaz etmemek Müslüman’ın yapabileceği şey değildi. Biz de bu yolu tercih edip dışı dışı mücadele ettik.

Kissinger: “Ziraat ve gıda bizim için tarım bakanlarına bırakılamayacak kadar ciddi bir iştir. Petrolü kontrol edersen ulusları, yiyeceği kontrol edersen insanları kontrol edersin. Yiyecek bir silahtır ve bizim müzakere çantamızdaki araçlardan biridir!”

Elhamdülillah toplum uyandı. Fincancı katırları korkmaya başladı. Halk özellikle gençler, mahallî çareler aramaya koyuldu, bu da tedirginliklerini artırdı. Hakkımızda, eski bakanlar ve gıda dernekleri onlarca suç duyurusu ve Sinan Aygün gibileri tazminat davaları açtılar ve hepsini kaybettiler. Çünkü genç savcı ve hâkimler de olup bitenin farkındaydı. Televizyonlara çıkmamızı engellediler ama kitap ve makalelerimize güç yetiremediler.

Akademisyeni, bürokratı, siyasetçisi, gıda üreticisi, taşeron dernek ve odaları hep birden saldırdılar. Sadece bize mi, bu hususta az sayıdaki tıpçıya, gazeteciye, yazara, çizere, diyetisyene... En bilgililerden biri olan tıp profesörü pes etti ve beş yıldır suskun. Çünkü pek çok iftiraya mâruz kaldı. Şimdi hepimizi kanun yoluyla susturmak istiyorlar. Hem de FETÖ’cülerin fikri olan bir kanunla.

Güç Yetirebilirler Mi?

Elbette güç yetiremezler. Kanun değil onlarca kanun çıkarsalar, para değil başka cezaları koysalar da beceremezler.

Korona masalında olduğu gibi, ‘Gıda Bilim Kurulu’ kuracaklarmış ve bizi onun üzerinden susturacaklarmış. Susmazsak para cezası vereceklermiş. Çünkü biz, bilim putunun diliyle değil, hakikatin lisanıyla konuşmaktaymışız. Gıda şirketlerinin adamlarından başkası susmalı ve sadece onlar, İngiliz derin devletinin Chatham House’u ve tıpçıların en itibarlı yayın organı Lancet Dergisinin “**bilimsel yayınların en az yarısı yalan**” dediği bilim yalanlarını savunanlar konuşacakmış.

Bu kanun çıksa biz susar mıyız? Asla!

Ceza yazsalar susar mıyız? Asla!

Biz sussak Hakk susar mı? Asla!

Bu fikrin sahibi kimlerse, onlar küresel çetenin adamıdır.

Kanun Teklifi Ne Diyor?

Gıda, Tarım ve Orman Alanında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin belgesi

Giriş metnine göre, gerekçeyi yazanların gözünü 'kovid-19 oyunu' açmış. Bu yüzden ziraat, hayvancılık ve gıda ile ilgili bazı kanunlarda değişiklik arzu etmişler. Hem de mahir bir vekil ki, tüm mevzuatı tepeden tırnağa tarayıverip bütün eksikleri birden görüvermiş. Demek ki, ilham gelmiş. Bu ilham perisi sayesinde ülkenin ziraat, gıda ve beslenme ile ilgili en mühim eksikliği, bizim gibi bilimsel olmayan kimselerin gıda hakkındaki konuşmasıymış. Ayrıca Rockefeller, Bill Gates, Rothschild, Bayer (Monsanto), Cargill, Walmart, Ross, McCain Foods gibi yapıların bilim putlarına aykırı konuşarak, Allah'ın emirlerini, Sünnet-i Seniyye'yi, kadim tıp ve beslenme öğretilerini, İbn Sina, İbn Haldun, İbn Şerif, er-Razi, Gazzalî ve diğer hekim ile ariflerin tayyibat ve **“az adlı ilaçtan ye”** emirlerini nakledenlerin sektöre verdiği zararları keşfetmişler...

Gıdalara radyasyon vermeyin, Amerikan halkını kanser yaptığı için 21 milyar dolar ödemek zorunda kalan Bayer (Monsanto)'ın Roundup'ını kullanmayın, tohumla oynamayın, gıdanın mahiyetini bozmayın, alkol, domuz ve çoğu zararlı sentetik katkıları eklemeyin, israf yapmayın, toksik beslenmeyin gibi sözlerin söylenmesi artık yasaklanıyor.

Teklifin 30. maddesi, **aykırı davranışlara 20 ila 50 bin lira arasında para cezası verilmesini istiyor.**

5996 sayılı kanunda değişiklik öngören 28. maddeye göre, **her türlü medya kuruluşu bu bilgileri yaydığında “yanıltıcı yayın” yapmış olacak ve cezalandırılacak.**

29. maddeye ve RTÜK kanunda değişiklik öngören 31. maddeye göre, bu yayınlar halkı korku, endişe, güvensizlik ve toplumun tüketim alışkanlıklarını değiştirci olduğundan cezaya maruz bırakılacak.

Hâsılı Ayet-i Kerim'e ve Hz Peygamber (s.a.v.)'in beslenme biçimini anlatsanız da bilimsel olmadığından suç sayılacak.

Bütün dünyanın hocası olan İbn-i Sina'nın El-Kanun'undan örnekler verseniz, bilimsel bulunmadığı için cezalandırılacaksınız. Hem de tüm basın kuruluşları.

Bundan sonra Rockefeller'ın adamları söyleyecek, biz uyacağız. Onlar emredecek, biz yapacağız. **‘Zeytinyağı yiyemem amman basma da fistan giyemem amman’** diyecekler, biz zeytinyağını beş kuruşa onlara verip margarine yumulacağız. Yumurta kolesterol yapar diyecekler, biz süt tozu içeceğiz. Türk kahvesi değil ‘üçü bir arada’yı yudumlayacağız. Hamburger yiyip, kola içeceğiz. Onlar ‘GDO faydalıdır’ derlerse (ki diyorlar) bebeklerimizi onunla besleyeceğiz.

Bilimsel olarak maymundan, domuzdan veya leşten elde edip adı değiştirilmiş katkıları tavsiye edecekler, biz ise bunu eleştiremediğimiz gibi, Maide Suresi'nin 3. Ayet-i Kerimesini okuyup “ Murdar hayvan, kan, domuz eti, Allah'tan başkası adına kesilmiş, boğulmuş, vurularak öldürülmüş, yuvarlanıp ölmüş, boynuzlanarak öldürülmüş hayvanlarla, yırtıcıların yediği hayvanlar, dikili taşlar önünde boğazlanmış hayvanlar ... size haram kılındı” bunlardan sakındıramayacağız.

ÇAĞRI: Son sözümüz, kıymetli Cumhurbaşkanımız ve muhtereme eşleri Emine Erdoğan Hanımefendiye. Bu tekliften haberiniz var mı bilmiyoruz. Lütfen müdahale ediniz. Vesselam!

MONSANTO, TÜRKİYE'Yİ TÜKETECEK

İlknur Şahin-24 Nisan 2014-<http://www.gidahareketi.org/Monsanto,-Turkiye-yi-Tuketecek-1882-haberi.aspx>

Monsanto'nun Bursa'da yapacağı yatırım tepki toplamaya devam ediyor. Başbakan Erdoğan'ı bu okuya karşı duyarlı olmaya çağıran Gıda Hareketi Lideri, Gıda ve Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın başbakanı ve toplumu yanılttığını belirtti.

Küresel tarım, tohum, kimya ve zirai ilaç devi ABD'li Monsanto, Türkiye'deki yatırımlarını büyütme kararı aldı.

Bu yıl Bursa'da 30 Milyon dolarlık yatırım planlayan Monsanto, Türkiye'yi kirli tohumlarının bölgesel merkezi yapmayı planladığını açıkladı. Monsanto yöneticilerinden Elie Assaf, Türkiye'de kapasitelerini artırmak için çalıştıklarını duyurdu.

Tescilli, kısır ve besin değeri düşük tohumlarının Türk çiftçisini geliştireceğini iddia eden Assaf, tohum üretiminin 3000 hektara düşen 250 bin çuvaldan 1.2 Milyon çuvala çıkartılması gerektiğini söyledi.

Monsanto Türkiye temsilcisi Elie Assaf, ürünlerimizin ürettikleri tohumların yüzde 60'ını Türkiye'nin iç pazarında satacaklarını yüzde 40'ının ise İtalya, İspanya, Portekiz, Yunanistan ve Irak gibi ülkelere ihraç edeceklerini iddia etti.

Atom bombası, Vietnam'da savaşta kullanılarak askerlerin diri diri yakılmasına yol açan Turuncu maddenin, tarihin en ölümcül kimyasallarından biri olan DDT'nin kaşifi ve üreticisi de olan Monsanto'nun halen Bergama, Çanakkale, Antakya ve Bursa şehirlerinde olmak üzere 4 üretim tesisi bulunuyor.

Bir çok eserde “şeytan şirket” olarak tanımlanan firmanın Bursa'daki üretim alanı 54.000 hektar. Dünyanın çok büyük bir kısmında örgütlenmiş olan şirketinin sadece ABD'de 150 tohum mağazası, ve binlerce çiftçi ile sözleşmeli ekim anlaşması bulunuyor.

Genetiği değiştirilmiş tohumlar konusunda dünyanın en büyük firması olan Monsanto'nun bu çalışmaları büyük tepki topluyor. ‘Safi zehir’ olarak tanımlanan Monsanto tohumlarının bir bölümü Türkiye'de de tescilli. Bir bölümü için ise Biodirecta markası ile pazarlamak için Türk Patent Enstitüsü'ne müracaat etmiş bulunuyor.

Tohum İnsanlığın Ortak Mülküdür Tescil Edilemez

Tohumlar insanlığın ortak mülkü olduğunu ve patent altına alınamayacağını belirten Gıda Hareketi Başkanı Kemal Özer, Türkiye'nin bu tür müracaatlara patent vermesinin insan hakları ihlali olduğu ve bunda insanlığa karşı işlenmiş bir suç olduğu görüşünde.

Verilen patentler yasal olsa bile hukuki değildir diyen Özer, “Tohumun yapısıyla oynamak, insanlığın geleceğiyle oynamaktır ve bunlara izin vermek ise bilim değil, şartlatanlık yaparak insanlığı aldatmaktır. Her şey yaratıldığı şekilde korunduğu müddetçe güzel, sıhhi ve değerlidir. Aksi durumda bazı şirketler ve kirli eller kârlı olabilir ancak insanlık bundan çok büyük zarar görür” dedi.

Hibrit Tohumlar En Az GDO Kadar Tehlikeli

Buna sessiz kalmanın da suç ortaklığı yapmak olduğunu dile getiren Gıda Hareketi Başkanı Kemal Özer, hibrit tohumlarda insan sağlığıyla oynayan en az GDO'lu tohumlar kadar tehlikeli olduğunu belirtti. Hibrit tohumlarla elde edilen ürünler fiziki açlığımızı giderdiği halde biyolojik olarak aç bıraktığı söyleyen Özer, “Bunu fark etmeyen ve bununla mücadele etmeyen toplumların geleceği yoktur. Kendi geleceklerini kendi elleriyle yok etmektedirler” dedi.

Başbakanı Yanıltıyorlar

Başbakan Erdoğan'ı bu konuya karşı duyarlı olmaya çağıran Gıda Hareketi Lideri, Gıda ve Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın Başbakanı ve toplumu yanılttığını belirtti.

DÜNYADAKİ TEHLİKENİN ADI: MONSANTO

11.10.2013-https://www.zmo.org.tr/genel/bizden_detay.php?kod=20698

Dünya üzerinde canlı yaşamını ya da ekolojii tehdit eden ya da yıkıma uğratan ne kadar tehlikeli ve ölümcül unsur varsa, bunların büyük kısmından tarım, ilaç ve tohum tekelleri sorumludur. Bunlardan biri de Monsanto'dur.

Amerikan menşeli çok uluslu bir şirket olan Monsanto 1901 yılında kurulmuştur.

İlk ticari faaliyeti, 1903'de Coca Cola için üretilen yapay tatlandırıcı olan Sakarin ile başlamıştır. Sakarin sağlık örgütleri tarafından kanserojen bir madde olarak nitelendirilmektedir.

1920'lerin başlarında Monsanto, Poliklorlanmış bifeniller (PCB)'in üretimine başlamıştır. Bundan 50 yıl sonra canlı sağlığına aşırı zararı saptanmış olan bu kimyasal ABD'de 1979'da yasaklanmıştır. ABD'deki PCB üretimini durduran Monsanto diğer ülkelerde bunların üretimine ve dünyayı zehirlemeye devam etmiştir. Ne zamana kadar? Kalıcı Organik Kirleticilerin tamamen yasaklandığı 2001'deki Stockholm Sözleşmesine kadar. Günümüzde halen bazı insanların kan tahlillerinde kansere neden olan bu bileşiğin kalıntılarına rastlanabilmektedir.

Monsanto, 1941'de, gıda ürünlerinin de ambalajı olarak kullanılan sentetik polistiren (polystyrene) üretimine başlamıştır. Günümüzde strafor olarak adlandırılan maddelerin atıkları Amerikan Çevre Koruma Ajansı (EPA) tarafından 1980'de yayınlanan en zararlı atıklar listesinde yer almaktadır.

1943-45 yılları arasında ise Monsanto merkezi araştırma departmanı, radyoaktif plutonyum saflaştırma, üretim ve nükleer silah yapım projesi olan Manhattan Projesinde yer almıştır. Yani dünyada üretilen ve kullanılan atom bombasının yapımında da katkı sahibidir.

1944'de "İnsanlar ve hayvanlar için çok güvenilir" diye reklamları yapılan DDT'nin ilk üreticisi Monsanto'dur. Sıtmayı önlemek için çıkartılan bu zehir, dünyanın hemen hemen her

yerinde tarımda böcek öldürücüsü olarak yıllarca kullanılmış, daha sonra çevre ve canlı sağlığına verdiği zarar nedeniyle 1972`de yasaklanmıştır. İnsan ve hayvanların yağ dokularında biriken ve kansere neden olan DDT`nin kalıntılarına bugün bile insan ve hayvan kanlarında rastlamak mümkündür.

1945`te Monsanto, tarım ilacı olarak geliştirdiği 2,4,5-T isimli ot öldürücünün Dioxin maddesini üretmiştir. Dioksin; kalp, karaciğer hastalıkları, üreme ve gelişme bozukluklarına yol açan çok toksik bir kimyasal maddedir. Çok küçük miktarlarda bile çevre ve vücutta biriken dioksin, 1997`de Dünya Sağlık Örgütü tarafından kanserojen olarak sınıflandırılmıştır.

Monsanto 1955`de ilk petrol bazlı gübreyi üretmiştir. 1960`larda başlayan Yeşil Devrim`in önemli girdilerinden olan bu kimyasal gübreler, günümüzde hala tartışma konusu olan toprak mikroorganizmalarının yok edilişi ve toprağın bir anlamda sterilize olmasında, toprağın fiziksel ve kimyasal yapısının bozulmasında önemli rol oynamaktadırlar.

1960`ların başında Monsanto, Vietnam savaşında ormanların yok edilmesi için Amerikan ordusu tarafından kullanılan Agent Orange denilen zehirin 2 üreticisinden biri olmuştur. 1965`te başlayıp 1973`te biten savaşta ABD 75 bin tonun üzerinde Agent Orange kullanmıştır. Ekolojik tahribatın büyüklüğünün yanı sıra bu zehir nedeniyle 400.000 kişinin öldüğü, yarım milyon çocuğun sakat doğduğu açıklanmıştır.

1970`lerin başında Monsanto`nun Tarım Kimyasalları Bölümü, ot öldürücüler üzerine odaklanarak Glifosat etkin maddeli RoundUp isimli tarım ilacını geliştirmişlerdir. Toprağı, yer altı ve yerüstü sularını hatta havayı zehirleyen bu kimyasalın insan ve hayvanlarda kanser başta olmak üzere, kısırlık ve ölümlü erken doğumlara neden olduğu saptanmıştır. RoundUp Ready, yani ot öldürücülere direnç kazandırılmış GDO`lu tarım ürünleri arttıkça bu kimyasalın kullanımı da katlanarak artmıştır.

Normal şekerden 200 kat daha tatlı ve kalorisi yüksek olan yapay tatlandırıcı Aspartam 1965`te keşfedilmiş, fakat bunu üreten şirket Aspartamın canlı sağlığı üzerindeki olumsuz etkileri savıyla yaygın kullanımını sağlayamamıştır. Çeşitli oyunlar ile ancak 1983`te onay alan ürüne 1985`te Monsanto sahip olur ve NutraSweet şirketi ve ticari ismiyle şekerli tüm ürünlerde kullanılmaya başlanır. Aspartamın insan vücuduna girince hem bir kanserojene, hem sinir sistemi üzerinde zararlı etkileri olan bir zehire, hem de sinir hücrelerini öldüren toksik maddeye dönüştüğü yönünde bilimsel araştırma sonuçları vardır. Monsanto, 2000 yılında NutraSweet şirketini satmıştır.

Sığır büyüme hormonu olarak adlandırılan rBGH hormonu yine Monsanto tarafından geliştirilmiş bir biyoteknoloji ürünüdür. Sığırlarda süt verimini arttırmak için üretilen bu yapay hormonun onayı, 1993`te 30 fare ile 90 günlük bir araştırmanın sonucuna göre alınmıştır. Posilac ticari ismiyle satılan bu hormonun potansiyel bir kanser zararlısı olduğu, 1998`de bazı bilim insanlarınca kanıtlanmıştır. Posilac hayvanların sağlığını bozduğu gibi, elde edilen süt de insanlarda meme, ilik ve prostat kanserine yol açabildiği için Kanada, Avustralya, Japonya ve Avrupa Birliği de dahil olmak üzere 27 ülkede yasaklanmıştır. Monsanto, Posilac`ı 2008 yılında başka bir şirkete satmıştır.

Kirletici ve zehirli ürünlerini "Güvenilir ürünler" iddiası ile pazarlayan Monsanto, bu kez de 1996'da tarımsal biyoteknoloji ile yarattığı GDO'lu soya ve pamuğunu dünyaya tanıtmıştır. Bu ürünleri GDO'lu mısır ve kanola takip etmiştir. Her zaman söylediği gibi bu ürünler de yine "güvenilir" ve "GDO'suz ürünler ile aynı besin değerlerine sahip sağlıklı ürünlerdir; hem ekoloji hem de sağlık açısından yıkım yaratan tarım kimyasallarının kullanımını azaltacaklardır". Yaklaşık 110 yıldır ürettiği ürünler için söylediği gerçek dışı beyanlarını bu sefer de GDO'lu ürünler için tekrarlamaktadır. GDOlu ürünler nedeniyle bugün tarım kimyasalı, özellikle de herbisit (ot öldürücü) kullanımı azalmamış, denilenin aksine katlanarak artmıştır. Toprak, yer altı ve yer üstü suları, hava, insan, hayvan ve böcekler bu tarım kimyasalları ile kirlenmekte, zehirlenmektedir. Bağımsız kurumlar ve üniversiteler tarafından yapılan bilimsel araştırmalar, GDO'lu ürünlerin canlılar için ölümcül riskler taşıdığını ispat etmiştir.

Tarım ilacı pazarı 2011 yılında % 15 oranında artış göstererek 44 milyar dolara ulaşmıştır. Monsanto yaklaşık 3,2 milyar dolarlık cirosu ile pazarın %7,4'üne hakimdir. Pazarın %95'ini elinde tutan 10 çokuluslu şirket içerisinde Monsanto, dünya sıralamasında 5. sırada gelmektedir.

Küresel tohum pazarında ise Monsanto tartışmasız lider pozisyonundadır. Çokuluslu 10 şirket yaklaşık 26 milyar dolarlık ciro ile küresel tohum pazarının %75'ine hakimdir. Yaklaşık 35 milyar dolar ciroya ulaşan küresel tohum pazarında Monsanto 9 milyar dolarlık cirosu ile küresel tohum pazarın % 26'sını elinde tutmaktadır. Aynı zamanda Monsanto, dünyada GDO'lu tohum pazarının da yaklaşık % 90'ına hükmetmektedir.

Monsanto ürünlerinin canlı sağlığı üzerine yaşamsal risklerinin, patentler ve biyolojik çeşitlilik de dahil olmak üzere her türlü ekolojik tehdidin dünya genelinde tartışıldığı günümüzde, dünya halkları Monsanto'ya karşı bir mücadele başlatmışlardır. Ülkemizde de Monsanto ve onun gibi tarım ilacı, tohum ve tarım ürünlerini üreten ve satan çok uluslu şirketlere dur demek için bir araya gelen bizler tarlalarımızı ve sofralarımızı bu şirketlerin GDO'lu tohum ve gıdalarına terk etmeyeceğimizi bir kez daha beyan ediyoruz.

GDO'ya Hayır Platformu

HEPİMİZİ ZEHİRLEYEN GLİFOSAT: DEWAYNE JOHNSON-MONSANTO DAVASINDA TARİHİ KARAR

21 Ağustos 2018-Akgün İlhan-acikradyo.com.tr/

Monsanto'nun ürettiği Roundup ve RangerPro adlı herbisitlerde (otkırınlar) bulunan glifosat yüzünden kansere yakalandığı iddiasıyla şirkete dava açan Dewayne Johnson'a 289,2 milyon dolar tazminat ödenmesi kararı çıktı. İki ay süren bu dava Monsanto'ya karşı glifosat hakkında görülen ve kazanılan ilk dava olarak tarihe geçti. Türkiye'de de on yıllardır kullanılan bu zehrin, Monsanto'nun ve sadece Johnson'un değil, hepimizin hikâyesini Sudan Gelen'e konuk olan Yeşil Gazete yazarı Ayşe Bereket'le konuştuk.

11 Ağustos 2018'te Monsanto adlı genetiği değiştirilmiş organizmalar (GDO) ve pestisit üreticisi küresel şirkete karşı açılan bir dava şirket aleyhine bir kararla sonuçlandı.

Monsanto'nun ürettiği Roundup ve RangerPro adlı herbisitlerde (otkırınlar) bulunan glifosat yüzünden kansere yakalandığı iddiasıyla şirkete dava açan Dewayne Johnson'a 289,2 milyon dolar tazminat ödenmesi kararı çıktı. İki ay süren bu dava Monsanto'ya karşı glifosat hakkında görülen ve kazanılan ilk dava olarak tarihe geçti. Bu şirkete sadece ABD'de bile beş binden dava açılmış durumda. Ve bu karar diğerlerine emsal teşkil etmesinin yanı sıra Roundup ve benzeri glifosat içeren ürünlerin insanlar için ciddi bir tehlike teşkil ettiğini de kamuoyunun dikkatine sunmuş oldu.

Dewayne Johnson-Monsanto davasında sadece işi gereği kullandığı glifosat yüzünden kansere yakalan ve hayatının son günlerini yaşamakta olan Jonhson'un hikâyesini bulmayacaksınız. İki çocuk babası bu adamın dramının ardında insanlığın içinde bulunduğu büyük felaketi de daha iyi göreceksiniz. Dünyanın hemen her ülkesinde tarımsal üretimde ve peyzaj düzenlemelerinde kullanılan glifosat ve benzeri içerikli maddeler sadece yabancı otları ve böcekleri öldürmüyor, insanlara ve ekosisteme de büyük zararlar veriyor.

Johnson mahkemede "Bu ürünün insanlara zarar verdiğini bilseydim asla okul alanlarında ve insanların olduğu yerde uygulamazdım. Bu ahlak dışı, yanlış. İnsanlar bunu hak etmiyor," demişti. Bu sözler size de günümüzde hepimizin az ya da çok içinde bulunduğu çaresizliği ve suç ortaklığını düşündürüyor mu? Yerken, içerken, bir yerden başka yere ulaşırken alt üst ettiğimiz ekosistemi, kirlettiğimiz dünyayı ve bedenlerimizi hatırlatmıyor mu? Dünyayı cehenneme çeviren şirketlerin birer tüketicisi olmaktan öte gidemeyen vatandaşlık rollerimizle aslında Johnson ile benzer bir kaderi paylaşmıyor muyuz?

Türkiye'de on yıllardır kullanılan bu zehri ve onu üreten Monsanto adlı şirketin karanlık tarihinde bu soruların cevaplarından bazılarına ulaşacağız. Sadece Johnson'un değil, hepimizin hikâyesini Sudan Gelen'e konuk olan Yeşil Gazete yazarı Ayşe Bereket'ten dinledik.

Dünyada ve Türkiye'de GDO ve Monsanto şirketi hakkında daha fazla bilgiye erişmek için Ayşe Bereket'i Yeşil Gazete'den <https://yesilgazete.org/blog/author/aysebereket/> ya da <https://aysebereket.wordpress.com/> adresinden takip edebilirsiniz.

TÜRKİYE'DE DE KULLANILAN KANSEROJEN GLİFOSATIN BEDELİ: MONSANTO 289 MİLYON DOLAR TAZMİNAT ÖDEYECEK

13 Ağustos 2018 Görkem Gömeç-<https://www.yesilist.com/tag/monsanto/>

ABD'nin Kaliforniya eyaletinde geçtiğimiz Cuma günü görülen davada, jüri üyeleri Monsanto'yu eski bir okul görevlisine 289 milyon dolar ödemeye mahkum etti. DeWayne "Lee" Johnson, çalıştığı sırada okul bahçesinde Monsanto'nun yabancı ot öldürücü ilaçları Roundup ve Ranger Pro'yu kullandığını ve bu ürünlerin onda ölümcül kansere yol açtığını savunuyor.

Monsanto kararı temyize göndereceklerini açıklarken, bu davanın beklemede olan binlerce davanın önünü açacağı düşünülüyor. Bu davaların hepsi şirketin yabancı ot öldürücü ilaçlarının hodkin dışı lenfoma hastalığına yol açtığına yönelik davalardan oluşmakta.

Kaliforniya'daki jüri, Monsanto'nun kasti bir şekilde suç işlediğine ve baskıcı bir şekilde hareket ettiğine karar verdi. Çünkü jüriye göre Monsanto insan hayatını göz ardı ederek yanlış yaptığının farkındaydı. Johnson'ın avukatlarından Robert F. Kennedy Jr. bu kararın şirkete açık ve güçlü bir mesaj olacağını belirtiyor.

DeWayne "Lee" Johnson

Şimdi 46 yaşında olan Johnson, daha önce çalıştığı okulun bahçesi için yılda 20 ile 30 defa ilacı kullandığını ve iki defa da kaza geçirerek bu ürünlerin üstüne döküldüğünü ve tamamen ıslandığını açıklıyor. İlk kazayı 2012'de yaşayan Johnson'a hodkin dışı lenfoma teşhisi 2014 yılında, 42 yaşındayken konulmuş.

Johnson vücudunda kızarıklık ve kaşıntılar başlayınca Monsanto ile iletişime geçmiş ama şirket ne Johnson'ı geri aramış ne de ürünün kanser yapıcı etkisinden bahsetmiş.

Şu an Johnson'un neredeyse tüm vücudu doku bozulmaları ve yaralar ile kaplı. Johnson'ın hastalığı oldukça ileri seviyede olduğu için mahkeme tarihi daha erkene alınmış.

Monsanto'nun başkan yardımcısı Scott Partridge karardan sonra, Johnson ve ailesine anlayışla ve duygularını paylaşıp bir şekilde yaklaştıklarını ama Roundup'ın içinde bulunan aktif madde glifosatın, yapılan yüzlerce çalışmaya göre kansere yol açmadığını belirtti.

Partridge 40 yıldan fazla bir süredir çiftçiler ve diğer kullanıcılar için güvenli ve efektif bir şekilde çalışan bu ürünü güçlü bir şekilde savunmaya devam edeceklerini de açıkladı.

Dünya Sağlık Örgütü'nün Uluslararası Kansere Araştırmaları Bürosu 2015 yılında glifosatın kansere yol açma olasılığı olduğunu açıklamıştı. Ama Partridge'nda belirttiği üzere Monsanto ve ABD Doğa Koruma Bürosu ve Ulusal Sağlık Enstitüsü de dahil olmak üzere glifosat üzerine yapılan araştırmaların çoğu bu bileşiğin zararsız olduğunu belirtiyor.

Johnson'ın avukatlarından Timothy Litzenburg ise ürünlerin içinde bulunan diğer maddeler ile etkileşime geçince glifosatın etkisinin arttığını ve yabancı ot öldürücüyü daha tehlikeli hale getirdiğini savunuyor.

Johnson'un avukatları aynı zamanda glifosatın etkilerinin yeterli bir biçimde test edilmediğini ve Monsanto'nun çalışanlarının başkasının adına yazarak bu ürün hakkında pozitif akademik makaleler yayınladığını öne sürüyor.

Glifosat bazlı "ot ilacı", Türkiye'de de bolca ve giderek artan miktarlarda kullanılıyor ama Türkiye'de bu konu ile ilgili herhangi bir açıklama yapılmış değil. Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı glifosatın toprakta 10-15 gün içerisinde toprak mikroorganizmaları tarafından parçalandığı belirtse de, uzmanlar ilacın toprak ve iklim koşullarına göre 197 güne kadar toprakta kalabileceğini belirtiyor.

Glifosat, toprak köklerini hedef alarak yabancı bitkilerin ölmesine yol açıyor. Ama toprağa iyice karışan bu ilaç hem derine inerek yer altı sularına karışıyor, hem de buharlaşarak etraftaki canlılara ve insanlara zarar veriyor.

STARBUCKS SUÇA ORTAK MI?

19 Kasım 2014 Ergem Şenyuva-<https://www.yesilist.com/>

Bir dönem dünyaya hükmeden küreselleşme sağ olsun, şimdi hemen herkesin yeni 'in' tercihi yerel markalar, 'küçük olsun benim olsun' kahve yerleri olduğundan, biz de Starbucks'ı unuttur olduk. Tam bu sırada, 9 Kasım'da Kanadalı müzisyen Neil Young web sitesinden Starbucks'a veda ettiğini çünkü Starbucks'ın Vermont'un **GDO** etiketlemesini engellemek istediğini açıkladı.

Gerçekten de geçtiğimiz aylarda bir ilk yaşandı ve Amerika'nın küçük sessiz eyaleti Vermont, tüm GDO'lu ürünlerin "**GDO'ludur**" şeklinde etiketlenmesini öngören bir yasa çıkardı. Amerika'da Monsanto ve GDO'ya karşı olanların kendi eyaletlerinden de çıkarılmasını istedikleri bu yasanın ilki bir kıtas alınması diye hemen **GMA** (The Grocery Manufacturers Association – Meyve-Sebze Üreticiler Birliği) bir grup iyi finanse edilmiş aktivistin sektörü tehdit ettiğini ve markalarını korumak için bu yasaya karşı dava açmış.

Basında ise pek çok yerde, "**Starbucks** ve **Monsanto** GDO yasasına karşı," diye haberler çıktı. Herkes ayağa kalkmış durumda. Haberlere göre Monsanto ve Starbucks Vermont'ta bu yasanın anayasal olmadığına dair Vermont Eyaleti'ni mahkemeye vermiş. Hemen sumofus.org sayfasında Starbucks'a karşı imza kampanyası başlatılmış ve 500.000 imza hedef koyulmuş. 329.270 kişi imzalamış bile.

Starbucks ve Monsanto hemen çıkıp “Bizim bu işle alakamız yok,” dediler. Evet, direkt olarak davayı açanlar onlar değil. İsimleri yok. Ama gerçekten alakaları yok mu?

Bu bir Monsanto taktiği aslında. Bu davayı açan GMA. Buraya kadar doğru. Peki Monsanto ve Starbucks masum mu?

İlk olarak Monsanto’dan başlayalım. GMA denilen organizasyon zaten Pepsi, Kellogg’s, Kraft gibi markaların üye olduğu bir kurum. Peki Monsanto üye mi? Tabii ki, evet.

Gelelim Starbucks’a. Starbucks da GMA üyesi. GMA ise milyarlarca doları Washington Eyaleti’ndeki **I-522** adıyla bilinen GDO’lu gıdaları etiketleme inisiyatifine karşı kullanıyor. Ayrıca kullandığı soya sütlerinde ve diğer sütlerde “GDO’lu değildir” gibi bir ibare isteği de zaten yok.

Starbucks Vermont’taki hukuksal savaşın içinde, demek doğru olmamakla beraber, Starbucks’ın da bu konularda sorumluluğunu yok saymak mümkün değil.

Kaynaklar:

<http://www.gmaonline.org/news-events/newsroom/gma-files-lawsuit-to-overturn-vermonts-unconstitutional-mandatory-gmo-label/>

<http://uk.businessinsider.com/r-starbucks-says-wrongly-accused-of-fighting-vermont-gmo-labeling-law-2014-11?r=US>

<http://action.sumofus.org/a/starbucks-gmo-gma/?sub=homepage>

<http://www.usatoday.com/story/news/nation/2014/11/17/singer-neil-young-takes-vermonts-side-on-gmo-issue/19205671/>

FİLM FESTİVALİ’NDEN: ACI TOHUMLAR

9 Nisan 2012 - <https://www.yesilist.com/>

‘Acı Tohumlar’ (Bitter Seeds), belgesel yönetmeni Micha X. Peled’in 10 seneye yayılan küreselleşme üçlemesini tamamlayan film. İlk film ‘When Wal-Mart Comes To Town’ Virginia’daki ufak bir kasabanın yaşam alanlarında açılmak istenen dev süpermarketler zinciri Wal-Mart’ın bir şubesine nasıl karşı koyduklarına mercek tutan bir tüketim kültürü eleştirisiydi.

İkinci film ‘China Blue’ ise Çin’deki köylerinden kot pantolon üreten bir fabrikada çalışmak için şehre göç eden 3 kızın öyküsünü takip ediyordu. Hindistan’daki çiftçilerin sıkıntılarına odaklanan ‘Acı Tohumlar’ küreselleşme halkasını genişletiyor, zira Wal-Mart’lardaki ürünlerin birçoğu Çin’de imal edilirken Çin’de üretilen tekstil ürünlerinde kullanılan hammaddelerin bir kısmı Hindistan’dan tedarik ediliyor.

Belgeselin odaklandığı sorun son derece somut: Hindistan dünyanın en büyük çiftçi nüfusuna sahip. Ve 1997’den beri 25 bin çiftçinin intihar ettiği ülkede şu an her 30 dakikada bir çiftçi hayatına son veriyor. Peled belgesellerini karakter odaklı bir yaklaşımla çeken bir yönetmen. Bahsetmek istediği sorundan etkilenen insanların kişisel hikâyelerini aktarma yöntemiyle aynı zamanda politik bir bilanço çıkarmayı tercih ediyor. Bu filmde de Hindistan’ın Maharashtra köyüne gitmiş ve iki ana karaktere odaklanmış. Bu karakterlerden ilki çiftçilik yapan Ram Krishna. Tarlasında pamuk yetiştirebilmek için gerekli tohumları ve zirai ürünleri almak için tefeciye borçlanan Krishna’nın bütün sene verdiği emeklerin GDO’lu tohumlar ve gebe oldukları hastalıklar sebebiyle boşa gidip gitmeyeceğinin gerilimini yaşıyoruz film boyunca. Diğer karakter ise babası intihar eden bir çiftçi kızı Manjusha Amberwar. Gazeteci olmaya karar veren lise son sınıf öğrencisi genç kız bir bakıma kendi kaderine de anlam verebilmek için çiftçi intiharlarının sebebini anlamaya çalışıyor. Hem onun araştırmaları, hem de GDO’lu tohum üreticileri ve Vandana Shiva gibi çevre aktivistleriyle yapılan söyleşiler çiftçilerin durumunun arkasındaki büyük resmin perdesini aralıyor.

Büyük resmin arkasındaki ana aktör ABD’li Monsanto şirketi. Monsanto’yu hedefe koyan ilk belgesel ‘Acı Tohumlar’ değil. Günümüzde şirketlerin tasmaını elinde tuttuğu sistemin çürümüşlüğünü irdeleyen The Corporation ile Food, Inc. ve King Corn gibi besin üretimi sektörlerinin iç yüzüne odaklanan belgesellerde de topa tutulmuştu şirket. Monsanto’yı sağlığa zararlı etkilerinden dolayı artık yasaklanan DDT isimli tarımsal böcek ilacı ve tarım ilacı olarak üretilip savaşlarda kullanılan bir kimyasal silaha dönüşen kanserojen etkili Agent Orange’dan da tanıyoruz. Monsanto, bugün dünyanın en büyük GDO’lu besin üreticisi ve bu başarısını küçük çiftçilere açtıkları amansız savaşa, açgözlü bir şekilde giriştikleri şirket evliliklerine ve devleti boyunduruk altına almış olmalarına borçlular. Öyle ki Barack Obama, şirketin eski başkan yardımcısını Besin ve İlaç İdaresi’ne baş danışman olarak atamıştı.

Genetiği değiştirilmiş tohum teknolojilerini küresel pazarlara sokmak isteyen Monsanto elbette ABD ve Hindistan arasındaki GDO’lu tohumlara dair bariyerlerin yok edilmesi için yoğun olarak lobi yapmış bir şirket. GDO’lu tohumlara izin çıkar çıkmaz saldırgan pazarlama taktikleri ve dağıtım kanallarındaki kol bükmeleleriyle tekel haline gelen Monsanto sebebiyle yerel olarak üretilen ve kendini yenileyebilen pamuk tohumları ortadan kaldırılmış ve seçim yapma şansları ellerinden alınan çiftçiler genetiği değiştirilmiş ve her sene tekrar satın alınması gereken tohumlara mecbur kalmış. Bu tohumlar ancak dakik bir şekilde takip edilen sulama takvimleri sayesinde verim gösteriyor ve çiftçilerin %90’ının tarlalarında sulamaya sahip olmadığı ve yağmur dualarına çıktığı bir bölgede ölüm fermanı gibiler. Ölüm fermanı başta da belirttiğimiz gibi lafın gelişi söylenen bir tabir değil. Zira yeterince ürün alamayan, GDO’lu tohumları yetiştirmek için eskisi gibi tezek kullanmak yerine yüksek maliyetlerle gübre ve tarım ilacı kullanmak zorunda kalan çiftçiler borç kıskacına girmiş durumda. Geçmiş senelerden kalan ve sarmal haline gelmiş borçları sebebiyle bankalardan kredi alamayınca tefecilerin tuzağına düşüyorlar, tek varlıkları olan tarlalarını kaybetme noktasına geliyorlar.

Toplumsal utançla karşı karşıya kalan ve intihar etmeleri sayesinde tarlalarını çoğu yasal bir şekilde çalışmayan tefecilerden kurtarabileceklerini düşünen birçok çiftçi çözümü intiharda buluyor. Bu intiharların arkasında ABD'nin devlet politikası olarak tarımsal desteklerle pamuğun fiyatını düşürmesi ve dünya pazarlarına üretim maliyetinin azına satması da var. Bu uygulamaya Dünya Ticaret Örgütü'nün uyarılarına rağmen cezası neyse ödeyip devam ediyorlar ve bu koşullar altında Hindistan'daki çiftçilerin maddi olarak zor durumda kalmasını engellemek mümkün değil.

Belgeselin tokat gibi çarpan bir yönü de Monsanto'nun ve yerel dağıtımcıların çiftçileri nasıl bilinçli bir şekilde tuzağa düşürdüklerini ortaya koyması. Manipülatif pazarlama taktikleriyle köy köy gezerek çiftçilerin beyinlerini yıkayan ve GDO'lu tohumların daha fazla ilaca gerek duymadığı yalanını söyleyen şirket yetkilileri intihar eden çiftçileri "tembel" olarak yaftalamaktan da kaçınmıyor. Ne de olsa küreselleşme denen şey, ne pahasına olursa olsun, dünyanın bir tarafında yaşayan zenginlerin dünyanın başka bir tarafında yaşayan yoksulları daha da yoksullaştırması.

SİMRAN SETHİ'YLE KEYİFLİ BİR SOHBET

16 Mayıs 2012 Ergem Şenyuva- <https://www.yesilist.com/>

Geçtiğimiz hafta İstanbul'da çok özel bir konuğum vardı: Simran Sethi. Simran benim senelerdir uzaktan uzağa yaptığı projelerini beğenerek izlediğim, yeşil konularda öncülüğüyle bilinen harika bir kadın. Aylar evvel ortak bir dostumuzdan Simran'ın İstanbul'a geldiği haberini aldığımda çok sevinmişim. E-posta üzerinden tanışıp bir yemek programı yaptık. Taksim'de kaldığı otelde buluştuk. Merdivenlerden çıkıp "Merhaba," dediğimde, bana hemen "Aman, gel bak; ne kadar güzel bir otelde kalıyorum gör," dedi. Eski bir yapıdan dönüştürülmüş, sade ama şık bu yeni oteli onun eşliğinde gezerken, sanki eski bir dostumla rastlaşmışım gibi hissettim. Akşam yemeği için yola çıktığımızda soruyor, nereye gidiyoruz, diye. "Karaköy," diyorum. "Bir de Kadıköy var, değil mi?" diyor. "Aaa, orayı da mi biliyorsun?" diyorum. Daha evvel İstanbul'a geldiğinde, bir şehirde iki ayrı kıtada yaşamayı tecrübe etmek istediği için Kadıköy'de kalmış. Bu İstanbul'a ilk gelişi değilmiş. Zaten sokaklarda öyle kendinden emin dolaşıyor ki, sanırsınız 40 yıllık İstanbullu. Aslında Simran'ın tarzı biraz da bu. Samimi, yeniliklere açık ve hayat dolu. Simran Amerika'da yetişmiş ama Hindistan'la bağlantısını da kesmemiş. Türkiye ve Hindistan arasındaki paralellikler göz önünde bulundurulunca, biz Türkleri nasıl bu kadar iyi analiz ettiğini daha kolay anlayabiliyorum.

Yemek boyunca laf lafı açıyor. Simran güzel yemek yemeyi seviyor. Son zamanlarda araştırma yaptığı konu da **GDO'lar** zaten. "Neden gıda?" diye sorduğumda, gıdayla ilişkisinin çok kompleks, ama bir o kadar da sevdim – sevmedim denebilecek kadar basit olduğunu söylüyor. Konu GDO'lar olunca, laf hemen **Monsanto'ya** geliyor. Amerika'da artık

hemen hiçbir şekilde eski tohumların kalmadığından bahsediyor. Simran bu konuda Monsanto'nun yaptığı çalışmaları ve çiftçilere tohum üzerinden ne gibi yaptırımlar uyguladıklarını dinlerken, ben de bir yandan Türkiye'deki GDO'ların durumundan bahsediyorum. Henüz birkaç hafta evvel **Bayramiç**'te yapılan **Tohum Takas Şenliği**'ni anlatırken, binlerce yıllık tohumlara sahip çıkan ülkem insanıyla gurur duyuyorum. GDO'ların ülkemize hiç girmemesini isterken, bir yandan Simran'la konuşurken, halen ülke olarak bu konuda bir nebze daha şanslı bir yerde olduğumuzu düşünüyorum. Gıda konusunda yaptığı çalışmaları anlatırken çok heyecanlı. Monsanto'nun kendisinden tohum alan çiftçilerle, ellerindeki tohumları satmayacakları veya saklamayacaklarına dair yaptıkları kontratlar tam bir terminatör gibi eski tohumları yok ediyor. Zaten bu yüzden de bunlara 'terminatör tohumları' deniyor. Monsanto'dan bahsederken, konu Simran'ın bir sonraki durağı İtalya'ya geliyor. Vatikan'la görüşmeler halindeymiş çünkü GDO'lu tohumların tarımda kullanımı İtalya'da yasaklı olmasına rağmen, **Vatikan'ın Pontifical Enstitüsü** genetiği değiştirilmiş 'altın pirinç' üzerine bir çalışma yapıyormuş ve bu proje sonlandırıldığında bilhassa bu tohumların Afrika'da dağıtılması planlanıyormuş. Simran bu konuyla ilgili araştırmalar yapıyor. Dahası bunu hem ekolojik hem de evrensel bir adalet problemi olmasının da altını çiziyor.

İşin ülke politikalarıyla da örtüşen bir tarafı var, diye konuştuktan sonra, son yıllarda yeşil hareketin öncülerinden olan Simran, "Belki de artık benim de kamu tarafımda yer almam gerekiyor diye düşünüyorum," diyor. Yemeğimiz ilerlerken laf lafı açıyor. Üzerinde çalıştığı kitabından bahsediyor: İnsanları nasıl çevreyle ilgili konularda harekete geçirebileceğimiz konusunu ele alıyor. "İklim değişikliği denince kutup ayılarını görmek, karbon ayak izi gibi kavramlar bizi harekete geçirmiyor," diyor. Simran hem davranış psikolojisi açısından ele aldığı hem de **Robert Redford, Newt Gringich** gibi ünlü isimlerle yaptığı röportajlarıyla tam benim de cevabını aradığım soruları aydınlatacak bir kitap hazırlıyor. Bir kömür madeni protestosunda, kendisini motive eden faktör kirlilik ve küresel iklim değişikliği iken, kızı astım olduğu için madeni protesto eden endişeli babanın düşüncesinin tamamıyla farklı olduğuna işaret ediyor.

Hepimizi farklı şeyler etkiliyor. "Hedefi harekete geçmemiz için bulunması gereken, üslubu yakalamak," diye düşünüyor, çünkü herkesin içinde bulunduğumuz çevresel sorunları algılamasını ve anlamasını istiyor.

Simran Sethi inanılmaz ilham verici bir kadın. Ben bile masadan kalkınca tüm dünyayı değiştirebileceğim hissine kapıldım. Tabii ona, "Siz bu enerjiyi nereden alıyorsunuz?" dediğimde, "İnandıkları için mücadele eden herkesten," diyor. Simran biraz da gazetecilik altyapısından olsa gerek, etrafını ve gezegeni dinleyenlerden. Konuları anlamak, özümsemek için hepimizin önce dinlemesi gerektiğini söylüyor. Biraz da sosyal medyadan bahsetmek gerekiyor. Kadın-erkek demeden diyecek sözü olanların hiçbir hiyerarşiye maruz kalmadan seslerini duyurdukları tek mecra olarak adlandırdığı sosyal medyanın, sesimizi duyurmak için harika bir mecra olduğundan bahsederken, gazetecilik tarafının da ağır bastığı görülüyor.

"Peki bundan sonra ne var?" diye sormak zor Simran'a çünkü durmak bilmeden araştırıyor, öğreniyor ve en önemlisi öğretiyor. Yemeği istemeye istemeye bitirdik ve yola çıktık. İstanbul'daki favori müzelerimizden, gezi yerlerinden, arkeolojik eserlerden bahsederken, "Edirnekapi'daki Kariye Cami'ni görmeden gitme," diyorum. Parmağındaki ince çizgilerle Haliç'i ve Boğaz'ın kesintilerini gösteren gümüş yüzüğünü gösterip, "Edirnekapi ne tarafa

düşüyor?” diye sorarak Haliç’in üstlerinde bir yeri işaret ediyor. Diyorum ya, Simran sanki 40 yıllık İstanbullu. Bizden biri.

Simran Sethi kimdir?

Simran Sethi ödüllü bir gazeteci ve Kansas Üniversitesi Gazetecilik ve Kitle İletişim Fakültesi’nde profesör. Üniversitede çeşitlilik, sürdürülebilirlik, çevre ve sosyal değişim için sosyal medya konularında ders vermekte. Sethi, aynı zamanda kişisel ve kültürel dönüşüm boyutlarını keşfetme üzerine çalışan disiplinlerarası bir internet sitesi olan **Metamorphose**’un da kurucusu.

Sethi, Birleşik Krallık’ın **Independent**’ı tarafından gezegenin en iyi eko-kahramanlarından biri olarak gösterildi, **Vanity Fair** tarafından “çevre elçisi” olarak adlandırıldı ve **Daily Variety** tarafından “çevre açısından etkili kadın” seçildi. Sethi; **The Martha Stewart Show**, **The Oprah Winfrey Show**, **The Today Show** gibi onlarca programına katıldı ve sayısız yayın kuruluşunda çalıştı.

Sethi çevre, sosyal medya, sürdürülebilirlik ve çeşitlilik üzerine çalışmalarına devam ediyor ve yeni kitabını yayına hazırlıyor.

DİREN TOHUM

21 Ekim 2013 Beste Bal- <https://www.yesilist.com/>

GDO tohum pazarı lideri Monsanto’ya karşı mücadele küresel ölçekte yükselirken gözler bir kez daha yerel tohumlara çevrildi. İnsan yaşamı ve ekolojik dengenin uğradığı zarardan büyük ölçüde tarım, ilaç ve tohum tekellerinin sorumlu olduğu pek çok çevre tarafından dile getirilirken bir yandan da tarım alanlarının yok edilmesine ve yerel üreticinin ayakta kalma çabasına tanıklık ediyoruz. Birbiri ardına gerçekleşen tohum takasları bu süreçte daha anlamlı hale geliyor. Tohum takaslarının nasıl başladığını ve bu alanda gelinen aşamayı merak edenler için iki röportaj birden!

Tohum Takasının Miladı: Karaot Tohum Derneği

2005 yılında çalışmalarına başlayan Karaot Tohum Derneği, ‘bu gidişle nenelerimizin tohumlarını çocuklarımıza bırakamayacağız’ diyerek harekete geçmiş. Önceleri köy köy gezip tohum toplayan ekibin ilk tohum takas şenliğine giden yolu nasıl kat ettiğini derneğin kuruluşundan itibaren aktif rol almış olan Utkum Duran’la konuştuk.

– Tohum Takası fikri nasıl ortaya çıktı, nasıl organize olundu?

Öncelikle köyleri dolaşıp tohumları toplamaya başladık ama sonra gördük ki birkaç tohumu kendi çabalarımızla kurtarmaya çalışmamız anlamsız. Çünkü yerel tohum kullanımı bir kültür biçimiydi aslında, tohumu alsak da kültürü yine yerele hapsetmiş oluyorduk. İnsanları yerel

üretici ile buluşturmak gerekiyordu. Böylece dünyadaki örneklerini incelemeye başladık. Ve gördük ki aslında tohum takas şenlikleri Yunanistan ve Hindistan gibi ülkelerde yıllardır yerel kültürün bir parçası olarak yapılmakta. Yerel tohum takası fikri de buradan doğdu. Türkiye’de bu amaçla kurulmuş ve ilk tohum takasını gerçekleştiren dernek olduk böylece. Torbalı Belediyesi’nin de katılımıyla 2010 yılında Torbalı Belediyesi pazar yerinde ilk takasımız gerçekleşti. Sonrası çorap söküşü gibi geldi. Takasın medyada yer almasıyla birlikte bu konuda duyarlı pek çok insan olduğunu gördük. Ve ondan sonra ardı ardına tohum takasları yapılmaya başlandı.

– Seneler içinde katılım düzeyi nasıl bir seyir izledi?

Katılım gittikçe arttı. Bu arada sosyal medyanın gücüne de değinmem gerek. Katılımlar ve destekler arttıkça insanlardaki farkındalık düzeyi de oldukça arttı. Dernek olarak “kadın katılımı”na özellikle önem veriyoruz. Çağlar boyunca kadının, tohumun gerçek saklayıcısı ve üreticisi olduğunu düşünüyoruz. Bu yılki şenliğimizde emeğimizin meyvelerini aldığımızı düşünüyorum, kadın katılımı hem organizasyon hem de katılımcı sayısı açısından oldukça yüksekti. Ayrıca örgütlü hareketlerin çoğunda görülen erkek egemen yapıyı kırmak için de çalışmalarımız da sürüyor.

-Tohum takasının, tarımsal üretim açısından nasıl bir çıktısı oldu?

Tohumun evrenselliğini vurgulamakta fayda var. Korumaktan kasıt tohumu depolamak değil; ekilip biçilen, toprağa düşen, üretilen tohumu istiyoruz biz. Yoksa tohumların kaybolduğu falan yok, Tarım Bakanlığı’nın elinde bütün türler var. Ama tohumu yaşatan onun ekilen, biçilen ve tüketilen bir şey olmasıdır. Örneğin depoladığınız bir tohumu 10 yıl sonra ektiğinizde aradaki iklim koşullarına göre kendini dönüştürmediği için yaşayamaz. Tohum takasıyla biz tohumların gerçek anlamda yaşamasını sağlamaya çalışıyoruz. Başarılı da olduğumuzu düşünüyorum.

Başka bir takas mümkün: Ulusal Tohum Merkezi

Bir de internet ortamında gerçekleşen tohum takası söz konusu. Gönüllüler tarafından internet ortamında kurulan ve ilk tohum takasını 2013 yılında gerçekleştiren Ulusal Tohum Merkezi’ni, kurucularından Ali Özırmak ile konuştuk.

– İnternet ortamında bir Ulusal Tohum Merkezi kurma fikri nasıl gelişti?

Yiyeceklerde eski tatların hibrit tohumlar, zirai gübre ve ilaçlar yüzünden yok olduğunu öğrenince 2009 yılından itibaren yerel tohum toplamaya başladım. Bu kapsamda çeşitli forum sitelerine üye oldum. Bu sitelerde kendi aramızda tohum gönderimi yapıyorduk. 2010 yılı sonlarında yerel tohum takas şenlikleri yapıldığını öğrenince Ege Üniversitesinden sayın Prof.Dr. Tayfun Özkaya ile tanıştım. Takiben Şubat 2011 tarihinde yapılan Seferihisar Tohum Takas Şenliğine katılım sağladım. Tabi bunu diğer şenlikler izledi. İlk kez 2011 yılında bir forum sitesinde tohum takas şenliği yaptık. 2012 yılında bir süredir tanıştığımız 4 kişiyle birlikte Facebook üzerinde Ulusal Tohum Takas Merkezi grubunu oluşturduk. Ve internet üzerinden yapılan ilk Yerel ve Doğal Tohum Takas ve Dağıtım etkinliğimizi 20 Şubat 2013 tarihinde Bornova Belediyesinde yaptığımız bir açılış toplantısıyla kamuoyuna duyurmaya çalıştık. Toplamda 167 çeşit tohumumuz vardı ve bu etkinliğimizde 121 üyemize yaklaşık 2500 paket tohum dağıttık.

– İnternet ortamında tohum takası nasıl gerçekleşiyor?

Grubumuz ülke çapında hareket ediyor ve takas için çok uzak bölgelerden de tohumlar gönderiliyor. Üyelerimiz öncelikle kendi üretimleri, yakın çevresinin üretimleri veya yakın tanıdık köylülerin üretimleri olan tohumları yılda bir kez yapabildiğimiz etkinliğimiz için grubumuza gönderir. Gelen tüm tohumlar listelenerek yine grubumuz üzerinden yayınlanır. Etkinliğimize tohum gönderen paylaşımcı üyelerimizin takas hakkı önceliği nedeniyle tohum tercihlerini yaparlar. Ardından kalan tüm tohumlar yine listelenerek diğer tüm grup üyelerimizin tercihinə sunulur. Özel mesajlarla grup yönetimize istekler bildirilir. Bu tercihlerle birlikte üyenin kimliği, adresi ve telefon numaraları da bildirilir. Tohumlar paketlenerek kendilerine kargo ile gönderilir.

Bu aşamalar yine internet üzerinden takip edilir ve tohumların adreslerine ulaştığı ayrıca kargo şirketinden de teyit edilir. Etkinliğimiz ticari düşünce taşımadığından, tohum gönderen ve tohum isteyen üyelerimiz, kargo ücretlerini kendileri öderler. Biz ise, tohumları paketlemek için ambalaj giderlerini üstleniriz, ayrıca tohumların paketleme işlemini de grup yönetimi olarak bizler yaparız. Ayrıca kendisini küçük üretici olarak tanıtan üyelerimize ikiye paketlenmiş tohum göndermeye çalışarak bu üyelerimize destek olmaya da çalışıyoruz. Zira bu üyelerimizin yeni tür ve çeşitlere ihtiyacı var. Ürettiği tohumları gerek grubumuzla ve gerekse kendi çevresiyle de paylaşmasını bekliyoruz. Bu arada yanlışlıkla gelen renklendirilmiş firma tohumları etkinliğimizin dışında tutulmaktadır.

– Grubunuzun işleyişi nasıl? Sivil toplum kuruluşları ile ortak bir işleyişiniz mi var yoksa tamamen sizin modere ettiğiniz bir yapılanma mı?

Tamamen amatör bir grubuz. Süreç içerisinde üye sayımızın artması nedeniyle grup yönetici sayısında da artışlar oldu. Sivil toplum kuruluşları ile yakın irtibatımız olmasına rağmen gerçekleştirdiğimiz tohum takas ve dağıtımında tohum temini dışında bu kuruluşlarla ortaklığımız yok. İnternet üzerinden yaptığımız bu takas, tamamen kendimizin geliştirdiği bir sistemdir. Sanırım, yerel tohum takas ve dağıtımını etkinliğini internet üzerine taşıyarak dünya ülkelerinde de bir ilke öncülük ediyoruz.

– Herhangi bir güçlkle karşılaşıyor musunuz, tepkiler nasıl?

Grubu ilk kurduğumuzda facebook hesabım şikâyetler nedeniyle üç kez kapandı. Tohum dağıtmaya başladığımızda, tohum vermeyeceğimiz kişilerin şikâyeti nedeniyle kişisel hesabım yine kapanabilir. İnternetteki grubumuzla vatandaşlarımızın ilgisini çektiğimiz gibi başkaca bir kesimin de ilgisini çekmiş durumdayız. Yerel Tohum Takas Şenliklerinde bazı tohum firmalarının elemanlarının, atalarımızdan bizlere kadar ulaşan tohumları ücretsiz alıp şirketlerine teslim ettiklerini biliyoruz. Aynı müdahale bizim grubumuza da yapıyor. Grubumuza tohum firmalarının elemanları ile tohum satıcılarını almamaya çalışıyoruz, ancak bu kişilerin grubumuza girme teşebbüsleri devam ettiğinden tüm üyelerimizin profillerini incelemek zorundayız. Zira etkinliğimiz, bunlara gen merkezi olmaya yönelik değildir. Ayrıca grubumuz endüstriyel tarıma karşı olduğundan ticari şirketlerin de grubumuza girmelerini engelliyoruz.

– Yerel tohumların geniş ölçekte alıcı ile buluşmasını ‘verimli’ buluyor musunuz?

Yerel tohum takas şenliklerinin ulaşabildiğinden çok daha fazla sayıda insana ulaşıyoruz. Yerel tohumların yaşamasına çaba harcayan kişilerden birisi olarak, ne kadar çok kişiye tohum gönderebilirsek, dağıtabilirsek, yerel tohumlarımızın yaşama şansını o derece artıracığımıza inanıyorum. Yerel çeşitler, birkaç yıl içinde yeni yörelerine uyum sağlayarak, hastalıklara ve zararlılara karşı daha dirençli duruma dönüşmektedir. Ayrıca, kimyasal içerikli gübre, hormon ve ilaç kullanılmadığından, üyelerimiz daha sağlıklı yiyeceklere ulaşabiliyor. Ve evet, bu süreci oldukça verimli buluyorum.

Not: Merkez'in düzenlediği online tohum takasına dair güncellemeleri buradan takip edebilirsiniz:

<https://www.facebook.com/events/233035840181786/>

KOLOMBİYALI ÇİFTÇİLER KAZANDI

9 Ekim 2013 Beste Bal- <https://www.yesilist.com/>

Çiftçilerin ağustos ayında başlattıkları ayaklanma nihayete erdi ve tohumlarının kontrolünü geri kazandılar. Eylemliliğe geçmelerinin ardından hükümetin yerel ölçekte anlaşmalar yoluyla sorunu çözme talebine direnen çiftçiler ulusal ölçekte gerçekleştirdikleri ve eylül ayında da sürdürdükleri grevleri sonucunda nihayet istediklerini elde ettiler.

Kolombiyalı çiftçilerin temel problemi **Avrupa Birliği** ve **ABD** ile yapılan serbest ticaret anlaşmaları sonucunda ülkeye giren ithal tohumla baş edemeyişleriydi. Serbest ticaret anlaşması, aslında neredeyse tek yönlü bir zorunluluğa yol açıyor ve Kolombiya'nın ABD'den ürün almasını kimi yanlarıyla şart koşuyor. Anlaşma gereği bu ithal ürünlerin güvenliğini ve pazardaki yerini korumakla yükümlü olan Kolombiya hükümeti yazık ki kendi çiftçisini aynı oranda korumuyor. Sorun da burada başlıyor. Yerli üreticilerin istediği pazarda kendilerinin de korunması.

İthal tohumlara karşı başlatılan mücadele, dünya **GDO** devi **Monsanto'ya** karşı da mücadele anlamına geliyordu. Küresel ölçekte tepkileri çeken Monsanto, ABD

Başkanı **Obama** tarafından onaylanan ve çevreciler tarafından Monsanto'yu Koruma Yasası olarak bilinen yasaca korunan bir şirket. Yerel ve sağlıklı ürünlerin üretimini piyasa koşulları ile güçleştiren GDO'lu tarım ürünleri furçasının bir numaralı isimlerinden.

Kolombiyalı çiftçiler, özellikle **patates**, **mısır** ve **süt** üreticileri, pazarda var olma mücadelesinde yenik durumdaydı. Çiftçiler tarafından başlatılan eylemlilik kısa sürede serbest ticaret, özelleştirme ve yoksulluğa karşı bir başkaldırı halini aldı. Eylemlilikler sağlık çalışanlarından öğretmenlere, kahve üreticilerinden öğrencilere kadar geniş bir kesim

tarafından sürdürüldü. Kolluk gücünün ciddi şiddeti ile karşılaşmalarına rağmen kararlılıkla seslerini daha fazla çıkardılar. Ve sonunda hükümetin geçirmek istediği yasa rafa kalkarken, üreticilerin süreç boyunca uğradıkları zararın karşılanması da dahil olmak üzere pazarda istenilen korumanın sağlanması, çiftlik faturalarının ödenmesinin reddi ve protestocuların dikkat çektiği diğer alanlarda yenilikler yapılması gerektiği konusunda anlaşmaya varıldı.

Kaynak: <http://www.popularresistance.org>

GIDA GÜVENLİĞİ İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNE KARŞI MI?

1 Temmuz 2014 Umut Cantörü - <https://www.yesilist.com/>

İklim değişikliğine karşı mücadele edenlerin durumun ciddiyetine dikkat çekmek için ‘gıda güvenliği’nin üzerinde durması, ‘daha fazla üretim’ diyenlerin ekmeğine yağ sürüyor. Gıda güvenliği, en bilindik tanımıyla, insanların aktif ve sağlıklı yaşam için gerekli olan besin ihtiyaçlarını ve önceliklerini karşılayabilmek için yeterli, sağlıklı, güvenilir ve besleyici gıdalara hem fiziksel, hem de ekonomik olarak sürekli erişebilmeleridir. Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü’ne göre, **dünya nüfusunun yaklaşık 8’de 1’i yetersiz besleniyor** ve bu durum, dünyadaki gıda güvenliğinin boyutunu ortaya koyuyor. Bu durumun küresel iklim değişikliğinin etkisiyle, daha kötüye gitmesinden korkuluyor. Gıda güvenliğine yönelik etkiler, iklim değişikliğinin getirdiği ciddi sonuçlardan yalnızca biri. Aynı zamanda, iklim değişikliğinin getirdiği yıkıcı sonuçların ciddiyetine dikkat çekmek isteyen iklim aktivistleri tarafından en çok kullanılan motif.

John Sachs, The Guardian’daki makalesinde, iklim değişikliğiyle mücadelede gıda güvenliğine fazla odaklanmanın, iklim değişikliği sorununun daha da kötüye gitmesine sebep olduğunu savunuyor. Gıda güvenliği sorununu geçici olarak çözecek, sürdürülebilir olmayan uygulamaların, uzun vadede iklim değişikliği açısından daha kötü sonuçlar verebileceği belirtiliyor.

Aynı zamanda, **gıda güvenliğine sürekli olarak dikkat çekmenin, Monsanto gibi, ne pahasına olursa olsun topraktan alınan ürünün artırılmasına odaklanan şirketlerin ekmeğine yağ sürmek anlamına geleceğini** söylüyor.

Tüm dünyada orman kesimlerinin %75’inin sebebi tarım.

Bunların yanında, gıda üretiminin, iklim değişikliğine sadece potansiyel bir kurban olmadığını, aynı zamanda **iklim değişikliğini körükleyen bir etken** olduğunu belirtmekte fayda var. Küresel sera gazı salımlarının %19-’%29’luk kısmının gıda üretiminden geldiği tahmini de günümüzdeki gıda sisteminin, iklim değişikliğinin sebepleri arasında önemli bir etken olduğunu gösteriyor.

Gıda endüstrileri fosil yakıtların, sentetik gübrelerin ve böcek öldürücü ilaçların kullanımına oldukça bağımlı. Günümüzdeki gıda sisteminde, **üretimi artırarak gıda güvenliğine cevap bulmaya çalışmak ise, aynı zamanda iklim değişikliğine destek olmak** anlamına geliyor.

Gıda üretiminin artırılması, daha fazla fosil yakıt, daha fazla sentetik gübre, daha fazla böcek öldürücü kimyasal kullanımı demek. Aynı zamanda, daha fazla çiftlik hayvanının yetiştirilmesi ve yeni tarım arazileri için daha fazla ağaç kesimi demek. Sonuç olarak, mevcut sistemde üretimin artırılması için, sera gazı salımlarının artırılması anlamına geliyor.

Gıda üretiminin yaklaşık üçte biri gıda arz zincirinde kaybediliyor.

Üretimi artırmaya odaklı gıda sistemi yerine, kayıpların ve israfın azaltıldığı, dağılımın adaletli yapıldığı daha efektif bir gıda sistemi gerekli. Mevcut gıda üretimi seviyesi, mevcut dünya nüfusunun gıda güvenliği içinde yaşaması için yeterli. Gıda arz zincirindeki kayıpların azaltıldığı ve dağılımın çok daha adil yapıldığı yeni bir sistemle, hem iklim değişikliğine karşı mücadele edilebilir, hem de gıda güvenliği sağlanabilir.

Kaynaklar:

- 1- <http://www.who.int/trade/glossary/story028/en/>
- 2- <http://www.worldhunger.org/articles/Learn/world%20hunger%20facts%202002.htm>
- 3- <http://www.theguardian.com/sustainable-business/2014/jun/17/climate-change-advocates-your-focus-on-food-insecurity-is-backfiring>
- 4- <http://ccafs.cgiar.org/bigfacts2014/#theme=food-emissions>

BU AY GDO DEVİ MONSANTO'NUN EN KÖTÜ AYI

15 Eylül 2015 Görkem Gömeç- <https://www.yesilist.com/>

Monsanto için son bir ay hiç de iyi gitmiyor. İlk önce İskoçya, sonra Almanya, ondan sonra da Yunanistan ve Letonya GDO devini ülkelerinden kovarken, şimdi de Fransa, Paul Francois isimli çiftçiyi zehirlemekten Monsanto'yu suçlu buldu.

Paul Francois, 2004 yılında Monsanto'nun **Lasso** adlı ürününü teneffüs ettikten sonra **hafıza kaybı, baş ağrıları ve kekeleme** gibi sorunlarla karşılaştığını belirtiyor ve endüstriyel tarım devini ürünün **üzerine gerekli uyarıları koymamakla** suçluyordu.

Dava, bu tür suçlamaların **Monsanto'ya karşı hukuki** bir davaya dönüşmesinin **ilk örneği** olması ile de dikkat çekiyor. Fransa'nın Lyon kentinde görülen davada, karar **Monsanto'nun Francois'yı zehirlendiği ve şirketin tüm zararlarını karşılamasının gerektiği** doğrultusunda karar verildi.

1960'lardan beri yabancı otları kontrol altına almak için kullanılan **Lasso**; **1985'de Kanada'da, 1992'de ise Belçika ve İngiltere'de yasaklandıktan** sonra 2007'de de Fransa pazarından çıkmıştı. **Monsanto'nun yeni ürünü Roundup'da** ise aynı sorunlar devam etmekte.

Dünya Sağlık Örgütü'nün bir parçası olan Uluslararası Kanser Araştırmaları Ajansı, Mart ayında dünyada en çok kullanılan otkıran kimyasallardan biri olan Monsanto'nun Roundup ürününün ana maddesi glifosat'ın insana zararlı kanserojen bir madde olduğunu açıkladı.

Monsanto bu iddiaları, araştırmaların “değersiz bilim” olduğunu öne sürerek reddetmişti. Ama “değersiz bilim”'in bulguları, Monsanto'nun başına bela olmaya başladı bile.

Mart ayında Avrupa Birliği'nin yaptığı anlaşmaya göre, AB ülkeleri isterlerse kendi coğrafi alanlarında bireysel olarak GDO'lu ürünleri yasaklayabilecekler. Bununla beraber bu istek hem Avrupa Komisyonu tarafından hem de Monsanto gibi uygulayıcı şirketler tarafından kabul edilmek zorunda olacak.

Bu anlaşmayı ilk uygulayan ülke ise İskoçya oldu. İskoçya'nın Tarım İşleri Sekreteri Richard Lochhead, yeşil ve temiz doğası ile bilinen İskoçya'da GDO'lu ürünleri barındırmayacağını ve bu sektörün gelişmesinin 14 milyar Euro'luk gıda ve içecek sektörünün geleceğini tehlikeye atabileceğini açıkladı.

İskoçya'yı takiben, Alman Tarım Bakanı Christian Schmidt, tüm GDO'lu ürünlerin Almanya'dan çıkarılmasını sağlayacak adımları atmaya başladıklarını açıkladı. Eylül ayı içerisinde de GDO'lu ürünleri yasaklayan AB ülkelerine Yunanistan ve Letonya da katıldı.

Monsanto, bu ülkelerin isteklerine uyacağını açıklarken, hükümetleri bilimi göz ardı etmekle suçladı. Fakat bir çok bilimsel araştırma artık aynı uyarıyı veriyor: “GDO'lu ürünleri tüketmeyin!”.

Çünkü yapılan araştırmalar, özellikle Monsanto'nun GDO'lu ürünleri eşleştirilen glifosat ve pestisit kalıntılarının insanlara ve hayvanlara geçtiğini belirtirken, az miktarda GDO'lu ürünler tüketmelerine rağmen hayvanların idrarında ve dokularında bulunan normal değerlerden yüksek glifosat miktarları da araştırmacıları endişeye düşürüyor.

GDO'lu ürünlerden bulunan benzer kimyasallar hakkında Kanada'da yapılan bir araştırma ise annelerin ve bebeklerinin kanlarında GDO'lu ürünlerle eşleştirilen pestisitlerin bulunduğu yönünde. Araştırma özellikle anne karnındaki bebeklerin, doğal olarak üretilmeyen bir kimyasal maddeye verecekleri tepkilerin tam olarak bilinmediğini belirtiyorlar.

GDO'lu ürünleri Avrupa Birliği'nde fikir ayrılıkları yarattığı kesin. İngiltere GDO'lu ürünleri desteklerken, Almanya ve Fransa GDO'lu ürünlerin yasaklanmasını isteyen bir duruş sergiliyor. AB ülkeleri 3 Ekim'e kadar bu tartışmanın neresinde yer alacağını kesinleştirmek zorunda. Umarız Almanya, İskoçya, Yunanistan ve Letonya'ya içinde bizim de olduğumuz daha bir çok ülke katılır.

Kaynaklar:

Reuters – Latvia, Greece win opt-out from Monsanto GM crop

The Independent – Germany follows Scotland's example with move to ban all GM crops and opt out of EU approvals

True Activist – Scotland Completely Bans GMO Crops

RT- French court upholds guilty verdict in Monsanto poisoning case

ACISIYLA, TATLISIYLA STEVIA

Yüzyıllardır Güney Amerika’da tatlandırıcı olarak kullanılan stevia bitkisi son yıllarda kilo almak istemediği için şeker yerine aspartam kullananların gözdesi oldu. Peki stevia’nın arkasındaki hikaye nedir? İyisiyle kötüsüyle stevia’yı araştırdık.

Şekerden 300 kat daha tatlı olan stevia, şeker kamışından üretilen ve işlenen şekere oranla kalori açısından çok düşük. Bizim son yıllarda raflarda gördüğümüz stevia markaları, **stevia bitkisinin arıtılmış özü** ve buna Rebaudyosid A veya kısaca Reb A deniyor. Düşük kalorisinin yanında bir tercih edilme sebebi de **kan şekerini yükseltmemesi**.

16. yüzyılda bu bitkiyi keşfeden botanist Petrus Jacobs Stevus’dan adını alan stevia bitkisi, güney Amerika’nın Guarani insanları tarafından şifa niyetine kullanılıyormuş. Daha sonra 1970’lerde **Japonya**’da suni tatlandırıcılar yasaklanınca, **stevia** bir alternatif olarak kullanılmaya başlanmış. Avrupa Birliği’nde kullanım onayı alması 2011, Amerika’da ise 2008 yılını bulmuş.

Stevia’yla ilgili en enteresan gerçekler, bu tatlandırıcının **arkasındaki şirketlere** baktığımızda ortaya çıkıyor. Her ne kadar 1980’lerde hayvanlar üzerinde yapılan deneylerde stevia’nın **üreme gelişiminde ve genetik mutasyon üzerinde negatif etkileri** olabileceği ortaya çıkmışsa da, 2000’lere geldiğimizde bu çalışmalara fazla bakılmadı.

Stevia özellikle iki ayrı marka tarafından öne çıkartılıyor, birisi **Truvia** diğeri de **PureVia**. Bu markaların arkasındaki isimler ise okuduğunuz anda düşündürüyor. **Truvia**’yı yaratan şirketler **Coca-Cola ve Cargill**.

Truvia’nın rakibi **PureVia**’yı çıkaran şirketler ise **PepsiCo ve Whole Earth Sweetener Company** diye bir şirket, ve bilin bakalım bu şirketin sahibi kim? Merisant şirketler gurubu olarak, **Monsanto** tarafından kurulmuş bir kuruluşa ait.

Aynı şirket **aspartam bazlı** tatlandırıcılar **Equal ve Canderel**’i üretiyorlar. Buraya kadar baktığımızda, **aspartama alternatif olarak** piyasaya sürülmüş bir ürün gibi duruyor stevia. Stevia’nın satıldığı Truvia markasına biraz daha yakından baktığımızda aslında **söylendiği kadar doğal olmadığını** gösteren başka şeylere de rastlıyoruz. Truvia markasının içinde **eritrol ve de ksilitol** var.

Peki gelelim ‘stevia sağlıklı mı?’ sorusuna:

Bugüne kadar yapılmış **en kapsamlı çalışma** 2008 yılında Kaliforniya Üniversitesi’nde Center for Science in the Public Interest (Halk Sağlığı için Araştırma Merkezi)’de gerçekleştirilmiş. Bu çalışma sonucunda **stevia’yı kanser, kromozom bozuklukları, genetik mutasyon ve de DNA kırılmalarıyla bağdaştırmışlar**. Ancak bu konuda çalışmalar devam ediyor.

Uzun yıllar kullanılmasına rağmen Japonya’da stevia’ya dair bir data toplanmadığı için, güvenilir bir araştırma sonucu yok. Dolayısıyla stevia’yla ilgili **net birşey söylemek** henüz mümkün değil. Ama dünyanın stevia çılgınlığına kapıldığı, satışların çok kısa zamanda hızla tırmanmasından belli oluyor.

Yine de siz siz olun, illa kullanacaksanız az kullanmaya dikkat edin.

<http://en.wikipedia.org/wiki/Truvia>

<http://en.wikipedia.org/wiki/PureVia>

<http://en.wikipedia.org/wiki/Merisant>

<http://www.bbc.co.uk/news/magazine-22758059>

MUĞLA BELEDİYESİ, TOHUM BANKASI KURUYOR

21 Eylül 2016 Deniz Aytekin - <https://www.yesilist.com/>

‘Yerel Tohum Ulusal Güç’ sloganıyla yola çıkan Muğla Belediyesi, bölgeye has tohum çeşitlerinin toplanıp saklanacağı bir Yerel Tohum Merkezi kuruyor. Ekim ayında açılması planlanan merkezden tüm vatandaşlar ücretsiz olarak yararlanabilecek.

Tohum üretme, dağıtma ve satma proseslerinin Monsanto gibi büyük şirketlerin tekeline geçmesi gıdanın kalite ve geleceğini tehlike altına sokuyor. Çiftçi intiharlarından genetiği değiştirilmiş organizmalara, zehirli kimyasallarla dolu tarım ilaçlarından yalnızca bir yıl ürün veren tohumlara birçok felaketin sorumlusu olan bu düzene karşı alınabilecek en etkili önlem yerel tohumları koruma altına alarak hem yerel üreticilerle buluşmasını sağlamak hem de gelecek nesillere aktarılmasını sağlamak.

Muğla’daki Yerel Tohum Merkezi’ndeki tohumlar tarım yapmak isteyen vatandaşların kullanımına ücretsiz olarak açık olacak. Merkez içerisindeki Soğuk Hava Deposu bünyesinde ise envantere alınan yerel tohumların uygun koşullarda yıllarca saklanabilmesine olanak sağlayacak olan bir Tohum Bankası kurulacak. Merkezdeki tohumlar, vatandaşlardan gelecek yerel tohum bağışlarıyla daha da çeşitlenerek gelecek nesillere ulaşacak.

(Kaynak: Muğla Kent Gazetesi)

KİMYASAL İLAÇ DEVİ BAYER, GDO DEVİ MONSANTO’YU SATIN ALDI: PEKİ ŞİMDİ NE OLACAK?

20 Eylül 2016 Görkem Gömeç- <https://www.yesilist.com/>

Alman ecza ve zirai ilaç şirketi Bayer en sonunda uzun süredir planladığı üzere Amerikan GDO devi Monsanto'yu 66 milyar dolara satın aldı. Bu birleşme ile küresel tarım sektörünün %25'ini kontrol altına alacak olan iki güç, dünyanın en büyük tohum ve tarım ilacı şirketini yaratmış olacak.

Amerika Birleşik Devletleri ve Avrupa Birliği'nde bulunan ve adil bir pazar için tekel oluşmasına karşı kurulmuş resmî makamlar **hâlâ bu birleşimi durdurabilecek güçte**. Oldukça karmaşık olan bu sistem, konu hakkında 2017 sonlarına doğru karar verecek. Eğer bu birleşim onaylanırsa tarım sektörü için **yeni ama belirsiz bir dönem** başlaması bekleniyor.

TIKLAYIN: Dünyaca Ünlü GDO uzmanı Ignacio Chapela : GDO'nun geleceği bizim onunla savaşıp savaşmayacağımıza bağlı

Alka-Seltzer ve Aspirin gibi ürünler ile kendini ilaç şirketleri arasında oldukça güçlü bir yere koyan **Bayer, sadece ecza alanında değil, savaşlarda kullanılan klorin gazı üretimi ile de oldukça büyümüş**. Bayer aynı zamanda 1900'lerin başında zararları keşfedilmeden önce **eroini de bir çocuk ilacı olarak piyasa sürmüştü**.

Monsanto ise kansere yol açtığı defalarca kanıtlanan tarım ilacı glifosat üretimi ve atalık tohumları yok eden genetiği değiştirilmiş organizma ve tohum üretimi ile tanınıyor ve hakkında defalarca dava açılmış, Vietnam savaşında milyonlarca kişinin hayatını kaybetmesine ve ekolojik dengenin bozulmasına yol açmış **Agent Orange** adlı “tarım ilacını” üreten şirket.

Geçmişlerini de düşününce bu iki şirketinin birleşmesi pek hayırlı bir haber değil. Buna ek olarak bu şirketlerin birleşmesi haberinden feyz alarak, küresel **GD tohum lideri Sygenta ile Çin Ulusal Kimyasal Şirketi ve DuPont ile Dow Kimyasalın da birleşebileceği düşünülüyor**. Eğer bu anlaşmaların hepsi onaylanırsa, sadece 3 adet şirket küresel zirai ilaç pazarı ve GD tohum pazarının %70'ini kontrol edecek.

Sadece Monsanto ve Bayer'in birleşmesi bile küresel gıda sektörünü yapılandıran tohum ve tarım ilaçlarının gelişimini baştan aşağı değiştirecek güce sahip. Özellikle tüketiciler için bu

birleşmeler, **rekabeti yok edeceğinden yeni ürünlerin gelişimini durduracak**. Şu anki ürünlerinin bile doğaya etkilerini araştırmayan bu şirketlerin ürünlerini geliştirmek ya da çevreye etkilerini araştırmak için herhangi bir nedeni kalmayacak.

Bununla birlikte çiftçiler, rekabet azalması ile bağımlı oldukları şirketlerin oluşturduğu **monopol bir markette daha yüksek fiyatlı ürünleri satın almak zorunda kalmaktan** korkuyorlar. Özellikle ABD ve Türkiye gibi ülkelerde tarım gelirinin azalması ve sadece GD tohumlar ve glifosat gibi özel kimyasal tarım ilaçlarının yok edebildiği zararlı yabancı otlar, tarımın geleceğini de tehlike altına sokuyor.

Yalnız, Wall Street Journal'da yayınlanan derinlemesine bir araştırma, bu birleşmeler ve mevcut durum ile tarım sektörünün yeniden yapılanacağını belirtiyor. Makale GD tohumlarına gösterilen büyük rağbetin zararlı yabancı otlar, düşük gelir ve azalan üretim ile sona erebileceğini belirtiyor.

Monsanto, Bayer ve Sygenta gibi şirketlerin ilk ihtiyacı büyümek ve paydaşları için değerini artırmak. Eğer yeni ürünler ve pazarlar bulamazlar ise zorunlu bir yoldan ya da isteyerek birleşmek zorunda kalıyorlar.

Wall Street Journal'ın makalesini de göz önüne alarak bu şirketlerin GDO ve kimyasal tarım efsanesini ne kadar daha sürdürebileceğini sorgulamamak mümkün değil. Özellikle elimizde organik ve adil tarımın dünyayı besleyebileceğine dair onlarca kanıt varken...

Kaynaklar: Vox, The Ecologist, True Activist

KİMYASAL TARIM İLAÇLARINDA YENİDEN HORTLAYAN BİR KABUS: GLİFOSAT

6 Kasım 2017 Ergem Şenyuva- <https://www.yesilist.com/>

Son yıllarda kimyasal tarım ilaçları yediğimiz her şeyde, hatta içtiğimiz suda bile bulmak mümkün. Bu kimyasal ilaçlar arasında ciddi bir kanserojen etkisi olduğu bilinen, bizlerin ve doğanın sağlığını ciddi oranda tehdit edenlerden biri de glifosat. Ve maalesef tam bu kimyasal ilacı Avrupa Birliği yasakladı derken, glifosat kabusu yeniden hortladı.

Glifosat ülkemizde ve Avrupa'da yaygın bir şekilde kullanılıyor. Pamuktan, şeker pancarına kadar **çok geniş bir ürün seçkinde** kullanılan bu kimyasal tarım ilacı hakkında iddialar çok çeşitli.

Birçok uzmanın bilhassa çocuklara çok zararlı olduğunu belirttiği bu kimyasal ilaçla ilgili geçtiğimiz ay üreticisi **Monsanto tarafından yayınlanan** ve bağımsız olduğu bildirilen bir araştırma glifosatu zararsız olarak gösterdi.

Monsanto'nun ABD'de birden fazla eyalette yasaklanan Roundup adlı kimyasal tarım ilacının ana içeriği glifosat.

Bununla beraber, Avrupa’da bir çok ülke glifosata 10 yıllık yeni lisans verilmesini önlemeye çalışıyor. Ama madalyonun bir diğer yüzü de var; bu karara karşı İngiltere’deki çiftçilerin bir çoğu, glifosatın ‘**doğru dozda kullanılırsa zararsız**’ oluşuna inanıyorlar ve tekrardan kullanımına izin verilmesini talep ediyor.

Ancak bu noktada biraz kuşkucu olmak gerekiyor. Çünkü maalesef çıkar sahipleriyle, bağımsız kurumlar iç içe geçmiş durumda. Örneğin Avrupa Birliği Pestisit Derneği direktörü Graeme Taylor, **hem Avrupa Birliği’nde danışman, hem Birleşik Krallık Çevre ve Gıda Bölümü’nde kamu hizmetlisi**. Ayrıca Avrupa Birliği Pestisit Derneği de **Monsanto, Syngenta, Bayer gibi büyük kimya şirketleri** tarafından fonlanıyor.

Geçtiğimiz günlerde Londra’da Financial Times, Sürdürülebilir Tarım zirvesinde yaptığı açıklamada, sistematik olarak çiftçilerle görüştiklerini, iklim değişikliği ve diğer çevresel etkenler dolayısıyla bugün **çiftçilerin glifosata daha çok ihtiyacı** olduğunu düşündüklerini söyledi.

Oysa ki uzmanlar tarımın karşısındaki problemlerin çok farklı olduğunu belirtiyor. İklim değişikliği ve küresel ısınma ile gelecek problemler **glifosat bertaraf edilemeyecek kadar ciddi**.

Öte yandan, glifosat kullanımının vücudun kimyasal dengesini koruyan lenf sisteminde, **hodkin dışı lenfoma adlı kansere** yol açtığıyla ilgili çok sağlam deliller var. 2015 yılında 500 kişi Amerika’da Monsanto’ya karşı, uzun süreli glifosat kullanımından dolayı oluşan etkileri raporlayarak dava açtılar, hodkin dışı lenfoma da bunlardan biriydi.

Yıllarca glifosat kullanan çiftçilerde sıklıkla görünen bu kanserle ilgili bilginin varlığına rağmen, büyük kurumların bunları insan sağlığını göz ardı ederek yalanlaması ve dahası bu konudaki araştırmaları geçersiz kılmaya çalışmaları çocuklarımızı ve bizleri tehdit ediyor.

Avrupa Birliği’nde konuyla ilgili fırtınalar koparken, Türkiye’de ise glifosat kullanımıyla ilgili Tarım Bakanlığı’ndan herhangi bir ses yok. Tek bilinen bu kimyasal ilacın **kullanımının her geçen gün arttığı**.

TARİHİN EN KAPSAMLI GDO ARAŞTIRMASI YAYINDA

17 Ekim 2016 Deniz Aytekin - <https://www.yesilist.com/>

Son 20 yılda, tüm dünyada tarım alanındaki en çarpıcı gelişme genetiği değiştirilmiş mahsullerin üretimi ve yaygınlaşması oldu. Geçtiğimiz yıl ABD’de üretilen soya fasülyesinin %94’ü, mısırın ise %93’ü genetiği değiştirilmiş tohumlar kullanılarak üretildi. Küresel tarımın bu yeni teknolojiye geçişi de beklenenden hızlı oldu. Tanıtımı

ilk kez 1996'da yapılan genetiği değiştirilmiş, glisofat toleranslı soya fasülyesi çeşitleri 2003'ten bu yana ABD'de soya fasülyesi ekili alanların %80'inde kullanılır hale geldi. Glisofat toleranslı (GT) ve/ya böceklerle **dirençli mısır üretimi de 2008'den bu yana ekili alanların %80'ine yayıldı.**

Genetiği değiştirilmiş mahsüllerin çevre ve insan sağlığına etkileri konusunda bugüne kadar yüzlerce araştırma ve çalışma yapıldı. Bu çalışmaların çoğu yalnızca son birkaç yıllık verileri kapsadığı için 'genetiği değiştirilmiş gıda' konusu gelecekte doğacak sonuçları yansıtmadığı söylenen argümanlar arasında, belirsiz bir düzlemde kaldı.

Yakın zamanda yayınlanan yeni bir araştırma 1998-2011 yılları arasında 5.000'den fazla mısır ve soya fasülyesi üreticisinden topladıkları verileri değerlendirmeye alarak bu tabuyu kırdı. Kansas State University, University of Virginia, Michigan State University ve Iowa State University'den dört araştırmacının yayınladığı çalışma, genetiği değiştirilmiş tohumları (mısır ve soya fasülyesi) kullanan çiftçilerin kimyasal madde kullanımını inceledi. Bu tohumların genlerinde iki değişiklik yapılmış; biri tohumu yiyen böcekleri öldürmek, diğeri de tohumun herbisitlerin ana maddesi olan glisofata tolerans kazanmasını sağlamak. Araştırma sonucunda GDO'lu tohum kullanan üreticilerin uzun dönemde eskiye göre daha fazla yabancı otları öldürücü kimyasal (herbisit) kullandıklarını ortaya çıkmış. Glisofat toleranslı soya fasülyesi ekilen alanlardaki yabancı otlar glisofat direnci geliştirdiklerinden bu alanlardaki herbisit kullanımı %28 oranında artmış. Böceklerle karşı dirençli mısır tohumu ekilen alanlarda ise böcek ilacı kullanımı %11 azalmış.

Böcek ilacı kullanımındaki düşüşü rağmen, herbisit kullanımındaki bu büyük artış; GDO'lu tohumlarla yapılan tarımın çevresel etkileri konusunda ciddi şüphe ve tehlike oluşturduğuna dikkat çekiyor. Tarımda bu kadar yoğun herbisit kullanılması biyoçeşitliliğin azalmasına, su ve hava kirliliğinin ise artmasına sebep olabilir.

Araştırmanın tamamına buradan ulaşabilirsiniz.(
<https://www.science.org/doi/pdf/10.1126/sciadv.1600850>)

GLİFOSATI MAHKEME YASAKLADI, TARIM BAKANLIĞI NE YAPACAK?

Ali Ekber Yıldırım-14 Ekim 2020-www.tarimdunyasi.net/

Ankara 18.İdare Mahkemesi risk değerlendirmesi yapılmadan glifosat için verilen ruhsatı iptal etti. Bu etken maddenin ve kullanıldığı ilaçlar Türkiye'de yasaklı hale geldi. Tarım ve Orman Bakanlığı'nın mahkeme kararını yerine getirerek bu ilacı piyasadan toplayarak imha etmesi gerekiyor.

Türkiye'de en çok kullanılan tarım zehirlerinden biri

Geçtiğimiz günlerde hem çiftçiyi hem de tüketiciyi yakından ilgilendiren, uluslararası düzeyde emsal kabul edilecek bir karar alındı. Ankara 18. İdare Mahkemesi, Alman Kimya Şirketi Bayer'in bünyesine katılan Monsanto'nun ürettiği tarım ilaçlarının etken maddesi glifosatın çevre ve insan sağlığına zararlı olduğuna karar verdi. Tarım ve Orman Bakanlığı'nın verdiği söz konusu etken maddenin ruhsatı iptal edilmiş oldu. Başka bir deyimle Türkiye'de kullanımı yasaklanmış oldu.

Meslek yaşamı boyunca çevre konusunda verdiği hukuk mücadelesi ile tanınan Avukat Senih Özay'ın açtığı dava ile verilen karar gereği hem çevreye hem de insan yaşamına zarar veren glifosatın Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından piyasadan toplatılması ve kullanımının yasaklanması gerekiyor. Ancak, bakanlık henüz bu konuda bir adım atmadı.

Bayer, Amerika'da 10.9 milyar dolar ceza ödedi

Glifosat uzun bir süreden beri Amerika'da, Avrupa'da en çok tartışılan ve mahkemelere konu olan bazı tarım ilaçlarının etken maddesi. Glifosat etken maddesi içeren çok sayıda ot ilacı var. En çok bilineni ise Roundup. Bazı ülkeler bu ilacı yasakladı.

Monsanto'nun ürettiği Roundup tarım ilacının etken maddesi glifosatın kansere neden olduğu iddiası ile 2014'te Amerika Birleşik Devletleri California eyaletinde bahçıvan Dewayne Johnson'un açtığı davada, 2018'de mahkeme Monsanto'yu 289 milyon dolar tazminat ödemeye mahkûm etti. Bu davayı emsal göstererek çok sayıda dava açıldı. Monsanto'yu 2018'de 65 milyar dolara satın alan Bayer, dava açanlarla anlaşarak 10 milyar 900 milyon dolar ödemeyi kabul etti. Bu aynı zamanda ilacın kansere neden olduğunu da kabul etmek anlamına gelmiyor mu?

Dünya Sağlık Örgütü'ne bağlı Uluslararası Kanser Araştırmaları Ajansı (IARC) tarafından hazırlanan raporda da glifosatın insanlar için kanser yapma riski taşıdığı dile getirilmişti.

Türkiye'de en çok kullanılan ilaçlar arasında

Türkiye'de de yaygın olarak kullanılan Roundup ile ilgili Avukat Senih Özay ve Bergama'dan iki çiftçi bu ilacın toplatılması için Tarım ve Orman Bakanlığına başvurdu. Bakanlık, ilacı toplatmayınca Avukat Senih Özay, ilaç için verilen ruhsatın iptali, yürütmenin durdurulması için dava açtı.

Ankara 18.İdare Mahkemesi 14 Temmuz 2020'de dava ile ilgili kararı verdi. Gerekçeli karar 2 Ekim'de Avukat Senih Özay'a ulaştı. Özay, 5 Ekim'de bununla ilgili basın toplantısı yaptı. Avukat Senih Özay, yaptığı açıklamada mahkemenin verdiği kararın çok önemli olduğunu belirterek:" California Mahkemesi'nin 2018 yılında verdiği karar rekor ceza ile sonuçlanmıştı. Bu ilacın lenf kanserine neden olduğu ispatlanmıştır. Bu durumda olanlara dava yolu açılmıştır. Yurttaşlar tarımla uğraşmasalar bile tarım ürünlerini tüketmeleri, havayı solumaları onları taraf haline getirmiştir. Biz bu kararı İngilizceye çevrilerek, Amerika'daki mahkemelere, ilgili uluslararası kurumlara da göndereceğiz" dedi.

Ders niteliğinde karar

Ankara 18.İdare Mahkemesi, Başkan Sadık Akgül, Üyeler Ensar Tugay Dutulmaz, Şükrü Cesur'un oybirliği ile verdiği kararda özetle şu bilgilere yer verildi:

“Dava; glifosat isimli kanserojen madde barındırdığı iddia olunan ilaçların lisanslarının ve ruhsatlarının iptal edilmesi, piyasadan toplatılması glifosat isimli kimyasal maddenin tarım ilaçlarının üretiminde kullanılmasının yasaklanması talebiyle davalı idareye yapılan başvurunun zımnen reddine ilişkin işlemin iptali istemiyle açılmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının, “Sağlık hizmetleri ve çevrenin korunması başlıklı 56.maddesinde; “Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek Devletin ve vatandaşların ödevidir. Devlet, herkesin hayatını, beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlamak; insan ve madde gücünde tasarruf ve verimi artırarak, işbirliğini gerçekleştirmek amacıyla sağlık kuruluşlarını tek elden planlayıp hizmet vermesini düzenler. Devlet, bu görevini kamu ve özel kesimlerdeki sağlık ve sosyal kurumlarından yararlanarak, onları denetleyerek yerine getirir.

Kurumlardan görüş alındı

Dava konusu olayda, Mahkememizin 14/02/2020 tarihli ara kararı ile davalı idareden, Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesinden ve Veterinerlik Fakültesinden, Ziraat Odaları Birliğinden, Ziraat Mühendisleri Odasından, Tıbbi Onkoloji Derneğinden(TTOD), Hacettepe Üniversitesi Eczacılık Fakültesinden, tarım sektöründe kullanılan zirai ilaçlar içerisindeki glifosat isimli maddenin insan, hayvan, bitki ve doğaya zararları konusunda yapılan çalışmalarının bulunup bulunmadığı ile bu konuda yapılan araştırmalara ve dünyada bu konuda yapılan araştırmalara ilişkin bilgi ve belgelerin gönderilmesinin istendiği, Tarım ve Orman Bakanlığı, Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü’nün 12/03/2020 tarihli ara karar cevabında; “...dava konusu aktif madde veya karışımlarını içeren bitki koruma ürünleri ülkemizde ruhsatlı olup, halihazırda Avrupa Birliğinde olduğu gibi ülkemizde de bazı bitki veya bitkisel ürünlere arz olan yabancı otlara karşı kullanılmaktadır.

Yukarıya alınan mevzuatın incelenmesinden, çevre ve insan sağlığının korunması için gerekli tedbirlerin alınmasının devletin ödevleri arasında yer aldığı, zararlı organizmalar ile mücadelede kullanılacak faydalı organizmaları üretenlerin, ithalatını yapanların, piyasaya arz edenlerin ve kullananların Bakanlıkça belirlenen esaslara uymak zorunda olduğu, bitki koruma ürünleri, ziraat mühendisleri, kimya mühendisleri veya kimyagerlerin sorumluluğunda üretildiği ve bu ürünlerin kalite kontrolünün, Bakanlık tarafından uygun görülen laboratuvarlarda yapılacağı, kullanılmasına izin verilecek ürünler hakkında, kurulacak komisyonlardan, bağımsız, tarafsız, şeffaf ve bilimsel esaslara göre risk değerlendirmesi yapılması gerektiği, risk değerlendirmesinin tavsiye niteliğinde olduğu anlaşılmaktadır.

Bakanlık risk değerlendirmesi yapmadı

Bu durumda; alınan kurum görüşlerinden, dünyada kullanımına izin verilen glifosat içerikli tarım ilaçlarının kimi ülkelerde riskli bulunarak yasaklandığı, ancak zararları konusunda bilimsel olarak net bir çalışmanın bulunmadığı görülmekte ise de; idare tarafından, glifosat

içerikli tarım ilaçlarının Avrupa Birliği müktesebatı esas alınmak suretiyle kullanımına izin verildiği, mevzuat gereğince oluşturulması gereken komisyonlarda risk değerlendirmesi yapılmadığı gibi tarım ilaçlarının kullanımına izin verilmesinde yeterli inceleme ve araştırma yapıldığı yönünde laboratuvar değerlendirmelerinin bulunmadığı görüldüğünden, bu yönüyle eksik incelemeye tesis edilen dava konusu işlemlerde hukuka uyarlık bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu işlemin iptaline kararın tebliğini izleyen günden itibaren (30) gün içerisinde Ankara Bölge İdare Mahkemesi nezdinde istinaf yolu açık olmak üzere, 14/07/2020 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.”

Özetle, mahkeme, risk değerlendirmesi yapılmadan glifosat için verilen ruhsatı iptal etti. Bu etken maddenin ve kullanıldığı ilaçlar Türkiye’de yasaklı hale geldi. Tarım ve Orman Bakanlığı’nın mahkeme kararını yerine getirerek bu ilacı piyasadan toplayarak imha etmesi gerekiyor. Yurttaş olarak, tüketici olarak hepimiz Avukat Senih Özay’a şükran borçluyuz. Yargının bu kadar tartışıldığı bir dönemde Türkiye’de avukatlar var, yargıçlar var dedirtti.

ÖRGÜTLÜ ÇİFTÇİLER TOPRAKSIZ KÖYLÜLERİ ÖLDÜREN ŞİRKETİ PROTESTO ETTİ

İzmir - BİA Haber Merkezi 11 Aralık 2007, Salı- bianet

Türkiyeli tarım emekçileri, Syngenta şirketinin GDO'lu tarım deneylerine karşı çıkan Brezilyalı köylülerin ölümünden sorumlu olanların cezalandırılmasını istiyor. Türkiye Çiftçi Sendikaları Konfederasyonlaşma Platformu, Brezilya'daki özel güvenlik elemanları köylüleri öldüren İsviçre merkezli Syngenta şirketini, Türkiye'deki Genel Müdürlüğü önünde protesto etti.

Platform üyeleri, Ziraat Mühendisleri Odası (ZMO) İzmir Şubesi üyeleri, Tarım ve Ormancılık Hizmet Kolu Kamu Emekçileri Sendikası (Tarım Or-Kam Sen) üyeleri, 10 Aralık İnsan Hakları Günü'nde şirketin genetiği değiştirilmiş organizmalı tohumlarla yaptığı deneylerin ve buna karşı çıkan köylülerin öldürülmesinin insanlığa karşı bir suç olduğunu duyurdu.

La Via Campesina'nın (Uluslararası Köylü Hareketi) **açıklamasına göre** Syngenta şirketi tarafından kiralanan ve kanunsuz olduğu öne sürülen denemelerin yapıldığı tarlalarda özel güvenlik güçlerinin köylülerin üzerine ateş açması sonucu Brezilya Topraksızlar Hareketi (MST) liderlerinden 3 çocuk babası 32 yaşındaki **Valmir Motta da Oliveira** yaşamını yitirdi, bir köylü kadın komaya girdi ve beş köylü de yaralanarak hastaneye kaldırıldı. Türkiye'deki çiftçi örgütleri Via Campesina'nın şu taleplerinin yerine gelmesini istiyor:

- Bu olayda suçu olan tüm kişi ve kurumlar cezalandırılmalı, Syngenta deneme tarlaları geri alınarak bu arazilerin çiftçiler ve köylüler tarafından işlenmesi sağlanmalı, buralarda yerli tohumlarla üretim yapılmalı,
- Syngenta Brezilya'dan kovulmalı, Syngenta'nın paralı askerleri tarafından mağdur edilen köylülerin hakları ve tazminatları Brezilya Başbakanı **Luis Ignacio Lula da Silva** aracılığıyla Brezilya hükümeti tarafından karşılanmalı,
- Syngenta'nın bu kanunsuz eylemlerinin durdurulması için Uluslararası Af Örgütü girişimde bulunmalı.

Platform sözcüsü **Abdullah Aysu**, Syngenta hakkında şu bilgileri veriyor:

İsviçre kökenli, 90 ülkede faaliyet gösteren, dünya ticari tohum pazarının üçüncü büyük şirketi olan Syngenta, Brezilya'nın Santa Terasa do Oeste bölgesinde illegal şekilde Genetiği Değiştirilmiş Organizma'lı (GDO) soya ve mısır denemeleri yapıyor. (TK)

MOSKOVA'YA GİDİP DOMATES ALACAĞIM

Fusun Özbilgen-İstanbul - BİA Haber Merkezi02 Haziran 2008, Pazartesi

Rusya, Türkiye'den yaş sebze ve meyva almayı durduruyormuş. Gerekçe: Türkiye'den gelen ürünlerde kimyasal zararlı maddeler saptanması. Rusya'da vatandaşını koruyan bir devlet var, peki bizim devlet nerede?

Bir arkadaşım tiroid ameliyatı oldu bugün. Bir başka arkadaşım haftaya memesinden kitle aldırarak. Ben de "şu tiroidime baktırayım" diye geçen haftalarda Marmara Üniversitesi hastanesinin yolunu tutayım dedim ama pişman oldum.

Sadece kan tahlili için 3 saat beklemek gerekiyordu. Tiroide bakan endokrinoloji servisinin yanbaşıında onkolojinin polikliniği var. Önündeki kuyruk anlatılır gibi değildi. İçim sızladı.

Demek istediğim, çevremiz kanser hastalarıyla dolup taşıyor.

Domates lazım

Neden acaba?

Ya da bu yazıya şöyle mi başlasaydım? Evde salata yapmak için domates lazım, yemek için de salça alacaktım. Ama Fethiye'de yetişen domatesleri satın almak için bugünlerde Moskova'ya gitmem gerekiyor.

Neden acaba?

Fethiye'den kamyon kamyon salça fabrikasına giden ya da taze taze İstanbul'a gönderilen domatesleri ve salçaları almak için neden Moskova'ya gitmem gerekiyor?

Vallahi saçmalamıyorum. Yazımın başı ile arkası da saçma biçimde birbirine karışmadı.

Bu karışık gibi görünen yazıyı bir sonuca bağlamak için Anadolu Ajansı'nın gazetelere yansıyan aşağıdaki haberini okuyun. Sonra domates almaya hep birlikte Moskova'ya gidelim. Ne dersiniz?

Üretici: Amacımız para kazanmak değil seraları temizlemektir

Haberimiz şöyle:

“Rusya'nın, 7 Haziran'dan itibaren Türkiye'den yaş sebze ve meyve ithalatını durduracağı haberi domates üreticisini vurdu. Rusya'dan gelen haberin ardından Fethiye'de domates fiyatlarında büyük düşüş yaşandı, daha önce kilosu 50 kuruştan satılan domatesin kasası 1.50 YTL'ye salça fabrikalarına gönderilmeye başlandı.

"Rusya'dan yapılan basın açıklamasında, '2008 yılı içinde Türkiye'den alınan 4 milyon ton tarımsal üründe, Rusya yasalarının izin verdiği oranın üzerinde nitrat ve diğer kimyasal maddeler bulunduğu" belirtildi. Bu açıklamayla birlikte Rusya 7 Haziran'da Türkiye'den yapılan yaş sebze ve meyve ihracatını durdurma kararı aldı. Açıklama yapılmadan bir hafta önce bu durumu sezdiklerini anlatan ihracatçı firmalar ise, açıklamanın ardından piyasanın etkilendiğini söylediler.

Yaş sebze ve meyvede rekoltenin en yüksek olduğu Mayıs döneminde ihracatın merkezi Rusya'dan gelen bu haber üreticiyi, komisyoncu ve ihracatçıyı zor durumda bıraktı. Olayın siyasi olup olmadığı ihracatçılar ve üreticiler arasında tartışılıyor.

"Fethiye Çamköy ve Karaçulha Toptan Sebze Hallerinde ihracata gönderilen domatesin kilosu 70 kuruştan 30-40 kuruşa düştü. İhracattan geri kalan ürünün bir bölümü iç piyasaya sürülürken, büyük bir bölümü salça fabrikasına gönderiliyor. 20 kilogram domatesi 1.50 YTL'ye salça fabrikası için kamyonlara boşaltan üreticiler çiftçinin perişan olduğunu söyledi. Önceki hafta ürettiği domatesin kilosunu ortalama 50 kuruşa satan çiftçiler şimdi 20 kilogramlık bir kasa domatesi 1.50 YTL'ye satmanın sıkıntısını çekiyor. Bu fiyatlarla işçi parasını dahi kazanamadıklarını belirten bir üretici, 'Amacımız para kazanmak değil seraları temizlemektir' dedi.

"Yaş sebze komisyoncusu **Abdullah Güldür** de bundan sonra domatesin sadece salça fabrikasına gidebileceğini belirterek şöyle konuştu: 'İki yıl önce böyle bir sorun yaşanmıştı. Bu olay siyasi de olabilir. Kalıntıdan olduğunu sanmıyorum. Aynı ilaçlar geçen yıl da kullanılıyordu bu yıl da kullanılıyor. Geçen haftaya göre fiyatlar yarı yarıya düştü. Önümüzdeki hafta domates hiç para etmeyecektir.' Seradan topladığı domatesleri salça fabrikasına gitmesi için kasasını 1.50 YTL'den satan üretici Ömer Eker ise "İç piyasa yok. İhracata kilosunu 40-50 kuruşa veriyorduk, şimdi kasasını bu fiyata veremiyoruz" dedi.

Salça fabrikası için üreticiden domates alan İsmail Musluk da, bir kasa domatesi 1.50 YTL'ye aldıklarını anlattı. Üreticinin para kazanmak yerine seranın temizlenmesi için domatesi satmaya çalıştığını belirten İsmail Musluk 'İnsanlar domatesi çöpe dökse koku ve pislik oluyor. Hem üreticiye az da olsa ekonomik katkıda bulunuyoruz hem de ürünün çöpe

dökülmesini engelliyoruz. Her yıl Mayıs ayı sonlarında bu olay yaşanıyor. Domateste 19 Mayıs olayı var. 19 Mayıs'tan sonra fiyatlar düşüyor' diye konuştu."

TürkRus.com adlı sitede yayımlanan ve halde fiyat depremine neden olan haberde "Daha iki gün önce iki ülke bakanlarının attığı imzalarla iş birliğini geliştirme kararı alan Türkiye ile Rusya arasında ilişkilere umulmadık bir sorun çıktığı ve gölge düştüğü" belirtilerek şöyle denildi: "Rusya, Türkiye'den tarım ürünleri ithalatını 7 Hazirandan geçerli olmak üzere yasakladı. Tarım Bakanlığı'na bağlı Rosselkhoznadzor tarafından yapılan resmi açıklamada, yasak kararının Türkiye'den gelen ürünlerde yüksek miktarda kimyasal zararlı maddeler saptanması üzerine alındığı bildirildi."

Evet haberimiz böyle.

Onların derdi vatandaşın ne yediği değil ki?

Peki biz bu haberi okuyunca ne düşünüyoruz?

Bizim devletimiz bizi korumuyor. İç piyasaya, içinde bizlere zararlı maddeler taşıyan ürünler göz göre göre veriliyor. Bizler bu ülkenin insanları sanki kobayız.

O halde biz de gidip, vatandaşlarını koruyan devletlerin kontroller yaptığı ülkelerden alalım domatesimizi, patlıcanımızı ve diğer sebze meyvalarımızı. Hiç değilse içinde kalıntı olduğu için iç piyasaya utanmazca sürülen zararlı maddeleri, meyva ve sebze niyetine, üstüne bir de avuç dolusu para vererek kanserle birlikte satın almamış oluruz. Hem seyahat eder gezip dolaşır, hem de gerekli kontrolleri yapılmış domatesleri filan alıp getiririz.

Ruslar bizim ülkemize bavul ticareti için geliyorlardı, biz de Rusya'ya bizim kendi ülkemizde yetişen ama onların devletininin kontrolden geçirdiği tehlikesiz sebze ve meyvelerimizi satın almak için gideriz, ne dersiniz?

Bu yazım üzerine Ankara'da devleti ele geçirmek için birbiri ile kapışan devletliler utanır mı dersiniz? Hiç sanmam, onların derdi vatandaşın ne yediği değil ki? Onların kavgası vatandaşa ne yutturdukları üzerine.

GENETİĞİ DEĞİŞTİRİLMİŞ ORGANİZMALAR HALKA VE DOĞAYA KARŞI

Tayfun Özkaya-İstanbul - Ekolojistler.org06 Haziran 2009, Cumartesi

Dev tohum şirketlerinde sadece bir avuç hisse sahibinin çok kâr elde etmesi için, yeni bitkiler yarattığını düşünen teknokrat doğaya ve bütün bir insanlığa zulüm yapıyor.

Hükümet, genetiği değiştirilmiş bitkilerin üretimine izin verilmesine yeşil ışık yakmış. Önce Genetiği Değiştirilmiş Organizmaları (**GDO**) tanımlayalım. Kendi türünden ya da kendi türü dışındaki bir canlıdan gen aktararak bazı özellikleri değiştirilen bitki, hayvan ya da mikroorganizmalara "Genetiği Değiştirilmiş Organizma" diyoruz. Genleri; canlıların kuşaktan kuşağa geçen özelliklerini (hastalıklara dayanıklılık veya yüksek verim gibi) şifreleyen birimler olarak düşünelim. Örnek olarak pamuğa başka türlerden (örneğin çilekten), hatta bakterilerden (yani düpedüz mikropardan) veya hayvanlardan özellikler aktararak (genlerle bu aktarma oluyor) güya daha verimli ve gene güya hastalıklara dayanıklı, böylece daha az mücadele ilacı kullanılacak bitkiler elde edileceği ileri sürülüyor. Benzer şekilde hayvanlarda da GDO uygulamaları yapılabiliyor.

Bakanlar Kurulunda ele alınan tasarıyı açıklayan Başbakan Yardımcısı **Cemil Çiçek** şunları söylemiş:

"Kanunun yürürlüğe girmesiyle genetiği değiştirilmiş bitkilerin üretimine izin verilmesinin önü açılacak. Kanunla konulan değişik seviyelerdeki bilimsel eleklerden geçen ve sosyo-ekonomik değerlendirmede yeterli bulunan genetiği değiştirilmiş bitkiler ancak üretim hakkını elde edebilecektir. Genetiği değiştirilmiş bitkilerin izinsiz kullanımı, biyolojik çeşitlilik merkezleri ve organik tarım yapılan alanlara yakın üretimlerle bebek mamaları ve küçük çocuk besinlerinde özel amaçla geliştirilenler hariç kullanımı yasaklanmıştır."

Açıklamadan anlaşılıyor ki GDO'lu bitkiler bebeklere, küçük çocuklara zararlıdır. Ayrıca organik tarım alanlarına ve biyolojik çeşitlilik merkezlerine (örneğin buğdayın yabani atalarının zengin olarak bulunduğu yerlere) de zarar vereceği kabul edilmektedir. Bebeklere ve küçük çocuklara zarar veren GDO'lar nasıl oluyor da yetişkinlere zarar vermiyor? Yetişkinleri gözden mi çıkardık? GDO'lu mısır ürünleri yiyen bir anne bebeğine süt verirse bu bebeğe zarar vermeyecek midir? Unutmayalım ki nişasta bazlı (mısırdan yapılan) şeker yüzlerce üründe kullanılmaktadır. Ülkemiz ayrıca dünyada tarımın ilk başladığı "verimli hilal"denilen bölge içindedir. Buğday, arpa, bezelye, mercimek, nohut gibi bitkiler bu bölgede kültüre alınmıştır. Ülkemiz biyolojik çeşitlilik merkezlerince çok zengindir. Ayrıca organik tarımı yaygınlaştırma istekleri mayınlı arazilerde de görüldüğü gibi bizzat yönetimce paylaşılmaktadır. Peki, nasıl olacak? Bir yandan organik tarım bir yandan onu ve geleneksel hatta endüstriyel tarımı tehdit eden GDO'lu ekimler?

GDO'lu tohumların üstün özellikleri olduğu, tarım ilaçlarının kullanımını azalttığı yönünde propagandalar yapılıyor. Bunlar ne kadar gerçek, yakından bakalım. Elimde bir kitap var. GDO'ları savunmak için basılmış. Adı "GDO Gerçeği". Türkiye Gıda ve İçecek Sanayi Dernekleri Federasyonu tarafından 2004'de yayınlanmış ve bu konudaki bir konferansın metinlerini içeriyor. Adından eleştirel yaklaşan bir kitap olduğunu sanıyorsunuz, ancak değil.

GDO'ları destekliyor. İşte bu kitapta yabancı bir kaynağa dayanılarak verilen bir istatistikten anlıyoruz ki 2001 yılında dünyada transgenik (yani GDO'lu) bitkilerin alan olarak yüzde77'si herbisite (ot öldürücü ilaçlar) dayanıklılık, yüzde15'i böceklerle dayanıklılık, yüzde8'i her ikisine dayanıklılık, yüzde1'den azı ise virüslere dayanıklılık içeriyor. Toplarsak yüzde 85'i herbisite dayanıklılık göstermektedir. Bilmeyenler için biraz açalım. Herbisitler otları öldürürken, ana bitkiye de (örneğin pamuk veya mısır) az çok zarar vermektedir. GDO'lu tohumu üreten firma aynı zamanda herbisiti de üretmektedir. Tohumunu sattığı çeşit herbisitten az zarar görmektedir. Çiftçi de rahatlıkla korkmadan herbisiti kullanabileceğini düşünüyor. GDO'lu tohumların ekildiği ABD ve diğer ülkelerde herbisit kullanımının roket gibi yükseldiği biliniyor. ABD Tarım Bakanlığı bu artışı açıklamaktadır. GDO efsanesinin ne kadar yanlış olduğu ve ilaç kullanımının azalmak şöyle dursun arttığı açıktır.

Belki bazılarınız böceklerle dayanıklılık özelliği taşıyan GDO'lu tohumlarla üretilen bitkilerde böcek öldürücü kullanımının azaldığını zannedebilir. Bulgular bu konuda da efsane ile gerçeğin uyuşmadığını ortaya koyuyor. Örneğin GDO'lu pamuğu ele alalım. Toprakta bulunan bir bakteri (yani mikrop) olan ve kısaca "Bt" denilen Bacillus Thuringiensis'e ait bazı genler pamuğa aktarılmaktadır. Bu pamuk tohumuna Bt pamuk denmektedir. Böylelikle pamuk tırtılları öldürme özelliği kazanmaktadır. İddia böylelikle böcek öldürücü kullanmadan bitki yetiştirilebileceğidir. İlk yapılan denemeler bu yönde bir durumu ortaya koymuşsa da, çiftçilerin deneyimleri gerçeğin ters yönde olduğunu ortaya koymuştur. Örneğin Hindistan'da iki araştırmacı normal pamuk ekenlerin, Bt pamuk ekenlere göre yüzde 60 daha fazla gelir elde ettiklerini ortaya **koymuşlardır**. Bt pamuk ekenlerin ilaç kullanımını azaltamadıkları ve verimi arttıramadıkları araştırmacılarca saptanmıştır. Grain adlı saygın biyoçeşitlilik kuruluşunun yayınladığı Seedling adlı dergide başka pek çok ülkede yapılan araştırma ve gözlemlerin benzer yolda bulgular içerdiği ortaya konmuştur. Bt pamuk solgunluğa daha fazla eğilim göstermektedir. Bu gelişmeler sonucu Hindistan'da tohum satan dükkânlar yakılmıştır. 2003'ten bu yana bu nedenle intihar eden çiftçi sayısının 16 bini aştığı bildiriliyor. Gene bir grup bilim insanı tarafından Nisan 2009'da yapılan bir araştırmada GDO'lu çeşitlerin bir verim üstünlüğü olmadığı, çevreye ve sağlığa zararlarının göze alınamayacağı **belirtilmektedir**. Araştırmacılar organik tarım ve düşük girdili tarım gibi seçeneklerin tamamen bilgiye dayanarak çok daha yüksek verim artışları ortaya koyabildiğini vurgulamaktadırlar.

Verimi arttıracak ve tarımsal mücadele ilaçlarının kullanımını azaltacak, hatta sıfırlayacak başka teknolojiler bulunmaktadır. Bunlardan biri de "Entegre Zararlı Yönetimidir". Buna İngilizce kısaca IPM deniyor. Pamuk dünyada da en fazla tarım ilacı kullanılan bir üründür. Bu yöntemde birçok yollar denenmektedir. Böceğin böceğe yedirilmesi bunlardan biridir. Mali'de 1140 çiftçinin katıldığı bir çalışmada bu yöntemleri kullanan çiftçilerin hiç ilaç kullanmadan, ilaç kullanarak pamuk yetiştiren çiftçilerden yüzde21 daha fazla verim aldıkları saptanmıştır. (Seeding, aynı makale) IPM denilen bu yaklaşımlar dev tarım şirketleri tarafından pek sevilmez. Çünkü bu yaklaşımlarla çiftçiye tohum, ilaç gibi satılacak bir şey yoktur. Çiftçiler bu yaklaşımla güç kazanırlar, kendilerine güvenleri artar.

Ülkemizde de bu yaklaşımın hala emeklemekte olduğunu kaydedelim. Ne yazık ki bazı büyük çiftçi kuruluşları bu tür çevreci ve çiftçiden yana yaklaşımlara rağbet göstermemekte, GDO'ya heves etmektedirler.

Dev tohum şirketlerinde sadece bir avuç hisse sahibinin çok kâr elde etmesi için, yeni bitkiler yarattığını düşünen teknokrat doğaya ve bütün bir insanlığa zulüm yapmaktadır. Bu yapılan işi bilim diye kutsamaya çalışmak, atom bombasının bol bol üretilip kullanılmasını savunmaktan pek farklı değildir. Yansız bilim insanları da var. İskoçya Rowett Enstitüsünde Dr. **Arpad Pusztai**'nin genetiği değiştirilmiş patates ile beslediği farelerin tümünün iç organlarında küçülme, sindirim sistemlerinde bozukluk, bağışık sistemlerinde çökme görüldü. Pusztai sonucun açık olarak yıkıcı olduğunu gördüğünde gerçeği söylemekten kaçınmamıştı. Güçlüler Pusztai'yi işinden attırdılar.

Rusya Bilimler Akademisi'nden Dr. **İrina Ermakova**'nın fareler üzerinde yaptığı denemede, genetiği değiştirilmiş soya ile beslenen farelerin yavrularının yüzde 55,6'sı, doğumdan üç hafta sonra öldü.

Modern teknolojiden şüphesiz yanayız. Biyoteknoloji yararlı şekillerde kullanılacaktır. Buna şüphe yok. Ancak GDO'lu tohumlar şirketlerin elinde kâr makinesine dönüşmüştür. İlaç kullanımını azalttığı, verimi arttırdığı masaldır.

GDO'lu tohumlardan yarar sağlayacak olanlar büyük tohum ve ilaç şirketleridir. Çiftçiler bu tohumları bir daha kullanamayacaklarından ve bir süre sonra yayıldığı bölgede başka bir çeşidi yetiştirmeleri bulaşmalarla zorlaştığı için şirketin köleleri haline geleceklerdir.

DANIŞTAY GDO'DA HÜKÜMETE "KUVVETLER AYRILIĞI"NI HATIRLATMAK ZORUNDA KALDI

Mehmet Horuş-Ankara - BİA Haber Merkezi03 Aralık 2009, Perşembe

GDO'larla ilgili yönetmeliğin iki maddesinin yürütmesinin durdurulması kararı veren Danıştay'ın gerekçesinde pek görülmeyen bir nokta var. Bu yıl ekoloji konularında verilen yüksek mahkeme kararlarına bakınca bu ilkenin zedelenmeye başladığını görüyoruz.

Genetiği değiştirilmiş organizmalar, iptali istenen yönetmelik vesilesiyle son bir aydır Türkiye gündeminde yoğun bir şekilde tartışıldı. Danıştay, şimdilik tartışmanın hukuksal boyutuna nokta koydu.

Danıştay 10. ve 13 Daireleri Müsterek Kurulu 2 Aralık 2009 tarihli kararıyla 26 Ekim 2009 tarih ve 27388 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan, Gıda ve Yem Amaçlı Genetik Yapısı Değiştirilmiş Organizmalar ve Ürünlerinin İthalatı, İşlenmesi, İhracatı, Kontrol ve Denetimine Dair Yönetmeliğin 11. ve 20. maddelerinin yürütmesinin durdurulmasına karar verdi.

Yürütmesi durdurulan 11. madde, GDO'ların ithalatını düzenlemeyi amaçlıyor. 20.madde ise, yönetmeliğin yayımlandığı tarihte yürürlüğe gireceğini öngörüyor.

Danıştay kararı dikkatli okunduğunda verilen kararın aslında söz konusu yönetmeliğin 11. ve 20. maddeleri ile sınırlı olmaksızın tamamının hukuka aykırı olduğunu ortaya koyuyor. Bu

haliyle bu yönetmeliğe dayanılarak işlem yapılması mümkün değil. Anılan yönetmeliğin yasal dayanağının olmadığı net bir şekilde ifade edilmiş.

Danıştay'ın kararın gerekçesinde kuvvetler ayrılığı ilkesine yapılan ayrıntılı vurgu, kararın asıl dikkat çekici yönünü oluşturuyor. Daha ilginç olanı Danıştay'ın pek alışık olmadığımız bir şekilde kararın gerekçesinde, kuvvetler ayrılığı ilkesini ve yasama ile yürütme organı arasındaki düzenleme yetkisinin sınırlarını hatırlatmasıdır.

2009 yılında en temel ekolojik konularda yüksek mahkemeler tarafından verilen kararlara baktığımızda kuvvetler ayrılığı ilkesinin zedelenmeye başladığını ve mahkemeler tarafından verilen iptal ve yürütmeyi durdurma kararlarının gerekçelerinde bu hususun gittikçe öne çıktığını görüyoruz.

Maden Yasası ile ilgili Anayasa Mahkemesi'nin İptal Kararı, Danıştay'ın Madencilik Faaliyetleri İzin Yönetmeliği hakkındaki Yürütmeyi Durdurma Kararı, Nükleer Santrallerin Kurulması ve İşletilmesi Hakkındaki Yönetmelik ile ilgili Danıştay'ın verdiği Yürütmeyi Durdurma kararı ve son GDO'larla ilgili Danıştay Kararı... 2009 yılı içinde tarım, gıda, enerji, madencilik gibi Türkiye'nin temel ekolojik sorunlarıyla ilgili yasa ve yönetmeliklerin tamamına yakını yargıdan döndü. Yasalar, Anayasa Mahkemesi'nden yönetmelikler de Danıştay'dan döndü.

Bu yargı kararlarının ortak bir yönü daha var. Sayılan yasa ve yönetmelikler, AKP Hükümeti'nin elinde bulundurduğu yürütme erkini yasama erki gibi kullanmasıyla hazırlandı. Kuvvetler ayrılığı üzerine konuşulurken hep "yargıya müdahaleden" bahsediyoruz. Ama üzerinde yeterince durmadığımız ve gözden kaçan asıl nokta, yürütmenin yasamaya müdahalesidir.

SAĞLIK VE GIDA GÜVENLİĞİ HAREKETİ RAPORU:SEÇİM BEYANNAMELERİNDE GIDA MANZARASI KARANLIK

İstanbul - BİA Haber Merkezi09 Haziran 2011, Perşembe

"Artık tarımda dahi kendi kendine yetemez bir ülke hâline gelmiş bir Türkiye manzarası ile karşı karşıyayız." Seçim beyannamelerini inceleyen Gıda Hareketi'ne göre siyasi partiler yanlış gıda politikalarını ivedilikle terk etmeli.

Siyasi partiler iktidara gelmeleri durumunda, hangi konuda hangi adımları atacaklarını, ne tür düzenlemeler yapacağını 'Seçim Beyannameleri'nde açıkladılar.

Sağlık ve Gıda Güvenliği Hareketi (Gıda Hareketi), seçimler öncesinde siyasi partilerin seçim beyannamelerini inceledi ve "Tarım, gıda güvenliği, tohum ve GDO" başlıklı bir rapor yayımladı.

Gıda Hareketi raporu tek cümlelik sonucu şu: "Ne yazık ki, adı geçen başlıklarla ilgili hiçbir partide gerçekçi çözüm önerisi ve proje göremedik."

2005-2011 ARALIĞI TARIM VERİLERİ			
	2005	2010	
Tahıl	36,75	32,7	milyon ton
Sebze	26,65	26	milyon ton
Meyve	14,72	16,6	milyon ton

Tablo: 3 - Kaynak: TÜİK

Yani genellikle çiftçilere yönelik 'tarım' başlığındaki vaatlerin dışarıda bırakılırsa; Gıda Hareketi, tohum, genetiği değiştirilmiş organizma (GDO) ve gıda güvenliğine dair yetkin proje ve çözüme sahip hiçbir parti bulamamış.

Bir iki istisna var tabii. Rapora göre Demokrat Parti (DP), Demokratik Sol Parti (DSP) ve Halkın Partisi, GDO konusunda çalakalem vaatler sunuyor. 'Tohum' konusunda ise DP dışında neredeyse hiçbir partinin somut bir cümlesi dahi yok.

Gıda Hareketi raporu "Beyannamelerinde bazı partilerin gıda güvenliğini, nişasta bazlı şekere indirgediğini görmek çok üzücü..." diyor.

AKP: "Yaptıklarım yapacaklarımin teminatıdır"

AKP beyannamesi 8,5 yıllık iktidarı sürecinde tarım, gıda güvenliği, tohum ve GDO başlıklarında yaptığı çalışmalarını saymanın ötesinde yeni bir taahhüt sunmuyor.

Gıda Hareketi iktidara en yakın parti olduğu düşünülen AKP'nin bu tavrını "kaygı verici" buluyor: "Bugüne kadar yürütülen tarım politikalarının aynı şekilde sürmesi, Türkiye için büyük bir talihsizlik demektir".

Raporda 8,5 yıllık AKP iktidarında gıda konusunda yapılan çalışmalar şöyle özetleniyor:

* Mevcut iktidar döneminde çıkarılan Tohumculuk Yasası'na göre, çiftçinin kendi ürettiği tohumu satması yasak. Yaklaşık 20 yıl önce tek bir çekirdek tohum ithal etmeyen Türkiye, bugün yıllık 1,5 milyar dolarlık tohum ithal eder hale getirilmiş, tohum konusunda adeta küresel tröstlere bağımlı kılındı.

TÜRKİYE TOHUM İTHALAT VE İHRACATI			
	İhracatımız	İthalatımız	
2009	17.618.000	132.214.000	Dolar
2010	161.308.971	1.489.549.847	Dolar

Tablo: 1 - Kaynak: Dış Ticaret Müsteşarlığı

* Türkiye'nin gıda güvenliği meselesi geçtiğimiz yıl gazete manşetlerine, "Gıdada çok vahim tablo", "Sucukta domuz, biberde zehir" şeklinde yansımıştı. 7 Haziran 2011'de açıklanan Avrupa Komisyonu Taklit Mallar Komitesi, OECD ve Dünya Gümrük Teşkilatı'nın araştırmalarına göre, Türkiye'de en çok gıda ve ilaç taklidi yapılıyor ve yıllık taklit ürün miktarı 6 milyar doları buluyor.

* 2010 yılı verileri seçim öncesinde bir türlü yayınlanmasa bile, 2009 verileri tek başına endişelenmek için yeterli. 73 milyonluk Türkiye'de, 2009 yılında sadece 22.172 ürün denetimi yapılmış. Günlük 80 milyon, yıllık ise 30 milyar ekmek tüketilen bu ülkede bir yılda sadece 309 adet ekmek denetimi yapılmış. Oysa beş milyon nüfusa sahip Bosna Hersek'te, -AB raporlarına göre- yıllık 600 binden fazla gıda denetimi yapılıyor.

1991 / 2005-2011 ARASI HAYVANCILIK DEĞİŞİMİ					
Tür	1991	2002	2005	2009	
Büyükbaş	12.339.073	9.924.575	10.531.405	8.216.831	ad.
Küçükbaş	51.196.538	31.953.800	31.821.789	25.877.793	ad.

Tablo: 2 - Kaynak: TÜİK

Beyannamelerde ne yazıyor?

Raporda Gıda Hareketi'nin hiçbir siyasi partiye yakın ya da uzak olmadığı özellikle belirtiliyor ve raporunda parti beyannamelerinde ilgilendikleri konular hakkında yazılanları alt alta sıralıyor.

Adalet ve Kalkınma Partisi (AKP)

Tarım: Ak Parti, Seçim Beyannamesi'nde tarımla ilgili sadece iktidarı dönemindeki politikalar anlatılıyor (ki bunlar yukarıda kısaca özetlendi) ve yeni bir hedef ortaya koyulmuyor.

Gıda güvenliği: "Uygulamaya girecek yeni Hal Yasası ile sebze ve meyve ticaretinde tarladan sofraya güvenli bir dönem başlayacak. Tüketicinin yeterli, kaliteli, güvenilir, sağlıklı ve uygun fiyatlı mal talebi karşılanabilecek. Tarladan Sofraya Gıda Güvenliği'nin sağlanması ve çiftçilerimizin bilgi ve teknik yöntemler konusundaki ihtiyaçlarının yerinde, zamanında ve yeterli düzeyde karşılanabilmesi amacıyla tarımsal eğitim ve yayım hizmetleri çeşitlendirilerek geliştirilecek."

Tohum: "Genetik kaynaklarımız biyoteknoloji ile bütünleştirilerek ülkemizin bölgesinde lider bir tarımsal teknoloji transfer merkezi haline getirilmesi hedefimizdir."

GDO: ... (AKP Seçim Beyannâmesi'nde GDO ile ilgili hiçbir bilgiye yer verilmiyor.)

Cumhuriyet Halk Partisi (CHP)

Tarım: Tarımsal altyapı yatırımlarını hızla tamamlayacağız. 2023'e kadar 110 milyon dönüm araziye toplulaştıracak, dört milyon dönüm sulama yatırımı yapacağız. İleri seracılık tekniklerinin yaygın kullanımı, tohumluk, gübre, ilaç ve verimliliği artırıcı diğer girdilerin akılcı kullanımı ve kalitenin geliştirilmesini destekleyecek, tarım sektörünü modern işletmecilik yapısına kavuşturacağız. Yüksek verimli ve kaliteli tohum ve damızlık hayvan üretilip çiftçimize dağıtacak, üreticimizi dış ülkelere muhtaç olmaktan kurtaracağız. Tarım ve hayvancılıkta iç üretimi artırıp, ithalatı azaltacağız. Üretimde akılcı planlanma ile kısa sürede ülkemizi dışarıya mal satan bir ülke haline getireceğiz. Tarıma dayalı sanayileri geliştirecek, Küçük Ölçekli Tarımsal Sanayi Siteleri, Organize Tarım Bölgeleri ve Organize Tarımsal Sanayi Bölgeleri kuracağız.

Gıda güvenliği: Üreticiden tüketiciye doğrudan pazarlama kanallarını geliştirecek, tüketici sofrasına uygun fiyatlı ve sağlıklı gıdanın ulaşmasını sağlayacağız.

Tohum: ... (CHP'nin Seçim Beyannâmesi'nde tohumla ilgili hiçbir bilgiye yer verilmiyor.)

GDO: ... (CHP'nin Seçim Beyannâmesi'nde GDO ile ilgili hiçbir bilgiye yer verilmiyor.)

Milliyetçi Hareket Partisi (MHP)

Tarım: Halen çiftçilere sağlanan GSYH'nın yüzde 0,5'i düzeyindeki devlet desteği ilk etapta yüzde 1'e yükseltilecek, sonraki yıllarda ise kademeli olarak artırılarak yüzde 1,5 düzeyine ulaştırılacaktır... Küçük çiftçilerin desteklenmesi amacıyla mazot, gübre, ilaç, tohum, fide gibi temel tarımsal girdilerin üzerindeki ÖTV ve KDV kaldırılacaktır... Sulamada ve tarım işletmelerinde kullanılan elektrik tarifesini farklılaştırarak çiftçilerimizin ucuz elektrik kullanmaları sağlanacaktır... Ülkemiz için stratejik öneme sahip buğday, mısır, pamuk, soya, ayçiçeği, çeltik, fındık, üzüm, kayısı, zeytin, yerfıstığı v.b. gibi ürünlerimiz için özel destekleme programları geliştirilecek ve bu ürünlere fiyat garantisi verilecektir... Hazine ile olan uyuşmazlıklar giderilecek ve araziler kullanıcılarına uzun vadeli olarak kiralanacaktır. Tarımsal ihracata sağlanan destekler artırılacak ve özellikle arz fazlası ürünlere ihracat ve pazarlama desteği sağlanacaktır. Gıda güvenliği ülkemizde gıda güvenliği ve güvenilirliği çağdaş normlara ulaştırılacak, tüketicinin korunması ve bilinçlendirilmesi sağlanacaktır. Tarımsal ürün ve mamul maddeler akredite laboratuvarlarda analiz edilerek, tüketici sağlığı korunacaktır.

Tohum: Tohum üretim ve genetik araştırmalar merkezi kurulacaktır.

GDO: Genetiği bozulmamış ürünlerin korunması ve geliştirilmesine önem verilecektir. Bitki ve hayvan varlığının korunması amacıyla "Gen Bankası" kurulacaktır.

Sonuç olarak: "Gıda politikaları değişmeli"

Gıda Hareketi seçime giren siyasi partilerin (Emek, Demokrasi ve Özgürlük Bloku beyannamesi bu nedenle incelenmemiş) beyannamelerini alt alta sıraladıktan sonra sonuç bölümünde şöyle bir özet yapıyor:

"Türkiye, 20 yıl önce (1991) ithal ettiği tarım ürününün 2,21 katını ihraç ederken, bugün ithalatı ihracatından fazla yani, tarımda kendi kendine yetemez hâle gelmiş durumda. 2002 yılında nüfusun yüzde 34,9'u tarımdan geçinirken, bu oran bugün yüzde 24'e geriledi.

Siyasilerin hedefi, tarımsal istihdamı yüzde beşlere çekmek. Bugün çalışma çağındaki insanların yüzde 12'si işsiz bir ülkenin, halkını toprak ve tarımdan uzaklaştırması hiçbir açıdan doğru bir tercih olamaz.

Tarımın altından değerli olduğu ve küresel güçler tarafından -en etkin- silah olarak kullanıldığı bir dünyada, toplumun tarımdan uzaklaştırılması hatta utandırılması kaygı verici politik bir tercihtir.

Son 20 yılda tohumda küresel tohum şirketlerine bağımlı hâle gelmiş, tahıl ve sebze üretimi azalmış, tarımsal ürün ithalatı ihracatını geçmiş, hayvan miktarı hızla küçüldüğü için canlı hayvan veya et ithaline mecbur kalmış, tarımda üç kat küçülmüş ve artık kendi kendine yetemez bir ülke hâline gelmiş bir Türkiye manzarası ile karşı karşıyayız.

Maalesef bu fotoğrafın, seçim beyannamelerinin hiç birinde zikredilmemesi ve siyasetçilerin konuyu yeterince bilmemesi yahut da ilgi duymaması kaygı vericidir.

Dışarıdan siyasetçi ithal edemeyeceğimize göre, bize düşen siyasetçileri uyarmak

GREENPEACE:"GDO NE SOFRAMIZDA NE TARLAMIZDA OLSUN"

Yüce Yöney-İstanbul - BİA Haber Merkezi 16 Kasım 2011, Çarşamba

Greenpeace GDO'lara karşı kampanya başlattı. Kampanya sorumlusu Tarık Nejat Dinç bianet'e, ilk hedefin GDO'lu 10 mısır çeşidinin Türkiye'ye ithalatını engellemek olduğunu açıkladı.

Greenpeace'in yeni kampanyası Genetiği Değiştirilmiş Organizmalara (GDO) karşı 10 tane genetiği değiştirilmiş GDO'lu mısır çeşidinin Türkiye'ye ithalatına ilişkin yapılan başvuruya dair süreç devam ederken başlayan kampanyayla ilgili olarak Greenpeace Akdeniz Tarım Kampanyası Sorumlusu Tarık Nejat Dinç'le konuştuk.

Kampanyanın kısa vadeli amacının söz konusu 10 mısır çeşidinin izin almasını engellemeye çalışmak olduğunu anlatan Dinç, uzun vadeli hedeflerinin de Türkiye'nin GDO'dan uzak kalmasına katkıda bulunmak olduğunu söyledi.

Tarımın Greenpeace'in çalışma alanlarından biri olduğunu hatırlatan ve GDO'nun Türkiye'de tarımla ilgili en önemli gündemlerden biri olduğunu belirten Dinç, kampanyaya kaynaklık eden süreci şöyle anlattı:

"Kampanyanın kısa vadeli amacı bu 10 mısır çeşidinin Biyogüvenlik Kurulu'ndan onay almasını engellemek. Ekimde Biyogüvenlik Kurulu 10 mısır çeşidinin ithalatını değerlendirmeye aldı ve 10-12 Ekim arasında kamuoyunun görüşüne açtı. Kamuoyunun görüşüne sunulduktan sonra 90 günlük bir zaman diliminde Biyogüvenlik Kurulu'nun karar alması gerekiyor. Bir ayı zaten geçti. Bir ay içinde kamuoyu görüşleri derleniyor, komiteler tarafından inceleniyor ve komiteler raporu kurula sunuyor. 11 Kasım itibarıyla raporlar sunuldu. Şimdi top Biyogüvenlik Kurulu'nda. Önümüzde iki aylık karar süreci var; ancak karar bir haftada da çıkabilir, iki ayın sonunda da. Kurulun onay vermemesi için çalışıyoruz."

GDO'dan uzak bir Türkiye

Dinç ana hatlarıyla şu noktalara dikkat çekti:

* Uzun vadeli amacımız, bu kampanya sonrasında da devam edecek süreçte Türkiye'ye GDO'ların ister hayvan yemi, insan gıdası ister tarımsal ürün olarak tohum şeklinde olsun Türkiye'ye girmesini engellemek.

* GDO meselesini ve özelde bu 10 ürünle ilgili süreci kamuoyuna getirmek, kamuoyunun dikkatini buraya çekmek, unutulmasını engellemek; bu şekilde bir dolaylı baskı mekanizması oluşturmak önemli.

* İnternet sitemizdeki imza kampanyası ise hâlâ sürüyor. 10-12 Ekim'de 48 saatlik bir dilimi için başlattık imza kampanyasını ama şu anda onu 500 bin imza hedefiyle devam ettiriyoruz. Bu süreçte toplanacak imzaları da Biyogüvenlik Kurulu'na ve bakanlığa da ileticeğiz.

* Türkiye'nin GDO'suz olmasını isteyen insanların sitemize girerek imza kampanyasına destek vermesini bekliyoruz.

GDO MU? YEMEZLER!

İstanbul - BİA Haber Merkezi 16 Şubat 2012, Perşembe

Greenpeace, Mısır Çarşısı önünde yaptığı GDO karşıtı eylemde, " Bugün hayvan yemi olarak gündeme gelen GDO'ları, önümüzdeki günlerde doğrudan insan gıdası olarak soframıza getirmeye çalışacaklar ama artık yemezler" dedi.

Greenpeace eylemcileri, Eminönü'ndeki Mısır Çarşısı önünde genetiği değiştirilmiş organizma (GDO) karşıtı bir eylem gerçekleştirdi.

İnek kostümü giyen bir eylemci, sürdüğü silindire, yere atılmış sembolik GDO'lu mısır koçanları, yumurta, süt ve yoğurt kutularının üzerinden geçti. Diğer eylemciler ise "GDO mu? Yemezler!" yazan pankartlarla, **yemezler.org** adresindeki internet sitesine dikkat çekti. GDO'ların, hayvan yemi olarak kullanılma bahanesiyle ülkemize sokulmaya çalışıldığını hatırlatan **Greenpeace Akdeniz** Tarım Kampanyası Sorumlusu **Tarık Nejat Dinç**, "Aralık ayında 13 GDO'lu mısır çeşidinin yem amaçlı kullanılmak üzere ithal edilmesine izin veren Biyogüvenlik Kurulu, şimdi de 9 yeni GDO'lu mısırın ithalat başvurusunu inceliyor ve yasa gereği kamuoyunun görüşüne başvuruyor. Greenpeace olarak bileşeni olduğumuz 'GDO'ya Hayır Platformu' ile birlikte, bu mısır çeşitleriyle ilgili bilimsel görüşümüzü hazırlıyoruz. Önümüzdeki hafta bu sonuçları kamuoyuyla paylaşacağız" dedi.

Mısırdan patatese, soyadan şeker pancarına kadar 30 GDO çeşidinin gıda amaçlı kullanılmak üzere izin beklediğine dikkat çeken Dinç, "Bugün hayvan yemi olarak gündemimize giren GDO'ları, önümüzdeki günlerde doğrudan insan gıdası olarak soframıza getirmeye çalışacaklar ama artık yemezler! GDO'lu yemlere artık Sarıkız bile YEMEZLER diyor" ifadelerini kullandı.

Seçmek özgürlüktür

GDO'lu gıdalar her geçen gün daha büyük bir tehdit haline geliyor, GDO'lu ürünlere karşı tüketicilerin dikkati kırılmaya çalışılıyor. Oysa bilimsel, etik, dini veya kişisel sebeplerle GDO'ları istemeyen bir kamuoyu var. Her vatandaşın ne yiyip içtiğini bilme ve ona göre seçme hakkı var. Ancak halkımız tükettiği et, süt, yumurta gibi temel besin maddelerinin elde edildiği hayvanların GDO'lu yemle beslenip beslenmediğini bilme hakkından mahrum bırakılıyor.

Tarım ürünlerinin laboratuvarlarda üretilen çeşitler haline gelmesi, tohum ve kimyasal ilaç üreticisi çokuluslu şirketlere bağımlılığını artırarak, geleneksel çiftçilikte ve yerel türlerin kullanımında olumsuz etkilere neden oluyor. Greenpeace, sürdürülebilir hayvancılık ve organik tarım politikalarını savunuyor. (ÇT)

** **yemezler.org** aracılığıyla bir imza da siz atarak, Greenpeace'in GDO'ya karşı mücadelesine destek verebilirsiniz.*

** Fotoğraflar: Caner Özkan*

EYLEMCİ İNEKLER "GDO BAKANLIĞI" NDA

İstanbul - BİA Haber Merkezi 23 Şubat 2012, Perşembe

GDO'lu ürünlerin izne tabi şekilde piyasa sürülmesini protesto eden inek kostümlü Greenpeace eylemcileri, "Bakanlığın adı da 'Gıda' değil 'GDO, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı' olarak değiştirilsin" dedi.

Resmi Gazete'de dün yayımlanan yönetmelik değişikliği ile Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, şimdiye kadar piyasaya sürülmesi yasak olan GDO'lu ürünlerin, Risk Değerlendirme Komitesi'nin onayı aracılığıyla market raflarında yer almasının önünü açtı.

Yönetmelik değişikliğini, inek kostümü giymiş Greenpeace eylemcileri, bugün Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı önünde ellerinde "GDO mu? Yemezler!" yazan pankartlarla GDO yönetmeliğinde dün yapılan değişikliği protesto etti.

Greenpeace Akdeniz Tarım Kampanyası Sorumlusu **Tarık Nejat Dinç**, "Dün GDO'larla ilgili dünyada iki önemli gelişme yaşandı. Birincisi Çin Hükümeti'nin GDO'lu gıdaları ülke genelinde yasaklama kararıydı. Diğeri ise Türkiye'de Danıştay'ın aldığı yürütmeyi durdurma kararı gereğince Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın GDO yönetmeliğinde yaptığı değişiklikti.

"Bakanlık yaptığı değişiklikle antibiyotik direnç geni içeren GDO'ları yasaklamış gibi gösterirken, gerçekte izne tabi hale getirdi. Yani bir önceki yönetmelikte varolan yasağı fiiliyatta kaldırarak esasen hukuğun arkasından dolaştı. Çin'de ve Türkiye'de yaşanan bu iki

farklı uygulamayı görünce 'Herkes gider Mersin'e, Bakan Eker gider tersine' demekten kendimizi alamıyoruz" diye konuştu.

Tarım değil, GDO bakanlığı

Dinç, eylemin amacını şöyle anlattı:

"Geçen hafta başlattığımız Yemezler kampanyamızda biz de Greenpeace olarak kanun ve yönetmelikte değişiklikler yapılmasını bekliyorduk. Ancak Biz GDO'ların hem insan gıdası, hem de hayvan yemi olarak kullanılmasının topyekün yasaklanmasını istiyoruz.

"Bu süreçte ithal edilmiş olan mevcut GDO'lu yemlere dair de, sözkonusu yemlerle beslenen hayvanlardan elde edilen et, süt, yumurta gibi ürünlere GDO etiketi konma zorunluluğunu bekliyoruz. Oysa GDO'lar konusunda muhafazakar olduğunu iddia eden Sayın Bakan ise, GDO'ların ithalatını daha da serbest hale getirecek kararlara imza atıyor. Eğer sayın Bakan tercihini GDO'lardan yana koyuyorsa Bakanlığının adını da 'Gıda' değil 'GDO, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı' olarak değiştirsin."

Olumsuzluğu bilimsel ve hukuki olarak kanıtlandı

TMMOB Ziraat Mühendisleri'nin de içinde olduğu GDO'ya Hayır Platformu da "olumsuzluğu bilimsel verilerin yanında artık yargı kararıyla da onaylanan antibiyotiklere karşı direnç genli GDO ve ürünleri için Bakanlığın aynı hassasiyeti göstermemesi son derece düşündürücüdür" dedi. Yapılan açıklamada şu ifadelere yer verildi:

"Antibiyotiğe karşı direnç geni, bitki hücrelerine yapay bir şekilde dışarıdan sokulan gen ya da genlerin işlev görüp görmediklerinin tespitini yapabilmek amacıyla aktarılmaktadır. Aktarım tamamlandıktan sonra hücrelerin bulunduğu ortama yüksek dozda antibiyotik ilave edilir. Aktarılan genler işlev görmeye başladıysa hücreler antibiyotikten zarar görmez. Genler işleмиyorsa hücreler ölür. Canlı kalan hücreler uygun tekniklerle çoğaltılarak GDO'lu tohumlar oluşturulur. Ancak, antibiyotiklere karşı direnç genleri içeren GDO'lu ürünlerin (gıda ve yem) tüketilmesi gerek insan sağlığında gerekse veteriner hekimlikte kullanılan antibiyotiklere karşı direnç oluşmasına neden olabilmektedir. Bu da rahatsızlanan insan ve hayvanın tedavi edilmesinin zorlaşması hatta imkansızlaşması anlamına gelmektedir.

"Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, bilinçli ya da bilinçsiz yaptığı yönetmelik değişikliğini en kısa sürede yargı kararına uyumlu hale getirmediği takdirde GDO'ya Hayır Platformu halkımızın ve çevrenin sağlığının korunması konusunda üstüne düşen sorumluluğu yerine getirecektir."

Ne olmuştu?

Türkiye'de ilk biyogüvenlik mevzuatı 26 Ekim 2009 tarihinde yürürlüğe giren Gıda ve Yem Amaçlı Genetik Yapısı Değiştirilmiş Organizmalar ve Ürünlerinin İthalatı, İşlenmesi, İhracatı, Kontrol ve Denetimine Dair Yönetmelik oldu. Bu yönetmelik ile "insan ve hayvan tedavisinde kullanılan antibiyotiklere karşı direnç genleri içeren GDO ve ürünlerinin ithalatı ve piyasaya sürülmesi" yasaklanmıştı. Ancak, 20 Nisan 2010 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan yönetmelik değişikliği ile bu yasak kaldırıldı. 2010 yılında çıkarılan Biyogüvenlik Yasası'na da böyle bir yasak konmadı.

Biyogüvenlik Yasası çerçevesinde 13 Ağustos 2012 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Genetik Yapısı Değiştirilmiş Organizmalar ve Ürünlerine Dair Yönetmelikte de antibiyotiğe karşı direnç geni yasağının yer almaması üzerine Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi Başkanlığı dava açtı. Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu, "GDO'lu ürünlerin ithalatının ve piyasaya sunulmasının tamamen serbest bırakılmasının taraf olduğumuz uluslararası sözleşmelere ve kamu yararı ilkesine aykırı olduğuna" hükmetti.

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı 22 Şubat 2012 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan yönetmelik değişikliği ile yasaklara "GDO ve ürünlerinin, insan ve hayvanların tedavisinde kullanılan antibiyotiklere direnç genleri içermesi halinde, bu ürünlerdeki direnç genlerine yönelik bilimsel araştırma sonuçlarının insan, hayvan ve bitki sağlığı ile çevre ve biyolojik çeşitliliğe zararlı olmadığı Risk Değerlendirme Komitesi raporu ve Kurul Kararı ile tespit edilmedikçe bu ürünlerin ithal edilmesi ve piyasaya sürülmesi" hükmünü ekledi.

GDO'YU DURDURMAK İÇİN SON FIRSAT

Ankara - BİA Haber Merkezi 13 Ağustos 2012, Pazartesi

GDO karşıtları, 29 genetiği değiştirilmiş gıdanın Türkiye piyasasına girmesini engellemek için, herkesi meclisin Biyogüvenlik Kurumu'na görüş bildirmeye çağırıyor.

Genetiği Değiştirilmiş Gıdalar (GDO) 22 Ağustos 2012 tarihinden itibaren tescilli olarak piyasada olacak. GDO karşıtları buna karşı herkesi meclis Biyogüvenlik Kurumu sayfasından 'Kamuya Görüş Bildirme' formununu doldurarak tepki göstermeye çağırıyor.

Formu doldururken, şu şerhleri de yazmanız isteniyor:

1. Türkiye nşfusunun yalnızca yüzde 34'ř internet kullanmaktadır (Türkiye İstatistik Kurumu 2012 verileri). Biyogşvenlik Kurulunun halkın tamamını ilgilendiren bir konuyu nşfusun 1/3'ř ile sınırlı bir ortamda, şstelik etkin bir duyuru yapmaksızın ilan etmesi, GDO hakkında gşrşş sahibi olan ve GDO'nun şlke sınırlarından girmesini istemeyen bşyşk çoğunluğun konudan haberdar edilmemesi sonucuna yol açmıştır.

2. Biyogşvenlik Kurulunun sayfasında bir labirentin içine gizlenmiş olan "Kamuoyu Gşrşş Bildirme Formu"na ulaşmak için gerekli bilgilendirme internet kullanan % 34'lşk azınlığa dahi ulaştırılmamıştır.

3. Biyogşvenlik Kurulu, kamuoyu tarafından bildirilen gşrşşleri nasıl değerlendireceğini, bunları nasıl arşivleyeceğini, değerlendirme sonucunu hangi platformda ve ne şekilde ilan edeceğini beyan etmemiştir.

4. Bştşn bu bilgilendirme koşullarının yokluğunda Biyogşvenlik Kurulunun yşnetsel bir birim olarak işleyişi gayri hukukidir. Ne 22 Ağustos'ta sonulandıracağı Genetiği Değerştirilmiş Organizmalara izin veren kararı, ne de başka uygulamaları hukuk şnşnde geçerliliğe sahip değerildir.

5. Tşm bu şerhler dahilinde,GDO hakkındaki gşrşşlerimizi kurumun internet sitesine bildiriyoruz. (YB/T)

<http://gdoyagecitverme.blogspot.com/>

GIDA FEDERASYONU BAşVURUSUNU GERİ EKTİĞDO'YU YEDİREMEDİLER

iek Tahaoğlu-İstanbul - BİA Haber Merkezi15 Ağustos 2012, arşamba

Greenpeace'in "Yemezler" kampanyası başarıya ulaştı, Türkiye Gıda ve İçecek Sanayii Dernekleri Federasyonu sivil toplum ve kamuoyunun gşrşşlerini dikkate alarak 29 adet gıda amaçlı GDO için ithalat başvurusunu geri çektiğini duyurdu.

Türkiye Gıda ve İçecek Sanayii Dernekleri Federasyonu (TGDF), sivil toplum ve kamuoyunun gşrşşlerini dikkate alarak 29 adet gıda amaçlı GDO için ithalat başvurusunu geri çektiğini duyurdu.

Başvuruların geri çekilmesinde, 326 bin kişinin katıldığı Greenpeace'in **Yemezler** kampanyası önemli rol oynadı.

bianet'e konuşan Greenpeace Akdeniz Tarım Kampanyası Sorumlusu **Tarık Nejat Dinç**, iki bin üyeyi temsil eden ve en büyük başvuruyu yapan TGDF'nin başvurusunu geri çekmesinin GDO'ya karşı mücadelede çok önemli bir adım olduğunu söyledi.

Yine de sürecin sonlanmadığını belirten Dinç, geriye Ünak Gıda'nın üç tane soya çeşidiyle ilgili başvurusu kaldığını hatırlattı. "Bu başvuru da geri çekilirse, gıda amaçlı GDO'lar gündemden düşmüş olacak" diye konuştu.

Dinç, Greenpeace'in tüm başvurular geri çekilene kadar kampanyayı sürdüreceğini ifade etti ve ekledi:

"Esas hedefimiz, kanunda ve yönetmeliklerde gıda ve yem amaçlı GDO'ların tamamen yasaklanması. Yani başvuru yapılamayacak şekilde bir düzenlemenin olması.

"Başvuruların geri çekilmesi herkese gösterdi ki; kamuoyu talebine sahip çıktığı zaman bir şeyleri değiştirebiliyor."

Greenpeace, yaptığı yazılı açıklamada da başvuruların geri çekilmesini "Türkiye Bayrama Afiyetle Giriyor" diyerek duyurdu. Açıklamada "GDO'suz Türkiye yaratmak için şimdi sıra, GDO'lara karşı olduğunu açıklayan Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Sayın Mehdi Eker'de" ifadesine yer verildi.

Ne olmuştu?

TGDF'nin 29 adet GDO'lu ürün için yaptığı başvuru 22 Ağustos'ta sonuçlanacaktı. Federasyon bugün yaptığı açıklamada "TGDF, GDO konusunda kamuoyunda uzun bir süredir yaşanan endişenin ve karmaşanın bir an önce sona ermesi için Biyogüvenlik Kurulu'nu göreve davet etmekte, kaçınılmaz bulaşmadan kaynaklanan sorunları çözecek adımların atılmasını talep etmekte ve söz konusu müracaatı geri çekmektedir" dedi.

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Mehdi Eker de daha önce "İthalatına karar verilmiş herhangi bir şey yok. Benim kişisel kanaatim, ben karşıyım" diye konuşmuştu.

GREENPEACE UYARIYOR:İNEKLERE Mİ ÜZÜLELİM, KENDİMİZE Mİ?

İstanbul - BİA Haber Merkezi21 Eylül 2012, Cuma

Fransa'da GDO'lu ürünlerle ilgili yapılan en kapsamlı araştırmaya göre, GDO'lu ürünlerle beslenen farelerde çoklu organ büyümeleri, tümör ve kansere rastlandı. Greenpeace, araştırmada kullanılan mısır çeşidine Türkiye'de verilen iznin iptal edilmesini istedi.

Fransa'da Genetiği Değiştirilmiş Organizmalarla (GDO) ilgili bugüne kadar yapılan en uzun süreli ve kapsamlı yeni bir klinik teste göre, GDO'lu ürünlerle beslenen farelerde çoklu organ büyümeleri, tümör ve kansere rastlandı.

Biyoteknoloji şirketleri, GDO'lara izin almak için bugüne kadar kısa vadeli klinik test sonuçları sunuyordu. Ancak, Caen Üniversitesi'nden Profesör Doktor Gilles-Eric Seralini'nin iki yıllık araştırması, kısa vadeli testlerden çok daha tehlikeli ve ciddi sonuçları ortaya çıkardı.

Greenpeace Akdeniz Tarım Kampanyası Sorumlusu **Tarık Nejat Dinç**, bugüne kadar hep kısa süreli klinik testlerin GDO'ların etkilerini ortaya koymaya yetmeyeceğini savunduklarına ancak biyoteknoloji şirketlerinin GDO'ları sadece üç aylık klinik testlere tabi tuttuklarını hatırlattı.

"GDO'lara verilen izinler de tüm itirazlarımıza rağmen bu kısa süreli testlere dayandırılıyordu. Oysa Prof. Seralini'nin deneyinde farelerde 13.aydan sonra kanser vakaları görülmeye başladı. Bu araştırma, üç aylık klinik çalışmalara dayandırılarak verilen tüm GDO izinlerinin kategorik olarak iptalini gerektiriyor."

"Beş çeşit mısır izni iptal edilmeli"

Dinç, araştırmada organ büyümeleri, tümör ve kansere sebep olan **NK603** adıyla anılan genetiği değiştirilmiş mısır çeşidine ve bu çeşidi içeren dört melez genetiği değiştirilmiş mısır çeşidine geçtiğimiz Kasım ayında Türkiye'de izin verildiğine dikkat çekti.

Bu beş çeşide verilen izinlerin hemen iptal edilip, ithalatlarının da acilen durdurulması gerektiğini söyleyen Dinç, ayrıca glifosat içeren, yani yabani ot ilaçlarına dayanıklı olması için geliştirilen GDO'lara verilen izinlerin de iptal edilmesini talep etti.

"Bu araştırmadan sonra GDO'lu yemle beslenen tavuklara, ineklere mi üzülelim, yoksa onların ürünlerini tükettiğimiz için kendimize mi üzülelim şaşırdık. Biz diyoruz ki, bu araştırmanın ışığında Bakanlık ve Biyogüvenlik Kurulu inekleri kanser, içtiğimiz sütü de bize zehir etmesin, bunun yerine verdiği GDO izinlerini iptal etsin." (NV)

GREENPEACE'İN KAMPANYASI:ETİKETSİZSE YEMEZLER

İstanbul - BİA Haber Merkezi10 Aralık 2012, Pazartesi

Greenpeace GDO'lu yemlerle beslenen hayvanların ürünlerinin tüketiciye bu bilgiyi verecek biçimde etiketlenmesi için bir kampanya başlattı.

Greenpeace GDO'lu (Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar) yemle beslenen hayvanlardan elde edilen temel gıda maddelerinin etiketlenmesi için "Etiketsizse Yemezler" başlıklı bir **kampanya** başlattı.

Kampanyaya katılanlar GDO'lu yemle beslenen hayvanların ürünlerinin etiketlenmesini talep eden metne imza atıyor.

GDO'lu yemle beslenen hayvanlardan elde edilen süt, peynir, yumurta, et gibi temel besinlerin doğrudan sofralara geldiğinin hatırlatıldığı kampanyada, bu ürünlerin etiketlerinde hiçbir uyarı olmadığı için hayvanların GDO'lu yem ile beslenip beslenmediğinin anlaşılamadığı vurgulanıyor.

Greenpeace bu durumun yasalara aykırı olduğunu da belirtiyor.

"Yasa, tüketicilerin tercih hakkının ortadan kalktığı durumlarda GDO'ların ithalatına izin verilmeyeceğini söyler.

"Halkımızın tercih hakkı da, güvenle beslenme hakkı da elinden alınıyor."

İlk kampanyanın başarısı

GDO'nun "canlılar üzerinde yapılan tehlikeli bir deney" olarak nitelendiği kampanyanın benzeri daha önce gıda amaçlı GDO ithalatıyla ilgili olarak yapılmış ve başarıya ulaşmıştı.

"Yemezler" başlığıyla gerçekleşen o kampanyada, 325 binden fazla kişinin imzasıyla Türkiye Gıda Dernekleri Federasyonu'nun 29 tane gıda amaçlı GDO için ithalat başvurusunu geri çekmesi sağlanmıştı. (YY)

"GDO'LU PİRİNÇLER İMHA EDİLSİN"

İstanbul - BİA Haber Merkezi 18 Nisan 2013, Perşembe

GDO'ya Hayır Platformu, GDO'lu pirinçlerle ilgili Tarım Bakanı'nı göreve çağırarak derhal GDO'lu pirincin ya da çeltiğin piyasadan çekilerek imha edilmesini talep etti.

GDO'ya Hayır Platformu, Mersin'de ele geçirilen GDO'lu pirinçlerle ilgili Tarım Bakanı'nı göreve çağırarak derhal GDO'lu pirincin ya da çeltiğin piyasadan çekilerek imha edilmesini talep etti.

Açıklamada, halkın pirinç tüketmekten çekindiğine dikkat çekilerek Bakanlık bu pirinçleri imha etmediği takdirde "pirinç protestosu" oluşarak yerli pirinç tüketicilerin mağdur olacağı belirtildi.

Dünyada ticari olarak tescil edilmiş GDO'lu pirinç üretimi olmadığı belirtilen açıklamada bunun, dünyada GDO'lu pirinç üretilmediği anlamına gelmediği belirtildi.

GDO'lu pirinç üretenler

Dünyada GDO'lu pirincin tarımsal üretimini yapan ülkeler şöyle:

* 1999'da Bayer CropScience tarafından geliştirilen yabancı ot ilacına toleranslı GDO'lu iki pirinç çeşidine, 2006'da da GDO'lu bir pirinç çeşidine ABD'de tarımsal amaçlı üretim izni verildi.

* 2004'te İran'da Tarımsal Biyoteknoloji Araştırma Enstitüsü'nün geliştirdiği haşerelere dirençli GDO'lu pirinç çeşidi için tarımsal üretim izni alındı. İran sadece 2005 ve 2006 yıllarında 20.000 hektarlık arazide ticari amaçlı GDO'lu pirinç üretti.

* 2007'de Japonya'da Ulusal Agrobiyoloji Bilimleri Enstitüsü'nün geliştirdiği besin içeriğini zenginleştirmeyi amaçlayan GDO'lu pirinç çeşidine tarımsal üretim izni verildi.

* 2009'da Çin'de Huazhong Tarım Üniversitesi'nin geliştirdiği haşerelere dirençli GDO'lu iki pirinç çeşidine tarımsal üretim izni verildi.

Ancak bu ülkelerin ticari amaçlı GDO'lu pirinç ürettiklerine dair resmi bir bilgi mevcut değil.

Dünyadaki GDO skandalları

Açıklamada, dünyanın birçok ülkesinde GDO'lu pirinç skandalı yaşandığı hatırlatıldı.

"2006'da Almanya, Fransa ve İngiltere'de market raflarında GDO'lu pirince rastlandı. Aynı dönemde ABD'de pirinç üreticilerinin tarlalarında GDO'lu pirinç bulaşıklıkları tespit edildi. AB, ABD'den aldığı pirinçlerde GDO olmadığına dair belge istedi.

"2006 da Bayer'in henüz ticari olarak yasallaşmamış sadece deneme üretimleri yaptığı LL601 isimli GDO'lu pirincin normal pirinçlere karışması nedeniyle pirinç borsalarını allak bullak ettiği skandalın faturası 1,2 milyar dolar olarak hesaplandı."

Geçtiğimiz yıl AB ülkelerinde GDO'lu pirinç ve pirinç ürünleriyle ilgili aşağıdaki vakalar tespit edildi:

Belçika: 8, 15 Mart 2012, Çin orijinli GDO'lu pirinç eriştesi tespit edildi ve ülkeye sokulmadı.

Çek Cumhuriyeti: 6 Haziran 2012, Çin'den gelen GDO'lu pirinç eriştesi ülke sınırında yakalandı.

Fransa: 20 Nisan, 14 Mayıs, 27 Haziran 2012, Çin'den gelen GDO'lu pirinç erişteleri sınırdan geri çevrildi.

Almanya: 22 Ağustos, 5 Eylül 2012, Filipin orijinli GDO'lu pirinç eriştesi tespit edildi ve raflardan toplatıldı.

Norveç: 10 Mayıs 2012, Çin'den gelen GDO'lu pirinç eriştesi tespit edildi ve sınırdan geri çevrildi, 30 Ağustos 2012, Çin orijinli GDO'lu pirinç sınırda yakalandı.

İtalya: 26 Mart, 10 Ekim, 19 Ekim 2012 Çin orijinli GDO'lu pirinç ve pirinç ürünlerine sınırda el kondu.

Portekiz: 23 Mart, 16 Mayıs, 8 Kasım 2012 Çin orijinli GDO'lu pirinç ve pirinç ürünleri tespit edildi ve sınırdan geri çevrildi.

Hollanda: 13 Eylül, 2 Ekim, 7 Kasım 2012, Çin orijinli GDO'lu pirinç ürünleri tespit edildi ve sınırdan geri çevrildi.

Ne olmuştu?

ABD'den Mersin Limanı'na getirilen 23 bin tonluk pirinçte GDO saptandığı iddiasıyla soruşturma başlatılmış, önce üç kişi tutuklanmıştı. Ardından Tiryaki Agro, Tat Bakliyat ve Göze Tarım'ın sahipleri ile üst düzey yöneticilerinin de tutuklanmasıyla bu sayı yediye çıktı. Bir kişi de tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakıldı.

Göze Tarım A.Ş.'nin yöneticileri üç kişi, 17 Nisan'da "tutuklamaya itiraz" başvuru üzerine serbest bırakıldı.

GDO'lu pirinç soruşturmasında, TÜBİTAK'ın Ankara'daki merkez laboratuvarında yapılan incelemede pirinç örneklerinde yüksek oranda GDO tespit edilmişti.

Pirinçlerine el konulan şirketler yaptıkları ilk açıklamalarda ürünlerinde GDO olmadığını, aynı gemide ithal edilen mısır ve soya gibi diğer ürünlerden pirinçlere GDO bulaşmış olabileceğini iddia etmişlerdi. (NV)

“GENETİĞİ DEĞİŞTİRİLMİŞ PİRİNÇ OLUR MU” TARTIŞMASI:GREENPEACE: AB'DE 344 VAKA VAR

İstanbul - BİA Haber Merkezi 24 Nisan 2013, Çarşamba

Greenpeace Akdeniz'in yaptığı araştırma, Avrupa Birliği'nde 2006'dan beri 344 adet yasadışı genetiği değiştirilmiş pirinç vakası olduğunu ortaya çıkardı.

Greenpeace Akdeniz Avrupa'daki genetiği değiştirilmiş pirinç vakalarının tam listesini açıkladı. Bu ayın başında ABD'den Mersin Limanı'na getirilen 23 bin tonluk pirinçte GDO (genetiği değiştirilmiş organizma) saptandığı iddia edilmiş, ardından başlayan tartışmalarda dünyada GDO'lu pirinç olup olmadığına dair farklı görüşler yer almıştı.

Greenpeace Akdeniz'in yaptığı araştırmaya göre, 2006'dan bu yana Avrupa Birliği'nde (AB) toplam 344 adet yasal olmayan genetiği değiştirilmiş pirinç vakası ortaya çıktı.

Bu rakam AB’de ortalama haftada bir genetiği değiştirilmiş pirinç yakalanması anlamına geliyor. Araştırma AB Hızlı Uyarı Sistemi verilerine dayanarak yapıldı.

ABD ve Çin’den geliyor

Greenpeace Akdeniz Tarım Kampanyası Sorumlusu **Tarık Nejat Dinç**, AB’de görülen yasadışı genetiği değiştirilmiş pirinç vakalarının 150’sinin ABD, 169’unun ise Çin kaynaklı olduğunu belirtti.

Dinç amaçlarının, basındaki bilgi kirliliğini önlemek olduğunu anlattı.

“Bu durum bize Mersin limanındaki skandal ortaya çıktığında neden ilgili ülke büyükelçiliklerinin konuya hemen müdahil olarak yoğun lobi faaliyetine başladığını ve gerek basına gerekse hükümet yetkililerine yanlış bilgi aktardığını ortaya koyuyor.

“Anlaşıldığı kadarıyla 2006’da uluslararası boyutta yaşanan ve 750 milyon dolarlık tazminatla sonuçlanan genetiği değiştirilmiş pirinç skandalının bir tekrarını yaşamak istemeyenler etkin lobi faaliyetleriyle konuyu örtbas etmeye çalışıyorlar.”

Test sonuçları

Dinç bakanlığın bugüne dek el konulan pirinçlere sadece genetiği değiştirilmiş mısır ve soya testi yaptırdığını, bunun da pirinçlerin genetiği değiştirilmiş olup olmadığını ortaya koymasının teknik olarak imkansız olduğunu vurguladı ve savcılığın İTÜ’ye yaptırdığı kapsamlı pirinç testlerinin sonuçlarının acilen kamuoyuna açıklanmasını talep etti.

Hazır gıda, kraker, vs...

Greenpeace’in araştırmasında elde ettiği verilerin bazıları şöyle:

* AB’de 2006-2013 arasında 344 farklı yasadışı genetiği değiştirilmiş pirinç ithalatı vakasına rastlandı.

* ABD’den gelen ürünlerde LL601 ve LL62, Çin’den gelen ürünlerde ise BT63 kodlu genetiği değiştirilmiş pirince rastlandı.

* Genetiği değiştirilmiş pirinçlere hazır gıda, çerez, kraker, hayvan yemi ve evcil hayvan maması gibi çok çeşitli ürünlerde rastlandı. (YY)

Greenpeace’in araştırmasının verilerine ulaşmak için **tıklayınız**.

(https://bianet.org/system/uploads/1/files/attachments/000/000/840/original/AB_gd_pirinc_lis_tesi.pdf?1366814490)

GREENPEACE AKDENİZ:GDO’LU İTHALAT TEŞVİK EDİLİYOR

İstanbul - BİA Haber Merkezi08 Mayıs 2013, Çarşamba

Greenpeace GDO'luların değil, aksine GDO'suz ithalatın teşvik edilmesini ve gıdalarda GDO'ların yasaklanmasını istedi. Bakanlığın laboratuvarlarında izin verilmeyen GDO'ları tespit edecek düzeneği olmadığını açıkladı.

Greenpeace Akdeniz Türkiye'de genetiği değiştirilmiş organizmalar (GDO) içeren ürünlere yönelik başlayacak yeni bir uygulamayı duyurdu: İthal edilen GDO'lu ürünlerin sadece yüzde 20'si analiz edilecek.

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın başlattığı yeni uygulamada, GDO'suz ürünlerin ise yüzde 100'ünün analiz edilmesi öngörülüyor.

Greenpeace'in açıklamasında bu uygulamayla GDO'lu ürünlerin limana rahatça gireceği, GDO'suz ürünlerin ise günlerce analiz sonucu bekleyeceği bildirildi.

GDO'suz ithalat cezalandırılıyor

Greenpeace Akdeniz Tarım Kampanyası Sorumlusu **Tarık Nejat Dinç** bu uygulamayla GDO'suz ürün getirenlerin cezalandırıldığını ifade etti.

“Bakanlığın yeni uygulamasıyla, GDO'suz üretim yapmaya çalışanların ithal ettiği her parti mal denetime tabi tutulurken GDO'cular adeta ellerini kollarını sallaya sallaya yurda GDO'ları sokabilecekler.

“Daha önce GDO'lu yemle beslenmiş hayvanların ürünlerinin etiketleneceği sözünü verip bu sözü tutmayan Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı Mehdi Eker, bu uygulamayla adeta GDO'suz ürün getirenleri cezalandırıp GDO'lu ürün getirenleri ödüllendiriyor.

“GDO'ları gıdamıza sokacak bir kanun değişikliği tasarısı hazırlayan Eker şimdi bu uygulamayla ikinci bir skandal karara imza atıyor.”

Laboratuvarların eksiği

Dinç açıklamasında bakanlığın elinde kimliklendirme testi yapabileceği sadece üç laboratuvar olduğunu, bunların da şu an izin verilmeyen GDO'ları tespit edecek akredite düzeneğe sahip olmadığını belirtti.

“Çünkü ellerinde izin verilmeyen veya reddedilen GDO'ların kimlik bilgileri mevcut değil. Dolayısıyla bu GD materyalleri tespit etmek üzere aldıkları herhangi bir akreditasyon da bulunmuyor.

“Eğer Mehdi Eker hazırladığı kanun tasarısını işleme sokarsa, elindeki mevcut laboratuvar tesisleriyle bulaşmanın oranını etkin olarak denetleme imkanı sıfır.

“Bu da pratikte Türkiye'nin kapılarının tamamen GDO'lara açılması anlamına gelir. Biz GDO'larda sıfır denetim değil sıfır tolerans istiyoruz.”

Yüzde 100 denetim

Yakın zamanda ortaya çıkan genetiği değiştirilmiş pirinç ithalatına da değinen Dinç, bakanlığın dünyada genetiği değiştirilmiş pirinç olmadığını söylediğini, ardından da GDO'lu olma ihtimali olan pirinç de dahil ürünlerden yüzde 100 numune alma uygulaması getirdiğini hatırlattı.

“Bu zaten gerekli ve zorunlu bir uygulama. Bu nedenle bu uygulamayı destekliyoruz.

“Ancak GDO'lu ithal ürünlerin sadece yüzde 20 denetim sıklığına tabii tutulması bir o kadar skandal karardır.

“Bakanlığın bu uygulaması GDO'cu yemcilerle GDO'suz üretim yapan temiz yem üreticileri arasında, GDO'culardan yana haksız rekabet yaratıyor.

“Ayrıca getirilen GDO'ların Türkiye'de izin verilen mi yoksa yasaklanan GDO'lar mı olduğunu tespit etmek de bu uygulamayla imkansız.

“Bu nedenle GDO'lu yem hammaddesi ithalatında da yüzde 100 denetim sıklığı getirilmesi şart.” (YY)

GREENPEACE BAKANA SORDU:“GDO’LU PİLAV YAPTIK, YER MİSİN MEHDI EKER?”

İstanbul - BİA Haber Merkezi 09 Mayıs 2013, Perşembe

İTÜ laboratuvarından pirinçler GDO’lu raporu gelince Bakan Eker yanlış olduğunun açıklanmasını beklediğini söyledi. Rektörlük hatalı açıklaması yaptı. Gıda Hareketi rektörü istifaya, Greenpeace bakanı GDO’lu pilava davet etti.

Greenpeace eylemcileri bugün, üzerinde “GDO’lu pilav” yazan iki adet pilav arabasıyla Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı önüne gelerek Bakan **Mehdi Eker**’i öğle yemeğine davet etmek istedi ancak güvenlik görevlilerinin müdahalesiyle karşılaştı.

Güvenlik görevlileri “Nohutlu değil, GDO’lu pilav, yer misin Mehdi Eker?” yazılı pankart açan eylemcilerin pankartlarına ve pilav arabalarına el koydu.

Eylemcilerin açtığı pankartlardan biri de “GDO’lara da Masallara da Karnımız Tok” şeklindeydi.

Hatırlanacağı gibi Bakan Eker Mersin’de ele geçirilen pirince GDO’lu raporu veren İTÜ bünyesindeki MOBGAM (Moleküler Biyoloji ve Genetik Araştırmaları Merkezi)

laboratuvarının sonuçlarının yanlış olduğunu iddia etmiş, yanlış yapıldığına dair açıklamayı üniversiteden beklediklerini söylemişti.

Ardından İTÜ Rektörlüğü'nden laboratuvar sonuçlarında usul ve deneysel kurgu hataları olduğu **açıklanmıştı**.

“Örtbas çabası”

Greenpeace Akdeniz Tarım Kampanyası Sorumlusu **Tarık Nejat Dinç** İTÜ Rektörlüğü'nün açıklamasını “pirinç skandalının nasıl örtbas edilmeye çalışıldığının somut bir göstergesi” olarak niteledi.

“Ancak bunu da apar topar ve acemice yapıyorlar. Rektörlük yaptığı açıklamayla, esasında analiz sonuçlarının doğru olduğunu kabul ediyor ancak adeta kendi bünyesindeki MOBGAM'a ‘sen neden pirincin kimlik testini yapıp bizi zor duruma soktun’ diyerek karalamaya çalışıyor.

“Bu da rektörlüğün, Tarım Bakanlığı'ndan ve hükümetten nasıl bir baskı gördüğünü gösteriyor.”

Çelişkiler

Greenpeace Akdeniz'den Dinç İTÜ Rektörlüğü'nün çelişkisine değindi.

“İTÜ rektörlüğü açıklamasında üç tane pirinç numunesinden bahsediyor. Oysa MOBGAM üç değil toplam 11 numuneyi test etti.

“Rektörlüğün dünkü açıklamasında yer alan numune numaraları, MOBGAM'ın test ettiği numunelerin hiçbirinin numarasına uymuyor.”

Dinç sözünü ettiği numune numaralarını da **verdi**.

Greenpeace, “Geri Dönüşü Olmaz sloganıyla bir de **kampanya** yürüterek bakanlığın yasa değişikliği tasarına karşı Türkiye halkını GDO'lara hayır demeye çağırıyor.

Bilimsellik kaygısı

Sağlık ve Gıda Güvenliği Hareketi de bir akademisyenin bilimsel çalışmalarının ancak başka bir bilimsel çalışma ile yürütülebileceğini belirterek İTÜ Rektörü Prof. **Mehmet Karaca**'nın çalışmayı yapanları istifaya zorlamasını kınadı ve istifaya davet etti.

“Bir üniversitede bir akademisyenin veya akademisyenler heyetinin bilimsel çalışmaları ancak başka bir bilimsel çalışma ile yürütülebilir.

“Oysa İTÜ Rektörü Prof. Dr. Mehmet Karaca, kendi ekibinin çalışması konusunda bu yolu tercih etmek yerine, kendisine yönelik baskılara boyun eğerek ekibini istifaya zorlamış hatta istifa ettirmiştir.

“Bununla da yetinmeyen İTÜ rektörü, bilimsel bir çalışmayı bir satırlık bir kararla yok sayan bir açıklama yaparak benzersiz bir skandala imza atmıştır.”

Ne olmuştu?

İTÜ Rektörlüğü MOBGAM’ın raporlarının ‘süreçteki usul ve deneysel kurgu hataları’ nedeniyle teknik olarak geçersiz olduğunu iddia eden bir açıklama yaptı.

Ardından İTÜ-MOBGAM Merkez Müdürü Doç. Dr. **Alper Tunga Akarsubaşı**’nın istifa haberi geldi.

Mersin Cumhuriyet Savcılığı İTÜ’den de pirinçlerin analiz edilmesini istemişti. İTÜ de pirinçlerin GDO’lu olduğunu bildirmişti.

Daha önce TÜBİTAK’ın Ankara’daki merkez laboratuvarında yapılan incelemede de pirinç örneklerinde yüksek oranda GDO tespit edilmişti.

Bakan Mehdi Eker ise yaptığı açıklamalarda aynı gemide ithal edilen başka ürünlerden pirinçlere GDO bulaşmış olduğunu iddia etmişti.

GDO’lu pirinçler Mersin limanında ele geçirilmişti.

ABD'den Mersin Limanı'na getirilen 23 bin tonluk pirinçte GDO saptandığı iddiasıyla soruşturma başlatılmış, önce üç kişi tutuklanmıştı.

Ardından Tiryaki Agro, Tat Bakliyat ve Göze Tarım’ın sahipleri ile üst düzey yöneticilerinin de tutuklanmasıyla bu sayı yediye çıktı. Bir kişi de tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakıldı.

Göze Tarım A.Ş.'nin yöneticileri üç kişi, 17 Nisan'da "tutuklamaya itiraz" başvuru üzerine serbest bırakıldı.

Pirinçlerine el konulan şirketler de GDO’nun bulaşmış olduğunu iddia ediyor. (YY)

YEMEĞE GDO BULAŞACAK

Cavit Işık Yavuz-İstanbul - BİA Haber Merkezi 29 Mayıs 2014, Perşembe

GDO'yu düzenleyen yönetmelikte yapılan değişiklikle “GDO Bulaşanı” diye bir tanım üretildi. Doç. Dr. Işıl Ergin "Yeni yönetmelikle % 0,9 sınırını aşmadığı sürece insani tüketim amaçlı ürünlerin içinde yer alabilecek" diyor.

Doç. Dr. Işıl Ergin **GDO’lu ürünleri kullanımını düzenleyen yönetmelikte bugün yapılan değişikliği şöyle özeltiyor:** “Yem amaçlı tüketim için Biyogüvenlik Kurulu’ndan onay almış bir gen, yeni yönetmelikle yüzde 0,9 sınırını aşmadığı sürece insani tüketim amaçlı ürünlerin içinde yer alabilecek.”

29 Mayıs tarihli Resmi Gazete’de Genetik Yapısı Değiştirilmiş Organizmalar ve Ürünlerine Dair Yönetmelik’te yapılan değişiklik, son günlerde bir mama markasında GDO tespit edilmesiyle GDO’lu ürünler yeniden gündeme gelmesiyle birlikte düşünüldüğünde bu konuda önümüzdeki günlerde çok ciddi sorunlar yaşanacağını kestirmek güç değil.

Bursa’da yapılan piyasa denetimleri sırasında “sütlü tahıl karışımı” içeren bir bebek gıdasında GDO olduğu tespit edilmiş ve ürünün toplatılması kararı **alınmıştı**. Diğer yandan yönetmelikte yapılan değişiklik yayımlanması olaya yeni bir boyut kattı. Bu değişikliğe göre ürünlerde yapılacak analizlerde yüzde 0,9 ve altında GDO tespit edilmesi halinde bu durum “GDO bulaşanı” olarak değerlendirilecek ve bu genler Biyogüvenlik Kurulu tarafından onaylanmış ise ürünler kullanılabilir.

Yeni tanımlama: “GDO Bulaşanı”

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı 29 Mayıs tarihinde “Genetik Yapısı Değiştirilmiş Organizmalar Ve Ürünlerine Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik” başlıklı bir yönetmelik yayımlayarak bazı değişiklikler getirdi. Bu değişiklikler arasında daha önce yönetmelikte olmayan esaslar bulunuyor. Buna göre Yönetmeliğin tanımlar bölümüne “GDO Bulaşanı” olarak isimlendirilen bir tanım ekleniyor.

Yönetmelikte “GDO bulaşanı”, “genetik modifikasyon teknolojisi uygulanan veya uygulanmayan bir üründe, birincil üretim aşaması dahil üretim, imalat, işleme, hazırlama, işleme tabi tutma, ambalajlama, paketleme, nakliye veya muhafaza sırasında ya da çevresel faktörler ile teknik olarak engellenemeyen, önlenemeyen veya tesadüfi olarak bulaşan GDO’lar” biçiminde tarif ediliyor ve “analiz sonucunda üründe yüzde 0,9 ve altında GDO tespit edilmesi halinde bu durum GDO bulaşanı olarak değerlendirilir” hükmü getiriliyor.

Bu düzenlemelere ek olarak üründe GDO bulaşanı tespit edilmişse, diğer bir deyişle yüzde 0,9’un altında bir GDO oranı varsa ve bulunan genler Biyogüvenlik Kurulu’ndan onay aldı ise bu ürünlerin kullanımı serbestleştiriliyor. Ayrıca GDO numune alma, analiz ve değerlendirme yöntemlerini belirleme yetkisi Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı’na veriliyor.

Doç. Dr. Ergin: İnsani tüketimin yolu açılıyor

Konuyu brianet’e değerlendiren Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı öğretim üyesi Doç. Dr. Işıl Ergin, yapılan değişikliğin GDO’lu ürünlerin insani tüketim amaçlı kullanımının yolunu açtığını belirtti. Doç. Dr. Ergin’in görüşleri şöyle:

“Ülkemizde yem amaçlı GDO’lu ürünler için ithalat izni veren kuruluş Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı olup başvuruya ilişkin bilimsel incelemeyi Biyogüvenlik Kurulu yapıyor. Bu kurul şirket tarafından kendisine iletilen dokümanları değerlendirir, gerekli onay veya ret bu bilimsel heyetin incelemeleri sonrasında alınır. Bugün ülkemizde sadece yem amaçlı kullanılan GDO’lu ürünler ithalat izni almış durumda.

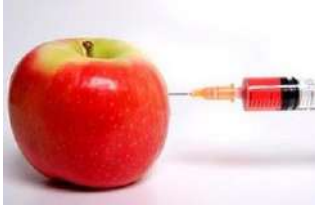
"Geçmişteki insani tüketim amaçlı başvurular kamuoyu baskısı ile geri çekildi. Bu yeni yönetmelikte ise insani tüketimin içine 'bulaşan' GDO'lar gündeme alındı. Yönetmelikte geçen 'teknik olarak engellenemeyen, önlenemeyen veya tesadüfi olarak bulaşan GDO'lar' tanımı 'bulaş' kavramını aşan, bilinen ve sözüm ona önlenemeyen GDO içeriklerini de kapsıyor.

"Bu durum; 'bulaş' adını koyarak ve buna bir de sınır çizerek (yüzde 0.9) insani tüketim amaçlı gıdaların içindeki GDO varlığını 'yasallaştırmaktır'. Üstelik Bakanlığın tam da GDO içeren bebek mamalarına ilişkin piyasadan toplatılma hamlesine bu yönetmeliğin denk gelmesi 'cambaza bak' şaşırtmacası gibi görünüyor." (CIY/HK)

GDO'YA HAYIR PLATFORMU: "GDO'LU ÜRÜNLER SOFRANIZA GELECEK"

Nilay Vardar-İstanbul - BİA Haber Merkezi 29 Mayıs 2014, Perşembe

Yönetmeliğe eklenen "GDO bulaşanı" ifadesi tepki çekti. GDO'ya Hayır Platformu'ndan Atalık, "Bebek mamasından, sofranıza gelen her şey GDO'lu olacak, ruhunuz bile duymayacak" diyor. Yönetmeliğe karşı dava açacaklar.

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, yönetmeliğe "üründe yüzde 0.9 ve altında GDO tespit edilmesi halinde bu durum GDO bulaşanı olarak değerlendirilir" fıkrası ekledi.

Yönetmeliğe karşı dava açmaya hazırlanan GDO'ya Hayır Platformu'ndan Ziraat Odası İstanbul Şube Başkanı Ahmet Atalık, "Bebek mamasından, sofranıza gelen her şeye kadar GDO'lu gıdanın önü açıldı. Bu yönetmelik üzerinden kanunu çiğnemektir" diyor.

Resmi Gazete'de bugün yayınlanan Genetik Yapısı Değiştirilmiş Organizmalar ve Ürünlerine Dair Yönetmelik'teki değişikliklerle yapılan analiz sonucunda bir üründe binde 9 ve altında GDO tespit edilmesi halinde bu durum GDO bulaşanı olarak değerlendirilecek.

Biyogüvenlik Kurulu, bulaşan olarak tespit edilen genleri onayladığı takdirde ürünler onay amacına uygun olarak kullanılabilecek.

Sadece mısır ve soya yemine izin var

Türkiye'de GDO'lu 16 mısır ve 3 soya çeşidinin hayvan yemi olarak kullanılmasına izin verilmişti. GDO'ya Hayır Platformu'nun açtığı dava sonucu iki mısır çeşidinin girişi **yasaklamıştı**.

Yani şu anda Biyogüvenlik Kurulu'nun önerisiyle 0,9'un altında sadece GDO'lu 14 mısır ve 3 soya çeşidinin hayvan yemi olarak kullanılabiliyor.

"Mamaya kadar her şey GDO'lu olacak"

Ahmet Atalık, kanuna aykırı olarak Türkiye'de gıdada yasak olan GDO'nun soframıza geleceğini ve bizim bunu asla bilemeyeceğimizi söylüyor.

"Yönetmelikle GDO bulaşanı tanımı getirildi yeni olarak. Yani izin verilen GDO'lu hayvan yeminin bebek maması dahil tüm gıdaların içine 'bulaşan GDO'lu ürün' olarak girmesi demek. Masaya gelecek yemeğimizde, çocuğun mamasında binde 9 bulaşan olarak kabul edilecek GDO'lu ürün olacak ve ruhumuz duymadan tüketeceğiz. Oysa Biyogüvenlik Kanunu, gıda amaçlı hiçbir GDO'lu gıdaya izin vermez. Kanunun yasakladığını yönetmelikle delmeye çalışıyorlar."

"Bulaşma kontrol edilemez"

Atalık "bulaşma"nın kontrol edilemeyen bir durum olduğuna dikkat çekiyor.

"Başından beri diyoruz ki GDO sınırlarımızdan girdikten sonra nerede kullanıldığının takibini yapmak mümkün değil. Çok sıkı inceleme yapılmalı. Hayvan mı tüketmiş, gıda sanayisine mi gitmiş belli değil. Bakanlık sürekli ceza yağdırmaya başladı izlemesi yapılmıyor diye. Ki zaten biz iki GDO'lu ürünü iptal ettirdik. Buna dayanarak bütün GDO'lu yemleri de iptal ettireceğiz. Çünkü ha insan ha hayvan yemiş ne farkı var?"

Atalık, Milupa'da çıktığı iddia edilen GDO'yu hatırlatarak "Anneler ayakta, çocuklarımıza ne yediriyoruz diye. Bu olaydan iki gün sonra yönetmelik çıkması insanın aklını karıştırıyor. Bu yönetmelikle zaten mamalarda GDO yasal hale gelmiş oluyor" diyor.

"Anadolu toprakları bize yeter"

GDO'ya Hayır Platformu bileşeni Fikir Sahibi Damaklar'dan Defne Koryürek de bu yönetmeliğin endişe verici olduğunu belirterek Türkiye'de ne gıda ne yemde GDO'ya izin verilmemesi gerektiğini belirtiyor.

"GDO, domatesin arasına çilek karışması değil. Sonuçlarını bilmediğimiz doğal olmayan bir karışımdan bahsediyoruz. Kuşaklar boyu sonuçlarını acı içinde göreceğimiz bir deney bu. Yüzdelere ölçülmemeli. Anadolu ciddi bir miras alanı; pek çok türün anayurdu. Buğdayın ilk hali topraklarımızda hala üretiliyor. 12 bin yıllık tohumlarımız var. Yani biz kendimize yeteriz, dünya mirası anadolu topraklarını GDO'ya karşı korumalıyız."

Bulaşan tanımı nedir?

Yönetmelikte "GDO bulaşanı" şöyle tanımlıyor: "Genetik modifikasyon teknolojisi uygulanan veya uygulanmayan bir üründe, birincil üretim aşaması dahil üretim, imalat, işleme, hazırlama, işleme tabi tutma, ambalajlama, paketleme, nakliye veya muhafaza sırasında ya da çevresel faktörler ile teknik olarak engellenemeyen, önlenemeyen veya tesadüfi olarak bulaşan GDO'ları kapsıyor." (NV)

DÜNYA ŞANTIYE HALİNDE AMA HER YERDE DİRENİŞ VAR

Yüce Yöney-İstanbul - BİA Haber Merkezi07 Haziran 2014, Cumartesi

Kuraklık haberlerini okurken bir yandan sellerin kentlerdeki tahribatını dinliyoruz, yağmurdan sokağa çıkamazken barajlar bir türlü dolmuyor, GDO Türkiye'ye girmiyor derken arka kapıdan dolanıyor... Açık Radyo'dan Ömer Madra'ya sorduk: Neler oluyor?

Açık Radyo Genel Yayın yönetmeni **Ömer Madra** ile anahatlarıyla gündemdeki çevre sorunları üzerine konuştuk.

Aynı anda yaşadığımız kuraklık ve seller; bir türlü dolmayan barajlar; kömüre bağımlılık eğilimi; çoğalan madenler, HES'ler; tekrar başlayan GDO'lu ürün tartışması, propaganda mekanizmaları ve tabii ekolojik mücadele...

Son günlerde hem kuraklık haberleri geliyor hem de sular seller götürüyor ortalığı...

Süregelen kuraklık ve ani sellerle ortalığın yıkılıp altyapının yok olması durumu aynı sürecin birer yönü. Fosil yakıt kullanımıyla ortaya çıkan küresel iklim değişikliğinin bunun gibi pek çok göstergesi var. Sera gazı bir battaniye gibi örtüyor dünyayı. Güneş ışınları bu gazların havada kalması yüzünden yeryüzüne çarpıp geri dönemiyor...

Şimdi bir de metan gazı yükselmeye başladı. Bunlar iklim olaylarını altüst ediyor.

California'da mesela, beş yüz yıldan beri görülen en büyük kuraklık yaşanıyor, orman yangınlarına sebep oluyor, bir yandan da her tarafta büyük seller oluyor. Çünkü bu yüzden su çevrimi de altüst olmuş durumda.

Barajlar dolmuyor...

Ben uzmanı değilim ama İTÜ'den Orhan Şen ya da Boğaziçi Üniversitesi'nden Levent Kurnaz'ın anlattıklarına göre, bir anda, onyıllardır görülmediği kadar yüksek miktarda yağış oluyor ama on dakika, en fazla yarım saatte yağıyor.

Bir yandan 2000'lerin başından beri, dünyada da Türkiye'de de ilk defa kırsal bölgelerden daha fazla şehirleşme oldu. Bu ciddi bir sorun. Şehirler hem küresel ısınmaya katkı olarak kendi ısı adalarını oluşturuyor, bitki azlığından dolayı, hem de her taraf asfalt, köprü, beton, bina olduğu için akan suyun toprağa geçip yeraltına inme imkanı kalmıyor, denizlere akıp gidiyor...

Kırsal bölgelerde de özellikle son 30-40 yıldır görülen mono kültür ekonomisi var. Endüstriyel tarım yapılıyor. Bu da toprağı tutacak, erozyonu önleyecek bitkileri değil, tamamen para getirecek bitkileri yaygınlaştırıyor. Bütün tarımcıların söylediği gibi bunlar toprağı beton gibi bir hale getiriyor.

Çağdaş endüstriyel kapitalizm son derece karmaşık bir sistemi bozmuş durumda. Sonuçları da maalesef artarak görülecek.

Böyle mi gidecek?

Bütün rekorların kırıldığı bir dönemden geçiyoruz. Endüstri devriminden başından beri sadece küresel ısınmadaki artış toplam bir derece bile değil ve bu gördüğümüz kuraklıklara, deniz seviyesinde yükselmeye, buzların erimesine yol açtı.

Dünyada medeniyetler hep deniz kenarında ve bu fırtınalardan etkileniyor, etkilenecek. Sadece bir derece bile olmayan artışla bunlar yaşanıyor.

Dünyada yaratılmış en büyük bilim topluluğu olan Birleşmiş Milletler Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli'nin, 40'dan fazla ülkeden binlerce bilim insanın çalışıp ortaya koyduğu rapor bu eğilimin artarak gideceğini ve belki yüzyıl sonunda beş dereceye kadar ulaşabileceğini gösteriyor.

Bu sonuçlar hayatımıza değmeye başlayınca anaakım medya da artık ilgilenmeye başladı galiba...

Ama bunların fosil yakıtlarla, küresel iklim değişikliğiyle bağlantısını söylemiyorlar. Ayrıca bu konuyla ilgili bakanlar da söylemiyor. Önce uzun süre inkar ettiler, şimdi de kuraklık biraz var, tedbir alacağız, size dış fırçalamayı öğretmemiz lazım gibi konuşuyorlar.

GDO'lu ürünlerin binde 9 sınırı üzerinden Türkiye'ye girebilmesine yol açacak bir düzenleme tartışılıyor şimdi. Dünyada yaşanan gıda sorununun çözümünün GDO gibi mekanizmalarla mümkün olduğunu iddia eden araştırmalardan söz ediliyor...

Bunların herhangi bilimsel bir temeli yok. Doğrudan doğruya bu işten kâr edecek olan, bu işle iştigal eden şirketlerin yaptıkları propaganda sonucunda çıkıyor bunlar.

Bir avuç şirketin kârı uğruna dünyanın geri kalanının feda edildiği bir dünya sistemi var.

Onun için iklimi değil sistemi değiştir, diye büyük bir hareket başladı şimdi. Birleşmiş Milletler de eylül ayında tüm dünya liderlerini büyük bir toplantıya çağırdı...

GDO hakkında bu söylenenlerin anlamı yok. Tıpkı bir zamanlar tütün şirketlerinin sigaranın zararı olmadığı ifadeleri gibi...

O sıralar tütün şirketleri için çalışan halkla ilişkiler firmalarının adamları şimdi de kömür, fosil yakıt ve GDO'lar için aynı propagandayı yapıyor.

Bence kapitalizmin en başarılı buluşu bu PİAR, propaganda, reklam mekanizması.

Türkiye'deki ve dünyadaki bu kömür aşkı ya da bağımlılığı bitmiyor...

Küresel iklim değişikliğine yol açan bir numaralı faktör kömür. Fosil yakıtların hepsi tükenir olmakla birlikte nispeten bol ve ucuz olan kömür çünkü.

Fosil yakıt bağımlılığının uyuşturucu bağımlılığından farkı yok. Enjeksiyonu almadan yaşayamayan bir organizma haline gelmiş durumda modern kapitalist çağ insanı. Kömür ise bunların bir numarası.

Yalan ve propagandayla örülü sistem içinde temiz kömür diye laflar var ama alakası yok. Bilim dünyasında yapılan bütün hesaplar öncelikle kömüre yapılacak bütün yatırımların ve mevcutların en geç yirmi yıl içinde tasfiye edilmesini öngörüyor.

Ümit Şahin bu konuda iyi bir inceleme yaptı. Türkiye tam anlamıyla bir kömür tuzağına çekilme durumunda. Planlanan, izni alınmış olan ya da mevcut 80 kadar termik santral projesi var. Bu Türkiye'nin büyük bir yıkıma sürükleneceğini gösteriyor.

Büyük bir mücadele de var, hem uluslararası düzeyde hem Türkiye'de...

Bence son derece önemli bir gelişme bu. Zaman yeter mi ve nereye varılabilir bilmek mümkün değil ama...

En büyüklerinden biriydi Sinop Gerze'de yapılması planlanan kömür yakıtlı termik santral; halk başta kadınlar olmak üzere buna büyük bir direniş gösterdi. Aynı anda Manisa Yuvarlakçay'da HES'lere karşı protesto vardı mesela...

Türkiye'nin bazı yerlerinde direniş olmadı. İstihdam imkanı gibi nedenlerle ya da topraklarının değerleneceğini düşünenler aldanarak direnmedi ama direnenlerin bir kısmı kazandı. Ordu'dan otoyol geçmesine halk izin vermedi mesela... İkizdere'de Şimşirli köyünde vazgeçildi... Amasya'da direnenlerin dediği oldu.

Tarihten de gelen bir sürü örnek daha var. Direnebiliyorsanız kazanıyorsunuz. Girmezseniz bu işe kazamayacağınızın garantisi var...

Şimdilik Gerze'de tamamen kazanılmış görünüyor ama etrafından dolaşabilirler... İnsanlar ölümlü, halbuki şirketler ve devletler ölümsüz olduğu için tekrar tekrar geliyorlar, ama bu mücadeleyi yapmaktan başka da bir yol yok.

Benim için en olağanüstü görüntülerden biri Sinop Gerze'deki insanların ellerine meyve ve sebzelerini de alıp Gezi Parkı'na gelmeleri idi. Artık birbirinin dilinden anlamaya başlayan insanların buluşmasıydı, yatay bir buluşma oldu.

Başbakan ne derse desin, Gezi ekolojik meseleyi odağına alan dünyadaki ilk büyük kitle protesto hareketiydi belki de...

Dünya bütünüyle büyük bir şantiye halinde ve bu tam bir yıkıma götürecek ama buna karşın her yerde de ciddi direnişler var.

Naomi Cline gibi yazarlar ve aktivistler hafriyat ekonomisi diyorlar buna. Hiçbir maliyeti olmadan, tamamen dışsallaştırılmış, yeryüzüne ait, tamamen kamunun olan, müştereklere ait

bir toprağı alıyorsunuz, onun içinden çıkan ağacı da kesiyorsunuz, kömürü de çıkarıyorsunuz ve satıyorsunuz, böyle bir sistem var.

Bu böyle devam edemeyeceğı için birtakım insanlar sistemle aralarına kendi bedenlerini koyuyorlar ve bu böyle devam edecektir. (YY)

GREENPEACE:GDO'LARI ANALİZ EDEBİLECEK LABORATUVAR YOK

İstanbul - BİA Haber Merkezi 11 Haziran 2014, Çarşamba

Greenpeace Türkiye’de yasaklı olan belli başlı GDO’ları listeleyerek tümünü analiz edebilen tek bir laboratuvar bile olmadığını açıkladı: Eğer yasak olan bir nesneyi tanımlayamazsanız, tespit edemezsiniz, dolayısıyla engelleyemezsiniz.

Greenpeace bugün bir araştırma yayınlarak Türkiye’de yasaklı olan belli başlı GDO’ları ve bunların kaç tanesinin bakanlığın hangi laboratuvarlarında test edilebildiğini açıkladı.

Araştırmaya göre, yasak olan GDO’ların tümünü analiz edebilen tek bir laboratuvar bile bulunmuyor.

Yetersizlik

Greenpeace’in verdiği bilgiye göre, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı dört tane akredite, üç tane de özel laboratuvarın kimliklendirme ve miktar analizi yapabildiğini ifade ediyor ancak bunların izinli GDO’ları mı, yoksa yasaklı olanları mı analiz edebildiğine değinmiyor.

Greenpeace’in dün yayımlanan **raporunda** bağlı laboratuvarların GDO analizi konusunda yetersiz olduğunu belirtmişti.

Tanıımıyorsanız anlayamazsınız

Greenpeace Gıda ve Tarım Kampanyası Yöneticisi Tarık Nejat Dinç bakanlığın rapora karşılık verdiği yanıtta aslında raporu doğruladığını söyledi.

“Yayımladığımız rapordaki tabloda biz de bakanlığa bağlı dört laboratuvarın izinli GDOları analiz edebildiğini açıklamıştık.

“Bakanlığın açıklamaya cesaret edemediğı ve halkın asıl merak ettiğı şey, Türkiye’de yasaklı olan GDO’ların kaç laboratuvarda test edilebildiğı...

“Yasaklı GDO’ların listesi ve laboratuvarların akreditasyon bilgilerini karşılaştırdığımızda, Türkiye’de tüm yasaklı GDO’ları analiz edebilen bir tane bile laboratuvar olmadığı gerçeğiyle yüzleştik.

“Eğer yasak olan bir nesneyi tanımlayamazsanız, onu tespit edemezsiniz, dolayısıyla engelleyemezsiniz.

“Bu yapıyla bakanlığın yönetmelik değişikliğiyle uygulamaya soktuğu binde 9 eşik değerini ölçebilme imkanı ortadan kalkıyor.”

İptal yetkisi

Greenpeace Biyogüvenlik Kurulu’na çağrıda bulunarak geçmişte izin vermiş olduğu tüm GDO’ların izinlerini kaldırmasını ve bunları yasaklamasını talep etti.

“Biyogüvenlik Kanunu'nun 11. Maddesi, Biyogüvenlik Kurulu'na, izleme raporlarına dayanarak kararın kısmen veya tamamen iptali ile yasaklama, toplatma, imha ve benzeri yaptırımlara ilişkin karar alma görev ve yetkisini veriyor.” (YY)

ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI:GDO'DA İMTİYAZ OLMAMALI

11 Haziran 2014, Çarşamba- bianet

Ziraat Mühendisleri Odası GDO’larla ilgili yönetmelik değişikliklerinin halkın mağduriyetini değil, firmaların eksiklerini gidermeye yönelik olduğunu açıkladı.

Ziraat Mühendisleri Odası (ZMO) İstanbul Şubesi genetiği değiştirilmiş organizma (GDO) ve GDO’lu ürünlerle ilgili yasanın yönetmeliklerle gevşetilmeye çalışıldığını, bu şekilde halkın değil, firmaların eksiklik ve mağduriyetlerinin giderilmesini amaçlandığını bildirdi.

“GDO’lar ve Ürünlerine Dair Yönetmelikte yapılan ve 29 Mayıs 2014 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan değişiklik ile yasada yer almayan ‘GDO Bulaşanı’ ibaresi ortaya çıkmıştır...

“Yönetmelikteki mevcut değişiklikler kapsamında GDO’lu olmayan bir gıdaya izin verilen bir GDO binde 9 ve altında bir oranda bulaşmışsa bu gıda maddesi evveliyatında GDO’lu olmasa bile bulaşma sonrasında istenirse GDO’lu gıda olarak izinlendirilebilecek.

“Henüz onay verilmiş GDO’lu gıda maddesi bulunmamasına karşın, GDO bulaşması çerçevesinde izin verilmesi halinde GDO bulaşanlı gıdalarımız olacaktır.”

Laboratuvar sorunu

Bakanlığı bulaşma kapsamında getirdiği imtiyaza derhal son vermeye çağırın ZMO, “GDO’ya Hayır Platformu” bileşenlerinden Greenpeace Akdeniz’in bir araştırmasına referans vererek laboratuvar sorununa da dikkat çekti:

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı’na akredite olan 41 laboratuvarın sadece 10 tanesinin var/yok testi ile GDO tespiti yapabiliyor.

Var/yok testi ise miktar belirlemesi yapamıyor, sadece ürünün içinde sadece GDO olup olmadığını saptıyor.

“Miktar belirlemesini ise sadece dört bakanlık laboratuvarı yapabiliyor. Yönetmelikteki tanımlamalara göre bulaşanın izin verilen GDO’lardan olup olmadığının taranması gerekiyor. Şayet öyle ise muhtemelen bu dört laboratuvar tespit yapabilecektir. Peki, ya bulaşan izin verilen GDO’lardan değilse?..

“Çünkü bu laboratuvarlar izin verilmemiş ya da dünyada olup da ülkemizde olmayan GDO’ları analiz edebilecek akreditasyona sahip değiller.

“Bu durumda ya bu GDO’ların miktar analizleri hiç yapılamıyor ve izinsiz GDO ve bulaşanına sahip ürünler ülkemizde cirit atıyor ya da bir şekilde bazıları belki analiz edilmeye çalışılıyor olabilir

“Ancak, izinsiz GDO’lar için bu laboratuvarlar akredite olmadıklarından yaptıkları analizlerin hiçbir geçerliliği ve güvenilirliği yok!” (YY)

GDO’LU EKMEK İDDİASINA SORUŞTURMA

İstanbul - BİA Haber Merkezi 21 Mart 2017, Salı

Adana Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından ekmekte genetiği değiştirilmiş organizma (GDO) kullanıldığı iddiasına ilişkin soruşturma başlatıldı.

Adana Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından ekmekte genetiği değiştirilmiş organizma (**GDO**) kullanıldığı iddiasına ilişkin soruşturma başlatıldı.

Hürriyet gazetesinde Burak Coşan’ın **haberine göre**, gazetenin bir iddia üzerine yaptırdığı test sonucu Adana’da bir gıda firmasının ürettiği ekmek yapımında kullanılan ekmek katkı maddesinin içeriğinde GDO’lu soya bulunduğu iddia edildi.

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı Faruk Çelik, bu iddia üzerine açıklama bu firmaya yapılan sekiz denetimde herhangi bir şeye rastlanmadığını ancak haberler üzerine hem katkı maddesi üreten firmadan hem de ekmek ve unlu mamuller üreten işletmelerden numuneler alındığı ve test sonuçlarının açıklanacağını belirtti.

Adana Cumhuriyet Başsavcılığı bu iddialara ilişkin soruşturma başlattı.

GDO sadece yemde serbest

Biyogüvenlik Kanunu'na göre Türkiye'de GDO'lu bitki ve hayvan üretimi ile GDO'lu ürünlerin çocuk ve bebek gıdalarında kullanılması yasak. Ancak, Biyogüvenlik Kurulu bugüne kadar GDO'lu 25 mısır ile GDO'lu 7 soya çeşidinin ithalatına sadece yem amaçlı kullanılmak üzere izin verdi. Bu kurala aykırı davrananlara 5 yıldan 12 yıla kadar hapis cezası öngörülüyor.

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Faruk Çelik, 2016-2017 yıllarında yurt içinde 660 Genetiği Değiştirilmiş Organizma (GDO) denetimi gerçekleştirildiğini, bunların 7'sinde GDO'lu soya kıyması tespit edildiğini ve ilgililer hakkında yasal işlem yapıldığını belirterek, "Bunlar arasında ekmekte herhangi bir GDO izi tespit edilmedi. İthalatta ise 11 bin 626 üründe yapılan GDO denetimlerinin 105'inde GDO kaynaklı olumsuzluk tespit edilerek, bu ürünlerin ithalatına izin verilmedi" dedi.

Ziraat Mühendisleri Odası (ZMO) İstanbul Şube Başkanı Ahmet Atalık dün yaptığı açıklamada sınırlardan her ne amaçla olursa olsun GDO girdiği anda bunun nerelerde kullanıldığının denetiminin yapılamayacağına dikkat çekti.

Atalık, üretim, satış ve toplu tüketim yeri olarak toplam 621 bin gıda işletmesi olduğunu ancak bu işletmelerin, 5 bin denetçi tarafından denetlendiğini, gıda denetçilerinin sayısının artırılarak kaliteye önem verilmesi gerektiğini belirtti. (NV)

GDO'LU EKMEK SORUNUNDA GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI'NA SORULAR

Bülent Şık-İstanbul - BİA Haber Merkezi 21 Mart 2017, Salı

Gıda hayati bir konudur. Hayata nasıl baktığımız ve nasıl bir gelecekte yaşamak istediğimize ilişkin son derece net tavırlar almayı gerektirir ve sorduğumuz sorulara yanıt vermek kamu sağlığını korumakla mükellef bir kurumun görevidir.

Adana'da bir firma tarafından üretimi yapılan 'ekmek katkı maddesi'nin GDO'lu soya içerdiği belirlendi. Hürriyet gazetesinden Burak Coşan'ın **haberine göre** GDO'lu soya ürünü kentteki fırınlarda ekmek yapımında kullanılıyor. Ülkemizde GDO'lu ürün yetiştirilmesi ve GDO'lu ürünlerin insan beslenmesinde kullanılması yasak. İthal edilen GDO'lu soya ve mısır gibi ürünler sadece yem endüstrisi tarafından kullanılabilir.

GDO Tarımı İşe Yaradı mı-Hangi Sorunlara Yol Açtı?

GDO tarımı ne açlığa bir çözüm getirebilir ve ne de verimlilikte bir artış sağlayabilir. Açlığın nedeni yetersiz üretim değil yoksulluk ve gıda üretimindeki adaletsizliktir.

GDO'lu tarımsal üretim günümüz tarımında şirket kontrolünün, endüstriyel tarım tekniklerinin ulaştığı en yıkıcı noktalardan biri. Yol açtığı kimyasal kirlenme çok ciddi boyutlarda. GDO'lu ürünler ot öldürücü olarak kullanılan ve toprak ve suda kalıcı kirlenmeye neden olan tarım zehirlerinin kullanımını azaltacağı iddiası ile piyasaya sokulmasına rağmen bu iddianın doğru olmadığı anlaşılmıştır.

GDO tarımı yapılan her ülkede toksik kimyasal madde kullanım miktarları artmış; örneğin Amerika'da GDO tarımı yapılan alanlarda Glifosat (ot öldürücü) kullanımı 2008-2013 yılları

arasında %30 artış **göstermiştir**. Uruguay'da 2002-2008 yılları arasında GDO'lu soya tarımı yapılan alanlarda tarım zehri kullanımı 2.5 kat artış gösterdi.

GDO tarımı aile çiftçiliğini aşındırıyor. Çiftçiler çeşitli promosyonlarla, kampanyalarla, yasal mevzuat düzenlemeleriyle ve mikrokredilerle kimyasal kullanımının yoğun olduğu GDO'lu ürünlerin yetiştirilmesine yöneltiyor. İyi kötü kendine yeten insanlar şirketlere, bankalara bağımlı kılınıyor. Örneğin, Hindistan'da yapılan GDO tarımı, tarımsal üretim deseninin bozulmasına ve açlık sorunu ile karşılaşan çiftçi sayısının daha çok artmasına yol açtı. GDO tarımı yapılan ülkelerde tarım kesiminde yoksulluk azalmıyor, bu konuda incelenecek örnek ülke ise Arjantin'dir; GDO tarımı nedeniyle çok zarar görmüş bir ülkedir.

Ama en önemlisi endüstriyel tarım teknikleri insanın doğa ile kurduğu ilişkiyi basitleştirir ve nihayetinde sürdürülemez kılar. GDO tarımının en olumsuz yanlarından biri tarım gibi biyolojik türler arasındaki ilişkileri iyi anlamaya dayalı bir faaliyeti bir özelliği kodlayan basit bir gen parçacığına kadar indirgemesi ve toksik kimyasallara bağımlı bir hale getirerek mahvetmesi.

Genetiği Değiştirilmiş Organizma (GDO) Nedir?

Bir canlı türüne karakteristik özelliklerini veren her şey o canlının genetik yapısında bulunur. Genetik yapılarına bir başka canlı türünden alınan yabancı genler eklenerek genetik yapıları değişikliğe uğratılmış organizmalara “genetiği değiştirilmiş organizma (GDO)” denir. Yapılan işlem milyonlarca yıl boyunca korunmuş olan ve bir canlıya kendine özgü türsel özelliklerini veren genetik yapının bir başka canlıdan transfer edilen gen veya genlerle değiştirilmesi, bozulması işlemidir. Mısır, soya, kanola en çok tarımı yapılan GDO'lu ürünlerdir.

GDO Tarımı Ne Amaçla Yapılıyor?

GDO tarımının artan nüfusu beslemek, yiyeceklerin besin içeriklerini iyileştirmek, tarımda toksik kimyasal kullanımını azaltmak ve tarımsal tekniklerin modernizasyonu sayesinde yoksullukla mücadele etmek amacıyla başvurulması gereken bir teknolojik yenilik olduğu iddia ediliyor. Oysa aradan geçen zaman bu iddiaların doğru olmadığını gösterdi.

Ekmekte Çıkan GDO'lu Soya Başka Gıda Ürünlerinde de Kullanılabilir mi?

Soya endüstriyel olarak üretilen pek çok gıda maddesinin yapısında bulunur. İşlenmiş gıda ürünleri genellikle çeşitli besin öğelerinin belli bir reçeteye ya da formülasyona bağlı kalınarak bir araya getirilmesine dayanır; yani bir gıda maddesinin içine çeşitli unsurlar katılabilir. Soya da katılan şeylerden biridir.

Soya proteini esaslı et ürünleri, soya katkılı süt ve süt ürünleri, margarin, peynir, ekmek, çikolata ve gofretler, çeşitli soslar, sakızlar, bitkisel vitaminler, gıda takviyeleri gibi yüzlerce çeşit ürünün içinde soya vardır. Dolayısıyla bu gıda ürünleri içine katılan soyanın GDO'lu olması mümkündür.

Soya katkılı gıda ürünlerinin bolluğu ve GDO'lu ekmek skandalı akla bir dizi soruyu getiriyor.

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'na Sorular

1) Son beş yıl içinde ülkemize ithal edilen GDO'lu soya miktarı nedir?

- 2) Yem endüstrisi tarafından kullanılan GDO'lu soya miktarı nedir?
- 3) İthal edilen ve yem endüstrisi tarafından kullanılan GDO'lu soya miktarı arasındaki fark (böyle bir fark çıkarsa) nereden kaynaklanmaktadır?
- 4) Eğer bir fark çıkmıyorsa, yani ithal edilen soyanın tamamı yem endüstrisi tarafından kullanılmışsa gıda ürünlerinde GDO'lu soya çıkmış olması nasıl açıklanabilir?
- 5) Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı Faruk Çelik konu ile ilgili olarak yaptığı açıklamada 2016 ve 2017 yıllarında yurtiçinde üretilen ürünlerde 660 Genetiği Değiştirilmiş Organizma (GDO) denetimi gerçekleştirildiğini ve 7 gıda ürünüde GDO kaynaklı olumsuzluk tespit edildiğini **belirtti**. GDO denetimleri hangi yöntemlerle yapılmaktadır? Son beş yıl içinde il bazında yapılmış GDO denetimi sayısı ve bu denetimler sonucunda tespit edilen uygunsuz örnek sayısı kaçtır?
- 6) Son yıllarda yapılan çalışmalarda GDO'lu ürünlerin konvansiyonel ve ekolojik yöntemlerle üretilen ürünlere kıyasla bünyesinde çok daha fazla glifosat biriktirdiği **tespit edilmiştir**. Glifosat GDO tarımında çok kullanılan toksik etkili bir kimyasaldır ve Dünya Sağlık Örgütü tarafından muhtemel kanserojen olarak nitelenmekte. Ülkemize ithal edilen GDO'lu soya ve mısırdaki glifosat kalıntısı analizi yapılmakta mıdır? Hayvan besiciliğinde kullanılan yemlerde glifosat kalıntısı analizi yapılmakta mıdır? Glifosat hayvanların etine ve sütüne geçmekte midir? Bakanlığın bu konularda son 5 yıl içinde yaptığı bir kalıntı izleme çalışması var mıdır?
- 7) Son beş yıl içinde ülkemize ithal edilen GDO'lu mısır miktarı nedir? Yem endüstrisi tarafından kullanılan GDO'lu mısır miktarı nedir? İthal edilen ve yem endüstrisi tarafından kullanılan GDO'lu mısır miktarı arasındaki fark (çıkarsa) nereden kaynaklanmaktadır? Gıda hayati bir konudur. Hayata nasıl baktığımız ve nasıl bir gelecekte yaşamak istediğimize ilişkin son derece net tavırlar almayı gerektirir ve yukarıdaki sorulara yanıt vermek kamu sağlığını korumakla mükellef bir kurumun görevidir. (BŞ/NV)

GDO'LU ÜRÜNLER HANGİ MARKALARA AİT?

İstanbul - BİA Haber Merkezi 11 Nisan 2017, Salı

change.org'da başlatılan imza kampanyasında, Gıda Tarım Hayvancılık Bakanı Faruk Çelik'ten, denetimlerde yakalanan GDO'lu gıda ürünlerinin markalarını açıklaması istendi.

change.org'da başlatılan imza kampanyasında Gıda Tarım Hayvancılık Bakanı Faruk Çelik'ten, denetimlerde yakalanan GDO'lu gıda ürünlerinin markalarını açıklaması istendi. 20 Mart 2017'de Gıda Tarım Hayvancılık Bakanı Faruk Çelik 2016-2017 yıllarında yurt içinde yapılan 660 GDO denetiminin 7'sinde GDO'lu soya kıyması tespit edildiğini ve ilgililer hakkında yasal işlem yapıldığını **açıkladı**.

Üç gün sonra, Bakan Çelik Adana'da ekmek katkı maddesi üreten bir şirketin ürünlerinde GDO tespit edildiğini ve yasal işlem başlatıldığını **açıkladı**.

Ancak bakanlık bu 7 GDO'lu soya kıyması ve GDO'lu ekmek katkı maddesinin isimlerini açıklamadı.

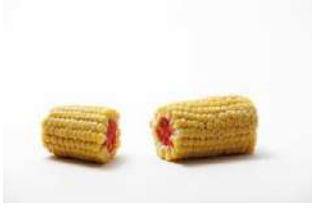
İmza kampanyasında, Gıda Tarım Hayvancılık Bakanı Faruk Çelik'in bir an önce hangi şirketlerin, hangi markalarda GDO kullandığını bir an önce açıklaması talep edildi.

Biyogüvenlik Kanunu'na göre Türkiye'de GDO'lu bitki ve hayvan üretimi ile GDO'lu ürünlerin çocuk ve bebek gıdalarında kullanılması yasak. Ancak, Biyogüvenlik Kurulu bugüne kadar GDO'lu 25 mısır ile GDO'lu 7 soya çeşidinin ithalatına sadece yem amaçlı kullanılmak üzere izin verdi. Bu kurala aykırı davrananlara 5 yıldan 12 yıla kadar hapis cezası öngörülüyor. (NV)

DÖRT YENİ İZİN, GDO'LU HAYVAN YEMİ SAYISI 36'YA ÇIKTI

Nilay Vardar-İstanbul - BİA Haber Merkezi 02 Ağustos 2017, Çarşamba

Ziraat Mühendisleri Odası İstanbul Şube Başkanı Ahmet Atalık, Türkiye'de ekilmeyen ve nadasa bırakılan tarım alanları işlense yetersiz GDO'suz mısır ve soyanın üretilebileceğini söyledi.

Resmi Gazete'de yayımlanan Biyogüvenlik Kurulu kararına göre hayvan yeminde genetiği değiştirilmiş (GDO) 3 soya ve 1 mısır çeşidine onay verildi.

Biyogüvenlik Kurulu'na dört genetiği değiştirilmiş ürünün hayvan yemlerinde kullanımının değerlendirilmesi başvurusu Beyaz Et Sanayicileri ve Damızlıkçıları Birliği (BESD-BİR) tarafından yapıldı.

Biyogüvenlik Kanunu'na göre Türkiye'de GDO'lu bitki ve hayvan üretimi ile GDO'lu ürünlerin çocuk ve bebek gıdalarında kullanılması yasak. Ancak, Biyogüvenlik Kurulu 2011 yılından bugüne kadar GDO'lu 25 mısır ile GDO'lu 7 soya çeşidinin ithalatına sadece yem amaçlı kullanılmak üzere izin verdi.

Son kararla Türkiye'de hayvan yeminde izin verilen GDO'lu mısır ve soya sayısı 36'ya çıktı.

"Türkiye enerjisini GDO yerine tarıma verse GDO'ya muhtaç kalmayız"

bianet'e konuşan Ziraat Mühendisleri Odası İstanbul Şube Başkanı Ahmet Atalık, Türkiye'de ekilmeyen ve nadasa bırakılan tarım alanları işlense yeterli GDO'suz mısır ve soyanın üretilebileceğini söyledi.

“Dünyadaki mısırın yaklaşık yüzde 25’i GDO’lu. Soyanın ise yüzde 83’ü GDO’lu tohumlardan üretiliyor. Dünya ticaretine konu olan mısır ve soyanın GDO’suzunu bulmak neredeyse imkansız. Türkiye de gitgide daha fazla GDO’lu ürüne izin vermeye başlıyor. Bu şekilde mısır ve soya ithalatına olan bağımlılık da artıyor.

“Türkiye yılda 6,5 milyon ton mısır yetiştiriliyor. Yılda 500 bin ton ile 1,5 milyon ton arasında değişen mısır ithalatı var. Yine 2 milyon tonun üzerinde soya ithalatı var. Ülkede yetişen soya ise yeni yeni 100 bin tona çıkabildi.

"70 milyon dekar arazi boş"

Bu ülkede son 15 yılda bir Belçika büyüklüğünde (30 milyon dekar) tarım arazisi, tarım politikaları nedeniyle artık ekilmez oldu. Buna ek olarak bir Hollanda kadar (40 milyon dekar) nadasa bırakıyoruz. Yani toplamda 70 milyon dekar alanı boş bırakıyoruz. Türkiye GDO’lu mısır ve soyaya sarf edeceği enerjisini ve parasını bu atıl durumda tuttuğumuz tarım arazilerinin küçük bölümlerini mısır ve soya ekimine ayırsa yurtdışından GDO’lu ürüne muhtaç kalmaz. Yurt içinde temiz GDO’suz mısır ve soya üretebilir.

"Bakın daha önce de GDO’lu ürün getirmeyi denediler ancak halkın tepkisiyle vazgeçtiler. Halkın tepkisi azaldığı an doğrudan GDO’lu ürün de sokmak isteyecekler. Sınırlardan her ne amaçla olursa olsun GDO girdiği anda bunun nerelerde kullanıldığının denetiminin yapılması çok zor." (NV)

Ekmekte soya çıkmıştı

Mart 2017’de Adana’da bir firma tarafından üretilen ‘ekmek katkı maddesi’nin GDO’lu soya içerdiği belirlendi. GDO’lu soya ürününün kentteki fırınlarda ekmek yapımında kullanıldığı ortaya çıktı. Adana Cumhuriyet Başsavcılığı bu iddialara ilişkin soruşturma başlattı.

GDO’LU MISIR VE SOYA HANGİ GIDA ÜRÜNLERİNDE KULLANILABİLİR?

Bülent Şık-Antalya - BİA Haber Merkezi03 Ağustos 2017, Perşembe

Bu yazıda gıdalarda GDO’lu ürün kullanılıp kullanılmadığını ve bunu anlamak için ne yapabileceğimize işaret etmek istiyorum.

Biyogüvenlik Kurulu, Beyaz Et Sanayicileri ve Damızlıkçıları Birliği Derneği’nin (BESD-BİR) başvurusu üzerine genetiği değiştirilmiş (GDO) üç soya ve bir mısır çeşidinin daha hayvan yemlerinde kullanılmasına **onay verdi**.

Kurul daha önce 7 soya ve 25 mısır geni olmak üzere toplam 32 genetiği değiştirilmiş ürünün ithalatına izin vermişti. Alınan son karar ile birlikte bu sayı toplamda 36 oldu.

Tıklayın - Dört Yeni İzin, GDO'lu Hayvan Yemi Sayısı 36'ya Çıktı

Ülkemizde genetiği değiştirilmiş mısır ve soya ürünlerinin sadece hayvan yemi ya da yem ham maddesi olarak kullanılmasına izin var. GDO'lu soya ve mısırın insanların yediği gıda maddelerinin üretiminde kullanılması yasak. Yani bir GDO'lu ürünü önce hayvan sonra insan yerse sorun yok; ama doğrudan insan yerse sorun var. Bu bir çelişki ama onun üzerinde durmayacağım.

GDO'lu mısır ve soya ithalini ortadan kaldıracak, yem sanayisinin dışa bağımlılığını azaltacak politikaların ne olduğu son yıllarda çok tartışıldı. Ancak tarımsal üretime zarar veren hükümet politikalarında bir değişiklik olmuyor. Ülkemizin gıdada dışa bağımlılığı yıldan yıla artıyor.

Yakın bir gelecekte GDO'lu ürün ithalinde bir değişiklik olmasını da beklemiyorum.

GDO'lu ürünlerin **ne olduğu** ve yaratacağı **sakıncalar** üzerine çeşitli **yazılar** var. Bu yazıda gıdalarda GDO'lu ürün kullanılıp kullanılmadığını ve bunu anlamak için ne yapabileceğimize işaret etmek istiyorum.

Gıdalarımızda GDO var mı?

GDO'lu soya ve mısır büyükbaş, küçükbaş ve kanatlı hayvan ve kafes balıkçılığında kullanılan yemler dışında insani tüketim amacıyla üretilen çeşitli gıda maddelerinin üretiminde de kullanılabilir. Bunu engellemek olanaklı değil.

Geçmişte ülkemize ithal edilen pirinçte, bebek mamalarında GDO bulunmuş ve birkaç ay önce de ekmek üretiminde GDO kullanıldığı **tespit edilmişti**.

GDO'lu soya ya da mısır yüzlerce gıda maddesinin üretiminde kullanılabilir? Daha somut bir fikir vermesi açısından aşağıda kısa bir liste yer alıyor.

GDO'lu soya hangi gıda ürünlerinde kullanılabilir?

Sucuk, salam, sosis, köfte gibi et ürünleri ve et suyu tabletleri; soya yağı veya soya lesitini içeren gofret, çikolatalı krema, hazır çorba, patates cipsi, krem peynir gibi ürünler; soyadan yapılan soya etli kıyma, soya unu gibi ürünler; fındık ve fıstık ezmesi; çikolatalı ürünler; pastacılık ürünleri; başta ekmek olmak üzere çeşitli unlu mamuller; hazır çorbalar...

GDO'lu mısır hangi gıda ürünlerinde kullanılabilir?

Mısırdan elde edilen früktoz ve glukoz şurupları; gazoz, kola, meyve aromalı içecekler, meyve suları gibi çocukların çok tükettiği çeşitli meşrubat ve gazlı içecekler; reçeller, dondurmalar, şekerleme, pastacılık ve unlu mamuller (yaş pastalar, kekler, baklava, künefe...); ketçaplar, salata sosları; salam, sosis gibi et ürünleri; mısırözü yağı; bebek mamaları; hazır çorbalar...

Peki, bu ürünlerin üretiminde GDO’lu soya ya da mısır kullanılıyor mu? Bu sorunun yanıtını bilmiyoruz.

Bir gıda ürününde GDO’lu soya ya da mısır kullanılıp kullanılmadığını anlamamanın tek yolu laboratuvar analizleri yapmak.

Analiz konusunda sorumlu kurum Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı. Ancak Bakanlığın bu konuda yaptığı çalışmaların olup olmadığını, eğer yapılıyorsa nasıl planlandığını, hangi gıda ürünlerinin analiz edildiğini ve ne gibi sonuçlar alındığını bilmiyoruz. Açıklanmıyor.

Kamu sağlığını yakından ilgilendiren konular “sadece uzmanların konuştuğu ve karar verdiği” bir çerçeveye hapsolmuş durumda. Bu çerçeve sağlıklı sonuçlar üretmiyor. Kamuyu doğrudan işin içine katmak, meseleye dâhil olabileceği bilgi kanalları oluşturmak bir uzmanın asli sorumluluklarından biri olarak görülmeli.

Neler yapılabilir?

Hayatımızı yakından ilgilendiren bu gibi konularda gerçek durumun ne olduğunu belirlemek ve konuya doğrudan müdahil olmamızı sağlayacak bilgileri üretmemiz bir gereklilik. Normal şartlarda üniversitelerin böyle bir işlev görmesi beklenir ama içinde olduğumuz şartlarda bu boş bir hayal olmaktan öte gitmez.

Dolayısıyla kamu kurumlarının asli sorumluluğunu yerine getirmediği, akademik kurumların işlevsizleştiği koşullarda kamusal fayda yaratacak bilgilerin nasıl üretileceği konusu üzerinde daha çok durmalıyız. Aksi takdirde yaptığımız açıklamaların, yazıların etkisi çok kısmi ve geçici oluyor.

Bu konuda yapılacak pek çok şey var ama bu yazıda GDO meselesi üzerinden somut bir öneriyi dile getireceğim.

Bağımsız bir platform ya da inisiyatif eliyle yürütülecek bir analitik çalışma ile GDO’lu mısır ya da soya içermesi muhtemel gıda ürünlerinin (ithal ürünler de dâhil) analiz edilmesi ve gerçek durumun ne olduğunun açığa çıkarılması şart.

Bu tip bir çalışmadan elde edilecek veriler kamusal bir tartışma için somut bir zemin oluşturabilir. Sadece GDO’lar değil pek çok alanda bunu yapmak bir gereklilik olarak görünüyor bana.

Yapılacak analitik çalışmanın masrafları başta tüketici hakları konusunda faaliyet gösteren örgütler; işçi sağlığı konusunda faaliyet gösteren sendikalar; ekoloji ve çevre sağlığı örgütleri; gıda mühendisleri, ziraat mühendisleri ve tabipler odası başta olmak üzere meslek örgütleri ile anne ve çocuk sağlığı konusunda faaliyet gösteren çeşitli örgüt ve inisiyatiflerin katkısıyla karşılanabilir.

Oluşturulacak bir fona maddi durumu elverişli yurttaşların bile katkı yapması mümkün olabilir. Bu işin hukuki çerçevesi nasıl oluşturulur şu an bilemiyorum. Üzerinde düşünmeye değer... (BŞ/EKN)

ÖZGEN BERKOL DOĞAN KÜTÜPHANESİ'NİN PERŞEMBE KONUĞU BÜLENT ŞIK

İstanbul - BİA Haber Merkezi 01 Ocak 2018, Pazartesi

Özgen Berkol Doğan Bilim Kurgu Kütüphanesi'nin Perşembe Söyleşileri dizisinin 2018 yılı ilk konuğu Bülent Şık olacak. İkinci Perşembe "edebiyat", üçüncü perşembe "felsefe" ve dördüncü perşembe gününde ise "bilimkurgu/fantastik film gösterimi ve film üzerine söyleşi" yapılacaktır.

İstanbul Moda semtinde yer alan “Özgen Berkol Doğan Bilim Kurgu Kütüphanesi” çeşitli etkinliklere de ev sahipliği yapıyor.

2018 yılının ilk etkinliği 4 Ocak Perşembe akşamı saat 19:30’da “Gıda ve Ekoloji Üzerine Kurgusal Bir Seyahat” başlığını taşıyor. Söyleşiyi Gıda Mühendisi Dr. Bülent Şık gerçekleştirecek.

Kütüphanede yıllardır yapılan ve "Perşembe Söyleşileri" adını etkinlikler kapsamında her ayın ilk perşembe günü "bilim", ikinci perşembe "edebiyat", üçüncü perşembe "felsefe" ve dördüncü perşembe gününde ise "bilimkurgu/fantastik film gösterimi ve film üzerine söyleşi" etkinlikleri yapılıyor.

Gıda Mühendisi Dr. Bülent Şık tarafından gerçekleştirilecek söyleşinin tanıtım metninde gıda maddelerinin üretimi, işlenmesi ve ticareti konularının ilişkili olduğu ekolojik ve toplumsal sorunlarla birlikte ele alınacağı ve bu sorunlar karşısında oluşturulan bazı çözümlere yer verileceği bilgisi yer alıyor. Ele alınacak sorunlar ve çözümlerin bazı ülkelere kurgusal bir seyahat gerçekleştirilerek “bir ülke bir sorun; bir ülke bir çözüm” tarzında bir yaklaşımla dile getirilmeye çalışılacağı vurgulanıyor.

Özgen Berkol hakkında

Özgen Berkol Doğan Avrupa Nükleer Araştırma Merkezi’ne (CERN) kabul edilen birkaç Türkiyeli fizikçiden biri olan genç bir bilim insanıydı. Bir bilim insanı olmanın yanısıra çeşitli bilimkurgu kitaplarını da Türkçe’ye çevirmişti.

Özgen Berkol Doğan 30 Kasım 2007 yılında Isparta’da düşen uçakta yaşamını yitiren bilim insanlarından biriydi. Ailesi 28 yaşındaki genç fizikçinin anısını yaşatmak için 2012 yılında ülkemizin ilk bilim kurgu kütüphanesini açmıştı.

Söyleşi telefonla rezervasyon yaptırılması koşuluyla katılmak isteyen herkese açık. (HK)

Adres: Caferağa Mahallesi Safa Sokak No:20 Kadıköy, İstanbul

Telefon: 0216 349 31 31

E-Posta: obdbilimkurgukutuphanesi@gmail.com

Çalışma saatleri: Pazartesi hariç haftanın her günü: 11.00 – 19.00

ANTİBİYOTİKLİ ETLER, GDO’LU YEMLER VE DOĞUDA BİR KÖY

Bülent Şık-İstanbul - BİA Haber Merkezi02 Ocak 2018, Salı

Yeterli gıda temini ve gıda güvenliğinin sağlanması bir toplumun teknik imkânlarını artırarak çözebileceği bir sorun değil. Toplumsal barışın ve adaletin sağlanamadığı bir toplumda beslenme veya gıda güvenliği ile ilgili sorunları çözmek olanaksız.

Bu yazıda vegan beslenme ile ilgili konulara girmeden en önemli toplumsal meselemiz olan barış ile sağlıklı beslenme arasındaki bazı ilişkilere dikkat çekmek istedim.

Hayvanları yaşam hakkı olan bir canlı olarak değil de işlenecek bir mal-nesne olarak gören ve beslenme ihtiyacımız ile bağı kopmuş gıda üretim sistemlerinin insan ile hayvan arasındaki binlerce yıldır süregelen refakat ilişkisini nasıl tarumar ettiğini de bir mesele olarak görmeli elbette.

Bitkiler hayvanlarla bir ortak yaşam ilişkisi kurmuştur. Baharda meraya çıkarılması sadece sağlıkları için değil hayvanların saçacağı gübreler vasıtasıyla meraların sağlığının korunması için de gereklidir. Yaşadığımız coğrafyanın ekolojik şartlarına göre tarım yapmak, insanların sağlıklı gıdalara erişimini de kolaylaştıracaktır. Ancak sağlıklı gıda maddeleri üretmek sadece ekolojik ve teknik bir yöntem meselesi olmanın ötesinde toplumsal barış ile de ilgilidir.

Çocuklarda hormonal sağlığı tehdit eden kimyasallar, yetersiz beslenme, toprak ve su gibi hayatın teminatı olan ortamlardaki toksik madde kirliliği veya yıldan yıla ülkemiz çocuklarında çığ gibi büyüyen obezite sorunu gibi bir toplumun geleceğini ilgilendiren hayati meselelerin görünür kılınması ve tartışılabilmesi toplumsal çatışmalarını en azından asgariye indirebilmiş bir toplumda mümkün ancak.

Ülkemizde bu konularda en küçük bir ses seda çıkmıyor. Bu meseleleri dert edinen az sayıda insanın da başı devletle dertte zaten.

Bu söylediklerim bir genelleme ve doğruluğu tartışılabilir elbette. Ama daha emin olduğum şey şu: Devletin yurttaşlarına şiddet uygulamakta hiç zorlanmadığı, yasaların bu konuda herhangi bir sınırlama oluşturmak şöyle dursun genellikle yapılan şiddetin üzerini örtmekte kullanıldığı, faillerin korunduğu, mağdurların suçlandığı bir ülkede insanların sağlıklı beslenmesini teminat altına alacak gıda güvenliği çalışmalarının iyi yapıldığından söz etmek mümkün değildir.

Hukuk dışına kolayca kaçabilen, sınırlanamayan, hesap sorulamayan bir kamu idaresi, kamu sağlığını da koruyamaz. Aksine, kamu sağlığı için ya da çok daha daraltılmış bir açıdan konuşmak gerekirse gıda güvenliği için birincil tehdit olarak görülmelidir. Bir örnek olay üzerinden söylediklerime açıklık getirmek istiyorum.

Antibiyotik kalıntısı içeren tavuk etlerine ne oldu?

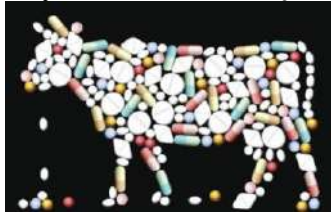

Geçen ay Rusya'ya ihraç edilen tavuk etleri antibiyotik kalıntısı içerdiği için ülkemize iade edilmişti.

Konu TBMM gündemine taşınarak Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'na antibiyotikli etlerin iç pazara sürülüp sürülmediği **soruldu**.

Geçmişte pestisitler, ağır metaller, poliaromatik bileşikler ve antibiyotikler gibi gıdalarda ve sularda bulunması muhtemel çeşitli toksik etkili kimyasal madde kalıntıları hakkında da çeşitli soru önermeleri verilmişti. Tıpkı onlarda olduğu gibi bu önergeye de ilgili kamu kurumundan tatminkâr bir yanıt gelmeyecek. Çoğu kez olduğu gibi belki bir yanıt bile gelmeyecek. Gıdalardaki toksik madde kalıntıları gibi insan (özellikle de çocuk) sağlığını ilgilendiren böyle kritik bir konuda devletin sorumlu kurumlarından doğruluğundan emin olabileceğimiz bir yanıt alabilmek olanaksız. Bazen tek bir olayı ele alıp bağlantılı olduğu diğer meseleleri görünür kılmak nasıl bir hayatın içinde olduğumuza ışık tutabilir; bu bağlamda etlerdeki antibiyotik kalıntılarını biraz yakından bakalım.

Hayvancılıkta antibiyotik kullanımı

Dünyada üretilen antibiyotiklerin yarısından çoğu hayvan yetiştiriciliğinde kullanılıyor.

Antibiyotikler kitlesel ya da endüstriyel hayvan yetiştiriciliğinde hayvanların kesime kadar hayatta kalmalarını garanti altına almak ve az yem ile çok kilo almalarını sağlamak için kullanılıyor.

Bir sığırın pazarda satılabilir ağırlığa gelmesi için yemesi gereken yem miktarını, yemin içine antibiyotik katarak yüzde 17 oranında **azaltmak mümkün**.

Kullanılan antibiyotikler hayvanların et, süt ve yumurta gibi ürünlerinde kalıntı bırakıyor. Bu ürünleri yediğimizde antibiyotikleri de bünyemize almış oluyoruz.

Dünya Sağlık Örgütü gereksiz antibiyotik kullanımının hastalık yapıcı bazı bakterileri antibiyotiklere dirençli kıldığını ve insanlarda ölümcül enfeksiyonlara yol açan bu bakterilerle mücadele etmek için elimizde etkili bir ilaç kalmadığını **belirtiyor**. Tedavi edilemeyen enfeksiyon hastalıkları meselenin sadece bir kısmı, neden-sonuç ilişkilerini dallandırıp budaklandığıımızda ortaya başka meseleler çıkıyor.

Bitkiler ve hayvanlar

Bir coğrafi bölgenin iklimi ile bitki örtüsü o bölgede yapılabilecek hayvancılık şekli üzerinde en belirleyici öge. Anadolu coğrafyası bozkırdır.¹

Bozkırda yetişen bitkiler büyükbaş hayvancılığa değil koyun yetiştiriciliğine uygundur. Zira bozkırda yetişen otlar kısa boylu ve bu nedenle de koyunun diş yapısına daha uygun.

Koyunlar kış aylarında hayvan barınaklarında kuru ve kaba yemlerle beslendikleri dönemler dışında meralarda güdülebilir. Ülkemizde yüzyıllardır yetiştirilen sığır çeşitleri de az otla idare edebilen, kanaatkâr hayvanlar. Hayvan yetiştiriciliğinde kullanılan ilaçların büyük bir çoğunluğu çok sayıda hayvanın bir arada tutularak, yemle beslendiği toplu besicilikte kullanılmakta.

Açık arazide, serbestçe otlayan hayvanlarda hem bağışıklık daha kuvvetli ve hem de hastalıkların yayılması daha zor olduğu için ilaç kullanımı düşük.

Bütün bunlar yıllardır bilinmesine rağmen özellikle son 25-30 yıl içinde ülkemizi GDO'lu soya ve mısır gibi yemde kullanılan maddelerde dışa bağımlı kılan, ithal "kültür ırkı" büyükbaş hayvanlardan oluşan besicilik yaygınlaştırıldı.

Bu yıkıcı dönüşümün pek çok nedeni var. Ama kanımca en önemli iki nedeni şunlar: Devletin koyun gibi gezdirilip otlatılma ihtiyacı duyulmayan, yerele sabitlenmiş büyükbaş hayvan yetiştiriciliğini –ve onlarla birlikte insanları- kontrol etmesinin daha kolay olması ve bu dönüşümün küçük çiftçilerin tarımda kendine yeterliliğini ortadan kaldıran neoliberal politikalarla uyum içinde olması. Bu dönüşümde çatışma ve şiddetin baskın bir rolü var. Buna çok geriye gitmeden, şu sıralar gözümüzün önünde gerçekleşen bir olayı anarak yakından bakmak gerekli.

Doğuda bir köy

Birkaç yıl önce bir kırsal kalkınma programı çalışmasını yerinde görmek için doğuda bir köy ziyaretine gitmiştim. Hayvancılık, çoğunlukla da koyun yetiştiriciliği ve balcılık yapılan bir köydü. Yaklaşık 500 nüfuslu bu köy Kürt sorununa şimdi olduğu gibi şiddet kullanılarak çözüm arandığı 1990'lı yıllarda güvenlik güçleri tarafından zorla boşaltılan binlerce köyden biriydi.

O yıllarda 3 milyona yakın insan göç ettirildi. Çeşitli kentlere göçmek zorunda kalan insanların çoğu aradan 10-15 yıl geçtikten sonra tekrar köylerine dönmüşlerdi. Tıpkı ziyaret ettiğim köy gibi. Geride oturulabilir durumda bir ev ve güdebilecekleri koyunları kalmamıştı. Bu zorluklara rağmen elde edilen çeşitli desteklerle 10 yıl gibi bir zaman diliminde köyde 1500-2000 civarında koyun içeren bir sürü oluşturabilmiş ve balcılık da yeniden canlandırılmıştı. Ancak bütün bu hayata tutunma, geçinme çabaları son 2 yıl içinde yeniden tarumar edildi. Son serbest seçim olan 7 Haziran 2015 seçimlerini AKP'nin kaybetmesi üzerine yeniden alevlendirilen çatışmalar, tutuklamalar, baskılar ve yaylalara çıkışın yasaklanması gibi uygulamalarla iyiye giden her şey tersine döndü. Hayvanları serbestçe otlatmak olanaksız kılındığı ve yemle beslemeye de ekonomik güçleri yetmediği için köylüler geçtiğimiz 2 yıl içinde koyunlarının tamamı satmak zorunda kaldılar.

Ülkemizde 1980 yılında 48 milyon olan koyun sayısı 2016 yılına geldiğimizde 23 milyona **düştü**. Bu sayısal azalma Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde çatışma ve şiddet nedeniyle çok daha sert bir şekilde yaşanmış ve koyun varlığı 1991-2010 yılları arasında yarı yarıya azalarak 19 milyondan 11 milyona düşmüştür.² Giden koyunların yerine ne geldi? Biraz da ona değinelim.

Dışa Bağımlılık, antibiyotikli ve GDO'lu yiyecekler

Ülkemizdeki büyükbaş hayvanların çoğunluğunu oluşturan sığırların sayısı geçtiğimiz 30-40 yıl içinde fazla değişmedi. Ancak büyükbaş hayvanların kompozisyonu **değişti**. Anadolu coğrafyasının bitki örtüsüne uyum sağlamış, kanaatkâr “Yerli Kara”, “Doğu Anadolu Kırmızısı” gibi çeşitlere mensup sığırların sayısında muazzam bir düşüş olurken Avrupa'dan ithal edilen sığır çeşitlerinin sayısı olağanüstü arttı.

2016 yılı itibariyle ülkemizde mevcut 14 milyon sığırın yüzde 80'i ithal edilmiş “kültür ırkı” olarak nitelenen hayvanlardan oluşuyor. Oysa Avrupa coğrafyasındaki uzun otlarla beslenmeye elverişli diş yapısına sahip, ülkemiz meralarındaki kısa otları yiyemeyen bu hayvanlardan yüksek miktarda et ve süt alabilmek kapalı ağıllarda mısır ve soya içeren yemlerle besleme ile mümkün.

Hayvan besiciliğinde maliyetin yüzde 60-70'ini yem oluşturuyor. Yem için gerekli hammadde GDO'lu mısır ve soya ithali yoluyla temin ediliyor. 2009-2013 yılları arasında soya ve mısır ithalatına 14,6 milyar dolar **ödendi**. Tahılla besleme hayvanların beslenme alışkanlıklarına aykırı ve hayvanlarda bazen cerrahi müdahale gerektiren çeşitli sağlık sorunlarına yol açıyor. Bu sorunlarla baş edebilmek için de bolca antibiyotik (ve pek çok başka ilaç) kullanılıyor.

Kullanılan ilaçlar gıdalarda kalıntı bırakıyor. Zamanla antibiyotiklere dirençli mikroplar geliyor.

Kalıntılı gıda ürünlerini tüketmek en çok çocukların sağlığına zarar veriyor. Antibiyotiklere sürekli maruz kalmak çocukların bağırsaklarındaki besinlerin etkili bir şekilde sindirimi, toksik etkili kimyasal maddelerin elimine edilmesi ve çeşitli vitaminlerin oluşumu gibi sağlıklı bir hayat için son derece önemli pek çok işlevi yerine getiren mikrobiyal ekosistemi altüst ediyor.

Birbirine bağlı bu meseleler konuşulmuyor; devlet ricalinden hesap sorulamıyor. Bütün bu üretim-tüketim sürecinin sağlıklı işlemlerinden sorumlu kamu kurumları görevlerini layıkıyla yapmıyor. Gıdalardaki toksik kimyasal kalıntıları ile ilgili örneğin GDO'lu ürünlerin üretiminde çok kullanılan ticari adı Roundup olan glifosat isimli ot öldürücü tarım kimyasalı için verilen soru önergelerinde olduğu gibi.

Gıdalarda ya da sularda glifosat kalıntılarının bulunup bulunmadığını ve bu konuda ne gibi sağlık önlemleri alındığına dair mecliste verilen soru önergelerine gelen yanıtların sorularla zerre kadar ilgisi bile olmuyor. Zira ülkemizde devlet kamu adına konuşur ama kamuya konuşmaz.

Güneydoğu'da koyun besiciliği yapmaya uygun binlerce köyde koyunların elden çıkarılmasına yol açan şiddet ile büyükbaş hayvanların etindeki antibiyotik kalıntılarının –ve çocuk sağlığının- birbiri ile ilgili olabileceği ise ya akla ya da dile gelmez.

Sağlıklı beslenme toplumsal barıştan neşet eder

Yeterli gıda temini ve gıda güvenliğinin sağlanması bir toplumun teknik imkânlarını artırarak çözebileceği bir sorun değil. Toplumsal barışın ve adaletin sağlanamadığı bir toplumda beslenme veya gıda güvenliği ile ilgili sorunları çözmek olanaksız. Barış ve adalet sağlanamadığı sürece de bir gün Rusya'dan antibiyotik kalıntısı içerdiği için ülkemize iade edilen tavuk etleri, bir başka gün meyve veya sebzelerdeki tarım zehri kalıntıları konuşulur.

Meseleler arasındaki bağlantılar görünmez kılınmıştır. Devlet kurumlarının iyi denetim veya kontrol yapması talep edilir. Sonra her şey unutulur. Kötülüğün dönüp dolaşıp kendine en kolay devlet katında vücut bulduğu bir ülkede; barış içinde yaşayabilen bir toplum hayal etmek, bu hayali mümkün kılmak için çabalamak, yıkıma doğru giden bir toplumda yapılabilecek en anlamlı şeylerden biri. İşte bunu unutmamalı.

Bazı sorular

Toplumsal çatışmalarını çözmüş bir toplum olabilseydik hangi sorunları konuşuyor olurduk? Ya da çözemediğimiz için hayati önem taşıyan hangi sorunlar bir türlü görüş alanımıza girmiyor?

İnsan hakları mücadeleleri neden sadece işkence ve kötü muamele ile sınırlı kalmıştır ülkemizde?

İnsan hakları için verilen mücadelelerin çocuk sağlığı ve sağlıklı beslenme için verilen mücadeleleri kapsamasını sağlamak, toplumun geniş kesimlerini hak mücadelesi süreçlerine dâhil eder mi?

Bu sorular yanıtları üzerinde birlikte düşünmeyi gerektiriyor. (BŞ/HK)

1 Anadolu coğrafyası bozkır haritası MEB Temel Eğitim Programı, İlköğretim 5. sınıf Sosyal Bilgiler, Folyo no. 10 11 12'den alınmıştır.

2 Küçükbaş hayvan sayılarında 2010 yılından sonra gözlenen artışın doğru olmadığını, TÜİK'in bu konuda güvenilir istatistikler sunmadığını ve gerçek rakamın daha az olduğunu düşünüyorum.

Bu yazı ilk kez 30 Aralık 2017 tarihli **Cumhuriyet Akademi** ekinde yayınlanmıştır.

MONSANTO: TEKNOLOJİLERİNİN İŞE YARAMADIĞINI İTİRAF MI EDİYOR?

Kaynak: "Monsanto Admits Their Technology Doesnt Work", datensatz.de, Çev. Dilek Kerimoğlu, yaklaşınsaat.com, 09/03/2010.

"The Hindu" gazetesinde yayınlanan bir haberde: Monsanto, teknolojilerinin işe yaramadığı ifade ediliyor.

Monsanto doğruyu söylemeye mi karar verdi? Buna inanmak zor. Hintli çiftçiler ve bilim adamları, birkaç yıldır pamuk tarlalarında zaten bu durumu görüyorlardı. Tarla zararlıları, Monsanto'nun genetik olarak geliştirdiği zehirlere karşı daha dirençli hale geliyorlar. Çiftçiler bu yüzden, daha fazla böcek ilacı uyguluyorlar. Monsanto bunu her zaman inkar etti. Ancak herhalde Hindistan'da Bt brinjala (genetiği değiştirilmiş patlıcan) karşı oluşan şiddetli tepkiler, Monsanto'yu etkiledi.

Monsanto yıllardır, Hindistan'daki bt pamuğun(*) yani genetiği değiştirilmiş pamuğun başlıca faydasının, böcek ilacı kullanımında azalmaya yol açması olduğunu bağıra bağıra dile getiriyordu. Bunun doğru olmadığını yeni itiraf ediyorlar.

Hindistan'daki pamuk çiftçileri için; pembe pamuk kurdu, ciddi bir zararlı ve şimdi bt pamuğunun içindeki toksinlere karşı direnç kazandılar. Bunun anlamı şu; bu böcek, şimdi bir çeşit süper böcek oldu ve çiftçiler ondan korunmak için çok daha fazla uğraşacaklar.

Peki bu durum için Monsanto'nun çözümü ne? Belki tahmin edersiniz. Monsanto'nun bir sonraki silahı yine aynı teknoloji. Bt pamuk 2.0 kullanmak. Zehrin miktarı 2 katına çıkarılmış. Bu arada Bt tohum olmayanların fiyatı neredeyse iki misli. Bu bir silahlanma yarışı gibi görünüyor. Monsanto'nun çıkarları yakından takip ediliyor. Monsanto'nun özel tohumlarının satışından elde ettikleri karın yanı sıra, tanıdığım birçok çiftçinin borç mücadelesini ve geçim korkusunu görüyorum. Bt pamuk ilgili sıkıntılar bunlarla bitmiyor. Bir kaç hafta önce

Nagpur'daki Central Institute of Cotton Research(CICR-Pamuk Araştırma Merkez Enstitüsü)'den genetik uzmanı Dr. Kranthi, bt pamuk hakkında oluşan diğerk endişelerle ilgili bilgi verdi. Dr. Kranthi'ye göre; Bt pamuk, tehlikeli zirai ilaç kullanımında artışa neden olmuş. Un böceği gibi diğerk azgın zararlılar -ki bunları Hindistan çiftçileri daha önce hiç görmemişti-mahsulü tahrip ediyor.

Monsanto para kazanıyor, çiftçilerin büyük borçlar ve ağır zirai ilaçların kullanımından ötürü ailelerinin sağlığı risk altında. Fakat çok ümitsiz olmayan Hindistanlı çiftçilerle konuştum. Geçen kasımda birkaç haftamı Andhra Pradesh(Hindistan'ın güneydoğu kesiminde bir eyalet) pamuk tarlalarının civarında seyahat ederek geçirdim. Çok fazla  z lm ş Bt pamuk çiftçisinin (kuraklık, borç, un böceği, kredideki % 50 faiz oranı v.s) sisli atmosferinin yanı sıra çok neşeli çiftçilerle de tanıştım, organik olanlar.

Organik iftiler bağımsız NGO (non-governmental organization) yani sivil toplum kuruluşlarıyla ve ifti dernekleriyle çalışıyorlar. Sağlıklarını ve paralarını riske atmadan tarla zararlılarıyla savaş yollarını geliştiriyorlar. Evet! Parasız ya da çok az parayla. Chetna, bu ifti derneklerinden biri ve Karimnagar ile Adilabad'daki(Andhra Pradesh'deki çok fakir bölgeler) iftileri destekliyor ve tam sağlıklı tarım yapabilmeleri için onlarla birlikte alışıyor. Sadece ekinlerle ilgili değil zirai zararlılara direnç geliştirme meselesiyle de ilgileniyorlar.

Hindistan, çok şanlı Neem ağacı(maun ailesinden bir ağaç) doğal olarak nerdeyse her tarlada yetişiyor. Böcek ilaçlarına karşı bir mucize ve birçok tıbbi özelliği var. Meyveleri arsız ve tarla zararlılarına karşı oldukça etkili. Chetna ve organizasyonlar, ekolojik pamuk ekimini teşvik ediyorlar. Cevabın bir tane olmadığını bilirsin. Cevap; biyoçeşitlilik, değişik varyasyonlarda doğal ırklar yetiştirmek ve düşük maliyetle (iftiler için az borç) Neem ağacının meyvaları gibi ekolojik anlamda tarla zararlılarının hakkından gelme yöntemlerini kullanmak. Hindistan'daki biyolojik çeşitlilik ve organik çiftçiler derneğinin sıkı çalışması sayesinde kuru pamuk tarlalarında bir umut yeşeriyor.

Neem Ağacı

(*) 1993'te Hindistan'ın önde gelen tohum şirketi Mahyco ile başlayan görüşmeler iki yıl sonra ABD'de yetiştirilen BT pamuk(toprakta bulunan ve böceklerin zararlı etkilerinden korumak için bitkilere aşılanan Bacillus thuringiensis bakterisi) türünün ithalatına izin verilmesiyle sonuçlandı.

DÜNYA'NIN GDO DEVİ: MONSANTO

zaman, 11/12/2009- yaklasansaat

Dünyada GDO'lu tohum pazarının %90'ı Amerikan Monsanto'nun elinde. Şirketin 2009 cirosu 1 milyar 800 milyon dolar. GDO'lu tohum patentine sahip olduğu için **GDO'lu ürün** üretmek isteyen herkes, **Monsanto** ile anlaşma yapmak zorunda. Şirket, anlaşma yapmayan çiftçilere dava açarak mallarına el koyuyor.

GDO'lu tohum pazarının yüzde 90'ını elinde tutan Amerikalı şirketten hemen hemen hiç bahsedilmedi. Pazarın neredeyse tamamına hakim olan **Monsanto** şirketi, 1901 yılında kuruldu...

Monsanto Pazarın %90'nına Hakim

Türkiye'deki gıda ve tohum şirketleri **Monsanto'nun dünya GDO pazarının %90'ını elinde bulundurduğunu** söylüyor. Amerikalı tohum devinin Türkiye'de de pazar hakimiyetini artırmak için sektördeki birçok firmayı **gizlice satın aldığı** ifade ediliyor. Tarım ürünlerini zararlı haşerat ve zorlu iklim koşullarından korumak için başlatılan dayanıklı tohum üretimi, birkaç yıl içinde **GDO** adını alarak büyük bir sektöre dönüştü. Şirket de bu alanda yaptığı çalışmaların patentini alarak çiftçileri kendine mahkûm etti.

Bugünden sonra **GDO'lu ürün üretmek isteyen herkes, Monsanto ile anlaşma yapmak zorunda.** Tohum ve ilaç üreticisi, daha sonra **GDO'lu ürün üretimini** sektörel bir güç haline getirdi. Kanada ve ABD'de üretim yapan şirket şimdilerde üretim merkezini **Brezilya, Arjantin, Bolivya, Çin ve Mısır'a** kadar genişletti. 1998'de dünya genelinde 25 milyon hektarlık bir alanda **GDO** üretimi yapılırken, **2008** sonu itibarıyla bu rakam **125 milyon hektara** yükseldi.

GDO'nun Türkiye'ye Girişi

Bir süre öncesine kadar bu ürünlerin Türkiye'ye girişinde hukuki bir sınırlama yoktu. Ancak Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'nın bu ürünlerin girişini sınırlandırmak için yönetmelik çıkarması, bakanlığı hedef haline getirdi. Bakanlık, bu noktada 27 ürünü **GDO** kapsamına aldı. Ancak daha sonra bu sayı 7'ye düşürdü. Buna rağmen **GDO** ithalatçıları yönetmelik aleyhinde lobi yaptı. Danıştay 8. Dairesi yönetmeliği iptal etti. Bunun üzerine Türkiye'ye bu ürünlerin girişlerinde bakanlık denetim hakkını kaybetti. Aksi halde dünya ticaret hukukuna aykırı davranılmış sayılıyor.

Coca-Cola Şirketi: Monsanto'nun Ürünlerini Kullandı

Kurulduğu 1900'lü yıllarda küçük bir şirket olan **Monsanto'nun büyümesinde** gazlı içecek devi **Coca Cola'nın** büyük bir etkisi var. Coca Cola, o dönemde şirketin elindeki tüm mahsulü satın alarak hem **Monsanto'ya** büyük bir motivasyon verdi hem de şirketin geleceğini şekillendirdi. **Monsanto** da 1990'lara gelindiğinde Ar-Ge'ye hız verdi. **GDO** devî, birçok bilim adamıyla çalışmaya başladı. Aynı dönemde soya fasulyesi üreticisi Jacop Hardz

Seedco'yu bünyesine dâhil etti. 1996'da ise dünyanın ilk **GDO**'lu domates üretimi yapan Flav'r Savr'ı üreten Calgene'yi satın alan şirket, 2000'de Pfizer ile birleşerek Moncia Corporation adını aldı. Bir yılın ardından yine eski ismine geri dönüş yaptı. Yaptığı Ar-Ge yatırımlarının da etkisiyle gelirini artırıyor. Amerikalı **GDO** devinin 2009 cirosu ise sadece 1 milyar 800 milyon dolar. Şirketin dünyanın pek çok ülkesinde yüzlerce tesisi var.

Türkiye'de Temsilciliği Var

Ünlü **GDO** devinin Türkiye'de temsilcilikleri mevcut. Şirketin İstanbul, Bursa, Adana, İzmir ve Antalya gibi yerlerde **Monsanto Gıda ve Tarım Ticaret Limited Şirketi**'nin 10 kadar temsilcisi bulunuyor. **Monsanto**, resmi internet sitesinde inovasyon ve yeni teknolojilerle çiftçilerin gelişmesine katkıda bulunmayı amaçladığını dile getiriyor.

"MONSANTO": "GDO'LU TOHUMLAR"DAN BAŞKA SEÇENEK BIRAKMIYOR

Kaynak: Linn Cohen-Cole, "Genetically Modified Seeds: Monsanto is Putting Normal Seeds Out of Reach", globalresearch.ca, Çev. Kader Demirpehlivan, yaklasansaat.com, 03/02/2009.

Pek çok insana göre; eğer **çiftçiler**, **Monsanto**'yla problem yaşamak istemiyorlarsa, sadece onların **GDO'lu tohumlarını** almamaları yeterli.

Bu o kadar kolay değil. Bu günlerde normal tohumlar ektiği sanılan çiftçiler nerede? Bu çiftçiler, **genetiği değiştirilmiş ürünlerin** tarlalarına bulaşmasını nasıl engelleyeceklerini sanıyorlar? Mülklerine izinsiz giren **Monsanto dedektiflerini** veya üzerlerinden helikopterle casusluk yaparak uçan Monsanto'yu nasıl durduracaklarını sanıyorlar?

Monsanto tarlaları kontamine ediyor, tarlalara gizlice girerek örnek topluyor ve eğer orada yetişen herhangi bir **GDO'lu bitki** bulurlarsa ya da bulduklarını söylerlerse, daha sonra ürünün gerçek sahibi olduklarını söyleyerek dava açıyorlar. Çiftçiler direnmediklerinden ve mahkemeye vermediklerinden dolayı; bu durum, para kazanmanın bir yolu haline geldi. Anlaşma yoluna gidiyorlar, çünkü başka seçenekleri yok.

Çiftçilerin, başkalarına ait normal tohumları satın almalarını, toplamalarını, biriktirmelerini ve onlara erişmelerini engellemek için birçok şey yaptılar ve yapıyorlar.

1. Amerika'da Orta Batı boyunca tüm tohum şirketlerini satın aldılar.

2. Monsanto tohum yasasını yazdılar ve bu yasaları, yasa koyucuların yürürlüğe sokmalarını sağladılar. Bu yasa ile tohumları ayıklamak, toplamak ve depolamak parasal yönden çok ağırdır, her farklı çeşit tohumun evrak işleri, test edilmesi ve takibi cezaya tabiidir. Bu da normal tohumlara sahip olmayı neredeyse imkansız kılmaktadır. Sizin eyaletinizin böyle bir yasası var mı? Bu yasalar var olmadan önce, çiftçiler sadece tohumları toplayıp barakalarda çuvala koyuyorlardı ve bu tohumları bir sonraki sene kullanıyorlardı.

3. Monsanto, bölgelerindeki kontrolü ele geçirerek **anti-demokratik yasaları** kabul ettirmeye çalışıyor. Böylece çiftçiler ve vatandaşlar, diğer ürünlerle kontamine olsa

bile, **GDO'lu ürünlerin** ekimini engelleyemiyorlar. Eğer endüstriyel kimyasallar veya ilaçlar ile yetişen **GDO'lu ürünler** ya da kendi arazinizde kendi ürünlerinizle karışan, içinde insan DNA'sıyla yetişen bir pirinç istemiyorsanız, şansınız yok demektir. Haritadan **Monsanto-Vilsack** yasalarının nerelerde olduğunu kontrol edin ve eyaletinizin hala bir demokrasi mi yoksa **Monsanto'nun** mu olduğuna bakın. Illinois'de bir çiftçi, **Bush'un**, her eyalette bunu gerçekleştirdiği bazı tüzükleri zorla kabul ettirmeye çalışmış olduğunu duyduğunu anlattı bana. İnsanların bunu kontrol etmeleri gerek.

4. Hiç şüpheniz olmasın, şuanda **FDA'da** saklanmış olan **Monsanto** tüzükleri var, ki bu tüzükler, bir çiftçinin, tohum temizleme ekipmanlarını yasadışı hale getiriyor. Geriye GDO'lu tohumlardan başka birşey bırakmamanın diğer bir yolu kalıyor. Bu durum, bir "tohum kontaminasyonu kaynağı" olarak düşünülüyor. Çiftçiler hala tohum temizleyebilirler ancak bu inanılmaz fiyatlarla mümkün olabiliyor.

Hayvan gübresi yiyebilirsiniz ve size birşey olmaz (biraz iğrenebilirsiniz ama size birşey olmaz). Bir de bunu **pestisit** ve **sunı gübrelerle** (fertilizer) deneyin. Hintli çiftçiler denediler. Bu çiftçilerin geride bıraktıkları borçlarından kaçmak için en çok tercih ettikleri intihar yöntemi, **Monsanto pestisitlerini** içmek. **Asgrow Tohum Şirketi'nin** (şuan bu firma, **Monsanto'ya** ait) başkanı Norman Braksick, yedi yıl önce Kansas City'de şöyle bir öngöründe bulunmuştu:

"Eğer **GDO'lu bir gıda** üzerine bir etiket koyarsanız, etiketin üzerine bir **kuru kafa ve kemik** koymanız gerekebilir."

Ve **Monsanto, "rBGH'siz sütler"** hakkında doğruyu söylemelerinden dolayı **mandıra çiftçilerine**, dava açtı. Bilindiği gibi **rBGH; göğüs, kolon ve prostat kanserinin artışıyla ilintili bir maddedir**. Tohum satan bazı bayiiler, ana firmadan kendi adına bir indirim alabilmeleri için çiftçileri, kendisinden tohumları alması için ısrar etmektedirler.

Daha sonra **Monsanto**, fakir çiftçileri, kendi tohumlarını kontrat yapmadan satın aldıkları için mahkemeye vermekte ve çiftçilerden ellerindeki büyük miktardaki malı tehditle almaktadır.

GENETİĞİ DEĞİŞTİRİLMİŞ ÜRÜN: "KOMŞU TARLALARA ZARAR VERİYOR"

Kaynak: ydw-world.de, Carl-Josef Kutzbach, 29.01.2008-yaklasansaat

77 yaşında olan, alternatif **Nobel ödülü sahibi Percy Schmeiser**, eşi ile birlikte Batı Kanada'nın küçük yerleşim yerlerinden biri olan Bruno'da, **kolza bitkisinin tohumlarını, ekolojik yöntemlerle** yetiştiriyordu. Tarlanın, hemen yanındaki **kimya** ve **tohum** fabrikası Monsanto, 1998 yılında Schmeiser ve eşini; ürünlerinin % 0,6'sında, fabrikanın **genetiğini değiştirdiği tohumlara** rastlandığı gerekçesiyle, mahkemeye verdi. Ancak bu **genetiği değiştirilmiş tohumlar, ekolojik tarım** yapan Schmeiser'ın tarlasına, **rüzgar** aracılığıyla taşınyordu. Schmeiser:

"Monsanto tarafından, patent haklarını ihlal ettiğimiz gerekçesiyle, mahkemeye verildik. **Genetiği değiştirilmiş ürünleri**, lisans sahibi olmadığımız halde, yetiştirdiğimizi iddia ettiler." dedi.

Mahkeme, Schmeiser'in, Monsanto'ya tazminat ödemek zorunda olmadığı kararına vardı.

Genetiği Değiştirilmiş Ürün: "Çevre Ürünlere Zarar Veriyor"

Alternatif Nobel ödülü, ekolojik tarım yapan, Kanadalı Percy Schmeiser.

Schmeiser, bu tür tarım yapan lisans sahiplerinin, **çevreye verdikleri zarardan** da sorumlu tutulmaları gerektiğini belirterek:

"Tohumun içindeki bir **genin** lisansına sahipseniz ve onu, **kontrollü yetiştiremiyorsanız**, meydana gelen **zararlardan** da sorumlu tutulmalısınız. **Çeşitlilikte ve yerel tohumlarda azalma, en önemlisi de ekolojik üretim yapan çiftçilerin üretim haklarını ellerinden alma bu zararlardan birkaçıdır**" diyor.

Schmeiser'in **ekolojik üretim** yaptığı tarlasında, **genetik değişikliğe uğramış ürünler** ortaya çıkınca; komşusu Monsanto firmasından, bu ürünlerin tarlasından ayıklanmasını talep etti. Ancak Monsanto'dan hiçbir yanıt almayınca, Schmeiser, bu ürünleri kendisi ayıkladı ve faturayı firmaya gönderdi. Komşu firma ise hiçbir ödeme yapmadı. Hatta, **ekolojik üretim** yapan komşusu Schmeiser'i, mahkemeye verdi. Bu mahkeme kararı, diğer davalar için de emsal teşkil edecektir.

Schmeiser, Monsanto'nun suçlu bulunması halinde, ABD ve Kanada'da pek çok tazminat davası açılacağını düşünüyor. Zira, Schmeiser'e göre; **ekolojik üretim** yapan bir çok çiftçinin **ürünleri, genetiğiyle oynanmış tohumların** karışması nedeniyle, "**saf ekolojik**" olma özelliğini kaybediyor. Bu da büyük ekonomik kayıplara sebep oluyor.

GDO'LU ÜRÜNLERİN ETKİLERİ: ZAMANLA ORTAYA ÇIKACAK

aktifhaber, 18/11/2009

Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi Toprak Bölümü Başkanı Prof. Dr. Mustafa Gök, **GDO'lu ürünlerin** olası etkilerinin **5-10 yıl** gibi kısa bir sürede görülmesini beklemenin iyimserlik olacağını, bazı **etkilerin nesiller sonra ortaya çıkabileceğini** bildirdi.

GDO ile ilgili olarak bugüne değin insan sağığına ilişkin birçok spekülasyon yapıldığına dikkati çeken Prof. Dr. Gök:

"Ancak GDO'lu bir ürünün ekilmesi durumunda değışen genin kendisini bulunduğı ortamda istemediğı koşul ve zararlılara karşı nasıl savunacağına, o ortamın mikrobiyel ekolojisini tehdit edebilecek ne gibi salgılar üretebileceğine dair henüz elimizde bilimsel veriler bulunmamaktadır" dedi.

Prof. Dr. Gök, **GDO'lu ürünler**le ilgili en önemli konunun insan sağığına etkileri olduğuna işaret ederek, şunları kaydetti:

"Bu konuda **Çernobil** olayını hatırlamakta yarar vardır. Çernobil olayını müteakip dönemin bakanı televizyonlarda, kamu önünde ' **radyasyonlu çay zarar vermez**' diyerek çay içmiştir. Bilim insanları o zamanlar söz konusu etkinin ortaya çıkmasının 15-20 yıl gibi bir zaman alabileceğini belirtmişlerdi. Nitekim günümüzde radyasyondan etkilenen Karadeniz Bölgesi'nde ilgili hastalığın ne denli yaygın olduğu görölmektedir.

Alınan ürünün insan organlarına olası etkilerinin ortaya çıkması, **Çernobil** olayında olduğu gibi 20-30 yılı alabilir. O bakımdan, yönetmelikle izin verilen binde dokuzluk bir karışım değerini '**eseri**' (çok az miktar) kabul etmek çok yanıltıcı olabilir. Bir maddenin karışımında eseri sayılıp sayılmayacağı, o maddenin olası zarar derecesi ile ölçölür. **Dolayısıyla binde 9'luk bir oranı Fransa binde 1'e çekmeye çalışıyor. Biz ise binde 9'u olağan karşılıyor ve altındaki seviyenin zarar vermeyeceğı gibi bir duyguya kapılıyoruz. Bu çok yanıltıcı olabilir."**

Türkiye gibi bir tarım ülkesinin **GDO'lu ürün** ekimi, işlenmesi veya pazarlanmasında herhangi bir şekilde yer almaya ihtiyacı olmadığını savunan Prof. Dr. Gök:

"Bunun yerine yerli gen kaynaklarımızın korunmasına, geliştirilmesine, ıslah çalışmalarına, yerli tohumculuk sektörünün oluşturulmasına çalışılmalıdır. Bu bakımdan **GDO'lu ürünler**le ilgili çıkan yönetmelik bunların Türkiye'ye girişini düzenlemeye değil, engellemeye yönelik olmalıydı" diye konuştu.

GENETİĞİ DEĞİŞTİRİLMİŞ FİKİRLER

Suat Ünsal-Aralık 2009 396. Sayı-zaferdergisi

Gündemimizin ilk sıralarına GDO'lar (Genetiğı Değıştirilmiş Organizmalar) oturdu şu sıralar. Pek gündemden düşeceğı de söylenemez. GDO'lar haklı olarak insanları birtakım endişelere sevk etti. Yeterince bilgi sahibi olunmaması da bu endişeleri sürekli besliyor.

Herkesin kıyısından köşesinden konuşmalarını GDO'lar işgal ederken, bunlardan daha tehlikeli bazı şeyler dikkatlerden kaçıyor gibi. Evet bunlar, yazının başlığında da okuduğunuz gibi "Genetiğı Değıştirilmiş Fikirler."

Nedir bu "Genetiğı Değıştirilmiş Fikirler (GDF)?"

Bunları ana başlıklarıyla şöyle sıralayabiliriz:

Allah'ın yarattığı şeylere Allah'ın sıfatlarını vermek-yaratma gücü gibi; kâinatı ve kendini başıboş, sahipsiz zannetmek; her şeyde Allah'ın iradesine değil, tesadüflere inanmak; her şey kendi kendine oluyor zannetmek; tabiatçı nazar yani bir şeyin Allah'ın öyle dilediği için değil de o şeyin zaten öyle olması gerektiği için öyle olduğuna inanmak; bir şeyin sebebini o şeyin yaratıcısı zannetmek... bu listeyi böylece uzatmak mümkün. Cahilliğin konusu tükenmeyeceği gibi, gafletin de konusu tükenmez.

GDO'ların hayatımıza girmesine birtakım ticari kaygılar, yani menfaatler sebep olduğu gibi; “Genetiği Değiştirilmiş Fikirler”in de hayatımıza girmelerine insan nefsinin çeşitli menfaat hesapları başta olmak üzere, aklını insafla ve objektif olarak kullanmamaktan doğan gafletler etken olmuştur.

Bu gibi fikirlerin ortak özelliği hepsinin de yapay oluşları. GDO'lar fitri yani doğal olanı bozduğu gibi, GDF'ler de insanların kalplerindeki ve zihinlerindeki imanla ilgili hakikatleri bozmaktalar.

Bu GDF'lerin kâinatta yerleri ve etkileri yoktur. GDF'ler mesela, bir elmayı bozamaz; fakat insanın o elmaya bakışını ve yaklaşımını bozarlar. Yani o elma bir fiilin mahsulü iken, kendi kendine oluyor zannettirir; ilim, kudret, irade gerektiren bir ‘eser’ olduğu halde, bir odundan ibaret olan sebebini onun yaratıcısı zanneder; o elma üzerindeki sanatıyla, kokusuyla, rengiyle, tadıyla, içindekilerin hassas ölçülerle konmasıyla harika bir ‘eser’ olduğunu göstermesine rağmen, o elmayı Allah'ın eseri olarak değil, sahipsiz olarak görür. Bu yanılgılarından dolayı o nimeti şükürsüzce, minnetsizce yer; o elmanın insanlara verilen bedelinden başka gerçek bir bedelinin olduğunu göremez, o bedeli ödeyemez.

İnsanın bir elmaya bakışını böyle bozan bu batıl fikirler, insanın, insana, hayata, topluma ve kâinata bakışını da böyle bozar. Bu bozmanın sonuçları ise tam da şu anki dünyadır.

GDO'lar mı, yoksa GDF'ler mi daha tehlikeli?

Hiç şüphe yok ki, GDF'lerin verdiği, vereceği zararlar, GDO'larınkıyle kıyaslanamayacak kadar büyüktür.

Bir kere GDO'lar sadece insanın dünyadaki hayatına zarar verirler; oysa GDF'ler hem dünya hem de ebedi hayatına zarar verirler. Bu zararın büyüklüğü ölçülebilir mi?..

GDO'lu bitkiler yenmezse belki öne sürülen birtakım zararlarından kurtulmak mümkündür. Ancak GDF'ler bulaşıcıdır; farkında bile olmadan insandan insana bulaşır.

GDO'ların insanın bağışıklık sistemini zayıflattığı ve hastalıklara yakalanmayı kolaylaştırdığı ileri sürülüyor. GDF'ler de insanın düşünme mekanizmasını bozarak insanın hayatının akışını bozuyor. Mesela, her şeyi sahipsiz, başıboş zannettiği için keyfine göre onları tahrip edebileceğini düşünüyor; çevreyi kirlenmekte, insanların, hayvanların, hatta bitkilerin hakkını çiğnemekte kendince bir engel görmüyor. Ya da, kendisinin nasıl bir şefkatle yaratılıp, merhametle esirgenip, beslenip büyütüldüğünü görmüyor da, GDF'lerin bozduğu, güzel duygularını dumura uğrattığı kaskatı kalbiyle insanları vahşice kesebiliyor. Ve böyle kendini başıboş gören insan, bütün bu yaptıklarından hesap vereceğini elbette göremiyor.

Ayrıca bu GDF'ler iman hassasiyetini bozdukları için, insanın günahlara kolayca düşmelerine sebep oluyorlar. Bu da hem dünya, hem de ahiretteki hayatını, sağlığını, mutluluğunu büyük riske atıyor.

GDO'ların birtakım faydalarından bahsediliyor, bu GDF'lerin hiç mi faydası yok?

Elbette var. Bu fikirler, bir sınav sorusundaki yanlış şıklar gibi, insanların dünya hayatındaki imtihanlarında iş görüyorlar.

Bir sınavda mesela bir doğruya karşı üç yanlış cevap var. Sınava girenler biliyorlar mı, bilmiyorlar mı; sınıf geçmeyi hak ediyorlar mı, etmiyorlar mı bunu tercihleri belirliyor. O yanlış şıkların bir gerçekliği olmadığı, sınav sonrası bir anlam ve yerleri olmadığı gibi, bu fikirler de imtihan sonrası olmayacaklar. Sınav bittiğinde sadece gerçekler kalacak.

GDO'lar çevreye zarar verdiği gibi, GDF'ler de verirler.

Bu bâtıl fikirler insanın zihnine bulaştığında, o insanın davranış ve kararları da bâtıl olur. Mesela o insan sadece kendi çıkarını gözetir, başkalarını umursamaz, sosyal çevresini rahatsız eder. Ya da devletin, şahısların mallarını çalar, talan eder. Veya tabiatın dengesini bozacak şeyler yapar. Yani diyebiliriz ki, şu an yüzleştiğimiz ne kadar toplumsal ve çevre sorunu varsa, gerçek sebebi bu yanlış fikirlerdir.

Bu yüzden GDO'lu gıdaların zararlarından bir kaçırırsak, GDF'lerin zararlarından bin kere sakınmalı ve dikkatli davranmalıyız. Çünkü dünyayı kaybetmenin Müslümanlar için telafisi vardır, fakat, ahireti kaybetmenin hiçbir telafisi yoktur.

GDO'YA EVET Mİ, HAYIR MI?

Prof. Dr. İsmail Kocaçalışkan-Aralık 2009 396. Sayı-zaferdergisi

Genetiği değiştirilmiş organizmalar (GDO) kullanılsın mı yoksa kullanılmamasın mı tartışması son hız devam ediyor. Tartışmayı başlatan ise 26 Ekim 2009'da yayınlanan konu ile ilgili yönetmelik oldu. Tartışmalara baktığımızda bir taraf "evet" derken karşı taraf "hayır" diyor. Ben ne evet ne de hayır diyorum. "Bıçak kullanmak faydalı mıdır, yoksa zararlı mıdır?" desek, "hem faydalıdır, hem de zararlıdır" deriz. Bıçakla ameliyat yaparsınız hasta şifa bulur. Bıçağı rastgele saplarsınız insan ölür.

Günümüzde gen mühendisliği bir bilim dalı haline gelmiştir. Biyoteknolojinin bir dalıdır. Bu teknolojiyle bir canlıdaki bir gen başka bir tür canlıya aktarılarak o canlıya onda bulunmayan bir özellik kazandırılmaktadır. Bu canlıya kısaca GDO veya transgenik organizma denilmektedir.¹ Bu yöntem halen bakteriler ve bitkiler üzerinde uygulanmaktadır. Transgenik bitkilerin ticari amaçlı ekimi 1994 yılında ABD'de başlamıştır. Bu tekniğin günümüzde en çok kullanıldığı beş alan vardır.²

1. Hastalıklara ve böceklerle dayanıklı bitkiler üretmek.
2. Herbisit adı verilen, yabancı ot öldürücü ilaçlara dayanıklı bitkiler üretmek.
3. Soğuk, kuraklık, tuzluluk gibi olumsuz şartlara dayanıklı bitkiler üretmek.

4. Depolanmaya ve nakliyeyle dayanıklı meyveler veren bitkiler üretmek.

5. Besin değeri artırılmış bitkiler üretmek.

Elbette bu uygulamalar sonucu tarımda bazı faydalar sağlanmıştır. Ancak elde edilen faydaların yanında zararlı görülen tarafları da vardır. Bu ürünlerin özellikle sağlık ve çevre açısından sakıncalı olduğuna dair araştırma sonuçları bulunmaktadır. Sağlık ve çevre çok önemlidir. Bunları dikkate almazsak kaş yapayım derken göz çıkarmış oluruz.

GDO’lu ürünlerin sakıncaları ile ilgili görüşler de şöyle sıralanabilir:

1. Sağlık açısından; GDO’lu ürünlerin insanlarda alerjik rahatsızlıklara sebep olduğu belirtilmektedir. GDO bezelye ile beslenen farelerde alerjik reaksiyonlar ve akciğer hasarı tespit edilmiştir.³ Gen aktarımlarında GDO bitkiyi seçmek için marker gen denilen antibiyotiğe dirençli gen ile esas aktarılacak istenen gen birlikte aktarılır. Antibiyotiğe direnç geni bu bitkiyi veya ürünlerini yiyen insanların bağırsaklarındaki bakterilere geçer ve bu durum bağışıklık sistemini zayıflatır ve kullandığımız antibiyotikler tesir etmez. Bu da hastalıkların tedavisini zorlaştırır. Nitekim GDO patateslerle beslenen farelerde bağışıklık sisteminin çöktüğü belirlenmiştir.⁴ Bağışıklık sistemi zayıflayan birisinin kansere varıncaya kadar her çeşit hastalığa kolayca yakalanma riski artmış demektir. Yine GDO soya ile beslenen farelerde karaciğer ve pankreas fonksiyonlarında bozulmalar kaydedilmiştir.⁵ Böylece karaciğerdeki bozulma ile sarılık ve siroza, pankreastaki bozulma ile de şeker hastalığına davetiye çıkarılmış olur.

2. Çevre açısından; GDO bitkilerin polenleri rüzgârla veya böceklerle çevredeki aynı türden saf ırk bitkilere taşınarak yabancı genlerin bu bitkilere bulaşması ve bitkilerin genetik saflığının dejenere olması söz konusudur. Ülkemiz çeşitli iklimlere ve farklı yeryüzü şekillerine sahip olduğundan biyolojik çeşitlilik bakımından en zengin ülkelerden birisidir. GDO bitkilerin tarımının ülkemizde yapılıp yapılmadığını kesin olarak bilmiyoruz. Ancak yapılması durumunda bu zenginliğimizi kaybedebiliriz. Diğer taraftan, zararlı bir böceğe dayanıklılık geni aktarılmış bir bitkide bu gen tarafından üretilen toksinin sadece o böceğe değil bitki üzerine konan arı ve kelebekler gibi diğer böceklerle de zarar verdiği, hatta bu bitkilerin artıklarının toprağa karışmasıyla bitkideki ‘toksin’in toprağa geçtiği ve topraktaki faydalı bakterileri, solucanları ve diğer canlıları zehirleyerek toprağı zaman içinde verimsizleştirdiği belirtilmektedir.

Peki GDO teknolojisinin hiç mi faydalı yanı yoktur?

Vardır. Mesela, GDO yoluyla üretilen bazı ilaçlar var. Şeker hastalığının tedavisinde kullanılan insülin gibi. Bakterilere aktarılan insülin geni sayesinde bakterilere insülin ürettiriliyor ve bu insülin ayrılarak ilaç olarak kullanılıyor. Diğer yöntemlerle çok pahalıya mal olan insülin bu yolla daha ucuza elde ediliyor. Burada GDO yoluyla üretilen insülin ilacı ile vücuttaki insülin aynıdır. Yabancı bir gen veya protein söz konusu değildir.

Zararsız bir uygulama da çevre kirliliğinin giderilmesinde GDO bitkilerin kullanımıdır. Bazı bitki türleri yapılarında bol miktarda kurşun, kadmiyum, bakır, nikel gibi metalik maddeleri ve arsenik, siyanür gibi zehirli maddeleri biriktirebilmekte ve bundan zarar görmemektedir. Çünkü bu bitkilerde bu maddelere karşı tolerans genleri bulunmaktadır. Fakat bu bitkiler yavaş büyüyen bitkilerdir. Bu bitkilerdeki tolerans genleri hızlı büyüyen bitkilere aktarılıp kirlenen sanayi bölgeleri gibi yerlere dikilmekte ve böylece buralarda kirlenmeye sebep olan

maddeler GDO bitkiler tarafından emilerek toprak temizlenmektedir. Çevredeki diğer bitkilere gen bulaşmasını önlemek için de bu bitkiler çiçek açmadan hasat edilir ve yapılarında biriken toksik maddeler ayrılıp tekrar sanayide kullanılır.⁶

Dünyadaki toplam GDO üretiminin %70'ini tek başına ABD yapmaktadır. Bunu Kanada, Arjantin, Meksika, Brezilya, Paraguay, Çin, Avustralya ve Güney Afrika izlemektedir. Avrupa birliği ülkelerinde birkaçı dışında GDO'ya karşı çok sıkı bir denetim vardır.

Dünyada halen 40 civarında bitki türü GDO olarak üretilmektedir.

Ticari amaçla üretimi yapılan bitkilerin başında soya, mısır, pamuk ve kanola gelmektedir. Özellikle soya ve mısırdan elde edilen un, nişasta ve yağın, bebek mamaları, hazır çorbalar, cipsler, bisküviler, mayonez, kek, et suyu tabletleri ve hayvan yemleri gibi çok sayıda yiyeceğe katkı maddesi olarak karıştırıldığı bilinmektedir. Elbette piyasadaki bu tür yiyeceklerin tamamı GDO'ludur demek yanlış olur. Onun için piyasaya sunulan yiyecek maddelerinin etiketinde GDO'lu olmadığı belirtilmelidir. Avrupa ülkelerinin çoğunda belirtilmektedir. Bunu bilmek tüketicinin hakkıdır.

GDO teknolojisine karşı çıkmak yerine bu konuda geniş çaplı araştırmalar yaparak tekniği zararsız ama faydalı alanlarda kullanmak suretiyle bundan yararlanmak daha gerçekçi bir yoldur. Sağlık ve çevrenin korunması çok önemli olduğundan GDO ürünlerinin yiyecek maddesi olarak kullanılması sakıncalıdır. Bu hususta gerek hükümet gerekse tüketiciler duyarlı olmalıdır.

Zararlı GDO ürünlerinin ithalatı yasaklanmalıdır. Besin olarak kullanılan GDO bitkilerin tarımı yasaklanmalıdır.

En önemlisi de zaman geçirmeden biyogüvenlik yasası çıkarılmalıdır. İnsanlar bu hususlarda bilgilendirilmelidir.

Yüce Yaratan insanı halife-i arz olarak yaratmış ve diğer canlıları insanın hizmetine sunmuş ve onlara müdahale hakkı vermiştir.

Ancak insan, kendisine sunulan bu nimetlerden sağlığa ve çevreye zarar vermeyecek bir şekilde istifade etmelidir.

Keşfedilen GDO gibi yeni teknolojiler sağlığınıza ve çevremize zarar vermeden bize faydalı olacaksa bunu kullanma hakkımız vardır. Ama bunların iyice araştırıldıktan sonra kullanılması gerekir.

Yüce kitabımız Kur'an'da "kendi ellerinizle kendinizi tehlikeye atmayınız" buyrulmaktadır.

Dikkatli olmak gerekir.

Kaynaklar

1. Kocaçalışkan, İ. (2008). Bitki kültürleri. 129. sayfa, Bizim Büro Basımevi, Ankara.
2. Ölçer, H. (2001). Transgenik bitkiler: Tarımsal uygulamaları, üretim ve tüketiminin kontrolü. Ekoloji, 10, 20-23.

3. Prescott, V.E., Campbell, P.M., Moore, A. (2005). Transgenic expression of bean-amylase inhibitor in peas results in altered structure and immunogenicity. *Agric. Food Chem.* 53, 9023-9030.
4. Ewen, S.V., Pusztai, A. (1999). Effect of diets containing genetically modified potatoes expressing *Galanthus nivalis* lectin on rat small intestine. *Lancet.* 16, 1353-1354.
5. Malatesta, M., Caporaloni, C. Gavadian, S. (2002). Ultrastructural morphometrical and immunocytochemical analyses of hepatocyte nuclei from mice fed on genetically modified soybean. *Cell Structura and Function.* 27, 173-180.
6. Ölçer, H. (2005) Fitoiyileştirme ve metal biriktiren bitkiler. *DPÜ Fen Bil. Dergisi* 8, 163-178.

GDO VE EVRİM TEORİSİ

Prof. Dr. İsmail Kocaçalışkan-Mart 2010 399. Sayı- zaferdergisi

Son zamanlarda gazetelerde ve internet sitelerinde “GDO yöntemiyle tavuktan kuzu, kuzudan geyik, domuzdan inek elde ediliyor” gibi haberlere sıkça rastlıyoruz. Daha önce yayınlanmış olan “GDO’ya evet mi hayır mı?” başlıklı yazımda GDO teknolojisinin gıda üretiminde kullanılmasının sağlık ve çevre açısından zararlı, ancak ilaç üretimi ve çevre temizleme gibi alanlarda kullanımının yararlı olabileceğinden bahsetmiştim.(1) Daha sonra bu yazı, genetiği değiştirilmiş organizma anlamına gelen GDO ile evrim teorisi ilişkisini irdelemeye sevk etti.

Evrim teorisinin temeli; “masalsı bir ifadeyle, evvel zaman içinde kalbur saman içinde, bir canlı türü bir başka türe dönüşmüştür” fikrine dayanmaktadır.

Peki bu dönüşüm nasıl olmuş? Güya çevre şartlarındaki değişimin baskısıyla tesadüfen bir canlının genlerinde mutasyon meydana gelmiş. Yani genleri değişmiş ve bunun sonucu olarak da o canlı bir başka tür canlıya dönüşmüş. Bütün canlı türleri bu şekilde tesadüfen oluşan gen değişiklikleriyle birbirlerine dönüşerek ortaya çıkmışlar.

Halbuki günümüzde genetik bilimi o kadar gelişti ki, gen mühendisliği adı verilen yeni bir bilim dalı ortaya çıktı. Artık genlerle oynanıyor, genler bir canlıdan diğerine aktarılıyor yani genlerin mühendisliği yapılıyor. Böylece bir canlıdaki bir özellik bu özelliğe sahip olmayan başka bir tür canlıya aktarılıyor. Ama ne kadar gen aktarılsa dahi yine o canlı türü aynı tür olarak kalıyor, başka bir türe dönüşmüyor.

Bu husustaki ilk çalışmalardan birisi Antarktika buz denizinde yaşayan bir balık türündeki soğuğa dayanıklılık geninin GDO yöntemiyle bütün bitkisine aktarılmasıdır.(2) Buna rağmen bütün bitkisi yine bütün olarak kalmıştır. Tütün balık benzeri bir türe veya başka bir bitki türüne dönüşmemiştir. Değil bir özellik yüzlerce özellik de aktarılsa yine bütün bütün olarak kalacaktır. Sadece özelliği değişecektir. Çünkü domates, soya, mısır, pirinç, kolza ve pamuk başta olmak üzere birçok bitki türüne çeşitli genler başka canlılardan aktarılmış ve sonuçta tür değişikliği olmamıştır.(3)

Geleneksel ıslah çalışmalarıyla ve aşılama yöntemleriyle de eskiden beri farklı özellikte daha tatlı ve sulu meyvelere sahip bitkiler elde edilmektedir. Fakat yeni türler oluşmamakta yani tür değişimi olmamaktadır. Sadece özelliği değişmiş çeşitler elde edilmektedir. Mesela, elma üzerindeki çalışmalarla daha iri ve dayanıklı meyvelere sahip bodur elma ağaçları elde edilmiştir. Ama elma yine elma olarak kalmış elmadan muz veya başka bir tür bitki ortaya çıkmamıştır. Sadece çeşit değişmiştir. Golden, starking gibi elma çeşitleri elde edilmiştir.(4)

Her canlı türünün Yaratıcı tarafından tayin edilen bir gen havuzu vardır. Bu havuz içerisinde genlerin elastikiyeti nispetinde bazı değişiklikler olabilmekte veya dış müdahalelerle sonuç alınabilmektedir. Ancak bu değişiklikler yeni bir tür oluşumuna imkân vermemektedir.

Eğer genlerde hiçbir değişim elastikiyeti olmasaydı o zaman değişen çevre şartlarına canlılar uyum sağlayamaz ve nesilleri kesilirdi. Günümüze kadar belki de hiçbir canlı türü yaşayamazdı. Nitekim geçmişte dinazorlar gibi bazı türlerin nesilleri kesilmiştir. Bir türün gen havuzunda oluşacak veya oluşturulacak değişiklikler havuz sınırlarını aşarsa o türün ucube, üç ayaklı veya iki başlı gibi bir ferdi ortaya çıkıyor ve bu da zaten yaşamıyor.

GDO yöntemi, esasında bir mutasyon oluşturma işlemidir.

Şimdi düşünelim; evrim tezine göre, uzun yıllar boyunca ve tesadüfler sonucu oluşan gen mutasyonları sonucu bir canlıdan başka tür bir canlı meydana geliyor...

Böyle bir olayı hiç kimse gözlemedi. Çünkü milyonlarca yıl önce olduğu iddia ediliyor.

Eğer böyle bir dönüşüm olduysa bugün GDO yöntemiyle tesadüfen değil konunun uzmanı gen mühendislerince bilinçli bir şekilde bu iş daha kolay ve daha kısa sürede yapılması gerekmez miydi?

Bu mümkün olsaydı yıllardır evrim teorisini ısrarla savunanlar bu yolla yeni canlı türleri elde ederler ve böylece tezlerini deneysel olarak ve bilimsel ilkeler çerçevesinde kolayca ispatlayarak bu tartışmaya bir nokta koyarlardı. Hatta bayram ederlerdi. Demek ki bu mümkün değil.

Şimdiye kadar canlılar arasında birçok gen aktarımı yapıldığı halde bir tür değişikliği kaydedilmemiştir.

Günümüz teknolojisiyle ve bilgisiyile yapılamayan bu dönüşümün milyonlarca yıl önce tesadüflerle meydana geldiğini iddia etmenin artık hiçbir makul izahı yoktur.

Kaldı ki; GDO yöntemiyle yeni bir tür canlı elde edildiğini varsaysak bile bu, evrim teorisini yine desteklemez. Çünkü bu teoriye göre evrim tesadüflerin eseridir. Oysa GDO teknolojisini kullanan bilim adamları akıllı ve bilgili kimselerdir ve ne yaptıklarını bilerek ve görerek yapmaktadırlar. Eğer genetik bilgisi olmayan ve kör birisi laboratuara girip GDO teknolojisiyle yeni bir canlı türü elde ederse ancak o zaman evrim tezi desteklenmiş olur. Bu da mümkün değildir.

Kaynaklar:

1. Kocaçalışkan, İ. (2009). GDO'ya evet mi hayır mı? Zafer Bilim Araştırma Dergisi, 396, 16-18.
2. Kimberly, D.K., Mitchell, A., David, H., Peter, L.D. (1993). Accumulation of type I fish antifreeze protein in transgenic tobacco is cold-specific. Plant Molecular Biology, 23, 377-385.
3. Ölçer, H. (2001). Transgenik bitkiler: Tarımsal uygulamaları, üretim ve tüketiminin kontrolü. Ekoloji Çevre Dergisi, 10 (40), 20-23.
4. Kocaçalışkan, İ. (2008). Bitki Kültürleri (3. Baskı), Bizim Büro Basımevi, Ankara.

KÜRESEL BUĞDAY STOKLARI ALARM VERİYOR: 10 HAFTALIK KALDI

20 Mayıs 2022 Cuma-cumhuriyet

Daha önce yaklaşan gıda kriziyle ilgili birçok kez uyarıda bulunan Tarım analiz firması Gro Intelligence CEO'su Sara Menker dünyanın 10 haftalık tüketime yetecek kadar buğday stokunun kaldığını söyledi.

Tarım analiz firması Gro Intelligence'a göre rezervlerde dünya tüketimine **10 hafta yetecek** kadar buğday kaldı. Bu rakamın **2008 finansal krizinden bu yana görülen en düşük seviye** olduğu belirtiliyor.

Bloomberg HT'de yer alan habere göre bu seviyenin tahmin edilenden daha kötü olduğu değerlendiriliyor. Devletler küresel buğday stoklarının yıllık tüketimin yüzde 33'üne denk geldiğini savunurken perşembe günü Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nde gıda güvenliği üzerine yapılan toplantıda konuşan Gro Intelligence CEO'su Sara Menker bu oranın aslında yüzde 20'ye yakın olduğunu söyledi.

Acilen Önlem Alınması Gerekliyor

Uzun süredir yaklaşan gıda kriziyle ilgili uyarılarda bulunan Menker, büyüyen açlık tehdidi karşısında acilen önlem alınması gerektiğine dikkat çekti. Artan ekin fiyatları milyonları riske atarken yaşanan kuraklıklar ve yükselen gübre fiyatları da önümüzdeki dönemde tahıl tedarikini tehdit etmeye başladı.

Eski bir enerji emtia taciri olan ve gıda krizini pandemi tedarik zincirlerini boğmadan öngören Menker, *"Bu döngüsel değil. Bu sismik bir kriz. Bu bir nesilde bir kez yaşanabilecek ve jeopolitik dönemi dramatik şekilde etkileyebilecek bir olay"* değerlendirmesinde bulundu.

Yapay Zeka Tabanlı Program

Ekin piyasaları ve iklim krizini doğru şekilde tahmin etmek için yapay zeka tabanlı bir program kullanan Gro Intelligence Perşembe günü 49 Afrika ülkesinde gıda güvenliğini sağlamayı hedefleyen ücretsiz kullanılabilecek bir çevrimiçi aracı duyurmuştu.

Rockefeller Vakfı tarafından fonlanan veri tabanı mısır, soya fasulyesi ve buğdayın da içinde olduğu emtiaların arz ve talep bilgilerini barındırıyor.

BİLL GATES, ROCKEFELLER VE GDO DEVLERİ BİLMEDİĞİMİZ ŞEYLERİ Mİ BİLİYOR-F. WILLIAM ENGDAHL

2 Ağustos 2009-<https://sendika.org/>

Microsoft'un kurucusu Bill Gates'in suçlanamayacağı şeylerden birisi tembelliktir. Daha 14 yaşındayken programcılık yapmaya başladı, 20 yaşında henüz Harvard'ta öğrenciyken Microsoft'u kurdu. 1995'te, durmak bilmez hırsıyla kişisel bilgisayarlar alanında fiili tekel yaratan bir şirket olan Microsoft'un en büyük ortağı haline gelerek Forbes tarafından dünyanın en zengin adamı ilan edildi.

Bill Gates, 2006'da bu durumdaki birçok insanın hayal edeceği gibi sakin bir Pasifik adası emekliliğini düşlemek yerine tüm enerjisini Bill&Melinda Gates Vakfı'na aktarmaya karar verdi. Bu, 34,6 milyar dolarlık kuruluş varlığına sahip olan ve vergiden muaf hayırsever statüsünü korumak için dünya çapındaki hayırseverlik projelerine yılda 1,5 milyar dolarlık harcama yapması yasal olarak zorunlu olan dünyanın en büyük "şeffaf" özel vakfı. 2006'da dostu ve iş ortağı mega-yatırımcı Warren Buffet'in hediyesi olarak gelen, Buffet'in Berkshire Hathaway şirketinin 30 milyar dolarlık hissesi ise, Gates vakfını, Birleşmiş Milletler Dünya Sağlık Örgütü'nün yıllık bütçesinin tamamı kadar harcama yapabilecek bir düzeye yerleştirdi.

O halde Bill Gates zar zor kazanılmış olan 30 milyon dolarlık gelirini Gates Vakfı aracılığıyla bir projeye yatırmaya karar vermişse, dönüp bu karara bir bakmakta fayda vardır.

Şu anda hiçbir proje dünyanın en uzak köşelerinden birisi olan Svalbard'daki merak uyandırıcı bir proje kadar ilginç değildir. Bill Gates milyonlarını Kuzey Kutbu'nun 1,100 kilometre uzağındaki Arktik Okyanusu yakınlarındaki Barents Denizi'ndeki bir tohum bankasına yatırmaktadır. Svalbard, Norveç'in kendisine bağlı olduğunu iddia ettiği ve 1925'te uluslararası anlaşmalarla terk ettiği çıplak bir kaya parçasıdır. (bakınız harita).

Bill Gates tanrının insafına bırakılmış olan bu adada Rockefeller Vakfı, Monsanto Şirketi, Syngenta Vakfı, Norveç hükümeti ve diğerleriyle birlikte, "kıyamet günü tohum bankası" olarak adlandırılan bir projeye on milyonlarca dolar yatırmaktadır. Norveç'in Svalbard adalar grubunun bir parçası olan Spitsbergen adası üzerindeki Proje, resmi olarak, Svalbard Küresel Tohum Deposu olarak adlandırılmaktadır.

Kıyamet Günü Tohum Deposu

Tohum bankası küçük Longyearbyen köyü yakınlarında bulunan Spitsbergen Adası üzerindeki bir dağın içine inşa edilmektedir. Yapılan açıklamalara göre neredeyse "işe" hazır durumdadır Banka hareket sensörleri olan çiftte sıcak hava dalgası korumalı kapılar, iki ara bölme ve bir metre kalınlığında çelikle güçlendirilmiş beton duvarlara sahip olacaktır. Tüm dünyadan gelen üç milyon farklı tohum çeşidini içerecek, Norveç hükümetine göre "böylece ürün çeşitliliği gelecek için korunabilecektir". Tohumlar nemden uzak kalmaları için özel olarak ambalajlanacaktır. Tam zamanlı çalışan personel olmayacak, ama deponun görece ulaşılamaz bir konumda olması, her türlü olası insan faaliyetinin izlenmesini kolaylaştıracaktır.

Burada kaçırdığımız bir şey var mı? Yaptıkları basın açıklamasında, "böylece ürün çeşitliliği gelecek için korunabilecektir" denilmektedir. Peki tohum bankasının destekçileri, neredeyse tümü de dünyanın birçok yerinde bulunan tohum bankalarında zaten gayet iyi korunmakta olan mevcut tohumların küresel ulaşılabilirliğini tehdit edecek nasıl bir gelecek öngörmektedirler?

Bill Gates, Rockefeller Vakfı, Monsanto ve Syngenta ne zaman ortak bir proje için bir araya gelseler, Spitsbergen üzerindeki kayaların altını biraz eşelemekte büyük yarar vardır. Bunu yaptığımızda şaşırtıcı kimi şeyler bulabiliriz.

Dikkate değer ilk nokta, kıyamet günü tohum deposu destekçilerinin kimliği ile ilgilidir. Burada demin de belirtildiği gibi, Bill&Melinda Gates Vakfı; dünyanın en büyük patentlenmiş genetiği değiştirilmiş (GDO) bitki tohumları ve bunlarla ilgili tarımsal kimyasallarının sahibi olan ABD tarımsal ticaret devi DuPont/Pioneer Hi-Bred şirketi; Syngenta Vakfı aracılığıyla, İsveç kökenli büyük GDO'lu tohum ve tarımsal kimyasallar şirketi Syngenta; 1970'lerden bu yana 100 milyon dolardan fazla tohum parasıyla birlikte "gen devrimini" yaratmış olan Rockefeller Vakfı; Rockefeller Vakfı tarafından tarımsal değişim yoluyla genetik saflık elde etme idealini desteklemek üzere yaratılmış olan küresel bir ağ olan CGIAR, Norveçlilere katılmaktadır.

CGIAR ve 'Proje'

Ölüm Tohumları isimli kitapta da ayrıntılarını verdiğim gibi, 1960'da Rockefeller Vakfı, John D. Rockefeller III'ün Tarımsal Gelişim Konseyi ve Ford Vakfı, Filipinlerdeki Los Baños'taki Uluslararası Pirinç Araştırma Enstitüsü'nü (IRRI) kurmak üzere güçlerini birleştirdiler. (1) Rockefeller Vakfı, 1971'de, IRRI, Meksika kökenli Uluslararası Mısır ve Buğday İyileştirme Merkezi ve diğer iki Rockefeller ve Ford Vakfı destekli uluslararası araştırma merkezi olan, biri Nijerya'daki tropik tarım IITA'sı ve diğeri Filipinler'deki pirinç IRRI'sı ile birlikte, Uluslararası Tarım Araştırmaları Küresel Danışma Grubu'nu (CGIAR) oluşturmak üzere bir araya geldiler.

CGIAR, Rockefeller Vakfı'nın İtalya'nın Bellagio kentinde bulunan konferans merkezinde yapılan bir dizi özel konferansta biçimlendirildi. Bellagio görüşmelerinin başlıca katılımcıları Rockefeller Vakfı'ndan George Harrar, Ford Vakfı'ndan Forrest Hill, Dünya Bankası'ndan Robert McNamara ve 1972 yılında Stockholm'de yapılan BM Yeryüzü Zirvesi'ni Rockefeller Vakfı Mütevelli heyeti üyesi olarak örgütleyen, Rockefeller ailesinin uluslararası çevre örgütçüsü Maurice Strong'du. Konferans vakfın, bilimi, Proje adı verilen bir ırksal saflık geliştirme projesi olan öjenğin (soy geliştirme) hizmetine sunmayı amaçlayan onlarca yıllık çabalarının bir parçasıydı.

CGIAR, azami etkiyi yaratmak amacıyla Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü, BM Kalkınma Programı ve Dünya Bankası'nı da işin içine soktu. Rockefeller Vakfı, ilk başta sahip olduğu kaynakları böylesine planlı bir biçimde güçlendirerek, 1970'lerin başlarında küresel tarım politikalarını biçimlendirecek bir konum elde etti. Ve bu politikaları biçimlendirdi.

Cömert Rockefeller ve Ford Vakıfları tarafından finanse edilen CGIAR, önde gelen Üçüncü Dünya tarım bilimcileri ve agronomistlerini, yeniden anayurtlarına taşıyacakları modern tarımsal ticaret üretimi kavramlarına "vakıf" hale getirmek amacıyla ABD'ye götürdü. Bu süreç içinde bu ülkelerde, ABD tarımsal ticaretinin, özellikle de gelişmekte olan ülkelerdeki GDO'lu "Gen Devriminin" desteklenmesini amaçlayan paha biçilmez bir etki ağını bilim ve etkin-serbest piyasa tarımı adına inşa etti.

Genetik olarak üstün ırk yaratmak?

Svalbard Tohum Bankası tam bu noktada ilginçleşmeye başlamaktadır. Hatta daha da fazlası mevcuttur. “Proje” olarak atıfta bulunduğum proje, Rockefeller Vakfı ile güçlü finansal çıkar çevrelerinin, daha sonra genetik olarak adlandırılacak olan öjenik bilimini, genetik olarak imal edilmiş bir üstün ırkın yaratılmasını meşrulaştırmak amacıyla 1920’lerden itibaren kullanması projesidir. Hitler ve Naziler bunu Aryan Üstün Irkı olarak adlandırmışlardı.

Hitler’in öjeniği de, bugün gezegenimiz üzerinde bulunan bütün tohumların numunelerini saklamak amacıyla bir kıyamet günü deposu inşa etmekte olan aynı Rockefeller Vakfı tarafından finanse edilmişti. Konu bu noktada gerçekten merak uyandırıcı bir hal almaktadır. Aynı Rockefeller Vakfı, insan hayatını insan özelliklerini iradi olarak değiştirecek biçimde dönüştürme yeteneğinde olduğunu umdukları “tanımlayıcı gen dizilimlerine” indirgeme peşindeki durmak bilmez çabasının bir parçası olarak, bir sahte bilim olan moleküler biyoloji disiplini de yaratmıştır. Hitler’in, çoğu Savaşın sonra biyolojik öjenik araştırmalarını sürdürmeleri için sessiz sedasız Amerika Birleşik Devletleri’ne getirilen öjenik bilimcileri, Rockefeller Vakfı’nın cömert bağışları ile Üçüncü Reich’a kadar açıkça desteklenmiş olan, çeşitli hayat formlarıyla ilgili genetik mühendisliğinin temellerini attılar.(2)

Yine aynı Rockefeller Vakfı, Nelson Rockefeller ve New Deal döneminin Tarım Bakanı ve Pioneer Hi-Bred Tohum Şirketi’nin kurucusu olan Henry Wallace tarafından 1946’da Meksika’ya yapılan bir seyahat sonrasında sözüm ona Yeşil Devrimi de yarattı.

Yeşil Devrim, dünya açlık sorununu Meksika, Hindistan ve Rockefeller’in çalıştığı bir dizi seçilmiş ülkede çözme iddiasında bulundu. Rockefeller Vakfı agronomisti Norman Borlaug, aynı ödülü paylaşan Henry Kissinger’in çabalarını andıran çabaları için Nobel Barış Ödülü aldı.

Gerçekte, yıllar geçtikçe ortaya çıkacağı üzere, Yeşil Devrim, yarım yüzyıl önce dünya petrol sanayini tekelleştirdiği gibi tekelleştirebileceği küresel bir tarımsal ticaret alanı yaratmak amacıyla ortaya atılmış olan parlak bir Rockefeller ailesi programıydı. Henry Kissinger’ın 1970’lerde ifade ettiği gibi: ‘Petrolü kontrol ederseniz ülkeyi kontrol edersiniz; ama yiyeceği kontrol ederseniz, halkı kontrol edersiniz’.

Tarımsal ticaret ve Rockefeller Yeşil Devrimi iç içe gelişti. Her ikisi de Rockefeller Vakfı tarafından birkaç yıl sonra bitkiler ve hayvanlarla ilgili genetik mühendisliğinin geliştirilmesi amacıyla yapılan araştırmaların finanse edilmesini içeren büyük bir stratejinin parçalarıydılar.

John H. Davis, 1950’lerin başlarında Başkan Dwight Eisenhower yönetimindeki Tarım Bakanı yardımcısıydı. 1955’te Washington’u terk etti ve o günlerde bir tarım uzmanı için alışılmamış bir yer olan Harvard Graduate School of Business’e gitti. Net bir stratejisi vardı. Davis, 1956’da, Harvard Business Review dergisinde aşağıdakileri dile getirdiği bir makale yazdı: “sözüm ona tarım sorununu tek bir seferde ve sonsuza değin çözmenin ve yorucu hükümet programlarından kaçınmanın tek yolu, tarımdan, tarımsal ticarete doğru yol almaktır”. O zamanlar sadece pek az kimsenin aklında bazı ipuçları varken Davis bu konuda netti: tarımsal üretimdeki gıda zinciri üzerindeki kontrolü, geleneksel aile çiftçisinin elinden alarak çokuluslu şirketlerin ellerinde yoğunlaştıracak bir devrim. (3)

Rockefeller Vakfı ile ABD kökenli tarımsal ticaret şirketlerinin çıkarlarının önemli bir yönünü Yeşil Devrimin gelişmekte olan piyasalarda yeni melez tohumların yaygınlaşmasına dayanıyor olması olgusu oluşturuyordu. Melez tohumların yaşamsal özelliklerinden birisi yeniden üretim yeteneğine sahip olmamalarıydı. Melezler, çoğalmaya karşı içsel bir korunma

mekanizmasına sahiptiler. Tohumları ebeveynlerine benzer verim veren normal, açık döllene dayalı türlerin aksine, melez bitkilerden elde edilen tohumun ürün verimi ilk kuşağından önemli ölçüde daha düşüktü.

Melezlerin azalan verim özelliği çiftçilerin yüksek verim elde etmek için normalde her yıl tohum satın alması anlamına geliyordu. Üstelik ikinci kuşağın daha düşük verim vermesi çoğunlukla tohum üreticileri tarafından üreticinin izni olmadan yapılan tohum ticaretini ortadan kaldırıyordu. Ticari ürün tohumlarının aracılar tarafından yeniden dağıtılmasını da engelliyordu. Büyük çokuluslu tohum şirketleri herhangi bir kuruma ait parental tohum soylarını kontrol edebildiklerinde, hiçbir rakip ya da çiftçi, melezi üretme yeteneğine sahip olmayacaktı. Melez tohum patentlerinin, DuPont'un Pioneer Hi-Bred ve Monsanto'nun Dekalb şirketleri önderliğindeki az sayıda küresel tohum şirketinin ellerinde yoğunlaşması daha sonraki GDO'lu tohum devriminin temellerini attı. (4)

Gerçekte, modern Amerikan tarımsal teknolojisinin, kimyasal gübrelerin ve ticari melez tohumların devreye sokulması, gelişmekte olan ülkelerdeki bütün yerel çiftçileri, özellikle de daha varlıklı olanları, yabancı, çoğunlukla da ABD kökenli tarımsal ticaret ve petro-kimya şirketlerinin girdilerine bağımlı hale getirdi. Bu onyıllarca sürececek olan, dikkatle planlanmış bir sürecin ilk adımıydı.

Yeşil Devrim kapsamındaki tarımsal ticaret önceden ABD ihracatçıları açısından sınırlı biçimde ulaşılabilen piyasalara önemli giriş kanalları yaratıyordu. Bu trend daha sonra “piyasa-yönelimli tarım”la birlikte sığrama yaşadı. Aslında söz konusu olan, tarımsal ticaret tarafından kontrol edilen tarımdı.

Rockefeller Vakfı ve daha sonra da Ford Vakfı ele ele, Birleşik Devletler Uluslararası Kalkınma Ajansı (USAID) ve CIA'nin dış siyaset hedeflerini Yeşil Devrim aracılığıyla biçimlendirdiler ve desteklediler.

Yeşil Devrim'in önemli etkilerinden birisi umutsuzca iş arayarak kentlerin çeperlerindeki gecekondu mahallelerine göçmeye zorlanan köylülerin kırsal nüfusu azaltmasıydı. Bu raslantısal bir durum değildi; önceki yıllardaki “küreselleşme” dâhilinde bu ülkelere gelmekte olan ABD çokuluslu imalat şirketleri için ucuz emek havuzları yaratma planının bir parçasıydı.

Yeşil Devrim'in kendinden menkul reklamları yatışıkça ortaya çıkan sonuçlar vaat edilenlerden oldukça farklı oldu. Çoğunlukla ciddi sağlık sonuçları doğuran yeni kimyasal ilaçların ayırım gözetmeden kullanılması önemli sorunlar yarattı. Yeni melez tohum çeşitlerinin monokültürel bir tarzda ekilmesi zaman içinde toprak verimliliğini ve verimi düşürdü. İlk sonuçlar etkileyiciydi: buğday ve daha sonra Meksika'da mısır gibi ürünlerin verimleri iki hatta üç kat arttı. Ancak daha sonra düştü.

Yeşil Devrimin tipik eşlikçilerinden birisi çoğunlukla yeni büyük barajlar inşa etmeye yönelik Dünya Bankası kredilerini içeren ve önceden yerleşim yerleri olan bölgeleri ve zaman içinde de verimli tarım arazilerini sular altında bırakan büyük sulama projeleriydi. Ayrıca, süper buğday, toprağı dönüm başına muazzam miktarlarda gübreye doyurarak verimi büyük ölçüde artırdı; kullanılan gübre de Rockefeller'in hâkimiyeti altındaki Yedi Kız Kardeşler unvanlı büyük petrol şirketleri tarafından kontrol edilen metaller olan nitrat ve petrol yan ürünlerinden imal ediliyordu.

Muazzam miktarlarda zararlı bitki ve böcek ilaçları da kullanıldı ki bu durum petrol ve kimya devleri için ek piyasalar yarattı. Bir analizcinin belirttiği gibi, aslında, Yeşil Devrim temelde bir kimya devrimiydi. Gelişmekte olan ülkelerin muazzam miktarlardaki kimyasal gübre ve ilaçların karşılığını ödemeleri hiçbir noktada mümkün değildi. Dünya Bankası kredi ikramları ile Chase Bank ve diğer büyük New York bankalarının, ABD Hükümet garantileri tarafından desteklenen özel kredilerini almak zorunda kalacaklardı.

Bir dizi gelişmekte olan ülkeye verilen bu krediler çoğunlukla büyük toprak sahiplerine gitti. Küçük köylüler için durum daha başka türlü gelişti. Küçük köylü çiftçiler gübre ve diğer modern girdileri karşılayamıyor ve borçlanmak zorunda kalıyorlardı.

Başlangıçta çeşitli hükümet programları çiftçilere kimi krediler vererek bunların tohum ve gübre almalarını sağlamaya çalıştı. Bu tür programlara katılamayan çiftçiler özel sektörden borçlanmak zorunda kaldılar.

BUNU YAPMAZSAK HEPİMİZİ ÖLDÜRECEKLER

18 Ocak Perşembe 2018-<https://odatv4.com/>

Gazeteci-Yazar Soner Yalçın, yeni kitabı "**Saklı Seçilmişler**"de yavaş yavaş nasıl öldürüldüğümüzü ve bunu yapanları belgeleriyle anlatıyor.

Sözcü'den Nil Soysal'ın sorularını yanıtlayan Soner Yalçın, iki gün önce yayımlanan röportajın birinci bölümünde, "**Türk tarımını bitirip insanlarımızı zehir yedirmeye başladılar. Bir ülke bile bile intihara sürükleniyor. Zehir tacirlerine fırsat veriliyor. Yoksullara soykırım yapılıyor**" diyerek Türkiye'deki tabloyu özetlemişti.

Söyleşinin dünkü bölümünde ise Yalçın, "**AKP insanlara domuz yediriyor! Helal kesimden geçtik; domuzdan alınan kök hücreyle kırmızı et yapıyorlar artık. İthal karkas etler kanları akmış olduğu için hormon testine cevap vermiyor. Ne yediğimizi bilmiyoruz. Ete yapılan kimyasal işlemleri kaç kişi biliyor? Türkiye'de kullanım izni olmamasına rağmen "bradmix" adlı kimyevi maddenin etlerin hacmini yüzde 25-30 artırmak amacıyla kullanıldığını biliyor musunuz?**" ifadelerini kullanmıştı.

Söyleşinin üçüncü ve son gününde kitabı, başımıza nelerin geldiğini öğrenmemiz için yazdığını söyleyen Soner Yalçın, "**Acilen Atatürk'ün yolunda bağımsızlığı yaratmalıyız yoksa hepimizi öldürecekler**" uyarısını yaparak, "**Türkiye Kurtuluş Savaşı'nı tek cephede vermedi. Acilen Atatürk'ün yolunda, ulusal tarım ve sağlık politikasına ihtiyaç var**" dedi.

İşte o söyleşi:

Doğu'da Tarımsal İşletmeler Kapatıldı

– Kitabın sayfalarını çevirdiçe, ABD ve AB'nin Türkiye pazarını kendi endüstriyel tarımsal ürünlerine açmak için neler yaptıklarına şaşırıp kalıyoruz. Bunlar niye gündeme getirilmedi?

Çünkü köylüyü düşmanlaştırdılar; bütçe üzerindeki yük gösterdiler. Köylünün sahibi kalmadı. Üretici yıkıma sürüklendi. Sosyal demokrat partiler bile küresel baronların neoliberal finans ekonomisini savunur oldu. Köylü yalnızlaştırıldı. Siyaset Ankara demeçlerine-laf sokmalara sıkıştırıldı. Örneğin, köyden kente göç olgusu salt terörle ilişkilendirildi; tarımın çökertilmesi hiç gündeme getirilmedi. Oysa köylü zarar ettirilerek toprağından koparıldı, hayvancılıktan uzaklaştırıldı. Bakın, ABD-AB teröre salt silah-kamuoyu-medya desteğı vermedi. Doğı ve Güneydoğı Anadolu'daki tarımsal kamu işletmeleri kapatıldı; hayvancılık, dünya değeri tütün gibi tarım ürünleri bitirildi. Örneğin, Güneydoğı'da 66 bin 123 aile tütün üretimini bırakmak zorunda kaldı.

Tohumu Bile İthal Ediyoruz

– Bugünlerde ABD Başkanı Donald Trump'ın Beyaz Saray maceralarını anlatan “Fire and Fury” kitabı çok popüler. Siz de Beyaz Saray ile gıda baronlarının ilişkisini anlatıyorsunuz...

Daha düne kadar dünyada en rezil küresel tarım şirketi Monsanto idi. Monsanto'nun maddi olarak desteklediğı Tommy Thompson, 2001-2005 yıllarında oğıul Bush'un Sağlık Bakanı oldu. Diğerleri farklı mı: Obama'nın FDA Gıda Güvenliğı Dairesi Başkanışmanı olarak atadığı Michael R. Taylor, Monsanto'nun ikinci adamıydı! İlk icraatı ne oldu dersin: Süt ürünleri etiketlerinde (süt ineklerinin verimini artırmak için kullanılan kansorejen ürün) “rBGH içerir” gibi bilgi bulunmasını yasaklamak! Obama, Monsanto gibi kimyasal zehir üreten şirketlerin desteklediğı Tom Vilsack'ı Tarım Bakanı yaptı!

– Ya tohumlar, hibrit tohumlar...

Aklıma gelenleri söyleyeyim, çünkü liste uzun: Şili'den, Çin'den, Tayvan'dan fasulye tohumu alıyoruz! Tanzanya'dan barbunya ve hıyar tohumu, Peru'dan, Pakistan'dan patlıcan tohumu, Hırvatistan'dan arpa, yulaf tohumu Zimbabwe'den bezelye tohumu, Sudan'dan ve Yunanistan'dan bile mısır tohumu alıyoruz. İsrail'den; biber, turp, marul, soğan, domates, kabak, ayçiçeğı, buğday, kavun, karpuz, çiçek tohumları alıyoruz... Sadece ABD'den aldığımız tohumlar kitapta bir sayfa tuttu! Tohum çok önemli ama insanlarımız bunun farkında değil. Rockefeller danışmanı H.Kissinger'in yanında çalışan Paul Bremer, Irak Geçici Koalisyon Güçleri'nin başına getirildi. İlk yaptığı Irak'ın tarımına el atmak oldu. Iraklı köylülerin elindeki son doğal tohumları denetimlerindeki Norveç'teki “Svalbard Tohum Deposu”na taşıdı! Irak, tohumlarını “Ebu Gureyb Tohum Deposu”nda saklıyordu. İşgalden önce Irak Tarım Bakanlığı, bu tohumların bir bölümünün yedeklenmesi için Suriye Halep'teki, “Tarım Araştırmaları Merkezi”ne gönderdi. Suriye iç savaşı çıkınca Halep'teki değeri tohumlara ne oldu? Norveç'teki “Felaket Ambarı'nın ilk tohumları oldu? Ne tesadüf!

Kurtuluş İçin İlk Adım Öğrenmektir...

– O kadar çarpıcı olaylar anlatıyorsunuz ki şu net olarak görülüyor: Kimyasal gıdalar sonucu genetiğı darmadağın edilen insan bir felakete sürükleniyor. Küresel şirketleri elinde tutan “dünya efendilerinin” bunu salt para kazanmak için yapmadığını ispatlıyorsunuz. E biz ne yapacağız bu durumda? Nasıl kurtulacağız?

Konunun politik atağıını bilmek zorundayız. Carnegie Uluslararası Barış Vakfı bir dönem Türkiye'de çok aktifti. “Kemalizm'i bırakın... İlimli İslam'a sarılın... Kürdistan açılımı yapın” diyen sivil toplum kuruluşu! Bakın konu nereden nerelere geliyor. Sorunuza gelirim, biz ne mi yapacağız? İlk adım, öğrenmek. “Saklı Seçilmişler” bu amaçla yazıldı. Sonra bu politikalara cesurca karşı çıkacak, Türk tarımını global hegemonyadan kurtaracak bir iktidar inşa edeceğiz. Bakın; ABD'li Tugamiral Mark Lambert Bristol Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra ilişki kurmak için Ankara Milli Hükümeti'ne bir isim önerdi. Dedi ki; “Ticari destek

almak için Rockefeller size yardımcı olabilir!” Ankara Hükümeti, Rockefeller’ı iyi tanıyordu; 1905 yılından itibaren Osmanlı topraklarında petrol arıyordu. 24 Nisan 1923 tarihinde şu cevabı verdiler: “Rockefeller’ın memleketimize daveti uygun görülmemiştir!” Türkiye, Kurtuluş Savaşı’nı sadece tek cephede vermedi. Menderes, Özal ve Erdoğan’dan Atatürk’ün farkı budur. Acilen ulusal tarım politikasına ihtiyaç var. Acilen ulusal sağlık politikasına ihtiyaç var. Acilen Atatürk’ün gösterdiği yolda ulusal tam bağımsızlığı yeniden yaratmaya ihtiyaç var. Yoksa hepimizi öldürecekler!

Bizim tütünümüz tam 30 yıldır bu topraklarda yetim

– Bir de tütün meselesi var. Tütün üretimini yok etmek için iç ve dış odakların elbirliği ile neler yaptıklarını da kitabınızdan öğreniyoruz. İktidarların TEKEL’i kaldırıp, ABD’yi nasıl tekel yaptıklarını rakamlarla yazmışsınız!

İthal tütünün önü sonuna kadar nasıl açıldı yıl yıl rakamlarla yazdım. Bizim tütün ise 30 yıldır bu topraklarda yetim. Tütün üretici sayısı, 2002’de 405 bin 882 iken, 2015’de yüzde 86 azalarak 56 bine geriledi! Hâlâ Adıyaman’daki bir avuç tütün üreticisiyle uğraşıyor AKP! Tütünün hangi boyutunu anlatayım: Bugün sigara tüketicisi düne göre en sağlıksız sigara kağıdını içiyor. Yabancılar ucuz sigara satmak için buna mecburlar. Türkiye büyük bir sigara pazarı, kaybetmek istemiyorlar. Sigaranın içine bırakmayı zorlaştıracak kimyasallar koyuyorlar!

GDO’lu Tütün İçiriyorlar

Dünya Sigara Sağlığı İle Savaşanlar Örgütü Başkanı İngiliz David Simpson gerçeği yüzümüze vuruyor: “Biliniz ki, ABD’de ve İngiltere’de sigara içenlerin sayısı azalıyorsa, Türkiye’de içenlerin sayısı mutlaka artacaktır.” Bu kadar net. Sadece kimyasal maddeler de değil. 1983’de antibiyotiğe dayanıklı ilk genetiği değiştirilmiş GDO’lu tütün elde edildi. 1985’de virüs, bakteri ve böceklerle dayanıklı genetiği değiştirilmiş tütünün tarla denemeleri başladı. 1990’da ABD’de herbisite/otlara dayanıklı genetiği değiştirilmiş tütünün üretimine izin verildi. Sigara artık sağlığa bin kez zararlı. Bir de mentollü sigaralar var. Mentolün serinletici ve ağrı kesici yönleri sigarayı daha hafif ve tiryakiler için çekici hale getiriyor! Bunlar normal sigaralara göre daha zararlı. Bu sebeple AB ülkelerinde yasak. Ancak sigara düşmanı Erdoğan’ın gücü yetmedi; 2020’ye kadar satışı serbest bırakıldı!

– Sigaradaki katkı maddelerinin sayısını 120 olarak yazmışsınız. Siz içiyor musunuz sigara?

(Gülüyor) Hayır. Tiryaki olmadım.

Anavatanı Anadolu olan mercimeği de yok ettiler

– Geldik “Çikita Muz” serüvenine...

Rockefeller’ın Latin Amerika’yı gırtlığından nasıl ele geçirdiğini bu örneklerle yazıyorum. “Muz Cumhuriyeti” isminin sebebi Rockefeller. Hatırlarsınız: Turgut Özal’ın Türk tarımını gıda emperyalizminin emrine açma projesinin simgesi idi “Çikita Muz!” O yıl, yani 1984 yılında ABD’li “United Fruit Company” adını, “Chiquita Brands International” olarak değiştirdi. “Çikita” adı buradan geliyor.

– Beni mercimek şaşırttı!

Kimi şaşırtmaz! Anavatanı Anadolu olan mercimeğimizi yok ettiler. 1990’da 846 bin ton mercimek üretimi ile dünya ihracatının yüzde 47’sini karşılayarak ilk sırada yer alan Türkiye, bugün ithal mercimek alıyor! Kanada, 1970’lerde Türkiye’den götürdüğü kırmızı mercimeğin

genleriyle oynayarak dünyanın en büyük ihracatçısı oldu. Yılda 300 bin ton mercimeğin önemli miktarını Kanada'dan alıyoruz!

Tarımsal Üretim Alanları Daraltıldı

Özal politikalarına rağmen 1990'da 2 milyon 13 bin tonu aşkın bakliyat üretimi gerçekleştirdik. 2015'te üretim 1 milyon 79 bin tona düştü. Bugün 1 milyon tonun altına düştük. Son 25 yılda dünyada baklagiller ekim alanı 61 milyon hektardan 82 milyon hektara; baklagiller üretimi 40 milyon tondan 70 milyon tona çıktı. Türkiye'de ise baklagillerin ekildiği alanlarda yüzde 66, üretim miktarında ise yüzde 47 gerileme yaşandı. Türkiye, 1980 yılında 7 bin 600 ton kuru fasulye, 88 bin 500 ton nohut ve 102 bin ton mercimek ihraç edip, bu üç üründe bir gram ithalat yapmadı. 1990'da 860 bin ton nohut üretimiyle dünya ihracatının yüzde 62'sini karşılayarak ilk sırada yer alan Türkiye, bugün 50 bin nohut ithal ediyor! Dış alım artsın diye gümrükleri sıfırlanıyor! Keza 50 bin ton kuru fasulye ithal ediyor. AKP'nin hediyesi: Ekim alanları yeşil mercimekte yüzde 94, kırmızı mercimekte yüzde 67, nohutta yüzde 60, kuru fasulyede yüzde 47 daraldı. Bugün, kuru fasulyeyi, nohutu, bezelyeyi, mısırı, pamuğu mercimeği ABD'den alıyoruz. Bunun adı “teslimiyettir.” Bize neler yedirdikleri ayrı konu. GDO'lu soya cenneti ABD, yılda 2.3 milyon ton soya ithal ediyor ve her yiyeceğe koyuyor.

ROCKEFELLER CEPHESİ: DÜNYANIN 2,5 AYLIK BUĞDAYI KALDI

21.05.2022-<https://www.toplumsal.com.tr/>

Tarım analiz firması Gro Intelligence'a göre rezervlerde dünya tüketimine 10 hafta yetecek kadar buğday kaldı...

Daha önce yaklaşan **gıda krizi**yle ilgili birçok kez uyarıda bulunan **Rockefeller Vakfı** tarafından fonlanan tarım analiz firması Gro Intelligence CEO'su Sara Menker dünyanın 10 haftalık tüketime yetecek kadar buğday stokunun kaldığını söyledi.

Bu rakamın 2008 finansal krizinden bu yana görülen en düşük seviye olduğu belirtiliyor.

Bu seviyenin tahmin edilenden daha kötü olduğu değerlendiriliyor. Devletler küresel buğday stoklarının yıllık tüketimin yüzde 33'üne denk geldiğini savunurken Perşembe günü Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nde gıda güvenliği üzerine yapılan toplantıda konuşan Gro Intelligence CEO'su Sara Menker bu oranın aslında yüzde 20'ye yakın olduğunu söyledi.

Uzun süredir yaklaşan gıda kriziyle ilgili uyarılarda bulunan Menker, büyüyen açlık tehdidi karşısında acilen önlem alınması gerektiğine dikkat çekti. Artan ekin fiyatları milyonları riske atarken yaşanan kuraklıklar ve yükselen gübre fiyatları da önümüzdeki dönemde tahıl tedarikini tehdit etmeye başladı.

Eski bir enerji emtia taciri olan ve gıda krizini pandemi tedarik zincirlerini boğmadan öngören Menker, “Bu döngüsel değil. Bu sismik bir kriz. Bu bir nesilde bir kez yaşanabilecek ve jeopolitik dönemi dramatik şekilde etkileyebilecek bir olay” değerlendirmesinde bulundu.

Ekin piyasaları ve iklim krizini doğru şekilde tahmin etmek için yapay zeka tabanlı bir program kullanan Gro Intelligence Perşembe günü 49 Afrika ülkesinde gıda güvenliğini sağlamayı hedefleyen ücretsiz kullanılabilecek bir çevrimiçi aracı duyurmuştu.

KRİZ KAPIDA: 2,5 AYLIK BUĞDAY KALDI

20.05.2022- www.toplumsal.com.tr/

Buğday stokları 2008'den bu yana en düşük seviyeye gerilerken, buğday krizinin kapıda olduğu ve kıtlık tehlikesinin hafife alınmaması gerektiği belirtiliyor.

Rusya-Ukrayna savaşının 24 Şubat'ta başlaması buğday ve ayçiçeği yağı başta olmak üzere gıda krizine yol açtı. Stoklar tükenirken, ihracat yasakları peş peşe geliyor. Fiyatlar rekor üstüne rekor kırıyor.

Tarım analiz firması Gro Intelligence'in genel müdürü Sara Menker dünyanın 10 haftalık (2,5 aylık) tüketime yetecek kadar buğday stokunun kaldığını söyledi.

Devletler dünya **buğday stoklarının** yıllık tüketimin yüzde 33'üne tekabül ettiğini belirtirken, Gro Intelligence Genel Müdürü Sara Menker söz konusu oranın aslında yüzde 20'ye indiğini iddia etti.

20 Mayıs Perşembe günü Birleşmiş Milletler (BM) Güvenlik Konseyi'nde konuşan Menker uzun süredir gıda krizine dair ikazda bulunuyordu.

Gübre Zamları Ve Kuraklık Tahıl Tedarikini Vuracak

Menker, büyüyen açlık tehdidi karşısında acilen tedbir alınması gerektiğine dikkati çekti. Artan ekin fiyatları milyonları riske atarken, kuraklık ve tırmanan gübre fiyatları önümüzdeki dönemde tahıl tedarikini daha da zorlaştıracak.

Menker, "Bu döngüsel değil. Bu sismik bir kriz. Bu bir nesilde bir kez yaşanabilecek ve jeopolitik dönemi dramatik şekilde etkileyebilecek bir vaka" değerlendirmesinde bulundu.

Hindistan İhracatı Yasakladı, Ukrayna Oyun Dışı

100 milyon ton buğday hasat eden ve dünyanın en büyük 2'nci tahıl ambarı diye bilinen Hindistan Mayıs ayından itibaren buğday ihracatına yasaklamıştı. Hindistan hükûmeti, kuraklık ve artan fiyatlar sebebiyle kendi tahıl ihtiyaçlarını karşılamaya öncelik verildiğini kaydetmişti.

Ukrayna'nın buğday hasadının savaş sebebiyle 30 milyon tondan 20 milyon tonuna gerilemesi bekleniyor.

THE ECONOMİST:40 MİLYON İNSAN GIDA KRİZİYLE KARŞI KARŞIYA

20.05.2022- www.toplumsal.com.tr/

The Economist'in buğday başaklarının yerine kuru kafa koyduğu yeni sayısında Ukrayna-Rusya savaşı sebebiyle gıda krizi tüm dünyada ciddi bir sorun haline geldiğini belirtti.

The Economist dergisi yeni kapağıyla gündem oldu. Önceki yıllarda yaptıkları kapak fotoğrafları ile gelecekte olacak olayları 'tahmin eden' dergi, yayınladığı kapakta **gıda krizine** dikkat çekerek buğday başaklarını kuru kafa olarak resmetti.

Paylaşımın altına, "Savaş dünyayı kitlesel açlığa doğru itiyor. Bunu düzeltmek herkesin işi" notunu düşen The Economist, Ukrayna-Rusya arasında yaşanan savaşla beraber dünyayı bekleyen gıda krizine dikkat çekti.

Gıda Krizi Kapıda

The Economist'e konuşan Birleşmiş Milletler (BM) Genel Sekreteri Antonio Guterres Rusya'nın Ukrayna'da sürdürdüğü savaşın tarım ürünlerinin fiyatlarının artmasına yol açtığını hatırlattı. Guterres, savaşın ve fiyatlardaki artışın devam etmesi halinde küresel gıda krizi yaşanabileceğini söyledi.

40 Milyon İnsan Gıda Krizi İle Karşı Karşıya

Öte yandan ABD Dışişleri Bakanı Antony Blinken, birçok faktörden dolayı dünyada akut gıda güvensizliğine maruz insan sayısının 2016-2021 yılları arasında 108 milyondan 161 milyona çıktığını, Rusya'nın Ukrayna'ya saldırılarının küresel gıda güvenliği krizini daha da derinleştirdiğini aktardı.

BM UYARDI: UKRAYNA'DAKİ SAVAŞ KÜRESEL GIDA KRİZİNE YOL AÇABİLİR

19.05.2022- www.toplumsal.com.tr/

Birleşmiş Milletler (BM) Genel Sekreteri Antonio Guterres, Rusya'nın Ukrayna'da sürdürdüğü savaşın tarım ürünlerinin fiyatlarının artmasına yol açtığını söyledi.

Antonio Guterres, özellikle az gelişmiş ülkelerde ve yoksul halklarda gıda güvenliğinin savaş sebebiyle daha ciddi bir tehlike altına girdiğini belirtti.

Guterres, Ukrayna'dan yapılan gıda ihracatının savaş öncesi seviyeye dönmemesi halinde dünyanın yıllarca sürecektir bir kıtlıkla karşı karşıya kalabileceği konusunda uyarıda bulundu.

Ukrayna'da üretilen ve dünya genelinde ihtiyacın önemli bir kısmını karşılayan ayçiçek yağı ve bazı tahıl ürünleri, limanların kapalı olması nedeniyle ülkeden ihraç edilemiyor. Bu da arzı düşürürken fiyatları artırıyor.

BM verilerine göre küresel gıda fiyatları, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 30 arttı.

Çarşamba günü New York'ta konuşan Guterres ise "Savaş on milyonlarca insanı gıda güvensizliğinin sınırlarına itti, bu da yetersiz beslenme, geniş kitlelerde açlık ve nihayetinde kıtlığa yol açabilir" dedi ve ekledi:

"Birlikte harekete geçerse dünyada herkese yetecek kadar gıda var. Ancak bu sorunu bugün çözmezsek gelecek aylarda küresel gıda yokluğuyla karşı karşıya kalabiliriz."

Ukrayna'nın gıda üretimi konusunda bir adım atılmadığı takdirde krize etkili bir çözüm bulunamayacağını belirten Guterres, Rusya ve Belarus'ta üretilen gübrenin de küresel piyasaya ulaştırılması gerektiğini söyledi.

Guterres, bu konuyla ilgili Rusya ve Belarus'la yoğun iletişim halinde olduğunu; ABD ve Avrupa Birliği (AB) ile de görüşerek ithalatı normal seviyelere çekmeye çalışıldığını söyledi.

Dünya Bankası ise dünyadaki gıda güvensizliği sorununa çözüm için 12 milyar dolarlık daha fon ayırdığını açıkladı.

Savaş öncesinde Rusya ve Ukrayna, dünyanın tahıl ihtiyacının yüzde 30'unu karşılıyordu. Ukrayna dünyanın "ekmek sepeti" olarak anılırken limanlarından her ay 4,5 milyon ton tarım ürünü ithal ediliyordu.

Rusya'nın 24 Şubat'ta başlayan askeri hareketinden bu yana arz büyük oranda azaldı ve dünya genelinde fiyatlar uçtu. Cumartesi günü bir diğer kritik tahıl üreticisi olan Hindistan'ın da ihracatı durdurduğunu açıklamasının ardından fiyatlar daha da yükseldi.

BM'ye göre şu an bir önceki hasattan elde edilen yaklaşık 20 milyon ton tahıl, Ukrayna'dan çıkarılamıyor. Eğer küresel piyasaya çıkışına izin verilirse dünya genelinde büyük bir rahatlama yaratacak.

ÇİFTÇİ-SEN GENEL BAŞKANI: GIDA, SİLAH HALİNE GELDİ

17.05.2022- www.toplumsal.com.tr/

Tarımda maliyetlerin yükseltilmesi ve tekelleşme sonucu yaşanan gıda krizine dikkati çeken Çiftçi Sen Genel Başkanı Ali Bülent Erdem, buna karşı ekolojik tarımı önemseyen gıda egemenliği mücadelesinin verilmesi gerektiğini söyledi.

Pandemi ve bölgesel savaşların etkisiyle birlikte dünyada büyük bir **gıda krizi** baş göstermeye başladı. Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü ile Dünya Gıda Programı (WFP) tarafından oluşturulan Gıda Krizine Karşı Küresel Ağın hazırladığı ve 4 Mayıs 2022'de açıkladığı Küresel Gıda Krizi raporunda, yaklaşık 193 milyon insanın akut gıda güvensizliği yaşadığı bildirildi.

Son yıllarda çokça gündeme gelen gıda krizi kavramı çiftçilerin girdi maliyetleri yüzünden üretemez hale geldi. “Tarım ülkesi” tanımlamasının yapıldığı Türkiye son yıllarda ithal tarım ürünleri alan bir ülke konumuna geldi. Son olarak ülke tarihinde ilk kez Hindistan’dan geçtiğimiz hafta buğday ithal talebinde bulunuldu.

Maliyetler Yükseldi, Tarlalar İcrada

Tüm bunlar çiftçinin maliyetlerin altından kalkamaz olması ve üretimden kopmasıyla bağlantılı olarak gündeme geliyor. Gübre, ilaç ve mazot gibi girdilerde yaşanan ani yükselişler çiftçiyi tarladan kopardı. Şubat ayında ton fiyatı 4 bin TL olan (26 azotlu) CAN gübre, yüzde 106 zamlanarak 8 bin 250 TL’ye çıktı. ÜRE gübre ise 9 bin TL’den 14 bin 850 TL’ye yükseldi. Son bir yıllık gübre zamları ise yüzde 400’e dayandı. Yine geçen sene 7 TL seviyelerinde olan mazot, bu sene 22 TL’yi de aştı. Tüm bunlara çiftçinin yeterli desteği de alamaması eklenince ilan siteleri satılık ya da icralık tarım arazileri ile dolmaya başladı. Sadece Ziraat Bankası’nın internet sitesinde 669 arazi ihale usulüyle satışta. Yine Basın İlan Kurumu’nun sitesi olan ilan.gov.tr’de tarla statüsünde 1867 mülk çeşitli mahkemeler tarafından icradan satışa çıkarılmış durumda.

Çiftçiler Sendikası (Çiftçi Sen) Genel Başkanı Ali Bülent Erdem ile çiftçilerin yaşadığı sorunları, çözümlerini ve çiftçiliğin geleceğini konuştuk.

Endüstriyel Tarım

Erdem, Türkiye’de üreticilerin üretemediği, tüketicilerin de gıdaya ulaşmadığı bir dönem yaşandığını vurgulayarak, bu duruma pandemi, Ukrayna’da yaşanan savaş, Suriye’de ki savaş halinin de etkisinin olduğunu söyledi. Fakat esas sorunun gıdanın giderek şirketlerin eline geçmesi ve endüstriyel temelli tarım yapılıyor olması olduğunu ifade eden Erdem, sorunun temellerinin 1950’li yıllarda atıldığını aktardı. O dönem İMF, Dünya Bankası ve çeşitli finans kuruluşları üzerinden bu tür tarımın desteklendiğini söyleyen Erdem, “Bu tarihten itibaren Türkiye’de üreticilerin endüstriyel tarımı yapabilmelerinin koşulları hazırlandı ve sonra da teşvik edildi. Fakat endüstriyel tarımı bir üreticinin tek başına yapabilmesi mümkün değil. Çünkü bütün girdilerinizi dışarıdan alacaksınız. Kullandığınız tohum yerel tohum olmadığı için daha fazla su isteyecek, daha çok makineleşme gerekecek. Bir çiftçi bu kadar pahalı bir üretimi yapamaz” dedi.

‘Temeli 12 Eylül’de Atıldı’

Bu politikanın 12 Eylül darbesiyle yerini liberal politikalara bıraktığını belirten Erdem, “Endüstriyel tarımı yaygınlaştırmak için kurumların oluşturulmasını dayatan İMF bu kez de ‘devleti tarımdan çekin’ dedi. Devletin tarımdan çekilmesi 1999 ve 2001 yıllarında İMF ve Dünya Bankası ile yapılan dönüşüm programlarıyla daha da hızlandırıldı. Artık devlet

tarımdan çekilmiş oldu, bütün o desteklemeler ortadan kalktı, faizler normal faiz haline dönüştürüldü. Çiftçiler şirketlerle baş başa bırakıldı. Çiftçiler ya topraklarını terk edip gideceklerdi ya da şirketlerin hizmetinde üreticilik yapacaklardı. Bugün yaşanan problemin kendisi, bu kadar pahalı bir tarımı yapılamaz olmasıdır” diye belirtti.

Kurumlar İşlevsizleşti

Devletin tarımdan elini çekmesiyle birlikte gübre üreten fabrikalarında özelleştirildiğini kaydeden Erdem, gübrede dışa bağımlı hale gelinmesiyle birlikte yaşanan her krizde bu girdilerin maliyeti arttırdığını söyledi. Dışa bağımlı bir çiftçilik yapabilmenin mümkün olmadığına dikkati çeken Erdem, “Geçmişte tarım yapabilmesi için çiftçilere düşük faizli krediler veriliyordu. Maliyetinin altında ürünün satılmaması için taban ve tavan fiyatlar uygulanıyordu. Bunu yapabilmenin yolu da Tarım Satış Kooperatifleri Birlikleri, TEKEL ve ÇAYKUR’dur. Şimdi bütün bunlar işlevsizleşti. Kredileri de normal krediler haline getirildi. Bankalar bu kredileri vermek için çiftçilerin tarlalarını ipotekliyor. Ödemediği takdirde de topraklar icralık duruma düşüyor. Bu yolla da Türkiye’deki tarımın şirketleşmesinin önü açılıyor” ifadelerinin kullandı.

Emperyalist Politika

Bu politikanın gıdayı çiftçilerin elinden alarak tekelleştirme mücadelesi olduğunu altını çizen Erdem, şöyle devam etti: “Gıdayı ellerine aldıkları andan itibaren nasıl bugün enerji savaşları çıkıyorsa gıda savaşları çıkma tehlikesi oluşacak. Çiftçileri şirketlere bağımlı hale getirmek için tohum yasaları çıkarıyorlar. Yerel tohumla üretim yaparsanız desteklemelerden yararlanamıyorsunuz. Bu süreç devam etmesi ve gıdanın küresel şirketlerin eline geçmesi bilinçli emperyalist bir politikadır. Çiftçilerin topraklarından vazgeçmeleri ve şirketlere bağımlı üretim yapmaları teşvik ediliyor. Televizyon programlarından birçok marketin reklamında sözleşmeli üretim yaptığını açık açık söylüyor. Sözleşmeli üreticilik yapmak tarlaya hangi ürünü ekeceğine ürünün bütün üretim süreci içerisinde ne zaman hangi ilacı kullanacağına, hasadı ne zaman yapacağına şirketlerin karar vermesi demek. Bilgelige dayanan çiftçiliği yok ederek çiftçiye ‘Siz kendi topraklarınızda işçi olun’ deniliyor. Bu kabul edilemez.”

Gıda Güvenliği

Gıda güvenliğimizi sağlayabilmek için gıda egemenliği mücadelesini sürdürmek zorundayız” diyen Erdem, “Önce gıdayı kimin ürettiğine bakacaksınız. Bir defa bunun küçük üreticiler olması gerekiyor. Hangi yöntemle ürettiğine bakacaksınız. Endüstriyel tarım ile mi? Yoksa ekolojik köylü tarımıyla mı? Son olarak da bize nasıl ulaşıyor ona bakacaksınız. Siz Arjantin’den gelen bir ürünün güvenilir ya da güvenilmez olduğunu bilemezsiniz. Bütün bu süreçlerin açık olduğu en yakın pazarlara gidildiği üreticinin bizzat tüketiciler tarafından takip edildiği bir sürecin yaşanması gerekiyor. Bu ancak gıda egemenliği mücadelesiyle mümkün. Yoksa kendi kendine yetebilen bir tarım ülkesi bugün gıdaya muhtaç hale geliyor. Bugün onu yaşamıyoruz ama Afrika tarzı bir kıtlık yaşama tehlikesi var” diye aktardı.

‘Gıda Silah Haline Geldi’

Gıdanın bir silah olarak kullanıldığını kaydeden Erdem, “Amerikan eski Tarım Bakanı ‘Gıda aslında bir silahtır. Gıdayı ele geçirirseniz insanları ikna edersiniz’ diyor. Üzerimizde yeni bir tehdit aracı olan gıdayla karşı karşıya kalacağız. Her istediklerini ve daha baskıcı yöntemlerini gıdaya ulaşma meselesiyle bize dayatacaklar. Bu anlamda çok tehlikeli bir süreci yaşıyoruz. Çiftçilerin geçmişten gelen bilgilerine dönerek üretmekten başka şansları yok. Tarımı kendi doğal döngüsüne döndürmek zorundayız. Yoksa gıda daha az şirketin elinde insanlık üzerinde tehdit aracına dönüşüyor. Onun için dünyanın bütün küçük çiftçileri kendi çözümleri olan

gıda egemenliği meselesini tartışıyor. Bu krizin atlattmak, küresel iklim değişikliğiyle mücadele edebilmek ve ekolojik tahribatı engellemek ancak köylü hakları mücadelesiyle yürütülebilir” diye konuştu.

AÇLIK FELAKETİ

31.03.2022- www.toplumsal.com.tr/

Savaş durdurulamazsa dünya ekonomik olarak ağır bedel ödeyecek. Savaşın küresel çapta ‘felakete’ yol açabileceğinin konuşulduğu BM Güvenlik Konseyi’nde gıda krizi ile ilgili sert uyarılar yapıldı.

Rusya’nın Ukrayna’ya operasyonu nedeniyle tedarik zincirlerinin bozulması ve iki ülkeden mal sevkıyatının durması açlık felaketi uyarılarını artırdı. Küresel Kalkınma Merkezi’nin bir araştırmasına göre, Rusya-Ukrayna Savaşı 40 milyon kişiyi aşırı yoksulluğa sürükleyecek.

Ülkelerin bir an önce harekete geçmesi beklenirken Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi’nde (BMGK) yapılan oturumda, savaşın yol açabileceği küresel gıda krizi, açlık felaketi masaya yatırıldı.

BM yetkilileri, savaşın küresel çapta 'Felaket üzerine felakete' yol açabileceği konusunda sert uyarılarda bulunurken, Batılı ülkeler gelişmelerden Rusya’yı sorumlu tuttu, Rus temsilci ise karşı suçlamalar yöneltti.

BMGK oturumunda konuşan Birleşmiş Milletler Dünya Gıda Programı (WFP) İcra Direktörü David Beasley, Ukrayna’daki savaşın, 'İkinci Dünya Savaşı’ndan bu yana yaşanan felaketlerin çok ötesinde, küresel çapta sonuçlar doğuracağı' konusunda uyarıda bulundu:

Eğer savaş önleyemezsek, dünya çok ağır bir bedel ödeyecek ve WFP olarak yapmak zorunda kalmak istemediğimiz bir şey yapmak zorunda kalacağız. Açlıktan ölecek çocuklara yemek verebilmek için, açlık içindeki çocukların önünden yemeklerini almak zorunda kalmak ...

94 Geminin Geçişine İzin Verilmedi

ABD Dışişleri Bakan Yardımcısı Wendy Sherman, Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin’in başlattığı savaş nedeniyle dünya gıda güvenliğinin tehlikeye girdiğini söyledi.

Rusya’nın Karadeniz’de dünya pazarlarına gıda taşıyan en az üç sivil gemiyi bombaladığını söyleyen Sherman, 'Rusya donanması Ukrayna limanlarına erişimi bloke ediyor, buğday ihracatını engelliyor' diyerek, Rusya’nın dünya gıda pazarına yük taşıyan yaklaşık 94 geminin Akdeniz’e geçişine izin vermediği bilgisini paylaştı.

Rusya’nın Ukrayna saldırısı sonucunda buğday fiyatlarında yüzde 20-50 aralığında artış meydana geldiğine işaret eden Sherman, 'Özellikle halklarını doyurabilmek için Ukrayna’dan gıda ürünleri alımına bağımlı olan Lübnan, Pakistan, Libya, Tunus, Yemen ve Fas gibi ülkeler için endişeliyiz' dedi.

Rus büyükelçi, gemilerin kesintisiz yük taşımasının Rusya’ya yaptırımların kaldırılması ile sağlanabileceğini söylerken, bu sayede uluslararası tarım ve gıda pazarlarının da istikrara kavuşturulabileceğini kaydetti.

Bunun üzerine söz alan ABD’li Bakan Yardımcısı Sherman, 'Rusya’nın kendi gıda ve tarım ihracatına da ne ABD ne de başka bir müttefikimiz ya da partnerimiz yaptırım uyguluyor' dedi.

Avrupa'ya Kitleseel Göç Uyarısı

Dünya Gıda Programı, 32 ülkede gıda güvenliği programlarının yeterli fonları bulunmadığı konusunda uyarıyor. AB 2021’de kendi çiftçilerine yılda 185 milyar dolar sübvansiyon sağladı. Bu tüm küresel yardım bütçesi 161 milyar doları aşıyor. ABD ise gıda yardımlarının kendi mahsulünden sağlanmasını şart koşuyor. Taşımacılıkta da ağırlıkla kendi gemilerini kullanıyor. Bütün bunlar maliyetleri yükseltiyor. Zengin ülkelerin büyük tarım subvansiyonları, yoksul ülkelerdeki tarım üretimini baltalıyor, çoğunlukla kırdan kente göçleri tetikliyor.

2020 yılında Mısır’ın tahılının yüzde 85’ini, Lübnan’nın da yüzde 81’ini Ukrayna’dan temin ettiğini hatırlatan WFP İcra Direktörü, savaşın tüm dünya için felaket sonuçlar doğuracağını altını çizdi, sadece Ukrayna’ya odaklanılmaması, dünyanın diğer bölgelerinin de ihmal edilmemesi gerektiğini vurguladı. Uluslararası topluma, Afrika ve Ortadoğu gibi bölgelerin ihtiyaçlarını göz ardı etmeme çağrısı yapan Beasley, aksi takdirde Avrupa’nın 'Devasa boyutta bir göç sorunuyla karşı karşıya kalacağı' konusunda uyardı.

BUĞDAY ÜRETİCİSİNDEN GERGİN BEKLEYİŞ

19.05.2022- www.toplumsal.com.tr/

Buğdayın geçen yıl 2,14 lira olan kg maliyeti bu yıl 6 lirayı aştı. Çiftçinin gözlerini çevirdiği buğday alım fiyatları ise hâla açıklanmadı. ZMO Başkanı Suiçmez alım fiyatlarının haftalık olarak belirlenmesi gerektiğini söyledi.

Temel gıda hammaddesi olan buğdayda fiyat konusunda belirsizlik hâkim. Hasat dönemi yaklaşırken üreticiler hâlâ kaç liradan alım yapılacağını bilmiyor. Yaşanan kuraklık, Ukrayna-Rusya savaşı ile yurt dışı fiyatlarının yükselmesi ve artan girdi maliyetlerinden dolayı bu sene açıklanacak hububat alım fiyatları daha da önemli bir konuma geldi.

BirGün'den Havva Gümüşkaya'nın haberine göre geçen yıl AKP'li Cumhurbaşkanı Erdoğan 17 Mayıs'ta Toprak Mahsulleri Ofisi'nin alım fiyatlarını açıklamıştı. Bu yılki alım fiyatlarının da bugün yarın açıklanması bekleniyor.

Geçen yıl hububat alım fiyatlarının serbest piyasanın çok altında olması nedeniyle üretici, ürününü Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) yerine çoğunlukla serbest piyasada satmaya mecbur bırakılmıştı.

Küresel Buğday Üretiminde Düşüş

Hububat politikası ve alım fiyatı belirlenirken dünyadaki gelişmeleri göz ardı etmek de

mümkün değil. Özellikle Rusya'nın Ukrayna'yı işgali ile başlayan savaş nedeniyle Ukrayna'da ekim alanlarının daralması ürün arzını ve fiyatları olumsuz etkilemesi öngörülmüyor.

Ayrıca dünyanın en büyük ikinci buğday üreticisi konumundaki Hindistan'ın buğday ihracatını yasaklama kararı almasının ardından küresel buğday vadelilerinde son iki ayın en hızlı yükselişi gerçekleşti. Hindistan'da aşırı sıcaklar nedeniyle rekor 111 milyon tondan 105 milyon tona revize edildi.

Amerika Tarım Bakanlığı (USDA) dünya tahıl piyasalarına ilişkin yayımladığı raporda bu yıl üretimde düşüş beklendiğini açıkladı. Rapora göre, dünya buğday üretimi bu sezonda 775 milyon ton olarak tahmin ediliyor. Geçen sezona göre 4 milyon ton daha düşük bir üretim olacak. Üretim düşüşünün ağırlıklı olarak Ukrayna kaynaklı olması bekleniyor.

Dünya buğday tüketiminin ise 2022-2023 sezonunda 788 milyon ton olarak tahmin ediliyor.

Fiyatlar Bu Yıl Çok Daha Kritik

TÜİK'e göre buğday üretimi 2020 yılında 20,5 milyon ton iken 2021 yılında kuraklığın da etkisiyle yüzde 13,9 azalışla 17,6 milyon ton olmuştu. Bu yıl üretimin 19 milyon ton civarında olması bekleniyor.

Ulusal Hububat Konseyi'nin pandemi ve savaş ekseninde buğday üzerine tespit, değerlendirme ve önerilerinin yer aldığı raporda 2022-2023 üretim sezonu dekara destek ödemesinin ek desteğin de kalıcı hale getirilerek 230 TL olması gerektiği vurgulandı. Kilo başına 10 kuruş olan ürün desteğinin ise 25 krş/kg'a çıkarılması buğday üretiminin sürdürülebilirliği açısından öneriliyor.

Hesaplar Yeni Tartışma Yarattı

Buğday üretiminde maliyet hesaplarında arazi kirası, işçilik, akaryakıt, gübre, tohum, ilaç gibi girdilerin fiyatı ile hasat ve nakliye giderleri dikkate alınarak, alınacak verim üzerine, çiftçi kârı da eklenerek olması gereken taban fiyat belirlenmesi gerekiyor.

Türkiye Ziraat Mühendisleri Odası Başkanı Baki Remzi Suiçmez, üretim bölgelerin arasında, kuru ve sulı tarım koşullarında verimin ve maliyetin farklı olduğuna dikkat çekiyor.

Hasat dönemi başlamadan çeşitli maliyet hesaplamaları da yapılmaya başlandı. Adana Çiftçiler Birliği Başkanı Mutlu Doğru'nun yaptığı buğday maliyet hesabı, fiyatlara ilişkin yeni bir tartışmaya neden oldu. Doğru, buğdayda son 10 yıllık verim ortalaması 275 kg olmasına rağmen 400 kg verime göre maliyet hesabı yaptı. Doğru, 400 kg verime göre de 1 kg buğdayın maliyetini 4,26 TL olarak hesapladı.

ZMO Başkanı Suiçmez'e göre bu hesaplama doğru değil: "TÜİK'in tarımsal girdi fiyat endeksine göre açıkladığı girdi maliyetlerini kullanmak alım fiyatını baskılamak anlamına gelmektedir."

"Gübre fiyatları son yılda ortalama yüzde 340 artmışken, TÜİK verisi yüzde 138 artışı kullanmak taban alım fiyatının düşük açıklanmasına yol açacaktır" diyen Suiçmez, "Geçen yıl buğdaya 2 bin 250 TL taban fiyat açıklanması, iç piyasada bu fiyatın 5 bin TL, yurtdışından alımlarda 6 bin 300 TL'lere çıkması karşısında çiftçiye fark ödemesi yapılmaması, bu yıl iç ve

dış piyasalardaki gelişmeleri de öngörerek bir alım fiyatı açıklanmasını zorunlu kılmaktadır” ifadelerini kullandı.

Çiftçinin başlıca beklentisinin maliyetlerin düşürülmesi ve zamanında destek olduğunu hatırlatan Suiçmez, “Ekmek fiyat artışlarını baskılamak için alınan pahalı buğdayı un sanayicine düşük fiyatla satmak yani sanayiciyi sübvans etmek kadar, üretimin sürekliliği için maliyetleri düşürüp yeterli ve zamanında destekle üreticiyi sübvans etmek çiftçinin başlıca beklentisi” diyor.

Bölgeye Göre Farklı Maliyet

Ekmeklik buğday maliyeti, TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası Şanlıurfa Şubesinin maliyet hesabına göre kuru koşullarda 240 kg verime göre 6,56 TL/kg, sulu koşullarda 450 kg verime göre 6,98 TL/kg oldu. Bu rakama yüzde 20 çiftçi kârı eklendiğinde açıklanması gereken alım fiyatının kuruda 7,87 TL/kg, suluda ise 8,37 TL/kg olarak hesaplandı.

TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası Adana Şubesinin maliyet hesabı ise şöyle: 400 kg verime göre maliyet 6,11 TL/Kg. Yüzde 30 çiftçi kârı ile açıklanması gereken fiyat 7.94 TL/Kg olarak hesaplandı.

Alım Fiyatları Haftalık Güncellenmeli

ZMO Başkanı Suiçmez’e göre buğday alım fiyatları iç ve dış piyasadaki fiyata haftalık belirlenmeli:

“Buğday üretim alanlarının ve üretim miktarlarının azalmaması ve üretimde sürekliliğin sağlanması, TMO’nun stoklarını yerli üretimle karşılaması için; TMO’nun TÜİK verilerine göre değil, gerçek maliyetlerle yapması gereken hesaplamalarda 6 TL’nin üstündeki maliyete çiftçi kârı ve refah payı da eklenerek kuru ve sulu koşullarda alım fiyatı açıklaması, alım garantisi vermesi, iç ve dış piyasalardaki fiyatlara göre alım fiyatını haftalık olarak güncellemesi gerekmektedir.”

Verimde Kuraklık Etkisi Görülecek

Meteoroloji Genel Müdürlüğü’nün Nisan 2022 kuraklık haritalarına göre; başta Güneydoğu ve Doğu Anadolu olmak üzere Nisan ayında ülkenin çok büyük bölümün şiddetli kuraklık yaşandı. Kışlık ekimlerde gübre kullanmama ya da az gübre kullanma, ilkbahar yağışlarının yetersizliği, sulamada elektrik maliyetinin yüksekliği nedeniyle yeterli sulama yapılamaması verimde artış ve yüksek rekolte beklentisini azalttı.

Çiftçinin önünü görmediğini belirten Suiçmez, üretimin azalmasını şu sözlerle açıkladı: “TMO’nun önceden gerçek maliyetler üzerinden alım fiyatı açıklamaması, alım garantisi vermemesi, yerli ve yabancı piyasalarda oluşacak fiyatlara göre üreticiye fark ödemesi yapılacağını gündeme getirmemesi de üreticinin önünü görerek yeterli üretim yapamamasının nedenidir.”

BM: EĞER KALBİNİZ VARSA LİMANLARI TAHİL İHRACATINA AÇIN

19.05.2022- www.toplumsal.com.tr/

Ukrayna ve Rusya’nın dünyanın buğday ve arpa ihtiyacının neredeyse üçte birini karşıladığını belirten BM, Putin’e ‘Eğer bir kalbiniz varsa Ukrayna’daki limanları açın’ çağrısında bulundu.

Birleşmiş Milletler (BM) Dünya Gıda Programı, Ukrayna limanlarında depolanan tahılların ihraç edilememesini 'küresel gıda güvenliğine açılmış bir savaş' olarak niteleyerek, limanlar açılmazsa kıtlık ve zorunlu kitlesel göç yaşanabileceği uyarısı yaptı.

Küresel gıda güvenliğine dikkat çekmek için BM Genel Merkezinde düzenlenen bakanlar düzeyi toplantısında konuşan WFP Direktörü David Beasley, “Başkan Putin size sesleniyorum, eğer bir kalbiniz varsa lütfen bu limanları açın” dedi.

BM: Açlık Seviyesi Rekora Koşuyor

Ukrayna limanlarında depolanan tahılların ihraç edilememesinin küresel gıda güvenliğine açılmış bir savaş olduğunu söyleyen Beasley, limanlar açılmazsa kıtlık ve zorunlu kitlesel göç yaşanabileceğini belirtti.

BM Genel Sekreteri Antonio Guterres ise küresel açlık seviyesinin yeni bir rekora doğru gittiğini ve ciddi derecede gıda güvensizliği ile karşı karşıya olanların son iki yılda 135 milyondan 276 milyona çıktığını söyledi.

500 binden fazla kişinin kıtlık koşullarında yaşadığını aktaran Guterres, bu rakamın 2016'dan beri yüzde 500 arttığını kaydetti.

Ukrayna ve Rusya'nın dünyanın buğday ve arpa ihtiyacının neredeyse üçte birini ve ay çiçek yağı ihtiyacının yarısını karşıladığını belirten Guterres, Ukrayna limanlarından tahıl ihracatının yeniden yapılabilmesi için, Rusya, Ukrayna, Türkiye, ABD ve Avrupa Birliği ile yoğun temas içinde olduklarını ifade etti.

İKTİDARIN ÇİFTÇİYİ DESTEKLEME PLANI YOK!

18.05.2022- www.toplumsal.com.tr/

Buğday Derneği Strateji Kurulu üyesi, çiftçi Mehmet Gürmen, Gerçek Gündem'e, Rusya'nın Ukrayna'ya başlattığı savaşın ardından buğdayda yaşanan krizi ve Türkiye'nin üretimdeki durumunu anlattı.

Türkiye'nin de aralarında olduğu birçok ülkenin Ukrayna'daki savaşın ardından buğday alımları için yöneldiği **Hindistan buğday** ihracatını yasaklarken, G7'den 'açlık kriz'i uyarısı geldi.

Coğrafi bakımdan geniş buğday alanlarına sahip olması gereken Türkiye'de 2022 yılı itibarıyla 6 milyon hektar alana buğday ekimi yapılıyor. Yaklaşık 20 milyon ton buğday

üretiminin yapıldığı Türkiye buğday açığını gidermek için Ukrayna ve Rusya'dan ithalat yapıyor.

Peki olası krizden Türkiye nasıl etkilenecek? Türkiye **buğday tarımında** nasıl bir politika izliyor. Çiftçiler ne durumda?

Tüm soruların yanıtını Buğday Derneği Strateji Kurulu üyesi, çiftçi Mehmet Gürmen, Gerçek Gündem'e verdi.

Gürmen, mazottan gübreye kadar birçok şeyin zamlandığına dikkat çekerek, çiftçinin maliyetinin kat kat arttığını söylüyor.

'İthalatta Miktar Azalacak, Fiyat Artacak'

Gürmen Rusya Ukrayna savaşının etkilerinin **buğday ithalatına** etkisinin ise nasıl olacağını şöyle anlatıyor:

Ukrayna ve Türkiye şu anda arayışı iyi tuttuğu için bu ticaretle bir sıkıntı yaşamayacağımızı düşünmüyorum. Ancak miktar azalacak ve fiyat artacaktır. Dolayısıyla yılbaşına doğru geldiğimizde gıda ile ilgili bütün fiyatların tekrar tetikleneceğini düşünüyorum. Özellikle tahıl bakiyat grubunun.

Gürmen, buğday fiyatlarındaki yükselişin vatandaşa etkisinin nasıl olacağını şöyle yanıtlıyor:

*Aradaki farkı hep devlet destekler. Devletin sübvansiyon payı artıyor. Gittikçe de artacak. Çünkü yüksekten alıp düşükten vermeye çalışıyor. Aradaki sübvansiyon oranını neyle ödeyecek? Hazine müsait olmadığı zaman yine bir para basımı, genişleme, **enflasyon**... Aslında gıdayı sübvansiyon edeceğim derken basacağım parayla diğer alanların da hayatında enflasyon yaratıyor olacak.*

Gerçek Gündem'e Türkiye'nin buğday tarımı politikasını ve olası buğday krizini değerlendiren Gürmen ile söyleşinin tamamı şöyle:

'Gübreye Her Ay 3 Kere Zam Geldi'

-Türkiye'de buğday tarımı nasıl işliyor?

Buğdayla ilgili 12 aylık döngü şöyle oluyor. Çiftçi sonbahar aylarında ekim yapmaya başlıyor. Mayıs ile Ağustos arasında hasat ve satış işlemi ile bitiyor. Çiftçi ekim ayı gelmeden traktörünü hazırlıyor. Yıllık bakımlarını her sene yaptırmak zorundasınız. Maliyet burada başlıyor. Ardından yağmurlar başlayınca 'toprak hazırlığı' dediğimiz süreç başlıyor. Sürmek, işlemek, zehir atıyorsa onu alması ve atması ki burada da dışa bağımlı ithal bir girdiden bahsediyoruz. Yine bir maliyeti var. Sürmenin maliyeti, mazot fiyatı nedeniyle 3 katına çıktı.

Daha sonra ise gübre atılıyor. Alt gübresi denilen ilk gübre atılıyor. Ham maddesi ithal olan bu gübre burada işlenerek çuvallarla çiftçiye satılıyor. Alt gübrenin fiyatı son 12 ayda 7 katına çıktı. Üst gübre 12 katına çıktı. Gübreye her ay 3 kere zam geldi.

Alt gübreyi attıktan sonra tohum satın alıyor çiftçi. Tarım kredi kooperatiflerinden borçlanarak tohum alıyor. Bu arada çiftçilerin hepsi bu işleri borçlanarak yapıyor. Tohumu

atıyor tarlasına. Şubat-Mart aylarına gelindiğinde üst gübre dediğimiz bir gübre atılıyor. Bu da pahalanan gübrelerden bir tanesi.

Nisan-Mayıs aylarında traktörle girerek ilaçlama yapılıyor. Bunların hepsi verimi arttırmak adına. Haziran ayında artık biçer döverler tarlalara giriyor ve biçiyor. Biçtikten sonra ekini alıyor kaç ton çıktıysa.

Bu aylarda Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) buğday fiyatını açıklar. Devlet burada 'bana buğdayını getirdiğin zaman koşulsuz şartsız taban fiyattan alırım' diyor. Devletin taban fiyatı çok düşük oluyor. Geçen sene 2.25 ile 2.45 arasındaydı. Bu yıl ki merakla bekleniyor. Bütün girdiler 3 ila 7 katına çıktı. Çiftçinin bütün maliyeti kat kat arttı.

'Buğday En Dirençli Bitkilerden Biridir'

-Türkiye'nin hangi noktalarında buğday tarımı yapılabilir?

Buğday tarımı için düz coğrafya lazım. Karadeniz gibi yamaç coğrafyalarda buğday tarımı çok küçük arazilerde yapılabilir. O da verimli olmadığı için yapılmıyor. Karadeniz bölgesi ve çok dağlık yerler dışında ova ve plato bölgelerde yapılıyor. Doğu ve Güney Anadolu, Akdeniz ve Ege bölgesindeki havzalar, İç Anadolu... Buğday en vahşi ve en dirençli bitkilerden bir tanesi. Eksi 30 dereceye kadar soğuktan etkilenmeyen 40 dereceye kadar sıcaktan etkilenmeyen bir ürün.

-Türkiye genelinde yıllık ne kadar buğday üretimi söz konusu?

18 milyon ton üretimi var Türkiye'nin. İhtiyacı da bunun birazcık altında. Yani 17,5 milyon da tüketimi var. Baktığınızda yetiyor gibi görünüyor ama o üretim bir kısmı yem sanayisine satılıyor. Üretilen buğday sadece gıda endüstrisine gitmiyor. Bir miktar ihraç ettiğimiz buğday var. Çünkü bazı üst kalite buğdaylar burada özel sözleşme ile üretilip yurt dışına satılıyor. Günün sonunda Türkiye'nin buğday açığı ortaya çıkıyor. Bu sefer de ithal etmek gerekiyor.

'Buğday Üreticisi Daha Karlı Ürünlere Yönelmiş'

-2000'li yılların başında 9 milyon hektar buğday ekim alanı varken 2022 yılında 6 milyon hektar alana geriliyor. Bu gerilemenin sebebi nedir?

Birkaç sebebi var. Bunların başında ekili alanların azalması var. Tarım terk eden küçük üreticilerden kaynaklanıyor. Endüstriyel üretim yapan firmalar kalıyor ama küçük üretici başka bir fırsat gördüğü anda terk ediyor. Çok büyük bir rakam değil ama önemli bir rakam.

İkinci bir faktör ise, buğday ekili alanlarda başka ürün yetiştirme başladı. Mesela Kanola. Çünkü yağ endüstrisi tarımdan beslenmeye başladı. Trakya'da birçok yer kanolaya döndü. Ya da kozmetik ve ilaç sektörünün talebine karşılık aspir üretiliyor. Daha karlı çünkü. Buğday gibi bir ürünle uğraşp 2 buçuk liradan satmaktansa çiftçi e daha karlı bir kazancın peşinde.

Bir diğer faktör de hayvanlık yem bitkileri ekilmeye başlandı birçok alanda. Hayvan endüstrisi gittikçe büyüyor Türkiye'de.

'Toplam Rekolte Yüzde 5 İle 8 Arası Düşüş Bekleniyor'

-18 milyon ton buğday üretiliyor. Türkiye bu rekolte ile kendini döndürebilir mi?

Şu anki dengelerde hayvancılık sektörünün ve gıda sektörünün ihtiyaçlarını karşılamazsa döndürür. Ancak hepsi o kadar birbirine geçmiş durumdaki bu sefer de besiciler isyan eder. Onlar ithal etmek zorunda kalır. Bu miktardan fazlası Türkiye’de tüketiliyor. Şu anda rakamlarda gözükmese de gayri resmi olarak ithalat mecburiyeti var Türkiye’nin.

Bu sene çok daha büyük bir sıkıntı var. Gübre atamadan ekenler var. Ekmeyenler var. Bu sene çok özel bir sene yaşıyoruz. Toplam rekolte de yüzde 5 ila 8 arası düşüş bekleniyor.

-Çiftçiye devlet desteği nasıl sağlanıyor? Nelere ihtiyaç var?

Devlet her çiftçiye koşulsuz mazot ve gübre desteği veriyor. Bu seneki destekten bahsedersek; dönüm başına 50 lira verdi devlet. Çok kriz oldu Mart ayında. İnsanlar gübre alamadı. Cumhurbaşkanı ek bir kararname yayınladı, “bu seneye mahsus bir 50 lira daha veriyoruz” dedi. Ancak verdiği destek mazotu ya karşılıyor ya karşılamıyor. Bu işin ayrıca ekipmanı var. Araç gereç ve dolaylı hiçbir şey ile ilgili hiçbir desteği yok devletin. Kredilendiriyor. “Yeni makine al, seni borçlandırayım” diyor. Destekler bu yüzden yetmiyor.

-Türkiye ekim alanını genişletebilir mi?

Potansiyeli çok yüksek. Bu tamamen istemek ve bu tip politikalar tasarlamakla ilgili. Çok açık söyleyeyim; ilçe tarım, il tarım ve Tarım Bakanlığı bu konuda çok atıl ve herhangi bir vizyonu olmadığını görüyorum. Hiçbir bağ yok. Çiftçi kayıt için ve desteğini almak için Tarım Bakanlığı’nın kapısını çalıyor. Çiftçiyi kendi kaderine terk edilmiş halde görüyorum. Çünkü bir yanda endüstriyel tarım çok güçlü ve çok hızlı bir şekilde bu alanları ele geçiriyor. Son 5-6 yılda toprak tapulaştırma kanunu çıktı. Devlet diyor ki; Şu bölgede en ufak bir parsel en 150 dönüm olacak. Çiftçinin beşer onar dönüm arsalarının hepsini tek parsel yapıyor. İçlerinden birine bu arsayı al diyor. Ancak hiçbir çiftçinin öyle bir gücü yok, hiçbiri alamıyor. Dolayısıyla üçüncü şahıslara ihale yoluyla satılıyor. Büyük firmalar alıyor. Toprak tapulaştırma ile küçük üreticinin elinden toprak alınıyor. Bu çok bilinmiyor. Trakya ve Konya neredeyse bu uygulamayla bitti.

'9-10 Lira Bandında Buğday İthal Edebiliriz'

-Türkiye’nin buğday ithalatı yaptığı iki ülke Ukrayna ve Rusya arasındaki savaş sürüyor. Bu savaş mevcut ithalatı da durma noktasına getirdi. Odessa açıklarında buğday yüklü gemiler bekliyor. Bu süreç Türkiye’yi nasıl etkileyecek?

Savaşın gidişatını öngörmek zor. Bu gıda meselesi de akaryakıt gibi, enerji kaynakları gibi koz olarak kullanılabilir ve kullanılacaktır da. Hasat zamanı gelmediği için şu an tabloyu tam olarak görmüyoruz. Savaş çıktığında Ukrayna’da tarlalar ekiliydi. Orada bir fiziksel zarar, bir rekolte düşüşü illaki var. Ukrayna kendi içinde ne kadar bir hasat elde edecek? Ne kadar düşecek üretimi? Bu buğdayın ne kadarını kendine ayıracak ne kadarını başka ülkelere verip vermeme konusunda koz olarak kullanacak?

Ukrayna ve Türkiye şu anda arayışı iyi tuttuğu için bu ticarete bir sıkıntı yaşayacağımızı düşünmüyorum. Ancak miktar azalacak ve fiyat artacaktır. Dolayısıyla yılbaşına doğru geldiğimizde gıda ile ilgili bütün fiyatların tekrar tetikleneceğini düşünüyorum. Özellikle tahıl bakliyat grubunun. Çünkü bunlar yılda bir kere hasadı edilen ürünler. O yüzden bu senedeki hasat sonrası başlayacak süreç çok ilginç olacak. Seçim atmosferinden dolayı mutlaka başka bir yerden baskılamaya çalışacak devlet ama yine de fiyatlar zıplayacak. Yılbaşından önceki dönemlerde 9-10 lira bandında buğday ithal edeceğimizi düşünüyorum.

-Ukrayna ve Rusya dışında Türkiye'nin alternatifi var mı?

Hindistan söz konusu oldu bir ara. Ancak yalanlandı. Aslında bir ön görüşme yapıldığı ortaya çıktı. Afrika'da bazı yerlerde sulamalı olarak bunun denemelerini yapıyor Tarım Bakanlığı. Oralar arazi kiraladı bedelsiz. Buradaki bazı firmalara gitti "orada üretim yapın" dedi. Aslında kendi toprağı varken oradaki işçilik daha ucuz diye yurt dışında yapmaya çalışıyor.

'Gıdayı Sübvansiyon Edeceğim Derken Enflasyon Artıyor'

-Yüksek fiyattan buğday alımının vatandaşa etkileri nasıl olacak?

Türkiye'nin tarım politikası şöyledir: Ekmek hiçbir zaman buğday maliyeti, un maliyeti ile yarışamaz. Hep daha aşağıdadır. Aradaki farkı hep devlet destekler. Devletin sübvansiyon payı artıyor. Gittikçe de artacak. Çünkü yüksekte alıp düşüğe vermeye çalışıyor. Aradaki sübvansiyon oranını neyle ödeyecek? Hazine müsait olmadığı zaman yine bir para basımı, genişleme, enflasyon... Aslında gıdayı sübvansiyon edeceğim derken basacağım parayla diğer alanların da hayatında enflasyon yaratıyor olacak.

Seçimlerden, hükümetlerden bağımsız konuşursak böyle genişlemeci bir ortamı, enflasyonist bir ortamı kolay kolay dengelemek mümkün değil.

-Kriz kapıdayken Türkiye'nin nasıl bir önlem alması gerekiyor?

Bugün üretim yapsanız geri dönüşünü almanız en az 3 yıl sürer. O yüzden günü kurtaracak önlemler olarak ben devletin sübvansiyon oranını arttırmak ve para basmak dışına bir şey yapamayacağını düşünüyorum. Üretimi arttırmak gibi bir niyetleri olmadığını görüyorum. "Çiftçiye destekleyeyim, tarımda tutayım" gibi bir niyetleri var mı emin değilim. Bu destek oranlarıyla pek mümkün değil.

HİNDİSTAN'IN İHRACAT YASAĞI BUĞDAY FİYATLARINI UÇURDU

16.05.2022- www.toplumsal.com.tr/

Hindistan'ın buğday ihracatını yasaklaması piyasaları sarstı. Türkiye'nin de Hindistan'dan buğday ithal edeceği haberleri çıkmış ancak Tarım ve Orman Bakanlığı'nca doğrulanmamıştı.

Buğday uluslararası piyasada sert yükselişe devam ediyor. Hindistan'ın ihracat yasağı kararının etkisiyle haftanın ilk işlem gününde yüzde 5,59 artış kaydeden buğday, 12,47 doları gördü. Euronext Borsası'nda ise bir ton buğday 435 euroya alıcı buldu.

Türkiye'nin de Hindistan'dan buğday alacağını iddia edilmiş ancak bu haber Tarım ve Orman Bakanlığı'ndan doğrulanmamıştı.

Buğday, geçen haftaki sert yükselişini bu haftaya da taşıdı. Haftanın ilk işlem gününde yüzde 5,59 artış kaydeden buğday, 12,47 doları gördü. Buğday piyasasında Hindistan'ın ihracat

yasağı kararı etkisini sürdürüyor. Hindistan, gıda güvenliğini riske atması nedeniyle buğday ihracatını yasaklamıştı.

RESMİ RAPORDAN SIZDI: ZAM YAĞMURU GELİYOR

04.05.2022- www.toplumsal.com.tr/

Merkez Bankası, buğday ve yeme gelen zamlar yüzünden ekmek, makarna, un, bulgur, et, süt ve yumurta fiyatlarına zam yağacağını rapor etti.

Merkez Bankası (TCMB), buğday fiyatının artması nedeniyle önümüzdeki 4 ay boyunca ekmek, makarna, un, bulgur ve tahıl ürünlerindeki zam sağanağının devam edeceğini bildirdi.

Enflasyonda Artış

Sözcü'den Erdoğan Süzer'in haberine göre Merkez Bankası da, (TCMB) zamlı buğdayın başta ekmek olmak üzere tahıl fiyatlarını artıracığını, bunun da tüketici enflasyonunda 17 puanlık artışa yol açacağına hesapladı. TCMB yem fiyatlarına gelen zamlar nedeniyle de, kırmızı ve beyaz et ile yumurta, süt ve süt ürünlerinde de yeni zam riski oluştuğunu rapor etti. Merkez Bankası, buğday ve yem fiyatlarının gıda enflasyonuna etkisini ortaya koyan kritik bir analiz çalışması yayımladı. Çalışmada, önümüzdeki dönemde yaşanacak gıda zamlarına ilişkin şu tespitler yapıldı:

Savaş Riski Var

“2020 yılında yaşanan kuraklık ve döviz kurundaki artışla beraber ekmeklik buğday fiyatları artış eğilimine girmiştir. Devam eden jeopolitik görünüm, uluslararası buğday fiyatları ve tedarik sıkıntıları kanalıyla ekmek, makarna, un, bulgur ve fırın ürünleri üzerindeki riskleri canlı tutmaktadır. Rusya-Ukrayna çatışmasının etkisiyle 23 Şubat-18 Nisan arasında yurtiçi ekmeklik buğday fiyatları yaklaşık yüzde 28.3 oranında artmıştır. Teknik tahminler yurtiçi buğday fiyatlarındaki yüzde 10 oranındaki bir artışın tüketici ekmek-tahıl enflasyonuna yansımalarının 4 aylık bir süre zarfında 6 puan civarında olduğuna işaret etmektedir. 23 Şubat-18 Nisan arasında buğday fiyatlarının yüzde 28.3 arttığı dikkate alındığında, diğer faktörlerin (kur, mazot, tedarik zinciri) etkisi sabitken bu gelişmenin ekmek tahıl grubuna olası ek etkisinin 17 puan civarında olacağı hesaplanmaktadır. Beyaz et ve yumurta da etkilenir.”

Zam Baskısı

Merkez Bankası çalışmasında, tahıl ve yağlı bitkilerdeki fiyat artışlarının yurtiçi yem fiyatlarını, bunun da kırmızı ve beyaz et, yumurta ile süt ve süt ürünleri üzerinde zam baskısı yarattığı belirtildi.

Çalışmada, “Bu durum dikkate alındığında, jeopolitik gelişmeler dış fiyat baskıları kanalıyla tüketici gıda fiyatları üzerinde kayda değer etkiler oluşturmaktadır” denildi.

ÖLÜM İMPARATORLUĞU ROCKEFELLER AİLESİ

02.04.2022-Akademya Dergisi - Sedat Bulut- <https://www.akasyam.com/>

Evenjelist Protestan (Evanjelizm; Kitab-ı Mukaddese Yönelmek) görünümlü fakat gerçek kimliklerini koruyan Rockefeller Ailesi, Sefarad (İspanyol) Yahudi dönmesidir.

Şunu hemen bir not olarak ifade edelim ki; dünyanın hemen her tarafında Protestan, Katolik, Ortodoks vb. görünümlü olup, Havra ve Diaspora’da Yahudiliğini muhafaza eden binlerce Yahudi Dönme vardır. Bunlar ikamet ettikleri ülkede iktisadî kontrolden siyasî yönlendirmelere, ideolojik akımlardan felsefî doktrinlere, medyatik faaliyetlerden kültür ve sanat dünyasına, hattâ terör örgütlerinden kaçakçılığa kadar toplumu öyle veya böyle alâkadar eden bütün kurum ve teşkilâtlara; fikir ve hâdiselere yön ve şekil vermekte, dolayısıyla devletleri, işbirlikçileri vasıtasıyla sevk ve idare etmektedir...

Rockefeller Ailesi için; “Evanjelist Sabetaycı” denilebilir. Bilindiği üzere 1666’da İzmir’de Mesih olduğunu dünyaya ilân eden, daha sonra; “Reaya arasında huzur ve istikrarı bozmak ve Musevî halkı Âl-î Osman’a karşı isyana teşvik etmek” gibi suçlarla yargılandığı Osmanlı mahkemesinde, İbni Teymiyye perestîşkârı Kadızadelerden Vani Efendi’nin ayartmasıyla; “ölüm!” yahut “din değiştirme” arasında bir tercih yapmaya zorlanan ve Müslüman (!) olan Sefarad Yahudisi Sabetay Sevi, Dönmelerin bir numaralı mihrak şahsiyetidir ki, Yahudilerin “Davud Yıldızı” âdeta O’nunla birlikte parlamıştır...

1839 senesinde Amerika Birleşik Devletleri’nde (ABD) altı çocuklu fakir bir ailenin ikinci çocuğu olarak doğan Rockefeller, 1855 yılında baba Rockefeller’in “bir daha dönmemesine terkettiği” ailesinin geçimini üzerine alır.

Tam bir Yahudi zekâsıyla ticaret hayatına atılan ve Petrol şirketi “Standart Oil” ile zirve yapan Jonh David Rockofeller, ticarî rekabetinin acımasızlığından mülhem olarak rakiplerinin hışmına uğramış; 1884 ve 1896 yıllarında suikasta mâruz kalmıştır. Hayatı boyunca nice badireler atlatan ve hırsı gemlenemeyen ve adım adım hedefini gerçekleştiren Rockefeller, 1937’de 98 yaşında öldüğünde, ailesine 912 milyon dolarlık bir servet bırakmıştır. Bu rakam günümüz ekonomik verilerine göre 189 milyar dolara tekâbül etmektedir...

Bugün ABD’de Petrol çıkarma, sevkiyat ve satış işlemlerinin % 85’i, “Standart Oil” ve diğer petrol şirketlerinin sahibi olan Rockofeller ailesinin tekelindedir. Dahası: Ortadoğu petrolünün ise % 99’u yedi büyük Petrol şirketi tarafından kontrol edilmektedir. Bu şirketlerin 5’i Yahudi Rockefeller ailesine aittir. Geri kalan iki şirketten Shell’in sahibi Marcus Samuel ve “Royal Dutch”in sahibi William Detending de Yahudi’dir. Yâni bu Musevî tüccarlar, Petrol üreten ülkeleri dahi iligine kadar sömürüyorlar. Petrol çıkarılan her ülkenin refah içerisinde olduğu varsayımı bir yanılgıdır. Meselâ Ekvator’un Amazon havzasında petrol çıkarılması 1960’ların sonunda başlamıştır. Lâkin 30 yıl içinde ülkenin resmi yoksulluk oranı % 50’den % 70’e, açık işsizlik % 15’den % 70’e, kamu borcu da 240 milyon dolardan 16 milyar dolara çıkmış ve ulusal bütçenin % 50’si borçlara tahsis edilmiştir...

Bolşevik İhtilâli’nin (1918) başarı ile sona ermesi ve Çar’ın idam edilmesinin ardından Komünist Devrimci yoldaşlarla ilk antlaşma imzalayan ve Hazar Petrollerinin çıkarılması için imtiyaz elde eden şirketin Rockefeller’in sahibi olduğu “Standart Oil” olduğunu da ifade edelim.

Demek ki; “Kahrolsun Emperyalizm” sloganıyla Devrim yapan Komünist Bolşevikler, ertesi gün kendilerini Kapitalizmin şefkatli kollarına teslim etmişlerdir. Nasıl etmesinler ki?

Zira Komünizm, Çin-Moskova patentli değil, Paris-Londra-Berlin patentli bir ideolojidir. New York’taki Musevî para oligargları tarafından güdülmektedir. Kapitalist Efendiye kafa tutan kölelerin, er veya geç Romalı Gladyatör Spartaküs’ün âkıbetine uğratılacağını, Yoldaş Troçki gayet iyi bilse gerektir... Bununla birlikte İkinci Dünya Savaşı öncesinde Nasyonal Sosyalist Hitler’e askerî gücünü artırması için yardımlarını esirgemeyen işadammın, İngiltere’de yaşayan Yahudi Rothshild ailesi olduğuna dair iddialar mevcuttur ki, şu sıralar İngiliz Kraliyet Ailesi ile Rothshild Hanedanlığı arasında bir gerginlik yaşandığı; bir iktidar mücadelesi yaşandığı mevzubahistir.

Musevî aileler, dünyayı bir ahtapot gibi kuşatmıştır. Hollanda Prensi bile Rockefeller Hanedanı ile ortaktır... “P2 skandalı”na karışan İtalya’nın en büyük bankalarından Bonca Nationale Del Lavoro’nun üyeleri, İsrail lobisinin en önde gelen isimleri Rothshild, Kissinger, Rockefeller ile derin ilişkiler içerisinde.

Paris’teki İsrail Hamamlar Kurulu’nun malî sorumluluğunda olan Andre Mayer, P2’nin önemli ismi Sindona, Rockefeller ve Angelli arasındaki bağın kilit isimlerindendir.

Mayer, 60 kadar çok uluslu şirketin yönetim kurulunda yer alır. Rockefeller, Angelli’nin servetini yönetir. Müşterileri arasında Vatikan’ın 111 şirketine kadar çeşitli adları görebilirsiniz.

ABD’de büyük maden şirketlerinden tahıl arazilerine, savaş malzemelerinden zehirli ve kimyasal gaz üretimine, ilâç fabrikalarından kürtaj kliniklerine kadar birçok iş sahasında Bir Numara olan Rockefeller ailesinin kontrol ettiği paranın 5 trilyon dolar ile 15 trilyon dolar arasında olduğu tahmin edilmektedir.

Sadece New York’ta 1 trilyon dolarlık gayrimenkûlü olan Rockefeller ailesi, Kolombiya’da Magdelana Nehri kıyısında 1,5 milyon hektar araziye satın almayı da ihmâl etmemiştir.

Dünyayı yönettiği iddia edilen 13 hanedanlıktan biri olan Rockefeller ailesi, diğer Musevî aile Rothschild ve Soros hanedanlığı ile de derin ilişkiler içerisinde. Dünyayı iliklerine kadar sömüren 13 ailenin ilk üçü bu ailedir. Görüldüğü kadarıyla, İngiliz Kraliyet Ailesini sadet dışı tutarsak “Bir Numara” bazen Rothschild, bazen Rockefeller Hanedanlığı denilebilir...

“Daha iyisi için, iyiden vazgeçebilmek gerçek başarının sırrıdır.” Ve “Ben, her zaman felâketleri fırsata dönüştürmeye çalışırım.” diyen Rockefeller şirketlerinin klasik büyüme taktiği; “rakibi zayıflat, teklif ver ve satın al” şeklinde formüle edilmiştir.

Ne gariptir ki, dünyanın ilk üç zengin ailesinden biri olan Rockefeller ailesinden bir tek isim, Forbes dergisinin açıkladığı “en zenginler” listesinde görülmez.

Mantıkla değil, sembollerle insanlığa tahakküm eden bu aile; “çoğunluğun elindeki gücü, azınlığın isteği doğrultusunda kullanmasını” gayet iyi bilmektedir.

Bu Aile için “başarının sırrı”, işte tam budur...

Rockefellerin Siyasi Bağlantıları

Siyonizm'in hedefi olan "Davud'un Krallığı" idealini gerçekleştirmeyi kendisine gaye edinen Rockefeller ailesinin siyasetin merkezinde yer alması 1921 yılında bizzat aile tarafından kurulan Council of Foreign Retati (CFR; Dış İlişkiler Komitesi) ile başlar.

David Rockefeller, CFR'nin onursal başkanı olarak kabul edilir.

FBI, CIA, DIA, DEA ve başka istihbarat şeflerinin bu örgütün de elemanı olduğu ve CFR'nin ilkelerinin dışına çıkmadıkları iddia edilmektedir. Bu örgüt aynı zamanda Mossad ve M16 gibi istihbarat teşkilâtlarıyla de derin diyaloglarını sürdürmektedir.

İstihbarat teşkilâtlarıyla irtibat hâlinde olan CFR aynı zamanda dünyanın hemen her tarafında belli-başlı işadamları ile de irtibat hâlinindedir. Meselâ Aydınlık gazetesindeki bir yazıda Rahmi Koç'un CFR'nin Türkiye temsilcisi olduğu ve örgütün Şubat 2001'de Koç Holding binasında Rahmi Koç'un ev sahipliğinde bir toplantı yaptığı ileri sürülmüştür. Hâkeza, Güler Sabancı ile Rockefeller'in aynı foto-flaşta gülümseyen gayet samimi pozları vardır. Yine, 12 Eylül Generali ve Cumhurbaşkanı Kenan Evren'in Amerika ziyaretinde Yahudi Lobisi ile görüşmesi vakidir ve bu lobinin organizatörünün CFR olduğu iddia edilmektedir.

Dahası, 1950'li yıllarda Rockefeller bursu ile Amerika'ya giden ve Harvard Üniversitesi'nde Henr Kissinger'in derslerine katılan Bülent Ecevit, Rockefeller bursu alan HDP Genel Başkanı Selahattin Demirtaş gibi nice siyasi, ülkelerinde âdeta bir CFR temsilcisi gibidir. Hâsılı, ister sağ kanattan ister sol kanattan olsun CFR ile ilişkisi bulunan her şahıs, zümre ve teşkilât, kendilerine tevdi edilen vazifeyi ifâ etmekle yükümlüdür. Meselâ; "Ortanın Solu" tâbirinin mücidi Ecevit, sosyalist ve komünistleri, "kapitalizme entegre etmek!" vazifesini ifâ etmekte, Demirtaş ise, "Davud'un Krallığı" ilân edilmeden önce, Krallığa, Kuzeyden gelebilecek olan saldırıların önünde bir sed olması için kurdurulacak olan devleti kurmak-kurmaya çalışmakla vazifelidir. Sağ kanattan Fetullah Gülen ve İslâmoğlu, Kuylul ve Yıldız gibi şahıslar ise Müslümanların; "bir Hristiyan gibi düşünmelerini" sağlamakla vazifelidir; bütün müslümanları "Batı medeniyetine entegre etmek"le vazifelidir.

Bu arada şu notu takdim etmekte fayda var ki; ABD'de Evanjelist Hristiyanların inancı veya kehanetine göre; "Mesih-İsa yeryüzüne avdet etmeden evvel, bulutların üzerinde gözde müridleriyle bir müddet "vur patlasın-çal oynasın" havasında eyleşirken, vakit tamama erip, gökten süzülerek insanlığın huzurunda zuhur ettikten hemen sonra 124.000 Yahudi, İsa'nın Mesih'liğini kabul edecek; Hristiyanlık Dini ile şereflenecektir. Diğerleri; İsa'yı kabul etmeyenler; Hristiyan olmamakla direnenler ise helâk olacaktır!.."

Dolayısıyla Evanjelist Hristiyanlara da, Siyonist Yahudilere de "hizmetin" şimdilik aynı anda ve bir arada yürütülmesinde herhangi bir beis yoktur...

Rockefeller ailesinin diğer belli-başlı diyalogları şu şekilde özetlenebilir:

Amerika'nın önemli stratejistlerinden Polanyalı Yahudi Zbigniew Brezinski Rockefeller'in kurduğu dev ekonomik lobinin, Trilateral Komisyonu'nda ilk başkanıdır. İsrail'in varlığını meşrulaştıran Camp David antlaşmasının mimarlarından... Nikon ve Ford dönemlerinde ulusal güvenlik danışmanı ve Dışişleri bakanı olan Kissinger, Alman Yahudisi'dir. Nazilerden kaçıp ABD'ye sığınmıştır. İkinci Dünya savaşında Amerikan Ordusunda istihbaratçı olarak görev yapmış, savaş sonrası askeri istihbarat okullarında ders vermiştir.

Bilderberg Grup: Hollanda'nın Osterbeek kentinde 1954 yılında Bilderberg Otelinde toplanıldığı için bu ad ile yâd edilen bu teşkilât David Rockefeller, Henry Kissinger, Giovanni Angelli, Giscard d'Estaing, Lord Carrington, Brezinsgi gibi kalburüstü seçkin şahsiyetlerin sevk ve idaresi altındadır. Bu teşkilât; "Gümrük sınırlarının kaldırılması, Uluslararası Polis Teşkilâtı kurulması, Uluslararası Parlamento'nun kurulması" gibi hedefleri gerçekleştirmek için vardır. Kısaca bu örgüt; "Yeni Dünya Düzeni"; Tek Din, Tek Vatandaşlık gaye ve idealine âmâdedir. Medya kuruluşlarına kapalı olan ve not alınmasına dahi müsaade edilmeyen katılımcıların, çok kısa süre konuşma yaptığı seminerler (!) "Beyin Fırtınası" şeklinde hülâsa edilir.

P2 Mason Locası: Yahudi Lobileriyle derin bağlantıları olan ve Vatikan'da Papa seçimlerine "Fesat karıştırmak" gibi haltların altında imzası olan P2 Mason Locası'nın Üstad-ı Âzam'ı, Licio Gelli'dir. Gelli, CIA'nın İtalya'da en güvendiği isimler arasındadır...

P2 Mason Locası Gelli'nin zirvede yer aldığı bir pramide benzetilmişti. Bununla birlikte Gelli'nin de üzerinde "ters döndürülmüş" bir pramid vardı. P2'nin 33. Dereceye yükselmiş masonlardan oluşan üst konseyi Monte Carlo Komitesi adı ile tanınmaktadır. ABD eski Dışişleri Bakanı Henry Kissinger'in bu komitenin seçkin simalarından birisi olduğunu hatırlarsak, dünyayı sömüren ahtapotun devasallığı âyan olur.

Hâsılı, Rockefeller ailesinin dünyadaki hemen her devlet ile öyle veya böyle diyalogu olduğu gibi, İlluminati ve diğer Mason Locaları, Yahova Şehitleri, Tapınak Şövalyeleri, Kuru Kafa ve Kemik Tarikatı, Ku Kluk Klan, Maon Tarikatı, Işık Rahipleri gibi Gizli, Ezoterik ve Yasadışı örgütler ve Mafya ile de derin diyalogları vardır.

Kendisini "Dünya Siyaset Adamı" olarak takdim eden Rockefeller, bu Ezoterik ve Yasadışı örgütlerle diyaloglarını saklamadığı gibi, -her ne kadar tafsilata girmese de- bunların büyük bir kısmının kendileri tarafından sevk ve idare edildiğini dahi söylemekten çekinmez...

Amerikayı Kim Yönetiyor

Başkan Roosevelt; "Amerikan Devleti'nin gerçek sahibi (Federal Rezervi oluşturan özel) bankerlerdir."

ABD'deki bu Musevî Bankerler, yeşil bir kâğıt parçası olan dolar üzerinde icra ettikleri Senyoraj ile hemen bütün insanların emeklerini sömürmektedir. (Senyoraj: Paranın üretim mâliyeti ile üzerindeki yazılı değer arasındaki fark.)

Başkan Kennedy'in babası ise; "Amerika'yı en fazla 50 kişi yönetiyor, belki bu sayı bile fazladır" demişti.

ABD'nin 32 Başkanı üst dereceli masonudur. 1911'de New York'taki Holland Locası'nda tekris edilen Roosevelt, 32. dereceye 28 Şubat 1929'da Albany Locası'nda ulaştı. Roosevelt 1933'de "Üstad" oluşundan sonra, 1934'de bir başka önemli dereceye daha atlamış ve Tapınakçıların Büyük Üstadı Jacquesde Malay adına locaya kabul edilmişti.

Meşhur İngiliz politikacı, Rothschild'in yakın adamı Yahudi asıllı Benjamin Disraeli bir yakınına; "Görüyorsunuz ya, bütün dünya sahnede görünmeyen perde arkasındaki güçler tarafından yönetilmektedir" şeklinde yazmaktadır.

Başkan Roosevelt'in CFR üyesi ve Dışişleri Başkan Yardımcısı olan Edward Stettinius ise; "Filistin, Yahudilerin olacak ve içinde tek bir Arap bile kalmayacak..." şeklinde nutuk irad ediyordu.

İsrail'in eski Cumhurbaşkanı Ben Gurion 6 Şubat 1962 tarihli Look Magazin'deki demecinde; "Bütün dünya, merkezi Kudüs olarak yeni bir Birleşmiş Milletler'in Federatif bir üyesi hâline gelecek, bütün ordular feshedilecek ve böylece Yeni Dünya Düzeni gerçekleşecektir" diyordu.

17 Şubat 1959'da ABD senatosunda konuşan Siyonist James Warburg; "Sevseniz de, sevmeseniz de, zorla veya antlaşma yoluyla, ama mutlaka bir Dünya Devleti'ne kavuşacağız" diyordu.

Daha neler ve kimler ki, insanlığın hâfızasını iğdiş eden, toplumları ve devletleri iliklerine kadar sömüren, mânevî duygularını iğfal eden bu melânet teşkilât, elbette kendisini gösterdiği yahut kendilerini gören cephelerden de bir hayli tepki topluyordu. Bunlardan bir tanesi de bir Cizvit Papazı idi.

27 Ocak 1965 tarihli UPI haberine göre Latin Kilisesi Cizvit Tarikatı Başpapazı Peder Petro Arrupe, kilise kurultayında; "Masonluk denen tanrısız teşkilâtlar eliyle dünya hâkimiyetini amaçlayan Siyonistler çok ince bir strateji tâkip ederek; finans kurumlarından kitle iletişim araçlarına, uluslararası kuruluşlardan din adamlarına, maalesef neredeyse tam bir hâkimiyet oluşturmuşlardır. Komünizm de, kapitalizm gibi bu şeytani komplonun bir koludur ve Moskova-Pekin çıkışlı değil, merkezi Paris, Londra ve New York'ta bulunan malûm ve mel'un güçlerin bir uzantısıdır" şeklindeki ifadelerle bütün dünyayı bu ahtapota karşı uyarıyordu...

ABD, dolayısıyla dünya, Rockefeller, Rothschild, Soros hanedanlıkları ve Brezinski ve Kissinger gibi Yahudi şahsiyetlerin sevk ve idaresinde olan İlluminatici Mason Locaları tarafından yönetilmektedir. Bu gizli veya perde arkası yönetim; "Kontrollü krizler" kullanılarak sağlanmaktadır. Temel Stratejileri, Topyekûn Savaş değil; "Sınırlı Savaş Teorisi" ve "Dolaylı Saldırı" şeklindedir. Zira Kissinger'e göre; "topyekûn savaş, ABD için, dolayısıyla Kapitalizm için intihar" olur...

David Rockefeller'in kimlik kartında kendisini, "ABD Vatandaşı" olarak değil; "Dünya Devlet Adamı" olarak ilân etmesi de, ABD'nin kimler tarafından yönetildiğine dair bir argüman olsa gerektir.

ABD, Evanjelist Hıristiyanlar ve onlarla iç içe olan Yahudi Lobisi ve Musevî Bankerler tarafından yönetilmektedir ki, bunların gaye ve önerilerinin karşısında olanlar ABD Devlet Başkanı dahi olsa, hayati güvenceleri yoktur. Her daim bir suikasta uğramaları kaçınılmazdır.

Suikast ile Öldürülen ABD Devlet Başkanları:

1-Abraham Lincoln: 14 Nisan 1865'de John Wilkes Booth'un kurşunlarına hedef oldu. Ertesi gün öldü...

2-James Garfield: 2 Temmuz 1881'de saldırıya uğradı. 19 Eylül'de öldü.

3-William Mckinley; 6 Eylül 1901'de Buffalo'da kurşunlandı ve 14 Eylül'de öldü.

4-John Kennedy: 22 Kasım 1963'te Dallas'ta makam arabasında öldürüldü. Yanındaki Texas Valisi John Connally de yaralandı.

Suikast Girişiminden Kurtulan ABD Devlet Başkanları:

1-Theodore Roosevelt: Beyaz Saray'da görev yaptıktan sonra, 14 Ekim 1912'de bir kampanya sırasında kurşunlandı, ama ölmedi.

2-Franklin Roosevelt: Miami'de 15 Şubat 1933'te uğradığı saldırıdan yara almadan kurtuldu. Olayda saldırgan Giuseppe Zangara'nın kurşunlarına hedef olan Chicago Belediye Başkanı Anton Cermak öldü.

3-Harry Truman: 1 Kasım 1950'de iki Porto Riko milliyetçisinin saldırısından yara almadan kurtuldu.

4-Gerald Ford: 5 Eylül 1975'de ve 22 Eylül 1975'de iki kez suikast girişimine uğradı. İki olayda da saldırganlar kadındı.

5-Ronald Reagan: 30 Mart 1981'de Washington'daki bir otelin girişinde aktrist Jodie Foster'a aşkını kanıtlamak isteyen John Hinckley'nin kurşunlarına hedef oldu. Yaralandı ve uzun bir süre hastanede kaldı.

Şimdi "Sıra Trump da!" denilmesinin bir "Komplo Teorisi" olduğu iddia edilebilir mi? Elbette bunu zaman gösterecek. Lâkin tarihi tekerrür çerçevesinde ihtimâl o ki, Trump ya Regaan gibi bunların isteklerini reddetmeyip "Uzlaşma" (!) tekliflerine açık olacak veya suikasta uğrayacak.

Trump'un bunlara, unutamayacakları bir darbe indirmesi de mümkün...

David Rockefeller'in İtiraflarından Bazıları

"Türkiye'ye Adnan Menderes zamanında "Marshall Yardımı" ile el attık.

1980 Darbesi bizim isteklerimiz doğrultusunda yapıldı.

Binlerce Türk genci uydurma ideolojiler uğrunda can verdi.

Özal isteklerimiz doğrultusunda kapıları sonuna kadar açtı.

İsrail Devleti Rothschild ailesinin cömert malî desteği ile kuruldu...

Türkiye'de para itibar gördü. Arkadaş, dost, aile gibi kavramlar unutuldu.

Kürt Devleti Projesi'ni hayata geçirmek için önce örgüt yarattık.

Türkiye bizim için çok önemli. Su kaynaklarının önemli bir kısmı burada...

Türklere köklerini unutturduk.

Türkler medeniyetin beşiğidir ve kökenleri Sümerlere kadar dayanır.

Medeniyetin beşiği olarak Türkleri kabul edemezdik. Bu mirasa el koymalıydık.

Osmanlı'yı yıkmak zor olmadı.

Atatürk adında bir lider ortaya çıkarak plânlarımızı bir süreliğine erteledik.

Hitler, bizim tarafımızdan getirildi. Çünkü buradaki Yahudiler İsrail devletini kurmaya yardımcı olmadılar.

Atom bombası Yahudilerin yaşadığı Almanya'ya atılamazdı. Bu nedenle Japonlar kışkırtıldı.

Sovyetler Birliği'ne yeteri kadar ülke tahsis edilmiş, malî destek verilmişti.

Çin henüz kontrol edemediğimiz bir ülke ama ABD ekonomisine katkısı büyük.

Vietnam, Kore, Kamboçya, Tayland, Endonezya, Afganistan, İran, Irak ve Yugoslavya savaş endüstrisinin deneme ve gelişmesine yaradı.

Zaire, Çad, Yemen, Guatemala, Şili, Brezilya, Dominik, Somali, Panama, el-Salvador, Bolivya, Ekvator, Peru, Uruguay, Angola'daki savaşlar ve darbeler bizim plânlarımızdı.

Bütün ülke yönetimlerini kontrol altında tutuyoruz. Aksi hâlde terör olaylarını devreye sokuyoruz.

Dünyada hiçbir yerde Mafya ve kaçakçılık olayları bizim iznimiz olmadan yapılamaz.

Neden Kuzey Amerika ve Batı Avrupa varlıklı bir yaşam sürer. Dünyadaki 5 milyar insan bizim 1 milyar insanımız için çalışır?"

İnsanların çiplenmesi gerektiğine dair kısa bir iktibas:

Auronrus adlı bir ABD'li, "1970 yılında Nick Rockefeller, küresel merkez sermayesinin toplumun iplerini rahat bir şekilde elinde tutabilmesi için herkesin çiplenmesi gerektiğini iddia etti" diyor. Su püskürterek bile yerleştirebilirsiniz mikroçipleri ya da gökyüzünden atabilirsiniz. [2]

Tabii Ve Biyolojik Soykırım

Rockefeller'in "Ölüm İmparatorluğu"nun temel stratejisi sadece "Kontrollü Kriz, Sınırlı Savaş ve Dolaylı Saldırı" değildir. "Tabii ve Biyolojik Soykırım" plân ve projeleri de bu KATİL aile tarafından yapılmakta-yaptırılmakta ve icra edilmektedir.

Buna dair anekdotları kısaca şöyle takdim edebiliriz:

Rockefeller ailesine bağlı siyasî bir analist olan Dr. John Coloment enternasyonsillerin Global 2000 Raporu'nun; tıbbî soykırım, kürtaj, doğum kontrolü hapları, kürtaj klinikleri, ötenazi, intihar, homoseksüellik, sivil halklara karşı bakteri savaşları ve savaş yollarıyla 2030 yılına kadar dünya üzerinde 2 milyar kişinin yok edilmesi ve nüfusta sıfır büyüme oranının yakalanması çağrısında bulunur...

Agent Orange; tarım ilacı ve yaprak dökücü: Vietnam’da Dışişleri bakanlığına göre 4,8 milyon Vietnamlı Agent Orange’a mâruz kaldı. 400 bin kişi öldü, 500 bin çocuk sakat doğdu, düşük oranları arttı...

İnsanların biyolojik dengelerini, dolayısıyla mânevî tavır ve düşüncelerini GDO’lu ürünler vasıtasıyla tahrip etmek veya başkalaştırmak da bu “Katil Aile”nin plân, proje ve icraatları dahilindedir. Dünya Biyo Teknoloji devi olan Monsanto adlı şirket, GDO konusunda dünyada bir numaradır ve bu KATİL Aile tarafından işletilmektedir. Bu şirketin girdiği her ülkede on binlerce çiftçi bunalım geçirmektedir. Meselâ Hindistan’da Monsanto’nun girişinin ardından geçen 16 yılda 250 binden fazla çiftçinin intihar ettiği iddia edilir... [3]

Bütün dünyada başta devlet adamları olmak üzere, çiftçiler, üreticiler, seracılar, köylüler kısaca gıda ile beslenmekten başka bir seçeneği olmayan bütün insanlık GDO tehdidi ile karşı karşıyadır.

Ziyadesiyle “Bu Ülke”de; “bid’at ve hurafe!” mangalında kül bırakmayan Din Adamları denilen zümreler GDO hakkında cemiyeti uyarmalıdır. Ki Hristiyan dünyada; 14 Nisan 2006’da Roma Katolik kilisesinin en yüksek otoritesi Alman kökenli Papa 16. Benedict, Genetikçileri; “Tanrı olmadan, Tanrı’nın yerini almaya çalışmak riskli, tehlikeli ve delice bir cürettir” şeklinde kınamıştır. Ayrıca; “Aileyi ortadan kaldırmayı hedeflemiş şeytani bir gurur” olan “anti-genesis”den (Yaratılış Karşıtlığı)” bahseden Benedict, genetik bilimcileri, “Tanrı olmaya oynamakla” suçlamıştır.

Bu “Ölüm İmparatorluğu”, bir taraftan bütün insanlığı GDO ürünlerle beslenmeye mahkûm ederken diğer taraftan da tabii ve genetiği bozulmamış tohumları da muhafaza etmektedir. Bunun için Norveç’in kuzeyindeki Spitsbergen adasında “Svalbord Tohum Deposu” adı verilen ambarı, Mart 2008 itibariyle resmen faaliyete başlatmışlardır.

Donmuş bir dağın 1300 metre altına inşa edilen ambarda şu anda dünyanın dört bir yanından yaklaşık 3 milyon farklı tohum özel ambalajlarda saklanıyor. Kuzey Kutbuna 1100 km. uzaklıkta olan buzdağı ambarında bazı dayanıklı tohumlar 1000 yıl kadar bozulmadan kalabilecek.

Iraklılar kıymetli tohumları Abu Gharib şehrindeki bir tohum bankasında saklıyorlardı. İşgal sırasında çeşitli bombardımanlara mâruz kalan bu tarihî ve paha biçilmez tohum bankası yok oldu.

Tarih 31 Ekim 2006. Ak Parti tarihinin en büyük günahını işledi; “Tohumculuk Yasası”nı çıkarttı. Böylece Türk köylüsü ürettiği tohum üzerindeki tüm hakkını kaybetti...

Tarhana Osman adıyla meşhur Osman Nuri Koçtürk, süt tozu içerisinde kanser yapabilen aflotoksin mantarını ortaya çıkardı ve yıllar sonra yasaklanmasını sağladı... Suikasta uğradı. Konya’da uğradığı suikasttan yara almadan kurtuldu. İkinci isyanı ABD’nin dayattığı Soya’ya oldu. Çünkü ABD süt tozunda olduğu gibi yine “yardım” adı altında Türkiye’ye çok ucuza Soya yağı satınca yerli tereyağı, zeytinyağı pazarı zarara uğradı. Bu arada sürekli halka tarhana yemeyi öğütlediği için adı, “Tarhana Osman”’a çıktı... Üçüncü isyanı, Meksika’nın Sonora bölgesinde yetişen hibrit tohumlu Sonora buğdayının Türkiye’ye getirilmesi oldu. Kendi ülkesinde profesör olması bile engellenen bu değerli insan 1994 yılında öldü.

Labaratuar Ortamında Virüs Üretme

Bu faaliyete dair olarak Ali Kuzu'nun "Ölüm İmparatorluğu" adlı eserinden anekdotları kısaca takdim edelim:

1925 İngiltere Winson Churchill: "İnsanlar ve hayvanlar üzerinde bilinçli olarak kullanılabilecek salgın hastalıkları, mahsulleri yok edecek bakterileri, at ve sığırları öldürecek şarbonu sistemli bir şekilde üretebilen bir hükümete ihtiyaç duyulduğunu" yazdı.

Falanca dış macunun ana bileşenlerinden biri olan florid bir zamanlar fare zehiri olarak kullanılıyordu. Bugün AIDS'in bir laboratuvar çalışmasının ürünü olduğu ortaya çıktı. Bu hususta suçlanan ülke ise ABD'dir...

Son yıllarda sözde Afrika'daki maymunlardan yayıldığı iddia edilen AIDS, Ebola gibi virüsler, Sars hastalığı ve Grip salgınlarının yüzlerce çeşidinin hep araştırma laboratuvarlarında üretildiğini hiçbir zaman unutmayalım.

Bugüne kadar dünyada 30 milyon kişinin HIV adlı AIDS virüsüyle enjekte edildiği tahmin ediliyor, ölen insanların sayısı ise tahmin edilemiyor.

Öte yandan Çin'de düşen bir uçakta ölen CIA ajanının çantasından ölümcül bir virüs çıktı. Bu virüs şu ana kadar 9 bin kişiyi öldürdü.

Ölümcül keneleri Türkiye'ye kim saldı? Virüs, dış ortamda dayanıksızdır. Konak dışında uzun süre yaşayamaz. 56 derecede 30 dakikada inaktive olur. Ultraviyole ile hızla ölür. Kanda 40 derecede 10 gün yaşar. Türkiye'de görülen türler Güney-Batı Rusya ve Kosova türleri ile yakın genetik benzerlik göstermektedir. Türkiye'de yüzlerce yıldır kene yaşıyor ve 2000 yılına kadar da hiç kimse ölmedi...

10-20 tavuktan oluşan küçük tavuk çiftlikleri Kuş Gribi histerisinde hedef olarak gösterildi... Tavukçuluk devleri satın alındı.

Tıp Aletleri Ve İlaç Endüstrisi

Bu faaliyete dair olarak Ali Kuzu'nun "Ölüm İmparatorluğu" adlı eserinden anekdotları kısaca takdim edelim:

Tıp Doktoru Hardin Hames 1969 yılında Amerikan Kanseri Derneği'ne şöyle seslendi: "Tedavi edilmemiş kanser vakalarının yaşam belirtisi, (Rockefeller'in onayladığı Kemoterapi, cerrahi ve radyasyonla) tedavi edilenlerden daha yüksektir."

Tomografi hiroşima gibi: Vücudun mâruz kaldığı radyasyon Hiroşima'da atom bombasından kurtulan kişilerdeki kadar, normal röntgenden onlarca kat fazla radyasyon verilmesine neden olan tomografi çekimlerine İngiliz Sağlık Bakanlığı'ndan yasak geldi. Tomografiye giren sağlıklı 50 kişiden birinin mâruz kaldığı radyasyon nedeniyle çekim sonrasında kansere yakalandığı belirtildi. 1 Tomografi 442 Röntgene bedel.

Tıp Doktoru Stuart Berger: "Modern tıp bilimsel değildir. Siyasî olarak güdümlenmiş bu tıp soykırımdır ve şarlatanlıklarla doludur. Çünkü Rockefeller ve ilaç endüstrisine sahip olan ve denetleyen diğer uluslararası haydutlar, aynı zamanda ABD ve dünya çapındaki tüm tıbbî ve bilimsel araştırmaları da kontrol etmektedir."

Martin Kheel, “Townsend Letter fo Doctor”da (1992), ABD Gıda ve İlaç İdaresi FDA verilerini temel alarak, ABD’de 1,5 milyon kişinin 1978 yılında reçeteli ilaç alımı sonunda hastanelik olduğunu belirtmektedir. Ve hastaneye kaldırılan hastaların % 30 kadarı kendilerine uygulanan terapi sonucunda daha büyük bir hasar görmektedir. Kheel bu noktada şöyle der: “İlaç alarak öldürülen insan sayısının her sene 5 milyon civarında olduğu tahmin edilmektedir...”

Tıp uzmanlarına göre, 6 milyon kadar gereksiz ameliyat için, 123 bin kadar Amerikalı, her sene gereksinim duymadıkları bir operasyon sonucu ölüyor.

Rockefeller’in başlattığı ve finanse ettiği kürtaj klinikleri Koevs Wade gibi şeytani bir karardan beri 90 milyonun üzerinde doğmamış masum bebeğin ölüm fermanını imzaladı.

Stalin, Rockefeller, Rothschild’in ve diğer uluslararası bankerlerin ajanıydı. Bu uluslararası komünistlerin, geçen 100 yıl içerisinde 300 milyonu aşkın insanı öldürdüğü tahmin ediliyor. Buna ek olarak tıbbî soykırımları sonucunda geçen 80 yıl boyunca 95 milyon kişinin ölümüne neden oldular.

Belirli bir aşının aslında etkili koruma sunma şansı % 35 ve % 90 arasında değişir ve bu koruma kısa zamanda sona erer.

Prof Dr. A. Rasim Küçükusta: “Domuz gribi ağır bir hastalık değildir. Belirtileri diğer grip türlerine göre daha hafiftir. Hastaların ateş düşene kadar evde istirahat etmeleri yeterlidir. Hastalık kendiliğinden geçer.”

Bonzai, Türkiye’deki ölümlerle ve aklın kaybedilmesiyle gündeme geldiği gibi, dünyayı yöneten 13 seçkin İlluminati Ailesi’nin ve onların emrindeki uyuşturucu baronlarının yeni silahıdır.

Gaye Aşağı İrkları Yok Etmek

“Ölüm İmparatorluğu” eserinden aynen takdim edelim:

Darwin, insan ırklarının bazılarının, örneğin Avrupa ırklarının evrim sürecinde diğer ırklara göre daha ileri olduğunu öne sürmüştü. Bu ileri ırklar dışında kalanlar ise ona göre yarı maymun ilkel canlılardır. Diğer bir deyişle bazı ırklar evrimde çok ileri gitmişken, bazıları hâlâ ilk ataları olan maymunlara yakın bir seviyededirler.

Darwin: “Yakın bir gelecekte, medenî insan ırkları, vahşi ırkları tamamen yeryüzünden silecekler ve onların yerine geçeceklerdir.”

Darwin 1881 yılında W. Graham adında bir bilim adamına yazdığı mektupta teorisinin ispatı olarak Türk milletini örnek veriyordu. Darwin’in bu hezeyanına göre, “Türk milleti yakın bir gelecekte tarihe karışacak olan geri milletler arasında” yer almaktaydı.

Darwin: “Avrupa ırkları olarak bilinen medenî ırklar, hayat mücadelesinde Türk barbarlığına karşı galip gelmişlerdir. Dünyanın çok da uzak olmayan geleceğine baktığımda, bu tür aşağı ırkların çoğunun, medenîleşmiş yüksek ırklar tarafından elimine-yok edileceğini görüyorum.”

Powhatus yerli kabilesinin nüfusu 1600 yıllarında 50 bin iken, İngilizlerin hastalık yayarak yerlileri soykırma uğratmaları sonucunda 1607 yılında Powhatulardan geriye ancak 5 bin kişi hayatta kalmıştı.

Ottawa’da İngilizler, kendilerine karşı çıkan bölgedeki Delawera ve Shawnee yerlilerini katletmek için biyolojik silah olan çiçek hastalığını, çiçek hastalığı mikrobi taşıyan battaniyeleri yerlilere dağıtarak yaydılar... Delawera, Shawnee ve diğer Ohio Irmağı kenarında yaşayan yerli halklardan 100 kişi hastalık yoluyla katledildi.

İsviçre’nin Basel şehrinde Yahudilerin canlı canlı ateşe atılarak yakıldığını tarihler yazar. Strazburg’da 2 bini Maizn’de 12 bin, Bürüksel’de 600 olmak üzere Avrupa’da 15 binden fazla Yahudi, Karahumma’nın müsebbibi olarak soykırma uğrar.

Bazı siyaset stratejistleri ve bilim insanlarına göre İsrail, Ortadoğu merkezli küresel savaşı klasik ve nükleer silahlardan genetik ve biyo-teknolojik silahlara kaydırmak istiyor. Nitekim biyolojik silah mâliyeti oldukça düşüktür. 1969’da Birleşmiş Milletler verilerine göre 1 km. alanda konvansiyonel silah kullanımı 2000 dolar, nükleer silah kullanımı 800 dolar, kimyasal silah kullanımı 600 dolar, biyolojik silah kullanımı ise 1 dolar maliyet yetmektedir. Hollandalı uzmanlar H5N1 olarak bilinen Kuş Gribi virüsündeki 5 genin mutasyona uğraması hâlinde hava yoluyla insandan insana geçerek öldürücü bir salgına dönüşeceğini ortaya çıkardı.

ABD’li doktor David Fedson, dünyayı yakın gelecekte bir grip salgınının beklediğini ifade etti. Fedson, salgının Kuş Gribi virüsünden (H5) kaynaklanması durumunda dünya genelinde 1 ile 2 milyar arasında insanın ölebileceği uyarısında bulundu.

Avrupa Konseyi Sağlık Birimi Şefi Wolfgang Wogard, Domuz Gribi salgınının dünya çapındaki panikten faydalanmak isteyen ilaç firmalarının başlattığı “sahte bir salgın” olduğunu söyledi.

Kuş Gribi dünyaya 2,2 trilyon dolara mâl oldu. Domuz Gribi’nin ise 4,2 trilyon dolara mâl olacağı hesaplanıyor.

Rusya basınında açıklamada bulunan Politolog Sergey Markelov önemli iddialarda bulundu. Markelov, gribin Rockefeller’in Meksika ormanlarındaki laboratuvarlarında geliştirildiğini ve krize karşı kullanıldığını iddia etti.

Fillandiya eski Sağlık Müdürü Dr. Rauni Kilde; “Bu aşı ile mümkün olduğunda dünya nüfusunun çoğu öldürülmek isteniyor” dedi. Bu düşüncenin eski ABD bakanlarından Henry Kissinger’e ait olduğunu söyleyen Kilde, 14-15 Mayıs 2009 tarihinde yapılan Bilderberg toplantısında bu kararın alındığını belirtti.

Dr. Kilde bir televizyona yaptığı açıklamada, “ABD, hiçbir maddi kayıp yaşamadan, hattâ milyarlarca dolar kazanarak dünya nüfusunu üçte iki oranında azaltmayı hedeflemektedir” diye konuştu.

Biyolojik ve kimyasal silahlar sadece tek bir ırkı etkileyebilecek duruma getirilmiştir.

Almanya’da yayımlanan Der Spiegel dergisinin Nisan 2004 sayısında yer alan bir yazıya göre bu durum geçmişte de yapılan “İrka, etnik kökene göre tıp” tartışmalarını alevlendirmektedir.

Sonuç olarak maksada göre Genetik ve Biyomühendislik hem Mesih, hem Deccal.

“Uygun Adım” senaryosuna göre, dünya H1N1 virüsünden daha beter bir virüs ile karşı karşıyadır. Vahşi kazlardan bulaşan virüs, en hazırlıklı ülkeleri bile dize getirir. Alınan hiçbir tedbir, virüsün yayılmasını engelleyemez.

Havalimanları ve diğer kurumsal alanlarda MRI cihazları bulundurulacak. Bu cihazlar sayesinde kalabalık içerisinde “anormal davranışlı” kişiler kolayca tesbit edilebilecek”.

2003 yılında “gelişmiş” veya “gelişen uluslar” kavramı anlamsız hâle gelecek. Kezâ ortada ulus falan kalmayacak. [4]

Hâsılı Rockefeller Ailesi ve beslemeleri, hukuk veya başka meşru bir yolla hâllemededikleri işlerini gayr-i insanî yöntemlerle hâlletmekten çekinmez. Buna dair bir misâl ile mevzuu noktalayalım:

Rockefeller’ın Colorada Fuel Iron Company’sının bölgedeki yöneticisi Lament Bowers; “Sendika örgüt üyeleri hapishaneye, reformdan yana çıkan sanayiciler de tımarhaneye atılırla sorun kalmaz.”

Kaynaklar:

1 Bu yazı, Ali Kuzu, Rockefeller Ailesi – Ölüm İmparatorluğu, 3. Basım, Kariyer Yayınları, İstanbul 2015) adlı eserden hülâsa edilerek tahlil ve mülâhaza edilmiştir.

2 Ramazan Kurtoglu- Cansu Canan Özgen, Küresel Düzenin Şifreleri, Asi Kitab Yayınları, s. 99.

3 “Bir canlıda genetik özelliklerin insan eliyle ve laboratuvar ortamında kopyalanarak başka bir canlıya aktarılmasıyla elde edilen ürüne GDO denir. Veya başka bir ifadeyle GDO; “Kendi türü dışındaki bir canlıdan gen aktarılarak bazı özellikleri değiştirilen bitki, hayvan ya da mikro organizma”dır.

4 Ali Kuzu, Rockefeller Ailesi – Ölüm İmparatorluğu, 3. Basım, Kariyer Yayınları, İstanbul 2015

MİLYARDERİ YAMYAMLAR YEDİ!

16.03.2014-gazetevatan

ABD’nin köklü ailelerinden Rockefeller’ın, 53 yıl önce Yeni Gine’de ölen ve cesedi bile bulunamayan üyesi Michael’ın yamyamlar tarafından yendiği iddia edildi.

Nehirde kayboldu

ABD’nin eski Başkan Yardımcısı Nelson Rockefeller’ın antropolog oğlu Michael Rockefeller, 1961 yılında keşif için gittiği Yeni Gine’de kaybolmuş, o günden beri de büyük bir bilinmezin içine sürüklenmişti. Resmi belgelere göre, 23 yaşındaki Michael bir arkadaşıyla birlikte nehirde kaybolmuştu.

İntikam uğruna

Dünyaca ünlü seyahat ve doğa dergisi National Geographic editörü Carl Hoffman yeni kitabında Michael’ın 1962’de Hollanda’nın sömürgesinden kurtulan Yeni Gine’deki yerel bir kabilenin, “Beyazlardan intikam almak için Michael’ı öldürdüğü ve pişirip yediğini” iddia etti.

Yamyamları unuttu

Hoffman, 1973’te Dani Kabilesi’nin lideriyle konuştuğunu belirterek “Mızrakla öldürülen

Michael, sudan çıkarılıp parçalara ayrıldı. Orada yakılan bir ateşte, uzuvları büyük bir vahşet ile yendi” sözleriyle devam etti. Hoffman, “Michael, yamyamlardan habersizdi” dedi.

ROCKEFELLER RAPORU: ABD'LİLERİN YILLIK GIDA HARCAMASI, "GİZLİ" MALİYETLER DAHİL EDİLDİĞİNDE 3 TRİLYON DOLARI GEÇİYOR

Alex Woodward -çeviren: Umut Can Yıldız-Pazar 18 Temmuz 2021-
<https://www.independentturkish.com/>

Yeni rapor çevresel zarar, sağlık hizmeti ve çalışma koşullarının etkilerini gıdanın daha önce hesaba katılmayan maliyetleri kapsamında ölçüyor ve yükün beyaz olmayan toplulukların sırtına yüklendiğini gösteriyor.

(AP)

ABD'liler 2019'da gıda için 1,1 trilyon dolardan (yaklaşık 9,40 trilyon TL) fazla harcama yaptı. Bu sayı üretim, işleme, alım ve satım maliyetlerini kapsıyor.

Ancak gıdayla ve beslenme düzeniyle ilişkili hastalıkların sağlık hizmetlerine maliyeti, çevresel etkiler ve ulusal gıda sistemiyle ilgili gizli olarak addedilen maliyetler hesaba katıldığında, bu sayı yıllık 3,2 trilyon (yaklaşık 27,5 trilyon TL) doların üzerine çıkıyor.

Rockefeller Vakfı'nın hazırladığı yeni raporun giriş kısmında, "ABD'liler kasada müşterilerin fişine yansımaya bile bu maliyeti ödüyor ve eğer gıda sistemimizi değiştirmesek gelecek nesiller de ödeyecek" ifadeleri yer aldı.

Raporda, "Dahası bu gizli maliyetler, beslenme düzenine bağlı hastalıklarla daha yüksek oranda karşılaşan, su ve temizliğe erişimi daha az olan ve sıklıkla gıda sisteminde üretici ya da çalışan olarak bulunan, yaşamalarına yetecek gelirden yoksun beyaz olmayan toplulukların sırtına orantısız biçimde biniyor" dendi.

Sağlık hizmeti masrafları, gıda sistemine eklenen en büyük maliyet kalemi. ABD'liler sağlık hizmeti masraflarına her yıl 1 trilyon dolardan (yaklaşık 8,5 trilyon TL) fazla harcarken, bunun kabaca 604 milyar doları (yaklaşık 5 trilyon 150 milyar TL) yüksek tansiyon, kanser, diyabet ve başka hastalıkların içinde yer aldığı gıda veya beslenme düzenine bağlı hastalıkların tedavisine ayrılıyor.

Tarım ve hayvancılığın yarattığı çevresel etkiler, gaz salımları, erozyon, kirlenmiş su kaynakları ve aynı zamanda biyoçeşitliliğin azalmasıyla ilişkili sorunlar da dahil, her yıl yaklaşık 900 milyar dolar (yaklaşık 7 trilyon 700 milyar TL) "gizli" gıda maliyetine yol açıyor.

"Yaşamaya yetmeyen" çalışma ücretleri, çocuk bakımı veya sağlık sigortası gibi sosyal hakların bulunmaması ve gıda sektörü çalışanlarının iş tehlikesi gibi kalemleri içeren hesaplanmamış yaşam maliyetleri, gıdanın gerçek maliyetine yaklaşık 100 milyar dolar (yaklaşık 850 milyar TL) ekliyor.

Raporda bu masrafların ölçülmesi için sağlık, çevre, biyoçeşitlilik, çalışma şartları ve geçim üzerindeki etkilerin de yer aldığı başlıca 14 ölçüt değerlendirildi. Rapora göre bu alanların pek çoğunda bu etkiler "orantısız bir biçimde beyaz olmayan toplulukların sırtına biniyor."

Diyabet beyaz ABD vatandaşlarına kıyasla Latin kökenli topluluklarda 1,7 kat daha fazla ve siyahi ABD vatandaşları arasındaysa 1,5 kat daha fazla görülüyor.

Ayrıca siyahi ABD vatandaşları kirliliğe ulusal ortalamaya göre yüzde 25, beyaz ABD vatandaşlarına kıyaslayrsa yüzde 41 daha fazla maruz kalıyor.

Raporda buna ek olarak yerli toplulukların su ve sıhhi tesisata erişiminin kısıtlı olma ihtimalinin, beyaz ABD vatandaşlarına kıyasla 19 kat daha fazla olduğu da tespit edildi.

Rockefeller Vakfı'nın başkanı Rajiv J. Shah, "Bu rapor bir ikaz niteliğindedir" dedi.

Raporla birlikte yayımlanan bir açıklamada Shah, "ABD gıda sistemi mevcut haliyle çevremiz, sağlığımız ve toplumumuzu olumsuz etkiliyor" dedi.

Bir sorunu çözmek için öncelikle kapsamını kavramalıyız. Bu rapordaki veriler yalnızca ABD gıda sisteminin olumsuz etkilerini sergilemekle kalmıyor, aynı zamanda bu sistemi daha adil, esnek ve destekleyici hale getirmek için hangi adımları atabileceğimizi gösteriyor.

***İçerik orijinal** haline bağlı kalınarak çevrilmiştir. Independent Türkçe'nin editöryal politikasını yansıtmayabilir.

<https://www.independent.co.uk/climate-change>

GDO: KIYAMET DEPOSU VE KARANLIK GÜÇ ROCKEFELLER

03 Ocak 2019-www.gunlukbakis.com/

Norveç'te biriktirilen doğal tohumlar Kıyamet Deposu ve karanlık güç Rockefeller

Bugünlerde çoğumuz hileli gıda konusuyla kalkıp oturuyoruz. Kısaca konuşup sonra konuyu kapatıyoruz arkasında ne var; neden, nasıl gibi araştırmadan büyük resmi gözden geçiriyoruz. Ya da kaçırmak isteyenlerin tuzağına düşüyor ve belki de insanlığın sonunu getirecek bu küresel çeteleri sorgulama ihtiyacı hissetmiyoruz.

Hepimizin bildiği gibi gıdanın ana üretim materyali ve başta insanlık ve yeryüzü canlılarının türünün devamını sağlamaındaki en büyük ihtiyaç toprak tohum ve sudur. Tohumlar binlerce yıldır doğada kendi kendine yetmişmiş, günümüzden 10.000 yıl önce planlı olarak ekilmeye başlamıştır. Yani insanoğlu artık avcılık ve toplayıcılığı terk ederek tarım sistemini oluşturmuştur.

Yeryüzünde tarım yapılacak toprak ve su ne kadar önemli ise o topraklarda sistemi tamamlayacak unsur tohumdur.

Bugün dünyada küresel ısınmanın yanı sıra toprakları verimsizleştiren savaşlar, bombalar ve onların doğada ve toprakta yarattığı tahribat insanlığın sonunu beklenen ilahi kıyametten önce getireceğe benziyor.

Bu konu üzerine yaptığımız araştırmada çok çarpıcı bilgilere rastladık.

Özellikle Ortadoğu coğrafyasında Batı emperyalizminin başlattığı işgal sürecinde amaç; işgal edilen ülkelerin sadece petrol, maden ve çok bilinen tarihi eserlerini soymak gaspetmekle kalmadı. O ülkelerin can damarı sayılabilecek yerli tohum depolarında yağmalanıp götürölmelerine tanık olduk.

Emperyalizmin ve başında bulunan küresel çetelerin tohum depolamaktaki amacı nedir?

Norveç'teki küresel tohum deposuyla amaçlanan arî üstün ırk yaratmak mı, yoksa istenmeyen ırkları yiyeceklerle kısırlaştırmak mı?

Norveç'teki tohum deposu dünyayı ele geçirme planının bir parçası” Alman asıllı Amerikalı araştırmacı gazeteci F. William Engdahl, tarım sektörünü elinde tutan GDO devlerinin insanlık için gerçek bir kıyamet yaratacağını söylüyor. Bu son derece ürkütücü...

“Kıyamet tohum deposu” olarak da bilinen Svalbard hariç dünyadaki diğer tohum depolarını bekleyen “kıyamet”i kim koparacak?

29 Kasım 2007 yılında bu konu hakkında kitap yazan Amerikalı araştırmacı gazeteci F. William Engdahl'ın Türkiye’de bir dergiye verdiği röportajda şöyle söylüyor:

Norveç’in kuzeyindeki Spitsbergen adasında “Svalbard Küresel Tohum Deposu” adı verilen o ambar, Mart 2008 itibariyle resmen faaliyete başladı.

Svalbard Küresel Tohum Deposu

Donmuş bir dağın 130 metre altına inşa edilen ambarda şu anda dünyanın dört bir yanından yaklaşık 3 milyon farklı tohum özel ambalajlarda saklanıyor. Bu tohumların özelliği saf kalmış olmaları. Kuzey Kutbu’na 1100 kilometre uzaklıkta olan buzdağı ambarında bazı dayanıklı tohumlar 1000 yıl kadar bozulmadan kalabilecek.

Her türlü nükleer saldırıya, patlamaya ve depreme dayanıklı olan bu tohum deposuna “kıyamet tohum deposu” da deniyor.

Dünya üzerindeki tüm tohum çeşitlerini bir araya getirmeyi hedefleyen ambarın amacı, gelecekte dünyanın başına gelebilecek nükleer savaş, meteor düşmesi veya iklim değişimi gibi bir felaket durumunda, tohum çeşitliliğinin korunmasını sağlamak. Buraya kadar her şey gayet iyi niyetli görünüyor.

Ancak Alman asıllı Amerikalı araştırmacı gazeteci F. William Engdahl'ın bu proje ile ilgili dehşet verici şüpheleri var.

GDO Genetiği Değiştirilmiş Organizma

Engdahl, tarım sektörünü ellerinde tutan GDO (genetiği değiştirilmiş organizma) devlerinin bizim bilmediğimiz bir şeyler bildiklerini düşünüyor.

Spitsbergen'in buzlaşmış kayalıklarının altında "dünyayı ekonomik ve genetik olarak ele geçirme" planlarının yattığını iddia eden Engdahl, teorisini ambar projesi finansörlerinin kimlikleri ve geçmişleri hakkında ayrıntılı hatırlatmalar yaparak ispatlıyor.

İlk baskısı 2007'de yapılan, Nisan 2009'da Türkçe'ye çevrilen "Ölüm Tohumları/ Kalıtımın Değiştirilmesinin Arkasındaki Karanlık Oyunlar" adlı kitabın da yazarı olan Engdahl ile "kıyamet muhafızları" dediği finansörlerin kimlikleri, neler yaptıkları ve Svalbard Küresel Tohum Deposu üzerindeki hedefleri hakkında yayınlanan bir söyleyişi yeniden okumakta fayda var.

Kıyamet muhafızları

Svalbard Küresel Tohum Deposu'nun finansörleri kimler?

Öncelikle, bu ambarın Global Crop Diversity Trust (GCDDT- Küresel Hasat Çeşitliliği Örgütü) aracılığıyla işletildiğini söylemeliyim. Nisan 2009 rakamlarına göre 123 milyon dolarlık bir finansmanları var. Roma'da kurulan bu örgütün başında Kanadalı Margaret Catley-Carlson bulunuyor. 1998'e dek New York merkezli Nüfus Konseyi'nin de (Population Council) başkanıydı.

Bu konsey John D. Rockefeller'ın nüfus popülasyonunu düşürmek amacıyla 1952'de kurduğu, aile planlaması adı altında gelişmekte olan ülkelerde kısırlaştırma çalışmaları yürüten bir konsey. Diğer GCDDT üyeleri arasında Hollywood Dream Works Animation'a başkanlık eden Lewis Coleman da var.

Coleman, ABD'nin en büyük Pentagon anlaşmalı askeri endüstri şirketi olan Northrup Grumman Corporation'ın da kurul başkanıydı.

Örgütün finansörleri ise; Geçen yıl şirketin aktif yönetiminden çekilerek kurduğu Bill-Melinda Gates Vakfı aracılığıyla kendini Asya ve Afrika'daki çiftçilere yardıma adayacağını beyan eden Microsoft'un kurucusu Bill Gates!

Dünyanın en büyük patentli GDO tohum ve tarım kimyasalları devi ABD'li DuPont / Pioneer Hi-Bred!

Yine bir ABD'li GDO devi Monsanto!

İsviçre menşeli GDO tohum ve tarım kimyasalları şirketi Syngenta!

1970'lerde 100 milyon dolarlık bir kaynakla "Yeşil Devrim" diye bilinen tohumda gen devrimini başlatan ve tarımsal değişim ile ideal genetik saflığı sağlama çalışmalarını yürütmek üzere dünyanın en büyük vakıflarından birini kuran petrol devi Rockefeller!

ABD, İngiltere, Norveç, Almanya, İsviçre ve Kanada'dan da devlet fonları aktarılıyor.

Yani özetle, GDO tohumları az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelere yayarak tarlalardan orijinal tohumların kökünü kazıyan şirketler, şimdi dünya üzerindeki tüm orijinal tohumları olası bir kıyamet günü için kutuplarda buzdan bir adaya saklıyor.

Dünyanın pek çok ülkesinde “zaten var olan” tohum depolarına ne gibi bir felaket gelecektir ki, Svalbard’a muhtaç kalmacaktır?

Nükleer savaş, iklim değişimi veya meteor düşmesinin dışında bir felaketten mi söz ediyorsunuz?

Evet, planlı bir felaketten söz ediyorum. Bunu anlamak için yalnızca 2003 Amerikan bombardımanından sonraki Irak’a bakmak yeterli. Irak medeniyetlerin beşiği ve binlerce yıl önce buğday tarımının doğduğu yerdir.

Ebu Garib tohumları nerede?

Ebu Garib’de yüzlerce yılda geliştirilen buğday tohumu çeşitlerinin yer aldığı bir tohum bankası bulunuyordu. Amerikan bombardımanından sonra o tohum mahzeni tarihe karıştı. Artık kimse o tohumların nerede olduğunu bilmiyor. Düşünün, dünyadaki tüm tohum çeşitleri NATO destekli Svalbard’da bir araya getirilip kontrol altına alındığında, dünyadaki diğer paha biçilmez tohum bankalarını savaşlar ve terörist eylemler ile yok etmek çok kolay olacak! Sonrasında da Monsanto ve DuPont gibi devler kendi GDO tohumlarını tüm dünya çiftçilerine tek elden sunabilecekler. Yani tüm tohum çeşitlerini ele geçirdikten sonra dünyanın diğer tohum bankalarını, tekel oluşturabilmek amacıyla yok edebilirler.

“Ari ırk yaratma projesi”

Peki, tekel olma arzusunun temelinde yatan tek sebep ekonomik mi?

Hayır. Bunu açıklamak için önce kıyamet muhafızlarının kimliklerinden ve geçmişte neler yaptıklarından biraz söz edelim.

Rockefeller 1971’de Uluslararası Tarım Araştırmalarında Küresel Danışmanlık Grubu olan CGIAR’ı kurdu. (Consultative Group for International Agricultural Research)

CGIAR, üçüncü dünya ülkelerinin bilim adamlarının ve agronomistlerinin (tarım uzmanı) “modern tarım ürünü” kavramlarında uzmanlaşmaları ve ABD’de öğrendiklerini ülkelere götürmeleri ile yakından ilgilendi. GDO’lu “Gen Devrimi”nin yaygınlaşması için paha biçilmez bir etki şebekesi oluşturdular.

CGIAR, daha etkin olabilmek için BM Gıda ve Tarım Örgütünü (FAO), BM İlerleme Programı’nı ve Dünya Bankası’nı da işin içine dâhil etti.

“Rockefeller Hitler’in de finansörüydü”

Üstün ırk yaratma projesi tanı olarak nasıl bir şey?

Rockefeller Vakfının ve zengin finans kurumlarının 1920’lerden beri genetik olarak üstün ırk yaratmayı meşrulaştırmak için kullandıkları öjenik bilimi daha sonradan genetik mühendisliği olarak değiştirilmiştir. Hitler ve Naziler buna arî üstün ırk diyorlardı.

(Öjenik, ilk kullanımı Eflatun'a kadar gitse de, modern anlamıyla ilk olarak Sir Francis Galton tarafından ortaya atılmış, sağlıklı ceninleri ayırıp, sağlıklı ceninler yetiştirmenin yollarını arayan, bilimselliği tartışmalı bir toplumsal akım veya toplumsal felsefedir.)

Hitler'in öjenik çalışmaları da bugün Svalbard'a milyonlarca dolar akıtan Rockefeller Vakfı tarafından finanse edilmişti. Rockefeller Vakfı, Third Reich's Kaiser Wilhelm Institutes'nün arı ırk öjenik çalışmalarını finanse ediyordu.

2. Dünya Savaşında ABD resmi olarak savaşa Hitler Almanya'sının karşısında olarak girerken, Rockefeller Standard Oil Group, illegal olarak Alman Luftwaffe ve Wehrmacht birliklerine petrol nakline devam etti. Bununla ilgili ABD Senato araştırması da yapıldı.

Rockefeller Vakfı insanı "gen dizilimlerine" indirgemeye çalışan sözde moleküler biyoloji bilimini yaratmıştı ve sonunda insan (özelliklerini istenen şekilde değiştirmeyi amaçlıyorlardı.)

Hitler'in öjenikçi bilim adamları 2. Dünya Savaşından sonra sessizce ABD'ye götürülmüş ve çeşitli yaşam formlarının genetik olarak tasarlanması konusunda ilk adımları atmışlardır.

Amaç tarım yani gıdalar üzerinden üstün ırk yaratmak mı?

Aslında daha da kötüsü... Rockefeller, Carnegie, Harriman ve diğer zengin elit aileler tarafından fonlanan öjenik (üstün ırk yaratma) lobisinin 1920'den beri biricik amacı "negatif öjenik"tir.

"Negatif öjenik" istenmeyen soyların sistemli bir şekilde yok edilmesidir.

Aile Planlaması Enternasyonalin kurucusu, koyu öjenikçi ve Rockefeller ailesinin yakın dostu Margaret Sanger, 1939'da Harlem'de "Negro (Zenci) Projesi" adı altında bir proje başlattı.

Bu projenin ne olduğunu bir arkadaşına yazdığı mektupta açıkça dile getiriyordu: "Negro (Zenci) nüfusu ortadan kaldırmak istiyoruz". 20 yıllık kısırlaştırma projesi

Negatif öjenik bir kısırlaştırma projesi mi?

Örnekler üzerinden gidelim. Küçük bir Kaliforniya biyoteknoloji şirketi olan Epicyte, genetik mühendisliği marifetiyle, yendiğinde erkeği kısırlaştıran bir mısır geliştirdiklerini açıkladı.

Epicyte, Svalbard'ın iki mali destekçisi olan DuPont ve Syngenta ile teknolojilerini yaymak için ortaklık kurmuştu. Çok ilginçtir ki Epicyte, genetiği değiştirilmiş sperm öldürücülü mısırı ABD Tarım Bakanlığından (USDA) aldığı araştırma fonuyla geliştirmişti.

Bir başka örnek; 1990'larda BM Dünya Sağlık Örgütü, Nikaragua, Meksika ve Filipinler'de 15 ila 45 yaşları arasındaki milyonlarca kadının tetanoza karşı aşılınması için bir kampanya başlattı. Erkekler de tetanoz olabilirdi ama aşı erkeklere yapılmadı. Bu şüphe uyandırıcı durumdan ötürü Katolik bir kilise organizasyonu olan Comité Pro Vida de Mexico (Meksika Yaşam Komitesi) aşıları test ettirdi.

Test sonuçları ile Dünya Sağlık örgütü'nün (WHO) yalnızca çocuk doğuracak yaştaki kadınlara dağıttığı aşıların Chorionic Gonadotrophin (HCG) içerdiği ortaya çıktı.

Doğal bir hormon olan HCG, tetanoz toksoid taşıyıcılarıyla birleştiğinde kadınların hamile kalmasını engelleyen antikörleri üretti.

Daha sonradan ortaya çıktı ki Rockefeller Vakfı, Rockefeller Nüfus Konseyi, Dünya Bankası ve ABD Ulusal Sağlık Enstitüleri, Dünya Sağlık örgütü (WHO) için tetanoz taşıyıcın bir kısırlaştırma aşısı üretmek için 1972’de 20 yıllık bir proje başlatmışlardı.

Ayrıca Svalbard Kıyamet Tohum Deposu’nun ev sahibi Norveç hükümeti kısırlaştırıcı aşının üretilmesi için 41 milyon dolar bağış yapmıştı!

Hibrid tohumlarla tekel tuzağı

Rockefeller’in geliştirmekte olan ülkelerde yürüttüğü Yeşil Devrim çalışmalarına bu açıdan bakınca korkunç görünüyor...

Rockefeller Vakfı 1946’da sadece adı yeşil olan “Yeşil Devrim”i başlattı.

Neydi Yeşil Devrim?

60’larda Rockefeller’in çalıştığı Meksika, Hindistan gibi ülkelerde daha çok ürün veren ıslah edilmiş tohum çeşitleriyle açlık sorununu büyük ölçüde çözmeyi vaat ediyordu. Yıllar sonra.

Yeşil Devrim’in aslında Rockefeller ailesinin ileride tekelleştirebilecekleri bir tanın ısı geliştirme planı olduğu ortaya çıktı; tıpkı yarım yüzyıl önce petrol endüstrisi içinde yaptıkları gibi.

Nasıl tekelleştiler?

Yeşil Devrim geliştirmekte olan piyasalarda yeni hibrid tohumların üretilmesine dayanıyordu. Hibrid tohumlar üreyemedikleri için çiftçilerin her sene tohum alması gerekiyordu.

Hibrid tohum patentlerinin DuPont / Pioneer Hi-Bred’in ve Monsanto’nun başını çektiği bir avuç dev tohum şirketinin elinde toplanması daha sonra GDO’lu tohum darbesi için yolu açtı.

Hibrid tohumlar ve bu tohumların ihtiyaç duyduğu kimyasal gübreler, çiftçileri tarım ve petrokimya şirketlerine bağımlı hale getiriyordu. Bu gübreler Rockefeller kontrolündeki büyük petrol şirketlerinin ürünüydü. Ot ve böcek ilaçları da petrol ve kimya devleri için ek pazarlar oluşturuyordu.

Yeşil devrim aslında bir “kimyasal darbeydi”. Geliştirmekte olan ülkelerin yüksek miktardaki gübre ve ilaç girdisini finanse etmeleri mümkün değildi.

Bu nedenle Dünya Bankasından kredi notu alarak ve ABD hükümetinin garantisi altındaki Chase Bank ve diğer New York bankaları aracılığıyla özel borçlar aldılar.

Sonuç?

Bankalara ve tefecilere borçlanan çiftçiler genellikle topraklarını kaybettiler, iş aramak için şehirlere göç ettiler; fabrikaların ucuz işçi açığı da kapanmış oldu.

Patentli biyolojik silah... Peki, ya bugün?

Bugün de Gates ve Rockefeller Afrika’da Yeşil Devrim adı altında bir projeye daha milyonlar yatırıyor. Amaç yine GDO tohumların ve kimyasalların yaygınlaştırılması. Bunun için pek çok teşvik ve kampanyalara başvuruyorlar.

Büyük bir tekelleşme tehdidiyle karşı karşıyayız...

Plan işlerse tüm dünya birkaç tohum devinin kölesi olacak. Washington'dan gelen emirler doğrultusunda Washington'un siyasetlerine karşı olan üçüncü dünya ülkelerine tohum vermeme olasılığı da var.

Ayrıca pirinç, mısır, buğday ve soya gibi dünyanın temel gıda üretimi için patentli tohumların üretimi korkunç bir biyolojik silah olarak da kullanılabilir. Genetik müdahalelerle öldürücü gıdalara çevrilebilirler.

İşte bu söyleşi ve 'Ölüm Tohumları' adlı eserinde Siyonist düzenin nasıl işlediğini ayrıntıları ile anlatıyor gazeteci yazar F. William Engdahl. Bu çok korkunç ve şeytani bir plan...

Amaç: ABD üzerinden dünyayı kontrol altına almak

Amerika üzerinden insanlığı kontrol altına almak; bazı milletleri kısırlaştırarak yok etmek gibi çok kirli planları olan şirketlerin içyüzünü deşifre edilen eserin 'giriş' bölümünü istifadenize sunuyoruz.

'Ölüm Tohumları' herkesin üzerinde çokça düşünerek okuması gereken bir şaheser.

"Biz dünya nüfusunun yüzde 6.3'ünü oluşturuyoruz ama zenginliğinin yarısına sahibiz. Bu farklılık özellikle bizler ve Asyalılar kadar büyük. Böyle bir durumda kıskanılma ve gücenilme gibi bir durumda olamayız. Gelecek dönemdeki asil görevimiz, ulusal güvenliğimize bir zarar getirmeden bu farklılık durumunu sürdürebileceğimiz bir ilişki kalıbı tasarlamaktır. Bunu yapmak için de tüm duygusallık ve hayallerden uzak durup dünyanın her yerindeki ulusal hedeflerimize odaklanmalıyız. Kendimizi çıkarlarımızdan fedakârlık ederek dünyanın iyiliği için lüksümüzden vazgeçeceğimiz konusunda kandırmamıza hiç gerek yok." George Kennan, 1948

Bu kitap küçük bir sosyopolitik elit zümre tarafından 2. Dünya Savaşı sonrasında Washington'da ele alınmış bir proje ile ilgilidir. Bu, Kennan'ın "farklılık durumunu sürdürebilmek" tümcesinin nasıl hayata geçirildiğinin anlatılmamış hikâyesidir.

Aynı zamanda bir avuç insanın savaş sonrası tüm kaynaklara ve güce sahip oluşunun da hikâyesidir. Bu, güç devrimi tarihinin de ötesindedir. Hatta bilim dâhi bu azınlığın hizmetine sokulmuştur. 1948'de Kennan'ın da kendi notlarında tavsiye ettiği gibi, herhangi bir fedakârlık veya dünyanın iyiliği düşünülmeden acımasız politikalar uygulandı.

Küresel imparatorluk

Seleflerinin aksine İngiliz imparatorluğu içindeki hâkim gruplar, yeni beliren 'Amerikan eliti, kendilerini savaştan sonra, "Amerikan Yüzyılı"nın şafağında ilan ettiler ve hitap yeteneklerini, dünyanın iyiliği için düşüncesini kendi amaçlarına uygun şekilde kullandılar. Onların Amerikan Yüzyılı daha yumuşak ve kibar bir imparatorluk olarak sömürgecilikten kurtuluş, demokrasi, ekonomik gelişme ve özgürlük kisvesi altında diğer ulusların kaderlerine hükmedebilen, Büyük İskender'den sonraki en büyük küresel imparatorluktu.

Bu kitap "Bir Savaş Yüzyılı: Anglo-Amerikan Petrol Politikaları ve Yeni Dünya Düzeni" adlı kitabın bir devamı niteliğindedir.

Petrolden sonra ikinci bir "kırmızı hattı" takip eder. İnsanın yaşamını sürdürebilmesinde en temel ihtiyacı olan günlük ekmeğinin karşılanmasını konu alır. 70'ler boyunca bu Amerikan elitin menfaatine hizmet eden kişi, hayatı boyunca 'güç dengesi politikalarının bir uygulayıcısı olan Henry Kissinger'di.

Ve dünya hâkimiyeti konusundaki şu fikrini açıklamıştır; “Petrolü kontrol edersen ulusları kontrol edersin, yiyeceği kontrol edersen insanları kontrol edersin.”

Yazımız insanlık hatta yeryüzünde bulunan tüm canlıların yaşamı açısından önemli bir araştırma konusu olduğu için geniş kapsamlıdır ve Küresel güç baronlarının insanlığa nasıl bir felaket hazırladıklarını yazımızın ilerleyen zamanlarda ki makalelerinde anlatmaya devam edeceğiz. **Ekvator Haber**

TAVUKÇULUK ENDÜSTRİSİ GENETİĞİ DEĞİŞTİRİLMİŞ 20 ÜRÜN İÇİN İZİN BEKLİYOR!

03 Ağustos 2017- www.gunlukbakis.com/

Biyogüvenlik Kurulu’nun GDO’lu dört ürünün daha hayvan yemlerinde kullanılmasını onaylamasına tepkiler büyüyor. Greenpeace, tavukçuluk endüstrisinin sırada bekleyen 20 GDO çeşidi için daha izin talebi bulunduğunu duyurdu.

Biyogüvenlik Kurulu’nun, Beyaz Et Sanayicileri ve Damızlıkçıları Birliği’nin (BESD-BİR) başvurusu üzerine hayvan yemi olarak genetiği değiştirilmiş üç soya ve bir mısır çeşidinin daha Türkiye’ye girişine izin vermesine tepkiler büyüyor.

Cumhuriyet’te yer alan habere göre, Buğday Ekolojik Yaşamı Destekleme Derneği bu karara karşı çıkarak “GDO’ya ihtiyacımız yok. GDO’lar yerine ekolojik tarım desteklenmeli!” ifadelerini kullandı.

“20 GDO’lu Ürün İçin Daha İzin Talebi Var”

Greenpeace de Türkiye’de hayvan yeminde izin verilen genetiği değiştirilmiş mısır ve soya sayısının 36’ya yükseldiğini belirterek tavukçuluk endüstrisinin sırada bekleyen 20 GDO çeşidi için daha izin talebi bulunduğunu duyurdu.

Greenpeace Akdeniz Tarım ve Gıda Kampanya Sorumlusu Tarık Nejat Dinç “Halkımız ülkeye GDO sokulmasını, GDO’ların tavuklara yem olarak verilmesini asla kabul etmiyor. Doğal koşullardan uzak, yapay şekilde yetiştirilen tavuklarla ilgili kamuoyunda ciddi bir tepki var” dedi.

Dinç özetle şöyle konuştu:

“Dünyanın hiçbir yerinde kamuoyu taleplerinin aksi yönünde üretim yapan bir sektör uzun vadede varlığını sürdürememiştir. Ne yazık ki bu GDO izinlerini alan tavukçuluk endüstrisi sürekli olarak GDO ithalatına mahkummuşuz gibi göstermeye çalışıyor. Oysa Türkiye her üretimi yapacak tarım topraklarına fazlasıyla sahip. Ama son 15 yılda Türkiye’nin kaybettiği toplam tarım arazisi 3 milyon hektar. Başka deyişle 3 Kıbrıs adası büyüklüğünde... Biz bu araziye yeniden tarıma kazandırsak, hem çiftçiler yeniden üretime döner ve şehirlere göç etmek zorunda kalmaktan kurtulurlar, hem de Türkiye’nin ihtiyaç duyduğu soyanın 5 katını üretebilir hale geliriz.”

“Girişi Yasaklanmalı”

Buğday Derneği ise yaptığı yazılı açıklamada özetle şu ifadelerle yer verdi:

“GDO’lu ürünlerin doğrudan gıda ürünlerinde kullanımı yasak ancak hayvan yemi olarak kullanılabilir ve bu niyetle kullanılıp ithal edilebilir. Bu durum gıda güvenliğimiz konusunda çok büyük bir tehlike ve belirsizlik doğuruyor. Öncelikle GDO’lu yemlerle beslenen hayvansal ürünler aracılığıyla GDO dolaylı yoldan soframıza gelebilir; ikincisi de GDO’lu ürünler hayvan yemi olarak kullanılmak üzere ülkeye girdikten sonra bu ürünlerin hangi alanlarda kullanıldığına dair bir takip sistemi yok. Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar, biyolojik çeşitliliğimizi tehdit ediyor. GDO, yemler yoluyla hayvan dokusuna geçerek insana da zarar verir. Bazı GDO’ların kanser, alerji gibi hastalıklara neden olabileceği araştırmalarla da ortada. Ayrıca pek çok GDO çeşidinin sağlık açısından nasıl bir tahribata yol açacağı henüz bilinmiyor bile. Yani durum, düşündüğümüzden daha vahim. GDO’lu hayvan yemlerinin ülkeye girişi derhal yasaklanmalı, GDO değil, ekolojik tarım desteklenmeli! Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı’nın, GDO’yu sınırlarımızdan sokmayarak, hayvan yeminde ve gıdada kendine yeterli bir ülke olma yolunda adımlar atmasını bekliyoruz.

sol.org.tr

YERLİ, HİBRİT VE GDO’LU TOHUM NEDİR?

23.05.2017-<https://www.eskitadinda.com/>

Son birkaç yıldır ülkemizde en çok tartışılan konulardan biri gıdaların tohumlarının doğallığı. Yerli tohum, hibrit tohum ve GDO’lu tohum olarak sınıflandırılan tohum çeşitlerini bu yazımızda inceleyeceğiz.

Yerli tohum nedir?

Yerli tohum; saf, doğal, yerel, geleneksel, atalık ve organik diye adlandırılan bir tohum çeşididir.

Yerel tohum, diğer bir deyişle yerli tohum veya atalık tohum, genetiğiyle oynanmamış, döllenmiş hücredeki çekirdeğin DNA dizilimine herhangi bir müdahale yapılmamış, kimyasal maddelere maruz kalmamış, nesilden nesile aktarılabilen, atalarımızın kullandığı doğal tohumdur.

Bu tohumlar doğal sebze, meyve, buğday, pirinç, mısır gibi ülkemizin toprak özelliklerine, hava koşullarına göre geçmişten bugüne aynı şekilde kullanılabilen tohumlardır. Yani, kendi bahçenizde ürettiğiniz ve yıllarca kullandığınız tohumlar, yerli, doğal, organik tohumlardır. Yerli tohumların ekilip, büyütülmesinin ardından en iyi gelişen bitkilerden bazıları olgunlaştıklarında tohumları alınmak üzere bırakılır ve mevsimine göre nesilden nesile ilk hali korunarak aktarılır.

Detaylandırmak gerekirse, ülkenin tüm bölgelerinin toprak özellikleri, verimi, elverişliliği, coğrafi ve mevsimsel koşulları aynı değildir. Bu nedenle farklı bölgelerde, farklı yiyecekler üretilir, bu yiyecekler bölgelere has yiyecekler olur. Örneğin; yaz meyveleri sadece yazın, Ege Bölgesi’nde yetiştirilen bir sebze sadece o bölgede ya da o bölgeyle aynı toprak ve mevsim koşullarını sağlayan bir yerde üretilebilir. Bu da ancak doğal olan yerel tohumlarla mümkündür.

Yerel tohumla, kısır değildir, doğurgan ve sürekli. Çiftçiler bu tohumlardan her sene tekrar tekrar verim alabilirler. Yerel tohumlarla üretilen yiyecekler, sağlıklı, mineral ve vitamin bakımından zengin, oldukça lezzetli ürünlerdir. Üretimlerinde herhangi bir kimyasal madde kullanılmadığı için kısa sürede tüketilmeleri gerekmektedir.

Ancak günümüzde bu tohum çeşidi yerini yapay hibrit tohumlara ve kimyasal içerikli GDO'lu tohumlara bırakıyor. Bunun sebepleri arasında ise insanların farklı ekolojilerde üretilen ürünleri de talep etmeleri ve yüksek fiyata alıcı bulan ürünlerin yetiştirilmek istenmesi üzerine değişen toprak şartlarında dayanıklılığı artan hibrit çeşitlerin tercih edilmek zorunda kalınması yer alıyor. Hatta bu durum yerli çeşitleri de tehlikeye sokuyor.

Hibrit tohum nedir?

Tohum çeşitlerinden bir diğeri olan hibrit tohum, yerel tohum gibi ülkemizde yasal bir şekilde üretilen tohum çeşididir. Hibrit tohum ve GDO'lu tohum terimleri çoğu zaman aynı gibi düşünülse de, birbirinden farklı tohum çeşitleridir. Hibrit tohum, melezleştirilmiş veya karma tohumdur. Aynı türe ait iki bitkinin çaprazlanması ile elde edilir.

Hibrit tohumlar için hava ve toprak koşulları önemli değildir. Örneğin, bu tohumlarla seralarda gerekli hava koşulları sağlanarak üretim yapılabilir. **Hibrit tohumlar sadece bir yıl kullanılır**, ikinci yıl elde edilen bitkiler ve meyveleri ilk yıl üretilmiş tohumun bitki ve meyveleri ile alakası olmayan karakterler gösterir. Bu durumda üretici her yıl ticari tohum firmasından tekrar tohum almak zorunda kalır.

Hibrit tohumla üretilen yiyeceklerin raf ömürleri uzun olmasına rağmen bu yiyecekler lezzet bakımından yeterli değildir. Mevsim normalleri dışında yetiştirilebilip, örneğin kış aylarında bile yaz meyvelerinin tüketicilere sunulmasına rağmen, **vitamin ve mineral bakımından da zengin değillerdir**.

Hibrit tohumlarının kendini koruyacak özellikleri olmadığı için dış etkenlere karşı koruma amaçlı olarak ilaçlanma yapılması gerekir. Çok fazla kimyasala maruz kalan hibrit tohumlarının bitkileri zehirle beslenmiş olduğundan tüketicinin sağlığı için bir tehdit unsuru oluşturur.

GDO'lu (Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar) tohum nedir?

Son zamanların en popüler tartışma konularından biri olan GDO terimine hepimiz bir şekilde aşinayız ancak birçoğumuz GDO'nun ne olduğunu ve neden zararlı olduğunu tam olarak bilmiyoruz.

Genetiği Değiştirilmiş Organizma anlamına gelen GDO, biyoteknolojik yöntemler kullanılarak laboratuvar ortamında üretilmiş, tamamen yapay tohum çeşididir. Mevsim koşullarından etkilenmeyen, böceklerle ve çeşitli hayvanlara karşı dayanıklı olan GDO'lu ürünlerin raf ömrü oldukça uzundur. İçindeki kimyasallar nedeniyle kolay kolay bozulmazlar. Ekildiği toprağın uzun vadede verimsizleşmesine sebep olurlar. GDO'lu üretimin yapıldığı bir alanı maalesef tekrar doğal haline döndürmek mümkün değildir. Kendi meyvelerinin tohumu bile tekrar ürün veremez. Örnek vermek gerekirse, GDO, üretim yapılan toprağa bir kez bulaştığında, bir hastalık gibi havaya, su kaynaklarına vb. yayılır ve içindeki kimyasallar hepsini birer zararlı maddeye dönüştürür. Maalesef tamamen sağlığa zararlı bu tohum çeşidi, ürün miktarını arttırmak için çok sık tüketilen sebze-meyve, buğday, mısır gibi gıdalarda kullanılmaktadır.

GDO teknolojisinin en başarılı olduğu bitkiler, domates, patates, mısır, soya fasulyesi, pamuk, tütün ve kolzadır. GDO'lu tohum içeren bu bitkilerden nişasta, çorba, yağ, un, gofret ve kraker yapılmasıyla çok geniş alanlara yayılarak tüketicilere ulaşmaktadır.

Hibrit ve GDO'lu tohumlara bağı kalmak, dirençli ve besin değeri yüksek gen kaynaklarının yok olmasına neden olurken, ayrıca tohum tekellerinin zenginleşmesine yol açmaktadır. Hibrit ve GDO'lu tohumlar yerli tohumlara tozlanarak yerli tohumları ve biyolojik çeşitliliği de tehdit etmektedir.

Atalık/yerli tohumlardan elde edilen, mevsimine ve toprak koşullarına uygun olarak üretilmiş ürünleri tüketmeniz sağlığınız için bu sebeplerle çok önem taşıyor. Üreticilerin de bu yönde desteklenmesi ve olabildiğince hibrit ve GDO'lu tohum ürünlerinden uzak durmamız gerekiyor.

Sağlıkla kalın.

Kaynaklar

Aydın, H. (2010), Sağlıklı nesiller için önce sağlıklı tohum, İTO Yayınları

Buğday Derneği (2012), Neden yerel tohumlar?

Çetiner, S. (2010). Tarihsel süreçte genetiği değiştirilmiş ürünler. Yemek ve Kültür, 21, 86-98.

Kete, R. (2005), Genetiği Değiştirilmiş Gıdalar

Özkaya, T. (2007). Tohumda tekelleşme ve etkileri. Tarım Ekonomisi Dergisi, 13(2), 39-48.

Ramage, R. T. (1965). Balanced tertiary trisomics for use in hybrid seed production. Crop Science, 5(2), 177-178

YERLİ, HİBRİT, GDO'LU... NEDİR BU TOHUM MESELESİ?

14 Kasım 2017-<https://www.bugday.org/>

Tohumlar, toplumumuz ve bireysel olarak bizler için oldukça önem taşıyan bir konu. Ve bu konuda bir kısmı bilinçli olarak yayılan, bir kısmı da farkında olmaksızın oluşan bir bilgi kirliliği var. Bu bilgi kirliliğini biraz da olsa ortadan kaldırmak ve bu konudaki kavramlara açıklık getirmek için Buğday Derneği Eş Genel Müdürü Batur Şehirlioğlu ile görüştük.

Tohum ve gıda politikaları aslında bir bütün, ama birbirinden bağımsız gibi değerlendiriliyor. Bu bütünlüğü bize biraz anlatabilir misiniz?

Batur Şehirlioğlu: Birleşmiş Milletler Gıda Hakkı Özel Raportörü Prof. Dr. Hilal Elver, 2014 yılında yapmış olduğu bir açıklamasında dünyadaki açlık sorununun temel nedenlerini hedef almayan gıda politikalarının çökmeye mahkum olduğunu söylemişti. Biliyorsunuz, 70'lerde dünyadaki açlık sorunu bahane edilerek bir Yeşil Devrim başlatıldı. Bu yeşil Devrim adı altında zirai ilaçlar, yani zehirler, fenni gübre, hibrit tohumlar yaygınlaştırılmaya başlandı. Bu konuda bir takım veriler açıklamak istiyorum. 2016 yılında yayımlanan Gıdada Sürdürülebilirlik Endeksi'nde dünya üzerinde yaşayan 1.8 milyar insanın gıdaya erişiminin yetersiz olduğu ifade edilmektedir. Yine aynı endekse göre 2 milyar insan da obezite hastasıdır.

Yeşil Devrim, açlık sorununu önlemek için ortaya çıkmıştı. Evet, gıdada bir artış sağladı, zehirleri ve kimyasalları kullanarak. Ama dünya üzerinde halen 1.8 milyar insanın gıdaya yeterli erişimi yok. Yani açlık sorunu çözülmedi. Asıl sorun erişilebilirlik. Açlık ve yoksulluk birbirleriyle iç içe kavramlardır. Üretimin adil paylaşılmaması ve alım gücü yetersizliği dünyadaki açlığın nedenidir. Aslında bu konuya dair söyleyeceklerimizi Kenya'da geleneksel üretim yapan Norman Karima adlı bir çiftçi tek cümleyle ifade ediyor: "Geleneksel

ürünlerimiz yemek için iyiler, modern mahsuller ise ihraç edilebiliyorlar. Ama kahve yiyemeyiz.”

Yeşil Devrim aslında neye hizmet etti, bu konuda Yeşil Gazete’den bir alıntı yapmak istiyorum. Ayşe Bereket’in haberine göre dünyada çok uluslu şirketler zirai ilaç (zehir) piyasasının %75’ine hakim. Yine ilk 10 şirket, tohum piyasasının da %63’üne sahip. Yani dünya üzerinde 10-15 şirket zirai zehirlerin ve tohumların üretimini kontrol ediyor. Bunlardan 6 tanesi bu piyasaların en büyük kısmına hakimler ve birbirleriyle evleniyorlar. Geçtiğimiz yıl Bayer firması Monsanto’yu aldı. Yani burada Yeşil Devrim adı altında oynanan oyun açlık sorununu çözmek için değil, ticari olarak tekelleşmek için oynanıyor.

Yani aslında burada bir rant var. Peki milli tarım politikalarında tohumun yeri ne?

Milli tarım politikalarına tohum özelinde baktığımızda, ben milliyetçilik kavramını bu anlamda destekliyorum. Ancak, yanlış anlaşılıyor. Milliyetçilik kavramı kime hizmet ediyor. Buğdayın anavatanı Bereketli Hilal, yani Güneydoğu Anadolu. Buradan tohumu alıp Meksika’ya götürmüşler, orada hibrit tohum haline getirip Türkiye’ye geri satmışlar. İşte bu noktada, evet, milliyetçi olmalıyız. Ama milliyetçi olacaksak, bu tohumlar halkın, çiftçinin olmalı, yerli şirketlerin değil. Peki tohumların kontrolünü Amerikalı, İsraili şirketler yerine yerli şirketlere verdik diyelim. Bunların ortaklarının İsraili ya da Amerikalı olup olmadığını biliyor muyuz? Burada millilik konusunda önemli olan tohumun şirketlere ait değil, halka ait olmasıdır. Bu tohumların kaynağı çiftçidir, yüzlerce yıldır çiftçiler bu tohumları ekip geliştirmiştir, bu yüzden hak sahibi de çiftçidir. Ama biz bunu alıp şirketlere veriyoruz. İşte bu noktada milli tarım politikamızı eleştiriyorum.

Peki bunun çözümü nedir?

Geçtiğimiz yıl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı sertifikasız tohumların artık desteklenmeyeceğini açıkladı. Aslında bu onunla çok bağlantılı bir konu. Siyezden örnek vermek istiyorum. Siyez şu an inanılmaz popüler oldu. Çok kıymetli bir buğday. Hastalıklara karşı çok dayanıklı, besin değeri çok yüksek ve bu konuda akademik anlamda çok kıymetli çalışmalar yürütülüyor. Fakat önemli olan mesele şu. O siyez tohumunu buraya kadar getiren kim? Binlerce yıldır bu tohumu ekip bugüne getiren kim? Kastamonu’daki, İhsangazi’deki çiftçilerdir bu tohumu ekip geliştiren. Halkımızın, çiftçimizin sorgulaması gereken şey şu: “Bu tohumu ben getiriyorum, üniversite ve devlet üzerinde çalışıyor, peki sonra o tohumun sahibi kim olacak?” Meksika örneğinde anlattığım gibi siyez de şirketler tarafından alınıp çiftçiye geri satılacaksa, o zaman bu çiftçinin hakkı nerede? Çiftçilerin hakkını devletin koruması gerekmiyor mu? Biz Buğday Derneği olarak ülkemizde titiz bir şekilde çalışmakta olan tohumlarla ilgili enstitüleri destekliyoruz. Tohumların şirketler yerine enstitüler tarafından geliştirilip çiftçiye verilmesi, makul fiyatlarla satılması, tohum konusunda bağımlılığı ortadan kaldırır. Tohum politikalarının da bu şekilde olması gerektiğine inanıyorum.

Tohumlar konusunda bir bilgi kirliliği var. Yerli tohum, organik tohum, hibrit tohum gibi kavramlarının karşılıkları tam olarak bilinmiyor ve birbirleriyle karıştırılıyor. Bu konuda bize kısa bir bilgilendirme yapabilir misiniz?

Yerli ve atalık tohumu aslında aynı anlamda kullanıyoruz. Şöyle açıklayayım; mısırın, domatesin, patatesin aslında ana vatanı Amerika kıtası. Yani bu çeşitler Anadolu’ya oradan gelmiş. Ama bunlar Anadolu’yu benimsemiş, gen merkezi olmasa da biyolojik anlamda bir merkez olarak Anadolu’yu edinmiş. Mesela Ayaş domatesi; Ayaş için o domatesin tohumu yerli bir tohum olmuş. Sadece o bölgede ekildiği zaman belirli bir kalite, lezzet vs. veriyor. İşte o bölgeye ait olduğu, o bölgeye has özellikler geliştirdiği için o tohumu Yerli veya Yerel Tohum diyoruz.

Halkımız genelde GDO'lu tohum ile hibrit tohumu birbirine karıştırıyor. Hibrit tohum deyince korkuyor. Bizim hibrit tohuma karşı çıkmamız, sosyo-ekonomik nedenlerden dolayıdır, tekelleşmeye yol açtığı içindir. Gıda güvenliği ve bağımsızlığı açısından karşı çıkıyoruz. Hibrit tohumda uygulanan metottan kaynaklı olumsuz bir sağlık etkisi yok ancak besin değerleri öncelikli olmadığı için besin değerleri ve kalite açısından ciddi kayıplar var.

Peki nedir hibrit tohum?

Hibrit tohum aslında yüzyıllardır bizim çiftçimizin yaptığını, akademisyenlerin, mühendislerin daha profesyonelce yapması neticesinde ortaya çıkar. Burada genetik yapısıyla oynanması gibi bir durum söz konusu değil. Bildiğimiz, yapay döllenme aslında. Çiftçinin yaptığının profesyonellerce yapılması. Hibrit tohumun kısır olarak bilinmesinin nedeni de şu. Aslında kısır değil, yine tohum veriyor. Ama melez tohum olduğu, yani saf hat bir anne ile saf hat bir babanın melezi olduğu için, çiftçi bu tohumu tarlaya ekip kendisi tohum almaya kalktığı zaman, bu tohum ya annesine ya da babasına dönüyor. Yani tohum ticari değerini yitirmiş oluyor. Standart kalitede bir ürün elde edip piyasaya süremiyor. Bu yüzden çiftçi o tohum şirketinden her yıl o tohumu satın almak zorunda kalıyor. Karşı çıktığımız nokta bu.

Yani biz her koşulda yerli tohumun ekilip yetiştirilmesini savunuyoruz, ama bazı durumlar da hibrit tohumun da ekilebileceğini, çiftçinin yararına olabileceğini söyleyebilir miyiz?

Bu, o tohumun kimin elinde olduğuna göre değişir. Çiftçinin hakkı, kamu hakkı korunuyorsa, hibrit tohumlar üzerinden bir tekelleşme sağlanıp bu bir rant haline dönüştürülüyorsa, halkın gıda güvenliği riske ediliyor ise evet biz hibrit tohuma karşı değiliz.

Standart tohum nedir peki?

Hibriti anlatırken saf hat anne ve babadan melezleniyor demiştim ya. Standart tohum da işte o saf hat anne ya da babanın tohumunun kendisi. Mesela Yalova'daki Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü'nün ürettiği bu şekilde standart organik tohumları da var, konvansiyonel tohumları da var. Standart tohum kullanan çiftçi, ertesi yıl da kendi tohumunu çıkarıp ekebilir. Tohum şirketleri bu yüzden standart tohumu satmıyorlar. Çünkü standart tohum satarlarsa çiftçi onlara bağımlı olmayacak.

Yani hibrite nazaran standart tohum çiftçi için daha elverişli?

Evet çünkü hibrit tohum çiftçiyi şirketlere bağımlı kılıyor. Oysa standart tohumdan kendi tohumunu üretebilir.

Bir de organik tohumdan bahsedelim mi? Organik tohum nedir?

Organik tohum, organik sertifikalı tohum demek. Organik üretim yapan üreticiler, ürünleri için organik tohumdan diyebilmeleri için. Hem tohumunun sertifikalı olması, hem de üretiminin organik sertifikalı olması gerekiyor. Yani tohum çıkartılırken de herhangi bir zirai zehir, kimyasal gübre kullanılmaması gerekiyor. Organik sertifikalı tohum, hibrit ya da standart tohum olabilir. Ama asla GDO'lu tohum olamaz. Çünkü organik tarım mevzuatına göre GDO kesinlikle yasaktır. Yine organik tarım yapan çiftçi, yerli tohumlarını da kullanabilmektedir.

GDO'lu tohum tam olarak nedir? Biz GDO'lu tohuma neden karşıyız?

GDO'lu tohum ve GDO'lu gıda tam anlamıyla Pandora'nın Kutusu'dur. Açıldığında neler olacağını gerçekten bilmiyoruz. Yani sadece insanlık için bir risk taşıyor, aynı şekilde ekosistem için de riskli bir konu. Örneğin mısır 3 km'den döllenebilmektedir ve GDO'lu mısır da şu an dünyada oldukça yaygındır. Bu GDO'lu türlerin, doğadaki diğer türlerle dölleme riski var. Bu döllemenin ekosistem için nelere yol açabileceği meçhul. Okyanuslardaki bir yosun türünün Akdeniz'e gelmesi bile oradaki ekosistemi tehdit ederken, GDO'lu türlerin döllemenin doğa için nelere yol açabileceğini az buçuk tahmin edebilmek mümkün aslında. Ekosistemin bir dengesi var, ve genetiği ile oynayıp başkalaştırdığınız bir bitkinin ekosistemi olumsuz olarak etkileyebilmesi oldukça yüksek bir ihtimal. Bunu tam olarak bilmeden, dünyayı ve ekosistemi bir deney alanı olarak kullanıp bunu denemeye kalkışmak oldukça tehlikeli.

Aynı şey insan sağlığı açısından da geçerli. GDO'lu gıdaların insan sağlığı açısından nelere yol açabileceğini test etmeden, bu konuda tam bir bilgi sahibi olmadan GDO'lu gıdaların piyasaya sürülmesi oldukça tehlikeli. Bu, insanlığın tamamının kobay olarak kullanılması anlamına geliyor. Üstelik insan sağlığı açısından tehlikeli olabileceğine dair çeşitli araştırmalar da mevcut. İşte bizim GDO'lu tohumlara karşı çıkma nedenlerimiz bunlar.

Peki bir ürünün hangi tohumdan yetiştirildiğini bakarak anlamak mümkün mü?

Ne yazık ki bunu ürüne bakarak anlayabilmek mümkün değil. Bunu uzmanların laboratuvar ortamında incelemeleri gerekiyor.

Röportaj: Leyla Aslan Ünlübay

*Bu röportaj 29 Eylül 2017 tarihinde Açık Radyo'daki Tohumdan Hasada Ekolojik Yaşam programından yazıya aktarılmıştır.

İSRAİLLİLER, KARADENİZ YAYLALARINDA GENETİK AVINDA

27.03.2010-Aslan Değirmenci-haber7

Yeni çıkan “Deccal Tabakta: Siyasi, Dini ve Vicdani Açıdan GDO” adlı kitabın yazarı Gıda Hareketi Başkanı Kemal Özer, Vakit'e çok önemli açıklamalarda bulundu.

Son günlerde Karadeniz yaylalarında sıklıkla görülmeye başlayan İsraili turistlerin genetik avına çıktıklarını belirten Özer, “Bir İsraili bir yere gidiyorsa mutlaka ajanlık yapıyordur.

Bu hem inançlarının gereğidir hem de bunu bir vatandaşlık ödevi olarak görür. Karadeniz'in köylerinde ve dağında dolaşan bir İsraili ya başka bir amaçla oradadır ya da genetik ava çıkmıştır.

Geçtiğimiz yıllarda Akdeniz Üniversitesi ile yaptıkları işbirliğinde, hibrit ve GDO'lu olmayan tabii tohum getiren öğrencilere notebook verme kampanyası başlatmaları da bunun en büyük delili sayılabilir” dedi.

Gıda Hareketi Başkanı Kemal Özer'in “Deccal Tabakta: Siyasi, Dini ve Vicdani Açıdan GDO” adlı kitabı ‘Hayy Kitap’tan çıktı. Kitap, ‘Global devlerin oyunu’nu nasıl bozacağınızı, sofranıza habersiz oturan Deccalı güçlerle nasıl savaşıacağınızı, anlatıyor. Genetik yapısı değiştirilmiş yiyeceklerle ilgili “derin gerçeklerin” yer aldığı kitabın yazarı Kemal Özer, Vakit'e konuk oldu. Vakit'in sorularına verdiği ilginç cevaplar ile küresel güçlerin yeni planlarını deşifre etti.

“Bilim Ticari Bir Meta Haline Geldi”

-İsterseniz önce şunu açalım. Birçok insanın kafasında bilim kavramı ilerleme, medeniyet, refah, iyilik, güzellik kavramları ile bir arada düşünülüyor. Günümüzde bilimin insanlığın ortak faydası için yapıldığını söyleyebilir miyiz?

İbn-i Sina diyor ki; 'Tıbb insanlara meslek olduktan sonra ilim olmaktan çıkmıştır.' Ah keşke bu sorunuza 'evet' demek mümkün olsaydı. Ne yazı ki bilim ticari bir meta halini almıştır.

“Bilimi ‘Truva Atı’ Konumuna Getirdiler”

-Şu anda bilim kimin için yapılıyor? Daha doğrusu şöyle soralım; bilimin patronu kim? Bilimin hedefi insanlığın ortak faydasının aksine küresel güçlerin amaçlarına ulaşmasını sağlamayı hedefliyor. Yani bilimin patronu Bilderberg'in kurucusu Rothschild ve Rockefeller aileleridir. Bilim onların belirlediği hedefe koşan birer 'Truva atı' konumuna getirilmiş durumda.

“Gerçeği Görmemiz Engelleniyor”

-Biyoteknoloji, canlılar üzerinde uygulanan teknoloji anlamına geliyor olsa gerek. Canlı ve teknoloji kelimelerini kafamızda yan yana koymak çok güç. Canlılar üzerinde nasıl bir teknoloji uygulanıyor?

Evet, aynen öyle. Canlı organizmaların yapısını geliştirme adı altında tahrip ve tahrip etme teknolojisi. Kimi çevreler hemen bundan bilim karşıtı bir çıkarımdan bulunabilirler. Bu onların kötü niyetinden değil gerçeği görememelerinden kaynaklanıyor. Çoğunlukla önümüze konulan bir oyuncakla oynamaktan gerçeği göremiyoruz. Bu da malum çevrelerin bir planı.

“Emperyalistler Bir Zulüm Sistemi Kurdular”

-Klonlama, hibrit tohum, GDO, kalıtım mühendisliği, genetik mühendisliği, bu terimler ne anlama geliyor, okuyucularımız için biraz açabilir misiniz?

Bu terimler aslında birbirini tamamlayan kavramlar veya teknolojiler. Canlıların yaşamı için en vazgeçilmezlerin başında yer alan tohumun insanlığın ortak mülkiyetinden küresel birkaç gücün nihayetinde de biraz önce zikrettiğimiz iki ailenin mülkü haline getirilmesinin ilk adımı hibrit tohum teknolojisidir. Aşı yöntemi ile karıştırılan bu yöntem bir aşılama ve geliştirme değildir.

Mülkiyet değişimi için uydurulan kocaman bir yalan ve palavradır. Tür içi gibi sunulsa da kısırlaştırması, tarım kimyasallarına bağımlı hale getirilmesi ve tohum mülkiyetinin el değiştirmesi nedeniyle GDO'dan daha çok üzerinde durulması hak eden ve GDO'nun birinci safhasıdır. GDO'lu tohum ise hibrit tohumun ikinci adımı tümüyle türler arası transferle felaketin kendisi.

Hibrit felaketin birinci, GDO ikinci, nano gıda ise üçüncü adımı. Bu safhalarda artık gıda sandığımız hiçbir şey gerçek değil. Bir otomobil gibi petrol tüketen insan ve hayvanlar haline getirilme süreci. Yani yok oluşa son hızla ilerleme. Klonlama ise bir canlının fotokopisini çekme hadisedir. Fotokopi ne kadar gerçekse klonlanmış canlı da aslına oranla o kadar gerçek. Klonlama bugünkü bilgiler ışığında hiçbir zaman sürdürülebilir bir teknoloji olarak durmuyor. Ayrıca sanıldığı gibi aksine klonlamanın tıpkısı değil sadece fizyolojik benzerliği olan, farklı bir ruh taşıyan benzer bir canlı. Kalıtım Mühendisliği ise canlı organizmalar üzerinde bilim ve teknoloji adına uygulanan bu yeni sürece verilen yeni maske isim. Özetle, Kalıtım Mühendisliği insan, hayvan ve bitkilere zulmeden ve her gün onların bedduasının alınmasına neden olan zulüm sistemidir.

Zehir Deposu Ürünler

-Hibrit tohuma kısır, ebter tohum da deniyor. Nasıl elde ediliyor bu tohumlar? Toprağa, sağlığınıza etkisi ne? GDO tohumun hibrit tohumdan farkı nedir?

Hibrit tohumlar normal tohumların GDO’da olduğu üzere genlerinin değıştirilmesi ile elde ediliyorlar. Tabii tohumlarla hibrit tohumlar arasındaki en temel farkların başında normal tohumların ilaç, gübre ve hormon gibi herhangi bir tarım kimyasalın ihtiyaç duymadan yeşermesi, verim vermesi ve elde edilen ürününden tohumluk ayrılabilmesidir. Hibritte ise tohum kısır olmasa bile yeşermesi, verim vermesi, belirli ölçülerde olması hatta çiftçinin istediğı takvimde hasat edilebilmesi için her biri birbirinden tehlikeli tarım kimyasallarına ihtiyaç duymasındır. Hibrit tür içinden GDO’da olduğı gibi laboratuvar ortamında gen aktarımı ile yapılan ve çalışmayı yapan şirketin mülkü haline getirilen vitamin ve besin fakiri olmakla beraber zehir deposu ürünlerdir. GDO ise bunun tür dışı gen transferi içeren bir adım ilerisi olan tohum yahut ürünlerdir. Birbirlerinden farkları versiyonlarıdır.

“GDO’lu Ürün Tüketmeyen Yok!”

-Amerikalıların yüzde 60’ı hiç GDO’lu besin tüketmediğini sanıyor. Oysa ABD’de hemen herkes, her gün GDO’lu besin tüketiyor. Özellikle market yiyeceklerinin içindeki GDO mısır, soya, kanola, pirinç türevleri ile. Bunu bilmiyorlar çünkü market yiyeceklerinin etiketinde GDO’lu olduğı yazmıyor. Biz de Amerikalılar gibi, farkında olmadan GDO yiyor olabilir miyiz?

ABD, ‘tüketici istiyor diye ürün etiketine GDO’ludur diye yazacak lüksümüz yok’ diyen adamlarca yönetilen bir ülke. ABD’de GDO’lu ürün tüketmemiş olanlar sadece dünyanın kaymağını yiyen Bilderberg taifesi ve efradı vardır. Onun dışında herkes tıpkı Türkiye’deki gibi mutlaka GDO’lu bir ürün tüketmiştir ve tüketmeye de devam ediyor.

“Plastik Eşya Gibi Meyve Üretiliyor”

-Son 10 yıldır “makineden çıkmışçasına aynı” kayısı, elma, kiraz görüyoruz her yerde. Meyve ağaçlarımıza ne oldu da böyle tornadan çıkmış gibi birbirlerine benzemeye başladılar, kokuları gitti, tatları gitti?

İşte bu masum gösterilen hibrit tohumların ve tarım kimyasallarının sonucudur. Böyle olması arzulanıyordu ve öyle de oldu. Endüstriyel üretimde ürün tabiatın ve fitratın öngördüğü zamanda olgunlaşmamalı. O üreticinin belirlediğı günde olgunlaşmalı ki. Onun öngördüğü büyüklükte olsun ki zahmetsizce ambalajlayabilsinler. Amaç nitelik değil nicelik. Bir üretici için bir tarım ürününün bir plastik eşya üretmekten öte bir anlamı yok.

“Canlı Türleri Yok Ediliyor”

-Biyoteknoloji sadece tohumlarla alakalı olmasa gerek. Bitkilerin, hayvanların bedduasını alıyoruz demiştiniz. Başka hangi canlılar bu zulme uğrattılıyor?

Uğramayan canlı türü var mı? Tarım kimyasalları sayesinde her yıl binlerce canlı türü yok oluyor. Bunlar bitkiler olduğı gibi aynı zamanda hayvanlar. İnsanlarda ise bu teknoloji sayesinde, kısırlaştırma yapılarak ‘istenmeyen ırklar’ olarak tanımlanan bazı ırkların ortadan kaldırılması sağlanmaya çalışılıyor. Özellikle de kısırlaştırıldığı için çocuk sahibi olamayan milyonlarca ailenin geleceğinin karartılması.

“Önce Hastalığı Sonra İlacı Üretiyorlar”

-Hastalık yapan tohumu üreten şirketle hastalanınca içilen ilacı üreten şirket aynı. Dahası, GDO ve hibrit tohumun kimyasal tarım ilaçlarını üreten şirket de aynı. Bu bir komplo mu?

Kimileri bu tür bilgilendirmeleri ‘komplo teorisi’ olarak yaftalarlar. Bu gerçeğı görememenin görmek istememenin göstergesidir. Olup biten komplo teorisi değil insanlığa yapılan komplodur. Belirttiğiniz gibi petrolü kontrol eden de, tohumun genetiğini değıştirip mülkiyetine geçiren de, tarım kimyasallarını üreten de, hastalık üretip hastalık satan da, ürettiğı hastalıklara aşı ve ilaç üreten de, finansı kontrol eden de, tarım makinelerini üreten de aynı şirketler. Şirket tarımı ya da endüstriyel tarım tümüyle bir planın ürünüdür. Bu plan

insanlığın çıkarına değil küresel şirketlerin çıkarına bir durum.

“İsrailliler Anadolu Topraklarında Boşuna Gezmiyor”

-İsrail bizimle arıcılık konusunda ortaklık yapmak istiyor. Daha önce de Güneydoğu'daki mayınlı arazilerimizi ekip biçmek istemişlerdi. MOSSAD ajanlarının Karadeniz yaylalarında sırt çantalı turist kılığında bitki ve hayvan korsanlığı yaptıklarına dair haberler okuduk. Nedir bu İsraillilerin Anadolu toprağına, bitkisine, arısına sevdası?

Bir İsrailli bir yere gidiyorsa mutlaka ajanlık yapıyordur. Bu hem inançlarını gereğidir hem de bunu bir vatandaşlık ödevi olarak görür. Karadeniz'in köylerinde ve dağında dolaşan bir İsrailli ya başka bir amaçla oradadır ya da genetik ava çıkmıştır. Geçtiğimiz yıllarda Akdeniz Üniversitesi ile yaptıkları işbirliğinde, hibrit ve GDO'lu olmayan tabii tohum getiren öğrencilere notebook verme kampanyası başlatmaları da bunun en büyük delili sayılabilir. Amaçları hâlâ bozulmamış bir tohum varsa onu elde etmek, değiştirmek ve mülkiyetlerine geçirmek.

Ya da adına işbirliği destek gibi kılıflarla onun o bölgede yetişmesini engelleyecek projeler geliştirmek. Buradaki sorun İsraillilerde değil buna izin veren Türkiye'dedir. Bir Türkiyeli, İsrail'de elini kolunu sallayarak dere tepe dolaşabilir mi? Bu kişi Türkiye vatandaşı Yahudiler olsa bile mümkün değil. Ama bir İsrailli bu ülkede her yerde elini kolunu sallayarak dolaşır istediğini yapar. **Kaynak:** Vakıf

İSRAİL'DEN GELENLER KARADENİZ YAYLALARINDA NE YAPIYOR?

08 Temmuz 2019-www.tevhidhaber.com/

Adnan Öksüz, "İsrailli Böcekler" başlıklı ilgi çekici bir yazı kaleme aldı.

Daha önce Rize Üniversitesi Pazar Meslek Yüksekokulu Müdürü Doç. Dr. Şengül Alpay Karaoğlu'nun gündeme getirdiği konuyu bu kez de Adnan Öksüz köşesine taşıdı.

Karadeniz'e gelen işgal rejimi İsrail'in vatandaşlarıyla ilgili halkın gözlemlerini aktaran Millî Gazete köşe yazarı Öksüz, dikkat çekici sorular sordu.

Bahsi geçen yazı şu şekilde:

Geçenlerde Karadenizli bir dostumla sohbet ederken son derece ilginç ve de çarpıcı cümleler kullandı;

“Şu anda yaz tatilindeyiz. Bizim bölgeye de haliyle yoğun bir ilgi var. Özellikle Ayder Yaylası, Uzungöl gibi...”

“Yerli turistler akın akın bölgeye geliyor. Ama benim dikkatimi çeken yabancı turistler. Ve de özellikle İsrailli turistler. İsrailli turistlere birkaç kez insani açıdan yardımcı da oldum. Ama baktım ki bazılarının amaçları çok farklı...”

“Son dönemde bizim bölgede, sebze meyvelerde bugüne kadar hiç görmediğimiz hastalıklar meydana gelmeye başladı. Bitkiler, sebzeler anında kurumaya başladı! Bugüne kadar görmediğimiz böcekler peyda oldu. Sabahtan akşama kadar dağlarda ne yapıyor bu İsrailli turistler? Acaba bu böcekleri İsrailliler mi bölgeye yayıyor?”

“Turist elbette turisttir, gerekli saygıyı ve ilgiyi göstereceğiz, gösteriyoruz ama aralarında art niyetli olanlar nasıl ayırt edilecek?”

“İsrailliler yaylaya gidiyor, ‘turizm yaptı, indi’ deniyor ama geliş sebepleri aslında çok farklı olabilir mi?”

“Bir de bitki hırsızlığı var; eskiden yaylalardaki bitkileri çalarken gövdesini birlikte çalıyorlardı ve bu gözlemlenebiliyordu. Fakat günümüzde buna artık gerek yok. Çünkü kaçakçı, bitkinin kök saçağından gözle görülemeyecek bir parça alıyor, kulağının arkasına, gözlüğünün bir köşesine mikroçipler içinde saklayabiliyor. Çorabına, ayakkabısına gizliyor.”

“Geçenlerde ben de yaşadım; bölgemize turist adı altında gelen bazıları, sürekli dağ gezileri yapıyor. Motosikletli İsraililerin ne işi var? Sabah saat 09.00-10.00’da dağlardan inerken görüyorum onları! Zira, o saatlerde yaylada kimse yok! Rahat rahat endemik bitkileri topluyorlar!”

Anlatılanlar hakkında az daha dilimi yutacaktım! Şaşırdım kaldım!

Peki, ya siz!

İsrail, Karadeniz’den Bitki Kaçırıyor Mu?

İsrail, Karadeniz’den endemik bitki kaçırıyor mu?

Doğu Karadeniz’e gelen bazı kişilerin neden direkt yaylalara gittiğinin sorgulanması gerekmiyor mu? Yöredeki belirli kontrol noktalarında endemik bitkileri tanıyan uzmanların görevlendirilmesi gerekmez mi?

İsrail’de çakma bir Ayder Yaylası kurulduğu, Ayder’in bir minyatürünü oraya kurdukları iddiası doğru mudur?

Kaçak bitkilerin sadece gümrüklerde ihbar varsa yakalanıyor olması bir handikap mı, değil mi?

Bu alanda akademisyenler, araştırmacılar Doğu Karadeniz’de özellikle soğanlı bitkide önemli popülasyon olduğunu söylüyor. Devlet ve hükümet, ilgili bakanlıklar bu konuda yeterli önlemi alıyor mu?

Karadeniz Bölgesi’nde bulunan bu bitkilerin 40 yıldır bilinçsiz bir şekilde ihraç edildiği iddiaları doğru mudur?

Bitki kaçakçılarının “hangi bitkinin, hangi yaylanın hangi noktasında olduğunu çok iyi bildiğine ve özel aletlerle bitkinin doğal değerlerini araştırdıklarına” dikkat çekiliyor. Bu hususlar devletin farklı makamlarında nasıl değerlendiriliyor?

Bir bitkinin özelliklerinin analiz edilmesi için o bitkinin küçük bir kesitinin alınması yeterli oluyor. Bununla milyonlarca DNA üretilip bize satılabiliyor. İsrail’de kurulduğu ileri sürülen çakma Ayder Yaylası’nda Karadeniz Bölgesi’nde yetişen hemen hemen her bitkinin bir kopyasının olduğu doğru mudur?

Bölgedeki köylüler konu hakkında bilgilendirilip bilinçlendiriliyor mu?

MONSANTO-BAYER’İN ‘ROUNDUP DAVASI’ İTİRAZINA RET: 289 MİLYON DOLAR TAZMİNATA İSE İNDİRİM

23/10/2018-aysebereket.wordpress.com/

Kaliforniya’nın San Francisco Eyaleti Yüksek Mahkemesi hakimi **Suzanna Balanos**, 22 Haziran Pazartesi günü (dün) gerçekleşen duruşmada **Monsanto**’nun (yeni adı ile Bayer) Dewayne Johnson davasının tekrar görülmesine dair talebini reddetti ancak 289,2 milyon ABD doları tutarındaki para cezasında ise indirim gitti.

Haziran ayında 62.5 milyar ABD dolarına **Bayer** tarafından satın alınan biyokimya devi Monsanto Dewayne Johnson tarafından dava edilmişti. 11 Ağustos 2018'te, jüri Monsanto'nun Dwayne Johnson'a 250 milyon ABD doları cezai tazminat, 2.2 milyon ABD doları maddi tazminat, 37 milyon ABD doları manevi tazminat olmak üzere, **toplam 289.2 milyon ABD doları tazminat** ödemesini kararlaştırmıştı.

Hakim Balanos'un dünkü kararı davanın yeniden görülmemesi ve 250 milyon ABD doları bedelindeki cezai tazminatın 39 milyon ABD dolarına indirilmesi yönünde oldu. Hakim Balanos, Dewayne Johnson bu indirimi kabul etmediği takdirde, davanın yeniden görülmesine hükmedeceğini de belirtti. Amerikan gıda sisteminde güven ve saydamlık konusunda faaliyet gösteren **U.S. Right to Know** isimli STK mahkeme kararını yayınladı.

2012-2015 yılları arasında Roundup kullanan Johnson'a 2014'te lenf kanseri teşhisi konuldu

2012-2015 yılları arasında San Francisco Benecia okul bölgesinde park bahçe görevlisi olarak çalışan ve Roundup herbisitini (ot öldürücü kimyasal) kullanan Johnson'a Ağustos 2014'de bir tür lenf kanseri olan Non-Hodgins Lenfoma teşhisi konuldu. Johnson, Monsanto'ya 2016 yılında dava açtı. Mahkeme dava tarihini Johnson'un sayılı günü kaldığı için öne almıştı.

Jüri, emsal oluşturabilmesi açısından da tarihi önem taşıyan bu davada **Roundup ve benzeri glifosat içeren ürünlerin kullanıcılara ciddi tehlike teşkil ettiğine ve Monsanto yetkililerinin bu tehlikeler hakkında yeterli uyarı yapmayarak "haksız fiili kasıt ya da zulüm olarak işlediğine"** karar vermişti.

Hakim Balanos'un geçen haftaki duruşmada davanın yeniden görülmesine dair karar verebileceğine dair ifadeleri üzerine dört jüri üyesi, **The Guardian** gazetesine yaptıkları açıklamada hakim bu sözleri karşısında şaşkın ve kızgın olduklarını ve jürinin oy birliğiyle verdiği karar bir hakim tarafından geçersiz kılınabilecekse, jüri sisteminin varlık sebebini sorguladıklarını ifade etmişlerdi.

Dewayne Johnson'un tarihi zaferinin ardından ABD'de Monsanto'ya (Bayer) Roundup ve diğer glifosat içeren herbisitler ürünleri hakkında kanser hastası ve yakınları tarafından 8.000'nin üzerinde dava açıldı.

Dewayne Johnson ile ilgili dava süreci ve Ağustos 2018 kararını detaylarını bu yazımdan de okuyabilirsiniz.

Kaynaklar:

<https://usrtk.org/wp-content/uploads/2018/10/Johnson-vs.-Monsanto-10.22.18-Order-re-JNOV-and-New-Trial.pdf>

<https://www.theguardian.com/business/2018/oct/22/monsanto-cancer-roundup-weedkiller-judge-denies-appeal>

<https://www.theguardian.com/business/2018/oct/18/monsanto-verdict-jurors-judge-dewayne-johnson>

<https://yesilgazete.org/blog/2018/08/11/monsanto-bayer-glifosat-kanser-davasinda-tarihi-zafer-289-2-milyon-dolar-tazminat-cezasi/>

MONSANTO'NUN BİLİM DÜNYASINA MÜDAHALESİ: SERALİNİ ARAŞTIRMASI YAYINDAN KALDIRILDI

08/12/2013- aysebereket.wordpress.com/

Prof. Seralini ve Ekibi

Yazılarıma birçok defa konu olan biyoteknoloji devi Monsanto'nun güç oyunları ve lobicilik faaliyetleri artık sadece uluslararası politikayla sınırlı değil. Monsanto, bilim dünyasına da doğrudan müdahale etmeyi başardı. 24 Kasım 2013'te "Food and Chemical Toxicology" (FCT, Gıda ve Kimyasal Toksikoloji) bilim dergisi, Monsanto'nun baskıları sonucunda bir yıl önce yayımladığı ve biyoteknoloji dünyasında bomba etkisi yaratan Seralini araştırmasını yayından kaldırdı.

Olan biteni daha iyi anlamak için Seralini araştırmasının ne olduğunu, neden önemli olduğunu, bu bir yıllık süreçte olanları, bu yazının geri çekilmesinin ne anlama geldiğini ve ne tür sonuçlar doğurabileceğine bakmamız lazım.

Seralini Araştırması Nedir?

Kasım 2012'de FCT dergisi, Fransız Caen Üniversitesi'nden **Gilles-Eric Seralini** ve araştırma ekibinin "Roundup herbisiti ve Roundup'a dayanıklı genetiği değiştirilmiş bir mısırın uzun süreli toksisitesi" araştırmasını yayımladı. Bu araştırma sonuçlarının yayımlanmasıyla birlikte biyoteknoloji yani genetiği değiştirilmiş organizmalar (GDO) tartışmaları yepyeni bir boyut kazandı.

Kısaca özetlemek gerekirse, GDO'nun sağlık üzerindeki etkileri hakkında uzman moleküler biyolog Profesör Gilles-Eric Seralini başkanlığında bir bilim insanı ekibi, **24 ay boyunca Monsanto'nun NK603 genetiği değiştirilmiş (GD) mısırı ve yine Monsanto'nun Roundup yabancı ot ilacının (herbisit) fareler üzerinde etkilerini incelediler.**

NK603, yine Monsanto'nun ürettiği Roundup herbisitine dayanıklı gen içeren ve tarlada üzerine Roundup herbisiti uygulanarak yetiştirilen bir GD mısır çeşidi.

Bugün Türkiye'de 16 GD mısır ve 3 GD soya olmak üzere, toplam 19 GDO'nun hayvan yemi amaçlı ithalatına ve kullanımına izin verilmekte. **Şu anda Türkiye'ye giren ve hayvan yemi olarak kullanılan toplam 16 GD mısır'ın 6'sı bu araştırmanın konusu olan NK603 ve türevleridir** (NK603, NK603xMON810, TC1507xNK603, 59122xNK603, 59122xTC1507xNK603, MON8934xNK603 bkz. Biyogüvenlik Kurulu Kararları). Seralini ve ekibi araştırması sırasında bir grup fare NK603 ile beslendi ve içme sularına (ABD'de içme suyunda ve GD mahsullerde izin verilen oranda) Roundup katıldı. **Sonuç: bu farelerin, standart bir diyet uygulanan farelerden daha hızlı kansere yakalandıkları ve daha erken öldükleri. Diyetleri NK603 ve Roundup'dan oluşan bu fareler, göğüs kanserine yakalandı ve karaciğer ve böbreklerinde ciddi hasarlar oluştu.**

Seralini Farelerinde Tümör Oluşumları

Araştırmacılar NK603, üzerine Roundup sıkılan NK603 ve tek başına Roundup'ın bu kadar benzer olumsuz sağlık sonuçları yaratmasını GD mısırın ve Roundup herbisitinin onları tüketen hayvanların endokrin sistemleri üzerinde benzer engelleyici etkileri olması hipotezi ile açıklıyorlar. Endokrin bezleri hücre çoğalması başta olmak üzere, birçok temel vücut fonksiyonunu regüle eden çok sayıda hormon üretmekte. Seralini ekibinin 2 yıllık ve 200'den fazla fare üzerinde yaptığı 3 milyon Euro'luk bu çalışma biyoteknoloji endüstrisinden hiçbir baskıya maruz kalmamak için büyük bir gizlilik içinde gerçekleştirildi.

Araştırma CRIIGEN (Committee for Research and Independent Information on Genetic Engineering, Genetik Mühendislik Hakkında Araştırma ve Bağımsız Bilgi Komitesi) tarafından gözetildi.

2 yıllık araştırmasının ardından Seralini, sonuçlarını FCT'ye sundu. FCT kendi belirlediği bilim insanları heyetinin dört ay boyunca metodoloji, deneysel kurgu ve diğer kriterleri değerlendirmesinin ardından Seralini araştırmasını Kasım 2012'de yayımladı.

Seralini Araştırması Ve Sonuçları Neden Önemli?

- Seralini'nin bu araştırması Monsanto'nun Roundup herbisiti uygulanan GD mısır NK603 üzerine **bugüne kadar yapılan en uzun süreli ve tek araştırmadır (2 yıl)**. Bu 2 yıl seçilen fare cinsinin ortalama yaşam süresidir.
- Seralini araştırmasının 2 yıllık olması çok önemli zira biyoteknoloji endüstrisinin bugüne kadar yaptığı tüm araştırmalar **en fazla 90 günlüktür**. Oysa Seralini araştırmasında **ilk tümörlerin 4 ile 7 ay arasında oluşmaya başladığı gözlemlenmiştir**. Monsanto'nun Avrupa Gıda Güvenliği Kurumu'na (EFSA) ve ABD Gıda ve İlaç Dairesi'ne (FDA) aynı NK603 GD mısırın onaylanması için sunduğu 90 günlük deneyde bazı toksisite emareleri gözlemlenmiş ama endüstri ve bu kurumlar tarafından "biyolojik olarak anlamlı değildir" denilerek göz ardı edilmiş, ve sonuç olarak NK603 onaylanmıştır.

- Her ne kadar glifosat (Roundup herbisitinin aktif maddesi ve bilinen bir endokrin engelleyici) üzerinde daha önce yapılan bazı araştırmalar Roundup'ın izin verilen maksimum limitin üzerinde tüketildiğinde karaciğer ve böbrek yetmezliğine yol açabileceğini göstermiş olsa da, Seralini araştırması **çok az miktarda bile olsa (örnek: içme suyunda) uzun süreli tüketilmesinin zararlı olabileceğini öneren ilk araştırmadır**.

- Seralini araştırması **bağımsız** bir araştırmadır. Monsanto ve diğer biyoteknoloji devleri tarafından finanse edilmemiştir.

Seralini Araştırmasının Yayınlanmasından Sonra Olanlar

- **GDO Lobisi**

Eski Fransız Çevre Bakanı Corinne Lepage'ın “bomba” diye tanımladığı araştırmanın yayınlanmasının hemen ardından Monsanto ve GDO endüstrisi Seralini sonuçlarının etkilerini kontrol altına alabilmek için saldırıya geçti.

Araştırmayı kamuoyunda itibarsızlaştırmak ve FCT'yi yazıyı geri çekmeye ikna etmek için bir kampanya başlatıldı. Independent Science News'a göre, FCT'ye mektup yazan uzmanların büyük kısmı, her ne kadar bu kamuoyuna açıklanmamış olsa bile, GDO endüstrisi ve lobi gruplarıyla çıkar ilişkileri bulunan kişilerdi. The Guardian gazetesi'nin Çevre Editörü **John Vidal**, Seralini ve ekibine saldırıları “geçmişte başka bilim adamlarını yok etmek için benzer taktikler kullanan bilimsel ve kurumsal düzenin bir zaferi” olarak tanımladı. Vidal, “GD patateslerin farelerin mide zarını ve bağışıklık sistemine zarar verdiğini öneren İskoçya Rowett Enstitüsü'nden **Arpad Pusztai**'nın işinden olması ve yasa dışı olarak ekilen GD mısırdan Meksika'nın yerli mısırına gen akışını inceleyen **David Quist** ve **Ignacio Chapela**”yı örnek gösterdi.

- **Avrupa Komisyonu ve EFSA**

Zor duruma düşen bir tek Monsanto ve diğer biyoteknoloji devleri olmadı, **Avrupa Komisyonu ve kendisine bağlı olan EFSA'nın da başı büyük derde girdi.** EFSA 2009 yılında Monsanto'nun 90 günlük araştırma sonuçlarına dayanarak, hiçbir bağımsız araştırma talep etmeden, NK603'ün onaylanmasını önermişti. Monsanto tarafından sunulan “verilerin yeterli olduğu ve bir güvenlik endişesi olmadığı”nı belirtip, kamuoyuna şu açıklamayı yapmıştı: “EFSA GDO Paneli'nin kanaati NK603 mısırı geleneksel mısır kadar güvenli olduğudur. NK603 mısırı ve türevlerinin belirlenen kullanım şartlarında tüketilmesi insan ve hayvan sağlığı üzerinde olumsuz etkileri olması muhtemel değildir”.

Seralini araştırmasının 90 gün yerine 2 yıllık olması, o güne kadar yapılan tüm açıklamaları, alınan kararları ve yapılan hesapları altüst etti. EFSA birkaç hafta sonra basına şu açıklamayı yaptı: “Seralini ve ekibinin araştırmasındaki ciddi kurgu ve metodoloji hataları, araştırmanın kabul edilebilir bilimsel standartlarda olmadığı anlamına gelmektedir ve genetiği değiştirilmiş NK603 mısırdan daha önce yapılan güvenlik değerlendirmelerinin yeniden incelemesine dair bir neden yoktur.” EFSA'nın, Seralini'nin araştırmasında hatalar bulup bulmaması bir yana, 3 yıl önce onayladığı NK603 için Monsanto'dan ya da bağımsız araştırmacılar **yeni ve daha uzun süreli bir araştırma talep etmemesi, GDO lobisinin baskısıyla olanı biteni örtbas etmeye çalışması olarak yorumlandı.** Bağımsız Avrupa Birliği kurumsal gözlem grubu Corporate Europe Observer'a göre, EFSA GDO inceleme panelinin birçok üyesinin Monsanto ve GDO endüstrisiyle belgelenmiş bağları bulunmakta.

- **FCT ve Monsanto**

FCT'ye gelince, Seralini araştırmasını hemen yayından kaldırmadı ancak bir kaç ay sonra Mayıs 2013'te, yayın kurulu “Biyoteknoloji Yardımcı Editörü” pozisyonu yaratarak, **Richard E. Goodman**'ı işe aldı. Richard E. Goodman, Nebraska Üniversitesi'nde Gıda Alerjisi Araştırma ve Kaynak Programı'nda profesör olmasının yanı sıra 1997-

2004 yıllarında **Monsanto**'da çalıştı. Monsanto'da görevi şirketin GD ürünlerinin alerjenliğini değerlendirmek ve Monsanto adına GDO gıdaların alerjenlik ve güvenlik konularında araştırmalar yayımlamaktı. Goodman, aynı zamanda GDO endüstrisi tarafından finanse edilen GDO lobi organizasyonu International Life Science Institute'ün (**ILSI**) de bir çalışanıydı.

ILSI Avrupa'nın başlıca finansörleri arasında dünyanın en büyük kimyasal şirketi **BASF**, **Coca-Cola**, **Danone**, **Kraft**, **Mc Donald's**, **Nestle**, **Unilever**, **dünyanın en büyük aspartam üretici Ajinomoto**, **Syngenta** ve **tabii ki Monsanto** bulunmakta. ABD ILSI'nin başında, kuruluş tarihi 1978'den 1991'e kadar, aynı zamanda Coca-Cola'nın Başkan Yardımcılığını yürüten Alex Malaspina bulunmaktaydı. GDO karşıtlarına göre, ILSI'nin başlıca amacı GD gıdalar ve kimyasal gıda katkı maddeleri için endüstrinin lehine risk değerlendirme yöntemleri geliştirmek ve karar ve yasa mekanizmaları ile birlikte çalışarak bunları uluslararası yönetmeliklere kabul ettirmek. FCT ile Şubat 2013'e kadar hiçbir belgelenmiş ilişkisi olmayan Goodman'ın bir anda yayın kurulunda böylesine yüksek bir pozisyona atanması, çok ciddi bazı sorulara yol açtı: **Monsanto, bundan böyle FCT'de hangi biyoteknoloji araştırmalarının yayımlanacağına karar verebilecek mi ve bilimsel çalışmaların kontrolünü eline geçirebilecek mi?**

Elsevier'in sahte bilim dergileri

Bakmamız gereken bir diğer isim de FCT'nin yayınevi **Elsevier**. Uluslararası bilimsel yayın dünyası devlerinden Elsevier'in de sicili hiç parlak değil. 2009 yılında, Elsevier Avustralya sadece **Merck** ilaçlarının kullanımını teşvik eden ve Merck tarafından verilen yazıların yayımladığı bir **sahte tıp dergisi** çıkardı (Australasian Journal of Bone and Joint Medicine). Avustralya'da, bu derginin öne çıkardığı ilaçlardan biri Vioxx'u kullandıktan sonra kalp krizi geçiren kişiler tarafından Merck'e açılan davalar sırasında, Elsevier'in **2000 ve 2005 yılları arasında ilaç şirketleri tarafından finanse edilen altı dergi daha yayımladığı ortaya çıktı**. The Guardian gazetesi, Elsevier CEO'su Michael Hansen'in bunların tıp dergisi görüntüsünde yayınlandıklarını ve kamuoyuna yeterli açıklamayı yapmadıklarını itiraf etmesine ve "Bu kabul edilebilir bir davranış değildi, ve bundan dolayı pişmanım" sözlerine yer verdi.

FCT, Kasım 2013'te Seralini Araştırmasını Yayından Kaldırıldı

Kasım 24 2013'te, Profesör Seralini ve ekibinin araştırmasının yayımlanmasından 1 yıl, ve eski Monsanto çalışanı Goodman'ın GDO bölümün başına getirilmesinden 6 ay sonra, **FCT Genel Yayın Yönetmeni Dr. A. Wallace Hayes** Profesör Seralini ve ekibinin araştırmasını yayından kaldırdığını bildirdi. Hayes, yazıyı geri çekmesinin sebebi olarak, denek **fare sayısının görece az sayıda** olmasına ve kullanılan –"tümör vakası yüksek" - **fare**

cinsine bağılı olarak, görülen tümör ve ölümlerin “belirsiz nitelikte” sonuçlar olduğunu ifade etti. Hayes’in sözleri ile “Nihayetinde sunulan sonuçlar (her ne kadar yanlış olmasalar bile), belirsizdir ve bundan ötürü FCT’de yayımlanma kriteri için yeterli değildir.”

Profesör Seralini ve ekibi Hayes’e verdikleri yazılı cevapta fare cinsi ve fare sayısı yüzünden sonuçların belirsiz sayılmasına itiraz etti ve çalışmalarının arkasında durduklarını beyan ettiler. Sprague Dawley fare cinsinin toksikoloji ve kanser araştırmalarında rutin olarak kullanıldığını, NK603 GD mısırın onaylanmasında başvurulmuş **Monsanto’nun 90 günlük araştırmasında da aynı fare cinsinin kullanıldığını** altını çizdi. Fare sayısına gelince, Seralini sayının OECD kurallarının belirttiği sayıda olduğunu ve NK603’un güvenli olduğu ileri sürülen **Monsanto tarafından yaptırılan 90 günlük çalışmada da (Hammond et al., 2004) aynı sayıda fare kullandığını hatırlattı.** Buradaki çifte standarda dikkat çeken Seralini, kendi araştırmasının NK603’un zararlarını göstermekte yetersiz olduğu kanısına varılıyorsa, Monsanto’nun araştırmalarının da GDO’ların güvenli olduğunu göstermekte yetersiz sayılması gerektiğini belirtti ve **FCT’nin ya Monsanto araştırmasını da geri çekmesi gerektiğini ya da her iki araştırmanın bilimsel tartışmalarda yer alması gerektiğini ifade etti.**

FCT’nin Seralini araştırmasını geri çekmesi bilim dünyasını ayağa kaldırmasının birkaç nedeni var. İlk olarak FCT’de olduğu gibi “meslektaş incelemesinden geçmiş ve yayımlanmış” araştırmalar çoğu bilim insanı tarafından bilimsel nitelik taşımakta. **Bir araştırma yayınlanmamışsa, yok sayılıyor.** İkinci neden, bilimsel bir dergi aklına estiğinde bir yazıyı geri çekemez. FCT’nin de üyesi olduğu **COPE** (Committee on Publication Ethics – Yayın Etiği Komitesi) tarafından belirlenen kurallar var. **Bir derginin bir araştırmayı geri çekebilmesi için aşağıdaki üç nedenden en az biri gerekmektedir:**

- sonuçların kasıtlı olarak (örneğin yalancı veri) ya da kasıtsız hata sonucu güvenilir olmadığına dair açık kanıt,
- intihal,
- etik dışı araştırma yapılmış olması.

Hayes’in de kabul ettiği üzere, Seralini araştırmasına yöneltilen eleştiriler bu kriterlerin hiçbirine uymuyor. Öte yandan, FCT bünyesinde bu kararı alan uzmanların isimleri de açıklanmadı. Ancak FCT’nin yayın kurulunda GDO endüstrisi ve bu endüstri tarafından finanse edilen ILSI ile bağları olduğu bilinen birçok uzman var. Genel Yayın Yönetmeni Hayes tütün endüstrisi için çalışmış ve şu anda “gıda, katkı maddesi, biyoteknoloji ve ilaç şirketlerine teknik ve düzenleyici hizmetler” sunan Spherix Consulting’in Bilim Danışmanı. Bazılarının ise NK603 GD mısırın güvenliği olduğunu savunan GDO şirketleri ve EFSA ile doğrudan bağlantıları var. Eski bir Monsanto ve ILSI çalışanı Richard Goodman haricinde, Pioneer/Dupont çalışanı Brian Delaney, EFSA ve ILSI’de çalışmış Susan Barlow ve Ivonne Rietjens, Monsanto ile anlaşmalı şirketlerde çalışmış David J. Brusick, William C. Hall bunlardan sadece bazıları.

Şu anda 48 ülkeden 218’i bilim insanı, 539 kişi FCT’nin yayıncısı Elsevier’i yazıyı tekrar yayımlayana kadar boykot ettiklerini belirten bir açık mektuba imza attı. Bugün, bilim insanlarının araştırmalarını yayımlayacakları dergi (sadece Elsevier grubuna ait dergilerde değil) bulmakta çektikleri zorluklar konuşuluyor. Seralini makalesinin geri çekilmesinin tartışmanın sadece bilimle alakalı olmadığı aşikar. **Bu tür bağımsız bilimsel araştırmalar**

Monsanto gibi GDO devlerinin ürünlerinin güvenilirliği sorgulanmasına yol açıyor, daha fazla sayıda ve daha uzun süreli araştırmalar yapılmasının gerekliliğini gösteriyor. Monsanto başta olmak üzere, GDO endüstrisi çoktandır çok sayıda ülkenin gıda güvenliğinden sorumlu birimlerini ellerine geçirmişti. **Büyük paraların, gizli anlaşmaların döndüğü lobicilik faaliyetleriyle yetinmeyen Monsanto ve diğer GDO şirketleri bilim dünyasını da ele geçirmiş görünüyor.** Seralini'ye uygulanan sansür, makalenin geri çekilmesi, ne yazık ki böyle bir araştırma yapılmadığı anlamına geliyor. Türkiye'de de hayvan yemi amaçlı ithalatına izin verilen 16 GDO mısır çeşidinden 6'sını oluşturan NK603 GD mısırın güvenliği hakkındaki şu anda tek "geçerli" ve "bilimsel" araştırma bu mısırın üreticisi Monsanto tarafından sunulan 90 günlük bir araştırma. Şu anda Türkiye'de etini, sütünü, yumurtasını tükettiğimiz hayvanların beslendikleri bu mısır hakkında bildiğimiz bununla kısıtlı. GDO şirketlerinin bilimsel yayınları da ele geçirmiş olmasıyla, bundan sonra ne öğrenebileceğimiz de meçhul.

Kaynaklar:

<http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0278691512005637>
<http://sustainablepulse.com/2012/09/19/crigen-study-links-gm-maize-roundup-premature-death-cancer/#.UpsMnY1hN1M>
<http://www.tbdbm.gov.tr/home/biosafetycouncilhome/councildecisions.aspx>
<http://www.criigen.org/SiteEn/index.php>
<http://gmoevidence.com/crigen-gm-maize-and-roundup-can-cause-tumours-multiple-organ-damage-and-premature-death/>
http://www.theecologist.org/News/news_analysis/2185442/scientific_journal_retracts_study_exposing_gm_cancer_risk.html
<http://www.independentsciencenews.org/science-media/the-goodman-affair-monsanto-targets-the-heart-of-science/>
<http://www.independentsciencenews.org/health/seralini-and-science-nk603-rat-study-roundup/>
<http://gmwatch.org/latest-listing/51-2012/14514>
<http://www.sciencemediacentre.org/expert-reaction-to-gm-maize-causing-tumours-in-rats/>
<http://rt.com/news/corn-study-gm-french-711/>
<http://www.journals.elsevier.com/food-and-chemical-toxicology/editorial-board/>
<http://corporateeurope.org/sites/default/files/ilsa-article-final.pdf>
<http://online.wsj.com/article/PR-CO-20131128-907680.html?dsk=y>
<http://gmoseralini.org/professor-seralini-replies-to-fct-journal-over-study-retraction/>
<http://publicationethics.org/files/retraction%20guidelines.pdf>
<http://www.testbiotech.de/en/node/972>
<http://www.examiner.com/article/scientitists-outraged-at-journal-retraction-of-gmo-rat-study>
<http://spherix.com/documents/pr111909-PlacementClosing.pdf>

DÜNYADAKİ GDO ÜRETİMİ HAKKINDA (1.BÖLÜM)

Posted on 04/05/2014- aysebereket.wordpress.com/

GDO'ya Hayır Platformu 9-10 Mayıs 2014'te Bursa, Nilüfer'de toplanıyor. 2004'ten beri faaliyet gösteren, Türkiye'de GDO'ya karşı mücadeleyi başlatan ve çok sayıda bileşeni ve kişisel üyesi bulunan GDO'ya Hayır Platformu toplantısının ilk günü halka ve basına açık olarak gerçekleştirilecek. Cuma 9 Mayıs 2014, 12.30'da basın toplantısının ardından, **Ekoder** kurucusu **Arca Atay**'ın yöneticiliğinde bir panel düzenleniyor. 10 Mayıs günü ise platform bileşenleri ve üyeleri eşgüdüm toplantısına katılacaklar.

GDO'ya Hayır Platformu toplantısı öncesinde, **Friends of the Earth'ün (FoE)** Nisan 2014'de yayımladığı “*Genetiği Değiştirilmiş Organizma Üretiminden Kim Kar Ediyor*” adlı raporundan, GDO üretimi hakkında olsa da, bazı önemli ve güncel uluslararası bilgileri derlemek ve paylaşmak istedim. İki bölümden oluşacak bu yazının bugünkü kısmında kısaca Türkiye'deki GDO durumunu hatırlatıp, dünyada GDO üretimi hakkında genel bilgilerden bahsedecek, bir sonraki yazıda daha detaylı olarak Avrupa, ABD, Latin Amerika, Asya, Afrika ve Avustralya'dan son bilgilere bir göz atacağız.

Rapora geçmeden önce, Türkiye'deki durumu kısaca hatırlayalım. Ülkemizde, genetiği değiştirilmiş organizmaların (GDO) sadece hayvan yemi olarak ithali ve kullanımı yasal. Hatırlarsak, **Biyogüvenlik Kurulu** 16 çeşit genetiği değiştirilmiş (GD) mısır ve 3 GD soyanın hayvan yemi olarak ithali ve kullanımına izin vermişti, ancak GDO'ya Hayır Platformu'nun bileşenlerinin açtıkları dava sonucunda **Danıştay** Aralık 2013'te iki GD mısırın (Mon810 ve Mon810x88017) ithali ve kullanımının yürütmesini durdurdu. Danıştay açıklamasında, “*Ülkemizin taraf olduğu sözleşmelerde, insan sağlığının, biyolojik çeşitliliğin ve gıda güvenliğinin söz konusu olduğu durumlarda, taraf devletlerin konuya ihtiyatilik (öntedbirici) ilkesi çerçevesinde yaklaşımları gerekmektedir. Türkiye Yem Sanayicileri Birliği İktisadi İşletmesi, Beyaz Et Sanayicileri ve Damızlıkçılar Birliği Derneği, Yumurta Üreticileri Birliği tarafından genetiği değiştirilmiş söz konusu iki mısır çeşidinin, Türkiye’de yem olarak ithalatına ve piyasaya sürülmesi için yapılan başvuru neticesinde verilen ithalat izninin hukuka aykırı olduğuna karar verilmiştir*” denildi. Artık Türkiye’de **14 GD mısır ve 3 GD soyanın** hayvan yemi olarak ithalatı ve kullanımı yasal.

TEBRİKLER!
Türkiye Bayrama
Afiyetle Giriyor:
GDO başvuruları
geri çekildi!

Yemmezler GREENPEACE

Türkiye’de GDO’ların gıda olarak tüketimi ise başvuruya bağlı ancak hali hazırda öyle bir başvuru yok. 2012 Ağustos’ta Türkiye Gıda ve İçecek Sanayi Dernekleri Federasyonu (TGDF), 29 GDO’lu ürünün gıda üretiminde kullanılması için yaptığı başvuruları **Greenpeace’in** başarılı **Yemezler** kampanyası sonucunda geri çekmişti. GDO’ların ekimi, üretimi ise Türkiye’de yasak.

Friends of the Earth

FoE’nun verdiği bilgilere geçmeden önce, dünyanın her yerinde GDO’lu ürün ekimi/üretimi hakkında bağımsız veri, hatta bazı yerlerde resmi veri eksikliği yaşanıyor ve verilerin büyük kısmı biyoteknoloji endüstrisi kaynaklı. FoE, 2014 raporunda biyoteknoloji devleri tarafından finanse edilen **ISAAA’nın** (*International Service for the Acquisition of Agro-Biotech Applications*) 2013 rapor verilerine başvurmuş ancak başka kaynaklardan da faydalanarak bir takım düzeltmeler ve eklemeler de yapmış. FoE raporunda da belirtildiği üzere ISAAA doğrudan ya da dolaylı yoldan altı çokuluslu biyoteknoloji şirketi –Monsanto, **DuPont**, **Syngenta**, **Bayer**, **Dow** ve **BASF**- tarafından desteklenmekte.

Bu altı şirket günümüzde global tohum pazarının üçte ikisini, zirai kimyasal madde satışının dörtte üçünü ve Genetiği Değiştirilmiş (GD) tohum pazarının tamamını elinde bulunduruyor.

Bu altı çokuluslu şirket –Monsanto, DuPont, Syngenta, Bayer, Dow ve BASF-

- özel sektör bitki üretim araştırmasının %75'i,
- ticari tohum pazarının %60'ını,
- GD tohum pazarının %100'ünü,
- dünya zirai kimyasal madde satışının %76'sını kontrol ediyor.

GDO Üretimi Hakkında Bazı Gerçekler

Kaynak: FoE, (Nisan 2014). ETC Group (2013)

- **2013 yılında 18 milyon çiftçi tarafından 27 ülkede GDO ekimi yapılmış.** (28 olan bu sayı, 2013'te Mısır'ın GDO ekimini yasaklamasıyla 27 oldu). Bu sayı dünyadaki çiftçi sayısının **yüzde birinden daha az** bir sayıyı oluşturuyor.
- GDO'lu üretimin **%92'si altı ülke (ABD, Brezilya, Arjantin, Hindistan, Kanada ve Çin)** tarafından gerçekleştiriliyor.
- GDO'lu ürünlerin çoğunluğunu hala dört ürün oluşturmakta: **soya, mısır, kanola ve pamuk**. GDO'lu ürünler günümüzde **dünya soya üretiminin %81'i dünya mısır üretiminin %35'i, dünya kanola üretiminin %31'i ve dünya pamuk üretiminin %81'ini oluşturuyor**. Biyoteknoloji endüstrisi tüm çabalarına rağmen diğer GD türlerin pazarlamasında yeterince başarılı olamadı.
- Dünyada tarım alanlarının **%88'inde GDO'suz** üretim yapılıyor.
- **ABD dünyadaki GDO'lu ürün ekim alanının %40'ına** sahip (70.1 milyon ha). ABD ve Kanada'nın GDO üretimi, Brezilya, Arjantin, Hindistan ve Çin'in toplamından daha fazla. GDO'lu ekim alanının artışı sadece birkaç ülkeyle sınırlı kaldı.
- **GDO'lu ürünlerin %99'u, tarım ilacına dayanıklılık özelliği ve haşereye dayanıklılık özelliği tek başlarına ya da birlikte kullanılan GDO'lardan** oluşuyor.
- **Çoğu GD ürün gıda amaçlı kullanılmamakta**. Kullanım alanlarının başında hayvan yemi, tekstil ve biyoyakıt. Örneğin, GD mısırın %70'i hayvan yemi olarak kullanılıyor.

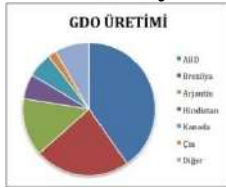
Kaynak:

http://www.foeeurope.org/sites/default/files/publications/foei_who_benefits_from_gm_crops_2014.pdf
<http://www.isaaa.org/purchasepublications/itemdescription.asp?ItemType=BRIEFS&Control=IB046-2013>

DÜNYADAKİ GDO ÜRETİMİ HAKKINDA (2. BÖLÜM)

04/05/2014- aysebereket.wordpress.com/

Bir önceki yazım Dünyadaki GDO Üretimi Hakkında Birinci Bölümde, 9-10 Mayıs 2014 Bursa, Nilüfer’de **GDO’ya Hayır Platformu** toplantısı öncesinde kısaca Türkiye’deki GDO durumunu hatırlatmış, ve Friends of the Earth (FoE) Nisan 2014 raporunda yer alan bazı kısa noktalara değinmişim. Bu ikinci bölümde, raporun dünyada GDO üretimi hakkında verdiği güncel bilgilere **Avrupa, Kuzey Amerika (ABD ve Kanada), Latin Amerika, Afrika, Asya ve Avustralya** başlıkları altında toplayarak değineceğim.

Kaynak: FOE (Nisan 2014). (Hesaplar ISAAA 2014 raporundaki verilere dayanmaktadır).

Kısaca hatırlarsak, **2013 yılında 18 milyon çiftçi tarafından 27 ülkede GDO ekimi yapılmış**. GDO’lu üretimin **%92’si ise altı ülke (ABD, Brezilya, Arjantin, Hindistan, Kanada ve Çin)** tarafından gerçekleştirilmiş. Altı çokuluslu biyoteknoloji şirketi –Monsanto, DuPont, Syngenta, Bayer, Dow ve BASF- t günümüzde global tohum pazarının üçte ikisini, zirai kimyasal madde satışının dörtte üçünü ve Genetiği Değiştirilmiş (GD) tohum pazarının tamamını elinde bulunduruyor.

Avrupa

GDO, Avrupa tarım alanının sadece %0.14’ünde üretilmekte. 2013 yılında, üretimine daha önce izin verilmiş iki GDO’lu üründen biri, **Monsanto’nun Mon810 GD mısırın** ekim izni Avrupa Mahkemesi tarafından iptal edildi ve birçok Avrupa ülkesi GDO’lu ürün ekimi yasakladı. Avrupalıların GDO konusunda artan endişeleri ve direnişleri biyoteknoloji devlerinden **BASF’in** 2012’de Avrupa’da GDO ekimini yaygınlaştırma çalışmalarını durdurmasına ve Temmuz 2013’te Monsanto’nun onaya sunduğu bazı başvurularını geri çekmesine yol açtı. Ancak Kasım 2013’te Avrupa Komisyonu, yeni bir GD mısıra (**Pioneer 1507**) yeşil ışık yaktı. 16 Ocak 2014’te ise Avrupa Parlamentosu ezici bir çoğunlukla Pioneer’in GD mısıra izin verilmemesini talep etti. 11 Şubat 2014’te ise 19 devlet bakanı onaylanmasına karşı oy kullandı (onaylanması için oy kullananların sayısı beşti.) Ancak AB yasalarına göre karar tekrar Avrupa Komisyonu’na yollandı. Avrupa’da Komisyonu’nun onaylanmasını önerdiği bu GD mısır türü de dahil olmak üzere birçok GDO’lu ürün resmi başvurusu bulunmakta.

Friends of the Earth

FoE'nin raporunda AB'deki GDO'lu ürün alanının %92'sine İspanya'nın sahip olduğu belirtiliyor. 2013'de Monsanto'nun GD mısırları Mon810 üretiminde 136,962 ha ile **İspanya** başı çekerken ardından **Portekiz** (8,171 ha), **Çek Cumhuriyeti** (2,561 ha), Romanya (875 ha) ve Slovakya (100 ha) gelmekte. İspanya ve Romanya hariç, diğer ülkelerde Mon810 üretiminde düşüş yaşanıyor. **2013 yılında Polonya ve İtalya GDO ekimin yasaklayan diğer yedi ülkeye AB ülkesine katıldılar.**

2013 Aralık itibarıyla, EFSA'da (Avrupa Gıda Güvenliği Kurumu) 55 GD gıda ve hayvan yemi değerlendirme süreci bulunmakta, bunlardan dokuzu ise risk değerlendirmesinin ileri aşamalarında. Değerlendirilmekte olan GDO'ların 48'i herbisite dayanıklı bitki, ve 24'ü pestisit proteini üretmek üzere genetiğiyle oynamış bitkiler. Sekiz bitkinin diğer genetiği oynamış özellikleri bulunmakta (kuraklığa dayanıklılık gibi). Başvuruların 24'ü GD mısır, 16'sı GD soya ve 12'si GD pamuk tohumu için. AB kayıtlarına ve Testbiotech'in hesaplarına göre en yüksek başvuru sayısı sırasıyla **Monsanto** (18), **Syngenta** (11), **Dow** (9), **DuPont/Pioneer** (8) ve **Bayer** (8).

Kuzey Amerika (ABD Ve Kanada)

Dünyada en fazla GDO ekimi ABD'de yapılmakta (70,1 milyon ha). GD soya, GD mısır ve GD pamuk toplam GDO üretiminin %90'ını oluşturuyor. ABD, dünyadaki GDO'lu ekim alanlarının %40'ına sahip. ABD ve Kanada'nın GDO üretimi, Brezilya, Arjantin, Hindistan ve Çin'in toplamından fazla.

ABD Ulusal Tarım İstatistik Hizmetleri (NASS) verilerine göre **2013’de ABD’de toplam soya üretiminin %93’ü GD soya, toplam mısır üretiminde GD mısır payı %90, toplam pamuk üretiminin %90, toplam kanola üretiminin %90’ı GD kanola, toplam şeker pancarı üretiminin %95’i GD şeker pancarı, ve toplam Hawaii Papayasının %75’i GD papaya.** Alfalfa ve kabak piyasada olmasına rağmen, bunlar hakkında bir veriye rastlanamamış.

Aralarında meyve, sebze ve yemiş de bulunan birçok GD ürünün ABD’de tarla denemeleri yapılıyor ve üretim için onay bekleyen GD ürünler arasında erik, pirinç, buğday, elma ve somon balığı bulunuyor. Kuzey Amerika’da, gıdaların GDO içerdiği etikette belirtilmiyor, ancak uzun zamandır ABD’de yoğun bir etiketleme kampanyası sürdürülüyor ve yavaş yavaş sonuç vermeye başlıyor.

Kanada, GD kanola, mısır ve şeker pancarını onayladı ancak ne kadar üretildiğine dair resmi veri yayımlanmıyor ancak FoE Kanada kanolasının %100’ün GD kanola olduğunu varsayıldığını belirtiyor. Kanada, 2013’te GD balık yumurtası üretimini de onayladı. **Gıda amaçlı bir hayvanın genetik modifikasyonu ilk defa onaylandı.** Araştırmacılar, mercan, fare, bakteri ve hatta insan geni kullanarak 35 civarında GD balık türü geliştirmekte. ABD’de Gıda ve İlaç Dairesi (*FDA*) **GD somon balığının** (bkz. Genetiği Değiştirilmiş Somon Geliyor! ve Genetiği Değiştirilmiş Somon Onayı İşleme Alındı) insan tüketimi amaçlı başvurusunu onaylamayı düşündüğünü açıkladı ancak ABD ve Avrupa’da birçok gıda devi GD deniz mahsulü satmayacaklarını ilan etti.

Latin Amerika

Kuzey Amerika’dan sonra Latin Amerika ülkeleri en büyük GDO üreticisi konumundalar. ISAAA 2013 verilerine göre, sırasıyla **Brezilya** (40,3 milyon ha), **Arjantin** (24,4 milyon ha), **Paraguay** (3,1 milyon ha), **Uruguay** (1,5 milyon ha) ve **Bolivya** (1 milyon ha) başı çektikleri Güney Amerika ülkeleri dünya GDO üretiminin yaklaşık %40’ını gerçekleştiriyor. Güney Amerika’da **soya, mısır ve pamuk** en fazla Brezilya, Arjantin ve Paraguay’da yetiştiriliyor. Brezilya’da üretilen soyanın %89’u GD soya. Arjantin’de üretilen soyanın 100%’ü GD soya, mısırın %95’i GD mısır, pamuğun ise %99’u GD pamuk. Arjantin’de toplam 24 tür GDO’nun üretim izni bulunmakta. Paraguay’da toplam soya üretiminin %95’i, Uruguay’ın 100%, Bolivya’nın %91 Monsanto’nun GD soyası.

Öte yandan, GDO Güney Amerika’ya girerken önemli engellere takıldı. **Peru**, GDO üretimine 10 yıllık yasak ilan etti. **Venezuela** hiçbir GDO’lu ürünün ekimine onay vermedi (bkz. Hugo Chavez: Monsanto ve GDO’ya Karşı Duran İlk Lider) . **Guatemala**’nın bir de facto moratoryum bulunuyor. **Kosta Rika**, hemen hemen GDO’suz (81 kantonundan 62’si GDO’suz bölge ilan edildi ve tek üretilen GDO’lar ithalat amaçlı pamuk ve soya tohumu). Mısırın anavatanı ve biyoçeşitlilik merkezi **Meksika**’da 1988 yılından beri devam eden bir moratoryumu kaldırma girişimlerine karşı tarihi bir kararla, Meksika’da ticari kullanım ya da test amaçlı GD mısır tohumlarının üretimi yasaklandı. **Ekuador**’da, her ne kadar 2012’den beri Devlet Başkanı Correa karşı çıkıyor olsa bile, GDO’lu ürün yetiştirilmesine karşı bir anayasal moratoryum bulunmakta.

Afrika

Endüstri verilerine göre Afrika'da GDO sadece üç ülkede üretilmekte (**Güney Afrika, Burkina Faso ve Sudan**). 2014'te Etiyopya da GD pamuk üretmeye dair planları olduğunu açıkladı. Afrika'da GDO'lu tarım yapılan alan **toplam tarım alanının %0.54'ü**. Her ne kadar Güney Afrika haricinde, Afrika'da GDO'ya pek sıcak bakılmasa bile ISAAA'nın raporunun gösterdiği üzere biyoteknoloji endüstrisi besi takviyeli GD ürünler geliştirerek Afrika pazarını genişletmeyi hedefliyor. Tapyoka, tatlı patates ve sorgum gibi Afrika'nın temel yiyeceklerine A vitamini ve diğer mikrobesein maddeleri ekleme araştırmaları sürüyor. Birçok Afrika ülkesinde kontrollü tarla denemeleri yapılmakta ve Kamerun, Gana, Nijerya, Uganda gibi bazı ülkelerin GD ürünlere ticari onay vermeye sıcak baktıkları belirtiliyor.

Kenya ve Tanzanya'nın GD gıda ithalatını yasaklaması ve diğer bazı ülkelerin ithalata sıkı kısıtlamalar getirmesi, Afrika ülkelerinin GDO'yu kabul etmeleri için biyoteknoloji endüstrisinin yoğun baskılarına maruz kalmasına yol açtı.

Asya

Asya'da GDO üretimi Kuzey ve Güney Amerika'dan çok daha az. ISAAA'nın son raporuna göre, beş ülkede (**Hindistan, Çin, Pakistan, Filipinler ve Myanmar**) toplam 19,1 hektar GD ürün ekildi, yani **dünya GDO üretiminin %10.9'u**. GDO üretimi Asya'nın tarım arazisinin küçük bir kısmını kapsamakta ve bu bölgede kullanılan başlıca GDO özelliği haşereye dayanıklılık (Bt). En çok üretilen **Bt pamuk Hindistan, Pakistan ve Myanmar'daki tek üretilen GDO ürün ve Çin'de en çok üretilen ürün**. Sadece **Filipinler'de GD mısıır üretilmekte**. GD pirinç, GD papaya ve GD mısıırı Tayland'a sokmak yönündeki birçok çaba başarısız oldu.

GD pamukta, 10,8 milyon hektarla Hindistan lider konumda. Bu sayı Hindistan'daki pamuğa ayrılmış toplam alanın %93'ü oluşturuyor ancak Hindistan'ın toplam tarım arazisinin sadece %6'sına denk geliyor. İkinci en büyük GD pamuk üretici toplam pamuğa ayrılmış alanının %75'i GD pamuğa ayıran Çin (3,9 milyon ha). Bu alan da Çin'in toplam tarım arazisinin %2'si. Pakistan 2012'den beri üretilen GD pamuk, toplam pamuk üretim alanının %32'si ve toplam tarım arazisinin %12.4'e denk. Myanmar da ise yıllardır pamuk üretimi sadece GD pamuktan oluşuyor ve toplam tarım arazisinin sadece %2.8'sini oluşturuyor.

Çin, başka bir yazıda ele alınması gereken bir vaka, ancak kısaca 1997'den beri Çin ticari amaçlı 6 GDO bitki türüne onay verdi (pamuk, domates, tatlı biber, petunya, kavak ve papaya ancak papaya ve pamuk haricindekiler ticari dolaşıma sokma zorluklarından dolayı

üretilememekte. Çin hükümetinin resmi veri yayınlamaması da ne olup bittiğinin anlaşılmasını çok zorlaştırıyor. 2009'da Çin üç yerel olarak geliştirilmiş GD ürüne onay verdi (bir GD mısır ve iki GD pirinç türü). 2011'de Çin GD pirincin ticari kullanımını askıya aldığını açıkladı. 2008'deki Amerikalı araştırmacıların GD "**Altın Pirinç**"le Çin'deki çocuklar üzerinde uyguladıkları besleme deneyleri skandalının açığa çıkmasıyla Çin kamuoyunda infial yarattı. Ancak uluslararası piyasalarda ardı ardına yakalanan Çin menşeli GD pirinçler (bkz. GDO'lu Pirinçle Yapılan Tarla Denemeleri) hala birçok soru işaretine yol açmakta. 2013-2014'de Çin'in ABD menşeli 887,000 ton, onaylamadığı bir tür MIR162, GD mısırı geri çevirdiğini de ekleyelim.

2009'da **Hindistan**'da devlet tarafından onaylanan ancak halkın yoğun itirazlarıyla karşılaşan **GD patlıcanın (Bt Brinjal)** ticari kullanımına yasaklayan bir moratoryum ilan edildi. Filipinler'de de Bt Brinjal'e yoğun tepki onaylanmasını engellerdi. Ancak Bt Brinjal, Ekim 2013'de Bangladeş'te onaylandı. Her ne kadar Bangladeş'te piyasaya sürülmemiş olsa bile, FoE raporuna göre Bangladeş Tarım Araştırma Enstitüsü 20 kadar çiftçiye bitkileri dağıtmış bulunuyor.

Tayland'da GD pirinç, GD papaya ve GD mısırmın piyasaya sürülmesi başarısızlığa uğrarken, **Filipinler**'de yeni GD papaya, GD patates, GD pamuk, GD abaka (Manila kenevir) türleri geliştirilmekte. Filipinler aynı zamanda, **Bill ve Melinda Gates Vakfı**'nın finansmanı ile, ilk "besin takviyeli GDO ürün" *Altın Pirinç* deneme alanı.

Avustralya

Avustralya'da 3 tür GDO üretilmekte: **pamuk, kanola ve karanfil çiçekleri**. Endüstri verilerine göre Avustralya'da üretilen pamuğun %90'ı GD pamuk. Üretimi 2008'de başlayan GD kanolanın şu anda toplam kanola üretimindeki payı ise %10. **Güney Avustralya** (2019'a kadar) ve **Tazmanya**'da (süresiz) GDO ekimini tamamıyla yasak. Batı Avustralya'daki organik çiftçi **Steve Marsh**'ın GD kanola üretimi yapan komşusuna açtığı kontaminasyon/bulaşıklık davasının sonucu kuşkusuz çok büyük önem taşıyacak.

Kaynak:

http://www.foeeurope.org/sites/default/files/publications/foei_who_benefits_from_gm_crops_2014.pdf
<http://www.isaaa.org/purchasepublications/itemdescription.asp?ItemType=BRIEFS&Control=IB046-2013>

TOHUM VE PESTİSİT TEKELLERİ AKTÖRLERİ 1: SYNGENTA-CHEMCHİNA 23/09/2016- aysebereket.wordpress.com/

Tohum ve pestisit şirketlerinin birleşmek için anlaştıkları bugünlerde, son on yıldır altılı bir tekel olarak hükmettikleri piyasalara üçlü tekel olarak devam etme olasılıkları karşısında bu şirketlerin yakından takip edilmeleri gerektiğine değinmişim. **Syngenta-Chemchina, Dow-Dupont ve Monsanto-Bayer** "birleşmeleri"nin hangi aşamada olduğunu, birleştikleri takdirde piyasa paylarının ne olacağı ve başta ABD ve AB olmak üzere, birçok ülkenin rekabet ve regülasyon kurulları tarafından da incelenenlerini bir önceki yazımda anlatmışım. Bu tekellerin, hem dünyada hem de Türkiye'deki faaliyetlerine bakmaya Şubat 2016'da **Chemchina**'nın nakit **43 milyar ABD doları** satın alım teklifinin yönetim kurulu oybirliğiyle kabul eden Syngenta ile başlayalım

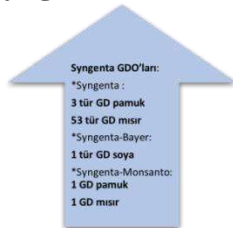
SYNGENTA

2000 yılında iki ilaç şirketinin, **Novartis**'in tohum ve tarım ilacı bölümleri ve **AstraZeneca**'nın tarım ilacı bölümlerinin birleşmesi sonucunda kuruldu. İsviçreli şirket, Avrupa, Afrika, Orta Doğu, Kuzey Amerika, Latin Amerika ve Asya Pasifik'te faaliyet gösteriyor.

Syngenta	90 ülkede 28,000 çalışan
	2015 geliri: 13,4 milyar \$
	Global pestisit piyasasında %20 pay ile 1 numara (2014)
	Global tohum piyasasında %8 pay ile 3 numara (2014)

Türkiye'de 2001 yılından beri Syngenta Tarım Sanayi olarak faaliyet gösteriyor. İzmir'de tarım ilacı fabrikası var ve Syngenta Türkiye sayfasında satışını yaptığı **67 çeşit pestisit** sıralıyor. Bu 67 pestisitten **5 tanesi** neonikotinoid grubundan ve **AB tarafından yasaklanan thiamethoxam** aktif maddesi içeren insektisitler. Bir adet ürünü de **2015'te Dünya Sağlık Örgütü'nün Uluslararası Kanser Araştırma Kurumu (IARC) raporunda "muhtemel kanserojen" olarak sınıflandırdığı glifosat aktif maddesi içeriyor.** (ABD'de 157 farklı marka tarım ilacı satıyor). Şirket, Türkiye'de **hibrit mısır, ayçiçeği, kanola ve şekerpancarı** tohumluk üretimi yapıyor ve Manisa Muradiye'de hibrit mısır ve hibrit ayçiçeği işleme tesisleri bulunuyor. Muradiye'deki tesisin üretim kapasitesi; 7.500 MT ayçiçeği tohumu 2.500 MT mısır tohumu. Syngenta, Türkiye'de hibrit mısır üretiminin yaklaşık %90'ını yurtiçi pazarı için, ayçiçeği üretiminin yaklaşık %85'ini ise ihraç amaçlı yapıyor. Syngenta Türkiye, ayçiçeği üretimi Global Syngenta'nına ayçiçeği üretiminin yaklaşık %25'ini karşılıyor. Hibrit sebze tohumlarını ise Syngenta Hollanda'dan ithal ediliyor ve Türkiye'de pazarlaması ve satışını yapıyor. Şirketin Antalya'da kurulu 1.7 hektarlık bir araştıma ve geliştirme istasyonu mevcut. Bu istasyonda aynı zamanda hıyar ve domates ıslahı da yapılıyor.1

Syngenta ve Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar (GDO'lar)

Syngenta'nın kendi başına ve diğer biyoteknoloji şirketleriyle beraber ürettiği **59 çeşit GDO** bulunuyor.

2005'te ABD Çevre Koruma Ajansı (**EPA**) Syngenta'ya "kayıt edilmemiş bir genetiği değiştirilmiş pestisit (**Bt10**) içeren mısır tohumu satmak ve dağıtmaktan" dolayı 1.5 milyon ABD doları ceza verdi2. ABD Tarım Bakanlığı ise aynı sebepten dolayı 375,000 ABD doları ceza verdi. Syngenta, 2001-2004 arası takriben 14,000 çuval Bt 10'unu (yaklaşık 15,000 hektarlık alana ekmeye yetecek kadar) başta ABD olmak üzere, Kanada ve Arjantin'e satmış. Tohumlardan elde edilen ürünlerin bir kısmı (bir hesaplama göre toplam elde edilen ürün 150,000 ton mısır) Japonya ve Avrupa'ya ithal edildiklerinde gümrükte tespit edilip, imha edildi. Syngenta Bt10 mısırın ampisilin direnci geni içerdiğini kabul etti3. Bt10 mısır hiçbir zaman ticari satış onayı almadı.

Türkiye'ye hayvan yemi olarak ithalatına ve kullanımına izin verilen Syngenta GDO'ları:

–**Bt 11 GD mısır.** (Bt11 mısır iki özellikli; DNA'sına eklenen bakteri geni sayesinde kendi böcek ilacını üreterek kendisini yiyen böcekleri öldürüyor ve glufosinat amonyum (glifosat) aktif maddeli ot ilaçlarına dayanıklı) Türkiye'de onayı: 24 Aralık 2011

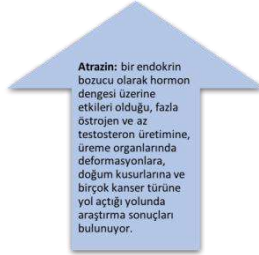
–**MIR604 GD mısır.** (DNA'sına eklenen bakteri geni sayesinde kendi böcek ilacını üreterek kendisini yiyen böcekleri öldürüyor) Türkiye'de onayı: 16 Temmuz 2015

–**MIR162 GD mısır.** (DNA'sına eklenen bakteri geni sayesinde kendi böcek ilacını üreterek kendisini yiyen böcekleri öldürüyor) Türkiye'de onayı: 5 Kasım 2015

-Bu üç GDO'lu mısırı içeren 3 adet GDO'lu mısır (**Bt11 x GA21, Bt11 x MIR604, MIR604 x GA21**).4

Syngenta denince aklımıza gelen diğer bazı ürünler:

1.Atrazin ot ilacı (herbisit):

Syngenta tarafından geliştirilen atrazin herbisitinin en büyük üreticisi yine Syngenta.

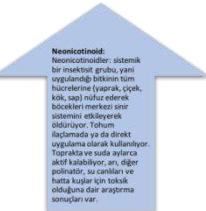
Avrupa Birliği'nde atrazin yeraltı su kaynaklarında izin verilen seviyelerin üzerinde rastlandığı ve “doğada uzun süreli kalıcılığı, yaban hayatı için toksik olması ve insan sağlığı üzerinde olası etkisi” yüzünden **2004 yılında yasaklandı.**

Türkiye'de 31 Ağustos 2009'da atrazin aktif maddeli bitki koruma ürünlerinin ithalatı ve imalatı yasaklandı ancak raf ömrü göz önüne alınarak kullanımına 31 Ağustos 2011'e kadar izin verildi.5

ABD'de glifosattan sonra en çok kullanılan tarım ilacı. ABD'de, 2012 yılında su kaynaklarında rastlanan atrazin yüzünden açılan bir toplu davada Syngenta “binden fazla içme suyu şebekesinden atrazini arındırmak için filtreleme maliyeti”ni karşılamak için 105 milyon ABD doları tazminat ödemeye razı oldu. O tarihten beri, ABD'de atrazin kontaminasyonu için Syngenta'ya karşı **1,085'den fazla** tazminat davası açıldı.6 ABD'nin Çevre Koruma Ajansı (**EPA**) atrazinin çevre etki değerlendirme raporunun ilk aşamasını tamamladı ve Ekim 2016'ya kadar görüşe açtı. Nihai değerlendirmesini 2016'ın sonunda kamuoyuna sunacağını açıkladı.7.

Syngenta verilerine göre atrazin hala **60'tan fazla ülkede kullanılmakta**.8.

2.Thiamethoxam neonikotinoid böcek ilacı (insektisit):

Neonicotinoidler ya da kısaca neonics, son 20-25 yıldır kullanılan geniş spektrumlu sistemik böcek ilacı (insektisit) grubu. İlk olarak, 1991'de Bayer tarafından imidacloprid geliştirildi ve piyasaya sürüldü. Ardından 2000'lerin başlarında iki neonicotinoid daha (Bayer'in clothianidin ve Syngenta'nın thiamethoxam aktif maddeleri) piyasaya girdi. Şu anda piyasada yedi çeşit neonic mevcut (**acetamiprid, clothianidin, dinotefuran, imidacloprid,**

nithiazine, thiacloprid ve thiamethoxam). Dünyada en çok kullanılan böcek ilacı olan neonicerin global insektisit piyasasındaki payının %40 olduğunu düşünüyor. 2011’de neonicerin global satışı 2.63 milyar ABD dolarının üzerindeydi9.

AB’de toplu arı ölümlerinin sebebi olarak görülen ve Aralık 2013 itibarıyla tarafından üç yıllığına yasaklanan üç neonikotinoitten biri Syngenta’nın **thiamethoxam** aktif maddesi (diğer ikisi and **imidacloprid** ve **clothianidin** Bayer tarafından üretiliyor). Avrupa Gıda Güvenliği Otoritesi (EFSA) bu süreyi bir değerlendirme yaptığı için uzattı, değerlendirmesini 2016 sonunda bitirmesi bekleniyor.

Türkiye’de Syngenta websayfasında thiamethoxam aktif maddesi içeren 5 ürünün satışı yapıldığı görülmekte.

ABD’de ve 120’ye yakın ülkede yüzlerce tarımsal ürünün üretiminde neonicotinoid grubu pestisitler kullanılmakta10.

3. Golden Rice (Altın Pirinç)

Golden Rice kendi başına bir yazıyı hak ediyor; ama kısaca özetlemek gerekirse, özellikle üçüncü dünya ülkelerindeki vitamin A eksikliğini gidermek amacı öne sürülerek, 1990’dan beri genetik müdahaleyle beta karoten miktarını artırılmaya çalışılan ve henüz ticareti yapılmayan bir pirinç. Golden Rice’taki beta karoten miktarı ve yapısı hakkında çok sayıda teknik sorunun yanında insan sağlığına ve çevreye verebileceği zararlar hakkında da ciddi endişeler var11.

2001’de Golden Rice “mucitleri” Golden Rice teknolojisinin **tüm haklarını Syngenta’ya devrettiler**. Syngenta, her ne kadar 2004’te Golden Rice’ı ticari amaçlarla kullanmayacağını açıklamış ve Golden Rice geliştirilmesine destek veren tek kurum olmasa da (**Rockefeller Foundation, Bill and Melinda Gates Foundation, IRRI** ve başka kurumlar)12 tüm ticari hakları elinde tutuyor. Çinli Chemchina tarafından satın alınma ihtimalinin çok yüksek olduğu bu günlerde, Golden Rice meselesi de ayrı bir endişe kaynağı.

Chemchina – Adama

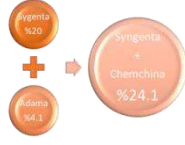
Chemchina, bünyesinde petrol işleme, pestisit ve lastik kauçuk şirketleri bulunduran, Fortune Global 500 listesinde 234 numarada olan bir devlet şirketi. 2015’te 45 milyar ABD doları geliri ve 140,000’den fazla çalışanı ile Çin’in en büyük kimya şirketi Chemchina geçen yıl **Pirelli**’yi 7.1 milyar Euro’ya satın aldı.

Adama	120 ülkede satış
	2014 geliri: 3,2 milyar \$
	Global pestisit piyasasında %4.1 pay ile 7 numara (2014)
	Global patentsiz pestisit piyasasında 1 numara (2014)

1945 yılında İsrail’de kurulan **Adama** pestisit şirketinin %60’ı 2011’de Chemchina tarafından satın alındı. Temmuz 2014’te Chemchina geriye kalan %40’ını almak üzere anlaştı, anlaşmanın 2017’nin ilk yarısında imzalanması bekleniyor. Ayrıca Chemchina Eylül 2016’da Adama’yı sahip olduğu bir diğer daha küçük Çin pestisit şirketi Sandona’ya satacağını ve böylece Adama’nın Çin piyasasına entegrasyonunu hızlandıracaklarını açıkladı13. Adama’nın gelirinin **%92’si pestisit üretiminden**, %8’i lycopene üretiminden kaynaklanıyor14. Adama’nın başarısının sırrı patent süresi geçmiş kimyasal aktif maddelerin biri ya da birkaç tanesinin bir arada olduğu pestisitler.

Türkiye’de **Adama Turkey** Haziran 2014’te kuruldu. Sitesinde İsrail’de üretilen ve ithal edilen **60 ürünün** satışı yaptığını belirtiyor, bunlardan **üçü** glifosat **aktif maddesini**, diğer

üçü tanesi de AB’de yasaklanan neonicotinoid grubundan imidacloprid aktif maddesini içeriyor.

ETC Group 2015 raporu verileriyle hazırlanmıştır.

Bir önceki yazımda da belirttiğim gibi, bu anlaşma regülasyon ve rekabet kurulları tarafından onaylanır ve hissedarların oylamasından da geçerse, **global pestisit piyasasındaki pazar payını %20’den %24,1’e çıkaracak** (2014 verileri pro forma). Diğer bir anlaşma (Monsanto-Bayer) gerçekleşmediği takdirde de pestisitte bir numaradaki yerini, pazar payını arttırmış olarak koruyacak ve buna ek olarak **patentsiz pestisit piyasasında da bir numaraya yerleşecek**. Chemchina tohum üretmediği için tohum piyasasında payında bir değişiklik olmayacak. Anlaşma, ABD’de regülasyon kurulundan yeşil ışık aldı ancak Adama’nın gelirinin en büyük kısmını elde ettiği (yaklaşık %37) ve Syngenta’nın zaten çok güçlü olduğu AB’deki regülasyon kurullarına takılması yüksek bir olasılık.

Kaynaklar:

- 1 <https://www.syngenta.com.tr/tarihce-ve-fabrika>
- 2 <https://yosemite.epa.gov/opa/admpress.nsf/e987e762f557727d852570bc0042cc90/2df47c51f639be4e8525724b0069655c%21OpenDocument>
- 3 <http://www.saveourseeds.org/en/gvo-sorten/maize-bt10.html>
- 4 http://www.tbddm.gov.tr/Home/Content/Announcements/B%20c4%b0YOG%20c3%9cVENL%20c4%b0K_KURULU_TARAFINDAN_YEM_AMA%20c3%87LI_KULLANIM_%20c4%b0c3%87%20c4%b0N_ONAYLANAN_GDO_L%20c4%b0STES%20c4%b0.aspx
- 5 <http://www2.tbmm.gov.tr/d23/7/7-13374c.pdf>
- 6 <http://injury.findlaw.com/product-liability/atrazine-lawsuit-overview.html>
7. <https://www.epa.gov/ingredients-used-pesticide-products/draft-ecological-risk-assessments-triazines>
- 8 http://www.atrazine.com/sciencesafety/atrazine_safety_eu.aspx
- 9 <http://www.tfsp.info/systemic-pesticides/>
- 10 <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/25454246>
- 11 <http://www.greenpeace.org/international/Global/international/publications/agriculture/2013/458%20-%20Golden%20Illusion-GE-goldenrice.pdf>
- 12 <http://www.greenpeace.org/international/Global/international/publications/agriculture/2010/Golden%20rices%20lack%20of%20lustre.pdf>
- 13 <http://www.reuters.com/article/us-adama-m-a-sanonda-idUSKCN11J1Z3>
- 14 <http://www.adama.com/en/media/press-releases/adama-achieves-record-sales-2014.html>

Diğer kaynaklar:

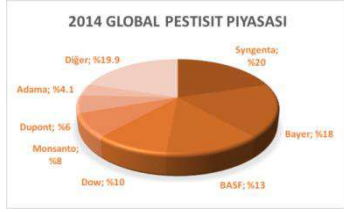
Bülent Şık: <http://bianet.org/biamag/toplum/168595-tarladan-catala-glifosat-sorunu>
ETC Group: http://www.etcgroup.org/sites/www.etcgroup.org/files/files/etc_breakbad_23dec15.pdf
<http://www.beyondpesticides.org/programs/bee-protective-pollinators-and-pesticides/chemicals-implicated>

TOHUM VE PESTİSİT TEKELLERİ MERCEK ALTINDA

22/09/2016- aysebereket.wordpress.com/

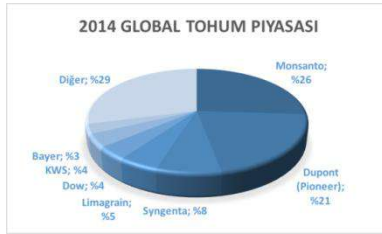
Son on yıldır altı çok uluslu şirket dünyadaki tarım ilacı (pestisit) piyasasının %75’ine, ticari tohum piyasasının %63’üne ve tohum ve pestisit araştırmalarının %75’ine hükmediyor (2013 verileri). Bunlar, tarım kimyasalları, tohum ve biyoteknolojiden elde ettikleri toplam 65 milyar ABD doları gelirle **Big 6** (Büyük 6) olarak anılan **Bayer, Monsanto, Syngenta, Dow, Dupont ve BASF**. Son bir yıldır, bu altı şirket arasında satın alım ve birleşme anlaşmaları

yapılıyor ve altılık tekelin üç şirketlik bir tekele dönüşmesi olasılığı oldukça yüksek görünüyor.

Kaynak: ETC Group 2015 raporu verileri

Salı günü (21 Eylül 2016) Dow, Dupont, Bayer, Monsanto ve Syngenta'nın üst düzey yetkilileri **ABD Senatosu Yargı Komisyonu**'nun önüne çıkıp, söz konusu anlaşmaları savundular. Chemchina, çiftçi hakları savunma gruplarının da bulunduğu oturum davetini geri çevirdi. Senato'nun anlaşmaları bloke etme yetkisi bulunmuyor, ancak oturum sırasında verilen uzman görüşleri regülasyon sürecinde kullanılabiliyor.

Kaynak: ETC Group 2015 raporu verileri

Bu üç anlaşma farklı şekillerde ilerliyor ve ABD ve AB başta olmak üzere birçok ülkede rekabet ve regülasyon kurumları tarafından inceleniyor

1. Dow – Dupont

Pestisit

Tohum

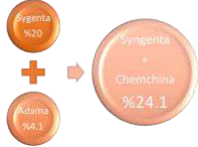
Aralık 2015'te, **Dow ve Dupont** arasındaki **130 milyar** ABD doları bedelindeki şirket birleşmesi anlaşması her iki şirketin hissedarları tarafından kabul edildi. Anlaşma rekabet ve regülasyon kurumları tarafından inceleniyor. AB'deki süreç, antitrust kuruluşunun bu birleşmenin rekabeti nasıl etkileyeceğine dair daha fazla dokümantasyon istemesiyle şimdilik durdu. Dow ve Dupont, AB kurumlarıyla bazı konularda uzlaşmayı kabul ettiyse de hangi konularda olduğunu açıklamadı. ABD, Kanada ve Brezilya'daki regülasyon

incelemeleri de henüz karara bağlanmadı. 2016 sonu olarak tahmin edilen imza tarihi en azından 2017 başına ertelenmiş görünüyor.

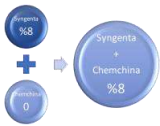
2014 verilerine göre, pestisitte Dupont %6 piyasa payı ile dünyada 6 numara, Dow %10 ile 4 numarada. Tohumda ise, Dupont %21 piyasa payı ile 2 numarada, Dow %4 piyasa payı ile 5 numarada.

2. SYNGENTA – CHEMCHINA

Şubat 2016'da **Syngenta'nın yönetim kurulu** oybirliğiyle, **Chemchina'nın nakit 43 milyar ABD dolarlık satın alım teklifini kabul ettiğini** ve hissedarlarına önerdiğini açıkladı. Taraflar, anlaşmanın imzalanması için 2016 sonu deseler de, 2017'ye ertelenme olasılığı çok yüksek. Syngenta'nın gelirinin yaklaşık dörtte biri ABD kaynaklı olduğu için **CFIUS** (Committee on Foreign Investment in the US) [ABD'de Yabancı Yatırım İnceleme Komitesi] tarafından, ulusal güvenlik açısından incelenmekteydi. CFIUS, Ağustos 22 2016'da incelemeler sonucunda bir itirazı olmadığını açıkladı. Böylece, bu anlaşma ABD engelini aşmış görünüyor. Syngenta-Chemchina anlaşmanın imzalanma tarihi olarak 2016 sonunu öngörüyordu ancak anlaşma Avrupa Birliği'nde hala incelenmekte. **Avrupa Komisyonu**, Chemchina'nın bölgede pestisit piyasasında önemli bir payı bulunan **Adama'nın** %60'na sahip olmasından son derece rahatsız. Anlaşmanın hayata geçirilmesi için regülasyon kurumlarının onayı yanı sıra, Syngenta hissedarlarının en az %67'sinin oyu gerekiyor. **Chemchina**, bünyesinde petrol işleme, pestisit ve lastik kauçuk şirketleri bulunduran, Fortune Global 500 listesinde 234 numarada olan bir devlet şirketi. Çin'in en büyük kimya şirketi Chemchina geçen yıl **Pirelli**'yi 7.1 milyar Euro'ya satın aldı. Chemchina aynı zamanda dünyanın en büyük yedinci pestisit şirketi (ve dünyanın en büyük patentsiz pestisit şirketi) **Adama'nın** %60'ına sahip. 2014'te, **Syngenta** pestisit piyasasında %20 piyasa payı ile 1 numarada, Adama %4.1 pay ile 7 numarada. Böylelikle, anlaşma imzalanırsa (ve diğer anlaşmalar gerçekleşmezse), Syngenta-Chemchina hem global pestisitte hem de patentsiz pestisitte bir numara olacak. Tohumda ise Syngenta %8 pay ile 3 numarada, Chemchina tohum üretmiyor. Syngenta ve Chemchina'yı daha yakından tanımak için Tohum ve Pestisit Tekelleri Aktörleri 1: Syngenta-Chemchina yazıma bakabilirsiniz.

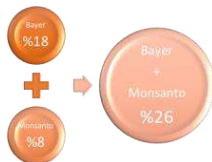

Pestisit

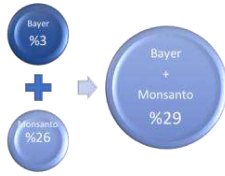

Tohum

3. Bayer-Monsanto

Pestisit

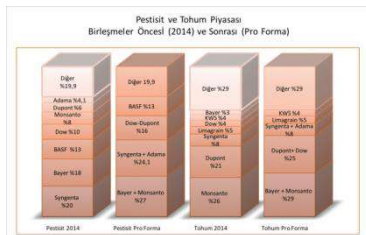
Tohum

Geçtiğimiz hafta (Eylül 2016), **Monsanto** yönetim kurulu **Bayer**'in **66 milyar** ABD doları bedelindeki teklifini kabul ettiğini açıkladı. Teklif her iki şirketin de hissedarları tarafından henüz onaylanmadı, 2016 sonu-2017 başında oylama yapılması bekleniyor. Monsanto'nun CEO'su **Hugh Grant** geçen hafta, anlaşmanın yaklaşık 30 farklı rekabet ve regülayon kurumu tarafından incelenmesini beklediğini belirtti. Monsanto ve Bayer, anlaşmanın 2017 sonunda imzalanmasını bekliyor.

2014 verilerine göre, pestisit piyasasında Bayer %18 piyasa payı ile iki numarada, Monsanto %8 pay ile 5 numarada. Tohum piyasasında ise Monsanto, %26 piyasa payı ile dünyanın en büyük tohum şirketi, Bayer %3 piyasa payı ile yedinci en büyük tohum şirketi.

Syngenta ve Bayer'den sonra dünyanın en büyük üçüncü pestisit üreticisi **BASF**, Dow ve Dupont arasındaki anlaşmayı Dupont'a teklifte bulunarak engellemeye çalıştıysa da başarılı olamamıştı. BASF'ın da birleşmeler karşısında sessiz kalmayıp, elini kuvvetlendirmek için bir birleşme ya da satın alma yoluna gitmesi bekleniyor.

Dünyadaki pestisit ve tohum piyasasını üç şirketin tekeline sokabilecek bu anlaşmaları önümüzdeki süreçte yakından takip etmemiz gerekiyor. Önümüzdeki haftalarda, bu şirketleri, ürünlerini ve Türkiye'deki faaliyetlerini yazacağım. Aşağıdaki tabloda pestisit ve tohum pazarlarında 2014 şirket payları ve birleşmeler gerçekleştiği takdirde yaşanacak değişiklikleri bulabilirsiniz.

ETC Group 2015 verileri ile hazırlanmıştır.

Kaynaklar:

http://www.etcgroup.org/sites/www.etcgroup.org/files/files/etc_breakbad_23dec15.pdf

<https://www.advancingtogether.com/en/home/>

https://www.syngenta-growth.com/en/home/?utm_source=google&utm_medium=cpc&utm_term=global&utm_content=General&utm_campaign=syngenta-deal-2016&gclid=CjwKEAju34i_BRDH9fbylbDJw1gSJAAvIFqUBB3JKaTkK-r-dkGzELzSMr1qXKqV7eWM04GHnpKMRoCKuLw_wcB

<http://www.delawareonline.com/story/news/2016/09/20/duponts-collins-says-merger-wont-stifle-innovation/90725626/>

CHEMCHİNA-SYNGENTA ANLAŞMASI AB VE ABD REKABET KURULLARINDAN ONAY ALDI

07/04/2017- aysebereket.wordpress.com/

Şubat 2016'da İsviçreli tarım ilacı ve tohum şirketi **Syngenta**, Çin'in en büyük kimya şirketi **Chemchina**'nın nakit **43 milyar** ABD dolarlık satın alım teklifini kabul ettiğini açıklamış ve birçok ülkenin rekabet kurullarına onay için başvurmuştu. İlk önce 4 Nisan 2017'de Amerika Birleşik Devletleri, ardından ertesi gün 5 Nisan 2017'de Avrupa Birliği koşullu onay verdiklerini açıkladılar.

İlk olarak ABD'deye bakalım. Syngenta'nın gelirinin yaklaşık dörtte biri Amerika Birleşik Devletleri kaynaklı olduğu için **CFIUS** (Committee on Foreign Investment in the US) [ABD'de Yabancı Yatırım İnceleme Komitesi] tarafından, ulusal güvenlik açısından incelenmiş ve Ağustos 22 2016'da komite bir itirazı olmadığını açıklamıştı. Bir sonraki aşama rekabet kurulundan onay almasıydı. 4 Nisan'da ABD rekabet kurulu ise Chemchina'nın patentsiz yani jenerik ot öldürücü **paraquat** (herbisit), jenerik böcek öldürücü (insektisit) **abamectin** ve jenerik mantar ilacı **klorotalonil** üretimini bırakması koşuluyla satın alıma onay verdi. ABD'de Syngenta bu üç pestisit patentli ürünlerini satıyor, Chemchina'nın %60'ına sahip olduğu Adama şirketi ise jenerik ürünlerini satıyordu. Şimdi, Chemchina jenerik üretim yapan bölümünü ABD'li **AMVAC**'a satacak.

AB rekabet kurulu ise ABD'nin onayından bir gün sonra Chemchina-Syngenta anlaşmasına koşullu onay verdiğini açıkladı. AB rekabet kurulu geçen hafta da **Dow-Dupont** birleşmesine koşullu onay verdiğini açıklamıştı. Reuters'ın haberine göre AB'nin koşulları Chemchina'nın Adama'nın pestisit bölümünün büyük bir kısmını, ve kendi ürettiği tohum ilaçları ve bitki gelişim düzenleyici ürünlerinin büyük bir kısmını elden çıkarması. AB onayından sonra Syngenta anlaşmanın Haziran 2017'ye kadar imzalanmasını beklediğini açıkladı. Chemchina-Syngenta satın alım anlaşması şu ana kadar 17 rekabet kurulundan onay aldı ve Çin ve Hindistan'dan onay bekliyor.

Syngenta ürünlerini **Acuron**, **Axial**, **Beacon** ve **Callisto** gibi markalar adı altında 90'dan fazla ülkede satıyor. Syngenta ve Chemchina'nın şirket profilleri, ürünleri (pestisit ve GDO), ve Türkiye'deki faaliyetlerini Eylül 2016'da yazdığım Tohum ve Pestisit Tekelleri Aktörleri 1: Syngenta-Chemchina'dan okuyabilirsiniz. Diğer tohum ve pestisit tekellerinin birleşmelerindeki son gelişmeleri ise geçen haftaki yazım Monsanto-Bayer evliliğinde son gelişmeler'den okuyabilirsiniz.

Bir hafta içinde AB'nin Dow-Dupont ve Chemchina-Syngenta ve ABD'nin Chemchina-Syngenta anlaşmalarına onay vermesi kuşkusuz çok karamsar bir tablo. AB ve ABD rekabet kurullarının birbirlerinden etkilendikleri ve ABD'nin de Dow ve Dupont'ı kısa bir süre içinde onaylaması çok olası. Geriye rekabet kurullarına henüz başvurmamış olan, bu tekelleşmeler arasında **beterin beteri olarak tanımlayabileceğimiz Bayer-Monsanto** satın alım anlaşması kalıyor. Rekabet kurullarının umuyorum en azından bu birleşmeye karşı çıkacak sağduyuları vardır zira **zehirli kimyasal, genetiği değiştirilmiş organizma (GDO) ve monokültürden (tek tip tarım) kâr eden ve bunu pompalayan bu şirketlerin bu denli güç kazanmasıyla**

birlikte biyoçeşitlilik kaybının önüne geçmek ve gıda sistemlerimizi iklim değişikliğine karşı daha dayanıklı kılmak, gıda güvenliğini sağlamak çok daha da güç olacak.

Kaynaklar:

<http://www.reuters.com/article/us-syngenta-ag-m-a-chemchina-eu-idUSKBN17714T>
<http://www.reuters.com/article/us-syngenta-ag-m-a-china-natl-chem-idUSKBN176207>
<https://aysebereket.wordpress.com/2016/09/22/tohum-ve-pestisit-tekelleri-mercek-altinda/>
<https://aysebereket.wordpress.com/2016/09/23/983/>
<https://aysebereket.wordpress.com/2017/03/30/monsanto-bayer-evlilikinde-son-gelismeler/>

MONSANTO'YA (BAYER) KÖTÜ HABER: GLİFOSATI ARI ÖLÜMLERİYLE İLİŞKİLENDİREN BİR BİLİMSEL RAPOR DAHA YAYIMLANDI.

26/09/2018- aysebereket.wordpress.com/

ABD Ulusal Bilimler Akademisi'nin PNAS dergisinde (Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America) yayınlanan bir rapora göre, dünyanın en çok kullanılan tarım zehri **glifosat arıların bağırsaklarındaki faydalı bakterilerin bir kısmını öldürerek, arıların enfeksiyonlara karşı direncini düşürüyor ve zararlı bakterilere bağlı ölüm risklerini artırıyor.**

ABD Tarım Bakanlığı'na bağlı Ulusal Gıda ve Tarım Enstitüsü, ABD Ulusal Sağlık Enstitüleri ve Brezilya Eğitim Bakanlığı tarafından fonlanan ve **Texas Üniversitesi'nden** üç bilim insanı tarafından yapılan çalışma, glifosatın dünyadaki arı ölümlerinin sebeplerinden biri olabileceğine dair kanıtlar sunuyor.

Yapılan çalışmadan kısaca bahsetmek gerekirse, tarla, bahçe ve yol kenarlarındaki ölçülen glifosat seviyelerine maruz bırakıldıktan üç gün sonra incelenen arılarda, glifosatın bağırsak mikrobiyotasını zayıflattığı (faydalı bakterilerin sayısını azalttığı) gözlemlendi. Ardından arılar *Serratia marcescens* isimli bir fırsatçı patojene (*ilk anda hastalığa sebep olmayan, vücut direnci düştüğünde enfeksiyona sebep olan patojen*) maruz bırakıldı. Araştırma sonuçlarına göre glifosata maruz bırakılan arılardaki ölüm oranının, glifosata maruz bırakılmayan arılardan daha yüksek olduğu görüldü.

Glifosati 1974 yılında **Roundup** isimli herbisitinin (ot öldürücü) etken maddesi olarak piyasa süren **Monsanto (Bayer)**, glifosatın yalnızca bitkilerde ve bazı mikroorganizmalarda bulunan önemli bir enzime (EPSPS) etki ettiğini ve hayvanlara zarar vermediğini iddia ediyor. Ancak rapora göre, bu enzim neredeyse tüm arı türlerinin bağırsak mikrobiyotasında bulunuyor ve arıların büyüme ve hastalıklara karşı direnciyle doğrudan ilişkili.

Temmuz 2018'de Çin'de yapılan ve **Journal of Agricultural and Food Chemistry**'de yayınlanan bir araştırma, glifosata maruz kalan bal arısı larvalarının daha yavaş geliştiğini ve

ölüm oranlarının daha yüksek olduğunu ortaya koymuştu. 2015’de **Journal of Experimental Biology**’de yayınlanan bir diğer araştırma ise, tarlalarda ölçülen seviyede glifosata maruz bırakılan yetişkin arıların kovana geri dönmek için ihtiyaç duydukları bilişsel işlevlerinin zayıfladığını ortaya koymuştu.

Neonikotinoid türü insektisitler (böcek öldürücü) gibi, glifosatın da arı ölümleri ve koloni çöküş sendromuyla ilişkili olabileceğine dair kanıtlar sunan Texas Üniversitesi araştırmacıları, glifosat içeren ot öldürücü kimyasalların kullanılmamasını öneriyor.

Glifosat hakkında: 1974’te **Monsanto (Bayer)** tarafından Roundup ismiyle piyasa sürülen glifosat, **dünya tarihinde en çok kullanılan tarım zehri**. Charles M. Brenbook’un 2016’da Environmental Sciences dergisinde yayınladığı verilere göre, glifosatın 1974-2014 kümülatif kullanım miktarı: 8 milyon 600 bin ton. Dünya genelinde (tarımsal + tarım dışı) **glifosat kullanımı 1994 ile 2014 arası 15 misli** arttı (56 bin 296 tondan 825 bin 804 tona çıktı). 1994-2014 arası dünya genelinde kullanılan toplam glifosat miktarının %72’si son on yılda kullanıldı. Dünya genelinde, GDO’ların toplam glifosat kullanımındaki payı %56. Bugün, ABD’de 750’den fazla glifosat içeren ürün satılıyor. Avrupa’da ise 40 farklı şirket tarafından 300’ü aşkın glifosat içeren herbisit satılıyor. Bugün **Türkiye’de** ise, halk dilinde ot kıran ya da yeşil kıran olarak da anılan glifosat kullanımı, Bülent Şık’ın Tarım ve Ormancılık verilerine dayanarak yaptığı hesaba göre **2001-2013 arası 15 misli arttı** (305 tondan 4500 tona çıktı). Glifosat Mart 2015’te Dünya Sağlık Örgütü kanser ajansı IARC tarafından “muhtemel kanserojen” olarak sınıflandırıldı. Kasım 2017’de Avrupa Komisyonu glifosatın AB’deki kullanım iznini 5 yıllığına yeniledi.

Monsanto hakkında: 1901’de ABD’de kurulan Monsanto, Haziran 2018’de **Bayer** tarafından satın alındı. **PCB** (Stockholm sözleşmesi tarafından yasaklanan 12 adet kalıcı organik kirleticiden biri), **DDT** (1970’te yasaklandı), **Agent Orange** ve **dioksin** (1997’de Dünya Sağlık Örgütü tarafından kanserojen olarak sınıflandırıldı) üreticisi Monsanto, 1974’te etken maddesi glifosat olan **Roundup** herbisitini ve 1996’da glifosatla kullanımı zorunlu olan genetiği değiştirilmiş organizmaları (**GDO**) piyasaya sürdü. 11 Ağustos 2018’de San Francisco Yüksek Mahkemesi’nde görülen glifosat davasında jüri Monsanto’nun “*haksız fiili kasıt ya da zulüm olarak işlediğine*” ve davacı **Dwayne Johnson**’a toplam **289.2 milyon** ABD doları tazminat ödemesine karar verdi. 19 Eylül 2018’de Monsanto karara itiraz için mahkemeye başvurdu, duruşma tarihi 10 Ekim 2018 olarak belirlendi. Dwayne Johnson davası glifosatın kanserle ilişkili olduğu iddiasıyla açılan ve sonuçlanan ilk dava olarak tarihe geçti. ABD’de Monsanto’ya **8,000 üzerinde benzer dava** açıldı.

Kaynaklar:

<http://www.pnas.org/content/early/2018/09/18/1803880115>
<https://pubs.acs.org/doi/abs/10.1021/acs.jafc.8b02212>
<http://jeb.biologists.org/content/218/17/2799>
<https://www.gmwatch.org/en/news/latest-news/18475>
<https://www.theguardian.com/environment/2018/sep/24/monsanto-weedkiller-harms-bees-research-finds>
<https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/s12302-016-0070-0>
<https://m.bianet.org/biamag/toplum/168595-tarladan-catala-glifosat-sorunu>
<https://ayseberket.wordpress.com/2017/10/25/glifosata-dun-avrupa-parlamentosu-hayir-dedi-bugun-sira-komisyonunda/>
<https://ayseberket.wordpress.com/2012/03/04/bir-gdo-devinin-dnasi-monsanto/>
<https://ayseberket.wordpress.com/2016/09/22/tohum-ve-pestisit-tekelleri-mercek-altinda/>

<https://aysebereket.wordpress.com/2018/08/11/monsanto-bayer-glifosat-kanser-davasinda-tarihi-zafer-289-2-milyon-dolar-tazminat-cezasi/>
<https://www.reuters.com/article/us-bayer-glyphosate-lawsuits/bayers-monsanto-asks-us-court-to-toss-289-million-glyphosate-verdict-idUSKCN1LZ0H7>

MONSANTO (BAYER) GLİFOSAT-KANSER DAVASINDA TARİHİ ZAFER: 289.2 MİLYON DOLAR TAZMİNAT CEZASI.

11/08/2018- aysebereket.wordpress.com/

Amerika Birleşik Devletleri Kaliforniya eyaletinin San Francisco Yüksek Mahkemesi'nde sekiz haftadır süren **Dewayne Johnson-Monsanto (Bayer) davası** dün (Cuma 11 Ağustos) jürinin verdiği tarihi bir kararla sona erdi. Johnson, Monsanto'nun Round up ve RangerPro herbisitlerindeki (ot öldürücü kimyasal) aktif maddesi glifosat yüzünden kansere yakalandığını iddiasıyla dava açmıştı. Haziran ayında 62.5 milyar ABD dolarına Bayer tarafından satın alınan biyokimya devi Monsanto'nun Dwayne Johnson'a 250 milyon ABD doları cezai tazminat, 2.2 milyon ABD doları maddi tazminat, 37 milyon ABD doları manevi tazminat olmak üzere, toplam 289.2 milyon ABD doları tazminat ödemesine karar verildi.

The Guardian'ın haberine göre, jüri "*haksız fiilin kasıt ya da zulüm olarak işlendiğine*" karar verdi. (*Hukuk sistemlerindeki farklılık sebebiyle yakın çeviri kullanılmıştır, İngilizcesi "acted with malice or oppression" dir*).

Carey Gilliam ise The Guardian'da bugün yayınlanan yazısında jürinin **Roundup ve benzeri glifosat içeren ürünlerin kullanıcılara ciddi tehlike teşkil ettiğine ve Monsanto yetkililerinin bu tehlikeler hakkında yeterli uyarı yapmayarak "haksız fiili kasıt ya da zulüm olarak işlediğine"** karar verdiğini yazdı.

Johnson davası glifosatın kanserle ilişkisi olduğu iddiasıyla açılan ve sonuçlanan ilk dava olarak tarihe geçti. Bu dava ve jüri kararı birçok açıdan çok önemli sonuçlar doğuracak ancak kuşkusuz en önemli iki sonucu glifosat ve kanser arasındaki ilişkinin kabul edilmiş olması, ve glifosatın non-Hodgkin lenf kanserine yol açtığı iddiasıyla **ABD'de Monsanto'ya karşı açılmış 5,000'den fazla davaya emsal oluşturabilecek olması.**

Dewayne Johnson

Dewayne Johnson (46), iki çocuk babası ve lenf kanseri (non-Hodgkin lenfoma). Monsanto'ya karşı açtığı dava, ölüm döşeginde olduğu ve sadece birkaç ayı kaldığı için öne alınmıştı.

Johnson 2012-2015 yılları arasında San Francisco Benecia okul bölgesinde park bahçe görevlisi olarak çalıştı. Görevlerinden biri de yeşil alanların ilaçlanmasıydı. Halk dilinde her ne kadar "ilaç" denilse de, uygulanan ürünler ilaç değil, kimyasal zehir.

Johnson mahkemede, **Monsanto'nun Roundup ve RangerPro (etken maddeleri glifosat) herbisitlerini (ot öldürücü kimyasal, "yeşil kıran")** yılda 20-30 kez uyguladığını ve her ne kadar koruyucu giysi kullansa da rüzgarın etkisiyle bu zehirlere maruz kaldığını "Her gün yüzüme gözüme bulaşıyordu. Engellemek çok zordu," sözleriyle ifade etti. Ayrıca Johnson bu ürünlere yüksek miktarda maruz kaldığı iki kazayı anlattı. Ağustos 2014'te Johnson'a kanser

teşhisi konuldu. Eylül 2015'te doktoru 18 ayı kaldığını söyledi. Johnson, Monsanto'ya 2016 yılında dava açtı.

Mahkemede yürek burkan ifade ve kanıtlar

Johnson'un Şubat 2014'teki ilk kazasından bir süre sonra vücudunda lezyonlar oluşmaya başladı ve doktorlar cilt kanserinden şüphelendi.

Johnson Kasım 2014'te Monsanto tüketici hattıyla iletişime geçti ve ürünlerinin buna sebep olup olamayacağını sordu. Johnson'ın tüketici hattındaki çalışanla 45 dakika boyunca telefonda görüştüğü, bu kişinin 20 yıldır Monsanto'da çalışan, tüketici güvenliğinden sorumlu tıp doktoru ve klinik toksikolog Dr. Daniel Goldstein'a e-posta yazdığını ve Goldstein'ın Johnson'u arayacağını yazdığı dava makamının kanıt olarak sunduğu Monsanto iç yazışmalarıyla belgelendi. Bu iç yazışma metnini buradan görebilirsiniz.

Dr. Goldstein, Johnson'u aramadı, mahkemede ise "Onunla konuşmam kesinlikle faydalı olurdu. Konuşup, konuşmadığımı hatırlamıyorum," dedi. Bunun üzerine Non-Hodgkin lenfoma olduğu belirlenen ve kemoterapi görmeye başlayan Johnson çalışmaya ve glifosat uygulaması yapmaya devam etti.

Mart 2015'te Dünya Sağlık Örgütü (WHO) kanser ajansı **IARC, 11 ülkeden 17 bilim insanının bir yıl süren glifosat ve kanser ilişkisi araştırma sonuçlarını yayınladı.** IARC glifosatı "muhtemel kanserojen" olarak sınıflandırdı ve araştırma glifosat ve non-Hodgkin lenfoma arasında güçlü kanıt olduğu sonucuna vardı.

Bir ay sonra, 15 Nisan 2015'de Johnson bu kez Monsanto'nun zehir kontrol merkeziyle iletişime geçti. Telefondaki sağlık görevlisine lenf kanseri teşhisine rağmen bu ürünü kullanmaya devam ettiğini söyledi, çekinceleri olduğunu belirtti ve bir kez daha glifosatlı ürün ile kendi lenf kanseri arasında bir ilişki olup olmadığını sordu. Johnson sağlık görevlisine geçirdiği iki kazayı da detaylarıyla anlattı: İlkinde sırt tipi ilaçlama makinesinin hortumun yırtılmasıyla ürün üstüne başına akmış, sıırıslık olmasına rağmen işte olduğu için saatlerce yıkanamamış, diğerinde ise ürün sızarak sırtına bulaşmıştı.

Sağlık görevlisinin yine Dr. Goldstein'a e-postayla konuşmayı aktardığı Monsanto iç yazışmalarıyla kanıtlandı. Dr. Goldstein yine Johnson'u aramadı ve mahkemede "konuşup, konuşmadığımı hatırlamadığımı" söyledi. (Goldstein'ın mahkeme tutanaklarındaki ifadesini buradan okuyabilirsiniz. Kasım 2014' hakkındaki ifadesi için pdf sayfa 9-10, Nisan 2015 hakkındaki ifadesi için pdf sayfa 16).

Johnson doktorlara göre son günlerini yaşıyor, artık non-Hodgkin's lenfomanın son evresinde lezyonlar vücudunun yüzde 80'ni kaplamış durumda ve deneysel tedavi görüyor. Johnson'un mahkemedeki belki de en yürek burkan sözleri "*Bu ürünüün insanlara zarar verdiğini bilseydim asla okul alanlarında ve insanların olduğu yerde uygulamazdım. Bu ahlak dışı, yanlış. İnsanlar bunu hak etmiyor,*" sözleriydi.

Bu tarihi karar emsal oluşturabileceği için çok büyük bir zafer. Ancak bu zaferi bize sağlayan Johnson için artık ne yazık ki çok geç. Monsanto ise kararı üst mahkemeye taşıyacak.

Not 1: Büyük bir zaferi paylaşma niyeti ile başladığım bu yazıyı üzgün olarak bitiriyorum. Mahkeme kayıtlarını, ifadeleri okuyup, duruşma videolarını izleyip bu kötülük karşısında ızdırap çeken ve yakında pisi pisine ölecek Dewayne Johnson için insanın içinde sızlamamasına imkan yok. Bugüne kadar hiçbir yazımda sanırım hislerimi paylaşmadım, ama bunu paylaşmak istedim sizlerle.

Not 2: Glifosat dünyanın gelmiş geçmiş en fazla kullanılan tarım zehri. Dünya genelinde (tarımsal + tarım dışı) kullanımı 1994 ile 2014 arası **15 misli** artarak yaklaşık 826 bin tona çıktı. 1994-2014 arası dünya genelinde kullanılan toplam glifosat miktarının **%72'si son on yılda kullanıldı.**

Bugün dünya genelinde, genetiği değiştirilmiş organizmaların (GDO) toplam glifosat kullanımındaki payı ise yüzde 56.

Türkiye’de ise glifosat kullanımı, Gıda Tarım Hayvancılık Bakanlığı verilerine göre 2001’de 305 tondan 2013’te 4500 tona çıkarak, 15 misli arttı.

Glifosatın patenti piyasaya sürüldüğü 1974’den 2000 yılına kadar Monsanto’ya aitti. 2000 yılında Monsanto’nun patent süresi sona erdiğinde ise markalaşma hevesinde olmayan küçük şirketlerden **Dow, Dupont, Syngenta, Aventis** ve **BASF** gibi kimyasal devlerine kadar çok sayıda şirket glifosat içeren ürün satmaya başladı.

Bugün, ABD’de 750’den fazla glifosat içeren ürün satılıyor. Avrupa’da ise 40 farklı şirket tarafından 300’ü aşkın glifosat içeren herbisit satılıyor.

Monsanto Bayer tarafından satın alındı ve artık faaliyetlerini Bayer ismi altında yürütecek. **Lütfen Bayer ismini her duyduğunuzda bunu hatırlayın.**

Glifosat hakkında daha fazla bilgi, kullanım verileri, Avrupa Birliği lisans süreçleri, vs. için üç yazımı buradan, buradan ve buradan okuyabilirsiniz

Monsanto hakkındaki diğer yazılarımı buradan okuyabilirsiniz

Kaynaklar:

<https://www.theguardian.com/business/2018/aug/10/monsanto-trial-cancer-dewayne-johnson-ruling>
<https://www.ecowatch.com/johnson-monsanto-trial-2579431928.html>
<https://www.theguardian.com/business/2018/jul/23/monsanto-trial-dewayne-johnson-cancer-roundup-weedkiller>
<https://www.theguardian.com/business/2018/aug/11/one-mans-suffering-exposed-monsantos-secrets-to-the-world>
<https://www.organicconsumers.org/blog/kennedy-monsanto-roundup-cancer-trial-herbicide-expert>
<https://www.baumhedlundlaw.com/pdf/monsanto-documents/johnson-trial/PTX-0332-Monsanto-Email-Re-Johnson-Ranger-Pro-Exposure-2014.pdf>
https://www.iarc.fr/en/media-centre/iarcnews/pdf/Q&A_Glyphosate.pdf
<https://www.baumhedlundlaw.com/pdf/monsanto-documents/johnson-trial/Daniel-Goldstein-partial-depo-transcript.pdf>
<https://usrtk.org/pesticides/mdl-monsanto-glyphosate-cancer-case-key-documents-analysis/>

BESD-BİR GDO’YA DOYMUYOR: ÜÇ YENİ GDO BAŞVURUSU

15/01/2018- aysebereket.wordpress.com/

Bu sabah yayınlan GDO Hakkında 4 Yeni Karar yazısında **Ali Ekber Yıldırım**, Biyogüvenlik Kurulu’nun son kararlarını ele almış. Bu kararlar, **Türkiye Biyogüvenlik Bilgi Değişim Mekanizması** sitesinde iki ayrı sayfada yer alıyor. Her iki sayfanın da tarihi 11 Ocak 2018, ancak biri 30 Ekim 2017, diğeri ise 4 Ocak 2018 toplantısı gündemi ve kararlarına ait. Yani “bilgi değişim mekanizması” 30 Ekim toplantısının gündem ve kararlarını kamuoyuyla 73 gün sonra paylaşıyor. Alınan bazı kararların ne olduğu bile anlaşılmıyor, Ali Ekber Yıldırım bahsetmiş, ben de başka bir yazıda bunlara değineceğim.

En anlaşılabilir kararlardan başlarsak, belli ki Beyaz Et Sanayicileri ve Damızlıkçıları Birliği Derneği İktisadi İşletmesi **BESD-BİR GDO'ya doymamış, üç yeni GDO başvuru yapmış**. BESD-BİR istedi, Biyogüvenlik Kurulu ikilemedi yazımda da bahsetmiştim, “**2011 yılından bu yana, Biyogüvenlik Kurulu’nun onayladığı 36 GDO’dan 33’ünün izin başvurusu BESD-BİR tarafından yapıldı**. Yani, Türkiye’de büyükbaş, küçükbaş ve özellikle kanatlı sektörü yem açığını kapatmak için GDO soya ve GDO mısır ithalatına hız kesmeden yüklenmeye devam ediyor. (BESD-BİR üyelerini buradan görebilirsiniz). 2017 Ağustos tarihli bu yazımdan, beş ay sonra öğreniyoruz ki BESD-BİR 8 Kasım 2017’de **bir GD soya** (FG 72) ve 28 Aralık 2017’de **iki GD mısır** (MON87472 ve DAS-40278-9) için başvuru yapmış ve Biyogüvenlik Kurulu bu başvuruları “basitleştirilmiş işlem kapsamında” değerlendirmeye almış.

Basitleştirilmiş işlem nedir?

Bir parantez açıp basitleştirilmiş işlemin ne olduğuna bakalım. Normal işleyişte, Biyogüvenlik Kurulu ve Komitelerinin Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik’in 8. madde, 3. fıkrasında da belirtildiği gibi “*Kurul kararını her bir başvuru için hazırlanan değerlendirme raporlarını ve Komite kararları ile **kamuoyundan gelecek görüşleri de dikkate alarak oluşturur***”, diğer bir deyişle, değerlendirme aşamasında katılımcılık ve saydamlık ilkeleri gereği, kamuoyu katılımı şarttır. **Ancak basitleştirilmiş işlem kamuoyunun katılımını ve görüşlerinin değerlendirilmesinin yolunu kapatıyor**. Yani, ithalatçı başvuruyor, Biyogüvenlik Kurulu değerlendiriyor, nihai merci olarak **Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı** (GTHB) kabul ya da red ediyor, ve basitleştirilmiş işlemle karar alma mekanizmasının dışına itilen kamuoyu, yani bizlere de kararlar alındıktan sonra haberdar olmak kalıyor. Oysa, hepimizin hatırladığı gibi 2012’de **Türkiye Gıda ve İçecek Sanayi Dernekleri Federasyonu (TGDF)**, 29 gıda amaçlı GDO başvurularını kamuoyu baskısına yenilip, geri çekmişti. Basitleştirilmiş işlemin ne koşullarda yapılabileceği de gayet yuvarlak ifadelerle anlatılmış: 5977 Sayılı Biyogüvenlik Kanunu’nun 6. Maddesine göre “*GDO ve ürünlerinden kaynaklanabilecek herhangi bir riski olmayan ve insan, hayvan ve bitki sağlığı ile çevre ve biyolojik çeşitliliğe herhangi bir zararının bulunmadığı yönünde mevcut bilgiye ve daha önce yapılmış olan risk değerlendirmesine dayanan başvurular için, sosyo-ekonomik değerlendirme sonuçları da dikkate alınarak basitleştirilmiş işlem uygulanabilir.*”

GDO başvuru ücretlerinde büyük indirim

Biyogüvenlik Kurulu, ve dolayısıyla GTHB, yeni GDO ithal etmek isteyen şirketlerin işini kolaylaştırmak için basitleştirilmiş işlemle de kalmıyor, GDO başvuru ücretlerini de düşürüyor. **2013, 2014, 2015 ve 2016’da 50,000TL olan GDO başvuru ücretleri 2017 yılında 20,000TL’ye düşürüldü**. En basit hesapla Amerikan Doları bazında bakarsak, 2013 Ocak’taki 50,000TL’lik ücreti (kur 1.77) **28,250** dolar tutarken, 4 yıl sonra 2017 Ocak’taki 20,000TL’lik başvuru ücreti (kur 3.54) **5,649** dolar tutuyor. Yani, son derecede cüzi olan 5000

küsur doları veren herkes, yeni bir GDO başvurusunda bulunabiliyor. 2018 yılı başvuru ücretleri ise, yönetmeliğe göre her yılın Ocak ayında belirlendiğine göre, yakında ilan edilecektir. Bakanlığın bunu daha düşürüp, rekora gidip gitmeyeceğini göreceğiz. Yapılan birçok kolaylık arasında, Kasım 2017’de Bakanlar Kurulu’nun kararıyla (GDO soya ve mısır dahil) hayvan yemi gümrük vergilerinin düşürülmesini, hatta bazı durumlar için sıfırlanmasını da unutmamak lazım.

BESD-BİR’in başvurduğu üç yeni GDO

BESD-BİR’in başvurularına dönersek, **Biyogüvenlik Kurulu BESD-BİR’in bu üç yeni yem genetiği değiştirilmiş organizma (GDO) başvurusunu da kabul ederse, Türkiye’ye yem olarak ithalatı ve kullanımına izin verilen GDO sayısı, 11 GD soya ve 28 GD mısır olmak üzere, toplam 39 GDO’ya çıkacak.**

BESD-BİR’in başvurduğu yeni GDO’lar ise şöyle:

- FG72 Bayer ve MS Technologies’e ait hem glifosat, hem de isoxaflutole herbisitlerine (ot öldürücü) dirençli bir GD soya.
- MON87427 GD mısır, isminden de anlaşılacağı üzere Monsanto şirketine ait glifosata dirençli bir GD mısır.
- DAS-420278-9 GD mısır ise, Dow şirketine ait ve 2,4-D herbisitine dirençli.

**World Health
Organization**

Bir organizmayı bir herbisite dirençli hale getirmenin, bu organizmanın (bu durumda, mısır ve soyanın) genetiğini laboratuvarında bu zehre dirençli hale getirmek için değiştirmek demek olduğunu hatırlatalım. Bu zehir uygulandığında, tüm diğer otlar ölürken bu GDO dirençli hale getirildiği için ölmüyor. Dolayısıyla bu GDO’lar bu zehirlerle birlikte kullanılmak için üretiliyor, ve çok yoğun herbisit kullanımına maruz kalıyor. Bu herbisitlerin etkisi yıkamakla da geçmiyor. Glifosat, isoxaflutole ve 2,4-D sistemik, yani bitkinin dokusuna sızan ve bitkinin diğer organlarına sızan herbisitler. Mart 2015’te Dünya Sağlık Örgütü (WHO) kanser ajansı IARC Mart 2015’te glifosata, Haziran 2015’te ise 2,4-D’yi “muhtemel kanserojen” olarak sınıflandırdı. Isoxaflutole ise 2009’da ABD Çevre Koruma Dairesi (EPA) tarafından “muhtemel kanserojen” olarak sınıflandırılmıştı.

Biz bu GDO’ları doğrudan tüketmiyorsak da –yasadışı yollardan gıdamıza sızmadığını umuyoruz diyelim- etini, sütünü, yumurtasını tükettiğimiz hayvanlar bunları yediği için dolaylı olarak tüketiyoruz. Bunun için de GDO’nun ithalatı ve her tür kullanımının yasaklanması gerektiğini ısrarla tekrar ediyoruz. Ve bu GDO istememizin sebeplerinden sadece biri.

Öte yandan, Türkiye’de izinli GD mısır ve GD soyalar onlara yetmemiş olacak ki, BESD-BİR Mayıs 2015’te **10 GD pamuk ve 4 GD kolzanın yem amaçlı ithal edilmesi ve kullanılması için başvurmuştu**. Biyogüvenlik Kurulu’nun haberler kategorisinde yayınlanan 11 Ocak 2018 tarihli, ancak 30 Ekim 2017 toplantısı sonuçlarını açıklayan, sayfasında okuduğumuza göre BESD-BİR bu başvurularını geri çekmiş. Hangi hesapla geri çektiğini şu anda görmek pek mümkün değil, önümüzdeki günlerde belli olur. Türkiye’de şu anda yem amaçlı izinli 36 GDO’nun 33’ünü BESD-BİR’e borçlu olduğumuzu, bunlar yetmezmiş gibi, üzerine üç tane daha ekleyip GDO sayısını 39’a çıkarmak istediğini düşünersek, bunun da arkasından bir şey

geleceğini beklemek bizi pek kötü niyetli yapmaz herhalde. BESD-BİR'in GDO doyumusuzluğu devam ederken, Bakanlık ve ona bağlı olan Biyogüvenlik Kurumu da ne yazık ki GDO'ların yolunu açmaya devam ediyor.

Kaynaklar:

<http://www.tarimdunyasi.net/2018/01/14/gdo-hakkinda-4-yeni-karar/>
http://www.tbddm.gov.tr/Home/Content/News/18-01-11/B%24b0YOG%23%29cVENL%24b0K_KURULU_30_Ekim_2017_TAR%24b0H%24b0NDE_TOPLANDI.aspx
http://www.tbddm.gov.tr/Home/Content/News/18-01-11/B%24b0YOG%23%29cVENL%24b0K_KURULU_04_Ocak_2018_TAR%24b0H%24b0NDE_TOPLANDI.aspx
<https://aysebereket.wordpress.com/2017/08/02/monsanto-ve-basfin-gdolarina-izin-besd-bir-istedi-biyoguvencik-kurulu-ikiletmedi/>
<http://www.bloomberght.com/tarim/haber/2071605-hayvan-yeminde-gumruk-vergileri-sifirlandi>
<http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2010/08/20100813-3.htm>
<http://www.isaaa.org/gmapprovaldatabase/event/default.asp?EventID=251>
<http://www.isaaa.org/gmapprovaldatabase/event/default.asp?EventID=265>
<http://www.isaaa.org/gmapprovaldatabase/event/default.asp?EventID=139>
https://www.iarc.fr/en/media-centre/iarcnews/pdf/Q&A_Glyphosate.pdf
https://www3.epa.gov/pesticides/chem_search/reg_actions/registration/fs_PC-123000_15-Sep-98.pdf
https://www.iarc.fr/en/media-centre/pr/2015/pdfs/pr236_E.pdf
<http://www.tbddm.gov.tr/Home/Content/Announcements.aspx>
http://www.tbddm.gov.tr/home/content/announcements/2017_YILI_GDO_BA%25%29eVURU_%23%29cCRETLER%24b0_BAK

ALMANYA ÇARK ETTİ, AVRUPA BİRLİĞİ'NDEN GLİFOSATA 5 YILLIK İZİN ÇIKTI.

27/11/2017- aysebereket.wordpress.com/

Bugün (27 Kasım 2017) Brüksel'de toplanan **Avrupa Komisyonu**, Biyoteknoloji ve Kimya devi **Monsanto**'nun 1974'te piyasaya sürdüğü ve dünyada en çok kullanılan **tarım zehri olan glifosatın** AB'deki kullanım iznini 5 yıllığına yeniledi. Glifosatın Avrupa Birliği'nde kullanım izni 15 Aralık 2017'de sona eriyordu.

Glifosatın 2016 yılının ilk aylarından beri görüşülen, oylanana karar bağlanamayan AB'deki kullanım izni yenilenme süreci bir kördüğümüne dönüşmüştü. İzin süresinin ilk başta 10 yıllığına yenilenmesi teklif edilmiş, ancak 25 Ekim 2017'de bu süre 5 yıla indirilmişti. Defalarca toplanan Avrupa Komisyonu'ndan ne 10 yıllık, ne de 5 yıllık izin için yapılan oylamalarda bir türlü nitelikli çoğunluk (üye ülkelerin %55'i ve nüfusun %65'i gerekiyor) elde edilemediği için bir karar çıkamamıştı. Ancak bugün daha önceki oylamalarda çekimser oy kullanan **Almanya**'nın bu sefer lehte oy vermesiyle birlikte, nitelikli çoğunluk elde edildi ve glifosata AB'de 5 yıllık kısıtlamasız kullanım izni verildi. Oylamada 28 AB ülkesinden, 18'i lehte oy kullandı (Almanya, Birleşik Krallık, Bulgaristan, Çek Cumhuriyeti, Danimarka, Estonya, Finlandiya, Hollanda, İrlanda, İspanya, İsveç, Letonya, Litvanya, Macaristan, Polonya, Romanya, Slovakya ve Slovenya). 9 ülke ret oyu (Avusturya, Belçika, Fransa, Hırvatistan, İtalya, Kıbrıs, Lüksemburg, Malta ve Yunanistan) ve bir ülke (Portekiz) de çekimser oy kullandı.

24 Ekim 2017'de **Avrupa Parlamentosu**'nda ise glifosatın Aralık 2022'ye kadar kademeli olarak (kamuya açık alanlarda, özel mülkiyet bahçelerde ve hasat öncesi kullanım gibi bazı tarımsal kullanımlar gibi), o tarihten sonra da tamamıyla yasaklanmasına dair tasarı kabul edilmişti (355 evet, 204 hayır ve 111 çekimser oy). Ancak, Avrupa Parlamentosu kararları

sadece görüş niteliği taşıyor, bir bağlayıcılığı bulunmuyor. Glifosatın AB’de yasaklanması için açılan bir kampanya bir milyonun üzerinde Avrupalı tarafından imzalanmıştı. Glifosatın patenti piyasaya sürüldüğü 1974’den 2000 yılına kadar Monsanto’ya aitti. Glifosat Monsanto’nun **Roundup** herbisitinin aktif maddesi. 2000 yılında Monsanto’nun patent süresi sona erdiğinde ise markalaşma hevesinde olmayan küçük şirketlerden **Dow, Dupont, Syngenta, Aventis** ve **BASF** gibi kimyasal devlerine kadar çok sayıda şirket glifosat içeren ürün satmaya başladı. Bugün, ABD’de 750’den fazla glifosat içeren ürün satılıyor. Avrupa’da ise 40 farklı şirket tarafından 300’ü aşkın glifosat içeren herbisit satılıyor.

Dünyanın en çok kullanılan tarım zehri glifosatın dünya genelinde (tarımsal + tarım dışı) kullanımı 1994 ile 2014 arası **15 misli** arttı (56 bin 296 tondan 825 bin 804 tona çıktı). 1994-2014 arası dünya genelinde kullanılan toplam glifosat miktarının **%72’si son on yılda kullanıldı**. Bugün dünya genelinde, **genetiği değiştirilmiş organizmaların (GDO) toplam glifosat kullanımındaki payı %56**.

Türkiye’de ise glifosat kullanımı, Gıda Tarım Hayvancılık Bakanlığı verilerine göre 2001’de 305 tondan 2013’te 4500 tona çıkarak, **15 misli** arttı.

Glifosatın AB sürecinden bazı önemli tarihler:

- 2002 yılında Avrupa Gıda Güvenliği Otoritesi (**EFSA**) ve Avrupa Kimyasallar Ajansı’nın (**ECHA**) incelemeleri sonucunda glifosat AB’de kullanım izni aldı. Bu tarihten önce glifosat kullanım izni her üye ülkenin kendi ulusal yasasıyla belirleniyordu.
- Mart 2015’te Dünya Sağlık Örgütü (**WHO**) kanser ajansı **IARC** glifosatu “muhtemel kanserojen” olarak sınıflandırdı.
- Ekim 2015 de ise **EFSA** glifosat izninin yenilenmesi sürecinin 2009 AB pestisit yasasına uygunluğunu değerlendirmek için yaptığı çalışma raporunda “glifosatın insan üzerinde kanserojen bir tehlike oluşturmaya muhtemel değil” ifadesini kullandı.
- 2016 yılının başlarında, **AB Komisyonu** glifosat kullanım izninin yenilenmesini önerdi ancak başta İtalya, Fransa, Hollanda ve İsveç’in baskısı ve yetersiz oy nedeniyle karar iki kere ertelendi. IARC ve EFSA’nın birbiriyle çelişen açıklamaları yüzünden ruhsat yenileme kararı aşamasından önce Avrupa Kimyasallar Ajansı’nın (**ECHA**) glifosatu değerlendirilmesi istendi. Nisan’da **Avrupa Parlamentosu** EFSA’nın glifosatın zararsız olduğuna dair iddiasını geri almasını ve glifosatın tüm tarım dışı kullanımlarının yasaklanması çağrısında bulundu.
- 29 Haziran 2016’da **AB Komisyonu** ruhsat yenilenmesi için oylama çağrısında bulundu ancak yeterli oy çıkmadı.
- Mart 2017’de **ECHA** beklenen glifosat değerlendirmesini açıkladı. ECHA glifosatu kanserojen, mütajen ya da üreme bakımında toksik olarak sınıflandırmaya yetecek bilimsel veri bulunmadığı ve halihazırdaki sınıflandırmada (gözlere ciddi hasar veren ve sucul hayat için uzun süreli toksik etkisi bulunuyor sınıflandırması) bırakılması sonucuna vardı. Glifosatın ruhsat süresinin bitimi 15 Aralık 2017 olarak açıklandı.
- Eylül başında **EFSA** AB Komisyonun isteği üzerine hazırladığı ve glifosatın endokrin sistemi üzerindeki etkilerini değerlendiren çalışmasının sonuç raporunu yayımladı. EFSA, raporda “toksikoloji alanındaki kapsamlı veritabanı temel alındığında, mevcut kanıtların glifosatın endokrin bozucu özelliklere sahip olmadığına işaret ettiğini açıkladı.”
- Eylül sonunda ise, Avrupa Parlamentosu Monsanto’nun glifosat konu alan bir oturuma girmeyi red etmesi üzerine parlamentoya girişini yasakladı. **Monsanto Avrupa Parlamentosu tarafından girişi yasaklan ilk ve tek şirket.**

- 5-6 Ekim 2017’de Avrupa Komisyonu’nda yeni bir tur glifosat ruhsat yenileme görüşmeleri için tekrara masaya oturdu. Bu sefer sunulan öneride EFSA’nın 7 Eylül 2017’de yayınladığı rapor sonuçlarının göz önünde bulunduruldu ancak bir kez daha bir karara varılamadı.
- 24 Ekim 2017’de **Avrupa Parlamentosu** glifosatın kademeli olarak yasaklanması tasarısını kabul etti.

Kaynaklar:

<https://aysebereket.wordpress.com/2017/10/25/glifosata-dun-avrupa-parlamentosu-hayir-dedi-bugun-sira-komisyonunda/>

<https://aysebereket.wordpress.com/2017/10/26/avrupa-komisyonu-glifosat-kararini-bir-kez-daha-erteledi/>

http://www.euractiv.com/section/agriculture-food/news/germany-swings-the-balance-as-eu-renews-glyphosate-for-five-years/?utm_term=Autofeed&utm_campaign=Echobox&utm_medium=Social&utm_source=Twitter#link_time=1511794193

AVRUPA KOMİSYONU GLİFOSAT KARARINI BİR KEZ DAHA ERTELEDİ

26/10/2017- aysebereket.wordpress.com/

Glifosatın Avrupa Birliği’nde kullanım izninin yenilenip yenilenmeyeceği dair süreç çelişkili görüşler, hararetli tartışmalar ve sonuç alınamayan oylamalarla neredeyse iki yıldır devam ediyor. Süre daraldıkça da adeta bir kördüğümüne dönüşüyor.

Dünyanın en çok kullanılan **tarım zehiri glifosat**’ın **Avrupa Birliği**’ndeki izin süresi 15 Aralık 2017’de sona eriyor. Glifosatın AB’de kullanım izninin yenilenip yenilenmemesine karar verecek merci Brüksel’deki **Avrupa Komisyonu**. 2016 başından bu yana glifosat izninin 10 yıllığına yenilenmesini görüşmek ve oylamak için toplanan Komisyon’da nitelikli çoğunluk elde edilemediği için karar birçok kez ertelendi (üye ülkelerin %55’i ve nüfusun %65’i gerekiyor). Artık bir karar çıkacak diye beklenen dün sabahki (25 Ekim 2017) oylamada da karar yine aynı sebepten dolayı **henüz açıklanmayan bir tarihe ertelendi**. Glifosatın AB’deki izin süresi **15 Aralık 2017**’de bittiği için oylamanın Kasım ayı içinde yapılacağı tahmin ediliyor.

Öte yandan, Salı günü (24 Ekim 2017) Strasburg’da **Avrupa Parlamentosu** glifosatın Aralık 2022’ye kadar kademeli olarak, o tarihten sonra da tamamıyla yasaklanmasına dair bir tasarımı kabul etti (355 evet, 204 hayır ve 111 çekimser oy). Ancak, Avrupa Parlamentosu kararları sadece görüş niteliği taşıyor, bağlayıcı değil. Dolayısıyla, Parlamento’nun kararı ancak Komisyon üzerinde baskı oluşturabiliyor. Avrupa Komisyonu’nun aksine, Avrupa Parlamentosu glifosata ve en büyük üreticilerinden **Monsanto**’ya hiç sıcak bakmıyor. Eylül ayında, Avrupa Parlamentosu Monsanto’nun glifosat konulu bir oturuma girmeyi red etmesi

üzerine şirketin parlamentoya girişini yasaklamıştı. **Monsanto Avrupa Parlamentosu tarafından girişi yasaklan ilk ve tek şirket** oldu.

Bir ilginç detay da Salı günü Avrupa Parlamentosu glifosatın yasaklanmasını oylarken, Avrupa Konseyi de glifosatın yenilenme izni için bugüne kadar önerdiği **10**

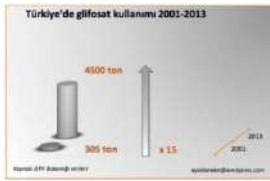
yıldan vazgeçtiğini, ertesi gün yapılacak toplantıyı kast ederek, **5 ve 7 yıl**

seçeneklerini oylamaya sunacağını açıkladı Evet, çocuk kandırıyor gibi. Ancak, dün sabah yapılan oylamada yine nitelikli çoğunluk elde edilemedi ve oylama bir kez daha bu yazıyı kaleme alırken henüz açıklanmamış ileri bir tarihe alındı.

Bir önceki yazımda glifosatın tarihçesini, kullanım verileri ve AB'deki sürecini daha detaylı olarak okuyabilirsiniz ancak burada da kısaca hatırlatmak gerekirse glifosat 1970 yılında **Monsanto** tarafından ot öldürücü (herbisit) olarak patentlendi, 1974'den itibaren Monsanto'nun **Roundup** herbisitinin etken maddesi olarak piyasa sürüldü. Monsanto'nun 1996'da Roundup Ready ürünleri -yani Roundup ile birlikte kullanılan Roundup'a dirençli genetiği değiştirilmiş (GD) soya, ardından GD pamuk, GD kanola'yı piyasa sürmesiyle- Roundup kullanımı hızla yükselmeye başladı. Bugün dünya genelinde, **GDO'ların toplam glifosat kullanımındaki payı %56**. 2000 yılında Monsanto'nun patent süresi sona erdiğinde ise markalaşma hevesinde olmayan küçük şirketlerden **Dow, Dupont, Syngenta, Aventis** ve **BASF** gibi kimyasal devlerine kadar çok sayıda şirket glifosat içeren ürün satmaya başladı. 2012 yılında **Çin**, küresel glifosat üretimin %40'ını ve küresel glifosat ticaretinin %35'ini elinde tutuyordu. Monsanto'nun finansal raporlarına göre, şirket başta Roundup olmak üzere, 2015 yılında 4.76 milyar ABD dolarlık herbisit satışı yaptı ve 1.9 milyar ABD doları brüt kar elde etti. Monsanto glifosat içeren ürünlerini 100'den fazla tarım ürününde kullanılmak üzere, 130'u aşkın ülkede satıyor. Bugün, ABD'de 750'den fazla glifosat içeren ürün satılıyor. Avrupa'da ise 40 farklı şirket tarafından 300'ü aşkın glifosat içeren herbisit satılıyor.

Glifosat sadece GDO'lu tarımda değil, örneğin Avrupa'da tahıl ekili tarlalarda, bağlarda, zeytinliklerde ve narenciye bahçelerinde de otları öldürmek için kullanılıyor. Birleşik Krallık gibi bazı ülkelerde hasat öncesi otları öldürmek için ve ekinlerin olgunlaşma sürecini hızlandırmak (kurutmak) için de kullanılıyor. Örneğin, Almanya'da on kolza tarlasının sekizinde glifosatl herbisit kullanılıyor. Glifosat sadece tarımda da kullanılmıyor, parklar, bahçeler gibi ciddi miktarda bir tarım dışı kullanımı da var.

Glifosatın dünya genelinde (tarımsal + tarım dışı) kullanımı 1994 ile 2014 arası **15 misli** arttı (56 bin 296 tondan 825 bin 804 tona çıktı). 1994-2014 arası dünya genelinde kullanılan toplam glifosat miktarının **%72'si son on yılda kullanıldı. Türkiye'de** ise glifosat kullanımı, Gıda Tarım Hayvancılık Bakanlığı verilerine göre 2001'de 305 tondan 2013'te 4500 tona çıkarak, **15 misli** arttı.

GLİFOSATA DÜN AVRUPA PARLAMENTOSU HAYIR DEDİ, BUGÜN SIRA KOMİSYON'DA

25/10/2017- aysebereket.wordpress.com/

Dün (24 Ekim 2017) Strasburg'da **Avrupa Parlamentosu** bugün dünyada en çok kullanılan tarım zehiri glifosatın (ot öldürücü – herbisit) kullanım izninin yenilenmesi görüştü ve glifosatın 2022 yılı itibarıyla tamamen yasaklanmasını oyladı.

Tasarı 204'e karşı 355 oyla kabul edildi, 111 üye de çekimser oy kullandı. Peki, Avrupa Parlamentosu'ndaki bu oylamanın sonucu Avrupa Birliği'nde glifosat kullanımı yasaklandı anlamına mı geliyor? Hayır. Avrupa Parlamentosu'nun kararları **görüş niteliği** taşıyor. Avrupa Birliği'nde kullanım izni **15 Aralık 2017**'de bitecek olan glifosatın izin yenileme kararının bugün (25 Ekim 2017) Brüksel'de **Avrupa Komisyonu**'nda verilmesi bekleniyor.

Avrupa Parlamentosu'nda kabul edilen tasarı ise glifosat kullanımının 16 Aralık 2017'den itibaren profesyonel kullanımlar dışında, kamuya açık parklar ve çocuk parklarında, hasat öncesi ekini kurutmak için ve "entegre zararlı yönetiminin ot yönetimi için yeterli olduğu durumlarda" tarımda yasaklanması ve 16 Aralık 2022'den itibaren tüm kullanımlarının yasaklanmasını içeriyor.

Her ne kadar Avrupa Parlamentosu'nun bu kararı bağlayıcı olmasa da, Komisyon üzerinde bir baskı oluşturuyor. Aralarında Fransa, İtalya ve Avusturya gibi ülkelerin bulunduğu birçok ülke glifosat izninin 10 yıl uzatılmasına karşı çıkacaklarını açıkladılar. Komisyon'un 10 yıldan vaz geçip, 5 ile 7 yıl arası bir teklif sunacağı ihtimali üzerine konuşuluyor. Komisyon kararının kabul veya red edilmesi için nitelikli çoğunluk gerekiyor (üye ülkelerin %55'i ve nüfusun %65'i). Ancak Komisyon oylamaları birçok kez yetersiz oy nedeniyle ertelendi.

Bugünkü oylamanın sonucunu beklerken, henüz yayınlamadığım daha kapsamlı bir yazı için derlediğim bazı bilgileri (kaynakları diğer yazıda belirtmek üzere) de alta ekliyorum.

Glifosat ve AB'deki süreç

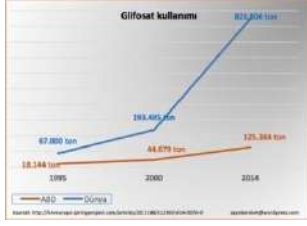
- 2002 yılında Avrupa Gıda Güvenliği Otoritesi (**EFSA**) ve Avrupa Kimyasallar Ajansı'nın (**ECHA**) incelemeleri sonucunda glifosat AB'de kullanım izni aldı. Bu tarihten önce glifosat kullanım izni her üye ülkenin kendi ulusal yasasıyla belirleniyordu.
- Mart 2015'te Dünya Sağlık Örgütü (**WHO**) kanser ajansı **IARC** glifosatı "muhtemel kanserojen" olarak sınıflandırdı.
- Ekim 2015 de ise **EFSA** glifosat izninin yenilenmesi sürecinin 2009 AB pestisit yasasına uygunluğunu değerlendirmek için yaptığı çalışma raporunda "glifosatın insan üzerinde kanserojen bir tehlike oluşturması muhtemel değil" ifadesini kullandı.
- 2016 yılının başlarında, **AB Komisyonu** glifosat kullanım izninin yenilenmesini önerdi ancak başta İtalya, Fransa, Hollanda ve İsveç'in baskısı ve yetersiz oy nedeniyle karar iki kere ertelendi. IARC ve EFSA'nın birbiriyle çelişen açıklamaları yüzünden ruhsat yenileme kararı aşamasından önce Avrupa Kimyasallar Ajansı'nın (**ECHA**) glifosatı değerlendirilmesi istendi. Nisan'da **Avrupa Parlamentosu** EFSA'nın glifosatın zararsız olduğuna dair iddiasını geri almasını ve glifosatın tüm tarım dışı kullanımlarının yasaklanması çağrısında bulundu.

- 29 Haziran 2016'da **AB Komisyonu** ruhsat yenilenmesi için oylama çağrısında bulundu ancak yeterli oy çıkmadı.
- Mart 2017'de **ECHA** beklenen glifosat değerlendirmesini açıkladı. ECHA glifosatı kanserojen, mütajen ya da üreme bakımında toksik olarak sınıflandırmaya yetecek bilimsel veri bulunmadığı ve halihazırdaki sınıflandırmada (gözlere ciddi hasar veren ve sucul hayat için uzun süreli toksik etkisi bulunuyor sınıflandırması) bırakılması sonucuna vardı. Glifosatın ruhsat süresinin bitimi 15 Aralık 2017 olarak açıklandı.
- Eylül başında **EFSA** AB Komisyonun isteği üzerine hazırladığı ve glifosatın endokrin sistemi üzerindeki etkilerini değerlendiren çalışmasının sonuç raporunu yayımladı. EFSA, raporda "toksikoloji alanındaki kapsamlı veritabanı temel alındığında, mevcut kanıtların glifosatın endokrin bozucu özelliklere sahip olmadığına işaret ettiğini açıkladı."
- Eylül sonunda ise, Avrupa Parlamentosu Monsanto'nun glifosat konu alan bir oturuma girmeyi red etmesi üzerine parlamentoya girişini yasakladı. **Monsanto Avrupa Parlamentosu tarafından girişi yasaklan ilk ve tek şirket.**
- 5-6 Ekim 2017'de Avrupa Komisyonu'nda yeni bir tur glifosat ruhsat yenileme görüşmeleri için tekrara masaya oturdu. Bu sefer sunulan öneride EFSA'nın 7 Eylül 2017'de yayınladığı rapor sonuçlarının göz önünde bulunduruldu ancak bir kez daha bir karara varılamadı.
- 24 Ekim 2017'de **Avrupa Parlamentosu** glifosatın kademeli olarak yasaklanması tasarısını kabul etti.
- 25 Ekim 2017'de **AB Komisyonu** glifosat izninin yenilenmesini oylamak üzere bir araya gelecek.

Glifosat kullanımına dair bazı veriler:

(Charles M. Brenbook'un 2016'da Environmental Sciences dergisinde yayınladığı çalışmadaki verilere* göre)

- Monsanto tarafından satışa sunulduğu 1974 yılından 2014 yılına kadar **dünyada kullanılan glifosatın kümülatif toplamı 8 milyon 600 bin ton**. Bu rakamın yüzde 19'u ABD'de kullanıldı. ABD'de kullanılan toplam glifosat miktarının üçte ikisi ise son on yılda kullanıldı.
- ABD'de glifosatın tarımsal kullanımı **300 misli** artarak 1974'te 363 tondan 2014'te 113 bin 356 tona çıktığı.
- **Dünya genelinde** (tarımsal + tarım dışı) glifosat kullanımı 1994 ile 2014 arası **15 misli** arttı (56 bin 296 tondan 825 bin 804 tona). 1994-2014 arası dünya genelinde kullanılan toplam glifosat miktarının %72'si son on yılda kullanıldı.
- **Türkiye'de** glifosat kullanımı, Gıda Tarım Hayvancılık Bakanlığı verilerine göre 2001'de 305 tondan 2013'te 4500 tona çıkarak, **15 misli** arttı.

Kısaca glifosat

- 1950'de Cilag ilaç şirketinde çalışan İsviçreli kimyager Henri Martin, tarafından üretilen glifosat, 1960'larda sıcak su sistemlerindeki boru ve kazanlardaki kalsiyum ve diğer mineral tortuları temizlemek için kullanılıyor.

- **MONSANTO**
- 1970 yılında ABD'li kimya şirketi **Monsanto** glifosatın **herbisit (ot öldürücü) kullanımı patentini** alıyor.
- 1974 yılında **Monsanto** etken maddesi glifosat olan **Roundup** herbisitini piyasaya sürüyor. (1974'te ABD glifosatın kullanım miktarı 363 ton).
- 1995 yılında **12 bin 427 tonluk tarımsal kullanımıyla glifosat ABD'de en çok kullanılan yedinci pestisit**.

- 1996 yılında **Monsanto Roundup'a** dirençli genetiği değiştirilmiş (GD ya da **GDO**) **Roundup Ready** soyayı piyasaya sürüyor. Ardından genetiği değiştirilmiş **Roundup Ready mısır**, **Roundup Ready pamuk** ve bir yıl sonra **Roundup Ready kanola** (Round Ready GDO'lar, etken maddesi glifosat olan Roundup herbisiti ile birlikte kullanılıyor. Kısaca, Roundup Ready GDO ekili alana Roundup uygulanıyor, genetiği Roundup'a dirençli olmak üzere değiştirilen GDO'lar haricindeki tüm otlar ölüyor.)
- Eylül 2000'de **Monsanto'nun** o güne kadar elinde tuttuğu glifosatın herbisit patentinin süresi sona eriyor ve glifosat etken maddeli ürünlerin ve bunları üreten şirketlerin sayısı artıyor. Monsanto'nun yanı sıra markalaşma çabası gütmeyen çok sayıda şirket ve **Syngenta, DuPont, Aventis, Dow ve BASF** gibi dev şirketler de glifosat satmaya başlıyor.

- 2010'da Monsanto ABD'de glifosatın **antimikrobiyal/antibiyotik** olarak kullanım patentini alıyor.
- 2011'de Roundup'a dirençli **Roundup Ready yonca** satışı başlıyor.

- 2012'de **Profesör Seralini**'nin araştırma sonuçları düşük dozda glifosat içeren herbisitler ve GDO'ların farelerde yol açtığı zararları ortaya koyuyor. NK603 isimli Roundup'a dirençli mısır ve (ABD'de yasal sayılan limitlerde) Roundup içeren su ile beslenen farelerde ciddi karaciğer ve böbrek hasarı oluştuğunu gösteriyor. Seralini'nin çalışması bu konuda yapılan en uzun süreli (24 ay) bağımsız toksisite çalışması. (Monsanto'nun Seralini çalışmasının yayınına müdahalesi ve çalışma hakkında daha fazla bilgi için bu yazımı okuyabilirsiniz.) Aynı yıl Roundup'a dirençli **Roundup Ready şeker pancarı** satışa sunuluyor.
- **Bugün, glifosat dünyada en çok kullanılan tarım zehiri.**
- **Bugün, ABD'de 750'den fazla glifosat içeren ürün satılıyor.** Avrupa'da ise 40 farklı şirket tarafından 300'ü aşkın glifosat içeren herbisit satılıyor.
- **Bugün dünya genelinde, GDO'ların toplam glifosat kullanımındaki payı %56.**

MONSANTO VE BASF'IN GDO'LARINA İZİN: BESD-BİR İSTEDİ, BİYOĞÜVENLİK KURULU İKİLETMEDİ

02/08/2017- aysebereket.wordpress.com/

Biyogüvenlik Kurulu'nun 3 GDO soya ve 1 GDO mısırın hayvan yemi olarak ithal edilmesi ve kullanılmasına dair onayı bugün (2 Ağustos 2017) Resmi Gazete'de yayımlandı. **Toplam 4 GDO için izin başvurusunda bulunan yine Beyaz Et Sanayicileri ve Damızlıkçıları Birliği Derneği (BESD-BİR).** Bugün öğlen saatlerinde henüz ne Biyogüvenlik Kurulu'nun İnternet sitesindeki yem amaçlı kullanım için onaylanan GDO listesinde, ne de aynı sitenin kurul kararlarında görülmeyen yeni GDO'lar şöyle:

- MON87708

Monsanto şirketine ait, dicamba ve glifosat herbisitlerine (ot öldürücü tarım ilacı) dirençli bir GDO soya. ISAA veri tabanına göre, 2012'de Kanada ve Japonya'da ve 2015'te ABD'de üretim/ekim izni almış (son güncelleme 24 Ocak 2017).

- BPS_CV127-9

BASF şirketine ait, sülfonilüre herbisitine dirençli bir GDO soya. ISAA veri tabanına göre, 2009'da Brezilya, 2012'de Kanada, 2013'te Arjantin ve Japonya, ve 2014'te ABD ve Uruguay'da üretim/ekim izni almış (son güncelleme 5 Şubat 2017).

- MON87705

Monsanto şirketine ait, glifosat herbisitine dirençli bir GDO soya. . ISAAA veri tabanına göre, 2011’de Kanada ve ABD’de üretim/ekim izni almış (son güncelleme Ağustos 2016)

- MON87460

Monsanto ve BASF şirketlerine ait, antibiyotiğe dirençli bir GDO mısır. ISAA veri tabanına göre 2010 Kanada, 2011 ABD, 2012 Japonya ve 2016’da Japonya’da üretim/ekim izni almış (son güncelleme 5 Şubat 2017).

Türkiye’de Biyogüvenlik Kanunu 2010 yılında yürürlüğe girdi. 2011 yılından düne kadar 7 GDO soya ve 25 GDO mısır olmak üzere, toplam 32 GDO’ya yem amaçlı ithalat ve kullanım izni verilmişti. En son izinler 5 Kasım 2015 tarihinde 2 GDO soya ve 4 GDO mısıra verilmişti. Bugün itibarıyla, bu son eklenenlerle, toplam sayı **10 GDO soya, 26 GDO mısır olmak üzere toplam 36 GDO’ya çıkmış durumda.**

2011 yılından bu yana, Biyogüvenlik Kurulu’nun onayladığı bu 36 GDO’dan 33’ünün izin başvurusu BESD-BİR tarafından yapıldı. Yani, Türkiye’deki büyükbaş, küçükbaş ve kanatlı sektörünün yem açığını kapatmak için GDO soya ve GDO mısır ithalatına hız kesmeden yüklenmeye devam ediyor.

Bu yemleri yiyen hayvanların, etini, sütünü, yumurtasını biz tüketiyoruz. Her ne kadar Türkiye’de doğrudan insan gıdası için GDO’ya izin verilmemiş, yani yasa dışı olsa bile, bu yemleri yiyen hayvanların etini, sütünü, yumurtasını yediğimiz için dolaylı olsa da GDO soframıza sızıyor. Hayvan yemi olarak ithal edilen bu GDO’ların bir şekilde, yasa dışı yollardan, doğrudan soframıza girip girmediği de hep aklımızı kurcalayan bir konu. Ne kadar sıkı kontrol ediliyor, gerçekten kontrol edilebilir mi gibi bir çok soru var.

Hatırlarsınız Mart 2017’te, Hürriyet Gazetesi’nden **Burak Coşan**’ın “Ekmek Katkı Maddesi GDO’lu çıktı” haberi üzerine, eski Tarım Gıda Hayvancılık Bakanı Faruk Çelik “2016-2017 yıllarında yurt içinde 660 GDO denetimi gerçekleştirildi. Bunların **7’sinde GDO soya kıyması tespit edildi ve ilgililer hakkında yasal işlem**

yapıldı” açıklamasında **bulunmuştu.** Ardından, bakanlık 5 ekmek katkı maddesi üreticisinden ve Adana’da bir takım fırınlardan numune alıp, analiz etmiş ve sadece bir katkı maddesinde GDO soya çıktığını açıklamıştı. Ne denetimlerde yakalan 7 GDO soya kıyması, ne de GDO soyalı ekmek katkı maddesinin üretici ve markaları açıklandı, ne de bu ürünlerin içine o GDO’lu soyanın nasıl girdiği. Nasıl girdiğine dair takip yapılıyor mu, o da ayrı bir soru. (Konuyu hatırlamak isteyenler için bu konudaki iki yazım: GDO tespit edilen gıda ürünler hangileri ve Bakan’ın yetersiz açıklaması)

Bizden sır gibi saklanan bu bilgileri öğrenmek için, 27,000’e yakın imzacı olarak, “Soframıza GDO Sızdıran Markaları Açıkla” kampanyasında soframıza doğrudan GDO sızdıran markaların açıklanmasını talep ettik.

GDO’larda tarım ilacı boyutu da diğerk bir vahim konu. GDO’lara dirençli oldukları tarım ilaçları çok yoğun şekilde uygulanıyor. Bu yeni izin alan GDO’lar glifosat, dicamba ve sülfonilüre tarım ilaçlarına dirençli. Türkiye’ye girerken yapılan tarım ilacı kalıntı analizleri sonuçları da şeffaf bir biçimde kamuyla paylaşılmıyor.

Onun için hep dediğimiz gibi, GDO’nun ithalatı ve her tür kullanımı yasaklanmalı. Ama bugün olduğu gibi bir sabah kalkıyoruz, Resmi Gazete’de bir bakıyoruz BESD-BİR baş vurmuş, Biyogüvenlik Kurulu dört yeni GDO’ya izin vermiş.

Kaynaklar:

<http://www.resmigazete.gov.tr/default.aspx>

http://www.tbddm.gov.tr/Home/Content/Announcements/B%20c4%b0YOG%20c3%9cVENL%20c4%b0K_KURULU_TARAFINDAN_YEM_AMA%20c3%87LI_KULLANIM_%20c4%b0%20c3%87%20c4%b0N_ONAYLANAN_GDO_L%20c4%b0STES%20c4%b0.aspx

<http://www.isaaa.org/gmapprovaldatabase/event/default.asp?EventID=253>

<http://www.isaaa.org/gmapprovaldatabase/event/default.asp?EventID=158>

<http://www.isaaa.org/gmapprovaldatabase/event/default.asp?EventID=177>

<https://aysebereket.wordpress.com/2017/03/21/bakan-celikin-acikladigi-gdo-tespit-edilen-gida-urunleri-hangileri/>

<https://aysebereket.wordpress.com/2017/03/21/bakan-celikin-acikladigi-gdo-tespit-edilen-gida-urunleri-hangileri/>

<https://aysebereket.wordpress.com/2017/03/23/bakan-celikin-gdolu-ekmek-aciklamasi-neden-yetersiz/>

<https://www.change.org/p/sofram%20C4%B1za-gdo-s%20C4%B1zd%20C4%B1ran-markalar%20C4%B1-a%20C3%A7%20C4%B1kla-farukcelikcomtr>

BAKAN ÇELİK’İN AÇIKLADIĞI GDO TESPİT EDİLEN GIDA ÜRÜNLERİ HANGİLERİ?

21/03/2017- aysebereket.wordpress.com/

19 Mart 2017 Pazartesi günü, Hürriyet Gazetesi’nden **Burak Coşan**’ın “Ekmek Katkı Maddesi GDO’lu çıktı” haberi üzerine dün, 20 Mart 2017 Salı günü **Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Faruk Çelik** yaptığı açıklamada şu ifadeleri kullandı: “[...] ülkemizde gıdalarda GDO kullanımı kesinlikle yasaktır. Aykırı davranışlara 5 yıldan 12 yıla kadar hapis cezası öngörülmektedir. Bu çerçevede, 2016 ve 2017 yıllarında 12 bin 286 GDO denetimi yapmış bulunuyoruz. Bu denetimlerde soya içeren **112 üründe GDO tespit edildi.**”

Bugün öğle saatlerinde ise Bakan Çelik, Anadolu Ajansı’na yaptığı ve Gıda Tarım Hayvancılık Bakanlığı (GTHB) sitesinde de yayınlanan açıklamada “2016-2017 yıllarında yurt içinde 660 GDO denetimi gerçekleştirildi. Bunların **7’sinde GDO’lu soya kıyması tespit edildi ve ilgililer hakkında yasal işlem yapıldı.** Bunlar arasında ekmekte herhangi bir GDO izi tespit edilmedi. İthalat denetimlerinde ise söz konusu dönemde 11 bin 626 üründe GDO denetimi yapıldı. **Bunların 105’inde GDO kaynaklı olumsuzluk tespit edilerek, bu ürünlerin ithalatına izin verilmemiştir.** Bu ürünler menşesine iade edilmiştir” demektedir. Yani, işin özü GDO tespit edilen 112 üründen 7’si sofralarımıza girmek üzere satışa sunulduklarında tespit edilmiş.

Bakan Çelik’in açıklamaları birçok soruyu akla getiriyor ama ilk aşamada akla gelenler:

1. Yurtiçinde soframıza girmek üzereyken, ve hatta bir kısmı girmiş olan, marketlerden veya satıldıkları yerlerden alınıp, analiz edilen ve **GDO içerdiği tespit edilen ürünlerin ve üreticilerin (marka) bir listesi var mı? Bu liste taklit ve taşış listeleri gibi bakanlık sitesinin kamuoyuna duyuru bölümünden kamuoyu ile paylaşılıyor mu?** (Ben böyle bir bilgiye hiçbir yerde rastlayamadım)
2. Yurtiçinde GDO içerdiği tespit edilen bu gıda ürünleri (Bakanın açıklamasına göre 2016-2017 yılında 7 adet GDO’lu soya kıyması), Bakanlığın yılda iki kez yayımladığı ve İnternet sitesinde yalnızca bir ay tuttuğu **taklit ve taşış listesinde, GDO’lu soya olduğu belirtilmeden, yalnızca “soya tespiti” ibaresi kullanılarak mı açıklanıyor?**
3. Bir önceki sorunun yanıtı evet ise, **insan gıdası olarak tüketimi izne tabi olan ve Türkiye’de bu izne sahip olmadığı için yasal sayılmayan bir maddeye, analiz edilen ürünün içeriğinde bulunmaması gereken alelade bir madde muamelesi yapmak, ve GDO içerdiğini belirtmemek doğru ve yeterli bir uygulama mıdır?** Örneğin, bir sucukta kanatlı, yani tavuk ya da Hindi eti, bulunması ile Türkiye’de insan gıdası olarak tüketim izni almamış dolayısıyla yasak olan olan GDO’lu soya kıymasının, GDO’lu olduğu belirtilmeden, aynı listede yer alması doğru, şeffaf ve adil bir uygulama mıdır?
4. Yurtiçi denetimde **tespit edilen bu 7 GDO’lu soya kıymasının nereden geldiği araştırılıyor mu? Gıda katkı maddesi olarak mı ithal edilmiş** (Türkiye’de GDO’lu soya üretimi yasak olduğu için Türkiye’de üretilmiş olamaz) **yoksa hayvan yemi olarak Türkiye’ye izinli giren 7 GDO soya amacı dışında kullanılarak sofralarımıza mı girdi?** (Türkiye’de Biyogüvenlik Kurulu tarafından hayvan yemi amaçlı ithalatı ve kullanımı onaylanan 7 GDO’lu soya, 25 GDO’lu mısır olmak üzere toplam 32 GDO var). Sorulması gereken daha çok soru var ancak ilk aşamada yukarıda saydığım soruları biraz önce GTHB Basın Müşavirliği’ni arayıp sordum, mail ile sormamı rica ettiler. Mail’i yolladım, cevaplarımı bekliyorum.

Hep dedik, hâlâ diyoruz, GDO bulaşır, GDO karışır. Yüzde yüz denetimi, takibi yapılamaz, yapılamıyor. Etini, sütünü, yumurtasını yediğimiz hayvanlar GDO’lu yemle besleniyorsa, bizim gıda zincirimizin içine doğrudan olmasa da zaten girmiş demektir. Bunun ötesinde, yem olarak Türkiye’ye girişi serbest olan toplam 32 GDO soya ve mısırın ülkeye girdikten sonra akıbetinin kesin olarak ne olduğu gerçekten bilebiliyor muyuz? Bakan Çelik’in açıkladığı bu GDO içeren ürünlerin markaları ne? Soframızda GDO var, şaka değil.

Kaynaklar:

<http://www.hurriyet.com.tr/ekmek-hacmini-buyuten-bayatlamayi-geciktiren-katki-maddesinde-gdo-cikti-40400195>

<http://www.tarim.gov.tr/Haber/1137/112-Gdolu-Urunun-105i-Ithalat-Asamasinda-Tespit-Edildi>

<http://www.tarim.gov.tr/Haber/1136/Bakan-Celikten-Ekmek-Konusunda-Aciklama>

http://www.tbddm.gov.tr/Home/Content/Announcements/B%20c4%b0YOG%20c3%9cVENL%20c4%b0K_KURULU_TARAFINDAN_Y

BAKAN ÇELİK’İN GDO’LU EKMEK AÇIKLAMASI NEDEN YETERSİZ?

23/03/2017- ayseberket.wordpress.com/

Gıda Tarım Hayvancılık Bakanı Faruk Çelik bugün (Çarşamba 23 Mart 2017) Şanlıurfa’da yaptığı ve bakanlığın İnternet sitesinde de yayımlanan açıklamada: “Adana’da ekmekte herhangi bir GDO tespit edilmemiştir” ifadesini kullandı. 19 Mart 2017 Pazartesi günü, Hürriyet Gazetesi’nden **Burak Coşan**’ın “Ekmek Katkı Maddesi GDO’lu çıktı” haberi üzerine birçok fırından ve katkı maddesi üreten beş şirketten örnekler alındığını ve analiz edildiğini ifade eden Bakan Çelik, fırınlardan alınan örneklerde GDO tespit

edilmediğini ancak katkı maddesi üreten **beş şirketten birinde GDO tespit edildiğini ve gerekli adil işlemlerin yapıldığını açıkladı.**

Bir önceki yazımda sorduğum sorulara tekrar değinmeden önce Bakan Çelik'in açıklamasında birkaç noktaya dikkat çekmek istiyorum. İlk olarak, fırınlardan alınıp analiz edilen örneklerde GDO tespit edilmemiş olması **o fırınların hiçbir zaman (istemeden) GDO'lu gıda ürünü satmadığı anlamına gelmiyor. Sadece Bakanlığın belirli bir şehirde (Adana), belirli bir tarihte, belirli fırınlardan aldığı belirli örneklerde GDO tespit edilmedi demek.**

Dolayısıyla, Gıda Tarım Hayvancılık Bakanlığı'nın (GTHB) medyaya geçtiği basın açıklamasının "Ekmekte GDO Tespit Edilmemiştir" başlığının durumu olduğu gibi ve yeterli derece yansıtmadığını farkına varalım. İkincisi, ürettiği ekmek katkı maddesinde GDO tespit edilen şirketin adı bir kez daha verilmemekte. Bu da Türkiye çapında ekmek katkı maddesi satın alan hiçbir fırının GDO tespit edilen markayı kullanıp kullanmadıklarını bilmediklerini ve öğrenemedikleri anlamına geliyor. Bu ismi gizli tutulan şirketin yalnızca Adana'da örnek alınan fırınlara katkı maddesi satmış olma ihtimali bana çok düşük geliyor. Neticede, bu şirket GDO'lu ürünü birilerine sattı (satış ağı tüm Türkiye'yi kapsayabilir), satın alan fırıncılar da bu ürünü üretimlerinde kullandı/kullanıyor, o fırınlardan gıda alan tüketici, yani bizler de GDO'lu katkı maddeli ekmek yedik/yiyoruz. Burada niyetim telaşa yol açmak değil ama, GTHB'nin açıklaması yetersiz olduğu için beraberinde birçok yeni soru getiriyor ve durum ciddi, GDO sofralarımıza girmiş. Bunu engellemek için **bakanlığın şeffaf bir şekilde kamuoyunu aydınlatmasını bekliyoruz.**

GTHB İnternet sitesinde bulabileceğiniz açıklamada, Bakan Çelik denetimlerde (taklit ve taşış demek istiyor) uygunsuz ürünlerin ifşa edildiğini ve bundan sonra GDO'lu ürün kullanan firmaların ifşasının da söz konusu olacağını belirtti. Açıklamanın bu bölümü ise iki gün önce yazdığım yazıda sorduğum noktalardan bazılarına değiniyor. **Bakan Çelik neden "bundan sonra" diye belirtiyor ve neden 2016-2017'de iç piyasa (yani soframıza girmek üzere ya da girmiş ürünlerin) denetimlerinde GDO'lu soya tespit edilen soya kıymalarının ve bunlarla gıda üretmiş markaları ifşa etmekle başlamıyor? Neden ve ne bekliyoruz?**

Sorularımı hatırlatmadan önce değinmem gereken bir, iki nokta daha var. Bakan Çelik'in GTHB İnternet sitesindeki açıklamasından alıntı yaptığım "Yem sanayisinde kullanılan mısır ve soya hariç Türkiye'de GDO'lu hiçbir ürünün üretilmesinin söz konusu olmayacağını hatırlatarak [...]" açıklamasında bir hatayı düzeltmek istiyorum. Türkiye'de her ne amaçla olursa olsun GDO üretimi yasaktır. Biyogüvenlik Kurulu tarafından hayvan yemi onaylı toplam 32 GDO (25 GDO mısır, 7 GDO soya) ithal edilme onayı almıştır, üretim onayı değil. Gerçi açıklamanın daha sonraki kısmında bu hata düzeltilmiş ve "Türkiye'ye gelince, GDO'lu bitki ve hayvan üretmek kanunen yasaktır" denmiş ancak bu sefer de bu cümleden önce adeta GDO üretimini ve tüketimini özendirici ve talihsiz ifadelerle yer verilmiş: "Özellikle gıda ve yem sanayisinde bu gelişmiş ülkelerde GDO'lu ürünlerin kullanıldığını belirtmek istiyorum." Son olarak, bir önceki yazımda değindiğim ve GTHB Basın Müşavirliği'ne telefon ve ardından mail ile sorduğum soruları aşağıda tekrarlıyor ve cevap beklediğimi hatırlatmak isterim.

1. Yurtiçinde soframıza girmek üzereyken, ve hatta bir kısmı girmiş olan, marketlerden veya satıldıkları yerlerden alınıp, analiz edilen ve **GDO içerdiği tespit edilen ürünlerin ve üreticilerin bir listesi var mı? Bu liste taklit ve taşış listeleri gibi bakanlık sitesinin kamuoyuna duyuru bölümünden kamuoyu ile paylaşıyor mu?**

2. Yurtiçinde GDO içerdği tespit edilen bu gıda ürünleri (Bakanın açıklamasına göre 2016-2017 yılında 7 adet GDO’lu soya kıyması), Bakanlığın yılda iki kez yayımladığı ve İnternet sitesinde yalnızca bir ay tuttuğu **taklit ve taşış listesinde, GDO’lu soya olduğu belirtilmeden, yalnızca “soya tespiti” ibaresi kullanılarak mı açıklanıyor?**
3. Bir önceki sorunun yanıtı evet ise, **insan gıdası olarak tüketimi izne tabi olan ve Türkiye’de bu izne sahip olmayan dolayısıyla yasa dışı sayılan bir maddenin, taklit taşış listelerinde denetimi yapılmış olan ürünün içeriğinde bulunmaması gereken alelade bir ürün muamelesi yapıp, GDO içerdğini belirtmemek doğru bir uygulama mıdır?** Örneğin, bir sucukta kanatlı yani tavuk ya da Hindi eti bulunması ile Türkiye’de insan gıdası olarak tüketilme izni almamış dolayısıyla yasak olan olan GDO’lu soya kıymasının aynı listede yer alması doğru, şeffaf ve adil bir uygulama mıdır?
4. Yurtiçi denetimde **tespit edilen bu 7 GDO’lu soya kıymasının nereden geldiği araştırılıyor mu? Gıda katkı maddesi olarak mı ithal edilmiş** (Türkiye’de GDO’lu soya üretimi yasak olduğu için Türkiye’de üretilmiş olamaz) **yoksa hayvan yemi olarak Türkiye’ye izinli giren 7 GDO soya amacı dışında kullanılarak sofralarımıza girdi?** (Türkiye’de Biyogüvenlik Kurulu tarafından hayvan yemi amaçlı ithalatı ve kullanımı onaylanan 7 GDO’lu soya, 25 GDO’lu mısır olmak üzere toplam 32 GDO var).

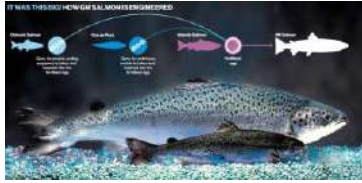
Kaynaklar:

<http://www.tarim.gov.tr/Haber/1140/Ekmekte-Gdo-Tespit-Edilmemistir>

<https://yesilgazete.org/blog/2017/03/21/bakan-celikin-acikladigi-gdo-tespit-edilen-gida-urunleri-hangileri/>

GENETİĞİ DEĞİŞTİRİLMİŞ SOMON GELİYOR!

24/03/2013- aysebereket.wordpress.com/

Yıllardır ABD’de basınında (Frankeisten ve İngilizce balık kelimesinde türetilmiş) “Frankenfish” olarak bilinen genetiği değiştirilmiş somonun ABD Gıda ve İlaç Dairesi (FDA) tarafından onaylanmasına kesin gözüyle bakıldığı bu günlerde, GDO’lu ürünlerin etiketlemesinde cesur bir adım atan Whole Foods’un da dahil olduğu birçok süpermarket zinciri bu ürünü satmayacaklarını beyan etti.

17 yıldır **AquaBounty Technologies of Massachusetts** tarafından geliştirilen, patentli adıyla **AquaAdvantage somonu**, Chinook Pasifik somonunda bir büyüme hormonu geni ve *Zoarcis Americanus* adlı bir tür Kuzey Atlantik yılanbalığından bir tür “antifriz geni” taşıyan bir Atlantik somonu. Bu transjenik AquaAdvantage somonu bu iki gen sayesinde, doğal ve gerçek somondan farklı olarak sadece yazın değil, yıl boyunca büyüme hormonu salgılıyor ve **3 yıl yerine 18 ayda istenilen büyüklüğe** erişiyor. Sadece dişileri tüketim için üretiliyor ve kısırlaştırılıyor.

GD somonu piyasa sürmeye çalışan biyoteknoloji şirketi, FDA onayının bu kadar gecikmesinden dolayı, son birkaç yıldır finansal darboğaza girdi ve araştırma fonları ve

yatırımcıların katkılarıyla ayakta durmaya çalıştı. Mayıs 2012’de şirketin imdadına bir eski Sovyet oligarkı, Gürcü dolar milyarderi ve eski Ekonomi Bakanı **Kakha Bendukidze** yetişti. Bendukidze satın aldığı %47.6 hisseyi Ekim 2012’de ABD’li sentetik biyoloji şirketi **Intrexon**’a sattı. AquaBounty yumurtaları **Kanada**’da Prince Edward Island’da üretmekte. Yumurtalar daha sonra **Panama**’ya naklediliyor ve istenilen ve satılabilecek büyüklüğe gelinceye kadar orada büyütülüyor.

AquaBounty’nin FDA başvurusunda ilerleme kaydettiği iki önemli tarih var. **Eyül 2010**’da FDA biraz tereddütlü de görünse AquaAdvantage somonun tüketim ve çevre için **güvenli** olduğu kararına vardı. Bu kararın ardından FDA çevreye etkileri hakkında daha derin bir analiz yapacağını belirtti. **Aralık 2012**’de ise, balığın çevre üzerinde “**kayda değer bir etkisi**” olmayacağı ve gerçek somon balığını yemek kadar güvenli olduğunu açıkladı. FDA’nın çevre üzerindeki etkileri açıklaması ve araştırmasının **sadece ABD’yi kapsadığını ve Panama ve Kanada’daki etkilerini incelemediğini** ve bunu çok üstünde durmayarak da olsa belirttiğini, vurgulamalıyız.

Çevrecilerin en büyük endişelerinden biri genetiği değiştirilmiş somonun kaçıp, doğaya karışıp, doğaya zarar verebileceği, örneğin Atlantik somonuyla yem ve üremede rekabete girebileceği ya da diğer somon türleriyle karışabileceği. FDA bunun “**son derecede uzak ihtimal**” olduğunu, balıkların açık okyanusta değil karada üretileceklerini, kaçtıkları takdirde de civardaki suların bu türe fazla sıcak ve tuzlu geleceğinden yaşayamayacaklarını söylüyor. Doğaya kaçıp üremelerine gelince de bunun balıklar kısırlaştırıldığı için –ki hata payı olan bir işlem bu- **zor bir ihtimal** olduğunu belirtip, vahşi Atlantik somonu dahil, soyu tükenmekte olan türlere bir etkisi olmayacağını iddia ediyor. FDA yanıtları ne yazık ki hep ihtimal hesabı üzerinden.

26 Nisan 2013’e kadar da halkın yorumlarına açık olduğunu belirten FDA, belli ki bu tarihten kısa bir süre sonra GD somonun piyasa çıkmasına izin verecek. Hâlihazırdaki FDA kurallarına göre, onaylandığı takdirde transjenik somon, muhtemelen **genetiği değiştirilmiş bir ürün olarak etiketlenmeyecek** yani piyasada diğer somonlarla –çiftlik ve doğal- arasına karışacak.

Yeri gelmişken bir parantez açıp, çiftlik somonun zaten başlı başına bir tartışma konusu olduğunu da hatırlamak gerek. Çiftlik somonları (büyük kısmı **GDO’lu**) **mısır, soya ve kanola, tavuk tüyleri ve bağırsakları, yapay renklendiriciler** ve insan tüketimi için onaylanmamış ama balık yeminde kullanılan **sentetik astaskantin** karışımı ile besleniyor. Vahşi somonun **Omega-3 Omega-6 oranı** kültür somonundan çok daha yüksek (çiftlik somonunda 1:1 vahşi somonda 6-9:1). Dolayısıyla bu oranı düzeltmeye çalışıyorsanız, bunu çiftlik somonuyla başarmanız zor. Öte yandan, çiftlik somonlarının yaklaşık %99’u okyanusta açık okyanusta ağ ağıllarda yetiştiriliyor. Balıkların yemedikleri tüm yemler (GDO’lar, pestisitler, antibiyotikler ve kimyasal katkı maddeleri) ve doğal olmayan dışkıları okyanusa karışıp, çevreyi kirletiyor. İskoçya’dan yeni bir rapora göre, bazı somon çiftlikleri son dört yıl içinde **pestisit** kullanımlarını %110 arttırmışlar.

Şu anda (2011 verileri) dünyanın en büyük çiftlik somon üreticileri Şili, Kanada ve Norveç olmasının yanında, şu anda transjenik somonu piyasa sürüp ve GD olarak etiketlemeyecek gibi görünen ABD'nin de dünya somon pazarında önemli bir yeri bulunmakta. ABD Ulusal Deniz Balıkçılığı Hizmetleri (NMFS) verilerine göre ABD'nin taze ve donmuş somon ihracatı 2011 yılında **166,000** tona, konserve somon ihracatı ise **50,606** tona ulaştı. Aynı kaynağa göre, 2011'de ABD **929** ton somonu yeniden ihraç etti.

Dolayısıyla, FDA onay verip, GD somon diye etiketlemediği takdirde bu transjenik somonun takibi zor olacağından, bizim sofralarımıza kadar gelebilecek. Ayrıca FDA'nin bu onayı **bir ilk olacak; GD somonun tüketimine izin vererek diğer transjenik hayvanların gıda piyasasına çıkmalarının yolunu açacak.** GD somon şu anda geliştirilmekte olan 35 balık cinsinden sadece biri. Dünya geneline baktığımızda **Çin**'de transjenik hayvanlara 800 milyon dolarlık özel-devlet yatırımı yapılmış durumda. **Hindistan, Yeni Zelanda ve Küba dahil birçok Güney Amerika** ülkesinde genetiği değiştirilmiş hayvanlar üretilmekte. Genetiği değiştirilmiş **inekler, tavuklar, domuzlar ve diğer balık türleri** piyasada yer almak için sıralarını bekliyorlar.

20 Mart 2013'te, **Friends of the Earth** ABD'deki süpermarket zincirlerinin GD deniz ürünü satmamaları için bir bilgilendirme ve imza kampanyası başlattı. Siz Türkiye'den de katılabilirsiniz. Slow Food Türkiye / Fikir Sahibi Damaklar'ın Lüfer Koruma Timi, kendi balıklarımızın soylarını korumamız ve ileride ithal balıklara muhtaç kalmamamız açısından da çok büyük önem taşıyor. Katılmadıysanız tam zamanı!

Kaynaklar:

<http://www.nytimes.com/2012/12/22/business/gene-altered-fish-moves-closer-to-federal-approval.html>
www.nytimes.com/2013/03/20/business/grocery-chains-pledge-not-to-sell-modified-salmon.html?_r=1&m.guardian.co.uk/environment/2013/mar/20/major-us-supermarkets-boycott-gm-salmon
civileats.com/2013/03/20/coming-to-a-grocery-store-near-you-the-campaign-for-ge-free-seafood
articles.mercola.com/sites/articles/archive/2012/12/23/high-fish-diet.aspx?np=true
http://www.slate.com/articles/health_and_science/science/2012/12/genetically_modified_salmon_aquadvantage_fda_assessment_is_delayed_possibly.html
<http://www.foe.org/gefreeseafood>
<http://www.sfgate.com/science/article/Whole-Foods-Trader-Joe-s-ban-GMO-salmon-4372042.php>
<http://communities.washingtontimes.com/neighborhood/world-our-backyard/2013/feb/2/frankenfish-genetically-engineered-salmon-close-wi/>
<http://www.nytimes.com/2012/05/22/business/kakha-bendukidze-holds-fate-of-gene-engineered-salmon.html?pagewanted=all>
http://www.agmrc.org/commodities_products/aquaculture/salmon-profile/
<http://www.farmedanddangerous.org/salmon-farming-problems/environmental-impacts/fish-feed/>

GENETİĞİ DEĞİŞTİRİLMİŞ SOMON ONAYI İŞLEME ALINDI

26/04/2013- aysebereket.wordpress.com/

Yıllardır ABD basınında (Frankenstein ve İngilizce balık kelimesinde türetilmiş) “Frankenfish” olarak bilinen genetiği değiştirilmiş AquaBounty somonunun bu yılın sonuna kadar ABD’de piyasa çıkmasına kesin gözüyle bakılıyor. Cuma 26 Nisan 2013’e kadar halkın yorumlarını kabul eden ABD Gıda ve İlaç Dairesi (**FDA**), bu tarihten itibaren 30-60 gün boyunca yorumları değerlendirip, en fazla 120 gün içinde onayını verebilir.

20 Mart 2013’te, **Friends of the Earth** ABD’deki süpermarket zincirlerinin GD deniz ürünü satmamaları için bir bilgilendirme ve imza kampanyası başlatmıştı. GDO’lu ürün etiketlemesinde büyük bir adım atan Whole Foods’un yanı sıra Trader Joe’s ve sayıları 2,000’den fazla market, FDA onayı aldığı takdirde GD somonu satmayacakları sözünü verdiler.

23 Nisan 2013’te AquaBounty CEO’su Ronald Stotish, Reuters’a yaptığı açıklamada kendinden çok emin bir tavırla, FDA’nın 2013’ün son çeyreğinde onay vermesini beklediğini belirtti. “Herhangi yeni bir yasal sorun, yeni bir regülasyon sorunu, yeni bir çevresel sorun çıkmadı” diyerek GD somonun piyasaya çıkmasına kesin gözüyle baktığını ifade etti. Muhtemelen etiketlenmeyecek ve piyasada diğer somonlardan ayırt edilemeyecek Aquabounty somonu ve ABD somon ithalatı hakkında daha detaylı bilgi için Genetiği Değiştirilmiş Somon Geliyor yazımı okuyabilirsiniz.

Kaynak:

<http://www.reuters.com/article/2013/04/23/biotech-salmon-idUSL2N0DA2NA20130423>

GENETİĞİ DEĞİŞTİRİLMİŞ SOMON SATIŞA ÇIKMIŞ, KANADALILAR FARKINDA OLMADAN YEMİŞ

14/08/2017- aysebereket.wordpress.com/

Geçen hafta Kanadalılar dünyanın ilk gıda amaçlı genetiği değiştirilmiş (GD) hayvanı olan GD somonun Mayıs 2017’den beri ülkelerinde satışta olduğunu öğrendi. Kanadalı tüketiciler durumdan GD somonu üreten ABD’li şirket **Aquabounty**’nin üç aylık finansal raporunda Nisan ve Haziran 2017 tarihleri arasında Kanada’da 4.5 ton GD somon satışı yaptığını açıklamasıyla haberdar oldu. Geçen yıl Kanada’da satış izni alan GD somon, Kanada yasalarına göre GDO’ların etikette belirtilmesi zorunluluğu olmadığı için genetiği değiştirilmiş olduğu belirtilmeden satılıyor. Aquabounty şirketi GD somonun Kanada’nın hangi bölgelerinde satıldığını da açıklamıyor. Yani, Kanadalıların yedikleri somonun genetiğiyle oynanmamış çiftlik somonu, mu genetiği değiştirilmiş somon mu bilme olanakları yok.

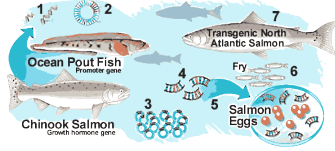
Frankeisten ve İngilizce balık kelimesinden türetilmiş “**Frankenfish**” olarak anılan

Aquabounty’nin GD somonu, Atlantik somonuna Chinook Pasifik somonundan bir büyüme hormonu geni ve Zoarces Americanus adlı bir tür Kuzey Atlantik yılanbalığından bir tür “antifriz geni” aktararak üretiliyor. Amaç daha hızlı büyüyen bir balık geliştirmek. GD somon bu iki genle gerçek somondan farklı olarak sadece yazın değil, yıl boyunca büyüme hormonu salgılıyor ve 3 yıl yerine 18 ayda istenilen büyüklüğe erişiyor.

ABD’li Aquabounty şirketinin 25 yıl önce geliştirmeye başladığı GD somon şimdilik sadece **Kanada** ve **Panama**’da üretiliyor. Şirket somon yumurtalarını Kanada’da Prince Edward Island’da üretiyor, yumurtalar daha sonra Panama’ya naklediliyor ve GD somon satışa çıkabilecek büyüklüğe gelinceye kadar orada büyütülüyor.

Aquabounty GD somon için ABD Gıda ve İlaç Dairesi’ne (FDA) ilk başvuruyu 1995’te yaptı. FDA 2010’da gıda güvenliği değerlendirmesini ve çevre etki değerlendirmesini 2012’de açıkladı, FDA Kasım 2015’te ABD’de satışını onayladı ancak iki ay sonra “net etiketleme kuralları belirlenene” kadar ithal edilmesini ve satılmasını yasakladı. Ayrıca, Alaska eyaleti 2006’da sadece GD somonu kapsayan bir GDO etiketleme yasası çıkardı. ABD’de, eyalet bazında da olsa, ilk etiketleme yasası olan bu yasa Aquabounty’nin GD somonu ABD’de satışa sunulmadığı için henüz uygulanmadı. Öte yandan, Aquabounty FDA onayı engelini aşmanın yollarını arıyor. Şirketin argümanı GD somon esasında FDA onayı gerektirmediği çünkü GD somon üretiminde FDA’yın onayını gerektiren rekombinant DNA teknolojisinin kullanılmadığı, sadece hayvanların embriyolarına protein ve RNA enjekte edildiği. Aquabounty bunun bir tür “tedavi” olduğunu söyleyecek kadar da ileri gidiyor.

GD somonun üretildiği havuzdan doğaya kaçması durumunda olacaklar ise belirsiz. Aquabounty sadece kısır dişi somon ürettiğini açıklasa bile bilim insanlarına göre bu kısırlaştırma tekniği yüzde yüz etkili değil ve dolayısıyla GD somonun doğaya kaçması durumunda vahşi somonla çiftleşebilme ve onu yok ihtimali var. Dartmouth College Çevre Çalışmaları Bölümü’nden somon balığı ve su ürünleri yetiştiriciliği sistemlerinin çevre etki değerlendirmeleri uzmanı Profesör Anne Kapuscinski gibi birçok bilim insanına göre, GD somonun insan sağlığı ve doğa üzerindeki etkilerini değerlendirmek için yapılmış çalışmalar yetersiz ve sorunlu.

GD somonun Kanada’da satışa çıkmış olmasının ABD’de de satış onayı almasının önünü açması muhtemel. Ayrıca bu gelişme, şu anda deney aşamasındaki insan gıdası amaçlı üretilen diğer genetiği değiştirilmiş hayvan ve yan ürünlerinin piyasaya sürülmesi için de emsal oluşturabilir. “Balık kadar” Omega-3 üretmesi için genetiği değiştirilen domuz, insan geni aktarılarak insan sütü üretmesi sağlanan inek, DNA’sıyla oynanarak üretilen boynuzsuz süt ineği, sütü çocukluk ishali tedavisinde kullanılmak istenen genetiği değiştirilen keçi aklı gelen ilk örneklerden.

İnsan tarafından üretilen transjenik (kendi türünden farklı bir türün geni aktarılan) hayvanların insan sağlığı ve doğaya etkilerinin yanı sıra etik açıdan ne kadar yanlış bir şey olduğu ise burada değinmediğim ama ayrıca yazılması gereken bir konu.

Kaynaklar:

<https://aysebereket.wordpress.com/2013/03/24/genetigi-degistirilmis-somon-geliyor/>
<https://aysebereket.wordpress.com/2013/04/26/genetigi-degistirilmis-somon-onayi-isleme-alindi/>
<https://www.theguardian.com/environment/2015/nov/19/fda-approves-genetically-modified-salmon>
https://www.accessdata.fda.gov/cms_ia/importalert_1152.html
<https://www.theguardian.com/world/2017/aug/09/genetically-modified-salmon-sales-canada-aqua-bounty>
<https://www.fda.gov/animalveterinary/developmentapprovalprocess/geneticengineering/geneticallyengineeredanimals/ucm113672.htm>
<https://www.nature.com/news/politics-holds-back-animal-engineers-1.11596>
<https://www.outsideonline.com/1900276/genetically-engineered-salmon-could-soon-run-wild>
<http://www.dfo-mpo.gc.ca/aquaculture/sector-secteur/species-especes/salmon-saumon-eng.htm>

GDO'LU PİRİNÇLE YAPILAN TARLA DENEMELERİ

26/04/2013- aysebereket.wordpress.com/

Geçen hafta Mehdi Eker'in büyük çelişkisi: Pirinç Bakana göre güvenli, Bakanlığa göre riskli yazımda, Bakanın ve Bakanlığın açıklamalarındaki tutarsızlıktan bahsetmiştim. Bakan'ın "Benim size Türkiye Cumhuriyeti Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı olarak söylediğim şey şu, vatandaşlarımız o pirinçleri **güven içerisinde tüketebilirler**. Çünkü **ne Türkiye'de ne dünyada GDO'lu pirinç üretimi söz konusu**. Bunun bu şekilde ticarete konu edilmesi söz konusu değil. Bazı araştırmalar yapılmış, doğrudur ama bunlar, **böyle tohum haline getirilip, geliştirilip, satılıp, bundan pirinç üretilip dünyaya da bunun yayılması... Şu an itibarıyla böyle bir şey yok**. O nedenle vatandaşın endişe etmesine de gerek yok." açıklamasının gerçeği yansıtmadığını belirtmiştim. ABD (LLrice) ve Çin (Bt63) kaynaklı, patentli GDO'lu pirinçlerin varlığından ve bunların doğrudan ya da kontaminasyon (bulaşıklılık) yoluyla dünyaya yayıldığını yazmıştım.

GREENPEACE

Geçtiğimiz günlerde, Greenpeace Türkiye GDO'lu pirincin kaynağı açıklamasında AB'de görülen 344 yasadışı GD pirinç vakasının 150 tanesinin ABD, 169 tanesinin ise Çin kaynaklı olduğunu açıklamıştı. Greenpeace Tarım Kampanyası Sorumlusu Tarık Nejat Dinç aşağıdaki çarpıcı verilere dikkat çekmişti:

- AB'de 2006-2013 yılları arasında 344 farklı yasadışı GD pirinç ithalatı vakasına rastlandı.
- Yıllara göre incelendiğinde vaka sayıları:
 - 2013: 13
 - 2012: 41
 - 2011: 31
 - 2010: 49
- Bu vakalardan 150 tanesinin kaynağı ABD, 169 tanesinin ise Çin.
- ABD'den gelen ürünlerde LL601 ve LL62, Çin'den gelen ürünlerde ise Bt63 kodlu GD pirince rastlandı.
- Genetiği değiştirilmiş pirinçlere hazır gıda, çerez, kraker, hayvan yemi ve evcil hayvan maması gibi çok çeşitli ürünlerde rastlandı.

GDO'lu pirinç ithalatı ve dünyaya yayılması hakkındaki bu veriler, GDO'lu pirincin yasal olmasa da pirinç ticaretine çok önemli derecede bulaştığını göstermekte.

Kontaminasyon ya da bulaşıklılık konusuna gelince, GDO'lu pirinç tarla denemelerine de değinmemiz gerekiyor. Dünyada GDO'lu ürünlerin tarla denemeleri hakkında bilgi edinmek

son derece zor. Biyoteknoloji şirketleri ve onları destekleyen devlet organları bu çalışmaların duyulmaması için ellerinden geleni yapıyorlar. **Birçok ülkede tarla denemeleri, halkın bilgisi dışında sürdürülüyor.**

2006 yılında GDO'lu Bayer LLRice pirincinin **ABD pirincinin %30'undan fazlasını kontamine etmesi üzerine**, Greenpeace Hindistan'ın 2007 yılında hazırladığı "Pirinç Sektöründe Kriz" raporunda GDO'lu pirinçle tarla denemesi yapıldığı bilinen ülkeler listelenmiş.

- ABD (13 eyalette artı Puerto Rico, yaklaşık 250 deneme)
- Arjantin
- Avustralya
- Brezilya
- Çin
- Endonezya
- Fransa (1, 1999) 2
- Filipinler
- Hindistan
- İran
- İspanya (26 onay, en son 2003), 2
- İtalya (8 onay, en son 2002)
- Japonya
- Meksika
- Mısır (1)
- Tayland
- Uruguay
- Vietnam

1 Glifosinat'a dayanıklı pirinç tarla denemelerini gösterir

2 Bildirim numaraları sunulmuştur –tarla denemelerinin kesin olarak yapıldığı anlamına gelmez.

Bu kaynağa göre, 2007 yılına kadar **dünyada en az 350 GDO'lu pirinç saha denemesi** bildirilmiş. Bu denemeleri yapılan GDO'lu pirinç türlerinin arasında, ilaç ve endüstriyel kimyasal sanayide de kullanılan pirinçler de mevcut. Bir tarla deneme onayının, **birçok farklı tarlada** deneme yapıldığı anlamına gelebileceğini de unutmamak lazım.

2006'da ABD'de Bayer LLRice skandalının da gösterdiği üzere, **GDO kontaminasyonu hava yoluyla bile bulaşabileceği için kontrolü imkansız ve çok riskli bir durum**. Bugün, Türkiye'de ABD'den ithal edilen GDO'lu pirincin muhtemel kaynaklarından biri olan Bayer, 2011 yılında kendisine kontaminasyon davası açan 11,000 Amerikalı çiftçiye 750 milyon dolar tazminat ödemişti.

Kaynaklar:

<http://www.trtturk.com.tr/haber/pirinclerde-gdo-yok.html>

<http://www.greenpeace.org/india/Global/india/report/2007/7/market-report.pdf>

Greenpeace raporunun **kaynakları:**

<http://www.isb.vt.edu/CFDOCS/fieldtests1.cfm> http://www.aphis.usda.gov/brs/ph_permits.html

http://www.fao.org/biotech/inventory_admin/dep/stat_result.asp
146208487.pdf erişimi için tıklayın

<http://www.s.affrc.go.jp/docs/sentan/eguide/edevelp.htm#RICE>

<http://biotech.jrc.it/deliberate/ES.asp>

<http://biotech.jrc.it/deliberate/IT.asp>
http://gmoinfo.jrc.it/gmp_report.aspx?CurNot=B/ES/03/27-CON
http://www.rfb.it/comuni.liberi.ogm/sperimentazioni_ogm.htm http://www.agricoltura.regione.lombardia.it/admin/rla_Documenti/1-973/csba02-006-bloccosperimentazioni.pdf
<http://biotech.jrc.it/deliberate/FR.asp>
 Bauer, A . 2006 . Pharma Crops: State of field trials worldwide . Munich Environmental Institute

MONSANTO, DÜNYA GIDA GÜNÜ'NDE ULUSLARARASI SİVİL MAHKEMEDE YARGILANIYOR

12/10/2016-aysebereket.wordpress.com/

Bu yıl **Dünya Gıda Günü (16 Ekim 2016)** kimyasal ve endüstriyel tarımın insan sağlığı ve doğa üzerindeki tahribatına odaklanıyor. **Monsanto Tribünali**, çokuluslu biyoteknoloji devini insan hakları ihlalleri, insanlık suçu ve çevre yıkımından (ekosit) sorumlu tutmak için kurulan bir uluslararası sivil toplum girişimi. **14-16 Ekim 2016 tarihlerinde Lahey, Hollanda**'da yer alacak Tribünal'de beş uluslararası seçkin hakim beş kitadan otuz tanığın ifadesini dinledikten sonra, **Uluslararası Ceza Mahkemesi (UCM)** prosedürlerine uygun olarak oluşturacağı tavsiye görüşünü, Aralık 2016 tarihinde bildirecek. Dünyanın dört bir yanından gelen tanıklar Monsanto şirketinin sağlıkları, toplulukları ve geçim kaynakları üzerindeki etkisini anlatacak. Mahkemenin hedefindeki tek şirket Monsanto değil; endüstriyel tarımın en bilinen simgesi Monsanto'nun aracılığıyla çevre yıkımına ve insan sağlığının bozulmasına neden olan endüstriyel sistemin parçası olan tüm şirketler yargılanacak. Kısa bir süre önce ilan edilen Bayer ve Monsanto arasındaki satın alma anlaşması Aralık 2016'dan önce sonuçlansa bile mahkemenin görüşünü etkilemeyecek. Tribünalin amacı Monsanto'nun çevre ve insan sağlığı üzerinde yol açtığı zararlar hakkında bir yasal görüş bildirmekle birlikte, Monsanto ve benzeri kimyasal şirketlere açılacak davalarda kullanılacak geçerli yasal bir dosya oluşturmak.

Vandana Shiva Yedikule Bostanları'nda Foto: Serkan Ayazoğlu;

Monsanto Tribunal'ının yürütme komitesinden öne çıkan bazı isimler arasında Ocak 2016'da Hrant Dink Vakfı'nın davetlisi olarak geldiği İstanbul'da, Boğaziçi Üniversitesi ve Yedikule Bostanları Girişimi'nin davetiyle Yedikule Bostanları'nı ziyaret ederek desteğini gösteren çevre aktivisti **Vandana Shiva**, Fransa'nın eski Çevre Bakanı **Corinne Lepage**, eski Birleşmiş Milletler Gıda Hakkı Özel Raportörü **Olivier de Schutter**, The World According to Monsanto belgeselinin yazarı ödüllü gazeteci **Marie-Monique Robin**, *Güvenli Pestisit Efsanesi* kitabının yazarı ve IFOAM Organics International'ın başkanı **Andre Leu** ve Monsanto'nun genetiği değiştirilmiş bir mısır çeşidi NK603 ve Monsanto'nun en çok satan ürünü ve dünyada en çok kullanılan ot öldürücü (glifosat etkin maddesi) **Roundup**'ın fareler

üzerindeki etkisine dair yapılan tek bağımsız ve en uzun süreli (2yıl) araştırmanın başındaki **Prof. Dr. Gilles-Eric Seralini** yer alıyor.

Neden Monsanto Tribünali

Monsanto karşıtları, şirketin politik bağlantılarıyla, kanun koyuculara ve hükümet görevlilerine lobi yaparak, sistematik gizleme stratejileri uygulayarak, yalan ve rüşvete başvurarak, sahte bilimsel araştırmalar yaptırarak ve bilim insanlarına baskı uygulayarak, ve basını manipüle ederek ürünlerinin insan ve çevre üzerinde yol açtığı zararları görmezden gelmeyi başardığının altını çiziyor. **Günümüzde Monsanto gibi bir şirket ya da yönetimine insan sağlığına ya da çevreye verdiği zarardan dolayı dava açmak neredeyse imkansız.** Monsanto, diğer endüstriyel tarım devleri gibi, her yıl hakkında açılan davaları savuşturmak için inanılmaz paralar harcıyor. Açılan davaların büyük bir kısmı mahkeme dışında taraflar arasında yapılan maddi tazminat anlaşması ile çözümleniyor. Arada sırada ödenen tazminatlar şirketin uygulamalarını ve faaliyetlerini değiştirmesine yeterli olmuyor.

Tribünalin önemi

Lahey'deki **Uluslararası Ceza Mahkemesi** (UCM) kurulduğu 2002 yılından bu yana çoğunlukla soykırım ve savaş suçu gibi insanlık suçlarını yargılıyor ancak bu yakında değişebilir. 15 Eylül 2016 tarihli açıklamasında UCM, “çevre yıkımı”, “doğal kaynakların istismarı” ve “yasadışı mülksüzleştirme”yle sonuçlanan suçlara öncelik vereceğini vurguladı. UCM, yetki sınırını resmi olarak genişletmediğini ancak insanlık suçu kapsamını genişleterek var olan ihlalleri değerlendireceğini belirtiyor. Öncelikli davaların kapsamını bu doğrultuda genişletilmesi, barış zamanında gerçekleştirilen ve kâr amacı güden insan hakları ihlallerinin geleneksel savaş suçları düzeyine çıkarılması çok olası. Dolayısıyla, Monsanto Tribünali UCM’de görülecek bir dava için önemli bir hazırlık olarak görülmekte.

Tribünalin işleyişi

Tribünal işleyişini Birleşmiş Milletler’in 2011 yılında kabul ettiği “**Ticaret ve İnsan Haklarına İlişkin Yol Gösterici İlkeler**”e dayandıracak. Aynı zamanda, 2002 yılında Uluslararası Ceza Mahkemesi’nin kuruluşuna yol açan **Roma Statüsü**’nü baz alarak, olası cezai sorumlulukları değerlendirecek. Tribünal, Monsanto’yu uluslararası ceza kanununa dahil edilmesi önerilen ekosit yani çevre kısıymı açısından da değerlendirecek. Ayrıca, bu mahkeme Roma Statüsü’nün ekosit suçunu içermesi ve kişi ve kuruluşların bu suçla yargılanmalarını mümkün kılabilmesi için yeniden düzenlenip, düzenlememesi gerektiğini değerlendirecek. Tribünal, aynı zamanda hukuk muhakemeleri kanununa uygun olarak Monsanto’yu görüş bildirmeye davet edecek ve Monsanto’nun kendisine yöneltilen suçlamalar ve tanık ifadelerinin karşısında sunacağı savunmayı dinleyecek.

Tribünal öncesi yapılacak çalıştaylar Monsanto faaliyetlerinin altı alandaki etkilerini inceleyor: **Sağlıklı bir çevre hakkı, sağlık hakkı, gıda hakkı, ifade ve bilimsel araştırma hakkı, savaş suçuna iştirak ve ekosit.** Burada detaylarına girmediğim ancak Tribünal’ın sitesinde bulabileceğiniz çok sayıda uluslararası anlaşma ve yasaya dayandırılarak Monsanto’ya sorulacak ve yanıtı aranacak altı soru, özetle:

Soru 1 – Monsanto şirketi, yürüttüğü faaliyetlerle güvenli, temiz, sağlıklı ve sürdürülebilir bir çevrede yaşama hakkını ihlal ediyor mu?

Soru 2 – Monsanto şirketi, yürüttüğü faaliyetlerle gıda hakkını ihlal ediyor mu?

Soru 3 – Monsanto şirketi, yürüttüğü faaliyetlerle en yüksek sağlık standartlarına erişim hakkını engelliyor mu?

Soru 4 -Monsanto, bilimsel araştırmalar için vazgeçilmez olan özgürlük ve fikir ve ifade özgürlüklerini ihlal ediyor mu?

Soru 5 – Monsanto şirketi, Amerika Birleşik Devletleri ordusuna 1962 yılında Vietnam’da başlatılan “Ranch Hand” operasyonu dahilinde malzeme tedarik ederek savaş suçuna iştirak etti mi?

Soru 6 – Çevreye ciddi zarar verdiği ya da yıkıma yol açtığı anlaşılan Monsanto’nun geçmiş ve mevcut faaliyetleri, küresel müşterekler ya da kimi insan topluluklarının bağlı oldukları ekosistemleri kayda değer ölçüde ve kalıcı olarak değiştirerek, ekosit (çevre kıyımı) suçu işlemekte midir?

Monsanto Tribünali’nden beklenen sonuçlar

Öncelikle, kamuoyu ve politika belirleyiciler Monsanto’nun faaliyetleri ve bunların çevre ve insan hakları üzerindeki etkileri hakkında daha çok bilgi edinebilecekler. Mahkeme, bir yandan endüstriyel ve kimyasal tarımın tehlikelerini gösterirken, diğer yandan ekolojik tarıma geçiş ihtiyacının nedenlerine de göstermiş olacak. Monsanto Tribünali, mağdur ve avukatlarına kendi ulusal mahkemelerinde açacakları davalar için yasal danışmanlık da verecek. Tribünal, Monsanto şirketi örneğinden yola çıkarak uluslararası hukukta yapılması gereken iki değişikliği, çokuluslu şirket mağdurlarının yasal tazminat hakları için uluslararası yasada değişikliğe gidilmesi ve ekosit suçunun uluslararası hukukta tanınması, de tartışmaya açacak.

Tribünale paralel olarak yürütülecek Halk Meclisi ise dünyanın dört bir tarafından gelen aktivistlerin buluşarak, endüstriyel tarımın sorunlarının üstesinden gelebilecek stratejiler üzerine beraber çalışabilecekleri bir ortam sağlayacak. Tohum, pestisit, GDO, şirketlerin sorumlu tutulması ve agroekoloji konulu çalıştaylar, belgeseller ve sunumlar yer alacak.

Mahkemenin saatleri ve online canlı izlenebileceği link’ler Monsanto Tribünali sitesinde bildirilecek. Bugüne kadar 70,000 kişinin üzerinde ve, aralarında **La Via Campesina, Slow Food International, Friends of the Earth**’ün de bulunduğu, yaklaşık 1000 STK ve şirket tarafından imzalanan bildirgeye imza atmak ya da maddi destekte bulunmak için <http://www.monsanto-tribunal.org/sign> ‘ı ziyaret edebilirsiniz.

Kaynaklar:

<http://www.monsanto-tribunal.org/How>

<https://www.theguardian.com/global/2016/sep/15/hague-court-widens-remit-to-include-environmental-destruction-cases>

<http://www.magmadergisi.com/haber/vandana-shiva-zeka-ile-aptallik-arasinda-gecen-bir-mucadele-bu>

ABD'DE GENETİĞİ DEĞİŞTİRİLMİŞ BUĞDAY SKANDALI

05/07/2013-aysebereket.wordpress.com/

Genetiği değiştirilmiş buğday skandalı Nisan 2013'de ABD'nin Oregon eyaletinde bir çiftçinin tarlasını yeni ekime hazırlarken, yabancı ot ilacı (herbisit) uygulaması ve bazı bitkilerin ölmediğini görmesiyle başladı. Sıkılan kimyasal ilaç **Monsanto**'nun **Roundup** herbisitiydi (bkz. Bir GDO devinin DNA'sı: Monsanto). Kısaca hatırlamak gerekirse, Roundup ana maddesi **glifosat** olan ve Monsanto tarafından 1973'te piyasaya sürülen bir kimyasal yabancı ot ilacı (herbisit). Roundup, Monsanto'nun 1980'lerde satmaya başladığı ve şu anda dünyadaki GDO'lu tohumların %80'inden fazlasını oluşturan GDO'lu tohumlarla birlikte kullanılması şart olan bir kimyasal ilaç. Monsanto'nun GDO'lu "Roundup Ready" tohumları, genetik yapılarıyla oynanmış ve Roundup ve ana maddesi glifosata dayanıklı tohumlardır. Yani, bu GDO'lu tohumların ekildiği tarlaya Roundup ilacı sıkıldığında, tüm otlar ölmekte ancak bu GDO'lu bitkiler etkilenmemekte. Oregon'a geri dönersek, Roundup uygulamasından ölmeyen buğdaylar olduğunu gören çiftçi, bunların GDO'lu olabileceğinden kuşkulanıp, Oregon Üniversitesi'ne analiz ettirmek üzere numune yolluyor. Oregon Üniversitesi ve iki laboratuvar daha bu buğdayları analiz edip, bunların glifosata dayanıklı gen içerdiklerini belirliyor. Yani, bunların "Roundup Ready" tabir edilen GD buğday olduklarını belirliyor. Ardından Üniversite 3 Mayıs 2013'te bu numuneleri ABD Tarım Bakanlığı'na (USDA) yolluyor.

Numunelerin 3 Mayıs 2013'te eline geçmesine rağmen, ABD Tarım Bakanlığı bu buğdayın **Monsanto'ya ait patentli MON71800** olduğunu 29 Mayıs 2013'te açıkladı. Burada zamanlama da çok ilginç zira bu açıklamadan 4 gün önce, yani 25 Mayıs 2013, "Dünya Monsanto'ya Karşı Yürüyüş" günüydü. Reuters'ın açıklamasına göre, 52 ülke ve 436 şehirde milyonlarca insan Monsanto'ya karşı yürüyüş ve gösteriler düzenledi (İstanbul'da organizasyonu Slow Food / Fikir Sahibi Damaklar üstlendi).

ABD Tarım Bakanlığı tarafından kimliği yani patentli adı da tespit edilen bu GD buğdayın ne olduğuna bir bakalım. İlk günlerde bu olay üzerine soruşturma başlatan ABD Tarım Bakanlığı, Monsanto'nun açıklamaları ve basında yer alan haberler, MON71800'ün Monsanto tarafından geliştirilen ve **1998-2005 yılları arasında ABD'de Oregon dahil 16 eyalette yüzlerce tarlada deneysel olarak ekimi yapılmış bir GD buğday** olduğunu yönündeydi. 2004-2005'te, Monsanto ABD ve Kanada'ya bu GD buğdayı üretmek ve satmak için yaptığı başvuruyu Greenpeace Kanada, küresel tüketici ve çiftçilerin ısrarları üzerine geri çekmek zorunda kalmıştı. Monsanto ve ABD Tarım Bakanlığı bu deneysel tarlaların o tarihlerde temizlenip, tohumların ise imha edilmiş olduğunu açıkladı. (Oregon'da en son deneysel tarla ekimi 2001 yılında yapılmış).

İmha edildikten bu kadar yıl sonra bu yasal olmayan GD buğday nasıl birden tekrar ortaya çıkıverdi, Oregon'da bulunduyorsa diğer ekimi yapılan eyaletlerde de var mı, ve tüketilen ve ithal edilen geleneksel buğday tohumuna bulaşmış mıdır soruları sorulmaya başlandı. Unutmayalım, ABD dünyanın en büyük buğday ithalatçısı ve dünyanın en büyük dördüncü üreticisi.

İlk aşamada Oregon bölgesinden buğday ithal eden Japonya, Güney Kore ve Tayvan buğday alımlarını durdurdular. Japonya, buğdayının %90'ını ithal ediyor. Bu yaklaşık 5 milyon tonun, 3 milyon tonunu ABD'den alıyor.

Avrupa Birliği Komisyonu 27 ülkesine (ABD'nin Oregon bölgesinden alım yapmamasına rağmen) ABD'den ithal ettikleri buğdayları test etmelerini önerdi. AB, ABD'den yılda 1 milyon tondan fazla buğday ithal ediyor. Her ne kadar Oregon bölgesinden satın almasa da, bu 1 milyon tonun %80'i MON71800 gibi beyaz yumuşak buğday. Dolayısıyla ABD'nin başka eyaletlerinde de GD buğday olması ihtimali AB için çok korkutucu bir senaryo. AB, ayrıca ABD Tarım Bakanlığı'ndan bir hızlı test kiti geliştirmesini talep etti. (ABD Tarım Bakanlığı bu kiti Monsanto ile birlikte geliştiriyor!).

Fakat skandal bu kadarıyla kalmadı, iki önemli gelişme daha yaşandı. İlki, **Monsanto'nun şu anda ABD'de, başka GD buğday türleriyle yaptığı 15 deneysel tarla ekimi olduğu ortaya çıktı:** ABD Tarım Bakanlığı bilgilerine göre, 2012'de Hawaii'de toplam 61 hektar, 2013'de ise Kuzey Dakota'da yaklaşık 121 hektarlık. Dolayısıyla, Monsanto beyan ettiği gibi GD buğday'ın peşini bırakmamış. İkinci önemli haber ise, Reuters'dan geldi: Oregon'da bulunan ve en geç 2005'de imha edildiği söylenen MON71800 GD buğday tohumlarının Colorado eyaletinde devlete ait bir depoda **2011'e kadar muhafaza edilmiş**. Monsanto'nun bir kez daha gerçekleri gizlediği ortaya çıktı.

Şu andaki durumu özetlemek gerekirse, Monsanto'ya göre Oregon'da bulunan GD buğday çevreciler ve anti-GDO'cular tarafından yapılan bir sabotaj! ABD Tarım Bakanlığı soruşturmaya devam ettiğini, Monsanto'nun suçlu bulunduğu takdirde 1 milyon dolara kadar bir ceza verebileceğini, ve Oregon'daki bir tarla haricinde başka hiçbir tarla ve eyalette ve piyasadaki ürünlerde bu GD buğdayın olmadığını beyan ediyor. Ancak Monsanto ve ABD Tarım Bakanlığı ve ABD Gıda ve İlaç Dairesi (FDA) arasındaki kuvvetli bağlar, "döner kapı" ve işbirliği tüm dünya tarafından bilindiği için, hiçbir soruşturma ve açıklama GD buğday tüketmek istemeyen hiçbir bireyi ve hiçbir ülkeyi ikna etmekte yeterli olmuyor.

Üzerinde durmamız gereken en önemli noktalar:

- Genetiği değiştirilmiş hiçbir buğdayın, (aynı GD pirinçler gibi) dünyada üretimi, tüketimi ve satışı onaylanmamıştır, **yasal değildir**.
- Onaylanmamış ve yasal olmayan GDO'lu tohumlarla yapılan deneysel tarla ekimleri, Türkiye'deki pirinç skandalı için de yazdığım gibi, çoğu zaman halkın bilgisi dışında **birçok ülkede sürdürülmekte**. Ve bu deneysel tarla denemeleri, ve hatta tüm GDO'lu tarla ekimleri sırasında GDO'lu tohumlar **geleneksel tohumlara bulaşmakta**.
- **Bulaşıklık (kontaminasyon) sadece tarlalardan değil, nakliyat ve depolama sırasında da meydana gelmekte**. Bu kontaminasyonun önüne geçmek ise birçok kez gördüğümüz ve görmeye devam ettiğimiz gibi imkansız.

- Türkiye'nin de hayvan yemi amaçlı 16 GDO'lu mısır ve 3 GDO'lu soya çeşidini ithal etmekte, bunların geleneksel insan tüketimi amaçlı gıda ve tohumlara bulaşıp bulaşmadığı belirsiz. Yakın zamanda ABD'den ithal ettiğimiz pirincin GDO'lu çıkması üzerine CHP İstanbul Milletvekili Melda Onur'un konuyla ilgili yazılı soru önergesine 24 Haziran 2013 tarihli cevabında, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı Mehdi Eker'in "GDO'lu soyadan bulaşmış" olma ihtimalinin üzerinde durması **da kontaminasyonun önüne geçilemediğini göstermekte.**

Türkiye'de GD buğday konusuna bir sonraki yazımda değineceğim.

29 Haziran 2013'te İMC TV'de Defne Koryürek'in "Ne yiyorsak Oyuz" programında ABD'deki GD buğday, Türkiye'deki GD pirinç ve Meksika'daki GD Mısır konularına ele aldığımız programı seyretmek için http://www.dailymotion.com/video/x11iu7i_ne-yiyorsak-oyuz-29-haziran-2013_shortfilms#.UdWS6DtS6N8

BAKAN EKER'İN, MELDA ONUR'UN GDO'LU PİRİNÇ SKANDALI HAKKINDAKİ İLK ÖNERGESİNE YETERSİZ CEVABI

02/07/2013-aysebereket.wordpress.com/

Hatırlayacağınız üzere, Mart 2013'te ABD'den ithal edilen genetiği değiştirilmiş çeltik skandalının duyulmasının hemen ardından, 22 Nisan 2013'te CHP İstanbul Milletvekili Melda Onur, Tarım Gıda ve Hayvancılık Bakanı Mehdi Eker'e bir yazılı soru önergesi sunmuştu. Melda Onur, 18 Nisan 2013'de Yeşil Gazete'de yayınlanan "Eker'in Büyük Çelişkisi : Pirinç Bakana Göre Güvenli, Bakanlığa Göre Riskli" yazıma atıfta bulunarak Bakan Eker'e yazılı cevap istediği dört spesifik soru yöneltmişti. Nihayet, cevaplanması gereken süre geçtikten sonra, 24 Haziran 2013'te, Bakan Eker yazılı bir cevap verdi. Buradan hem soru önergesini, hem de verilen cevabı okuyabilirsiniz.

Bakan Eker 4 soruya teker teker cevap vermemiş, toplu bir "cevap" vermeyi tercih etmiş. Cevap kelimesi yerine, yazılı açıklama demeyi tercih ediyorum zira dört sorunun da teker teker cevabını aradığımda, bir tanesine bile verilmiş spesifik bir cevap bulamadım. Bakan Eker açıklamasında genel olarak Biyogüvenlik Kanunu'na ve sürece değinmekte. Fakat, kullandığı bazı ifadelerin üzerinde durulmasının önemli olduğunu düşünüyorum.

Gıda Tarım Hayvancılık Bakanı Mehdi Eker

Bakan, bu soru önergesinde de bir kez daha "[...] *bugüne kadar dünyada ticarete konu olmuş genetiği değiştirilmiş çeltik üretimi yapılmamıştır*" demekte ve yine kelimelerle oynamaktadır. 27 Haziran 2013'de Defne Koryürek'in İMC TV'deki "Ne Yiyorsak Oyuz" programında da söylediğim gibi, Bakan burada "dünyada **YASAL** ticarete konu olmuş GD çeltik üretimi yapılmamıştır" demelidir. "Yasal ticaret" demediği sürece, beyanı doğru kabul

edilemez. GD çeltiğin; ne üretimi, ne tüketimi ne de ticareti dünyanın hiçbir yerinde onaylanmamıştır ve yasal değildir. Ancak, dünyada yasal olmayan birçok ticaret türü mevcut, yasal olmadıkları için yok kabul edilmiyorlar ve edilemezler. Yasadışı çocuk, uyuşturucu vs. ticareti de mi yok diyeceğiz? Bunların varlığı kabul edilip, bunlara karşı önlem alınıp, savaşılmıyor mu? **Onaylanmamış, yasadışı GDO'lu ürünlerin ticareti neden bir istisna teşkil etmektedir?**

GD pirinç yasal ticaret için ekilmemektedir ama yasadışı ya da deneysel amaçla ekilmektedir. Bunu bilmemezlikten gelmek ciddiye alınabilecek bir yaklaşım değildir. **2005'te Çin'de (Bt 63 adlı) yasadışı GD pirinç üretimi belgelenmiştir.** Bazı AB ülkelerinde ithal edilen ürünlerde bu GD pirince rastlanması üzerine, 2008'de Avrupa Komisyonu Çin'den ithal edilen pirinç ürünlerine mecburi sertifikasyon şartı koymuştur. **Bayer'in genetiği değiştirilmiş LL pirinçlerinin üç çeşidi 2006'da ABD pirinç tarlalarının %30'unu kontamine etmiştir ve LL pirince ABD'den pirinç ithal eden 30 ülkede rastlanmıştır.** Bunun üzerine 2011'de Bayer kendisine dava açan 11,000 çiftçiye 750 milyon dolar tazminat ödemiştir (bu örneklerle "GD Pirinçle Yapılan Tarla Denemeleri" yazımda da değinmiştim). Bu iki vaka, kayıtlı vakaların en bilinenlerindendir.

Bakanın bunların geçmişte kaldığını söyleme ihtimaline karşı, Greenpeace'in 24 Nisan 2013 tarihli "GDO'lu Pirincin Kaynağı" haberinde belirttiği gibi, **2006-2013 arası AB'ye yasa dışı giriş yapan (150 ABD, 169'u Çin kaynaklı) toplam 344 kayıtlı GD pirinçli ürün vakası** olduğunu da bir kez daha hatırlatayım.

Bakan açıklamasında "[...] **GDO kaynağının soya tozundan bulaştığına dair iddialar savcılık tarafından incelenmektedir**" demiş. Bir sonraki paragrafta numune pirinçlerin GD pirinç türleri LL ve Bt pirinçler olduğunu açıklayan İTÜ analizlerinin teknik olarak geçersiz olduğunu altını çizmiş. O halde, **Bakan pirinçlerdeki GDO tespiti için GD soyadan bulaşıklık/kontaminasyon kaynaklı olması ihtimali üzerinde mi durmakta?**

Peki, Türkiye'ye yasal olarak ithal edilen (hayvan yemi amaçlı) 16 çeşit GD mısır, 3 çeşit GD soya olduğunu düşünürsek, bulaşıklık/kontaminasyon olmuş olma ihtimali çok vahim bir senaryo değil midir? Nakliye ya da depolama sırasında kontaminasyon olabiliyorsa, bakanlıklar, yasalar, uygulamalar, denetimler yetersiz kalıyor demektir. Bu durumda sorumluluk kime ait?

Skandalın ilk günlerinde kimseden ses soluk çıkmazken Ankara'daki ABD Sefareti Tarım Ataşesi Clay Hamilton'ın adeta alay ederek "*cep telefonlarını analiz ettirseniz orada da GDO çıkar*" sözlerini unutmadık. Radikal'in de yayınladığı bu açıklamada kontaminasyonun kontrol edilemediğini "*Bulaşma çok normal. Çünkü bir ülkeye izin verilmiş GDO'lu mısır taşıyan gemi, sonra pirinç taşıyabiliyor*" sözleriyle açıklamıştı Hamilton. Bunun hiçbir "normal" ve kabul edilir tarafı olmaması bir yana, ABD Tarım Ataşesi kendi ağzından GDO'ların tüm gıdamıza bulaşmış olabileceğini çok basit ve net bir şekilde ifade etmiştir. Madem böyle bir şeyden kuşkulandıkta, Bakan Eker acaba GD soyanın başka gıdalara bulaşıp bulaşmadığına baktırmayı ve biz tüketicileri bu konuda aydınlatmayı düşünüyor mudur? Aklıma takılan bir diğer soru da, hazır kendisi İTÜ olaylarının konusunu açmışken, İTÜ "geriye çekildiğine" göre savcılık pirinç numunelerini herhangi bir "bağımsız" laboratuara inceletecek midir, **yoksa o sayfa kapandı ve bize unutturulmak mı isteniyor?**

CHP İstanbul Milletvekili Melda Onur

Bu arada önergeye cevabında “*Bakanlığımıza bağlı uluslararası standartlarda ve akreditasyona sahip 2 laboratuarda detaylı Genetiği Değiştirilmiş Ürün (GDO) analizi yapılmaktadır*” yazan Bakan Eker’e, detaylı GDO analizinden kast ettiği kimlik tespit analizi ise, Türk Akreditasyon Kurumu’na göre Ankara, İstanbul ve Kocaeli olmak üzere iki değil üç laboratuvarlarının olduğunu hatırlatmak isterim. (Daha önce de Bakanlığının çeltiği ithalatta GDO açısından 9 riskli üründen biri, ABD’nin ise 9 riskli ülkeden biri olarak belirlemiş olduğunu hatırlatmak zorunda kalmıştım.)

Son olarak da CHP İstanbul Milletvekili Melda Onur’un 22 Mayıs 2013 Bakan Eker’e ikinci bir önerge vermiş olduğunu ve Meclis kayıtlarında halen işlemde olduğunun belirtildiğini hatırlatır, yine aynı konuda üçüncü bir yazılı önergenin de bugün yarın sunulacağını müjdesini vermek isterim.

İMC TV’DE DEFNE KORYÜREK İLE “NE YİYORSAK OYUZ”A KONUK

04/07/2013-aysebereket.wordpress.com/

29 Haziran 2013’te Defne Koryürek’in konuğu olarak katıldığım İMC TV’de “Ne Yiyorsak Oyuz”da yakın zamanlarda ABD’de patlayan genetiği değiştirilmiş buğday skandalı, bize olabilecek etkileri, yine kısa zaman önce Türkiye’de ABD’den ithal edilen GDO’lu pirinç skandalındaki son durum ve Meksika’nın GDO’lu mısır karşı verdiği savaştan konuştuk

Yayını izlemek için: İMC TV “Ne Yiyorsak Oyuz” 29 Haziran 2013
<https://www.dailymotion.com/video/x11iu7i#.UdWS6DtS6N8>

BİR DÜNYA ZARARLISI – MİNE G. KIRIKKANAT, CUMHURİYET 5 MAYIS 2013

05/05/2013-aysebereket.wordpress.com/

Mine G. Kırıkkanat Cumhuriyet 5 Mayıs 2013 Bir Dünya Zararlısı

Monsanto Chemical Works şirketi, 1901 yılında yapay tatlandırıcı “sakarin” üretmek için kuruldu. En büyük müşterisi elbette Cola Cola oldu.

Üretim yelpazesini 1917 yılından öteye Aspirin, plastik, reçine, kauçuk, yakıt katkı maddeleri, yapay kafein, endüstriyel sıvılar, vinil kaplama, deterjan, fosfor, antifriz, sülfürik asit, erbisit (zararlı ot ilacı), pestisit (haşara ilacı) gibi çevre kirletici çok ve değişik alana yaydı.

1935 yılında üretimine başladığı PCB’nin (Poliklorlu bifeniller) kullanımı, BM Çevre Programı Kimyasal Birimleri’nin saptadığı çevre ve insan sağlığına kalıcı zararları dolayısıyla 1986 yılında yasaklandı.

Ama Monsanto’nun kimyasal zehir iştahını gemlemek mümkün değildi: 1940’tan öteye piyasaya sürdüğü DDT, kuşlar başta pek çok canlı türünün soyunu tükettikten sonra, 1970’li yıllarda yasaklandı.

1948’de tüm dünyaya “2,4,5-T” koduyla üretilip sattığı uğursuz herbisit ise biriktiği toprak yoluyla insana geçen ve çok küçük miktarları bile kalp, karaciğer, üreme ve gelişim bozukluklarına yol açan dioksin maddesini içeriyordu. Dünya Sağlık Örgütü, dioksin maddesini 1997’de birinci sınıf kanserojen ilan etti.

Ama çok geçti. ABD hükümeti, Monsanto ile Dow Chemical şirketleri tarafından üretilip “2,4,5-T” bileşimi içeren ve “Turuncu Ajan” adı verilen çok güçlü bir yaprak dökücüyü savaş silahı olarak kullanmış; 1962’den 1971’e kadar Vietnam topraklarına tam 75 milyon 770 bin litre bu zehirden püskürtmüştü.

Amaç, Kuzey Vietnamlı gerillaların saklandığı yeşil alanları kurutarak, bombalanacak biçimde görünür hale getirmektir. Sonuç, salt Kuzey Vietnam değil, tüm çevre coğrafyasında 4 milyon 800 bin insanı etkiledi. Bunlardan yarım milyonu lenfoma, Hodgkin lenfoması ve lösemi türünden kanserlerden öldü. Yarım milyon çocuk sakat doğdu. Bölge ormanlarının yüzde 20'si yok oldu ve 400 bin hektar tarım arazisi zehirlendi.

Monsanto, 1973'ten öteye tarım ilaçlarında dünya liderliğini sağlayan Roundup herbisit dizisini piyasaya sürdü. Bu zararlı ot zehrinin içerdiği glisofat molekülünün bulaştığı bitkileri yiyen hayvan ve insanlarda, erkek üreme organları dejenerasyonu, hatta DNA değişikliği yaptığına dair Minas Gerais Üniversitesi (Brezilya) ve Caen Üniversitesi (Fransa) araştırma raporları, ancak 2007 yılında açıklandı. O tarihten bu yana, dünyada Roundup'ın çeşitli herbisitlerini kullanıp ölümcül hastalıklara yakalanan binlerce tarımcı, Monsanto'yu dava ediyor. Roundup herbisit çeşitleri, halen Türkiye tarımında da yaygın biçimde kullanılıyor... Monsanto, 1994'te ineklerin daha fazla süt vermesini sağlayan Posilac'ı (rBST/rBGH) pazarlamaya başladı. Sığır büyüme hormonu BST ile koli basilinin bileşiminden oluşan Posilac'ın hayvanları hasta ettiği gibi verdikleri süt yoluyla insanlarda meme, ilik ve prostat kanserine yol açabildiği 2000'li yıllarda anlaşıldı. AB, Kanada, Avustralya ve Japonya'da kullanımı yasaklandı. Öteki ülkelerde devam ediyor...

Monsanto, 1997 yılında, ilk GDO'lu kanola, pamuk ve mısır ürünlerini, şaka yapıyormuşçasına, Roundup markası altında pazara sürdü.

Yine şaka gibi 2002 yılından öteye tüm kimyasal sektörünü kendisine bağlı Solutia adlı şirkete devreden Monsanto, o gün bugündür sanayisini "hayat bilimleri" ve kendisini "tarım üreticisi" olarak lanse ediyor. Neden? Çünkü dünyadaki tüm GDO'lu bitkilerin yüzde 91'ini Monsanto üretiyor.

Son söz: Bugün Türkiye'de Cargill, DEKALB gibi değişik adlar altında Monsanto'nun malı olan yerli/yabancı şirketlerin burada yetiştirdiği ya da ithal ettiği tahıl, tohum, mısır, ayçiçeği, kanola, soya, sorgum, hatta hayvan yemi olarak yonca da genetik mühendislik ürünüdür. Zaten henüz el atmadığı yerel tarım ürünlerini de haşara ve zararlı otlara karşı Roundup, Monitor, Guardian, Romectin, Bullet ürünleriyle ilaçladığı gibi, kimyasal gübreyi de Monsanto'nun büyük hissedar olduğu Türk isimli şirketler sağlamaktadır.

Ama siz bilmiyorsunuz, çünkü bizim hükümetler de Güney Amerika hükümetleri kadar namuslu.

G Noktası

Bu yıl Amerikan Kongresi'nden "Monsanto Protection Act" diye anılan ve Amerikan yargısına zararı kanıtlanmış GDO'lu ürünleri bile yasaklamayı yasaklayan bir yasa çıkarttıran bu şirket devlete muhalif yazı yazmak, dünyanın hiçbir yerinde kolay değil. Ahtapot gibi sardığı yeryüzünde, karar mercilerini kâh baskı, kâh rüşvetle avucuna alan Monsanto, her şeyi yapar!

Ama sizin de Türkiye'de kanserli doğan her çocukta, 10 yaşında, 20 yaşında kanser olan her gençte, her yaş insan grubunda hızla artan bu amansız hastalığa; dünya beslenme zincirinin her halkasına yapışan biyokimya sanayisi ve genetik mühendisliğinin vebali olduğunu öğrenme hakkınız var.

Y.N: Yeşilist.com'da **Ayşe Bereket**'i konuyla ilgili kapsamlı makalesinden ötürü kutlarım.

"İhanet, güvenden doğar."

Arap Atasözü

yazı linki: <http://www.cumhuriyet.com.tr/?hn=414752&kn=896&ka=4&kb=5&kc=896>
Not: Mine G. Kırıkkanat'ın söz ettiği yazılarım:

Bir GDO Devinin DNA'sı: Monsanto

GDO Devi Monsanto'nun Politik Bağlantıları

Obama Monsanto'yu Korudu

GDO ETİKETLEMESİNDE CESUR BİR ADIM: ABD'DE WHOLE FOODS

09/03/2013-aysebereket.wordpress.com/

8 Mart 2013'de **Whole Foods** marketler zinciri raflarındaki yaklaşık 3,300 kadar ürünü 2018'e kadar etiketleyip, GDO içerip içermediğine dair tüketiciyi bilgilendireceğini açıkladı. Bu etiketleme zorunluluğu Whole Foods'un ABD ve Kanada'daki 339 şubesinde uygulanacak. İngiltere'deki 7 şubesinde satılan ürünler Avrupa Birliği'nin uyguladığı etiketleme zorunluluğundan dolayı zaten etiketli. Günümüzde kullanılan etiketler, bir kar amacı gütmeyen sertifika kuruluşu olan Non GMO Project tarafından incelenip, ürünün GDO içermediğini belirtmekte. Whole Foods'un 2018'de kullanacağı etiketler ise ürünün **GDO içerdiğini** belirtecek.

Whole Foods açıklamasında, tüketicinin (GDO içermez) etiketli ürünleri tercih ettiğini gözlemledikten ve bazı üreticilerin **etiketledikleri ürünlerinin satışında %15-%30 kadar bir artış** gördüklerini bildirmesi üzerine, bu adımı tüketici taleplerini karşılamak için attığını belirtti. Market zincirinin bu kararı, her ne kadar neden hemen değil de 2108'e kadar diye eleştirilse de, çevreci ve GDO karşıtları tarafından umut vaat eden bir adım olarak görülmekte.

Whole Foods'un kararı gerçekten de cesur bir adım: ABD'de Amerika Gıda ve İlaç Dairesi (Food and Drug Administration-FDA), Tarım Bakanlığı (USDA), Amerika Tıp Birliği (American Medical Association-AMA) ve hatta Dünya Sağlık Örgütü'nün (World Health Organization-WHO) resmi tutumları genetiği değiştirilmiş ürünlerin insan sağlığına zararlı olmadığını yönünde. ABD'de Monsanto'nun başını çektiği **GDO lobisi dünyanın en güçlü lobilerinden biri.**

CALIFORNIA PROP 37

ABD’de 2012 yılında 20 eyalette etiketleme inisiyatifi başarısızlığa uğradı. Bunlardan sonuncusu ve en çok ses getireni kuşkusuz (Whole Foods’un da desteklediği) Kasım 2012’de oylamaya sunulan **California Prop 37** (Kaliforniya Öneri 37) oldu. Haziran 2012’de Kaliforniya Bilme Hakkı (California Right to Know) örgütünün gayretleri sonucu, etiketlendirme önerisi Kaliforniya’da ABD başkanlık seçimiyle beraber referanduma sunuldu. Zamanlamadaki ironiyi de kaçırmamak gerek; **Barack Obama** 2007 başkanlık kampanyasında, seçildiği takdirde “doğru etiketlendirmeye, vatandaşın GDO tüketip tüketmediğini bilmesi için HEMEN harekete geçeceğini” vaat etmişti. Başkan Obama bu vaadini tutmadığı gibi, bir de üstüne Monsanto ve devlet kuruluşları arasında defalarca gel git yapmış, Monsanto’da Kamu Politikası Başkan Yardımcılığı’na kadar yükselmiş **Michael Taylor**’u 2009’da FDA Başkanı’na üst düzey danışman olarak, Ocak 2010’da FDA’de özel kurulan yeni bir pozisyona, Gıda Başkan Yardımcılığına atadı (bkz. GDO Devi Monsanto’nun Politik Bağlantıları).

Başkan Obama’nın ikinci kez ABD Başkanı seçildiği Kasım 2012 seçimlerinde Kaliforniya’da oylanan Prop 37 yeterince evet oyu alamayarak, kabul edilmedi (resmi verilere göre Evet %47, Hayır %53). Oysa, ABD medyasında yer alan bilgilere göre yıllar içinde yapılan kamuoyu araştırmalarında Amerikalıların %90’ı GDO’lu ürün etiketlenmesi destekliyordu. Examiner’in ve yerel Santa Cruz Sentinel gazetesine göre, seçime 9 gün kala yapılan kamuoyu araştırması Prop 37’nin %67 ile geçeceğini gösterirken, 4 gün kala bu oran %42’ye düşmüştü.

Herkesin sorduğu, “peki, bu kadar kısa sürede ne oldu?” Yanıt: “**Prop 37’ye Hayır**” tarafı son anda medyayı “anti-37” reklamlarla işgal etti. “Prop 37’ye Hayır” kampanyasının arkasındaki dev kuruluşlar, bu kampanyaya toplam **45 ile 48 milyon dolar** arası para yatırdılar. “**Prop 37’ye Evet**”in arkasındaki tüketici haklarını koruma örgütleri ise sadece **8 milyon dolarla** savaş verdiler.

Before it News’a göre, “Prop 37’ye Hayır”ın arkasındaki bazı kuruluşlar ve kampanyaya yatırdıkları miktarlar:

1. **Monsanto** 8,112,069 dolar,
2. **Dupont** 5,400,000 dolar,
3. **Pepsico** 2,145,400 dolar,
6. **Bayer** 2,000,000 dolar,
8. **Syngenta** 2,000,000 dolar
9. **Kraft** 1,950,000 dolar
10. **Nestle USA** 1,461,600 dolar
11. **Coca-Cola Kuzey Amerika** 1,455,000 dolar
14. **Kellogg** 790,000 dolar

GDO lobisi bu kadar güçlüyken Whole Foods'a neden 2018'e kadar ve neden sadece organik satmayı tercih etmediği gibi eleştiriler bir kenara bırakılarak, bu cesur adımın benzer uygulamalara yol açabileceği için desteklenmeli.

ABD'de Monsanto'ya karşı benzer cesur bir adımı **2008**'de uluslararası perakende mağaza zinciri devi **Walmart** atmıştı. 2012 Fortune Dünya 500'ler listesine göre dünyanın en büyük üçüncü işletmesi ve dünyanın en büyük perakendecisi Walmart, kendi markası altında satılacak sütlerin, müşteri talepleri doğrultusunda alınan bir kararla, Monsanto'nun ürettiği büyüme hormonu rBST içermeyeceğini açıklamıştı. "GDO'lu içeriğin etiketlenmesinin federal bir gereklilik olması" kampanyası **Just Label It** Walmart'ın kararının sonucunda bugün ABD'de artık çok az süt ineğine büyüme hormonu verildiğine dikkat çekiyor ve Whole Foods'un etiketleme kararının aynı şekilde büyük bir etki yaratabileceğini düşünüyor.

GREENPEACE

Dünyada şu anda GDO'lu tarım, GDO'lu ürün ithalatı, GDO'lu ürün etiketlenmesi yani genel anlamda ülkelerin GDO politikaları hakkında bir takım değişiklikler yaşanıyor. Türkiye'de ise geçen yıl **Greenpeace**'in "İnsan Gıdası Amaçlı GDO İthalatı"na karşı başlattığı **Yemezler** kampanyası **325,000'den fazla imza toplayarak TGDF'nin 29 ithalat başvurusunu geri çekmesini sağladı**. Ancak Türkiye'de şu anda 3 GDO'lu soya ve 16 GDO'lu mısır çeşidi hayvan yemi olarak kullanılmakta. Biz de bu hayvanlardan elde edilen et, süt ve süt ürünleri ve yumurtalarını yiyerek dolaylı olarak bunları tüketmekteyiz. "**Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Mehdi Eker**, nisan ve temmuz [2012] ayında bu konuda çalışmalara başladıkları ve GDO'lu yemle beslenmiş hayvanların ürünlerine etiket zorunluluğu getirileceğini açıklamıştı" hatırlatmasını yapan **Greenpeace Akdeniz** Tarım Kampanyaları Sorumlusu **Tarık Nejat Dinç** dikkati etiketlemenin önemine çekiyor. Greenpeace Akdeniz'in devam eden Etiketsizse Yemezler: GDO'lu yemle beslenen hayvanların ürünleri etiketlensin kampanyasına imza atarak doğrudan Mehdi Eker'e verdiği sözün hesabını soruyorsunuz. GDO lobisi tüm dünyada çok güçlü olsa da, bazı cesur sesler duyulmaya, bazı cesur adımlar atılmaya başlandı. Siz de imzanızı atın ve sesinizi duyurun.

Kaynaklar:

<http://mobile.nytimes.com/2013/03/09/business/grocery-chain-to-require-labels-for-genetically-modified-food.xml?f=19>
<http://www.occupymonsanto360.org/2013/03/08/whole-foods-products-will-carry-gmo-labeling/>
<http://www.infowars.com/will-obama-fulfill-his-2007-promise-to-label-gmos/>
<http://www.examiner.com/article/ca-prop-37-gmo-food-labeling-initiative-defeated>
<http://beforeitsnews.com/alternative/2012/11/prop-37-to-label-gmo-foods-fails-in-california-2491888.html>
<http://www.projectcensored.org/top-stories/articles/20-us-agencies-trying-to-outlaw-gmo-food-labelling/>
<http://www.thedailygreen.com/environmental-news/latest/milk-hormones-rbst-47032108>
http://en.wikipedia.org/wiki/Fortune_Global_500
<http://www.greenamerica.org/pubs/greenamerican/articles/AprilMay2012/Who-requires-GMO-labels.cfm>
<http://gundem.milliyet.com.tr/-gdo-et-ve-yumurtayla-soframiza-giriyor-/gundem/gundemdetay/09.12.2012/1639153/default.htm>

HUGO CHAVEZ: MONSANTO VE GDO'YA KARŞI DURAN İLK LİDER

06/03/2013-aysebereket.wordpress.com/

Venezuela Başkanı Hugo Chavez, ülkesinde çok sevilmesi, emperyalizm karşıtlığıyla ve çok renkli kişiliğiyle, kuşkusuz nevi şahsına münhasır biri olarak hatırlanacak. Bunun yanında, Monsanto ve GDO'lu tohumlara hayır diyen ilk lider olması da çok önemli. 2004 yılında, 60 milyondan fazla çiftçiye temsil eden bir uluslararası çiftçi kuruluşu **La Via Campesina** Chavez Yönetimi'nin Monsanto ile anlaşma imzaladığını öğrenince, yönetimi Monsanto ve Cargill'in Venezuela'da transjenik soya üretimi yapmanın yollarını aradıklarına dair uyarır. Bunun üzerine Nisan 2004'te Chavez, "bu proje bitti" der, Venezuela topraklarında GDO'lu tarım yapılmasını yasakladığını açıklar. Böylece Başkan Chavez, Monsanto'nun 2,000 kilometre karelik bir alanda GDO'lu soya üretme planlarına da engel olmuş olur. Chavez, bu kararını Venezuela Anayasası'nda yer alan Gıda Egemenliği ve Güvenliği maddelerine aykırı olduğu için aldığını belirtir. Chavez, bu tarım alanlarının Monsanto'nun GDO'lu soyası yerine yerel bir bitki olan yuka üretimi için kullanılacağını ve dünya çiftçilerinin yararlanabileceği ve yerel tohumların korunacağı büyük bir tohum bankasının kurulacağını açıklayarak büyük bir adım atar.

Günümüzde Güney Amerika'daki soya üretimi gerçek bir çevre felaketi.

Yüksek protein içerikli soya fasulyesinin yaklaşık %80'ini hayvan yemi olarak kullanılmakta. 2010 verilerine göre, dünya soya üretiminde %33 ile birinci sıradaki ABD'yi, **%27 ile Brezilya ve 21% ile Arjantin** takip ediyor. Dünya soya üretiminin %77'i GDO'lu soya. **Arjantin, Brezilya, Paraguay, Uruguay, Şili ve Bolivya'da soya üretimini sadece GDO'lu soyadan oluşturmaktadır ve büyük kısmı ithal amaçlı.**

"Yeşil Altın" olarak görülen GDO'lu soya üretiminin, bir de genel olarak monokültür olarak uygulandığını da unutmuyarak, bu ülkelerde yol açtığı çevre felaketlerini genel başlıklar altında toplayabiliriz:

- İklim değişikliği, ısı artışı, su havzalarının kaybolması ve sera gazı emisyonu
- Biyoçeşitliliğin azalması
- Ormanların yok edilmesi
- Aşırı pestisit ve herbisit kullanımına bağlı olarak toprak, su, insanlar ve vahşi tabiatın zehirlenmesi
- GDO'lu tarımın yayılması
- Toprak mülkiyetinin çiftçiden kurumsal şirketlere geçmesi
- Gıda egemenliğinin yitirilmesi
- Açlık oranında artış yaşanırken, kurumsal karlılığın da artması
- Yerel halkın taşınmak zorunda kalması

Bazı çarpıcı örnekler:

- **Brezilya'da**, Amazon bölgesinde 1,2 milyon hektardan daha büyük bir alan soya üretimi için yok edildi (2010 verileri). 2007'de **GRAIN** yayınladığı bir bildiride önümüzdeki 10 yıl içinde soyanın **Amazon Havzası'nın** çoğunu ele geçireceğine ve işler bu hızla giderse tropik ormanın kuruyarak bir bozkıra dönüşebileceğine ve Brezilya'nın önlem alması

gerektiğine dair uyardı. Bunun sadece Brezilya'yı değil, tüm dünyayı ilgilendirmesinin nedeni ise Amazon Ormanı'nın devasa bir biyokütle olarak küresel iklimi düzenlemede oynadığı rol. Amazon Ormanı'nın yok olması, **kendi başına atmosfere 90 milyar ton karbon salınmasına yol açarak küresel ısınma %50'lik bir ivme kazandırmaya yeterli.**

- **Paraguay**'da Atlantik Yağmur Ormanı'nın tahminen **%90'nın** ekim alanı için yok edildi, binlerce bitki çeşidi, yüzlerce ender kuş ve jaguar gibi nesli tükenmekte olan hayvanlarla birlikte. (2011 verileri)
- **Arjantin**'de soya üretimine ayrılan 18 milyon hektarlık alan, ülkenin tarım alanının %50'sinden fazlasına tekabül ediyor.(2010 verileri)

2012'de Peru GDO'lu gıda ithaline, üretimine ve kullanımına 10 yıllık bir yasak getirdi. Aynı yıl, Meksika ise kendi mısır türlerini korumak için GDO'lu mısır ekimini yasakladı. Ancak bu iki iyi haber haricinde, bu bölge GDO'nun insan sağlığı ve doğa üzerindeki tüm tehlikelerine açık. Venezuela'nın bu kadar erken bir tarihte GDO'ya hayır demesinin değeri bugün daha net olarak görünüyor.

Kaynaklar:

<http://venezuelanalysis.com/news/474>

http://www.gmfrecymru.org/pivotal_papers/latin_america.htm

http://www.gmwatch.eu/index.php?option=com_content&view=article&id=12598:gm-soy-increases-poverty-threatens-health-in-south-america-farmer-advocates

<http://www.wakingtimes.com/2012/08/23/the-killing-fields/>

<http://www.telegraph.co.uk/earth/earthnews/8391748/GM-soy-The-invisible-ingredient-poisoning-children.html>

http://www.organicconsumers.org/articles/article_9024.cfm

EN SIK KULLANILAN ZEHİR: ASPARTAM E951

26/12/2012-ayseberket.wordpress.com/

Aspartam nedir ve yan etkileri nelerdir

1965 yılında keşfedilen aspartam, sükrozdan (sofra şekeri) 200 kat daha tatlı ve çok daha az kalorili, 90'dan fazla ülkede ilaç, gıda ve içecek sektöründe çok sık kullanılan bir suni tatlandırıcıdır.

Laboratuvar ortamında elde edilen aspartam üç ana maddeden oluşmakta: %40**aspartik asit** (ya da aspartat, bir tür amino asit), %50 **fenilalanin** (bir tür amino asit) ve %10 **metanol** (metil alkol). Metanol ya da metil alkol bildiğiniz gibi antifriz, bazı yanıcı maddeler ve kaçak içki yapımında kullanılan öldürücü bir **nörotoksindir**. Metil alkol karaciğerde formaldehit ve formik asite metabolize olur.

Aspartik asit ve fenilalanine gelince, tatlandırıcı üreticileri bu maddelerin gıda ve içeceklerde doğal olarak bulunduğunu belirtiyor. Ancak yapılan araştırmalara göre, yiyeceklerde bulunan bu aminoasitler başka aminoasitlere bağlı olduklarından sağlığa zarar vermiyor. Aspartamın

içindeki (%40) aspartik asit ve (%50) fenilalanin ise, midedeki enzimler tarafından ayrıştırılıyor ve serbest kalan fenilalanin metabolizma tarafından diketopiperazin adındaki **kanserojen** bir maddeye dönüşüyor. Aspartik asit de, sinir hücrelerinin stimüle ederek bunların ölümüne yol açan **eksitotoksin** adlı toksik maddeye dönüşüyor. Özetle, **aspartam insan vücuduna girince hem bir kanserojene, hem bir nörotoksine (sinir sistemi üzerinde zararlı etkileri olan bir zehir) hem de bir eksitoksine (sinir hücrelerini öldüren toksik madde) dönüşüyor.**

Aspartam, FDA'ya (U.S. Food and Drug Administration – Sağlık Bakanlığı'na bağlı Amerikan Gıda ve İlaç Dairesi) tüm bildirilen gıda katkı maddeleri yan etkilerinin %75'i oluşturmakta. Aspartamın sebep olduğu belgelenmiş 90 tane semptomdan bazıları: **baş ağrısı, migren, baş dönmesi, nöbet, bulantı, uyuşma, kas spazmları, kilo artışı, deri döküntüsü, depresyon, yorgunluk, sinirlilik, çarpıntı, uykusuzluk, görme bozuklukları, işitme kaybı, nefes zorluğu, anksiyete atakları, konuşma bozukluğu, tat kaybı, tinnitus (kulak çınlaması), vertigo, hafıza kaybı ve eklem ağrıları.** Aspartamın yan etkilerini inceleyen bilim adamları ve doktorlara göre **beyin tümörleri, MS, epilepsi, kronik yorgunluk sendromu, Parkinson, Alzheimer, mental gerilik, lenf kanseri, lösemi, doğum kusurları, fibromialji ve diyabet** aspartam kullanarak tetiklenebilir ya da ağırlaşabilir.

Ayrıca **Fenilketonüri** (amino asit metabolizmasının bozulması sonucu meydana gelen kalıtsal bir hastalık) hastaları aspartamın içerdiği fenilalanini metabolize edemedikleri için, kanda biriken bu madde beyinde harabiyet yapar ve en ciddi sonucu fenilalanin ve türevlerinin birikmesine bağlı olarak mental gerilik oluşmasıdır.

Aspartamın karanlık geçmişi

Peki günümüzde **en tehlikeli gıda katkısı** olarak kabul edilen aspartam nasıl keşfedildi, yasallaştırıldı ve kullanımı nasıl hala bu kadar yaygın olabiliyor?

1965 yılında **G.D. Searle** İlaç Şirketi'nde, bir ülser ilacı üzerinde çalışan bir kimyager şekerden 200 kat daha tatlı fakat kalorisi olmayan aspartamı keşfeder.

1967'de Searle FDA'ya başvurmak için gerekli testleri başlatır ancak Searle adına bu testleri yavru maymunlar üzerinde yöneten Harold Waisman adında bir biyokimyager, aspartamla sütle beslenen yedi maymundan birinin öldüğünü ve beş tanesinin de granmal nöbet geçirdiği bildirir.

Bu arada 1970'in sonlarına doğru, pazar payı en yüksek düşük kalorili suni tatlandırıcı **Siklamat**, bazı bilim adamları tarafından kanserle ilişkilendirildiği için piyasadan kaldırılır. Aynı sıralarda, geriye kalan tek suni tatlandırıcı **Sakarin** de kamuoyunda sorgulanmaya başlar. **Artık Aspartam için pazarda yer açılmıştır.**

1971'de Dr. John Olney (sinir sistemi ve beyin üzerine araştırma yapan ve monosodium glutamatı bebek mamalarından çıkarılmasını sağlayan bilim adamı) araştırmalarının **aspartik asitin yavru farelerin beyinlerinde delik açtığını** Searle'e bildirir. Searle'ün kendi araştırmacılarından biri benzer bir araştırmayla Dr. Olney'i onaylar.

Şubat 1973'te testlere onlarca milyon dolar harcayan Searle, FDA onayı için başvurur ve aspartamın güvenli olduğunu ispatladıklarını iddia ettikleri yüzün üzerinde araştırma sunar. Mart 1973'te bu verileri inceleyen ilk FDA bilim adamları Searle'ün verdiği bilgilerin aspartamın güvenilirliğini göstermeye **yeterli olmadığını** ve daha fazla laboratuvar testi gerektiği açıklarlar.

Mayıs 1974'te (Siklamat'ın piyasadan kalkmasında büyük rol oynayan) Avukat Jim Turner ve Dr. Olney'in 1971 yılında **yavru farelerin beyinlerinde delik açılmasıyla sonuçlanan**

araştırmasını tartışmak için Searle temsilcileriyle bir araya gelir. Ancak, **Temmuz 1974**'te FDA aspartamın kuru gıdalarla sınırlı kullanımı için ilk onayını verir. **Ağustos** ayında Avukat Jim Turner ve Dr. Olney aspartam'ın onayına karşı ilk itirazlarını sunar. **Aralık 1975**'te FDA aspartam onayına durdurma kararı alır ve **Searle'ün aspartamı pazarlamasını engeller**. 1976'da Turner ve Olney'in dilekçeleri Searle laboratuvarlarının FDA tarafından denetlenmesine yol açar. **Sonuç, Searle test prosedürlerinin şişirme, hata dolu ve test verilerinin manipüle edildiğidir**. Denetmenlerin raporunda “o güne kadar Searle testleri kadar kötü bir şeye rastlamadıkları” yazmaktadır.

1977 inanılmaz numaraların döndüğü önemli bir yıl. **Ocak 1977**'de FDA, Amerika Adalet Bakanlığı'na Searle'e aspartam güvenilirlik testleri sırasında bulguları saptırmak ve “**gerçekleri gizlemek ve yalan açıklamalar yapmak**” sebebiyle dava açılabilir mi diye araştırması için tahkikat heyetinin kanuni takibat başlatması için resmî başvuruda bulunur. Bu, FDA tarihinde ilk defa bir üreticiye ceza davası açmak istemesidir. İşler bu noktada iyice “kirlenmeye” başlıyor. Bir iki hafta sonra, Searle'ün Avukatları Sidley & Austin Searle araştırmasının başındaki savcı **Samuel Skinner** ile iş pazarlığına oturuyor. **Mart** ayında ise Searle **Donald Rumsfeld**'i CEO olarak işe alıyor. Rumsfeld hatırlayacağınız üzere eski bir kongre üyesi, Ford hükümeti'nin Savunma Bakanı, daha sonra 2001'de George W. Bush'un da Savunma Bakanlığını yapmış, 11 Eylül olaylarından sonra çıkan Irak ve Afganistan savaşının mimarıdır. Rumsfeld Searle'ün üst yönetimine birçok Washingtonlu ahababını yerleştirir. **Temmuz**'da Samuel Skinner savcılıktan ayrılır ve Searle'un avukatlık bürosunda çalışmaya başlar. **Ağustos**'ta FDA Bressler raporunu yayımlar. Raporda Searle araştırmalarından birinde, **196 hayvandan 98'inin öldüğü ve bazılarının ancak bir yıl sonra otopsi yapıldığı** açıklanır. Birçok başka hata ve tutarsızlık olduğu da tespit edilir. **Aralık** ayında Savcı Skinner'ın geri çekilmesi ve istifası **kanuni takibat sürecini o kadar yavaşlatır ki, aspartama karşı yapılan suçlamalar zaman aşımına uğrar** ve tahkikat heyeti kanuni takibatı bırakır.

1979'da FDA aspartam'ın güvenilirliğine araştırması için bir Kamu Araştırma Kurulu kurar. Bir yıl sonra bu kurul hayvanlarda oluşan beyin tümörleri hakkında daha fazla araştırma yapılmadan onaylanmaması gerektiğine karar verir. “**Aspartamın güvenli bir gıda katkı maddesi olarak kullanılmasına dair kesin kanıt sunulmadığını**” açıklar.

1981 diğer çok önemli bir yıldır. **Ocak 21**'de Ronald **Reagan** Başkanlık yemini eder. Reagan'ın geçici kabinesinde yer alan Searle'ün CEO'su **Rumsfeld** kendi eliyle yeni FDA Başkanı **Dr. Arthur Hull Hayes Jr.**'u seçer. Reagan'ın yemininden bir gün sonra, Searle FDA onayı için yeniden başvurur. **Mart**'ta yeni FDA Başkanı Kamu Araştırma Kurulu'nun sonuçlarını tekrar gözden geçirmek için özel bir panel kurar. **Mayıs**'ta beyin tümörü meselesini araştıran altı FDA bilim adamından üçü aspartamın onaylanmaması gerektiğini ve Searle'de yapılan testlerin güvenilir ve yeterli olmadığını açıklar. **Temmuz 1981**'de Rumsfeld tarafından seçilen yeni FDA Başkanı'nın ilk icraatlerinden biri Kamu Araştırma Kurulu'nu hiçe sayarak, **kendi FDA ekibinin önerilerini görmezden gelerek aspartamın kuru gıdalarda kullanımı için onaylamak olur**.

Ekim 1982'de FDA, Searle'un gazlı ve diğer içeceklerde kullanımının onaylanması için başvurduğunu açıklar. Temmuz 1983'de National Soft Drink Association (NSDA – Ulusal Alkolsüz İçecek Birliği) aspartam'ın likit halde çok değişken olduğunu ileri sürerek, aspartamın gazlı içeceklerde kullanılmasının daha fazla veri elde edilene kadar ertelenmesini

talep eder. Likit haldeki aspartam 30 derecenin üzerinde bir ısıda kaldığında, iki iyi bilinen toksin DKP (Diketopiperazin) ve formaldehite dönüşmekte. Aynı yıl NSDA'nın yanında başka bağımsız avukat ve bilim adamlarının da FDA'ye resmi itirazlarda bulunmalarına rağmen, **1983 sonbaharında aspartam içeren gazlı içecekler tüketiciye sunulur.**

1985'te, "meşhur" Monsanto (bkz. Monsanto ve politik bağlantıları yazıları) Aspartam'ın patentini elinde bulunduran G.D. Searle'ü satın alır ve Searle Pharmaceuticals ve NutraSweet Company (aspartam kısmı) adında iki ayrı şirket kurar. 2000 yılında ise Nutrasweet'i J.W.Childs'a satar.

1993'de FDA, aspartamı diğer içecekler, pişmiş gıda ve şekerlemelerde kullanılmasını onaylar. **1996'da ise FDA, aspartam kullanımı üzerindeki tüm kısıtlamaları kaldırarak tüm gıda ve içeceklerde kullanımını onaylar.**

Birçok Avrupa Birliği ülkesi aspartamı 1980'lerde onayladı, **tüm ülkelerin onaylaması ise 1994'te gerçekleşti.** aspartam'ın Avrupa'daki patenti 1987'de, Amerika'daki patenti ise 1992'de sona erdi.

Dikkat! Aspartam her yerde

Aspartam (E951) **Equal, Spoonful, NutraSweet ve Canderel** ve 2009'dan beri **AminoSweet** ticari adları altında yaklaşık dünyada satılan 6.000 gıda ve içecek maddesinde bulunmakta. Türkiye'de aspartam **Aspartil, Diyet-Tat, Nutra-Tat, Sanpa** gibi ticari adlar altında da satılmakta.

-Aspartam içeren maddelerden ilk akla gelenler **diyet kolalar** ve diğer **diyet ya da şekersiz ibaresi bulunan meşrubatlar ve meyveli içecekler.**

-**Şekersiz çikletler, nane şekerleri, şekerler ve çikolatalar.**

-**Kahvaltı gevrekleri, meyveli yoğurtlar, yağsız veya az yağlı yoğurtlar, hazır tatlılar, pudingler, çikolata, meyveli sütler, kakaolu içecekler, dondurmalar.**

-**Soslar, tatlı soslar, reçel ve marmelatlar ve ketçap.**

-**Bazı çaylar, hazır kahveler, kahvelere eklenen şuruplar, tatlandırılmış soğuk çaylar, tatlandırılmış sular ve proteinli besleyici içecekler** çoğu zaman aspartam içermekte.

-**Diyabet hastalarının kullandıkları çoğu gıda.**

-**Diş macunları, gargaralar.**

-İlaç sektöründe: **Çiğnelebilir vitaminler, suda eriyen vitaminler (Redoxon), vitaminler (özellikle hamilelere verilen ve demir eksikliği tedavisinde kullanılan Maltofer, Bonmega Kalsiyum+D3, menopoz sonrası kemik kaybını önlemek için verilen Bonenorm), romatoit artrit ve osteoartrit ilaçları (Berkofen), mükolitikler yani balgam sökücüler (Asist, Mucocure, Muconex), laksatifler, soğuk algınlığı ilaçları (Pir Hot D, Gribex, pediatrik üst solunum yolu enfeksiyonu için kullanılan Spectracef), pastiller, migren ilaçları (Maxalt), antibiyotikler (Zinnat, Augmentin, Texef), demans ilaçları (Emaxin), antidepresanlar (Eslong), anksiyolitikler (Xanax).**

Bu liste benim yaptığım bazı araştırmalar sonucunda ortaya çıkarabildiğim ilaçlardır.

Kullandığınız ilaçların prospektüsündeki yan maddelere bakarak, aspartam içerip içermediğini görebilirsiniz.

Gıdaya gelince, 07.01.2011'de Resmi Gazete'de yayımlanan Türkiye Gıda Kodeksi Yönetmeliği Gıda Maddelerinde Kullanılan Tatlandırıcılar Tebliği'nin 6. Maddesi aşağıdadır:

“Ambalajlama, etiketleme ve işaretleme MADDE 6 –

(2) Yukarıdakilere ilave olarak aşağıdaki hükümler de etiket üzerinde yer almalıdır:

a) “Doğrudan tüketim için bazlı tatlandırıcı” ifadesi, tüketiciye doğrudan sunulan tatlandırıcıların etiketinde yer almalı ve boşluk bırakılan yere ürünün bileşiminde bulunan tatlandırıcının veya tatlandırıcıların adı veya adları yazılmalıdır.

b) Tatlandırıcı ihtiva eden gıda maddelerinin etiketlerinde, tatlandırıcı içerdiğine dair ifade

ürün adıyla aynı yüzeyde farklı ve dikkat çekici renkte ve büyüklükte belirgin bir şekilde yer almalıdır.

(3) Poliöl veya şeker alkolü ve/veya aspartam ve/veya aspartam-asesülfam tuzu içeren ve tüketiciye doğrudan sunulan tatlandırıcıların etiketinde şu uyarılar yer almalıdır:

- a) Polioller: aşırı tüketimi laksatif etkiye neden olabilir.
- b) Aspartam: fenilalanin ihtiva eder.
- c) Aspartam-asesülfam tuzu: fenilalanin ihtiva eder.”

Ama bu yönetmeliğe ne kadar uyulduğunu görmek bizlere düşmektedir. Anlaşılan, **aspartam tuzağına düşmemek için elimizde bir büyüteç, etiket ve prospektüs peşine düşmeliyiz.** Belki de her birimiz aspartam içerdiğini bildiğimiz maddelerin bir listesini yapıp, paylaşmalıyız.

Bazı Kaynaklar:

http://www.ichastaliklaridergisi.org/managete/fu_folder/1998-06/html/1998-5-6-402-405.html

<http://articles.mercola.com/sites/articles/archive/2012/09/26/aspartame-causes-brain-damage.aspx>

<http://www.encognitive.com/node/1673>

<http://www.swankin-turner.com/aspartame.html>

<http://www.swankin-turner.com/hist.html>

Aspartame/NutraSweet: The History of the Aspartame Controversy by James Turner, ESQ. Director of the National Institute of Science, Law, and Public Policy (NISLAPP)

MONSANTO (BAYER) GLİFOSAT-KANSER DAVASINDA TARİHİ ZAFER: 289.2 MİLYON DOLAR TAZMİNAT CEZASI

11/08/2018-<https://yesilgazete.org/>

Amerika Birleşik Devletleri Kaliforniya eyaletinin San Francisco Yüksek Mahkemesi’nde sekiz haftadır süren **Dwayne Johnson-Monsanto (Bayer) davası** dün (Cuma 11 Ağustos) jürinin verdiği tarihi bir kararla sona erdi. Johnson, Monsanto’nun Round up ve RangerPro herbisitlerindeki (ot öldürücü kimyasal) aktif maddesi glifosat yüzünden kansere yakalandığını iddiasıyla dava açmıştı.

Haziran ayında 62.5 milyar ABD dolarına Bayer tarafından satın alınan biyokimya devi Monsanto’nun Dwayne Johnson’a 250 milyon ABD doları cezai tazminat, 2.2 milyon ABD doları maddi tazminat, 37 milyon ABD doları manevi tazminat olmak üzere, toplam 289.2 milyon ABD doları tazminat ödemesine karar verildi.

The Guardian’ın haberine göre, jüri “*haksız fiilin kasıt ya da zulüm olarak işlendiğine*” karar verdi. (Hukuk sistemlerindeki farklılık sebebiyle yakın çeviri kullanılmıştır, İngilizcesi “*acted with malice or oppression*”dır).

Carey Gilliam ise The Guardian’da bugün yayınlanan yazısında jürinin **Roundup ve benzeri glifosat içeren ürünlerin kullanıcılara ciddi tehlike teşkil ettiğine ve Monsanto yetkililerinin bu tehlikeler hakkında yeterli uyarı yapmayarak “haksız fiili kasıt ya da zulüm olarak işlediğine”** karar verdiğini yazdı.

Johnson davası glifosatın kanserle ilişkisi olduğu iddiasıyla açılan ve sonuçlanan ilk dava olarak tarihe geçti. Bu dava ve jüri kararı birçok açıdan çok önemli sonuçlar doğuracak ancak kuşkusuz en önemli iki sonucu glifosat ve kanser arasındaki ilişkinin kabul edilmiş olması, ve glifosatın non-Hodgkin lenf kanserine yol açtığı iddiasıyla **ABD’de Monsanto’ya karşı açılmış 5,000’den fazla davaya emsal oluşturabilecek olması.**

Dewayne Johnson

Dewayne Johnson (46), iki çocuk babası ve lenf kanseri (non-Hodgkin lenfoma). Monsanto’ya karşı açtığı dava, ölüm döşeginde olduğu ve sadece birkaç ayı kaldığı için öne alınmıştı.

Johnson 2012-2015 yılları arasında San Francisco Benecia okul bölgesinde park bahçe görevlisi olarak çalıştı. Görevlerinden biri de yeşil alanların ilaçlanmasıydı. Halk dilinde her ne kadar “ilaç” denilse de, uygulanan ürünler ilaç değil, kimyasal zehir.

Johnson mahkemede, **Monsanto’nun Roundup ve RangerPro (etken maddeleri glifosat) herbisitlerini (ot öldürücü kimyasal, “yeşil kıran”)** yılda 20-30 kez uyguladığını ve her ne kadar koruyucu giysi kullansa da rüzgarın etkisiyle bu zehirlere maruz kaldığını “Her gün yüzüme gözüme bulaşıyordu. Engellemek çok zordu,” sözleriyle ifade etti. Ayrıca Johnson bu ürünlere yüksek miktarda maruz kaldığı iki kazayı anlattı. Ağustos 2014’te Johnson’a kanser teşhisi konuldu. Eylül 2015’te doktoru 18 ayı kaldığını söyledi. Johnson, Monsanto’ya 2016 yılında dava açtı.

Mahkemede yürek burkan ifade ve kanıtlar

Johnson'un Şubat 2014'teki ilk kazasından bir süre sonra vücudunda lezyonlar oluşmaya başladı ve doktorlar cilt kanserinden şüphelendi.

Johnson Kasım 2014'te Monsanto tüketici hattıyla iletişime geçti ve ürünlerinin buna sebep olup olamayacağını sordu. Johnson'ın tüketici hattındaki çalışanla 45 dakika boyunca telefonda görüştüğü, bu kişinin 20 yıldır Monsanto'da çalışan, tüketici güvenliğinden sorumlu tıp doktoru ve klinik toksikolog Dr. Daniel Goldstein'a e-posta yazdığını ve Goldstein'ın Johnson'u arayacağını yazdığı dava makamının kanıt olarak sunduğu Monsanto iç yazışmalarıyla belgelendi. Bu iç yazışma metnini buradan görebilirsiniz.

Dr. Goldstein, Johnson'u aramadı, mahkemede ise "Onunla konuşmam kesinlikle faydalı olurdu. Konuşup, konuşmadığımı hatırlamıyorum," dedi. Bunun üzerine Non-Hodgkin lenfoma olduğu belirlenen ve kemoterapi görmeye başlayan Johnson çalışmaya ve glifosat uygulaması yapmaya devam etti.

Mart 2015'te Dünya Sağlık Örgütü (WHO) kanser ajansı **IARC, 11 ülkeden 17 bilim insanının bir yıl süren glifosat ve kanser ilişkisi araştırma sonuçlarını yayınladı.** IARC glifosatu "muhtemel kanserojen" olarak sınıflandırdı ve araştırma glifosat ve non-Hodgkin lenfoma arasında güçlü kanıt olduğu sonucuna vardı.

Bir ay sonra, 15 Nisan 2015'de Johnson bu kez Monsanto'nun zehir kontrol merkeziyle iletişime geçti. Telefondaki sağlık görevlisine lenf kanseri teşhisine rağmen bu ürünü kullanmaya devam ettiğini söyledi, çekinceleri olduğunu belirtti ve bir kez daha glifosatlı ürün ile kendi lenf kanseri arasında bir ilişki olup olmadığını sordu. Johnson sağlık görevlisine geçirdiği iki kazayı da detaylarıyla anlattı: İlkinde sırt tipi ilaçlama makinesinin hortumun yırtılmasıyla ürün üstüne başına akmış, sıırıslıklam olmasına rağmen işte olduğu için saatlerce yıkanamamış, diğerinde ise ürün sızarak sırtına bulaşmıştı.

Sağlık görevlisinin yine Dr. Goldstein'a e-postayla konuşmayı aktardığı Monsanto iç yazışmalarıyla kanıtlandı. Dr. Goldstein yine Johnson'u aramadı ve mahkemede "konuşup, konuşmadığımı hatırlamadığını" söyledi. (Goldstein'ın mahkeme tutanaklarındaki ifadesini buradan okuyabilirsiniz. Kasım 2014' hakkındaki ifadesi için pdf sayfa 9-10, Nisan 2015 hakkındaki ifadesi için pdf sayfa 16).

Johnson doktorlara göre son günlerini yaşıyor, artık non-Hodgkin's lenfomanın son evresinde lezyonlar vücudunun yüzde 80'ni kaplamış durumda ve deneysel tedavi görüyor. Johnson'un mahkemedeki belki de en yürek burkan sözleri *"Bu ürünün insanlara zarar verdiğini bilseydim asla okul alanlarında ve insanların olduğu yerde uygulamazdım. Bu ahlak dışı, yanlış. İnsanlar bunu hak etmiyor,"* sözleriydi.

Bu tarihi karar emsal oluşturableceği için çok büyük bir zafer. Ancak bu zaferi bize sağlayan Johnson için artık ne yazık ki çok geç. Monsanto ise kararı üst mahkemeye taşıyacak.

Not 1: Büyük bir zaferi paylaşma niyeti ile başladığım bu yazıyı üzgün olarak bitiriyorum. Mahkeme kayıtlarını, ifadeleri okuyup, duruşma videolarını izleyip bu kötülük karşısında ızdırıp çeken ve yakında pisi pisine ölecek Dewayne Johnson için insanın içinin sızlamamasına imkan yok. Bugüne kadar hiçbir yazımda sanırım hislerimi paylaşmadım, ama bunu paylaşmak istedim sizlerle.

Not 2: Glifosat dünyanın gelmiş geçmiş en fazla kullanılan tarım zehri. Dünya genelinde (tarımsal + tarım dışı) kullanımını 1994 ile 2014 arası **15 misli** artarak yaklaşık 826 bin tona çıktı. 1994-2014 arası dünya genelinde kullanılan toplam glifosat miktarının **%72'si son on yılda kullanıldı.**

Bugün dünya genelinde, genetiği değiştirilmiş organizmaların (GDO) toplam glifosat kullanımındaki payı ise yüzde 56.

Türkiye’de ise glifosat kullanımı, Gıda Tarım Hayvancılık Bakanlığı verilerine göre 2001’de 305 tondan 2013’te 4500 tona çıkarak, 15 misli arttı.

Glifosatın patenti piyasaya sürüldüğü 1974’den 2000 yılına kadar Monsanto’ya aitti. 2000 yılında Monsanto’nun patent süresi sona erdiğinde ise markalaşma hevesinde olmayan küçük şirketlerden **Dow, Dupont, Syngenta, Aventis** ve **BASF** gibi kimyasal devlerine kadar çok sayıda şirket glifosat içeren ürün satmaya başladı.

Bugün, ABD’de 750’den fazla glifosat içeren ürün satılıyor. Avrupa’da ise 40 farklı şirket tarafından 300’ü aşkın glifosat içeren herbisit satılıyor.

Monsanto Bayer tarafından satın alındı ve artık faaliyetlerini Bayer ismi altında yürütecek. **Lütfen Bayer ismini her duyduğunuzda bunu hatırlayın.**

Glifosat hakkında daha fazla bilgi, kullanım verileri, Avrupa Birliği lisans süreçleri, vs. için üç yazımı buradan, buradan ve buradan okuyabilirsiniz

Monsanto hakkındaki diğer yazılarımı buradan okuyabilirsiniz

Kaynaklar:

<https://www.theguardian.com/business/2018/aug/10/monsanto-trial-cancer-dewayne-johnson-ruling>

<https://www.ecowatch.com/johnson-monsanto-trial-2579431928.html>

<https://www.theguardian.com/business/2018/jul/23/monsanto-trial-dewayne-johnson-cancer-roundup-weedkiller>

<https://www.theguardian.com/business/2018/aug/11/one-mans-suffering-exposed-monsantos-secrets-to-the-world>

<https://www.organicconsumers.org/blog/kennedy-monsanto-roundup-cancer-trial-herbicide-expert>

<https://www.baumhedlundlaw.com/pdf/monsanto-documents/johnson-trial/PTX-0332-Monsanto-Email-Re-Johnson-Ranger-Pro-Exposure-2014.pdf>

https://www.iarc.fr/en/media-centre/iarcnews/pdf/Q&A_Glyphosate.pdf

<https://www.baumhedlundlaw.com/pdf/monsanto-documents/johnson-trial/Daniel-Goldstein-partial-depo-transcript.pdf>

<https://usrtk.org/pesticides/mdl-monsanto-glyphosate-cancer-case-key-documents-analysis/>

GREENPEACE'DEN AYŞE BEREKET: “GÜLE GÜLE SHELL. N'OLUR GERİ GELME!”

30/09/2015-aysebereket.wordpress.com/

Shell, dün (29 Eylül Salı) yaptığı açıklama ile Kuzey Kutbundaki (Arktik) petrol ve doğal gaz arama çalışmalarına son verdiğini açıkladı. Bu zaferde ekoloji aktivistlerinin dünya çapındaki eylemlerinin birincil derecede payı olduğu aşikar. **Greenpeace Akdeniz Kuzey Kutbu Kampanya Sorumlusu Ayşe Bereket** ile konuştuk. Aynı zamanda Yeşil Gazete'nin de yazarları arasında bulunan Ayşe, hem “Save The Arctic” (Kuzey Kutbunu Kurtar) kampanyası hakkında hem de bundan sonraki süreçle ilgili düşüncelerini bizimle paylaştı.

Yeşil Gazete: *Shell'in kuzey kutbunda petrol ve doğal gaz araştırmalarına son verme açıklamasından sonra akıllara ilk önce Greenpeace'in “Save the Arctic” kampanyası geldi doğal olarak. Sen bu kampanyaya nasıl ve ne zaman dahil oldun, dahil olduğunda kutuplardaki durum nasıldı?*

Ayşe Bereket: Ben esasında Greenpeace Akdeniz İstanbul ofisinde tarım gıda kampanyacısı olarak başladım. Ama işe başladıktan kısa bir süre sonra, “Arctic 30” vakası olarak bilinen sürece dahil oldum. Aralarında bir Türk gönüllümüzün de olduğu, 30 Greenpeace aktivisti Gazprom petrol şirketinin Kuzey Buz Denizi'nde petrol arama projesini protesto ettikleri için gözüaltına alınıp, yaklaşık 2 ay sonra serbest bırakılmıştı. 2014 yazında da **Greenpeace İskandinavya** ofisine bağlı olarak “Save The Arctic” kampanyası bünyesinde **Filipinler İklim Delegeşi Yeb Sano** ve **Kiribati Cumhurbaşkanı Anote Tong**'un Kuzey Kutbu ziyaretlerinin proje liderliğini yaptım. Akdeniz ofisine geri döndüğümde Kuzey Kutbu Kampanyası sorumluluğunu üstlendim.

Greenpeace Akdeniz Kuzey Kutbu Kampanya Sorumlusu Ayşe Bereket

Greenpeace'in Save The Arctic yani Kuzey Kutbu'nu Kurtar kampanyası 2012'de başladı. Çağrımız Kuzey Kutbu'nun açık sularında belirli bir bölgeyi petrol faaliyetleri ve endüstriyel balıkçılık yapılmadığı bir koruma alanı ilan etmek. Kuzey Kutbu'nu Kurtar kampanyamızın imzacı sayısı ise şu anda 7 milyon kişiyi geçti. Türkiye'den de 500 binden fazla imzacımız var.

Yeşil Gazete: **Kampanyada şimdiye kadar yaşananları da aktarabilir misin?**

Ayşe Bereket: Kuzey Kutbu kampanyasının en başından beri, yani üç yıldır Shell'in bölgede petrol aramaları planlarına karşı tüm dünyada kampanyalar, eylemler düzenleyip, dikkat

çekip, bu planlarından vazgeçmesi için uğraş verdik. Çok ses getiren kampanyalarımızdan bir “Lego, Shell ile Ortaklığını Bitir” kampanyasıydı. Amacımız dünyanın en büyük oyuncak şirketi Lego ve petrol devi Shell işbirliğini durdurmaktı. 16 milyon kadar Shell logolu oyuncak 26 ülkede hediye edilmiş veya satılmıştı. Yani Shell çocuklar üzerinden propaganda yapıyordu. Lego kampanyasında 1 milyon imza topladı, ve Lego 3 ay gibi kısa bir süre sonra Shell’le 50 yıldır devam eden, 110 milyon dolarlık kontratını yenilemeyeceğini açıkladı. **En eğlenceli Greenpeace eylemlerinden biri, Formula 1 ödül töreni sırasında Kutup ayısı/Shell logolu şaşırtmacalı eylemimiz** de yine Kuzey Kutbu kampanyası bünyesindeydi. 2015 ‘in ilk aylarından itibaren Kuzey Kutbu’nu Kurtar kampanyasının esas odağı Shell’le mücadele etmek oldu çünkü Shell, **Alaska’nın Chucki Denizi’nde** petrol sondajına başlamak istediğini açıkladı. 2012’de **Kulluk platformunun** karaya oturması skandalı ile ara verdikleri Kuzey Kutbu petrol sondajlarına yeniden başlamak için izin başvuru sürecini başlattılar. Shell’in sondaj planlarını inceleyen ABD İçişleri Bakanlığının Okyanus Enerji Yönetimi Bürosu (BOEM) Çevresel Etki Bildiriminde büyük bir kaza olma ihtimalini yüzde 75 olarak vermesine rağmen, Başkan Obama ne yazık ki Mayıs ayında Shell’e ilk yeşil ışığı yaktı, Ağustos’ta da gerekli son izni verdi. Yine ABD hükümeti tarafından finanse edilen Eylül 2014’te yapılan diğer bir araştırma Shell’in büyük bir petrol sızıntısına müdahale etme konusunda ciddi soru işaretleri bulunduğunu göstermişti. Dolayısıyla, sordüğümüz soru bir felaket olup olmayacağı değil, ne zaman olacağıydı.

Shell’in Kuzey Kutbu’nda geri çekilme kararı sadece Greenpeace’in değil, bu süreçte Shell’e karşı sesini yükselten, aktivizm yapan herkesin, tüm stk’ların ve tüm aktivist bireylerin başarısı. Mayıs’tan beri tüm dünyada çok ses getiren **“People Vs Shell” hareketi** çok katılımlı, çok sesli ve çok renkli, yerel hareketlerin de katıldığı gerçek bir sivil hareketti. Mayıs ayında 6 Greenpeace aktivistinin Pasifik Okyanusu’nda Alaska’ya doğru seyir halinde olan Shell’in petrol platformu Polar Pioneer’e çıkıp, 6 gün boyunca Shell’in Alaska’da kullanacağı bu dev platformda kalmaları dünyada büyük ilgi uyandırdı ve aylarca sürecek eylemlerin startını verdi.

Ardından Seattle’da yüzlerce “kayaktivist”, yani kanolu aktivistin, platformun çevresini kuşatmaları, Temmuz’un ilk iki haftasında, Türkiye’den 8 şehir dahil, 25 ülkede Shell karşıtı 40’ın üzerinde eylem, aktivite yapıldı. Temmuz sonunda, Shell’in derin sondaja başlamak için beklediği Fennica buzkıranı, Portland limanından Kuzey Kutbu’na yola çıkmaya çalışırken, seyri köprüden halatlarla 40 saat boyunca sarkan 13 Greenpeace tırmanışçısı tarafından engellendi. Denizden de başka oluşumlardan kanocu aktivistler katıldı. Son olarak da biz, Greenpeace olarak, Londra’da Shell Genel Merkezi’nin önüne 3 tonluk kutup ayımız Aurora’yı yerleştirmiştik, bugün (Eylül 29) bir sokak partisi eşliğinde Aurora nöbetini sonlandıracak. Yani, sadece bizim değil, tüm aktivistlerin eylemleri, toplantıları devam ediyordu, hepsi açıklamadan sonra kutlamaya dönüştü.

Kuzey Kutbu’nda belirli bir bölge koruma alanı ilan edilmeli

Yeşil Gazete: Shell’in açıklamasından ne anlamamız gerekiyor, artık bu iş bitti mi yoksa hala tetikte mi olmalıyız?

Ayşe Bereket: Şu anda sahip olduğumuz bilgiler ışığında, yani Shell’in kendi açıklamasına bakarsak, Shell, bölgeden tüm ekipman ve çalışanlarını geri çekiyor ve “öngörülebilir bir gelecekte” bölgeye tekrar girmeyecek. Bugüne kadar 7 milyar ABD doları harcadılar ve yine Shell’in verdiği bilgiye göre geri çekilmelerinin de 4.1 milyar ABD dolarına civarında bir maliyeti olacak. Yatırımcıları, bu maddi kayıp ve özellikle bu son dönemde yaşadığı bu büyük prestij kaybından hiç hoşnut değiller. Petrol fiyatlarının düştüğü, dünyanın küresel iklim

değişikliğini yavaşlatmak için fosil yakıtlardan vazgeçip, yenilenebilir, temiz enerjiye yöneldiği bir dönemde, zaten yeni rezervlerin peşinden gitmenin anlaşılır bir yanı yoktu.

Yeşil Gazete: Greenpeace Kuzey Kutbu Kampanyası'nın bundan sonra izleyeceği süreç hakkında da bilgi verebilir misin?

Ayşe Bereket: Şu anda bu büyük zaferi kutluyoruz. 7.5 milyon imzacımızla ve bu son zaferle “Kuzey Kutbu’nu Kurtar” hareketimiz her zamankinden daha güçlü. Başta söylediğim gibi, **biz Kuzey Kutbu’nda, uluslararası sularda belirli bir bölgenin koruma alanı ilan edilmesini istiyoruz.** Başkan Obama’nın da bu fırsatı değerlendirip, ABD’nin Kuzey Kutup bölgesinde gelecekte yapılabilecek tüm sondajları iptal etmesini ve bu bölgeyi petrol şirketlerine yasaklamasını istiyoruz. Kuzey Kutbu’nun önemini anlatmaya devam edeceğiz. Kuzey Kutbu gezegenin kliması görevini görüyor, ve her yerden fazla o bölge iklim değişikliğinden etkileniyor. **Son 30 yılda, yüzde 75’i eridi.** Kuzey Kutbu’nda yaşananlar, sadece o bölgeyi değil, tüm dünyayı, iklim modellerini etkiliyor. Kuzey Kutbu’nun erimesi iklim değişikliğine yani büyük oranda fosil yakıt tüketimi le ilişkili. Bunun başlıca sorumlularından Shell gibi petrol şirketleri bu erimeyi fırsat bilip, yeni petrol rezervleri için bölgeye girmek istiyor. Kuzey Kutbu’nda yaşayan 4 milyon kadar yerli nüfus olduğunu, bölgeye has bir ekosistem olduğunu da unutmamız lazım.

People Power yani halkın gücü kazandı

Yeşil Gazete: Son olarak aktarmak istediklerin varsa onu da alalım.

Ayşe Bereket: Bu zaferi çok iyi okumamız gerektiğini düşünüyorum çünkü gerçekten bu bir tür kırılma noktası. Bir yandan, Statoil ve Chevron gibi şirketler planlarını durdurmuşken, Shell, Kuzey Kutbu’nu zorlamaya devam etti. Shell çok büyük oynadı ve çok büyük kaybetti. Shell’in 7 milyar dolar yatırım yaptıktan sonra 4.1 milyar dolar harcayıp geri çekilmesi petrol lobisi adına çok büyük bir hezimet ve kuşkusuz bundan tüm petrol endüstrisi etkilenecek. Diğer yandan, bu zafer Kuzey Kutbu’nu korumak isteyen milyonlarca kişinin, Shell’in milyar dolarlarından daha güçlü olduğunu gösterdi. **“People Power”, yani halkın gücü, iradesi kazandı.** Bu hepimiz için çok umut verici bir zafer. Dünyanın gözü Aralık’taki Paris COP’ta. Kuzey Kutbu kampanyasında milyonlar bir araya geldiğinde neler başarabileceğimizi gördük, şimdi küresel çapta milyarlarca insanın iklim değişikliğine karşı birleşme zamanı.

Yeşil Gazete: Ayşe, Yeşil Gazete adına bir kez daha seni ve tüm ekibi kutluyoruz. Bize zaman ayırdığın için çok teşekkürler

Ayşe Bereket: Asıl ben teşekkür ederim. Greenpeace adına gönderdiğimiz “Güle Güle Shell” başlıklı mektubumuzda yazdığımız dilek ile bitireyim, **“Güle Güle Shell. N’olur geri gelme!”**

Röportaj: **Alper Tolga Akkuş**

(Yeşil Gazete) <https://yesilgazete.org/blog/2015/09/30/greenpeaceden-ayse-bereket-gule-gule-shell-nolur-geri-gelme/>

SHELL’İN ESKİ CEO’SU: “PETROL DEVLERİNİN ALTERNATİF ENERJİYE YATIRIM YAPMALARININ ZAMANI GELDİ”

08/04/2016-aysebereket.wordpress.com/

2004 ile 2009 yılları arasında Shell’in başında görev alan **Jeroen van der Veer**, Dünya Enerji Konseyi’nin aylık dergisine verdiği özel röportajda alternatif enerjiye yatırım yapma konusunda “geçmişte bir ya da iki kez fazla erken davrandığımızı düşünüyorum. Ama artık zaman gelmiş olabilir” dedi. **Shell**’in yayınladığı son yıllık raporu gelecekte güneş ve rüzgar enerjisi projelerine yatırım yapmak istediğini işaret etmişti.

Van der Veer global enerji karması içinde petrolün şu andaki %31’lik payının 2050 yılında %20’nin altına düşeceğini gösteren bir rapor üzerine çalışıyor. Van der Veer bunun Shell gibi petrol şirketlerini nasıl etkileyeceğine dair iki karşıt görüş olduğunu belirtiyor ve şöyle açıklıyor: “İlk görüş, yeni global iş ortamının değişmesiyle beraber büyük enerji şirketlerine yeni enerji kaynakları geliştirme fırsatları doğacağı. Gelecekte bir noktada, artık fosil yakıt üretmeyecekler. İkinci görüş ise, petrol ve gaz şirketlerinin misyonun petrol ve gaz üretmek olduğunu ve bu misyon sona erdiğinde, bu şirketlerin de sonu olacağını savunuyor. Ben birinci görüşü savunanlardanım.”

İklim değişikliğine bağlı olarak eriyen Kuzey Kutbu’ndan petrol çıkarmak isteyen Shell geçtiğimiz yıl Ağustos başında **Alaska’nın Çukçi Denizi’nde** petrol arama çalışmalarına başlamıştı.

Kuzey Kutbu’nu Kurtar kampanyasını yapan Greenpeace ve çok sayıda çevre örgütü, yerel halklar ve çevreciler “**PeopleVsShell**” sloganı altında birleşerek, sadece ABD’de değil, Türkiye’nin de aralarında olduğu birçok ülkede Shell’i protesto eden eylemler gerçekleştirmişti.

28 Eylül 2015’te yaptığı açıklamada Shell, Ağustos 2015’te girdiği Çukçi Denizi’nde hayal kırıklığına uğradığını, Alaska’dan çekilme kararı aldığını ve “öngörünür bir gelecekte” sondaj çalışması yapmama kararı aldığını açıklamıştı. **Alaska’da Kuzey Kutbu sondaj çalışmalarına 7 milyar ABD Doları** yatırım yapan Shell’in Alaska’dan çekilmesinin **4.1 milyar ABD Doları** kadar da bir maliyeti olmuştu. Alaska’da yaklaşık 11.1 milyar ABD Doları batıran Shell, bu hafta başında da **Norveç’in Kuzey Kutbu bölgesi petrol lisansı başvurusunu geri çektiğini açıkladı.**

Kaynaklar:

<http://www.cityam.com/238181/ex-shell-boss-says-time-ripe-for-oil-majors-to-eye-alternative-energy>

<https://yesilgazete.org/blog/2015/09/28/shell-kuzey-kutbunda-petrol-arama-programindan-vazgecti/>

<https://yesilgazete.org/blog/2015/09/30/greenpeace-den-ayse-bereket-gule-gule-shell-nolur-geri-gelme/>

<http://www.independent.co.uk/news/business/news/shell-hit-by-a-41-billion-charge-after-it-ceases-arctic-drilling-a6670296.html>

<http://www.reuters.com/article/us-shell-norway-arctic-idUSKCN0X11JB>

ANADOLU AJANSI RÖPORTAJI – GREENPEACE GÖNÜLLÜLERİNDEN

PETROL ARAMA PROTESTOSU

11/07/2015-aysebereket.wordpress.com/

Greenpeace Gönüllüleri, Petrol Arama Protestosu Yaptı

11 Temmuz 2015 Cumartesi 19:12

Protestodan görüntüler- Greenpeace Akdeniz Kuzey Kutbu kampanyası sorumlusu Ayşe Bereket ile röportaj Greenpeace’ten petrol arama protestosu- Greenpeace gönüllüleri, Shell’in Kuzey Kutbu’ndaki petrol arama hazırlıklarını protesto etti Greenpeace gönüllüsü bir grup petrol şirketi Shell’in, Kuzey Kutbu’ndaki riskli petrol arama hazırlıklarını protesto etti.

Video link’i: http://videolar.haberler.com/016/greenpeace-gonulluleri-petrol-arama-protestos-7500804_KJ_11072015_1918.mp4

GÖRÜNTÜ DÖKÜMÜ- Protestodan görüntüler- Greenpeace Akdeniz Kuzey Kutbu kampanyası sorumlusu Ayşe Bereket ile röportaj Greenpeace'ten petrol arama protestosu- Greenpeace gönüllüleri, Shell'in Kuzey Kutbu'ndaki petrol arama hazırlıklarını protesto etti Greenpeace gönüllüsü bir grup petrol şirketi Shell'in, Kuzey Kutbu'ndaki riskli petrol arama hazırlıklarını protesto etti.Greenpeace aktivisti, gönüllüleri ve vatandaşlardan oluşan grup Kadıköy Moda Parkı'nda toplanarak protesto için afiş ve dövizler hazırladı.Greenpeace Akdeniz Kuzey Kutbu Kampanyası Sorumlusu Ayşe Bereket AA muhabirine yaptığı açıklamada, Kuzey Kutbu'nun bu yaz her zamankinden daha fazla tehlike altında olduğunu söyledi.Sondaj döneminin açılmasıyla birlikte Shell'in Alaska'da petrol sondajı yapmak için beklediğini anlatan Bereket, "Shell'in 2015 planlarını inceleyen ABD Hükümeti, olası bir petrol arama kazasını yüzde 75 olarak verdi. Biz Shell'in daha fazla kar etmek için bu sevdadan vazgeçmesini, Kuzey Kutbu'ndan geri çekilmesini istiyoruz ve Shell'e 'kendine gel' diyoruz" dedi.Bereket, Kuzey Kutbu'ndan petrol çıkarmanın başka bir yerden petrol çıkarmaya benzemediğini ifade ederek, şunları kaydetti: "İklim şartları çok sert ve sadece bir kaç ay bölgeye girilebiliyor. Dolayısıyla olası bir petrol kazasının temizlenmesi neredeyse imkansız. Shell felakete davetiye çıkartıyor, burada sorulması gereken soru kaza olup olmayacağı değil, kazanın ne zaman olacağıdır. Bu nedenle bu aktiviteyi bugün Türkiye'deki 8 farklı şehirde eş zamanlı olarak yapıyoruz. Küresel bir eylem dizisinin bir parçası. Nisan ayından bu yana dünyanın dört bir tarafında Shell'in Kuzey Kutbu'ndan çıkması için aktiviteler yapılıyor. Bu da Türkiye ayağı olarak 8 şehirde aynı anda gerçekleşiyor."Daha sonra toplu halde hatıra fotoğrafı çektiren grup, parktaki eylemine devam etti.

PASİFİK SEFERİ – 6 CESUR EYLEMCİ SHELL'İN PEŞİNDE

07/04/2015-aysebereket.wordpress.com/

6 cesur Greenpeace eylemcisi, Kuzey Kutbu Kampanyası için Pasifik'te Shell'in devasa petrol arama çıkarma filosunun peşinde.

Shell'in Polar Pioneer isimli petrol platformu, önünde de Greenpeace gemisi Esperanza.

Greenpeace'in Kuzey Kutbu'nu Kurtar Kampanyasına imza atan yaklaşık 6.800.000 kişinin gözleri, kulakları, kalpleri şu anda Pasifik Okyanus'unda.

Shell, bu yaz (Temmuz-Ekim sonu arası) Alaska açıklarında Chukchi Denizi'nde petrol arama ve çıkarma çalışmalarına başlamak istiyor. ABD hükümetinin 31 Mart 2015'te Shell'e yeşil ışık yakmasıyla, Shell Kuzey Kutbu'nda petrol arama ve çıkarmaya bir adım daha yaklaştı. Shell 100 gün içinde Kuzey Kutbu'nda sondaj yapmaya başlayabilir. Siz bu satırları okurken, Shell Polar Pioneer adında bir petrol platformunu Pasifik Okyanusu'ndan Kuzey Kutbu'na götürüyor.

Ve dünyanın farklı yerlerinden gelen altı cesur gönüllü, Greenpeace gemisi **Esperanza**'nın güvertesinden Shell'in Kuzey Kutbu'nda kullanmayı planladığı petrol arama ve çıkarma filosunun takip ediyor. Jens, Johno, Miriam, Aliyah ve Zoe 23 Mart'tan bu yana #TheCrossing etiketi ile Twitter'dan izlenimlerini, **Pasifik Seferi** sayfasında da günlüklerini paylaşıyor.

Bu altı cesur eylemcinin amacı dünyanın dikkatini Shell'in planlarına çekmek ve Kuzey Kutbu'nda petrol arama çıkarmanın ne kadar tehlikeli olduğunu ifşa etmek.

Shell, milyarlarca dolara sahip olduğu için Alaska'da elini kolunu sallayarak petrol çıkarmaya hakkı olduğunu sanıyor. Ancak Kuzey Kutbu'nu kurtarmak isteyen dünyanın dört bir yanından milyonlarca kişinin gücünün de farkında.

Geçtiğimiz hafta **Exxon Valdez** petrol sızıntısı faciasının 26. yılıydı ve ne yazık ki petrol sektörü hatalarından ders almıyor. Yine geçtiğimiz hafta, Meksika Körfezi'ndeki bir petrol platformunda bir patlamanın ardında bir yangın çıktı. Shell'in **2013'teki son Kuzey Kutbu petrol sondaj çalışması**nda, petrol platformu Alaska'da kıyıya oturarak çok büyük bir tehlikeye yol açmıştı. Ve bu Shell'in için bir ilk değildi. Petrol devi şirket, Kuzey Kutbu'nda Chukchi ve Beaufort Denizleri'ndeki petrol çıkarma çalışmalarının her adımında pek çok kaza ve tersliklerle karşılaştı: Petrol platformlarının sahile vurmasından, alev alev yanan motorlara, önemsenmeyen güvenlik önlemlerinden, temel ekipmanın paramparça olmasına kadar her türlü felaketin yaşanması bize Shell'e Kuzey Kutbu'nda petrol arama çalışmaları konusunda güvenemeyeceğimizi gösterdi.

Shell, Kuzey Kutbu'nda petrol çıkarma planlarını uyguladığı takdirde, sormamız gereken soru petrol sızıntı olup olmayacağı değil, petrol sızıntısının ne zaman olacağı. ABD hükümeti Chukchi Denizi'ndeki çıkarılabilir petrolün orada pompalanma ya da üretilmesi halinde **büyük bir petrol sızıntı olma ihtimalini %75 olarak verdi** ve yine ABD hükümeti tarafından finanse edilen Eylül 2014'te yapılan bir araştırma büyük bir petrol sızıntısına müdahale etme konusunda ciddi soru işaretleri olduğunu gösterdi.

Ve bundan dolayı bu altı cesur eylemci Kuzey Kutbu'nu Kurtar hareketine imza atmış, destek vermiş yaklaşık yedi milyon kişiyi temsilen şu anda Pasifik'te Shell'in filosunun peşinde seyrediyor. Bu takibin nasıl sonuçlanacağını bilmiyoruz, ve sizleri gelişmelerden haberdar etmeye devam edeceğiz. Siz de **Pasifik Seferi**'ndeki gerçek zamanlı harita ve akıştan onları takip edebilir, ve çevrenizle paylaşarak Shell'in planlarını dünyaya ifşa etmelerine yardımcı olabilirsiniz.

DÜNYA LİDERLERİNDEN KUZEY KUTBU İÇİN GREENPEACE'E DESTEK

19/09/2014-aysebereket.wordpress.com/

Ban Ki-moon Kuzey Kutbu'nu korumak için çağrı yapan 6 milyon Greenpeace destekçisinin isimlerini kabul etti.

Greenpeace delegasyonu Ban Ki-Moon'a Kuzey Kutbu'nu Kurtar kampanyasının altı milyon imzasını takdim etti.

23 Eylül 2014'te New York'ta gerçekleşecek Birleşmiş Milletler İklim Zirvesi öncesi **BM Genel Sekreteri Ban Ki-moon**, altı milyon kişi tarafından imzalanan Kuzey Kutbu'nu Kurtar çağrısını kabul etti. Türkiye'de de yarım milyondan fazla imza toplayan **Greenpeace**, Kuzey Kutbu'nun belirli bir bölgesini koruma altına alma ve diğer bölgelerinde petrol aramalarını ve yıkıcı sanayi faaliyetleri durdurma çağrısı yapıyor.

Altı milyon imzanın Ban Ki-moon'a sunulduğu dün gece aynı zamanda, Rus yetkililerin aralarında Türk vatandaşı Gizem Akhan'ın da bulunduğu 30 aktivistin tutuklanmasıyla sonuçlanan bir petrol platformunda gerçekleştirilen şiddetsiz eylemin birinci yıldönümüydü.

“Bu imzaları, ortak geleceğimiz için ortak bir taahhüt olarak, sadece Kuzey Kutbu'nu değil, dünyanın her yerinde doğayı korumak adına kabul ediyorum” açıklamasını yapan Ban Ki-moon, Kuzey Kutbu'nu koruma konulu bir uluslararası zirve davetinde bulunmayı da değerlendireceğini belirtti. Ban Ki-moon, içinde Kuzey Kutbu buzundan elde edilen 6 milyon su damlası bulunan bir cam küre hediye eden Greenpeace heyetine yakın bir gelecekte örgütün ünlü kampanya gemilerinden biriyle Kuzey Kutbu'na gitme arzusunu dile getirdi.

Greenpeace heyetinden Greenpeace International Genel Müdürü **Kumi Naidoo**, toplantı sonrası açıklamasında: “Kuzey Kutbu, New York'taki zirveye katılanlar için bir dönüm noktasını temsil ediyor. Liderler, hiç şüphesiz dünyamızın hızla ısınmasından duydukları derin endişeyi ifade eden zarif demeçler verecekler. Ancak bu liderlerin birçoğu, eriyen

Kuzey Kutbu’ndan petrol çıkarmak için bölgenin nasıl bölüşüleceğinin hesabını yapmakta. Ancak aynı anda bu iki duruşu savunmak tek kelimeyle inandırıcı değil. Bugün, burada altı milyon kişi temsil edildi ve sesimizin üst düzey yetkililer tarafından duyulmaya başlanması çok ümit verici. Ban Ki-moon’a imzaları kabul ettiği için teşekkür ediyor ve tüm insanlık adına yürüttüğümüz Kuzey Kutbu’nu Koruma kampanyamızı sürdüreceğimizi söz veriyoruz” dedi.

Eylül başında, aralarında Türkiye’nin de bulunduğu 30 ülkede yapılan anket sonucuna göre, katılımcıların %74’ü Kuzey Kutbu’nu çevreleyen uluslararası sulara bir bölgenin koruma altına alınmasını destekliyor.

Greenpeace, birkaç gün önce Kuzey Kutbu’nda bulunan Esperanza gemisinde iklim aktivisti ve Filipinler İklim Heyeti Baş Müzakerecisi **Yeb Sano**’yu ağırladı. Kasım 2013’de Varşova İklim Zirvesi’nin açılışında mücadele azmi aşıl原因an konuşmasıyla ağlatan ve konuşmanın ardından zirve boyunca iki hafta açlık grevi yapan Yeb Sano Esperanza’dan “5,000 mil ötede doğdum ancak benim ve ülkemin geleceğinin Kuzey Kutbu’nun kaderine bağlı olduğunun farkına vardım” açıklamasını yaptı. Kuzey Kutbu ve dünyanın diğer yerlerindeki iklim felaketleri arasındaki bağlantıya dikkat çeken Yeb Sano, Kuzey Kutbu için mücadeleye etmeye çağrı yaptı.

Yeb Sano Kutup Denizi’ndeki Greenpeace Esperanza gemisinde: “Tayfun felaketini yaşayan bir Filipinli olarak, Kuzey Kutbu’na gitmek İklim değişikliğinin boşluklarını doldurmak gibi. Kuzey Kutbu’nda olanlar, tüm dünyayı etkiliyor.”

Ümit Şahin ve Ömer Madra’nın Kuzey Kutbu’nda bulunan Yeb Sano ile Açık Radyo’da yaptıkları röportaj Yeşil Gazete’de yayınlanmıştı.

Greenpeace Esperanza gemisinin Yeb Sano’nun ardından misafir ettiği diğer önemli kişi ise **Kiribati Cumhurbaşkanı Anote Tong**. İklim değişikliğinin ilk kurbanlarından biri olan bu Pasifik ada ülkesinin Cumhurbaşkanı Tong, “İklim değişikliği bizim için gelecekte karşılaşacağımız değil, şu anda mücadele ettiğimiz bir durum. Günlerimiz sayılı, bu yüzyıl içinde adalarımızın önemli bir kısmı sular altında kalacak. Erimekte olan Kuzey Kutbu çok büyük bir tehdit. Benim ülkem ilk etkilenenlerden, ama sıra diğer ülkelere de gelecek” dedi. Anote Tong Greenpeace Esperanza gemisi ziyaretinin ardından, New York İklim Zirvesi’ne katılacak.

Kiribati Cumhurbaşkanı Anote Tong: “Günlerimiz sayılı. Bu yüzyıl içerisinde adalarımızın önemli bir kısmı su altında kalacak.”

TÜRKİYE’DE İNCELENEN SOFRA TUZLARININ TAMAMINDA MİKROPLASTİĞE RASTLANDI

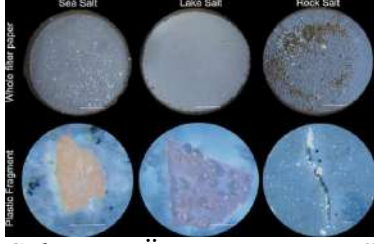
21/10/2018 by aysebereket

Çukurova Üniversitesi Su Ürünleri Fakültesi Su Ürünleri Temel Bilimleri Bölümü’nden Dr. Sedat Gündoğdu tarafından Mart 2018’de **Food Additives and Contaminants**’da yayımlanan araştırmaya göre, Türkiye’de satılan 16 farklı markanın sofrata tuzu örnekleri incelendi ve örneklerin tamamında mikroplastik (5 mm’den küçük plastik parçacığı) bulundu.

En fazla mikroplastik deniz tuzunda

Raporda, Türkiye’nin başlıca tuz üretim merkezlerinde üretilen ve Şubat ve Mart 2017 tarihleri arasında piyasadan satın alınıp, incelenen 16 sofrata tuzunun marka bilgisine yer verilirse, örneklerin çeşitleri ve üretim yerleri hakkındaki bilgiler şöyle: 5 deniz tuzu, 6 göl tuzu ve 5 kaya tuzu olmak üzere toplam 16 sofrata tuzu örnekleri **Çamaltı, Tuz Gölü, Palas**

Gölü, Seyfe Gölü, Acıgöl, Çankırı, Cihanbeyli ve Aksaray’da üretilmiş. İncelemeler sonucunda en yüksek mikroplastik partikül sayısına deniz tuzunda rastlandı. Rapor sonuçlarına göre, mikroplastik partikül sayısı deniz tuzunda 16-84/kg, göl tuzunda 8-102/kg ve kaya tuzunda 9-16/kg.

Çukurova Üniversitesi, Dr. Sedat

Gündoğdu <https://doi.org/10.1080/19440049.2018.1447694>

Örneklerde polietilen (PE), polietilen tereftalat (PET), poliüretan (PU), polipropilen (PP), polimetil-metakrilat (PMMA), poliamid-6 (PA-6) ve polivinilklorit (PVC) olmak üzere birçok plastik türüne rastlandı. Örneklerin geneline bakıldığında en sık rastlanan plastik türü ise hafif, esnek, ve su ve kimyasallara dayanıklı özelliklerinden dolayı dayanıklı ambalaj malzemelerinde tercih edilen polietilen (% 22,9) ve polipropilen (% 19,2). En yüksek mikroplastik partikül sayısı ile liste başında olan deniz tuzu örneklerinde %25 ile en fazla poliüretana (PU) rastlanırken, göl tuzlarında tespit edilen mikroplastiklerin %35,3’ü polietilen (PE) ve kaya tuzlarındakilerin tamamı polipropilen (PP) oldu.

Türkiye’de sofr tuzu aracıyla, yılda kişi başı 302,4 ile 63,7 arasında mikroplastik parçacığı tüketiyoruz

Rapor, **Dünya Sağlık Örgütü**’nün sağlıklı bir yetişkinin günlük tuz kullanım miktarı olarak 5 gramı önermesine rağmen, bu sayının Avrupa’da 8-11 gram ve dünya genelinde 10 gram, Türkiye’de ise 14,8 ile 18,01 gram arasında olduğunu bilimsel kaynaklara dayandırarak belirtiyor. Bu verilere dayanarak, Türkiye’de bir yetişkin bir yıl içinde deniz tuzu tüketiyorsa 248,5–302,4 adet , göl tuzuyla 202,5– 246,5 adet ve kaya tuzuyla 63,7–77,5 adet mikroplastik parçacığı yutmuş oluyor. Bu sayı, yazının devamında ele aldığım Çin’de 2015 yılında yapılan araştırma sonuçlarının (yılda 1.000 parçacık) altında, ancak 2017’de 8 ülkeden alınan 17 tuz örneği araştırma sonuçlarında belirtilen ortalamadan çok daha yüksek (yılda 37 parçacık).

Türkiye’de sofr tuzundaki mikroplastik oranları endişe verici ve olası toksikolojik etkilerinin araştırılması gerekiyor

Bu araştırma, Türkiye’de satılan sofr tuzundaki mikroplastik kirliliğinin boyutunu ortaya koyan ilk çalışma. En fazla miktarda mikroplastığe deniz tuzunda rastlanmış olması da, denizlerimizdeki plastik kirliliğinin vahametine ışık tutuyor. Raporda, deniz tuzunun üretildiği bölgelere ait mikroplastik kirliliği araştırması olmadığı için denizdeki ve deniz tuzlarındaki mikroplastikler arasında bir karşılaştırma yapılamadığı belirtiliyor. Aynı durum göller ve göl tuzları için de geçerli. Bu da ayrı bir vahim durum.

Sofra tuzunda mikroplastik kirliliği Türkiye’ye özgü değil. Henüz nispeten yeni bir araştırma alanı olsa, yapılan tüm uluslararası araştırma sonuçları dünyanın çok ciddi bir mikroplastik

kirliliğiyle karşı karşıya kaldığını, ve dünyanın neresinde yaşıyorsak yaşayalım tükettiğimiz tuzla bedenimize mikroplastik soktuğumuzu gösteriyor.

İncelenen 21 ülkenin sofrata tuzlarının yüzde 90'ında mikroplastik var

Environmental Science & Technology bilim dergisinde 4 Ekim 2018'de yayımlanan yeni bir rapora göre, 21 ülkede satılan 39 farklı marka sofrata tuzu örneğinin 36'sında mikroplastik bulundu. Güney Kore **Incheon Üniversitesi** ve **Greenpeace Doğu Asya ofisi** tarafından yapılan araştırma sonuçlarına göre, günde 10 gram tuz tüketen bir yetişkin yılda 2.000 kadar mikroplastik parçacığı tüketiyor olabilir. Araştırma için **ABD, Almanya, Avustralya, Belarus, Birleşik Krallık, Brezilya, Bulgaristan, Çin, Endonezya, Filipinler, Fransa, Hırvatistan, Hindistan, İtalya, Kore, Macaristan, Pakistan, Senegal, Tayland, Tayvan ve Vietnam**'dan sofrata tuzu örnekleri alındı. Bu 16 ülke/bölgeden 28 deniz tuzu, 8 ülke/bölgeden 9 kaya tuzu ve 2 ülke/bölgeden 2 göl tuzu örneği incelendi. Sadece Tayvan (rafine deniz tuzu), Çin (rafine kaya tuzu) ve Fransa (güneş buharlaşmasıyla elde edilen rafine edilmemiş deniz tuzu) örneklerinde mikroplastığa rastlanmadı.

Tuz ve mikroplastik hakkında yapılan uluslararası araştırmalara değinmeden önce, bu araştırmanın birçok ülke ve bölgeyi kapsamı dolayısıyla sofrata tuzu kirliliğinin ve plastik kirliliğinin küresel dağılımı arasında ilişki kurması açısından da önem taşıdığını belirtmek isterim. Araştırma sonuçları Asya kıtasının küresel plastik kirliliğinin sıcak noktası olduğunu ortaya koyuyor. Araştırma sırasında en yüksek mikroplastik oranı ise Endonezya'dan alınan bir deniz tuzu örneğinde bulundu. Endonezya, denizlerde plastik kirliliğine yol açtığı öne sürülen en büyük ikinci ülke konumunda.

İlk sofrata tuzunda mikroplastik araştırması ise 2015 yılında dünyanın en büyük plastik üreticisi Çin'de yapıldı. **Shanghai Üniversitesi**'nin araştırmasında 15 farklı markanın deniz tuzu, göl tuzu ve kaya tuzu örneği incelendi. Yapılan incelemelerde, kozmetik peeling ürünleri, diğer kozmetik ürünler, ve plastik şişe parçacıklarından kaynaklanan mikroskopik plastik parçacıklarına rastlandı. En yüksek mikroplastik oranı deniz tuzlarında, ardından da göl tuzları ve üçüncü sırada kaya tuzlarında çıktı.

Sofrata tuzundaki mikroplastik başka bir ülkeye de ait olabilir, çözüm küresel düzeyde önlemler

Nisan 2017'de Fransa, Birleşik Krallık ve Malezya'dan bilim adamları dört kıta, sekiz farklı ülkeden aldıkları 17 farklı sofrata tuzu örneklerini inceledi ve sonuçlarını yayımladı. **Avustralya, Fransa, Güney Afrika, İran, Japonya, Malezya, Portekiz ve Yeni Zelanda**'dan alınan deniz ve göl tuzu örneklerinin biri hariç, tamamında mikroplastığa rastlandı. En çok rastlanılan plastik türü ise polietilen (PE) ve polipropilen (PP) olarak belgelendi. Rapor, plastiğin doğada çözülme sürecinin yavaş olmasıyla bağlantılı olarak, bir ülkenin tuzunda bulunan mikroplastik parçacıklarının başka bir ülkeden kaynaklanabileceğine dikkat çekti ve çözümün küresel önlemler olduğuna vurgu yaptı. Ağustos 2017'de İspanya'da yapılan ve **Nature** bilim dergisinde yayımlanan bir araştırma "deniz ürünlerinin telafi edilemez ölçüde mikroplastik ile kontamine olduğu" sonucuna vardı. Bilim insanları İspanya'dan 21 farklı tür sofrata tuzunu inceledi ve örneklerin tamamında plastiğe rastladı. İncelenen örneklerde en çok rastlanan plastik türü ise % 83,3 ile

PET (polietilen tereftalat) oldu. PET, esnek ve katı ambalajlarda kullanılan bir malzeme olmakla birlikte, tekstil sektöründe de en fazla kullanılan polyester türü.

İspanya’da yapılan araştırmada deniz tuzu örneğinde bulunan mikroplastikler <https://www.nature.com/articles/s41598-017-09128-x/figures/2>

Nisan 2018’de Amerika Birleşik Devletleri’in **Minnesota Üniversitesi** ve **New York Eyalet Üniversitesi**’nden bilim insanları musluk suyu, bira ve deniz tuzunda mikroplastik kirliliği araştırmalarına dair bir rapor yayımladı. İncelenen 12 deniz tuzu örneğinin tamamında mikroplastığa rastlandı. Deniz tuzu örneklerinde bulunan ortalama mikroplastik parçacığı sayısı 212/kg olarak belgelendi. Araştırmacılar 159 musluk suyu örneği, 12 bira türü ve 12 farklı sofr tuzunu incelenme sonuçları ve tüketim alışkanlıklarına dair bilgilere dayanarak, ortalama bir yetişkinin bedenine sadece bu üç kaynaktan yılda 5.800 sentetik partikül girdiği sonucuna vardı.

1907’de icat edilmesine rağmen plastik bütün gezegeni ele geçirmiş durumda. **WWF Türkiye**’nin bu yıl yayınladığı **Plastik Kapanından Çıkış** raporuna göre, küresel plastik üretimi yılda 60 milyon ton ve küresel plastik atık miktarı yılda 27 milyon ton. Türkiye’de ise günde 144 ton plastik atığın denize karıştığı belirtiliyor. Ellen MacArthur Vakfı bu gidişle 2050 yılında denizlerde balıktan fazla plastik olacağı uyarısı yapmıştı. **Uluslararası Çevre Hukuku Merkezi CIEL** ise on yıl içinde plastik üretiminde yüzde 40’lık bir artış öngörüyor. Plastik’in çözülmesi yüzlerce, binlerce yıl sürüyor ve çözülme aşamasında ise mikro partiküllere bölünerek içtiğimiz su, tükettiğimiz gıdalarla bedenimize giriyor. Plastik sadece bir çevre sorunu değil, aynı zamanda bir gıda güvenliği sorunu. Küresel ve sistemik bir çözüm bulunmadığı ve biz tüketiciler bunu talep etmediğimiz sürece plastikten kurtulmamız zor.

Kaynaklar:

Sedat Gündoğdu (2018) Contamination of table salts from Turkey with microplastics, Food Additives & Contaminants: Part A, 35:5, 1006-1014, DOI: 10.1080/19440049.2018.1447694 <https://doi.org/10.1080/19440049.2018.1447694>
<https://www.ecowatch.com/table-salt-microplastics-2613395969.html>
<https://www.theguardian.com/environment/2017/sep/08/sea-salt-around-world-contaminated-by-plastic-studies>
<https://www.greenpeace.org/international/press-release/18975/over-90-of-sampled-salt-brands-globally-found-to-contain-microplastics/>
<https://jambeck.engr.uga.edu/landplasticinput>
<https://pubs.acs.org/doi/abs/10.1021/acs.est.5b03163?source=cen>
<https://www.nature.com/articles/s41598-017-09128-x>
<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/28383020>
https://www.researchgate.net/publication/324471152_Anthropogenic_contamination_of_tap_water_beer_and_sea_salt
https://d2hawiim0tjbd8.cloudfront.net/downloads/plastik_raporu_web_icin_1.pdf
http://www3.weforum.org/docs/WEF_The_New_Plastics_Economy.pdf
<https://www.ciel.org/reports/fuelingplastics/>

PLASTİK ATIKLARDA İLK ÜÇ ŞİRKET: COCA-COLA, PEPSİ VE NESTLÉ – BREAK FREE FROM PLASTIC SAHA ÇALIŞMASI RAPORU

09/10/2018 by aysebereket

Break Free From Plastic küresel hareketi plastik kirliliği saha çalışmalarında tespit ettiği başlıca şirketleri bugün yayınlanan raporunda açıkladı. Plastikten Kurtul olarak da tercüme edilebilecek Break Free From Plastic hareketi, dünyadaki plastik kirliliğini sonlandırmak için 1.279 örgütün bir araya geldiği bir küresel bir hareket. Küresel plastik kirliliğine bütüncül olarak yaklaşan Break Free From Plastics hareketi, çareden ziyade önleme odaklanarak ve etkin çözümler sunarak, sistemik bir değişim gerçekleştirilmesi gerektiğini savunuyor. Plastik kirliliğinden piyasaya plastik paketleme malzemelerini (çoğu zaman gereksiz ve bir kullanımlık) pompalayan şirketlerin sorumlu tutulmasını isteyen Break Free From Plastic hareketi, 42 ülkede gönüllülerle yaptıkları temizlik çalışmalarında topladıkları plastik atıkların markalarını tespit etti (*brand auditing*), ve çalışma sonuçlarında en yüksek plastik kirliliğine sebep olan şirketlerin isimlerini açıkladı. Listede yer alacak şirketler için en az 10 ülkede, 100'ün üzerinde plastik parça bulunması kriterleri uygulandı. **Break Free From Plastic'in 2018 çalışmaları sırasında toplanan plastik atıkların yüzde 14'ü liste başındaki ilk üç şirkete ait: Coca-Cola, Pepsico ve Nestlé.**

Görsel: Break Free From Plastic

2018 yılında Break Free From Plastic hareketinden yaklaşık **10.000 gönüllü, 6 kıtada, 42 ülkede, 239 temizlik çalışmasında 18.851 parça plastik topladı**. Bu plastik atıkların yüzde 65'inden fazlasında ürün markası görünüyordu. Toplanan plastik atıklar markalara ve bu markaları üreten şirketlere göre kataloglandı. **En büyük plastik kirleticileri Coca-Cola, PepsiCo, Nestlé, Danone, Mondelez International, Procter & Gamble, Unilever, Perfetti van Melle, Mars Incorporated, ve Colgate-Palmolive** olarak belirlendi. (Yazının sonunda bu şirketlerin sitelerine girerek derlediğim, Türkiye'de sattıkları ürün/markaların listesini bulabilirsiniz.) **İlk üçte Coca-Cola, Pepsico ve Nestlé yer alırken, Coca-Cola ürünlerine 42 ülkenin 40'ında ve 239 temizlik çalışmasının yüzde 75'inde kıyılarda, parklarda ve sokaklarda Coca-Cola ürünlerine rastlandığı bildirildi.**

Plastik kirliliği krizini durdurmak şirketlerin sorumluluğu

Foto: Nipe Fagio, Tanzanya

Rapor, şirketlerin ürünlerinin yaşam döngüsü boyunca yarattıkları etkinin ve ambalajlarının sorumluluğunu üstlenmesi gerektiğine vurgu yapıyor. Break Free From Plastic'e göre, şirketler ve markaların plastik kirliliğine sundukları çözümlerin birçoğu, küresel geri dönüşüm oranlarının düşük olmasına rağmen, ambalaj toplama ve geri dönüşüme odaklanıyor. **Şirketlerin bu “çöp” ve “temizlik” mesajları bireysel tüketiciyi plastik kirliliğinden sorumlu olduğuna ikna ediyor, oysa sorumluluk sürdürülebilir çözümler ve sistemler geliştirmesi gereken kurumsal kirleticilerin.** Bireysel tüketiciler çoğu zaman imkansız seçeneklerle karşı karşıya kalıyor, zira modern hayatta “plastiksiz” yaşam neredeyse imkansız. **Rapor, bireysel tüketiciler bu durum karşısında suçluluk duyarken, şirketlerin ambalajlarının yarattığı kirlilikten hemen hemen hiç sorumlu tutulmadığını ve bireylerin derhal şirketlerden gıda, içecek ve kişisel bakım ürünleri için plastik içermeyen ambalaj ya da çok kullanımlık ambalajlar talep etmelerini gerektiğini hatırlatıyor.** Özetle, plastik kirliliği krizini durdurmak şirketlerin sorumluluğu. **Bu krizden geri dönüşümle çıkamayız – şirketler plastik ambalajlara ihtiyaç duyulmayan bir sistemi hayata geçirmek zorunda** Raporda yer verilen bazı bilgiler bu krizden sadece geri dönüşümle çıkamayacağımızı ortaya koyuyor:

- Küresel plastik üretimi yılda 320 milyon metrik ton[1]
- 1950'lerden bu yana toplam 8.3 milyar metrik plastik üretildi.
- Kısa süre önce yayınlanan bir araştırmaya göre, 8.3 milyar metrik tonun sadece yüzde 9'u geri dönüştürüldü, yüzde 12'si yakıldı ve geri kalan yaklaşık yüzde 80'i çöp alanları, denizler ya da doğaya dağıldı.[2]
- Plastik üretimin önümüzdeki on yıl içinde yüzde 40 artması bekleniyor.[3]

Break Free from Plastic, **şirketleri derhal aşırı ambalajla yapmayı durdurmaya, ürün dağıtım sistemlerini atığı azaltan ya da tamamıyla ortadan kaldıran bir şekilde yeniden tasarlamaya ve doğaya pompaladıkları plastik kirliliğinin sorumluluğunu almaya çağırıyor.**

Break Free From Plastic saha çalışmaları

Foto: Zero Zbel, Fas

Break Free From Plastic'in ilk küresel Brand Audit (Marka Dentimi/Tespiti) çalışması 2017'de Filipinler'in Manila Koyu'nda Freedom Island isimli adada yapıldı. Gönüllülerle yapılan ve sekiz gün süren bu çalışmada toplam 54.260 plastik parçası toplandı. Nestlé, Unilever, Endonezya şirketi PT Torabika Mayora ve bazı Filipinli şirketler en büyük plastik kirleticiler listesine girdi. Bir sonraki çalışma Mayıs 2018'de Hindistan'da 15 şehirde yapıldı. 15.000 gönüllü 72.721 plastik parçası topladı. En büyük kirletici listesinin başını çeken ilk üç şirket Pepsico, Perfetti Van Mall ve Unilever oldu.

Bu rapor ise, **Dünya Çevre Günü (5 Haziran) ve Dünya Temizlik Günü (15 Eylül) 6 başta olmak üzere 6 kıtada, 42 ülkede yapılan 239 temizlik çalışmasında 10.000'inin üzerinde gönüllü tarafından bulunan plastik atıkların marka tespitini içeriyor.** Gönüllüler saha

çalışmaları kapsamında temizlik alanlarını belirledi, o alandaki tüm atıkları topladı, atıklarının sayımını yaptı ve her bir parçanın üretici/markası, ürün türü (gıda, kişisel bakım, ya da ev ürünleri) ve ambalaj türünü (HDPE, PET, PVC, PP, PS, çok tabakalı plastikler, tek tabakalı plastikler ve diğerleri) kayıt altına aldı. Gönüllülerin bildirdikleri veriler daha sonra bu rapor için gözden geçirildi, temizlendi ve teyit edildi.

#breakfreefromplastic

Temizlik ve marka tespit çalışmalarının yapıldığı ülkeler ve çalışma sayısı ise şöyle: Amerika Birleşik Devletleri (70), Avustralya (5), Avusturya (2), Bangladeş (1), Birleşik Krallık (5), Brezilya (1), Çekya (2), Demokratik Kongo Cumhuriyeti (1), Ekvator (1), Endonezya (5), Fas (29), Filipinler (1), Güney Afrika (3), Güney Kıbrıs (1), Güney Kore (2), Hırvatistan (3), Hindistan (2), Hong-Kong (4), İrlanda (1), İspanya (6), İsviçre (1), İtalya (11), Jamaika (1), Kamerun (1), Kanada (9), Kenya (2), Letonya (1), Lübnan (3), Macaristan (1), Maldivler (1), Malezya (1), Meksika (16), Nijerya (1), Portekiz (2), Rusya Federasyonu (3), Senegal (1), Slovenya (12), Şili (1), Tanzanya (22), Tayland (1), Yunanistan (1), ve Vietnam (2).

Break Free From Plastic, bu raporda birçok tüketim maddesi markasının yer almadığını, hatta bunların belki de raporda yer alanlardan daha fazla plastik kirliliği yaratıyor olabileceğini, bu raporun belirli şirketlerle ilişkilendirilebilecek kesin bir miktar belirleme çalışması olarak tasarlanmadığı ve dünyadaki plastik üreticileri ve kurumsal markaların ürettikleri plastik atıkların temsil eden bir örnekleme olmadığını da belirtiyor.

İsmi geçen şirketlerin Türkiye’deki ürünleri/markaları:

Coca-Cola: Coca-Cola, Fanta, Sprite, Schweppes, Capy, Fuse Tea, Damla, Powerade, Gladiator, Sensun

Pepsico: Pepsi, Lipton Ice Tea, Tropicana, Frulo, Yedigün, 7Up, Rockstar, Gatorade, Doritos, Lays, Cheetos, Ruffles, Rocco, Cerezza

Nestlé: Nestlé çikolata ürünleri, Polo, Nestlé Purina hayvan maması, Nesquik, Nestle Salep, Nestle Sıcak Çikolata, Nesfit kahvaltılık gevrek, Nestlé Coffee-Mate, Nescafé, Nespresso, Maggi bulyon ve yemek harcı, Alaçam Su, Erikli Su, Nestlé Pure Life.

Danone: Danone Kefir, Danone Yoğurt, Danone sütlü atıştırmalıklar, Danissimo, Danette, Activia

Mondelez International: Barni, Bubblicious, Falım, First, Jelibon, Olips, Milka, Oreo, Toblerone, Topitop, Misbon, Tofita, Poptip, Tipitip, Şıpsavdi, Kent

Procter & Gamble: Alo, Ariel, Braun, Fairy, Febreze, Gillette, Gillette Venus, Head & Shoulders, İpana, Oral-B, Orkid, Pantene, Prima, Rejoice, Tampax, Vicks

Unilever: Axe, Cif, Domestos, Dove, Hellman’s mayonez, Knorr, Lipton, Lux, Magnum, Omo, Rexona, Signal, Tony & Guy, Vaseline, Yumoş, Algida, Calvé, Carte d’Or.

Perfetti van Melle: Mentos, Vivident, Big Babol, Chupa Chups, Brooklyn, Center Fresh.

Mars Incorporated: Evcil hayvan mama markaları (Pedigree, Whiskas, Nutro, Greenies, Sheba, Cesar, Iams, Eukanuba), M&M, Wrigley’s, Snickers, Twix, Altoids, Big Red, Bounty, Galaxy, Hubba Bubba, Juicy Fruit, Life Savers, Mars, Milky Way, Orbit, Extra, Freedent Colgate-Palmolive: Colgate, Palmolive, Protex, Speed Stick deodorant, Ajax Fabuloso, Hacı Şakir, Hills evcil hayvan maması

[1] Statista, 2018. “Global plastic production from 1950 to 2016 (in million metric tons).”

<https://www.statista.com/statistics/282732/global-production-of-plastics-since-1950/>

[2] Geyer, Jambeck, Law, 2017. “Production, use, and fate of all plastics ever made.” Scientific Advances.

[3] CIEL, 2017. “How Fracked Gas, Cheap Oil, and Unburnable Coal are Driving the Plastics Boom”. <https://www.ciel.org/reports/fuelingplastics/>

Kaynaklar:

<https://www.breakfreefromplastic.org/globalbrandauditreport2018/>

Zero Zebl: <http://www.zerobel.ma/>

Nipe Fagio: <http://www.nipefagio.co.tz/>

AVRUPA’DA SAÇ TELİ ÖRNEKLERİNİN YÜZDE 60’INDA PESTİSİT TESPİT EDİLDİ

08/11/2018 by aysebereket

Avrupa Parlamentosu’ndaki **Avrupa Yeşilleri ve Avrupa Özgür İttifakı** grubu dün (7 Kasım 2018) uzun dönemli pestisit maruziyeti araştırma projesinin sonuçlarını sundu. **Detox Project** ve **Kudzu Science** tarafından desteklenen projenin raporu önümüzdeki günlerde yayımlayacak.

Temmuz ve Ekim 2018 arasında 6 Avrupa Birliği ülkesinden (**Almanya, Danimarka, Birleşik Krallık’tan Galler, İtalya, Fransa ve Belçika**) alınan 148 saç örneğinde insektisit (böcek öldürücü kimyasal), fungusit (mantar öldürücü kimyasal), ve herbisitten (ot öldürücü kimyasal) oluşan toplam 30 pestisit kalıntılarına bakıldı. Araştırmada bu 30 pestisitten 15’ine en az bir örnekte rastlanırken, örneklerin %60’da da en az bir pestisite, örneklerin %23’de ise en az iki pestisite rastlandı. Örneklerde en sık rastlanan pestisitler %29,7 ile **Fipronil** (insektisit), %18,9 ile **Propikonazol** (fungusit), %18,9 ile **Permetrin** (insektisit) ve %10,1 **Klorpirifos-etil** (insektisit) oldu. Bu pestisitlerin hormon bozucu etkilerini, üreme bozukluğuna ve çocuklarda nörolojik gelişim bozukluklarına yol açtığını ve “muhtemel kanserojen” olduğunu gösteren çok sayıda bilimsel çalışma mevcut. Ülke bazında bakıldığında Galler’den alınan örneklerin %84’ünde en az bir pestisite rastlandı ve Galler en yüksek pestisit seviyesine sahip ülke olarak listenin başında yer aldı. Örneklerin %44’ünde en az bir pestisit kalıntısıyla Almanya liste sonunda yer aldı. Belçika’da ise bazı örneklerde 4 pestisite birden rastlandı.

Saç örneklerinde en yüksek pestisit sayısına 0-10 yaş grubunda, konsantrasyon seviyesine ise 40-60 yaş grubunda rastlandı

Yaş gruplarına bakıldığında ise 0-10 yaş grubundan alınan saç örneklerinin %28,6’da mantar öldürücü Propinakonazol, %25’inde böcek öldürücü Permetrin kalıntılarına rastlandı. 10-20 yaş grubunda ise örneklerin %42,1’nde böcek öldürücü Fipronil ve %15,8’de böcek öldürücü Klorpirifos bulundu. Yaş gruplarına göre ortalama pestisit sayısına bakıldığında ilk sırada 1,21 ile 0-10 yaş grubu, ardından da 1,12 ile 40-60 yaş grubu yer alıyor. Ortalama konsantrasyon seviyelerinde ise 40-60 yaş grubu 143 pg/mg ile ilk sırada, 10-20 yaş grubu 108 pg/mg ile ikinci sırada ve 0-10 yaş grubu 69 pg/mg ile üçüncü sırada yer alıyor.

The Detox Project

Saç örneğinde pestisit araştırmaları henüz yeni sayılsa da, idrar ve kan testlerini geride bırakacağı düşünülüyor. Örneklerin kolay toplanması, nakli ve muhafaza edilmesi açısından da avantajlı olan saç teli testi 90-120 günlük bir süreyi kapsarken, idrar yaklaşık 14-21 gün ve kan testi 2-3 günlük dönemleri kapsıyor. Dünyanın en çok kullanılan pestisiti, ot öldürücü glifosat ise saç telinde tespit metodu araştırmanın başlama tarihinden sonra onay aldığı için bu araştırma kapsamına alınamamıştı. Ancak, geçtiğimiz haftalarda **The Detox Project**, onaylı testlerle yapılan saç teli örneklerinde glifosat, AMPA (glifosatın birincil metaboliti) ve glüfosinat kalıntısı araştırma sonuçlarını açıklamıştı. Temmuz 2018’de başlayan araştırma kapsamında ABD, Avrupa ve Avustralya’dan alınan kısıtlı sayıda saç örneğinin bazılarında 66 milyar parçanın (ppb) üzerinde glifosat tespit edildi. Bu seviye, **University of California San Francisco**’nun 2016’da yayımladığı ve test edilen idrar örneklerinin %93’ünde glifosata rastlanılan çalışmada belirtilen 3 ppb seviyesinin çok üzerinde.

Kaynaklar:

https://sustainablepulse.com/wp-content/uploads/2018/11/201811_CP_Green-Party_Pesticides-in-Hair_Final_HR.pptx

<https://sustainablepulse.com/2018/11/08/european-parliament-group-finds-pesticides-in-hair-samples-across-europe/#.W-PsVidoSu4>

<https://sustainablepulse.com/2018/10/17/glyphosate-found-in-human-hair-as-unique-testing-project-releases-first-results/#.W-Nud9UzbIU>

AVRUPA BİRLİĞİ’NDEN TEK KULLANIMLIK PLASTİKLERİN SINIRLANDIRILMASI İÇİN TARİHİ KARAR

19/12/2018 by aysebereket

Avrupa Birliği, aylardır devam eden müzakerelerin sonunda bugün (19 Aralık) tek kullanımlık plastiklerin yasaklanmasına karar verdiğini açıkladı. AB’nin Tek Kullanımlık Plastik Yönetmeliği en geç 2021 yılına kadar tüm Üye Ülkelerde yürürlüğe girecek. Yönetmelik, denizlerdeki plastik kirliliği krizine karşı bugüne kadar dünyada alınan en sıkı önlemler dizisi olmasına rağmen, durumun aciliyeti ve vahameti karşısında yine de yetersiz kaldığı için önemli bir ilk adım olarak değerlendiriliyor.

Avrupa Komisyonu tarafından denizlerdeki plastik atıkların kaynağında durdurulması için Mayıs ayında önerilen ve Ekim ayında Avrupa Parlamentosu tarafından onaylanan, sahillerde en sık rastlanan 10 plastik ürün grubunu ve balık oltalarını hedef alan bu iddialı önlemler hakkında Avrupa Parlamentosu ve AB Konseyi bugün bağlayıcılığı olmayan bir anlaşmaya vardığını açıkladı. Anlaşma, Avrupa Parlamentosu ve Konsey tarafından resmi olarak onaylandıktan sonra, Üye Ülkeler tarafından en geç iki yıl içinde ulusal düzeyde uygulamaya sokulacak.

Görsel: Break Free From Plastic

Plastik kirliliği krizinden geri dönüşümle çıkamayacağımızı ve sistemik bir değişim gerektiğini savunan, ve 1.279 örgütten oluşan küresel **Break Free from Plastic** hareketinin Avrupa Koordinatörü **Delphine Lévi Alvares**, yeni yönetmelik hakkındaki görüşlerini şöyle ifade etti: “Yeni yasalar plastik kirliliği canavarına vurulan bir önemli ilk darbedir. Ancak, etkileri ulusal hükümetlerin bu yasaları uygulamalarına bağlı. Ulusal hükümetler, derhal tek kullanımlık plastiklerin azaltılmasına dair güçlü hedefler belirlemelidir ve üreticilerin yarattıkları kirliliğin maliyetlerini ödemelerini sağlamalıdır. Plastik kirliliğinin sonlandırılma çağrısı çok güçlü bir çağrı, ve bunun göz ardı edilmesi kabul edilemez.”

Yönetmeliğin artıları

- AB’de tek kullanımlık plastik kulak temizlik çubuğu, pipet, çatal bıçak, içecek karıştırıcı, balon çubukları, oksijenle çözünür plastikler, ve polistiren kaplar ve bardaklar yasaklanıyor.
- Üreticiler (büyük tütün şirketleri ve Coca-Cola, Pepsico ve Nestle gibi plastik kirliliğine neden olan başlıca şirketler) sigara izmaritleri dahil olmak üzere, bazı tek kullanımlık plastiklerin atık yönetimi, temizlik ve bilinçlendirme çalışmalarının maliyetlerini ödeyecek.
- AB ülkeleri plastik içeren sigara filtrelerinin oluşturduğu atığı azaltmak zorunda olacak.
- Balık olmaları için üreticilerin atıklardan sorumlu tutulması için bir mekanizma kurulacak ve Üye Ülkelere bu atıkların toplanması denetlemeleri ve ulusal atık toplama hedefleri koymaları zorunluluğu getirilecek.
- 2030 yılına kadar tüm içecek şişelerinin %30 oranında geri dönüştürülmüş malzemeden üretilmesi zorunluluğu getirilecek.
- Plastik içeren ürünlerin etiketlerinde plastik içerdiği, atığın çevresel etkileri ve o ürünün nasıl bertaraf edilmesi gerektiği belirtilecek.

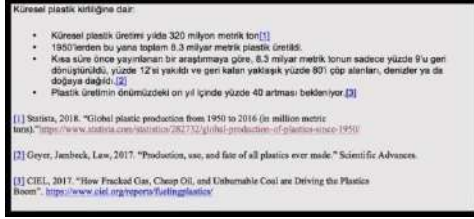
Yönetmeliğin eksileri

- Gıda kapları ve bardak tüketiminin azaltılmasına dair bağlayıcı herhangi bir hedef belirtilmediği gibi, AB ülkelerinin hedef belirlemesi de zorunlu tutulmamış ve bunun yerine ülkelerin bu ürünlerin tüketimini “önemli ölçüde azaltması gerekmektedir” gibi genel bir ifade kullanılmış.
- Tüketim sonrası meşrubat şişelerinin %90’ının toplanması hedefi 2025 yılından 2029’a çekilerek, 4 yıl ertelenmiş. 2025 yılı için %77’lik bir ara hedef belirtilmiş.
- Plastik içecek kapaklarının şişelere sabitlenmesi konusu 2021’den 2024’e çekilerek, 3 yıl ertelenmiş.

Break Free from Plastic, 2018 yılında 42 ülkede 1.279 örgütün gönüllüleriyle yaptığı saha çalışmalarında toplanan plastik atıkların yüzde 14’ünün **Coca-Cola**, **Pepsico** ve **Nestlé**’ye ait olduğunu Ekim ayında yayınladığı bir raporla ortaya koymuştu.

Yine Ekim ayında, Yeşil Gazete’de de yayınlanan özel haberimde Türkiye’de incelenen sofr tuzunda mikroplastik (5 mm’den küçük plastik parçacığı) bulunduğunu duyurmuştum. **Çukurova Üniversitesi Su Ürünleri Fakültesi Su Ürünleri Temel Bilimleri Bölümü’nden Doç. Dr. Sedat Gündoğdu** tarafından Mart 2018’de yayımlanan araştırmada, **Türkiye’de satılan 16 farklı markanın sofr tuzu örnekleri incelenmiş ve örneklerin tamamında mikroplastik bulunmuştur.**

Doç. Dr. Sedat Gündoğdu Türkiye’de ve küresel düzeyde mikroplastik kirliliğini Yeşil Gazete için kaleme aldığı yazısında, “Hâlihazırda 1.655 canlı türü plastiklerden doğrudan ya da dolaylı olarak etkilenmekte ve bu sayı her geçen gün artmakta. Plastik üretimi ve tüketimi bu hızla devam ettiği müddetçe bu sayının daha da fazla olacağı şüphesiz. Bunun yanında bu hızdaki plastik üretimi ve beraberinde ortaya çıkan kaçınılmaz kirlilik problemi, denizlerin, 2050 yılında balıktan çok plastik ile dolmasına neden olacaktır,” ifadesine yer vermişti.

Kaynak:

EU agrees unprecedented cuts to single-use plastics

Avrupa Parlamentosu tek kullanımlık plastiklerin yasaklanması tasarısını onayladı

Plastik atıklarda ilk üç şirket: Coca-Cola, Pepsi ve Nestlé – Break Free From Plastic saha çalışması raporu

Türkiye’de incelenen sofr tuzlarının tamamında mikroplastığe rastlandı

Mikroplastikler: Besin zincirinin en tehlikeli halkası

İlk olarak aysebereket.wordpress.com’da yayınlanmıştır

GDO’LU PİRİNCİN BEDELİNİ KİM ÖDEYECEK?

02/05/2013-<https://dunyaililar.org/>

Nisan ayı başında, basında yer alan “Mersin’de GDO’lu pirinç yakalandı” haberleri ülkemizdeki GDO tartışmalarını yeniden başlattı. Bu pirinçlerin GDO’lu olduğu, ülkemize giren tarım ürünlerinin GDO’lu olup olmadığını kontrol etmekle yükümlü olan Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı’nın rutin kontrolünde değil de emniyet güçlerinin inisiyatifinde saptandı. Bu durum, kurumlar arasındaki rekabeti de gündeme getirdi. Bakan Mehdi Eker, konuya ve krize hiç de hakim olmadığını gösteren beyanlarda bulundu.

Tutarsız Beyanlar

Önce bunun aynı gemi ya da konteyner ile taşınan GDO’lu soya ya da mısırdan bulaşmış olabileceğini öne süren yetkililer daha sonra yaptıkları açıklamalarda dünyada GDO’lu pirinç üretimi olmadığını söylediler. Daha sonra da GDO’nun çeltik havuzunda olduğunu ve içindeki pirinçte GDO bulunmadığını iddia ettiler. Yani bu süreçte bakanlık, emniyet güçlerinin laboratuvarlarda yaptırdıkları ve GDO’lu olduklarını söyledikleri pirincin GDO’lu olduğunu itiraf etmekten her nedense hep kaçındı. Hatta Bakan Eker bu pirinci gönül rahatlığı ile tüketin bunda GDO yoktur beyanında bulundu. Halbuki sorumlu bir bakanın gönül

rahatlığı ile tüketmeyi önerdiği pirinç, bu ülke topraklarında yetişen pirinç olmalıydı, ithal edilen ve GDO'lu olduğu saptanan pirinç değil.

GDO'nun Gerçekleri

Öncelikle dünyada **ticari olarak tescil edilmiş GDO'lu pirinç üretimi olmadığını belirtmek gerekiyor**. Ancak bu, dünyada GDO'lu pirinç üretilmediği anlamına gelmiyor. Bunun somut örnekleri şunlar:

- Bayer CropScience tarafından geliştirilen yabancı ot ilacına toleranslı GDO'lu iki pirinç çeşidine 1999 yılında, GDO'lu bir pirinç çeşidine de 2006 yılında ABD'de tarımsal amaçlı üretim izni verildi.
- İran'da Tarımsal Biyoteknoloji Araştırma Enstitüsü'nün geliştirdiği haşarelere dirençli GDO'lu pirinç çeşidi için 2004 yılında tarımsal üretim izni alınmış ve İran sadece 2005 ve 2006 yıllarında 20.000 hektarlık arazide ticari amaçlı GDO'lu pirinç üretti.
- Japonya'da Ulusal Agrobiyoloji Bilimleri Enstitüsü'nün geliştirdiği besin içeriğini zenginleştirmeyi amaçlayan GDO'lu pirinç çeşidine 2007 yılında tarımsal üretim izni verildi.
- Çin'de Huazhong Tarım Üniversitesi'nin geliştirdiği haşarelere dirençli GDO'lu iki pirinç çeşidine 2009 yılında tarımsal üretim izni verilmiştir.

Bu izinler verilmiş olsa da, bu ülkelerin günümüzde ticari amaçlı GDO'lu pirinç ürettiklerine dair resmi bir bilgi yok.

GDO'lu pirinç skandalları dünyanın birçok ülkesinde yaşanmıştır ve yaşanmaya da devam ediyor. Örneğin:

- 2006 yılında Almanya, Fransa ve İngiltere'de market raflarında GDO'lu pirince rastlandı. Aynı dönemde ABD'de pirinç üreticilerinin tarlalarında GDO'lu pirinç bulaşıklıkları tespit edildi ve AB, ABD'den aldığı pirinçlerde GDO olmadığına dair belge istedi.
- 2006 da Bayer'in henüz ticari olarak yasallaşmamış sadece deneme üretimleri yaptığı LL601 isimli GDO'lu pirincin normal pirinçlere karışması nedeniyle pirinç borsalarını allak bullak ettiği skandalın faturası 1,2 milyar dolar olarak hesaplandı.

Geçtiğimiz yıl AB ülkelerinde GDO'lu pirinç ve pirinç ürünleriyle ilgili aşağıdaki vakalar tespit edildi:

- Belçika: 8 Mart , 15 Mart 2012, Çin orijinli GDO'lu pirinç eriştesi tespit edildi ve ülkeye sokulmadı.
- Çek Cumhuriyeti: 6 Haziran 2012, Çin'den gelen GDO'lu pirinç eriştesi ülke sınırında yakalandı.
- Fransa: 20 Nisan, 14 Mayıs, 27 Haziran 2012, Çin'den gelen GDO'lu pirinç erişteleri sınırdan geri çevrildi.
- Almanya: 22 Ağustos, 5 Eylül 2012, Filipin orijinli GDO'lu pirinç eriştesi tespit edildi ve raflardan toplatıldı.
- Norveç: 10 Mayıs 2012, Çin'den gelen GDO'lu pirinç eriştesi tespit edildi ve sınırdan geri çevrildi, 30 Ağustos 2012, Çin orijinli GDO'lu pirinç sınırda yakalandı.

- İtalya: 26 Mart, 10 Ekim, 19 Ekim 2012 Çin orijinli GDO'lu pirinç ve pirinç ürünlerine sınırda el kondu.
- Portekiz: 23 Mart, 16 Mayıs, 8 Kasım 2012 Çin orijinli GDO'lu pirinç ve pirinç ürünleri tespit edildi ve sınırdan geri çevrildi.
- Hollanda: 13 Eylül, 2 Ekim, 7 Kasım 2012, Çin orijinli GDO'lu pirinç ürünleri tespit edildi ve sınırdan geri çevrildi.

Hiç Bir Ülkede Yok, Türkiye'de de Olmamalı

Görüldüğü üzere GDO'lu olduğu tespit edilen hiçbir pirinç ve pirinç ürünleri Avrupa ülkelerinin sınırından giremezken, Tarım Bakanı Mehdi Eker yapılması gerekenleri yapmak yerine GDO'lu pirinçleri tüketicilere şirin göstermeye çalışıyor.

Bakanın inandırıcı olmayan ve çelişkili açıklamaları, GDO'lu gıda tüketmek istemeyen halkımızda tedirginlik yaratmakta, halkımızın Tarım Bakanlığı'na olan güvenini sarsıyor. Bu nedenle, halkımız Bakanlık bürokratlarının bu gibi konulardaki açıklamalarını inandırıcı buluyor.

Bakanlık gereğinin yapılacağı ve GDO'lu pirincin ya da çeltiğin derhal imha edileceği yönünde bir açıklama yapmalı. Bu yapılmazsa, yerli pirinç üreticimizi de olumsuz yönde etkileyecek olan bir pirinç protestosunun sorumluluğu bakanlığın üzerinde olacak. Çünkü halkımız pilav yemekten, marketten aldığı pirinci yemeğine koymaktan korkar oldu.

Ülkemizde GDO'lu tohumla üretim yapmak yasak. Bu nedenle diğer tarım ürünlerimiz gibi yerli pirinçte de GDO yok.

Bakan, Duruma El Koymalı!

Tarım Bakanı, duruma derhal el koymalı! GDO'lu pirinç ya da çeltiği derhal piyasadan çekerek imha edilmeli! Halk tedirgin edip korkuya sürüklenmemeli! Çeltik üreticisi çiftçi mağdur edilmemeli! Osmancık 97 ve Gala gibi çeltik çeşitleri geliştirerek pirinç üretimini iki katına çıkaran Trakya Tarımsal Araştırma Enstitüsü'nün çalışmalarını yürüttüğü Tarım arazilerinin TOKİ'ye kurban edilmesine engel olunmalı!

Harekete Geç

Sağlıklı besin istiyorsan, bugün sen de GDO'ya hayır de!

**GDO'ya Hayır Platformu*, 2004 yılından bu güne seksenden fazla kurumsal üyesiyle çevre, ekoloji, biyoçeşitlilik, insan ve hayvan sağlığını koruma mücadelesini, bilgilendirme ve bilinçlendirme çalışmalarını yılmadan sürdürmektedir.

GENETİĞİ DEĞİŞTİRİLMİŞ PİRİNÇLER SOFRALARIMIZDA!!!

02/05/2013-dunyalılar

Mersin Limanı üzerinden Genetiği Değiştirilmiş Organizmalı (GDO) pirinç ithal edildiği iddiası gerçek çıktı. Alınan ürünler üzerinde yapılan araştırmada 3 firmanın pirinçleri GDO'lu çıktı. Operasyon düzenlenen 3 firmadan 7 kişi gözaltına alındı.

ABD'den ithal edilen ve Mersin Limanı'na getirilen 23 bin tonluk pirinçte GDO saptandığı iddiasıyla başlatılan soruşturma kapsamında Mersin Emniyet Müdürlüğü'ne bağlı Kaçakçılık

ve Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü ekiplerince gözetim altına alınanlar arasında, ithalatçı firmalardan Tat Bakliyat A.Ş. ve Göze Tarım A.Ş. yöneticilerinin de bulunduğu belirtildi. Şüphelilerin, soruşturma kapsamında Gümrük Muhafaza Müdürlüğü'ne teslim edildikleri kaydedildi. Olayla ilgili olarak Gaziantep'ten 1 kişinin daha arandığı öğrenildi.

İşte O İsimler

Edinilen bilgilere göre, Mersin ve İstanbul'da eşzamanlı olarak düzenlenen operasyonlar sonucunda gözetim altına alınan isimler şöyle: Abdullah Boyacıoğlu, Bayram Fettahoğlu, Fuat Fettahoğlu, Sezgin Fettahoğlu, Ali Sevin, Nasip Memiş, Şerafettin Memiş.

Önceki Partiler Piyasaya Sürülmüş

Mersin Limanında GDO'lu pirinç ithal eden Memişoğlu (Tat Bakliyat) firmasının piyasaya sürdüğü GDO'lu 1640 ton pirinçe el konulurken, daha önce 3 parti halinde ithal edilen 8 bin ton pirincin piyasaya sürüldüğü öğrenildi. Mersin Tarım Müdürlüğü diğer illerde raflarda bulunan pirinçlerin toplatılmasını isterken, bu malların ne kadarının satıldığı veya daha önce de ne kadar GDO'lu ürün satıldığı bilinmiyor. Manisa'dan gelen bir cevapta raflarda bulunan aynı markalı pirinçlerin de GDO'lu olduğu bildirildi.

Toplam Miktar 300 Bin Ton

İthalat yapan firmaların yurt dışı şirketlerinin Mersin Limanı'ndan yaklaşık 300 bin ton pirinç soktuğu belirtiyor. Elde edilen bilgilere göre, ithalatçı firmalar pirinç, soya ve mısır gibi malları yem olarak satın alıyorlar ve bu sayede hem KDV'den alıyorlar hem de GDO'lu ürünü yiyecek maddesi olarak iç piyasaya sürüyorlar. Tarım Bakanlığı'nın iç piyasaya giren ürünleri takip edecek bir sisteminin bulunmadığı belirtiliyor.

Şirketlerin Savunmalar Komik: GDO Bulaşmış

Amerika 'dan getirdikleri pirinçler GDO'lu çıkan firmalar çok komik bir iddia ile savunmada bulundular. Pirinçlerine el konulan Tat Bakliyat, Tiryaki Agro ve Göze Tarım isimli 3 firma ürünlerinde GDO olmadığını, aynı gemide ithal edilen mısır ve soya gibi diğer ürünlerden GDO bulaştığını iddia ettiler. Ancak TÜBİTAK tarafından yapılan inceleme sonucunda, pirinçlerin kendilerinin GDO'lu olduğu ve bulaşma söz konusu olmadığı anlaşıldığı öğrenildi. Öte yandan, Tarım Bakanlığı'nın firmaların itirazı üzerine, aynı pirinç numunesini tekrar incelediği, ilk raporda "GDO yoktur" diyen Bakanlık uzmanlarının diğer kurumların "GDO vardır" analizinden sonra, "ürünlere GDO bulaşmıştır" şeklinde bir rapor bildirdiği öğrenildi. Ancak TÜBİTAK ve üniversitelerin yaptığı analizlerin ürünlerin kendilerinin GDO'lu olduğunu ortaya koyduğu bildiriliyor.

YAPAY BİR ÖZGÜRLÜK VAADİ; TEKNOLOJİ

Hediye Çınar Ekinci-28/10/2018- dünyalılar

Geçmişteki yaşantıları dinlediğimde bizim bugün basit olduğunu sandığımız bir şeylerin, zor olması ve uzun zaman alması beni hep çok şaşırtmıştır. Kahvaltılarına koydukları bir tabak peynirin bile haftalar süren emek ve zaman isteyebilmesi garip geliyor. Şanslı olduğumuzu düşünmemek elde değil.

Ama kendimizi bu kadar zaman ve para baskısı altında hissederken şu anki yaşamımızın o kadar da kolay olduğuna inanmak çok zor. Teknoloji, modern dünyada baskıcı güç değil, işleri kolaylaştıran ve bu özelliği ile insanları özgürleştiren araçlar bütünü olarak ortaya çıkar.

Peynir tüm seçenekleriyle raflarda bizi bekliyor. Kolaylık ve seçeneklerin verdiği özgürlük hayatımızın her alanında gibi. Evde makinelere hakimiz, sokakta hızlı giden araçlarla bir yerden bir yere hızlıca ulaşıyoruz. İş yerinde ise gerçekler artık pek gizlenmiyor: tüm bu kafa karışıklığına rağmen teknolojinin bize hakim olduğu gerçeği açıkça ortada. Ve kendimizi hakimi zannettiğimiz tüm araçların aslında daha araçsal olmamızı kolaylaştıran unsurlar olduğunu anlayabiliyoruz. Özgürlük ve kolaylık aldatmacasında meselenin bir şeyin çok seçeneğinin olması değil doğru seçeneğin bunların arasında olmaması olduğunu algılayabiliyoruz. Teknoloji tutkusu hayatımızı yönetirken gerçekten ihtiyacımız olan kolaylık mı, daha fazla hız mı, sonsuz seçenekler mi ya da hiç biri mi?

Teknoloji, sıfır atık yaratan araçlardan, enerji üretebilir hale gelen akıllı şehirlere kadar pek çok iyi şeyi yapabiliyor. Tartıştığımız şey teknolojinin kendisi değil. Teknolojiyi ilerlemenin yegane anahtarı olarak görüp ona kayıtsız şartsız bağımlılık geliştirmemiz. Yani yanlış teknoloji diye bir kavram var. Bu kavram yeryüzünün sınırlı kaynaklarını sınırsızca kullanan, ihtiyaç yaratan ve onları zorunlu hale getiren ve bizleri araç, kendini amaç haline getiren bir özelliğe sahip.

Teknolojinin kendisi de artık bir tüketim aygıtı. Bu zihniyete neden olan kapitalizmin kendisi. Tüm baskılara rağmen emisyon miktarını artıran da tüketmek üzerine tüm aygıtlarını aktif olarak kullanan da daha hızlıyı talep eden ve bizi doğaya karşı motive eden de o. Doğanın içinde olmaya mecbur olup doğayla savaşmak büyük çelişki. Zaten doğayı ilerletemezsiniz, geliştiremezsiniz yapabileceğimiz en iyi şey bütünlüğü fark etmek ve doğaya uyum sağlamak olabilir.

Teknoloji tüm yaygınlık özelliğiyle, toplumu öylesine kuşatır ki egemenler tarafından içselleştiriliriz. Daha fazla teknoloji daha fazla denetlenebilirlik anlamına da geliyor. Sağlık, eğitim, bilim, spor, siyaset gibi birçok alan teknolojinin baskısı altında daha öngörülebilir dolayısıyla daha kontrol edilebilir. Mesela Bilim, ilerleme amacının temel parolası. Bilim, toplumsal gereksinimleri karşılama ve faydalar sağlaması bağlamında teknikle karşılıklı iletişime geçer. Bilim ve teknik ilişkisi, oluşturulması ve korunması gereken bir ilişki. Bu ilişki iyi korunmadığı takdirde teknik, bilimi önceleyerek, var olan sistemin beslenmesi ve gelişmesi için bilimi kullanacaktır. Bu durum bilimin sahip olduğu açıklama amacını yitirmesine ve bilimin var olanı koruma aracına dönüşmesine neden olacaktır.

Sağlık, teknolojik kazanımlarla bazı hastalıkların sona ermesi, doğum ölümlerinin azalması gibi birçok ilerlemeyi gerçekleştirebildi ama şifa dağıtma özelliğini kaybetti. Hastaneye gidip şikayetimizi söylediğimizde genellikle yapılan tahlil ve tetkik istemek. Bu tahlil ve tetkikler sonucunda da hastaya teşhis koymak. Hekim kendi ilmini teknolojiye teslim etmiş durumda. Oysa sağlık gibi bütünsel bir konuda sadece teknolojik yönlendirmeden daha fazlasına ihtiyaç var. Teknolojik sonuçlara dayanarak verilen ilaçlar ile bağışıklığımızı kaybettik ve kaybettikçe daha bağımlı olduk. İlaçların yan etkileriyle süre giden ilişki de işin başka yönü.

Verilen kitlesel reçeteler ile hep hastayız. Hepimiz atıkların yarattığı çevre, hava kirliliğine maruz kalırken ya da radyasyonun yarattığı genetik bozukluklardan ve hastalıklardan bahsederken bunun teknolojiden olabileceğini göz ardı ederiz. Genetik laboratuvarlarında geliştirilen GDO'lu tohumlar ile aslında hastalıklar ve onların ilaçları sürekli üretilmeye devam ediyor. Ve bizim de ilaca bağımlılık sürecimiz...

Modern şehirlerimizde artık kitleselleşen yeni hastalıklarımız ile uğraşıyoruz. Hastalıklarımızı daha fazla yapay ve pahalı tedavilerle çözmeye çalışır olduk. Neden ve sonuç, para kazanma ve harcama aynı cümleler de geçiyor. Sağlıksız koşullarda çalışıyoruz, hastalandıkça harcıyoruz.

Zamanın paraya dönüştüğü bu yüzyılda hız vazgeçilmez gibi ama gerçekten yarattığı baskıyla yoran ve çevre kirliliğine daha fazla neden olan bu hızlı araçlara ne kadar ihtiyacımız var. İpin ucu hep kaçıyor. Daha hızlı, daha yeni derken geri döndürülemez hasarlar veriyoruz kendimize ve çevremize.

Uzak gibi görünen tehditlerin artık bir gerçeklik taşıdığını biliyoruz. Tüm baskıya rağmen gerçek bir fedakarlıkla bir şeyleri değiştirme gücüne sahibiz. Artık daha çevreci olmak değil mesele. Evimizi korumak ki misafirliğe gidecek başka bir yer de şimdilik yok. Çevreciliği açlığın karşısına koyup basit bir kavram olarak algılayan ideolojik düşüncelere sahip insanlar tanıyorum. Çevre sorunu tek başına küresel ısınma ya da karbon emisyon oranları değildir. Kapitalizmin en temel aygıtı teknolojidir ve teknoloji de toptan bir hesaplanabilirliğe, denetime ve son kerte de yok edici bir tüketime neden olur. Çevre sorunları, kapitalizmle mücadele için en kuşatıcı başlıktır.

HERKES İÇİN SAĞLIK YERİNE HERKES İÇİN TEDAVİ

09/12/2016- dünyalılar

Cengiz Başkaya ile yeni dünya düzeninde sağlık kavramı üstüne söyleşi

Fikret Başkaya: Yıllar önce Le Monde Diplomatique’ den çevirdiğim bir yazının başlığı: “Daha çok ilaç satmak için yeni hastalıklar keşfetmeliyiz” şeklindeydi. Görünen o ki sistemin ‘normal işleyişi’ zaten yeteri kadar hastalık üretip, hasta ettiklerini tedavi ederek yine kâr sağlarken hastalık tanımını genişletmeyi, çeşitlendirmeyi de ihmal etmiyor. Dolayısıyla insanların sağlığı, kapitalizmin kâr mantığına hapsolmuş durumda... Bir yandan da tıp teknolojisinin harikalar yarattığı söyleniyor... Bu konuda neler söylemek istersin?

Cengiz Başkaya: La Monde’nin başlığı “Yeni hastalıklar keşfetmeliyiz” yerine “Yeni hastalıklar icat etmeliyiz” olsa daha uygun düşerdi. Çünkü gerçekte var olan bir hastalık keşfedilip, tanımlanabilir. Marifet, olmayan hastalığı icat etmekte. Bu kavramlar bizde de çoğu kez karıştırılıyor. Büyük bir gazetemiz Newton’u “Yer çekimini icat eden bilim adamı” diye tanıtmıştı.

Sağlıklı bireylere ilaç satma fikri sağlıklı bir tüketim alanı, verimli bir pazar olarak görmenin doğal sonucu. Eğer ilaç tekelleri sadece hastalara ilaç satmayı hedefleselerdi ihtiyaç için üretim söz konusu olurdu. Bu ise şüphesiz kapitalist üretim mantığına uymaz. Üretim kazanç içindir. Kazancı arttırmanın en iyi yolu pazarı genişletmektir.

İlaç satışlarını arttırmanın değişik yolları var. Bunlardan birisi yaşamın olağan, kaçınılmaz dönemlerini hastalık saymak ve insanları buna inandırmaktır. Örneğin, ergenlik çocuklukla gençlik arasında hormonal dengelerin değiştiği, bedende büyük değişimlerin hızla gerçekleştiği bir döneme karşılık gelir. Bu alt üst oluşlar bireyde kaçınılmaz olarak sıkıntılara neden olur. Fakat bu doğal süreci hastalık kabul ederseniz, tedavi zorunlu hale gelir. Artık milyonlarca ergen antidepresan almaktadır.

Kadınlarda menopoz dönemi de hastalık olarak görülür. Bu hastalığı ne kadar ertelersek o kadar iyidir anlayışı yerleştirilir. Yaş gereği eksilen kadınlık hormonlarının sentetik formları uzun yıllar uygulanmalıdır. Çünkü bu hormonların kadınları kalp damar hastalığından koruduğu yönünde çalışmalar yapılmıştır. Ne var ki doğa işine fazla karışılmasından hoşlanmaz. Uzun süreli hormon tedavileri meme kanseri riskini artırır. Tabii ki onun da çözümü var. Pahalı kemoterapi ilaçları imdada yetişir.

Sıra yaşlılığa gelmiştir. Tabii ki yaşlılık kabul edilemez bir durumdur. Gençlik ve güzelliğin idealize edildiği, ölçütlerinin keskin çizgilerle çizildiği bir kültürde yaşlılık neredeyse ayıplanacak, acınası, utanılacak bir durumdur. Sağlıklı yaşlanmayı engelleyen çevre koşulları, yanlış beslenme, doğa dışı ve doğaya aykırı günlük yaşam konu edilmezken sonuçlarla uğraşılır. Yüzdeki kırışıklıkları geciktirdiği iddiasıyla milyarlarca dolarlık krem pazarı ortaya çıkar. Ardı arkası kesilmeyen estetik operasyonlar yapılır. Yüzde çöken bölümler silikonla doldurulur, fazla yağlar alınır, sarkan deriler kesilip çıkarılır. Doğal sürece karşı umutsuz ve lüzumsuz bir savaş sürüp gider.

Kemik dokusunun yaşlanmayla yavaş yavaş kaybı yani osteoporoz kaçınılmaz bir süreçtir. Bazı hastalıklarda kemik dokusu kaybı çok fazla olur ve tedavi gerektirir. Ancak yaşlanmayla uyumlu kayıp doğaldır ve hastalık olarak nitelenmemesi gerekir. Bu sürecin hızı bedensel aktivite ve doğru beslenme ile frenlenebilir. Bir dönem kemik metabolizmasını düzenleyen bir hormon olan calcitonin'in sentetik formunun düzenli uygulaması ve kalsiyum takviyesiyle kemik yıkımının durdurulabileceği savunuldu. Bu sayede yaşlılarda kolayca kırılır hale gelen kemikler hep sağlam halde tutulabilecekti. Kemik yoğunluğunu ölçen pahalı cihazlar tüm dünyaya yayıldı. Yüz milyonlarca kişiye osteoporoz tanısı kondu.

Poliklinikte seksen yaşındaki bir kadına şikayetini sorduğumda “Bende kemik erimesi var” diye cevaplamıştı. Yaşına göre bütün vücut sistemleri çok iyi durumdaydı, fakat onun da bir hastalık edinmeye hakkı vardı. Kemik dansitometre cihazı sayesinde hem bu ihtiyacı giderilmiş, hem de gayri safi milli hasılda bir artış sağlanmıştı. O yaşta bir insana “sende kemik erimesi var” demek güneş batınca karanlık çöker” demekten farksızdır. Hem yüzde yüz doğru hem de gereksizdir.

Yaşlılarda kemik kırıklarını azaltmanın en kolay yolu, düşme tehlikesini en aza indirecek evler, uygun yollar, kaldırımlar yapmaktır. Hareket ederek kas ve kemik kitlelerini korumalarına yardımcı olmak için rahatça gezinebilecekleri, vücutlarının D vitamini sentezlemesi için şart olan güneş ışığını alabilecekleri güvenli alanlar oluşturmak gerekir.

Fikret Başkaya: Firmalar pazarı genişletmek için başka nasıl yöntemler kullanıyorlar?

Cengiz Başkaya: Belirli bir hastalık grubunda normları değiştirmek ilaç satışlarını roketlemenin en iyi yoludur.

Örneğin kan lipid düzeyinin normal kabul edilen sınırını aşağıya çekerek pahalı lipid düzenleyici ilaçlar için bir anda milyarlarca dolarlık yeni pazar sağlanır. Yüz milyonlarca insan hasta kategorisine dahil edilir.

Hipertansiyonda tedavi başlatılması önerilen üst sınırı da üzerinde oynanmaya uygun. Sınırı İki santimetre cıva basıncı düşürdüğünüzde dünya nüfusunun önemli bir bölümüne ömür boyu ilaç satma imkanı doğar.

Diabet tedavisinde kan glikoz düzeyinde ılımlı yükselmeler diyet ve yaşam tarzında küçük değişikliklerle kontrol altına alınabilir. Fakat ilaçla kontrol sık uygulanır olmuştur.

Bu tür değişiklikleri yapmak için güvenilir tıp otoritelerine güvenilir tıp dergilerinde yazılar yazdırmak sektörün sık baş vurduğu bir yöntemdir.

İlaç sektörünün her yaş grubunda satışını en çok arttırdığı ilaçlar antidepresanlardır. Modern yaşamın neden olduğu her türlü sıkıntı ilaçla tedavi edilebilir bir hastalık olarak görülmeye başlandı. Yani yaygın davranış biçimlerinin tıbbileştirilmesi söz konusu. Tüm dünyada psikiyatrik hastalıklara yaklaşımda Amerikan Psikiyatri Derneği'nin her yıl yayınladığı ve psikiyatri'nin kutsal kitabı olarak nitelenen “Akıl Bozuklukları Teşhis ve İstatistik El Kitabı” rehber olarak alınıyor. 60 yıl önce 60 hastalıkla başlayan liste her yıl genişleyerek bugün 400 hastalık tanımına ulaşmış durumda. Listeye yeni dahil edilen birkaç hastalığı örnek vermek mümkün. Keder duygusunun yeni adı “Birincil depresif bozukluk”, öfke patlamaları “Yıkıcı ruh hali düzensizliği bozukluğu”, hafif unutkanlık “Sinirbilisel bozukluk olarak hastalık

listesinde hak ettikleri yeri aldı. Bizim toplumumuzda panik atak çok moda.Neredeyse her evde panik atak sahibi bir fert bulunur halde. Psikiyatristlerin üzerinde de büyük bir baskı var. Bir psikiyatri polikliniğinde günde 50-60 kişiyle görüşmek zorunda olan uzman her kişiye beş dakikadan fazla zaman ayıramaz.Başvuranların nerdeyse tamamı kısa bir görüşmeden sonra bir antidepresan veya sakinleştirici reçetesiyle çıkar.Uzun terapi seansları yüksek maliyetlidir. İlaça başlayanlar zamanla bağımlı hale gelebilir.

Fikret Başkaya: Dünyada ilaç piyasası nasıl işliyor, öncelikler nasıl belirleniyor?

Cengiz Başkaya:Bugün dünya ilaç üretimi çok az sayıda tekelin kontrolü altında. Aşı üretiminde ise aktörler çok daha az. Kamu, ilaç ve aşı üretiminden neredeyse tümüyle çekilmiş durumda.Dünyada hükümetlere düşen görev dev şirketlerin önündeki tüm engelleri kaldıracak yasalar çıkarmak, yönetmelikler hazırlamak. Neoliberalizmin kuralları gereği kamu bu tür işlere karışmamalı, kendisine biçilen düzenleme ve denetleme rolüyle yetinmelidir.Bu iki işlev de çoğu kez sözde kalmaktadır.Örneğin üniversitelerde bir ilacın etkinliğinin ve yan etkilerinin belirlenmesi için yapılan araştırmaların sponsorluğunu o ilacı üreten firma üstlenir. GDO’lu ürünlerin sağlıkla ilgili olası sakıncalarını belirlemek için gereken hayvan deneylerini üretici firmanın kendisinin yapması hükme bağlanmıştır. Yani yoğurdum ekşi deme dürüstlüğü yoğurtçudan beklenmektedir.

Tohum piyasasının düzenlenmesi yasayla tohum üreticisi şirketlerin kendi aralarında oluşturduğu bir kurula terk edilmiştir.Kamu kaynaklarıyla bağımsız bilimsel araştırmalar yapılması gereklidir, fakat genellikle bunun için kaynak sağlanmaz daha doğrusu bu araştırmaların yapılması istenmez, çünkü kaynaklar böyle gereksiz işler için israf edilmemelidir.

Fikret Başkaya:Fakat finans sektörünün kendi hataları ve aç gözlülüğü nedeniyle oluşan büyük krizlerde kamu kaynakları ekonominin gereği sayarak kolayca harekete geçirilebiliyor.

2008 krizinde ABD ve AB batık şirketleri kurtarmak için iki trilyon doları bir çırpıda harcaıyabılırdı. Türkiye’de kasten batırılan özel bankaların kamuya maliyeti 200 milyar TL’yi buldu.Milletçe kemer sıkarak sorunun üstesinden geldik.Bizde örneğin öğrenciler için yeterli sayıda ve sağlıklı koşullara uygun yurt yapmak için kaynak bulunamıyor.Fakat milyarlarca dolarlık projelere kolayca kaynak ayrılabililiyor ve üstlenici şirketlere her türlü kolaylık, ayrıcalık ve muafiyet sağlanabiliyor.Bunun kamuya maliyeti hiç konu edilmiyor. Bu arada ilaçta tekelleşme başka ne gibi olumsuzluklara yol açıyor?

Cengiz Başkaya:İlaç tekelleri hissedarları için en kazançlı olan alanlara yönelmek durumundalar. Geliştirdikleri ilaçlar için 18 yıla kadar uzayan patent hakları sağlıyorlar. Bu durumun nasıl bir sıkıntı yarattığını anlamak için AIDS tedavisinde kullanılan ilaçlara bakmak uygun olur. Patent sahibi tekellerin belirlediği fiyatlarla hastalığı kısmen gerileten ve ömrü biraz uzatan tedavi bir hasta için yılda yaklaşık 14 bin dolara mal oluyor. Bu hastalık kişi başına milli geliri 200-300 dolar olan ülkelerde yaygın.Brezilya, Güney Afrika ve Tayland bu ilaçların eş değerlerini üretebiliyorlardı ve yıllık tedavi maliyeti 1500 dolara iniyordu. Bu ülke hükümetleri şirketlerin patent ve fikri mülkiyet haklarını ihlal ettikleri için ekonomik yaptırımlarla tehdit edildiler. Yoksul ülkeler şirketlerin ürettiği pahalı ilaçları ithal etmeye mecbur bırakıldılar. Yüzyıllarca insanların herhangi bir kazanç ummadan ortaya koyduğu bilgi birikiminin üstüne küçük birkaç eklenti yaparak patent alan firmalar insanlığı rehin almayı hak

biliyorlar. Louis Pasteur kuduz aşısını geliştirirken herhalde kendini zengin edecek bir patent peşinde değildi.

Fikret Başkaya: Peki modern tıbbın genel sağlığa etkileri nasıl değerlendirilmeli

Cengiz Başkaya: Modern tıp gerçekten önemli başarılar sağladı. Hastalıkların tanısını kolaylaştıran aygıt ve yöntemler geliştirildi. İlaçlar ve ileri ameliyat teknikleri tedavide başarıyı belirgin biçimde arttırdı. Fakat hastalık etkenleri çok çeşitlenerek yaygınlaştı. Bugün sorun daha çok hastalıkların tedavisine odaklanılması, koruyucu ve geliştirici, rehabilitasyon sağlayıcı sağlık hizmetlerine gereken önemin verilmemesidir. Birey odaklı yaklaşım toplum odaklı yaklaşımın önüne geçmiş durumda.

Son yüz yılda birçok ülkede ortalama ömür uzamış durumda. Fakat bu iyileşmede ağırlıklı etken ileri tıp teknikleri değil, bulaşıcı hastalıklara karşı yaygın ve başarılı aşılama programları, sağlıklı suya erişme olanaklarının artması, atık su ve kanalizasyon alt yapısının oluşturulması, hijyenik ve yaşanabilir konutların yaygınlaşması olmuştur. Çocuk ölümlerinin azaltılması yaşam süresi istatistiklerinde en önemli etkindir. Doğuma bağlı anne ölümlerinde de büyük bir düşüş sağlanmış bulunuyor. Fakat dünyanın her yeri için durum aynı değil. Neoliberalizmin dünyayı bir köye dönüştürdüğünü iddia ediliyor. Ne var ki köyün yoksul mahallelerinde durum halâ çok kötü. 2005'te yapılan bir araştırmaya göre Sahra altı Afrika'da bir kadının 15 yaşından itibaren gebelik ve doğum komplikasyonları nedeniyle ölme olasılığı 26 da 1, en kötü durumdaki Çad'da bu olasılık 7 de 1'e çıkıyor. En düşük riske sahip ülke İrlanda'da bu oran sadece 48.000 de 10 olarak tespit edildi. Aradaki farkı uçurum olarak nitelemek pek hafif kalır.

Önlenebilir bulaşıcı hastalıklar nedeniyle çocuk ölümleri başta Afrika, yoksul ülkelerde çok yüksek. AIDS Afrika kıtasını kasıp kavuruyor.

Sadece Avrupa'da kişisel cilt bakım ürünlerine bir yılda yaklaşık 15 milyar euro harcanıyor. Bu ölçüde bir kaynak tüm Afrika'da asgari sağlık koşulları için gereken alt yapıyı oluşturmaya yeter.

Sağlık hizmetlerine ulaşım da gelir adaletsizliği büyük bir handikap. Dünya çapında toplam sağlık harcamalarının % 90'ını nüfusun % 10'u yapıyor.

Değişen yaşam biçimleri, ve beslenme alışkanlıkları hastalık üretiyor. İşlenmiş endüstriyel gıdaların yaygın tüketimi obezite'nin, erişkin tipi diabetin, kalp damar hastalıklarının, kanserin, bağışıklık sistemiyle ilgili hastalıkların başlıca sebebi. Büyük şehirlerde hava kirliliği, yoğun trafik, ulaşım güçlüğü, ortak yaşam alanlarının kaybı, artan stres faktörleri birer hastalık nedeni. Dünya çapında artan işsizlik, çalışma yaşamının kurlsızlaştırılması, çalışanların sürekli olarak işini kaybetme korkusuyla yaşamaları ruh sağlığıyla ilgili sorunları arttırıyor. Yüzmilyonlarca insan antidepresan kullanıyor. İlaç firmaları için milyarlarca dolarlık sürekli bir pazar oluşmuş durumda.

Fikret Başkaya: ikinci Dünya Savaşı sonrası toplum sağlığına önem veren politikalar genel bir kabul görüyordu. Türkiye'de de sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesinde epey yol alınmıştı. Trenin ray değiştirdiği ortada. Bu sapma nasıl gerçekleşti?

Cengiz Başkaya: Eylül 1978'de Alma Ata'da düzenlenen uluslararası konferansta dünyadaki tüm insanların sağlığını korumak ve daha iyi hale getirmek için devletlerin, kurumların ve toplumların üzerlerine düşecek görevleri yerine getirmelerini karara bağlayan bir bildiri yayınlandı. Bildirinin sloganı "2000' de herkes için sağlık"tı. Sağlığın temel bir insan hakkı olduğunun kabul edildiği yıllardı henüz. Ne var ki bu hedeften vazgeçilmesi uzun sürmedi. Özellikle Sovyet sisteminin çöküşüyle yaygınlaşan neoliberal ekonomi politikaları en yıkıcı etkiyi sağlık alanında gösterdi. Artık sağlık bir hak değil, bir ihtiyaçtı ve pazarın alanına giren bir meta, alınıp satılır bir şeydi. Sağlık meta olunca hasta müşteri statüsüne kavuşmuş oldu. ABD'de uygulanan sağlık sistemi esas alınırken, refah devleti ya da sosyal devlet olarak

nitelenen Avrupa ülkeleri bile sağlıkta dönüşüm programlarını uygulama yarışına girdiler. Sağlık hizmetleri hızla özelleştirildi.Özel sağlık kuruluşları kamunun hizmet satın alması yoluyla, özel sigortalarca ve bireylerden alınan ek ücretlerle finanse edilir oldu.Amaçlanan zaman içinde herkesin kendi başının çaresine bakmasıydı. Devletin kaynaklarını sağlık, eğitim gibi hizmetlere harcayıp ziyan etmesi pazar ekonomisinin mantığına uygun değildi.

Neoliberal sağlık hizmetinde kazanç tedavi hizmetlerinden sağlanacağı için koruyucu sağlık hizmetleri önemsizleşir. Ne kadar çok hasta sağlık kuruluşlarına başvurursa, ne kadar çok ilaç kullanılırsa o kadar iyidir. Sadece hastaların tedavi talep etmesi yeterli kârı sağlamayacaktır. Tabii insanların kendilerini hasta hissetmeleri de sağlanmalıdır. Medya aracılığıyla hastalık kavramı zenginleştirilir. Gerekli bilinçlendirme, “farkındalık” kampanyaları yapılır. Check up kampanyaları düzenlenir. Toplumsal bağlarını yitirerek dikkatini kendine ve kendi bedenine yönelten modern birey zaten artık iyi bir müşteridir.

Fikret Başkaya: Bu güzel söyleşi için teşekkürler

Kaynak: <http://ozguruniversite.org/>

MASALLAR GERÇEK OLSA

Havva Duru-07/03/2016- dunyalilar

Bir bakmışlar ki hızla silinmiş yeryüzünden savaşlar. Bombaların düştüğü yerler papatya tarlasını dönüşmüş. Çocuk mezarları yerine göz alabildiğince uzanan çayırlıklar , tecavüze uğrayıp katledilen kadınların mezarların yerlerinde gelincik tarlaları varmış.

Hiç masallarda peri kızı oldunuz mu? Ya da beyaz atlı yakışıklı bir prens. Nedir masal? Hayaller mi? Yoksa hayal kurmamızı öğreten hikayeler mi? Bir hayal ile başlamamız mı her şey?

Ya Simone de Beauvoir kadınların erkekler ile eşit olduğunu hayal etmeseydi. Ya da Amelia Earhart kadınların uçak kullanamayacağını öne sürenlere inat Atlantığı geçmek fikri hiç aklına gelmemiş olsaydı ne olurdu sizce?

Hayal kurmak bu kadar önemli iken, bize bunu öğreten masalları yok saymak, önemsememek olur mu?

Hayallerimizi yok edenlere ve çocukluğumuzu çalmak isteyenlere inat, bende baharı karşıladığımız bu günlerde bir hayal kurdum ve bir masal yazdım dilimin döndüğünce.

Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde, develer tellal iken, pireler berber iken...Ben bağda üzüm bekler, derede odun yükler iken,

Bir varmış bir yokmuş... Masalın yalanı mı olurmuş.

O yalan bu yalan, fili yuttu bir yılan...

Bu da mı yalan? derken; sabahleyin erken, keçiler koyunları tıraş ederken, tahta kurusu saz çalar, sıçan cirit atar iken, çıkmış bir kocakarı ortaya...

En sonunda açmış ağzını yummuş gözünü. Bir laf etmiş, bir laf etmiş... Bakalım ne laflar etmiş...

Çok uzak diyarlarda adının ne olduğu önemli olmayan bir ülke varmış. Bir gün baharın habercisi cemre bu ülkede insanlığa düşmüş. Önce beyinlerine sonra kalplerine ve sonra ruhlarına.

Bir bakmışlar ki hızla silinmiş yeryüzünden savaşlar. Bombaların düştüğü yerler papatya tarlasına dönüşmüş. Çocuk mezarları yerine göz alabildiğince uzanan çayırıklar , tecavüze uğrayıp katledilen kadınların mezarlarının yerlerinde gelincik tarlaları varmış.

Burada yaşayanlar kumsalda gözlerini kapatıp dalgaların sesini dinler iyot kokusunu ciğerlerine doldururlarmış. Gözlerini açınca kumdan kale yapan çocukların şen kahkahalarını duyar, mutlulukla oynadıklarını görürlermiş, çocuk cesetlerini değil. Ufuktan hücum botlar, savaş gemileri hiç geçmezmiş, güzel bir kadın gibi işveli ve nazlı yelkenliler, yolcularını keyifle uzaklara taşıyan yolcu gemileri görünürmüş sadece.

Çocuklar keman, piyano çalar, kitaplarını okur, mutlulukla yaşarlarmış. Okullarının duvarlarına keyifle resimler yaparlar, cesetleri buzdolaplarından çıkmazmış hiç.

Ormanları varmış bu ülkenin, renk renk çiçeklerin açtığı, göllerin, akarsuların, şelelerin olduğu, bin bir çeşit böceğin yaşadığı ormanlar. Biber gazı kokmazmış hiçbir zaman. İnsanlar ağaçlara bekçilik yapmazlarmış. Boz bulanık üniformalı askerler yerine dağ keçileri görürmüşsünüz her daim ya da fındık kıran minik bir sincap. İnsanlar ormanlara sadece piknik yapmak, doğayla baş başa kalmak için giderlermiş.

Çalmak, çırpamak, dolandırılmak, tecavüz, çocuk gelinler, savaş, ırkçılık, top, tank, tüfek, şehit, TOMA, biber gazı, nükleer enerji, GDO silinmiş sözlüklerinden. Hatta burada yaşayanlar tarih kitaplarından okuduklarını hayretle anlatırlarmış birbirlerine. İnsanlar şaşırırlarmış duydukları zaman bu zulmü ve işkenceyi. Bir anlam veremezlermiş olan bitenlere.

Gençler dağlara kamp kurmak için tırmanırlarmış sadece, ellerinde tüfekleri yerine bisikletlerini, sırt çantalarında özgürlüğü taşırlarmış.

Kadın erkek demeden istediğin gibi giyinir, istediğin gibi yaşar ve istediğin saatte sokaklarda gezermişsin. Kimse kimseye karışmazmış. Hiç kimse seni dininle, dilinle, renginle, düşünce tarzınla, yaşam biçimle yargılamazmış. Sadece doğru insan olduğun için severler ve saygı duyarlarmış.

Mendil satan çocuklar yokmuş bu ülkede. Çocuklar bahar geldiğinde, sokaklarda sümbüller, laleler, zambaklar dağıtırlarmış herkese. Mutlulukla gülümsesin insanlar ve baharın gelişi umut getirsin diye. Bir yerden bir şey toplamak deyince akla çöpten kağıt toplamak gelmezmiş kimsenin aklına, herkes ağaçtan meyve toplamak olarak düşünürmüş.

Ayakkabı boyayan, simit satan çocuklar yokmuş bu ülkede. Çocuklar sadece şövaleler, paletler taşırlar, göldeki ördekleri beslerlermiş o minik elleriyle.

Gazetecileri, yazarları, sanatçıları istedikleri gibi konuşurlar, tartışırlarmış. Hiç cazaevi yokmuş bu ülkede. Çünkü boş kaldıkları için hepsi bir bir okullara dönüştürülmüş.

Bu ülkenin fakiri zengini yokmuş, herkes eşit herkes tokmuş.

Onlar ermiş muradına biz çıkalım kerevetine. Gökten üç elma düşmüş, biri özgürlüğe, biri barışa, diğeri sağlığa.

Evvel zamanda...Fakirler handa:

Beyler de konağında yaşarmış.

Buna öfkelen dim,

Bir hayli söylendim,

Aldım başımı çıktım dışarı.

Görmeyin gidişimi,

Bakmadan sağa sola,

Düştüm bir yola.

Az gittim, uz gittim,

Dere tepe düz gittim,

Çayır çimen geçerek,

Arpa buğday biçerek,

Soğuk sular içerek,

Altı ay bir güz gittim.

Yürüdüm, yürüdüm,

Vardım bir bağa,

Daldım bir konağa,

Vay sen misin dalan,

Kimi kolumdan tuttu,

Kimi bacağımdan,

Attılar beni bir dağa,

Zoruma gitti.

Başladım ağlamaya.

Karşıma çıktı bir derviş,

Derviş amca dedim:

Bu ne iş?

Kuru idim ıslandım;

Sel beni neyler?

Bulut oldum uslandım,

Yel beni neyler?

Vay gidi dünya,

Kimi güler, kimi söyler.

Kulak verin bu masala,

Keloğlan ne iş tutar, ne eyler.

Aşkı, sevgiyi, kardeşliği, barışı, dostluğu yaşatalım ve yeşili, doğayı, hayvanları sevelim onları yok etmeye çalışanlara inat.

Hepimiz birer masal yazalım mı ne dersiniz?

GDO'LU GIDALAR VE TAHRİBATI!

26 Şubat 2014 | Yazar Necati akgül-www.millicozum.com/

Türkiye'nin GDO gerçeği

Ziraat Mühendisleri Odası Başkanı Gökhan Günaydın, **Gıda** Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından Biyogüvenlik Kanununa dayanılarak 13 Ağustos 2010'da çıkartılan yönetmelikle GDO'lu ürünlerin ülkeye girişine izin verildiğini iddia ederek, "*Türkiye GDO'lu ürün ithalat*

merkezine dönüşüyor, aynı ürünleri üretecek üretici ve sanayici cezalandırılıyor" diye uyarıyordu. Günaydın, düzenlediği basın toplantısında Biyogüvenlik Kanunu'na dayanılarak 13 Ağustos'ta çıkartılan GDO'lu ürünler yönetmeliği ve Türkiye'deki buğday üretimini değerlendirdiyordu.

GDO'lu ürünlere ilişkin ilk yönetmeliğin Ekim 2009 yılında çıkarıldığını ve 6 ay içinde 3 kez değişikliğe uğradığını hatırlatan Günaydın, **"yönetmeliklerle GDO ürünlerin bilimsel komite aracılığıyla denetlenmesinin düzenlendiğini"** hatırlatıyordu. Günaydın, Avrupa Gıda Güvenliği Otoritesi kararlarının Avrupa yurttaşları ve bilim insanları tarafından sorgulandığını vurguluyordu. "GDO'ya Hayır Platformu" olarak bilimsel komite kararlarının iptali için yasal girişim başlatacaklarını açıklayan Günaydın: **"Türkiye GDO'lu ürün ithalat merkezine dönüşüyor. Türkiye'de aynı ürünleri üretecek üretici ve sanayici cezalandırılıyor. Lobilerin komiteleri varsa, halkın mühendisleri, avukatları, bilim ve meslek insanları var"** diyerek halkı bilinçli ve dirençli olmaya çağırıyordu. Ve ardından, AKP iktidarının ve masonların tertip ve teşvikiyle bu gerçekleri konuşup yazanlara çeşitli cezalar yağdırılıyor ve susturulmaya çalışılıyordu.

AKP'nin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı kimin hizmetçisiydi?

Kaçak "Kanola tohumu" skandalı!

Güvenli gıda ve tohum konusunda büyük bir skandal daha yaşanmıştı. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Türkiye'de ekilen tohumların tamamen kontrolleri altında olduğunu belirtmesine rağmen Tekirdağ ve çevresinde 50-60 ton kaçak Kanola tohumunun Türkiye'ye getirilerek ekildiği ortaya çıkmıştı. Kaçak Kanola tohumlarından dolayı Tekirdağlı çiftçiler 4 milyon lira dolandırılırken, bu durum güvenli gıda ve tohum konusunu yeniden gündeme taşımıştı.

6 bin torba olduğu söylenen kaçak tohumlar bu kadar rahat bir şekilde Türkiye'ye getirilerek, çiftçiye satılabiliyorsa bu durum yasak olmasına rağmen GDO'lu tohumların da Türkiye'ye girebileceği kaygılarını uyandırmıştı.

GDO'lu pirinç skandalını aratmayacak yeni bir skandal ortaya çıkmıştı. Türkiye'ye nereden geldiği belli olmayan binlerce torba sahte Kanola tohumları Tekirdağlı çiftçiye perişan ederken, bu durum Türkiye'nin güvenli gıda ve tohum konusunu yeniden tartışmaya açmıştı. Tekirdağ, bu skandalla çalkalanırken, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı sessizliğe bürünmüş durumdaydı. Sahte Kanola tohumları ABD'nin GDO'lu küresel tohum markası olan Pioneer paketleri ile satılmaktaydı. Türkiye'nin önde gelen tarım merkezlerinden olan Tekirdağ ve Trakya bölgesi sahte Kanola tohum skandalı ile çalkalanmıştı. Tekirdağ ve çevresinde yaklaşık 150 bin dekarlık tarım arazisine ekildiği tahmin edilen Kanola tohumlarının sahte olduğu saptanmıştı. Böylesine önemli bir skandalın ortaya çıkmasına rağmen Pioneer'in konuyla ilgili her hangi bir açıklama yapmaması da kafa karıştırıcıydı.[1]

GDO'nun canlılar üzerindeki etkileri

GDO'lu ürünlerin insanlarda alerjilere yol açtığı ve hayvan deneylerinden çok olumsuz sonuçlar çıktığı biliniyordu. "İskoçya'daki bir enstitüde GDO'lu patatesle beslenen farelerin tümünün iç organlarında küçülme, bağışıklık sistemlerinde çökme, kan yapılarında çözülme görülüyordu. Rusya Bilim Akademisinde fare yavrularının yüzde 55,6'sı doğduktan sonra üç hafta içinde ölüyordu.

Avusturya Tarım ve Sağlık Bakanlığı'nın finansmanı ile Viyana Üniversitesinin yaptığı bir çalışmada ise GDO gıdalarla beslenen farelerin 34 nesil sonra büyük ölçüde üreme

yeteneklerini kaybettikleri belirleniyordu. İngiltere'de 2007 yılında GDO kolzadan yabancı akrabası olan yabancı hardala gen geçişi ispatlanıyor, yani GDO yerli gen kaynaklarını zamanla ortadan kaldırıyor. GDO'daki tehlike sadece insanı değil çevreyi de etkiliyor, bir felakete yol açabiliyor, yaygın olarak GDO uygulaması olan pamuk, mısır, soya ve kolzada olumsuz sonuçlar doğuruyordu.

Son dönemlerde GDO yandaşları hiç gerçekleşmemiş bazı olayları ileri sürerek GDO'ya prestij kazandırmak isteniyordu. Bunlardan biri, A vitamini içermesi nedeniyle dünyanın kurtarıcısı gibi gösterilmek istenilen altın pirinç oluyordu. Hâlbuki piyasaya henüz sürüleliyordu, çünkü gen alınan bir nergis türünden zehir taşıyordu.

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nda yaklaşık 115 bin kişi çalışıyor. 177 tane üniversitemiz, 27 tane ziraat fakültemiz, 47 tane tarım araştırma enstitümüz, 20 bin işsiz ziraat mühendisimiz bulunuyordu. Buna rağmen Türkiye'nin tohumda tamamen dışa bağımlı olması kafa karıştırıyordu. Ve bu tohumların patronu ise İsrail çıkıyordu. Domuz geni yerleştirilmiş domates, AIDS mikrobi bulaştırılmış kavun haberleri gerçekleri sulandırma ve dikkatleri dağıtma amaçlı yapılıyordu.

İsrail'den bir defa tohum almakla iş bitmiyor, bir gram tohumun fiyatı her yıl artıyordu. Üstelik İsrail tohumunu toprağa bir ektin mi artık istesiniz de yerli tohuma dönülemiyordu. Genetik tohum o toprağa da zarar veriyor, artık hep bu genetik tohumu kullanmak zorunda kalınıyor, 50-70 yıl sonra ise toprak kanserojen maddelerle dolduğu için artık tamamen kullanılmaz hale geliyordu. Türkiye'nin patates deposu olan Niğde ve Nevşehir bölgelerinde yetiştirilen ürünlerde artık yerli patates ekimine izin verilmiyordu. Yani İsrail tohumu tek başına satmıyor, tohum alana hastalığı da bedava bulaştırıyordu.

Siyonizm'in tohum ve gıda emperyalizmi

ABD Dışişleri Bakanlığı yapmış olan Henry Kissinger 1970'li yıllarda "Petrolün kontrolü ile bütün ülkeleri ve kıtaları, gıdanın kontrolüyle de bütün insanları kendi denetim ve yönetimimize alabiliriz" diyordu. ***"Dünyanın Tohumları, Kişisel mi Yoksa Umumi Bir Kaynak mı?"*** adlı kitabın yazarı Pat Roy Mooney de ***"Eğer tohumları kontrol ederseniz, bütün besin sistemini kontrol edebilirsiniz: hangi ürünlerin yetiştirileceğini, hangi girdilerin kullanılacağını ve ürünlerin nerede satılacağını siz belirlersiniz!"*** itirafında bulunuyordu.

Açlığa çözüm olacağı ve daha çok ürün alınacağı gerekçesi ile ABD ve AB'deki tarım tekellerinin çıkarları doğrultusunda uygulanmakta olan modern tarım yöntemleri ile açlığa çözüm bulunamadığı gibi, tam tersine özellikle Afrika ve Asya'daki geri bıraktırmış ülkelerde tarımsal üretim azalıyor, açlık ve yoksulluk da artıyordu.

Bu uygulama ile tarım ilacı ve tarım ilacına bağımlılık kazanan zararlı böcek sayısında artış gözleniyor, gıda, su, enerji ve temiz hava sağlayan doğal kaynakların %60'ı ciddi olarak tahrip ediliyordu. ABD ve AB kökenli emperyalist tarım şirketleri bu kez geri bıraktırmış ve gelişmekte olan ülkeler için çok daha tehlikeli sonuçlar yaratacak şekilde ***"bitki yaşamının patentlenmesi ve tarımda gen teknolojisini uygulama yöntemini"*** devreye sokuyordu. 3 Mart 1998'de ABD Patent ve Telif Hakları Ofisi, şirketler ve çiftçiler için geniş uygulama alanı sağlayacak yeni bir genetik mühendisliği tekniğini patentleştiriyordu. Delta & Pine Land Şirketine ve ABD Tarım Bakanlığı'na verilen patent, çiftçilerin hem doğal hem de GD kaynaklardan elde ettikleri tohumları saklamalarını engellemeyi amaçlıyordu. Tohumlar değiştirilerek istenilen amaca ulaşıldığında tohumlar sadece bir kez üreyebilecek, ikinci nesiller kısır olacak, dolayısıyla tekrar ekildiklerinde ürün vermeyecek şekilde hazırlanıyordu.

Bu yüzden üreticiler tohumları ertesi yıla saklayamıyor ve her sene yeni tohum almak zorunda bırakılıyordu. Bu durum, dünyadaki üreticilerin yaklaşık dörtte üçünü (en yoksullar da dahil) etkiliyordu.

Arjantin genetik yapısı değiştirilmiş soyaya mahkûm edilmişti!

Arjantin'de 1989'da devlet başkanı olan ABD destekli Carlos Menem'in ekonomik programı Rockefeller ailesi tarafından ABD'de yazılıyor ve böylece korumacı piyasanın yerini ithalat rejimi alıyordu. Arjantin'in borçlarını kapatması için tek çare ise GD soya fasulyesi yetiştirmek kalıyordu. 1991'de 569 tarla GD mısır, ayçiçeği, pamuk, buğday ve özellikle soya ekimine ayrılıyordu. 1996'da Monsanto Arjantin'de Roundup Ready (RR) soya fasulyesi tohumlarının dağıtım lisansını alıyor ve her şey böyle başlıyordu.

GD soya daha az insan gücü gerektiriyor ve çoğu çiftçi topraklarını terk etmek zorunda kalıyordu. 2004'e gelindiğinde artık 14 milyon hektar GD soya ekiliyordu. Arjantin'in tarımsal çeşitliliği de yok olmuş; 10 yıldan kısa bir sürede mısır, buğday ekili alanlar soya tarlalarına dönüşmüştü. Arjantinli bilim adamı Walter Pengue "Bu yolda gidersek 50 yıl sonra hiçbir şey yetiştiremeyeceğiz" diyordu. Tohum saklama geleneği sona erdirilen çiftçiler, her yıl Monsanto'dan yeni tohum alırken satıştan da kar payı ya da vergi ödüyordu.

Meksika'nın mısır ithal edilmeyen Oaxaca Eyaleti'nde 150 çeşit mısır tamamen organik yetişiyordu. Fakat güçlü komşularının "serbest" ticaret anlaşmalarına direnemeyen Meksika, ABD'den mısır ithal etmeye başlıyor. 1994–2002 arasında Meksika mısırının fiyatı yüzde 44 düşüyor; küçük çiftçiler de topraklarını terk ediyordu.

Hint tarımı, Dünya Bankası ve IMF reçeteleriyle DTÖ'nün çarkına sokuluyor ve Hindistan'ın tohum sektörü Dünya Bankası'nın yapısal reformlarıyla dev şirketlere açılıyordu. Artık çiftçilerin hangi ürünleri yetiştireceğine onlar karar veriyordu. Ülkenin GDO'lu pamuk yetiştirilen bölgelerinde, ipoteğini ödeyemeyen ve toprağını kaybedenlerin intiharları salgın boyutuna ulaşıyordu. 1997-2007 arasında intihar eden çiftçilerin sayısı İçişleri Bakanlığı verilerine göre 182 bin 936'ya ulaşıyordu. 2008 rakamları 16 bin olarak tahmin ediliyor, 2009'da ise hayatına son veren çiftçi sayısı 2000'i geçiyordu.

Sultan Abdülhamid'in tohum ve tarım tedbirleri:

Sultan Abdülhamid Han döneminde tarıma çok önem veriliyordu. Devrin tarım mütehassısları, üretilen buğdaylardan, hasadın kırma uğradığını tespit ediyordu. Ekilen buğdaylar hastalanıyor, bilinmeyen bir hastalık araştırılıyor ve tohum ekimi döneminde, Anadolu'nun sağlıklı öz buğday tohumlarının içersine, yurt dışından bazı gizli servisler aracılığı ile bozuk ve hastalıklı buğdaylar karıştırıldığı saptanıyordu. Sadece bununla da kalınmıyor, ekimi fesada uğratacak haşeratın da sokulduğu anlaşıyor, yurt dışından getirilen zararlı böceklerin, Anadolu'nun sağlıklı buğdayını kırdığı ortaya çıkıyordu.

Sultan Abdülhamid Han bir heyet kurdurup yurt dışına araştırma için gönderiyordu. Yapılan araştırmalar neticesinde işin perde arkası öğreniliyordu. Maksat Anadolu'da tarımı bitirmek ve bozmaktır. Buğdayların tohum vermemesi sağlandığında, akabinde dışarıdan tohum getirilmesinin önü açılacaktır. Getirilen bu tohumlara büyük bedeller ödenmesi bir yana, getirilecek olan tohumlar ise hastalıklı tohumlar olacaktır. Diğer yandan tohumusuz kalmak demek açlık tehlikesine kapı aralamaktır. Abdülhamid Han'ın talimatıyla çok detaylı kitaplar hazırlanmış, tarımla ve tohumculukla uğraşanlar uyarılmıştır. Bugün elimizde o dönemde bastırılıp dağıtılan kitaplar ve yayınlar vardır.

Alman asıllı ABD'li gazetecinin ürkütücü tespitleri:

“Kıyamet Tohumları” olarak bilinen, Norveç’in kuzeyindeki bir adaya kurulan “Svalbard Küresel Tohum Deposu” insanlığın sonunu hazırlıyordu.

“Svalbard dünyayı ele geçirme planının bir parçasıdır”

Alman asıllı Amerikalı araştırmacı-gazeteci F. William Engdahl, tarım sektörünü elinde tutan GDO devlerinin bizim bilmediğimiz bir şeyler bildiklerini iddia ediyordu. Svalbard hariç dünyadaki diğer tohum depolarını hangi kıyamet bekliyordu? Esas olarak ari-üstün ırk yaratmak mı, yoksa istenmeyen ırkları yiyeceklerle kısırlaştırmak mı amaçlanıyordu?

2008 yılının Mart ayında, Norveç’in kuzeyindeki Spitsbergen adasında “Svalbard Küresel Tohum Deposu” adı verilen bir ambar kuruluyordu. Donmuş bir dağın 130 metre altına inşa edilen ambarda şu anda dünyanın dört bir yanından yaklaşık 3 milyon farklı tohum özel ambalajlarda saklanıyordu. Kuzey Kutbu’na 1100 kilometre uzaklıkta olan buzdağı ambarında bazı dayanıklı tohumlar 1000 yıl kadar bozulmadan kalabiliyordu. Her türlü nükleer saldırıya, patlamaya ve depreme dayanıklı olan bu tohum deposuna ‘kıyamet tohum deposu’ da deniyordu. Dünya üzerindeki tüm tohum çeşitlerini bir araya getirmeyi hedefleyen ambarın amacı; gelecekte dünyanın başına gelebilecek nükleer savaş, meteor düşmesi veya iklim değişimi gibi bir felaket durumunda, tohum çeşitliliğinin korunmasını sağlamak gösteriliyordu.

Buraya kadar her şey gayet iyi niyetli görünüyordu. Ancak Alman asıllı Amerikalı araştırmacı-gazeteci F. William Engdahl’ın bu proje ile ilgili dehşet verici iddialar ortaya atıyordu. Engdahl, tarım sektörünü ellerinde tutan GDO (Genetiği Değiştirilmiş Organizma) devlerinin bizim bilmediğimiz bir şeyler bildiklerini düşünüyordu. Spitsbergen’in buzlaşmış kayalıklarının altında ‘dünyayı ekonomik ve genetik olarak ele geçirme’ planlarının yattığını iddia eden Engdahl, teorisini ambar projesi finansörlerinin kimlikleri ve geçmişleri hakkında ayrıntılı hatırlatmalar yaparak ispatlıyordu. İlk baskısı 2007’de yapılan, Nisan 2009’da Türkçeye çevrilen “*Ölüm Tohumları/ Kalıtımın Değiştirilmesinin Arkasındaki Karanlık Oyunlar*” adlı kitabın da yazarı olan Engdahl ‘kıyamet muhafızları’ dediği finansörlerin kimlikleri, neler yaptıkları ve Svalbard Küresel Tohum Deposu üzerindeki hedefleri hakkında ilginç bilgiler veriyordu.

Öncelikle, bu ambarın Global Crop Diversity Trust (GCDDT- Küresel Hasat Çeşitliliği Örgütü) adlı Siyonist bir oluşum aracılığıyla işletildiğini belirtiyordu. Nisan 2009 rakamlarına göre 123 milyon dolarlık bir finansmanları bulunuyordu. Roma’da kurulan bu örgütün başında Kanadalı Margaret Catley-Carlson bulunuyor. 1998’e dek New York merkezli Nüfus Konseyi’nin de (Population Council) başkanı oluyordu. Bu konseyin John D. Rockefeller’ın nüfus popülasyonunu düşürmek amacıyla 1952’de kurduğu, aile planlaması adı altında gelişmekte olan ülkelerde kısırlaştırma çalışmaları yürüten bir kuruluş olduğu biliniyordu. GCDDT üyeleri arasında Hollywood DreamWorks Animation’a başkanlık eden Lewis Coleman da vardı. Coleman ABD’nin en büyük Pentagon anlaşmalı askeri endüstri şirketi olan Northrup Grumman Corporation’ın da kurul başkanıydı. Örgütün finansörleri ise; geçen yıl şirketin aktif yönetiminden çekilerek kurduğu Bill-Melinda Gates Vakfı aracılığıyla kendini Asya ve Afrika’daki çiftçilere yardıma adayacağını beyan eden Microsoft’un kurucusu Bill Gates oluyordu. Dünyanın en büyük patentli GDO tohum ve tarım kimyasalları devi ABD’li DuPont/Pioneer Hi-Bred! yine bir ABD’li GDO devi Monsanto! İsviçre menşeli GDO tohum ve tarım kimyasalları şirketi Syngenta! 1970’lerde 100 milyon dolarlık bir kaynakla ‘Yeşil Devrim’ diye bilinen tohumda gen devrimini başlatan ve tarımsal değişim ile ideal genetik sağlığı sağlama çalışmalarını yürütmek üzere dünyanın en büyük vakıflarından birini kuran petrol devi Rockefeller! ABD, İngiltere, Norveç, Almanya, İsviçre ve Kanada’dan da devlet fonları aktarılıyordu. Yani özetle, **GDO’lu** (Genetiği Değiştirilmiş Organizma) tohumlar az

gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelere yayarak tarlalardan orijinal tohumların kökünü kazıyan şirketler, şimdi dünya üzerindeki tüm orijinal tohumları olası bir kıyamet günü için kutuplarda buzdan bir adaya saklıyordu. Dünyanın pek çok ülkesinde ‘zaten var olan’ tohum depolarına ne gibi bir felaket hazırlanıyordu ki, Svalbard’a muhtaç hale getiriliyordu?

Evet, planlı bir felakete zemin hazırlanıyordu. Bunu anlamak için yalnızca 2003 Amerikan bombardımanından sonraki Irak’a bakmak gerekiyordu. Irak medeniyetlerin beşiği ve binlerce yıl önce buğday tarımının doğduğu yer olarak biliniyordu. Ebu Garib’de yüzlerce yılda geliştirilen buğday tohumu çeşitlerinin yer aldığı bir tohum bankası bulunuyordu. Amerikan bombardımanından sonra bu tohum mahzeni tarihe karışıyordu. Artık kimse o tohumların nerede olduğunu bilmiyordu. Düşünün, dünyadaki tüm tohum çeşitleri NATO destekli Svalbard’da bir araya getirilip kontrol altına alındığında, dünyadaki diğer paha biçilmez tohum bankalarını savaşlar ve terörist eylemler ile yok etmek çok kolay olacaktı! Sonrasında da Monsanto ve DuPont gibi devler kendi GDO tohumlarını tüm dünya çiftçilerine tekelden sunabiliyordu. Yani tüm tohum çeşitlerini ele geçirdikten sonra dünyanın diğer tohum bankalarını, tekel oluşturabilmek amacıyla yok ediliyordu.

Microsoft’un kurucusu Bill Gates Yahudisi daha 14 yaşındayken programcılık yapmaya başlıyor, 20 yaşında henüz Harvard’ta öğrenciyken Microsoft’u kuruyordu. 1995’te, durmak bilmez hırsıyla kişisel bilgisayarlar alanında fiili tekel yaratan bir şirket olan Microsoft’un en büyük ortağı haline gelerek Forbes tarafından dünyanın en zengin adamı ilan ediliyordu.

Bill Gates, 2006’da bu durumdaki birçok insanın hayal edeceği gibi sakin bir Pasifik adası emekliliğini düşlemek yerine tüm enerjisini Bill&Melinda Gates Vakfı’na aktarmaya karar veriyordu. Bu, 34,6 milyar dolarlık kuruluş varlığına sahip olan ve vergiden muaf hayırsever statüsünü korumak için dünyada Siyonist Yahudilerin güdümündeki sözde yardım projelerine yılda 1,5 milyar dolarlık harcama yapması yasal olarak zorunlu olan dünyanın en büyük “şeffaf” özel vakfı sayılıyordu. 2006’da dostu ve iş ortağı mega-yatırımcı Warren Buffet’in hediyesi olarak gelen, **Buffet’in Berkshire Hathaway** şirketinin 30 milyar dolarlık hissesi ise, Gates vakfını, Birleşmiş Milletler Dünya Sağlık Örgütü’nün yıllık bütçesinin tamamı kadar harcama yapabilecek bir düzeye yerleştiriyordu.

O halde Bill Gates zar zor kazanılmış olan 30 milyon dolarlık gelirini Gates Vakfı aracılığıyla bir projeye yatırmaya karar vermişse, dönüp bu kararın perde arkasına bakmak gerekiyordu. Şu anda hiçbir proje dünyanın en uzak köşelerinden birisi olan Svalbard’daki merak uyandırıcı bir proje kadar dikkat çekmiyordu. Bill Gates milyonlarını neden Kuzey Kutbu’nun 1,100 kilometre uzağındaki Arktik Okyanusu yakınlarındaki Barents Denizi’ndeki bir tohum bankasına yatırıyor? Svalbard, Norveç’in kendisine bağlı olduğunu iddia ettiği ve 1925’te uluslararası anlaşmalarla terk ettiği çıplak bir kaya parçası oluyordu. Bill Gates tanrının insafına bırakılmış olan bu adada Rockefeller Vakfı, Monsanto Şirketi, Syngenta Vakfı, Norveç hükümeti ve diğerleriyle birlikte, “*kıyamet günü tohum bankası*” olarak adlandırılan bir projeye on milyonlarca dolar yatırılıyordu. Norveç’in Svalbard adalar grubunun bir parçası olan Spitsbergen adası üzerindeki Proje, resmi olarak, Svalbard Küresel Tohum Deposu olarak biliniyordu.

AKP’nin derin gafleti!

İşte bu çok kritik bir dönemde ve AKP iktidarı sayesinde genetik yapısı değiştirilmiş gıdaların ülkemize girişi, satışı hatta tarımı serbest bırakılmak isteniyordu. Meclis’e sunulan GDO yasası herhangi bir yasaya benzemiyordu. Doğurganlığımızı, torunlarımızı, sağlığımızı ve hatta tümüyle gelecek hayatımızı ilgilendiriyordu. Genetik yapısı değiştirilmiş yiyeceklerle ilgili “derin gerçekleri” gündeme getiren Kemal Özer, Gıda Güvenliği Hareketi Derneği

Başkanı ve Hayy Kitap'tan yayınlanan Deccal Tabakta: Siyasi, Dini ve Vicdani Açından GDO kitabının yazarı oluyordu.

Evet, GDO canlı organizmaların yapısını geliştirme adı altında tahrif ve tahrip etme teknolojisi oluyordu. “Klonlama, hibrit tohum, GDO, kalıtım mühendisliği, genetik mühendisliği” gibi terimler aslında birbirini tamamlayan kavramlar veya teknolojiler sayılıyordu. Canlıların yaşamı için en vazgeçilmezlerin başında yer alan **tohumun** insanlığın ortak mülkiyetinden çıkarılıp küresel birkaç merkezin, hatta Rothschild ve Rockefeller gibi iki Siyonist ailenin mülkü haline getirilmesi amaçlanıyordu.

“Hibrit tohum” felaketin birinci adımı, GDO ikinci adımı, “nano gıda” ise üçüncü adımı oluyordu!

Bu safhalarda artık gıda sandığımız her şey gerçek gıda olmaktan çıkarılıyordu. Bir otomobil gibi petrol tüketen insan ve hayvanlar haline getirilme süreci yaşanıyor, yani insanlık yok oluşa doğru sürükleniyordu.

“Klonlama” ise bir canlının fotokopisini çekme hadisesi oluyordu. Fotokopi ne kadar gerçeğinden farklıysa, klonlanmış canlı da aslına oranla o kadar suni sayılıyordu. Klonlama bugünkü bilgiler ışığında hiçbir zaman sürdürülebilir bir teknoloji olarak durmuyordu. Ayrıca, sanıldığı gibi aksine klonlananın tıpkısı değil sadece fizyolojik benzerliği olan ve farklı bir ruh taşıyan bir canlı oluşturuluyordu.

“Kalıtım mühendisliği” ise canlı organizmalar üzerinde bilim ve teknoloji adına uygulanan bu yeni sürece verilen yeni maske oluyordu. Özetle kalıtım mühendisliği; insan, hayvan ve bitkilerin doğasını değiştiren ve gelecek nesillerin bedduasını hak eden bir zulüm sistemi oluşturuyordu ve genetik mühendisliği isminin yeni versiyonuydu.

Bu felaketten kurtuluş çareleri:

\$1• Yerli, tabii ve milli tohum istasyonları kurulmalıdır.

\$1• Tarımda uygulanan yeni-liberal politikalar ve küresel planlar kesinlikle bırakılmalıdır.

\$1• Endüstriyel tarım yerine küçük ve orta ölçekli köylü tarımı öne çıkarılmalıdır.

\$1• Tohum, damızlık, kimyasal gübre ve ilaç gibi tarımsal girdileri üreten tarım şirketleri ile tekeli gıda şirketlerinin, çiftçiler üzerindeki baskılarına son verecek düzenlemeler yapılmalıdır.

\$1• Özelleştirilen ve kimileri de kapatılan Tarımsal KİT'ler yeniden açılmalıdır.

\$1• Gıda üreten, dağıtan ve satan işletmeler denetim altına alınmalıdır.

\$1• Yerel üretim ve tüketim konusuna destek çıkılmalıdır.

\$1• Gıda üretici kooperatiflerin kentlerde pazarlama birimleri kurmaları sağlanmalıdır.

\$1• Öncelikle ve kesinlikle tarım ürünleri ithalatı kaldırılmalıdır.

\$1• Bütün bunlar için de, milli hassasiyetli bir iktidara kavuşmalıdır.

Yerli otomobil yaptırmadılar, bari tohumu yerleştirebilsek

Tarımdan sanayiye ülkemiz küresel sermayenin istilasına altındaydı. Pek çok marka ülkemizde otomobil üretiyor ama AKP iktidarı onca horozlanmasına rağmen seri üretim yapan yüzde yüzü olmasa bile yüzde 80-90'ı bize ait bir marka piyasaya çıkaramamıştı. Aslında uzun yıllar önce Erbakan Hoca sayesinde yüzde yüzü yerli otomobil ürettik ama gizli eller öylesine devreye dalmıştı ki, kendi ürettiğimiz otomobile sahip çıkamamıştık. Uzun lafın kısası yabancı markaların ülkemizde montajı yapıp, bir bölümü de dışarı satılmaktaydı. Bu sebeple de ihracat kaleminizdeki artışla milletimiz aldatılmaktaydı. Yani ihracatımızda önemli yeri olan oto montaj aslında başkasının malıydı. Yani bu bereketsiz ve beceriksiz AKP iktidarı yerli otomobil değil, yerli tohum bile yapamazdı.[2]

Tohum yalanı ve İsrail gerçeği!

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Hollandalı küresel tohum firmasının Türkiye distribütörlüğünü yapan ve yüzde yüz ithalatçı olan mason Yıldıray Genç'er'in Yönetim Kurulu Başkanlığını yaptığı Tohum Sanayicileri ve Üreticileri Alt Birliği (TSÜAB) ile ülke tohumculuk sektörü adına manidar bir toplantıya imza atmıştı. Bakan Mehdi Eker'in de katılımı ile ithalatçı başkan ve ithalatçıların gözetiminde ülke tohumculuk sektörü Antalya'da masaya yatırılmıştı.

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ile TSÜAB'ın ortaklaşa düzenleyeceği 2'nci Uluslararası Tohumculuk Çalıştay'ında, Türkiye tohumculuk sektörünün gelişimi ve dışa açılımı tartışılacaktı. 'Türkiye Tohumculuğuna Küresel Pencereden Bakış' sloganı ile yapılacak çalıştay önemli kılan tarafı ise; sektöre küresel bakıştan ziyade kime hizmet edeceği konusu oluşturmaktaydı.

Öncelikle çalıştay düzenleyen ve ülke tohumculuk sektörünü yöneten meslek örgütü olan TSÜAB'ın yönetim kurulu başkanlığını yapan Yıldıray Gencer'in, ithalatçı özelliği kafa karıştırıcıydı. Yıldıray Gencer, Hollandalı küresel tohum firması Bejo Zaden'in Türkiye distribütörlüğünü yapmaktaydı. Genç'er'in, aynı zamanda 5553 sayılı Tohumculuk Kanunu'nun istediği yeterliliğe haiz olmadan bu görevine seçildiği ortaya çıkmıştı. 550 tohum firmasının varlığı ile övünülen sektörün tamamen ithalatçı ve kanuni yeterliliği olmayan bir kişi tarafından yönetilmesi, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın da buna göz yumması 'yerli ve millilik' açısından manidar bir çelişkiyi ortaya çıkarmıştı.

Sebze Tohumu İthalatında İsrail Birinci

İthalat kaleminde de önemli bir ayrıntı vardı. Hibrit sebze tohumculuğunda son yıllarda sayısı 3-5'i geçmeyen yerli firmalar önemli gelişmeler kaydetmiş olsalar da Türkiye, bu kalemden dışa bağımlı durumdaydı. 197.6 milyon dolarlık ithalatın 128,2 milyon dolarını sebze tohumları oluşturmaktaydı. Yani ithalatın yüzde 65'i sebze tohumundan oluşmaktaydı. Sebze tohumu ithalatında ise birinci sırada İsrail bulunmaktaydı. İsrail'den 2012 yılında 18.5 milyon dolarlık sebze tohumu ithalatı yapılmıştı. İkinci sırada ise 15.5 milyon dolarlık sebze tohumu ithalatı ile Tayland vardı.[3]

[1] Milli Gazete / 22 11 2013

[2] aozkan@milligazete.com.tr

[3] Milli Gazete

İNSAN SAĞLIĞININ VE TOPLUM AHLAKININ; ZEHİRLİ İLAÇLAR, GDO'LU VE HAZIR GIDALAR VE PORNO TAHRİBATIYLA YOZLAŞTIRILIP FESADA UĞRATILMASI VE BİR MİLYARA DÜŞÜRÜLMEK ÜZERE DÜNYA NÜFUSUNUN GİZLİ İMHASI

25 Ekim 2018 | Yazar Necati Akgül-millicozum

12 Ağustos 2018 tarihli televizyon haberlerinde; *"Yakalandığı lenf kanserine, tarlalarda kullandığı zehirli tarım ilaçlarının yol açtığı, satıcı firmanın kanserojen madde içerdiğini bile bile bu ilacı sattığı ve müşterilerini uyarmadığı"* gerekçesiyle mahkemeye başvuran Amerikalı çiftçi Dwayne Johnson'un 289 milyon dolar tazminat kazandığı duyurulmaktaydı. Bu haberlerde aynı şikâyetle, 5 bin kadar üreticinin de mahkemelere dava açtıkları hatırlatılmıştı. İşin üzücü ve ürkütücü tarafı ise, kullanıcılarda lenf kanserine yol açan ve

tarımsal gıdaları zehirlediği anlaşılan bu tarım ilacı, hâlâ Türkiye’de rahatlıkla ve bol miktarda satılmaktaydı. Çiftçi Dwayne Johnson’un kan kanserine yakalanmasına sebep olan **Raundup ve Ranger Pro** markalı kimyasal maddeleri üretilip satan ve çiftçileri uyarmayan California eyaletindeki Monsanto şirketi, yabancı otları yok etmekte kullanılan glifosat maddesini tarım ilaçlarına kattığı gerekçesiyle suçlu bulunup 289 milyon dolarlık cezaya çarptırılmıştı. Türkiye’de ise, Kanada merkezli, Yahudi menşeli ve kanserojen madde içerikli bir hazır gıda şirketinin Ortadoğu temsilcisi Tarım Bakanlığı’na atanmıştı.

Yahudilerin Siyonist takımı ve onların kiralık adamları; yeryüzünde var olan doğal imkânların giderek azaldığını, tarım ve sanayi ürünlerinin 7 milyara yeterli olmadığını ve hele bu artış hızıyla dünya nüfusunun 10 milyara çıkması halinde, insanlığın açlık, kıtlık ve yaygın hastalıklarla boğuşmak zorunda kalacağını, bu nedenle: • Kadınların kısırlaştırılması ve sıkı bir doğum kontrolü yapılması, • Anne karnındaki bebeklerin; zayıf, hastalıklı, sakat ve zihinsel sıkıntılı olanların belirlenip doğmadan ayıklanması, • Halen yaşayan zihinsel ve bedensel engelli, zayıf ve hastalıklı veya çok yaşlı kimselerin de bir şekilde ortadan kaldırılması, • Ve adım adım azaltılarak dünya nüfusunun bir milyarda dondurulması gerektiğine inanmakta ve bu amaçla çok sinsi ve Şeytani planlar hazırlayıp uygulamaktadırlar. Tarihte görülmemiş bu gaddarlık ve canavarlık düşünce ve girişimlerini bir kısım sözde bilimsel gerçeklere ve gerekçelere dayandırmaya uğraşan bu zalimler aslında dünyadaki yaygın perişanlık ve hastalıkların, tamamen kendi zulüm ve sömürü düzenlerinin bir sonucu olduğunu gizlemeye çalışmaktadırlar. Çünkü Adil bir Düzen kurulması ve herkesin hak ettiğini alması, faiz ve sömürü çarkının kırılması, sağlığa ve ahlaka yönelik sistemli tahribatların durdurulması halinde, Cenab-ı Hak’kın yarattığı imkânlar ve fırsatlar, mevcut nüfusun katbekat fazlasını doyurmaya ve insanca yaşama şartları oluşturmaya müsait bulunmaktadır. Bu Şeytan şebekesi Siyonistlerin ırkçı emperyalistlerin asıl amacı; kuracakları yeryüzü imparatorluklarındaki fabrikalarında verimli çalışacak ucuz ve uyumlu işçi, çiftliklerinde ve tarlalarında verdikleri görevleri sorunsuz yapacak itaatkâr ve çalışkan emekçi; ve tabi kendilerinin ve Batılı beylerin sapkın ve azgın zevklerini dindirmek üzere, küçük yaştan otuzuna kadar kız ve erkek çocuklarını seks kölesi ve şehvet aleti olmaya yetecek kadar nüfus bırakmaktır.

Hazır suni gıdalarla ve özellikle sıvı mısırözü yağlarıyla; nesillerin sağlıklarını bozmak ve kendi ürettikleri **“gizli zehirli”** gıdalarına ve ilaçlarına mecbur bırakmak için, şeytani bile şaşırtan tedbirlere başvurmuşlar ve bu maksatla işbirlikçi ülke yönetimlerini de kullanmışlardır. Örneğin 2. Dünya Savaşı sonrasında, 1947 yılında, Marshall yardımı alabilmek için, ABD’nin Türkiye’ye koştuğu şartlardan birisi de; halkımızın yemeklerde zeytinyağı ve tereyağı kullanmaktan vazgeçirilip, bunların yerine mısır yağları ve margarin yemelerini özendirecek psikolojik beyin yıkama metotlarına başvurmuşlar ve bu amaçla şu türküyü yazdırıp besteletmiş ve radyolarda sürekli tekrarlatmışlardır.

“Zeytin yağlı yiyemem, aman

Basma da fistan giyemem, aman

Senin gibi cahile,

Ben “Efendim” diyemem, aman”

Yani “zeytin yağlı yemek yemek ve pamuklu basma giymek cahilliktir. Margarin yemek ve naylon giyinmek ilericiliktir” yalanı, böyle şuur altına aşılarmıştı.

Darwin’in “Doğal Seleksiyon” safsatası ve “Irkların Saflaştırılması” sapkınlığı!

19. Yüzyılda Yahudi Charles Darwin “Türlerin Kökeni” kitabında; dünya hayatının sürekli ve sistemli bir savaş-mücadele üzerine kurulduğunu, güçlülerin zayıfları ezmesi ve elimine etmesi sayesinde doğal düzenin korunduğunu; bu nedenle Yahudiler ve Batılı-Haçlı kesimler gibi kuvvetli ve gelişmiş kavimlerin, Afrika, Asya, Avustralya ve Amerika’daki geri kabileleri köleleştirip ezmelerinin, sömürmelerinin hatta öldürmelerinin doğal ve kaçınılmaz bir hak olduğunu ortaya atmışlardı. Daha sonra Darwin’in yeğeni Francis Galton, “Öjeni” uygulamasının gereğini ve kendince bilimsel(!) gerekçelerini yazıp yayınladı.

Aslında Öjeni (Eugenics): Güya anne karnındaki sağlıklı ceninleri ayırıp, sağlıklı ceninler (bebekler) yetiştirmenin yollarını arayan, bilimsellik kılıfı takılan bir şeytani akımdır. Bunlar insanların gen haritaları çıkarılarak, en olumlu ve uyumlu genetik ceninlerin (bebeklerin) üretilmesiyle (zihin, fiziksel güç, vb. yönlerden) üstün bireyler elde edileceğini savunmaktadırlar. Yani, insanların gen yapılarına müdahale ederek, bunların istenen yönde değiştirilmesiyle dünya nüfusunun azaltılacağını, böylece sağlıklı ve akıllı insanlar ortaya çıkacağı yalanını yaymaktadırlar. Kısaca; “Üstün İnsan Irkı” oluşturmayı amaçlıyorlar: Çünkü Öjeni savunucularına göre, bu bir doğa yasasıdır.

Öjeni (*üstün ırk oluşturma, zayıfları ortadan kaldırma*) düşüncesi Platon’dan (Eflatun) beri vardır. **“Devletin, vatandaşların üremelerini kontrol etmesi gerektiğini”** ileri süren ilk filozof Platon’a göre, her çiftin bir “evlilik numarası” olmalıydı ve bu numara bireylerin sağlık, beceri, zekâ vb. değişkenlerine göre ayarlanmalıydı. Yüksek sayılara ve gelişmiş-seçkin soylara sahip olanların üreme şansının daha fazla olması sağlanmalıydı. Platon’un bu vahşi ve şeytani görüşleri, Mendel’den önceki ilk genetik kalıtım düzenlemesi sayılmaktaydı. Öjeni taraftarları 20. Yüzyıl başında ABD’de hızla artmaya başlamıştı. 1910 ile 1924 yılları arasında çoğunluğu kadın 258 saha çalışanı eğitime tabi tutmuşlardı. Başarılı olanlara biyoloji lisans derecesine sahip “öjeni uzman” kimliği çıkartılmış, özel imkânlar sağlanmıştı. Böylece *öjeni ofisinde eğitilen* saha çalışanlarının birçoğu hastanelerde ve devlet tarafından işletilen diğer kurumlarda “öjeni uzmanı” olarak çalışmaya başlamıştı. Öjeni alan çalışanları önce ABD’yi taramışlardı; insanlarla ilgili çeşitli fiziksel, zihinsel ve davranışsal özelliklerle ilgili veriler toplamışlardı. Zihinsel özür, yetim, yoksul ve mahpuslar, üzerinde çalışma yapmak üzere ERO’ya (gen merkezine) taşınmışlardı.

Öjeni konusunda **“bozulmamış beyaz halkı”** bilgilendirmek için **Amerikan Öjeni Derneği**’ni kurmuşlardı. 1960’a kadar topluluğun üyeleri hemen hemen sadece sözde bilim insanları ve tıp uzmanlarıydı. Kuruluşundan itibaren Amerikan Öjeni Derneği’nin başkanlarının tamamına yakını, ne hikmetse hep Yahudilerden oluşmaktaydı. İlk Başkan Irving Fisher (1867-1947) Amerika’nın en bilinen neoklasik ekonomistlerinden sayılmaktaydı. Para miktar teorisinden sermaye ve faiz oranları teorisine kadar bugün ekonomi terminolojisine giren “Fisher denklemi”, “Fisher hipotezi”, “uluslararası Fisher etkisi”, “Fisher ayırma teoremi” ve

“Fisher piyasası” kavramları ondan alıntıydı. Ne tesadüf ki Neoliberalizmin “mucitlerinden” Milton Friedmanlar hep “Fisher’in paltosundan” çıkacaktı. Ve bu Yahudi asıllı Fisher, ***Kuru Kafa&Kemikler Örgütü***’nün de üyesi olmaktaydı.

Siyonist Rockefeller “Öjeni” Derneğine destek çıkmıştı.

Buğdaydan pirince tarımda her şeyin genetiğiyle oynayan, “yeni tavuk” diye insanlara GDO’lu zehir yutturan Rockefeller’in “üstün insan” yaratma çalışmalarına destek vermesi şaşırtıcı sayılmazdı. Zaten babaları John D. Rockefeller, “*Ticarete sadece uygun olanın hayatta kalması doğa kanununun işleridir.*” diyen insandı. Bu Rockefeller sadece ABD’deki öjeni çalışmalarını finanse etmekle kalmadı. 1920’lerde Almanya öjeni hareketinin merkezi “Kaiser Wilhelm Enstitüsü” ve ırk hijyeni konusunu çalışan Prof. Dr. Ernst Rüdin’e her türlü maddi desteği de onlar sağlamıştı. ABD’deki öjeni hareketinin teorik alt yapısını Almanya’da da oluşturmuşlardı ve önde gelen ismi Rüdin Yahudi’si olacaktı.

Rockefeller, Nazilere ve Faşist Hitler’e de finans sağlamıştı

Ernst Rüdin (1874-1952), İsviçre doğumlu ama Yahudi asıllı bir Alman vatandaşıydı. Zürih’te “şizofreni” terimini icat eden Eugen Bleuler’in asistanlığını yaptı. Münih’te “erken demans” ve “manik depresif hastalık” arasındaki tanı bölünmesini geliştiren psikiyatrist Yahudi Emil Kraepelin’in yardımcısıydı. Batılılarca “Psikiyatrik genetiğin babası” olarak kabul edilen Kraepelin ve Rüdin, Alman ırkının aşırı şekilde karıştığını ve dolayısıyla yüksek zihinsel hastalıklara maruz kaldığını iddia ediyorlardı. Yani sosyal Darwinizm’den esinlenen öjeneye inanıyorlardı. Rüdin bu amaçla kampanyalar başlatmış, Alman Irk Hijyeni Derneği kurucuları arasında yer almıştı.

Rüdin 1935-1945 yılları arasında Alman Nörolog ve Psikiyatrlar Derneği (GDNP) Başkanı olarak görev yaparken en büyük destekçisi yine Rockefeller Vakfı’ydı. Siyonist Rockefeller sadece Rüdin’in psikiyatrik genetiği bölümüne destek çıkmamış, 1939 sonlarına kadar birlikte çalışmışlardı. Ayrıca Rockefeller, öjeni kapsamında çok sayıda uluslararası araştırmacıya mali destek sağlamıştı. Bunlar arasında, İngiltere ve İskandinavya’da psikiyatrik genetiğin kurucu ataları kabul edilen Eliot Slater ve Eric Strömngren’in yanı sıra Franz Josef Kalmann gibi isimler de vardır.

İşte bu Rüdin’in araştırmalarına bir destek de kuşkusuz Nazilerden gelmesi doğaldı. Rüdin 1933’te, Nazilerin ırk politikasını belirleyen Nüfus ve Irk Politikası Uzman Komitesi’nin kurucusu yapılmıştı. Aynı yıl Naziler, “*ruh zayıflığı, şizofreni, manik-depresif, epilepsi, genetik sağırlık ile körlük ve alkolizme sahip kişileri*” kısırlaştıran yasayı çıkarmıştı. Kanunla, 1933-1937 yılları arasında 200 bin kişi kısırlaştırılmıştı. (Şimdi ise bütün insanlık GDO’lu ve hazır gıdalarla kısırlaştırılmaktaydı!)

Bu konulara dikkat çekmekle yararlı ve duyarlı bir tavır takıman Soner Yalçın;[1] her nedense, insanlığın kökünü kurutmaya ve dünyanın geleceğini karartmaya yönelik bütün bu tahribatların arkasındaki Siyonist olarak sadece Rockefeller’i suçlamakta, ama onların da patronu olan Rotschild’leri hiç gündeme taşımamaktaydı. Oysa Rockefeller, İngilizlerin devletinin başı ve küresel faizli bankacılık sektörünün baronları olan Rotschild’lerin,

Hristiyanlığa dönmüş kuzenleri ve Amerika ayaklarıydı. Aynı yazar, Küresel Kapitalizmin ve sömürü sermayesinin temsilcilerinden Rockefeller'ı suçlarken, başta Rotschild'ler bütün Siyonist patronların Komünizm'e ve Rus İhtilaline de sahip çıktıklarını bilmeyecek kadar cahil olamazdı. Demek ki işine gelmediği için yazmamakta ve okurlarını aldatmaktaydı. Bu tavır bazı sosyalist takımının en bayat numarasıydı.

İslam'ın ve insanlığın kökünü kurutmayı amaçlayan bu tahribatlara alet olan işbirlikçi yönetimler ve bu Şeytani girişim ve gelişmelere duyarsız kalan ilim ve fikir ehli kesimler ise, bırakın Müslümanlığı, insanlıktan bile uzaktır!

Fıkıh; insanların lehine ve aleyhine olacak durumları bilmesi, yani yararına ve zararına sonuçlanacak davranışları öğrenmesi anlamındadır. Ama beyni körletilen, kalbi kirletilen bencil ve beleşçi; basit ve fasit zevklerinin esiri haline getirilen kalabalıklar, artık yarınlarını kurgulayacak, batıl ve barbar dünya düzenini sorgulayacak duyarlılıktan uzaklaşmıştır. Beynini, zihnini, hayalini ve hafıza yeteneğini ağırlıklı olarak Allah'a, Kur'an'a ve Resulüllah'a adanmış... *"İnsanların hayırlısı, diğer insanlara hayrı dokunandır."* hadisinin uyarısını anlamış ve sorumluluğuna varmış... Ve imtihan şuuruyla ahiret hazırlığına odaklanmış bir Müslümanın bu gerçeklere ve tehlikelere ilgisiz ve tepkisiz kalması imkânsızdır. Aksi takdirde o kişi beynini ve kendini Şeytani odakların fitnelerine ve filmlerine kiralamış sayılır. Çünkü nemelazımcılık imana da insanlığa da aykırıdır. Ve aslında Yüce Kur'an'ın manasını ve mesajını anlamak, Allah'ın rızasına ulaşmak için kullarının rahatına çalışmak üzere, Allah Kelamı'nın mealini okuma ve üzerinde kafa yorma ve böyle sorumluluklarını kuşanma gaye ve gayretinden uzak insanlar, kalplerinin mühürlendiğinden kuşku duymalıdır. Çünkü bir meseleyi ve mes'uliyeti, ancak onu yeterince ve gereğince araştırıp-okuyup anlayan ve bunlara inanan kişiler yapacak ve yaşayacaktır. Yarım yamalak bilip tam kavramayanlar ise, sadece kof edebiyatla uğraşacak, akıl verip bilgiçlik taslayacaklardır. O konudan hiç çıkmayan, ilgi ve ihtiyaç bile duymayan kimseler ise sadece eleştirip şikâyetçi olacaklardır. Bildiği ve elinden geldiği halde korkaklığından, ya da rahatına ve çıkarına tapındığından, görevini ve gereğini yapacak iradesi ve cesareti olmayanlar ise *"dilsiz Şeytan"* konumundadır. İmanın özü hayırhahlıktır, çünkü İslam; Halık-ı Teâlâ'ya hürmet ve tazim, bütün mahlûkata ise şefkat ve merhamet olarak tanımlanmıştır.

Saf ve seçkin Alman ırkçılığını savunan Hitler, aslında hasta, sakat, yaşlı ve psikolojik sıkıntılı Yahudileri katlederek *"Ari Yahudi ırkının oluşturulması"* projesine taşeronluk yapmıştı.

Nazi Almanya'sında öjeni çalışmaları akıl hastanesindeki kısımla başlamıştı. Bu öjenik kısımları Rockefeller Enstitüsü'nden Nobel Tıp ödüllü Dr. Alexis Carrel'in desteklemesi şaşırtıcı sayılmamıştı. Evet, Nobel ödüllü ve Rockefeller destekli Dr. Carrel, 1935 yılında ilk yayınlandığında dokuz dile çevrilen *Bilinmeyen İnsan* kitabını çıkardı. Bu kitabın *"İnsanın Yeniden Yapılanması"* bölümünde *"toplumsal sorunların çözümü için öjeni ve ötenazi yapmayı"* tavsiye buyurmaktadır(!) Normal nüfus için büyük yük gördüğü akıl hastalarının, suçluların uygun gazlar bulunan öjeni enstitülerinde öldürülmeleri gerektiğini yazmaktan sakınmamıştı. Alexis Carrel: *"Anormal olanlar normal olanın gelişimini engelliyor. Neden bu gereksiz zararlıları yaşıyoruz"* diye sormaktaydı. Bu adam: *"Çok sayıda özürlü ve suçlu"*

olması çözülmemiş bir sorundur. Bunlar, normal nüfus için büyük bir yükür. Daha önce de dikkat çektiğim gibi, hapishanelerin ve akıl hastanelerinin bakımını sağlamak ve halkı gangsterlerden ve akıl hastalarından korumak için çok büyük meblağlara gerek vardır. Neden bu gereksiz ve zararlı varlıkları koruyoruz? Anormal olanlar, normal olanların gelişimini engellemektedir. Bu gerçeikle dürüstçe yüzleşmek gerekir. Toplum neden suçlulardan ve akıl hastalarından daha ekonomik bir yaklaşımla kurtulmuyor?” diyecek kadar canavarlaşmıştı.

Bunun üzerine Hitler, 1939 yılı ortasında yayınladığı “Ötenazi Programı” (T4) emriyle doktorların gerekli gördükleri (tedavisi mümkün olmayan, fiziksel ve biyolojik özürli, ruhsal sorunları olan) hastaları öldürebileceklerini açıklamıştı. Almanya’daki bu “ırksal temizlik” programının kurucusu, *Irksal Temizliğin Temel Taslağı* kitabını yazan öjeni uzmanı hekim Alfred Ploetz ise 1905 yılında Alman Irk Hijyeni Derneği’ni kuran insandı.

Zaten Hitler’i ortaya çıkaran çalışmalar çok önce başlatılmıştı. ABD ve Siyonistler de buna hep destek çıkmıştı. Unutmayınız ki, ABD’deki en kalabalık diasporalardan biri Yahudi asıllı Almanlardı. Rockefeller de Alman kökenli ve Yahudi asıllı bir Hristiyan’dı. Hatırlayalım ki, ABD Almanya’ya savaş açmamış, Japonya’ya açmıştı. ABD’ye ise Almanya savaş açmıştı. Hitler’in bilim insanlarına açık bir şekilde Rockefeller Vakfı tarafından finanse edilip destek çıkılmıştı. Örneğin Eugen Fischer (1874-1967) Alman tıp, antoloji ve öjeni profesörü olup, Berlin Frederick William Üniversitesi rektörlüğünü yapmıştı. Fischer’in fikirleri Nazi Partisi’nin Alman ırk üstünlüğüne olan inancının güçlenmesine yol açmıştı. Hitler, 1923’te hapiste Fischer’in çalışmalarını okudu ve “üstün ırk” idealine bağlanmıştı. Fischer’in ırk hijyen çalışmasına destek veren ise Rockefeller vakıflarıydı. Zaten John D. Rockefeller’ın oğlu (Arkansas Valisi) Winthrop Rockefeller açıkça Hitler taraftarıydı!

Siyonist Yahudilerin Naziler ile ilişkisi karşılıksız sanılmasındı. Ölüm kamplarında insanları öldüren “zyklon B” gazını Yahudi şirketi IG Farben hazırlayıp Nazilere ulaştırmıştı. Bu ilaç, Nobel Ödülü sahibi Yahudi Alman kimyager Fritz Haber’in araştırma grubu olan Fiziksel Kimya ve Elektrokimya Enstitüsü tarafından “böcek ilacı” olarak hazırlanmış, özellikle hububat depolarında zehir olarak kullanılmıştı. IG Farben bu böcek ilacının patentini, 1930 yılında -tarımsal ilaçlar konusunda dünyanın o dönem en büyük şirketi- ABD’li Cynamid’e satmıştı. Bu şirketin merkezi Rockefeller Plaza’da bulunmaktaydı. Ve bu şirket, 2000 yılında Alman kimya devi - IG Farben’in “evladı”- BASF’a satılmıştı. Naziler, ölüm kamplarındaki esirlerin sinirlerini harap etmek, beyinlerine zarar vermek amacıyla çeşme suyunun içine koyduğu florürü işte bu Farben’den almıştı.

1945 yılının Kasım ayında Müttefik Kuvvetler, IG Farben’e el koymuşlardı. Ve tesislerin tamamı müttefik subaylarının kontrolü altına alınmıştı. Şirketin dağılması ve mal varlığının savaş tazminatlarına sunulması gündeme taşınmış ama Yahudi IG Farben’e hiç dokunulmamıştı. Savaştan sonra IG Farben’in 24 müdürü, Nürnberg Duruşmaları’nda (IG Farben Davası) yargılanmış. 13 kişi 1-8 yıl arasındaki göstermelik hapis cezalarına çarptırılmıştı. Bunlar da hızlı bir şekilde serbest bırakılmış, ardından önemli şirketlere yönetici atanmışlardı.

Hermann Schmitz, Deutsche Bank'ın denetim kurulu üyeliğine ve Rheinische Stahlwerke AG'nin denetim kurulu onursal başkanlığına,

Georg-von Schnitzler, Deutsch - Ibero - Amerikanische Gesellschaft'ın başkanlığına,

Friz Meer, Bayer AG'nin denetim kurulu başkanlığına ve çeşitli firmaların denetim kurulu üyeliğine,

Otto Ambroz, Feldmühle ve Telefunken danışmanlığına,

Heinrich Bütetisch ise, Deutsche Gasolin AG, Feldmühle ve Papier und Zellstoffwerke AG'nin denetim kurulu üyeliği ve Ruhrchemie AG Oberhausen danışmanlığına,

Max Ilgner, Zug yönetim kurulu başkanlığına,

Heinrich Oster ise, Gelsenberg AG'nin denetim kurulu üyeliğine taşınmışlardı. Ama nedense tek suçlu Hitler sanılırdı!?

Zaten Rockefeller Foundation Nazi tıbbının ırk araştırmalarının sponsoru olmamış mıydı? Şirketleri Standart Oil, Nazi uçaklarının yakıtını sağlamamış mıydı? Ford, kamyon ve cipleriyle Nazileri taşımamış mıydı? Hugo Boss, Nazi ordusunu giydiren donatmamış mıydı? Bertelsmann, Nazi subaylarını eğiten eserleri basmamış mıydı? IBM, hasta ve sakat Yahudileri tek tek belirleyen sistemi geliştirip, Nazilerin emrine sunmamış mıydı?

Deutsche Bank, Auschwitz toplama kampının inşasını yaptırmamış mıydı? Bosch, Daimler Benz, Volkswagen, BMC fabrikalarında mahkûmları çalıştırmamış mıydı? Mahkûmların altınlarını, pırlantalarını Hitler'den satın alan İsviçre bankaları da Yahudilerin kuruluşlarıydı. Coca-Cola firması Naziler için Fanta'yı çıkarmamış mıydı? Ya Krupp? Bu Yahudi aile; sanayici geçmişi, kömür, demir, çelik, silah ve mühimmat üretimiyle ünlü olmuşlardı. Friedrich Krupp AG Hoesch-Krupp 20. yüzyılın önde gelen şirketlerinden sayılırdı. (Ki hâlâ bu konumdaydı.) Gustav Krupp'a 1945'te savaş suçlusu olarak mahkeme açıldı. Hasta olduğundan duruşmaya çıkarılmadı. Oğlu Alfred Krupp, 1948'de hapse mahkûm edildi. 1951'de serbest bırakıldı ve fabrikalarının bir kısmını sattı. Firmanın bugüne kadar çıkmış birçok savaşta payı olduğu konuşulmaktaydı, ancak Krupp firması arşivlerini açmayı reddettiğinden bugüne kadar bu iddialar kanıtlanamamıştı.

Naziler, çocukların ırk sağlığı için tamamen organik gıdalarla beslenmeyi şart koşmuşlardı. Himmler, SS birlikleri ve Nazi yöneticilerinin yemesi için organik çiftlikler kurdurmışlardı. Hitler de doğal beslenmeden yanaydı. Hitler, Bavyera Alpleri'ndeki "Berghof" adlı villasının bahçesinde yetiştirilen organik gıdalarla karnını doyurmaktaydı. Oysa Nazi ölüm kamplarındaki esirlere zehirli katkı maddeleri yediriyorlardı. Günümüz dünyası ise, artık büyük bir "*toplama kampı*" konumundaydı. Bugün bu kadar zehirli gıdayı -bile bile- insanlara yedirenler, Siyonistlerin üstün ırk saplantılı takımıydı ve bütün insanlığı adım adım ölüme sürüklüyorlardı. Nazi Almanya'sı 1935 yılında Nürnberg Yasası çıkarmıştı. Üstün ırk özellikleri şöyle sıralanmıştı. "*Sarışın, uzun boylu, uzun kafataşı, dar yüzlü, güçlü çeneli, dar burunlu, yumuşak saçlı, aralıklı açık renkli gözlü ve pembe beyaz cilt renkli...*" olacaklardı. Bütün dünyada sağlıklı beslenen seçkin zenginleri ve özellikle Yahudileri tanımlıyorlardı.

Siyonist Rockefeller, 1932 yılında nöroloji ve nöroşirurji bölümü kurması için Kanada Montreal'deki McGill Üniversitesi'ne 1 milyon 282 bin dolar para aktarmıştı. “Toplumsal Hijyen Bürosu” vd. amacı “toplumsal hijyen” ya da “zihinsel hijyen” değildi; bunlar *doğum kontrol ve nüfus kontrolü* üzerinde çalışıyorlardı. Hedef, tehdit altında olan ırkların dejenerasyonuna engel olmaktı. Yani bütün dünyaya seçkin Yahudi ırkını ve üstün Batılı insanını hâkim kılmaktı. Türkiye’de de, İttihatçılar öncülüğünde buna benzer ırkçılık akımları başlatılacak, hatta “*Türk ırkının ıslahı için Avrupa’dan parayla damızlık erkek kiralanıp Türk kadınlarının aşılması...*” teklifini yapan Abdullah Cevdet gibileri bile çıkacaktı. Yukarıdaki gerçekleri tespit ve tenkit eden Sn. Yazarın bu talihsiz ve tahripçi girişimlere hiç değinmemesi ise iyi niyetle bağdaştırılamazdı, çünkü bu tür tarihi gelişmeleri yarım anlatmak ve yanlış yorumlara yol açmak da bir nevi yalancılık ve sahtekârlıktı.

John D. Rockefeller’ın bu kirli işlerdeki danışmanı ise Microsoft’un sahibi Bill Gates’in dedesi; William Henry Gates isimli adamdı.

Minneapolis’te Protestan vaiz olan din adamı Frederic Taylor Gates, mobilya kralı George Alfred Pillsbury’den aldığı çağrıyla yaşlı Rockefeller’ı ziyaret ediyordu. Rockefeller vasiyetnamesini hazırlıyordu ve bir Protestan mezhebi olan Baptist okuluna 50 bin dolar vermeyi uygun görüyordu. Gates, Pillsbury Akademisi için ek 60 bin dolar istiyordu ve Rockefeller’ı ikna ediyordu. Ayrıca Rockefeller’a, New York veya Şikago’da birer üniversite kurma kararı aldırıyordu. Bu ilişki sonucu Rockefeller Baptist cemaatinin en önde gelenlerinden biri oluyordu. Bu kirli ilişkiyi güçlendiren din adına insanları aldatma oyunuydu. Gerçekte Gates, tam bir münafık oluyordu. İnsanları Allah ile aldatma konusunda son derece işlek zekâyâ sahip bulunuyordu. Bitmez, tükenmez enerjisi ve çalışma gücü ile Evangelist şevk içinde hiç durmadan ve yorulmadan çalışıyordu. Paranın gücüne ve dinin cazibesine tam inanç besliyordu. Din adamı Gates elindeki parayı olabilecek en kârlı yatırımlara sokmak konusunda hassas davranıyordu. Kısacası; tam Siyonist “Büyük John”un meşrebine uygun bulunuyordu. Rockefeller, uyanık Gates’i, hem yardımseverlik amacıyla kurulmuş kurumların hem de (madencilik, çelik, kâğıt-çivi fabrikası, demiryolu kuruluşları, kerestecilik ve dökümcülük alanlarındaki) yatırımlarının başına getiriyordu. Bunların en önemlisi Lake Superior Iron Ore Company’deki (Demir Cevheri şirketine) başkanlık oluyordu.

Tavistock Enstitüsü, Rockefeller Vakfı’nın yaptığı büyük bağışlarla 1946 yılında görev alanı genişletilerek yeniden yapılandırılmıştı. Rockefeller, enstitüye geniş çaplı psikolojik savaş araştırmaları yapma ve uygulama görevleri de yüklemiş durumdaydı. Enstitü, Kore Savaşı’nda ilk defa denenen kitlesel beyin yıkama tekniklerini geliştirmeye başlamıştı. İstenmeyen kişileri karakersiz bir imgeye dönüştürüyorlardı. Neyin yenileceğine, neyin giyileceğine, neyin okunacağına, seyredileceğine bunlar karar veriyorlardı. Davranış bilimleri konusundaki programlar Tavistock Enstitü’sünü ABD’nin en etkili kuruluşu yapmıştı. Öyle ki, 1960 öğrenci hareketlerinin önüne geçmek için LSD gibi uyuşturucu kullanımını arttırmıştı. Neyin moda olacağına bile hep onlar karar veriyorlardı. Günümüzde enstitü, 6 milyar dolarlık bir bütçeyle çalışmaktaydı. ABD’nin “Yeni Dünya Düzeni” üzerindeki kontrolünü arttırmaya yönelik programlar üreten 10 büyük vakıf ve bu Siyonist vakıflara bağlı

olan 400 kuruluş, 3000 araştırma grubu ve düşünce kuruluşu Tavistock'un doğrudan kontrolü altında görev yapmaktaydı. Vakfın ABD bölümünün başında Rockefeller Vakfı Başkanı (1977-1980 arası ABD Dışişleri Bakanlığı yapan) Cyrus Vance vardı. (Bugün Vakıf Başkanı ise İngiltere eski Başbakanlarından John Major olmaktaydı.) Tavistock stratejik misyonu ise; “Ulus-devletlerden post-endüstriyel küresel dünya devleti'ne dönüş ve yönetimin az sayıda oligarka (Siyonist Yahudi baronlara) devri!” olarak açıklanmıştı.

Dr. Emery, 1967'de *Tavistock Magazine* (Human Relations) adlı dergide, “*Gelecek 30 Yıl: Konsept, Metot ve Antipati*” ve 1975'te “*Gelecek Biz*” adlı makalelerinde yazmıştı. İnsanlığı yozlaştırma süreci şu üç safhada tamamlanacaktı:

-Birinci Safha: “Moral değerlerini ve manevi dinamiklerini yitirme” (Demoralisation)

-İkinci Safha: “Zihni bölünme” (Segmentation) (Bu safhada kişi zihninde, milli devlet görüşünden kopar ve cemaat vb. biçimde yaşamayı tercih eder.)

-Üçüncü Safha: “Ahlaki Çürüme” (Disassociation) (Bu safhada kişi fantezilerle gerçekleri birbirine karıştırır ve birey “toplumsal ünite” haline, bir anlamda robotlaşmış birey halinde gelir.) Brookings Enstitüsü'nden Hudson Enstitüsü'ne kadar birçok kuruluş bu amaç için faaliyet yürütmektedir.

“Kısırlaştırma projesinin” asıl amacı insan üremesini kısıtlamaktı. Kanada'dan İngiltere'ye yapılan araştırmalarda *kola içeceğini* daha çok gençler tüketiyorlardı. Güney Danimarka Üniversitesi'nde 2 bin 500 kişi üzerinde yapılan bir araştırmada, sperm örneklerinde yapılan incelemeler neticesinde, aşırı kola tüketiminin sperm kalitesini ciddi oranda düşürdüğü ortaya çıkmıştı. *Günde bir litre kola içen gençlerin çok düşük sperm değerlerine sahip olduğu* anlaşılmıştı. Kola erkeklerde testosteron hormon dengesini bozarak sperm sayısını ve hareketini önemli ölçüde azaltmaktaydı. Zehir bilimi toksikoloji kurucusu Alman bilim insanı Paracelsus (1493-1541) der ki, “*her şey zehirdir ve zehirli olmayan hiçbir şey yoktur; sadece dozu bir şeyin zehirli olup olmadığını tayin eder!*” Doz önemliydi ve bu nedenle yavaş yavaş alışkanlık yaptırıyorlardı.

Rockefeller'in desteği sayesinde sosyal psikolojinin kurucu babası kabul edilen Kurt Lewin (1890-1947), sonradan CIA'e dönüşen istihbarat örgütü OSS kuruluşunda da etkin rol oynamıştı. Psikolojik harbi literatüre sokan insandı. Bütün bunların şeytani çabaları sonucunda Siyonist odakların nüfus planlama çalışmaları başarılı olmaya başlamıştı. 2020 yılında dünyada 5 yaşından küçük çocuklardan çok, 65 yaşından büyük yaşlılar kalacaktı. Çin'de 65 yaş üstü kişi sayısı yakın gelecekte 350 milyonu bulacaktı. Bu rakam 1990 yılında dünyadaki tüm yaşlı insan sayısıydı! İnsanlık yavaş yavaş ölüme yollanmaktaydı. Bu sebeple gelenekleri “modernleştirip” gıdayla kitlesel kıyım yapıyorlardı. Şimdi de evlerde kısırlaştıran eşya ve mobilya çoğalmaktaydı. Harvard Üniversitesi'nin araştırmasında tüp bebek tedavisi gören 211 kadının yüzde 80'inin idrarında alev almayı geciktiren kimyasallara rastlanmıştı. Spor minderleri, ev mobilyaları, halı, araba koltukları, bilgisayar ve cep telefonları gibi günlük hayatta yaygın bir şekilde kullanılan alev almayı geciktirici olarak eklenen “organofosfat” (PFR) türü kimyasalların kısırlılığa yol açtığı açıklanmıştı.

Rotschild'ler ve Rockefeller'ler gibi Siyonist aileler neden nüfus projeleri için önemli miktarda kaynak ayırmaktaydı?

Birçok ülkede aile planlaması ve sağlık programlarına sponsor olmaktadır. Nüfus çalışmaları üç ana alana odaklanmıştır. Üreme biyolojisi araştırması, gebeliği önleyen ilaç-kontraseptik teknoloji araştırması ve politika çalışmaları.

Nüfus planlaması yapılır da seks araştırması ve şehvet azdırılması (porno yayınları) olmaz mıydı?

Dr. Alfred Kinsey (1894-1956) *“cinsel devrim yapan Amerikalı bilim insanı”* diye dünyaya tanıtılmıştı. 30 binden fazla denekle yaptığı birebir görüşmeler sonunda gizli eşcinsel, kadın cinselliği, mastürbasyon gibi konularda elde ettiği verileri kamuoyuyla paylaşan Kinsey Raporu o kadar etkili oldu ki, sayısız ülkede cinsel kulüpler ve yayınlar ortaya çıkmıştı. Oysa Kinsey Raporu tam bir ahlak tahribatıydı! Onun tavsiyelerinden birisi de; uyuşturucu, seks ve televizyonla tatmin edilen -politikadan uzak- bir toplum oluşturulmasıydı. Diğer cinselliğin üremeden ayrı ele alınması ve bu sayede kısırlaştırma ve kürtaj da dahil diğer doğum kontrol yöntemlerinin kabul edilmesini sağlamaktı. Diğer ise, çekirdek aileyi yıkmaktı. Kinsey'in görüşleriyle Nazi fikirlerinin aynı olması tesadüf olamazdı: *“Aşk ahmaklık, seks çağdaşlıktı!”*

Dünyada “ari ırk” nüfusunun artması için gelişmemiş ülkelerde “nüfus planlaması yapma” projesi de öjeni görüşünün yansımasıydı... Rockefeller ve Carnegie gibi varlıklı “seçkin aileler” tarafından maddi destek verilen öjeninin asıl hedefi; arzu edilmeyen “Kansoylarının” sistematik biçimde imha edilmesi anlamına gelen “negatif öjenik!” katliamıdır.

Kan Grubu çalışması ve insanlığın gizli imhası!

Rockefeller'in “akıl hocası” sayılan Frederick T. Gates özel bir adamdı ve tam bir şeytandı. Bu sözde din adamı, sözde toplumsal sorunların “köklü nedenlerini” araştırmış ve ırk ıslahı yapılmazsa insan ırkının bozulacağı kanısına varmıştı. Adnan Oktar grubunun, Oktar Babuna için yaptıkları özel kampanya sonucu topladıkları yüzbinlerce kan örneğinin Amerika'ya gönderilmesi de bu bağlamda ele alınmalı ve soruşturulmalıydı... Frederick T. Gates'in bilimsel tıp öğreniminin geliştirilmesinden-yaygınlaştırılmasından yana olmasının sebebi ari ırkın korunmasıydı. Sadece ABD'de değil, Toronto Üniversitesi ve Londra Hijyen ve Tropikal Tıp Okulu'na da milyon dolarlık yardımda bulunmuşlardı. Gates'in hayali; Çin tıbbının dünyaya hâkim olmasıydı. Rockefeller Vakfı'nın desteğiyle 1917'den itibaren Çin'e giden Protestan misyonerlere bu fikrini aşılarmıştı. Oysa bu kirli tuzaktı. Rockefeller Vakfı, Çin'e Batı tıbbi eğitimini dayatmıştı. Çin'i ilaca boğmak istiyorlardı! Vakıf resmi tarihlerinde Çin'deki faaliyetleri hakkında şöyle diyor: “Rockefeller Vakfı'nın belirlediği birinci öncelik etkili bir tarım ekonomisi kurmaktır. Vakıf, en yararlı rolünün temellerini tanımlamak için 1935-1937 yılları arasında, Kuzey Çin'in Kırsal Yeniden Yapılanma Konseyi'ni (NCCRR) yaptırmışlardı.

Milyonlarca yıldır ot yiyen insanoğluna ısrarla tek çeşit nişasta ağırlıklı tahıl dayatılmasının sebebi üzerinde durmak lazımdır. Genetik kodları değiştirilmiş ve kimyasallarla zehirlenmiş gıdalar ile sadece günümüz insanını değil, gelecek nesilleri de kökten etkileyecek gıda

rejimini hangi amaçla planlamışlardır? Raf ömrü uzatma gibi gerekçelerle yiyeceklere zararlı katkı maddeleri koymaları, “sadece kâr etmek istemeleri” diye açıklanamazdı, daha gizli ve tehlikeli hesapları olmalıydı. Çünkü dünyada açlıktan her yıl 36 milyon, aşırı şişmanlıktan 29 milyon insan ölüyorlardı. Yiyen de, açlık çeken de neden gıda adaletsizliğinin kurbanı olmaktaydı? Bu işte bir karanlık yan, bir şeytanlık vardı! Virüs yalanları, aşı kampanyalarıyla başta çocuklar olmak üzere insanoğlunu kısırlaştırmanın aşısı “görünmez silah” gibi kullanmanın gizli amaçları üzerinde kafa yorulmalıydı. Dünya gıda piyasasına hâkim olmak için yaptıkları küresel oyunların arkasında neden hep aynı Siyonist aileler sırtırmaktaydı?

Acaba insan genetiği ile oynayarak, hastalıklara karşı koruma kalkını görevi yapan bağışıklık sistemi bilerek bozularak, görünmeyen biyolojik savaş mı yapılmaktadır. Bu görünmez katliam, Siyonist Yahudiler ve Haçlı hizmetçileri dışındaki bütün “öteki insana” yönelik yeni bir jenosit/soykırım mıdır? Daha önce Atom Bombası yapımına destek veren DuPont’ların, Rockefeller’lerin hümanist olduğunu düşünmek ahmaklıktır. Siyonist Rotschild ve Rockefeller ailelerine dair tüm biyografik kitaplar “para hırslarından” bahsederken, “Ölüm İmparatorluğu” adı verilen bu aile “gıda endüstrisi” konusunda nasıl “iyilik meleği” sayılacaktır?

Bu korkunç planlar yıllar önce yapılmış ve uygulamaya başlanmıştır. En etkili silahları, “genetik mühendislik”tir. Virüsler, aşılar, genetiği ile oynanmış gıdalar, endüstriyel katkı maddeleri vs. hep bu gizli hesabın içindedir. Güya imkânları ve kaynakları “koruma” altına almak için dünya nüfusunu en fazla 1 milyar ile sınırlamak peşindedirler. Maalesef kimi bilim insanları bu küresel oyunun piyonu ve hizmetçisidir. Örneğin: İngiltere’de Coca Cola’ya eleştiriler artınca şirket İngiliz hükümetinin danışmanlarının da bulunduğu ondan fazla bilim insanıyla mali bağlantı kurarak Avrupa Hidrasyon Enstitüsünü meydana getirmişlerdir. 2010-2015 arasında 4,86 milyon sterlin harcayıp şu yalanı bilimsel gerçek gibi göstermişlerdir: “Kola gibi meşrubatlar zararlı değildir!”

12 Ağustos 2018 tarihli televizyon haberlerinde; “Yakalandığı lenf kanserine, tarlalarda kullandığı zehirli tarım ilaçlarının yol açtığı, satıcı firmanın kanserojen madde içerdiğini bile bile bu ilacı sattığı ve müşterilerini uyarmadığı” gerekçesiyle mahkemeye başvuran Amerikalı çiftçi Dwayne Johnson’un 289 milyon dolar tazminat kazandığı duyurulmaktaydı. Bu haberlerde aynı şikâyetle, 5 bin kadar üreticinin de mahkemelere dava açtıkları hatırlatılmıştı. İşin üzücü ve ürkütücü tarafı ise, kullanıcılarda lenf kanserine yol açan ve tarımsal gıdaları zehirlediği anlaşılan bu tarım ilacı, hala Türkiye’de rahatlıkla ve bol miktarda satılmaktaydı. Çiftçi Dwayne Johnson’un kan kanserine yakalanmasına sebep olan *Raundup* ve *Ranger Pro* markalı kimyasal maddeleri üretip satan ve çiftçileri uyarmayan California eyaletindeki Monsanto şirketi, yabancı otları yok etmekte kullanılan glifosat maddesini tarım ilaçlarına kattığı gerekçesiyle suçlu bulunup 289 milyon dolarlık cezaya çarptırılmıştı. Türkiye’de ise, Kanada merkezli, Yahudi menşeli ve kanserojen madde içerikli bir hazır gıda şirketinin Ortadoğu temsilcisi Tarım Bakanlığı’na atanmıştı.

“(Çünkü bu tipler, Hakk davadan döneklik ederek) Sırtını çevirip gittiği ve işbaşına (iktidara) geçtiği zaman; (ülkesinde ve) yeryüzünde (barış kılıflı) bozgunculuğa girişmeye, ekini ve

nesli helak etmeye çaba gösterir (genleri bozulmuş İsrail tohumları ile bitki ve hayvan türlerini ve bebeklerin-gençlerin geleceğini tahribe yönelir). Allah ise, (fitne ve fesadı bozgunculuğu sevmemektedir.” (Bakara: 205)

“(O fasıklar ki) Onu kesin olarak onayladıktan (ve hakikatin farkına vardıktan) sonra, Allah’ın ahdini (Cenab-ı Hakk’a verilen iman ve itaat sözlerini) bozarlar, Allah’ın kendisiyle birleştirilmesini emrettiği şeyi (akrabalık, arkadaşlık ve Hakk davayla irtibat) bağlarını ise koparırlar ve yeryüzünde fesat çıkarırlar. İşte bunlar hüsrana uğrayacaklardır.” (Bakara: 27)

Bu ayetler insan neslinin (üreme hücrelerinin) ve Ekinin (tarımsal ürünlerin ve hayvan yemlerinin) küresel zalim güçler ve işbirlikçi hain yönetimler tarafından bozulacağını haber vermektedir. Yani yiyecekler ve içecekler yoluyla insanlık çürütülmektedir.

Yıkım ve soykırım çağı!

Yazarın: İkinci Dünya Savaşı sonuna kadar olan dönemdeki çalışmalar “öjeni” üzerineydi. “Doğum Kontrolü”, “nüfus planlaması” gibi uygulamalarla insan soyuna “çeki düzen” verilmek istenmişti. 1970’lere kadar tarımı kısırlaştıran ve kimyasallara boğan “Yeşil Devrim” uygulamasına geçildi. 1991’lerden sonra ise, insanı kısırlaştıran GDO’lu gıdalar tahribatı yürütülmekteydi. Ve bugün insanı, biyolojik yıkıma götüren gıda terörünün en tehlikeli yanı, insan geni şifresini değiştirmesidir. İşlenmiş hazır besinlerin DNA’da hangi olumsuz değişimleri meydana getirdiği sır gibi gizlenmektedir. Acaba Parkinson-Alzheimer-Otizm gibi beyin hastalıklarında büyük artışlar yaşanması, bunların neticesi midir? Beyin sağlığımız mı hedeftedir? Yani insan ırkı ıslah ediliyor denilerek “uygunsuz ırklar” yok mu edilmektedir? Doğal-kaliteli beslenemeyen yoksullar dolaylı yöntemlerle eritilmekte midir? Dünyayı yöneten 147 Siyonist şirket ve onların hizmetçileri dışında herkes tehlikede midir?

Bugün herkesin üzerinde düşünmesi gereken sorular şunlardır:

GDO’lar, biyolojik harp silahı mıdır? Kimyasallar gizli atom bombası mıdır? Dünya nüfusu azaltılmaya mı çalışılmaktadır? Çünkü yakın gelecekte çalışan insana da ihtiyaç kalmayacaktır. Tıpkı banka ATM’lerinde olduğu gibi, robot sayısı her yıl çok hızlı artacağı analizleri yapılmaktadır. Bakınız Apple tedarikçisi Tayvan’ın en büyük şirketlerinden Foxconn, 2020 yılına kadar elle montaj yapan personelin yerini doldurması için 1 milyon robot satın alacağını açıklamıştır. Artık savaşta bile insansız hava araçları kullanılmaktadır. Robotlar yeni iş gücü piyasası oluşturmakta, robot asker dönemi yaklaşmaktadır... Haz bağımlılığı yapan, insan sağlığına zararlı endüstriyel gıdalar neden bu kadar ucuza satılmaktadır? Örneğin, tavuk! Her şeye zam geliyor, bir tek tavuk fiyatı sabit kalmaktadır!? Marketlerde satılan tavuk eti analizlerinin genellikle sır gibi saklandığını söyleyen Fitoterapi-Doğal İlaçlar uzmanı Dr. Ümit Aktaş şunları açıklamıştır: “Amerikan Gıda ve İlaç Dairesi (FDA) sonunda açıklama yaptı. Bulgulara göre, test edilen tavukların yüzde 50’sinin karaciğerinde inorganik arsenik var. Bu madde kanserojen kimyasallar arasında en zehirli olanıdır!” Yani Dr. Aktaş’a göre, buradaki en büyük problem, arseniğin tavuk yemlerine kasten karıştırılmış olmasıdır. İşte... Konunun özü bu: Arsenik tavuk yemlerine neden karıştırılmaktadır?

Şimdi de gündemde yapay zekâ bulunmaktadır!

İngiliz matematikçi ve bilgisayar biliminin kurucusu Alan M. Turing 1950’de şu öngöründe bulunmuşlardı: “2000 yılına gelindiğinde, kelimelerin ve genel olarak öğrenilen düşüncenin kullanımı öylesine köklü bir şekilde değişecek ki, rahatlıkla düşünen makinelerden söz edilecektir.” Bahsettiği yapay zekâ idi. Yapay zekâ, normal yazılım ve donanımdan farklı olarak, bir makinenin değişken çevre koşullarını algılamasını ve ona göre tepki vermesini sağlamaya yöneliktir. Örneğin: bunlar trafikte çarpışmaları önleyecektir. Çin’de bir lokantada hızlı olamadığı ve içeceği müşterinin üzerine döktüğü için bir robotun işine son verilmiştir.” şeklindeki tespit ve tahlilleri çarpıcıydı ve ufuk açıcıydı. Böylece öncelikli sorunlar ve gerçek sorumluları açığa vurulmaktaydı. Ama asıl noksanlık veya çarpıklık ise; akılcı, kalıcı ve kapsayıcı çözüm yollarının ortaya koyulmamasıydı. “Bunlar vahşi kapitalizmin canavar kurallarıdır. Kurtuluşun çaresi, komünizme ve sosyalizme sığınmaktır!” mantığı sakattır, hatta sahtekârlıktır. Çünkü komünist rejimler, Siyonist timsahın alt çenesi konumundadır ve o sistemler de insanlara kan kusturmaktadır. Tek ve gerçek reçete; Akılselime, müspet bilime, vicdani kanaate, tarihi tecrübeler ve Kur’an-ı Kerim’e göre, ittifakla hayırlı ve yararlı sayılan DOĞRU’lara dayanarak ve yine bütün bunların ittifakla kötü ve zararlı saydığı YANLIŞ’lardan da sakınarak hazırlanan ADİL DÜZEN programlarıdır. Ve hele Kapitalizmin hizmet aracı olarak kullanılan “ılımlı İslam safsatası”nı ve Din istismarcılarını bahane ederek “asıl tehdit ve tehlike İslam’dır!” imajı oluşturma çabası ise, tam bir şeytanlık ve şarlatanlık damarıdır.

Biz Adil bir Düzeni savunurken ve insanlığın yegâne huzur ve kurtuluş projesi olarak sunarken, alnımız ak, aklımız pakdır. “Sarraf sözünü, cellat yüzünü süsleme gereği duymaz!” diye bir söz vardır. Çünkü kuyumcunun sattığı altındır ve herkes altının yüksek kıymetinin farkındadır. Yani kuyumcunun altını pazarlaması için özel bir reklama ihtiyacı kalmamıştır. Cellat ise; ipini çekip öldüreceği adama hoş görünmek ve yaranmak derdi taşımayacaktır. Çünkü bir daha karşılaşmayacaklardır.

[1] Bak: Saklı Seçilmişler. Kırmızı Kedi yy. 1. Baskı. İst. 2017 Sh: 427 ve sonrası

GENETİĞİ BOZULMUŞ GIDALAR HASTALIK SAÇIYOR

23 Mayıs 2009 | Yazar Necati Akgül-millicozum

GDO'larda "köleleşme" uyarısı

Sağlık ve Gıda Güvenliği Hareketi Genel Başkanı Kemal Özer, genetiği değiştirilmiş ürünlerin bir ülkede tüketimine izin vermenin "köleleşmeye" onay anlamına geldiğini söylemişti.

Yaptığı yazılı açıklamada, TBMM heyetinin ABD'ye, bu ülkenin Tarım Bakanlığı sponsorluğunda, "GDO (Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar) ve Tohum Gezisi" düzenlediğini belirtmişti.

Bu geziye TBMM üyeleriyle birlikte TÜBİTAK temsilcilerinin de katıldığını ifade eden Özer, bu seyahati, "genetiği değiştirilen ürünlerin Türkiye'de satılmasının yasallaştırılmasına yönelik ikna gezisi olarak yorumlandığını" hatırlatıp geziye katılan milletvekillerinin açıklamalarının gezinin gizli amacını ortaya koyduğunu iddia ederek şunları kaydetmişti:

"Bu açıklamalar geziden toplumun endişe duyması ve Genetiği Değiştirilmiş Organizmalı ürünlerin zararlarını bilen çevrelerde tedirginliğe yol açması için yeterli nedendir. Dünyanın 'felaket' olarak nitelediği bir konuda, geziye katılan milletvekillerinin söylediği, 'Bilgilendirme amacıyla gittik. Biyoteknoloji demek ille de kötü bir şey yapılacak demek değil. Gezide, Meclis'e gelmesi beklenen Biyogüvenlik Yasa Tasarısı ile ilgili oldukça faydalı bilgilere eriştik. Biz, ABD için çok iyi müşteriyiz. Pamuk, mısır ve yağlı tohumlarda ABD ihracatında ikinci sıradayız. Faydalı bir gezi oldu' şeklindeki ifadeler, 'ABD iknada başarılı mı oldu?' sorularını akla getiriyor. Tüm bu gerekçelerle, TBMM heyetinin ABD'ye yaptığı ziyaret oldukça düşündürücüdür."

GDO'lu ürünlerin tüketimine bir ülkede izin vermenin, "köleleşmeye onay" anlamına geleceğini savunan Özer'in:

"100 dolayında ülkenin tohum sektörü, genetiği değiştirilmiş tohumlar üreten ABD şirketlerinin eline geçmiş durumdadır. GDO, başta insan nesli olmak üzere tüm canlılar ve bitkilerin doğal yapısını bozan gıdaları kullanarak, ülkeleri ve insanları esir eden yeni bir teknolojidir. Genetiğin değiştirilmesi sayesinde insanlığın ortak mirası olan tohumlar, patentleştirilerek ABD ve İsrail'in veya bu ülkelere ait şirketlerin mülkiyetine terk edilmektedir. Teknoloji hangi seviyeye gelirse gelsin, insanoğlu ve birçok canlının yaşamı, toprağa, dolayısıyla tohuma bağlıdır. GDO'lu ürünlerin tüketilmesi, birçok gelişmiş ülkede de yasaktır. Çünkü insan sağlığına zararlıdır. Öyle anlaşıyor ki sırada şimdi işi yasal hale getirme süreci var. TBMM'nin hiçbir değerli üyesi buna izin vermemelidir" sözleri dikkat çekiciydi.

Şimdi Kur'an-ı Kerimin şu uyarılarına kulak verelim:

"O, iş başına (iktidara) geçti mi (ya da Hak davadan sırtını çevirip gitti mi) yeryüzünde fesad (bozgunculuk) çıkarmaya, ekini ve nesli helak etmeye çabalar. Allah ise, bozgunculuğu sevmez." (**Bakara: 205**)

"Demek, 'iş başına gelip yönetimi ele alırsanız' hemen yeryüzünde fesad (doğal ve sosyal dengede bozgunculuk) çıkaracak ve akrabalık bağlarınızı koparıp parçalayacaksınız, öyle mi?" (**Muhammed: 22**)

"Kendilerine: "Yeryüzünde fesad çıkarmayın" denildiğinde: "Biz sadece ıslah edicileriz" derler."

"Bilin ki; gerçekten, asıl fesatçılar (sosyal ve siyasal hayatı ve tabiatı bozanlar) bunlardır, ama şuurlunda değildirlir." (**Bakara: 11-12**)

"İnsanların kendi ellerinin kazandığı (doğal ve sosyal yapıyı bozmaları) dolayısıyla, karada ve denizde fesad ortaya çıktı. Umulur ki, dönerler diye (Allah) onlara yaptıklarının bir kısmını kendilerine taddırmaktadır." (**Rûm: 41**)

Fesad nedir?

Sözlükte "bir şey önceden düzgün, düzenli ve yararlı iken sonradan bu nitelikleri kaybedip değişmesi, bozulması, çürümesi, bir kimsenin itidâl ve doğruluktan sapması, zulüm, karışıklık, kuraklık ve kıtlık" anlamlarına gelir.

Kur'an'da fesâd kelimesi isim ve fiil olarak 14 âyette, aynı kökten gelen ifsad ve müfsid kelimeleri ise, 36 âyette geçmiştir.

Fesâd kavramı; Kur'an'da genel olarak, fert ve toplumun yeryüzü ve çevrenin, barış ve huzur ortamının, mal, can ve namus güvenliğinin bozulmasını ve yok olmasını, îmân, ibâdet, ahlâk, hak ve istikâmetten sapılmasını, şirk, küfür, nifâk ve isyân olan inanç, söz, fiil ve davranışları ifade etmektedir.

Kur'an'da Allah'ın fesadı sevmeyeceği (Bakara, 2/205), eğer insanların bir kısmıyla diğerlerini savmamış olsaydı (Bakara, 2/251), insanların arzularına uysaydı (Mü'minûn, 23/71) ve iki ilâh bulunsaydı (Enbiyâ, 21/22) yeryüzü, gökler ve diğer varlıkların fesada uğrayacağı, denizde ve karada insanların dengesiz davranışları sebebiyle fesadın çıktığı (Rum, 30/41), yeryüzünde fesâd çıkaranların cezasının ölüm olduğu (Mâide, 5/32-33) bildirilmiş; fesâdın istenilmemesi (Kasas, 28/77) ve nehyedilmesi (Hûd, 11/116) emredilmiştir.

Fesâd kavramı hem kâinattaki ilâhî iradeye uygun olan düzen, denge ve kuralların bozulmasını hem de fert ve toplumda Allah'ın istediği nizamın, düzenin, ahlâkın ve ilkelerin bozulmasını ifade eder. İlâhî iradeye uymayan her türlü inanç, söz, fiil, davranış, kural ve yaşama biçimi fesâddır. Meselâ ekini ve nesli helâk etmek (Bakara, 2/205), mü'minlerin Allah'ın emirlerini tutup birbirlerine destek olmamaları (Enfâl, 8/73), azgınlık, düşmanlık, kindarlık ve savaş kışkırtıcılığı (Mâide, 5/64) birer fesâddır. Fesâd kavramının, fitne, isrâf, bağy (azgınlık), isyân ve zulüm kavramlarıyla eş anlam ilişkisi vardır. Fesâd, salâhın zıddıdır. "İşte âhîret yurdu, onu yeryüzünde böbürlenme ve fesâd istemeyenlere veririz." (Kasas, 28/83) âyeti; fesadın, Allah katında ne kadar kötü bir şey olduğunu beyân etmektedir. (İ.K.)

Tohum yasası Türklerin ve Türkiye'nin sonu olabilir

Son çıkan tohum yasasıyla, Türkiye'yi, Atatürk'ün, Gençliğe Hitabede uyarmış olduğu gibi gaflet, delalet ve hıyanet içinde yönetenler, Türklüğe ve Türkiye'ye son darbeyi vuruyor olacaktır. 1970'lerde tarım konusunda kendi kendine yeten ve bir tarım-hayvancılık ülkesi olan Türkiye bugün bu stratejik iki önemli unsurunu yitirmiş durumdadır. Son alınan kararlarla ve çıkarılan kanunlarla, Türkiye'nin çöküşünü hızlandırmak için elinden geleni yapanlar, Türkiye'yi Büyük Ortadoğu Projesi kapsamında daha da çaresiz hale getirmeye çalışmaktadır. Artık Milletimize ve Türkiye'ye ihanet edildiği kesin kez ortadadır! Türkiye Cumhuriyeti adım adım çökertilirken, tarımı ve hayvancılığı yok edilirken, en stratejik kurumları yabancılara satılmıştır. (Türk Telekom, Bankalar, Tüpraş vb.) Tarımı, hayvancılığı, ilaç sektörü olmayan ve bu konuda dışa bağımlı kılınan bir ülke artık savaşamaz ve kendini savunamaz konuma taşınacaktır. Çökmeye ve yok olmaya doğru kayacaktır. Genetik Olarak Değiştirilmiş (GDO veya GE: Genetically Engineered) tohum belki de insanlık tarihinin en büyük dramı olacaktır. Bu sayede biyolojik ve mikrobiyolojik savaşın her türlü çok büyük kolaylıkla yapılmaktadır. Yediğiniz ekmekten, meyveden, sebzedden, içtiğiniz meyve suyuna kadar her şey ama her şey artık genetik olarak değiştirilmiş olarak odamıza, buzdolaplarımıza girmiş bulunmaktadır. Bunun kaçınılmaz anlamı şudur: Çocuklarınızın vücutlarını oluşturan karbonhidrat, aminoasit, yağ ve diğer bileşenlerin bile yabancı derin devletler tarafından kontrol altındadır! Artık sadece beynimizin içine girmekle kalmayacaklar, bedenlerimize ve moleküllerimize kadar nüfuz edebilecekler anlamındadır. Bugün kendi halkına veya Avrupa halkına Genetik İşlenmiş yiyecekleri satamayan Amerikan ve İsrail firmaları ülkemizi yok etmeye ve çökertmeye azmetmiş işbirlikçi yönetimlere bu tohumları satabilmek için destek

çıkılmaktadır. Bu tohumların hiç birisi yeterli uzun dönemli deneylerden ve testlerden geçirilmemiştir. Bunların toplumlar üzerindeki uzun süreli etkileri bilinmemektedir. Yeterli hayvan çalışmaları kesinlikle yapılmış değildir. Genetik Olarak İşlenmiş yiyeceklerin özellikleri şöyledir: Bu yiyeceklerde, basit dille anlatmak gerekirse, soyun devamını sağlayan genetik kodlar ortadan kaldırılmıştır, bu bitkiler tohum vermemektedir. Yani bu tohumları her yıl yeniden satın almak gerekmektedir. Böylece Amerika ve İsrail'e bağımlı hale gelinmek mecburiyetindedir. Ama ayrıca bir özellikleri daha vardır, bir kez bunlara genetik manüplasyon yapılmışsa, bu manüplasyonun sadece tohum verme yeteneği üzerine yapıp, yapılmadığı bilinemez. Bilemediğiniz başka pek çok gen de bu bitkilere eklenmiş olabilir, ya da zamanla eklenecektir. Yani bu bitkilerin çoğu normal görünen CANAVAR BİTKİLER olabilir. Bu tohumlar özel olarak bitki örtüsünün yapısını bozmak üzere kodlanmışlardır. Örneğin bir tarlaya ekildiğinde içerdikleri genetik bilgi sayesinde o bölgedeki bitki örtüsünü yok etmekte ve o bölgedeki diğer bitki örtüsünü belirli böcek türlerine veya mantar türlerine zayıf hale getirmektedir. Böylece o böcek türlerini ortalığa salan (daha sonra da onları öldürmek için böcek ilaçlarını satan) dev şirketler bir kaç kez kar etmektedirler. Örneğin GOD buğday ekilmiş bir tarlaya, bu sefer DOĞAL BUĞDAY ekmek isterseniz, toprağa karışmış olan genler nedeniyle ekeceğiniz buğday özel mantar ve böcek türlerine zayıf hale getirileceği için ürün almanız mümkün değildir. Yani bir tarlaya Genetik Olarak Değiştirilmiş tohum ekerseniz bir 50-70 yıl daha başka tohum ekemezsiniz. Böylece toprağın iç kimyasal ve genetik yapısı değiştirilmektedir. Burada Genetik olarak değiştirilmiş yiyecekleri savunanlar, bu 'canavar bitkilerin' mikroorganizmalara karşı daha dayanıklı olduklarını ve daha fazla ürün verdiklerini söylemektedirler. Bunun doğru olup olmadığı, bilimsel olarak ispatlanmış değildir. Bu tohumlar sadece üremesi durdurulmuş tohumlar olmayıp, aynı zamanda çok kolay farklı genlerle yüklenmiştir. Yani bu tohumlardan oluşacak buğdayın, elmanın, portakalın görünüşleri (fenotipleri) orjinal benzese de, aynı ALIEN filmdeki gibi bunlar 'canavar meyveler veya sebzeler' gibidir. Üstelik sizin sindirim sisteminize girecek, karaciğerinizde ve beyninizde depolanacaklardır. Büyümekte olan çocuklarınızın vücutları bu canavar yiyeceklerle dolacaktır. Üstelik bazı zararlı etkileri de geri dönüşsüz olmaktadır. Genetik olarak işlenmiş tohumların veya bu 'canavar-uzaylı bitkilerin' gerçek genotipini saptayacak teknolojik imkânlar Türkiye'de olmadığı için, ne yediğiniz hiç bir zaman saptanamayacak, ama bu canavar bitki-meyvelerin etkileri yıllar ya da kuşaklar sonra ortaya çıkana kadar meçhul kalacaktır. İşte bu gün Türkiye'yi yönetenler neslimizi nasıl yok edebileceklerinin hesabını belki de çok daha önceden Küresel Elitle birlikte yaptıkları için şimdi ilgili yasaları hazırlamaktadır. Bu tohumlardan oluşacak ve gelişecek bitki örtüsü tamamen ülkeyi kaplayacak ve tüm toprağı bozacaktır. Bu geri dönüşsüz bir olgudur ve en az 50-70 yıl bu topraklarda başka doğal bir bitki yetiştirmeniz mümkün olmayacaktır. Yani sadece beyniniz, karaciğerleriniz, kaslarınız işgal edilmekle kalmamakta, aynı zamanda da tüm topraklarınız, bitki örtünüz, ormanlarınız kökünden kurutulmaktadır. Bu canavar bitkiler hakkında çok az şey bilinmekte, gerçek bilgiler yabancı derin devletlerin gizli laboratuvarlarında ve kasalarında saklanmaktadır. Türkiye'de son 30 yılda TÜRK ırkında kısırlık % 30-40 oranında artmıştır.[1] Artık 6 Türk erkeğinden birisi kısırdır. Şu anda neslimizin yok edilmesi için zaten pek çok yöntem büyük olasılıkla kullanılmaktadır. Genetik İşlenmiş Tohumun da devreye girmesiyle, Büyük İsrail ve Büyük Kürdistan projeleri için, Türk ırkının kısırlaştırılması projesi tüm hızıyla sürmektedir. 'Türkler Uyun da Büyün, Kürtler Üresin de Büyün' sözü doğru hale gelmektedir. Türkiye'de Genetik İşlenmiş Tohumun uzun süreli etkilerini araştırabilecek bir merkez veya teknoloji yoktur. Bu konuda ses çıkaran duyarlı ve vatansever bilim adamlarını ise üniversitelerden atmaya, haklarında olur olmaz nedenlerle mahkemeler açarak, hayatlarını zorlaştırmaya, mahvetmeye çalışmaktadırlar. Bu konuda halkı aydınlatacak ve gerçekleri ortaya çıkaracak tüm sesler, o

demokrasiyi çok seven Batı ülkeleri ve Türk hükümeti tarafından anti-demokratik olarak susturulmakta, tüm alternatifler ortadan kaldırılmaya çalışılmaktadır. Bu konuda uzun dönemli araştırmalar yapılmadan, bu yiyeceklerin topluma, çocuklarımıza yönelik yaygın kullanılması insanlık suçudur. Genetik işlenmiş tohumların oluşturacakları canavar bitkiler normal görünmelerine karşın, ne yazık ki içecekleri ve ruhunuzun bile duymayacağı enzimler, aminoasitler ve diğer genetik materyel sayesinde tüm toplumdaki insanların beyninde nörotransmitter düzeyini değiştirebilirler, gelişmekte olan çocuklarda ise nöronal ağın oluşumunu bozabilirler. Bu etkilerin çoğu geri dönüşümsüzdür. Bu etkiler ilk başta ortaya çıkmasa da bir kaç kuşakta ortaya çıkabilir. Bu etkilerin sonucunda tüm ırk bir kaç kuşak sonra kısırlaştırılabileceği gibi, depresyon ve zekâ seviyesinde azalma, zekâ geriliği, apati veya başka psikolojik, nörolojik sorunlar da oluşturulabilir. Teknolojinin gelişmesiyle bu canavar bitkilerin içine gelecekte başka ne müdahalelerde bulunulabileceği bilinemez. Örneğin salgın bir hastalığa veya virüse karşı bu bitkileri tüketen toplumlar daha dirençsiz hale gelebilir. Zaten Round Table ve CFR'nin almış oldukları kararlara göre, böyle bir biyolojik savaşla dünya nüfusunu tüketmeye Amerikalılar ve Yahudiler karar vermişlerdir.[2]

Son çıkarılan tohum yasası sonucunda, Türkiye'ye sokulacak ve bitki örtümümüzü işgal edecek canavar tohumlar ve bitkiler aşağıdaki etkileri yapabileceklerdir:

- Toplumdaki kısırlık oranını arttırıp 5-6 kuşak sonra Müslüman Türklerin sayısının azalmasına yol açabileceklerdir.
- Alerji, enfeksiyon, çok çeşitli hastalıklara yakalanma riskini o toplumun genetik yapısına özgü yöntemlerle artıracabileceklerdir.
- O toplumun genetik yapısını değiştirebileceklerdir.
- Kanseri riskini çok daha yükselecek, bu da yabancı ilaç şirketlerinin işine gelecektir.
- İnsanlardaki zekâ, düşünme, normal psikolojik denge gibi fonksiyonları olumsuz yönde etkileyeceklerdir. Toplumda, genetik bozukluklar, depresyon, psikoz, nörolojik bozuklar, zekâ geriliği veya düşük zekâ, hastalıklara eğilim inanılmaz düzeyde artacaktır. Bu ilk 10 yıl içinde görülme bile, 30-50 yıl içinde kendini gösterecektir.
- Türk toplumunu yok etmek ve genetik yapısını bozmak için uzun dönemde etkisi çıkabilecek pek çok kimyasal, aminoasit veya genetik materyal bu şekilde topluma enjekte edilebilecektir.
- 50-100 yıl içinde neslimizin kısırlaştırılması, genetik yapılarımızı bozacak, genetik materyali bu yiyeceklerle tüm topluma yayarak, salgın hastalıklara karşı toplumu ortadan kaldırılabilir hale getirmek mümkün görülmektedir.
- Bu canavar tohumlar ve canavar bitkiler nedeniyle sadece kendi bedeniniz değil, çocuklarınızın, torunlarınızın ve tüm ırkın bedeni ve beyinleri moleküler düzeyde işgal edilmektedir. Milletimize ve neslimize bundan daha büyük bir ihanet olamaz. Evet! Türk tarihinde hiç bir yönetim Türklere, Türkiye'ye ve kendi vatandaşlarına böylesine gaddar, hain ve acımasız olmamıştır. Bırakın Türk tarihini, Dünya Siyaset Tarihinde hiç bir yönetim kendi ülkesinin ulusal güvenliğinin aleyhine böylesine yoğun çalışmamıştır. Artık kim neyi beklemektedir, bu gidişe kim dur diyecektir, diyebilecek olanlar neyi beklemektedirler, bunu anlamak çok zordur. Yoksa herkes mi satılmıştır ve ülkesine ihanet etmektedir? Bir kaç yıl daha beklenirse, Türkiye'nin ve Türklerin köleleştirilmesinin engellenmesi imkânsızlaşacaktır, Türkler ve Türkiye işgal altındadır ve yok edilmektedir. Türklerin genetik yapılarına, Türk ırkına ve Türkiye'nin geleceğine müdahale söz konusudur. Bu

müdahale en ince, Derin Devlet teknolojileri, biyoteknolojiler ve sistematik gizli KARA BİLİM yöntemleri ile yapılmaktadır. Kimse demezse, artık Türk Halkı bu gidişe bir dur demelidir!"[3]

Irak'taki Ebu Garib tohumları nerede?

R.Nuri Erol'un dikkat çektiği gibi:

Dünyanın pek çok ülkesinde "zaten var olan tohum depolarına" ne gibi bir felaket gelecektir ki, Svalbard'daki tohumlara muhtaç kalınacak?!

Daha önceki yazılarımızda "Tarımda kıyamet mi?" ve "Ölüm tohumlarının yönetici ve finansörleri" başlıkları altında, "tarım sektörü" ile ilgili önemli konular üzerinde durdum.

Alman asıllı ABD'li araştırmacı-gazeteci F. William Engdahl, yaptığı derin araştırma ve çalışmalarla meseleye epey bir açıklık kazandırıyor. Engdahl, aynı zamanda ilk baskısı 2007'de yapılan, Nisan 2009'da Türkçeye de çevrilen "ÖLÜM TOHUMLARI/ Kalıtımın Değiştirilmesinin Arkasındaki Karanlık Oyunlar" adlı kitabın da yazarı.

Araştırmadaki ilginç bir ayrıntı dikkatimi çekti. Çalışmanın bir bölümündeki ara başlık aynen şöyle: Irak'taki Ebu Garib tohumları nerede?

Yani: "Irak Savaşı" bir de kamuoyunun bilmediği böyle bir amaçla yapılmış!

Genel olarak nükleer savaş, iklim değişimi, meteor düşmesi veya daha başka bir tabii afet değil de, bunların dışında bir "felaketten senaryosu" söz konusu. Yani, "planlı bir felaket"ten söz ediliyor ve "Bunu anlamak için yalnızca 2003 Amerikan bombardımanından sonraki Irak'a bakmak yeterli." deniyor!

Irak medeniyetlerin beşiği ve binlerce yıl önce buğday tarımının doğduğu yerdir. Ebu Garib'de yüzlerce/binlerce yılda geliştirilen buğday tohumu çeşitlerinin yer aldığı bir "Tohum Bankası" bulunuyordu. Amerikan bombardımanından sonra o tohum mahzeni tarihe karıştı! Artık kimse o tohumların nerede olduğunu bilmiyor.

Düşünün, dünyadaki tüm tohum çeşitleri NATO destekli Svalbard'da bir araya getirilip kontrol altına alındığında, dünyadaki diğer paha biçilmez tohum bankalarını savaşlar ve terörist eylemler ile yok etmek çok kolay olacak!

Sonrasında da "Monsanto" ve "DuPont" gibi devler kendi GDO tohumlarını (genetiği değiştirilmiş organizmaları) tüm dünya çiftçilerine "tek el"den sunabilecekler.

Yani, tüm tohum çeşitlerini ele geçirdikten sonra dünyanın diğer tohum bankalarını, "tek-el" oluşturabilmek amacıyla yok edebilirler...

Mesele sadece bundan ibaret mi? Sebep sadece "ekonomik" mi, yani sadece "ekonomik tek-el" oluşturmak mı? Yoksa daha başka planlar, hedefler ve amaçlar var mı?

Elbette bundan ibaret değil, elbette daha başka hedefler de var.

Bunun açıklanıp anlaşılabilmesi için önce "kıyamet muhafızları"nın kimler olduğuna ve geçmişte neler yaptıklarına bakmak gerekiyor.

Rockefeller 1971'de Uluslararası Tarım Araştırmalarında Küresel Danışmanlık Grubu olan CGIAR'ı kurmuş. CGIAR, üçüncü dünya ülkelerinin bilim adamlarının ve agronomistlerinin

(tarım uzmanlarının) "modern tarım ürünü" kavramlarında uzmanlaşmaları ve ABD'de öğrendiklerini ülkelerine götürmeleri meselesi ile yakından ilgilendi.

GDO'lu (genetiği değiştirilmiş organizma) "Gen Devrimi"nin yaygınlaşması için paha biçilmez bir etki şebekesi oluşturdular.

CGIAR, daha etkin olabilmek için BM Gıda ve Tarım Örgütünü (FAO), BM İlerleme Programı'nı ve Dünya Bankası'nı da işin içine dahil etti.

Tarım sektöründeki "kıyamet" veya "tufan" senaryo ve uygulamaları özetle böyle! Daha doğrusu, tekel sömürü sermayesinin niyet, hedef ve çalışmaları böyle! Her gün "gıdalar" ile ilgili farklı haber ve gelişmeler oluyor ama meselenin bir de bu boyutu var. Sayın Tarım Bakanı Mehdi Eker başta olmak üzere, ülkemizdeki tüm ilgili ve yetkililerin dikkatlerine arz olunur... Atalarımızın dediği gibi: Su uyur ama her türlü düşman uyumaz, uyumuyor. Çok uyanık olunması gereken bir asırda yaşıyoruz. Derin uykulardan uyanalım...

Anlayana sivrisinek saz ama!

Dünya şimdi de "Domuz gribi" tehdidi ile karşı karşıya! "Domuz gribi"nin tüm dünyayı kuşatmasından endişe ediliyor!

Bu tehdit bize daha önce yaşadığımız tehditleri hatırlatıyor!

Bir ara AIDS tehlikesi ile karşı karşıya kalmıştık!

Ardından Deli Dana tehlikesi ile uykularımız kaçmıştı!

Tam "Tehlike geçti artık" derken de "Kuş gribi" kapımızı tıklatmıştı!

Binlerce tavuk boğazlanmıştı bu tehlikeden uzak durabilmek için!

Bakalım şimdi de aynı kararlılık domuzları yok etmek için gösterilecek mi?

Aslında bütün bu tehlikeler anlayan için sivrisinek saz türünde ama anlayan nerede?

İnsanoğlu karşı karşıya bırakıldığı bu risklerle hep uyarılıyor, hep hayatını düzenle deniliyor!

"Kendini riske atma" diye ikaz ediliyor ama insanoğlunun bir türlü akıllanacağı yok!

Oysa yapılacak iş basit!

İlahi ikazlara kulak vermek, hayatı yeni baştan tanzim etmek!

Yaradan'ın yap dediğini yapmak, yapma dediğini yapmamak bu tür risklere karşı en kestirme korunma yolu!

Ne var ki insanoğlu henüz bu gerçeği kavrayabilmiş değil!

Yaradan'a isyan etmeyi, Yaradan'ı takmamayı, Yaradan'a rağmen bir şeyler yapmayı marifet sayıyor!

Ve insanoğlu her seferinde yeni bir ilahi ikazla doğru yola gelmeye davet ediliyor! [4]

Biyolojik Harp Yöntemi: Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar

ABD raporu: 13 ülkenin nüfusu azaltılacak

ABD Eski Dışışleri Bakanı Henry Kissenger şöyle diyor: "Yiyeceği kontrol edersen, insanları kontrol edersin". Bu söz, tüm insanların akıbetinin nasıl değiştirilebileceğini özetliyor. Araştırmacı William Engdahl, Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar (GDO) konusunu titizlikle incelemiş ve kalıtımın değiştirilmesinin arkasındaki karanlık oyunları gözler önüne sermiş. Bu oyunlar, bilim laboratuvarlarından büyük şirketlerin yönetim kurullarına, hükümetteki kilit mevkilerden devlet bakanlarına dek uzanıyor. Engdahl ile yeni kitabı Ölüm Tohumları'nın tanıtımı için geldiği İstanbul'da görüştük.

F. William Engdahl- Geleneksel tohumlara yabancı bir alet (gen tabancası) ya da yabancı bir madde (bir bakteri) aracılığıyla yeni özellikler verilmek üzere aktarılan genlerle elde edilen tohumlara Genetiği Değiştirilmiş Tohumlar (GDT) diyoruz.

Bu yeni tohumlar daha sonra patentlenir ve özel "gelişmiş tohumlar" adı altında satışa sunulur. Bunların en yaygın olanları bazı zararlı böceklerle ya da otlara karşı dirençli olan türleridir. Bu durumda Küresel tohum tekeli Monsanto ya da bir başka şirket her çiftçiye GDT sattığı takdirde çiftçi Monsanto'nun, özellikle bu tohumlar için üretilen kimyasallarını da almak zorunda kalır. Bu kimyasallar Monsanto'nun tohumlarından çıkan bitkiler dışındaki bütün istenmeyen ot ve böcekleri öldürür.

En tehlikeli bilim ürünü çılgınlık

GDT'nin tehlikeleri nelerdir?

Engdahl- En önemli tehlikelerinden birisi de bu tohumların uzun dönemde ne tür etkiler doğurabileceğinin bilinemeyişi. Hiçbir bilim adamı GDT'nin ekosisteme ya da insan ve hayvan besin zincirine girdikten sonraki on ya da yirmi yıl içinde ne gibi olumsuz etkiler doğuracağını açık bir şekilde söyleyemez. Şu ana kadar dünyadaki hiçbir hükümetin bu konuyla ilgili yaptırdığı uzun dönemli bir bilimsel araştırma bulunmuyor. GDT'ler belki de şu ana kadar insanlığın üzerine salınmış en tehlikeli bilim ürünü çılgınlıktır.

Rockefeller'ın projesi

Projenin arkasında kimler var?

Engdahl- Bu proje, başını New York'taki Rockefeller Vakfı'nın çektiği çok güçlü özel bazı kuruluşların projesidir. Bu kuruluşlar tohumların genetik özelliklerini değiştirmeye çalışan ilk bilimsel araştırmaları finanse ettiler. Gelişmekte olan ülkelerden biyologları ABD'ye, GDT'nin avukatı olarak yetiştirdiler ve ülkelere gönderdiler. Bağımsız bilimsel araştırmalar varmış gibi göstermek için üniversitelere para aktardılar. Ancak bu üniversitelerin mali kaynağı Monsanto ve büyük şirketleşmiş tarım devleriydi. Bu üniversitelerin yaptıkları araştırmaların bilimsel bir devrim olarak sunulmasına şaşırılmamak gerekir. Rockefeller Vakfı'nın petrolden gelen parasıyla finanse edilen projeler bu ailelerin dünya çapında güçlerini artırmalarında kullanılıyor.

"Aşağı ırkları ortadan kaldırmak"

Güçleri petrolün kontrolüne dayanan bu seçkin aileler için GDT projesi bir egemenlik ve güç aracıdır. Başarısını Rockefeller ailesine borçlu olan Henry Kissinger 1970'lerde şöyle diyordu: "Petrolü kontrol edersen ulusları, gıdayı kontrol edersen insanlığı kontrol edersin". Rockefeller'in gıda ile ilgilenmesinin nedeni işte budur. Rockefeller Vakfı, Monsanto ya da Eki Pont gibi Rockefeller Grubu ile bağlantılı özel tarım şirketleriyle de çok yakın ilişki içerisinde olmuştur.

Rockefeller grubu trilyon dolarlık şirketleşmiş tarım lobisini kontrol eder. Vakıf, 1930'larda "Üstün bir ırk yaratmak ve aşağı ırkları ortadan kaldırmak" için genleri değiştirebilmek amacıyla moleküler biyolojiyi tamamıyla yeni bir disiplin olarak ortaya çıkardı.

Nazi Almanyası'nda ırk ıslahı çalışmaları 1939'da çok utanç verici bir hâl alana kadar Rockefeller Vakfı tarafından desteklendi. Vakıf, savaştan sonra Nazi soy arıtımı bilimcilerini gizlice ABD'ye kaçırdı ve bu bilimcilerin "Genetik" adı altında insanlık dışı deneylerine devam etmelerine, izin verdi. Özellikle de ABD'de propaganda araçlarını kontrol edebilme yetkinlikleri GDT projesini çok ilerletti. ABD'deki gıda kalitesi neredeyse yok olacak düzeye geldi. Bugün ABD'de yenilen gıdanın yüzde 67'si GDT ihtiva etmektedir. McDonalds'ın Big Mac'inden GDT'li mısıra kadar sayısız ürün bu yelpazede yer alır.

Prof. Dr. Kenan Demirkol, akıllı beslenmenin matematiğini şöyle anlatmıştı:

"Damar tıkayan kolesterol değil, şekerdir!"

Gazetelerden kesip buzdolabına astığınız bütün "kibrit kutusu kadar" reçetelerini çöpe atın! Prof.Dr. Kenan Demirkol, A'dan Z'ye akıllı beslenmenin matematiğini anlatıyor... Şeker, vücudumuzu, demir paslanır gibi paslandırıyor, eskitiyor; çocuklarımızın hücrelerini 12 yaşında yaşılandırıyor. Şekeri, gıda sanayiinden söküp atmak zor ama, işe evlerimizin kapısından başlayabiliriz!

Prof. Dr. Kenan Demirkol genel cerrah. Muayenehanesinin kapısında "prof." yazmıyor. "Ben üniversitede hocayım, burada hekim" diyor. Söz bir ara "kronometreli doktorlara" geldiğinde, yani 15 dakika muayene süresini aşınca ikinci vizite ücretini alanlara çok şaşırdı. Çünkü kendisi saat takmıyor, "dalgınlıkla saatime bakar da hastayı tedirgin ederim" diye. Uzmanlık alanı, beslenmeyle yakından ilgili olan sindirim sistemi organları. Ancak Demirkol bir "akıllı beslenme" uzmanı. Bunu bir insanın tüm bedenine ilişkin olduğu kadar, siyasi ve toplumsal boyutlarıyla da ele alıyor. Peki beslenme nedir? İlk aklımıza gelen, şişmanlık-zayıflık. Özellikle kadınlarda modasına göre sıfır bedenle, 90-60-90 arasında değişen ölçülerde olmak ya da olmamak. Doğru mudur? "Kibrit kutusu kadar" reçetelerini bir yana bırakıp, Demirkol'a: "Neden düşmandır şu ünlü üç beyaz?" diye sorduk. O, şekerle başladı.

"Şeker tüketimiyle hastalık artış eğrisi paraleldir"

Kısmen ya da tümüyle beslenme alışkanlıkları sonucu oluşan kronik, aslında önlenabilir hastalıklar, çok büyük bir toplum sağlığı sorunu haline gelmiştir. ABD'de 20 yaş üstü erişkinlerin yüzde 65'i ya şişman ya daha da ileri aşamada. 64 milyon insanın koroner kalp hastalığı, 11 milyon insanın şeker hastalığı, 37 milyonun kolesterol yüksekliği vardır. Ülkemizde kalp hastalığı sıklığı bu boyuta henüz gelmemiş gözükse bile, şeker hastası sayısının dört milyon olduğu göz önünde bulundurulursa, yakın zamanda vahim bir tablo ile karşı karşıya kalacağımız açıktır.

Ne zaman ki şeker pancarından şeker üretilmesi Avrupa'da ortaya çıktı, soğuk iklimlerde de şekere dönüşebilecek bir besin maddesi keşfedildi, toplumların şeker tüketimi arttı. Toplumların şeker tüketiminin artış eğrisiyle, hastalıkların artış eğrisi bire bir örtüşüyor. Çünkü; şeker sadece kalorisiyle, şişmanlatıcı etkisiyle zarar vermiyor, doğrudan kimyasal yapısıyla da çok tehlikeli. "Şeker yiyeyim oradan aldığım kaloriyi başka yerden kısıram" demek çok yanlış. İnsan vücudunun şeker almasına gereksinim yoktur.

"12 yaşında yaşlandırıcı etki gösterir"

Çocukların enerjiye ihtiyacı var şekerli ve suni gıdalar yemeleri asla doğru değildir.

Peki, enerji ihtiyacımızı nasıl karşılayacağız?

Taş devri döneminde insanlar hayvan avlar ve bitki toplar. Şeker sadece meyvede var. Meyve esas olarak bir kültür bitkisidir. Doğal ortam sebze ağırlıklıdır. İnsan eli ne kadar fazla değmişse bir gıda maddesine, o oranda olumsuzlaşıyor. O dönemde, insanların kan şekeri 60 dolayındaymış. Bu devirlere geldikçe şekerle tanışıyor ve alışkanlıkları değişiyor. Dolayısıyla ortalama kan şekeri de değişiyor. Şimdi 100'lerdeyiz, 120'de şeker hastalığı. Biliyorsunuz şimdi şeker hastalığı iki türlü. Bir doğumsal genetik özelliklerle alakalı tip 1 diabet. Bir de edimsel tip 2 diabet. Pankreas organının artık yeterince insülin üretememesiyle ortaya çıkar. Yaşlanma süreci olarak kabul edilir. 60'lı yaşlarda görülmesi beklenir. Ama şu anda 12 yaşındaki çocuklarda tip 2 diabet var. Sağlıklı beslenmede şekerin hiç yeri yok. Tamamen bir damak alışkanlığıdır.

"Kanser hücresi de şekerle beslenir"

Beyin sadece glikozla beslenmiyor. Ancak, bu glikozu her türlü karbonhidrat içeren bitkiden vücut elde ediyor. Kanser hücresi de şekerle besleniyor. Özellikle kemoterapi gören asla şeker yememeli.

Şeker pancarından veya şeker kamışından elde ettiğimiz şeker 'sakaroz', iki ayrı molekülden oluşan bir birleşik moleküldür. Sakarozu biz yer yemez vücudumuzda glikoz ve fruktoza ayrıştır. Glikoz kan şekerimizin de adıdır. Hemen kana karışır ve kan şekerini yükseltir. Vücudumuz şekerin zararlı olduğunu bildiği için korkudan hemen insülin salgılar. Çok fazla miktarda şeker yemişsek, gereğinden fazla insülin salgılanır. İnsülin o şekeri hemen alır vücudun bir enerji açığı varsa kısmen enerjiye dönüştürür. Ama insan vücudu çok tasarruflu bir biyolojik bünyedir. Çok az enerjiyle çok işler yapabilir. Mutlaka yediğiniz şekerde bir fazlalık olacaktır. Bu fazla şeker, insülin aracılığı ile ya kas ve karaciğerdeki şeker depolarına götürülecek ki, vücudumuzun şeker deposu 120 gram kadardır. Orası da sürekli doludur, hiç boş kalmıyoruz çünkü. İnsülin bu şekeri alacak ve yağa dönüştürecek. Dolayısıyla sizin yediğiniz şeker vücudun değişik bölgelerinde yağlanmalara sebep olacak. İnsülin salgılandığı için bir de tokluk hormonu salgılanır. Hiç olmazsa şekerin glikoz bölümü bir derecede tokluk yarattığı için daha fazla şeker yemenizin de önüne geçmiş olur.

Şekerin ikinci bölümü olan fruktoz; çok az oranda insülin salgılatır. Dolayısıyla sınırsızca yiyebiliriz. Fruktoz günde 15 gram kadar vücudumuzda metabolize edilebiliyor. Değişik kimyasal süreçlerin içine katılabilir. Bu da 30 gram şekerdir. Günde bundan fazla yenirse karaciğerde trigliserite dönüşür. Trigliserit kan yağıdır. Bu hem karaciğer yağlanmasına, hem damar sertliğine, hem de vücudumuzun yağlanmasına yol açar. Bugün Amerika'da alkole bağlı sirozdan daha çok, karaciğer yağlanmasına dayalı sirozdan karaciğer nakli gereksinimi duyuluyor.

"Meyve yeniliyorsa ayrıca şeker yememelidir"

Bir kutu meşrubatta 35 gram; 200 gram meyvede 30 gram şeker vardır. İnsanoğlunun 200 gram meyve dışında hiç şeker yememesi gerekir. Diyelim ki çok aşerdiniz, 2 parça çikolata yediniz, o gün meyve yemeyin. Bir matematik yapmak zorundayız. Elbette, meyveden elde etmiş olduğumuz bir takım vitamin ve antioksidanları da feda etmiş oluyoruz.

Meyvelerin şeker oranları çok farklı değil. İncir ve muz en çok şeker içerenler. Ama onun dışındaki meyveler aşağı yukarı aynı.

[1] Mine Akverdi, Sperm Sayısı Yarı Yarıya Düştü: Türk Erkeklerinde Kısırlık Hızla Artıyor! Akşam Gazetesi, Sağlık Eki, 29 Ocak, 2006 Pazar, s:8-9.

- [2] Ümit Sayın, Derin Devletler, Gizli Projeler ve Kirli Gerçekler, İst.: Neden Kitap, 2006. S: 283-302
[3] umitsayin@gmail.com
[4] Zeki Ceyhan / Milli Gazete